

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ імені В. І. ВЕРНАДСЬКОГО**

**УКРАЇНСЬКА РЕВОЛЮЦІЯ І ДЕРЖАВНІСТЬ:
(1917–1921 рр.)**

Науково-бібліографічне видання

**Київ
2018**

Українська революція і державність (1917–1921 рр.) : наук.-бібліогр. вид. / НАН України ; редкол.: Л. А. Дубровіна (голова) та ін. ; наук. ред.: С. С. Кіраль ; наук. консультант В. Ю. Омельчук ; вступ. ст. В. Капелюшного ; авт. кол.: В. С. Гоїнець, Л. М. Ковінченко, Л. В. Лісовська ; бібліогр. ред. Л. С. Новосьолової. – Київ : НБУВ, 2018. – 817 с.

Науково-бібліографічний покажчик «Українська революція і державність (1917–1921 рр.)» хронологічно продовжує попереднє видання 2001-го року, що було позитивно оцінене фахівцями-істориками. У ньому описано назви офіційних документів, монографій, дисертацій, наукових статей з часописів, збірників, наукових записок вищих навчальних закладів і науково-дослідних установ, науково-популярних і мемуарних публікацій, книг, брошур, авторефератів дисертацій, тез, матеріалів наукових конференцій, рецензій тощо.

Покажчик містить історіографічну та джерелознавчу інформацію, розраховану насамперед на науковців, викладачів вищих навчальних закладів, а також усіх тих, хто вивчає новітню історію України й національну культуру.

Редакційна колегія:

*Л. А. Дубровіна (голова), Т. Д. Антонюк, В. М. Горовий,
С. С. Кіраль, Г. І. Ковальчук, К. В. Лобузїна,
Л. С. Новосьолова, В. Ю. Омельчук,
О. С. Онищенко, В. І. Попик,
О. К. Супронюк*

Авторський колектив:

В. С. Гоїнець, Л. М. Ковінченко, Л. В. Лісовська

Бібліографічна редакція

Л. С. Новосьолова

Науковий редактор

С. С. Кіраль

За участю:

О. В. Давидович, С. А. Дзюбич, Т. Б. Корольової, І. Г. Лиханової

Рецензенти:

В. П. Капелюшний, В. М. Піскун, В. В. Скальський

Комп'ютерна технологія

К. В. Лобузїна

Комп'ютерна обробка

Е. П. Євженко

*Затверджено до друку ухвалою вченої ради Національної бібліотеки
України імені В. І. Вернадського (протокол № 2 від 14.03.2019)*

З М І С Т

ВСТУПНА СТАТТЯ УКРАЇНСЬКА РЕВОЛЮЦІЯ І ДЕРЖАВНІСТЬ 1917–1921 РОКІВ У ДОСЛІДЖЕННЯХ ІСТОРИКІВ: ТЕРМІНИ. КОНЦЕПЦІЇ. ДЖЕРЕЛА	4
ВІД УКЛАДАЧІВ.....	17
I. ЗАГАЛЬНИЙ РОЗДІЛ	19
II. ДОБА УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛЬНОЇ РАДИ. УКРАЇНСЬКА НАРОДНА РЕСПУБЛІКА	271
III. УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА ПАВЛА СКОРОПАДСЬКОГО	386
IV. ДИРЕКТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ.....	461
V. ЗАХІДНО-УКРАЇНСЬКА НАРОДНА РЕСПУБЛІКА. АКТ ЗЛУКИ УНР І ЗУНР	565
VI. ВІЙНА ЗА УКРАЇНСЬКУ ДЕРЖАВНІСТЬ З БІЛЬШОВИЦЬКОЮ РОСІЄЮ ..	611
VII. УНР ТА АНТИБІЛЬШОВИЦЬКИЙ БІЛИЙ РУХ.....	673
Іменний покажчик.....	685
Хронологічний покажчик.....	753
Предметний покажчик	762
Географічний покажчик	795
Список скорочень.....	808
Реєстр власних назв та їх написання доби Української революції (1917–1921) (органи влади, політичні партії, громадсько-культурні організації, збройні формування, рухи, події та ін.)	811

УКРАЇНСЬКА РЕВОЛЮЦІЯ І ДЕРЖАВНІСТЬ 1917–1921 РОКІВ У ДОСЛІДЖЕННЯХ ІСТОРИКІВ: ТЕРМІНИ. КОНЦЕПЦІЇ. ДЖЕРЕЛА

Найбільша трагедія народу – це втрата держави. Бездержавний етнос приречений на загибель. Тому боротьба за національне визволення, відновлення й розбудова самостійної країни – завжди священні. Українцям судилося значно довше від інших народів блукати лабіринтами століть до державної незалежності.

Історія національного державотворення свідчить, що кожного разу, коли українці намагалися визволити рідну країну з неволі, гнобителі і недруги таврували їх «мазепинцями», «петлюрівцями», «бандерівцями», стирали імена патріотів з пам'яті нащадків, очорнювали, знищували. Безумовно, це стосується й вікопомної події, яку сьогодні називаємо Українською революцією 1917–1921 рр. За масштабом і суспільно-політичною значимістю вона була помітним явищем визвольних процесів Європи, ставши своєрідним феноменом.

В історії бувають різні події, що часом повторюються. Як і в 1917–1921 рр., українці сьогодні, остаточно обравши європейський вектор розвитку країни, захищають її незалежність і територіальну цілісність від російського агресора, будують цивілізоване суспільство, у якому почуватимуться комфортно.

Не варто оцінювати успіхи і невдачі національного державотворення революційної доби з погляду сьогодення. Потрібно якнайшвидше усвідомити тогочасні прорахунки й досягнення.

Поразка Української революції 1917–1921 рр., хоча й призвела до втрати державної незалежності, проте не спричинила занепаду національного руху в радянській Україні, де, попри тотальне моральне і масове фізичне нищення нашого народу, одразу з'явилося нове покоління борців за визволення. Окрім цього, вона стала джерелом духовного оновлення і для тієї частини національної еліти, яка, залишаючись нескореною, продовжувала боротьбу за незалежність України в екзилі.

Сучасні науковці повинні всебічно висвітлювати наше героїчне, драматичне і повчальне минуле, наголошуючи на потенційних економічних можливостях рідної держави, духовному надбанні світового значення, багатій традиції міжнародного спілкування українців.

Огляд численних публікацій, у яких висвітлюється Українська революція 1917–1921 рр., засвідчує, що сьогодні окремі питання, пов'язані з цим явищем, залишаються малодослідженими, навіть дискусійними, тому деякі з них варто бодай побіжно оглянути.

Важливою складовою будь-якої наукової розвідки є її понятійно-термінологічний апарат. Для ґрунтовного дослідження національних державотворчих процесів 1917–1921 рр. важливі такі ключові поняття, як «держава», «державність», «національне державотворення», «Українська революція», «національно-визвольні змагання» тощо. Їх доцільно охарактеризувати, послуговуючись науковим доробком українських і зарубіжних учених.

Які ж особливості української державності зазначеної доби? Для всебічного вивчення цього питання варто з'ясувати, як співвідносяться терміни «держава» і «державність».

Поняття «держава» найчастіше тлумачать як організацію політичної влади, головний інститут політичної системи суспільства, відповідно вибудовану соціальну структуру, здатну здійснювати найвищий контроль за окремими аспектами поведінки людей на якійсь території¹.

¹Государство. Политология: энциклопедический словарь. Москва, 1993. С. 65; Шемшученко Ю.С. Держава. Юридична енциклопедія. Київ, 1999. Т. 2. С. 80; Галушко К.Ю. Держава. Енциклопедія історії України. Київ, 2004. Т. 2. С. 340–341; Лисовий В.С. Держава. Енциклопедія Сучасної України. Київ, 2007. Т. 7. С. 424.

Інше значення має визначення «державність». На думку дослідників, це специфічна ознака державно-політичної організації суспільства, якою визначається історичний розвиток країни (нації, союзу племен та інших утворень), члени якого зуміли створити власну державу або відродити втрачену².

Одне з ґрунтовних визначень цього поняття належить Л. Мельнику, який вважає, що державність – «комплекс інститутів політики, культури, що діють на території, населеній національною спільнотою, пов'язують її в компакту цілісність і забезпечують розвиток у сучасному й майбутньому. До головних рис державності належать: суспільна влада (охоплює власне центральне управління, адміністрацію на місцях, суд і судочинство, збройні сили, фінансову систему, податки й повинності різних груп населення – фіскальна система, право на ведення політичних зносин); система правових норм (закони та нормативні акти, що фіксують відповідні суспільні порядки та відносини); населення і територія з визначеними кордонами»³.

Спробу з'ясувати співвідношення цих термінів здійснила Р. Мінченко, стверджуючи, що державність – поняття широке, багатоструктурне, складається з різних елементів, одним із яких є держава. Також вони мають різний зміст, співвідносяться між собою як частина й ціле, тому не повинні ототожнюватись. Зважаючи на ці методологічні зауваги, державність потрібно вважати однією з найважливіших ознак суспільства, що забезпечує його життєдіяльність шляхом політичної структуризації і легітимації. Саме вона характеризує якісний стан державно організованого суспільства на будь-якому конкретно-історичному етапі його розвитку. За такого методологічного підходу, на думку вченої, характеристика еволюції вітчизняної державності повинна містити й наукову оцінку, оціночні судження: що було ефективним і корисним за критеріями якості життя, «людського виміру», а що, навпаки, шкідливим, помилковим, тому заводило в глухий кут, породжувало складні суперечності та конфлікти⁴.

Безпосередній стосунок до порушеної проблеми мають синонімічні терміни «державне будівництво», «державотворення», «будування держави», «розбудова держави» тощо, під якими розуміють розгортання процесів формування держави в будь-якому зі створених революційною стихією національних різновидів: УНР доби Центральної Ради та Директорії, Української Держави і ЗУНР. З іншого боку, згадані терміни характеризуються й специфічними рисами. Наприклад, «державотворення» є більш загальним, абстрактним поняттям, а «розбудова держави» – вужчим, відображає процеси зміцнення державності або поглиблення започаткованих здобутків⁵.

Важливо з'ясувати зміст понять «українське національне державотворення», «українське радянське державотворення». Справа в тому, що псевдодержава УСРР (згодом – УРСР) не була спадкоємницею УНР, бо створена за російським радянським взірцем. Після поразки Української революції 1921 р. наші землі було поділено між чотирма загарбниками. Сімдесятирічне радянське панування на території України – не національне державотворення. Більше того, УРСР не була самостійною, бо не мала власних кордонів, зовнішньої і внутрішньої політики, армії, валюти, символіки, тобто всього того, що характеризувало УНР як державу.

Переважає більшість дослідників Української революції справедливо наголошує, що до 1917 р. терміну «Україна» в офіційному вжитку не було. З початком революції прискорився процес перетворення українського етносу на сучасну політичну націю. Уперше за багато століть наш народ найменував себе справжнім ім'ям. Тоді національна держава відродилася й постала перед усім світом назавжди. Навіть більшовики, зважаючи

² *Государственность. Политология: энциклопедический словарь.* Москва, 1993. С. 64; *Шемшученко Ю.С.* Державність. Юридична енциклопедія. Київ, 1999. Т. 2. С. 162.

³ *Мельник Л.Г.* Державність. Історична наука: термінологічний і понятійний довідник. Київ, 2002. С.97.

⁴ *Мінченко Р.М.* Еволюція державної влади в сучасній Україні (теоретико-правове дослідження): автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.01 / Ін-т законодавства ВР України. Київ, 2009. С. 20–21.

⁵ *Чубата М.В.* Законодавство у сфері державного будівництва доби Української революції 1917–1921 років в історико-правових дослідженнях: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01 / КНУ ім. Тараса Шевченка. Київ, 2015. С. 15–16.

на розмах державотворчих і національно-визвольних процесів 1917–1921 рр., змушені були назвати українською й новостворену радянську псевдодержаву УСРР–УРСР.

Необхідно погодитися з висновками М. Чубатої щодо вилучення з доби Української революції 1917–1921 рр. періоду становлення радянської державності (УСРР) як такої, що не відповідає змісту й сутності національного державо- та правотворення⁶. Безперечно, досвід УСРР–УРСР потрібно вивчати, але не спотворюючи історію і не прив'язуючи штучне радянське тоталітарно-авторитарне державотворення до українського національного. Радянське державотворення мало інший вимір, інші витoki й інші цінності, тому його потрібно досліджувати в контексті історії Росії 1917–1991 рр., з єдиним московським центром, ідеологією, правом, символікою, реформами та перетвореннями.

Ось кілька думок учених і політиків, які обстоюють інші погляди, уникаючи об'єктивного сприймання результатів визвольних змагань. Зокрема, Б. Ложкін безпідставно вважає УРСР Другою республікою, наступницею УНР⁷. Необґрунтованим є заклик Б. Тищика та І. Бойка, що «доцільно висвітлювати в повному обсязі історію тих держав, політичний центр яких знаходився на українських землях», зокрема й УРСР⁸. Причому Української Держави і ЗУНР у цьому переліку немає, а про УРСР мовиться одразу після УНР. Невже автори академічного курсу насправді вважають, що політичний центр українського радянського державотворення знаходився на нашій території? Визнавати українську радянську державність за національну – це реанімувати колоніальну політику. Сьогодні, плекаючи національну історичну пам'ять, гоючи хворобу малоросійства, потрібно якнайшвидше звільнитись від подібного підходу до висвітлення історії нашої країни (причому не лише в історіографії), ідеологічних догм, нав'язаних Москвою, більшовицьких, радянських стереотипів.

Досліджувати окреслену проблему неможливо без з'ясування змісту термінів «Українська революція» та «Українські національно-визвольні змагання». Перше поняття ґрунтовно проаналізував В. Солдатенко, зазначивши, що воно «стало і вихідним моментом, і стрижнем ідеології (концепції), і змістом перетворень, і метою руху української нації (принаймні чималой її частини) на означеному історичному етапі»⁹. Дискусійною є його думка про появу в історії та історіографії визначення «Українська революція». Учений стверджує, що «з перших же днів після повалення самодержавства в документах українських політичних партій і організацій, в усних і друкованих виступах українських політичних діячів залунало нечуване до того словосполучення – Українська революція»¹⁰. У виправданості цього судження можна сумніватись. Перші дні й місяці революційні події в Україні у свідомості їх очевидців (крім українських самостійників) асоціювалися лише з загальноросійською революцією, тому для цього періоду варто застосовувати такі терміни й словосполучення, як «Лютнева революція 1917 р.», «сучасна російська революція», «велика революція в Росії», «революція в Україні», «здобутки революції в Україні», «здобутки революції загалом, а в Україні зокрема» тощо.

У статті «В огні й бурі» (1918) М. Грушевський писав: «Наша українська революція, на жаль, не розвивалась самостійно, вона весь час мусила сорозміряти свій марш з конвульсивними рухами і киданнями революції російської, хаотичної й страшної. Російська революція потягнула нас через кров, через руїну, через огонь»¹¹. До речі, у літературі не повідомляється, в якій праці цього видатного українця вперше використано термін «Українська революція». Напевно, шойно згаданий публікації.

Одним із перших поняття «Українська революція» вживав М. Шаповал (псевдонім М. Сріблянський). Так, у брошурі «З біжучої хвилі (Революція, Установчі збори і наша

⁶ Там само. С. 12.

⁷ Ложкін Б.Є. Четверта республіка. Харків, 2016. С. 12.

⁸ Тищик Б., Бойко І. Історія держави і права України: акад. курс: підручник. Київ, 2015. С. 7.

⁹ Солдатенко В.Ф. Українська революція. Історичний нарис. Київ, 1999. С. 6.

¹⁰ Там само.

¹¹ Грушевський М. «В огні й бурі». Твори: у 50-ти т. / М. Грушевський. Львів, 2007. Т. 4, кн.1. С. 110–111. (Серія «Суспільно-політичні твори (доба Української Центральної Ради березень 1917 – квітень 1918)»).

політика)» (1917), виданої Центральним Комітетом УПСР, він писав: «Як результат укр[аїнської] революції – Українські Установчі Збори санкціонують лад, що установиться в революційному процесі»¹².

Одночасно з ним терміном «Українська революція» послуговувався й один з активних самостійників Ф. Коломийченко. Негативно оцінюючи II Універсал Центральної Ради, що «заплямував день української волі» і «витверезив» українство, він зазначив, що перед ним «залишається ще одна дорога, дорога Революції не «загальної», «не московської», але Революції Української» та закликав усіх свідомих співвітчизників «до утворення Української Революції»¹³.

Поряд з термінами «Революція в Україні», «Революційні події в Україні», «Українська революція» тощо в літературі часто використовується і поняття «Русская революция на Украине», яким, наприклад, назвав спогади Н. Махно¹⁴.

Про початок Української революції, її рушійні сили, взаємозв'язок і взаємовплив української та російської революцій у працях мовить і А. Камінський. Особливу увагу привертають розділи «Сила і слабкість української революції 1917 року» та «Українські концепції революції» з його книги «За сучасну концепцію української революції». Характеризуючи Українську революцію, автор слушно зауважує: «Як відомо, перед 1917 роком українська революція не розвивалася відрубно на власному ґрунті. Розвиток її відбувався у річищах різнорідних російських революційних течій»¹⁵.

У сучасній історіографії дослідження теоретичних аспектів порушеної проблеми продовжилось. Так, О. Гомотюк і Є. Паньків ґрунтовно проаналізували особливості, спільні та відмінні риси, взаємозв'язок Лютневої російської й Української революцій¹⁶. Автори наголошують, що метою національної російської революції було відродження Російської імперії, придушення визвольного руху українців та інших поневолених народів.

На першому етапі розвитку обидві революції мали чимало спільного: виникли під впливом невдоволення простолюду суспільним ладом, розвивалися в процесі боротьби з ним. І хоча причини невдоволення повсталих, мета, завдання виявилися різними, усе ж бачення спільної основи, кінцевого результату подій було однотайним серед українського революційного проводу упродовж 1917 р.¹⁷ До речі, згодом Є. Маланюк справедливо зазначав, що ця ідейна спорідненість устромлювала «ніж у спину» нашої національній революції¹⁸.

На думку О. Гомотюк та Є. Паньківа, потенціал Української революції був величезним, бо вона розгорталась у національній, демократичній і соціальній площинах¹⁹. Її ідейний характер визначався тим, що була визвольною і спрямованою проти національного поневолення. Цим подія докорінно відрізнялася від національного забарвлення Лютневої російської революції, ідеологи якої намагалися не лише зберегти «єдину і неподільну» Росію, а й розширити її географічні межі за рахунок територій країн інших народів²⁰. Автори резюмували, що «... Українська революція звертає з дороги «одного революційного фронту» і різко ступає на шлях єдиного революційного фронту

¹² Шаповал М. Ю. З Біжучої хвилі / М. Сріблянський [псевд.]. Київ, 1917. 22 [2] с.; *Український національно-визвольний рух, березень – листопад 1917 року: док. і матеріали* / НАН України, Ін-т історії України [та ін.]. Київ, 2003. С. 720. (Джерела до вивчення історії Української революції).

¹³ Коломийченко Хв. Революція на українському житті. *Шлях*. 1917. № 5/6. С. 102–106.

¹⁴ Махно Н. Русская революция на Украине (от марта 1917 г. по апрель 1918 г.). Кн. 1. Париж, 1929. 211 с.

¹⁵ Камінський А. За сучасну концепцію української революції / передм. М. Прокоп. Мюнхен, 1970. С. 41.

¹⁶ Гомотюк О., Паньків Є. Лютнева російська і Українська революція. *Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія*. Тернопіль, 1998. Вип. 7 С. 66–73.

¹⁷ Там само. С. 69.

¹⁸ Маланюк Є. Перше завдання / Військовий [псевд.]. *Час*. 1996. 2 серп.

¹⁹ Гомотюк О., Паньків Є. Знач. твір. С. 66–73.

²⁰ Там само. С. 71.

України. Лютнева революція в Росії завершується приходом більшовиків. А Українська – приводить до проголошення IV Універсалом УЦР самостійності України»²¹.

Термін «Українська революція» до середини 1930-х рр. вживався й радянськими дослідниками. Наприклад, під назвами «Істукрев», «Істукрят»²² кілька разів видавався так званий «популярний підручник історії українських революцій» М. Любченка (псевдонім К. Котко), що був написаний у глузливо-іронічній формі, проілюстрований безліччю карикатур. Автор, фальсифікуючи та перекручуючи історію українського державотворення доби Центральної Ради, Гетьманату і Директорії, не згадуючи про діяльність Західно-Української Народної Республіки, назвав свою монографію «скромною працею», якій намагався «надати строго витриманого наукового характеру»²³. Зауважимо, що М. Любченко вживав термін «українські революції», а не «українська революція», вважаючи всі зміни, пов'язані з приходом до влади Центральної Ради, гетьмана П. Скоропадського, Директорії, за окремі події: «Цей шлях, шлях революцій, примушував чергових претендентів на державну владу чемно записуватись у чергу для роблення революцій»²⁴. У післяслові до книги стосовно питання вигаданих українських революцій він у дусі ідей більшовизму резюмував: «Трудящі України рішуче заявили, що в них була тільки одна революція, ім'я їй: Жовтень. Інших революцій вони не знають»²⁵. Варто додати, ці рядки цитуються з другого видання книги (1928), що була опублікована під час утвердження марксистсько-ленінської методології в сталінській інтерпретації, за рік до Великого перелому, коли авторитарний генеральний секретар КППС установив абсолютну владу в державі. У третій, останній, публікації підручника (1934) назву «Істукрев» замінено на «Істукрят» («Історія українських рятувань»), а термін «українські революції» – на не досить зрозумілий вираз «українські рятування», що, звичайно ж, варто розцінювати як намагання більшовицьких ідеологів стерти з історичної пам'яті та свідомості українського народу доленосу визвольну подію.

Популярними серед науковців української діаспори був не лише термін, а й події Української революції 1917–1921 рр., яким вони присвятили численні статті, нариси, монографії, збірники документів²⁶.

Російські дослідники неохоче визнають термін «Українська революція», не бажають виокремлювати цю подію, що лише на початку розвивалася в річищі загальноросійської революції.

На думку історика В. Булдакова, «революційні події в Україні в 1917–1921 роках тепер часто називають самостійною національною революцією. Усе ж вся ця калейдоскопічна круговерть із короточасним приходом до влади різних політичних сил була своєрідною, однак невід'ємною складовою тодішнього всеросійського хаосу. [...] Розпад, як і подальше відродження імперії, був об'єктивним процесом, а українська революція проявилася в ньому цілком природно»²⁷. Дослідник І. Михайлов без будь-якої аргументації наголошує на «так званій українській революції початку ХХ ст.», а надбання українських і зарубіжних учених називає «міфом про українську революцію»²⁸. На думку А. Дикого, «революція на Україні, як і в усій Росії, була революцією соціальною, а ніяк не національною»²⁹.

²¹ Там само. С. 73.

²² Котко К. Істукрев: історія українських революцій. Харків, 1922; Його ж. Істукрев: попул. підруч. історії укр. революцій. Харків, 1928. 78 с.; Його ж. Істукрят. Харків, 1934. 110 с.

²³ Котко К. Істукрев: попул. підруч. історії укр. революцій. Харків, 1928. С. 75.

²⁴ Там само. С. 24–25.

²⁵ Там само. С. 75.

²⁶ Велика Українська революція: матеріали до відновлення української державності. Нью-Йорк : УАН у США, 1967. 112 с.; Українська революція. Документи: 1919–1921. Т.2. / ред. Т. Гунчак. Нью-Йорк, 1984. 478 с. ; Федюшин О. Украинская революция, 1917–1918 гг. / пер. с англ. Л. Игоревский. Москва, 2007. 334 с.

²⁷ Булдаков В. Семнадцатый век и семнадцатый год. Родина. 1999. №8. С. 107.

²⁸ Михайлов И.В. «Украинская революция» или революция на Украине? Вестник Московского государственного института международных отношений. 2010. №1. С. 65.

²⁹ Дикий А. Неизвращенная история Украины-Руси (от начала 19-го до середины 20-го века). Москва, 2008. 528 с.

Аналогічний підхід, на жаль, спостерігаємо і в найновіших ювілейних, датованих 2017 р., виданнях інших російських дослідників³⁰, які не враховують особливостей Української революції. На цьому, наприклад, досить влучно наголосила І. Оніщенко: «Визрів і набрав великої сили український національний рух, який виступив за політичне самовизначення України аж до відокремлення від Росії. [...] Саме цей чинник перетворив революцію в Україні на українську революцію»³¹.

Скептично ставляться до згаданого терміну і деякі сучасні українські науковці. Так, О. Михайлюк, не наводячи вагомих аргументів проти вживання поняття «Українська революція», зазначає, що такий підхід «звужує перспективу бачення»³² аналізованої події. Дещо об'єктивніше про цю проблему мовить історик права О. Мироненко: «Саме грубі політичні прорахунки Центральної Ради, шарахання від соціалістичної орієнтації до монархізму та ще й на німецьких багнетах за доби Гетьманату П. Скоропадського, подальші незграбні дії Директорії, різкі політичні коливання «уповноваженої диктатури» в ЗУНР не дають підстав стверджувати про якусь українську революцію 1917–1920 рр. як окреме суспільно-політичне явище...[] Революційні події в Україні 1917–1920 рр., у ході яких вчинялись спроби відновлення української державності з боку різних політичних сил, у відмінних одна від одної формах і з діаметрально протилежними намірами, точились у рамках певним чином перманентних Лютневої і Жовтневої загальноросійських революцій, наслідком яких стала всеохоплююча найжорстокіша громадянська війна. Говорити про явище окремішн[ь]ої «української революції» у зв'язку з цим з теоретичного погляду підстав немає»³³.

Унікаючи терміну «Українська революція», М. Пасічник використовує поняття «національно-визвольні змагання» або «національна революція». Незрозумілою, навіть загадковою, є назва розділу «Відновлення української державності після національної революції 1917–1921 рр.» у його навчальному посібнику «Історія України»³⁴. Про яке «відновлення української державності» «після революції», тобто 1921 р., мовиться? У той час відбувся процес згортання національного державотворення, встановлення радянської влади.

Не сприймає вказаний вище термін і Д. Яневський, який у монографії «Політичні системи України 1917–1920 років» спочатку вживав поняття «Українська революція» та «Визвольні змагання» як синоніми³⁵, а згодом, у низці інших публікацій, об'єднаних під назвою «Проект “Україна”» (2017), глумиться не лише над цими термінами, а й науковцями, які досліджують різні аспекти історії Української революції 1917–1921 рр. Наприклад, у книзі «Загублена історія втраченої держави»³⁶ він констатує, що історичні процеси і події в Україні періоду 1917–1920 рр. «сучасні дослідники щосили, відчайдушно, зятято намагаються вписати в схему так званої «Української революції» та «Національно-визвольних змагань українського народу 1917–1920(1) років»³⁷. Автор заперечує доцільність вживання термінів «національно-визвольні змагання» і «українська державницька ідея», бо, на його переконання, «ані таких змагань, ані такої ідеї в природі

³⁰ Вахитов Р.Р. Революция, которая спасла Россию. Москва, 2017. 224 с.; Каптур А. Великая революция и контрреволюция: причины, процессы и последствия. Москва: ИТРК, 2017. 208 с.; Костриков С.П., Кострикова Е.Г. Локомотивы истории. Революционный 1917. Москва, 2017. 224 с.; Кремлёв С. 1917. Февраль – для элиты, Октябрь – для народов. М., 2017. 256 с.; Революция 1917-го в России. Как серия заговоров / авт. кол.: А. Колпакиди, Ю. Мухин, С. Кара-Мурза, С. Кремлёв [и др.] Москва, 2017. 650 с.

³¹ Оніщенко І. Історія України : навч. посіб. 2-ге вид. Київ, 2001. С. 89.

³² Михайлюк О.В. «Українська революція» чи «Російська революція на Україні»? *Грані*. 2000. №5. С. 70.

³³ Мироненко О. Витоки українського революційного конституціоналізму 1917–1920 рр.: теоретико-методологічний аспект. Київ, 2002. С. 20–22.

³⁴ Пасічник М. Історія України: державницькі процеси, розвиток культури та політичні перспективи. Київ, 2005. С. 434–502.

³⁵ Яневський Д. Політичні системи України 1917–1920 років: спроби творення і причини поразки. Київ, 2003. С. 2, 24–25, 438–439.

³⁶ Яневський Д. Проект «Україна», або Загублена історія втраченої держави. Харків, 2017. 252 с.

³⁷ Яневський Д. Загублена історія втраченої держави. Харків, 2009. С. 14; Його ж. Проект «Україна», або Загублена історія втраченої держави. Харків, 2017. С. 14.

не існувало, оскільки станом на 1917 р. не існувало, наприклад, українського народу як такого; отже, не могло існувати а ргіогі ані його змагань, ані його державницької ідеї»³⁸. Потрібно наголосити, що така позиція Д. Яневського є досить близькою до поглядів О. Бузини³⁹, С. Удовіка⁴⁰ тощо.

Повертаючись до твердження Д. Яневського, що «станом на 1917 р. не існувало українського народу», варто запитати: «З яким «неіснуючим» народом ідентифікувала себе Л. Косач-Квітка, обравши 1884 р. псевдонім Леся Українка?». Невже не рідну Україну наш народ оспівував у піснях, а письменники звеличували в художніх творах? Прикладом може бути «Заповіт» Т. Шевченка (1845), твір «Повій, вітре, на Вкраїну» С. Руданського (1856) тощо. Невже про «неіснуючий» народ мовиться в щомісячнику «Украинский вестник» І. Срезневського (1816–1819), альманасі «Украинец» М. Максимовича (1859, 1864)? Звичайно, цей перелік можна продовжувати, однак варто згадати двотомне довідкове видання універсального змісту «Украинский народ в его прошлом и настоящем» (1914, 1916), яке редагували Ф. Вовк, М. Грушевський, М. Ковалевський, Ф. Корш, А. Кримський, М. Туган-Барановський, О. Шахматов. У ньому вміщено матеріали з історії та географії України, статті про звичаєве право нашого народу, його антропологічні особливості, історію української мови тощо. Автори розвідок охарактеризували витоки, особливості та основи життєдіяльності «неіснуючих», за словами Д. Яневського, українців.

Як з'ясувалося, подібні погляди на українство останнім часом, на жаль, досить популярні. За «дивним збігом обставин» у Росії опубліковано низку праць з історії України, у яких автори, зокрема А. Дикий⁴¹, О. Широкоград⁴² тощо, насміхаються над терміном «Українська революція», дослідниками історії Української революції 1917–1921 рр. й історії України. Усе це сприяє поширенню хворобливих вигадок російських ідеологів, їх прихильників у нашій державі, зокрема Д. Табачника, про узгодження історії України з історією Росії, а там – і про об'єднання країн. Підтвердженням їхніх намірів є неприховані антиукраїнські переконання Д. Яневського: «...за нами – невдалий у плані продуктивності експеримент зі створення правової держави на неправовому фундаменті. Сучасна Українська держава неодмінно розпадеться – питання лише в темпі цього процесу і в ціні, яку доведеться заплатити за нього»⁴³. У черговому «Проекті...» (2012) цей автор чіткіше конкретизує «перспективи» нашої держави, вважаючи, що вона «приречена – і на те немає ради»⁴⁴. Слід наголосити, ця думка перегукується з поглядами П. Толочка, який вважає, що між українцями («західняками» і «східняками») «примирення неможливе»⁴⁵, а от щодо «перспектив» росіян і українців, то він переконаний, що «наші народи об'єднуються, як це було вже не раз у нашій історії»⁴⁶. Не про реальну незалежну Україну, а лише про «Проект “Україна”» пише й А. Ставицький, для якого «“край”, що відколовся від великого «тіла» цивілізації вже неповноцінний», «в такому стані країна може існувати лише тимчасово», «в «українців» не було історичного права на утворення

³⁸ Яневський Д. Загублена історія втраченої держави. Харків, 2009. С. 157.

³⁹ Бузина О. Учебники фальшивой истории Украины. *Сегодня*. 2006. 20 нояб. С. 24–25; *Його ж.* Тайная история Украины-Руси. Киев, 2006. 319 с.

⁴⁰ Удовик С.Л. Государственность Украины: истоки и перспективы. Киев, 1999. 208 с.; *Його ж.* Какая Украина нам нужна. Киев, 2001. 100 с.

⁴¹ Дикий А. Неизвращенная история Украины-Руси (от начала 19-го до середины 20-го века) Москва, 2008. 528 с.

⁴² Широкоград А.Б. Утерянные земли России. Отколовшиеся республики. Москва, 2007. 496 с.; *Його ж.* Тайная история Украины. Москва, 2008. 432 с.; *Його ж.* Битва за Новороссию. Москва, 2015. 352 с.

⁴³ Яневський Д. Проект «Україна», або Крах Симона Петлюри. Харків, 2010. С. 294.

⁴⁴ Яневський Д. Проект «Україна». Грушевський. Скоропадський. Петлюра: таємна історія української державності. Харків, 2012. С. 882.

⁴⁵ Толочко П. Про «хороший» Захід і «поганий» Схід. Київ, 2008. С. 26.

⁴⁶ Толочко Петр: быть в интеллектуальной оппозиции – святой долг интеллигенции [Електронний ресурс] / [записав] А. Данилов. URL: <http://2000.net.ua/2000/svoboda-slova/sudby/33068>.

власної держави», а також існує «можливість історичного реваншу», «можливість перемоги «руського» над «українським» у самій Україні»⁴⁷.

Щоб очорнити українське національне державотворення та ідеї Помаранчевої революції, після 2005 р. одна за одною з'являлися «сенсаційні» публікації О. Бузини, А. Дикого, О. Каревіна, В. Корнілова, В. Лучка, Ю. Мірошніченка, С. Удовіка, О. Широкограда тощо, у яких досить чітко проглядаються сепаратистські ідеї. Так, Ю. Мірошніченко та С. Удовік, аналізуючи події в Україні кінця 1917 – початку 1918 р., зазначають, що «сучасні українські історики трактують зазначені події як війну Росії проти України, але юридично для цього немає ніяких підстав», а також наголошують, що «ці події можна однозначно кваліфікувати як громадянську війну у межах Російської імперії»⁴⁸, яка, на їхню думку, розпочалася в грудні 1917 р.»⁴⁹. Автори одностайні в думці, що її «розв'язали радикальні українські націонал-соціалісти»⁵⁰. Слід зазначити, що вони плутаються в аргументах щодо «початку» та «першопричин» так званої громадянської війни, тому обґрунтовують іншу версію, згідно з якою, її започаткував «VII пленум УЦР. [...] 30 жовтня 1917 р.», де одночасно «були «затверджені» кордони УНР»⁵¹. Російський дослідник А. Дикий вважає, що ця «братовбивча громадянська війна спричинена пропагандою сепаратистів»⁵², а щодо війни, то, на його переконання, більшовики завоювали Україну «не штиками й кулеметами, не матроськими загонами і червоногвардійськими загонами, як стверджують сепаратисти, спотворюючи історію та замовчуючи факти [...], а шляхом агітації й пропаганди більшовизму серед жителів-українців, робітників, селян і солдатів “української армії”»⁵³, «Україна насправді не була завойована великоросами, а приборкана пропагандою більшовицьких ідей»⁵⁴.

Згадуваний Д. Яневський також переконує читачів, що нібито українці розв'язали громадянську війну, звинувачує «національно-соціалістичне керівництво самозваної УЦР» у проголошенні УНР, констатує, що «ціна питання – державна зрада, і спровокована в тому числі їхніми діями громадянська війна»⁵⁵. На його думку, III Універсал був «оголошенням громадянської війни»⁵⁶.

Наведені вище думки поділяє й О. Широкоград, вказуючи: «20 листопада 1917 р. ми справедливо можемо назвати днем початку Другої Руїни. На Україні розпочалась війна всіх проти всіх»⁵⁷. Він переконаний, що «радянські історики перебрехали сутність громадянської війни як в цілому, так і окремо на Україні, подавши її у вигляді боротьби українського пролетаріату та найбіднішого селянства проти буржуазії, поміщиків і куркулів. А тепер історики-самостійники намагаються нав'язати принципово іншу і ще більш далеку від істини схему. Нібито український народ боровся за незалежність проти москалів. [...] На 90% це була внутрішня громадянська війна, всіх проти всіх, тобто чергова Руїна»⁵⁸. У новій книзі О. Широкоград ще раз зосередив увагу на так званій громадянській війні: «Центральна Рада оголосила війну радянській владі. [...] до 20 листопада 1917 р. у Росії ще не було громадянської війни [...] Так що, об'єктивно кажучи, саме Центральна Рада стала призвідницею громадянської війни на території колишньої

⁴⁷ Ставицкий А.В. Украинская мифоистория в режиме информационной войны. Севастополь, 2014. 176 с.; Його ж. Национальная политика по отношению к русским на Украине: причины, цели, характер. *Научный электронный архив*. URL: <http://econfr.ae.ru/article/10222>.

⁴⁸ Мірошніченко Ю.Р., Удовік С.Л. Русь – Україна: становлення державності : в 2 т. Київ, 2011. Т.2. С. 200.

⁴⁹ Там само. С. 197–198.

⁵⁰ Там само. С. 223.

⁵¹ Там само. С. 219.

⁵² Дикий А. Неизвращенная история Украины-Руси (от начала 19-го до середины 20-го века). Москва, 2008. С. 47.

⁵³ Там само. С. 155.

⁵⁴ Там само. С. 265.

⁵⁵ Яневський Д. Загублена історія втраченої держави. Харків, 2009. С. 159.

⁵⁶ Яневський Д. Проект «Україна», або Таємниця Михайла Грушевського. Харків, 2010. С. 173.

⁵⁷ Широкоград А. Утерянные земли России. Отколовшиеся республики. Москва, 2007. С. 68.

⁵⁸ Там само. С. 75.

Російської імперії»⁵⁹. Коментарі, як кажуть, зайві. Варто побажати цьому «знавцеві» «таємної історії України» не лише об'єктивно аналізувати події, а й не перекручувати прізвищ представників української еліти, бо згаданий у його книгах Голубинський – це Голубович, Тютюнін – Тютюнник, Чехновський – Чехівський⁶⁰ тощо.

Щодо ж до справжніх «ініціаторів» громадянської війни, то про них досить ґрунтовно в публікаціях оповів П. Захарченко, акцентуючи увагу на тому, що не Центральна Рада спричинила її, а більшовицька Росія. Це було потрібно агресорові, «щоб завуалювати факт збройної інтервенції та нелегітимності своєї присутності в Україні». Дослідник обстоює цю думку і в інших працях⁶¹. Так, в одній з останніх порівняв розв'язані Росією війни в Україні 1917 р. та 2014 рр., наголошуючи, що гібридну війну, що розгорнув Кремль знову «намагаються подати як громадянську»⁶². На його думку, упродовж 1917–1918 рр. «паралельне існування в Україні київського національного і харківського радянського владних центрів надало можливість російським більшовикам видавати подальшу агресію зі свого боку як внутрішній конфлікт між двома утвореннями, що представляють український народ, але, мовляв, бачать різну політичну стратегію її розвитку»⁶³. Також учений констатував, що «елементи гібридної війни було взято на озброєння Л. Троцьким ще 100 років тому. Про те, що «нас там нет» (виділено нами. – В. К.), він заявив 17(30) січня 1918 р.»⁶⁴.

Заслуговує на увагу й погляд В. Верстюка, який наголошує, що українці не розв'язували громадянську війну, а оголосивши в січні 1918 р. незалежність УНР, «намагались залишити на скрижальях всесвітньої історії свій власний рядок, дистанціюватись від громадянської війни, яка розгорталась в Росії»⁶⁵. У цій дискусії найближчою до істини є думка В. Смолія, який переконаний, що «частина української політичної еліти, що була винесена на скрижалі влади революційною хвилею, продемонструвала брак політичного й управлінського досвіду, а спроба втілення у життя певною частиною суспільства соціалістичних ідей, на жаль, виявилася невдалим експериментом, що на довгий час втягнув Україну в жорстке протиборство російських червоного й білого рухів»⁶⁶.

Що ж до терміну «визвольні змагання», то його вперше використав й увів у науковий обіг В. Липинський, який у програмі Української демократично-хліборобської партії (1917) наголошував, що українська національна ідея лише тоді зможе оживити етнографічну масу, коли покличе «до повного національного визволення і на місто рабської служби чужим державним організаціям ставить змагання до створення власної держави»⁶⁷.

Учений В. Солдатенко дещо скептично ставиться до цього поняття, зазначаючи, що «останнім часом дослідники нерідко вдаються до не зовсім адекватного терміну «визвольні змагання»⁶⁸, тому використовує у своїх працях вираз «Українська революція 1917–1920 рр.». Варто зазначити, що дослідники тривалий час, а не «останнім часом», вживають термін «українські визвольні змагання», маючи на увазі 1917–1921 рр. Один з авторів газети «Громадський вісник» 1922 р. писав про «період визвольних змагань

⁵⁹ Широкоград А.Б. Тайная история Украины. Москва, 2008. С. 309.

⁶⁰ Там само. С. 310, 312, 314.

⁶¹ Захарченко П.П. До питання про правову природу III Універсалу Центральної Ради. *Актуальні проблеми національного законодавства*. Кіровоград, 2013. Вип. 32. С. 3–9.

⁶² Захарченко П.П. Зовнішньополітична діяльність Центральної Ради Української Народної Республіки на мирних переговорах у Бресті (1917–1918 рр.). *Право України*. 2017. № 11. С. 70.

⁶³ Там само. С. 71.

⁶⁴ Там само. С. 74.

⁶⁵ Верстюк В.Ф., Горобець В.М., Толочко О.П. Українські проекти в Російській імперії. Київ, 2004. Т.1. С. 448–449. (Україна і Росія в історичній ретроспективі: нариси: в 3 т.).

⁶⁶ Смолій В. Вступне слово. *Перша світова війна 1914–1918 рр. і Україна. Українські землі у центрі цивілізаційної кризи* / уряд. О. П. Реєнт. Київ, 2015. С. 4.

⁶⁷ Матеріали до програми [Української демократично-хліборобської партії]. Ч.1 Лубни, 1917. 31 с.

⁶⁸ Солдатенко В.Ф. Українська революція. Історичний нарис. Київ, 1999. С. 45.

галицької вітки українського народу»⁶⁹. У 1920-х рр. його використовували К. Левицький, В. Липинський, С. Шелухін, О. Шульгін, а згодом – В. Верига, А. Жуковський, І. Лисяк-Рудницький, І. Мазепа тощо. Так, І. Мазепа зазначав: «Українська революція 1917 року – процес надзвичайно складний», «революція на Україні вибухнула в умовах надзвичайно несприятливих для вільного та незалежного від російських впливів розвитку українських визвольних змагань»⁷⁰. Як переконуємось, дослідник вважав, що українська революція була частиною українських визвольних змагань.

І. Лисяк-Рудницький також ототожнював поняття «Українська революція» та «українські визвольні змагання», проте розрізняв революцію 1917 р.; Українську революцію 1917–1920 рр.; українські визвольні змагання 1917–1921 рр.⁷¹ Б. Андрусишин у назві монографії одночасно поєднує і розрізняє ці терміни⁷², трактуючи як два послідовні етапи: 1917–1918 рр. – Українська революція; 1918 р. – визвольні змагання, початок яких пов'язує з першим більшовицьким походом в Україну та початком збройного захисту нашої держави. І. Діак також вважає згадані поняття синонімами, поєднуючи роки Української революції та визвольних змагань⁷³.

Як свідчать історіографічні джерела, терміни «Українська революція», «Українські визвольні змагання» застосовуються для позначення революційних подій, започаткованих Лютневою революцією. Вони виникають одночасно, тобто 1917 р.

Поняття «Визвольні змагання» – ширше, ніж «Українська революція». Їх можна датувати періодом 1914–1923 рр. (починаючи від Січових стрільців, СБУ, а закінчуючи розпуском ЗУНР і тимчасовим припиненням активних дій українства в екзилі (В. Верига, Я. Дашкевич). Терміном «Українська революція 1917–1921 рр.» потрібно називати найвищий етап, апогей визвольних змагань 1914–1923 рр.⁷⁴

Чому саме від Січових стрільців? Бо 1914 р. наш народ уперше за часи бездержавності України згуртувався, щоб зі зброєю в руках боротись за українську національну ідею та державність.

Щодо термінів «Українська Держава» (офіційна назва) і «Гетьманат П. Скоропадського», то в сучасній науковій енциклопедичній літературі вони вважаються синонімами (щоправда, останнє поняття використовується частіше). Щоб уникнути ототожнення і плутанини з гетьманатами XVII–XVIII ст., в історико-правовій та історичній літературі іноді застосовуються терміни «Новий Гетьманат», «Останній Гетьманат», «Другий Гетьманат», «Гетьманат 1918 р.», «Гетьманство» тощо. У радянській історіографії стосовно Української Держави використовувався термін «Гетьманщина», а іноді й принизливий «Скоропадщина». Вважаємо, що «Гетьманат» і «Гетьманщина» – різні терміни. Гетьманат – це правління гетьмана П. Скоропадського в Україні, що розпочалося 29 квітня, а закінчилося 14 грудня 1918 р.; Гетьманщина – усталена в науковій літературі назва Української козацької держави XVII–XVIII ст. Лише окремі дослідники терміном «Гетьманщина» називають Українську Державу 1918 р., безпідставно ототожнюючи поняття «Гетьманат» і «Гетьманщина».

Варто стисло охарактеризувати питання хронологічних меж Української революції. Більшість дослідників датують її періодом 1917–1921 рр. Проте ще й сьогодні це питання, на жаль, залишається дискусійним, тому в наукових працях зустрічаються різні погляди. Зокрема, мінімізований, коли Українська революція обмежується лише діяльністю Центральної Ради, тобто 1917–1918 рр. Проте чимало авторів до цієї доби долучають Гетьманат П. Скоропадського, ЗУНР, період Директорії УНР. Також окремі історики подовжують межі революції до 1923 р., тобто часу розпуску органів ЗУНР в еміграції.

⁶⁹ *Громадський вісник*. 1922. 15 лип.

⁷⁰ *Мазепа І.П.* Україна в огні й бурі революції 1917–1921 рр. Київ, 2003. С. 27.

⁷¹ *Лисяк-Рудницький І.* Нариси з історії нової України. Львів, 1991. С. 12, 14, 41, 59.

⁷² *Андрусишин Б.І.* У пошуках соціальної рівноваги: нарис історії робітничої політики українських урядів революції та визвольних змагань 1917–1920 рр. Київ, 1995. 192 с.

⁷³ *Діак І.В.* Українське відродження чи нова русифікація? К., 2000. С. 72.

⁷⁴ *Капелюшний В.П.* Здобута і втрачена незалежність: історіографічний нарис української державності доби національно-визвольних змагань (1917–1921 рр.). Київ, 2003. С.16.

Вживається й застаріла хронологія радянської історіографії (1917–1920 рр.).

У період 1917–1920 рр. іноді «вштовхували» й історію ЗУНР. Яскравим прикладом такого підходу може бути розділ колективної монографії «Українська революція і державність (1917–1920 рр.)»⁷⁵. Однак наприкінці 1990-х рр. захищено дисертації В. Великочого, М. Кобилецького, І. Лісної тощо, присвячені дослідженню різних аспектів історії ЗУНР, хронологічні межі якої обмежено 1918–1923 рр. До речі, відрадним є те, що дослідники з діаспори дотримувались таких же хронологічних меж, вивчаючи історію ЗУНР. Наприклад, Сидір Ярославин (справжнє прізвище Ісидор Сохоцький) традиційно висвітлював історію визвольної боротьби періоду ЗУНР в межах 1918–1923 рр.⁷⁶ Його хронологію сьогодні підтверджують автори тритомної енциклопедії⁷⁷.

Слід зазначити, що об'єктивне вивчення національно-визвольних змагань періоду 1914–1923 рр. розпочалося з досліджень сучасних науковців лише наприкінці 1990-х рр. Це пояснюється тим, що в попередні роки відбувалося активне накопичення нових історичних знань про згадану добу, її етапи й суть, без чого було неможливим ґрунтовне переосмислення наукового доробку з проблеми (низка публікацій В. Вериги, В. Верстюка, Я. Грицака, Я. Дашкевича, О. Реєнта, О. Рубльова тощо).

Характерною особливістю нового підходу до аналізу зазначеної проблеми є еволюція поглядів дослідників стосовно датування визвольних змагань. Так, у статті «Хто завинив?» (1979) В. Верига зазначав, що згадані події відбувалися упродовж 1917–1920 рр.⁷⁸, а в іншій праці (1998) – 1914–1923 рр.⁷⁹ Змінювалися й погляди Я. Грицака, який спочатку датував визвольні змагання 1917–1920 (1992), потім 1917–1921, 1914–1921 (1996), а насамкінець 1914–1923 (1999)⁸⁰ рр.

Історіографічний огляд наукового доробку з аналізованого питання дозволяє підсумувати, що вивчення подій досліджуваної доби на західноукраїнських і надніпрянських землях без урахування їх взаємозв'язку і взаємовпливу (не як єдиного цілого), політичного розвитку українства загалом, за закріпленими штампами радянської історіографії, нехтуючи тогочасними загальноукраїнськими здобутками в розвитку та реалізації державницької, національної й соборницької ідеї – є застарілим. Для ґрунтовнішого розгляду цього аспекту проблеми варто здійснити екскурс в історію розвитку його історіографії. Характеризуючи внесок попередніх поколінь науковців у дослідження проблеми, потрібно наголосити на недостатній опрацьованості багатьох її питань, на необхідності застосування нових методологічних підходів, сучасного термінологічно-понятійного апарату, унормування хронологічних меж, що призвели до появи публікацій, в яких досліджуються ті ж самі події та процеси, але з неймовірною кількістю варіантів назв, дат. Так, З. Книш обрав такі: «Визвольні змагання і боротьба 1914–1920 рр.», «визвольні війни 1914–1920 рр.», Н. Мизак досліджував згадані процеси в межах 1914–1921 рр., О. Павлишин писав про українську революцію 1914–1923 рр., російський історик В. Булдаков «скромно» називав ці події «Революційними змінами 1917–1921 рр. в Україні», В. Солдатенко віддавав перевагу терміну «Українська революція 1917–1920 рр.», О. Станімір – «Визвольні змагання 1917–1920 рр.». В англomовному збірнику статей за редакцією Т. Гунчака вказується, що революційні перетворення відбувались упродовж 1917–1921 рр. У таких же хронологічних межах досліджували ці події науковці Л. Мельник («Національно-соціальна революція»), І.

⁷⁵ Українська революція і державність (1917–1920 рр.) / авт. кол.: Т. А. Бевз, Д. В. Веденєєв, І. Л. Гошуляк [та ін.] Київ, 1998. Розд. 4. С. 116–144.

⁷⁶ *Ярославин С.* Визвольна боротьба на Західньо-Українських Землях у 1918–1923 роках. Філадельфія, 1956. 184 с.

⁷⁷ *Західно-Українська Народна Республіка 1918-1923.* У 3-х т. Івано-Франківськ, 2018. Т.1. 688 с.

⁷⁸ *Верига В.* За межами Батьківщини. Львів, 2002. С. 270–273.

⁷⁹ *Верига В.* Визвольні змагання в Україні 1914–1923 рр.: у 2 т. Львів, 1998. 2 т.

⁸⁰ *Грицак Я.І.* До генези ідеї політичної самостійності України. *Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність.* Київ, 1992. С. 121; *Його ж.* Нарис історії України: формування модерної української нації XIX–XX століття. Київ, 1996. С. 102–165; *Його ж.* Українська революція, 1914–1923: нові інтерпретації. *Україна модерна.* Львів, 1999. Число 2/3, С. 254–69.

Онищенко, В. Сідак («Українська революція»), О. Реснт, О. Рубльов («Українські визвольні змагання»), А. Річинський («Церковно-національна революція»), І. Преловська («Українські церковно-визвольні змагання»). Д. Мейс мовить про «Визвольні змагання 1917–1922 рр.», Б. Романів – про революцію в Україні 1917–1922 р. Б. Футей завершує розгляд подій 1922 р. Термін «доба визвольної боротьби в Україні від березня 1917 до березня 1923 рр.» використав О. Терлецький. На відродженні української державності 1917–1921 рр. наполягав О. Полянський. Згадавши різні варіанти вживання в історіографії основних термінів і хронологічних меж історичної події, наголосимо на її неоднозначному тлумаченні, що існувало наприкінці ХХ – на початку ХХІ ст.

Сьогодні підходи до трактування порушеної проблеми кардинально змінилися. Термін «Українська революція 1917–1921 рр.» використовується більшістю дослідників. Хоча науковці, освітяни, державні та політичні діячі дотримуються усталених хронологічних меж цієї визначної події (це відображено й у науковій літературі, новітніх підручниках, Указах Президента України № 297/2007 «Про заходи з відзначення 90-річчя подій Української революції 1917–1921 років та вшанування пам'яті її учасників», № 17/2016 «Про заходи з відзначення 100-річчя подій Української революції 1917–1921 років»), у книзі «Деміурги революції» (2017), присвяченій 100-річчю Української революції 1917–1921 рр., В. Солдатенко вживає традиційний радянсько-більшовицький штамп «1917–1920 рр.»⁸¹. А як же бути з Ризьким мирним договором березня 1921 р., масовим національно-визвольним рухом селянства проти більшовиків в Україні, рейдами військ Н. Махна влітку 1921 р., Другим Зимовим походом Армії УНР 1921 р.? Невже ці події не стосуються доби Української революції? Звичайно, стосуються! Більше того, вони свідчать про її трагічне завершення, а тому на них варто зосередити особливу увагу і не замовчувати.

Повернімося до 1921 р. Частина дослідників вважає кінцем Української революції Другий Зимовий похід, що відбувся в листопаді. Чимало істориків обстоює думку, що завершення національної державності на цьому етапі історичного розвитку України розпочалося з ратифікації Ризького мирного договору 18 березня. Про це мовить А. Іванова⁸². Варто погодитися з висновком В. Вериги, що збройна боротьба за самостійність і соборність України продовжувалась аж до 1921 р.⁸³ Крім цього, група дослідників зазначає, що «1920 рік не став для України роком останніх боїв радянської влади зі своїми супротивниками. Були розгромлені армії Пілсудського та Врангеля, але в Україні громадянська війна на цьому не завершилась, лишався ще один незловлений «ворог» – селянство. [...] Все це й призвело до спалаху селянської війни в Україні, пік якої припадає на 1920–1921 роки»⁸⁴.

Свідченням докорінного переосмислення сучасними науковцями національних державотворчих процесів стало двотомне видання «Нарисів історії Української революції 1917–1921 рр.». Автори зуміли відійти від більшості суперечливих й однозначних інтерпретацій Української революції, що переважали в працях істориків 1990-х рр. На їхню думку, сучасні дослідження побудовано за етапами розвитку форм національної державності, що становлять зміст Української революції 1917–1921 рр.

Варто зазначити, що у новітніх історико-правових розвідках намітилася спроба подолати усталені схематичні пояснення подій революції, уникнути релятивізації історичного процесу під час висвітлення національного державо- та правотворення. Аналіз цих видань дозволяє стверджувати, що більшість сучасних дослідників

⁸¹ Солдатенко В.Ф. Деміурги революції: нарис партійної історії України 1917–1920. Київ, 2017. 748 с.

⁸² Іванова А. Законодавчий процес і законодавча техніка в період Центральної Ради, Гетьманату П.П.Скоропадського та Директорії: монографія. Київ, 2011. С. 41.

⁸³ Верига В. За межами Батьківщини. Львів, 2002. С. 265.

⁸⁴ Іваненко В.В., Голуб А.І., Удод О.А. Очищення правдою: відома і невідома Україна в об'єктиві історії ХХ сторіччя. Київ, 1997. С. 71.

намагається досягнути сутності революції в дискурсі інтенціональності, тобто мотивації й спрямованості історичної дії⁸⁵.

У «Нарисах...» констатується, що «системні дослідження вітчизняних учених переконливо доводять, що породжена розпадом російського імперського організму, Українська революція у процесі свого розвитку набула виразних самодостатніх форм, перетворившись на окреме історичне явище. Історія Української революції має всі ознаки наукової концепції: а) провідну ідею – відродження та консолідація української нації для творення власної держави; б) історичний час – добу 1917–1921 рр.; в) провідного рушія соціального і національного прогресу – український етнос та його політичну еліту; г) систему аргументації, яка спирається на ґрунтовну історіографічну спадщину та потужну джерельну базу (архівний, археографічний, мемуарний та інші сегменти). Ця концепція базується на цілком доведеному факті домінування в її розвитку національно-визвольного компонента, що надає їй специфічних рис і вирізняє серед інших революційних потоків»⁸⁶.

Публікація другої книги фундаментального науково-бібліографічного видання «Українська революція і державність (1917–1921)» сприятиме подальшій активізації зусиль наукової спільноти, особливо молодих учених, ґрунтовному вивченню, узагальненню та осмисленню різних аспектів історії національного державотворення доби Української революції 1917–1921 рр.

Валерій Капелюшний
доктор історичних наук, професор

⁸⁵ *Нариси історії Української революції 1917–1921 років*: у 2 кн. / редкол.: В.А.Смолій (голова) [та ін.]. Київ, 2011/2012. 2 кн.; *Калакура Я.* [Рецензія] *Український історичний журнал*. 2012. № 3. С. 210–214. – *Рец. на кн.*: *Нариси історії Української революції 1917–1921 років*: у 2 кн. Київ, 2011/2012.

⁸⁶ *Нариси історії Української революції 1917–1921 років*. Київ, 2011. Кн. 1. С. 7.

ВІД УКЛАДАЧІВ

Науково-бібліографічний покажчик «Українська революція і державність (1917–1921 рр.)» хронологічно продовжує попереднє видання 2001-го року, що було позитивно оцінене фахівцями-істориками. Він підготовлений відповідно до плану заходів з відзначення 100-річчя подій Української революції 1917–1921 рр. та вшанування пам'яті її учасників, розробленого Українським інститутом національної пам'яті і затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 26 жовтня 2016 р. № 777-р за підписом Прем'єр-міністра України на виконання Указу Президента України П. Порошенка №17 від 22.01.2016 р.

У бібліографічному покажчику зібрано та систематизовано назви друкованих матеріалів, що репрезентують науковий доробок про Українську революцію та становлення державності в 1917–1921 рр., створених нашими ученими упродовж 2002–2018 рр., які надійшли до фондів НБУВ до 01.03.2019 р. Мета видання – донесення історіографічної та джерелознавчої інформації науковцям, викладачам вищих навчальних закладів, а також усім тим, хто вивчає новітню історію України й національну культуру. Видання охоплює різноманітні матеріали українською та іншими мовами, незалежно від місця їх публікації.

При підготовці покажчика використано такі бібліографічні джерела: *Пиріг Р. Я.* Джерела з історії Української революції 1917-1921 років: кінофотодокументи та інформаційно-довідкова література / Р. Я. Пиріг // Архіви України. – 2012. – № 1. – С. 111–116. – Бібліогр. в кінці ст. ; *Гай-Нижник П. П.* Документальні джерела і матеріали до історії фінансової політики уряду Української Держави (29 квітня – 14 грудня 1918 р.) : довідник / П. П. Гай-Нижник. – Київ, 2004. – 46 с. ; Репресії проти учасників антибільшовицького руху в Україні (1917–1925 рр.) : анот. покажч. арх. кримінал. справ «Основного» фонду архівів тимчасового зберігання регіональних органів СБУ / упоряд. В. М. Василенко ; Служба безпеки України, Галузевий держ. архів, НАН України, Ін-т історії України. – Харків : Права людини, 2015. – 232 с. ; Велика українська енциклопедія: тематичний реєстр гасел з напрямку «Історичні науки» (історія України, всесвітня історія) / уклад. С. І. Гірік [та ін.] ; ред. А. М. Киридон ; Держ. наук. установа «Енциклопедичне видавництво». – Київ : [б. и.], 2017. – 240 с. ; *Уривалкін О.* Довідник з історії України (з початку ХХ століття й до сьогодення). – Кам'янець-Подільський : ТОВ «Друкарня "Рута"», 2018. – 524 с. ; Національно-визвольний повстанський рух в Україні наприкінці 1920–1921 рр. Справа «Петлюрівські отамани» : анований покажчик / НАН України, Ін-т історії України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського, Служба безпеки України, Галуз. держ. архів ; упоряд.: В. Василенко, В. Даниленко. – Київ, 2011. – 223 с. ; *Андрієвська Л. В.* Виставка «Українська дипломатія: перші кроки на міжнародній арені» / Л. Андрієвська [та ін.] // Архівознавство. Археографія. Джерелознавство : міжвід. зб. наук. пр. / Укр. НДІ арх. справи та документознавства. – Київ, 2006. – Вип. 8. – С. 309–311 тощо.

Також переглянуто періодичні видання за 2001–2018 рр., зокрема діаспорні («Сучасність», «Визвольний шлях», «Український історик»), прикнижкову і пристатейну бібліографію, каталоги НБУВ, Науково-довідкової бібліотеки Центральних державних архівів України, Львівської національної наукової бібліотеки України ім. В. Стефаника, Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого, бібліотек інститутів Національної академії наук України, зокрема Інституту історії України, Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського, Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса тощо.

У покажчику описано назви офіційних документів, монографій, дисертацій, наукових статей з часописів, збірників, наукових записок вищих навчальних закладів і

науково-дослідних установ, науково-популярних і мемуарних публікацій, книг, брошур, авторефератів дисертацій, тез, матеріалів наукових конференцій, рецензій тощо.

Науково-бібліографічне видання складається з шести розділів і трьох допоміжних покажчиків. Літературу в розділах розміщено за абеткою.

До першого розділу «Загальні праці» вміщено назви публікацій, документів про добу Української революції загалом, а також матеріали про політичні партії цього періоду та літературу про їх діяльність з анотаціями.

У другому розділі «Доба Української Центральної Ради. Українська Народна Республіка» описано «Універсали», «Конституцію», документи, матеріали з питань державотворення, промисловості, фінансів, економіки, культури, науки, освіти цього періоду.

У третьому розділі «Українська Держава Павла Скоропадського» вміщено назви документів, матеріалів з питань культури, науки, освіти, зокрема ухвалених законів, постанов про заснування Української академії наук, Національної бібліотеки, вищих навчальних закладів, архівних установ.

У четвертому розділі «Директорія Української Народної Республіки» описано публікації про Акт Злуки, матеріали дипломатичних місій, становлення органів влади в процесі національного державотворення.

У п'ятому розділі «Західно-Українська Народна Республіка. Акт Злуки УНР і ЗУНР» вміщено бібліографічні описи літератури про Галичину, Закарпаття, Буковину.

Шостий розділ «Війна за українську державність з більшовицькою Росією» охоплює назви друкованих матеріалів, присвячених цій проблемі. Укладачі врахували досвід авторів бібліографічних видань з історії Радянської України, увели в бібліографічний обіг нові джерела та дослідження.

У сьомому розділі «УНР та антибільшовицький Білий рух» вміщено назви праць про повстанський рух проти білогвардійських військ.

Довідкові видання, енциклопедії, тематичні довідники, путівники, біобібліографічні словники, що містять відомості з досліджуваної теми, зокрема, про діячів доби Української революції, праці, присвячені окремим постатям, відображені в кожному розділі і предметному покажчику.

Для зручності користування покажчиком, з метою оперативного багатоаспектного пошуку необхідних джерел, розкриття змісту основної частини додано три допоміжні покажчики: іменний, предметний і географічний.

В іменному покажчику прізвища, криптоніми, псевдоніми, що зустрічаються в основному тексті видання, розміщено за алфавітом.

Предметний покажчик укладено за рубриками, що відповідають періодизації Української революції 1917–1921 рр., з відповідним термінологічним наповненням, розробленим Інститутом історії України НАНУ, цифровими посиланнями кожного бібліографічного запису.

Географічний покажчик побудовано за алфавітом географічних назв.

Видання містить 6614 бібліографічних записів, більшість з яких переглянуто *de visu*.

Зауваження і побажання просимо надсилати на адресу:

03039, Київ-39, Голосіївський проспект, 3, Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Відділ національної бібліографії (електронна адреса: <http://nbuv.gov.ua/node/1262>).

I. ЗАГАЛЬНИЙ РОЗДІЛ

1. Абрамсон Г. Молитва за владу. Українці та євреї в революційну добу (1917–1920) / Г. Абрамсон ; пер. з англ.: А. Котенка, О. Надтоки ; Нац. ун-т "Києво-Могилянська академія", Центр дослідж. історії та культури східноєвроп. єврейства [та ін.]. – Київ : Дух і літера, 2017. – 320 с. : фот., карти, табл. – Тит. арк. парал. англ.

2. Абрамчук М. І. Село над Саксаганню [Сергіївка] / М. І. Абрамчук, Л. М. Абрамчук. – Київ : Гіперіон, 2015.

Кн. 1. – 976 с. : іл., карти, фот.

Доба революції. – С. 498–535.

3. Авіація в роки української революції (1917–1921 рр.) : матеріали наук.-практ. конф. викладачів та студентів, присвяч. 100-річчю проголошення УНР, 12 квіт. 2017 р., м. Київ / Нац. авіац. ун-т [та ін.] ; редкол.: В. М. Гребенніков (голов. ред.) [та ін.]. – Київ, 2017. – 88 с. – Бібліогр. в кінці ст.

Зміст: Авіація в період української революції, 1917–1921 рр. / В. М. Гребенніков. – С. 5–13 ; Становлення української авіації в добу Української Центральної Ради / Л. П. Халецька. – С. 13–19 ; Українська авіація у 1918 році / В. О. Юрченко. – С. 19–22 ; Військово-повітряний флот Української Держави / Ж. В. Паскал. – С. 22–27 ; Військово-повітряні сили Директорії УНР / Н. В. Бем. – С. 27–32 ; Формування авіаційних підрозділів Української Галицької Армії / Л. Г. Настенко. – С. 32–43 ; Міжнародні авіасполучення у революційні 1917–1920 рр. / Т. С. Клиніна. – С. 43–46 ; Літакобудування в Україні у 1918–1919 рр. / О. М. Яценко. – С. 46–52 ; Роль Василя Юнгмейстра у розвитку авіації в 1918–1920 рр. / О. М. Захарчук. – С. 52–55 ; Василь Мурашко: селянський син, георгіївський кавалер, полковник армії УНР, один із перших українських авіаторів / О. А. Радзивілл. – С. 55–62 ; Авіаційне підприємство "Анатра" в роки української революції / Ю. П. Кондрашевська. – С. 62–69 ; Українські пілоти в авіашколі у Бидгощі (1920–1922 рр.) / О. А. Юрченко. – С. 69–75 ; Діяльність 1-ої Запорізької авіаційної ескадрильї (1920–1922 рр.) / С. В. Литвинська. – С. 76–78 ; Ескадра повітряних кораблів "Ілля Муромець" в роки Української революції, 1917–1921 рр. / І. Ніколаєнко. – С. 79–80 ; Повітряний флот Директорії УНР (кінець 1918 – літо 1919 рр.) / А. Каній. – С. 80–81 ; Документаційний супровід утворення та діяльності військово-повітряних сил Директорії УНР / С. Голишева. – С. 81–82 ; Павленко Віктор Олексійович – видатний керівник авіації УНР / М. Шморгул. – С. 82–83 ; Єгоров Олександр – військовий льотчик, командир 1-го українського авіазагону УНР / А. Марченко. – С. 83–84 ; Славетний український авіатор – Михайло Поготовко / Д. Леник. – С. 85–86.

4. Авраменко Н. А. Спомини запорожця : [доби революції] / Н. Авраменко. – Київ : Темпора, 2007. – 455 с. : іл.

5. Австрія й Україна на історичних перехрестях : наук. зб. / Дипломат. акад. України при МЗС України [та ін.] ; упоряд.: І. В. Жалоба, О. Р. Купчик [та ін.]. – Київ, 2016. – 316 с. – Тит. арк. парал. нім.

Зі змісту: Встановлення державних відносин між Австро-Угорщиною та Україною (1918 рік) / С. Ф. Пивовар. – С. 119–138 ; Зовнішньо-економічні відносини України з Німеччиною та Австро-Угорщиною 1918 року / І. Б. Дацків. – С. 139–152 ;

Фінансові взаємини України з Австро-Угорщиною (кінець 1917–1918 рр.) / П. П. Гай-Нижник. – С. 153–185 ; Відень як центр "українського дипломатичного життя" 1918–1923 рр. / І. Б. Матяш. – С. 194–207.

6. Агафонова Н. В. Становлення національної системи освіти в Україні: 1917–1920 рр. / Н. В. Агафонова. – Одеса : Принт Мастер, 2002. – 206 с. – Бібліогр.: с. 185–204..

7. Аграрна політика в Україні періоду національно-демократичної революції (1917–1921 рр.) : монографія / Н. А. Ковальова, С. В. Корновенко, Б. В. Малиновський, О. В. Михайлюк, А. Г. Морозов ; Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького [та ін.]. – Черкаси : Ант, 2007. – 279 с. – Бібліогр.: с. 252–279.

Рецензії: Величенко С. [Рецензія] // Україна модерна. – 2008. – № 13 (2). – С. 319–322.

8. Адамська І. Г. Український Червоний Хрест на етапі свого становлення (1918–1926 рр.) / І. Г. Адамська // Каразінські читання. [Серія]: Історичні науки / Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – Харків, 2007. – С. 348–350.

9. Адамський В. Р. Богословська література у бібліотечних фондах Кам'янець-Подільського державного українського університету (1918–1920 рр.) / В. Р. Адамський // Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія: Історичне релігієзнавство. – Острог, 2015. – Вип. 12. – С. 3–15.

10. Адамський В. Р. Богословський факультет Кам'янець-Подільського державного українського університету в історіографії (1918–1920 рр.) / В. Р. Адамський // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2015. – Т. 22. – С. 330–347. – Бібліогр. в кінці ст.

11. Адамський В. Р. Богословський факультет Кам'янець-Подільського державного українського університету в національному освітньому просторі (1918–1920 рр.) / В. Р. Адамський // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – 2013. – Вип. 6. – С. 435–446. – Бібліогр. в кінці ст.

12. Адамський В. Р. Навчальний процес на Богословському факультеті Кам'янець-Подільського державного українського університету : [доби Гетьманату та Директорії] / В. Р. Адамський // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2015. – Вип. 93. – С. 40–44. – Бібліогр. в кінці ст.

13. Адамський В. Р. Університетське будівництво доби Української революції 1917–1920 рр. : погляд В. К. Приходька / В. Р. Адамський // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2013. – Т. 20. – С. 22–35.

14. Александрович О. О. Контрольна влада у проекті конституції УНР Отто Ейхельмана / О. О. Александрович // Теорія та практика державного управління : зб. наук. пр. / Харків. регіон. ін-т держ. упр. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – Харків, 2015. – Вип. 2. – С. 83–90. – Бібліогр. в кінці ст.

15. Алтабаева Е. Б. Смутное время: Севастополь в 1917–1920 годах / Е. Б. Алтабаева. – Севастополь : Телескоп, 2004. – 384 с. : іл.

16. Андрієвська Л. В. Виставка "Українська дипломатія: перші кроки на міжнародній арені" / Л. Андрієвська, І. Мага, Л. Приходько // Архівознавство. Археографія. Джерелознавство : міжвідом. зб. наук. пр. / Укр. НДІ арх. справи та документознавства. –

Київ, 2006. – **Вип. 8.** – С. 309–311.

17. Андрусишин Б. І. Про революційні та юридичні основи відновлення української державності : (до 100-річчя Укр. нац.-демократ. революції, 1917–1921 рр.) : [концепції С. Шелухіна та А. Яковліва] / Б. І. Андрусишин // Альманах права: свобода, рівність і гідність особи в правовій теорії та юридичній практиці / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – Київ, 2017. – **Вип. 8.** – С. 48–52. – Бібліогр. в кінці ст.

18. Андрусишин Б. І. УСС на Великій Україні: соціально-психологічний аспект взаємного пізнання / Б. І. Андрусишин // Україна соборна : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2006. – **Вип. 4, т. 1.** – С. 37–41. – Бібліогр. в кінці ст.

19. Андрусишин Б. І. Юридичні та фактичні підстави незалежності Української Держави / Б. Андрусишин // Вісник Академії правових наук України : зб. наук. пр. – Харків, 2012. – **№ 4.** – С. 114–122.

20. Андрушків Б. М. Метенів у роки Першої світової війни, ЗУНР та під час панування Польщі / Б. М. Андрушків // Метенів – дорога додому / Б. М. Андрушків. – Тернопіль, 2017. – С. 91–106.

21. Анісімов К. В. Однострої збройних сил України: одяг військових формувань 1917–1920 рр. : (за архівними матеріалами) / К. Анісімов // Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2002. – **Число 8/9, ч. 1.** – С. 108–117. – Бібліогр. в кінці ст.

22. Анісімов К. В. Однострої збройних сил України періоду національних змагань 1917–1920 р. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / К. В. Анісімов ; Донец. нац. ун-т. – Донецьк, 2002. – 19 с.

23. Антонишин А. П. Політичний статус Хотинського повіту в добу національно-визвольних змагань, 1917–1920 рр. / А. П. Антонишин // Вінниччина: минуле та сьогодення : краєзнавчі дослідження : матеріали XXI Вінниц. наук. іст.-краєзнав. конф., 25–26 жовт. 2007 р. / Вінниц. обл. держадмін. [та ін.]. – Вінниця, 2007. – С. 203–205. – Бібліогр. в кінці ст.

24. Анцышкин И. Евреи на Никопольщине : [зокрема доби революції] / И. Анцышкин. – Никополь : Фельдман О. О., 2018. – 168 с. : фот.

25. Артеменко О. О. Українське селянство і національний православно-церковний рух у період революції 1917–1920 рр. / О. О. Артеменко // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2014. – **Вип. 14.** – С. 132–137. – Бібліогр. в кінці ст.

26. Артемова Л. В. Глухів в Українській революції, 1917–1920 рр. / Л. В. Артемова // Сіверщина в історії України : зб. наук. пр. / Нац. заповідник "Глухів" [та ін.]. – Глухів ; Київ, 2018. – **Вип. 11.** – С. 273–276. – Бібліогр. в кінці ст.

27. Архів Української Народної Республіки. Міністерство внутрішніх справ. Справоздання губерніяльних старост і комісарів (1918–1920) [в повітах Волинської, Катеринославської, Київської, Подільської, Полтавської, Таврійської, Харківської, Херсонської, Чернігівської губерній] / НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського ; упоряд. В. Кавунник. – Київ, 2017. – 336 с.

28. Архіви та архівна справа доби визвольних змагань і відновлення Української держави

(1917–1920 pp.) / під ред.: Я. Калакура, І. Матяш. – [2-ге вид.]. – Київ : Вид. дім "КМ Академія", 2002. – 354 с.

29. Архірейський Д. В. Військова присутність махновців у Катеринославі / Д. В. Архірейський // Гуманітарний журнал. – 2015. – № 3/4. – С. 11–21. – Бібліогр. в кінці ст.

30. Архірейський Д. В. Махновська веремія. Тернистий шлях Революційної повстанської армії України (махновців), 1918–1921 pp. / Д. В. Архірейський. – Київ : Темпора, 2015. – 294, [8] с. : іл. – (Militaria Ucrainica).

Зі змісту: **Передмова.** – С. 7–9 ; Причини селянського повстанського руху під час Української революції 1917–1922 pp. – С. 10–13 ; **[Розд. 1]. Основні етапи махновщини:** 1. Початки (літо 1917 р. – весна 1918 р.). – С. 18–30 ; 2. Від партизанщини до регулярного війська (липень 1918 р. – січень 1919 р.). – С. 30–49 ; 3. У складі Червоної армії (перша половина 1919 р.). – С. 50–77 ; 4. Проти всіх: Революційна повстанська армія України (махновці), (друга половина 1919 р.). – С. 78–117 ; 5. По червоних тилах (січень-вересень 1920 р.). – С. 118–141 ; 6. 3 червоними проти Врангеля (вересень-листопад 1920 р.). – С. 142–170 ; 7. Останні походи махновської армії (листопад 1920 р. – серпень 1921 р.). – С. 171–226 ; **[Розд. 2]. Найважливіші бойові операції махновського війська:** 1. "Катеринославська експедиція" 27 грудня 1918 р. – 1 січня 1919 р. – С. 227–236 ; 2. Перегонівський прорив 23–27 вересня 1919 р. – С. 237–247 ; 3. Олександрівська операція 7–9 листопада 1919 р. – С. 248–254 ; 4. Катеринославська операція 10–11 листопада 1919 р. – С. 255–257 ; 5. Великомихайлівські бої 13–15 червня 1920 р. – С. 258–263 ; 6. Кураховсько-Гришинська операція 13–15 липня 1920 р. – С. 264–268 ; 7. Оборона Зінькова 9–15 серпня 1920 р. – С. 269–271 ; 8. Комарський бій 3 грудня 1920 р. – С. 272–276 ; 9. "Іду на ви". Бердянська операція 11–12 грудня 1920 р. – С. 277–278 ; 10. "Андріївська історія" 14–15 грудня 1920 р. – С. 279–282 ; 11. Федірівський бій 15–16 грудня 1920 р. – С. 283–291 ; **Використані джерела та література:** Опубліковані. – С. 292–294 ; Архівні фонди. – С. 293–294.

Рецензії: **Колісник Д. В.** Звивистими шляхами махновських тачанок // Історія і культура Придніпров'я: невідомі та маловідомі сторінки : наук. щорічник / Нац. гірн. ун-т, Ін-т гуманітар. пробл. – Дніпропетровськ, 2016. – **Вип. 12.** – С. 218–220.

31. Архірейський Д. В. Махновські скарби: досвід систематизації фактів / Д. В. Архірейський // Історія торгівлі, податків та мита : зб. наук. пр. / Акад. мит. служби України [та ін.]. – Дніпропетровськ, 2014. – № 1. – С. 50–60. – Бібліогр. в підрядк. прим.

32. Архірейський Д. В. Махновці в Катеринославі: хронологія присутності / Д. В. Архірейський // Придніпров'я: історико-краєзнавчі дослідження : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2015. – **Вип. 13.** – С. 34–46. – Бібліогр. в кінці ст.

33. Архірейський Д. В. Олександр Клейн: німець у махновському русі / Д. В. Архірейський // Вісник Дніпропетровського університету. Серія: Історія та археологія. – Дніпропетровськ, 2015. – **Т. 23, № 1, вип. 23.** – С. 93–110. – Бібліогр. в кінці ст.

34. Архірейський Д. В. Останній рейд Махна / Д. В. Архірейський // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2004. – **Вип. 17.** – С. 103–112. – Бібліогр. в кінці ст.

35. Архірейський Д. В. Поняття "отаманщина" у контексті досліджень української революції 1917–1921 pp. / Д. В. Архірейський // Питання аграрної історії України та Росії : матеріали четвертих наук. читань, присвяч. пам'яті Д. П. Пойди / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2002. – С. 140–145. – Бібліогр. в кінці ст.

- 36. Архірейський Д. В.** "Щоденник прикажчика" [М. Т. Бобошка] як джерело з історії повстанського селянського руху у 1917–1921 рр. на Півдні Полтавщини / Д. В. Архірейський // Гуманітарний журнал. – 2015. – № 1/2. – С. 12–24. – Бібліогр. в кінці ст.
- 37. Атоян О. М.** Селянська правосвідомість в історико-правовій реальності 1917–1921 років : (на прикладі повстанського руху на чолі з Нестором Махном) : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук. : 12.00.01 / О. М. Атоян ; Ін-т законодавства Верховної Ради України. – Київ, 2008. – 40 с.
- 38. Атоян О. Н.** В конфликте с государством. Крестьянское правосознание в Украине 1917–1919 годов : монография / О. Н. Атоян. – Луганск : РИО ЛАВД, 2003. – 512 с.
- 39. Атоян О. Н.** Воля к праву. Исследование махновщины и народного правосознания : монография / О. Н. Атоян ; Луган. акад. внутр. дел им. 10-летия Независимости Украины. – Луганск : РИО ЛАВД, 2003. – 528 с. – (История права). – Бібліогр.: с. 495–527.
- 40. Атоян О. Н.** Утопия безвластия. Крестьянское правосознание в историко-правовой реальности 1917–1921 годов : (на примере анархо-махновщины) : монография / О. Н. Атоян ; Луган. гос. ун-т внутр. дел им. Э. А. Дидоренко. – Луганск, 2010. – 599 с. – Библиогр.: с. 562–595.
Рецензії: Музыка І. В. Правосвідомість під кутом зору історіософії права // Правова держава : щорічник наук. пр. / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького.- Київ, 2011. – Вип. 22. – С. 619–620.
- 41. Аулин Б. С.** К вопросу об охране историко-культурного наследия: Ялтинское отделение Крымско-Кавказского горного клуба и Таврическая научная ассоциация (1917–1920) / Б. С. Аулин // Сіверщина в історії України : зб. наук. пр. / Нац. заповідник "Глухів" [та ін.]. – Київ ; Глухів, 2011. – Вип. 4. – С. 39–42. – Бібліогр. в кінці ст.
- 42. Аулин Б. С.** Съезды Таврической научной ассоциации в общественно-культурной жизни Крыма (1917–1920) / Б. С. Аулин // Ученые записки Таврического национального университета им. В. И. Вернадского. Серия: Исторические науки. – Симферополь, 2010. – Т. 23, № 1. – С. 22–31. – Бібліогр. в кінці ст.
- 43. Аулин Б. С.** Таврическая научная ассоциация в архивных фондах государственных учреждений Крыма (1917–1920) / Б. С. Аулин // Сіверщина в історії України : зб. наук. пр. / Нац. заповідник "Глухів" [та ін.]. – Київ ; Глухів, 2010. – Вип. 3. – С. 45–47. – Бібліогр. в кінці ст.
- 44. Ачканазі Б. О.** Українська революція в контексті міжнародних реалій (1917–1920): (концептуальні та історіографічні аспекти) / Б. Ачканазі // Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету ім. Володимира Винниченка. Серія: Історичні науки. – Кіровоград, 2011. – Вип. 14. – С. 109–113. – Бібліогр. в кінці ст.
- 45. Бабічева О. С.** Анархізм в Центральній та Південно-Східній Україні (перша чверть ХХ століття) : монографія / О. С. Бабічева. – Дніпродзержинськ : ДДТУ, 2013. – 204 с. – Бібліогр. в кінці розд.
Зі змісту: Анархізм та повстанський рух в період національно-демократичної революції. – С. 114–173 ; Анархо-повстанський рух та боротьба з ним більшовицької влади у 1920–1924 рр. – С. 174–199.
- 46. Бабічева О. С.** Анархізм та повстанський рух в Центральній та Південно-Східній

Україні в період національно-демократичної революції (1917–1921 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / О. С. Бабічева ; Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2010. – 18 с.

47. Бабічева О. С. Значення анархо-махновського руху в період Української революції, 1917–1918 рр. / О. С. Бабічева // Наука. Релігія. Суспільство. – 2006. – № 3. – С. 48–54.

48. Бабічева О. С. Соціальні процеси в Україні в період громадянської війни : історіографія проблеми / О. С. Бабічева // Грані. – 2012. – № 12. – С. 27–31. – Бібліогр. в кінці ст.

49. Бабічева О. С. Трансформація соціально-економічних та суспільних процесів селянства України в період громадянської війни / О. С. Бабічева // Грані. – 2012. – № 7. – С. 10–14. – Бібліогр. в кінці ст.

50. Баган О. Українська національна революція в Дрогобичі очима Володимира Бірчака (за матеріалами спогадів в "Літературно-науковому вістнику" і "Вістнику") / О. Баган // Дрогобицький краєзнавчий збірник / Дрогобиц. держ. пед. ун-т ім. Івана Франка [та ін.]. – Дрогобич, 2017. – Вип. 3. – С. 171–187. – Бібліогр. в кінці ст.

51. Баженов Л. В. Володимир Січинський і Україна : монографія / Л. В. Баженов, В. Л. Задорожнюк. – Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2017. – 352 с.

Рецензії: **Філінюк А. Г.** [Рецензія] // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2017. – Вип. 10. – С. 522–527.

52. Баженов Л. В. Основні етапи діяльності подільських "Просвіт" у 1906–1923 рр. / Л. В. Баженов, Г. Г. Кучеров // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2009. – Т. 13. – С. 83–91.

53. Баженов Л. В. Події та діячі Української національно-демократичної революції 1917–1920 років на Поділлі-Хмельниччині в сучасних дослідженнях учених і краєзнавців / Л. В. Баженов // Матеріали XII Подільської історико-краєзнавчої конференції (22–23 листопада 2007 р.) / Кам'янець-Поділ. держ. ун-т [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2007. – Т. 1. – С. 56–62. – Бібліогр. в кінці ст.

54. Байдич В. Г. Доля архівів регіону у добу Української революції (1917–1921 рр.) / В. Г. Байдич, О. М. Завальнюк, О. Б. Комарніцький // Архівна справа на Хмельниччині: історія та сучасність / В. Г. Байдич [та ін.]. – Хмельницький ; Вінниця, 2017. – С. 35–54.

55. Байдич В. Г. Життя та діяльність Якова Гальчевського в архівних документах / В. Г. Байдич // Хмельницькі краєзнавчі студії : наук.-краєзнав. зб. / НАН України, Ін-т історії України, Центр дослідж. історії Поділля. – Хмельницький, 2018. – Вип. 13. – С. 36–40. – Бібліогр. в кінці ст.

56. Байк О. І. Розвідки про податки у період Української революції (1917–1921 рр.) / О. І. Байк // Тенденції і перспективи розвитку інститутів права та держави : матеріали I Всеукр. наук. читань пам'яті акад. С. Дністрянського "Західноукраїнська Народна Республіка – п'ємонт українського державотворення" : тези наук. доп. (19 квіт. 2018 р.). – Київ, 2018. – С. 148–151. – Бібліогр. в кінці ст.

57. Байлема Т. М. Соціальна політика національних урядів України у 1917–1920 рр. : (на матеріалах Подільської губернії) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Т. М. Байлема ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2010. – 17 с.

- 58. Байло А. Я.** Діяльність Мирона Гарнавського в Наддніпрянщині в контексті проблем соборності України / А. Я. Байло // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2011. – № 693. – С. 137–141. – Бібліогр. в кінці ст.
- 59. Бальцер П.** Спогади про бурхливі часи [в Харкові], 1917–1921 / П. Бальцер // Схід – Захід : іст.-культурол. зб. / М-во культури і мистецтв України, Харків. держ. акад. культури [та ін.]. – Харків, 2011. – Вип. 15: Спец. вид.: Проблеми історичної урбаністики. – С. 281–320. – Бібліогр. в кінці ст.
- 60. Барабан Н.** Микола Садовський і його театр періоду УНР / Н. Барабан // Мистецтвознавство України : зб. наук. ст. / Нац. акад. мистецтва України, Ін-т проблем сучас. мистецтва. – Київ, 2005. – Вип. 5. – С. 135–144. – Бібліогр. в кінці ст.
- 61. Барановська Н. М.** Актуалізація ідей автономізму та федералізму в умовах національної революції, 1917–1921 рр. як шлях відстоювання державницького розвитку України / Н. М. Барановська // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2012. – № 724. – С. 130–135. – Бібліогр. в кінці ст.
- 62. Барановська Н. М.** Німецько-австрійський військовий чинник у міжнародних відносинах української влади у 1918 р. / Н. М. Барановська, З. В. Барановська // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2011. – № 693. – С. 96–101. – Бібліогр. в кінці ст.
- 63. Барвінська П. І.** До питання українсько-німецьких дипломатичних зв'язків у 1918 році / П. І. Барвінська // Вопросы германской истории : сб. науч. тр. / Дніпропетр. нац. ун-т, Ін-т укр.-нім. дослідж. – Дніпропетровськ, 2001. – С. 212–221.
- 64. Барвінська П. І.** З історії українсько-німецьких культурних зв'язків 1918–1922 рр. / П. І. Барвінська // Вопросы германской истории : сб. науч. тр. / Дніпропетр. нац. ун-т, Ін-т укр.-нім. дослідж. – Дніпропетровськ, 2002. – С. 272–278.
- 65. Барвінська П. І.** Німці-колоністи в 1917–1918 рр. / П. І. Барвінська // Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету. – Ізмаїл, 2002. – Вип. 12. – С. 4–6.
- 66. Барвінська П. І.** Українсько-німецькі відносини в 1917–1922 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.02 / П. І. Барвінська ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса, 2001. – 23 с.
- 67. Барнасюк О. С.** Історія міста Немирова: від найдавніших часів до сьогодення / О. С. Барнасюк. – 2-ге вид., випр. – Вінниця : Діло, 2007. – 132 с. : карти, плани, фот.
Доба революції. – С. 77–80.
- 68. Басара-Тиліщак Г. Б.** Розвиток української національної ідентичності на Наддніпрянщині у 1917 – на початку 1919 років: галицький чинник / Г. Басара-Тиліщак // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2010. – Вип. 5. – С. 61–82. – Бібліогр. в кінці ст.
- 69. Басара-Тиліщак Г. Б.** Сучасні спрямування в методології досліджень соціокультурної історії міста у період Української революції 1917–1920 рр. / Г. Б. Басара-Тиліщак // Українська перспектива : свідомісні та соціокультурні виміри / Київ. нац. ун-т ім. Т.

Шевченка, Центр українознавства. – Київ, 2005. – С. 359–366. – Бібліогр. в кінці ст.

70. Басараб В. І. Революційні процеси 1917–1921 рр. в Україні крізь призму послань Андрея Шептицького / В. І. Басараб // Література та культура Полісся. Серія: Історичні науки : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2017. – **Вип. 87 (№ 7)**. – С. 130–140. – Бібліогр. в кінці ст.

71. Басишина Л. І. Створення помісної православної церкви в Україні (1917–1921 рр.) : історіографія проблеми / Л. І. Басишина // Історія України: маловідомі імена, події, факти : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2006. – **Вип. 33**. – С. 273–280.

72. Баюк М. І. Духовні процеси на Поділлі як важливий чинник національно-культурного відродження регіону у 1917–1919 рр. / М. І. Баюк // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2010. – **Т. 15**. – С. 370–381.

73. Баюк М. І. Місце церковно-релігійної політики у процесах національно-культурного відродження Поділля в період УНР / М. І. Баюк // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2009. – **Т. 14**. – С. 335–346.

74. Баюк М. І. Періодична преса, видавнича та бібліотечна справи на Поділлі у 1917–1920 рр. / М. І. Баюк // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2010. – **Т. 16**. – С. 116–131. – Бібліогр. в кінці ст.

75. Баюк М. І. Участь громадських організацій, об'єднань, інтелігенції Поділля в культурно-освітніх перетвореннях, 1917–1920 рр. / М. І. Баюк // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2009. – **Т. 13**. – С. 3–19.

76. Бевз Т. А. Українська державність: ідеологія, політика, практика (система народоправства у теоретичних концепціях Н. Григорієва) / Т. А. Бевз ; НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2004. – 249 с.

77. Бевз Т. А. Українська партія соціалістів-революціонерів: організація, ідеологія, політика : автореф. дис. ... д-ра іст. наук : 07.00.01 / Т. А. Бевз ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2005. – 33 с.

78. Бегей І. І. Юліан Бачинський: соціал-демократ і державник / І. І. Бегей. – Київ : Основні цінності, 2001. – 256 с. : портр., іл. – (Спадщина ; кн. 12). – Бібліогр.: с. 169–186.

79. Бежуашвілі А. Україна і Грузія: дипломатичні відносини 1918–1920 років. Документи з історії дипломатичних відносин між Україною та Грузією (1918–1921) / А. Бежуашвілі // Хроніка 2000 : укр. культурол. альм. – Київ, 2002. – **Вип. 47/48**. – С. 20–110.

80. Бейкер М. Погляд одного історика на розвиток сучасної історіографії Української революції 1917–1920 рр. / М. Бейкер // Україна модерна. – 2005. – **№ 9**. – С. 69–79. – Бібліогр. в підрядк. прим.

81. Бережанський Г. І. Становлення судової влади за доби Української революції (1917–1921 рр.) / Г. І. Бережанський // Концепція та методологія історії українського права : зб. матеріалів наук.-практ. круглого столу, присвяч. пам'яті проф. О. Шевченка, Київ, 28 квіт. 2017 р. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2017. – С. 152–153. – Бібліогр. в кінці

ст.

82. Бережинський В. Г. Нариси воєнної історії України початку ХХ сторіччя / В. Г. Бережинський ; Н.-д. центр гуманітар. проблем Збройн. Сил України [та ін.]. – Київ, 2003. – 199, [1] с. – Бібліогр.: с. 194–199.

Зі змісту: Розд. 5. Збройні сили України в 1917–1921 рр. – С. 86–125 ; Розд. 8. Революційна повстанська армія України (Нестора Махна). – С. 154–177.

83. Березівська Л. Д. Постаті діячів освіти Української революції на шпальтах журналу "Вільна українська школа" (1917–1920) / Л. Д. Березівська // Бібліотека. Наука. Комунікація : стратегічні завдання розвитку наукових бібліотек : матеріали Міжнар. наук. конф. (Київ, 3–5 жовт. 2017 р.) / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2017. – С. 393–398.

84. Березівська Л. Д. Реформування шкільної освіти в добу Української революції (1917–1921): історіографія та джерела дослідження / Л. Березівська // Історико-педагогічний альманах / Нац. акад. пед. наук України [та ін.]. – Умань, 2018. – Вип. 1. – С. 34–42. – Бібліогр. в кінці ст.

85. Березницький М. О. Буремні роки початку ХХ сторіччя (1905–1914 – 1917–1922 рр.) / М. О. Березницький // Кримка: село крізь призму вічності : іст.-краєзнав. есе з часу заснування села, його розвитку та основних іст. етапів / М. О. Березницький. – Одеса, 2016. – С. 194–224.

86. Березовський О. М. Українська соціал-демократична робітничка партія у працях дослідників 1917–1920-х років / О. М. Березовський // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2011. – Вип. 44. – С. 210–218. – Бібліогр. в кінці ст.

87. Бернацька Н. П. Причини поразки національної Української революції / Н. П. Бернацька // Історичні, культурні та соціально-економічні аспекти регіонального розвитку : матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф., 14 листоп. 2017 р. / Кременчуц. нац. ун-т ім. Михайла Остроградського [та ін.]. – Кременчук, 2017. – С. 11–13. – Бібліогр. в кінці ст.

88. Бетлій О. В. Українське питання в міжнародних відносинах Центральної Європи, 1919–1923 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.02 / О. В. Бетлій ; НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського. – Київ, 2003. – 19 с.

89. Бєлий Д. Культурне та громадське життя єврейських землеробських колоній Херсонського повіту на зламі доби (1919–1922 роки) : (за матеріалами Держ. арх. Херсон. обл.) / Д. Бєлий // Південний архів. [Серія]: Історичні науки / Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2001. – Вип. 6. – С. 26–37. – Бібліогр. в кінці ст.

90. Белкін Л. М. Ідеї європеїзації судоустрою УРСР у документах уряду УНР в екзилі / Л. М. Белкін // Правозастосування: теорія, методологія та практика : зб. матеріалів Міжнар. юрид. наук.-практ. конф. "Актуальна юриспруденція", м. Київ, 13 квіт. 2017 р. : тези наук. доп. – Київ ; Тернопіль, 2017. – С. 151–152. – Бібліогр. в кінці ст.

91. Белов О. Ф. Печатки-матриці армії УНР у Королівському військовому музеї в Брюсселі / О. Ф. Белов, Г. І. Шаповалов // Музейний вісник : щорічник / Запоріж. обл. держадмін. [та ін.]. – Запоріжжя, 2012. – № 12. – С. 41–45. – Бібліогр. в кінці ст.

92. Бикова Т. Б. Кримські крайові уряди, 1918–1919 рр. / Т. Бикова // Проблеми історії України: факти, судження, пошуки : міжвідом. зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії

України. – Київ, 2005. – **Вип. 14.** – С. 45–58 ; Сторінки історії : зб. наук. пр. / Нац. техн. ун-т України "Київ. політехн. ін-т" [та ін.]. – Київ, 2012. – **Вип. 34.** – С. 72–87. – Бібліогр. в кінці ст.

93. Биркович Т. І. Державне управління дипломатичною службою України (1917–1920 рр.) / Т. І. Биркович // Держава і право. Серія: Юридичні і політичні науки / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – Київ, 2006. – **Вип. 31.** – С. 191–199.

94. Біланич І. Еволюція Української Православної Церкви в 1917–1942 роках: автономія чи автокефалія / І. Біланич ; пер. з латин. Н. Царьової ; передм. та післяслово І. Паславського. – Львів : Астролябія, 2004. – 392 с. – (Серія історико-церковна). – Обкл. та текст парал. латин.

Зі змісту: Всеросійський церковний собор і вимоги Всеукраїнського церковного собору (1917 р.). – С. 37–43 ; Рішення Всеукраїнського церковного собору (1918 р.). – С. 43–59 ; Проголошення автокефалії урядом (Директорією) і суперечки між єпископами та Всеукраїнською радою церков (1919 р.). – С. 59–71 ; Громадсько-політичні протистояння у церковному житті України в 1920 та наступних роках. – С. 73–81 ; Розрив стосунків між єпископами та Всеукраїнською церковною радою у 1920 р. – С. 81–87 ; Причини та обставини появи псевдоєпископів Української Автокефальної Православної Церкви (1921 р.). – С. 87–101.

95. Білецький Л. Т. Мої спомини (1917–1926 рр.) / Л. Т. Білецький ; підгот. тексту, вступ. ст. В. Р. Адамський ; Нац. спілка краєзнавців України, Хмельниц. міська орг. – Кам'янець-Подільський : Медобори-2006, 2013. – 239 с.

96. Білінський В. Б. Україна – Русь : іст. дослідж. : у 3 кн. / В. Б. Білінський. – Тернопіль : Навч. кн. – Богдан, 2017.

Кн. 3 : Українська звитяга. – 408 с. : іл. – Бібліогр.: с. 388–403.

Зі змісту: Похід полковника Болбочана на Крим. – С. 300–312 ; Махно проти Денікіна, або Махно на службі більшовиків. – С. 313–325 ; Взяття військами Махна Криму в 1920 році. – С. 325–335.

97. Білоус Г. П. Роль культурно-просвітницьких товариств Полтавщини в збереженні історико-культурної спадщини краю (1917–1919 рр.) / Г. П. Білоус, Г. Г. Журавель // Історія України: маловідомі імена, події, факти : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ ; Донецьк, 2001. – **Вип. 19.** – С. 456–459.

98. Благовісний С. Г. Дослідження організаційно-правових засад діяльності урядів "першої" та "другої" УНР у працях перших історіографів української державності, 1917–1920 рр. / С. Г. Благовісний // Вісник Національного університету внутрішніх справ. – Харків, 2005. – **Вип. 29.** – С. 247–252.

99. Благовісний С. Г. Організаційно-правові засади діяльності урядів "першої" та "другої" УНР : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / С. Г. Благовісний ; Нац. ун-т внутр. справ. – Харків, 2005. – 21 с.

100. Блохин Д. Державотворча діяльність Михайла Грушевського на тлі української національно-визвольної боротьби (1917–1921) / Д. Блохин // Література та культура Полісся. Серія: Історичні науки : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2017. – **Вип. 87 (№ 7).** – С. 56–77. – Бібліогр. в кінці ст.

101. Богуславська В. Г. Народна освіта в добу національно-демократичної революції, 1917–1920 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / В. Г. Богуславська ; Донец. нац.

ун-т. – Донецьк, 2001. – 19 с.

102. Богуславський О. В. Інформаційно-пресова діяльність Центральної Ради та українських урядів, 1917–1920 рр. / О. В. Богуславський ; Гуманітар. ун-т "Запоріж. ін-т держ. та муніципал. управління". – Запоріжжя : ГУ "ЗІДМУ", 2003. – 236 с. – Бібліогр. в кінці розд.

103. Боєва О. С. Деякі аспекти судового захисту трудових прав за часів становлення державності в Україні (1917–1922 рр.) : у 2 ч. / О. С. Боєва // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Право. – Ужгород, 2016. – **Вип. 40, т. 1.** – С. 97–102 ; **Вип. 41, т. 1.** – С. 161–166. – Бібліогр. в кінці ст.

104. Бойко А. А. Преса православної церкви в Україні 1900–1917 рр. : культура, суспільство, мораль : монографія / А. А. Бойко. – Дніпропетровськ : Вид-во Дніпропетр. ун-ту, 2002. – 308 с. : фот.

105. Бойко В. М. Місцеве самоврядування: погляд Сергія Єфремова / В. Бойко // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2012. – **Вип. 7.** – С. 113–125. – Бібліогр. в кінці ст.

106. Бойко В. М. Сергій Єфремов та місцеве самоврядування доби української революції / В. М. Бойко // Революції в Україні у ХХ – ХХІ століттях : співзвуччя епох : матеріали ІІ наук. конф. (6 жовт. 2006 р.) / Одес. юрид. ін-т Харків. нац. ун-ту внутр. справ. – Одеса, 2006. – С. 24–29. – Бібліогр. в кінці ст.

107. Бойко Г. Д. Становлення української державності у 1917–1920 рр. через призму подій на Вінниччині / Г. Д. Бойко // Вінниччина: минуле та сьогодення : краєзнавчі дослідження : матеріали ХХІІ Всеукр. наук. іст.-краєзнав. конф., 22 жовт. 2009 р., Вінниця / Вінниц. обл. держадмін. [та ін.]. – Вінниця, 2009. – С. 310–314. – Бібліогр. в кінці ст.

108. Бойко І. Й. Боротьба українського народу за державну незалежність у 1917–1921 рр. : уроки для сучасної України / І. Бойко // Право України. – 2016. – **№ 1.** – С. 182–191. – Бібліогр. в кінці ст.

109. Бойко І. Й. Історичне значення відродження української державності у період визвольних змагань 1917–1921 рр. / І. Бойко // Право України. – 2017. – **№ 3.** – С. 87–95. – Бібліогр. в кінці ст.

110. Бойко І. Й. Історичні уроки втрати національної державності в період Української революції (1917–1921) / І. Й. Бойко // Правозастосування: теорія, методологія та практика : зб. матеріалів Міжнар. юрид. наук.-практ. конф. "Актуальна юриспруденція", м. Київ, 13 квіт. 2017 р. : тези наук. доп. – Київ ; Тернопіль, 2017. – С. 160–164. – Бібліогр. в кінці ст.

111. Бойко І. Й. Національні витоки народовладдя в Україні: історія та сучасність : [зокрема доба революції] / І. Бойко // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні : матеріали ХХІІ звіт. наук.-практ. конф., 4–5 лют. 2016 р. : у 2 ч. / Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Львів, 2016. – **Ч. 1.** – С. 47–53.

112. Бойко Н. Діяльність Ю. Виноградського на чолі Губернського комітету охорони пам'яток мистецтва і старовини : [доби революції] / Н. Бойко // Шрагівські читання / Нац. ун-т "Чернігівський колегіум" ім. Т. Г. Шевченка, Навч.-наук. ін-т історії та соціогуманітар. дисциплін ім. О. М. Лазаревського [та ін.]. – Чернігів, 2014. – **Вип. 3.** – С. 227–231. – Бібліогр. в кінці ст.

- 113. Бойко О. Д.** Нариси життя Києва. 1919 рік: політика і повсякденність : [за Директорії та більшовицького режиму] / О. Бойко ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2015. – 142 с. – Бібліогр. в кінці розд.
- 114. Бойко О. Д.** Події української революції (1917–1921 рр.) в сучасній науково-довідковій літературі / О. Бойко // Історичний журнал. – 2003. – № 6. – С. 55–61. – Бібліогр. в кінці ст.
- 115. Бойко О. Д.** Проблеми історії Української революції (1917–1921 рр.) в "Українському історичному журналі" / О. Д. Бойко // Український історичний журнал. – 2007. – № 6. – С. 82–93. – Бібліогр. в підрядк прим.
- 116. Бойко О. Д.** Формування території української незалежної держави в часи Української революції (1917–1921 рр.) / О. Д. Бойко ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2007. – 62 с.
- 117. Бойко Ю.** Історіографічний огляд праць, присвячених життю і діяльності Євгена Чикаленка / Ю. Бойко // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. / Рівн. держ. гуманітар. ун-т. – Рівне, 2014. – Вип. 25. – С. 285–289. – Бібліогр. в кінці ст.
- 118. Бойко Ю.** Участь Євгена Чикаленка у процесах державотворення в добу української революції 1917–1919 / Ю. Бойко // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2006. – Вип. 87/88. – С. 63–66. – Бібліогр. в кінці ст.
- 119. Бойчак М.** Головний лікар Українського військового шпиталю Люцій Кобилянський – громадський і культурний діяч, дипломат, публіцист / М. Бойчак, Р. Лякіна // Зовнішні справи. – 2009. – № 8/9. – С. 50–52.
- 120. Болабольшенко А.** Петро Стебницький / А. Болабольшенко // Київська старовина. – 2005. – № 3. – С. 144–159.
- 121. Бондар Н. О.** Діяльність українських політичних партій на Харківщині в роки революції та громадянської війни (1917–1921 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Н. О. Бондар ; Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – Харків, 2008. – 21 с.
- 122. Бондар Н. О.** Ліберально-демократична течія в українському політичному русі на Харківщині в роки революції та громадянської війни (1917–1921 рр.) / Н. Бондар // Шевченківська весна. Історія : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. молодих учених Т. Шевченка, м. Київ, 20–23 берез. 2008 р. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2008. – Вип. 6, ч. 1. – С. 55–57. – Бібліогр. в кінці ст.
- 123. Бондар Н. О.** Періодична преса років революції та громадянської війни (1917–1921 рр.) як головне джерело в аналізі діяльності українських політичних партій на Харківщині / Н. О. Бондар // Збірник наукових праць. Серія: Історія та географія / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків, 2010. – Вип. 37. – С. 190–193. – Бібліогр. в кінці ст.
- 124. Бондаренко В. Г.** Вивчення проблеми Вільного козацтва у 1917–1918 роках за допомогою статистичних джерел / В. Г. Бондаренко // Історичні і політологічні дослідження. – 2004. – № 2. – С. 102–106.
- 125. Бондаренко В. Г.** Вільне козацтво і український повстансько-партизанський рух у 1917–1923 рр. / В. Г. Бондаренко // Науковий потенціал Запорізького національного

університету : наук. конф. (Запоріжжя, 12–15 трав. 2010 р.) : зб. тез студентів, аспірантів та викладачів ун-ту. – Запоріжжя, 2010. – С. 186–188.

126. Бондаренко В. Г. Вільне козацтво Олександрівська у повстансько-партизанському русі (1917–1923 рр.) / В. Г. Бондаренко // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2011. – **Вип. 30.** – С. 120–126. – Бібліогр. в кінці ст.

127. Бондаренко В. Г. Вільнокозацький рух на Півдні України (1917–1918 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / В. Г. Бондаренко ; Запорізь. нац. ун-т. – Запоріжжя, 2006. – 20 с.

128. Бондаренко В. Г. Георгій Магалецький – організатор вільнокозацького руху в Олександрівському повіті на Катеринославщині / В. Г. Бондаренко // Воєнна історія середньої Наддніпрянщини : матеріали Всеукр. наук. військ.-іст. конф. (Київ, 15 берез. 2012 р.) / Нац. ун-т оборони України [та ін.]. – Київ, 2012. – С. 355–361.

129. Бондаренко В. Г. Діячі "Просвіти" у вільнокозацькому русі Півдня України (1917–1921 рр.) / В. Г. Бондаренко // "Просвіта" в національно-культурному житті українського народу (до 140-річчя з часу заснування) : матеріали Міжнар. наук. конф. (Тернопіль, 8–10 груд. 2008 р.) / Тернопіл. нац. пед. ун-т ім. Володимира Гнатюка. – Тернопіль, 2009. – С. 252–258.

130. Бондаренко В. Г. Історична минушина Запорозького козацтва як передумова відродження козацтва на Півдні України у 1917–1921 рр. / В. Г. Бондаренко // Історія запорозького козацтва : в пам'ятках та музейній практиці : матеріали III Всеукр. наук.-практ. конф. (Запоріжжя, 9–10 жовт. 2008 р.). – Запоріжжя, 2008. – С. 185–191.

131. Бондаренко В. Г. Історія новітніх запорожців: вільнокозацький рух на Півдні України (1917–1918) : монографія / В. Г. Бондаренко. – Запоріжжя : ЛПДС, 2010. – 228 с. – Бібліогр.: с. 179–204.

132. Бондаренко В. Г. Козацькі співтовариства України і Росії у пошуках ідентичності та державотворчих процесах (1917–1923 рр.) / В. Г. Бондаренко // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Історія. – Ужгород, 2011. – **Вип. 27.** – С. 52–60.

133. Бондаренко В. Г. Олександрівський курінь Вільного козацтва (1917–1920 рр.) / В. Г. Бондаренко // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2009. – **Вип. 25.** – С. 43–47. – Бібліогр. в кінці ст.

134. Бондаренко В. Г. Ставлення українських партій до вільнокозацького руху на Півдні України (1917–1921 рр.) / В. Г. Бондаренко // Науковий потенціал Запорізького національного університету : наук. конф. (Запоріжжя, 12–15 трав. 2010 р.) : зб. тез студентів, аспірантів та викладачів ун-ту. – Запоріжжя, 2010. – С. 181–183.

135. Бондаренко Д. Я. До питання про легітимність влади і народний суверенітет в період Центральної Ради і Гетьманату / Д. Я. Бондаренко // Революції в Україні у ХХ-ХХІ століттях : співзвуччя епох : матеріали II наук. конф. (6 жовт. 2006 р.) / Одес. юрид. ін-т Харків. нац. ун-ту внутр. справ. – Одеса, 2006. – С. 29–34. – Бібліогр. в кінці ст.

136. Бондаренко О. Г. Повернення із забуття / О. Г. Бондаренко, І. Г. Бондаренко. – Київ : Укр. пріоритет, 2012. – 511 с. : іл. – Бібліогр.: с. 501–510.

Зі змісту: Вступ. – С. 5–14 ; **Ч. 1. Розд. 1. Історичні джерела селянського руху на**

Таращанщині: § 4. Таращанщина та селянський рух (1861–1917 рр). – С. 68–78 ; § 5. Обрусіння українського селянства та освіта на Таращанщині (1800–1917 рр.). – С. 79–102 ; **Розд. 2. Шлях в історію:** § 1. Формування особистості Федора Гребенка. – С. 102–110 ; § 2. Війна 1914 р. та мобілізація. – С. 111–118 ; § 3. Фронт і полон. – С. 119–139 ; § 4. Втеча й нагорода. – С. 140–155 ; § 5. У вирі фронтових подій. – С. 156–170 ; **Ч. 2. Розд. 1. Відродження національного руху в Україні та на Київщині:** § 1. Лютнева революція, Центральна Рада та початок національного руху, березень-жовтень 1917 р. – С. 171–184 ; § 2. Звенигородщина та національний рух, березень-жовтень 1917 р. – С. 185–209 ; § 3. Таращанщина та національний рух, березень-жовтень 1917 р. – С. 210–223 ; § 4. Більшовицький переворот і Центральна Рада, жовтень-грудень 1917 р. – С. 224–236 ; § 5. Перша більшовицька навала на Україну, грудень 1917 – лютий 1918 рр. – С. 237–257 ; § 6. Звенигородщина та національний рух, листопад 1917 – лютий 1918 рр. – С. 258–274 ; § 7. Таращанщина та національний рух, листопад 1917 – березень 1918 рр. – С. 275–295 ; **Розд. 2. Повстанська стихія:** § 1. Німецька окупація і Українська держава, лютий – травень 1918 р. – С. 296–316 ; § 2. Звенигородщина: підготовка повстання, березень – травень 1918 р. – С. 317–331 ; § 3. Таращанщина: підготовка повстання, квітень – травень 1918 р. – С. 332–350 ; § 4. Звенигородщина, селянське повстання, червень – серпень 1918 р. – С. 351–374 ; § 5. Таращанщина, селянське повстання червня 1918 р. – С. 375–412 ; § 6. Гребенківщина: останній рейд Київщиною, липень – серпень 1918 р. – С. 413–468 ; **Документи, ілюстрації.** – С. 469–500.

137. Бондаренко О. Г. Роздоріжжя : [іст. нарис про долю повстанців під проводом Федора Гребенка у 1919 р.] / О. Г. Бондаренко. – Харків : Стікс, 2014. – 295 с. : іл., портр. – (Бібліотека історичного клубу У.Н.Р.) (Українська революція ХХ століття ; кн. 3)

138. Бондарчук Т. І. Державотворчі пошуки доби української революції, 1917–1921 рр.: обговорення методологічних підходів до оцінки тогочасної історико-правової реальності / Т. І. Бондарчук // Правова держава : щорічник наук. пр. / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – Київ, 2013. – **Вип. 24.** – С. 559–564.

139. Боняк В. О. Стан наукових досліджень феномену організації та функціонування органів, які здійснювали карально-репресивні та правоохоронні функції на теренах України у період національно-визвольних змагань (1917–1921 рр.) / В. О. Боняк // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ : зб. наук. пр. – Дніпро, 2018. – **№ 4.** – С. 9–15. – Бібліогр. в кінці ст.

140. Боровик А. М. Створення перших українських вищих навчальних закладів та підготовка в них педагогічних працівників у період національно-демократичної революції / А. Боровик // Сіверянський літопис. – 2004. – **№ 1.** – С. 3–10. – Бібліогр. в кінці ст.

141. Боровик А. М. Українізація загальноосвітніх шкіл за часів виборювання державності (1917–1920 рр.) / А. М. Боровик. – Чернігів : Чернігів. обереги, 2008. – 368 с.

142. Боровик А. М. Українізація загальноосвітньої школи: перші кроки (1917–1920 рр.) / А. М. Боровик ; Чернігів. держ. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів : Чернігів. обереги, 2003. – 270 с. – Бібліогр.: с. 245–270.

143. Боровик А. М. Українізація освіти та політика державного керівництва щодо шкіл національних меншин (1917–1920 рр.) / А. Боровик // Україна і Польща в ХХ столітті: проблеми і перспективи взаємовідносин : зб. наук. пр. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Краків. пед. акад. ім. Комісії освіти народової. – Київ ; Краків, 2002. – С. 51–56. – Бібліогр. в кінці ст.

- 144. Боровик М. А.** Анархістський рух в Україні (1917–1921 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / М. А. Боровик ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2002. – 19 с.
- 145. Боровик М. А.** Проблема економічних перетворень в ідеології українського анархізму, 1917–1921 рр. / М. Боровик // Історичний журнал. – 2007. – № 1. – С. 43–51. – Бібліогр. в кінці ст.
- 146. Боровик М. А.** Секретар Ради революційних повстанців України (махновців) Петро Рибін : портрет анархіста / М. А. Боровик // З архівів ВУЧК – ГПУ – НКВД – КГБ. – 2011. – № 2. – С. 184–206. – Бібліогр. в кінці ст.
- 147. Боровик М. А.** Селянський повстанський рух в Україні [1918–1921 рр.]: особливості військової організації / М. Боровик // Історичний журнал. – 2009. – № 4. – С. 15–25. – Бібліогр. в кінці ст.
- 148. Бортун М.** Прокуратура в українських землях у часи національної революції 1917–1920 рр. / М. Бортун // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Юридичні науки. – Київ, 2008. – Вип. 79. – С. 44–47. – Бібліогр. в кінці ст.
- 149. Борщ І.** Співпраця Вадима Модзалевського та Володимира Міяковського в галузі архівного будівництва доби Української революції (1918–1920) / І. Борщ // Архіви України. – 2008. – № 1/2. – С. 107–124. – Бібліогр. в кінці ст.
- 150. Бредіхин А. В.** Організація митної служби в Україні у 1918–1928 рр. : [зокрема доби Центральної Ради, Гетьманату П. Скоропадського, радян. влади] / А. В. Бредіхин, П. В. Добров // Історичні і політологічні дослідження. – 2013. – № 2. – С. 152–157. – Бібліогр. в кінці ст.
- 151. Брицький П. П.** Артем Галіп на дипломатичній службі Української Держави : [1917–1921 рр.] / П. Брицький // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2009. – Вип. 10. – С. 406–424. – Бібліогр. в кінці ст.
- 152. Брицький П. П.** Буковинці на дипломатичній службі УНР та ЗУНР / П. П. Брицький, О. В. Добржанський. – Чернівці : Золоті литаври, 2007. – 241 с. – Імен. покажч.: с. 242–247.
- Зміст:* Передмова. – С. 3–6 ; Микола Василько – видатний український дипломат і політик. – С. 7–105 ; Академік Степан Смаль-Стоцький – вчений, політик, педагог, дипломат. – С. 106–155 ; Роман Смаль-Стоцький – дипломатична, громадсько-політична та науково-педагогічна діяльність. – С. 156–185 ; Письменник Теодот Галіп – громадський діяч і дипломат. – С. 186–203 ; Артем Галіп на дипломатичній службі Української держави. – С. 204–224 ; Директор департаменту МЗС УНР і секретар сейму Карпатської України Михайло Кочерган. – С. 225–234 ; Микола Спинул – консул Західно-Української Народної Республіки. – С. 235–241.
- 153. Брицький П. П.** Буковинці у боротьбі за українську державність (1917–1922 рр.) : [зб. ст.] / П. П. Брицький, О. В. Добржанський, Є. П. Юрійчук. – Чернівці : Золоті литаври, 2007. – 483 с. : іл. – Бібліогр. в кінці ст.
- 154. Брицький П. П.** Жертва української революції: трагічна доля полковника П. Болбочана / П. П. Брицький, Є. П. Юрійчук. – Чернівці : Знання, 2005. – 111 с. : іл. –

Бібліогр.: с. 60–65.

155. Брицький П. П. Роман Смаль-Стоцький: дипломатична, громадсько-політична та науково-педагогічна діяльність / П. П. Брицький // Пам'ять століть. – 2010. – № 3. – С. 119–131. – Бібліогр. в кінці ст.

156. Будз В. П. Права і свободи людини і громадянина у філософсько-історичній концепції М. Грушевського / В. П. Будз // Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України : зб. наук. ст. / Прикарпат. ун-т ім. Василя Стефаника. – Івано-Франківськ, 2001. – Вип. 6. – С. 3–5. – Бібліогр. в кінці ст.

157. Будзанівська Н. В. Настрої інтелігенції України у 1917–1920 рр.: (за щоденниками Володимира Вернадського) / Н. В. Будзанівська // Історичні студії / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Житомир, 2016. – Вип. 2: Матеріали Всеукраїнської наукової конференції "Соціальна історія: питання теорії та наукової практики". – С. 118–121.

158. Будзанівська Н. В. Ставлення Володимира Вернадського до Української революції (1917–1921 рр.) / Н. В. Будзанівська // Україна ХХ століття: культура, ідеологія, політика : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2013. – Вип. 18. – С. 118–131. – Бібліогр. в кінці ст.

159. Будков Д. В. Міжнародно-інформаційна діяльність Української держави, 1917–1923 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Донец. нац. ун-т. – Донецьк, 2004. – 17 с.

160. Будков Д. В. Слово правди про Україну. Міжнародна інформаційна діяльність Української держави, 1917–1923 рр. : монографія / Д. В. Будков, Д. В. Веденєєв. – Київ : К.І.С., 2004. – 204 с. : фот. – Додатки: с. 145–193. – Бібліогр.: с. 194–203.

Зі змісту: Історіографія та джерельна база дослідження історії міжнародно-інформаційної діяльності України у 1917–1923 рр. – С. 17–23 ; Міжнародно-пропагандистська діяльність Української національної державності у 1917–1920 рр. – С. 33–100 ; Міжнародно-інформаційна діяльність державного центру УНР в еміграції (1920–1923 рр.). – С. 101–120 ; Міжнародно-інформаційна діяльність Української Соціалістичної Радянської Республіки (1917–1923 рр.). – С. 121–140.

161. Будова української держави: економічна та соціальна політика України часів Української революції 1917–1921 років / Ін-т законодавства Верховної Ради України ; упоряд.: О. Л. Копиленко, Є. Р. Бершеда, І. М. Мищак. – Репр. вид. – Київ, 2012. – 276 с. – (Із першоджерел ; вип. 4)

162. Буковина в контексті європейських міжнародних відносин: з давніх часів до середини ХХ ст. / В. М. Ботушанський, С. М. Гакман, Ю. І. Макар [та ін.] ; Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці : Рута, 2005. – 744 с. – Бібліогр. в кінці розд.

Зі змісту: Розд. 4. Буковина і Хотинщина в зовнішній політиці європейських держав у роки Першої світової війни і боротьби українців краю за українську державність / В. М. Ботушанський, І. А. Піддубний. – С. 299–488 ; Розд. 5. Питання про Буковину та Бессарабію у міжнародних відносинах (1919 – червень 1940 рр.) / І. А. Піддубний. – С. 489–585.

163. Булгаков Ю. В. Життя та діяльність Павла Скоропадського в українській історіографії, 1991–2011 рр. : бібліографія / Ю. Булгаков, С. Павленко. – Київ : Логос, 2012. – 59 с.

164. Буравченко Д. А. Культурно-мистецьке відродження в часи Української революції:

місце і роль громадської ініціативи (1917–1920 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Д. А. Буравченко ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2011. – 16 с.

165. Бурачок Л. В. Громадсько-політична діяльність Осипа Назарука (1883–1940 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Л. В. Бурачок ; Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаніка. – Івано-Франківськ, 2006. – 20 с.

166. Бурачок Л. В. Мемуарна спадщина Осипа Назарука як джерело з історії державотворчих процесів у Західній Україні в першій половині ХХ ст. / Л. Бурачок // Вісник Прикарпатського університету. Серія: Історія. – Івано-Франківськ, 2012. – **Вип. 21**. – С. 133–136. – Бібліогр. в кінці ст.

167. Бурій В. М. До проблеми ушанування учасників Української революції 1917–1921 рр. в пам'ятках природи місцевого значення та новітній топоніміці / В. М. Бурій // Вибрані тексти: статті, розвідки та замітки / В. М. Бурій. – Черкаси, 2018. – **Вип. 3**. – С. 5–16.

168. Бутенко Р. К. Проблема соборності України у сучасній історіографії / Р. К. Бутенко // Україна соборна : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2006. – **Вип. 4**, т. 1. – С. 47–49. – Бібліогр. в кінці ст.

169. Бучин М. А. Реалізація демократичних принципів виборів у конституційних проектах доби визвольних змагань 1917–1921 рр. в Україні / М. А. Бучин // Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. Серія: Питання політології. – Харків, 2009. – **№ 861**. – С. 175–179.

170. "В Українській Церкві велика була духовна сила ..." : становлення Української Автокефальної Православної Церкви в описах самовидців та учасників церковно-визвольного руху на Сіверщині та в Середньому Подніпров'ї, 1917–1925 рр. / упоряд. А. Л. Зінченко. – Ніжин : Орхідея, 2012. – 352 с. : іл.

171. Вакульчук О. А. Газети України 1917–1920 років у фондах Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського : наук. кат. / О. А. Вакульчук, О. С. Залізняк ; редкол.: О. С. Онищенко (голова) [та ін.] ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2014. – 433 с.

172. Василенко В. М. Повстанський рух в Україні у 1917 – на початку 1920-х років / В. Василенко // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – 2010. – **Вип. 103**. – С. 4–7. – Бібліогр. в кінці ст.

173. Васильєва А. В. Культурна політика українських урядів як елемент державотворення під час революції 1917–1918 рр. / А. В. Васильєва, М. О. Федоренко // Проблеми соціально-гуманітарних наук : матеріали Всеукр. студент. наук.-практ. конф., 7 груд. 2017 р. / НАН України, Півден. наук. центр [та ін.]. – Одеса, 2018. – С. 159–165. – Бібліогр. в кінці ст.

174. Василюк О. В. Микола Шарлемань: наповесні заповідної справи / О. В. Василюк. – Київ : LAT&K, 2017. – 420 с. : портр., фот.

175. Васковський Р. Ю. Три епохи за один рік (Катеринослав за доби Гетьманату Скоропадського, Директорії УНР і радянської влади) / Р. Ю. Васковський // Придніпров'я: історико-краєзнавчі дослідження : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2006. – **Вип. 3**. – С. 37–51.

176. Васьківська О. Відродження національного книговидання: 1918 рік / О. Васьківська,

А. Шумілова // Вісник Книжкової палати. – 2011. – № 6. – С. 26–31. – Бібліогр. в кінці ст.

177. Велика українська енциклопедія: тематичний реєстр гасел з напрямку "Історичні науки" (історія України, всесвітня історія) / уклад.: С. І. Гірік [та ін.] ; ред. А. М. Киридон ; Держ. наук. установа "Енциклопедичне видавництво". – Київ, 2017. – 240 с.

178. Величенко С. Що нового чути про революції?: регіональна історіографія революцій 1917–1921 років в Україні / С. Величенко // Україна модерна. – Київ ; Львів, 2006. – Ч. 10. – С. 189–205.

179. Велігодський Д. В. Державні утворення в Криму наприкінці 1918 – в 1920 рр. : історико-правове дослідж. : автореф. дис. ... канд. юрид. наук. : 12.00.01 / Д. В. Велігодський ; НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – Київ, 2005. – 20 с.

180. Велігодський Д. В. Історичні витоки і традиції кримського державотворення (1917–1918 рр.) / Д. В. Велігодський // Історико-правові проблеми автономізму та федералізму : матеріали X-ї Міжнар. іст.-прав. конф., 22–24 верес. 2003 р., м. Севастополь / Міжнар. асоц. істориків права [та ін.]. – Сімферополь, 2004. – С. 178–182. – Бібліогр. в кінці ст.

181. Велігодський Д. В. Основні напрями нормативно-правової діяльності Крайового уряду Соломона Крима : [листоп. 1918 – квіт. 1919 р.] / Д. В. Велігодський // Юридична біографістика: історія, сучасність, перспективи : матеріали VIII Міжнар. конф. істориків права, 15–18 верес. 2002 р., м. Феодосія / Міжнар. асоц. істориків права [та ін.]. – Сімферополь, 2003. – С. 275–277.

182. Верба І. В. Маловідомі сюжети з життя Михайла Грушевського (квітень 1918 – квітень 1919 рр.) / І. В. Верба // Історичний журнал. – 2003. – № 1. – С. 72–76. – Бібліогр. в кінці ст.

183. Вергунов В. А. Державотворча діяльність С. Л. Франкфурта у роки Української революції (1917–1921) / В. А. Вергунов // Вісник аграрної історії : зб. наук. пр. / Нац. акад. аграр. наук, Нац. наук. с.-г. б-ка [та ін.]. – Київ, 2016. – Вип. 16. – С. 214–223. – Бібліогр. в кінці ст.

184. Вerezомська С. Ж. Роль наукової та творчої інтелігенції в збереженні пам'яток культури Полтавщини (1917–1920 рр.) / С. Ж. Вerezомська // Історія України: маловідомі імена, події, факти : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ ; Донецьк, 2001. – Вип. 17. – С. 207–213. – Бібліогр. в кінці ст.

185. Верес М. Утворення державних органів праці та їх правовідносини з професійними спілками в Україні (1917–1920 рр.) / М. Верес // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Юридичні науки. – Київ, 2010. – Вип. 83. – С. 78–81. – Бібліогр. в кінці ст.

186. Верига В. І. Визвольна боротьба в Україні, 1914–1923 рр. : у 2 т. / В. І. Верига ; наук. ред.: Ю. Сливка, О. Аркуша ; НАН України, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича. – 2-ге вид., допов. – Львів, 2005. – 2 т. – Тит. арк. парал. англ.

187. Вернадський В. І. Перший рік Української Академії наук (1918–1919) / В. І. Вернадський // Вернадський В. І. Вибрані праці. – Київ, 2005. – С. 276–300.

188. Вернадський В. І. Щоденники (1917–1921) / В. І. Вернадський ; редкол.: О. С. Онищенко (голова) [та ін.] ; уклад.: С. М. Кіржаєв [та ін.] ; НАН України, Коміс. з наук.

спадщини акад. В. І. Вернадського, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2011. – 660 с. – (Вибрані наукові праці академіка В. І. Вернадського ; т. 9)

189. Верстюк В. Ф. Більшовизм у революційній публіцистиці Сергія Єфремова 1917–1920 рр. / В. Ф. Верстюк // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2014. – **Вип. 10.** – С. 5–32. – Бібліогр. в підрядк. прим.

190. Верстюк В. Ф. Від "Великой Октябрьской социалистической революции и гражданской войны на Украине (1917–1920)" до "Нарисів історії Української революції" й далі: трансформації дослідницької парадигми / В. Ф. Верстюк // Український історичний журнал. – 2017. – **№ 3.** – С. 8–23. – Бібліогр. в підрядк. прим.

191. Верстюк В. Ф. "Вільне козацтво" в українській революції 1917–1921 рр. / В. Ф. Верстюк // Історія українського козацтва : нариси : у 2 т. – Київ, 2007. – **Т. 2.** – С. 415–460. – Бібліогр.: с. 666–671.

192. Верстюк В. Ф. Громадсько-політична діяльність М. П. Василенка : [доби Центральної Ради та Гетьманату] / В. Ф. Верстюк // Вісник Національної академії наук України. – 2006. – **№ 6.** – С. 38–47. – Бібліогр. в кінці ст.

193. Верстюк В. Ф. Микола Василенко: ходіння у владу : (громадсько-політична та урядова діяльність 1917–1918 рр.) / В. Ф. Верстюк // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2007. – **Вип. 2.** – С. 158–172 ; Проблеми історії України: факти, судження, пошуки : міжвідом. зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2007. – **Вип. 16, ч. 1.** – С. 116–133. – Бібліогр. в кінці ст.

194. Верстюк В. Ф. Революційна влада і суспільство: механізми взаємовпливу та взаємодії / В. Ф. Верстюк // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2012. – **Вип. 8.** – С. 5–43. – Бібліогр. в підрядк. прим.

Доба Української революції 1917–1921 рр.

195. Верстюк В. Ф. Революція 1917–1921 рр. у різних форматах (гортаючи числа "Українського історичного журналу") / В. Ф. Верстюк // Український історичний журнал. – 2017. – **№ 6.** – С. 105–122. – Бібліогр. в підрядк. прим.

196. Верстюк В. Ф. Симон Петлюра: політичний портрет : (до 125-річчя від дня народження) / В. Ф. Верстюк // Український історичний журнал. – 2004. – **№ 3.** – С. 112–126. – Бібліогр. в кінці ст.

197. Верстюк В. Ф. 1917 рік у щоденникових записах В. І. Вернадського / В. Ф. Верстюк // Україна ХХ століття: культура, ідеологія, політика : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2013. – **Вип. 18.** – С. 73–81. – Бібліогр. в кінці ст.

198. Верстюк В. Ф. Українська революція 1917–1921 рр. у політиці формування національної пам'яті в 2007–2010 рр. / В. Верстюк, В. Скальський // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2010. – **Вип. 5.** – С. 5–22. – Бібліогр. в кінці ст.

199. Верховцева І. Г. Діяльність земств Правобережної України (1911–1920 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / І. Г. Верховцева ; Черкас. нац. ун-т ім. Богдана

Хмельницького. – Черкаси, 2004. – 20 с.

200. Верховцева І. Г. Земства України у національно-демократичній революції 1917–1920 рр. / І. Верховцева // Матеріали V Міжнародної історико-краєзнавчої конференції, присвяченої 130-річчю заснування Чернівецького національного університету ім. Юрія Федьковича : у 2 т. – Чернівці, 2005. – Т. 1. – С. 185–193.

201. Веденєєв Д. В. Нащадок славного роду: дипломат Микола Галаган / Д. Веденєєв // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2004. – Вип. 4. – С. 672–681. – Бібліогр. в кінці ст.

Доба революції. – С. 674–678.

202. Веденєєв Д. В. Остання резиденція дипломата / Д. В. Веденєєв // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2002. – Вип. 2. – С. 495–501. – Бібліогр. в кінці ст.

Про дипломатичну діяльність М. А. Славинського в добу Гетьманату та Директорії.

203. Веденєєв Д. В. Юність української дипломатії. Становлення зовнішньополітичної служби Української держави, 1917–1923 роки / Д. В. Веденєєв, Д. В. Будков. – Київ : К.І.С., 2006. – 312 с. : фот. – Бібліогр.: с. 250–296.

204. Венцева Н. О. Практична складова професійно-педагогічної освіти студента-історика в Україні в 1917–1921 рр. / Н. О. Венцева // Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. – Бердянськ, 2014. – Вип. 3. – С. 43–50. – Бібліогр. в кінці ст.

205. Венцева Н. О. Розвиток вищої історичної педагогічної освіти в Україні в 1917–1920 рр. : [монографія] / Н. О. Венцева ; заг. ред. К. Баханов. – Бердянськ : Ткачук О. В., 2014. – 144 с.

206. Ветров Р. І. Ліворадикальна політична інтелігенція та її роль в становленні прокомуністичних і націонал-комуністичних партій в добу Української революції (1917–1920) / Р. І. Ветров // Інтелігенція і влада. Серія: Історія / Одес. нац. політехн. ун-т. – Одеса, 2003. – Вип. 1. – С. 74–78. – Бібліогр. в кінці ст.

207. Ветров Р. І. Політичні партії України в першій чверті ХХ століття (1900–1925 рр.) : [зокрема доби революції] / Р. І. Ветров, С. П. Донченко ; Дніпродзержин. держ. техн. ун-т. – Дніпропетровськ ; Дніпродзержинськ : Поліграфіст, 2001. – 244, [1] с. – Бібліогр.: с. 219–244.

208. Видатні діячі науки і культури Києва в історико-краєзнавчому русі України : біогр. довід. Ч. 1–2 / відп. ред. В. О. Горбик ; НАН України, Ін-т історії України [та ін.]. – Київ, 2005. – 2 ч.

209. Виздрик В. С. Галицьке село: соціально-економічне життя та суспільно-політичні процеси (1919–1939) / В. Виздрик ; НАН України, Ін-т українознавства ім. Івана Крип'якевича. – Львів, 2015. – 394 с.

210. Винарчук Т. В. Зовнішньополітичні фактори державотворення українців та інших народів Центрально-Східної Європи (1917–1920 рр.) / Т. В. Винарчук // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2004. – Вип. 18. – С. 157–164. – Бібліогр. в кінці ст.

- 211. Винарчук Т. В.** Структура національної еліти українців періоду визвольних змагань та державотворення / Т. В. Винарчук // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2008. – **Вип. 23.** – С. 116–126. – Бібліогр. в кінці ст.
- 212. Винарчук Т. В.** Український національний рух в контексті визвольної боротьби народів Центрально-Східної Європи (кінця XIX ст. – 1920 р.): компаративний аналіз : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07. 00. 01 / Т. В. Винарчук ; Запоріз. держ. ун-т. – Запоріжжя, 2002. – 17 с.
- 213. Винниченко В. К.** Відродження нації. Заповіт борцям за визволення / В. К. Винниченко. – Київ : Кн. Роду, 2008. – 800 с.
- 214. Вирський Д. С.** Кременчук, 1917–1920 рр. Провінційні образи революції : монографія / Д. Вирський ; редкол.: С. В. Кульчицький (голов. ред.) [та ін.] ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2003. – 93, [2] с. – Бібліогр. в кінці розд.
Зміст: Передмова. – С. 5–8 ; *Історіографічні нотатки.* – С. 9–13 ; **Розд. 1.** Лютнева революція: буря і натиск. – С. 14–27 ; **Розд. 2.** Українська влада: проекти і практика урядування (жовтень 1917 – початок 1919 рр.). – С. 28–66 ; **Розд. 3.** "До переможного кінця": комуна, історія й отамани (1919–1920 рр.). – С. 67–89 ; *Між нацією і імперією: абриси нового світу (післямова).* – С. 90–93.
- 215. Висоцький О. Ю.** Українські національні партії початку XX століття: соціалістичний сегмент (УСДРП та УПСР у компаративістському вивченні) / О. Ю. Висоцький ; Дніпропетр. держ. фінансово-економ. ін-т. – Дніпропетровськ, 2001. – 160 с. – Бібліогр.: с. 119–158.
- 216. Вишнівський О. Й.** Спогади петлюрівського генерала / О. Вишнівський ; упоряд. і ред. В. Рог. – Київ : Укр. вид. спілка ім. Юрія Липи, 2015. – 100 с. : іл. – На тит. арк. авт. не зазнач.
- 217. Вівсяна І. А.** Консолідація митців Галичини та Наддніпрянщини у створенні й охороні пам'яток національної культури (1917–1920 рр.) / І. Вівсяна // Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету ім. Володимира Винниченка. Серія: Історичні науки. – Кіровоград, 2012. – **Вип. 15.** – С. 39–50. – Бібліогр. в кінці ст.
- 218. Вівсяна І. А.** Національно-культурна співпраця українців Галичини та Наддніпрянщини у 1917–1920 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / І. А. Вівсяна ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2003. – 18 с.
- 219. Вівсяна І. А.** Пропаганда національної єдності українців Галичини та Наддніпрянщини у пресі 1917–1920 рр. / І. Вівсяна // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. / Рівн. держ. гуманітар. ун-т. – Рівне, 2006. – **Вип. 7.** – С. 15–20. – Бібліогр. в кінці ст.
- 220. Вівсяна І. А.** Спроба заснування педагогічного інституту в Єлисаветграді (1918–1919 рр.) / І. Вівсяна // Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка – 95 років в історії та розвитку Центральної України : тексти доп. регіон. наук. конф. – Кропивницький, 2017. – С. 21–25. – Бібліогр. в кінці ст.
- 221. Вівсяна І. А.** Українська пісня як фактор духовного єднання галичан та наддніпрянців у 1918–1920 роках / І. А. Вівсяна // Історія України: маловідомі імена, події, факти : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2001. – **Вип. 13.** – С. 277–286. –

Бібліогр. в кінці ст.

222. Від депортації до депортації. Суспільно-політичне життя холмсько-підляських українців (1915–1947) : дослідж., спогади, док. : у 3 т. / Ю. Макар [та ін.] ; Чернівец. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці : Букрек, 2011–2015. – 3 т.

Рецензії: Кушнір В. Г. Депортації українців // Записки історичного факультету Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова. – Одеса, 2016. – **Вип. 27.** – С. 487–492.

223. Від "Старої Громади" до шістдесятників : зб. спогадів / Всеукр. т-во "Просвіта", Полтав. обл. об-ня. – Полтава : ТОВ "Рік", 2015. – 332 с. : фот.

Зокрема наведено спогади С. Х. Чикаленка, Д. І. Дорошенка, М. М. Крата, генерал-хорунжого Армії УНР, Семена Левченка, вояків Армії УНР, Ю. Ю. Горліс-Горського, старшини Армії УНР, С. О. Єфремова.

224. Віднянський С. В. Українське питання в міжвоєнній Польщі: основні проблеми й напрямки наукових досліджень у сучасній вітчизняній історичній науці : [зокрема про УНР та ЗУНР, 1917–1921 рр.] / С. В. Віднянський // Український історичний журнал. – 2003. – № 2. – С. 39–55. – Бібліогр. в кінці ст.

225. Війна з державою чи за державу? Селянський повстанський рух в Україні 1917–1921 років / авт. кол.: Д. Архирейський [та ін.] ; під заг. ред. В. Лободаєва. – Харків : Клуб сімейн. дозвілля, 2017. – 399 с. : іл. – Бібліогр. в підрядк. прим.

Зміст: Повстанський рух – прикметна риса Української революції : вступ. слово / В. Ф. Верстюк. – С. 4–14 ; Від редактора / В. Лободаєв. – С. 15–19 ; **Розд. 1.** Вільне козацтво: від самооборони до повстання (весна 1917 – літо 1918 рр.) / В. Лободаєв. – С. 20–58 ; **Розд. 2.** Збройне протистояння в українському селі 1918 року (від Брестського миру до проголошення Директорії УНР) / Б. Малиновський. – С. 59–99 ; **Розд. 3.** Отаманщина 1918–1919 років / Ю. Митрофаненко. – С. 100–147 ; **Розд. 4.** Політика "воєнного комунізму" і селянський повстанський рух 1919 р. / Д. Михайличенко. – С. 148–169 ; **Розд. 5.** Початки махновщини / Д. Архирейський. – С. 170–201 ; **Розд. 6.** Повстанський рух проти російських білогвардійців / М. Ковальчук. – С. 202–247 ; **Розд. 7.** Махновський рух наприкінці революції / Д. Архирейський. – С. 248–281 ; **Розд. 8.** Селянський повстанський антикомуністичний рух на Лівобережній Україні (1919–1921 рр.): динаміка кількісних змін, ідеологія, географія поширення / П. Ісаков. – С. 282–316 ; **Розд. 9.** Селянський повстанський рух на Слобожанщині (березень 1918 – 1923 рр.) / В. Резніков. – С. 317–353 ; **Розд. 10.** Зимові походи та отаманщина національного вектору антибільшовицького повстанського руху / Д. Красносілецький. – С. 354–399.

226. Війна, революція, визвольні змагання : [док. і матеріали] // Тисяча років української суспільно-політичної думки : у 9 т. / упоряд. і приміт.: Т. Гунчака і Р. Сольчаника ; ред. т. В. Полковенко. – Київ, 2001. – **Т. 6:** (90-ті роки XIX – 20-ті роки XX ст.). – С. 193–470.

227. Військове будівництво в Україні у XX столітті : історичний нарис, події, портрети / авт. кол.: О. І. Уткін (наук. керівник) [та ін.] ; редкол.: О. І. Кузьмук (голова) [та ін.]. – Київ : Ін Юре, 2001. – 447 с. : іл. – Бібліогр. с. 95–96.

Зі змісту: Збройні сили Гетьманату. Українська Галицька армія / В. І. Горєлов. – С. 51–65 ; Боротьба Червоної армії, військ Директорії проти окупації України / О. П. Ресніт. – С. 73–86 ; Організація, озброєння та військове мистецтво українських збройних формувань у 1917–1921 рр. / В. І. Горєлов. – С. 87–95.

228. Вінниця у спогадах : у 3 т. / Вінниц. обл. краєзнав. музей ; упоряд. В. В. Колесник ;

ред. М. Шлеймович. – Вінниця ; Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2013. – (Подільська старовина).

Т. 1 : XIX – початок XX ст. : [зокрема доба революції]. – 2013. – 720 с. : іл.

229. Вінниця у спогадах : [у 3 т.] / Вінниц. обл. краєзнав. музей ; упоряд. В. В. Колесник ; ред. М. Шлеймович. – Вінниця, 2013. – (Подільська старовина).

Т. 2 : Початок XX ст. – 1920 р. – 2017. – 935 с. : іл., фот.

230. Вінцковський Т. С. Відновлення «Просвіт» в Одесі та повіті у період Української національної революції 1917–1921 рр. : (за матеріалами преси) / Т. Вінцковський // Музейний вісник : щорічник / Запоріж. обл. держадмін. [та ін.]. – Запоріжжя, 2015. – № 15/2. – С. 77–83. – Бібліогр. в кінці ст.

231. Вінцковський Т. С. Іван Луценко в українському національному русі кінця XIX – початку XX ст. / Т. С. Вінцковський, О. Є. Музичко // Український історичний журнал. – 2009. – № 4. – С. 94–106. – Бібліогр. в кінці ст.

Доба революції. – С. 99–104.

232. Вінцковський Т. С. Одеська "Просвіта" у період української національної революції 1917–1921 рр. (за матеріалами преси) / Т. С. Вінцковський // Кочубіїв – Хаджибей – Одеса : матеріали I-ої Всеукр. наук. конф. ..., 28–29 трав. 2015 р., м. Одеса / Одес. нац. політехн. ун-т. – Одеса, 2015. – С. 22–25. – Бібліогр. в кінці ст.

233. Вінцковський Т. С. Революційні події 1917–1920 рр. на Півдні України / Т. Вінцковський, О. Шишко // Лицарі дикого поля. Пługом і мушкетом. Український шлях до Чорного моря / [авт. кол.: О. Бачинська та ін.]. – Харків, 2016. – С. 319–339. – (Історія без цензури)

234. Вітик І. Боротьба українського народу за незалежність на початку XX століття / І. Вітик, Ю. Вітик, О. Беляєв. – Київ : Вид. В. М. Карпенко, 2012. – 104 с. : фот. – Бібліогр.: с. 102.

235. Вітів В. А. Правове регулювання прав та свобод у сфері обігу інформації Центральної Ради, Гетьманату та УНР (Директорії) / В. А. Вітів // Молодий вчений. – 2017. – № 5. – С. 244–248. – Бібліогр. в кінці ст.

236. Вітковський В. М. На вістрі часу: органи державної безпеки України на Вінниччині (Поділлі) 1917–2007 рр. / В. М. Вітковський. – Вінниця : Континент-ПРИМ, 2007. – 533 с.

237. Вітюк О. О. Заходи міських дум щодо регулювання житлових відносин серед населення на Поділлі у 1917–1919 рр. / О. О. Вітюк // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2013. – Вип. 37. – С. 97–100. – Бібліогр. в кінці ст.

238. Вітюк О. О. Міське самоврядування на Поділлі в добу Української революції, 1917–1920 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / О. О. Вітюк ; Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2014. – 20 с.

239. Вітюк О. О. Соціальне забезпечення за часів діяльності революційних комітетів на Поділлі (1917–1921 рр.) / О. О. Вітюк // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка : зб. за підсумками звіт. наук. конф. викладачів, докторантів і аспірантів. – Кам'янець-Подільський, 2011. – Вип. 10, т. 1. – С. 14–15. – Бібліогр. в кінці ст.

- 240. Власенко В. М.** Агроном і дипломат. Штрихи до біографії Костя Мацієвича / В. Власенко // Політика і час. – 2002. – № 10. – С. 78–86.
- 241. Власенко В. М.** Військовий міністр УНР в екзилі Василь Филонович / В. Власенко // Сумський краєзнавчий збірник / Сум. обл. орг. Нац. спілки краєзнавців України. – Суми, 2016. – С. 177–187. – Бібліогр. в кінці ст.
- 242. Власенко В. М.** І кооператор і дипломат [С. В. Бородаєвський] / В. Власенко // Політика і час. – 2005. – № 9/10. – С. 121–125.
- 243. Власенко В. М.** Уродженці Сумщини – учасники української революції, 1917–1921 рр. / В. М. Власенко ; Нац. спілка краєзнавців України, Сум. обл. орг. – Суми : Мрія, 2016. – 200 с. – Бібліогр. в кінці ст.
- Зміст:* Передмова. – С. 3–4 ; Кооператор і дипломат (Сергій Бородаєвський). – С. 5–26 ; Генеральний писар УНР (Іван Мірний). – С. 27–33 ; Агроном і дипломат (Кость Мацієвич). – С. 34–67 ; Головний лісівник (Борис Іваницький). – С. 69–80 ; Поет і дипломат (Олександр Олесь). – С. 81–114 ; Архітектор і політик (Сергій Тимошенко). – С. 115–130 ; 3 плеяди економістів (Володимир Тимошенко). – С. 131–139 ; Воїн і педагог (Іван Кобизький). – С. 140–144 ; Військовий міністр УНР в екзилі (Василь Филонович). – С. 145–163 ; В. Филонович і земляки (листування). – С. 164–197.
- 244. Власенко В. М.** Формування міжвоєнної української політичної еміграції в Югославії (перша хвиля) / В. М. Власенко // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2014. – Вип. 39. – С. 119–125. – Бібліогр. в кінці ст.
- 245. Власюк С. О.** Військові традиції доби визвольних змагань 1917–1921 років у сучасній українській армії / С. Власюк // Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія: Історичні науки. – Острог, 2018. – Вип. 27. – С. 162–168. – Бібліогр. в кінці ст.
- 246. Власюк С. О.** Законодавство у сфері збереження пам'яті про учасників української революції 1917–1921 рр. / С. Власюк // Історичні і політологічні дослідження. – 2016. – № 1. – С. 110–121. – Бібліогр. в кінці ст.
- 247. Власюк С. О.** Пам'ять про визвольні змагання 1917–1921 рр. на Галичині та на Донбасі в сучасній Україні / С. О. Власюк // Актуальні питання, проблеми та перспективи розвитку гуманітарного знання у сучасному інформаційному просторі: національні та інтернаціональні аспекти : зб. наук. пр. / Східноукр. нац. ун-т ім. Володимира Даля. – Тернопіль, 2016. – Ч. 2. – С. 209–212. – Бібліогр. в кінці ст.
- 248. Власюк С. О.** Реабілітація учасників визвольних змагань 1917–1920-х рр. / С. Власюк // Історичні і політологічні дослідження. – 2017. – № 2. – С. 19–30. – Бібліогр. в кінці ст.
- 249. Вовк О. В.** Сучасна історіографія антибільшовицького селянського повстанського руху в Україні (кінець 10-х – початок 30-х років ХХ століття) / О. В. Вовк // Сумська старовина. – 2012. – № 36/37. – С. 25–34. – Бібліогр. в кінці ст.
- 250. Вовчук Л. А.** Дипломатичні зв'язки України на завершальному етапі Першої світової війни / Л. А. Вовчук // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2014. – Вип. 90. – С. 60–64. – Бібліогр. в кінці ст.

- 251. Войчун Ю.** Чеська громада Волині напередодні та в роки Української революції 1917–1921 рр. / Ю. Войчун // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – Тернопіль, 2017. – **Вип. 2, ч. 2.** – С. 102–106.
- 252. Волин В.** Неизвестная революция, 1917–1921 : [зокрема про махновський рух в Україні] / В. Волин. – Москва : Праксис, 2005. – 608 с.
- 253. Волковинський В. М.** Архівні документи про початок революційної діяльності Нестора Махна / В. Волковинський // Архівознавство. Археографія. Джерелознавство : міжвідом. зб. наук. пр. / Укр. НДІ арх. справи та документознавства. – Київ, 2001. – **Вип. 4.** – С. 338–358. – Бібліогр. в кінці ст.
- 254. Волковинський В. М.** "Батько Махно" без легенд і міфів / В. Волковинський // Історичний журнал. – 2003. – **№ 3.** – С. 58–69 ; **№ 4/5.** – С. 61–71. – Бібліогр. в кінці ст.
- 255. Волковинський В. М.** Постаць Нестора Махна в історичній і мемуарній літературі, публіцистиці та архівних документах / В. Волковинський // Україна соборна : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2004. – **Вип. 1.** – С. 142–176. – Бібліогр. в кінці ст.
- 256. Володимир Винниченко: утвердження українськості** / упоряд. Т. С. Яровенко. – [Кіровоград] : Поліграф-Сервіс, 2013. – 432 с. – (Стилет і стилос трьох степовиків). – Бібліогр.: с. 422–430.
- 257. Володимир Іванович Вернадський і Україна** / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.] ; редкол.: О. С. Онищенко (голова) [та ін.]. – Київ, 2011. – (Вибрані наукові праці академіка В. І. Вернадського ; т. 1).
Кн. 1 : Науково-організаційна діяльність (1918–1921) / авт.-уклад.: О. С. Онищенко, Л. А. Дубровіна, Н. М. Зубкова [та ін.]. – 697, [1] с. – Імен. покажч.: с. 669–697.
- Про організацію Української Академії Наук та Національної бібліотеки Української Держави.
- 258. Волонтир О.** Формування органів польської державної адміністрації на Волині (1919–1921) / О. Волонтир // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – 2013. – **Вип. 3.** – С. 10–13. – Бібліогр. в кінці ст.
- 259. Волох О. В.** Історія кримінально-правової боротьби з посяганнями на власність в Україні (1917–1927 роки) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / О. В. Волох ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2002. – 19 с.
- 260. Волошин М. І.** Створення та розвиток українських спеціальних служб часів національної революції 1917–1921 рр. / М. І. Волошин, С. Б. Гордієнко, В. П. Настрадін // Роль і місце національної спецслужби в історії українського державотворення : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., Київ, 17 берез. 2017 р. / Служба безпеки України [та ін.]. – Київ, 2017. – С. 69–71.
- 261. Воронін В. М.** Діяльність Української Держави гетьмана Павла Скоропадського та Директорії УНР щодо створення державної нагородної системи / В. М. Воронін // Архіви України. – 2013. – **№ 2.** – С. 48–60. – Бібліогр. в кінці ст.

- 262. Воронін В. М.** До питання про створення нагородних систем гетьманської Української Держави та Директорії УНР / В. М. Воронін // Історичний архів : наук. студії / Чорномор. держ. ун-т ім. Петра Могили [та ін.]. – Миколаїв, 2013. – **Вип. 10**. – С. 31–37. – Бібліогр. в кінці ст.
- 263. Воронюк В. О.** Пудлівці після революції 1917 року та до закінчення II світової війни / В. О. Воронюк // Село Пудлівці на Поділлі: сторінки історії : краєзнав. нарис / В. О. Воронюк. – Кам'янець-Подільський, 2018. – **Розд. 3**. – С. 57–75.
- 264. В'ятрович В. М.** За лаштунками "Волині – 43" : невідома польсько-українська війна / В. М. В'ятрович. – Харків : Клуб сімейн. дозвілля, 2016. – 304 с. : фот. – (Центр дослідження визвольного руху).
Доба революції. – С. 21–24.
- 265. В'ячеслав Липинський та його доба :** наук. зб. : в 4 т. / упоряд.: Т. Осташко, Ю. Терещенко ; Союз гетьманців-державників, Центр соціогуманітар. дослідж. ім. В. Липинського. – Київ : Темпора, 2010–2015. – 4 т.
- 266. Гаврилів І. О.** Українці – поляки: історія конфліктів та порозумінь / І. О. Гаврилів. – Львів : Добрий друк, 2015. – 72 с.
Доба революції. – С. 19–24.
- 267. Гаврилюк О. М.** За волю України!: Лисянщина під час національно-визвольних змагань в 1917–1920-х роках у контексті загальноукраїнських подій / О. Гаврилюк ; ред. В. Сергійчук. – Вишгород : Сергійчук М. І., 2015. – 440 с.
Рецензії: Щербатюк В. М. [Рецензія] // Вісник Черкаського університету. Серія: Історичні науки. – Черкаси, 2015. – № 22. – С. 128–132.
- 268. Гаврилюк О. Н.** Функціонування місцевих адміністрацій Волині у 1917–1921 рр. / О. Н. Гаврилюк, І. О. Гуцалюк // Інтелігенція і влада. Серія: Історія / Одес. нац. політехн. ун-т. – Одеса, 2017. – **Вип. 36**. – С. 22–35. – Бібліогр. в кінці ст.
- 269. Гавриш П. Я.** Більська минувшина: нариси з історії села Більська на Полтавщині 1917–1991 років / П. Я. Гавриш. – Полтава : АСМІ, 2017. – 539, [87] с. : іл.
- 270. Гагін В.** Адміністративно-територіальні зміни на Путивльщині в добу національно-визвольних змагань 1917–1918 років / В. Гагін // Сумський краєзнавчий збірник / Сум. обл. орг. Нац. спілки краєзнавців України. – Суми, 2016. – С. 188–191. – Бібліогр. в кінці ст.
- 271. Гай-Нижник П. П.** Альфонс фон Мумм – дипломат і посол Німеччини в Україні: коротка хроніка життя (1859–1924) / П. П. Гай-Нижник // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2017. – **Вип. 127**. – С. 45–49. – Бібліогр. в кінці ст.
- 272. Гай-Нижник П. П.** Валютна трансакція УНР з Німеччиною та Австро-Угорщиною 1918 р.: досвід неукладеної угоди та політичної несумісності / П. П. Гай-Нижник // Наддніпрянська Україна: історичні процеси, події, постаті : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2006. – **Вип. 4**. – С. 173–180. – Бібліогр. в кінці ст.
- 273. Гай-Нижник П. П.** Видатний патріот і будівничий державної України (нариси до політичного портрету Пінхоса Красного) / П. П. Гай-Нижник // Девятыє запорожские еврейские чтения / Запорож. гос. ун-т [та ін.]. – Запорож'є : Диво, 2005. – С. 335–339.

- 274. Гай-Нижник П. П.** Вихід України з російської рубльової зони у 1918–1919 рр. (державний, громадсько-політичний і фінансово-економічний аспекти реформи) / П. П. Гай-Нижник // Київська старовина. – 2005. – № 2. – С. 133–144.
- 275. Гай-Нижник П. П.** Вільне козацтво / П. П. Гай-Нижник // Енциклопедія сучасної України / НАН України, Ін-т енцикл. дослідж. [та ін.]. – Київ, 2005. – Т. 4. – С. 547.
- 276. Гай-Нижник П. П.** Володимир Ігнатович – директор Українського Державного банку / П. П. Гай-Нижник // Вісник Національного банку України. – 2003. – № 5. – С. 69–70. – Бібліогр. в кінці ст.
- 277. Гай-Нижник П. П.** Головні банкіри незалежної України 1917–1921 рр. : (до історії створення Українського Державного банку) / П. П. Гай-Нижник // Київська старовина. – 2005. – № 5. – С. 146–158. – Бібліогр. в кінці ст.
- Про особливу роль М. Є. Кривецького, В. В. Ігнатовича, К. Є. Клепачівського та Яковенка в розбудові фінансової системи української держави.
- 278. Гай-Нижник П. П.** Експедиція заготовок державних паперів і Х. М. Лебідь-Юрчик – установа і людина, що творили грошову систему України / П. П. Гай-Нижник // Фінанси України. – 2008. – № 4. – С. 118–123.
- 279. Гай-Нижник П. П.** Емісійна політика урядів України 1917–1918 рр. / П. П. Гай-Нижник // Україна ХХ століття: культура, ідеологія, політика : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2005. – Вип. 9. – С. 100–125. – Бібліогр. в кінці ст.
- 280. Гай-Нижник П. П.** Інтелігент, політик, державний діяч УНР : (М. Є. Кривецький – забутий патріот України) / П. П. Гай-Нижник // Література та культура Полісся : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2004. – Вип. 27. – С. 115–121. – Бібліогр. в кінці ст.
- 281. Гай-Нижник П. П.** Костянтин Клепачівський – останній директор Українського Державного банку УНР / П. П. Гай-Нижник // Вісник Національного банку України. – 2004. – № 8. – С. 44–45. – Бібліогр. в кінці ст.
- 282. Гай-Нижник П. П.** Костянтин Прісовський – військовий і державний діяч Росії, УНР та Української Держави : біогр. нарис / П. П. Гай-Нижник // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2011. – № 45. – С. 20–24. – Бібліогр. в кінці ст.
- 283. Гай-Нижник П. П.** Лебідь-Юрчик – директор Державної скарбниці України в 1917–1919 роках / П. П. Гай-Нижник // Вісник Національного банку України. – 2003. – № 9. – С. 68. – Бібліогр. в кінці ст.
- 284. Гай-Нижник П. П.** Михайло Кривецький – перший директор Українського державного банку та Української державної скарбниці / П. П. Гай-Нижник // Вісник Національного банку України. – 2003. – № 3. – С. 65. – Бібліогр. в кінці ст.
- 285. Гай-Нижник П. П.** Налагодження державної служби в добу Української революції / П. П. Гай-Нижник // Державна служба України в історичному контексті: проблеми становлення та розвитку : зб. текстів виступів на наук.-практ. конф. (Київ, 18 листоп. 2008 р.) / Голов. упр. держ. служби України. – Київ, 2009. – С. 37–91.
- 286. Гай-Нижник П. П.** Національно-визвольна боротьба і українське державотворення

1917–1922 рр. : (до питання періодизації політичної історії України початку ХХ ст.) / П. П. Гай-Нижник // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2015. – **Вип. 92**. – С. 18–23. – Бібліогр. в кінці ст.

287. Гай-Нижник П. П. Періодизація політичної історії України поч. ХХ ст.: до наукової суперечки щодо визначення терміну й хронологічних меж Української революції та Української державності / П. П. Гай-Нижник // Межибіж : наук. вісн. з проблем регіон. історії та пам'яткознавства. – Хмельницький, 2017. – **№ 1, ч. 1**. – С. 6–12.

288. Гай-Нижник П. П. Повалення УНР і переворот П. Скоропадського у 1918 р.: причини і рушійні сили : (внутрішні та зовнішні чинники) / П. П. Гай-Нижник // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2010. – **Вип. 11**. – С. 421–461. – Бібліогр. в кінці ст.

289. Гай-Нижник П. П. Податкова політика Центральної Ради, урядів УНР, Української Держави, УСРР (1917–1930 рр.) / П. П. Гай-Нижник. – Київ, 2006. – 303 с. – Показч. імен: с. 229–303. – Джерела і література: с. 215–228.

Зміст: Вступ. – С. 6–8 ; [Розд.] **1. Історіографія та джерельна база дослідження історії податкової політики українських урядів 1917–1930 рр.** – С. 9–16 ; [Розд.] **2. Податкова політика Української Центральної Ради та урядів Української Народної Республіки (березень 1917 р. – квітень 1918 р.):** 2.1. Податкова політика Української Центральної Ради. Рік 1917-й. – С. 17–90 ; 2.2. Податкова політика уряду УНР. Рік 1918-й. – С. 91–113 ; 2.3. Податкова політика уряду Української Держави (Гетьманату) Павла Скоропадського (29 квітня – 14 грудня 1918 року). – С. 114–119 ; 2.4. Створення митної служби і кордонної охорони Української Держави (Гетьманату) 1918 року. – С. 120–139 ; 2.5. Система податкових зборів і політика уряду Української Держави. – С. 140–142 ; [Розд.] **3. Організація державної податкової служби за Гетьманату:** 3.1. Прості податки. – С. 143–152 ; 3.2. Посередні податки. – С. 153–176 ; [Розд.] **4. Податкова політика більшовицького уряду в Українській Соціалістичній Радянській Республіці (УСРР) 1919–1930 рр.:** 4.1. Податки в УСРР за часів воєнного комунізму. – С. 177–194 ; 4.2. Податки в УСРР у період НЕПу. – С. 195–210 ; **Висновки.** – С. 211–214.

290. Гай-Нижник П. П. Приватні банківські та кредитові установи в Україні 1917–1918 рр. / П. П. Гай-Нижник // Збірник наукових праць Науково-дослідного інституту українознавства. – Київ, 2005. – **Т. 4**. – С. 394–404.

291. Гай-Нижник П. П. Соломон Гольдельман (нарис життєвого шляху політика-сіоніста, державного діяча УНР і дослідника українського єврейства) / П. П. Гай-Нижник // Десятые запорожские еврейские чтения / Запорож. гос. ун-т. – Запорож'є, 2006. – С. 419–423. – Бібліогр. в кінці ст.

292. Гай-Нижник П. П. Становлення українсько-грузинських дипломатичних взаємин за Центральної Ради та Української Держави за гетьманату П. Скоропадського (1917–1918 рр.) / П. П. Гай-Нижник // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2017. – **Вип. 122**. – С. 12–21. – Бібліогр. в кінці ст.

293. Гай-Нижник П. П. Тютюн, махорка і сірники у податковій політиці урядів УНР та Української Держави у 1918 р. / П. П. Гай-Нижник // Історія торгівлі, податків та мита : зб. наук. пр. / Акад. мит. служби України [та ін.]. – Дніпропетровськ, 2014. – **№ 2**. – С. 132–137. – Бібліогр. в підрядк. прим.

294. Гай-Нижник П. П. Україна – Грузія: становлення міждержавних і дипломатичних взаємин (1917–1921 рр.) / П. П. Гай-Нижник // Україна дипломатична : наук. щорічник /

Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2017. – **Вип. 18.** – С. 124–142.

295. Гай-Нижник П. П. Українська дипломатія в Німеччині у 1918 році: заснування і діяльність Посольства УНР та Української Держави в Берліні / П. П. Гай-Нижник // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2018. – **Вип. 128.** – С. 22–38.

296. Гай-Нижник П. П. Українська дипломатія й міжнародна фінансова політика урядів Центральної Ради, Української Держави (Гетьманату) та Директорії УНР (1917–1922 рр.) / П. П. Гай-Нижник. – Київ : Дуліби, 2016. – 532 с.

297. Гай-Нижник П. П. Український Державний банк: історія становлення : док. і матеріали (1917–1918 рр.) / П. П. Гай-Нижник. – Київ, 2007. – 339 с.

298. Гай-Нижник П. П. УНР та ЗУНР: становлення органів влади і національне державотворення (1917–1920 рр.) / П. П. Гай-Нижник. – Київ : ШеК, 2010. – 304 с. – Бібліогр.: с. 279–298.

Зміст: **Розд. 1.** Становлення органів національної/державної влади в Україні за Центральної Ради (березень 1917 р. – квітень 1918 р.). – С. 11–73 ; **Розд. 2.** Падіння та відновлення УНР у 1918 р.: причини і рушійні сили. – С. 74–121 ; **Розд. 3.** Формування органів державної влади УНР в період Директорії (грудень 1918 р. – листопад 1920 р.). – С. 122–191 ; **Розд. 4.** Структури державної влади в ЗУНР – ЗОУНР (листопад 1918 р. – грудень 1919 р.). – С. 192–245 ; **Розд. 5.** Ідея соборності й українське державотворення (1918–1919 рр.). – С. 246–272.

299. Гай-Нижник П. П. Утвердження тризубу в офіційній символіці Української Народної Республіки та Української Держави доби Центральної Ради і Гетьманату (1917–1918 рр.) / П. П. Гай-Нижник // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2018. – **Вип. 131.** – С. 21–29. – Бібліогр. в кінці ст.

300. Гай-Нижник П. П. Фінансові взаємини Української Народної Республіки і Української Держави з Німеччиною та Австро-Угорщиною (1918 р.) / П. П. Гай-Нижник // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2003. – **Вип. 3.** – С. 394–427. – Бібліогр. в кінці ст.

301. Гай-Нижник П. П. Характер і природа українських паперових грошових знаків 1917–1921 рр. / П. Гай-Нижник // Економічний часопис – XXI. – 2002. – **№ 9.** – С. 49–52.

302. Гайбонюк В. Д. Славний син і полум'яний патріот України (на вшанування М. С. Грушевського) / В. Д. Гайбонюк // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. / Рівн. держ. гуманітар. ун-т. – Рівне, 2000. – **Вип. 1, ч. 1.** – С. 3–17. – Бібліогр. в кінці ст.

Доба революції. – С. 8–17.

303. Гайдучок С. Воєнні спомини / С. Гайдучок ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка [та ін.]. – Львів, 2002. – 60 с. : портр. – (Мемуари і документи ; число 2). – Тит. арк. парал. англ.

Про бойові дії 4-ої Золочівської бригади Української Галицької армії у 1918–1921 рр.

304. Галаган М. М. З моїх споминів (1880-ті – 1920 р.) : док.-худож. вид. / передм.: Т. Осташко, В. Соловійова. – Київ : Темпора, 2005. – 656 с. : іл. – Коментарі [прим.]: с. 563–

640. – Додатки [фот.]: с. 641–653.

Доба революції. – С. 192–533.

Містить листи М. Галагана, 1919–1920 рр.

305. Галайко Б. М. Військово-політична діяльність Юліана Головінського / Б. М. Галайко // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2011. – № 693. – С. 110–113. – Бібліогр. в кінці ст.

306. Галатир В. В. Дипломатична діяльність подолянина І. Токаржевського-Карашевича / В. В. Галатир // Хмельницькі краєзнавчі студії : наук.-краєзнав. зб. / НАН України, Ін-т історії України, Центр дослідж. історії Поділля. – Хмельницький, 2015. – Вип. 4. – С. 28–40. – Бібліогр. в кінці ст.

307. Галицька-Дідух Т. В. Дипломатична боротьба навколо проблеми українського представництва в Ризі : (вересень 1920 – березень 1921) / Т. В. Галицька-Дідух // Український історичний журнал. – 2001. – № 6. – С. 100–109.

308. Галицька-Дідух Т. В. Радянська Росія у політиці урядів УНР і ЗУНР (1919–1920) / Т. В. Галицька-Дідух // Галичина : наук. і культ.-просвіт. краєзнав. часопис / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2001. – № 5/6. – С. 235–239.

309. Гальчевський Я. В. Проти червоних окупантів : [спогади, 1917–1920 рр.] / Я. В. Гальчевський. – Кам'янець-Подільський : Медобори-2006, 2011. – 360 с.

310. Гандзюк В. О. Вінницький часопис "Свободное слово" (1918–1919 рр.) в контексті українського державотворення / В. О. Гандзюк // Україна ХХ століття: культура, ідеологія, політика : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2007. – Вип. 12. – С. 134–149. – Бібліогр. в кінці ст.

311. Гандзюк В. О. Газета "Поділля" як джерело дослідження національно-демократичних і соціальних перетворень в Україні навесні 1918 р. / В. О. Гандзюк // Гуржіївські історичні читання : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького [та ін.]. – Черкаси, 2007. – С. 57–62.

312. Гандзюк В. О. Публіцистика Дмитра Марковича у вінницькій пресі, 1917–1920 рр. / В. О. Гандзюк // Літературознавчі студії : зб. наук. ст. – Вінниця, 2008. – Вип. 3. – С. 55–63.

313. Гандзюк В. О. Часописи Поділля в процесі творення державницької ідеології українства (1917–1920 рр.) : монографія / В. О. Гандзюк. – Вінниця : Данилюк В. Г., 2009. – 368 с.

314. Гандзюк В. О. Часописи Поділля періоду національно-визвольних змагань (1917–1920 рр.) у відстоюванні ідей державності : автореф. дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : 27.00.04 / В. О. Гандзюк ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2008. – 20 с.

315. Ганжа О. І. Кримське питання в політиці урядів України : (перша половина ХХ століття) : [зокрема доби революції] / О. Ганжа // Крим в історичних реаліях України : матеріали наук. конф. до 50-річчя входження Криму до складу УРСР (19 лют., 2004 р., Київ) / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2004. – С. 150–169. – Бібліогр. в кінці ст.

316. Ганзуленко В. П. Українська держава 1917–1920 рр.: проблема вирішення релігійного питання / В. П. Ганзуленко // Наукові праці історичного факультету

Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2007. – **Вип. 21.** – С. 165–167. – Бібліогр. в кінці ст.

317. Ганин А. В. "Незалежные" генштабисты. Статистика и мотивация / А. В. Ганин // Родина. – Москва, 2009. – **№ 8.** – С. 116–120.

Про випускників Академії Генштабу Росії на службі в українських збройних формуваннях у 1917–1921 рр.

318. Гапесва О. Феномен Української революції 1917–1921 рр. в інформаційно-пропагандистській діяльності Російської Федерації / О. Гапесва // Схід. – Маріуполь, 2017. – **№ 1.** – С. 53–57. – Бібліогр. в кінці ст.

319. Гарбар Л. Біографічні джерела з історії дослідження української бібліотечної справи (1918–1934) з архіву Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського та питання персоніологічної реконструкції / Л. Гарбар // Волинські історичні записки : зб. наук. пр. / Житомир. держ. ун-т ім. Івана Франка. – Житомир, 2010. – **Т. 5.** – С. 210–219.

320. Гасымлы М. Дж. Украинско-азербайджанские политические отношения: история и современность / М. Дж. Гасымлы, О. Р. Купчик, А. У. Дамиров. – Киев : Изд. дом Д. Бураго, 2012. – 152 с. : ил. – Те саме. – 2-ге вид., випр. і допов. – Киев : Изд. дом Д. Бураго, 2014. – 154 с. : ил.

Зі змісту: Гл. 1. Национально-освободительная борьба в Украине (1917–1921 гг.). – С. 13–56 ; Гл. 3. К вопросу об украинско-азербайджанских дипломатических отношениях в 1918–1921 гг. – С. 75–86 ; Гл. 4. Украинско-азербайджанская дипломатия (1918–1921 гг.): главные действующие лица. – С. 88–99.

321. Гевко А. Селянський повстанський рух на Півдні України (1917–1921 рр.) у мемуарній спадщині / А. Гевко // Науковий вісник Миколаївського національного університету ім. В. О. Сухомилинського. Серія: Історичні науки. – Миколаїв, 2016. – **№ 2.** – С. 19–22. – Бібліогр. в кінці ст.

322. Гейда О. С. Маловідомі факти до біографії Миколи Ілліча Шрага / О. С. Гейда // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2012. – **Вип. 8.** – С. 247–255. – Бібліогр. в підрядк. прим.

323. Гентош Л. Дипломатичні візії митрополита Андрея Шептицького щодо української державності (1918–1923 рр.) / Л. Гентош // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2016. – **Вип. 17.** – С. 866–875. – Бібліогр. в кінці ст.

324. Георгієвська В. В. Активізація партійної преси національних меншин в Україні (1917–1919) / В. Георгієвська // Образ : збірник / Київ. нац. ун-т. ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2017. – **Вип. 3.** – С. 39–46. – Бібліогр. в кінці ст.

325. Георгієвська В. В. Преса політичних партій України (кінець XIX – початок XXI ст.): від витоків до сьогодення : монографія / В. В. Георгієвська. – Київ : Талком, 2018. – 270 с. : ил. – Бібліогр.: с. 165–194.

Зі змісту: Багатопартійний аспект преси доби національно-визвольних змагань (1917–1921). – С. 82–102 ; **Додаток А:** Список партійних періодичних видань на території України (1890–1919). – С. 195–238.

- 326. Герасименко М. В.** Національно-патріотична діяльність Симона Петлюри в роки Української революції, 1917–1921 рр. / М. В. Герасименко // Наукові записки Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. Серія: Педагогічні та історичні науки. – Київ, 2011. – **Вип. 97.** – С. 252–260. – Бібліогр. в кінці ст.
- 327. Герасименко М. В.** Нормативно-правові засади військової освіти в українських національних державних утвореннях 1917–1920 рр. / М. В. Герасименко // Воєнно-історичний вісник : зб. наук. пр. / Нац. ун-т оборони України. – Київ, 2012. – **Вип. 4.** – С. 26–35. – Бібліогр. в кінці ст.
- 328. Герасименко М. В.** Організація підготовки інженерно-технічних кадрів у військових навчальних закладах України в 1917–1920 роках / М. Герасименко // Воєнна історія. – 2003. – № 3/4. – С. 71–82. – Бібліогр. в кінці ст.
- 329. Герасименко М. В.** Підготовка старшинських кадрів в українських національних державних утвореннях (березень 1917 – листопад 1920 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 20.02.22 / М. В. Герасименко ; Нац. акад. оборони України. – Київ, 2005. – 24 с.
- 330. Герасименко М. В.** Участь особового складу старшинських шкіл у захисті української державності (1917–1921 рр.) / М. В. Герасименко // Воєнно-історичний вісник : зб. наук. пр. / Нац. ун-т оборони України. – Київ, 2012. – **Вип. 1.** – С. 10–16. – Бібліогр. в кінці ст.
- 331. Герула В.** Проблеми національної єдності та соборності України в поглядах Євгена Коновальця / В. Герула // Україна соборна : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2005. – **Вип. 2, ч. 1.** – С. 291–300. – Бібліогр. в кінці ст.
- 332. Гетьман Д.** Василь Щавинський та його внесок у справу повернення українських культурних цінностей / Д. Гетьман // Київська старовина. – 2006. – № 6. – С. 124–130. – Бібліогр. в кінці ст.
- 333. Гетьманчук М. П.** Військові формування Нестора Махна періоду національно-визвольних змагань українського народу (1918–1921 рр.) / М. П. Гетьманчук // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2006. – № 571. – С. 171–180. – Бібліогр. в кінці ст.
- 334. Гетьманчук М. П.** Сергій Шелухін: суспільно-політичні погляди та державотворчі ідеали / М. П. Гетьманчук, Я. Б. Турчин. – Львів : Дослід.-вид. центр Наук. т-ва ім. Шевченка, 2008. – 214 с. – Бібліогр.: с. 192–212.
- 335. Гирич І. Б.** Архів Андрія Жука як джерело дослідження українського суспільно-політичного життя початку ХХ ст. / І. Гирич // До джерел : зб. наук. пр. на пошану О. Купчинського з нагоди його 70-річчя / НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського. – Київ ; Львів, 2004. – **Т. 1.** – С. 441–454.
- 336. Гирич І. Б.** В. І. Вернадський і питання українського державотворення / І. Б. Гирич // Україна ХХ століття: культура, ідеологія, політика : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2013. – **Вип. 18.** – С. 64–72. – Бібліогр. в кінці ст.
- 337. Гирич І. Б.** Концептуальні проблеми історії України / І. Б. Гирич. – Тернопіль : Навч. кн. – Богдан, 2011. – 224 с.
- 338. Гирич І. Б.** Михайло Грушевський: публіцистика української революції (1917–1919) / І. Б. Гирич // Михайло Грушевський: конструктор української модерної нації / І. Б. Гирич ;

НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського. – Київ : Смолоскип, 2016. – С. 190–217.

339. Гірік С. І. Західна Україна і партія боротьбистів: ідеологічний і тактичний аспекти / С. І. Гірік // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2013. – **Вип. 9.** – С. 234–249. – Бібліогр. в підрядк. прим.

340. Гірік С. І. Ідеологічні засади Української комуністичної партії (боротьбистів): зарубіжна та українська еміграційна історіографія / С. Гірік // Історіографічні дослідження в Україні : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2014. – **Вип. 24.** – С. 395–416. – Бібліогр. в кінці ст.

341. Гладишук С. О. Діяльність польського товариства "Кресова сторожа" в Західній Волині у 1919–1922 рр. / С. Гладишук // Україна та Польща: минуле, сьогодення, перспективи / Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2013. – **Т. 2.** – С. 98–101. – Бібліогр. в кінці ст.

342. Гладишук С. О. Західна Волинь у східній політиці Другої Речі Посполитої в 1919–1921 рр. / С. Гладишук // Другі політологічні читання імені професора Богдана Яроша : зб. наук. пр. / Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2013. – С. 215–222.

343. Гладишук С. О. Прояви українського національного руху в Західній Волині у 1919–1921 роках в контексті діяльності польської адміністрації / С. Гладишук // Каразінські читання : 67-а Міжнар. конф. молодих вчених (Харків, 25 квіт. 2014 р.) / Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – Харків, 2014. – С. 181–183.

344. Гладишук С. О. Реакція населення Західної Волині на процес становлення польської адміністрації в регіоні у 1919–1921 роках / С. Гладишук // Матеріали VII Волинської Всеукраїнської історико-краєзнавчої конференції (м. Житомир, 7–8 листоп. 2014 р.) / Житомир. держ. ун-т ім. Івана Франка [та ін.]. – Житомир, 2014. – С. 44–46.

345. Гладишук С. О. Сприйняття польської адміністрації населенням Західної Волині в 1919–1921 рр. / С. О. Гладишук // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки. Серія: Історичні науки. – Луцьк, 2015. – **№ 5.** – С. 50–55. – Бібліогр. в кінці ст.

346. Гладишук С. О. Спроба нормалізації польсько-українських відносин в Західній Волині у контексті становлення тимчасової адміністрації Другої Речі Посполитої (1919–1921 роки) / С. О. Гладишук // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2014. – **Вип. 40.** – С. 81–84. – Бібліогр. в кінці ст.

347. Гладишук С. О. Становлення польської адміністрації в Західній Волині у 1919–1921 роках: державно-правові та суспільно-політичні аспекти : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.02 / С. О. Гладишук ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Львів, 2018. – 20 с.

348. Гладишук С. О. Утвердження польської державної адміністрації в Західній Волині у 1919–1921 рр. / С. О. Гладишук // Історичні студії Волинського національного університету ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2012. – **Вип. 8.** – С. 34–38. – Бібліогр. в кінці ст.

349. Глазунов Г. О. Міністерська доля як момент істини : [про діяльність Генерального секретаря земельних справ О. Зарудного у 1917–1920 рр.] / Г. О. Глазунов // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана

Хмельницького. – Черкаси, 2010. – **Вип. 12.** – С. 52–56.

350. Глушан О. Участь С. В. Бородаєвського в розбудові української державності в період національно-визвольних змагань 1917–1920 рр. / О. Глушан // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2011. – **Вип. 107.** – С. 9–12. – Бібліогр. в кінці ст.

351. Глушко А. Архітектоніка українських революцій (1917–1920, 22.11.2004 – 4.08.2006 р.): психоінформаційний аспект / А. Глушко // Шевченківська весна : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів та молодих вчених, присвяч. 90-річчю Української революції 1917–1920 рр., [Київ, 1–4 берез. 2007 р.] / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2007. – **Вип. 5, ч. 1:** Історія. – С. 23–24. – Бібліогр. в кінці ст.

352. Гнепа О. Внесок Михайла Кравчука у становлення національної університетської освіти (1917–1920 роки) / О. Гнепа // Науковий вісник Чернівецького університету. Серія: Педагогіка. Психологія. – Чернівці, 2010. – **Вип. 523.** – С. 49–59. – Бібліогр. в кінці ст.

353. Год Б. В. Заклади вищої педагогічної освіти в Полтаві у 1918–1933 роках / Б. В. Год, О. П. Єрмак // Історична пам'ять : наук. зб. / Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2010. – **№ 2.** – С. 104–118. – Бібліогр. в кінці ст.

354. Гозуватенко С. Генерал Михайло Омелянович-Павленко – організатор та теоретик Українського вільного козацтва / С. Гозуватенко // Схід. – Донецьк, 2013. – **№ 3.** – С. 98–105. – Бібліогр. в кінці ст.

355. Голиш Г. М. Боністична спадщина та наміри монетної регалії національних урядів доби Української революції 1917–1921 рр. / Г. М. Голиш, Л. Г. Лисиця // Вісник Черкаського університету. Серія: Історичні науки. – Черкаси, 2017. – **№ 1.** – С. 24–31. – Бібліогр. в кінці ст.

356. Голіченко О. В. Польська Військова Організація (ПОВ) на Волині в 1914–1920 рр. / О. Голіченко // Волинські історичні записки : зб. наук. пр. / Житомир. держ. ун-т ім. Івана Франка. – Житомир, 2011. – **Т. 7.** – С. 93–96. – Бібліогр. в кінці ст.

357. Голіченко О. В. Польські партизанські та летючі загони в Україні в 1917–1920 рр. / О. Голіченко // Волинські історичні записки : зб. наук. пр. / Житомир. держ. ун-т ім. Івана Франка. – Житомир, 2012. – **Т. 9.** – С. 44–51. – Бібліогр. в кінці ст.

358. Голіченко С. Польське шкільництво в Україні в 1917–1920 рр.: історіографічні аспекти проблеми / С. Голіченко // Волинські історичні записки : зб. наук. пр. / Житомир. держ. ун-т ім. Івана Франка. – Житомир, 2011. – **Т. 7.** – С. 115–119. – Бібліогр. в кінці ст.

359. Голобородько Я. Ю. Історичні процеси 1917–1920 років у житті й мистецькій свідомості Миколи Куліша / Я. Ю. Голобородько // Південний архів. [Серія]: Історичні науки / Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2001. – **Вип. 4.** – С. 79–86. – Бібліогр. в кінці ст.

360. Головань В. И. Генерал Никандр Александрович Маркс и революция [в Україні] / В. И. Головань // Революції в Україні у ХХ – ХХІ століттях : співзвуччя епох : матеріали II наук. конф. (6 жовт. 2006 р.) / Одес. юрид. ін-т Харків. нац. ун-ту внутр. справ. – Одеса, 2006. – С. 69–73.

361. Головка М. В. Передумови становлення шкільної фізичної освіти в період розбудови єдиної школи України (1917–1920 рр.) / М. В. Головка // Педагогічна освіта: теорія і практика : зб. наук. пр. / Ін-т педагогіки АПН України. – Кам'янець-Подільський, 2013. –

Вип. 14. – С. 52–56. – Бібліогр. в кінці ст.

362. Головченко В. І. В обороні української справи. Володимир Винниченко та новітня українська дипломатія / В. Головченко // Політика і час. – 2005. – № 6. – С. 50–62.

363. Головченко В. І. Герман Гуммерус і Україна: революція 1917–1920 рр. очима фінляндського дипломата / В. Головченко // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2013. – **Вип. 14.** – С. 375–390. – Бібліогр. в кінці ст.

Спогади посла Фінляндії в Україні доби Гетьманату й Директорії.

364. Головченко В. І. Михайло Грушевський і незалежна Українська Держава / В. Головченко // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2016. – **Вип. 17.** – С. 811–828. – Бібліогр. в кінці ст.

365. Головченко В. І. Переможна Антанта і незалежна Україна: спроба дипломатичного порозуміння / В. Головченко // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2011. – **Вип. 12.** – С. 832–855. – Бібліогр. в кінці ст.

366. Головченко В. І. У боротьбі за вільну Україну : (політичний портрет Дмитра Антоновича) / В. Головченко // Київська старовина. – 2002. – № 3. – С. 142–151. – Бібліогр. в кінці ст.

367. Головченко В. І. Українське питання в роки Першої світової війни : монографія / В. І. Головченко, В. Ф. Солдатенко ; НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса. – Київ : Парламент. вид-во, 2009. – 447 с. – Бібліогр.: с. 419–447.

368. Головченко В. І. Феномен лідерства в політичній боротьбі за доби української революції, 1917–1920 рр. / В. І. Головченко // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2008. – **Вип. 23.** – С. 109–116. – Бібліогр. в кінці ст.

369. Голуб А. І. Маловідома сторінка історії катеринославських есерів-борбистів / А. І. Голуб // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2004. – **Вип. 17.** – С. 234–238. – Бібліогр.: с. 236.

370. Голубко В. Є. Загибель головного отамана Армії УНР у дзеркалі львівської періодики : [зокрема про діяльність С. Петлюри в добу революції] / В. Голубко, А. Середяк // Наукові зошити історичного факультету Львівського університету ім. Івана Франка : зб. наук. пр. – Львів, 2016. – **Вип. 17.** – С. 322–340. – Бібліогр. в підрядк. прим.

371. Голубко В. Є. Концепція Української держави в баченні Симона Петлюри / В. Голубко // Вісник Прикарпатського університету. Серія: Історія. – Івано-Франківськ, 2013. – № 23/24. – С. 92–96. – Бібліогр. в кінці ст.

372. Голубко В. Є. Український офіцерський корпус у визвольних змаганнях, 1917–1920 рр. / В. Є. Голубко // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2006. – № 571. – С. 180–189. – Бібліогр. в кінці ст.

373. Гольденвейзер А. А. Из Киевских воспоминаний (1917–1921 гг.) / А. А. Гольденвейзер. На переэкзаменовке. П. П. Скоропадский и его время / А. И. Маляревский.

Украинский вопрос, Россия и Антанта / К. Вышевич / сост., авт. вступ. ст. К. Куяс-Скрижинский. – Репринт. изд. – Киев : Академкнига, 2010. – 295 с. – (Голос минувшего)

374. Гон М. М. Український націоналізм і євреї (1918–1939) / М. Гон // Україна модерна. – 2010. – **Ч. 5.** – С. 251–268. – Бібліогр. в кінці ст.

375. Гончар Б. Олександр Шульгин – перший міністр закордонних справ незалежної України / Б. Гончар // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2003. – **Вип. 3.** – С. 631–655. – Бібліогр. в кінці ст.

376. Гончар М. В. Селянський повстанський рух на Півдні України (1918–1921 роки) / М. В. Гончар ; ред. Д. В. Белий. – Київ : Просвіта, 2007. – 67 с.

377. Гончаренко В. Д. Законодавчі органи в Україні за часів Української революції, 1917–1921 рр. / В. Гончаренко // Право України. – 2017. – **№ 3.** – С. 20–30. – Бібліогр. в кінці ст.

378. Гончарук Г. І. Українська революція 1917–1921 рр. на сторінках збірника "Інтелігенція і влада" / Г. І. Гончарук, Л. М. Іваніченко // Інтелігенція і влада. Серія: Історія / Одес. нац. політехн. ун-т. – Одеса, 2017. – **Вип. 36.** – С. 36–65. – Бібліогр. в кінці ст.

379. Горак В. С. Григор'євський повстанський рух (серпень 1918 – серпень 1919 рр.): питання історіографії / В. С. Горак // Український історичний журнал. – 2013. – **№ 2.** – С. 154–177. – Бібліогр. в підрядк. прим.

380. Горак В. С. Григор'євський повстанський рух у контексті громадянської війни на Півдні України в 1918–1919 роках / В. С. Горак. – Київ, 2013. – 452 с.

381. Горак В. С. Історія "третьої" махновської революції (1918–1921 рр.) у монографічних дослідженнях Майкла Палія і Олександра Скирди / В. С. Горак // Дисциплінарні виміри української історіографії : колект. монографія / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2015. – С. 441–461. – Бібліогр. в кінці ст.

Йдеться про монографії: "Анархізм Нестора Махна (1918–1921 роки). Один із аспектів української революції" (1971) М. Палія (США) та "Нестор Махно. Казак свободи, 1888–1934. Гражданская война и борьба за вольные Советы в Украине 1917–1921" (2001) О. Скирди (Франція).

382. Горак В. С. Махно, Григор'єв, Тютюнник. Доля трьох отаманів / В. С. Горак // Воєнна історія. – 2006. – **№ 4/6.** – С. 22–35. – Бібліогр. в кінці ст.

383. Горак І. Три обличчя отамана Омеляна Волоха / І. Горак // Воєнна історія. – 2008. – **№ 1.** – С. 59–67. – Бібліогр. в кінці ст.

384. Горбань Т. Ю. До питання політичних пріоритетів німців України в період національно-демократичної революції 1917–1920 років / Т. Горбань // Етнічна історія народів Європи : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т. ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2004. – **Вип. 16 : Німці в етнокультурному просторі України.** – С. 43–48.

385. Горбань Т. Ю. Становлення перших центральних академічних інституцій з вивчення природних ресурсів країни (1918–1923)[Електронний ресурс] / Т. Ю. Горбань // Історія науки і біографістика : міжвідом. темат. зб. / НААН, Нац. наук. с.-г. б-ка. – Київ, 2015. – **№ 2.** – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/INB_Title_2015_2_7. – Заголовок з екрана.

386. Горбань Т. Ю. Українознавчі інституції в структурі Української академії наук (1918–

1921 pp.)[Електронний ресурс] / Т. Ю. Горбань // Історія науки і біографістика : міжвідом. темат. зб. / НААН, Нац. наук. с.-г. б-ка. – Київ, 2014. – № 1. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/INB_Title_2014_1_4. – Заголовок з екрана.

387. Горбань Ю. А. Організаторська діяльність Агатангела Кримського в процесі становлення академічної науки в Україні (1918–1928 pp.) / Ю. А. Горбань // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2013. – Вип. 68. – С. 153–159. – Бібліогр. в кінці ст.

388. Горбань Ю. А. Становлення Української академії наук: суперечливі сторінки історії / Ю. А. Горбань // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2013. – Вип. 72. – С. 118–123. – Бібліогр. в кінці ст.

389. Горбатюк М. В. Взаємини Андрія Ніковського з Петром Стебницьким : [на основі архівних документів та мемуарів] / М. В. Горбатюк // Студії з архівної справи та документознавства : зб. пр. / Укр. НДІ арх. справи та документознавства. – Київ, 2012. – Т. 20. – С. 70–76. – Бібліогр. в кінці ст.

Про участь у національно-визвольному русі України. – С. 73–75.

390. Горбик В. О. Воєнна історія України в пам'ятках / В. О. Горбик, Г. Г. Денисенко ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2003. – 177 с.

Про увічнення пам'яті героїв Українських визвольних змагань. – С. 61–91.

391. Горбик В. О. Охорона та збереження пам'яток історії та культури в Україні: історичний аспект / В. Горбик, Г. Денисенко // Історичний журнал. – 2004. – № 10/11. – С. 85–90. – Бібліогр. в кінці ст.

Про зміни в пам'яткоохоронній сфері в роки Української революції.

392. Горелов М. Будівничий українського війська [М. Міхновський] / М. Горелов // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2005. – Вип. 28. – С. 61–74. – Бібліогр. в кінці ст.

393. Городня Н. Д. Зовнішньополітичні фактори поразки української національної державності 1917–1920 років : критичний аналіз / Н. Д. Городня // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2006. – Вип. 85/86. – С. 74–78. – Бібліогр. в кінці ст.

394. Городня Н. Д. Олександр Шульгин (1889–1960) як представник нової генерації української національної еліти першої половини ХХ століття / Н. Д. Городня // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2005. – Вип. 80/81. – С. 10–13. – Бібліогр. в кінці ст.

395. Горяча М. Релігія в політиці українських урядів 1917–1920 років (Центральна Рада, Гетьманат, Директорія) / М. Горяча // Ковчег : наук. зб. із церков. історії / Львів. держ. ун-т ім. Івана Франка, Ін-т іст. дослідж., Ін-т історії Церкви. – Львів, 2001. – Ч. 3. – С. 334–346.

396. Господаренко О. В. Діяльність місцевих органів влади і самоврядування на Півдні України у 1917–1920 pp.: соціально-економічний аспект : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / О. В. Господаренко ; Донец. нац. ун-т. – Донецьк, 2005. – 18 с.

397. Господаренко О. В. Муніципальна земельна власність на Півдні України (1917–1920

- рр.) / О. В. Господаренко // Наукові праці Миколаївського державного гуманітарного університету ім. Петра Могили комплексу "Києво-Могилянська академія". Серія: Історичні науки. – Миколаїв, 2003. – Т. 26, вип. 13. – С. 57–62.
- 398. Господаренко О. В.** Розвиток муніципального підприємництва на Півдні України в 1917–1920 рр. / О. В. Господаренко // Наукові праці Миколаївського державного гуманітарного університету ім. Петра Могили комплексу "Києво-Могилянська академія" Серія: Історія. – Миколаїв, 2006. – Т. 62, вип. 49. – С. 41–45.
- 399. Готра О.** Микола Феофанович Кашенко – один з засновників УАН / О. Готра // Україна ХХ століття: культура, ідеологія, політика : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2004. – Вип. 7. – С. 245–254. – Бібліогр. в кінці ст.
- 400. Гоцуляк В. В.** Сучасні інтерпретації історіографії Української революції, 1917–1921 рр. / В. В. Гоцуляк // Вісник Черкаського університету. Серія: Історичні науки. – Черкаси, 2017. – № 1. – С. 7–23. – Бібліогр. в кінці ст.
- 401. Гоцуляк В. М.** Значення та роль С. Петлюри та П. Скоропадського в процесі українського державотворення / В. М. Гоцуляк // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2013. – Вип. 68. – С. 615–620. – Бібліогр. в кінці ст.
- 402. Гоцуляк В. М.** Ідеї С. Петлюри в процесах становлення української державності / В. М. Гоцуляк // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2017. – Вип. 125. – С. 409–412. – Бібліогр. в кінці ст.
- 403. Гоцуляк В. М.** Політична діяльність Симона Петлюри в українському державотворенні : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.01 / В. М. Гоцуляк ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2009. – 19 с.
- 404. Гоцуляк В. М.** Процеси самоорганізації сучасного українського соціуму: ідеї С. В. Петлюри / В. М. Гоцуляк // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2014. – Вип. 90. – С. 378–381. – Бібліогр. в кінці ст.
- 405. Гоцуляк В. М.** Роль С. Петлюри в організації та розбудові української армії як основного інституту в боротьбі за незалежність України / В. М. Гоцуляк // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2012. – Вип. 64. – С. 507–512. – Бібліогр. в кінці ст.
- 406. Гоцуляк В. М.** У боротьбі за соборну Україну: державотворча діяльність Симона Петлюри : монографія / В. М. Гоцуляк ; Хмельниц. нац. ун-т. – Хмельницький, 2013. – 202 с. – Бібліогр.: с. 130–144.
- 407. Гоцуляк В. М.** Феномен С. Петлюри в українському національно-визвольному русі 1917–1921 років / В. М. Гоцуляк // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2012. – Вип. 65. – С. 550–555. – Бібліогр. в кінці ст.
- 408. Гоцуляк С. Л.** Організаційне забезпечення санітарної справи в Україні в період 1917–1921 рр. / С. Л. Гоцуляк // Державне будівництво та місцеве самоврядування : зб. наук. пр. / Нац. акад. правових наук України [та ін.]. – Харків, 2006. – Вип. 27. – С. 247–256. – Бібліогр. в кінці ст.
- 409. Гошуляк І. Л.** Історичне значення Української революції 1917–1920 рр. та причини її поразки / І. Гошуляк // Пам'ять століть. – 2002. – № 3. – С. 18–33.

- 410. Гошуляк І. Л.** Українська революція 1917–1920 рр.: досвід та уроки національного державотворення (деякі методологічні застереження) / І. Гошуляк // *Визвольний шлях*. – 2001. – **Річник 54**, кн. 6. – С. 53–64. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 411. Грабовська Г. М.** Державне будівництво в освітній сфері Української Центральної Ради і Гетьманату / Г. М. Грабовська // *Університетські наукові записки / Хмельниц. ун-т управління та права*. – Хмельницький, 2008. – **№ 3**. – С. 31–35. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 412. Грабовська Г. М.** Організаційно-правові засади розвитку освіти в період української національної революції, 1917–1921 рр. : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / Г. М. Грабовська ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2010. – 20 с.
- 413. Грабовський С. І.** Крим : два з половиною століття імперського геноциду / С. І. Грабовський, І. В. Лосев. – Київ : Знання України, 2016. – 48 с.
Доба революції. – С. 19–27.
- 414. Грачевська Т. О.** Соціал-демократ Панас Феденко в революційних подіях 1917–1919 років на Катеринославщині / Т. О. Грачевська // *Література та культура Полісся : зб. наук. пр.* / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2005. – **Вип. 29**. – С. 159–164. – Бібліогр. в кінці ст.
- 415. Греків О. П.** Спогади (1917–1919 рр.) / О. П. Греків ; пер. з рос. О. Рибалко ; упоряд. М. Ковальчук // *Військово-історичний альманах / Центр. музей Збройн. Сил України*. – Київ, 2008. – **Число 1**. – С. 123–129 ; 2009. – **Число 1**. – С. 115–149.
- 416. Греченко В. А.** Підготовка кадрів охоронців громадського порядку в добу Української революції (1917–1920 рр.) / В. А. Греченко // *Право і безпека*. – 2017. – **№ 1**. – С. 20–24. – Бібліогр. в кінці ст.
- 417. Гречило А.** Утвердження загальнонаціональних символів, 1917–1920 рр. / А. Гречило // *Народження країни. Від краю до держави. Назва, символіка, територія і кордони України*. – 2-ге вид. – Харків : Клуб сімейн. дозвілля, 2018. – С. 310–328.
- 418. Гречило А.** Утвердження українських національно-державних символів у 1917–1920 рр. / А. Гречило // *Військово-історичний альманах / Центр. музей Збройн. Сил України*. – Київ, 2013. – **Число 1/2**. – С. 47–61. – Бібліогр. в кінці ст.
- 419. Грибенко О. М.** Державотворчі процеси в Наддніпрянській Україні, 1917–1920 рр: історичний аспект : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / О. М. Грибенко ; Східноукр. нац. ун-т ім. Володимира Даля. – Луганськ, 2007. – 20 с.
- 420. Грибенко О. М.** Органи влади в добу Української національної революції (березень 1917 – травень 1921 рр.) : історичний аспект / О. М. Грибенко // *Історичні етюди : зб. наук. пр.* / Дніпропетр. нац. ун-т. – Дніпропетровськ, 2010. – **Вип. 2**. – С. 61–65. – Бібліогр. в кінці ст.
- 421. Григоращенко О. М.** Початковий етап Української національно-демократичної революції 1917–1921 років у спогадах В. Ф. Снігового / О. М. Григоращенко // *Науковий вісник Миколаївського національного університету ім. В. О. Сухомлинського*. Серія: Історичні науки. – Миколаїв, 2016. – **Вип. 41**. – С. 111–113. – Бібліогр. в кінці ст.
- 422. Григорчук Н. В.** Документи ЦДАВО України про організацію зберігання військових архівів колишніх Південно-Західного та Румунського фронтів / Н. В. Григорчук // *Архіви*

України. – 2015. – № 2. – С. 187–208. – Бібліогр.: с. 191–192.

423. Гриневич Л. В. Між Сціллою і Харібдою: євреї-біженці у часи революцій та воєн в Україні (1917 – початок 1920-х рр.) / Л. В. Гриневич // Сторінки історії : зб. наук. пр. / Нац. техн. ун-т України "Київ. політехн. ін-т ім. Ігоря Сікорського" [та ін.]. – Київ, 2017. – Вип. 45. – С. 45–64.

424. Гринівський Т. С. Часопис "Книгарь" як осередок вивчення видавничої справи в Україні періоду визвольних змагань (1917–1920 рр.) : автореф. дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : 27.00.05 / Т. С. Гринівський ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т журналістики. – Київ, 2008. – 19 с.

425. Грицак Я. Й. Страсті за націоналізмом : іст. есеї / Я. Грицак ; ред. Б. Матіяш. – Київ : Критика, 2004. – 344 с.

Доба революції. – С. 46–79.

426. Грицкевич А. Борьба за Украину 1917–1921 / А. Грицкевич ; ред. А. Е. Тарас. – Минск : Соврем. школа, 2011. – 528 с. : ил. – (Неизвестная история)

427. Грицюк М. І. Українська преса про середні навчальні заклади Поділля 1917–1920 рр. / М. І. Грицюк // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2007. – Т. 9. – С. 177–189.

428. Грицюк М. І. Український Червоний Хрест на Поділлі : основні напрямки діяльності (весна 1918 – осінь 1920 рр.) / М. І. Грицюк // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2007. – Т. 10. – С. 127–134.

429. Грищенко Т. Р. Академік В. Вернадський (1863–1945) – перший голова Сільськогосподарського вченого комітету України / Т. Р. Грищенко // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2013. – № 9. – С. 57–59.

430. Грищенко Т. Р. Історія становлення Сільськогосподарського вченого комітету України як координаційного центру наукових досліджень аграрної науки та дослідної справи (1918–1919) / Т. Р. Грищенко // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – Тернопіль, 2014. – Вип. 2. – С. 177–180.

431. Грищенко Т. Р. Сільськогосподарський вчений комітет України (1918–1927): огляд сучасної української історіографії / Т. Р. Грищенко // Грані історії : зб. наук. пр. / Донец. нац. ун-т [та ін.]. – Артемівськ, 2015. – Вип. 8. – С. 19–32.

432. Грищенко Ю. Національне питання в Україні у 1917–1921 роках / Ю. Грищенко // Український історичний збірник / НАН України, Ін-т історії України, Рада молодих вчених. – Київ, 2015. – Вип. 18. – С. 204–211. – Бібліогр. в кінці ст.

433. Громадсько-політична діяльність Володимира Винниченка : до 125-річчя від дня народж. / НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ; голов. ред. І. Ф. Курас. – Київ, 2006. – 280 с.

434. Губа П. І. Аналіз військових дій та погромів у контексті вивчення періодичної преси в період Української революції, 1917–1920 рр. / П. І. Губа // Гуманітарний вісник. Серія: Історичні науки / Черкас. держ. технол. ун-т. – Черкаси, 2010. – Ч. 15, вип. 1. – С. 18–26. –

Бібліогр. в кінці ст.

435. Губа П. І. Висвітлення в пресі політичних партій соціально-економічної політики в Україні доби національно-визвольних змагань (1917–1920 рр.) / П. І. Губа // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України [та ін.]. – Черкаси, 2005. – **Вип. 9.** – С. 169–172. – Бібліогр. в кінці ст.

436. Губа П. І. Висвітлення пресою ролі інтелігенції в українському державотворчому процесі, 1917–1920 рр.: (за матеріалами періодичної преси) / П. І. Губа // Інтелігенція і влада : матеріали четвертої Всеукр. наук. конф., 20–21 берез. 2006 р., м. Одеса / Одес. нац. політехн. ун-т. – Одеса, 2006. – С. 57–65. – Бібліогр. в кінці ст.

437. Губа П. І. Висвітлення у пресі політичних партій соціально-економічної політики в Україні доби національно-визвольних змагань (1917–1920 рр.) / П. І. Губа // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України [та ін.]. – Черкаси, 2005. – **Вип. 9.** – С. 169–172.

438. Губа П. І. Періодична преса про погроми в період Української революції (1917–1920 рр.) / П. Губа // Проблеми історії України: факти, судження, пошуки : міжвідом. зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2005. – **Вип. 14.** – С. 24–32. – Бібліогр. в кінці ст.

439. Губа П. І. Періодична преса як джерело дослідження українського державотворчого процесу, 1917–1920 рр. : автореф. дис. ... д-ра іст. наук : 07.00.06 / П. І. Губа ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2007. – 39 с.

440. Губа П. І. Соціально-економічні перетворення в українському селі у період національно-демократичної революції, 1917–1920 рр.: на сторінках преси / П. І. Губа // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України [та ін.]. – Черкаси, 2004. – **Вип. 8.** – С. 54–57. – Бібліогр. в кінці ст.

441. Губа П. І. Українське відродження: спроба джерелознавчої оцінки вітчизняної преси, 1917–1920 рр. / П. І. Губа ; Черкас. держ. технол. ун-т. – Черкаси, 2002. – 263 с.

442. Губань Р. В. Становлення правового регулювання адміністративно-територіального устрою на українських землях у період національно-визвольних змагань 1917–1921 рр. / Р. В. Губань // Правове регулювання адміністративно-територіального устрою України у 1917–2015 роках : монографія / Р. В. Губань ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2016. – **Розд. 1, § 1.** – С. 12–41.

443. Губенко Н. П. Особовий фонд С. О. Сірополка ЦДАВО України // Архіви України. – 2000. – **№ 1/3.** – С. 55–58.

444. Губський С. І. Внесок іонаціональних військових формувань Армії УНР (1918–1920 рр.) у боротьбу за незалежність України / С. Губський // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2008. – **Вип. 39.** – С. 233–247.

445. Губський С. І. Значення досвіду українського державотворення (1917–1920 рр.) у відродженні національної пам'яті народу на сучасному етапі / С. Губський // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2013. – **Вип. 75.** – С. 62–64. – Бібліогр. в кінці ст.

446. Губський С. І. Особливості та наслідки Української національної революції, 1917–

1920 рр.: огляд праць англомовної історіографії / С. І. Губський // Збірник наукових праць Науково-дослідного інституту українознавства. – Київ, 2009. – Т. 26. – С. 278–299.

447. Губський С. І. Роль авіаційних частин Гетьманату та армії УНР (1918–1920 рр.) у боротьбі за державність: до історіографії питання / С. Губський // Українознавство. – 2012. – № 4. – С. 55–61.

448. Губський С. І. Селянські республіки на Миколаївщині під час революції 1917–1920 років / С. Губський // Українознавство. – 2015. – № 4. – С. 76–93. – Бібліогр. в кінці ст.

449. Губський С. І. Створення та діяльність Державного центру УНР в екзилі (еміграції) 1920–1992 рр. як наочний приклад безперервності державотворчого процесу української нації / С. Губський // Українознавство. – 2004. – Ч. 3/4. – С. 137–140. – Бібліогр. в кінці ст.

450. Губський С. І. Створення та діяльність українських військових формувань на Півдні України в 1917–1920 рр.: до історіографії проблеми / С. І. Губський // Південь України: етноісторичний, мовний, культурний та релігійний виміри : матеріали IV наук. конф. (Одеса, 26–27 квіт. 2013 р.) / НАН України, Ін-т історії України [та ін.]. – Одеса, 2013. – С. 77–82. – Бібліогр. в кінці ст.

451. Гудима В. В. Михайло Куриленко – губернський комісар Директорії УНР, освітній та громадсько-політичний діяч Поділля у 1917–1920 рр. / В. В. Гудима // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2012. – Т. 19. – С. 179–187.

452. Гудь Б. В. Польські військові формування на території УНР у 1917–1918 рр. / Б. В. Гудь // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2006. – № 571. – С. 218–221. – Бібліогр. в кінці ст.

453. Гудь Б. В. Українсько-польські конфлікти XIX – першої половини XX століття : етносоціальний аспект : автореф. дис. ... д-ра іст. наук : 07.00.02 / Б. В. Гудь ; НАН України, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича. – Львів, 2008. – 34 с.

454. Гула Р. В. Особливості державно-церковних відносин у 1918–1929 роках / Р. В. Гула, О. М. Щурко // Архіви України. – 2014. – № 3. – С. 130–137. – Бібліогр. в кінці ст.

455. Гуменяк В. О. Суб'єкти законотворчої діяльності на теренах України у 1917–1921 рр. / В. О. Гуменяк // Тенденції і перспективи розвитку інститутів права та держави : матеріали I Всеукр. наук. читань пам'яті акад. С. Дністрянського "Західноукраїнська Народна Республіка – п'ємонт українського державотворення" : тези наук. доп. (19 квіт. 2018 р.). – Київ, 2018. – С. 19–23. – Бібліогр. в кінці ст.

456. Гуммерус Г. Україна в переломні часи: шість місяців на чолі посольства у Києві / Г. Гуммерус ; пер. з фін., передм., комент.: Й. Ремі, В. Пилипенко ; за ред. К. Тищенко. – 3-тє вид., допов. і випр. – Київ : Академперіодика, 2018. – 168 с. : фот., карти. – Тит. арк. парал. фін.

Зміст: Вступне слово до українського видання / Й. Реймі, В. В. Пилипенко. – С. 5–30 ; Творення Української республіки. – С. 31–50 ; Київ у серпні – вересні 1918 року. – С. 51–84 ; Україна та падіння Німеччини. – С. 85–112 ; Петлюра проти Скоропадського. – С. 113–136 ; Захист незалежності. – С. 137–154 ; Утеча з Києва. – С. 155–162 ; Епілог. – С. 163–166.

Рецензії: Капелюшний В. П. Важливе видання до 100-річчя встановлення дипломатичних відносин між Фінляндією і Україною // Етнічна історія народів

- 457. Гупан Н.** Здійснення диференціації у змісті шкільних навчальних книг доби Української революції / Н. Гупан // Рідна школа. – 2012. – **№ 10**. – С. 53–56. – Бібліогр. в кінці ст.
- 458. Гураль О. І.** Архівні джерела з історії Київського товариства "Просвіта" періоду 1917–1921 рр. / О. І. Гураль // Архіви України. – 2012. – **№ 1**. – С. 137–144.
- 459. Гуржій О. І.** Українське масонство у вирі національно-визвольних змагань початку ХХ ст. / О. І. Гуржій, О. О. Крижановська, О. П. Реєнт // Гуржій О. І. Таємні обличчя масонства / О. І. Гуржій, О. О. Крижановська, О. П. Реєнт. – Київ, 2017. – **Розд. 7**. – С. 135–159.
- 460. Гусєв В. І.** Єврейське національне самоврядування в контексті становлення української державності (1917–1920 рр.) / В. І. Гусєв // Проблеми історії та історіографії України : програма і матеріали наук.-практ. конф., присвяч. 90-річчю початку Укр. Революції, 1917–1920 рр. ..., 18 квіт. 2007 р. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2007. – С. 8–12. – Бібліогр. в кінці ст.
- 461. Гуцалюк І. О.** Державотворчі процеси періоду Української революції 1917–1921 років у сучасній вітчизняній історіографії / І. О. Гуцалюк // Історична наука на початку ХХІ ст. : проблеми, минуле, сучасність, перспективи : матеріали III та IV Міжнар. конф. молодих науковців (Херсон, 25–26 берез. 2009 р.) / Херсон. держ. ун-т [та ін.]. – Херсон, 2009. – С. 145–149.
- 462. Гуцалюк І. О.** Діяльність міського самоврядування Західної Волині щодо розв'язання соціально-економічних проблем регіону (1917–1921 рр.) / І. О. Гуцалюк // Історичні студії Волинського національного університету ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2011. – **Вип. 5**. – С. 33–42. – Бібліогр. в кінці ст.
- 463. Гуцалюк І. О.** Зародження та діяльність Сірожупанної дивізії на Волині / І. О. Гуцалюк // Минуле і сучасне Волині та Полісся. Володимир-Волинський в історії України і Волині : наук. зб. / Волин. краєзнав. музей [та ін.]. – Луцьк, 2009. – **Вип. 32**. – С. 252–254.
- 464. Гуцалюк І. О.** Земства Західної Волині в добу Української революції (1917–1920 рр.) / І. О. Гуцалюк // Науковий вісник Волинського національного університету ім. Лесі Українки. Серія: Історичні науки. – Луцьк, 2012. – **Вип. 10**. – С. 35–41.
- 465. Гуцалюк І. О.** Місце та роль національного законодавства доби Української революції в державотворчому розвитку Західної Волині / І. О. Гуцалюк // Актуальні питання вітчизняної, світової історії та історії науки: пошуки, роздуми, знахідки : матеріали п'ятої Міжнар. наук. конф. (Луганськ, 25–26 квіт. 2012 р.). – Луганськ, 2012. – С. 30–31.
- 466. Гуцалюк І. О.** Особливості діяльності органів місцевого самоврядування Української Народної Республіки та Гетьманату П. Скоропадського : (на прикладі м. Луцьк) / І. О. Гуцалюк // Українська державність : історія і сучасність : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. молодих вчених (Маріуполь, 26 листоп. 2009 р.) / НАН України, Ін-т історії України, Маріупол. держ. гуманітар. ун-т [та ін.]. – Маріуполь, 2009. – **Ч. 1**. – С. 107–109.
- 467. Гуцалюк І. О.** Українські національні органи влади на Волині (1917–1921 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / І. О. Гуцалюк ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2013. – 19 с.

- 468. Гуцалюк І. О.** Шкільна освіта на території Західної Волині періоду 1917–1921 рр. / І. Гуцалюк // Літопис Волині : всеукр. наук. часопис. – Луцьк, 2008. – **Ч. 4.** – С. 18–21. – Бібліогр. в кінці ст.
- 469. Давва В. В.** Питання української національної культури в політиці революційних урядів у 1917–1920 рр. / В. В. Давва // Культура України : зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. культури. – Харків, 2014. – **Вип. 46.** – С. 119–127. – Бібліогр. в кінці ст.
- 470. Давидюк Р. П.** Антон Стрижевський: шлях уенерівця від Одеси до Рівного / Р. Давидюк, О. Музичко // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. / Рівн. держ. гуманітар. ун-т. – Рівне, 2017. – **Вип. 29.** – С. 41–50. – Бібліогр. в кінці ст.
- 471. Давидюк Р. П.** Володимир Оскілко як виразник настроїв уенерівської еміграції на Волині / Р. Давидюк // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. / Рівн. держ. гуманітар. ун-т. – Рівне, 2015. – **Вип. 26.** – С. 33–36. – Бібліогр. в кінці ст.
- 472. Давидюк Р. П.** Політична діяльність Ананія Волинця в умовах Другої Речі Посполитої / Р. П. Давидюк // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. / Рівн. держ. гуманітар. ун-т. – Рівне, 2011. – **Вип. 21.** – С. 91–102. – Бібліогр. в кінці ст.
- 473. Давидюк Р. П.** Українська політична еміграція в Польщі: проблеми статусу та чисельності / Р. Давидюк // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. / Рівн. держ. гуманітар. ун-т. – Рівне, 2016. – **Вип. 28.** – С. 254–266. – Бібліогр. в кінці ст.
- 474. Давлєтова Г. В.** Участь Д. Донцова в революційних подіях 1917–1920 рр. в Україні / Г. В. Давлєтова // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2009. – **Вип. 27.** – С. 130–133. – Бібліогр. в кінці ст.
- 475. Давтян Д. А.** До питання вірмено-українських дипломатичних відносин у 1918–1920 рр. / Д. А. Давтян // Науковий вісник Одеського національного економічного університету. – Одеса, 2008. – **№ 17.** – С. 201–215.
- 476. Данилевська О. М.** Мова в революції та революція в мові: мовна політика Центральної Ради, Гетьманату, Директорії УНР / О. М. Данилевська ; НАН України, Ін-т укр. мови. – Київ, 2009. – 176 с.
- Зміст: Передмова.** – С. 3–14 ; **Розд. 1.** Мовна політика Центральної Ради, Гетьманату та Директорії УНР як соціолінгвістична проблема. – С. 15–53 ; **Розд. 2.** Статусна мовна політика Центральної Ради, Гетьманату та Директорії УНР. – С. 54–113 ; **Розд. 3.** Корпусна мовна політика Центральної Ради, Гетьманату та Директорії УНР. – С. 114–150 ; **Висновки.** – С. 151–153 ; Список використаних джерел. – С. 154–174.
- 477. Данилевська О. М.** Мовна політика Центральної Ради, Гетьманату та Директорії УНР : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / О. М. Данилевська ; НАН України, Ін-т укр. мови. – Київ, 2004. – 24 с.
- 478. Данилевська О. М.** Проблема створення української наукової термінології за доби Центральної Ради, Гетьманату та Директорії УНР / О. М. Данилевська // Київська старовина. – 2004. – **№ 2.** – С. 59–65. – Бібліогр. в кінці ст.

479. Даниленко В. М. Доля сім'ї Матушевських / В. М. Даниленко // Історичний журнал. – 2004. – № 1/2. – С. 8–18. – Бібліогр. в кінці ст.

Про діяльність Ф. П. Матушевського в Центральній Раді та Директорії. – С. 10.

480. Даниленко В. М. Освіта України в роки національно-демократичної революції (1917–1920 рр.): з хроніки подій : [довідник] / В. М. Даниленко, О. М. Завальнюк, Ю. В. Телячий. – Кам'янець-Подільський : Абетка-НОВА, 2005. – 264 с.

Зміст: До читача. Україна на шляху національної освіти (1917–1920 рр.). – С. 3–11 ; Період Української Центральної Ради (4 березня 1917 р. – 29 квітня 1918 р.). – С. 12–65 ; Часи гетьманату П. Скоропадського (29 квітня – 14 грудня 1918 р.). – С. 66–140 ; Доба Директорії Української Народної Республіки (14 грудня 1918 р. – 14 листопада 1920 р.). – С. 141–237 ; Список використаних джерел. – С. 238–261.

481. Даниленко С. Українське Товариство Шкільної Освіти в культуротворчому процесі (1917–1920 рр.) / С. Даниленко // Український історичний збірник / НАН України, Ін-т історії України, Рада молодих вчених. – Київ, 2012. – Вип. 15. – С. 119–129. – Бібліогр. в підрядк. прим.

482. Даниленко Ю. О. Організаційно-правові засади та діяльність правоохоронних органів в Українській Народній Республіці та Західноукраїнській Народній Республіці (1917–1921 рр.) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / Ю. О. Даниленко ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2015. – 19 с.

483. Даценко А. С. Джерела вивчення соціально-політичної ситуації в сільській місцевості Донбасу в 1917–1920 рр. / А. С. Даценко // Нові сторінки історії Донбасу : зб. ст. / Донец. нац. ун-т ім. Василя Стуса. – Донецьк, 2009. – Кн. 17/18. – С. 357–363. – Бібліогр. в кінці ст.

484. Даценко А. С. Селянство Донбасу в українській національно-демократичній революції, 1917–1920 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / А. С. Даценко ; Донец. нац. ун-т. – Донецьк, 2010. – 20 с.

485. Даценко О. М. Військово-патріотичне виховання в українських збройних формуваннях в умовах боротьби за українську державність (березень 1917 – листопад 1920 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 20.02.22 / О. М. Даценко ; Нац. акад. оборони України. – Київ, 2002. – 18 с.

486. Дацків І. Б. Брест, 1918: європейський прорив України : монографія / І. Б. Дацків. – Тернопіль : Астон, 2008. – 253 с. – Бібліогр. в кінці розд.

Зміст: Передмова. – С. 4–7 ; Вступ. Історіографія і джерельна база проблеми. – С. 8–25 ; Розд. 1. Шлях до Бреста: Центральна Рада: від курсу на автономію до незалежності. – С. 26–30 ; Взаємини з Тимчасовим урядом Росії. – С. 31–39 ; Конфлікт із Раднаркомом Росії. Третій Універсал. – С. 40–51 ; Спроби реалізації ідеї федерального устрою. – С. 52–63 ; Орієнтація на Антанту: досягнення і втрати. – С. 64–72 ; Формування національної дипломатії. – С. 73–84 ; Розд. 2. Брест: перші кроки України на міжнародній арені: Україна і Німеччина: шлях назустріч. – С. 86–99 ; Раднарком виявляє ініціативу. – С. 100–105 ; Дипломати УНР у боротьбі за національні інтереси. – С. 106–113 ; Протистояння з більшовицькими делегаціями Петрограда і Харківа. – С. 114–126 ; Розд. 3. Брестський мирний договір УНР з центральними державами: Брестські угоди – визначна перемога української дипломатії. – С. 127–137 ; Проблема соборності України на переговорах. – С. 138–146 ; Військова конвенція та її результати. – С. 147–158 ; Економічні аспекти Брестського договору. – С. 159–171 ; Розд. 4. Дипломатія

Гетьманату в боротьбі за виконання Брестських угод: Головний вектор зовнішньої політики. – С. 172–191 ; Розбудова дипломатичної служби Української держави. – С. 192–203 ; Брестські угоди і українсько-російські відносини. – С. 204–214 ; Союзники постімперської Росії. – С. 215–230 ; Курс – на Антанту. Анулювання Брестського мирного договору Всеросійським ЦВК. – С. 231–245 ; **Висновки.** – С. 246–253.

487. Дацків І. Б. Дипломатія українських державних утворень у захисті національних інтересів, 1917–1923 рр. : монографія / І. Б. Дацків. – Тернопіль : Астон, 2009. – 519 с. – Бібліогр.: с. 476–519.

488. Дацків І. Б. Дипломатія українських національних урядів у захисті державності (1917–1923 рр.) : автореф. дис. ... д-ра іст. наук : 07.00.02 / І. Б. Дацків ; Дипломат. акад. України при МЗС України. – Київ, 2010. – 34 с.

489. Дацків І. Б. Еволюція українсько-французьких відносин в умовах Української революції (1917–1921 рр.) / І. Б. Дацків // Україна – Європа – Світ. Серія: Історія, міжнародні відносини : міжнар. зб. наук. пр. / Тернопіл. нац. пед. ун-т ім. Володимира Гнатюка. – Тернопіль, 2014. – **Вип. 13.** – С. 152–162. – Бібліогр. в кінці ст.

490. Дацків І. Б. Лонгин Цегельський в історії української дипломатії (до 140-річчя від дня народження) / І. Б. Дацків, М. І. Полич // Український історичний журнал. – 2015. – **№ 3.** – С. 108–121. – Бібліогр. в підрядк. прим.

491. Дацків І. Б. Україна у зовнішній політиці Великої Британії в добу національно-визвольних змагань (1917–1921 рр.) / І. Б. Дацків // Україна – Європа – Світ. Серія: Історія, міжнародні відносини : міжнар. зб. наук. пр. / Тернопіл. нац. пед. ун-т ім. Володимира Гнатюка. – Тернопіль, 2014. – **Вип. 14.** – С. 194–204. – Бібліогр. в кінці ст.

492. Дацків І. Б. Українська дипломатія (1917–1923 рр.) у контексті світової історії : монографія / І. Б. Дацків ; НАН України, Ін-т всевіт. історії. – Тернопіль : Крок, 2013. – 620 с. : табл.

Зміст: Передмова. – С. 5–10 ; **Вступ.** – С. 11–20 ; **Розд. 1.** Стан наукової розробки теми, джерельна база та методологія дослідження. – С. 21–83 ; **Розд. 2.** Формування національної дипломатії в добу Центральної Ради. – С. 84–144 ; **Розд. 3.** Вихід України на міжнародну арену. – С. 145–186 ; **Розд. 4.** Брестський мирний договір з центральними державами. – С. 187–231 ; **Розд. 5.** Здобутки дипломатії Гетьманату. – С. 232–305 ; **Розд. 6.** Дипломатія Директорії в боротьбі за незалежність Української Народної Республіки. – С. 306–406 ; **Розд. 7.** Зовнішня політика Західно-Української народної республіки та діяльність її дипломатії. – С. 407–487 ; **Розд. 8.** Дипломатична діяльність уряду Української соціалістичної радянської республіки. – С. 488–550 ; **Висновки.** – С. 551–564 ; **Список використаних джерел і літератури.** – С. 565–620.

493. Дацків І. Б. Українсько-німецькі відносини 1918 року: економічний аспект / І. Б. Дацків // Університет. – 2009. – **№ 3.** – С. 8–19.

494. Дацків І. Б. Утворення системи дипломатичних представництв і місій Української Народної Республіки / І. Б. Дацків // Мандрівець. – 2014. – **№ 1.** – С. 22–25. – Бібліогр. в кінці ст.

495. Дашкевич Я. Р. Українсько-турецькі політичні відносини в першій половині ХХ ст.: національний аспект / Я. Р. Дашкевич // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2010. – **Вип. 11.** – С.

354–383. – Бібліогр. в кінці ст.

496. Дворкін І. В. Українські музеї періоду національно-демократичної революції на сторінках журналу "Наше минуле" (1918–1919 рр.) / І. В. Дворкін // Збірник наукових праць. Серія: Історія та географія / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків, 2011. – **Вип. 41.** – С. 261–264. – Бібліогр. в кінці ст.

497. Делібалтова Ю. В. Школи на Підкарпатській Русі в 1919–1929 роках / Ю. В. Делібалтова // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Історія. – Ужгород, 2014. – **Вип. 1.** – С. 25–30. – Бібліогр. в кінці ст.

498. Демартино А. П. Повстанський рух в Середньому Подніпров'ї України (1918 – середина 1920-х рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / А. П. Демартино ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2015. – 20 с.

499. Демидко М. В. Розвиток системи освіти міста Хмельницького в контексті історії освіти України (1917–1950 рр.) / М. В. Демидко // Місто Хмельницький в контексті історії України : матеріали наук. конф., присвяч. встановленню дати "1431" датою найдавнішої згадки про Хмельницький в іст. документах / Хмельниц. обл. краєзнав. музей [та ін.]. – Хмельницький ; Кам'янець-Подільський, 2006. – С. 99–109. – Бібліогр. в кінці ст.

Доба революції. – С. 99–102.

500. Демуз І. О. Петро Стебницький – один з активних учасників Української революції, 1917–1921 рр. / І. О. Демуз // Соціум. Документ. Комунікація. Серія: Історичні науки / Переяслав-Хмельниц. держ. пед. ун-т ім. Григорія Сковороди. – Переяслав-Хмельницький, 2017. – **Вип. 3.** – С. 102–108. – Бібліогр. в кінці ст.

501. Демуз І. О. Події Української революції 1917–1921 рр. в інтерпретації Петра Стебницького / І. О. Демуз // Переяславський літопис : зб. наук. ст. / Переяслав-Хмельниц. держ. пед. ун-т ім. Григорія Сковороди. – Переяслав-Хмельницький, 2018. – **Вип. 13.** – С. 20–30. – Бібліогр. в кінці ст.

502. Демченко Т. П. Ілля Шраг на чолі чернігівської громади Української партії соціалістів-федералістів (1917–1918 рр.) / Т. П. Демченко // Розумовські зустрічі : зб. наук. пр. / Ін-т законодавства Верховної Ради України, Сіверський ін-т регіон. дослідж. [та ін.]. – Чернігів, 2016. – **№ 3.** – С. 165–174. – Бібліогр. в кінці ст.

503. Дем'янюк О. Й. Військово-політичне протистояння за Холмщину в добу Української революції (1917–1921 рр.) / О. Й. Дем'янюк // Україна та Польща: минуле, сьогодення, перспективи / Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2016. – **Т. 5.** – С. 64–67. – Бібліогр. в кінці ст.

504. Дем'янюк О. Й. Волинська губернія в період присутності німецьких військ в Україні у 1918 р. / О. Й. Дем'янюк // Військово-науковий вісник / Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – Львів, 2009. – **Вип. 12.** – С. 27–41. – Бібліогр. в кінці ст.

505. Дем'янюк О. Й. Волинь у військово-політичних процесах Української революції, 1917–1921 рр. : автореф. дис. ... д-ра іст. наук : 07.00.01 / О. Й. Дем'янюк ; НАН України, Ін-т українознавства ім. Івана Крип'якевича, Ін-т народознавства. – Львів, 2013. – 32 с.

506. Дем'янюк О. Й. До питання збереження пам'яті про волинян, учасників Української революції (доба Української Народної Республіки) / О. Й. Дем'янюк // Наукові записки Рівненського обласного краєзнавчого музею. – Рівне, 2018. – **Вип. 16:** Матеріали наукової

конференції присвяченої року культурної спадщини в Європі "Наша спадщина: де минуле зустрічається з майбутнім". – С. 282–286. – Бібліогр. в кінці ст.

507. Дем'янюк О. Й. Доля західноукраїнських земель: погляд через українсько-польські відносини, 1919–1920 рр. / О. Дем'янюк // Українська історична наука на шляху творчого поступу : в 3 т. – Луцьк, 2007. – Т. 2. – С. 169–174. – Бібліогр. в кінці ст.

508. Дем'янюк О. Й. Західна Волинь і Холмщина: боротьба за державну незалежність / О. Й. Дем'янюк // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія.: Держава та армія. – Львів, 2014. – № 809. – С. 47–52. – Бібліогр. в кінці ст.

509. Дем'янюк О. Й. Перебування українських військових підрозділів на території Волинської губернії в добу Української революції / О. Й. Дем'янюк // Військово-науковий вісник / Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – Львів, 2017. – Вип. 27. – С. 163–175. – Бібліогр. в кінці ст.

510. Дем'янюк О. Й. Польські претензії на волинські землі в добу Української революції / О. Й. Дем'янюк // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки. Серія: Історичні науки. – Луцьк, 2014. – Вип. 7. – С. 45–50. – Бібліогр. в кінці ст.

511. Денисенко Г. Г. Охорона і збереження пам'яток воєнної історії в роки визвольних змагань / Г. Г. Денисенко // Воєнна історія України в контексті дослідження і збереження культурної спадщини / Г. Г. Денисенко ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2011. – Розд. 2, § 2. 1. – С. 49–63.

512. Денисенко О. А. Культурна спадщина про Українську революцію 1917–1921 років у формуванні історичної пам'яті / О. А. Денисенко // Праці центру пам'яткознавства : зб. наук. пр. / Центр пам'яткознавства НАН України і Укр. т-ва охорони пам'яток історії та культури. – Київ, 2014. – Вип. 25. – С. 13–24. – Бібліогр. в кінці ст.

513. Дергачов О. Українська революція 1917–1920 рр. крізь призму оцінок В. Винниченка / О. Дергачов, О. Житков // Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету ім. Володимира Винниченка. Серія: Історичні науки. – Кіровоград, 2011. – Вип. 14. – С. 77–85. – Бібліогр. в кінці ст.

514. Дерев'янюк І. П. Українсько-польські відносини 1918–1921 рр. : політичний аспект : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.02 / І. П. Дерев'янюк ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2004. – 18 с.

515. Дерев'янюк І. П. Українсько-польські відносини 1919–1921 рр. / І. П. Дерев'янюк // Україна і Польща в ХХ ст.: проблеми і перспективи взаємовідносин : матеріали Міжнар. конф. / Нац. пед ун-т ім. М. П. Драгоманова, Краків. пед. акад. ім. Комісії Едукації Народової. – Київ ; Краків, 2002. – С. 63–66. – Бібліогр. в кінці ст.

516. Дещинський Л. Є. Зовнішньополітична діяльність України в період гетьманського уряду та Директорії (квітень – грудень 1918 р.) / Л. Є. Дещинський // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2004. – № 502. – С. 3–12. – Бібліогр. в кінці ст.

517. Джура М. З. Ян Токаржевський-Карашевич – лицар християнських орденів : [політик доби революції] / М. З. Джура // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2017. – Вип. 120. – С. 32–40. – Бібліогр. в кінці ст.

518. Джура М. З. Ян Токаржевський-Карашевич – політик і дипломат доби національно-визвольних змагань українського народу за державну незалежність у першій половині ХХ століття / М. З. Джура // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2017. – **Вип. 118.** – С. 307–312. – Бібліогр. в кінці ст.

519. Дзера О. В. Право власності післяреволюційного періоду (1917–1960 рр.) / О. В. Дзера // Вибране : зб. наук. пр. / О. В. Дзера. – Київ, 2016. – **Гл. 2, § 1.** – С. 120–147. – (Київська школа цивілістики)

Доба революції. – С. 120–129.

520. Дикий А. И. Красная свитка : неизвращенная история Украины-Руси от запорожцев до коммунистов / А. Дикий. – Москва : Алгоритм, 2007. – 446 с. – Бібліогр.: с. 444–445.

Зі змісту: Революция и гражданская война. – С. 68–155 ; Немцы на Украине (1 марта – 1 декабря 1918 года). – С. 156–169 ; Гетман Скоропадский (29 апреля – 13 декабря 1918 года). – С. 170–207 ; Директория (Киевский период). – С. 208–215 ; Директория без столицы (Винницкий период). – С. 226–264 ; "Зимовый поход" и польская интервенция. – С. 265–279 ; Западная Украина-Русь [1917–1920]. – С. 338–347 ; Буковина и Карпатская Русь. – С. 348–360 ; Национальные меньшинства. – С. 361–403.

521. Дипломатична та консульська служба у вимірі особистості / Дипломат. акад. України при М-ві закордон. справ України ; редкол.: С. Віднянський, Ю. Бошицький [та ін.]. – Київ : Вид. Генерал. дирекції з обслуговування інозем. представництв, 2016. – 428 с. : фот. – (Бібліотека наукового щорічника "Україна дипломатична" ; вип. 13). – Текст парал. англ. – Бібліогр. в кінці ст.

Зі змісту: Перший глава зовнішньополітичного відомства Української Народної Республіки [О. Я. Шульгин] / В. М. Матвієнко. – С. 6–19 ; Передумови й особливості участі Отто Ейхельмана в розбудові зовнішньополітичних зносин України (1917–1923 рр.) / Я. Б. Турчин. – С. 20–36 ; Георгій Афанасьєв – міністр закордонних справ / Р. Я. Пиріг. – С. 70–80 ; Сергій Шелухін як представник української дипломатії періоду національно-визвольних змагань, 1917–1923 рр. / Я. Б. Турчин. – С. 81–94 ; Федір Штейнгель – меценат, громадсько-політичний діяч, посол Української Держави в Німеччині / П. П. Гай-Нижник. – С. 95–124 ; Галицький політик-патріот – глава дипломатичної місії УНР у Данії [Д. П. Левицький] / В. І. Головченко. – С. 158–161 ; "Був він складною і надзвичайною індивідуальністю" : нарис біографії Василя Панейка / О. І. [!Й.] Павлишин. – С. 167–179 ; Микола Василько – визначний український дипломат австрійської школи / О. В. Добржанський. – С. 180–191 ; Корифей громадської агрономії і дипломат [К. А. Мацієвич.] / В. М. Власенко. – С. 192–208 ; Останній консул УНР Василь Оренчук / І. Б. Матяш. – С. 352–369 ; Життя, дароване Україні : [про Н. В. Суровцову] / Т. Малярчук. – С. 416–425.

522. Дипломатія УНР та Української Держави в документах і спогадах сучасників : в 2 т. / НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. Грушевського ; упоряд.: І. М. Гнатишин, О. Кучерук, О. О. Маврін. – Київ : Укр. письменник, 2008. – 2 т.

523. Діяльність земських установ на Херсонщині, 1865–1920 : зб. док. / Держ. арх. служба України, Держ. арх. Херсон. обл. ; уклад.: В. Лебідь, О. Макієнко, І. Сінкевич [та ін.]. – Херсон, 2015. – 636 с.

524. Дмитрієнко М. Ф. Гроші Нестора Махна / М. Дмитрієнко // Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2006. – **Число 13, ч. 1.** – С. 36–47. – Бібліогр. в кінці ст.

525. Дмитрук В. Г. Вони боролися за волю України: нарис історії Сірожупанної дивізії : монографія / В. Дмитрук. – 2-ге вид., допов. – Луцьк : Волин. обл. друк., 2004. – 281, [1] с. : іл. – Бібліогр.: с. 273–279. – Імен. покажч.: с. 263–266. – Геогр. покажч.: с. 267–271. – Предм. покажч.: с. 272.

526. Добржанський О. В. Змагання за українську державність на Буковині (1914–1921 рр.) : документи і матеріали / О. Добржанський, В. Старик. – Чернівці : Чернівець. обл. друк., 2009. – 512 с.

527. Добржанський О. В. Микола Василько – видатний український дипломат початку ХХ ст. / О. В. Добржанський // Науковий вісник Дипломатичної академії України. – Київ, 2008. – **Вип. 14**: Зовнішня політика і дипломатія: історична ретроспектива, традиції, сьогодення. – С. 222–228. – Бібліогр. в кінці ст.

528. Добржанський О. В. Розпад Австро-Угорщини і проблема державної приналежності українців Буковини / О. Добржанський // Перша світова війна та проблеми державотворення у Центральній та Східній Європі : матеріали Міжнар. наук. конф. (Чернівці, 29–30 жовт. 2008 р.) / Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці, 2009. – С. 187–199. – Бібліогр. в кінці ст.

529. Добріян Д. М. Участь Олександра Мурашка в реорганізації мистецької освіти у 1918–1919 роках та його проект ступеневої системи професійного художнього навчання / Д. М. Добріян // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2018. – **Вип. 135**. – С. 23–29. – Бібліогр. в кінці ст.

530. Довбня В. А. Організаційно-правові засади діяльності військового формування Січових Стрільців у визвольних змаганнях в Україні, 1917–1920 років : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / В. А. Довбня ; Нац. акад. внутр. справ України. – Київ, 2003. – 19 с.

531. Довбня В. А. Основні нормативно-правові акти, якими регламентувалась організація та діяльність міліції / державної варти за доби Української Центральної Ради, Гетьманату та Директорії / В. А. Довбня // Правове забезпечення діяльності міліції/поліції: історія, сучасні проблеми, міжнародний досвід : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т внутр. справ. – Київ, 2006. – С. 113–119.

532. Довбня В. А. Правові підстави усунення органів місцевого самоврядування від участі у керівництві міліцією у період Української революції 1917–1920 рр. / В. Довбня // Юридична Україна. – 2006. – № 3. – С. 4–7.

533. Довбня В. А. Січові стрільці київського формування у визвольних змаганнях, 1917–1920 років: організація та правові засади діяльності / В. А. Довбня ; ред. П. П. Михайленко. – Київ : Текст, 2002. – 220 с.

Зміст: Вступ. – С. 3–9 ; **Гл. 1.** Військові формування Січових Стрільців у період визвольних змагань за державну незалежність України доби Центральної Ради та його становище за Гетьманату. – С. 10–55 ; **Гл. 2.** Військове формування Січових Стрільців у період визвольних змагань за державну незалежність Української Народної Республіки доби Директорії. – С. 56–93 ; **Гл. 3.** Правові засади організації та діяльності військового формування Січових Стрільців. – С. 94–142 ; **Заключне слово.** – С. 143–144 ; **Додатки:** Документи і матеріали. – С. 145–179 ; Зведені дані про організацію військового формування Січових Стрільців. – С. 180 ; **Покажчик імен.** – С. 181–203 ; **Джерела і література.** – С. 204–216.

- 534. Довган Ю. Л.** Політика Франції, Великої Британії та США щодо національної державності України в 1917–1920 рр. у вітчизняній та українській зарубіжній історіографіїх : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.06 / Ю. Л. Довган ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2006. – 18 с.
- 535. Довідник з історії України : А-Я /** Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, Ін-т іст. дослідж. ; за заг. ред.: І. Підкови, Р. Шуста. – 2-ге вид., доопрац. і допов. – Київ : Генеза, 2001. – 1135 с.
- 536. Домбровський О. М.** Видатний історик та будівничий української державності : (до 140-річчя з дня народж. С. П. Шелухіна) / О. Домбровський // Українська історична наука на сучасному етапі розвитку : II Міжнар. наук. конгр. укр. істориків, Кам'янець-Подільський, 17–18 верес. 2003 р. – Кам'янець-Подільський ; Київ ; Нью-Йорк ; Острог, 2006. – Т. 2. – С. 166–170. – Бібліогр. в кінці ст.
- 537. Донець А. Л.** Студенти і вдосконалення роботи бібліотеки Кам'янець-Подільського університету (1918–1920 рр.) / А. Л. Донець // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2014. – Т. 21. – С. 118–128.
- 538. Донець А. Л.** Студентство й українська проблема вищої школи у 1917–1919 рр. / А. Л. Донець // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2012. – Т. 22. – С. 301–313. – Бібліогр. в кінці ст.
- 539. Донець А. Л.** Студентство України: матеріальне забезпечення і умови навчання (1917–1920 рр.) / А. Л. Донець // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2013. – Вип. 6. – С. 313–325. – Бібліогр. в кінці ст.
- 540. Донець А. Л.** Українські студенти у збройній боротьбі в період національного державотворення (1918–1920 рр.) / А. Л. Донець // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2012. – Вип. 5. – С. 248–257. – Бібліогр. в кінці ст.
- 541. Донченко С. П.** Ліберальні партії України, 1900–1920 рр. : автореф. дис. ... д-ра іст. наук : 07.00.01 / С. П. Донченко ; Дніпропетр. нац. ун-т. – Дніпропетровськ, 2006. – 40 с.
- 542. Дорохіна Т.** Українська історія XIX – початку XX ст. та її висвітлення на сторінках "Визвольного шляху" / Т. Дорохіна // Студії з архівної справи та документознавства : зб. пр. / Укр. НДІ арх. справи та документознавства. – Київ, 2006. – Т. 14. – С. 40–47. – Бібліогр. в кінці ст.
- 543. Дорошенко Д. І.** Євген Чикаленко. Його життя і громадська діяльність / Д. Дорошенко ; Ужгород. нац. ун-т [та ін.]. – Ужгород : Гражда, 2008. – 224 с. : фот. – (Ucrainica : ad fontes)
- 544. Дорошенко О. М.** Кирило Бондарук (отаман Лихо) – соратник Симона Петлюри : [про повстанські загони на території Первомайщини і Врадіївщини] / О. М. Дорошенко // Минуле і сучасність: Таврія, Херсонщина, Каховка : зб. матеріалів II Всеукр. наук.-практ. краєзнав. конф. з міжнар. участю, 14–15 верес. 2017 р. / Новокахов. гуманіт. ін-т Відкритого міжнар. ун-ту розвитку людини "Україна" [та ін.]. – Каховка ; Херсон, 2017. – С. 169–171. – Бібліогр. в кінці ст.

- 545. Дорошенко-Товмацький Б.** Симон Петлюра. Життя і діяльність / Б. Дорошенко-Товмацький. – Київ : Просвіта, 2005. – 608 с. – Бібліогр.: с. 595–603.
- 546. Дорошко М. С.** Проблема соборності українських земель у ХХ столітті / М. С. Дорошко // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2009. – **Вип. 43.** – С. 207–217. – Бібліогр. в кінці ст.
Доба революції. – С. 207–213.
- 547. Доценко В. О.** Єврейський погромний рух в Україні в 1917–1920 рр. / В. О. Доценко // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2014. – **Вип. 38.** – С. 100–103. – Бібліогр. в кінці ст.
- 548. Доценко В. О.** Стосунки Бунду та сіоністських партій в 1917 – на початку 1920-х рр. / В. О. Доценко // Вчені записки Таврійського університету ім. В. І. Вернадського. Серія: Історичні науки. – Київ, 2018. – **Т. 29, № 1.** – С. 1–7. – Бібліогр. в кінці ст.
- 549. Доценко О. Г.** Боротьба за українську автокефальну церкву в 1917–1918 роках / О. Г. Доценко // Проблеми державного будівництва в Україні / Київ. міжнар. ун-т [та ін.]. – Київ, 2005. – **Вип. 9:** Україна на шляху до європейської спільноти в умовах Помаранчової революції : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. проф.-викл. складу, 19 лют. 2005 р. – С. 25–43. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 550. Доценко О. М.** Організація військово-патріотичного виховання українського народу в роки визвольних змагань 1917–1921 рр. / О. М. Доценко // Воєнно-історичний вісник : зб. наук. пр. / Нац. ун-т оборони України. – Київ, 2011. – **Вип. 2.** – С. 21–26. – Бібліогр. в кінці ст.
- 551. Дробот І. І.** Європейська модель української державності в ідеологемі історико-філософського спадку В. К. Липинського / І. І. Дробот // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2006. – **Вип. 7.** – С. 490–501. – Бібліогр. в кінці ст.
- 552. Дробот І. І.** Міжнародна діяльність українських соціал-демократів у боротьбі за державність / І. І. Дробот // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2003. – **Вип. 3.** – С. 443–474. – Бібліогр. в кінці ст.
- 553. Дровозюк С.** Бачення Д. Дорошенком причин поразки Української революції 1917–1923 років / С. Дровозюк // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Українознавство. – Київ, 2008. – **№ 12.** – С. 28–32. – Бібліогр. в кінці ст.
- 554. Дровозюк С.** Селянський самосуд 1917–1930-х рр. ХХ ст. як соціально-психологічний феномен: (історіографічні нотатки) : [зокрема доби революції] / С. Дровозюк // Проблеми історії України: факти, судження, пошуки : міжвідом. зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2004. – **Вип. 10.** – С. 284–293.
- 555. Дроздовська О.** Українська преса на Зеленому Клині та й у Маньчжурії 1917–1921 рр.: історія функціонування та особистості / О. Дроздовська // Збірник праць Науково-дослідного інституту пресознавства / НАН України, Львів. нац. наук. б-ка України ім. Василя Стефаника. – Львів, 2017. – **Вип. 7.** – С. 18–65. – Бібліогр. в кінці ст.
- 556. Другі києвознавчі читання:** історія та етнокультура: до 100-річчя Української

революції, 1917–1921 рр. : зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 29 берез. 2017 р.) / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка [та ін.] ; редкол.: О. П. Реєнт, В. П. Капелюшний, І. К. Патриляк [та ін.]. – Київ, 2017. – 502 с. – Бібліогр. в кінці ст.

Зі змісту: Національно-державницький вимір українського народу у 1917–1920-х рр. / О. П. Реєнт. – С. 8–16 ; Громадська діяльність Олександра Мурашка в роки Української революції (1917–1919 рр.) / Д. М. Добрян. – С. 78–81 ; Феномен літературної спадщини періоду національно-демократичної революції на сторінках журналу "Літературно-науковий вісник" (1917–1919 рр.) / Н. В. Кузіна. – С. 82–85 ; Сергій Єфремов у добу визвольних змагань, 1917–1921 рр.: штрихи до портрету / І. В. Довжук. – С. 90–94 ; Київські сторінки трудової, громадської й творчої діяльності Миколи Васильовича Левитського [1917–1921 рр.] / І. Левитський. – С. 98–106.

557. Дружкова І. С. Внесок Одеси в український державотворчий рух 1917–1918 рр. (на прикладі діячів Центральної Ради та Гетьманату) / І. С. Дружкова // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2008. – **Вип. 14.** – С. 327–332. – Бібліогр. в кінці ст.

558. Дубов В. Генеральний писар Української Народної Республіки : (до 70-річчя з дня смерті П. О. Христюка) / В. Дубов // Наука і суспільство. – 2011. – **№ 11/12.** – С. 15–19.

559. Дубровиччина: історія і сьогодення : наук.-допом. бібліогр. покажч. / Рівн. обл. універс. наук. б-ка ; уклад.: Л. М. Малишева, Т. В. Матушевська. – Рівне : Волин. обереги, 2017. – 206 с.

Зі змісту: Край у роки української національної революції (1917–1921). – С. 46–48 ; Дубровицьке збройне повстання 1918–1919 рр.: радянська інтерпретація. – С. 48–52.

560. Дудка В. І. Організація селянства Полтавщини у період Української національно-демократичної революції 1917–1920 років / В. І. Дудка // Історична пам'ять : наук. зб. / Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2000. – **№ 1/2.** – С. 127–136. – Бібліогр. в кінці ст.

561. Дудка В. І. Трансформація великого землеволодіння у Лівобережній Наддніпрянщині напередодні революції, 1917–1920 рр. / В. І. Дудка, Л. Г. Дудка // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2004. – **Вип. 8.** – С. 205–208. – Бібліогр. в кінці ст.

562. Дудка В. І. Феномен ментальності селянства Лівобережної Наддніпрянщини як чинник національно-демократичної революції 1917–1920 рр. / В. І. Дудка // Література та культура Полісся : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2007. – **Вип. 38.** – С. 147–152. – Бібліогр. в кінці ст.

563. Дудка Л. Г. Ментальні імперативи селянства Лівобережжя періоду Української революції 1917–1920 рр. / Л. Г. Дудка // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2002. – **Вип. 6.** – С. 38–39. – Бібліогр. в кінці ст.

564. Дудник О. В. Культурно-освітнє життя Умані в добу Української революції (березень 1917–1918 рр.) / О. В. Дудник // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2010. – **№ 39.** – С. 66–72. – Бібліогр. в кінці ст.

565. Дудник О. В. Національно-демократичні перетворення на Півдні Київщини в

революційну добу (березень 1917 – 1920 рр.) : монографія / О. Дудник. – Умань : Сочінський, 2008. – 246 с.

Зміст: Вступ. – С. 5–9 ; **Розд. 1.** Історіографія та джерельна база. – С. 10–45 ; **Розд. 2.** Участь населення півдня Київщини у розгортанні громадсько-політичного життя в часи Революції. – С. 46–113 ; **Розд. 3.** Селянська боротьба в південних повітах Київської губернії за розв'язання аграрного питання. – С. 114–156 ; **Розд. 4.** Громадськість Київщини і відродження освіти в добу Революції. – С. 157–194 ; **Висновки.** – С. 195–203 ; Список використаних джерел та літератури. – С. 204–222 ; **Додатки.** – С. 223–246.

566. Дудник О. В. Селянський рух на Київщині в роки Української революції (березень 1917 – липень 1919 рр.) / О. В. Дудник // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2006. – **Вип. 10.** – С. 75–80. – Бібліогр. в кінці ст.

567. Дудник О. В. Селянський рух на Уманщині в роки Української революції (1917–1920 рр.) / О. В. Дудник // Уманська старовина / Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. – Умань, 2016. – **Вип. 1.** – С. 69–75. – Бібліогр. в кінці ст.

568. Дуднік О. Я. Бібліографічні покажчики як джерела з історії Півдня і Сходу України / О. Я. Дуднік // Український історичний збірник, 2017 / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2017. – **Вип. 19.** – С. 408–424. – Бібліогр. в підрядк. прим.

569. Дуднік О. Я. Українська революція 1917–1921 рр. у покажчиках змісту періодичних видань / О. Я. Дуднік // Бібліотека. Наука. Комунікація : 100-річчя Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського : матеріали Міжнар. наук. конф. (Київ, 6–8 листоп. 1018 р.) / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2018. – С. 582–586.

570. Дурнов Є. С. Організаційно-правові засади діяльності міліції УНР у період Центральної Ради та Директорії (1917–1921 рр.) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / Є. С. Дурнов ; Київ. нац. ун-т внутр. справ. – Київ, 2010. – 20 с.

571. Дурнов Є. С. Правові засади організації та діяльності міліції Української Народної Республіки (доба Центральної Ради та Директорії) / Є. С. Дурнов // Актуальні питання історії органів внутрішніх справ України : зб. наук. пр. / Нац. акад. внутр. справ. – Київ, 2010. – **[Вип. 1].** – С. 50–61. – Бібліогр. в кінці ст.

572. Дурнов Є. С. Рушійні сили та особливості Української революції 1917–1921 років / Є. С. Дурнов, О. А. Рябов // Митна справа. – 2014. – **№ 6, ч. 2, кн. 2.** – С. 497–501. – Бібліогр. в кінці ст.

573. Дутчак В. В. Національне питання та національний рух у контексті подій 1917–1921 рр. на Катеринославщині та Херсонщині / В. В. Дутчак // Грані. – 2010. – **№ 2.** – С. 36–39. – Бібліогр. в кінці ст.

574. Дутчак В. В. Український національно-визвольний рух на Катеринославщині та Херсонщині. Огляд подій 1917–1930 рр. : монографія / В. В. Дутчак. – Дніпропетровськ : Пороги, 2008. – 143 с.

Зі змісту: **Передмова.** – С. 4–6 ; **Розд. 1.** Історіографія проблеми та джерельна база дослідження. – С. 7–13 ; **Розд. 2.** Українська революція на Катеринославщині та Херсонщині (огляд подій 1917–1918 рр.). – С. 14–40 ; **Розд. 3.** Катеринославська та Херсонська губернії у вирі громадянської війни (1919–1920). – С. 41–85 ; **Розд. 4.**

Катеринославщина та Херсонщина: завершальний етап боротьби повстанства проти радянської влади (1921–1930). – С. 86–99 ; **Післямова**. – С. 107–109 ; **Література**. – С. 110–122 ; **Додаток**: Отчет Екатеринославской Губернской Чрезвычайной Комиссии (с января 1921 г. по 1 ноября 1921 г.). – С. 124–125 ; **Персоналії (іменний довідник)**. – С. 126–143.

575. Дутчак Г. О. Влада і театр у період Гетьманату П. Скоропадського і Директорії / Г. О. Дутчак // Україна ХХ століття: культура, ідеологія, політика : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2002. – **Вип. 6**. – С. 144–154. – Бібліогр. в кінці ст.

576. Дяченко П. Г. Чорні запорожці. Спомини командира 1-го кінного полку Чорних запорожців Армії Української Народної Республіки / П. Дяченко ; ред.-упоряд. Р. Коваль. – Київ ; Вінниця : Стікс, 2010. – 446 с. : портр., фот., 1 арк. карт. – (Серія "Українська воєнна мемуаристика" ; кн. 5) (Бібліотека Історичного клубу "Холодний Яр"). – Бібліогр. в кінці розд. – Геогр. покажч.: с. 432–438. – Імен. покажч.: с. 439–446.

577. Енциклопедія історії України : [у 10 т.] / редкол.: В. А. Смолій (голова) [та ін.] ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ : Наук. думка, 2005–2013. – 10 т.

578. Еткіна І. І. Втрата Україною північних територій Чернігівської губернії (1917–1926) / І. Еткіна // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2017. – **Вип. 12**. – С. 189–205. – Бібліогр. в підрядк. прим.

579. Еткіна І. І. Земельне питання в Чернігівській губернії (лютий 1917- березень 1921 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / І. І. Еткіна ; Чернігів. держ. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2007. – 19 с.

580. Еткіна І. І. Політична свідомість селянства Чернігівської губернії під час Української революції 1917–1921 рр. / І. Еткіна // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2012. – **Вип. 7**. – С. 148–162. – Бібліогр. в кінці ст.

581. Еткіна І. І. Політичні уявлення селянства Чернігівської губернії під час Української революції 1917–1921 рр. / І. Еткіна // Шрагівські читання / Нац. ун-т "Чернігівський колегіум" ім. Т. Г. Шевченка, Навч.-наук. ін-т історії та соціогуманітар. дисциплін ім. О. М. Лазаревського [та ін.]. – Чернігів, 2014. – **Вип. 3**. – С. 206–216. – Бібліогр. в кінці ст.

582. Еткіна І. І. Правові погляди селян Чернігівщини за доби революції 1917–1921 рр. / І. Еткіна // Шрагівські читання / Нац. ун-т "Чернігівський колегіум" ім. Т. Г. Шевченка, Навч.-наук. ін-т історії та соціогуманітар. дисциплін ім. О. М. Лазаревського [та ін.]. – Чернігів, 2011. – **Вип. 1**. – С. 105–119. – Бібліогр. в кінці ст.

583. Еткіна І. І. Селянство Глухівщини в українській революції 1917–1921 рр. / І. І. Еткіна // Сіверщина в історії України : зб. наук. пр. / Нац. заповідник "Глухів" [та ін.]. – Київ ; Глухів, 2016. – **Вип. 9**. – С. 462–465. – Бібліогр. в кінці ст.

584. Євген Чикаленко – будитель української нації : до 150-річчя від дня народж. : зб. наук. пр. / упоряд.: Н. І. Миронець [та ін.] ; редкол.: Д. Бурім [та ін.] ; НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського. – Київ, 2014. – 400 с. : іл.

585. Євсєєва Т. М. Вище церковне управління і Українська держава 1917–1921 рр.: конфлікт "націоналізмів" у православному полі / Т. М. Євсєєва // Проблеми історії України: факти, судження, пошуки : міжвідом. зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії

України. – Київ, 2003. – **Вип. 9**. – С. 37–81.

586. Євсєєва Т. М. Зародження християнської демократії в структурі Російської православної Церкви в 1917–1921 рр. (загальний та український аспект) / Т. М. Євсєєва // Український історичний журнал. – 2001. – **№ 1**. – С. 107–121. – Бібліогр. в кінці ст.

587. Євсєєва Т. М. Російська православна церква в суспільно-політичному житті України 1917–1921 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Т. М. Євсєєва ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2002. – 19 с.

588. Євсєєва Т. М. Російська православна церква в Україні 1917–1921 рр.: конфлікт національних ідентичностей у православному полі / Т. М. Євсєєва ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2005. – 362 с.

Зі змісту: **Розд. 3.** Взаємостосунки Вищого церковного управління з українськими державними утвореннями у 1917–1921 рр. – С. 153–155 ; **Розд. 4, § 1.** Канонічне та політичне становище Київської митрополії у концепціях національної ідентичності. – С. 254–265.

589. Єкабсонс Е. Латвійсько-українські зв'язки в 1917–1921 рр. / Е. Єкабсонс // Україна – Латвія: історія, культура, економіка : зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф. (18–21 листоп. 2007 р., Рига) / Ін-т дослідж. діаспори [та ін.]. – Київ, 2007. – С. 9–15.

590. Єкабсонс Е. Латвійсько-українські зв'язки за доби УНР / Е. Єкабсонс // Український історичний журнал. – 2006. – **№ 2**. – С. 59–73. – Бібліогр. в кінці ст.

591. Єлесіна К. О. Еміграційні перипетії "смілянської" гілки роду Бобринських (1917–1920 рр.) / К. О. Єлесіна // Проблеми політичної історії України : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2012. – **Вип. 7**. – С. 106–112. – Бібліогр. в кінці ст.

592. Єпик Л. І. Державна та дипломатична діяльність К. А. Мацієвича у добу національно-визвольних змагань / Л. Єпик // Історія України: маловідомі імена, події, факти : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2005. – **Вип. 30**. – С. 295–306.

593. Єпик Л. І. К. А. Мацієвич – науковець, дипломат, громадсько-політичний діяч / Л. І. Єпик // Український історичний журнал. – 2007. – **№ 1**. – С. 125–135. – Бібліогр. в кінці ст.

594. Єпик Л. І. Костянтин Андріанович Мацієвич – державний і громадсько-політичний діяч : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Л. І. Єпик ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2009. – 20 с.

595. Єрмак Ю. І. Реорганізація освітньої системи України 1917–1920 рр.: (план єдиної національної школи) / Ю. І. Єрмак // Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. – Бердянськ, 2016. – **Вип. 1**. – С. 88–94.

596. Єрмолаєв В. М. Гетьманат і Директорія : спроби відновлення вищих представницьких органів / В. Єрмолаєв // Право України. – 2017. – **№ 3**. – С. 62–79. – Бібліогр. в кінці ст.

597. Єрмолаєв В. М. Спроби відновлення вищих представницьких органів доби Гетьманату і Директорії / В. М. Єрмолаєв // Вищі представницькі органи влади в Україні: історія, теорія та практика : монографія / В. М. Єрмолаєв. – Харків, 2017. – **Розд. 5, § 4**. –

598. Єсипенко Р. М. Соціальна обумовленість розвитку української театральної освіти у період національно-визвольних змагань 1917–1921 років / Р. М. Єсипенко // Мистецтвознавчі записки : зб. наук. пр. / Держ. акад. керівних кадрів культури і мистецтв. – Київ, 2010. – **Вип. 17.** – С. 142–149.

599. Єсюнін С. М. Місто Хмельницький: історія, події, факти / С. М. Єсюнін ; Хмельниц. обл. краєзнав. музей. – Хмельницький, 2004. – 112 с. : фот.

Доба революції. – С. 41–46.

600. Єфіменко Г. Г. Опубліковані документи і матеріали з історії відносин між УСРР та РСФРР у 1917–1920 рр.: джерелознавчий аналіз / Г. Єфіменко // Проблеми історії України: факти, судження, пошуки : міжвідом. зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2015. – **Вип. 23.** – С. 307–336. – Бібліогр. в кінці ст.

601. Єфіменко Г. Г. Про причини появи "волобуєвщини" / Г. Єфіменко // Проблеми історії України: факти, судження, пошуки : міжвідом. зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2005. – **Вип. 14.** – С. 94–136. – Бібліогр. в кінці ст.

Про взаємовідносини російської та української економік, 1918–1921 рр. – С. 95–109.

602. Єфремов С. О. Публіцистика революційної доби (1917–1920 рр.) : [у 2 т.] / С. Єфремов ; редкол.: В. Ф. Верстюк (відп. ред.) [та ін.] ; упоряд. та авт. передм.: В. Ф. Верстюк [та ін.] ; НАН України, Ін-т історії України [та ін.]. – Київ : Дух і літера, 2013–2014. – (Джерела до вивчення історії Української революції) (Бібліотека спротиву. Бібліотека надії).

Т. 1 : [9 березня 1917 р. – 28 квітня 1918 р.]. – 2013. – 645, [2] с. : портр.

Т. 2 : [9 травня 1918 – 30 травня 1920 рр.]. – 2014. – 543 с. : портр.

Рецензії: Школьна О. Голос доби: Сергій Єфремов // Образ : збірник / Київ. нац. ун-т. ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2017. – С. 141–143.

603. Єфремов С. О. Щоденник. Про дні минулі (спогади) / С. О. Єфремов ; упоряд., вступ. ст. І. Б. Гирич ; ред. Л. Білик. – Київ, 2011. – 792 с.

604. Єфремова Н. В. Розвиток конституційного законодавства в Україні (1917–1920) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / Н. В. Єфремова ; Одес. нац. юрид. акад. – Одеса, 2002. – 20 с.

605. Жбанова К. Ю. Земельна політика Нестора Махна (1917–1921 рр.) / К. Ю. Жбанова // Сіверянський літопис. – 2013. – **№ 4/6.** – С. 96–71. – Бібліогр. в кінці ст.

606. Жванко Л. М. До проблеми репатріації іноземних біженців з території колишньої Російської імперії (1918–1925 рр.) / Л. Жванко // Київська старовина. – 2011. – **№ 2.** – С. 81–97. – Бібліогр. в кінці ст.

607. Жванко Л. М. Проблеми реєвакації польських біженців за доби Української Народної Республіки та Гетьманату Павла Скоропадського (1917–1918 рр.) / Л. Жванко // Polska dyplomacja na Wschodzie w XX – początkach XXI wieku. – Olsztyn ; Charków, 2010. – С. 51–68.

608. Желєзко А. Діяльність архівних установ на Київщині у 1917–1925 рр. / А. Желєзко //

Студії з архівної справи та документознавства : зб. пр. / Укр. НДІ арх. справи та документознавства. – Київ, 2007. – Т. 15. – С. 114–119. – Бібліогр. в кінці ст.

609. Желєзко А. Роль архівних установ Київщини у становленні і розвитку історичного краєзнавства в 1917–1930-х рр. / А. Желєзко // Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. Серія 6: Історичні науки. – Київ, 2016. – Вип. 14. – С. 102–112. – Бібліогр. в кінці ст.

610. Живилов О. І. Відродження та розбудова української держави (1917–1920 рр.) / О. І. Живилов // Формування громадянського суспільства та правової держави в контексті європейської інтеграції : тези доп. наук.-практ. конф. (Київ, 21–22 квіт. 2006 р.) / Київ. нац. ун-т внутр. справ. – Київ, 2006. – Ч. 2. – С. 222–224.

611. Житков А. А. Проблемно-теоретические приоритеты диссертационных исследований аграрных реформ 1917–1921 гг. в Украине: историографический обзор / А. А. Житков // Труды Белорусского государственного технологического университета. Серия: История, философия, филология. – Минск, 2015. – № 5. – С. 50–56.

612. Житков О. А. Аграрне питання та земельні реформи в Україні доби визвольних змагань (1917–1921 рр.): історіографія : автореф. дис. ... д-ра іст. наук : 07.00.06 / О. А. Житков ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2018. – 36 с.

613. Житков О. А. Дослідження соціальних аспектів селянського руху Півдня України доби революції : до історіографії питання / О. А. Житков // Південь України у вітчизняній історії : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Одеса, 22–23 листоп. 2012 р.) / Одес. держ. акад. буд-ва та архітектури. – Одеса, 2012. – С. 65–69. – Бібліогр. в кінці ст.

614. Житков О. А. Історики про витоки земельних реформ 1917–1921 рр. в Наддніпрянській Україні / О. Житков // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2014. – Вип. 5. – С. 9–14. – Бібліогр. в кінці ст.

615. Житков О. А. Історична регіоналістика 1950–1960-х років про селянський аграрний рух у Наддніпрянській Україні доби визвольних змагань / О. Житков // Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету ім. Володимира Винниченка. Серія: Історичні науки. – Кіровоград, 2015. – Вип. 22. – С. 131–140. – Бібліогр. в кінці ст.

616. Житков О. А. Історіографічне осмислення досвіду аграрних перетворень 1917–1921 рр. в Україні / О. А. Житков // Наукові записки Центральноукраїнського державного педагогічного університету ім. Володимира Винниченка. Серія: Історичні науки. – Кропивницький, 2018. – Вип. 23. – С. 280–291.

617. Житков О. А. Михайло Грушевський про аграрно-селянське питання доби визвольних змагань: історіографічний аспект / О. Житков // Науковий вісник Чернівецького університету. Серія: Історія. Політичні науки. Міжнародні відносини / Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці, 2014. – Вип. 684/685. – С. 127–132. – Бібліогр. в кінці ст.

618. Житков О. А. Проблеми військового будівництва 1917–1918 рр. в оцінках провідників української революції / О. Житков, Б. Шевченко // Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету ім. Володимира Винниченка. Серія: Історичні науки. – Кіровоград, 2012. – Вип. 17. – С. 212–220. – Бібліогр. в кінці ст.

619. Житков О. А. Селянознавчі дослідження в контексті формування концепції Української революції, 1917–1921 рр. / О. Житков // Наукові записки Кіровоградського

державного педагогічного університету ім. Володимира Винниченка. Серія: Історичні науки. – Кіровоград, 2013. – **Вип. 18.** – С. 146–153. – Бібліогр. в кінці ст.

620. Житков О. А. Селянське питання в Українській революції 1917–1921 рр.: історіографічне дослідження : монографія / О. А. Житков. – 2-ге вид., допов. – Харків : Мачулин Л. І., 2018. – 600 с. – Бібліогр.: с. 468–576.

Рецензії: **Присяжнюк Ю.** [Рецензія] // Вісник Черкаського університету. Серія: Історичні науки. – Черкаси, 2018. – № 3/4. – С. 144–147.

621. Житков О. А. Селянський чинник революції 1917–1920 рр. у сучасній українській історіографії / О. А. Житков // Гуржіївські історичні читання : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького [та ін.]. – Черкаси, 2011. – **Вип. 4.** – С. 32–33. – Бібліогр. в кінці ст.

622. Жосан С. І. Революційний рух та громадянська війна на Окнянщині у 1917–1921 роках / С. І. Жосан. – Одеса : Вид. Букаєв В. В., 2018. – 148 с. : іл., фот.

Зміст: Вступ. – С. 4–6 ; **Розд. 1.** Окнянщина на початку ХХ століття. – С. 7–20 ; **Розд. 2.** Край у часи повалення монархії та першої УНР. – С. 21–36 ; **Розд. 3.** Період гетьманату Скоропадського. – С. 37–44 ; **Розд. 4.** Буремний 1919 рік. – С. 45–66 ; **Розд. 5.** Українська Галицька армія на Окнянщині. – С. 67–74 ; **Розд. 6.** Встановлення Третьої радянської республіки. – С. 75–88 ; Висновки. – С. 89–90 ; Застарілі географічні назви. – С. 91 ; **Іменний покажчик.** – С. 92–99 ; Додатки. – С. 109–125.

623. Жувака С. О. Прокуратура під час Української революції 1917–1921 років: історико-правовий аналіз / С. О. Жувака // Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ ім. Е. О. Дідоренка. – Сєверодонецьк, 2016. – **Вип. 4.** – С. 5–14. – Бібліогр. в кінці ст.

624. Жуковський А. І. Політична і публіцистична діяльність М. С. Грушевського на еміграції, 1919–1924 рр. / А. Жуковський // Український історичний журнал. – 2002. – № 2. – С. 96–125. – Бібліогр. в кінці ст.

625. Журавльова Т. Українські паперові гроші 1917–1920 років у колекції Чернігівського історичного музею імені В. В. Тарновського. Каталог / Т. Журавльова // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. / Чернігів. іст. музей ім. В. В. Тарновського [та ін.]. – Чернігів, 2011. – **Вип. 13.** – С. 201–214.

626. З історії українського державотворення на Херсонщині, 1917–1921 : анот. перелік справ / Держ. ком. архівів України, Держ. архів Херсон. обл. ; редкол.: В. Боровик (голова) [та ін.] ; авт.-упоряд.: В. Баранюк [та ін.]. – Херсон, 2009. – 224 с. : рис. – (Архівні зібрання України. Спеціальні довідники)

627. З людьми, Богом і Україною / П. Ю. Саух [та ін.] ; Міжрегіон. акад. упр. персоналом. – Київ, 2006. – 396 с.

Про Українську православну церкву доби революції. – С. 132–357.

628. З Україною в серці : зб. публ. про учасників національно-визвольного руху на Калинівщині у ХХ ст. / [упоряд.]: В. В. Бабій, К. І. Васюк. – Вінниця : Книга-Вега, 2011. – 40 с. – (Краєзнавча література)

629. За волю і долю України (наш край у 1917–1920 рр.) : матеріали обл. наук.-практ. іст.-краєзнав. конф. (м. Кіровоград, 2001) / Кіровоград. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти [та

ін.]. – Кіровоград, 2002. – 203 с. : іл. – Бібліогр. в кінці ст.

Зі змісту: Проблеми реалізації ідеї української державності 1917–1921 рр. / *О. П. Реснт.* – С. 7–14 ; Специфіка подій української національно-демократичної революції та національно-визвольних змагань на терені Центральної України / *С. Шевченко.* – С. 15–22 ; Художнє слово у вирі братовбивчої війни (письменники краю в добу 1917–1920 років) : [про Єлизаветградщину] / *В. В. Бондар.* – С. 23–26 ; "А ми тую червону калину підіймемо!" (Українські Січові Стрільці в Єлизаветграді) / *І. А. Вівсяна.* – С. 27–58 ; Трагедія "Народної помсти" / *В. Постолатий.* – С. 64–70 ; До питання становлення професійно-технічної освіти краю (1917–1921 рр.) / *Б. Хижняк.* – С. 71–77 ; Релігійна ситуація на території краю в 1917–1920 рр. / *І. Згривець.* – С. 78–82 ; Баптисти та лютерани в 1917–1920 рр. / *К. Льїна.* – С. 83–86 ; Марія Никифорова – людина та отаманша: факти та міфи / *В. Постолатий.* – С. 87–93 ; "Як ще були ми козаками" (історія отамана-самостійника Пилипа Хмари та його соратників, записана чекістами в тридцяті роки минулого століття) / *Ф. Шепель.* – С. 99–126.

630. Забзалюк Д. Є. Організація інституту військового духовенства армії Української Народної Республіки / *Д. Є. Забзалюк* // Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. – Харків, 2008. – **Вип. 42.** – С. 83–88. – Бібліогр. в кінці ст.

631. Забзалюк Д. Є. Проблема капеланства в українських військових формаціях першої половини ХХ ст. / *Д. Є. Забзалюк* // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – Тернопіль, 2006. – **Вип. 1.** – С. 71–76.

632. Заболотнюк В. І. Видавнича діяльність української військової еміграції в Німеччині (1918–1939) / *В. І. Заболотнюк* // Військово-науковий вісник // Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – Львів, 2016. – **Вип. 26.** – С. 108–119. – Бібліогр. в кінці ст.

Про видавничу діяльність колишніх офіцерів армій Наддніпрянської України та Української Галицької Армії.

633. Завальнюк К. В. Вінниця у добу національно-демократичної революції, 1917–1920 рр. / *К. В. Завальнюк* // Вінниця: історичний нарис. – Вінниця : Книга-Вега, 2007. – С. 127–154.

634. Завальнюк К. В. Вшанування пам'яті Т. Г. Шевченка на Вінниччині в добу Української революції / *К. В. Завальнюк* // Матеріали XIV Подільської історико-краєзнавчої конференції (14–15 листоп. 2014 р.) / НАН України, Ін-т історії України. – Кам'янець-Подільський, 2014. – С. 19–24.

635. Завальнюк К. В. Життя в ім'я України [В. С. Мачушенка] / *К. В. Завальнюк.* – Вінниця : О. Власюк, 2005. – 127 с. : іл. – Джерела та приміт.: с. 64–70.

Доба революції. – С. 14–49.

636. Завальнюк К. В. Людина великої педагогічної сили: (освітній та громадський діяч Ю. О. Щириця) / *К. Завальнюк* // Україна ХХ століття: культура, ідеологія, політика : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2004. – **Вип. 7.** – С. 306–309. – Бібліогр. в кінці ст.

637. Завальнюк К. В. Наш земляк – один із творців української гривні: (український вчений і державний діяч Х. М. Лебідь-Юрчик) / *К. В. Завальнюк, Т. В. Стецюк* // Вінниччина: минуле та сьогодення : краєзнавчі дослідження : матеріали ХХІІ Всеукр.

наук. іст.-краєзнав. конф., 22 жовт. 2009 р., Вінниця / Вінниц. обл. держадмін. [та ін.]. – Вінниця, 2009. – С. 338–341. – Бібліогр. в кінці ст.

638. Завальнюк К. В. Незламні. Ямпільці в обороні державності, 1917–1925 рр. / К. В. Завальнюк, С. М. Борсуковський ; НАН України, Ін-т історії України [та ін.]. – Вінниця : Книга-Вега, 2009. – 228 с. : іл., фот. – Бібліогр.: с. 182–186.

Подано біографії визначних діячів революційного руху на Ямпільщині та тематичну добірку документів. Уміщено працю М. Рущького-Василевського "Революційний рух на Ямпільщині з 1917 року по 1921 рік".

639. Завальнюк К. В. Отаман Брацлавщини Артем Онищук / К. В. Завальнюк, Т. В. Стецюк // Матеріали XIII Подільської історико-краєзнавчої конференції (18–19 листопада 2010 р.) / НАН України, Ін-т історії України [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2010. – С. 674–680. – Бібліогр. в кінці ст.

640. Завальнюк О. М. Будівництво української загальноосвітньої школи в роки національно-демократичної революції (1917–1920) : іст. нарис / О. М. Завальнюк, Ю. В. Телячий. – Кам'янець-Подільський : Абетка-НОВА, 2001. – 211, [1] с. – Бібліогр. в кінці розд. – Імен. і геогр. покажч.: с. 205–211.

Зміст: Вступ. – С. 3–26 ; **Розд. 1. Вироблення основ української загальноосвітньої школи та їх реалізація :** 1.1. Підготовчий етап шкільного будівництва. – С. 27–42 ; 1.2. Діяльність спеціальних комісій. – С. 43–72 ; 1.3. Розробка базових документів творення школи. – С. 73–92 ; 1.4. Початок діяльності української загальноосвітньої школи. – С. 93–127 ; **Розд. 2. Створення нової системи управління освітою:** 2.1. Процес децентралізації в добу Центральної Ради. – С. 128–145 ; 2.2. Відновлення децентралізації управління за Гетьманату. – С. 146–161 ; 2.3. Демократична перебудова управління в часи Директорії. – С. 162–191 ; **Висновки.** – С. 192–196 ; **Додатки:** [Статистичні відомості з історії будівництва української загальноосвітньої школи (1918–1920 рр.)]. – С. 197–204.

641. Завальнюк О. М. В. І. Петр – заслужений професор Кам'янець-Подільського державного українського університету (1918–1920 рр.) / О. М. Завальнюк // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2002. – Т. 8. – С. 315–323.

642. Завальнюк О. М. Вихідці з Поділля – викладачі Кам'янець-Подільського державного українського університету (1918–1921 рр.) / О. М. Завальнюк // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2002. – Т. 6. – С. 300–317.

643. Завальнюк О. М. Г. Г. Павлуцький і становлення національної університетської освіти в Україні (1917–1920 рр.) / О. Завальнюк // Історичний журнал. – 2005. – № 1. – С. 112–120. – Бібліогр. в кінці ст.

644. Завальнюк О. М. Громадський діяч О. П. Шульмінський і заснування Кам'янець-Подільського державного українського університету (1918 р.) / О. Завальнюк // Проблеми історії України XIX – початку XX ст. : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2004. – Вип. 7. – С. 166–175. – Бібліогр. в кінці ст.

645. Завальнюк О. М. Джерела про заснування і діяльність Київського і Кам'янець-Подільського державних українських університетів (1917–1921 рр.) / О. М. Завальнюк // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2011. – Т. 17. – С. 519–536.

646. Завальнюк О. М. Дмитро Багалій і творення національної університетської освіти в Україні (1918–1919 роки) / О. Завальнюк // Етнічна історія народів Європи : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2005. – **Вип. 19.** – С. 37–43. – Бібліогр. в кінці ст.

647. Завальнюк О. М. Єврейська громада і Кам'янець-Подільський державний український університет (1918–1920 рр.) / О. М. Завальнюк // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2001. – **Т. 5.** – С. 338–345.

648. Завальнюк О. М. Законодавча діяльність українських урядів в галузі національної університетської освіти (1917–1920 рр.) / О. М. Завальнюк // Науковий вісник Чернівецького університету. Серія: Історія. Політичні науки. Міжнародні відносини. – Чернівці, 2005. – **Вип. 272.** – С. 79–85.

649. Завальнюк О. М. Земства Поділля в добу Української революції 1917–1920 рр. / О. М. Завальнюк, В. Б. Стецюк. – Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2009. – 216 с. : іл.

Зміст: Вступ. – С. 3–19 ; **Розд. 1.** Земські установи Поділля напередодні української національно-демократичної революції. – С. 20–47 ; **Розд. 2.** Влада і земства в роки революції. – С. 48–83 ; **Розд. 3.** Особовий склад органів земського самоврядування Поділля. – С. 84–105 ; **Розд. 4.** Економічний стан і практична діяльність земського самоврядування Поділля у 1917–1920 рр. – С. 106–151 ; **Висновки.** – С. 152–156 ; **Джерела і література.** – С. 157–191 ; **Додатки:** Книги, видані земствами Поділля у 1917–1920 рр. – С. 201–212 ; **Географічний покажчик.** – С. 213–215 ; **Іменний покажчик.** – С. 216.

Рецензії: Глушковецький А. Л. [Рецензія] // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2009. – **Т. 14.** – С. 511–517.

650. Завальнюк О. М. Земство і Кам'янець-Подільський державний український університет (1918–1919 р.) / О. М. Завальнюк // Матеріали XII Подільської історико-краєзнавчої конференції (м. Кам'янець-Подільський, 22–23 листопада 2007 р.) / Кам'янець-Поділ. держ. ун-т [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2007. – **Т. 2.** – С. 163–174. – Бібліогр. в кінці ст.

651. Завальнюк О. М. Іван Огієнко і підготовка богословів у Кам'янець-Подільському державному українському університеті (1918–1920 рр.) / О. М. Завальнюк // Науковий збірник, присвячений 125-річчю з дня народження митрополита Іларіона Огієнка : зб. доп. та матеріалів / Київ. православ. богослов. акад. УПЦ Київ. патріархату. – Київ, 2007. – С. 69–70. – Бібліогр. в кінці ст.

652. Завальнюк О. М. Ідея соборності в практичній діяльності українських університетів (1917–1920 рр.) / О. Завальнюк // Україна соборна : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2005. – **Вип. 2, ч. 2.** – С. 282–293. – Бібліогр. в кінці ст.

653. Завальнюк О. М. Історичні дослідження в Кам'янець-Подільському державному українському університеті (1919–1920 рр.) : [доби Української революції] / О. М. Завальнюк // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2015. – **Т. 1, вип. 14.** – С. 19–20. – Бібліогр. в кінці ст.

654. Завальнюк О. М. Історія Кам'янець-Подільського державного українського

університету в іменах (1918–1921 рр.) / О. М. Завальнюк. – Кам'янець-Подільський : Абетка-НОВА, 2006. – 620 с. : іл.

655. Завальнюк О. М. Кадри українських університетів у 1918–1920 рр.: особливості формування і якісний склад / О. М. Завальнюк // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2010. – **Вип. 3.** – С. 258–273. – Бібліогр. в кінці ст.

656. Завальнюк О. М. Кам'янець-Подільський державний український університет (1918–1920 рр.) у спогадах його колишніх студентів / О. М. Завальнюк // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2006. – **Т. 8.** – С. 35–45.

657. Завальнюк О. М. Кам'янець-Подільський державний український університет: основні результати діяльності (1918–1920) / О. М. Завальнюк // Матеріали XIII Подільської історико-краєзнавчої конференції (18–19 листопада 2010 р.) / НАН України, Ін-т історії України [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2010. – С. 398–409. ; Матеріали IV Буковинської міжнародної історико-краєзнавчої конференції. – Чернівці, 2001. – С. 314–318.

658. Завальнюк О. М. Кам'янець-Подільський державний український університет: упровадження кадрової автономії (1918–1920 рр.) / О. М. Завальнюк // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2015. – **Вип. 8.** – С. 392–402. – Бібліогр. в кінці ст.

659. Завальнюк О. М. Кам'янець-Подільський університет – осередок і опора національного відродження України у 1918–1920 роках / О. Завальнюк // Пам'ять століть. – 2010. – **№ 3.** – С. 198–209. – Бібліогр. в кінці ст.

660. Завальнюк О. М. Книга у житті Кам'янець-Подільського державного українського університету (1918–1920 рр.) / О. М. Завальнюк // Наддніпрянська Україна: історичні процеси, події, постаті : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2012. – **Вип. 10.** – С. 268–277. – Бібліогр. в кінці ст.

661. Завальнюк О. М. Леонід Білецький – приват-доцент, декан і проректор Кам'янець-Подільського державного університету (1918–1920) / О. М. Завальнюк // Етнічна історія народів Європи : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2004. – **Вип. 17.** – С. 59–64. – Бібліогр. в кінці ст.

662. Завальнюк О. М. М. М. Васильківський – приват-доцент Кам'янець-Подільського державного українського університету (1919–1921 рр.) / О. М. Завальнюк // Матеріали XI Подільської історико-краєзнавчої конференції / НАН України, Ін-т історії України [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2004. – С. 513–517.

663. Завальнюк О. М. М. О. Драй-Хмара – приват-доцент Кам'янець-Подільського державного українського університету (1918–1920 рр.) / О. М. Завальнюк // Україна ХХ століття: культура, ідеологія, політика : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2002. – **Вип. 6.** – С. 172–179. – Бібліогр. в кінці ст.

664. Завальнюк О. М. М. П. Кравчук – професор Київського державного українського університету (1918–1920 рр.) / О. М. Завальнюк // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка : зб. за підсумками звіт. наук. конф. викладачів, докторантів і аспірантів. – Кам'янець-Подільський, 2013. – **Вип. 12, т. 1.** – С. 14–16. – Бібліогр. в кінці ст.

665. Завальнюк О. М. Математик Д[митро] О[лександрович] Граве і університетське будівництво в Україні (1917–1920 рр.) / О. М. Завальнюк // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2005. – Т. 14. – С. 254–264.

666. Завальнюк О. М. Міста України – центри національної університетської освіти (1917–1920 рр.) / О. М. Завальнюк // Історія України: маловідомі імена, події, факти : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ ; Донецьк, 2001. – Вип. 15. – С. 45–52. – Бібліогр. в кінці ст.

667. Завальнюк О. М. Модель українського класичного університету та її реалізація у 1918–1920 рр. / О. М. Завальнюк // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка : зб. за підсумками звіт. наук. конф. викладачів, докторантів і аспірантів. – Кам'янець-Подільський, 2011. – Вип. 10, т. 1. – С. 42–43. – Бібліогр. в кінці ст.

668. Завальнюк О. М. Навчальний процес у Київському і Кам'янець-Подільському українських університетах: проблема якісної організації (1918–1920 рр.) / О. М. Завальнюк // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2009. – Т. 14. – С. 73–104.

669. Завальнюк О. М. Науково-педагогічні працівники українських університетів у державно-політичному житті України (1917–1920 рр.) / О. Завальнюк // Історія України: маловідомі імена, події, факти : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2010. – Вип. 36. – С. 127–139. – Бібліогр. в кінці ст.

670. Завальнюк О. М. Національно-патріотичне виховання студентів Кам'янець-Подільського державного Українського університету: історичний аспект (1918–1920 рр.) / О. М. Завальнюк // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2008. – Т. 11: Матеріали сьомого круглого столу "Культура, освіта і просвітницький рух на Поділлі: присвячено 90-річчю утворення Кам'янець-Подільського національного університету". – С. 3–19.

671. Завальнюк О. М. Організація навчального процесу в Кам'янець-Подільському державному українському університеті (1918–1920 рр.) / О. М. Завальнюк // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка : зб. за підсумками звіт. наук. конф. викладачів, докторантів і аспірантів. – Кам'янець-Подільський, 2016. – Вип. 15, т. 1. – С. 15–17. – Бібліогр. в кінці ст.

672. Завальнюк О. М. Подільська інтелігенція у реформуванні загальноосвітньої школи в добу Української революції 1917–1921 рр. : іст. нарис / О. М. Завальнюк ; Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський : Медобори-2006, 2017. – 62 с. – Бібліогр. в підрядк. прим.

673. Завальнюк О. М. Подільські містечка в добу Української революції, 1917–1920 рр. / О. М. Завальнюк, О. Б. Комарницький. – Кам'янець-Подільський : Абетка-НОВА, 2005. – 319 с. : іл.

Зміст: Вступ. – С. 3–28 ; **Розд. 1.** Подільські містечка напередодні революції. – С. 29–56 ; **Розд. 2.** Вплив Української революції на політичну та національну свідомість населення подільських містечок. – С. 57–135 ; **Розд. 3.** Міжетнічні взаємини в подільських містечках та їх вплив на долю революції. – С. 136–186 ; **Висновки.** – С. 187–193 ; Список використаних джерел і літератури. – С. 194–277 ; **Додатки.** – С. 278–307 ; Іменний покажчик. – С. 308–311 ; Географічний покажчик.

674. Завальнюк О. М. Правовые основы создания и функционирования национальной университетской системы образования в Украине (1918–1920 гг.) / О. М. Завальнюк // Университеты и общество. Сотрудничество университетов в XXI веке : материалы второй Междунар. науч.-практ. конф. ун-тов, 27–28 нояб. 2003 г. – Москва, 2003. – С. 693–701.

675. Завальнюк О. М. Проблема створення матеріально-технічної бази національної університетської освіти України у 1918–1920 рр. / О. Завальнюк // Україна ХХ століття: культура, ідеологія, політика : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2009. – Вип. 15, ч. 1. – С. 96–117. – Бібліогр. в кінці ст.

676. Завальнюк О. М. Проблема формування кабінетно-лабораторної бази навчання в українських університетах у 1918–1920 рр. / О. М. Завальнюк // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2010. – Т. 20. – С. 240–250. – Бібліогр. в кінці ст.

677. Завальнюк О. М. Російський університетський статут 1884 р. – основа нормативної бази функціонування українських держуніверситетів у 1918–1920 рр. / О. М. Завальнюк // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2005. – Т. 15. – С. 104–113. – Бібліогр. в кінці ст.

678. Завальнюк О. М. С. В. Петлюра і національне університетське будівництво в Україні у 1917–1920 рр. / О. М. Завальнюк // Історія України: маловідомі імена, події, факти : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2001. – Вип. 14. – С. 188–203. – Бібліогр. в кінці ст.

679. Завальнюк О. М. Слов'янознавство в Кам'янець-Подільському державному українському університеті (1918–1920 рр.) / О. М. Завальнюк // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. / Рівн. держ. гуманітар. ун-т. – Рівне, 2000. – Вип. 1, ч. 2. – С. 285–292. – Бібліогр. в кінці ст.

680. Завальнюк О. М. Спроби реформування російських вищих шкіл за Гетьманщини і Директорії УНР (травень 1918 – січень 1919 р.) / О. М. Завальнюк // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2009. – Т. 19. – С. 462–473. – Бібліогр. в кінці ст.

681. Завальнюк О. М. Українська еліта і творення національної університетської освіти: фундатори і будівничі (1917–1920 рр.) / О. М. Завальнюк. – Київ : Абетка-Нова, 2005. – 496 с.

Рецензії: Сохацька Є. І. [Рецензія] // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2006. – Т. 7 – С. 374–377.

682. Завальнюк О. М. Українська історіографія національного університетського будівництва у 1917–1920 рр. / О. М. Завальнюк // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2011. – Вип. 4. – С. 76–89. – Бібліогр. в кінці ст.

683. Завальнюк О. М. Українське наукове товариство і творення національної університетської освіти (1917–1920 рр.) / О. М. Завальнюк // Український історичний журнал. – 2008. – № 5. – С. 112–121. – Бібліогр. в кінці ст.

684. Завальнюк О. М. Український національний університет: реалізація проекту (1917–

1920 рр.) / О. М. Завальнюк // Науковий вісник Чернівецького університету. Серія: Педагогіка. Психологія. – Чернівці, 2002. – **Вип. 9**. – С. 44–51.

685. Завальнюк О. М. Утворення і діяльність державних українських університетів (1917–1921 рр.) : монографія / О. М. Завальнюк. – Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2011. – 644 с.

686. Завальнюк О. М. Формування професорсько-викладацьких корпорацій українських університетів у 1917–1920 рр. / О. М. Завальнюк // Історія України: маловідомі імена, події, факти : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2005. – **Вип. 29**. – С. 177–194.

687. Завальнюк О. М. Функціонування Київського українського народного університету – прорив національної освіти і науки у 1917–1918 рр. / О. М. Завальнюк // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2009. – **Вип. 2**. – С. 72–87. – Бібліогр. в кінці ст.

688. Завальнюк О. М. Ю. Й. Сіцинський у 1917–1920 рр.: громадсько-політичний, культурно-освітній і науковий аспекти / О. М. Завальнюк // Поділля в житті, діяльності і творчості Юхима Сіцинського та Володимира Сіцинського : зб. матеріалів Міжнар. наук.-краєзнав. конф. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2010. – С. 23–29.

689. Завгородній Ю. Ю. Острів Хортиця, як національна святиня, під час національно-визвольних змагань 1917–1921 років / Ю. Ю. Завгородній // Заповідна Хортиця : зб. наук. пр. / Нац. заповідник "Хортиця". – Запоріжжя, 2015. – С. 108–114. – Бібліогр. в кінці ст.

690. Загородній А. Г. В. І. Вернадський – вчений, мислитель, організатор науки / А. Г. Загородній, В. С. Волков, О. С. Онищенко // Вісник Національної академії наук України. – 2013. – **№ 3**. – С. 8–37. – Бібліогр. в кінці ст.

691. Задорожній О. В. Генеза міжнародної правосуб'єктності України : монографія / О. В. Задорожній ; Укр. асоціація міжнар. права [та ін.]. – Київ : К.І.С., 2014. – 688 с. – (Бібліотека кафедри міжнародного права).

Зі змісту: Україна у добу новітньої державності, 1917–1920 років. Правотворча та міжнародно-правова діяльність Центральної Ради, Гетьманату та Директорії. – С. 355–456 ; Державність Радянської України. – С. 457–488.

692. Задунайський В. В. Володіння холодною зброєю у військових формуваннях незалежних українських державних утворень (1917–1920 рр.) / В. В. Задунайський // Володіння холодною зброєю в українських, російських та польських військових формуваннях (кінець ХІХ – 30-ті рр. ХХ ст.) / В. В. Задунайський ; Донец. нац. ун-т. – Донецьк, 2008. – **Розд. 1, § 2**. – С. 37–56.

693. Задунайський В. В. Деякі аспекти впливу українських козацьких традицій та історичної пам'яті на військово-будівництво за часів революції 1917–1921 рр. / В. В. Задунайський // Історичні і політологічні дослідження. – Вінниця, 2018. – Спец. вип.: Доповіді на Міжнар. наук.-практ. конф. "Трансформації історичної пам'яті". – С. 230–237. – Бібліогр. в кінці ст.

694. Задунайський В. В. Найменування рангів в українських військових формуваннях революційної доби та в Українській Повстанській Армії / В. В. Задунайський, Л. Литвиненко // Історичні і політологічні дослідження. – 2013. – **№ 1**. – С. 99–106. – Бібліогр. в кінці ст.

695. Задунайський В. В. Структура вищого управління військ Української Народної Республіки за часів Центральної Ради (квітень 1918 р.) і Директорії (лютий 1919 р.): спільне і відмінне / В. В. Задунайський // Військово-науковий вісник / Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – Львів, 2017. – **Вип. 27.** – С. 176–189. – Бібліогр. в кінці ст.

696. Задунайський В. В. Українські козацько-лицарські традиції в Наддніпрянській армії УНР (1917–1919 рр.) / В. В. Задунайський // Схід. – Донецьк, 2001. – **№ 3.** – С. 60–62.

697. Зайцев С. І. Особливості комплектування повстансько-партизанських загонів на території Катеринославщини у 1917 – першій половині 1920-х років / С. І. Зайцев // Військово-науковий вісник / Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – Львів, 2018. – **Вип. 30.** – С. 92–101. – Бібліогр. в кінці ст.

698. Зайцева З. І. В. Вернадський і М. Грушевський: долання конфліктногенних зон в організації української науки : [в добу революції] / З. І. Зайцева // Україна ХХ століття: культура, ідеологія, політика : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2013. – **Вип. 18.** – С. 89–100. – Бібліогр. в кінці ст.

699. Зарецька Т. І. Українсько-польські паралелі: Симон Петлюра і Юзеф Пілсудський / Т. І. Зарецька // Проблеми історії України: факти, судження, пошуки : міжвідом. зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2004. – **Вип. 12.** – С. 157–175. – Бібліогр. в кінці ст.

700. Заріцька І. М. Земельне законодавство доби Української революції 1917–1921 рр. : монографія / І. М. Заріцька ; НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького, Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. – Київ : Атіка, 2010. – 239 с. – Бібліогр.: с. 221–239.

Зміст: Передмова. – С. 5–6 ; **Розд. 1. Теоретико-методологічні засади дослідження та історичні передумови розвитку земельного законодавства доби Української революції (1917–1921 рр.):** 1.1. Методологічні засади дослідження особливостей формування і розвитку земельного законодавства 1917 – 1921 рр. – С. 7–21 ; 1.2. Історіографія проблеми і джерельна база дослідження. – С. 22–40 ; 1.3. Історичні передумови розвитку земельного законодавства доби Української революції 1917–1921 рр. – С. 41–56 ; **Розд. 2. Земельне законодавство Української Центральної Ради, Гетьманату П. П. Скоропадського, Директорії УНР, Західноукраїнської Народної Республіки:** 2.1. Земельне законодавство Української Центральної Ради. – С. 57–73 ; 2.2. Земельне законодавство Гетьманату П. П. Скоропадського. – С. 74–94 ; 2.3. Земельне законодавство Директорії УНР. – С. 95–110 ; 2.4. Земельне законодавство Західноукраїнської Народної Республіки. – С. 111–125 ; **Розд. 3. Становлення українського радянського земельного законодавства:** 3.1. Виникнення українського радянського земельного законодавства (грудень 1917 – квітень 1918 рр.). – С. 126–135 ; 3.2. Законодавче утвердження соціалістичних основ землеустрою (листопад 1918 – серпень 1919 р.). – С. 136–146 ; 3.3. Початок стабілізації радянського земельного законодавства УСРР (грудень 1919 – 1921 рр.). – С. 147–155 ; **Висновки.** – С. 156–163 ; Додатки. – С. 164–220.

Рецензії: **Іванова А. Ю.** Земельна політика владних режимів доби української революції: погляд історика права // Правова держава : щорічник наук. пр. / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – Київ, 2011. – **Вип. 22.** – С. 622–624.

701. Заріцька І. М. Історичний досвід розвитку земельного законодавства в Україні

(1917–1921 рр.) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / І. М. Заріцька ; НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – Київ, 2009. – 20 с.

702. Заріцька І. М. Особливості застосування формально-нормативного методу в історико-правовій науці (на прикладі дослідження земельного законодавства України 1917–1921 рр.) / І. Заріцька // Підприємництво, господарство і право. – 2010. – № 7. – С. 6–9.

703. Заріцька І. М. Особливості земельного законодавства владних режимів доби Української революції (1917–1921 гг.) / І. М. Заріцька // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія: Право. – Київ, 2012. – Вип. 173, ч. 3. – С. 16–20. – Бібліогр. в кінці ст.

704. Заріцька І. М. Питання земельних реформ доби Української революції 1917–1921 рр. у працях сучасних дослідників / І. М. Заріцька // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія: Право. – Київ, 2011. – Вип. 157, ч. 1. – С. 18–29.

705. Зарубин А. Г. Без победителей. Из истории Гражданской войны в Крыму / А. Г. Зарубин, В. Г. Зарубин. – 2-е изд., испр. и доп. – Симферополь : АнтикВА, 2008. – 725, [1] с. : портр. – Бібліогр. в кінці глав.

Крим під владою більшовиків, Першого та Другого Кримських Крайових урядів, Денікіна, Врангеля.

706. Зарубин В. Г. Проект "Украина". Крым в годы смуты (1917–1921 гг.) / В. Г. Зарубин. – Харьков : Фолио, 2013. – 378 с. – Бібліогр.: с. 352–378.

707. Зарубін В. Г. Концепція української церкви в епістолярній спадщині Симона Петлюри / В. Зарубін // Південь України: етноісторичний, мовний, культурний та релігійний виміри : матеріали V Міжнар. наук. конф. (м. Одеса, 24–25 квіт. 2015 р.) / НАН України, Ін-т історії України [та ін.]. – Одеса, 2015. – С. 272–275. – Бібліогр. в кінці ст.

708. Захарова Н. Б. Культурно-просвітницька діяльність Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського: історія становлення і розвитку (1918–1964) / Н. Захарова // Бібліотечний вісник. – 2007. – № 3. – С. 20–27. – Бібліогр. в підрядк. прим.

709. Захарчук А. С. Права людини в контексті доктрини природного права періоду Української Народної Республіки й Української держави / А. С. Захарчук // Бюлетень Міністерства юстиції України. – 2011. – № 12. – С. 5–13. – Бібліогр. в кінці ст.

710. Звілінський С. О. Мемуарні джерела радянської доби з історії Української революції 1917–1921 рр. в архівах Півдня України / С. О. Звілінський // Архіви України. – 2016. – № 2. – С. 49–58.

711. Здоровега М. Лонгин Цегельський біля витоків української дипломатії / М. Здоровега // Мандрівець. – 2009. – № 2. – С. 42–44.

712. Зелений В. М. "Просвіта" Катеринославщини у 1917–1921 рр. / В. М. Зелений // Збірник наукових праць. Серія: Історія та географія / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків, 2004. – № 16. – С. 73–79.

713. Зелений В. М. Становлення та діяльність товариств "Просвіта" Катеринославської губернії у 1905–1922 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / В. М. Зелений ;

Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – Харків, 2005. – 16 с.

714. Зеленьак О. М. Міфологема "Гуляйполе – махновський край" в усних наративах мешканців Південної України : [на матеріалі спогадів очевидців] / О. М. Зеленьак // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2016. – **Вип. 45, т. 2.** – С. 55–57. – Бібліогр. в кінці ст.

715. Земельна реформа в Україні: історія і сьогодення : наук.-допом. бібліогр. покажч. літ. за 1999–2011 рр. / Дніпропетр. держ. аграр. ун-т, Наук. б-ка [та ін.] ; уклад.: А. Г. Братчик [та ін.]. – Дніпропетровськ, 2012. – 39 с.

716. Земельне питання та аграрні реформи в Україні: доба 1917–1940 років / П. П. Панченко, Г. О. Глазунов, М. В. Присяжнюк [та ін.] ; Нац. акад. аграр. наук України, Держ. наук. с.-г. б-ка. – Київ, 2011. – 483 с.

Зі змісту: Доба 1917–1920 рр. Сільськогосподарське виробництво доби перших сподівань державності: проблеми та пошуки оптимальності / Г. О. Глазунов. – С. 18–103 ; Вперше створене Міністерство земельних справ України: життєдійні поступки становлення / О. В. Бігдан. – С. 332–355 ; Наркоми землеробства України: біографії, керівні навички, освітянський рівень, науковий досвід тощо / О. В. Бігдан. – С. 440–461.

717. Землянська В. В. Кримінально-процесуальне законодавство Центральної Ради, Гетьманату Скоропадського та Директорії : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / В. В. Землянська ; Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. – Харків, 2002. – 20 с.

718. Земський Ю. С. Микола Міхновський – наступник заповітів Т. Шевченка та творець модерної ідеї української державної незалежності / Ю. С. Земський // Зародження українського модерного націотворення : монографія / Ю. Земський ; НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського (Поділ. осередок) [та ін.]. – Київ, 2018. – С. 234–249.

719. Земський Ю. С. Століття соборності України: осмислення історичного досвіду / Ю. С. Земський // Хмельницькі краєзнавчі студії : наук.-краєзнав. зб. / НАН України, Ін-т історії України, Центр дослідж. історії Поділля [та ін.]. – Хмельницький, 2019. – **Вип. 19.** – С. 99–106. – Бібліогр. в кінці ст.

720. Зенкова Л. Культурно-просвітницька діяльність полтавських кооператорів у період української національної революції / Л. Зенкова // Шевченківська весна. Історія : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. молодих учених Т. Шевченка, м. Київ, 20–23 берез. 2008 р. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2008. – **Вип. 6, ч. 1.** – С. 61–64. – Бібліогр. в кінці ст.

721. Зикун Н. Сатирична публіцистика періоду Української революції: еволюція проблемно-тематичних домінант / Н. Зикун // Образ : збірник / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2017. – **Вип. 3.** – С. 27–38. – Бібліогр. в кінці ст.

722. Зінченко А. Л. Життя і служіння митрополита Василя Липківського / А. Л. Зінченко ; НДІ українознавства. – Київ : Дуліби, 2017. – 336 с. : іл., фот.

Зі змісту: **Розд. 3.** В авангарді національних церковних змагань. – С. 41–103 ; **Розд. 4.** Від Українського Собору Київщини до Всеукраїнського Православного Церковного Собору 1921 р. – С. 104–130. ; **Розд. 5.** На чолі духовного проводу Української Церкви. – С. 131–199.

- 723. Зінченко А. Л.** Кирило-Мефодіївське братство 1918–1920 рр. в українському церковному русі / А. Л. Зінченко // *Українознавство*. – 2016. – № 4. – С. 97–102.
- 724. Зінченко А. Л.** Нариси історії подільського селянства, 1917–1930 рр. / А. Л. Зінченко ; ред. В. Любченко ; Красзнав. т-во "Поділля". – Вінниця : ДП "Держ. полігр. ф-ка", 2008. – 344 с.
- 725. Зінченко А. Л.** Українізація церковного життя на Сіверщині й Середньому Подніпров'ї : (за матеріалами історій парафій УАПЦ 1917–1925 рр.) / А. Л. Зінченко // *Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса*. – Київ, 2011. – Вип. 5. – С. 343–358.
- 726. Зінченко П.** Документи прокурора Київської судової палати 1917–1919 років як джерело з історії визвольних змагань / П. Зінченко // *Часопис української історії* : зб. наук. ст. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2015. – Вип. 31. – С. 64–71. – Бібліогр. в кінці ст.
- 727. Зневажена Клію** : [розвиток іст. науки, зокрема в добу революції] / НАН України, Ін-т історії України ; редкол.: Ю. З. Данилюк (голов. ред.), В. М. Даниленко, В. Ю. Васильєв [та ін.]. – Київ, 2005. – 594 с.
- 728. Зозуля Є. В.** Нормативно-правові та організаційно-структурні засади функціонування національних органів охорони правопорядку періоду Української революції 1917–1921 рр. / Є. В. Зозуля // *Правовий часопис Донбасу* : зб. наук. пр. / Донец. юрид. ін-т. – Кривий Ріг ; Маріуполь, 2018. – № 1. – С. 31–38. – Бібліогр. в кінці ст.
- 729. Зосімов В. М.** Україна. Чи навчають нас уроки історії? : історичні, політичні, філософські нариси та статті / В. М. Зосімов. – Київ : ФОРМ Халіков, 2018. – 300 с.
Зі змісту: Руїна. Революція 1917–1918 рр. – С. 43–45 ; Доба українського відродження часів революції 1917–1918 рр. – С. 45–57 ; Національно-визвольний революційний рух на землях Західної України. – С. 172–174.
- 730. Зотова В.** Формування системи інформаційно-бібліографічного обслуговування в режимі "запит – відповідь" у Національній бібліотеці України ім. В. Вернадського (1918–1924) / В. Зотова // *Вісник Книжкової палати*. – 2004. – № 3. – С. 36–38.
- 731. Зубко О. Є.** Білоруський слід в українській дипломатії : (крізь призму життя Івана Красковського) / О. Зубко, М. Трус // *Київська старовина*. – 2008. – № 4. – С. 92–101. – Бібліогр. в кінці ст.
- 732. Зубок М. І.** Моя Суличівка / М. І. Зубок. – Київ : Експрес-об'ява, 2017. – 432 с. : фот.
 Доба революції. – С. 124–136.
- 733. Ишин А. В.** Проблемы государственного строительства в Крыму в 1917–1922 годах : монография / А. В. Ишин. – Симферополь : АРИАЛ, 2012. – 384 с.
- 734. Іван Огієнко** – організатор, керівник і оборонець Кам'янець-Подільського державного українського університету (1918–1920 рр.). Документи, матеріали, світлини. Хроніка діяльності / уклад. і авт. ст.: С. А. Копилов, О. М. Завальнюк. – Кам'янець-Подільський : Медобори-2006, 2014. – 384 с.
- 735. Іваневич Л. А.** Кость Широцький : (у працях, статтях, некрологах, гаслах, матеріалах, документах) / Л. А. Іваневич, А. М. Трембіцький. – Хмельницький : Мельник

А. А., 2016. – 180 с.

736. Іванець А. В. До 100-річчя Української Революції та утвердження національної символіки / А. Іванець, С. Губський // Українознавство. – 2018. – № 1. – С. 244–249.

737. Іванець А. В. До питання про кримський період життя української діячки Харитини Пекарчук та її участь у збройному захисті УНР (1894–1920 рр.) / А. Іванець // Українознавство. – 2017. – № 4. – С. 126–141. – Бібліогр. в кінці ст.

738. Іванисько С. І. Київська Софія в роки Української революції: пошкодження та їх наслідки / С. Іванисько // Історичний журнал. – 2005. – № 5. – С. 50–56. – Бібліогр. в кінці ст.

739. Іванисько С. І. Софія Київська в духовному, культурному та науковому житті України (1917–1941 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / С. І. Іванисько ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2008. – 16 с.

740. Іваницька С. Г. "Нова Україна" революційної доби в публіцистиці Олександра Саліковського / С. Іваницька // Вісник Прикарпатського університету. Серія: Історія. – Івано-Франківськ, 2014. – Вип. 25. – С. 36–52. – Бібліогр. в кінці ст.

741. Іваницька С. Г. О. Х. Саліковський як представник національної ліберальної еліти в добу українських визвольних змагань, 1917–1921 років / С. Г. Іваницька // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2008. – Вип. 14. – С. 177–182.

742. Іванова А. Ю. Дискусійні питання конституційного оформлення української державності 1917–1921 / А. Ю. Іванова // Правова держава : щорічник наук. пр. / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – Київ, 2018. – Вип. 29. – С. 497–505. – Бібліогр. в кінці ст.

743. Іванова А. Ю. Евристичний потенціал концепції держави перехідного періоду для дослідження державотворчих процесів доби Української революції / А. Ю. Іванова // Правова держава : щорічник наук. пр. / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – Київ, 2013. – Вип. 24. – С. 64–72. – Бібліогр. в кінці ст.

744. Іванова А. Ю. Законодавчий процес і законодавча техніка в період Центральної Ради, Гетьманату П. П. Скоропадського та Директорії : [монографія] / А. Ю. Іванова ; НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – Київ : Наук. думка, 2011. – 223 с. : іл. – (Проект "Наукова книга – 2011" (молоді вчені)).

Зміст: Передмова. – С. 3–6 ; **Розд. 1. Теоретико-методологічні засади дослідження:** Історіографія проблеми та джерельна база. – С. 7–17 ; Поняттєво-термінологічний апарат дослідження. – С. 18–42 ; **Розд. 2. Становлення законодавчого процесу і законодавчої техніки у період Української Центральної Ради:** Законодавчий процес. – С. 43–69 ; Законодавча техніка. – С. 70–82 ; **Розд. 3. Загальна характеристика законодавчого процесу та законодавчої техніки у період Гетьманату Павла Скоропадського:** Законодавчий процес. – С. 83–102 ; Законодавча техніка. – С. 104–119 ; **Розд. 4. Розвиток законодавчого процесу і законодавчої техніки у період Директорії:** Законодавчий процес. – С. 120–154 ; Законодавча техніка. – С. 155–174 ; **Висновки.** – С. 175–181 ; Джерела. – С. 182–211 ; Додатки. – С. 212–220.

745. Іванова А. Ю. Криза влади і позадержавне судівництво: з досвіду Української революції 1917–1921 рр. / А. Ю. Іванова // Часопис Київського університету права. – 2014.

– № 4. – С. 16–20. – Бібліогр. в кінці ст.

746. Іванова А. Ю. Правосвідомість як джерело права у перехідних державах: (на прикладі Української революції 1917–1921 рр.) / А. Ю. Іванова // Правова держава : щорічник наук. пр. / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – Київ, 2015. – **Вип. 26.** – С. 52–60. – Бібліогр. в кінці ст.

747. Іванова А. Ю. Проблема юридичного оформлення історико-культурної спадщини УНР / А. Ю. Іванова // Правова держава : щорічник наук. пр. / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – Київ, 2017. – **Вип. 28.** – С. 18–27. – Бібліогр. в кінці ст.

748. Іванова А. Ю. Суди честі в період Української революції 1917–1921 рр.: нормативне регулювання / А. Ю. Іванова // Сила права і право сили: історичний вимір та сучасне бачення проблеми : матеріали 32-ї Міжнар. іст.-прав. конф. (28–31 трав. 2015 р., м. Полтава) / Міжнар. асоц. істориків права [та ін.]. – Київ ; Полтава, 2015. – С. 294–299.

749. Іванова А. Ю. Судівництво старшинського самоврядування в армії УНР / А. Ю. Іванова // Правова держава : щорічник наук. пр. / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – Київ, 2016. – **Вип. 27.** – С. 56–63. – Бібліогр. в кінці ст.

750. Іванова М. В. Протоколи Тимчасового комітету по заснуванню Всенародної бібліотеки України як джерело з історії комплектування церковними бібліотеками та колекціями за період, 1918–1919 рр. / М. В. Іванова // Бібліотечний вісник. – 2006. – **№ 2.** – С. 24–29. – Бібліогр. в підрядк. прим.

751. Іванущенко Г. М. Олександр Коваленко: штрихи до історичного портрета [суспільно-політичного діяча, дипломата] / Г. М. Іванущенко // Сумський історико-архівний журнал. – 2010. – **№ 10/11.** – С. 224–237. – Бібліогр. в кінці ст.

752. Іванущенко Г. М. Українське відродження 1917–1920 років на Сумщині : спроба документ. відтворення подій / Г. М. Іванущенко // Сумський історико-архівний журнал. – 2009. – **№ 6/7.** – С. 149–170.

753. Іванченко М. Г. Вільне козацтво і Черкащина [1917–1923 рр.] / М. Г. Іванченко // Черкащина в контексті історії України : матеріали Першої наук.-краєзнав. конф. / Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького [та ін.]. – Черкаси, 2004. – С. 213–224.

754. Іващенко В. А. Еволюція нормативно-правової бази податкової політики Центральної Ради та Гетьманату в українському селі (жовтень 1917 – грудень 1918 рр.) / В. А. Іващенко, О. М. Тараненко // Проблеми історії України XIX – початку XX ст. : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2011. – **Вип. 18.** – С. 148–153. – Бібліогр. в кінці ст.

755. Іващенко В. А. Податкова політика національних урядів в українському селі періоду революції (1917–1920 рр.): історичний аспект : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / В. А. Іващенко ; Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2011. – 20 с.

756. Іващенко В. А. Політика національних урядів у сфері охорони об'єктів права промислової власності у роки Української революції (грудень 1917–1921 роки) / В. А. Іващенко, А. Морозов // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2013. – **№ 5.** – С. 96–103. – Бібліогр. в кінці ст.

757. Іващенко В. А. Сучасна українська історіографія податкової політики в українському селі (1917–1921 рр.) / В. А. Іващенко // Український селянин : зб. наук. пр. /

НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2014. – **Вип. 14.** – С. 17–19. – Бібліогр. в кінці ст.

758. Іващенко В. А. Українська діаспорна історіографія податкової політики національних урядів в українському селі періоду революції 1917–1921 рр. / В. А. Іващенко // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2012. – **Вип. 13.** – С. 23–24. – Бібліогр. в кінці ст.

759. Іващенко В. А. Формування державної системи охорони промислової власності УНР республіканськими урядами доби Центральної Ради та Директорії (грудень 1917–1921 рр.) / В. А. Іващенко // Митна справа. – 2013. – **№ 1, ч. 2, кн. 1.** – С. 447–452. – Бібліогр. в кінці ст.

760. Іващенко Я. І. Вплив революційних подій, 1917–1919 рр. на функціонування Київської міської думи / Я. І. Іващенко // Сумський історико-архівний журнал. – 2011. – **№ 14–15.** – С. 178–187. – Бібліогр. в кінці ст.

761. Іващенко Я. І. Діяльність Київської міської думи (1917–1919 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Я. І. Іващенко ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2012. – 17 с.

762. Іващенко Я. І. Діяльність Київської міської думи в 1917–1919 роках: огляд історіографії та джерел / Я. Іващенко // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2010. – **Вип. 102.** – С. 21–24. – Бібліогр. в кінці ст.

763. Іващенко Я. І. Політична активність Київської міської думи (1917–1919 рр.) / Я. Іващенко // Університет. – 2012. – **№ 1.** – С. 89–98. – Бібліогр. в кінці ст.

764. Іващук Л. Архівні фонди музейних установ гуманітарного циклу Всеукраїнської академії наук (1918–1934 рр.) : монографія / Л. Іващук ; наук. ред. В. М. Удовик ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2012. – 352 с.

Зі змісту: **Розд. 1.** Документальні джерела з історії Музею мистецтв (Національного музею мистецтв імені Богдана та Варвари Ханенків) та Київської картинної галереї при ВУАН (Київського національного музею російського мистецтва) : 1.1. Документальні джерела Музею мистецтв при ВУАН: загальний огляд (1918–1934 рр.). Заснування та основні етапи розвитку музею. – С. 23–55 ; **Розд. 4.** Архівні фонди та опубліковані праці Музею українських діячів науки та мистецтва при ВУАН (1918–1933 рр.) : 4.2. Заснування та основні етапи розвитку музею. – С. 193–205 ; **Післямова.** – С. 248–250 ; **Список використаних джерел.** – С. 252–296 ; **Додатки:** Епістолярна спадщина Д. П. Гордєєва щодо заснування та поповнення Музею української діячів науки та мистецтва при ВУАН. – С. 297–348.

765. Ігнатуша О. М. Інституційний розкол православної церкви в Україні в умовах модернізації (XIX ст. – 30-ті рр. XX ст.) : автореф. дис. ... д-ра іст. наук : 07.00.01 / О. М. Ігнатуша ; Дніпропетр. нац. ун-т. – Дніпропетровськ, 2006. – 39 с.

766. Ігнатуша О. М. Національна модернізація православної церкви за часів української революції 1914–1920 рр.: відгук на кризу чи крок до розколу? / О. М. Ігнатуша // Література та культура Полісся : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – **Вип. 21.** – С. 150–159.

767. Ігнатуша О. М. Формування нової структури в національній революції (1914–1922 рр.) / О. М. Ігнатуша // Інституційний розкол православної церкви в Україні: генеза і

характер (XIX ст. – 30-і рр. XX ст.). – Запоріжжя, 2004. – **Розд. 1, § 5.** – С. 109–147.

768. Ігор (Ісіченко Ю. А.), архієпископ. Українізація церковного життя (1919–1921 рр.) / Ігор Ісіченко (архієпископ) // Історія Христової церкви в Україні / Ігор Ісіченко (архієпископ). – Харків : Акта, 2003. – С. 298–301.

769. Іллічов С. Г. Деякі аспекти бойового застосування панцирних потягів українськими збройними формуваннями у 1917–1920 рр. / С. Г. Іллічов // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2006. – **№ 571.** – С. 280–284. – Бібліогр. в кінці ст.

770. Іллічов С. Г. Матеріальна частина панцирних підрозділів українських збройних формувань в 1917–1920 рр. / С. Г. Іллічов // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2006. – **№ 555.** – С. 79–83. – Бібліогр. в кінці ст.

771. Ільницька Л. Журнал "Книгарь": літопис укр. письменства (1917–1920) : сист. покажч. змісту / Л. Ільницька, О. Хміль ; НАН України, Львів. нац. наук. б-ка України ім. Василя Стефаника. – Львів, 2016. – 394 с. – Імен. покажч. – С. 357–391.

772. Ільницька У. В. Становлення українського парламентаризму та функціонування представницьких органів врядування періоду національно-визвольної боротьби 1917–1921 рр. / У. В. Ільницька // Військово-науковий вісник / Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – Львів, 2012. – **Вип. 18.** – С. 161–170. – Бібліогр. в кінці ст.

773. Ісаїв Л. Ізюмщина у вирі революції (1917–1920) / Л. Ісаїв, Л. Щибря. – Харків : С.А.М., 2014. – 123 с. : портр., іл.

774. Ісаїв Л. Отаман Савонов / Л. Ісаїв, Л. Щибря. – Харків : С.А.М., 2014. – 276 с. : іл.

775. Ісаков П. М. Селянський повстанський антикомуністичний рух на Лівобережній Україні (березень 1919 – листопад 1921 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / П. М. Ісаков ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2001. – 23 с.

776. Історична і політична наука та суспільна практика в Україні / НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса. – Київ : Парламент. вид-во, 2009. – 630 с. : іл.

Зі змісту: Роль революцій в історичній долі України / *В. М. Литвин.* – С. 166–176 ; Україна революційної доби (1917–1920 рр.) в новітньому історіографічному дискурсі / *В. Ф. Солдатенко.* – С. 196–212 ; Програмні засади та діяльність Протофісу як репрезентанта інтересів промислових і фінансових кіл України (1917–1918 рр.) / *О. М. Любовець.* – С. 241–253 ; Українські партії Східної і Західної України на початку XX ст.: проблема консолідації / *В. Д. Яремчук.* – С. 254–261 ; Проблема влади у період революційної боротьби в працях Микити Шаповала / *Д. І. Курас.* – С. 276–282 ; 3 історії заснування національних університетів (листопад 1917 – серпень 1918 рр.) / *О. М. Завальнюк.* – С. 283–298 ; Бунд на шляху до євсекції КП(б)У (1918–1919 рр.) / *В. І. Гусев.* – С. 299–313.

777. Історіографічні дослідження в Україні : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України ; редкол.: В. А. Смолій (голова) [та ін.]. – Київ-2014.

Вип. 25. – 437 с. – Бібліогр. в кінці ст.

Зі змісту: "Історіографія українських державних змагань у 1917–1921 рр.": неопублікований рукопис Миколи Андрусяка / *М. М. Чебан.* – С. 116–117 ; Історіографія українських державних змагань у 1917–1921 рр. / *М. Г. Андрусяк.* – С.

778. Історія війн і збройних конфліктів в Україні : енцикл. довід. / авт.-упоряд.: О. І. Гуджій [та ін.]. – Київ : Вид-во гуманітар. літ., 2004. – 520 с.

779. Історія заснування Академії. Доленосне значення академічної моделі В. І. Вернадського // Національна академія наук України, 1918–2008 : до 90-річчя від дня заснування / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського ; редкол.: Б. Є. Патон (голова) [та ін.]. – Київ, 2008. – С. 17–32. – Бібліогр. в кінці ст.

780. Історія Києва, 1917–1921 рр. // Історія міста Києва з найдавніших часів до 2000 року : наук.-допом. бібліогр. покажч. у виданнях від XVII ст. до 2000 р. : у 3 т., 14 кн. / редкол.: В. А. Смолій (голова) [та ін.] ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2009. – Т. 1: Хронологічний літопис міста Києва, кн. 3 : Історія міста Києва періоду 1917–1990 рр. – С. 7–87.

781. Історія України : наук.-допом. бібліогр. покажч. за 2001 рік / Держ. іст. б-ка України ; упоряд.: Т. Приліпко [та ін.] ; відп. за вип. О. Виноградова. – Київ : Арістей, 2004. – 516 с.

Доба революції. – С. 265–280.

782. Історія України : наук.-допом. бібліогр. покажч. за 2002 рік / Держ. іст. б-ка України ; упоряд.: Т. Приліпко [та ін.] ; відп. за вип. О. Виноградова. – Київ : Авокадо, 2005. – 614 с.

Доба революції. – С. 317–334.

783. Історія України : наук.-допом. бібліогр. покажч. за 2003 рік / Держ. іст. б-ка України ; упоряд.: Т. Приліпко [та ін.] ; відп. за вип. О. Виноградова. – Київ : Арістей, 2006. – 497 с.

Доба революції. – С. 258–275.

784. Історія України : наук.-допом. бібліогр. покажч. за 2004 рік / Держ. іст. б-ка України ; упоряд.: Т. Приліпко [та ін.] ; відп. за вип. О. Виноградова. – Київ : Арістей, 2006. – 610 с.

Доба революції. – С. 294–314.

785. Історія України : наук.-допом. бібліогр. покажч. за 2005 рік / Держ. іст. б-ка України ; упоряд.: Т. Приліпко [та ін.] ; відп. за вип. О. Виноградова. – Київ : Арістей, 2007. – 556 с.

Доба революції. – С. 286–305.

786. Історія України : наук.-допом. бібліогр. покажч. за 2006 рік / Держ. іст. б-ка України ; упоряд.: Т. Приліпко [та ін.] ; відп. за вип. А. Скорохатова. – Київ : Арістей, 2008. – 714 с.

Доба революції. – С. 365–389.

787. Історія України : наук.-допом. бібліогр. покажч. за 2007 рік / упоряд.: Т. Приліпко [та ін.] ; Держ. іст. б-ка України. – Київ : Арістей, 2009. – 752 с.

Доба революції. – С. 409–434.

788. Історія України : наук.-допом. бібліогр. покажч. за 2008 рік / ДЗ "Нац. іст. б-ка України" ; упоряд.: Т. Приліпко [та ін.] ; відп. за вип. А. Скорохватава. – Київ : Вид. дім "Вініченко", 2011. – 767 с.

Доба революції. – С. 406–440.

789. Історія України : наук.-допом. бібліогр. покажч. за 2009 рік / Нац. іст. б-ка України ; упоряд.: Т. Приліпко [та ін.] ; відп. за вип. А. Скорохватава. – Київ : Вид. дім "Вініченко", 2011. – 643 с.

Доба революції. – С. 337–361.

790. Історія України : наук.-допом. бібліогр. покажч. за 2010 рік / Нац. іст. б-ка України ; упоряд.: Т. Приліпко [та ін.] ; відп. за вип. А. Скорохватава. – Київ : Вид. дім "Вініченко", 2012. – 615 с.

Доба революції. – С. 292–311.

791. Історія України : наук.-допом. бібліогр. покажч. за 2011 рік / Нац. іст. б-ка України ; упоряд.: Т. Приліпко [та ін.] ; відп. за вип. А. В. Скорохватава. – Київ : Вид. дім "Вініченко", 2013. – 644 с.

Україна в 1917–1920 рр. – С. 323–346.

792. Історія України : наук.-допом. бібліогр. покажч. за 2012 рік / НАН України, Ін-т історії України, Нац. іст. б-ка України ; упоряд.: Т. Приліпко [та ін.] ; відп. за вип. А. В. Скорохватава ; наук. ред. Г. Боряк. – Київ, 2014. – 709 с.

Україна в 1917–1920 рр. – С. 350–379.

793. Історія України : наук.-допом. бібліогр. покажч. за 2013 рік / Нац. іст. б-ка України ; упоряд.: Н. Г. Вощевська [та ін.] ; відп. за вип. А. В. Скорохватава. – Київ, 2015. – 701 с.

Україна в 1917–1920 рр. – С. 338–367.

794. Історія України : наук.-допом. бібліогр. покажч. за 2014 рік / Нац. іст. б-ка України ; упоряд.: Н. Г. Вощевська [та ін.] ; відп. за вип. А. В. Скорохватава. – Київ, 2015. – 650 с.

Україна в 1917–1920 рр. – С. 304–334.

795. Історія України : наук.-допом. бібліогр. покажч. за 2015 рік / Нац. іст. б-ка України ; упоряд.: Н. Г. Вощевська [та ін.] ; відп. за вип. А. Скорохватава. – Київ, 2017. – 656 с.

Доба революції. – С. 324–352.

796. Історія українського парламентаризму: від допарламентських форм організації політичного життя до сьогодення / НАН України, Ін-т історії ; редкол.: В. М. Литвин (голова) [та ін.]. – Київ : Дніпро, 2010. – 635 с. : іл. – Бібліогр. в кінці розд.

Зі змісту: Розд. 10. Центральна Рада – перший український парламент / *В. Ф. Верстюк.* – С. 286–318 ; *Розд. 11.* Українська Гетьманська Держава: особливості законотворення / *Р. Я. Пуріг.* – С. 319–328 ; *Розд. 12.* Між демократією і "диктатурою пролетаріату" / *О. Д. Бойко.* – С. 329–338 ; *Розд. 13.* Державотворча діяльність Української Національної Ради / *І. Г. Патер.* – С. 339–352 ; *Розд. 14.* Ради І ВКП(б) – КП(б)У у політичній системі України / *С. В. Кульчицький.* – С. 353–370.

797. Історія українського селянства : нариси : в 2 т. / авт. кол.: О. В. Андрущук [та ін.] ;

відп. ред. В. А. Смолій ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ : Наук. думка, 2006.

Т. 1. – 632 с. : іл.

Зі змісту: Селянська проблема в політиці українських політичних сил та урядів 1917–1920 рр. / В. Ф. Верстюк. – С. 527–555 ; Західноукраїнське село в період визвольних змагань / М. Р. Литвин. – С. 597–622.

798. Історія української дипломатії: перші кроки на міжнародній арені (1917–1924 рр.) : док. і матеріали / М-во закордон. справ України, Держ. комітет арх. України [та ін.] ; упоряд.: Л. В. Андрієвська, Г. К. Волкотруб, М. В. Горбатюк [та ін.] ; редкол.: К. І. Грищенко (голова) [та ін.]. – Київ : Вид-во гуманітар. літ., 2010. – 592 с.

799. Іськів В. Юліан Головінський: життя у полум'ї війни і революційної дії : іст. нарис : [командир Укр. Галиц. Армії] / В. Іськів. – Львів : Простір-М, 2017. – 212 с. : карти, фот. – До 100-річчя Укр. революції.

800. Ішин А. В. Інституціональний підхід як науково-теоретичний інструмент вивчення процесів державного будівництва на кримському просторі в 1917–1922 роках / А. В. Ішин // Грани. – 2013. – № 9. – С. 194–198. – Бібліогр. в кінці ст.

801. Кавунник В. Л. Політика європейських держав до України від Версальських до Ризьких мирних переговорів: документальний та історіографічний огляд / В. Кавунник // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2013. – Вип. 75. – С. 180–182. – Бібліогр. в кінці ст.

802. Кавунник В. Л. Ризький мир у дипломатичних документах урядів УНР і УСРР (серпень 1920 – березень 1921 років) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.06 / В. Л. Кавунник ; НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського. – Київ, 2014. – 16 с.

803. Казанцев Д. Ю. Паперові грошові знаки (бони) України 1917–1920 рр. / Д. Ю. Казанцев // Хмельницькі краєзнавчі студії : наук.-краєзнав. зб. / НАН України, Ін-т історії України, Центр дослідж. історії Поділля. – Хмельницький, 2018. – Вип. 14. – С. 103–123 : іл.

804. Калакура О. Я. Поляки в Українській революції та державотворчих процесах 1917–1920 рр. / О. Я. Калакура // Поляки в етнополітичних процесах на землях України у ХХ столітті : монографія / О. Я. Калакура ; НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2007. – Розд. 3. – С. 114–163.

805. Калакура О. Я. Формування державної культурної політики в добу Української революції 1917–1921 рр. / Я. С. Калакура, О. О. Рафальський, М. Ф. Юрій // Українська культура: цивілізаційний вимір / Я. С. Калакура, О. О. Рафальський, М. Ф. Юрій ; НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2015. – С. 343–345.

806. Каліберда Ю. Ю. Військова мемуаристика як джерело вивчення історії українських військових формувань, 1917–1921 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 20.02.22 / Ю. Ю. Каліберда ; Нац. акад. оборони України. – Київ, 2003. – 19 с.

807. Каліберда Ю. Ю. Військово-морський міністр Української Народної Республіки Михайло Білінський / Ю. Каліберда // Воєнна історія. – 2011. – № 5. – С. 65–71. – Бібліогр. в кінці ст.

808. Каліберда Ю. Ю. Гайдамацькі формування у боротьбі за українську державність

(1917–1921 pp.) / Ю. Каліберда // Воєнна історія. – 2013. – № 1. – С. 75–88. – Бібліогр. в кінці ст.

809. Каліберда Ю. Ю. Іван Полтавець-Остряниця – наказний отаман Українського вільного козацтва / Ю. Каліберда // Воєнна історія. – 2011. – № 4. – С. 98–105. – Бібліогр. в кінці ст.

810. Каліберда Ю. Ю. Національні військові формування в українських арміях 1917–1921 років / Ю. Каліберда // Воєнна історія. – 2012. – № 1. – С. 20–30. – Бібліогр. в кінці ст.

811. Каліберда Ю. Ю. Окремий чорноморський кіш: бойовий шлях військового формування Армії Української Народної Республіки (1917–1921 pp.) / Ю. Каліберда // Воєнна історія. – 2013. – № 4/6. – С. 32–44. – Бібліогр. в кінці ст.

812. Калініченко В. В. На зламі епох: земельна громада в Наддніпрянській Україні (1917–1930 pp.) / В. В. Калініченко ; Харків. держ. акад. культури. – Харків : О. О. Савчук, 2013. – 656 с. : табл.

813. Калінчик В. Українсько-польські стосунки 1917–1926 pp. в українській еміграційній та радянській історіографії / В. Калінчик // Записки осередку Наукового товариства ім. Шевченка у Черкасах. – Черкаси, 2009. – Т. 2. – С. 61–65. – Бібліогр. в кінці ст.

814. Каліщук О. М. Роль галицької інтелігенції в національно-культурному відродженні українців Волині (1914–1918 pp.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / О. М. Каліщук ; НАН України, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича та ін. – Львів, 2003. – 18 с.

815. Кальян С. Є. Політичне становище єврейської національної меншини в умовах української державності в 1917–1920 pp. / С. Є. Кальян // Держава і право. Серія: Юридичні і політичні науки / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – Київ, 2012. – Вип. 55. – С. 533–538. – Бібліогр. в кінці ст.

816. Калюк О. М. Правові основи застосування вогнепальної зброї працівниками міліції (державної варти, державної жандармерії) у період державотворення 1917–1921 років / О. М. Калюк // Актуальні питання історії органів внутрішніх справ України : зб. наук. пр. / Нац. акад. внутр. справ. – Київ, 2010. – [Вип. 1]. – С. 69–75. – Бібліогр. в кінці ст.

817. Каляндрук Т. Андрій Долуд – забутий герой / Т. Каляндрук // Воєнна історія. – 2008. – № 6. – С. 77–81. – Бібліогр. в кінці ст.

818. Кам'янець-Подільський державний український університет (1918–1921 pp.) у документах і матеріалах / уклад.: С. А. Копилов, О. М. Завальнюк ; Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2016. – 848 с.

819. Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка (1918–2008) : бібліогр. покажч. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка ; уклад.: Т. М. Опря [та ін.] ; редкол.: О. М. Завальнюк [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2009. – 112 с.

820. Каневська І. Ольгерд Іполит Бочковський (1885–1939) – український політичний діяч, дипломат, учений : [секретарь укр. дипломат. місії у Празі, 1918–1923 pp.] / І. Каневська // Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки : міжвідом. зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2006. – Вип. 15. – С. 106–114.

821. Капарулін Ю. В. Олександр Рябінін-Скляревський на службі в арміях Української

Народної Республіки та Української Держави / Ю. В. Капарулін // Воєнна історія. – 2012. – № 4/6. – С. 103–109. – Бібліогр. в кінці ст.

822. Капелюшна М. В. Висвітлення в історико-правових дослідженнях законодавчого забезпечення мовної політики за доби Української революції 1917–1921 рр. / М. В. Капелюшна // Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України. Серія: Право та державне управління. – Київ, 2013. – № 1. – С. 23–29. – Бібліогр. в кінці ст.

823. Капелюшна М. В. Державно-правові ідеї в Україні революційної доби 1917–1921 рр.: стан та перспективи наукової розробки / М. В. Капелюшна // Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України. Серія: Право та державне управління. – Київ, 2011. – Вип. 4. – С. 139–143.

824. Капелюшна М. В. Історико-правові дослідження законодавчих засад державного будівництва в Україні (1917–1921 рр.): аналітичний огляд наукового доробку правознавців української діаспори / М. В. Капелюшна // Часопис Київського університету права. – 2013. – Вип. 2. – С. 61–66.

825. Капелюшна М. В. Конституційні проекти та державно-правові ідеї в Україні (1917–1921 рр.): тематичний огляд історико-правових досліджень / М. В. Капелюшна // Варіації модерну та модернізації: український соціум в контексті глобальних процесів : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 28–29 листоп. 2013 р.). – Київ, 2013. – С. 82–83.

826. Капелюшна М. В. Національна та радянська державність України у 1917–1921 рр.: історико-правовий аспект сучасних інтерпретацій / М. В. Капелюшна // Українська державність: історія і сучасність : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 1–2 груд. 2011 р. – Київ, 2012. – С. 88–89.

827. Капелюшна М. В. Українські національні та радянські державні утворення у 1917–1921 рр.: історико-правовий аспект дослідження / М. В. Капелюшна // Дні науки історичного факультету – 2012 : матеріали V Міжнар. наук. конф. молодих учених / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2012. – Вип. 5, ч. 2. – С. 6–7.

828. Капелюшний В. П. Версальський мирний договір / В. П. Капелюшний // Енциклопедія сучасної України / НАН України, Ін-т енцикл. дослідж. [та ін.]. – Київ, 2005. – Т. 4. – С. 274–275.

829. Капелюшний В. П. Державотворча роль національних лідерів та еліти в контексті новітніх фальсифікацій історії Української революції 1917–1921 років / В. П. Капелюшний // Університет. – 2017. – № 3/6. – С. 37–44.

830. Капелюшний В. П. Державотворчі процеси та церква в Україні (1917–1921 рр.) / В. П. Капелюшний // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2001. – Вип. 52. – С. 30–33.

831. Капелюшний В. П. Замасковані імена: псевдоніми і криптоніми та проблема атрибуції авторства в історіографії українських національно-визвольних змагань, 1917–1921 рр. / В. П. Капелюшний. – Київ : Нора-Прінт, 2001. – 104 с.

832. Капелюшний В. П. Здобута і втрачена незалежність: історіографічний нарис української державності доби національно-визвольних змагань (1917–1921 рр.) : монографія / В. П. Капелюшний ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ : Олан, 2003.

– 607 с. – Бібліогр.: с. 507–605.

Зі змісту: **Розд. 1.** Історіографія, джерела та методологія дослідження. – С. 22–65 ; **Розд. 2.** Національно-визвольні змагання 1917–1921 рр. як реалізація української державницької ідеї: інтерпретація вітчизняних та зарубіжних дослідників. – С. 66–95 ; **Розд. 3.** Дослідження конституційно-правових засад української державності на основних етапах визвольних змагань 1917–1921 рр. – С. 96–221 ; **Розд. 4.** Історіографія внутрішньої політики українських урядів доби визвольних змагань. – С. 222–361 ; **Розд. 5.** Зовнішня політика українських урядів доби визвольних змагань як об'єкт історичної науки. – С. 362–413 ; **Розд. 6.** Історики про військове будівництво та захист національної державності України (1917–1921 рр.). – С. 414–485 ; **Розд. 7.** Дослідження причин поразки та історичного значення досвіду й уроків національно-визвольних змагань. – С. 486–494.

Рецензії: **Гриневич В. А.** Проблеми українського державотворення: спроба комплексного аналізу // Історичний журнал. – 2004. – № 3. – с. 90–92.

833. Капелюшний В. П. Зовнішня торгівля і митна політика як необхідні атрибути суверенності України 1917–1921 рр.: історіографічний аналіз / В. Капелюшний // Історичний журнал. – 2003. – № 6. – С. 66–73. – Бібліогр. в кінці ст.

834. Капелюшний В. П. Митна політика як фактор державності і незалежності України (1917–1921 рр.): історіографічний аспект / В. П. Капелюшний // Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України. – Київ, 2004. – Вип. 2. – С. 129–137.

835. Капелюшний В. П. Національна державність та право 1917–1921 рр. у творчій спадщині правників української еміграції / В. П. Капелюшний // Українське право й законодавство за доби Української революції (1917–1921 рр.) : зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 30 листоп. 2017 р. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2018. – С. 55–57.

836. Капелюшний В. П. Національна еліта в Українській революції 1917–1921 років : інтерпретації вітчизняних та зарубіжних дослідників / В. Капелюшний, О. Коваль // Етнічна історія народів Європи : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т. ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2009. – Вип. 30. – С. 23–26. – Бібліогр. в кінці ст.

837. Капелюшний В. П. Незламна і нескорена: національна еліта в Українській революції 1917–1921 років: історіографічний нарис : монографія / В. П. Капелюшний, О. Ф. Коваль. – Київ : Інтерсервіс, 2018. – 479 с. – До 100-річчя проголошення незалежності УНР. – Бібліогр.: с. 350–478 та в підрядк. прим.

Зміст: Передмова. – С. 5–14 ; **Розд. 1.** Історіографія та джерела дослідження. – С. 15–59 ; **Розд. 2.** Українська революція 1917–1921 рр. як реалізація державницької ідеї: інтерпретації вітчизняних та зарубіжних дослідників. – С. 60–95 ; **Розд. 3.** Політична еліта в історіографії Української революції 1917–1921 рр. – С. 96–130 ; **Розд. 4.** Військова еліта 1917–1921 рр. в боротьбі за незалежність України як об'єкт історичної науки. – С. 131–162 ; **Розд. 5.** Висвітлення дослідниками державотворчої ролі науково-освітньої, культурно-мистецької та духовної еліти доби Української революції 1917–1921 рр. – С. 163–195 ; **Розд. 6.** Національна дипломатична еліта в державотворчих процесах 1917–1921 рр. в дослідженнях істориків. – С. 196–230 ; **Розд. 7.** У пошуках справжніх імен: псевдоніми і криптоніми та проблема атрибуції авторства в історіографії української революції 1917–1921 рр. – С. 231–318 ; **Розд. 8.** Проблема перекручень та фальсифікацій щодо державотворчої ролі національних лідерів та еліти в новітніх публікаціях з історії Української революції 1917–1921 рр. – С. 319–341 ; **Підсумки та загальні висновки дослідження.** – С. 342–349 ; Перелік умовних скорочень. – С. 479.

- 838. Капелюшний В. П.** Одіссея українських столиць у контексті державотворення доби національно-визвольних змагань 1917–1921 рр. : історико-історіографічний аспект / В. П. Капелюшний // Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України. – Київ, 2003. – **Вип. 1.** – С. 132–137.
- 839. Капелюшний В. П.** Особливості висвітлення державотворчих процесів доби Української революції 1917–1921 рр. в сучасній історіографії: новітні інтерпретації чи інсинуації? / В. П. Капелюшний // Етнічна історія народів Європи : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т. ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2018. – **Вип. 54.** – С. 118–126. – Бібліогр. в кінці ст.
- 840. Капелюшний В. П.** Особливості новітньої історіографії українських національно-визвольних змагань 1917–1921 рр. / В. Капелюшний // Україна соборна : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2005. – **Вип. 2, ч. 1.** – С. 131–140. – Бібліогр. в кінці ст.
- 841. Капелюшний В. П.** Проблема кордонів та формування державної території України в 1917–1921 рр. : історіографічні та історико-правові аспекти / В. П. Капелюшний // Вісник Академії адвокатури України. – Київ, 2006. – **Вип. 3.** – С. 10–15.
- 842. Капелюшний В. П.** Псевдоніми та криптоніми в контексті проблеми персоніфікації історіографії українських національно-визвольних змагань 1917–1921 рр. / В. П. Капелюшний // Наукові записки з української історії : зб. наук. ст. / Переяслав-Хмельницьк. держ. пед. ун-т ім. Григорія Сковороди. – Переяслав-Хмельницький, 2001. – **Вип. 12.** – С. 431–437.
- 843. Капелюшний В. П.** Соціальна політика національних урядів України (1917–1920 рр.): історіографічні аспекти проблеми / В. Капелюшний, Т. Байлема // Проблеми історії та історіографії України : програма і матеріали наук.-практ. конф., присвяч. 15-річчю з Дня Незалежності України, 5 квіт. 2006 р., Київ / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2006. – С. 35–39. – Бібліогр. в кінці ст.
- 844. Капелюшний В. П.** Соціальна політика національних урядів України у 1917–1920 роках: (на матеріалах Подільської губернії): історіографічні аспекти сучасного дослідження проблеми / В. Капелюшний, Т. Байлема // Етнічна історія народів Європи : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т. ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2011. – **Вип. 34.** – С. 76–79. – Бібліогр. в кінці ст.
- 845. Капелюшний В. П.** Українська дипломатія в постатях / В. П. Капелюшний // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2003. – **Вип. 3.** – С. 797–804. – Критич. ст. на кн.: Матвієнко В. М. Історія української дипломатії ХХ ст. у постатях / В. М. Матвієнко, В. І. Головченко. – Київ : Київ. ун-т, 2001. – 266 с.
- 846. Капелюшний В. П.** Українська національна державність доби визвольних змагань (1917–1921 рр.): історіографія : автореф. дис. ... д-ра іст. наук : 07.00.06 / В. П. Капелюшний ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2004. – 46 с.
- 847. Капелюшний В. П.** "Українська революція 1917–1921 рр." в контексті сучасної фахової підготовки вітчизняних істориків / В. Капелюшний // Етнічна історія народів Європи : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т. ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2017. – **Вип. 52.** – С. 51–54. – Бібліогр. в кінці ст.
- 848. Капелюшний В. П.** Утвердження державної символіки України за доби національно-визвольних змагань 1917–1921 рр.: підсумки та проблеми дослідження / В. П.

Капелюшний // Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України. – Київ, 2003. – **Вип. 2.** – С. 129–137.

849. Капелер А. Мала історія України / А. Капелер ; пер. з нім. О. Блащук ; наук. ред. С. Стельмах. – Київ : К.І.С., 2007. – 264 с. : карти, табл.

Доба революції. – С. 145–160.

850. Капустян Г. Т. Селянський повстанський рух Півдня України в контексті Української революції 1917–1921 рр. / Г. Капустян // Український визвольний рух : наук. зб. / НАН України, Ін-т українознавства ім. Івана Крип'якевича [та ін.]. – Львів, 2011. – **№ 16.** – С. 94–109. – Бібліогр. в підрядк. прим.

Форми і методи боротьби УСС і повстанської армії Н. Махна.

851. Карась А. В. Кролевець у буремні роки українських визвольних змагань 1917–1921 рр. / А. В. Карась, О. В. Пластун // Конотопські читання : зб. пр. / Конотоп. міськ. краєзнав. музей ім. О. М. Лазаревського [та ін.]. – Конотоп, 2017. – **Вип. 8.** – С. 83–99. – Бібліогр. в кінці ст.

852. Кармалюк С. Організація недержавної соціальної опіки [Т-ва Червоного Хреста] в Українській Народній Республіці / С. Кармалюк // Науковий вісник Чернівецького університету. Серія: Історія. Політичні науки. Міжнародні відносини / Чернівець. нац. ун-т. – Чернівці, 2011. – **583/584.** – С. 157–161. – Бібліогр. в кінці ст.

853. Карманський П. С. Шляхом визвольної боротьби (спомини) / П. С. Карманський // Визвольний шлях. – 2005. – **Річник 58, кн. 8.** – С. 86–109. – Бібліогр. в підрядк. прим.

854. Карпов В. В. Символіка українських військових формувань доби визвольних змагань (1917–1920 рр.) / В. В. Карпов, Д. В. Табачник // Військова символіка держави / В. В. Карпов, Д. В. Табачник. – Київ, 2007. – С. 26–41.

855. Карпов В. В. Фалеристичні традиції Української Народної Республіки / В. В. Карпов // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. – 2015. – **№ 1.** – С. 178–182. – Бібліогр. в кінці ст.

856. Карпюк Я. Проблеми отримання незалежності України протягом 1917–1920 рр. / Я. Карпюк // Проблеми історії та історіографії України : матеріали V Міжнар. наук. конф. "Дні науки історичного факультету – 2012". Секція каф. історії для гуманітар. ф-тів (Київ, 12–13 квіт. 2012 р.) / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2012. – С. 34–36. – Бібліогр. в кінці ст.

857. Касцюк М. П. Беларуская Народная Рэспубліка – Українська Народная Рэспубліка: некаторыя асаблівасці шляху і ўзаемаадносін / М. П. Касцюк // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2008. – **Вип. 24.** – С. 114–118. – Бібліогр. в кінці ст.

858. Качор А. Михайло Іванович Туган-Барановський на службі науки й свого народу / А. Качор // Історія народного господарства та економічної думки України : міжвідом. зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т економіки та прогнозування. – 2015. – **Вип. 48.** – С. 315–335. – Бібліогр. в кінці ст.

859. Кетрос Д. Ямпільська республіка: як творилось українське військо ХХ ст.: козакам Ямпільської республіки : [спогади] / Д. Кетрос ; передм. М. М. Крижанівського // Русалка Дністровая : літ.-краєзнав. зб. – Вінниця, 2013. – **[Вип. 1].** – С. 183–204.

860. Київ : іст.-біогр. енцикл. довід. / Г. Ю. Івакін, М. Б. Кальницький, Ю. В. Павленко [та ін.] ; відп. ред. Ю. О. Храмов ; НАН України, Ін-т гуманітар. дослідж. – Київ : Фенікс, 2007. – 1120 с. : іл.

Доба революції. – С. 109–116.

861. Кирея В. В. Формування Військово-повітряних сил в українсько-польській війні (1918–1919) / В. В. Кирея // Україна – Польща: історична спадщина і суспільна свідомість / НАН України, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича. – Львів, 2015. – **Вип. 8.** – С. 86–99.

862. Киридон А. М. Актуалізація концепції М. С. Грушевського в репрезентації етапів українського державотворення / А. Киридон, С. Троян // Україна – Європа – Світ. Серія: Історія, міжнародні відносини : міжнар. зб. наук. пр. / Тернопіл. нац. пед. ун-т ім. Володимира Гнатюка. – Тернопіль, 2016. – **Вип. 18.** – С. 22–29.

863. Киридон А. М. Парфеній Левицький і рух за автокефалію Української Православної Церкви [у 1920–1921 рр.] / А. М. Киридон // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2005. – **Вип. 77/79.** – С. 79–82. – Бібліогр. в кінці ст.

864. Киридон А. М. Унормування церковно-релігійного життя в Україні (1917–1918): до 100-річчя створення Міністерства ісповідань / А. Киридон // Історія релігій в Україні : наук. зб. / Ін-т релігієзнавства [та ін.]. – Львів, 2018. – **Вип. 28, ч. 1.** – С. 266–282. – Бібліогр. в кінці ст.

865. Кириєвський В. Д. Петлюрівець Пилип Ващенко / В. Д. Кириєвський // Сіверщина в історії України : зб. наук. пр. / Нац. заповідник "Глухів" [та ін.]. – Київ ; Глухів, 2016. – **Вип. 9.** – С. 458–461. – Бібліогр. в кінці ст.

866. Кириченко В. Г. Участь В. Зіньківського в Українській національно-визвольній революції 1917–1920 рр. / В. Г. Кириченко // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2004. – **Вип. 8.** – С. 146–150. – Бібліогр. в кінці ст.

867. Кириєнко О. Перші хвилі Української Революції у спогадах Людмили Старицької-Черняхівської / О. Кириєнко // Український археографічний щорічник / НАН України, Археогр. коміс., Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського. – Київ, 2007. – **Вип. 12.** – С. 517–533. – Бібліогр. в підрядк. прим.

868. Кізюн В. К. Становлення органів селянського самоврядування на Півдні України в 1917–1920 рр. / В. К. Кізюн // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2004. – **Вип. 8.** – С. 214–217. – Бібліогр. в кінці ст.

869. Кір'яков П. О. Україна і Росія в історичній ретроспективі (1917–1922 рр.) / П. О. Кір'яков // Науковий вісник Дипломатичної академії України. – Київ, 2004. – **Вип. 10:** Зовнішня політика і дипломатія: погляд із 21-го століття, **ч. 2.** – С. 474–480. – Бібліогр. в кінці ст.

870. Кісілюк Е. М. Дотримання законності органами міліції в період українського державотворення 1917–1921 рр. / Е. М. Кісілюк // Актуальні питання історії органів внутрішніх справ України : зб. наук. пр. / Нац. акад. внутр. справ. – Київ, 2010. – [**Вип. 1**].

– С. 62–68. – Бібліогр. в кінці ст.

871. Кісілюк Е. М. Кримінальне законодавство в період українського державотворення (1917–1921 рр.) : монографія / Е. М. Кісілюк. – Київ : Вид-во Європ. ун-ту, 2011. – 231 с. – Бібліогр.: с. 216–230.

Зі змісту: Загальна кримінально-правова характеристика злочинів проти держави, громадського порядку та громадської безпеки. – С. 16–23 ; Загальна кримінально-правова характеристика злочинів проти власності. – С. 51–59 ; Загальна кримінально-правова характеристика господарських та службових злочинів. – С. 89–96.

872. Кічьова М. Є. Бандитська Одеса в період Української революції 1917–1921 рр. / М. Є. Кічьова // Інтелігенція і влада. Серія: Історія / Одес. нац. політехн. ун-т. – Одеса, 2017. – Вип. 37. – С. 87–97. – Бібліогр. в кінці ст.

873. Клименко І. В. Матеріали до історії дитячих періодичних видань: "Волошки", "Барвінок", "Весняні хвилі" у 1917–1920-ті роки (з фондів Інституту рукопису НБУВ) / І. В. Клименко // Бібліотека. Наука. Комунікація : матеріали Міжнар. наук. конф. (Київ, 6–8 жовт. 2015 р.) : в 2 ч. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2015. – Ч. 2. – С. 103–105.

874. Клименко Т. А. Черкащина в період становлення української держави, 1917–1919 рр. / Т. А. Клименко, Е. А. Левицька, П. М. Жук. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2008. – 151 с. : іл., портр. – До 90-річчя утворення УНР та проголошення Акту Злуки. – Бібліогр.: с. 138–141.

875. Клімецький М. Зауваження про польську військову та політичну присутність в Одесі у 1918 і навесні 1919 р. / М. Клімецький // Південний архів. [Серія]: Історичні науки / Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2001. – Вип. 5. – С. 46–52. – Текст пол. – Бібліогр. в кінці ст.

876. Кліщ А. Самостійницькі ідеї Симона Петлюри у публіцистичній візії Романа Рахманного / А. Кліщ // Образ : збірник / Київ. нац. ун-т. ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2017. – Вип. 3. – С. 127–133. – Бібліогр. в кінці ст.

877. Книгиницька О. В. Громадська, військова та науково-педагогічна діяльність Олени Степанів : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / О. В. Книгиницька ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Львів, 2018. – 20 с.

878. Кобинець А. Від української ідеї – до української революції : [історія газ. "Нова Рада"] / А. Кобинець // Образ : збірник / Київ. нац. ун-т. ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2017. – Вип. 3. – С. 56–69. – Бібліогр. в кінці ст.

879. Ковалева Н. А. Сельские сходы в условиях "аграрной революции" в украинских губерниях, 1917–1920 гг. / Н. А. Ковалева // Ежегодник по аграрной истории Восточной Европы, 2012 г.: типология и особенности регионального аграрного развития России и Восточной Европы X – XXI вв. – Москва ; Брянск, 2012. – С. 382–390.

880. Коваленко С. С. Чорні Запорозжці: історія полку : [іст. нарис] / С. Коваленко. – Київ : Стікс, 2012. – 363 с. : фот., карт., іл. – (Події та звершення ; кн. 3). – Бібліогр.: с. 205–206. – Те саме. – 2-ге вид., випр. й допов. – Київ : Стікс, 2015. – 363 с. : фот., карт., іл. – (Події та звершення ; кн. 3)

881. Коваль В. В. Створення інституту комісарів народної освіти та його діяльність на

Поділля (1917–1919 рр.) / В. В. Коваль // Освіта, наука і культура на Поділля : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2006. – Т. 7. – С. 12–77.

882. Коваль В. В. Участь подільського учительства у державотворчих, політичних і освітніх процесах (1917–1920 рр.) / В. В. Коваль // Освіта, наука і культура на Поділля : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2006. – Т. 8. – С. 23–34.

883. Коваль О. Ф. Висвітлення істориками державотворчої ролі національної науково-освітянської, культурно-мистецької та духовної еліти доби Української революції, 1917–1921 років: досягнення та наукові перспективи / О. Коваль // Етнічна історія народів Європи : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т. ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2011. – Вип. 35. – С. 15–21. – Бібліогр. в кінці ст.

884. Коваль О. Ф. Застосування вченими методу просопографії при дослідженні ролі національної еліти в державотворчих процесах доби Української революції, 1917–1921 рр. / О. Ф. Коваль // Часопис української історії : зб. наук. ст. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2011. – Вип. 20. – С. 93–96.

885. Коваль О. Ф. Національна еліта революційної доби в перших публікаціях очевидців Української революції, 1917–1921 рр. / О. Ф. Коваль // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2011. – Вип. 47. – С. 191–196. – Бібліогр. в кінці ст.

886. Коваль О. Ф. Українська еліта в національних державотворчих процесах 1917–1921 років: історіографія : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.06 / О. Ф. Коваль ; Переяслав-Хмельниц. держ. пед. ун-т ім. Григорія Сковороди. – Переяслав-Хмельницький, 2011. – 20 с.

887. Коваль Р. М. Багряні жнива Української революції. 100 історій і біографій учасників Визвольних змагань : воєн.-іст. нариси / Р. М. Коваль ; передм. Л. Череватенка. – Київ : Укр. письменник, 2005. – 397, [1] с. – Джерела та біогр. довідки про авт.: с. 347–394. – Те саме. – 2-ге вид., випр. і допов. – Київ : Діокор, 2006. – 401, [1] с.

Історія Армії УНР, Української галицької армії, Українських січових стрільців та повстансько-партизанських загонів Правобережної і Лівобережної України.

888. Коваль Р. М. За волю і честь : невігадані історії і вояцькі біографії / Р. Коваль ; передм. І. Драча. – Київ : Діокор, 2005. – 404 с.

889. Коваль Р. М. І нарекли його отаманом Орлом: біографія полковника армії УНР Якова Гальчевського / Р. М. Коваль. – Літин, 2005. – 47 с. : портр. – (Видання Історичного клубу "Холодний Яр")

890. Коваль Р. М. Історія Холодноярської організації [1917–1922 рр.] / Р. Коваль. – Київ ; Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2016. – 104 с. – (Бібліотека Історичного клубу "Холодний Яр") (Серія: Отаманія ХХ ст. ; кн. 8)

891. Коваль Р. М. Кость Блакитний, головний отаман Холодного Яру / Р. Коваль // Січеслав. – 2012. – № 3. – С. 161–169.

892. Коваль Р. М. Михайло Гаврилко: і стеком, і шаблею : іст. нарис / Р. Коваль. – Київ : Іст. клуб "Холодний Яр" ; Вінниця : Держ. картогр. ф-ка, 2011. – 472 с. : фот. – (Бібліотека Історичного клубу "Холодний Яр") (Отаманія ХХ ст. ; кн. 2). – Геогр. покажч.: с. 454–458.

– Імен. покажч.: с. 459–470. – Бібліогр.: с. 178–184 та в підрядк. приміт.

Про скульптора, художника, поета та, зокрема, про чотаря УСС, повстанського отамана та організатора війська Українських Січових Стрільців та Сірої дивізії.

893. Коваль Р. М. Повстанці Катеринославщини в боротьбі за Україну [періоду Директорії та рад. влади, 1919–1920 рр.] / Р. Коваль // Січеслав. – 2012. – № 3. – С. 151–160. – Бібліогр. в кінці ст.

894. Коваль Р. М. "Подебрадський полк" Армії УНР / Р. Коваль, В. Моренець. – Київ : Укр. пріоритет, 2015. – (Серія: Видатні українці ; кн. 5) (Бібліотека Історичного клубу "Холодний Яр").

Т. 1, кн. 1. – 376 с. : портр.

895. Коваль Р. М. "Подебрадський полк" Армії УНР / Р. Коваль, В. Моренець, Ю. Юзич. – Київ : Орієнтир, 2017. – (Серія: Видатні українці ; кн. 8) (Бібліотека Історичного клубу "Холодний Яр") (Енциклопедія Визвольної боротьби).

Т. 2. – 376 с. : портр.

896. Коваль Р. М. Сто історій Визвольної війни: епізоди боротьби УСС, військ Центральної Ради, Армії УНР, повстансько-партизанських загонів та Кубанської армії / Р. М. Коваль. – Київ : Іст. клуб "Холодний Яр" : Наш формат, 2015. – 363, [1] с. : фот. – (Бібліотека Історичного клубу "Холодний Яр") (Серія: "Отаманія ХХ століття" ; кн. 7)

897. Коваль Р. М. Трагедія отамана Волинця / Р. Коваль, К. Завальнюк. – Київ : Діокор, 2002. – 285 с. : фот. – Бібліогр.: с. 282.

Про збройну боротьбу на Поділлі, Волині та Галичині.

898. Коваль Ю. М. Деякі питання організації інтендантської служби в Галицькій армії (1918–1919 рр.) / Ю. М. Коваль // Історичні студії Волинського національного університету ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2010. – Вип. 3. – С. 53–58.

899. Ковальова Д. Проблеми історії України 1917–1920-х років у статтях російських науковців / Д. Ковальова // Шевченківська весна : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів та молодих вчених, присвяч. 90-річчю Української революції, 1917–1920 рр., [Київ, 1–4 берез. 2007 р.] / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2007. – Вип. 5, ч. 1: Історія. – С. 27–29. – Бібліогр. в кінці ст.

900. Ковальова Н. А. "Аграрна революція" в оцінці її учасників (за спогадами мешканців села Глодоси Херсонської губернії) / Н. А. Ковальова // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2012. – Вип. 13. – С. 130–132. – Бібліогр. в кінці ст.

901. Ковальова Н. А. Вплив общини на селянське життя періоду революції та громадянської війни, 1917–1921 рр. в Україні / Н. А. Ковальова // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2003. – Вип. 7. – С. 106–108. – Бібліогр. в кінці ст.

902. Ковальова Н. А. До питання про мотивацію участі українського селянства в революційних подіях 1917–1921 рр. : соціально-екон. і психол. аспект / Н. А. Ковальова // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2002. – Вип. 5. – С. 250–254.

903. Ковальова Н. А. До питання про роль світового досвіду вирішення аграрно-

селянського питання у формуванні аграрної політики українських урядів, 1917–1921 рр. / Н. А. Ковальова // Наддніпрянська Україна: історичні процеси, події, постаті : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2003. – **Вип. 2.** – С. 169–175. – Бібліогр. в кінці ст.

904. Ковальова Н. А. Питання власності на землю у психології селян періоду революції та громадянської війни в Україні, 1917–1921 рр. / Н. А. Ковальова // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2004. – **Вип. 8.** – С. 217–220. – Бібліогр. в кінці ст.

905. Ковальова Н. А. Погляди та діяльність К. А. Мацієвича у вирішенні аграрного питання в Україні у 1917–1918 рр. / Н. А. Ковальова // Революції в Україні у ХХ – ХХІ століттях: співзвуччя епох : матеріали ІІ наук. конф. (6 жовт. 2006 р.) / Одес. юрид. ін-т Харків. нац. ун-ту внутр. справ. – Одеса, 2006. – С. 34–38. – Бібліогр. в кінці ст.

906. Ковальова Н. А. Політичні аспекти "аграрної" революції 1917–1922 рр. в Україні / Н. А. Ковальова // Історико-політичні студії : зб. наук. пр. / Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана [та ін.]. – Київ, 2013. – **№ 1.** – С. 19–26. – Бібліогр. в кінці ст.

907. Ковальова Н. А. Селяни, поміщики і держава : конфлікти інтересів. "Аграрна революція" в Україні, 1902–1922 рр. / Н. А. Ковальова ; Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ : Ліра, 2016. – 368 с.

Зі змісту: Конфронтація селян з поміщиками в 1917–1922 рр. як апогей "аграрної революції". – С. 182–289 ; Селянство і держава в умовах воєнного часу (1917–1922 рр.). – С. 290–350.

908. Ковальова Н. А. Соціальна активізація селянського самоврядування в Україні в умовах революції та громадянської війни, 1917–1920 рр. : (за матеріалами сільських сходів) / Н. А. Ковальова // Питання аграрної історії України та Росії : матеріали дев'ятих наук. читань, присвяч. пам'яті Д. П. Пойди / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2012. – С. 112–119.

909. Ковальова Н. А. Соціально-економічний аспект аграрної політики українських урядів періоду революції, 1917–1921 рр. / Н. А. Ковальова // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2001. – **Вип. 3.** – С. 211–214. – Бібліогр. в кінці ст.

910. Ковальова Н. А. Соціально-економічні аспекти життя селян Катеринославщини у 1917–1921 рр. / Н. А. Ковальова // Наддніпрянська Україна: історичні процеси, події, постаті : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2005. – **Вип. 3.** – С. 199–206. – Бібліогр. в кінці ст.

911. Ковальова Н. А. Соціально-економічні витоки аграрного питання і постановка його у програмах українських політичних партій періоду революції 1917–1921 рр. / Н. А. Ковальова // Наддніпрянська Україна: історичні процеси, події, постаті : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2001. – **Вип. 1.** – С. 166–176. – Бібліогр. в кінці ст.

Східноукраїнські землі за Центральної Ради, Гетьманату та Директорії.

912. Ковальова Н. А. Трансформація общинних зв'язків в українському селі під час революції і громадянської війни 1917–1921 рр. : (на матеріалах Катеринославської губернії) / Н. А. Ковальова // Питання аграрної історії України та Росії : матеріали четвертих наук. читань, присвяч. пам'яті Д. П. Пойди / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся

Гончара. – Дніпропетровськ, 2002. – С. 145–150. – Бібліогр. в кінці ст.

913. Ковальова О. В. Українська революція 1917–1920 рр.: (до історіографії проблеми) / О. В. Ковальова, І. В. Гречко // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2001. – Т. 7. – С. 458–464.

914. Ковальчук М. А. Війна з більшовицькою Росією за незалежність, 1917–1920 / М. Ковальчук. – Київ, 2007. – 70 с. – (За незалежність і соборність).

Зміст: Передне слово. – С. 3–4 ; Національне самовизначення по-ленінському. – С. 5–12 ; Перша війна. – С. 13–20 ; Брестський мир і вигнання з України російських більшовицьких військ. – С. 21–28 ; Друга війна. – С. 29–34 ; У кільці фронтів. – С. 35–42 ; Бої на Поділлі, наступ на Київ і катастрофа українського фронту. – С. 43–50 ; Перший Зимовий похід армії УНР. – С. 51–56 ; Українсько-польський союз 1920 р.: за нашу і вашу свободу. – С. 57–63 ; Трагедія Другого Зимового походу. – С. 64–68 ; Післямова. – С. 69.

915. Ковальчук М. А. Генерал Микола Капустянський (1881–1969) / М. А. Ковальчук ; НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського. – Київ : Вид-во ім. О. Теліги, 2006. – 126 с. : іл. – Бібліогр. в підрядк. прим.

Зі змісту: Українська революція і М. Капустянський. – С. 11–20 ; Військова діяльність М. Капустянського у гетьманській армії. – С. 20–24 ; У боротьбі за незалежність Батьківщини на службі в Армії УНР. – С. 24–58.

916. Ковальчук М. А. На чолі Січових Стрільців [Є. Коновалець] / М. А. Ковальчук // Пам'ять століть. – 2001. – № 4. – С. 88–104.

917. Ковальчук М. А. На чолі Січових стрільців: військово-політична діяльність Євгена Коновальця в 1917–1921 рр. / М. Ковальчук ; НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського. – Київ : УВС ім. Ю. Липи, 2010. – 288 с. : фот.

Зміст: Вступ. – С. 5–12 ; Перша світова війна і російський полон. – С. 13–20 ; Доба Центральної Ради. – С. 21–49 ; Гетьманат П. Скоропадського. – С. 50–62 ; Участь у Протигетьманському повстанні. – С. 63–73 ; Командир Осадного корпусу в Києві. – С. 74–86 ; У боротьбі проти більшовиків. – С. 87–113 ; Триумф і трагедія соборного фронту. – С. 114–128 ; Власним шляхом. – С. 129–150 ; Стрілецька Рада і "галицьке питання". – С. 151–166 ; Завершення Визвольної війни. – С. 167–176 ; На уламках минулого. – С. 177–196 ; Повернення до Галичини. – С. 196–216 ; Післямова. – С. 217–260 ; Іменний покажчик. – С. 260–266 ; Джерела і література. – С. 267–287.

Примірник НБУВ з дарчим написом: "Національній бібліотеці України ім. В. Вернадського від автора. 29.11.2010. Підпис".

918. Ковальчук М. А. Уряд УНР, російські більшовики й організація повстансько-партизанського руху в Україні проти білогвардійських військ генерала А. Денікіна / М. А. Ковальчук // Науковий вісник Волинського національного університету ім. Лесі Українки. Серія: Історичні науки. – Луцьк, 2010. – № 1. – С. 58–64. – Бібліогр. в кінці ст.

919. Ковпаненко Н. Дослідження історико-художньої спадщини в Україні в 1917–1920-ті роки / Н. Ковпаненко // Україна ХХ століття: культура, ідеологія, політика : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Львів, 2015. – Вип. 20. – С. 382–391. – Бібліогр. в підрядк. прим.

920. Козак І. Націоналізм М. І. Міхновського в контексті української національної ідеї / І.

Козак // Україна і Польща в ХХ столітті: проблеми і перспективи взаємовідносин : зб. наук. пр. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Краків. пед. акад. ім. Комісії едукації народової. – Київ ; Краків, 2002. – С. 19–21. – Бібліогр. в кінці ст.

921. Козак П. М. Городиловичі – наша пам'ять, шана і любов / П. М. Козак, О. І. Мадзьопа, М. В. Процюк. – Київ : Талком, 2016. – 239 с.

Зі змісту: Утворення Української Народної Республіки. – С. 55–58 ; Утворення Західно-Української Народної Республіки. – С. 59–60 ; Проголошення української влади в Сокалі. Війна з поляками. – С. 61–69 ; Війна армій Польщі та УНР проти більшовиків. – С. 69–71 ; Україна і Польща перед Паризькою мирною конференцією. – С. 72–75 ; Українське питання на Паризькій мирній конференції. – С. 75–77.

922. Козярчук Л. Л. Сторінки історії містечка Рожище : іст.-краєзнав. нариси / Л. Л. Козярчук. – Луцьк : Вежа-Друк, 2016. – 270 с. : іл.

Зі змісту: Українська Центральна Рада та Гетьманат Скоропадського. – С. 81–82 ; Бої УНР із поляками за Переспу-Рожище навесні 1919 р. – С. 83–84 ; Політично-суспільне життя містечка в 1919–1920 рр. – С. 84–86 ; Оборона м. Рожище від більшовиків улітку 1920 р. – С. 86–92.

923. Колесник В. Ф. Відносини України і Війська Донського у 1917–1920 рр. (за документами Державного архіву Російської Федерації) / В. Ф. Колесник, В. Р. Мараєв // Науковий вісник Дипломатичної академії України. Серія: Історичні науки. – Київ, 2013. – **Вип. 20:** Зовнішня політика і дипломатія: традиції, тренди, досвід, **ч. 1.** – С. 171–183.

924. Колесник В. Ф. Створення дипломатичного представництва Війська Донського в Україні (1917–1919 рр.) / В. Ф. Колесник, В. Р. Мараєв // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2013. – **Вип. 72.** – С. 102–109. – Бібліогр. в кінці ст.

925. Колесник О. С. Історик у вирі революції: громадсько-політична та наукова діяльність В. Л. Модзалевського протягом 1917–1920 рр. / О. С. Колесник // Історичні, культурні та соціально-економічні аспекти регіонального розвитку : матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф., 14 листоп. 2017 р. / Кременчуц. нац. ун-т ім. Михайла Остроградського [та ін.]. – Кременчук, 2017. – С. 68–70. – Бібліогр. в кінці ст.

926. Колеснікова В. А. Археологічні установи Української академії наук у перші роки її існування [1918–1922 рр.] / В. А. Колеснікова // Археологія. – 2012. – **№ 1.** – С. 115–122. – Бібліогр. в кінці ст.

927. Колесніченко-Братунь Н. Р. З історії дипломатичної служби України (1917–1920 рр.) / Н. Р. Колесніченко-Братунь // Науковий вісник Дипломатичної академії України. – Київ, 2001. – **Вип. 5:** Українська зовнішня політика та дипломатія: десять років незалежності. – С. 347–349. – Бібліогр. в кінці ст.

928. Коловрат Ю. А. Змиевский уезд Харьковской губернии в годы гражданской войны в России, 1917–1921 / Ю. А. Коловрат. – Харьков : Мачулин Л. І., 2012. – 164 с. : іл., карти. – Бібліогр.: с. 114–124.

929. Коломієць О. Ю. Українські наукові юридичні товариства періоду Національно-демократичної революції (1917–1918 рр.) / О. Ю. Коломієць // Вісник Національного університету внутрішніх справ. – Харків, 2004. – **Вип. 26.** – С. 177–180. – Бібліогр. в кінці ст.

- 930. Колосова О. О.** Організація охорони здоров'я та соціального забезпечення населення в часи правління національних урядів, 1917–1921 років / О. О. Колосова // Вісник Запорізького національного університету. Серія: Юридичні науки. – Запоріжжя, 2010. – № 2. – С. 21–28.
- 931. Колпакова О. О.** Історик у вирі історії: Дмитро Іванович Яворницький в революційну і постреволуційну добу / О. О. Колпакова // Наддніпрянська Україна: історичні процеси, події, постаті : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2005. – Вип. 3. – С. 43–53. – Бібліогр. в кінці ст.
- 932. Колянчук О.** За нашу і вашу свободу. Учасники українських визвольних змагань 1917–1921 рр.: місця пам'яті в Польщі : довідник / О. Колянчук. – Дрогобич : Коло, 2018. – 288 с. : іл., карти, фот.
- 933. Комаренко О. Ю.** Деякі аспекти перебування військ країн Антанти на Півдні України в 1918–1919 роках / О. Ю. Комаренко // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2003. – Вип. 68/70. – С. 117–121. – Бібліогр. в кінці ст.
- 934. Комаринська З.** Банківська система України періоду державності 1917–1920 рр.: становлення та реалії функціонування / З. Комаринська // Вісник Національного банку України. – 2002. – № 2. – С. 56–59.
- 935. Комарницький О. Б.** Архівні джерела про політичне життя містечок Правобережної України доби Української революції / О. Б. Комарницький // Студії з архівної справи та документознавства : зб. пр. / Укр. НДІ арх. справи та документознавства. – Київ, 2003. – Т. 9. – С. 96–99. – Бібліогр. в кінці ст.
- 936. Комарницький О. Б.** До питання про самоорганізацію студентів Кам'янець-Подільського державного українського університету (1918–1920 рр.) / О. Б. Комарницький, Н. В. Макогончук // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2008. – Т. 11. – С. 20–31.
- 937. Комарницький О. Б.** Документи Державного архіву Хмельницької області про стан освіти в містечках Подільської губернії у добу Української революції / О. Б. Комарницький // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2005. – Т. 5. – С. 3–13.
- 938. Комарницький О. Б.** Єврейська національна школа в містечках Правобережної України 1917–1918 рр. / О. Б. Комарницький // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2003. – Т. 3. – С. 139–149.
- 939. Комарницький О. Б.** Ім'я Тараса Шевченка в житті містечок Правобережної України (1917–1920 рр.) / О. Б. Комарницький // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного університету. Серія: Філологічні науки. – Кам'янець-Подільський, 2005. – Вип. 9. – С. 84–88.
- 940. Комарницький О. Б.** Міжетнічні взаємини у містечках Проскурівського повіту у добу української революції 1917–1920 рр. / О. Б. Комарницький // Місто Хмельницький в контексті історії України : матеріали наук. конф., присвяч. встановленню дати "1431" датою найдавнішої згадки про Хмельницький в іст. документах / Хмельниц. обл. краєзнав. музей [та ін.]. – Хмельницький ; Кам'янець-Подільський, 2006. – С. 206–214. – Бібліогр. в кінці ст.

941. Комарницький О. Б. Містечка в Українській революції 1917–1920 рр.: (на матеріалах Кам'янецького повіту Подільської губернії) / О. Б. Комарницький // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2001. – Т. 5. – С. 137–143.

942. Комарницький О. Б. Містечка Волині та Київщини у добу Української революції 1917–1920 рр. : монографія / О. Б. Комарницький ; Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2009. – 311 с. – Бібліогр.: с. 182–268.

Зміст: **Розд. 1.** Історіографія, джерельна база. – С. 10–36 ; **Розд. 2.** Містечка волинського та київського регіонів напередодні революції. – С. 37–57 ; **Розд. 3.** Населення волинських та київських містечок і український національний рух : 3.1. Українські містечкові громади в період Центральної Ради. – С. 58–77 ; 3.2. Містечка Волинської та Київської губерній в умовах Гетьманату. – С. 78–88 ; 3.3. Містечка Волині та Київщини і Директорія УНР. – С. 89–127 ; **Розд. 4.** Міжетнічні взаємини в містечках Волині і Київщини та їх вплив на долю революції. – С. 128–177 ; **Висновки.** – С. 178–181 ; **Додатки:** Список містечок Київської губернії. – С. 269–270 ; Список містечок Волинської губернії. – С. 271–273 ; Поділ містечок за численністю населення на початку ХХ ст. – С. 274 ; Кандидатські списки до Всеросійських Установчих Зборів у Київському виборчому окрузі. – С. 275 ; Результати виборів до Всеросійських Установчих зборів у містечках Київської губернії (1917 р.). – С. 276 ; Кандидатські списки до Українських Установчих Зборів у Київському виборчому окрузі. – С. 277 ; Кандидатські списки до Українських Установчих зборів у Волинському виборчому окрузі. – С. 278 ; Кількість поданих голосів за кандидатські списки на виборах до Українських Установчих Зборів у містечках Волинської губернії (1918 р.). – С. 279 ; Кількість поданих голосів за кандидатські списки на виборах до Українських Установчих Зборів у містечках Київської губернії (1918 р.). – С. 280 ; Дані про селянські виступи у містечках Київської губернії (березень 1917 р. – квітень 1918 р.). – С. 281–282 ; Дані про селянські виступи у містечках Волинської губернії (березень 1917 р. – квітень 1918 р.). – С. 283–284 ; Наказ містечкової громади Кагарлика делегатам, які мали представляти містечко на Київському повітовому селянському з'їзді (1919 р.). – С. 285–286 ; Дані про єврейські погроми, які відбулися у містечках Київської і Волинської губерній впродовж 1917 р. – С. 287–288 ; Дані про єврейські погроми у містечках Київської та Волинської губерній (кінець 1918 р. – 1920 р.). – С. 289–297 ; Внутрішня інструкція загону єврейської самооборони м. Шепетівка. – С. 298–299. ; Географічний покажчик. – С. 300–307.

943. Комарницький О. Б. Містечка Правобережної України в добу Української революції, 1917–1920 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / О. Б. Комарницький ; Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці, 2005. – 20 с.

944. Комарницький О. Б. Містечка Правобережної України в добу Української революції, 1917–1920 рр. : історіографія проблеми / О. Б. Комарницький // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2008. – Вип. 1. – С. 180–194. – Бібліогр. в кінці ст.

945. Комарницький О. Б. Містечка Правобережної України в Українській революції, 1917–1920 рр.: (історіографічний аспект) / О. Б. Комарницький // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2001. – Т. 7. – С. 515–521.

946. Комарницький О. Б. Містечка Правобережної України у 1917–1920 рр.: міжетнічний аспект : [українсько-єврейські відносини та єврейські погроми] / О. Б. Комарницький // Історія України: маловідомі імена, події, факти : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії

України. – Київ ; Донецьк, 2001. – **Вип. 15.** – С. 52–57. – Бібліогр. в кінці ст.

947. Комарніцький О. Б. Містечкові євреї Правобережної України і українська державність в 1917–1920 рр. / О. Б. Комарніцький // Актуальні проблеми вітчизняної і всесвітньої історії : матеріали Всеукр. наук. конф. (Луганськ, 8–9 лют. 2001 р.) / Східноукр. нац. ун-т. – Луганськ, 2001. – С. 155–158. – Бібліогр. в кінці ст.

948. Комарніцький О. Б. "Просвіти" містечок Правобережної України у добу Української революції 1917–1920 рр. / О. Б. Комарніцький // Подільська "Просвіта" : історія і сьогодення : зб. наук. пр. за підсумками регіон. наук.-краєзнав. конф., м. Кам'янець-Подільський, 2–3 черв. 2011 р. – Кам'янець-Подільський, 2011. – С. 69–77.

949. Комарніцький О. Б. Просвітницько-освітній рух у містечках Подільської губернії в 1917–1918 рр. / О. Б. Комарніцький // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2004. – **Т. 4.** – С. 68–78.

950. Комарніцький О. Б. Стан освіти в містечках Подільської губернії в період української революції (1917–1920 рр.) / О. Б. Комарніцький // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2002. – **Т. 2.** – С. 40–49.

951. Комарніцький О. Б. Часописи української революції 1917–1920 рр. як важливе джерело вивчення освітніх процесів у містечках Подільської губернії / О. Б. Комарніцький // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2006. – **Т. 8.** – С. 56–61.

952. Кондратюк С. В. Теоретичні основи та практичне втілення парламентаризму в УНР, Гетьманату П. Скоропадського, Директорії / С. В. Кондратюк // Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. – Харків, 2007. – **Вип. 39.** – С. 90–100. – Бібліогр. в кінці ст.

953. Кондратюк Ю. Репрезентативність польських громадських об'єднань Волині (1917–1920 рр.) / Ю. Кондратюк // *Studia Politologica Ucraino-Polona* = Україно-польські політологічні студії / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького [та ін.]. – Житомир ; Київ ; Краків, 2011. – **№ 1.** – С. 218–223.

954. Коновалець Є. М. Причинки до історії української революції / Є. Коновалець. – Львів, 2002. – 64 с.

955. Копиленко О. Л. Кримські "уряди" і "республіки" (1917–1920): різні гасла – спільні проблеми / О. Л. Копиленко // Автономна республіка Крим: проблеми правового статусу : монографія / О. Л. Копиленко. – Київ, 2002. – С. 5–60.

956. Копиленко О. Л. По лінії всеукраїнських інтересів (корені і досвід української державності) / О. Л. Копиленко. – Київ, 2010. – 232 с.

Зі змісту: Правонаступництво вибору. – С. 34–40 ; Де шукати корені?. – С. 41–46. ; За гідне життя у достойній державі. – С. 47–54.

957. Корецька А. І. Освіта України в ідеях Івана Стешенка / А. І. Корецька // Збірник наукових праць Науково-дослідного інституту українознавства. – Київ, 2009. – **Т. 26.** – С. 169–175.

958. Коритко Р. Ф. Підкаміннь – Опільське село між кам'янистими горбами / Р. Ф. Коритко. – Львів : Тріада плюс, 2016. – 360 с. : іл.

Доба революції. – С. 94–124.

959. Корновенко С. В. Погляди П. М. Врангеля на сутність та шляхи вирішення аграрного питання / С. В. Корновенко // Проблеми історії України XIX – початку XX ст. : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2011. – **Вип. 18.** – С. 270–276. – Бібліогр. в кінці ст.

960. Корновенко С. В. Селянська революція, 1917–1921 рр.: ліквідація поміщицького землеволодіння в Україні : [аграрні програми Н. Махна, П. Врангеля, більшовиків] / С. В. Корновенко // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2015. – **Вип. 15.** – С. 55–60. – Бібліогр. в кінці ст.

961. Корновенко С. В. Соціально-економічна політика Н. Махна в українському селі / С. В. Корновенко // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2005. – **Вип. 9.** – С. 175–179. – Бібліогр. в кінці ст.

962. Корновенко С. В. Суб'єктний складник аграрного питання як одна з передумов Української революції 1917–1921 рр. / С. В. Корновенко // Український історичний журнал. – 2017. – **№ 4.** – С. 83–94. – Бібліогр. в підрядк. прим.

963. Корновенко С. В. Українська революція 1917–1921 рр.: селянський фактор / С. В. Корновенко // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2014. – **Вип. 14.** – С. 142–146. – Бібліогр. в кінці ст.

964. Коробка М. Л. Роль "Просвіт" у формуванні національної свідомості українського народу в 1917–1920 роках / М. Л. Коробка // Наукові записки з української історії : зб. наук. ст. / Переяслав-Хмельниц. держ. пед. ун-т ім. Григорія Сковороди. – Переяслав-Хмельницький, 2014. – **Вип. 34.** – С. 152–157.

965. Корогод Б. Л. Село Лікарське в контексті історії Слобідської України / Б. Л. Корогод, Г. І. Корогод ; Нац. спілка краєзнавців України [та ін.]. – Суми : Мрія, 2016. – 184 с. : фот. – Бібліогр.: с. 182–183.

Зі змісту: 1917–1918-ті роки : спроба тодішніх урядів розв'язати земельне питання. – С. 48–63 ; Хутір Лікарський у перше десятиріччя радянської влади (1919–1929 рр.). Суспільно-політичне життя. Культура. – С. 63–82 ; Соціально-економічна політика радянської влади на селі в 1919–1929 рр. – С. 82–110.

966. Король В. Ю. Втрачене, але не забуте: з історії пам'яток церковної архітектури Київщини / В. Ю. Король. – Київ : Академія, 2006. – 96 с. : фот.

Доба революції. – С. 43–46.

967. Корольов Г. О. Академічний дискурс дослідження історії української революції 1917–1921 років (90-ті р. XX ст. – початок ХХІ ст.) / Г. О. Корольов // Історіографічні дослідження в Україні : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2012. – **Вип. 22.** – С. 371–384. – Бібліогр. в кінці ст.

968. Корольов Г. О. Баштанська Республіка: селянська модель влади / Г. О. Корольов //

Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2008. – **Вип. 3.** – С. 172–176. – Бібліогр. в кінці ст.

969. Корольов Г. О. Дисертації з проблем історії Української революції, захищені в 2006–2011 роках / Г. Корольов // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2011. – **Вип. 6.** – С. 408–429.

970. Корольов Г. О. Ідея федералізму як парадигма історичної перспективи доби Української революції, 1917–1921 рр. : [історіографічні інтерпретації] / Г. О. Корольов // Український історичний журнал. – 2010. – **№ 5.** – С. 103–117. – Бібліогр. в кінці ст.

971. Корольов Г. О. Концепція Української революції, 1917–1921 років у текстах польських істориків: ставлення, традиція та історіографічний канон / Г. Корольов // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2017. – **Вип. 12.** – С. 43–60. – Бібліогр. в підрядк. прим.

972. Корольов Г. О. Синдром Січневого повстання: Євгеніуш Ромер про революційне суспільство на сході Європи у 1917–1919 рр. / Г. О. Корольов // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2014. – **Вип. 10.** – С. 91–104. – Бібліогр. в підрядк. прим.

973. Корольов Г. О. Соціальний динамізм та національне самоусвідомлення української інтелігенції в добу визвольних змагань 1917–1921 рр. (методологічний аспект) / Г. О. Корольов // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2007. – **Вип. 2.** – С. 217–225. – Бібліогр. в кінці ст.

974. Корольов Г. О. Трансформації федералістської концепції М. Грушевського в роки еміграції (1919–1924) / Г. Корольов // Історичний журнал. – 2009. – **№ 2.** – С. 64–70. – Бібліогр. в кінці ст.

975. Корольов Г. О. Українська біографія Отто Ейхельмана: імперська лояльність та служіння "іншій" або "своїй" нації / Г. О. Корольов // Архіви України. – 2014. – **№ 1.** – С. 156–167. – Бібліогр. в кінці ст.

976. Корольов Г. О. Федералізм Михайла Грушевського кінця XIX – початку XX ст.: спроба реконструкції / Г. О. Корольов ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ ; Миколаїв : Кольор. світ, 2007. – 99 с. – Бібліогр.: с. 94–97.

977. Корольов Г. О. Федералізм Михайла Грушевського : міфи, уявлення, проекти / Г. О. Корольов ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2012. – 250 с. : іл., фот. – Тит. арк. парал. англ. – Бібліогр.: с. 227–246.

Рецензії: **Тельвак В. В.** [Рецензія] // Український історичний журнал. – 2013. – **№ 1.** – С. 187–191.

978. Космина В. Г. Махновщина: деякі питання методології соціологічного аналізу / В. Г. Космина // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2009. – **Вип. 25.** – С. 47–57. – Бібліогр. в кінці ст.

979. Костенко С. В. Громадська організація селянства доби Української революції / С. В. Костенко // Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. Серія 6: Історичні науки. – Київ, 2013. – **Вип. 10.** – С. 36–49. – Бібліогр. в кінці ст.

- 980. Костенко С. В.** Ідейно-політичні засади та практика селянського громадського руху в Україні (1917–1932 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / С. В. Костенко ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2013. – 19 с.
- 981. Костенко С. В.** Історіографія проблеми дослідження селянського громадського руху в Україні, 1917 – початок 1930-х років / С. В. Костенко // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2013. – **Вип. 68.** – С. 253–258. – Бібліогр. в кінці ст.
- 982. Котляр Ю. В.** Історія українського селянства 1917–1921 рр. у творах зарубіжних дослідників / Ю. В. Котляр // Чорноморський літопис. – Миколаїв, 2013. – **Вип. 7.** – С. 95–99. – Бібліогр. в кінці ст.
- 983. Котляр Ю. В.** Національні меншини в типології селянського повстанського руху Півдня України [доба революції] / Ю. В. Котляр // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2007. – **Вип. 21.** – С. 168–172. – Бібліогр. в кінці ст.
- 984. Котляр Ю. В.** Німецьке та болгарське населення України у повстанській боротьбі (1917–1920 рр.) / Ю. В. Котляр // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2006. – **№ 6.** – С. 71–83. – Бібліогр. в кінці ст.
- 985. Котляр Ю. В.** Німецькі колоністи Півдня України у міжетнічних конфліктах (1918–1920 рр.) / Ю. В. Котляр // Науковий вісник Миколаївського національного університету ім. В. О. Сухомлинського. Серія: Історичні науки. – Миколаїв, 2011. – **Вип. 30.** – С. 192–198. – Бібліогр. в кінці ст.
- 986. Котляр Ю. В.** Повстанство. Селянський рух на Півдні України (1917–1925) / Ю. В. Котляр ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова [та ін.]. – Миколаїв ; Одеса : ВД, 2003. – 193 с. – Бібліогр.: с. 150–178.
- 987. Котляр Ю. В.** Повстанський рух етнічних меншин Півдня України (1917–1931) : монографія / Ю. В. Котляр ; НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса, Миколаїв. держ. гуманітар. ун-т ім. Петра Могили комплексу "Києво-Могилянська академія". – Миколаїв : Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2008. – 156 с. – (Історична бібліотека МДГУ ; кн. 1). – Бібліогр.: с. 127–153.
- 988. Котляр Ю. В.** Селянські повстання на Одещині в 1917–1920 роках / Ю. В. Котляр // Юго-Западна Одессика : ист.-краевед. науч. альм. / Асоц. европ. культури "Золотая акация". – Одесса, 2006. – **Вип. 2.** – С. 58–68. – Бібліогр. в кінці ст.
- 989. Котляр Ю. В.** Селянські релігійні повстання на Півдні України (1917–1922 рр.) / Ю. В. Котляр, А. С. Соловійова // Сумський історико-архівний журнал. – 2016. – **№ 27.** – С. 19–28. – Бібліогр. в кінці ст.
- 990. Котляр Ю. В.** Українські націонал-комуністичні партії і селянство Півдня України в боротьбі за державність (1918–1920) / Ю. В. Котляр // Україна в ХХ столітті: уроки, проблеми, перспективи : зб. ст. / Міжнар. ін-т лінгвістики і права [та ін.]. – Київ, 2001. – С. 279–283. – Бібліогр. в кінці ст.
- 991. Котюк В. О.** Етнонаціональна політика Центральної Ради та Директорії Української Народної Республіки : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / В. О. Котюк ; Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка. – Київ, 2011. – 20 с.

992. Котюк В. О. Політична еліта України в період революції, 1917–1921 рр.: міжнаціональний вимір / В. О. Котюк // Література та культура Полісся : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2009. – **Вип. 51.** – С. 129–135. – Бібліогр. в кінці ст.

993. Кохановський О. Б. Деражнянщина у період Української національної революції 1917–1922 років / О. Б. Кохановський ; редкол.: Б. М. Петришин [та ін.] ; Деражнян. центр. район. б-ка, Центр дослідження Поділля. – Деражня ; Хмельницький : В. В. Ковальський, 2008. – 100 с. – До 85-річчя утворення Деражнян. р-ну.

Зміст: Передмова. – С. 3 ; Вступ. – С. 4–5 ; Історіографія та джерельна база. – С. 6–13 ; Особливості розвитку українського національно-визвольного руху на теренах Деражнянщини. – С. 14–23 ; Деражнянщина у добу Центральної Ради. – С. 24–37 ; Період Гетьманату Української Держави на Деражнянщині. – С. 38–44 ; Деражнянщина за часів Директорії УНР. – С. 45–63 ; Антибільшовицький повстанський рух у краї. – С. 64–72 ; Висновки. – С. 73–75 ; Джерела та література. – С. 76–84 ; Географічний покажчик. – С. 85–86 ; Додатки : [арх. док., фотоматеріали]. – С. 87–99.

994. Коцюба В. О. Гетьманське село Сулимівка : іст.-краєзнав. нарис про село Сулимівка Бориспіль. р-ну на Київщині : [зокрема доби революції] / В. О. Коцюба, О. О. Коцюба, М. Г. Овдієнко. – Бровари : Укр. ідея, 2017. – 328 с. : іл., фот. – (Живиця пам'яті)

995. Коцюк В. Д. Українська влада і розвиток початкової та середньої освіти на Поділлі у 1917–1919 рр. / В. Д. Коцюк, І. В. Рибак // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділь. нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2004. – **Т. 4.** – С. 41–47.

996. Кравець Ю. П. Знамена повстанческої армії Н. Махно, 1918 – 1921 гг. / Ю. П. Кравець // Музейний вісник : щорічник / Запоріж. обл. держадмін. [та ін.]. – Запоріжжя, 2007. – **№ 7.** – С. 127–137. – Бібліогр. в кінці ст.

997. Кравець Ю. П. Махновський командир Пантелеймон Каретников и его судьба / Ю. П. Кравець // Музейний вісник : щорічник / Запоріж. обл. держадмін. [та ін.]. – Запоріжжя, 2011. – **№ 11.** – С. 131–142. – Бібліогр. в кінці ст.

998. Кравченко А. А. Українська загальноосвітня середня школа в період визвольних змагань (1917–1920 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Алла Анат. Кравченко ; Запоріж. держ. ун-т. – Запоріжжя, 2002. – 18 с.

999. Кравченко А. А. Українська загальноосвітня середня школа в період визвольних змагань (1917–1920 рр.) / Алла Анат. Кравченко // Україна ХХ століття: культура, ідеологія, політика : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2001. – **Вип. 5.** – С. 74–82. – Бібліогр. в кінці ст.

1000. Кравчук В. М. Історико-правові аспекти конституційних основ правового статусу суддів у період національно-визвольної боротьби на початку ХХ століття (1917–1921 роки) / В. Кравчук // Історико-правовий часопис. – 2016. – **№ 2.** – С. 33–38. – Бібліогр. в кінці ст.

1001. Кравчук М. В. Збройні сили України в 1917–1921 рр. за архівними матеріалами: історико-правове дослідження / М. Кравчук // Актуальні проблеми правознавства : зб. наук. пр. юрид. ф-ту Тернопіль. нац. екон. ун-ту. – Тернопіль, 2016. – **Вип. 4.** – С. 5–10. – Бібліогр. в кінці ст.

1002. Кравчук М. В. Організаційно-правові засади формування армії України в період Центральної Ради і Гетьманату : порівняльно-правовий аналіз / М. В. Кравчук // Порівняльно-аналітичне право. – 2015. – № 5. – С. 33–37.

1003. Кравчук М. В. Розбудова Української держави та її збройних сил у 1917–1920 роках : історико-правовий аспект [Електронний ресурс] / М. В. Кравчук // Юридичний науковий електронний журнал. – 2016. – № 6. – С. 21–25. – Режим доступу : http://www.lsej.org.ua/6_2015/5.pdf. – Заголовок з екрана.

1004. Кравчук О. М. Подільський губернський староста Сергій Кисельов (1877–1937) у документах епохи / О. М. Кравчук, І. І. Ратушняк, К. В. Завальнюк. – Вінниця : Нілан, 2016. – 282 с.

1005. Красзнавчі бібліографічні посібники бібліотек України, 2011–2015 : бібліогр. покажч. / Нац. іст. б-ка України [та ін.] ; упоряд. О. В. Михайлова. – Київ : НАКККіМ, 2017. – 156 с.

Доба революції. – С. 50–51.

1006. Крамар Ю. Суспільно-політичні процеси на території Західної Волині в період Української революції 1917–1921 рр. / Ю. Крамар // Волинські історичні записки : зб. наук. пр. / Житомир. держ. ун-т ім. Івана Франка. – Житомир, 2010. – Т. 5. – С. 71–76. – Бібліогр. в кінці ст.

1007. Красівський О. Я. Українсько-польські взаємини в 1917–1923 рр. / О. Красівський ; НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса. – Київ : ІПіЕНД, 2008. – 544 с. – Бібліогр.: с. 481–524.

1008. Красільнікова О. В. Деякі аспекти розгортання українського церковно-православного руху 1917–1921 рр. / О. В. Красільнікова // Треті Череванівські читання : зб. наук. ст. за матеріалами Всеукр. наук. конф. (17–18 берез. 2016 р.) / Полтав. нац. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2016. – С. 66–76.

1009. Красільнікова О. В. Діяльність Всеукраїнської православної церковної ради з розвитку українського церковного співу в 1919–1921 рр. / О. В. Красільнікова // Церква – наука – суспільство: питання взаємодії : матеріали чотирнадцятої Міжнар. наук. конф. (25 трав. – 3 черв. 2016 р.) / Нац. Києво-Печер. іст.-культур. заповідник. – Київ, 2016. – С. 207–210. – Бібліогр. в кінці ст.

1010. Красніцький А. В. Державотворчі процеси в Україні 1917–1921 років в новітніх історико-правових дослідженнях / А. В. Красніцький // Українська державність: історія та сучасність : Міжнар. наук.-практ. конф., присв'яч. 20-й річниці Всеукр. референдуму. – Київ, 2012. – С. 89–91.

1011. Красніцький А. В. Історико-правові аспекти дослідження українського державотворення 1917–1921 років: досягнення, проблеми, перспективи / А. В. Красніцький // Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України. Серія: Право та державне управління. – Київ, 2012. – Вип. 2. – С. 22–28.

1012. Красніцький А. В. Національна та радянська державність на західноукраїнських землях у роки Української революції (1917–1921 рр.) в інтерпретаціях правознавців / А. В. Красніцький // Часопис Київського університету права. – 2012. – Вип. 3. – С. 56–61.

1013. Красніцький А. В. Національні та радянські державотворчі процеси в Україні 1917–1921 років: аналітичний історико-правовий огляд новітньої літератури / А. В. Красніцький // Дні науки історичного факультету : матеріали V Міжнар. наук. конф. молодих учених (12–13 квіт. 2012 р.) / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2012. – **Вип. 5, ч. 2.** – С. 7–8.

1014. Красніцький А. В. Тенденції та етапи дослідження державотворчих процесів в Україні (1917–1921 рр.: історико-правовий аспект) / А. В. Красніцький // Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України. Серія: Право та державне управління : наук. зб. – Київ, 2011. – **Вип. 4.** – С. 148–152.

1015. Красніцький А. В. Українська державність 1917–1921 років в історико-правових дослідженнях : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / А. В. Красніцький ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2013. – 20 с.

1016. Красносілецький Д. П. Антибільшовицька боротьба іррегулярних загонів Західного Поділля в 1919–1924 рр. / Д. П. Красносілецький // Місто Хмельницький в контексті історії України : матеріали наук. конф., присвяч. встановленню дати "1431" датою найдавнішої згадки про Хмельницький в іст. документах / Хмельниц. обл. краєзнав. музей [та ін.]. – Хмельницький ; Кам'янець-Подільський, 2006. – С. 432–437. – Бібліогр. в кінці ст.

1017. Крейберт Р. В. Політико-правові відносини Німеччини з урядами УНР та Української Держави (березень – липень 1918 р.) / Р. В. Крейберт // Вісник Національного університету внутрішніх справ. – Харків, 2004. – **Вип. 28.** – С. 252–259.

1018. Кремень В. Г. Українська революція / В. Г. Кремень, Д. В. Табачник, В. М. Ткаченко // Україна: проблеми самоорганізації / В. Г. Кремень, Д. В. Табачник, В. М. Ткаченко. – Київ, 2003. – **Т. 1.** – С. 141–196.

1019. Крестовська Н. М. Типологія української революції, 1917–1921 років / Н. М. Крестовська // Правозастосування: теорія, методологія та практика : зб. матеріалів Міжнар. юрид. наук.-практ. конф. "Актуальна юриспруденція", м. Київ, 13 квіт. 2017 р. : тези наук. доп. – Київ ; Тернопіль, 2017. – С. 220–224. – Бібліогр. в кінці ст.

1020. Кривець Н. В. Джерела до історії українсько-німецьких відносин, 1918–1933 рр. / Н. В. Кривець // Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2007. – **Число 14.** – С. 136–149. – Бібліогр. в кінці ст.

1021. Кривець Н. В. Українсько-німецькі відносини: політика, дипломатія, економіка, 1918–1933 рр. : [монографія] / Н. В. Кривець ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2008. – 322 с. – Бібліогр. в кінці розд.

Зі змісту: Вступ. – С. 5–11 ; **Розд. 1. Стан наукової розробки та джерельна база:** 1.1. Історіографічний огляд проблеми. – С. 12–38 ; 1.2. Джерельна основа дослідження. – С. 39–64 ; **Розд. 2. Українсько-німецькі взаємини в період Першої світової війни:** 2.2. Встановлення і розвиток відносин між Українською Центральною Радою і Німеччиною на початку 1918 р. – С. 83–127 ; **Розд. 3. Активізація двосторонніх відносин у період Української Держави гетьмана П. Скоропадського:** 3.1. Дипломатичні взаємини між Українською Державою і Німеччиною у 1918 р. – С. 128–158 ; 3.2. Фінансово-економічні стосунки між двома державами. – С. 159–173 ; 3.3. Кримське питання у контексті українсько-німецьких взаємин. – С. 174–196 ; **Розд. 4. Відносини Директорії Української Народної Республіки і Німеччини 1919–1921 рр.:** 4.1. Посольство УНР у Берліні. – С. 197–

1022. Кривизюк Л. П. Вишкіл та виховна робота в українських військах періоду визвольних змагань 1917–1920 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 20.02.22 / Л. П. Кривизюк ; Нац. ун-т "Львівська політехніка". – Львів, 2001. – 19 с.

1023. Кривизюк Л. П. Збройні сили України 1917–1920 рр.: вишкіл і виховання : монографія / Л. П. Кривизюк. – Львів, 2006. – 253 с.

1024. Криворіжжя в газетах кінця ХІХ – початку ХХ ст. / упоряд.: О. О. Мельник, І. О. Стеблина. – Кривий Ріг, 2017. – 152 с.

Доба революції. – С. 130–135.

1025. Кривошея І. Участь Надії Суровцевої в Українській національно-демократичній революції (1917–1921 рр.) / І. Кривошея, Л. Якименко // Київські історичні студії : зб. наук. пр. / Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка. – Київ, 2016. – № 1. – С. 78–86. – Бібліогр. в кінці ст.

1026. Крик Н. В. Джерела про забезпечення шкіл України навчально-методичною літературою у 1917–1920 рр. / Н. В. Крик // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2014. – Т. 21. – С. 276–285.

1027. Крик Н. В. Навчальна література загальноосвітніх шкіл Наддніпрянської України у 1917–1921 рр. за документами Центрального державного архіву вищих органів влади і управління України / Н. Крик // Етнічна історія народів Європи : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2015. – Вип. 46. – С. 93–95. – Бібліогр. в кінці ст.

1028. Крик Н. В. Навчально-методичне забезпечення загальноосвітніх шкіл Наддніпрянської України (1917–1921 рр.) в історичній літературі / Н. В. Крик, А. І. Машталір // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2015. – Т. 22. – С. 308–329. – Бібліогр. в кінці ст.

1029. Крик Н. В. Навчально-методичне забезпечення українських шкіл в період національної революції (1917–1920) : огляд сучас. історіографії / Н. Крик // Spheres of Culture : Branch of Ukrainian Studies of Maria Curie-Skłodowska University in Lublin. – Lublin, 2014. – Vol. 8. – P. 316–324.

1030. Крилова Н. Політика українських урядів 1917–1920 рр. щодо релігії та церкви / Н. Крилова, І. Лаврова // Історія релігій в Україні : наук. зб. / Ін-т релігієзнавства [та ін.]. – Львів, 2014. – Кн. 1. – С. 530–536.

1031. Крим в етнополітичному вимірі / М. Панчук, Г. Бекірова, В. Ганкевич [та ін.] ; НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. – Київ : Світогляд, 2005. – 533 с., 11 карт.

Зі змісту: Крим в революційних процесах 1917–1920 рр. Національні рухи в Криму: у пошуках орієнтирів. Утворення Курултаю / Т. Ю. Горбань. – С. 116–152 ; Українські національні уряди і Крим: трансформація взаємовідносин / Д. Омельчук. – С. 152–169.

1032. Кришина Н. В. Діяльність німецьких економічних організацій в Україні у 1918 році

/ Н. В. Кришина, Г. П. Савченко // Етнічна історія народів Європи : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т. ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2004. – **Вип. 16.** – С. 73–77. – Бібліогр. в кінці ст.

1033. Кришина Н. В. Діяльність німецької військової адміністрації в Україні у 1918 році : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Н. В. Кришина ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2006. – 22 с.

1034. Крищук Б. С. Внесок товариства "Просвіта" у становлення системи дошкільного виховання на Поділлі (1918–1920 рр.) / Б. С. Крищук // Педагогічний дискурс : зб. наук. пр. / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки, Хмельниц. гуманітар.-пед. акад. – Хмельницький, 2011. – **Вип. 9.** – С. 191–195.

1035. Крищук Б. С. Діяльність просвітянина Аркадія Животка у контексті становлення дошкільного виховання на Поділлі в 1918–1920 рр. / Б. С. Крищук // Подільська еміграція у контексті європейської та світової культури : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Хмельницький, 17–18 берез. 2011 р.) / Хмельниц. обл. держ. адмін. [та ін.]. – Хмельницький, 2011. – С. 173–180.

1036. Крищук Б. С. Педагогічна та культурно-просвітницька діяльність подільського товариства "Просвіта" на сторінках журналу "Село" (1918–1919 рр.) / Б. С. Крищук // Вісник Прикарпатського університету. Серія: Педагогіка. – Івано-Франківськ, 2010. – **Вип. 25.** – С. 9–14.

1037. Крищук Б. С. Педагогічна та культурно-просвітницька діяльність товариства "Просвіта" на Поділлі (1906–1923 рр.) : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Б. С. Крищук ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Хмельниц. нац. ун-т. – Хмельницький, 2012. – 20 с.

1038. Крічкер О. Ю. Діяльність єврейської самооборони в містечках Правобережної України у часи Української революції / О. Ю. Крічкер // Історичний архів : наук. студії / Чорномор. держ. ун-т ім. Петра Могили [та ін.]. – Миколаїв, 2012. – **Вип. 8.** – С. 41–45. – Бібліогр. в кінці ст.

1039. Крот В. О. Мемуари Віктора Андрієвського як історичне джерело з діяльності Полтавського губернського земства в період Української національної революції / В. О. Крот // Історичні, культурні та соціально-економічні аспекти регіонального розвитку : матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф., 14 листоп. 2017 р. / Кременчуц. нац. ун-т ім. Михайла Остроградського [та ін.]. – Кременчук, 2017. – С. 27–30. – Бібліогр. в кінці ст.

1040. Крочак І. Я. Військово-морські традиції у прапорництві України : [зокрема доби революції] / І. Я. Крочак // Архіви України. – 2012. – **№ 1.** – С. 63–77. – Бібліогр. в кінці ст.

1041. Кряж С. В. Діяльність польських військових формувань в Україні (грудень 1917 року – травень 1918 року) / С. В. Кряж // Збірник наукових праць. Серія: Історія та географія / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків, 2013. – **Вип. 48.** – С. 10–17. – Бібліогр. в кінці ст.

1042. Кубів С. Українська революція 1917–1921 рр. і відновлення української державності / С. Кубів // Право України. – 2017. – **№ 11.** – С. 16–18.

1043. Кугутяк Т. М. Державотворча концепція Степана Томашівського / Т. М. Кугутяк // Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України : зб. наук. ст. / Прикарпат. ун-т ім. Василя Стефаника. – Івано-Франківськ, 2005. – **Вип. 15.** – С. 22–27. – Бібліогр. в кінці ст.

- 1044. Кудлай О. Б.** Громадсько-політична діяльність Бориса Мартоса / О. Кудлай // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2011. – **Вип. 6.** – С. 21–44. – Бібліогр. в кінці ст.
- 1045. Кудлай О. Б.** Олександр Жуковський: сторінки біографії військового міністра УНР / О. Б. Кудлай // Український історичний журнал. – 2014. – **№ 5.** – С. 75–88. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 1046. Кудряченко А. І.** Геополітичні концепції перебудови Європи та виникнення Української Народної Республіки та Західноукраїнської Народної Республіки / А. Кудряченко // Україна крізь віки : зб. наук. пр. на пошану акад. НАН України, проф. В. А. Смолія / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2010. – С. 720–743. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 1047. Кузеванов В. М.** Революції та політичні репресії щодо Української Православної церкви (1917 – 1938 рр.) / В. М. Кузеванов // Проблеми політичної історії України : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2012. – **Вип. 7.** – С. 137–143. – Бібліогр. в кінці ст.
- 1048. Кузьмин Р. Я.** Чесько-словацький корпус в подіях української національної революції (1917–1918 рр.) / Р. Я. Кузьмин // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2012. – **№ 113.** – С. 29–32 ; Слов'янська культура та писемність: минуле та сучасність : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. молодих вчених та студентів. – Ужгород, 2012. – С. 328–337. – Бібліогр. в кінці ст.
- 1049. Кузьминець О. В.** Військові формування січових стрільців – соборницька сила українського народу / О. Кузьминець // Україна соборна : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2005. – **Вип. 2, ч. 3.** – С. 247–252. – Бібліогр. в кінці ст.
- 1050. Кузьміна І.** Політична діяльність Федора Штейнгеля (1906–1918 рр.) : [доби Центральної Ради та Гетьманату] / І. Кузьміна // Проблеми історії України: факти, судження, пошуки : міжвідом. зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2012. – **Вип. 21.** – С. 243–262. – Бібліогр. в кінці ст.
- 1051. Кузьміна Н. А.** До питання про діяльність просвітянських товариств Поділля у 1917–1918 рр. / Кузьміна Н. А. // Подільська "Просвіта": історія і сьогодення : зб. наук. пр. за підсумками регіон. наук.-краєзнав. конф., м. Кам'янець-Подільський, 2–3 черв. 2011 р. – Кам'янець-Подільський, 2011. – С. 91–95.
- 1052. Кукса А. Н.** Белорусско-украинские дипломатические контакты (январь – декабрь 1918 г.) / А. Н. Кукса // Журнал международного права и международных отношений. – 2006. – **№ 1.** – С. 61–65. – Бібліогр. в кінці ст.
- 1053. Кукса А. Н.** Взаимодействие национальных движений Белоруссии и Украины в 1917–1922 гг. / А. Н. Кукса. – Минск : РИВШ, 2010. – 193 с. – Бібліогр.: с. 160–180.
Рецензії: Козляков В. [Рецензія] // Український історичний збірник / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2010. – **Вип. 13, ч. 2.** – С. 221–223.
- 1054. Кукса О. М.** Білорусько-українські відносини під час Української революції / О. Кукса // Шевченківська весна : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів та молодих вчених, присвяч. 90-річчю Української революції, 1917–1920 рр., [Київ, 1–4 берез. 2007 р.] / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2007. – **Вип. 5, ч. 1** : Історія. –

С. 32–35. – Бібліогр. в кінці ст.

1055. Кукса О. М. Взаємовідносини національно-демократичних рухів Білорусії й України (березень 1917 – січень 1919 рр.) / О. Кукса // Український історичний збірник / НАН України, Ін-т історії України, Рада молодих вчених. – Київ, 2007. – **Вип. 10.** – С. 139–145. – Бібліогр. в кінці ст.

1056. Кукса О. М. Особливості національно-державного будівництва в Білорусі та в Україні в 1917–1920 рр. / О. Кукса // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. / Рівн. держ. гуманітар. ун-т. – Рівне, 2014. – **Вип. 25.** – С. 237–238. – Бібліогр. в кінці ст.

1057. Кукурудза А. Р. Холмська єпархія у 1917–1919 рр. / А. Кукурудза // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. / Рівн. держ. гуманітар. ун-т. – Рівне, 2006. – **Вип. 10.** – С. 28–33. – Бібліогр. в кінці ст.

1058. Кульчицький С. В. Від воєнно-революційних випробувань до НЕПу: утвердження більшовицької влади на Донбасі / С. В. Кульчицький, Л. Д. Якубова // Донеччина і Луганщина у XVII-XXI ст.: історичні фактори й політичні технології формування особливого та загального у регіональному просторі / С. В. Кульчицький, Л. Д. Якубова ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2015. – С. 115–161.

1059. Кульчицький С. В. Володимир Винниченко / С. В. Кульчицький, В. Ф. Солдатенко. – Київ : Альтернативи, 2005. – 376 с. – (Особистість і доба)

1060. Кульчицький С. В. Володимир Винниченко: світоглядна еволюція / С. В. Кульчицький // Український історичний журнал. – 2005. – № 4. – С. 47–69. – Бібліогр. в кінці ст.

1061. Кульчицький С. В. Триста років самотності: український Донбас у пошуках смислів і Батьківщини / С. В. Кульчицький, Л. Д. Якубова. – Київ : Кліо, 2016. – 719 с. – Імен. покажч.: 713–719. – Бібліогр. в підрядк. прим.

Доба революції: с. 99–144.

1062. Кульчицький С. В. Українська національно-демократична революція / С. В. Кульчицький // Червоний виклик: історія комунізму в Україні від його народження до загибелі / С. В. Кульчицький. – Київ : Темпора, 2013. – **Кн. 1.** – С. 189–494.

1063. Купрійчук В. М. Внесок вітчизняних та зарубіжних дослідників у з'ясування проблем державної гуманітарної політики українських урядів, 1917–1920 рр. / В. М. Купрійчук // Актуальні проблеми державного управління : зб. наук. пр. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Одес. регіон. ін-т держ. упр. – Одеса, 2013. – **Вип. 4.** – С. 13–16. – Бібліогр. в кінці ст.

1064. Купрійчук В. М. Вплив товариств "Просвіта" на державотворчі процеси гуманітарного розвитку доби Української національної революції (1917–1920 рр.) / В. М. Купрійчук // Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України. – Київ, 2013. – **Вип. 1.** – С. 207–217. – Бібліогр. в кінці ст.

1065. Купрійчук В. М. Гуманітарна політика українських урядів у добу національної революції (1917–1920 рр.) : монографія / В. М. Купрійчук ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – Київ : Вид-во Європ. ун-ту, 2014. – 377 с. – Бібліогр.: с. 320–377.

- 1066. Купрійчук В. М.** Гуманітарні чинники в розвитку українського державотворення (1917–1920 рр.) : автореф. дис. ... д-ра наук з держ. упр. : 25.00.01 / В. М. Купрійчук ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – Київ, 2015. – 36 с.
- 1067. Купрійчук В. М.** Державне управління гуманітарним розвитком національних меншин в Україні у добу національної революції (1917–1920 рр.) / В. Купрійчук // Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. – 2012. – № 3. – С. 196–204. – Бібліогр. в кінці ст.
- 1068. Купрійчук В. М.** Національне книговидання як складова державної гуманітарної політики доби Української національної революції, 1917–1920 рр. / В. М. Купрійчук // Актуальні проблеми державного управління : зб. наук. пр. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Одес. регіон. ін-т держ. упр. – Одеса, 2011. – Вип. 4. – С. 19–23. – Бібліогр. в кінці ст.
- 1069. Купрійчук В. М.** Позашкільна освіта як чинник розвитку державотворчих процесів в Україні у період національно-визвольної боротьби, 1917–1920 рр. / В. М. Купрійчук // Теорія та практика державного управління : зб. наук. пр. / Харків. регіон. ін-т держ. упр. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – Харків, 2012. – Вип. 1. – С. 71–76.
- 1070. Купрійчук В. М.** Проблеми формування мовної політики в сфері освіти в Україні у добу національної революції (1917–1920 років) / В. М. Купрійчук // Самоорганізація й динаміка культури та їх особливості в Україні: зб. наук. пр. / Акад. мистецтв України, Ін-т культурології. – Київ, 2012. – Вип. 2. – С. 34–45. – Бібліогр. в кінці ст.
- 1071. Купрійчук В. М.** Реалізація політики українських урядів у сфері культури в період національно-визвольної боротьби, 1917–1920 рр. / В. Купрійчук // Державне управління та місцеве самоврядування : зб. наук. пр. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України [та ін.]. – Дніпропетровськ, 2012. – № 2. – С. 12–19.
- 1072. Купрійчук В. М.** Розвиток освітніх процесів у період Української національної революції 1917–1920 років / В. Купрійчук // Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України. – Київ, 2011. – Вип. 2. – С. 237–245. – Бібліогр. в кінці ст.
- 1073. Купрійчук В. М.** Роль бібліотек у реалізації державної гуманітарної політики України у добу національно-визвольної боротьби, 1917–1920 рр. / В. М. Купрійчук // Ефективність державного управління : зб. наук. пр. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Львів. регіон. ін-т держ. упр. – Львів, 2012. – Вип. 30. – С. 131–137. – Бібліогр. в кінці ст.
- 1074. Купрійчук В. М.** Становлення національної шкільної освіти як напрям гуманітарної політики в добу Української національної революції (1917–1920 рр.) / В. Купрійчук // Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України. – Київ, 2012. – Вип. 2. – С. 198–207. – Бібліогр. в кінці ст.
- 1075. Купрійчук В. М.** Українська преса 1917–1920 років як джерело вивчення державотворчих процесів гуманітарного розвитку в добу національної революції / В. Купрійчук // Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. – 2012. – № 1. – С. 258–265. – Бібліогр. в кінці ст.
- 1076. Купрійчук В. М.** Управлінські засади реалізації державної політики у сфері розвитку українського театального мистецтва в добу національно-визвольної боротьби (1917–1920 рр.) / В. М. Купрійчук // Вісник Державної академії керівних кадрів культури і

мистецтв. – 2012. – № 2. – С. 196–200. – Бібліогр. в кінці ст.

1077. Купрійчук В. М. Управлінські засади реалізації державної політики щодо розвитку гуманітарної сфери в добу Української національної революції, 1917–1920 рр. / В. М. Купрійчук // Публічне управління та митне адміністрування : наук. зб. / Ун-т мит. справи та фінансів. – Дніпропетровськ, 2015. – № 2. – С. 14–20. – Бібліогр. в кінці ст.

1078. Купцов А. Освітнянські гуртки полонених вояків-українців у таборі Тухоля в 1920–1921 рр. : [про культурно-освітню роботу старшин УГА] / А. Купцов, І. Срібняк // Український історичний збірник, 2001 / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2002. – [Вип. 4]. – С. 235–250. – Бібліогр. в підрядк. прим.

1079. Купчик О. Р. К вопросу об украинско-азербайджанских дипломатических отношениях в 1917–1921 гг. / О. Р. Купчик // Соціальна історія : наук. зб. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2011. – Вип. 7. – С. 43–47. – Библиогр. в конце ст.

1080. Купчик О. Р. Протистояння національних спецслужб УНР та закордонного відділу ЦК КП(б)У на початку 1920-х років / О. Р. Купчик // Роль і місце національної спецслужби в історії українського державотворення : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., Київ, 17 берез. 2017 р. / Служба безпеки України [та ін.]. – Київ, 2017. – С. 135–137.

1081. Купчик О. Р. Украина-азербайджанская дипломатия (1917–1921 гг.): главные действующие лица / О. Р. Купчик, А.-И. У. Дамиров // Соціальна історія : наук. зб. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2012. – Вип. 8. – С. 40–45. – Бібліогр. в кінці ст.

1082. Купчик Я. І. Розвиток муніципальних підприємств в Києві (1917–1919 рр.) / Я. Купчик // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2014. – Вип. 5. – С. 25–28. – Бібліогр. в кінці ст.

1083. Кураєв О. О. Архівна україніка в державних архівах Берліна: документи стосовно політики Німеччини в українському питанні 1913–1918 рр. / О. Кураєв // Архівознавство. Археографія. Джерелознавство : міжвідом. зб. наук. пр. / Укр. НДІ арх. справи та документознавства. – Київ, 2006. – Вип. 8. – С. 141–149. – Бібліогр. в кінці ст.

1084. Курас Г. Дипломат, історик, патріот (Іван Токаржевський-Карашевич) / Г. Курас // Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія: Історичні науки. – Острог, 2007. – Вип. 9. – С. 184–190. – Бібліогр. в кінці ст.

1085. Курас Д. І. Микита Шаповал про українську націю, державу та її творення: погляд із сьогодення : [огляд історіографії та першоджерел] / Д. Курас // Історичний журнал. – 2008. – № 2. – С. 31–42. – Бібліогр. в кінці ст.

1086. Курас Д. І. Основні засади економічної політики в Українській Державі у контексті історичних оцінок Микити Шаповала / Д. Курас // Історичний журнал. – 2008. – № 6. – С. 14–21. – Бібліогр. в кінці ст.

1087. Курас Д. І. Суспільно-політичні погляди М. Шаповала : становлення, еволюція, втілення в історичних концепціях : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.06 / Д. І. Курас ; Київ. славіст. ун-т. – Київ, 2007. – 21 с.

1088. Курас І. Ф. Соборництво і регіоналізм в українському державотворенні (1917–1920 рр.) / І. Ф. Курас, В. Ф. Солдатенко ; НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. – Київ, 2001. – 245, [1] с. – Бібліогр.: с. 227–244.

Зі змісту: Кубань революційна: етнічні і соціальні вектори. – С. 7–36 ; Ілюзії й практика національного нігілізму: погляд із сьогодення на Донецько-Криворізьку Республіку. – С. 37–64 ; Прагнення до єднання: Акт Злуки 1919 р. і доля соборницького процесу. – С. 65–201.

1089. Курах М. С. Перший козацький піхотний полк ім. гетьмана Мазепи : [спогади] / М. Курах ; уклад. М. Ковальчук // Військово-історичний альманах / Центр. музей Збройн. Сил України. – Київ, 2008. – **Число 1.** – С. 93–122 ; **Число 2.** – С. 79–104. – Бібліогр. в кінці ст.

1090. Куромія Г. Свобода і терор у Донбасі: українсько-російське прикордоння, 1870–1990-і роки / Г. Куромія ; пер. з англ. Г. Кьорян, В. Агеев ; передм. Г. Немирі. – Київ : Основи, 2002. – 510 с. : фот.

Доба революції. – С. 119–175.

1091. Куртяк В. Ю. Етнічний фактор у діяльності політичних партій в Україні 1917–1921 років : монографія / Міжрегіон. акад. упр. персоналом, Міжнар. кадрова академія. – Київ : МАУП, 2006. – 155 с.

Зміст: Вступ. – С. 4–12 ; **Розд. 1.** Історія дослідження теми. – С. 13–19 ; **Розд. 2.** Етнонаціональна характеристика України напередодні та під час революції 1917–1920 років. – С. 20–49 ; **Розд. 3.** Вплив етнічного характеру та особливостей ментальної поведінки на діяльність російських і єврейських політичних партій в Україні. – С. 50–52 ; 3.1. Партійна діяльність конституційних демократів. – С. 53–59 ; 3. 3. Російська імперська ідея у діяльності загальноросійських партій соціал-демократичного спрямування. – С. 65–85 ; 3. 4. Етнічний фактор у діяльності єврейських демократичних і соціал-демократичних партій. – С. 85–98 ; **Розд. 4.** Вплив етнічного фактора на діяльність українських партій у часи національної революції у 1917–1920 роках. 4.1. Вплив етнонаціональної ідеї на формування програм українських неосоціалістичних партій. – С. 99–120 ; 4.2. Соціальне та національне у діяльності партій української соціал-демократії. – С. 121–135 ; **Висновки.** – С. 136–140 ; **Список використаних джерел і літератури.** – С. 141–155.

1092. Кутиловська Г. Спогади про Поділля, 1898–1919: іст. нарис / Г. Кутиловська ; пер. з пол. В. Маринич. – Вінниця : Рогальська І. О., 2016. – 100 с. : іл. – (Серія "Село і люди" ; вип. 9)

1093. Куценко М. В. Розвиток драгоманознавства в українській історичній науці в період національно-визвольних змагань, 1917–1921 рр. / М. В. Куценко // Література та культура Полісся. Серія: Історичні науки : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2015. – **Вип. 79 (№ 3).** – С. 166–179. – Бібліогр. в кінці ст.

1094. Куценко Ю. С. Заснування та розвиток Переяславської чоловічої гімназії (1906–1919) / Ю. С. Куценко // Наукові записки з української історії : зб. наук. ст. / Переяслав-Хмельниц. держ. пед. ун-т ім. Григорія Сковороди. – Переяслав-Хмельницький, 2014. – **Вип. 34.** – С. 51–58. – Бібліогр. в кінці ст.

1095. Куций А. Ф. Становлення та функціонування старшинських кадрів українських армій у роки національно-визвольних змагань 1917–1921 рр.: історіографія проблеми / А. Ф. Куций // Військово-науковий вісник / Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – Львів, 2013. – **Вип. 19.** – С. 115–130. – Бібліогр. в кінці ст.

1096. Кучабський В. В. Золоті ворота: історія Січових Стрільців, 1917–1919 : [спогади] / В. Кучабський, М. Безручко, Є. Коновалець ; Наук. т-во ім. Шевченка. – Львів ; Рочестер,

2004. – XX, 395, [15] с. : схеми, 24 арк. фот. – (Українознавча бібліотека НТШ ; число 17).

Зміст: Подвиг в ім'я соборної державності / *О. Романів.* – С. IX-XV ; **Вступне слово** / *І. Кедрин.* – С. XV-XX ; **Воєнно-історичний нарис** : [Ч.] 1. Від первопочинів до проскурівського періоду / *В. В. Кучабський.* – С. 1–178 ; [Ч.] 2. Від Проскурова до Чарторії / *М. Д. Безручко.* – С. 179–261 ; [Ч.] 3. Спомини й уваги / *Є. М. Коновалець.* – С. 263–319 ; [Ч.] 4. Бібліографічні матеріали до Січових Стрільців / *зладив І. Шендрик.* – С. 321–366 ; Показчик частин С.С. – С. 367–369 ; Показчик особовий С.С. – С. 370–373 ; Показчик місцевостей, де перебували або воювали С.С. – С. 373–379 ; Показчик авторів. – С. 379–380 ; Показчик назвиськ. – С. 383–386 ; Показчик назв місцевостей. – С. 387–395 ; Схеми й діяграми. – С. 397–410.

1097. Кучер В. В. Громадсько-політична та військова діяльність Ю. Тютюнника у боротьбі за українську ідею : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 09.00.12 / В. В. Кучер ; Нац. НДІ українознавства. – Київ, 2011. – 17 с.

1098. Кучер В. В. Постать Ю. Тютюнника у висвітленні діячів революційної доби (1917–1921 років) та сучасних українських дослідників / В. В. Кучер // Українознавство. – 2011. – № 1. – С. 121–128.

1099. Кучер В. В. Українська ідея в становленні Ю. Тютюнника як громадсько-політичного та військового діяча / В. В. Кучер // Збірник наукових праць Національного науково-дослідного інституту українознавства та всесвітньої історії. – Київ, 2011. – Т. 27. – С. 87–101.

1100. Кучер В. В. Штрихи до портрету Юрія Йосиповича Тютюнника / В. Кучер // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2005. – Вип. 28. – С. 168–176. – Бібліогр. в кінці ст.

1101. Кучеров Г. Г. Діяльність Женишківської "Просвіти" на Летичівщині у 1918–1919 рр. / Г. Г. Кучеров // Хмельниччина: дивокрай : всеукр. наук.-краєзнав. зб. / Кам'янець-Поділ. держ. ун-т. – Кам'янець-Подільський, 2004. – С. 54–56.

1102. Кучеров Г. Г. Діяльність сільських "Просвіт" Київської губернії у 1917–1918 рр. : [доба Центральної Ради, Гетьманату та Директорії] / Г. Г. Кучеров // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2010. – № 31. – С. 70–81. – Бібліогр. в кінці ст.

1103. Кучеров Г. Г. Діяльність сільських "Просвіт" Подільської губернії у статистичному вимірі (1917–1919 рр.) / Г. Г. Кучеров // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2015. – Т. 22. – С. 90–102. – Бібліогр. в кінці ст.

1104. Кучеров Г. Г. Діяльність сільських "Просвіт" Правобережної України : (за матеріалами архівів) : [зокрема доба революції] / Г. Г. Кучеров, В. Д. Коцюк // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2012. – Вип. 5. – С. 305–313. – Бібліогр. в кінці ст.

1105. Кучеров Г. Г. Жванецька "Просвіта" на Поділлі: заснування, діяльність, досвід (1918 – 1921 рр.) / Г. Г. Кучеров // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2008. – Т. 11. – С. 255–262.

1106. Кучеров Г. Г. Женишківська "Просвіта": сторінки історії (1918–1919 рр.) / Г. Г. Кучеров // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім.

Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – Тернопіль, 2004. – **Вип. 2.** – С. 58–62.

1107. Кучеров Г. Г. Журнал "Село" як джерело вивчення сільських "Просвіт" Поділля (1918 – 1919 рр.) / Г. Г. Кучеров // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2004. – **Т. 4.** – С. 79–87.

1108. Кучеров Г. Г. З'їзди "Просвіт" – вагомий чинник організації культурно-освітньої роботи на території Правобережної України в умовах сільської місцевості (1917–1922 рр.) / Г. Г. Кучеров // Проблеми історії України XIX – початку XX ст. : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2005. – **Вип. 10.** – С. 228–238.

1109. Кучеров Г. Г. Освіта дорослого населення – важливий аспект діяльності сільських "Просвіт" Правобережної України (1917–1922 рр.) / Г. Г. Кучеров // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2005. – **Т. 15.** – С. 149–159. – Бібліогр. в кінці ст.

1110. Кучеров Г. Г. Робота сільських "Просвіт" Подільської губернії щодо забезпечення населення літературою (1917–1923 рр.) / Г. Г. Кучеров // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2005. – **Т. 5.** – С. 33–43.

1111. Кучеров Г. Г. Роль сільських "Просвіт" Подільської губернії у розвитку театрального мистецтва (1917–1918 рр.) / Г. Г. Кучеров, В. Й. Жезицький // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2015. – **Вип. 8.** – С. 419–430. – Бібліогр. в кінці ст.

1112. Кучеров Г. Г. Сільські "Просвіти" Правобережної України у становленні й розвитку театрального мистецтва (1917–1918 рр.) / Г. Г. Кучеров // Питання історії України : зб. наук. пр. / Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці, 2005. – **Т. 8.** – С. 99–104.

1113. Кучеров Г. Г. Ставлення влади до діяльності сільських "Просвіт" Правобережної України: сприяння в роботі і утиски (1917–1918 рр.) / Г. Г. Кучеров // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету : зб. за підсумками звіту наук. конф. викладачів і аспірантів. – Кам'янець-Подільський, 2005. – **Вип 4, т. 1.** – С. 97–99.

1114. Кучеров Г. Г. Становлення і діяльність сільських "Просвіт" Подільської губернії у 1918–1919 рр. : (за матеріалами часопису "Життя Поділля") / Г. Г. Кучеров // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2010. – **Т. 16.** – С. 138–149.

1115. Кучеров Г. Г. Становлення і діяльність сільських товариств "Просвіта" Правобережної України (1905–1923 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Г. Г. Кучеров ; Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці, 2007. – 20 с.

1116. Кучеров Г. Г. Статути сільських "Просвіт" Правобережної України як важливий чинник їхньої діяльності (1917–1923 рр.) / Г. Г. Кучеров, В. Д. Коцюк // Хмельницькі краєзнавчі студії : наук.-краєзнав. зб. / НАН України, Ін-т історії України, Центр дослідж. історії Поділля. – Хмельницький, 2014. – **Вип. 1.** – С. 103–112. – Бібліогр. в кінці ст.

1117. Кучеров Г. Г. Форуми "Просвіт" Правобережної України як рушій їхньої культурно-освітньої діяльності (1917–1922 рр.) / Г. Г. Кучеров, В. Д. Коцюк // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні

науки. – Кам'янець-Подільський, 2013. – **Вип. 6.** – С. 331–339. – Бібліогр. в кінці ст.

1118. Кучерук В. Українська Галицька Армія : довідник / В. Кучерук. – Київ : Київ. нотна ф-ка, 2010. – 440 с. : іл., табл., портр.

Рецензії: **Сова А. О.** [Рецензія] // Генеалогічні записки. – Львів, 2012. – **Вип. 10.** – С. 92–93.

1119. Кучерук О. С. Від Генерального секретарства міжнародних справ до Міністерства міжнародних справ Української Народної Республіки / О. Кучерук // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2007. – **Вип. 8.** – С. 76–91 : 9 с. фот. – Бібліогр. в кінці ст.

1120. Кучерук О. С. Генерал – хорунжий Армії УНР Микола Капустянський / О. Кучерук // Юго-Западная Одессика : ист.-краевед. науч. альм. / Асоц. европ. культури "Золотая акация". – Одесса, 2007. – **Вип. 3.** – С. 215–226. – Бібліогр. в кінці ст.

1121. Кучерук О. С. Дипломатичні зносини України та Ватикану у 1917–1921 рр. / О. Кучерук // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2002. – **Вип. 2.** – С. 487–494. – Бібліогр. в кінці ст.

1122. Кучерук О. С. Симон Петлюра, 1879–1926 / О. Кучерук ; наук. ред. В. Верстюк ; Укр. ін-т нац. пам'яті ; Музей Укр. Нар. Республіки. – Київ, 2009. – 14 с. : іл., портр. – До 130-ліття з дня народження.

1123. Кучик О. С. Україна в зовнішній політиці Антанти 1917–1920 р. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / О. С. Кучик ; НАН України, Ін-т народознавства ім. Івана Крип'якевича. – Львів, 2002. – 19 с.

1124. Кучменко Е. М. Кримське питання в міжнародній політиці, 1917–1918 рр. : [зокрема про політику Центральної Ради та П. Скоропадського] / Е. М. Кучменко, НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2001. – 54, [1] с. – Бібліогр.: с. 51–54.

1125. Кушніренко І. К. Нестор Махно: від анархізму до... республіки: дослідження махновщини / І. К. Кушніренко. – Запоріжжя : Дніпров. металург, 2013. – 229 с. : фот. – Бібліогр.: с. 223–228.

1126. Кушніренко І. К. Нестор Махно і повстанці: слідами махновців / І. К. Кушніренко, В. І. Жилінський. – Запоріжжя : Дніпров. металург, 2009. – 356 с. : іл. – Бібліогр.: с. 352–353.

1127. Кушніренко І. К. Нестор Махно і "Союз бідних хліборобів": початок революційної боротьби / І. Кушніренко, В. Жилінський. – Запоріжжя : Дніпров. металург, 2010. – 172 с.

1128. Кязимова Г. Ф. Соціально-економічні питання у формуванні державності України (порівняльний аналіз поглядів М. С. Грушевського та В. К. Винниченка) / Г. Ф. Кязимова // Інтелігенція і влада. Серія: Історія / Одес. нац. політехн. ун-т. – Одеса, 2003. – **Вип. 1.** – С. 89–97.

1129. Лаврик Г. В. Правова форма економічних відносин – вагомий чинник майнового становища церкви в Україні (1917–1921 роки) / Г. В. Лаврик // Історична пам'ять : наук. зб. / Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2004. – **№ 1.** – С. 40–51. – Бібліогр. в кінці ст.

1130. Лаврук Б. Державотворча діяльність Дмитра Левицького / Б. Лаврук // Україна:

культурна спадщина, національна свідомість, державність / НАН України, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича. – Львів, 2009. – **Вип. 18.** – С. 578–582. – Бібліогр. в кінці ст.

1131. Ладний Ю. А. Етнополітика в Україні 1917–1921 рр. : історико-етнологічний дискурс / Ю. Ладний // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2016. – **Вип. 2.** – С. 295–307. – Бібліогр. в кінці ст.

1132. Ладний Ю. А. Етнополітика української національної революції 1917–1921 рр. в історико-етнологічних дослідженнях / Ю. А. Ладний // Українська історична наука у сучасному освітньому та інформаційному просторі / Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка. – Вінниця, 2018. – С. 238–255. – Бібліогр. в підрядк. прим.

1133. Ладний Ю. А. Етнополітика української національної революції 1917–1921 рр.: методологічний аспект / Ю. А. Ладний // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2017. – **Вип. 2.** – С. 296–317. – Бібліогр. в кінці ст.

1134. Лазарович М. В. Джерела дослідження етнополітики української влади доби національно-визвольних змагань 1917–1921 років / М. В. Лазарович // Прикарпатський вісник НТШ. Серія: Думка. – Івано-Франківськ, 2018. – **Вип. 5.** – С. 29–50. – Бібліогр. в кінці ст.

1135. Лазарович М. В. До питання про причини й передумови єврейських погромів в Україні під час національно-визвольних змагань, 1917–1921 рр. / М. В. Лазарович // Науковий вісник Чернівецького університету. Серія: Історія. Політичні науки. Міжнародні відносини. – Чернівці, 2011. – **Вип. 583/584.** – С. 166–172. – Бібліогр. в кінці ст.

1136. Лазарович М. В. Етнополітика української влади доби національно-визвольних змагань 1917–1921 років: компаративний аналіз : монографія / М. В. Лазарович. – Тернопіль : ТНЕУ, 2013. – 759 с.

Зміст: Вступ. – С. 7–10 ; [Розд.] **1. Теоретико-методологічні засади дослідження етнонаціональної політики:** 1.1. Політико-правові підходи забезпечення прав національних меншин. – С. 11–31 ; 1.2. Стан наукового розроблення теми. – С. 32–65 ; 1.3. Джерельна база. – С. 66–86 ; [Розд.] **2. Інонаціональне поле України напередодні визвольних змагань:** 2.1. Етнодемографічна специфіка розвитку. – С. 87–125 ; 2.2. Соціальна структура. – С. 126–158 ; 2.3. Політико-правовий статус. – С. 159–181 ; [Розд.] **3. Дихотомія декларування та детермінант реалізації основних прав і свобод:** 3.1. Забезпечення умов етнокультурного та політичного розвитку. – С. 182–255 ; 3.2. Національно-персональна автономія. – С. 256–284 ; 3.3. Нормотворчі та інституційні заходи щодо захисту фізичних прав. – С. 285–408 ; [Розд.] **4. Національні меншини як суб'єкт етнополітичних відносин:** 4.1. Політична інституалізація. – С. 409–438 ; 4.2. Українське державотворення крізь іноетнічну призму. – С. 439–508 ; 4.3. Участь у представницьких та виконавчих структурах влади. – С. 509–554 ; **Висновки.** – С. 555–561 ; Список використаних джерел. – С. 562–667 ; **Додатки:** [архівні документи]. – С. 668–759.

1137. Лазарович М. В. Наукове розроблення проблеми єврейських погромів періоду Українських визвольних змагань 1917–1921 років / М. В. Лазарович // Історико-політичні проблеми сучасного світу : зб. наук. ст. / Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці, 2015. – **Т. 29–30.** – С. 147–151. – Бібліогр. в кінці ст.

1138. Лазарович М. В. Нормативно-правове забезпечення боротьби Української Центральної Ради та Другого Гетьманату проти єврейських погромів (1917–1918) / М. В.

Лазарович // Студії з архівної справи та документознавства : зб. пр. / Укр. НДІ арх. справи та документознавства. – Київ, 2015. – Т. 22/23. – С. 129–134. – Бібліогр. в кінці ст.

1139. Лазарович М. В. Політика Української Центральної Ради та Другого Гетьманату щодо національних меншин: компаративний аналіз / М. В. Лазарович // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія: Історія, економіка, філософія. – Київ, 2012. – Вип. 17. – С. 94–100. – Бібліогр. в кінці ст.

1140. Ластовець Н. О. Життя та діяльність представників українських дипломатичних місій (1918–1921 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Н. О. Ластовець ; Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – Харків, 2018. – 19 с.

1141. Ластовець Н. О. На шляху до порозуміння УНР і Великобританії в 1917–1921 рр. / Н. О. Ластовець // Белгородский диалог – 2014 : сб. тезисов науч. тр. Междунар. молодеж. науч. конф. (г. Белгород, 27–29 марта 2014 г.) / Белгород. гос. нац. иссл. ун-т, Харьк. нац. ун-т им. В. Н. Каразина. – Белгород, 2014. – С. 65–67.

1142. Лебедев Д. В. Створення міністерств народного здоров'я та опікування Української держави, Директорії Української Народної Республіки і їхня діяльність (квітень 1918 – серпень 1921 рр.) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / Д. В. Лебедев ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2014. – 19 с.

1143. Лебедева Г. О. Партії есерів і меншовиків в Україні (1917–1920 рр.) / Г. О. Лебедева // Інтелігенція і влада. Серія: Історія / Одес. нац. політехн. ун-т. – Одеса, 2013. – Вип. 28. – С. 54–62. – Бібліогр. в кінці ст.

1144. Лебедева О. Державна діяльність С. Єфремова / О. Лебедева // Збірник наукових праць Науково-дослідного інституту українознавства. – Київ, 2009. – Т. 25. – С. 165–171.

1145. Лебедзева В. М. Крымский период жизни М. В. Довнар-Запольского : по материалам дневника жены [1919–1921] / В. М. Лебедзева // Ученые записки Таврического национального университета им. В. И. Вернадского. Серия: Исторические науки. – Симферополь, 2012. – Т. 25, № 1. – С. 97–105. – Бібліогр. в кінці ст.

1146. Лебідь І. Ю. Особливості управління національною школою і педагогікою в Українській Народній Республіці / І. Ю. Лебідь // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти : зб. наук. пр. / Рівн. держ. гуманітар. ун-т. – Рівне, 2014. – Вип. 10. – С. 97–99. – Бібліогр. в кінці ст.

1147. Левенець Ю. А. Українська революція: здобутки і проблеми дослідження / Ю. А. Левенець, І. Л. Гошуляк // Етнополітологія в Україні. Становлення. Що далі? / НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. – Київ, 2002. – С. 169–190. – Бібліогр. в кінці ст.

1148. Левицький В. О. Воєнні спомини : УГА – ЧУГА – Армія УНР / В. О. Левицький ; упоряд. А. М. Трембіцький. – Хмельницький : Стрихар А. М., 2017. – 170 с.

Зміст: Володимир Левицький (2.04.1898–30.09.1969): священослужитель, мемуарист і патріот : замість передмови. – С. 4–36 ; Останній акт трагедії Української Галицької Армії (УГА). – С. 37–95 ; В рядах армії Української Народної Республіки (УНР). – С. 96–145 ; Автор малюнків – художник-баталіст Іван Іванець (1893–1946). – С. 146–152 ; Післямова. – С. 153–159 ; Список використаних джерел. – С. 160–168.

1149. Левігас Ф. Л. Етнонаціональні процеси в Україні в умовах національно-

демократичної революції, 1917–1920 рр.: історичний досвід і сучасність / Ф. Л. Левітас // Збірник наукових праць Науково-дослідного інституту українознавства. – Київ, 2009. – Т. 23. – С. 321–325.

1150. Левченко В. В. Вчені-історики Одеси в міжнародній науковій комунікації в 1917–1930-х рр. / В. Левченко // Університет. – 2012. – № 3. – С. 11–22. – Бібліогр. в кінці ст.

1151. Левченко В. В. Новоросійський університет (1917–1920 рр.) : трансформація структури та управління / В. Левченко // Юго-Западная Одессика : ист.-краевед. науч. альм. / Ассоц. европ. культуры "Золотая акация". – Одесса, 2007. – Вип. 3. – С. 119–144. – Бібліогр. в кінці ст.

1152. Левченко В. В. Трансформація системи вищої школи Одеси (1917–1922): проекти та реалії / В. Левченко // Юго-Западная Одессика : ист.-краевед. науч. альм. / Ассоц. европ. культуры "Золотая акация". – Одесса, 2009. – Вип. 8. – С. 36–52. – Бібліогр. в кінці ст.

1153. Левченко Л. Л. Проблема Чорноморського флоту і суднобудівних заводів у роки Української революції: миколаївські візії / Л. Л. Левченко // Історичний архів : наук. студії / Чорномор. держ. ун-т ім. Петра Могили [та ін.]. – Миколаїв, 2017. – Вип. 18. – С. 84–104. – Бібліогр. в кінці ст.

1154. Левченко С. За волю і державу. Спогади із визвольних змагань українського народу, 1918–1920 рр. / С. Левченко. – Київ : Стебеляк, 2017. – 464 с.

1155. Лейберов О. О. Ідеї парламентської демократії в діяльності антигетьманської опозиції та Директорії УНР (1918 – початок 1919 рр.) / О. О. Лейберов // Література та культура Полісся : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2007. – Вип. 38. – С. 124–137. – Бібліогр. в кінці ст.

1156. Лекар А. М. Єврейські погроми в Балтському повіті в добу революції 1917–1921 рр.: до питання відповідальності / А. М. Лекар // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2013. – Вип. 71. – С. 131–140. – Бібліогр. в кінці ст.

1157. Леміжанська О. І. Трансформація органів місцевого самоврядування: від Тимчасового уряду до Української Держави (березень 1917 – грудень 1918 рр.) / О. Леміжанська // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2012. – Вип. 7. – С. 163–176. – Бібліогр. в кінці ст.

1158. Лешко О. Митрополит Василь Липківський як основоположник Української Автокефальної Православної Церкви / О. Лешко // Державотворення і помісність церкви: історичні процеси та сучасні реалії : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. Волин. православ. богослов. акад. Укр. православ. церкви Київ. патріархату, 18 трав. 2017 р. – Луцьк, 2017. – С. 137–145. – Бібліогр. в кінці ст.

1159. Лебедєва В. М. Витоки білорусько-українських дипломатичних відносин (весна 1918 року) : [доба Центральної Ради та Гетьманату] / В. Лебедєва // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2016. – Вип. 17. – С. 639–655. – Бібліогр. в кінці ст.

1160. Лис С. Територіально-адміністративні одиниці найвищого рівня з назвою "Волинь" під час Української революції 1917–1921 років / С. Лис // Минуле і сучасне Волині та Полісся. Ковель і Ковельщина в українській та європейській історії : наук. зб. / Волин.

краєзнав. музей [та ін.]. – Ковель, 2018. – **Вип. 65**. – С. 512–517. – Бібліогр. в кінці ст.

1161. Лисенко А. А. Військова та політична діяльність отамана Н. Я. [!О.] Григор'єва (Серветника) у 1918–1919 рр. / А. А. Лисенко // Український історичний журнал. – 2009. – № 6. – С. 63–80. – Бібліогр. в кінці ст.

1162. Лисенко А. А. Деякі суспільно-політичні причини дезертирства в роки громадянської війни на Україні (1918–1919 рр.) / А. А. Лисенко // Україна соборна : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2006. – **Вип. 4, т. 1**. – С. 143–151. – Бібліогр. в кінці ст.

1163. Лисенко А. А. Отаманські формування на Лівобережній Україні в другій половині 1918–1919 рр. / А. А. Лисенко ; наук. ред. Г. Д. Казьмирчук ; Переяслав-Хмельниц. держ. пед. ун-т ім. Григорія Сковороди. – Переяслав-Хмельницький, 2003. – 249 с. : фот.

Зміст: Вступ. – С. 3–5 ; **Розд. 1.** Історіографія і джерела дослідження. – С. 6–25 ; **Розд. 2.** Соціально-політичне становище на Лівобережній Україні в другій половині 1918–1919 рр. – С. 26–58 ; **Розд. 3.** Становлення отаманських формувань. – С. 59–108 ; **Розд. 4.** Отаманщина Лівобережжя в 1919 році. – С. 109–164 ; Висновки. – С. 165–168 ; Посилання. – С. 169–195 ; Джерела і література. – С. 196–218 ; **Додатки.** – С. 219–249.

1164. Лисенко А. А. Проблеми мобілізації в армії різних режимів на Лівобережній Україні в 1919 році / А. А. Лисенко // Актуальні проблеми вітчизняної і всесвітньої історії : матеріали Всеукр. наук. конф. (Луганськ, 8–9 лют. 2001 р.) / Східноукр. нац. ун-т. – Луганськ, 2001. – С. 126–129. – Бібліогр. в кінці ст.

1165. Лисенко А. А. Соціально-політичне становище України напередодні становлення режиму гетьмана П. Скоропадського / А. А. Лисенко // Військово-історичний меридіан. – 2014. – **Вип. 4**. – С. 61–68. – Бібліогр. в кінці ст.

1166. Лисенко А. А. Шляхи поповнення отаманщини Лівобережної України на прикладі Г. М. Савонова / А. Лисенко // Україна соборна : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2005. – **Вип. 2, ч. 3**. – С. 361–372. – Бібліогр. в кінці ст.

1167. Лисенко О. С. Використання традицій козацької символіки у військових формуваннях УНР та сучасних Збройних Силах України / О. С. Лисенко, В. І. Шевченко // Воєнно-історичний вісник : зб. наук. пр. / Нац. ун-т оборони України. – Київ, 2012. – **Вип. 3**. – С. 30–34. – Бібліогр. в кінці ст.

1168. Лисий А. К. З історії жіночої освіти у Вінниці (1900–1919 рр.) / А. К. Лисий // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2007. – **Т. 9**. – С. 148–154.

1169. Литвин В. М. Україна: доба війн і революцій (1914–1920 рр.) / В. М. Литвин. – Київ : Альтернативи, 2003. – 488 с.

1170. Литвин В. М. Україна: національна революція, 1917–1920 / В. Литвин, В. Смолій, М. Шпаковатий // Україна: ХХ століття : у 2 кн. / В. М. Литвин, В. А. Смолій, М. Шпаковатий. – Київ, 2002. – **Кн. 1**. – С. 188–339 : фот.

1171. Литвин В. М. Українська революція 1917–1921 років і сучасність: незасвоєні уроки / В. М. Литвин // Вісник Національної академії наук України. – 2017. – **№ 9**. – С. 60–73. – Бібліогр. в кінці ст.

1172. Литвин М. Р. Військова еліта Галичини : [біографії командирів легіону Українських Січових Стрільців, Галицької армії, Окремого корпусу Січових Стрільців Армії УНР та ін.] / М. Р. Литвин, К. Є. Науменко ; НАН України, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича. – Львів, 2004. – 373, [2], 4 арк. фот.

1173. Литвин М. Р. Збройні сили України першої половини ХХ ст.: генерали і адмірالی : [короткі біогр. відомості] / М. Р. Литвин, К. Є. Науменко ; НАН України, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича. – Львів ; Харків : САГА, 2007. – 239 с. : іл.

1174. Литвин С. Х. Великий син України (пам'яті Симона Петлюри) / С. Х. Литвин // Воєнна історія. – 2002. – № 3/4. – С. 110–126. – Бібліогр. в кінці ст.

1175. Литвин С. Х. Гордієнківський кінний полк на захисті Української революції (1917–1921 рр.) / С. Х. Литвин, Ю. Ю. Каліберда // Воєнна історія. – 2011. – № 2. – С. 59–68. – Бібліогр. в кінці ст.

1176. Литвин С. Х. Державотворча та військова діяльність Симона Петлюри в добу Директорії Української Народної Республіки / С. Х. Литвин // Воєнна історія. – 2006. – № 1/3. – С. 99–110. – Бібліогр. в кінці ст.

1177. Литвин С. Х. Симон Петлюра у 1917–1926 роках : історіографія та джерела / С. Х. Литвин ; НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського. – Київ : Аквілон-Прес, 2000. – 462 с.

1178. Литвин С. Х. Симон Петлюра: штрихи політичної біографії : (до 125-річчя з дня народження) / С. Литвин // Історичний журнал. – 2004. – № 5. – С. 55–63. – Бібліогр. в кінці ст.

1179. Литвин С. Х. Суд історії: Симон Петлюра і петлюріана / С. Литвин ; ред. Ю. Шаповал ; НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського [та ін.]. – Київ : Вид-во ім. О. Теліги, 2001. – 640 с.

Зміст: Слово до читача / М. В. Плав'юк. – С. 5–6 ; Вступ. – С. 7–12 ; 1. Стан наукової розробки петлюріани. – С. 13–46 ; 2. Симон Петлюра і українізація в армії. – С. 47–102 ; 3. Започаткування українського війська. – С. 103–138 ; 4. Участь у першій українсько-більшовицькій війні. – С. 139–180 ; 5. В опозиції до Гетьманату. – С. 181–220 ; 6. На посту Голови Директорії УНР. – С. 221–272 ; 7. На чолі збройної боротьби 1919 р. – С. 273–338 ; 8. Варшавський договір: pro-et-contra. – С. 339–400 ; 9. Симон Петлюра і Армія УНР в умовах інтернування. – С. 401–444 ; 11. Убивство Симона Петлюри: причини і наслідки. – С. 491–530 ; 10. Лідер державницьких сил української еміграції. – С. 445–491 ; Післямова. – С. 531–534 ; Хронологія основних дат життя і діяльності Симона Петлюри. – С. 535–544 ; Іменний покажчик. – С. 545–555 ; Географічний покажчик. – С. 556–561 ; Список використаних джерел : Архівні джерела. – С. 562–573 ; Монографії, збірники, статті. – С. 574–630 ; Іншомовні праці. – С. 631–634 ; Періодичні видання. – С. 635–637.

Рецензії: Карпенко М. Ф. [Рецензія] // Воєнна історія. – 2002. – № 3/4. – С. 146–149.

1180. Лінецький Л. М. Державотворча діяльність В. Винниченка в українській національній революції 1917–1921 рр. / Л. М. Лінецький // Переяславская рада: ее историческое значение и перспективы развития восточнославянской цивилизации : сб. науч. тр. : по материалам VII Междунар. науч.-практ. конф. (19–20 дек. 2012 г.) : в 2 ч. / Нац. техн. ун-т "Харьков. политехн. ин-т". – Харьков, 2013. – Ч. 1. – С. 54–57. – Бібліогр. в

кінці ст.

1181. Лісов О. С. Новітня вітчизняна історіографія діяльності української розвідки та контррозвідки у 1917–1920 рр. / О. С. Лісов // Воєнно-історичний вісник : зб. наук. пр. / Нац. ун-т оборони України. – Київ, 2016. – **Вип. 1.** – С. 58–64. – Бібліогр. в кінці ст.

1182. Лісова К. С. Втілення ідеї парламентаризму в період Української революції (1917–1921 рр.) / К. С. Лісова // Часопис Київського університету права. – 2015. – **№ 2.** – С. 20–25.

1183. Лісова К. С. Державність України 1917–1921 рр. в історіографічному доробку української еміграції / К. С. Лісова, А. П. Коцур, В. П. Коцур // Історія державності України в дослідженнях української наукової еміграції (1920–1945 рр.) / К. С. Лісова, А. П. Коцур, В. П. Коцур ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Переяслав-Хмельниц. держ. пед. ун-т ім. Григорія Сковороди. – Корсунь-Шевченківський, 2011. – С. 114–150.

1184. Лісова К. С. Українська державність 1917–1921 рр. в історіографічному доробку української еміграції міжвоєнного періоду / К. Лісова // Шевченківська весна : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів та молодих вчених, присвяч. 90-річчю Української революції 1917–1920 рр., [Київ, 1–4 берез. 2007 р.] / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2007. – **Вип. 5, ч. 1** : Історія. – С. 40–42. – Бібліогр. в кінці ст.

1185. Лобачов В. Был ли батька Махно анархистом? / В. Лобачов // Наука и религия. – 2001. – **№ 1.** – С. 22–24.

1186. Лободаєв В. М. Війна з державою чи за державу? Селянський повстанський рух в Україні 1917–1921 років / В. М. Лободаєв // На бій за волю. Перемога через поразки. Україна у війнах і революціях 1914–1921 років : [монографія] / [А. Руккас та ін.]. – Харків : Клуб сімейн. дозвілля, 2016. – С. 288–351. – (Історія без цензури)

1187. Лободаєв В. М. Революційна стихія. Вільнокозацький рух в Україні, 1917–1918 рр. / В. М. Лободаєв. – Київ : Темпора, 2010. – 671 с. : іл.

Зміст: Вступ. – С. 20–23 ; **Розд. 1.** Історіографія та джерела: 1. Вільне козацтво 1917–1918 рр.: історіографія проблеми. – С. 24–36 ; 2. Джерела з історії вільнокозацького руху. – С. 37–50 ; **Розд. 2.** Передумови, виникнення та організаційне оформлення вільнокозацького руху: 1. Козацький міф у добу "національного відродження". – С. 51–60 ; 2. Зародження вільнокозацького руху (березень – серпень 1917 р.). – С. 61–86 ; 3. Центральна Рада і Вільне козацтво: пошук взаємодії (червень – жовтень 1917 р.). – С. 87–102 ; 4. I Всеукраїнський з'їзд Вільного козацтва та його наслідки (жовтень – листопад 1917 р.). – С. 103–128 ; **Розд. 3.** Вільні козаки і "революційна демократія": 1. Організація та діяльність Вільного козацтва в умовах загострення суспільно-політичної кризи (вересень – листопад 1917 р.). Міське Вільне козацтво. – С. 129–148 ; 2. Генеральна Рада Вільного козацтва та її отаман П. Скоропадський: спроба реалізації власних проєктів напередодні та в період більшовицької агресії (жовтень 1917 – лютий 1918 рр.). – С. 149–162 ; 3. Вільне козацтво у період військово-політичного конфлікту Центральної Ради та Раднаркому РСФРР (грудень 1917 – березень 1918 рр.). Реєстрове Вільне козацтво. – С. 163–198 ; **Розд. 4.** Вільне козацтво і влада: 1. Вільне козацтво та австро-німецька військова адміністрація: березень – квітень 1918 р. – С. 199–211 ; 2. Вільнокозацькі загони в селянському повстанському русі літа 1918 р. – С. 212–222 ; 3. Козацькі проєкти гетьмана П. Скоропадського. – С. 223–236 ; 4. Від Вільного козацтва до отаманії. Подальша доля колишніх вільних козаків. – С. 237–258 ; **Розд. 5.** У контексті історії та сучасності: 1. Вільне козацтво та інші парамілітарні організації початку ХХ ст. – С. 259–268 ; 2. Від вільного козацтва до "українського фашизму". Козацькі організації українських емігрантів. Сучасне козацтво. – С. 269–

295 ; **Висновки.** – С. 296–301 ; Документальний додаток. – С. 302–559 ; **Іменний покажчик.** – С. 560–572 ; **Список джерел та літератури.** – С. 572–600 ; Ілюстрований додаток. – С. 601–671.

1188. Лободаєв В. М. Українське вільне козацтво (1917–1918 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / В. М. Лободаєв ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2001. – 20 с.

1189. Лозовий В. С. Бібліотека Кам'янець-Подільського державного українського університету в добу революції (1918–1920 рр.) / В. С. Лозовий // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Бібліотекознавство. Книгознавство. – Кам'янець-Подільський, 2010. – **Вип. 2.** – С. 206–213.

1190. Лозовий В. С. Влада та право в системі селянських уявлень. Соціально-правове становище селянства в Російській імперії на початку ХХ століття / В. С. Лозовий // Правосвідомість селянства в період Української революції 1917–1920 рр.: історичний аспект : монографія / В. С. Лозовий ; Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2011. – **Розд. 1.** – С. 10–23.

1191. Лозовий В. С. Григорій Степура – політичний та громадський діяч на Поділлі в добу революції 1917–1920 рр. / В. С. Лозовий // Анатолій Олексійович Копилов: особистість у вимірі епохи. – Кам'янець-Подільський, 2011. – С. 174–178 ; Наукові праці Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2002. – **Т. 6.** – С. 552–558. – Бібліогр. в кінці ст.

1192. Лозовий В. С. Дослідження селянства революційної доби 1917–1921 рр. як політико-соціокультурного феномену в сучасній українській історіографії / В. С. Лозовий // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2007. – **Т. 17.** – С. 393–408. – Бібліогр. в кінці ст.

1193. Лозовий В. С. Погляди Михайла Грушевського на соціальну базу українського державотворення в період революції 1917–1921 рр. / В. С. Лозовий // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2014. – **Вип. 7.** – С. 91–98. – Бібліогр. в кінці ст.

1194. Лозовий В. С. Поширення культу Тараса Шевченка як складова формування української національної ідентичності в період революції, 1917–1921 рр. / В. С. Лозовий // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2015. – **Вип. 8.** – С. 340–347.

1195. Лозовий В. С. Робота з читачами в бібліотеці Кам'янець-Подільського університету в період революції 1917–1920 років / В. С. Лозовий // Трансформація ролі бібліотек в інформаційному суспільстві : матеріали наук.-практ. конф., присвяч. 40-річчю бібліотеки Технол. ун-ту Поділля / Технол. ун-т Поділля. – Хмельницький, 2003. – С. 103–106.

1196. Лозовий В. С. Селянство та інтелігенція в добу української революції, 1917–1921 рр. / В. С. Лозовий // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2006. – **Т. 6.** – С. 47–54.

1197. Лозовий В. С. Селянська правосвідомість у добу Української революції (1917–1921 рр.) / В. С. Лозовий // Український історичний журнал. – 2005. – **№ 6.** – С. 88–94. – Бібліогр. в кінці ст.

1198. Лозовий В. С. Соціокультурний та цивілізаційний підходи як методологічна основа

дослідження взаємин селянства та влади в період української революції 1917–1921 рр. / В. С. Лозовий // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2007. – Т. 9. – С. 203–212.

1199. Лозовий В. С. Соціокультурні особливості українського народу і державотворчі процеси в добу революції (1917–1921 рр.) / В. С. Лозовий // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2013. – Вип. 6. – С. 340–350. – Бібліогр. в кінці ст.

1200. Лозовий В. С. Ставлення селянства до інтелігенції в період Української революції 1917–1921 рр. / В. С. Лозовий // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2012. – Вип. 13. – С. 134–137. – Бібліогр. в кінці ст.

1201. Лозовий В. С. Українська революція та українська ментальність (1917–1921 рр.) / В. Лозовий // Українська історична наука на сучасному етапі розвитку : II Міжнар. наук. конгр. укр. істориків, Кам'янець-Подільський, 17–18 верес. 2003 р. – Кам'янець-Подільський ; Київ ; Нью-Йорк ; Острого, 2006. – Т. 2. – С. 248–254. – Бібліогр. в кінці ст.

1202. Лубенець А. В. Розбудова системи військово-морської освіти в добу Української революції 1917–1921 років / А. В. Лубенець // Воєнна історія. – 2008. – № 4. – С. 83–89. – Бібліогр. в кінці ст.

1203. Лубенський С. Степовий пірат : [Нестор Махно] / С. Лубенський ; пер. з пол. О. Пендерецька. – Чернівці : Книги-XXI, 2014. – 175 с. : фот. – Бібліогр.: с. 173–175.

1204. Лук'янець К. Ю. Методологічні аспекти каталогізації аркушевих видань доби Української революції 1917–1921 рр. (на основі колекції листівок Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського) / К. Ю. Лук'янець, О. Ф. Шорсткіна // Рукописна та книжкова спадщина України: археографічні дослідження унікальних архівних та бібліотечних фондів / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т рукопису. – Київ, 2018. – Вип. 22. – С. 581–590. – Бібліогр. в кінці ст.

1205. Лупандін О. І. Громадсько-політична та державна діяльність Дмитра Дорошенка: (до 125-річчя від дня народження) / О. І. Лупандін // Український історичний журнал. – 2007. – № 3. – С. 36–46. – Бібліогр. в кінці ст.

1206. Лупандін О. І. Політика радянського уряду Росії щодо України у 1918 р. / О. І. Лупандін // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2007. – Вип. 2. – С. 143–157. – Бібліогр. в кінці ст.

1207. Любовець Н. І. Мемуари про події на Буковині часів Першої світової війни та національно-визвольних змагань 1917–1921 рр. / Н. Любовець // Дрогобицький краєзнавчий збірник / Дрогобиц. держ. пед. ун-т ім. Івана Франка [та ін.]. – Дрогобич, 2015. – Спец. вип. 2. – С. 405–413. – Бібліогр. в кінці ст.

1208. Любовець О. М. Аграрна програма Української демократично-хліборобської партії / О. М. Любовець // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2005. – Вип. 9. – С. 172–175. – Бібліогр. в кінці ст.

1209. Любовець О. М. Ідейно-політичні процеси в українських партіях у контексті альтернатив революційної доби (1917–1920 рр.) : автореф. дис. ... д-ра іст. наук : 07.00.01 /

О. М. Любовець ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2006. – 31 с.

1210. Любовець О. М. Ідея соборності як програмний принцип українських політичних партій (1917–1920 рр.) / О. М. Любовець // Соборність як чинник українського державотворення (до 90-річчя Акту Злуки) : Всеукр. наук. конф., Київ, 21 січ. 2009 р. / НАН України, Ін-т історії України [та ін.]. – Київ, 2009. – С. 105–122.

1211. Любовець О. М. Нарис історії Української демократично-хліборобської партії (1917–1920 рр.) / О. Любовець. – Київ : ППІЕНД, 2002. – 68 с.

1212. Любовець О. М. Політичні альтернативи 1917–1920 рр. та українські партії / О. Любовець // Історичний журнал. – 2007. – № 2. – С. 3–12. – Бібліогр. в кінці ст.

1213. Любовець О. М. Проблема соборності українських земель у програмах і діяльності українських політичних партій (1917–1920 рр.) / О. Любовець // Історичний журнал. – 2009. – № 3. – С. 3–13. – Бібліогр. в кінці ст.

1214. Любовець О. М. Українські партії революційної доби 1917–1920 років: нариси історії та програмні документи / О. М. Любовець. – Київ : Парламент. вид-во, 2012. – 609, [3] с.

Зміст: Замість передмови: українська багатопартійність 1917–1920 рр. – С. 4–12 ; [§] 1. Українська соціал-демократична робітничка партія. – С. 13–79 ; [§] 2. Українська партія соціалістів-революціонерів. – С. 80–148 ; [§] 3. Українська партія соціалістів-федералістів. – С. 149–206 ; [§] 4. Українська народна партія (лідер М. Міхновський). – С. 207–213 ; [§] 5. Українська партія самостійників-соціалістів. – С. 214–245 ; [§] 6. Українська трудова партія. – С. 246–264 ; [§] 7. Всеукраїнський союз земельних власників. – С. 265–288 ; [§] 8. Українська демократично-хліборобська партія. – С. 289–336 ; [§] 9. Українська федеративно-демократична партія. – С. 337–354 ; [§] 10. Українська партія лівих соціалістів-революціонерів (УПЛСР). – С. 355–375 ; [§] 11. Українська народна громада. – С. 376–383 ; [§] 12. Союз представників промисловості, торгівлі, фінансів та сільського господарства (ПРОТОФІС). – С. 384–403 ; [§] 13. Українська комуністична партія (боротьбистів). – С. 404–462 ; [§] 14. Всеукраїнський союз хліборобів-власників (селян). – С. 463–469 ; [§] 15. Українська народна партія. – С. 470–496 ; [§] 16. Українська народно-республіканська партія. – С. 497–514 ; [§] 17. Українська соціал-демократична робітничка партія (незалежних). – С. 515–538 ; [§] 18. Українська соціал-демократична робітничка партія (незалежних-лівих). – С. 539–550 ; [§] 19. Українська партія лівих соціал-революціонерів (борьбистів). – С. 551–578 ; [§] 20. Селянська соціалістична партія. – С. 579 ; [§] 21. Українська комуністична партія. – С. 580–609 ; **Список скорочень.** – С. 610–611.

1215. Любовець О. М. Українські політичні партії революційної доби 1917–1920 років у спогадах, історичних дослідженнях і документальних матеріалах / О. М. Любовець ; Укр. ін-т нац. пам'яті. – Київ : Пріоритети, 2013. – 70 с.

Зміст: Вступ. – С. 3–15 ; Джерела з історії політичних партій. – С. 16–30 ; Основні напрями та тенденції вивчення діяльності українських політичних партій сучасною вітчизняною історіографією. – С. 31–45 ; Висновки. – С. 46–49 ; Джерела та бібліографія. – С. 50–70.

1216. Любченко В. Б. Обласний комісаріат Галичини і Буковини (1917–1918 рр.) / В. Б. Любченко // Проблеми історії України XIX – початку XX ст. : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2004. – Вип. 8. – С. 50–72. – Бібліогр. в кінці ст.

1217. Любченко В. Б. Спроби формування в роки Першої світової та Громадянської воєн

добровольчих військових частин з галичан-українців русофільської орієнтації (1914–1920) / В. Б. Любченко // Проблеми історії України XIX – початку XX ст. : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2009. – **Вип. 16**. – С. 115–131. – Бібліогр. в кінці ст.

1218. Любчик І. Лемківщина під час національно-визвольних змагань українського народу у 1918–1919 рр. / І. Любчик // Українознавчі студії. – 2006. – **№ 6/7**. – С. 368–373.

1219. Лютий-Лютенко І. М. Вогонь з Холодного Яру : [спогади] / І. Лютий-Лютенко. Стежками холоднороськими : [спогади] / М. Дорошенко. – Київ : Стебеляк, 2015. – 352 с.

1220. Ляхоцький В. П. Іван Огієнко та закордонні установи УНР / В. Ляхоцький // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2000. – **Вип. 1**. – С. 326–343. – Бібліогр. в кінці ст.

1221. Ляхоцький В. П. Їх імена приречені на вічність : (Симон Петлюра та Іван Огієнко: шкідливі до порівняльної біографії) / В. Ляхоцький // Київська старовина. – 2006. – **№ 1**. – С. 154–167. – Бібліогр. в кінці ст.

1222. Ляхоцький В. П. Микола Василько: парадокси пам'яті та забуття / В. Ляхоцький // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2002. – **Вип. 2**. – С. 475–486. – Бібліогр. в кінці ст.

Про дипломатичну діяльність М. Василька в добу Центральної Ради, Директорії та ЗУНР. – С. 481–485.

1223. Ляшев О. Роїщани в Українській революції. Михайло Зінченко / О. Ляшев. – Чернігів : Десна, 2018. – 8 с. : іл., карти, фот.

1224. Ляшенко О. Зовнішньоекономічні відносини України з Німеччиною та Австро-Угорщиною, 1918 р. : [добы Центральної Ради та Гетьманату] / О. Ляшенко, І. Б. Дацків // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – Тернопіль, 2016. – **Вип. 1, ч. 2**. – С. 88–94. – Бібліогр. в кінці ст.

1225. Ляшко Ю. Революційні події 1917–1921 рр. на Кам'янщині / Ю. Ляшко // Місто на скелястих берегах Тясмину : іст. нарис / О. Г. Шамрай [та ін.]. – Черкаси, 2009. – С. 53–57. – Бібліогр. в кінці ст.

1226. Магурчак А. М. Андрій Жук у документах і матеріалах фондів ЦДАВО України / А. М. Магурчак // Архіви України. – 2014. – **№ 3**. – С. 180–190. – Бібліогр. в кінці ст.

1227. Магурчак А. М. Громадсько-політична діяльність Миколи Порша (1900–1921) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / А. М. Магурчак ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2006. – 18 с. – Бібліогр.: с. 15–16.

1228. Магурчак А. М. Дипломатична діяльність Андрія Жука / А. М. Магурчак // Університет. – 2011. – **№ 4**. – С. 37–43. – Бібліогр. в кінці ст.

1229. Магурчак А. М. Оцінка Андрієм Жуком українських визвольних змагань 1917–1921 рр. : [про державотворчі розбіжності між ЗУНР і Директорією] / А. Магурчак // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2011. – **Вип. 6**. – С. 75–86. – Бібліогр. в кінці ст.

1230. Мазепа І. П. Україна в огні й бурі революції, 1917–1921 : [спогади] : в 3 т. / І.

Мазепа ; авт. передм. та комент. В. Яблонський. – Київ : Темпора, 2003. – 607 с. : іл. – (Vita Memoriae). – 3 т. в одній кн. – Імен. покажч.: с. 593–602.

Т. 1 : Центральна Рада. Гетьманщина. Директорія. – С. 26–218.

Т. 2 : Кам'янецька доба. – С. 218–375.

Т. 3 : Польсько-український союз. Кінець збройних змагань УНР. – С. 398–491.

Додатки і документи. – С. 492–602.

1231. Майборода С. В. Державне управління вищою освітою в Україні: структура, функції, тенденції розвитку (1917–1959 рр.) : монографія / С. В. Майборода ; Укр. акад. держ. упр. при Президентові України. – Київ : УАДУ, 2000. – 305 с. – Бібліогр.: с. 252–305.

Зі змісту: Вступ. – С. 3–14 ; **Розд. 1.** Управління вищою освітою України як історико-теоретична проблема: 1.1. Огляд історико-теоретичних досліджень учасників освітнього руху в Україні (1917–2000 рр.). – С. 15–39 ; 1.2. Науково-теоретичні праці зарубіжних авторів за темою дослідження. – С. 40–50 ; **Розд. 2.** Специфіка розвитку управління вищою освітою України в національно-визвольних змаганнях українського народу 1917–1919 рр.: Української Народної Республіки (УНР), Гетьманату й Директорії. – С. 51–115 ; **Розд. 3.** Творчі пошуки системи, моделей управління вищою освітою в період становлення й розвитку радянської влади в Україні (1917–1930 рр.). – С. 116–183.

1232. Майданець-Баргилевич О. Виставкова діяльність Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури: історичний аспект, 1917–2017 / О. Майданець-Баргилевич. – Київ : Дніпро, 2017. – 280 с. : іл.

1233. Майданик Р. А. Речове право України в період революції 1917–1921 рр. / Р. А. Майданик // Тенденції і перспективи розвитку інститутів права та держави : матеріали І Всеукр. наук. читань пам'яті акад. С. Дністрянського "Західноукраїнська Народна Республіка – п'ємонт українського державотворення" : тези наук. доп. (19 квіт. 2018 р.). – Київ, 2018. – С. 231–236. – Бібліогр. в кінці ст.

1234. Майоров М. Крим у 1917–1921 рр. / М. Майоров // Лицарі дикого поля. Плугом і мушкетом. Український шлях до Чорного моря / упоряд. К. Галушко. – Харків : Кн. клуб "Клуб сімейн. дозвілля", 2016. – С. 339–350. – (Історія без цензури)

1235. Макаренко Н. Політика угорського уряду стосовно етносів Закарпаття у 1918–1919 рр. / Н. Макаренко // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2008. – **Вип. 40.** – С. 344–352. – Бібліогр. в кінці ст.

1236. Макаренко Т. П. Єврейські погроми в добу Української революції / Т. П. Макаренко // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2013. – **Вип. 35.** – С. 116–119. – Бібліогр. в кінці ст.

1237. Макаренко Т. П. Представництво національних меншин [у період Української революції, 1917–1921 рр.] в органах державної влади: історичний аспект / Т. Макаренко // Сіверянський літопис. – 2014. – **№ 1/3.** – С. 188–192. – Бібліогр. в кінці ст.

1238. Макарчук В. С. Державно-правове регулювання виробництва та обороту алкоголю в Україні у роки визвольних змагань (1917–1921 рр.) / В. С. Макарчук // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Юридичні науки. – Львів, 2015. – **№ 824.** – С. 385–391.

1239. Макарчук О. Г. Відносини УНР та ЗУНР зі Сполученими Штатами Америки в роки Української революції / О. Г. Макарчук // Вісник Національного університету "Львівська

політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2001. – № 431. – С. 35–40. – Бібліогр. в кінці ст.

1240. Макогончук Н. В. Матеріальне становище подільського студентства (1918–1920 рр.) / Н. В. Макогончук // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2008. – Т. 12. – С. 25–33.

1241. Малахова Н. Г. Культурна політика доби Української революції 1917–1921 рр. / Н. Г. Малахова, М. О. Федоренко // Проблеми соціально-гуманітарних наук : матеріали Всеукр. студент. наук.-практ. конф., 7 груд. 2017 р. / НАН України, Півден. наук. центр [та ін]. – Миколаїв, 2018. – С. 176–189. – Бібліогр. в кінці ст.

1242. Малеончук Г. О. Соціально-економічне становище Луцька в 1919–1921 рр. : [діяльність польської влади щодо подолання соціально-економічної кризи] / Г. О. Малеончук // Науковий вісник Чернівецького університету. Серія: Історія. Політичні науки. Міжнародні відносини / Чернівець. нац. ун-т. – Чернівці, 2013. – Вип. 676/677. – С. 134–139. – Бібліогр. в кінці ст.

1243. Малик Я. Й. Михайло Грушевський: війна, революція, еміграція : монографія / Я. Й. Малик. – Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2011. – 172 с. – Бібліогр.: с. 158–171.

Зі змісту: Вступ. – С. 5–6 ; **Розд. 1. М. Грушевський у період Першої світової війни:** 1.1. Напередодні та в перші місяці війни. – С. 7–12 ; 1.2. Переїзд та перебування у Відні. – С. 13–18 ; 1.3. Повернення в Україну. Київська кримінальна справа. – С. 19–26 ; 1.4. Львівська кримінальна справа. – С. 27–30 ; 1.5. На засланні. – С. 31–38 ; **Розд. 2. У добу революції:** 2.1. Роль М. Грушевського у становленні Центральної Ради. – С. 39–42 ; 2.2. Діяльність М. Грушевського по розширенню і зміцненню авторитету Центральної Ради. – С. 43–46 ; 2.3. Боротьба М. Грушевського за автономію України. – С. 47–53 ; 2.4. Тривожна осінь 1917 року. – С. 54–59 ; 2.5. У період протистояння з Радою Народних Комісарів. – С. 60–66 ; 2.6. У період Брестського миру та австро-німецької окупації. – С. 67–70 ; 2.7. Роздуми над майбутнім України. – С. 71–76 ; 2.8. Наукова та публіцистична діяльність. – С. 77–79 ; 2.9. Ліквідація Центральної Ради. – С. 80–82 ; 2.10. У період гетьманського перевороту. – С. 83–88 ; 2.11. У період Директорії. – С. 89–92 ; **Розд. 3. В еміграції:** 3.1. Вїзд із делегацією УПСР. – С. 93–95 ; 3.2. У період між Амстердамською і Люцернською конференціями II Інтернаціоналу. – С. 96–98 ; 3.3. Консолідація політичних сил. – С. 99–100 ; 3.4. Грушевський і Комітет незалежної України. – С. 101–105 ; 3.5. На Люцернській конференції II Інтернаціоналу. – С. 106–109 ; 3.6. У турботах організаційних. – С. 110–114 ; 3.7. А думки залишили в Україні. – С. 115–119 ; 3.8. Організація допомоги голодуючим. – С. 120–123 ; 3.9. Організація Українського соціологічного інституту. – С. 124–132 ; 3.10. Наукова та видавнича діяльність у період еміграції. – С. 133–139 ; 3.11. Повернення на Батьківщину. – С. 140–154 ; **Висновки.** – С. 155–157.

1244. Малиновський Б. В. Аграрна політика Австро-Угорщини та Німеччини в Україні, 1918 р. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.02 / Б. В. Малиновський ; Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2001. – 17 с.

1245. Малолєтова Н. І. Міжнародний книгообмін Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, 1918–2008 / Н. І. Малолєтова, Р. Л. Красій ; редкол.: О. С. Онищенко [та ін.] ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ : НБУВ, 2009. – 144 с.

1246. Мальгин А. В. Судьба "соборности" в период революции / А. В. Мальгин // Украина: соборность и регионализм / А. В. Мальгин. – Симферополь, 2005. – С. 19–21.

- 1247. Малькін В. П.** Земельне питання в Україні в умовах революції, 1917–1920 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук: 07.00.01 / В. П. Малькін ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Львів, 2009. – 19 с.
- 1248. Малькін В. П.** Земельне питання українських урядів у 1917–1920 рр. / В. П. Малькін, Я. Й. Малик // Ефективність державного управління : зб. наук. пр. Львів. регіон. ін-ту держ. упр. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – Львів, 2005. – **Вип. 8.** – С. 199–205.
- 1249. Малюта О. В.** Діячі "Просвіти" в українському державотворчому процесі першої чверті ХХ століття / О. В. Малюта // Україна ХХ століття: культура, ідеологія, політика : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2002. – **Вип. 6.** – С. 85–100. – Бібліогр. в кінці ст.
- 1250. Малюта О. В.** Міжнародне економічне співробітництво Української Народної Республіки та Великобританії у 1917–1920 рр. / О. В. Малюта // Наукові зошити історичного факультету Львівського університету ім. Івана Франка : зб. наук. пр. – Львів, 2017. – **Вип. 18.** – С. 275–291. – Бібліогр. в кінці ст.
- 1251. Малюта О. В.** "Просвіта" у формуванні державницького потенціалу українського народу (друга половина ХІХ – перша чверть ХХ ст.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / О. В. Малюта ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2005. – 20 с.
- 1252. Малюта О. В.** "Просвіти" у національному державотворенні періоду Української революції / О. В. Малюта // "Просвіти" і Українська Державність: (друга половина ХІХ – перша половина ХХ ст.) / О. В. Малюта ; НАН України, Ін-т історії України [та ін.]. – Київ, 2008. – С. 127–183. – До 140-річчя товариства "Просвіта".
- 1253. Малюх В. Г.** До питання про місце і роль України у планах Німеччини в 1918 році / В. Г. Малюх // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2005. – **Вип. 80/81.** – С. 106–109. – Бібліогр. в кінці ст.
- 1254. Мамчак М.** Ескадрений міноносець "Завидний" / М. Мамчак // Воєнна історія. – 2012. – **№ 2.** – С. 110–115.
- 1255. Маньгора Т. В.** Оцінка конституції УНР А. Яковлівим / Т. В. Маньгора // Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. Серія 18: Економіка і право. – Київ, 2015. – **Вип. 28.** – С. 111–117. – Бібліогр. в кінці ст.
- 1256. Маньківская Т. А.** Гендерно-возрастные характеристики и образовательный уровень учителей начальных школ Слобожанщины в 1917–1921 гг. / Т. А. Маньківская // Белгородский диалог – 2013 : материалы Междунар. молодеж. науч. форума молодых историков, Белгород, 27–29 марта 2013 г. / Белгород. гос. нац. исслед. ун-т, Харьков. нац. ун-т им. В. Н. Каразина. – Белгород, 2013. – С. 44–45.
- 1257. Маньківська Т. О.** Діяльність органів земського та міського самоврядування щодо розвитку шкільної освіти і покращення становища вчительства на Слобожанщині у 1917–1919 рр. / Т. О. Маньківська // Глухівські наукові читання – 2013 : зб. матеріалів ІІІ Міжнар. наук. конф. молодих вчених та студентів ... (15–17 листоп. 2013 р., Глухів) / Сумська облдержадмін. [та ін.]. – Київ, 2013. – С. 53–54.
- 1258. Маньківська Т. О.** Матеріальне забезпечення вчительства Слобожанщини в період національно-визвольних змагань (1917–1921 рр.) / Т. О. Маньківська // Сборник научных трудов SWorld. – Одеса, 2013. – **Т. 34, вип. 2.** – С. 18–28.

1259. Маньківська Т. О. Періодична преса як джерело вивчення проблеми становища вчительства Слобожанщини в період Центральної Ради та Гетьманату П. Скоропадського / Т. О. Маньківська // Одіссос. Актуальні проблеми історії, археології та етнології : матеріали V-ї Міжнар. конф. "Одеські читання – 2013" / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса, 2013. – С. 91–93.

1260. Маньківська Т. О. Проблема становища вчителів Слобожанщини у 1917–1921 рр. у сучасній українській історіографії / Т. О. Маньківська // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2014. – **Вип. 39.** – С. 254–258. – Бібліогр. в кінці ст.

1261. Маньківська Т. О. Професійні організації вчителів Харківської губернії в період національно-визвольних змагань (1917–1921 рр.) / Т. О. Маньківська // Сіверянський літопис. – 2015. – **№ 6.** – С. 137–146. – Бібліогр. в кінці ст.

1262. Маньківська Т. О. Ставлення вчителів Харківської губернії до сторін військово-політичної боротьби за владу в Україні (1917–1921 рр.) / Т. О. Маньківська // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2015. – **Вип. 44, т. 1.** – С. 121–125. – Бібліогр. в кінці ст.

1263. Маньківська Т. О. Українізація шкіл і вчительство на Слобожанщині у 1917–1921 роках / Т. О. Маньківська // Наука. Релігія. Суспільство. – 2012. – **№ 4.** – С. 41–45.

1264. Маньківська Т. О. Умови праці та соціальний захист учительства на Слобожанщині в період національно-визвольних змагань, 1917–1921 рр. / Т. О. Маньківська // Інтелігенція і влада. Серія: Історія / Одес. нац. політехн. ун-т. – Одеса, 2012. – **Вип. 27.** – С. 147–154. – Бібліогр. в кінці ст.

1265. Маньківська Т. О. Учительство Слобожанщини за доби національно-визвольних змагань (1917–1921 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Т. О. Маньківська ; Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – Харків, 2014. – 20 с.

1266. Маньківська Т. О. Учительство Харківщини в період Української національно-демократичної революції (1917–1921 рр.) / Т. О. Маньківська // Збірник наукових праць. Серія: Історія та географія / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків, 2011. – **Вип. 41.** – С. 140–143. – Бібліогр. в кінці ст.

1267. Маньківська Т. О. Учительські з'їзди на Слобожанщині в 1917–1918 рр. / Т. О. Маньківська // Краєзнавство і учитель – 2014 : тези доп. Міжнар. наук. конф. (28 лют. 2014 р., Харків). – Харків, 2014. – С. 78–79.

1268. Манько М. О. Українська регіональна еліта Катеринославщини періоду національно-визвольних змагань 1917–1921 рр. за даними мемуаристики / М. О. Манько // Придніпров'я: історико-краєзнавчі дослідження : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2014. – **Вип. 12.** – С. 101–108. – Бібліогр. в кінці ст.

1269. Мараєв В. Р. Первый главком украинской авиации. Генерал Вячеслав Баранов / В. Р. Мараєв // Авиация и Время. – 2009. – **№ 6.** – С. 34–38.

1270. Мараєв В. Р. Відносини України та Війська Донського (1917–1921 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / В. Р. Мараєв ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2014. – 20 с.

- 1271. Мараєв В. Р.** В'ячеслав Баранов в українській військовій авіації 1917–1918 рр. / В. Р. Мараєв // Університет. – 2010. – № 5. – С. 93–105. – Бібліогр. в кінці ст.
- 1272. Мараєв В. Р.** Джерела до історії українсько-донських відносин у 1917–1921 рр. / В. Р. Мараєв // Дні науки історичного факультету ... : матеріали VII Міжнар. наук. конф. студентів, аспірантів та молодих учених : у 2 т. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2014. – Т. 1. – С. 507–512.
- 1273. Мараєв В. Р.** Діяльність українського консульського агенства у Новочеркаську (1918–1919 рр.) / В. Р. Мараєв // Дні науки історичного факультету : матеріали IV Міжнар. наук. конф. молодих учених... / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2011. – Вип. 4, ч. 2. – С. 19–21.
- 1274. Мараєв В. Р.** Історіографія діяльності дипломатичних делегацій та представництв України на Дону у 1917–1919 рр. / В. Р. Мараєв // Український історичний збірник / НАН України, Ін-т історії України, Рада молодих вчених. – Київ, 2014. – Вип. 17. – С. 309–321. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 1275. Мараєв В. Р.** Російська історіографія відносин України і Війська Донського у 1917–1921 рр. / В. Р. Мараєв // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2015. – Вип. 102. – С. 66–69. – Бібліогр. в кінці ст.
- 1276. Мараєв В. Р.** Українська історіографія відносин України і Війська Донського у 1917–1921 рр. / В. Р. Мараєв, В. В. Панін // Воєнно-історичний вісник : зб. наук. пр. / Нац. ун-т оборони України. – Київ, 2015. – Вип. 3. – С. 80–86. – Бібліогр. в кінці ст.
- 1277. Мараєва В. В.** Авіація Української Народної Республіки та Української Держави гетьмана П. Скоропадського / В. В. Мараєва ; НДЦ гуманітар. проблем Збройних Сил України. – Київ, 2005. – 35 с. – Бібліогр.: с. 33–35.
- 1278. Мараєва В. В.** Застосування авіації у бойовій діяльності армії Української Народної Республіки / В. В. Мараєва // Воєнна історія. – 2009. – № 6. – С. 70–80. – Бібліогр. в кінці ст.
- 1279. Мараєва В. В.** Історіографія історії військової авіації України 1917–1920 рр. / В. В. Мараєва // Сторінки історії : зб. наук. пр. / Нац. техн. ун-т України "Київ. політехн. ін-т" [та ін.]. – Київ, 2009. – Вип. 29. – С. 116–125. – Бібліогр. в кінці ст.
- 1280. Мараєва В. В.** Німецькі літаки в українській авіації (1917–1920 рр.) / В. В. Мараєва // Воєнна історія. – 2008. – № 1. – С. 97–104 : іл. – Бібліогр. в кінці ст.
- 1281. Мараєва В. В.** Парк літаків української авіації 1917–1920 рр. / В. В. Мараєва // Воєнна історія. – 2007. – № 1/3. – С. 128–135.
- 1282. Мараєва В. В.** Українська військова авіація в умовах боротьби за національну державність (грудень 1917 – листопад 1920 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 20.02.22 / В. В. Мараєва ; Нац. акад. оборони України. – Київ, 2008. – 20 с.
- 1283. Маринич В.** Наш край в 1918–1920 роках / В. Маринич // Перша Хмельницька наукова історико-краєзнавча конференція : матеріали конф., 23 верес. 2015 р., м. Хмельник Вінниц. обл. / Хмельниц. райдержадмін. [та ін.]. – Вінниця, 2015. – С. 162–165. – Бібліогр. в кінці ст.
- 1284. Марисюк К.** Кримінально-правова політика у сфері майнових покарань часів

відновлення української державності, 1917–1920 рр. / К. Марисюк // Вісник Львівського університету. Серія юридична. – Львів, 2012. – **Вип. 56.** – С. 117–121.

1285. Маркова С. В. Стан села напередодні та в роки революційної доби 1917–1920 рр. в Україні / С. В. Маркова // Суспільні та політичні трансформації в українському селі в контексті формування тоталітарної системи (1917–1933 рр.) : монографія / Хмельниц. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Кам'янець-Подільський, 2015. – С. 76–140.

1286. Мармазова Т. І. Історіографія повстанського руху в Україні під проводом Н. І. Махна (1918–1921 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.06 / Т. І. Мармазова ; Донец. нац. ун-т. – Донецьк, 2003. – 19 с.

1287. Марочко В. І. "Борітеся – поборете!": листи Михайла Грушевського на еміграції (1919–1922 рр.) / В. І. Марочко // Україна соборна : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2006. – **Вип. 4, т. 1.** – С. 152–160. – Бібліогр. в кінці ст.

1288. Марочко В. І. "Що чути з України і Києва..." : невідомі листи Михайла Грушевського 1919–1922 років / В. Марочко // Проблеми історії України: факти, судження, пошуки : міжвідом. зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2005. – **Вип. 14.** – С. 80–93. – Бібліогр. в кінці ст.

1289. Мартиненко В. В. Проблема кордонів у контексті налагодження українсько-білоруських відносин 1918 р. / В. В. Мартиненко // Література та культура Полісся : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2009. – **Вип. 56.** – С. 259–267.

1290. Мартиненко В. В. Проблеми врегулювання територіальних протиріч у контексті становлення українсько-білоруських стосунків наприкінці 1917 – на початку 1918 рр. / В. В. Мартиненко // Часопис наукових праць викладачів історико-юридичного ф-ту : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2006. – **Вип. 1.** – С. 47–54.

1291. Марущак М. Й. Історія селища Вапнярка / М. Й. Марущак. – Вінниця : Каштелянов О. І., 2016. – 168 с. : фот.

Доба революції. – С. 15–25.

1292. Марченко А. І. М. Шаповал у боротьбі за збереження української національної ідентичності та відродження державності / А. І. Марченко // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2018. – **Вип. 136.** – С. 35–39. – Бібліогр. в кінці ст.

1293. Марченко В. Я. Діяльність державних та військових органів України по забезпеченню військових формувань озброєнням та бойовою технікою (1917–1920 рр.) / В. Я. Марченко // Воєнно-історичний вісник : зб. наук. пр. / Нац. ун-т оборони України. – Київ, 2011. – **Вип. 2.** – С. 52–55. – Бібліогр. в кінці ст.

1294. Марченко В. Я. Забезпечення озброєнням і технікою українських військових формувань в добу визвольних змагань (1917–1921 рр.) / В. Я. Марченко // Воєнно-історичний вісник : зб. наук. пр. / Нац. ун-т оборони України. – Київ, 2012. – **Вип. 1.** – С. 32–35. – Бібліогр. в кінці ст.

1295. Марченко В. Я. Матеріально-технічне забезпечення військових формувань Української Народної Республіки / В. Марченко // Воєнна історія. – 2012. – **№ 1.** – С. 31–35. – Бібліогр. в кінці ст.

- 1296. Марчук В. В.** Українська революція 1917–1920 рр. і греко-католицька церква / В. Марчук // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2001. – Т. 5. – С. 324–333.
- 1297. Марчук М. В.** Освітні процеси в Україні в період національно-культурного відродження 1917–1920-х років / М. В. Марчук. – Коломия : Вік, 2002. – 61 с. – Бібліогр.: с. 56–60.
- 1298. Марчук М. В.** Освітня політика в Україні в умовах національно-культурного відродження: етнонаціональний аспект (1917 – кінець 1920-х рр.) / М. Марчук // Етнічна історія народів Європи : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2002. – Вип. 12. – С. 96–100.
- 1299. Масненко В. В.** Українська історична думка та історики в умовах національно-демократичної революції, 1917–1920 рр. / В. В. Масненко // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2001. – Т. 5. – С. 41–52.
- 1300. Матвєєва Л. В.** Становлення Української академії наук (1918–1928 рр.) : [доба революції] / Л. В. Матвєєва // Український історичний журнал. – 2008. – № 6. – С. 4–26. – Бібліогр. в кінці ст.
- 1301. Матвієнко В. М.** Біля витоків української дипломатії ХХ століття (Олександр Шульгин: постать, погляди, діяльність) / В. М. Матвієнко // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Міжнародні відносини. – Київ, 2001. – Вип. 18. – С. 64–71. – Бібліогр. в кінці ст.
- 1302. Матвієнко В. М.** Герман Гуммерус. Біля витоків українсько-фінських дипломатичних стосунків початку ХХ ст. / В. М. Матвієнко // Пам'ять століть. – 2007. – № 2. – С. 59–66. – Бібліогр. в кінці ст.
- 1303. Матвієнко В. М.** Дипломатичне забезпечення розбудови державності: перші відомства закордонних справ України / В. М. Матвієнко // Науковий вісник Дипломатичної академії України. – Київ, 2008. – Вип. 14: Зовнішня політика і дипломатія: історична ретроспектива, традиції, сьогодення. – С. 207–210. – Бібліогр. в кінці ст.
- 1304. Матвієнко В. М.** До питання про самовизначення Криму в 1917–1918 рр. / В. М. Матвієнко // Український історичний журнал. – 2002. – № 5. – С. 80–92. – Бібліогр. в кінці ст.
- 1305. Матвієнко В. М.** На шляху розбудови дипломатичної служби: перші відомства закордонних справ України / В. Матвієнко // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2008. – Вип. 9. – С. 160–170. – Бібліогр. в кінці ст.
- 1306. Матвієнко В. М.** Перші сторінки історії української дипломатії ХХ століття: "бессарабське питання" / В. М. Матвієнко // Актуальні проблеми міжнародних відносин : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т міжнар. відносин. – Київ, 2002. – Вип. 31, ч. 1. – С. 33–42.
- 1307. Матвієнко В. М.** Повернені імена: Кость Мацієвич – народний міністр закордонних справ України / В. М. Матвієнко // Актуальні проблеми міжнародних відносин : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т міжнар. відносин. – Київ, 2001. – Вип. 27, ч. 1. – С. 29–33.

1308. Матвієнко В. М. Політика УНР та Української Держави щодо новопосталих державних утворень на території колишньої Російської імперії (1917–1921 рр.) : автореф. дис. ... д-ра іст. наук : 07.00.02 / В. М. Матвієнко ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2003. – 40 с.

1309. Матвієнко В. М. Проблеми взаємовідносин українських національних урядів з новопосталими державами на теренах постімперської Росії у вітчизняній та зарубіжній історіографії / В. М. Матвієнко // Актуальні проблеми міжнародних відносин : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т міжнар. відносин. – Київ, 2002. – **Вип. 36, ч. 2.** – С. 3–9.

1310. Матвієнко В. М. Скориставшись нерішучістю Києва. Бессарабське питання у зовнішній політиці Української Народної Республіки / В. Матвієнко // Політика і час. – 2002. – **№ 7.** – С. 75–85.

1311. Матвієнко В. М. Україна і Польща в 1918 році: проблема формування новітніх міждержавних відносин : [доба Центральної Ради та Гетьманату] / В. Матвієнко // Україна і Польща в ХХ столітті: проблеми і перспективи взаємовідносин : зб. наук. пр. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Краківська пед. акад. ім. Комісії освіти народової. – Київ ; Краків, 2002. – С. 44–48. – Бібліогр. в кінці ст.

1312. Матвієнко В. М. Українська дипломатія 1917–1921 років: на теренах постімперської Росії / В. М. Матвієнко ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ : ВПЦ "Київ. ун-т", 2002. – 397 с.

Рецензії: **Денисенко В. М.** Здобутки і втрати української дипломатії у зближенні "рандштатів" // Україна дипломатична : наук. щорічник. – Київ, 2004. – **Вип. 4.** – С. 752–756. ; **Головченко В. І.** Українська дипломатія 1917–1921 рр.: на теренах постімперської Росії // Київська старовина. – 2003. – **№ 3.** – С. 172–175. – Бібліогр. в кінці ст.

1313. Матвієнко В. М. Українсько-фінські відносини у 1918–1921 рр. / В. Матвієнко // Київська старовина. – 2001. – **№ 6.** – С. 95–101. – Бібліогр. в кінці ст.

1314. Матвієнко Н. Новітня історіографія книговидавництва в Україні революційної доби (1917–1920 рр.) / Н. Матвієнко, І. Савченко // Етнічна історія народів Європи : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2011. – **Вип. 36.** – С. 64–68. – Бібліогр. в кінці ст.

1315. Матвієнко Н. Освітня політика українських урядів в революційні часи (1917–1920 рр.): новітня історіографія / Н. Матвієнко // Етнічна історія народів Європи : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2013. – **Вип. 39.** – С. 145–148. – Бібліогр. в кінці ст.

1316. Матеріали XV Подільської наукової історико-краєзнавчої конференції (17–18 листопада 2017 р.) / НАН України, Ін-т історії України [та ін.] ; редкол.: С. А. Копилов, О. П. Реєнт, Л. В. Баженов [та ін.]. – Кам'янець-Подільський : ФОП Сисин О. В., 2017. – 532 с.

Зі змісту: Події національно-визвольної революції, 1917–1920 рр. на Поділлі / **Віктор Мороз, Володимир Мороз.** – С. 8–13 ; Старосинявщина в роки Української революції, 1917–1921 рр. / **О. В. Собур.** – С. 13–14 ; Заходи органів місцевого самоврядування щодо регулювання житлових відносин населення Поділля у 1917–1919 рр. / **О. О. Вітюк, Т. Ю. Герасимов, К. В. Завальнюк.** – С. 22–26 ; Павло Скоропадський – будівничий Української держави / **Віктор Мороз, Володимир**

Мороз. – С. 38–42 ; Генерал-поручик армії УНР Петро Єрошевич – командир 2-го Подільського корпусу / *В. В. Парандій.* – С. 42–46 ; Звернення до населення і постанови губернського старости Кисельова як документи до вивчення історії Гетьманату, 1918 р. на Поділлі / *І. І. Ратушняк.* – С. 46–51 ; Діяльність Директорії УНР у Вінниці в грудні 1918 р. у спогадах О. Назарука / *О. М. Кравчук, С. Л. Калитко.* – С. 51–55 ; Селянські виступи на Поділлі в роки Української національно-демократичної революції (1917–1920 рр.) / *Л. М. Романець.* – С. 55–59 ; Хід мобілізації до дієвої армії УНР восени 1919 р. : (за матеріалами укр. періодики) / *Р. С. Лякович.* – С. 59–62 ; Роль О. Грудницького в розгортанні революційних процесів у період Української революції (1917–1921 рр.) / *Л. Л. Різник.* – С. 62–65 ; Доля архівів регіону у добу Української революції (1917–1921 рр.) / *В. Г. Байдич, В. В. Галатир, Ю. В. Олійник.* – С. 65–71 ; Діяльність "Просвіти" як елементу духовного відродження у Летичівському повіті у період Української революції, 1917–1921 рр. / *С. А. Коржик.* – С. 71–75 ; Президент в екзилі: внесок Андрія Лівницького в Українську революцію та збереження української державності / *Ю. М. Руденко.* – С. 75–79 ; Деякі аспекти діяльності державного центру УНР в екзилі : (за спогадами Віктора Приходька) / *А. А. Трембіцький, А. М. Трембіцький.* – С. 79–83 ; Діяльність наукового товариства в Кам'янці-Подільському у 1919–1921 рр. / *В. А. Нестеренко.* – С. 86–91. ; Діяльність ученого комітету в матеріалах Всеукраїнського церковного собору, 1918 р. : привітання ректора КДА єпископа Василя (Богдашевського) новоутвореному Кам'янець-Подільському державному українському університету / *С. Пришцишин-Кліновський, прот.* – С. 91–98 ; Державно-організаційні й розпорядчі заходи Івана Огієнка як представника українського уряду на Поділлі в листопаді 1919 р. : (за матеріалами "Нового шляху") / *О. І. Марчук.* – С. 99–102 ; Постать Т. Шевченка в контексті української національно-демократичної революції (1917–1920 рр.) у дослідженнях подільських науковців початку ХХІ ст. / *А. І. Мацталір, М. О. Сопіга.* – С. 258–264.

1317. Матяш І. Б. Дипломатична україніка в канадських архівах [доби революції] / І. Матяш // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2009. – **Вип. 10.** – С. 425–439. – Бібліогр. в кінці ст.

1318. Матяш І. Б. Дипломатичні архіви як джерело дослідження історії української дипломатичної та консульської служби 1917–1924 рр. / І. Б. Матяш // Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2017. – **Число 28.** – С. 9–32. – Бібліогр. в підрядк. прим.

1319. Матяш І. Б. Євген Слабченко: нові документи до біографії : [липень-листопад 1919 року] / І. Матяш // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2014. – **Вип. 15.** – С. 654–674. – Бібліогр. в кінці ст.

1320. Матяш І. Б. Заснування інституту почесних консулів України в 1918–1923 рр. : правові засади та ключові особи / І. Б. Матяш // Актуальні проблеми міжнародних відносин : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т міжнар. відносин. – Київ, 2016. – **Вип. 127, ч. 1.** – С. 4–13.

1321. Матяш І. Б. Історія української дипломатії в канадських архівах [доби революції] / І. Б. Матяш // Науковий вісник Дипломатичної академії України. – Київ, 2008. – **Вип. 14:** Зовнішня політика і дипломатія: історична ретроспектива, традиції, сьогодення. – С. 192–199. – Бібліогр. в кінці ст.

1322. Матяш І. Б. Навчальні заклади у сфері консульської служби в 1918–1923 рр. як крок до створення системи підготовки кадрів українських дипломатів та консулів / І. Б. Матяш // Науковий вісник Дипломатичної академії України. Серія: Історичні науки. – Київ, 2016. – **Вип. 23:** Зовнішня політика і дипломатія: традиції, тренди, досвід, **ч. 1.** – С.

162–180. – Бібліогр. в кінці ст.

1323. Матяш І. Б. Українська консульська служба 1917–1923 рр. як державний інститут: становлення, функціонування, персоналії / Т. Б. Матяш ; відп. ред. С. В. Віднянський ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2016. – 482 с. – До 100-річчя початку Української революції. – Бібліогр.: с. 441–457.

1324. Матяш І. Б. Український дипломатичний архів як джерело дослідження історії консульської служби : [доба революції] / І. Б. Матяш // Рукописна та книжкова спадщина України: археографічні дослідження унікальних архівних та бібліотечних фондів / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т рукопису. – Київ, 2016. – **Вип. 20.** – С. 252–266. – Бібліогр. в кінці ст.

1325. Матяш І. Б. "Щирих, свідомих і ідейних треба нам представників..." Василь Оренчук на чолі першого українського консульства в Мюнхені / І. Б. Матяш // Науковий вісник Дипломатичної академії України. Серія: Історичні науки. – Київ, 2015. – **Вип. 22:** Зовнішня політика і дипломатія: традиції, тренди, досвід, **ч. 1.** – С. 4–18. – Бібліогр. в кінці ст.

1326. Мафтин Л. В. Становлення українознавства періоду визвольних змагань українців (1917–1920 рр.) у контексті педагогічних поглядів Софії Русової / Л. В. Мафтин // Вісник Чернігівського державного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. – Чернігів, 2006. – **Вип. 39.** – С. 101–104. – Бібліогр. в кінці ст.

1327. Махиня О. В. Зовнішня розвідка українських національних спецслужб у 1918–1920 роках / О. В. Махиня // Роль і місце національної спецслужби в історії українського державотворення : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 17 берез. 2017 р. / Служба безпеки України [та ін.]. – Київ, 2017. – С. 302–304. – Бібліогр. в кінці ст.

1328. Мацагор О. А. Програмові засади та діяльність українських політичних партій у сфері військового будівництва (березень 1917 – 1920 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 20.02.22 / О. А. Мацагор ; Нац. акад. оборони України. – Київ, 2002. – 14 с.

1329. Мацелюх В. В. Історія села Любінь Малий / В. В. Мацелюх. – Львів : Тріада плюс, 2016. – 428 с. : іл.

Доба революції. – С. 88–100.

1330. Мацелюх К. С. Внесок П. Н. Абрамовича у розвиток бібліотечної справи на Волині (1918–1919) / К. Мацелюх // Бібліотечний вісник. – 2014. – **№ 2.** – С. 36–39. – Бібліогр. в кінці ст.

1331. Машкевич С. Київський трамвай у роки кризи (1918–1921 рр.) / С. Машкевич // Етнічна історія народів Європи : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т. ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2014. – **Вип. 43.** – С. 96–106. – Бібліогр. в кінці ст.

1332. Машкевич С. Прибутковий транспорт у "смутні часи": залізнична гілка Київ – Віталитовська (1916–1919 рр.) / С. Машкевич // Етнічна історія народів Європи : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т. ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2016. – **Вип. 48.** – С. 36–44.

1333. Машкін О. М. Демократичний терор на Східному Подніпров'ї та в Криму у лютому – березні 1917 р. : [про протиправну практику Тимчасового уряду] / О. М. Машкін // Проблеми історії України XIX – початку XX ст. : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2003. – **Вип. 5.** – С. 66–81. – Бібліогр. в кінці ст.

1334. Машонин В. Д. Время собирать камни : [краєзнав. нариси про Бердянськ зокрема доби революції] / В. Д. Машонин, Е. С. Денисов. – Мелитополь : Изд. дом Мелитопол. гор. типографии, 2017. – 236 с. : фот.

1335. Машталір А. І. Відзначення шевченківських роковин у містах і містечках Правобережної України в добу національно-демократичної революції (1917–1920 рр.) / А. І. Машталір // Науковий вісник "Меджибіж" : матеріали 3-ї наук.-краєзнав. конф. "Стародавній Меджибіж в історико-культурній спадщині України". – Меджибіж ; Хмельницький, 2010. – **Ч. 2.** – С. 147–153.

1336. Машталір А. І. Вплив постаті Т. Г. Шевченка на діяльність подільської "Просвіти" (1917–1920 рр.) / А. І. Машталір // Матеріали XIII Подільської історико-краєзнавчої конференції (18–19 листопада 2010 р.) / НАН України, Ін-т історії України [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2010. – С. 361–366. – Бібліогр. в кінці ст.

1337. Машталір А. І. Вплив постаті Т. Г. Шевченка на піднесення національної свідомості українців у 1917–1920 рр. / А. І. Машталір // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2011. – **Т. 18.** – С. 324–334.

1338. Машталір А. І. Вшанування Тараса Шевченка на Поділлі у 1917–1920 рр. / А. І. Машталір // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2009. – **Т. 13.** – С. 25–31. – Бібліогр. в кінці ст.

1339. Машталір А. І. Ім'я Тараса Шевченка у житті українських навчальних закладів, дошкільних установ і педагогічної громадськості у 1917–1920 рр. / А. І. Машталір // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2010. – **Т. 16.** – С. 384–392.

1340. Машталір А. І. Могила Т. Г. Шевченка у Каневі: спроби впорядкування та екскурсійна привабливість (1918 р.) / А. І. Машталір // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2012. – **Т. 19.** – С. 271–280.

1341. Машталір А. І. Могила Тараса Шевченка у пам'ятникоохоронній політиці Української Центральної Ради і Гетьманату / А. І. Машталір // Мандрівець. – 2012. – **№ 6.** – С. 21–25.

1342. Машталір А. І. Політична інструменталізація постаті та творчості Тараса Шевченка як чинник національного відродження у Наддніпрянській Україні (1917–1920 рр.) : монографія / А. І. Машталір ; Держ. арх. Хмельниц. обл. [та ін.]. – Тернопіль : Паляниця В. А., 2016. – 296 с. : фот. – Додатки: с. 242–281. – Бібліогр. в кінці розд.

1343. Машталір А. І. Політична інструменталізація постаті Тараса Шевченка як чинник національного відродження у Наддніпрянській Україні у 1917–1920 рр. : за матеріалами арх. установ / А. І. Машталір, Н. В. Крик // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2016. – **Т. 23.** – С. 332–340. – Бібліогр. в кінці ст.

1344. Машталір А. І. Постать Т. Г. Шевченка у мемуарах діячів української революції 1917–1921 рр. / А. І. Машталір // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка : зб. за підсумками звіт. наук. конф. викладачів, докторантів

і аспірантів. – Кам'янець-Подільський, 2012. – **Вип. 11, т. 1.** – С. 55–56.

1345. Машталір А. І. Постать Т. Г. Шевченка як символ національної боротьби в добу національно-демократичної революції [1917–1920 рр.] : (за матеріалами журналу "Село") / А. І. Машталір // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2010. – **Вип. 3.** – С. 324–328. – Бібліогр. в кінці ст.

1346. Машталір А. І. Постать Т. Шевченка в історичній пам'яті українського народу в добу революції, 1917–1920 рр.: (методологічний аспект) / А. І. Машталір // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. : Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2013. – **Т. 20.** – С. 426–434. : Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка.

1347. Машталір А. І. Постать Т. Шевченка в контексті національного відродження у Наддніпрянській Україні (1917–1920 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / А. І. Машталір ; Черкас. нац. ун-т ім. Б. Хмельницького. – Черкаси, 2013. – 20 с.

1348. Машталір А. І. Шевченківська тема у діяльності Подільської та Волинської "Просвіти" (1917–1920 рр.) / А. І. Машталір // Подільська "Просвіта" : історія і сьогодення : зб. наук. пр. за підсумками регіон. наук.-краєзнав. конф., м. Кам'янець-Подільський, 2–3 черв. 2011 р. – Кам'янець-Подільський, 2011. – С. 96–100.

1349. Мащенко О. О. Кам'янське: життя на зламі епох, 1917–1920 рр. / О. О. Мащенко // Придніпров'я: історико-краєзнавчі дослідження : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2014. – **Вип. 12.** – С. 51–57. – Бібліогр. в кінці ст.

1350. Медвідь А. Б. Правова регламентація прав та основоположних свобод людини у конституційних актах та їх проектах Української Народної Республіки 1917–1921 років / А. Б. Медвідь // Економіка та право. Серія: Право. – 2016. – **№ 1.** – С. 100–107. – Бібліогр. в кінці ст.

1351. Медвідь О. В. Військово-організаційна діяльність Дмитра Палієва у 1914–1920 рр. / О. В. Медвідь // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2006. – **№ 571.** – С. 239–243. – Бібліогр. в кінці ст.

1352. Медвідь О. В. Військово-політична діяльність Дмитра Палієва : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 20.02.22 / О. В. Медвідь ; Нац. ун-т "Львівська політехніка". – Львів, 2003. – 20 с.

1353. Мельник Е. М. Вища початкова школа на Поділлі в добу української революції (1917–1920 рр.) / Е. М. Мельник // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2006. – **Т. 6.** – С. 10–25.

1354. Мельник Е. М. Гімназія для дорослих при Кам'янець-Подільському державному українському університеті (1918–1920 рр.) / Е. М. Мельник // Кам'янець-Подільський у контексті українсько-європейських зв'язків: історія та сучасність : зб. наук. пр. за підсумками 2-ої Міжнар. наук.-практ. конф., м. Кам'янець-Подільський, 14–15 трав. 2005 р. / Хмельниц. облдержадмін. [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2005. – С. 90–92.

1355. Мельник Е. М. Доля Кам'янець-Подільської російської чоловічої гімназії у 1917–1920 рр. / Е. М. Мельник // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2010. – **Т. 16.** – С. 104–115. –

Бібліогр. в кінці ст.

1356. Мельник Е. М. Другий Київський народний український університет : нереалізований проект (серпень 1918 – початок 1919 р.) / Е. М. Мельник // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2002. – **Т. 8.** – С. 324–339.

1357. Мельник Е. М. Ім'я Тараса Шевченка в українській школі (1917–1920) / Е. М. Мельник // Етнічна історія народів Європи : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2004. – **Вип. 17.** – С. 47–51. – Бібліогр. в кінці ст.

1358. Мельник Е. М. Кам'янець-Подільська жіноча гімназія С. О. Славутицької (1901–1921 рр.) / Е. М. Мельник // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2003. – **Т. 3.** – С. 127–138.

1359. Мельник Е. М. Кам'янець-Подільська українська державна гімназія ім. С. Руданського (1918–1920 рр.) / Е. М. Мельник // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2007. – **Т. 9.** – С. 213–229.

1360. Мельник Е. М. Українські середні навчальні заклади на Поділлі в 1917–1920 рр. / Е. М. Мельник // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2004. – **Т. 4.** – С. 48–67.

1361. Мельник Н. М. Польська спільнота Поділля у 1917–1918 рр. / Н. Мельник // Україна – Польща: історичне сусідство : матеріали Міжнар. наук. конф., 19–20 трав. 2017 р. / Генерал. консульство Республіки Польща у м. Вінниці [та ін.]. – Вінниця, 2017. – С. 242–246. – Бібліогр. в кінці ст.

1362. Мельник О. О. Щоденник Юрія Тищенко (Сірого) (1919–1924 роки) / О. Мельник // Український археографічний щорічник / НАН України, Археогр. коміс., Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського. – Київ, 2007. – **Вип. 12.** – С. 591–683. – Бібліогр. в підрядк. прим.

1363. Мельник Р. П. Комплектування української національної армії у 1917–1920 рр. та її вплив на подальший розвиток військової справи в Україні / Р. П. Мельник // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2009. – **№ 652.** – С. 77–81. – Бібліогр. в кінці ст.

1364. Мельник Р. П. Питання вишколу старшин Армії УНР у практичній діяльності та теоретичній спадщині військової еміграції 20–30-х років ХХ ст. / Р. П. Мельник // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2010. – **№ 670.** – С. 88–95. – Бібліогр. в кінці ст.

1365. Мельник Р. П. Теоретичні основи підготовки офіцерських кадрів та особового складу армії у публіцистичній спадщині С. Петлюри / Р. Мельник // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – Тернопіль, 2013. – **Вип. 1, ч. 2.** – С. 88–91. – Бібліогр. в кінці ст.

1366. Мельник Ю. Сільське господарство України, 1917–1920 років: реалії та пошуки / Ю. Мельник, В. Вергунов, Г. Глазунов ; Нац. наук. центр "Ін-т аграр. економіки". – Київ, 2006. – 312 с.

1367. Мельников Є. Україна в міжнародних відносинах періоду 1918–1921 р. у науково-публіцистичній спадщині Іллі Борщака / Є. Мельников // Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету ім. Володимира Винниченка. Серія: Історичні науки. – Кіровоград, 2010. – **Вип. 13.** – С. 280–288. – Бібліогр. в кінці ст.

1368. Мельниченко В. М. Події Української революції 1917–1921 рр. на Черкащині в мемуарах державних і військових діячів / В. М. Мельниченко // Вісник Черкаського університету. Серія: Історичні науки. – Черкаси, 2017. – **№ 1.** – С. 31–39. – Бібліогр. в кінці ст.

1369. Мельничук Б. І. Симон Петлюра і Тернопільщина / Б. І. Мельничук, В. Уніят. – Тернопіль : Терно-граф, 2009. – 115 с. : іл., портр.

1370. Ми й вони. (Зовнішня політика та зовнішньоекономічна діяльність України часів Української революції 1917–1921 років) : [газет. публ. періоду Української революції] / Ін-т законодавства Верховної Ради України ; вступ. ст. В. М. Литвина ; упоряд.: О. Л. Копиленко, І. М. Мищак, О. О. Рафальський. – Київ : Парламент. вид-во, 2012. – 312 с. – (Із першоджерел ; вип. 3)

1371. Миколаївщина: нариси історії революції 1917–1921 років / авт. кол.: Л. Л. Левченко, Л. А. Вовчук, О. В. Волос [та ін.]. – Миколаїв : Іліон, 2017. – 280 с. : іл., карти, фот. – (Миколаївщина. 100-річчя подій Української революції 1917–1921 років). – Бібліогр. в підрядк. прим.

Зі змісту: **Розд. 1, § 2.** Українські національні військові формування на Миколаївщині у 1917 – на початку 1919 р. / В. А. Пархоменко. – С. 59–74 ; **Розд. 1, § 3.** Проблема Чорноморського флоту і суднобудівних заводів у роки Української революції / Л. Л. Левченко. – С. 75–106 ; **Розд. 3, § 1.** Етнічні меншини Миколаївщини в період Української національної революції / В. В. Щукін. – С. 156–191 ; **Розд. 4, § 2.** Становлення вищої освіти на Миколаївщині в роки революції / О. П. Хасцький. – С. 228–250 ; **Розд. 4, § 3.** Національно-культурні процеси на Миколаївщині в роки революції / О. В. Волос. – С. 250–271.

1372. Милусь В. Липинський і церква / В. Милусь // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. / Рівн. держ. гуманітар. ун-т. – Рівне, 2008. – **Вип. 12.** – С. 54–56. – Бібліогр. в кінці ст.

1373. Мина Ж. В. Колективне суспільне документування історичних процесів збройних формувань України періоду національно-визвольної революції, 1917–1921 рр. в українській Вікіпедії / Ж. В. Мина, А. М. Пелешишин // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2014. – **№ 784.** – С. 204–213. – Бібліогр. в кінці ст.

1374. Мина Ж. В. Постать полковника Петра Болбочана на тлі подій національної революції 1917–1921 рр. / Ж. В. Мина // Військово-науковий вісник / Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – Львів, 2011. – **Вип. 16.** – С. 156–167. – Бібліогр. в кінці ст.

1375. Мироненко О. М. Витоки українського революційного конституціоналізму, 1917–1920 рр.: теоретико-методологічний аспект / О. М. Мироненко ; НАН України, Інститут держави і права ім. В. М. Корецького. – Київ, 2002. – 260 с.

Зміст: Передне слово. Від заідеологізованості і методологічного анархізму до методологічного плюралізму. – С. 5–8 ; **Розд. 1. Політико-ідеологічні засади революційного конституціоналізму ("партійні конституції")** ; 1.1. Загальна

характеристика політичного спектра українського суспільства початку ХХ ст. – С. 9–19 ; 1.2. Феномен "Української революції". – С. 20–22 ; 1.3. "Партійні конституції" провідних партій Центральної Ради і Директорії. – С. 23–28 ; 1.4. Ідеали державотворення у політичних програмах інших українських партій і рухів. – С. 29–36 ; 1.5. Вплив більшовицьких програм та політичних засад неукраїнських партій на процеси революційного конституціоналізму. – С. 37–44 ; 1.6. Наддністрянські "партійні конституції". – С. 45–50 ; **Розд. 2. Вітчизняне праворозуміння і державознавство як концептуальна скарбниця революційного конституціоналізму 1917–1920 рр. ("доктринальні конституції")** ; 2.1. Вагомий доробок українських правознавців на початку 1917 р. – С. 52–54 ; 2.2. Розширення бази юридичної освіти і науки. – С. 55–58 ; 2.3. "Доктринальні конституції" університетських професорів-юристів. – С. 59–67 ; 2.4. Концептуальні основи українського радянського конституціоналізму ("пролетарське право"). – С. 68–79 ; 2.5. Визрівання радянських юридичних доктрин охорони конституційного ладу. – С. 80–85 ; 2.6. Правознавчий потенціал Центральної Ради. – С. 86–91 ; 2.7. Діяльність українських юристів за доби гетьмана П. Скоропадського. – С. 92–102 ; 2.8. Професійні правознавці в уряді Директорії і "ера адвокатів" у ЗУНР. – С. 103–113 ; 2.9. Внесок інших українських мислителів у збагачення "доктринальних конституцій" 1917–1920 рр. – С. 114–124 ; **Розд. 3. Фундаментально-правові основи держав і квазідержав на Великій Україні та Наддністрянщині (фактичні і юридичні конституції)** ; 3.1. Проекти юридичних конституцій першої УНР. – С. 125–135 ; 3.2. Конституційна правотворчість в Українській державі. – С. 136–149 ; 3.3. Конституційні закони, юридичні конституції та їх проекти доби Директорії. – С. 150–186 ; 3.4. Несистематизована конституція "уряду правознавців" ЗУНР і конституційні проекти С. Дністрянського. – С. 187–207 ; 3.5. Перша українська радянська конституція та історичні передумови її виникнення. – С. 208–218 ; **Резюме.** Проблема демонополізації юридичної науки і віднайдення "неплюралістичної" істини. – С. 219–223 ; **Додатки.** – С. 223–258.

Досліджуються теоретико-методологічні джерела ідеалів української державності доби революційного конституціоналізму 1917–1920 рр. Аналізуються політико-ідеологічні засади державотворення цього найскладнішого і найсуперечливішого періоду в історії держави і права України. Додатки містять повні тексти проектів конституцій Української держави.

1376. Миронець Н. І. Листи В'ячеслава Липинського до Євгена Чикаленка (1909–1918 роки) / Н. Миронець // Український археографічний щорічник / НАН України, Археогр. коміс., Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського. – Київ, 2007. – **Вип. 12.** – С. 489–516. – Бібліогр. в підрядк. прим.

1377. Мирошниченко І. Е. Шла война гражданская : [про події 1917–1921 рр. у Старобільському повіті] / І. Е. Мирошниченко. – Луганск, 2003. – 96 с. : фот., карт.

1378. Миславский В. Н. Зарождение украинского государственного кинематографа в период УНР и Гетманства / В. Н. Миславский // Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти : зб. наук. пр. / Харків. держ. ун-т мистецтв ім. І. П. Котляревського. – Харків, 2013. – **Вип. 38.** – С. 372–381. – Бібліогр. в кінці ст.

1379. Миславский В. Н. Кинематограф в период революций и гражданской войны (1917–1921) / В. Н. Миславский // Фактографическая история кино в Украине, 1896–1930 / В. Н. Миславский ; Харьков. нац. ун-т искусств им. И. П. Котляревского. – Харьков, 2017. – **Т. 3, ч. 1.** – С. 170–295 : іл. ; Історія українського кіно, 1896–1930: факти і документи : монографія : [у 2 т.] / В. Н. Миславський. – Харків, 2018. – **Т. 1, розд. 2.** – С. 170–295.

1380. Миславский В. Н. Кино в Украине (1896–1921). Факты. Фильмы. Имена / В. Н. Миславский. – Харьков : Торсинг, 2005. – 576 с.

1381. Митрофаненко Ю. С. Д. І. Яворницький та отамани Ю. Божко та Н. Махно / Ю. С. Митрофаненко // Наддніпрянська Україна: історичні процеси, події, постаті : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2007. – **Вип. 5.** – С. 213–217. – Бібліогр. в кінці ст.

1382. Митрофаненко Ю. С. До портрета отамана Ю. Божка / Ю. С. Митрофаненко, Т. М. Цимлякова // Вісник Дніпропетровського університету. Серія: Історія та археологія. – Дніпропетровськ, 2008. – **Т. 16, № 1/1, вип. 16.** – С. 57–62. – Бібліогр. в кінці ст.

1383. Митрофаненко Ю. С. Духовно-культурні цінності у світогляді та діяльності отаманів революційного періоду 1917–1920 рр. / Ю. С. Митрофаненко // Наддніпрянська Україна: історичні процеси, події, постаті : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2012. – **Вип. 10.** – С. 253–258. – Бібліогр. в кінці ст.

1384. Митрофаненко Ю. С. Матвій Григор'єв – уособлення слави чи трагедії отаманщини? / Ю. Митрофаненко // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2004. – **Вип. 26.** – С. 51–61.

1385. Митрофаненко Ю. С. Н. Махно та М. Никифорова: порівняльний аналіз / Ю. Митрофаненко // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2005. – **Вип. 28.** – С. 135–153. – Бібліогр. в кінці ст.

1386. Митрофаненко Ю. С. Образ Тараса Шевченка в процесах Української революції, 1917–1920 рр. / Ю. С. Митрофаненко // Наддніпрянська Україна: історичні процеси, події, постаті : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпро, 2016. – **Вип. 14.** – С. 125–135. – Бібліогр. в кінці ст.

1387. Митрофаненко Ю. С. Селянські рухи революційного періоду 1917–1920-х рр. на теренах сучасної Кіровоградщини / Ю. Митрофаненко // Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету ім. Володимира Винниченка. Серія: Історичні науки. – Кіровоград, 2013. – **Вип. 18.** – С. 220–226. – Бібліогр. в кінці ст.

1388. Митрофаненко Ю. С. Феномен "множинної суверенності" революційної доби 1917–1920 рр. у контексті процесів національного державотворення / Ю. С. Митрофаненко // Наддніпрянська Україна: історичні процеси, події, постаті : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2014. – **Вип. 12.** – С. 113–123. – Бібліогр. в кінці ст.

1389. Михайло Грушевський – науковець і політик у контексті сучасності : [зб. наук. пр.] / за заг. ред. В. І. Сергійчука ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Центр українознавства. – Київ : Укр. вид. спілка, 2002. – 399 с. – Бібліогр. в кінці ст.

Зі змісту: Михайло Грушевський про роль міста в українській національно-демократичній революції (березень 1917 – квітень 1918 рр.) / *Г. Басара.* – С. 86–90 ; Ідея української державності в творах та політичній діяльності М. С. Грушевського / *В. Шевченко.* – С. 131–137 ; Погляди М. Грушевського щодо державного та політичного устрою України / *О. Любовець.* – С. 138–143 ; Михайло Грушевський – будівничий Української держави / *Я. Калакура.* – С. 144–152 ; Українська ідея в інтерпретації М. С. Грушевського / *О. Щербань.* – С. 153–155 ; Політична діяльність М. С. Грушевського як модель українсько-російських та російсько-українських відносин / *І. В. Лосев ;* Михайло Грушевський про шляхи вирішення національного питання в Російській імперії / *Н. Щербак.* – С. 163–168 ; Федералістична позиція М. Грушевського в інтелектуальній історії XIX ст. / *М. Скорик.* – С. 169–178 ; Ідеї конституціоналізму у творчості М. Грушевського / *В.*

Шатіло. – С. 179–186 ; М. П. Драгоманов і М. С. Грушевський: діалог державотворчих концепцій / *Л. Козуб*. – С. 187–192 ; Михайло Грушевський і Дмитро Донцов про перспективи української державності (спроба історико-порівняльного аналізу) / *С. Пивовар, І. Шліхта*. – С. 193–201 ; Внесок М. Грушевського у розробку концепції національно-демократичної революції / *В. Ф. Солдатенко*. – С. 202–207 ; М. Грушевський та Українська партія соціалістів-революціонерів / *Т. Бевз*. – С. 208–216 ; Ідея єдності українських земель у творчості Михайла Грушевського / *І. Гошуляк*. – С. 230–237 ; "Перше відродження": концепція М. Грушевського та спрямування сьогоденних бачень / *О. Щербатюк*. – С. 272–284 ; Відродження національної освіти у концепції М. Грушевського та синтез філософії освіти і мистецтва у ХХІ ст. / *Н. Авер'янова*. – С. 347–352.

1390. Михайлова С. В. Урядова військова преса доби Центральної Ради та УНР / С. В. Михайлова // *Анатолій Олексійович Копилов: особистість у вимірі епохи* / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2011. – С. 240–248 ; *Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки*. – Кам'янець-Подільський, 2011. – **Вип. 4**. – С. 106–115 ; *Волинські історичні записки : зб. наук. пр. / Житомир. держ. ун-т ім. Івана Франка*. – Житомир, 2012. – **Т. 8**. – С. 40–44. – *Бібліогр. в кінці ст.*

1391. Михайлуца М. Юрій (Георгій) Жевченко у культурно-релігійному житті періоду Української революції / М. Михайлуца // *Інтелектуальна історія та духовна спадщина України ХІХ ст. : зб. наук. пр. / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова*. – Одеса, 2017. – С. 141–148. – *Бібліогр. в кінці ст.*

1392. Михайлюк А. В. О соотношении сознательности и стихийности в революционных событиях 1917–1920 гг. в России и Украине / А. В. Михайлюк // *Вісник Дніпропетровського університету. Серія: Історія та археологія*. – Дніпропетровськ, 2003. – **Вип. 11**. – С. 118–125.

1393. Михайлюк В. В. Право власності на землю та способи його захисту, що діяли в Україні у 1917–1921 роках / В. В. Михайлюк // *Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України : зб. наук. ст. / Прикарпат. ун-т ім. Василя Стефаника*. – Івано-Франківськ, 2002. – **Вип. 9**. – С. 15–18. – *Бібліогр. в кінці ст.*

1394. Михайлюк В. І. Правове регулювання цивільних правовідносин в Україні у 1917–1921 роках / В. І. Михайлюк // *Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України : зб. наук. ст. / Прикарпат. ун-т ім. Василя Стефаника*. – Івано-Франківськ, 2004. – **Вип. 13**. – С. 15–21. – *Бібліогр. в кінці ст.*

1395. Михайлюк В. П. Національна еліта революційної доби в публікаціях очевидців української революції, 1917–1921 рр. / В. П. Михайлюк, О. М. Шишкова // *Історичні записки : зб. наук. пр. / Східноукр. нац. ун-т ім. Володимира Даля*. – Луганськ, 2012. – **Вип. 36**. – С. 262–269. – *Бібліогр. в кінці ст.*

1396. Михайлюк О. В. Концепція "Української революції" : PRO ET CONTRA / О. В. Михайлюк // *Гуманітарний журнал*. – 2009. – **№ 3/4**. – С. 3–19. – *Бібліогр. в кінці ст.*

1397. Михайлюк О. В. Революція 1917–1920 рр. як прояв кризи релігійної свідомості / О. Михайлюк // *Православ'я – наука – суспільство: проблеми взаємодії : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 24–25 квіт. 2003 р. / Черкас. акад. менеджменту [та ін.]*. – Черкаси, 2003. – С. 31–33. – *Бібліогр. в кінці ст.*

1398. Михайлюк О. В. Селянство України в перші десятиліття ХХ ст. : соціокультурні

процеси / О. В. Михайлюк. – Дніпропетровськ : Інновація, 2007. – 456 с. – Бібліогр.: с. 395–454.

1399. Михайлюк О. В. Селянське повстанство і "соціальний бандитизм" (1917 – початок 1920-х рр.) / О. В. Михайлюк // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2011. – № 44. – С. 89–101. – Бібліогр. в кінці ст.

1400. Михайлюк О. В. Щодо "політичної програми" селянства України в період революції та громадянської війни / О. В. Михайлюк // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2003. – Вип. 7. – С. 103–106. – Бібліогр. в кінці ст.

1401. Михайлюк О. В. Щодо ролі національного чинника в формуванні політичної поведінки українського селянства часів революції та громадянської війни (1917–1920 рр.) / О. В. Михайлюк // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2002. – Вип. 5. – С. 247–250.

1402. Мицик В. Ф. Виднокрай: історія Тальнівщини в людях, подіях та експонатах музею / В. Ф. Мицик. – Київ : КВІЦ, 2010. – 259 с. : іл.

Доба революції. – С. 91–103.

1403. Мицюк О. К. Наукова діяльність політико-економіста М. І. Туган-Барановського (1865–1919) / О. К. Мицюк // Історія народного господарства та економічної думки України : міжвідом. зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т економіки та прогнозування. – Київ, 2015. – Вип. 48. – С. 336–377. – Бібліогр. в підрядк. прим.

1404. Мищак І. М. Спроби конституційного врегулювання статусу органів місцевого самоврядування в Україні в період Української революції, 1917–1921 років / І. Мищак // Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України. – Київ, 2016. – [Вип.] 2. – С. 23–28. – Бібліогр. в кінці ст.

1405. Мищак І. М. Театр як чинник відродження української культури під час Української революції 1917–1921 років / І. Мищак // Емінак. – 2016. – № 2, т. 2. – С. 34–39. – Бібліогр. в кінці ст.

1406. Мищак І. М. Хай буде Україна вільною (державотворчий процес під час Української революції 1917–1921 років) / І. М. Мищак ; передм. О. Л. Копиленка ; Ін-т законодавства Верховної Ради України. – Київ, 2018. – 141 с. – Бібліогр. в кінці ст.

Зміст: Правові засади проголошення й утвердження автономії України влітку 1917 року. – С. 13–22 ; Функції парламенту Української Народної Республіки відповідно до Конституції УНР 1918 року. – С. 23–27 ; Правове забезпечення процесу об'єднання УНР та ЗУНР і проголошення Акту Злуки 22 січня 1919 року. – С. 28–31 ; Спроби конституційного врегулювання статусу органів місцевого самоврядування в Україні в період Української революції 1917–1921 років. – С. 32–42 ; До історії законотворчості Західноукраїнської Народної Республіки. – С. 43–54 ; Захист прав національних меншин у конституційно-правових актах Західноукраїнської Республіки. – С. 55–60 ; Основні напрямки реформування системи освіти на початковому етапі Української революції 1917–1921 років (за матеріалами українських газет 1917 року). – С. 72–82 ; Театр як чинник відродження української культури під час Української революції 1917–1921 років. – С. 82–93 ; Рецепція норм Конституції Української Народної Республіки щодо захисту прав і свобод людини та громадянина в Конституції України. – С. 94–98 ; Додатки : [арх. док.]. – С. 99–140.

1407. Міжнародна наукова конференція: до 150-річчя М. С. Грушевського, 17 верес. 2016 р., Острог : тези доп. / Нац. ун-т "Острозька академія" [та ін.]. – Острог, 2016. – 218 с.

Зі змісту: М. Грушевський і основні етапи українського державотворення / А. Киридон, С. Троян. – С. 44–47 ; Історичний процес та його чинники в дослідженнях М. Грушевського : історіософський аспект / Н. Стратонова. – С. 131–133 ; Роль релігії у формуванні української нації в історіософській спадщині М. Грушевського / С. Шапранський. – С. 153–155 ; Михайло Єремійв : ретроспективний погляд на Михайла Грушевського та його роль в українській революції / В. Піскун. – С. 159–161 ; Михайло Грушевський : між русофільством і українським патріотизмом / П. Кралюк. – С. 209–211.

1408. Міліція України : історичний нарис, портрети, події / авт. кол.: Ю. О. Смирнов, П. П. Михайленко, О. Д. Святоцький, М. І. Ануфрієв ; за заг. ред. Ю. О. Смирнова. – Київ : Ін Юре, 2002. – 885 с., 24 с. іл. – Імен. покажч.: с. 877–883.

Зі змісту: Правоохоронні органи Української Народної Республіки та Української Держави. – С. 26–41 ; Портрети та події : [Центральна Рада УНР, Українська Держава, Українська Народна Республіка (Директорія), Західноукраїнська Народна Республіка]. – С. 286–303.

1409. Міліція України у 1917–2002 рр. : (історія, організація та діяльність, дотримання законності, підготовка кадрів) : бібліогр. покажч. / Нац. акад. внутріш. справ України ; уклад.: П. П. Михайленко, В. А. Довбня, Т. Л. Кальченко, Е. М. Кісілюк. – Київ : Текст, 2002. – 122 с. – Покажч. імен.: С. 112–121.

1410. Міма Д. О. Дуалізм права в УНР та ЗУНР: теоретичні та практичні проблеми / Д. О. Міма // Концепція та методологія історії українського права : зб. матеріалів наук.-практ. круглого столу, присвяч. пам'яті проф. О. Шевченка, Київ, 28 квіт. 2017 р. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2017. – С. 192–194. – Бібліогр. в кінці ст.

1411. Міністерство внутрішніх справ України : події, керівники, документи та матеріали (1917–2017 рр.) / Держ. НДІ МВС України. – Київ, 2012-.

Т. 1 : Міністерство внутрішніх справ за доби УНР та Української держави (1917–1920 рр.) / авт. кол.: М. Г. Вербенський, О. Н. Ярмиш, Т. О. Проценко [та ін.] ; за заг. ред. В. Ю. Захарченка. – 685 с. : іл. – Імен. покажч.: с. 665–674. – Бібліогр.: с. 675–682.

1412. Міронова І. С. Службовці поштового зв'язку в українській революції 1917–1921 рр. / І. С. Міронова // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2017. – **Вип. 48.** – С. 125–128. – Бібліогр. в кінці ст.

1413. Мірошніченко М. Ідея конституційної держави в стратегії державотворення за доби Української Народної Республіки / М. Мірошніченко // Право України. – 2017. – **№ 11.** – С. 48–57. – Бібліогр. в кінці ст.

1414. Мірошніченко О. М. Глухів в українській революції: (події 1917–1918 рр. за спогадами В. Бурятинського) / О. М. Мірошніченко // Сіверщина в історії України : зб. наук. пр. / Нац. заповідник "Глухів" [та ін.]. – Київ ; Глухів, 2015. – **Вип. 8.** – С. 257–264. – Бібліогр. в кінці ст.

1415. Міхалюк Д. Дипломатичні архіви Білоруської Народної Республіки 1918–1921 років як джерело вивчення білорусько-польських та білорусько-українських відносин / Д. Міхалюк // Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики : зб. наук. пр. /

НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2017. – **Число 28**. – С. 33–49. – Бібліогр. в підрядк. прим.

1416. Міхалюк Д. Дипломатичні зносини Білоруської Народної республіки та Української Народної Республіки і Гетьманату у світлі документів (березень – грудень 1918 р.) / Д. Міхалюк // Студії з архівної справи та документознавства : зб. пр. / Укр. НДІ арх. справи та документознавства. – Київ, 2004. – **Т. 12**. – С. 107–114. – Бібліогр. в кінці ст.

1417. Млиновецький Р. Нариси з історії українських визвольних змагань 1917–1918 рр. (про що "історія мовчить") / Р. Млиновецький. – Репр. вид. – Тернопіль : Джура, 2014. – 487 с. : іл., портр.

1418. Мовчан Р. О. Кримінально-правова протидія злочинам у сфері земельних відносин у період відродження та розбудови української державності (1917–1921 рр.) / Р. О. Мовчан // Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ ім. Е. О. Дідоренка. – Суми, 2015. – **Вип. 4**. – С. 87–95. – Бібліогр. в кінці ст.

1419. Могильний Л. Андрій Васильович Ніковський: життєвий шлях та суспільно-політична діяльність [у добу революції] / Л. Могильний // Часопис української історії : зб. наук. ст. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2013. – **Вип. 26**. – С. 14–18. – Бібліогр. в кінці ст.

1420. Мокрій Ю. Рожиськ: село над Збручем : короткий історичний нарис / Ю. Мокрій. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2017. – 175 с. : іл., карти, фот.

Зі змісту: С родным полком : [спогади С. А. Тарнау з комент. авт.]. – С. 46–57 ; Чорні запорожці : спомини командира 1-го кінного полку Чорних запорожців Армії УНР [Дяченка Петра Гавриловича з комент. авт.]. – С. 55–57 ; VI Січова стрілецька дивізія. – С. 58–60 ; Травень 1918 року – до Рожиська повернулася Австро-Угорщина. – С. 60–74.

1421. Мондзік М. Поляки в Центральній та Східній Україні у 1832–1921 роках / М. Мондзік, М. Коженювський, К. Лятавець, Д. Тарасюк ; пер. з пол.: Б. Цимбала, Н. Шишкіної. – Київ : Ніка-Центр, 2017. – 288 с. : табл. – Тит. арк. парал. пол.

1422. Моргун М. В. Бронеавтомобілі та бронепоезди українських армій періоду національно-визвольної боротьби, 1917–1920 рр.: історіографічний аналіз / М. В. Моргун, Н. М. Курклінська // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2013. – **№ 752**. – С. 96–100. – Бібліогр. в кінці ст.

1423. Моргун М. В. Броньовані частини українських армій у 1917–1920 рр.: історіографічний аналіз / М. В. Моргун, Р. Л. Лиса // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2012. – **№ 724**. – С. 135–139. – Бібліогр. в кінці ст.

1424. Моргун М. В. Деякі аспекти бойового застосування бронеавтомобілів українськими арміями у 1917–1920 рр. / М. В. Моргун // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2008. – **№ 634**. – С. 81–85. – Бібліогр. в кінці ст.

1425. Моргун М. В. Організаційні структури броньових частин українських армій в 1917–1920 рр. / М. В. Моргун // Військово-науковий вісник / Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – Львів, 2009. – **Вип. 12**. – С. 83–92. – Бібліогр. в кінці ст.

- 1426. Моргун М. В.** Організація та бойове застосування броньових частин українських армій в 1917–1920 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 20.02.22 / М. В. Моргун ; Нац. ун-т "Львівська політехніка". – Львів, 2011. – 19 с.
- 1427. Моренець В. І.** Ічнянці в Армії УНР. Штрихи до літопису боротьби українців проти російської окупації у перше десятиріччя після більшовицького перевороту 1917-го року / В. І. Моренець, В. Ф. Шевченко. – Чернігів : Лозовий В. М., 2013. – 295 с. : іл. – (Книгарня Фонду Віталія Шевченка)
- 1428. Моренець В. І.** Невідома спадщина : [спогади, ст., щоденники старшин Армії УНР, уроженців Прилуччини] / В. І. Моренець. – Ніжин : Лисенко М. М., 2014. – 262 с. : фот.
- 1429. Моренець В. І.** "Просвіта" інкогніта : [культ.-освіт. орг. на Прилуччині в 1917–1922 рр.] / В. І. Моренець. – Ніжин : Лисенко М. М., 2015. – 498 с. : іл.
- 1430. Мотенко Я. В.** Дезертирство як форма опору селянства Харківщини (1918–1921 рр.) / Я. В. Мотенко // Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. Серія: Історія України. – Харків, 2002. – № 556, вип. 5. – С. 120–123.
- 1431. Мотенко Я. В.** Національне питання в ідеології селянського руху в Харківській губернії (1917–1921 рр.) / Я. В. Мотенко // Схід. – Донецьк, 2002. – № 4. – С. 43–46.
- 1432. Мотенко Я. В.** Радикалізація селянського руху Харківщини як наслідок політичної кризи 1917–1920 рр. / Я. В. Мотенко // Проблеми історії та археології України : матеріали Міжнар. наук. конф., присвяч. 10-річчю незалежності України (16–18 трав. 2001 р.). – Харків, 2001. – С. 138–139.
- 1433. Мотенко Я. В.** Селянський рух 1917–1921 рр. на Харківщині у вітчизняній історіографії / Я. В. Мотенко // Вісник Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут". Серія: Актуальні проблеми історії України. – Харків, 2014. – № 54. – С. 80–93. – Бібліогр. в кінці ст.
- 1434. Мотенко Я. В.** Селянський рух в Харківській губернії (1917–1921 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Я. В. Мотенко ; Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – Харків, 2005. – 19 с.
- 1435. Мотенко Я. В.** Формування грошових систем УНР та Української Держави / Я. В. Мотенко, Є. К. Шишкіна // Вісник Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут". Серія: Актуальні проблеми історії України. – Харків, 2014. – № 25. – С. 98–105. – Бібліогр. в кінці ст.
- 1436. Моціяка П. П.** Людина зі зброєю в храмі науки: хроніка протистояння: (Історико-філологічний інститут князя Безбородько в 1917–1920 рр.) / П. П. Моціяка // Література та культура Полісся : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2009. – Вип. 48. – С. 112–125. – Бібліогр. в кінці ст.
- 1437. Моціяка П. П.** Масарик Т. Г. і українська революція 1917–1918 рр. / П. П. Моціяка // Література та культура Полісся : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Вип. 17. – С. 175–177.
- 1438. Музика В. С.** Перша світова війна, революція 1917 року, громадянська війна, становлення радянської влади / В. С. Музика // Веселка над Щербаковою горою: історико-етнографічний нарис про село Галузинці Деражнянського району Хмельницької області / В. С. Музика. – Хмельницький : Цюпак А. А., 2016. – С. 33–52. : фот.

1439. Музика І. В Документальна спадщина ДЦ УНР в екзилі як пам'ятка правової думки / І. В Музика // Правова держава : щорічник наук. пр. / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – Київ, 2018. – **Вип. 29**. – С. 505–514. – Бібліогр. в кінці ст.

1440. Музичко О. Є. "Твердий фермент української державності": участь галичан в одеських подіях Української революції 1917 – початку 1920-х рр. / О. Музичко // Український визвольний рух : наук. зб. / НАН України, Ін-т українознавства ім. Івана Крип'якевича [та ін.]. – Львів, 2011. – **№ 16**. – С. 111–140. – Бібліогр. в підрядк. прим.

1441. Муха Д. І. Павло Христюк як історіограф українських політичних партій доби визвольних змагань, 1917–1920 рр. / Д. Муха // Історичний журнал. – 2010. – **№ 1**. – С. 228–236.

1442. Мушка Ю. Ю. Генерал Сікевич – військовий і дипломат / Ю. Мушка // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2005. – **Вип. 6**. – С. 483–490. – Бібліогр. в кінці ст.

1443. Мягкий І. М. Відносини України та Франції у 1917–1920 рр. у документах ЦДАВО України / І. М. Мягкий // Архіви України. – 2010. – **№ 3/4**. – С. 125–144.

1444. На шляху до суверенності Української держави : матеріали наук. читань, присвяч. 90-річчю Центральної Ради та початку Української революції, трав. 2007 р. / Білоцерків. краєзнав. музей ; редкол.: Л. М. Діденко (голов. ред.), В. А. Коломієць. – Біла Церква, 2007. – 115 с. – Бібліогр. в підрядк. прим.

Зі змісту: Військово-морські сили України доби Центральної Ради та Гетьманату / *Г. М. Перепелиця, Т. Г. Талашова.* – С. 25–32 ; Грошові знаки України в 1917–1920 рр. / *Л. С. Башинська.* – С. 33–40 ; Відродження української нації в 1917–1919 рр. та роль "Просвіт" Білоцерківщини в цьому процесі / *В. А. Коломієць.* – С. 67–73.

1445. Надеждин Н. Я. Нестор Махно: "Батько" / Н. Я. Надеждин. – Москва : Майор (Осипенко А. И.), 2011. – 191 с. : ил. – (Неформальные биографии)

1446. Надтока О. М. Революційна доба у сприйнятті її сучасників-українців (на прикладі листівок 1917–1921-х рр.) / О. Надтока // Історичні і політологічні дослідження. – Вінниця, 2018. – **Спец. вип. [1]: Трансформації історичної пам'яті** : доп. на Міжнар. наук.-практ. конф. – С. 122–128. – Бібліогр. в кінці ст.

1447. Нариси з історії розвідки суб'єктів державотворення на теренах України / авт. кол.: В. В. Цибулькін, Л. М. Рожен, Д. В. Веденєєв [та ін.] ; заг. ред. П. Д. Морозов. – Київ : Преса України, 2011. – 534 с. : ил. – Джерела і літ.: с. 502–532.

Доба революції. – С. 253–309.

1448. Науменко А. М. Революційні події 1917 р. та громадянська війна / А. М. Науменко // Нарис з історії Корюківки / А. М. Науменко ; Корюків. іст. музей. – Мена, 2017. – С. 26–34.

1449. Науменко К. Є. Царицинська доба Євгена Коновальця / К. Науменко // Український визвольний рух : наук. зб. / НАН України, Ін-т українознавства ім. Івана Крип'якевича [та ін.]. – Львів, 2006. – **№ 8**. – С. 11–23. – Бібліогр. в підрядк. прим.

1450. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського на сторінках газет (1918–2008) : бібліогр. покажч. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського ; редкол.

: О. С. Онищенко [та ін.] ; авт.-уклад. Н. Ф. Самохіна [та ін.]. – Київ : НБУВ, 2008. – 344 с.

1451. Наш Крим: неросійські історії українського півострова : зб. ст. / Укр. ін-т нац. пам'яті ; упоряд. та вступ. ст. С. В. Громенко. – Київ : К.І.С., 2016. – 306 с.

Зі змісту: Український флот і кримське питання у 1917–1918 роках / Я. Ю. Тинченко. – С. 117–124 ; Операція "Флот для України" / О. Ісаюк. – С. 125–130 ; Українсько-кримськотатарський союз революційного часу / А. Іванець. – С. 131–151 ; Проти "Єдиної і Неділимої" : укр. підпілля в армії Врангеля / А. Іванець. – С. 152–160.

1452. Небрат В. В. Політика УНР у галузі грошового обігу та фінансів (до 100-річчя Української революції 1917–1921 рр.) / В. В. Небрат // Історія народного господарства та економічної думки України : міжвідом. зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т економіки та прогнозування. – Київ, 2017. – **Вип. 50.** – С. 9–27. – Бібліогр. в кінці ст.

1453. Некифорів Л. Полковник армії УНР – Роман Самокишин / Л. Некифорів // Збірник праць Тернопільського міського осередку Наукового товариства ім. Шевченка. – Тернопіль, 2006. – **Т. 2.** – С. 201–218. – Бібліогр. в кінці ст.

1454. Нестеренко В. А. Діяльність Кам'янець-Подільської міської думи наприкінці 1917–1918 рр. / В. А. Нестеренко // Поділля в житті, діяльності і творчості Юхима Сіцінського та Володимира Сіцінського : зб. матеріалів Міжнар. наук.-краєзнав. конф. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2010. – С. 299–306.

1455. Нестеренко В. А. Польська та єврейська національна освіта на Поділлі 1917–1920 рр. / В. А. Нестеренко // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2007. – **Т. 9.** – С. 190–202.

1456. Нестерова М. Відносини Українських урядів з Французькою республікою в 1917–1921 рр. / М. Нестерова // Актуальні проблеми зовнішньої політики України : матеріали X Міжнар. наук.-практ. конф. студентів та молодих вчених, 25 листоп. 2016 р., м. Чернівці / Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці, 2016. – С. 72–75. – Бібліогр. в кінці ст.

1457. Нестор Махно. Крестьянское движение на Украине, 1918–1921: документы и материалы / Моск. высш. школа соц. и экон. наук ; под ред.: В. Данилова, Т. Шанина. – Москва : РОССПЭН, 2006. – 1000 с. – (Серия: Крестьянская революция в России, 1902–1921 гг.: документы и материалы). – Имен. коммент.: с. 885–921. – Имен. указ.: с. 922–930. – Геогр. указ.: с. 931–955. – Перечень включен. в сб. док.: с. 956–998.

1458. Несук М. Д. Бессарабське питання в українсько-румунських відносинах 1917–1918 рр. / М. Д. Несук // Проблеми балканістики, сходознавства та міжнародних відносин: зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2007. – С. 153–174.

1459. Нетреба Ю. Б. Питання грошових фондів в українсько-німецьких відносинах на початку 1920-х років / Ю. Нетреба // Український історичний збірник, 2006 / НАН України, Ін-т історії України, Рада молодих вчених. – Київ, 2006. – **Вип. 9.** – С. 194–203. – Бібліогр. в кінці ст.

1460. Нетреба Ю. Б. Протистояння дипломатичних представництв УСРР та УНР у Німеччині (1921–1922 рр.) / Ю. Б. Нетреба ; НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського. – Київ, 2012. – 204 с.

1461. Николаев А. Ф. Первый среди равных : роман : [спогади свідків про махнов. рух] / А. Ф. Николаев ; ред. М. Чабан. – Переизд. 1947 г. – Никополь : Принтхаус "Римм", 2016. – 160 с. : фот. – На обкл. назва: Первый среди равных: роман о Несторе Махно.

1462. Ніжинська вища школа у спогадах студентів і викладачів : мемуари : у 2 т. / уклад.: Г. В. Самойленко, А. Г. Самойленко. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2015.

Т. 1 : 1820–1919. – 507 с.

Т. 2 : 1920–2010. – 530 с.

Рецензії: Драчук Л. И. Хвала тобі, науки храм високий! // Література та культура Полісся : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. пед. ун-т ім. М. В. Гоголя. – Ніжин, 2017. – **Вип. 86.** – С. 264–271.

1463. Нікілєв О. Ф. Нестор Махно і командний склад Повстанської революційної армії України (махновців) : до проблеми соціального складу / О. Ф. Нікілєв, К. К. Курта // Проблеми політичної історії України : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпро, 2017. – **Вип. 12.** – С. 139–144. – Бібліогр. в кінці ст.

1464. Ніколаєнко Н. В. Національна традиція конституціоналізму у поглядах Володимира Винниченка / Н. В. Ніколаєнко // 20-річчя Конституції України: національні традиції та європейські стандарти конституціоналізму : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 22 черв. 2016 р. / Ін-т законодавства Верховної Ради України. – Київ, 2016. – С. 303–312.

1465. Нікольченко Ю. М. Інформаційний простір України у добу національно-демократичної революції 1917–1920 років : аналіз актових джерел / Ю. М. Нікольченко, В. В. Дубницька // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2011. – **Вип. 49.** – С. 207–213. – Бібліогр. в кінці ст.-

1466. Німченко В. Військові суди в Україні у 1917–1919 роках (історико-правовий аспект) / В. Німченко, В. Сердюк // Право України. – Київ, 2000. – **№ 6.** – С. 112–116.

1467. Новак В. М. Жуків в роки революції та Громадянської війни / В. М. Новак // Жуків на Славутичці / В. М. Новак ; Держ. арх. Хмельниц. обл. – Хмельницький : Цюпак А. А., 2017. – С. 34–46.

1468. Новак О. Становлення системи пам'яткоохоронних інституцій (1917–1921 рр.): організаційний аспект / О. Новак // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. / Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – Харків, 2017. – **Вип. 20.** – С. 83–90. – Бібліогр. в кінці ст.

1469. Новітні тенденції вивчення актуальних проблем революційної доби (1917–1921 рр.) : матеріали конф., м. Черкаси, 1 берез. 2012 р. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Київ ; Черкаси : Зоря, 2012. – 312 с. – Бібліогр. в кінці ст.

Зі змісту: Вплив Першої світової війни на революційні події 1917–1921 рр. (сучасні проблеми дослідження) / *О. П. Ресніт.* – С. 8–15 ; Методологічні аспекти історії Української революції 1917–1921 рр. у сучасних історичних та історіографічних практиках / *В. В. Гоцуляк.* – С. 29–36 ; Вплив української революції на державотворчі процеси в Білорусі (1917–1921 рр.): історіографічні та історико-правові аспекти / *В. П. Капелюшний, М. В. Капелюшина.* – С. 37–46 ; Українська державність 1917–1921 рр. у новітніх інтерпретаціях правознавців / *А. В. Красницький.* – С. 47–53 ; Висвітлення у науковій літературі історії та діяльності

українських політичних партій революційної доби 1917–1921 рр. / *О. М. Любовець*. – С. 54–67 ; Консервативна концепція історії революції 1917–1921 рр. в українській історіографії / *В. В. Масненко*. – С. 68–79 ; Вплив об'єктивних чинників на новітні дослідження історії Української революції / *В. Ф. Солдатенко*. – С. 80–105 ; Історіософія революції / *В. М. Ткаченко*. – С. 106–125 ; Вплив революційних подій 1917 року на суспільно-політичну активність жінок постімперської Росії / *Н. І. Земзюліна*. – С. 146–154 ; Махновщина через призму селянської та української революцій / *Г. Т. Капустян*. – С. 155–165 ; Соціально-економічне становище українського селянства по завершенню революції та громадянської війни / *В. М. Лазуренко*. – С. 166–175 ; Українсько-білоруські стосунки на ґрунті білоруського національного руху (листопад 1917 р. – грудень 1918 р.) / *В. В. Мартиненко*. – С. 186–196 ; Соціокультурні аспекти революційного процесу в Російській імперії початку ХХ ст. / *О. В. Михайлюк*. – С. 193–203 ; Роль аграрного питання в долі Української революції / *А. Г. Морозов*. – С. 275–286 ; Українські військово-промислові комітети: до постановки питання щодо припинення їхньої діяльності / *Л. І. Синявська*. – С. 287–293 ; Українська кооперація в революційному процесі 1917–1920 років / *І. А. Фареній*. – С. 294–305 ; Фінансово-правові аспекти соціально-економічних перетворень революційної доби (1917–1921 рр.) / *В. О. Цимбал*. – С. 306–312.

1470. Новітня історія, 1917–2010 рр. / НАН України, Ін-т історії України ; редкол.: В. А. Смолій [та ін.] ; уклад.: О. О. Григор'єва (керівник) [та ін.]. – Київ : КРІОН, 2011. – 831 с. : іл., портр. – (Україна: хронологія розвитку / керівники проекту: А. В. Толстоухов, В. О. Зубанов ; т. 6) (Україна: історія великого народу). – Бібліогр.: с. 800–801.

Зі змісту: Україна в 1917–1920 рр. / *Г. Г. Єфіменко, С. В. Кульчицький, О. Г. Бажан*. – С. 8–135 ; УСРР в добу НЕПУ (1921–1928 рр.) / *О. Є. Лисенко, Л. В. Ковпак, О. А. Бойко*. – С. 136–155 ; Голод 1921–1923 років / *Я. Л. Примаченко, О. Б. Кудлай, Т. С. Осташко*. – С. 156.

1471. Новородовський В. В. Проблема фінансування інституцій природничо-сільськогосподарського напрямку УАН (1918–1921 рр.) / В. Новородовський // Наукові записки з української історії : зб. наук. ст. / Переяслав-Хмельницьк. держ. пед. ун-т ім. Григорія Сковороди. – Переяслав-Хмельницький, 2015. – **Вип. 37**. – С. 80–89.

1472. Новохатський К. Є. В. І. Вернадський і Україна: нововиявлене листування вченого [1918–1921 рр.] / К. Новохатський // Бібліотечний вісник. – 2014. – **№ 5**. – С. 34–38. – Бібліогр. в кінці ст.

1473. Образцов С. В. Військова та громадсько-політична діяльність М. Омеляновича-Павленка (1878–1952 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / С. В. Образцов ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2011. – 15 с.

1474. Огієнко В. І. Діяльність українських націонал-комуністів (1918–1920 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / В. І. Огієнко ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2008. – 14 с.

1475. Огієнко В. І. Націонал-комунізм у добу Української революції / В. І. Огієнко // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2009. – **Вип. 43**. – С. 189–200. – Бібліогр. в кінці ст.

1476. Огієнко В. І. Феномен українського націонал-комунізму (1918–1920 рр.) / В. Огієнко // Київська старовина. – 2008. – **№ 1**. – С. 38–49. – Бібліогр. в кінці ст.

1477. Оглоблин О. П. Українська історіографія, 1917–1956 / О. П. Оглоблин ; пер. з англ.:

О. Кураєв, О. Юркова ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Іст. ф-т, Держ. ком. архівів [та ін.]. – Київ, 2003. – 252 с.

Зміст: Олександр Оглоблін та його праця "Українська історіографія, 1917–1956" / *І. В. Верба.* – С. 3–18 ; Українська історіографія в Наддніпрянській Україні. – С. 19–73 ; Українська історіографія в Галичині. – С. 73–90 ; Історіографія Карпатської України. – С. 90–94 ; Українська історіографія за межами України. – С. 94–131 ; Коментарі / *І. В. Верба, О. В. Юркова.* – С. 132–241 ; Іменний покажчик. – С. 243–250.

1478. Озімовська Л. П. В[олодимир] М[усієвич] Чехівський – прем'єр-міністр УНР / Л. П. Озімовська // Матеріали XIII Подільської історико-краєзнавчої конференції (18–19 листопада 2010 р.) / НАН України, Ін-т історії України [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2010. – С. 667–674. – Бібліогр. в кінці ст.

1479. Окса М. М. Між двох вогнів: А. С. Макаренко в Полтаві (1919–1920 роки) : [за часів денікінців і більшовиків] / М. М. Окса, Г. Хіллів // Історична пам'ять : наук. зб. / Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2001. – № 1/2. – С. 121–127. – Бібліогр. в кінці ст.

1480. Олександр Шульгин в українському державотворенні та міжнародній політиці : зб. наук. пр. та док. / НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського ; упоряд. В. Піскун. – Київ, 2016. – 431 с. : іл., фот.

Зміст: **Вступне слово** / *В. М. Піскун.* – С. 6–11 ; Сім'я Шульгиних і українське громадське середовище Єлисаветграда (1894–1899 рр.) / *С. Шевченко.* – С. 12–20 ; Олександр Шульгин і Українська Центральна Рада / *О. С. Кучерук.* – С. 21–32 ; Олександр Якович Шульгин – лідер та ідеолог Української партії соціалістів-федералістів / *С. Г. Іваницька.* – С. 33–63 ; Олександр Шульгин "Fatum Історії": українці й Україна в боротьбі за незалежність / *В. М. Піскун.* – С. 64–126 ; Два портрети з родинної галереї Шульгинів / *О. Леонтович.* – С. 127–136 ; Взаємини Олександра Шульгина з родиною Чикаленків (за мемуарними та епістолярними джерелами) / *І. М. Старовойтенко.* – С. 137–166 ; Документи про О. Я. Шульгина у фондах ЦДАГО України: види, хронологія, інформаційне наповнення / *Л. В. Ващук.* – С. 167–177 ; **Документи.** – С. 178–408 ; Про авторів. – С. 409 ; **Покажчик імен.** – С. 410–425.

Рецензії: **Басара-Тиліщак Г. Б.** [Рецензія] // Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2017. – **Число 28.** – С. 291–295.

1481. Олексин Ю. Українська армія крізь призму "Споминів" останнього гетьмана України Павла Скоропадського / Ю. Олексин // Нова педагогічна думка. – 2004. – № 4. – С. 85–89.

1482. Олесіюк Т. Соборна Україна : наукові розвідки і спомини [доби української революції] / Т. Олесіюк ; упоряд. та вступ. ст. В. Сергійчук ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Центр українознавства. – Київ : Укр. Вид. Спілка, 2004. – 638 с.

1483. Олійник В. В. Шкільні свята в практиці навчальних закладів у період визвольних змагань українського народу (1917–1920 рр.) / В. В. Олійник // Вісник Житомирського державного університету ім. Івана Франка. – Житомир, 2007. – **Т. 36.** – С. 197–199.

1484. Олійник О. М. Розвиток робітничого законодавства та органів регулювання трудових відносин в період діяльності українських урядів (1917–1920 рр.) / О. М. Олійник // Вісник Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут". Серія: Актуальні проблеми історії України. – Харків, 2013. – № 61. – С. 84–93. – Бібліогр.

в кінці ст.

1485. Олійник Ю. В. Доба УНР в документах Державного архіву Хмельницької області / Ю. В. Олійник // Краєзнавець Хмельниччини : наук.-краєзнав. зб. / Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2010. – **Вип. 1.** – С. 29–32. – Бібліогр. в кінці ст.

1486. Омельченко О. В. 22 січня 1918 і 1919 років в національній пам'яті галичан у міжвоєнний період ХХ ст. : [святкування роковин проголошення IV Універсалу, Акту злуки в Галичині] / О. В. Омельченко, І. Я. Соляр // Державотворчі та цивілізаційні здобутки українського народу: національна та історична пам'ять : зб. наук. пр. / Укр. ін-т нац. пам'яті. – Київ, 2011. – **Вип. 1.** – С. 259–270. – Бібліогр. в кінці ст.

1487. Омелянович-Павленко М. В. Спогади командарма (1917–1920) / М. Омелянович-Павленко ; упоряд. М. Ковальчук ; голов. ред. Ю. Олійник. – Київ : Темпора, 2007. – 608 с. : іл.

Зміст: На службі батьківщині: життя й доля генерал-полковника М. Омеляновича-Павленка : передмова / М. А. Ковальчук. – С. 7–51 ; На Україні 1917–1918. – С. 53–108 ; Українсько-польська війна 1918–1919. – С. 109–188 ; На Україні 1919. Переговори й війна з російською Добровольчою армією. – С. 189–227 ; Зимовий похід (6.12.1919 – 6.05. 1920 рр.). – С. 228–397 ; Маршрут Армії Української Народної Республіки в Зимовому поході (6 грудня 1919 р. – 6 травня 1920 р.). – С. 398–406 ; Останній відворот. – С. 407–475 ; Документи. – С. 476–481 ; Без дат і фактів. – С. 482–508 ; Фотододаток. – С. 509–532 ; Примітки. – С. 533–607.

1488. Омелянович-Павленко М. В. Спогади українського командарма / М. В. Омелянович-Павленко. – Київ, 2002. – 460 с.

1489. Онишкевич Р. О. Розвиток українського парламентаризму в умовах української революції початку ХХ ст. / Р. О. Онишкевич // Концепція та методологія історії українського права : зб. матеріалів наук.-практ. круглого столу, присвяч. пам'яті проф. О. Шевченка, Київ, 28 квіт. 2017 р. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2017. – С. 195–197. – Бібліогр. в кінці ст.

1490. Онищенко О. С. Бібліотечна справа в Україні ХХ ст.: 1917–1931 рр. / О. С. Онищенко, Л. А. Дубровіна // Бібліотечний вісник. – 2005. – **№ 3.** – С. 3–16. – Бібліогр. в підрядк. прим.

1491. Онищенко О. С. В. І. Вернадський і Україна / О. С. Онищенко, В. А. Смолій, Л. А. Дубровіна // Вісник Національної академії наук України. – 2013. – **№ 3.** – С. 38–66. – Бібліогр. в кінці ст.

1492. Онищенко О. С. В. І. Вернадський та його концепція Національної бібліотеки України / О. С. Онищенко, Л. А. Дубровіна // Бібліотечний вісник. – 2013. – **№ 2.** – С. 3–11. – Бібліогр. в кінці ст.

1493. Оніпко Т. В. Постаць Симона Петлюри в розвідках закордонних дослідників / Т. В. Оніпко // Вісник Львівської комерційної академії. Серія: Гуманітарні науки. – Львів, 2014. – **Вип. 12.** – С. 104–111. – Бібліогр. в кінці ст.

1494. Оніщенко О. В. Діяльність українських жіночих організацій Наддніпрянщини за часів революції 1917–1921 рр. : [Укр. Жіночого Союзу та Укр. Жіночої Нац. Ради] / О. В. Оніщенко // Київська старовина. – 2009. – **№ 3.** – С. 78–87. – Бібліогр. в кінці ст.

1495. Оніщенко О. В. Жіноче обличчя української революції: уявне чи реальне? / О. В. Оніщенко // Література та культура Полісся : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – **Вип. 21**. – С. 99–103.

1496. Органи державної безпеки Київщини (1917–2006) у фотографіях та документах / авт.-упоряд. О. І. Шевченко ; редкол.: О. І. Черноусенко (голова) [та ін.]. – 2-ге вид., доопрац. і допов. – Київ : Друк. Діапринт, 2006. – 480 с. : іл., табл., фот.

Доба революції. – С. 16–171.

1497. Ореньчук О. Ю. Історіографічна спадщина Юрка Тютюнника : ["Революційна стихія", "Зимовий похід 1919–20 рр.", "З поляками проти Вкраїни"] / О. Ю. Ореньчук // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2006. – **№ 555**. – С. 84–88. – Бібліогр. в кінці ст.

1498. Орлов В. М. Протистояння між єврейськими політичними партіями в Україні у період 1917–1919 років (за матеріалами Соломона Гольдельмана) / В. М. Орлов // Південь України: етноісторичний, мовний, культурний та релігійний виміри : матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 65-й річниці визволення Одеси від окупантів (Одеса, 10–11 квіт. 2009 р.) / Одес. нац. морський ун-т [та ін.]. – Одеса, 2009. – С. 234–239. – Бібліогр. в кінці ст.

1499. Орлова Т. В. Вітчизняна історіографія про участь жіноцтва у революційних подіях в Україні 1917–1921 рр. / Т. В. Орлова // Вісник Державної академії керівних кадрів культури і мистецтв. – 2010. – **Вип. 4**. – С. 147–150.

1500. Освіта в Україні XIX – початку XX століття : [зокрема доби революції] : монографія / авт. кол.: Д. С. Мазоха, Н. В. Борисова, І. І. Доброскок [та ін.] ; наук. ред. Д. С. Мазоха. – Київ : Міленіум, 2011. – 320 с. – Бібліогр. в кінці. кн.

1501. Освітня хроніка на сторінках періодичних видань, 1917–1920 рр. : (з фондів Пед. музею України) / Пед. музей України ; уклад.: В. О. Гайдей, О. П. Міхно. – Київ, 2017. – 182 с. – (Педагогічні републікації ; вип. 4)

1502. Осип Безпалко – видатний український громадський і політичний діяч / В. Ботушанський, П. Брицький, Г. Чайка, Є. Юрійчук. – Чернівці, 2013. – 87 с. – Бібліогр.: с. 80–83.

1503. Осіпова Г. С. Сторінки історії бібліотеки Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя: роки революції (1917–1920 рр.) / Г. С. Осіпова // Література та культура Полісся. Серія: Історичні науки : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2018. – **Вип. 90 (9)**. – С. 216–253. – Бібліогр. в кінці ст.

1504. Осташко Т. С. Всеволод Голубович: портрет на політичному тлі / Т. Осташко // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2011. – **Вип. 6**. – С. 45–74. – Бібліогр. в кінці ст.

1505. Осташко Т. С. В'ячеслав Липинський: від посла Української держави до УСХД / Т. Осташко // Молода нація : альманах. – Київ, 2002. – **№ 4**. – С. 56–90.

1506. Осташко Т. С. В'ячеслав Липинський – історик, політик, дипломат / Т. Осташко // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2003. – **Вип. 3**. – С. 656–669. – Бібліогр. в кінці ст.

1507. Осташко Т. С. В'ячеслав Липинський: постать на тлі доби / Т. С. Осташко // Український історичний журнал. – 2007. – № 2. – С. 113–130. – Бібліогр. в підрядк прим.

1508. Осташко Т. С. Дмитро Дорошенко – державник, учений і дипломат / Т. Осташко // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2005. – Вип. 6. – С. 588–605. – Бібліогр. в кінці ст.

1509. Осташко Т. С. З історії діяльності В'ячеслава Липинського у 1914–1918 рр. / Т. Осташко // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2013. – Вип. 9. – С. 62–90. – Бібліогр. в підрядк. прим.

1510. Осташко Т. С. Микола Галаган – український громадсько-політичний і військовий діяч, дипломат / Т. С. Осташко, В. В. Соловйова // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія: Історія, економіка, філософія. – Київ, 2004. – Вип. 9. – С. 133–158.

1511. Осташко Т. С. П. Болбочан і В. Оскілко в оцінці української історіографії / Т. С. Осташко, М. В. Стопчак // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія: Історія, економіка, філософія. – Київ, 2003. – Вип. 7/8. – С. 154–167.

1512. Осташко Т. С. Персональний склад керівних органів Українського союзу хліборобів-державників / Т. С. Осташко // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2002. – Вип. 14. – С. 120–131. – Бібліогр. в кінці ст.

1513. Осташко Т. С. Політичні амбіції Івана Полтавця-Остряниці / Т. С. Осташко // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2008. – Вип. 3. – С. 147–163. – Бібліогр. в кінці ст.

1514. Осташко Т. С. Проблема соціально-політичного компромісу у працях В'ячеслава Липинського / Т. С. Осташко // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2012. – Вип. 8. – С. 99–126. – Бібліогр. в підрядк. прим.

1515. Осташко Т. С. Українські монархічні сили в еміграції на початку 1920-х років за даними дипломатичної служби УНР / Т. Осташко // Архівознавство. Археографія. Джерелознавство : міжвідом. зб. наук. пр. / Укр. НДІ арх. справи та документознавства. – Київ, 2002. – Вип. 5. – С. 296–308. – Бібліогр. в кінці ст.

1516. Островий В. М. Наукова та громадсько-політична діяльність В. О. Гериновича в роки української революції (1917–1920 рр.) / В. М. Островий, Ю. В. Телячий // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2006. – Т. 8. – С. 234–248.

1517. Отамась І. Впровадження української мови в діловодство установ і підприємств Черкаського регіону (з 1917 р. – до кінця 1920-х років) / І. Отамась // Студії з архівної справи та документознавства : зб. пр. / Укр. НДІ арх. справи та документознавства. – Київ, 2012. – Т. 20. – С. 51–56. – Бібліогр. в кінці ст.

1518. Отземко О. В. Особові фонди учасників революційних подій, 1917–1918 рр. на Донеччині в Державному архіві Донецької області / О. В. Отземко // Чорноморський

літопис. – 2011. – **Вип. 3**. – С. 66–69. – Бібліогр. в кінці ст.

1519. Отземко О. В. Спогади учасників подій 1917–1920 рр. на Донеччині у фондах Державного архіву Донецької області / О. В. Отземко // Наукові записки : зб. пр. молодих вчених та аспірантів / НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського. – Київ, 2009. – **Т. 19, кн. 2, ч. 1**. – С. 327–335 ; Травневі студії : історія, політологія, міжнар. відносини : зб. тез [Всеукр. наук. інтернет-конф. до 25-річчя незалежності України], 20 трав. 2016 р. / Донец. нац. ун-т, Іст. ф-т. – Вінниця, 2016. – 21–24.

1520. Охорона пам'яток історії і культури в Україні (1917–1919 рр.) : зб. док. і матеріалів / НАН України, Ін-т історії України ; авт.-упоряд.: О. О. Нестуля [та ін.] ; відп. ред. В. О. Горбик. – Київ, 2008. – 319 с.

1521. Охотницька Н. В. Судова система на українських землях в 1917–1921 рр. / Н. В. Охотницька // Митна справа. – 2013. – **№ 6, ч. 2, кн. 3**. – С. 56–60. – Бібліогр. в кінці ст.

1522. Очеретяний В. В. Громадсько-політична діяльність М. А. Славинського в період Української Центральної Ради та Гетьманату П. Скоропадського / В. Очеретяний // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2006. – **Вип. 11**. – С. 125–130.

1523. Павленко В. В. Еволюція виборчого процесу за доби Української революції 1917–1921 років / В. В. Павленко // Бюлетень Міністерства юстиції України. – 2014. – **№ 10**. – С. 71–77. – Бібліогр. в кінці ст.

1524. Павленко В. В. Еволюція виборчої системи в Україні (1917–1939 рр.) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / В. В. Павленко ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2017. – 16 с.

1525. Павленко В. В. Іван Шишманов – повноважний посол Болгарії в Україні / В. Павленко // Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки : міжвідом. зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2010. – **Вип. 19**. – С. 59–70. – Бібліогр. в кінці ст.

1526. Павленко В. В. Іван Шишманов та розбудова болгаро-українських дипломатичних відносин у 1918–1919 рр. / В. В. Павленко // Дриновський збірник / Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна, Болгар. акад. наук. – Харків ; Софія, 2011. – **Т. 4**. – С. 239–246.

1527. Павлишин О. Й. Історіографія Української революції 1917–1921 рр. / О. Павлишин // Українська історіографія на зламі ХХ і ХХІ століть: здобутки і проблеми : кол. монографія / Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Львів, 2004. – С. 168–183. – Бібліогр. в підрядк. прим.

1528. Павловський Б. С. В. К. Винниченко: полеміка про його місце в історії України / Б. С. Павловський // Культурологічний вісник : наук.-теорет. щорічник Нижньої Наддніпряни. – Запоріжжя, 2009. – **Вип. 22**. – С. 44–49. – Бібліогр. в кінці ст.

1529. Павлюк І. З. Інформаційна підтримка УНР західноукраїнською пресою / І. Павлюк // Образ : збірник / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2017. – **Вип. 3**. – С. 7–15. – Бібліогр. в кінці ст.

1530. Павлюк І. З. Українська легальна преса Волині, Полісся, Холмщини та Підляшшя 1917–1939, 1941–1944 рр. / І. З. Павлюк ; НАН України, Львів. наук. б-ка ім. Василя

Стефаніка [та ін.]. – Львів : Каменяр, 2001. – 286 с. – (Періодичні видання регіонів України)

1531. Павлюк О. В. Дипломатія незалежних українських урядів (1917–1920) / О. В. Павлюк // Нариси з історії дипломатії України / НАН України, Ін-т історії України. – Київ : Альтернативи, 2001. – **Розд. 8.** – С. 314–396.

1532. Пазинич В. Ф. На камені вічності : з історії села Кам'яне Лебединського району на Сумщині / В. Ф. Пазинич, М. М. Скрипаль. – Суми : Мрія-1, 2016. – 394 с. : фот.

Доба революції. – С. 100–119.

1533. Палеха Ю. І. До історії організації діловодства в державному апараті Українських урядів 1917–1918 рр. / Ю. Палеха // Студії з архівної справи та документознавства : зб. пр. / Укр. НДІ арх. справи та документознавства. – Київ, 2004. – **Т. 12.** – С. 132–137. – Бібліогр. в кінці ст.

1534. Палієнко М. Г. Архівні центри української еміграції: створення, функціонування, доля документальних колекцій / М. Г. Палієнко ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ : Темпора, 2008. – 687 с. : іл. – Іменний покажчик: с. 653–668. – Джерела та література: с. 571–652.

1535. Палієнко М. Г. Діяльність української еміграції із заснування національного архівного центру за кордоном у 20-х роках ХХ ст. / М. Палієнко // Історичний журнал. – 2004. – **№ 3.** – С. 27–38. – Бібліогр. в кінці ст.

1536. Палієнко М. Г. Матеріали Празького архіву як джерело з історії української державності / М. Г. Палієнко // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2005. – **Вип. 77/79.** – С. 123–125. – Бібліогр. в кінці ст.

1537. Палій О. А. Історія України / О. А. Палій. – 3-тє вид. – Київ : К.І.С., 2017. – 596 с. : іл.

Зі змісту: Створення Центральної Ради та проголошення незалежності України. – С. 473–478 ; Українсько-більшовицька війна 1918 р. Бій під Крутами. – С. 478–482 ; Гетьманат Павла Скоропадського. – С. 482–486 ; Західноукраїнська Народна Республіка та проголошення Соборності Української Держави. – С. 487–491 ; Збройна боротьба за Українську Державу в 1919–1921 рр. – С. 491–494 ; Діяльність Головного отамана Симона Петлюри. – С. 495–497 ; Повстанський рух в Україні (1919–1923 рр.). – С. 498–502.

1538. Пальшков К. Є. Відображення ідей доби національно-визвольних змагань і революції 1917–1921 років у суспільно-політичній та науковій діяльності М. Грушевського часів революції / К. Є. Пальшков // Соціально-гуманітарні пріоритети України в контексті євроінтеграційних процесів : матеріали міжвуз. круглого столу, м. Одеса, 16 листоп. 2017 р. / Одес. держ. ун-т внутр. справ [та ін.]. – Одеса, 2017. – С. 73–75. – Бібліогр. в кінці ст.

1539. Панас Н. Б. Військове будівництво доби Центральної Ради та Директорії Української Народної Республіки у мемуарній спадщині генерала О. П. Греківа / Н. Б. Панас // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2013. – **№ 752.** – С. 111–115. – Бібліогр. в кінці ст.

1540. Панас Н. Б. Джерела до вивчення біографії генерала О. П. Грекова (період служби в українських арміях) / Н. Б. Панас // Вісник Національного університету "Львівська

політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2011. – № 693. – С. 128–132. – Бібліогр. в кінці ст.

1541. Панас Н. Б. Олександр Петрович Греків: кар'єра українського генерала / Н. Б. Панас // Військово-науковий вісник / Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – Львів, 2012. – **Вип. 17.** – С. 71–82. – Бібліогр. в кінці ст.

1542. Панас Н. Б. Олександр Петрович Греків на службі в українських арміях у 1918 р. / Н. Б. Панас // Військово-науковий вісник / Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – Львів, 2013. – **Вип. 19.** – С. 131–143. – Бібліогр. в кінці ст.

1543. Панасюк О. Культурно-просвітницька діяльність білоруських національних організацій на території України в 1918 р. / О. Панасюк // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки. Серія: Історичні науки. – Луцьк, 2016. – № 3. – С. 111–115.

1544. Панасюк Р. П. Створення та діяльність Українського національного союзу (1918–1919 рр.) : монографія / Р. П. Панасюк ; Міжрегіон. акад. упр. персоналом. – Київ : Леся, 2015. – 207 с. – Бібліогр.: с. 170–207.

Зміст: Перелік умовних скорочень. – С. 4 ; **Вступ.** – С. 5–7 ; **Розд. 1.** Історіографія та джерельна база дослідження. – С. 8–40 ; **Розд. 2.** Створення та організаційна розбудова Українського національного союзу. – С. 41–76 ; **Розд. 3.** Опозиційна діяльність УНС в умовах Гетьманату П. Скоропадського. – С. 77–118 ; **Розд. 4.** Напрямки та форми роботи Українського національного союзу в період Директорії УНР. – С. 119–150 ; **Висновки.** – С. 151–157 ; **Додатки.** – С. 158–169 ; Список використаних джерел та літератури. – С. 170–207.

1545. Панасюк Р. П. Український національний союз: історіографія / Р. П. Панасюк // Гуржіївські історичні читання : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького [та ін.]. – Черкаси, 2014/2015. – **Вип. 8/9.** – С. 23–26. – Бібліогр. в кінці ст.

1546. Панфілова Т. О. Проблема соборності України в діяльності УНТП (жовтень 1918 – березень 1923 р.) / Т. Панфілова // Галичина : наук. і культ.-просвіт. краєзнав. часопис / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2003. – № 9. – С. 177–185.

1547. Панченко В. С. Мирові суди Волинської губернії під час Української національної революції / В. С. Панченко // Радіоелектроніка і молодь у ХХІ столітті : матеріали 18-го Міжнар. молодіж. форуму (м. Харків, 15–16 квіт. 2014 р.) : зб. матеріалів. – Харків, 2014. – **Т. 11.** – С. 64–66.

1548. Панченко П. П. Релігійні конфесії в Україні в контексті історизму : [зокрема доби революції] / П. П. Панченко. – Київ : Укр. центр духов. культури, 2003. – 100 с.

1549. Папакін А. Г. Війська польські. Польські військові формування колишньої російської армії в Україні (1917–1919) / А. Г. Папакін. – Тернопіль : Навч. кн. – Богдан, 2012. – 127 с. : іл. – (Плац д'Арм). – Бібліогр.: с. 125–127.

1550. Папакін А. Г. Довгий шлях до союзу: контакти між Варшавою та Києвом у 1918–1919 рр. / А. Папакін // Intermagum: історія, політика, культура. – 2015. – **Вип. 2.** – С. 198–208. – Бібліогр. в кінці ст.

- 1551. Папакін А. Г.** Матеріали до біографії Олександра Осецького : (за документами Національного архіву Республіки Білорусь) / А. Г. Папакін // Архіви України. – 2011. – № 5. – С. 113–124. – Бібліогр. в кінці ст.
- 1552. Папакін А. Г.** Польські військові корпуси на території України, 1917–1918 рр. / А. Папакін // Військово-історичний альманах / Центр. музей Збройн. Сил України. – Київ, 2006. – **Число 1**. – С. 25–41 : табл., іл.
- 1553. Папакін А. Г.** Українські архівні документи з історії українсько-болгарських дипломатичних стосунків 1918–1920 рр. / А. Папакін // Славістична збірка / Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського. – Київ, 2015. – **Вип. 1**. – С. 31–38. – Бібліогр. в кінці ст.
- 1554. Папакін А. Г.** Формування польських військ в Україні у 1917–1918 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.02 / А. Г. Папакін ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2007. – 16 с.
- 1555. Папакін Г. В.** Архів Скоропадських : фамільні архіви укр. родової еліти другої половини XVII–XX ст. та арх. спадщина роду Скоропадських / Г. В. Папакін ; наук. ред. Л. А. Дубровіна ; Держ. ком. архів України [та ін.]. – Київ, 2004. – 420 с.
- Зі змісту:* Гл. 4. Формування архівного зібрання Павла Скоропадського наприкінці XIX – у XX ст. (Петербург, Тростянець, Ванізєс): Документи військової, державної та політичної діяльності Павла Скоропадського (1893–1945). – С. 237–268 ; Документи господарської, громадської та благодійницької діяльності родини Скоропадських (кінець XIX – початок XX ст.). – С. 268–282 ; Епістолярна спадщина родини Скоропадських (1880–1945). – С. 282–295 ; Щоденники і спогади Павла Скоропадського (1904–1945). – С. 295–314 ; Архівно-археографічний проект "Архів Скоропадських". – С. 314–340.
- Рецензії:* Кривошея В. В., Фицик Л. А. Архіви Скоропадських – джерельний пошук // Гілея : наук. вісн. / Київ. нац. пед. ун-т ім. М. Драгоманова. – Київ, 2005. – № 3. – С. 226–229.
- 1556. Папакін Г. В.** Михайло Грушевський та Павло Скоропадський: начерк історії особистих стосунків (1917–1918) / Г. Папакін // Архівознавство. Археографія. Джерелознавство : міжвідом. зб. наук. пр. / Укр. НДІ арх. справи та документознавства. – Київ, 2001. – **Вип. 4**. – С. 135–145. – Бібліогр. в кінці ст.
- 1557. Папакін Г. В.** Павло Скоропадський: патріот, державотворець, людина : іст.-арх. нариси / Г. В. Папакін ; Держ. ком. архівів України, Центр. держ. іст. архів України, м. Київ. – Київ, 2003. – 281 с. – Бібліогр. в кінці розд.
- 1558. Папакін Г. В.** Павло Скоропадський: перші роки на еміграції / Г. В. Папакін // Український історичний журнал. – 2008. – № 4. – С. 81–95. – Бібліогр. в кінці ст.
- 1559. Парандій В. В.** Проблеми військової історіографії національно-демократичної революції, 1917–1920 рр. / В. Парандій // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2005. – **Т. 15**. – С. 286–293. – Бібліогр. в кінці ст.
- 1560. Паробок Д. О.** Валютний кошик доби визвольних змагань (1917–1921 рр.) як індикатор суспільної підтримки української державності / Д. О. Паробок // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія юридична. – Львів, 2016. – **Вип. 4**. – С. 45–59. – Бібліогр. в кінці ст.

1561. Паробок Д. О. Правове регулювання фінансової допомоги біженцям та переміщуваним особам в добу визвольних змагань (1917–1921 рр.) / Д. О. Паробок // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія юридична. – Львів, 2016. – **Вип. 2.** – С. 64–75.

1562. Пархитько О. В. Одеська кооперативна преса, 1919–1920 рр. / О. В. Пархитько // Українська періодика: історія і сучасність : доп. та повідомл. восьмої Всеукр. наук.-теорет. конф., Львів, 24–26 жовт. 2003 р. / НАН України, Львів. наук. б-ка ім. Василя Стефаника. – Львів, 2003. – С. 90–93.

1563. Пархитько О. В. Одеська періодична преса періоду визвольних змагань : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.01.08 / О. В. Пархитько ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2005. – 20 с.

1564. Пархитько О. В. Одеська україномовна періодика 1917–1920 років / О. В. Пархитько // Збірник праць Науково-дослідного центру періодики / НАН України, Львів. нац. наук. б-ка України ім. Василя Стефаника. – Львів, 2002. – **Вип. 10.** – С. 52–63.

1565. Пархитько О. В. Проблематика одеської студентсько-учнівської преси, 1917–1918 рр. / О. Пархитько // Українська періодика: історія і сучасність : доп. та повідомл. дев'ятої Всеукр. наук.-теорет. конф., Львів, 28–29 жовт. 2005 р. / НАН України, Львів. наук. б-ка ім. Василя Стефаника. – Львів, 2005. – С. 133–136.

1566. Пархитько О. В. Профспілкова преса Одеси 1917–1920 років та її проблематика / О. В. Пархитько // Наукові записки Інституту журналістики / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2002. – **Т. 9.** – С. 133–139.

1567. Пархоменко В. А. Буремні 1917–1921 роки в житті генерала О. Грекова: за матеріалами мемуаристики / В. А. Пархоменко // Вісник Черкаського університету. Серія: Історичні науки. – Черкаси, 2010. – **Вип. 192.** – С. 71–78.

1568. Пархоменко В. А. Військові формування Центральної Ради та Гетьманату у Миколаєві (1917–1918 рр.) / В. А. Пархоменко // Воєнна історія. – 2004. – **№ 1/3.** – С. 18–27. – Бібліогр. в кінці ст.

1569. Пархоменко В. А. Вітчизняна мемуаристика як джерело з історії національно-визвольних змагань 1914–1921 рр. : автореф. дис. ... д-ра іст. наук : 07.00.06 / В. А. Пархоменко ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2014. – 36 с.

1570. Пархоменко В. А. Мемуари генерала О. Грекова як джерело з історії Української революції 1917–1921 років / В. А. Пархоменко // Література та культура Полісся : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2011. – **Вип. 61.** – С. 105–119. – Бібліогр. в кінці ст.

1571. Пархоменко В. А. Мемуари М. Галагана – як джерело з історії Української революції 1917–1921 рр. / В. А. Пархоменко // Аркасівські читання : матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Миколаїв, 27–28 квіт. 2012 р.) / Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського [та ін.]. – Миколаїв, 2012. – С. 330–332.

1572. Пархоменко В. А. Мемуарна спадщина, 1917–1921 рр. : за матеріалами колишнього Музею визвольної боротьби України / В. А. Пархоменко // Українознавчий вимір у сучасній науці: гуманітарний аспект : матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Миколаїв, 4 черв. 2014 р.) / Миколаїв. нац. аграр. ун-т. – Миколаїв, 2014. – С. 208–212.

1573. Пархоменко В. А. Мемуарна спадщина М. В. Омеляновича-Павленка – як джерело з історії визвольної боротьби 1917–1921 рр. / В. А. Пархоменко // Роль суспільних наук у забезпеченні стабільності розвитку глобальних світових процесів у ХХІ ст. : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 7 черв. 2014 р.) / Київ. наук. суспільнознав. орг. – Київ, 2014. – С. 25–28.

1574. Пархоменко В. А. Національно-визвольна боротьба та революційні події 1914–1921 рр. в українській мемуаристиці : монографія / В. Пархоменко ; Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв : Іліон, 2014. – 479 с. – Бібліогр.: с. 364–479.

Зміст: Розд. 1. Історіографія та джерельна база дослідження. – С. 13–73 ; Розд. 2. Українська Центральна Рада та УНР в історико-мемуарній літературі. – С. 74–154 ; Розд. 3. Українська Держава П. Скоропадського у спогадах сучасників. – С. 155–217 ; Розд. 4. Директорія УНР у світлі мемуаристики. – С. 218–288 ; Розд. 5. Визвольні змагання в Галичині у 1914–1919 рр. в мемуарній спадщині. – С. 289–360.

Рецензії: Рубльов О. С. [Рецензія] // Гуманітарний вісник : зб. наук. пр. / Черкас. держ. технол. ун-т. – Черкаси, 2014. – Ч. 21, вип. 5. – С. 285–288. – (Серія: Історичні науки ; ч. 1).

1575. Пархоменко В. А. Украинская мемуаристика 1920-х гг. как источник по истории национально-освободительного движения 1917–1921 гг. / В. А. Пархоменко // Теория и практика общественного развития. – 2014. – № 1. – С. 273–275.

1576. Пархоменко В. А. Украинская революция 1917–1921 гг. в мемуарах Д. И. Дорошенко / В. А. Пархоменко // Актуальные вопросы общественных наук: социология, политология, философия, история : материалы Междунар. науч.-практ. конф. (г. Новосибирск, 20 февр. 2012 г.) / Сибир. ассоц. консультантов. – Новосибирск, 2012. – С. 153–156.

1577. Пархоменко В. А. Українська революція та визвольна боротьба 1918–1919 рр. у мемуарній спадщині Євгена Коновальця / В. Пархоменко // Емінак. – 2016. – № 1, т. 2. – С. 104–110. – Бібліогр. в кінці ст.

1578. Пасатюк В. Д. Українська партія лівих соціалістів-революціонерів (лютий – червень 1919 р.) / В. Д. Пасатюк // Проблеми політичної історії України : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2008. – Вип. 3. – С. 114–124. – Бібліогр. в кінці ст.

1579. Пасічник І. М. Суспільно-політичні погляди П. Скоропадського в баченні військових діячів УНР та Гетьманату / І. М. Пасічник // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – Тернопіль, 2015. – Вип. 2, ч. 3. – С. 99–105.

1580. Пахоменков Ю. Г. Український освітній процес у 1917–1918 рр. на Подніпров'ї (до історії першої українізації) / Ю. Г. Пахоменков // Історія і культура Придніпров'я : наук. щорічник / Нац. гірн. ун-т, Ін-т гуманітар. пробл. – Дніпропетровськ, 2009. – Вип. 6. – С. 176–180. – Бібліогр. в кінці ст.

1581. Пекарська Л. Виставка "Українська революція 1917–1921 : уроки минулого" у Лондоні / Л. Пекарська // Краєзнавство. – 2017. – № 1/2. – С. 73–79. : іл. – Бібліогр. в підрядк. прим.

1582. Передерій І. Г. До питання про національний характер розвитку позашкільної освіти на початку Української революції 1917–1920 років / І. Г. Передерій // Історична пам'ять : наук. зб. / Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2001. – № 1/2. – С. 116–121. – Бібліогр. в кінці ст.

1583. Передерій І. Г. Роль громадсько-політичної діяльності В. Липинського у формуванні його науково-історичної концепції / І. Г. Передерій // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2009. – № 22. – С. 31–45. – Бібліогр. в кінці ст.

1584. Передерій І. Г. Український хліборобський рух в умовах суспільно-політичних процесів, 1917–1918 рр. / І. Г. Передерій // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2010. – Вип. 12. – С. 189–191. – Бібліогр. в кінці ст.

1585. Перепадя В. В. Еволюція українсько-німецьких відносин в умовах першої світової війни та Української революції : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / В. В. Перепадя ; Запоріж. нац. ун-т. – Запоріжжя, 2005. – 20 с.

1586. Перепадя В. В. Україна та Німеччина від Комп'єнського перемир'я до імплементації Версальського договору : геополітичний аспект / В. В. Перепадя // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2002. – Вип. 14. – С. 98–104. – Бібліогр. в кінці ст.

1587. Перепелиця Є. А. Деякі аспекти дослідження українсько-італійських відносин у 1900–1920 рр. : [зокрема доби революції] / Є. А. Перепелиця // Український історичний журнал. – 2005. – № 2. – С. 162–166. – Бібліогр. в кінці ст.

1588. Періодичні видання доби Української революції 1917–1920 рр. у науковій бібліотеці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка : бібліогр. покажч. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка, Наук. б-ка ; [уклад.: В. С. Прокопчук, Н. Д. Крючкова, В. Ф. Биковська]. – Кам'янець-Подільський, 2014. – 33 с.

1589. Перші кроки до національної державності, 1917–1921 рр. : матеріали Всеукр. наук. конф. до 100-річчя початку Української революції (Біла Церква, 20 жовт. 2017 р.) / Білоцерківський краєзнавчий музей [та ін.] ; редкол.: Л. М. Діденко, В. В. Петренко. – Біла Церква : Час Змін Інформ, 2018. – 120 с.

Зі змісту: Повернення із забуття отаманів фастівського краю / В. І. Дросенко, В. В. Ратошнюк. – С. 31–36 ; Маловідомі та недосліджені сторінки біографії Свирида Коцури / О. І. Мінська. – С. 37–42 ; Симон Петлюра – символ української державності / В. А. Козаченко. – С. 43–46 ; 3 історії початкової школи в добу Української революції 1917–1921 років (за матеріалами окремих волостей Канівського та Черкаського повітів Київської губернії) / Л. Г. Овсієнко. – С. 54–58 ; Внесок родини Чикаленків у культурно-просвітницький процес часів української державності 1917–1921 рр. / Л. М. Тоцька. – С. 59–64 ; Аграрна історія Черкащини періоду Української революції 1917–1921 рр. (за матеріалами Державного архіву Черкаської області) / Т. О. Григоренко. – С. 73–78 ; Церковно-державна політика в Україні 1917–1921 рр.: діяльність релігійних конфесій на Фастівщині / О. М. Степаніцька. – С. 79–85 ; Релігійна ситуація в Україні та конфесійна активність на Правобережній Київщині / В. М. Дворецький. – С. 86–90 ; Українська революція 1917–1921 років у контексті методичної імпрези / Т. С. Котенко. – С. 91–95 ; Меморіальна колекція В. Винниченка у Кіровоградському обласному краєзнавчому музеї / В. О. Пархомчук. – С. 106–111 ; Відтворення в експозиції музею подій Української революції 1917–1921 рр. / Т. М. Цимлякова. – С. 112–118.

1590. Перші уряди України : становлення виконавчої влади у 1917–1920 роках / [Держ. ком. архівів України, Центр. держ. архів вищих органів влади і упр. України та ін.] ; ред. Н. К. Дніпренко. – Київ : ГАЛС-96, 2007. – 36 с.

1591. Петлюк Ю. Соціалізація землі як принцип реформування земельних відносин в Україні (1917–1921 рр.) / Ю. Петлюк // Підприємництво, господарство і право. – 2010. – № 8. – С. 137–140. – Бібліогр. в кінці ст.

1592. Петренко І. Є. Політико-дипломатична діяльність українських національних урядів у Чорноморському регіоні (1917–1920 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / І. Є. Петренко ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2016. – 17 с.

1593. Петренко І. Є. Політичні та військові відносини України і Кубані в 1917–1918 рр. / І. Є. Петренко // Воєнна історія Наддніпрянщини та Донщини : наук. зб. : матеріали Всеукр. наук. військ.-іст. конф., 25 трав. 2011 р., м. Дніпропетровськ / Дніпропетров. нац. іст. музей ім. Д. І. Яворницького [та ін.]. – Київ, 2011. – С. 255–259.

1594. Петрик А. М. А[ндрій] І[ванович] Яковлів – політик та дипломат / А. М. Петрик // Українська революція : зб. за матеріалами 4-х Всеукр. читань. – Умань, 2011. – С. 142–147.

1595. Петрик А. М. Андрій Яковлів (1872–1955): нарис життя та діяльності [вченого, дипломата, юриста, учасника Української революції] / А. Петрик // Український історичний збірник / НАН України, Ін-т історії України, Рада молодих вчених. – Київ, 2011. – Вип. 14. – С. 261–270. – Бібліогр. в кінці ст.

1596. Петрик А. М. Андрій Яковлів : інтелектуальна біографія : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.06 / А. М. Петрик ; М-во освіти і науки України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2016. – 20 с.

Зокрема доба революції.

1597. Петрикова В. Т. Мистецькі рецепції в структуруванні академічної науки в Українській академії наук в 1917–1923 роках (історія особистостей) / В. Т. Петрикова // Наукові праці / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2012. – Вип. 34. – С. 625–635. – Бібліогр. в кінці ст.

1598. Петрина К. Бердянськ в період Української революції (1917–1921 рр.) // Бердянську – 190 / Бердян. краєнав. музей [та ін.]. – Мелітополь : Вид. будинок Мелітопол. міськ. друк., 2017. – С. 48–60. – До 190-річчя заснування міста Бердянська.

1599. Петриченко К. В. До питання про селянський повстанський рух у березні 1917 – серпні 1919 рр. у Київській губернії / К. В. Петриченко // Збірник наукових праць Науково-дослідного інституту українознавства. – Київ, 2008. – Т. 21. – С. 217–225. – Бібліогр. в підрядк. прим.

1600. Петриченко К. В. Українські закордонні паспорти громадян УНР (за документами архівних і музейних фондів України) / К. Петриченко // Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія: Історичні науки. – Острог, 2018. – Вип. 27. – С. 213–219. – Бібліогр. в кінці ст.

1601. Петриченко К. В. Феномен українського повстанства (березень 1917 – серпень 1919 рр.) / Петриченко К. // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних

досліджень ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2008. – **Вип. 39**. – С. 199–209. – Бібліогр. в кінці ст.

1602. Петрів В. М. Військово-історичні праці. Листи / В. Петрів ; упоряд., вступ. ст. В. Сергійчук ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, Центр українознавства [та ін.]. – Київ : Укр. вид. спілка, 2004. – 624, [1] с. – Імен. покажч.: с. 615–621.

Зі змісту: Політичне значення актів 22/І 1918 та 22/І 1919. – С. 349–354 ; Оден з найстарших прапорів українських з останньої боротьби. – С. 354–357 ; Серпень 1919 року. – С. 357–363 ; У передвечір Зимового походу. – С. 363–367 ; Вінець споминів у річницю смерті Симона Петлюри. – С. 372–378 ; Боротьба за трудову республіку. – С. 378–382 ; Практична бойова діяльність Генштабу генерал-полковника М. Юнакова (з нагоди його смерті). – С. 382–388.

1603. Петрів В. М. Військово-історичні праці. Спомини [1917–1921] / В. Петрів ; упоряд. та авт. вступ. ст. В. Сергійчук ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Центр українознавства [та ін.]. – Київ : Поліграфкнига, 2002. – 639 с. – Імен. покажч.: с. 624–629. – Геогр. покажч.: с. 630–637.

1604. Печенюк С. І. Організаційні структури бронепоїзних частин в українських арміях, Збройних силах Півдня Росії та Робітничо-Селянській Червоній Армії (1918–1920 рр.) / С. І. Печенюк // Воєнно-історичний вісник : зб. наук. пр. / Нац. ун-т оборони України. – Київ, 2012. – **Вип. 4**. – С. 36–41. – Бібліогр. в кінці ст.

1605. Пивовар С. Ф. Національні спецслужби 1917–1920 рр. у контексті ставлення українського народу до державності / С. Ф. Пивовар // Роль і місце національної спецслужби в історії українського державотворення : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 17 берез. 2017 р. / Служба безпеки України [та ін.]. – Київ, 2017. – С. 169–171. – Бібліогр. в кінці ст.

1606. Пивовар С. Ф. Українське питання в німецько-російських відносинах у 1918 році / С. Пивовар // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2013. – **Вип. 1**. – С. 49–50. – Бібліогр. в кінці ст.

1607. Пижик А. М. Розвиток вітчизняної конституційної думки та практики у 1917–1920 роках: сучасна історіографія проблеми / А. М. Пижик // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2004. – **Вип. 71/72**. – С. 50–52.

1608. Пиж'янова Н. Діяльність Порфирія Демуцького в Києві у 1917–1927 роках / Н. Пиж'янова // Народознавчі зошити / НАН України, Ін-т народознавства. – Львів, 2015. – **№ 2**. – С. 290–295. – Бібліогр. в кінці ст.

1609. Пилипенко В. В. Повернення українців з Фінляндії на батьківщину 1918 року : [діяльність консул. служб Української Держави та УНР] / В. Пилипенко // Етнічна історія народів Європи : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2001. – **Вип. 9**. – С. 132–136. – Бібліогр. в кінці ст.

1610. Пилипів В. І. Джерела з історії взаємовідносин Української Народної Республіки та Західно-Української Народної Республіки : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.06 / В. І. Пилипів ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2003. – 15 с.

1611. Пилипів В. І. Формування джерельної бази історії Української Народної Республіки та Західно-Української Народної Республіки: (порівняльний аналіз) / В. Пилипів // Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2003. – **Число 10, ч. 2**. – С. 53–67. – Бібліогр. в кінці

ст.

1612. Пиріг Р. Я. Відносини України і Центральних держав: нетипова окупація 1918 року / Р. Пиріг ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2018. – 357, 17 с. фот. – Бібліогр. в кінці ст.

1613. Пиріг Р. Я. Джерела з історії Української революції 1917–1921 років: кінофотодокументи та інформаційно-довідкова література / Р. Я. Пиріг // Архіви України. – 2012. – № 1. – С. 111–116. – Бібліогр. в кінці ст.

1614. Пиріг Р. Я. Джерела з історії Української революції 1917–1921 років: матеріали особового походження / Р. Я. Пиріг // Архіви України. – 2011. – № 6. – С. 83–102. – Бібліогр. в кінці ст.

1615. Пиріг Р. Я. Джерела з історії Української революції 1917–1921 років: опубліковані документи і матеріали / Р. Я. Пиріг // Архіви України. – 2011. – № 5. – С. 98–112. – Бібліогр. в кінці ст.

1616. Пиріг Р. Я. Джерела з історії Української революції 1917–1921 років: періодична преса / Р. Я. Пиріг // Архіви України. – 2011. – № 4. – С. 132–145. – Бібліогр. в кінці ст.

1617. Пиріг Р. Я. Джерела з історії Української революції 1917–1921 років: сучасний археографічний сегмент / Р. Пиріг // Кам'янець-Подільський – остання столиця Української Народної Республіки : матеріали Всеукр. наук. конф., 6 – 7 жовт. 2009 р. / НАН України, Ін-т історії України [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2009. – С. 21–26.

1618. Пиріг Р. Я. Джерельна база історії Української революції 1917–1921 років: архівний сегмент / Р. Я. Пиріг // Архіви України. – 2011. – № 1. – С. 108–122. – Бібліогр. в кінці ст.

1619. Пиріг Р. Я. Ідейно-політичні підстави компромісу Михайла Грушевського з більшовицькою владою / Р. Я. Пиріг // Український історичний журнал. – 2006. – № 5. – С. 4–19. – Бібліогр. в кінці ст.

1620. Пиріг Р. Я. Ідея федералізму в державницькій концепції М. Грушевського / Р. Пиріг // Студії з архівної справи та документознавства : зб. пр. / Укр. НДІ арх. справи та документознавства. – Київ, 2005. – Т. 13. – С. 188–192.

1621. Пиріг Р. Я. Мемуари сучасників як джерело з історії Української революції 1917–1921 рр. / Р. Я. Пиріг // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2009. – Вип. 4. – С. 31–58. – Бібліогр. в кінці ст.

1622. Пиріг Р. Я. Михайло Грушевський / Р. Я. Пиріг. – Київ : Атлант ЮЕмСі, 2007. – 63 с. : фот. – (Стозир'я: бібліотека української родини: історики, державні діячі, дипломати). – Бібліогр.: с. 61.

1623. Пиріг Р. Я. Михайло Грушевський : біогр. нарис / Р. Я. Пиріг, В. В. Тельвак. – Київ : Либідь, 2017. – 576 с. : іл.

1624. Пиріг Р. Я. На шляхах творення держави / Р. Я. Пиріг, В. В. Тельвак // Михайло Грушевський : біогр. нарис / Р. Я. Пиріг, В. В. Тельвак. – Київ, 2016. – С. 270–374.

1625. Пиріг Р. Я. Проблеми підготовки наукової біографії Михайла Грушевського / Р. Я. Пиріг // Український історичний журнал. – 2005. – № 6. – С. 178–189. – Бібліогр. в кінці

ст.

1626. Пиріг Р. Я. Симон Петлюра у сприйнятті Павла Скоропадського (за спогадами гетьмана) / Р. Я. Пиріг // Український історичний журнал. – 2009. – № 3. – С. 4–14. – Бібліогр. в кінці ст.

1627. Пиріг Р. Я. Українська революція 1917–1921 років: сучасний історіографічний образ та дослідницький потенціал : стенограма наук. доп. на засід. Президії НАН України 22 листоп. 2017 р. / Р. Я. Пиріг // Вісник Національної академії наук України. – 2018. – № 1. – С. 45–54.

1628. Пихуля В. М. Геническ и геничане : сб. ист.-краевед. фотоочерков : [зокрема, доба революції] / В. М. Пихуля. – Мелитополь : Изд. дом Мелитопол. гор. типографії, 2016. – 200 с. : іл., фот.

1629. Південно-східні землі в роки Української революції (1917–1921) // Схід і Південь України: час, простір, соціум : у 2 т. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т історії України ; уклад.: Т. В. Добко (керівник) [та ін.] ; редкол.: В. А. Смолій (голова) [та ін.]. – Київ, 2016. – Т. 2: Матеріали до бібліографії. – С. 92–110.

1630. Піддубний І. А. Дипломатичні відносини між Україною та Румунією у 1918–1923 рр. / І. Піддубний // Україна – Румунія – Молдова: історичні, політичні та культурні аспекти взаємин : Міжнар. наук. конф., 16–17 трав. 2001 р. / Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича [та ін.]. – Чернівці, 2002. – С. 199–210.

1631. Підлісний Д. В. Громадсько-політична діяльність студентства України за часів революції та громадянської війни / Д. В. Підлісний // Збірник наукових праць. Серія: Історія та географія / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків, 2013. – Вип. 49. – С. 8–12. – Бібліогр. в кінці ст.

1632. Підлісний Д. В. Реформування системи вищої технічної освіти України: досвід революційної доби (1917–1921 рр.) / Д. В. Підлісний // Збірник наукових праць. Серія: Історія та географія / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків, 2014. – Вип. 50. – С. 90–94. – Бібліогр. в кінці ст.

1633. Підлісний Д. В. Роль академічних нарад у реформуванні системи вищої освіти: досвід революційної доби (1917–1921 рр.) / Д. В. Підлісний // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2014. – Вип. 87. – С. 9–42. – Бібліогр. в кінці ст.

1634. Пінак Є. Військо Української революції 1917–1921 років / Є. Пінак, М. Чмир. – Харків : Клуб сімейн. дозвілля, 2017. – 432 с. : іл., карти, табл., фот. – Бібліогр. в підрядк. прим.

Зміст: Розд. 1. Українізовані частини та збройні сили Української Народної Республіки періоду Центральної Ради. – С. 8–41 ; Розд. 2. Збройні сили Української Держави. – С. 42–80 ; Розд. 3. Збройні сили УНР. – С. 81–115 ; Розд. 4. Збройні сили Західно-Української Народної Республіки (Західної Облaсті Української Народної Республіки). – С. 116–153 ; Розд. 5. Збройні сили УНР та ЗОУНР під час спільних бойових дій. – С. 154–185 ; Розд. 6. Збройні сили УНР на завершальному етапі боротьби за незалежність. – С. 186–208 ; Висновки – результати Перших визвольних змагань. – С. 209–211 ; Додатки: [арх. док.]. – С. 212–417.

1635. Піняжко Р. О. З історії організації медико-санітарної служби Української Народної Республіки / Р. О. Піняжко, О. В. Любінець // Україна. Здоров'я нації. – 2013. – № 1. – С.

125–130. – Бібліогр. в кінці ст.

1636. Піскорський О. В. Українська демократично-хліборобська партія: ідеологія, досвід, уроки : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.01 / О. В. Піскорський ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Львів, 2001. – 16 с.

1637. Піскун В. М. С. Петлюра як політичний лідер УНР в умовах еміграції: міжнародний і український контексти / В. М. Піскун // Український історичний журнал. – 2009. – № 3. – С. 4–14. – Бібліогр. в кінці ст.

1638. Пісні Української революції[Електронний ресурс] / аранжування Т. Компаніченка ; виконавець гурт "Хорея Козацька" у складі: Т. Компаніченко, С. Охрімчук, С. Данилейко, М. Качалов, М. Бережнюк, Я. Крисько. – Електрон. зв. дані. – Київ : Укр. ін-т нац. пам'яті, 2018. – 2 електрон. опт. диска (CD-ROM): зв. ; 12 см. + буклет (16 с.). – Диск та супровід. матеріал поміщені в контейнер.

Зміст: Диск перший: 1. Народний гімн "Ще не вмерла Україна" / сл. П. Чубинського і Т. Шевченка, муз. народна з Кубані ; 2. Національний гімн "Не пора, не пора!" / сл. І. Франка, муз. Д. Січинського ; 3. Гімн "Вкраїно-мати, кат сконав!" / слова С. Черкасенка, музика К. Стеценка ; 4. "Гей, вкраїнці, ще наша живе річ святая!" / сл. А. Й-она, муз. невідомого авт., від бандуриста І. Рачка ; 5. Народний марш "Гей не дивуйте, добрії люди" / слова Х. Алчевської, музика народна ; 6. "Заповіт" / сл. Т. Шевченка, муз. Г. Гладкого в обробці О. Кошиця ; 7. Марш українських соколів "До волі з неволі" / сл. і муз. Я. Ярославенка ; 8. Запорозький марш "Гей нум, братці, всі до зброї!" / сл. і муз. М. Кропивницького в муз. обробці М. Леонтовича ; 9. "Засяяло сонце золоте" / сл. С. Пилипенка, муз. І. Недільського ; 10. "Накрила нічка" / сл. і муз. Р. Купчинського ; 11. "Як упав же він з коня" / сл. П. Тичини, музика народна ; 12. Гімн "Вічний революціонер" / сл. І. Франка, муз. М. Лисенка ; 13. "Живи, Україно" / сл. О. Олеся, муз. К. Стеценка ; 14. Марш "Стяг" / сл. Б. Грінченка, музика народна, реконструкція Т. Компаніченка ; Диск другий: 1. "Од синього Дону до сивих Карпат" / сл. О. Кобця-Варавви, муз. М. Гайворонського ; 2. "Чи то буря, чи то грім?" / сл. і муз. Б. Лепкого ; 3. "За рідний край" / сл. Р. Купчинського, муз. М. Гайворонського ; 4. Пісня про Петлюру / сл. та муз. В. Ємця [?] ; 5. "Покинь, мій синочку, ридати" / сл. О. Олеся, муз. К. Стеценка ; 6. Гімн Українських січових стрільців "Ой у лузі червона калина" / сл. С. Чарнецького і Г.-А. Труха, музика невідомого авт. в обробці О. Кошиця ; 7. Марш "Наша славна Україна" / сл. і муз. В. Самійленка ; 8. "Для всіх ти мертва і смішна" / сл. О. Олеся, муз. Я. Степового ; 9. "Сидів орел на степовій могилі" / сл. Б. Грінченка, музика народна, від бандуриста І. Рачка ; 10. Запорозький марш "Гей, за наш рідний край!" / сл. В. Самійленка, муз. М. Лисенка ; 11. Гайдамацька пісня / сл. С. Черкасенка, муз. К. Стеценка ; 12. Марш "За Україну з вогнем завзяття" / сл. М. Вороного, муз. Я. Ярославенка ; 13. Український національний гімн "Ще не вмерла Україна" / сл. П. Чубинського, муз. М. Вербицького.

1639. Пітик Г. А. Селянське питання в політиці Української держави, Директорії УНР, Раднаркому УСРР (квітень 1918 – серпень 1919 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Г. А. Пітик ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2008. – 20 с.

1640. Пішкун Н. Історіографія суспільно-політичних поглядів С. Петлюри / Н. Пішкун // Шевченківська весна : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів та молодих вчених, присвяч. 90-річчю Української революції 1917–1920 рр., [Київ, 1–2 берез. 2007 р.] / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2007. – Вип. 5, ч. 2 : Історія. – С. 187–189. – Бібліогр. в кінці ст.

1641. Плахтій І. С. Д. І. Багалій і перші кроки розвитку культури в Харкові і губернії в 1917–1920 рр. / І. С. Плахтій // Культура України : зб. наук. пр. / Харків. держ. акад.

культури. – Харків, 2009. – **Вип. 26.** – С. 17–26. – Бібліогр. в кінці ст.

1642. Плохій С. Брама Європи : історія України від скіфських воєн до незалежності / С. Плохій ; пер. з англ. Р. Клочка. – Харків : Клуб сімейн. дозвілля, 2016. – 496 с.

Доба революції. – С. 271–296.

1643. Плохій С. Великий переділ. Незвичайна історія Михайла Грушевського / С. Плохій ; [пер. з англ. М. Климчука] ; Укр. наук. ін-т Гарвард. ун-ту, Ін-т Критики. – Київ : Критика, 2011. – 600 с. : іл., фот., карти.

1644. Пляченко А. Г. Петлюра і його армія / А. Г. Пляченко // Шануймо борців за державність України / А. Г. Пляченко. – Одеса : Астропринт, 2016. – С. 73–93.

1645. Погуляєв О. І. Національні меншини Правобережної України у добу Української революції (1917–1921 роки): історіографія проблеми / О. І. Погуляєв // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2014. – **Вип. 22.** – С. 232–238. – Бібліогр. в кінці ст.

1646. Погуляєв О. І. Німецька національна меншина Правобережної України у період зміни українських урядів (1917–1919 рр.) / О. Погуляєв // Волинські історичні записки : зб. наук. пр. / Житомир. держ. ун-т ім. Івана Франка. – Житомир, 2013. – **Т. 11.** – С. 55–59. – Бібліогр. в кінці ст.

1647. Погуляєв О. І. Соціально-економічне життя поляків Правобережної України у добу української революції (1917–1921 рр.) / О. І. Погуляєв // Intermarum: історія, політика, культура. – 2014. – **Вип. 1.** – С. 204–214. – Бібліогр. в кінці ст.

1648. Події і особистості революційної доби : збірник / НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ; редкол.: І. Ф. Курас (голова) [та ін.]. – Київ, 2003. – 267 с. – Бібліогр. в кінці ст.

Зміст: Замість передмови / В. Ф. Солдатенко. – С. 4 ; Вплив національної ідеї на визвольну боротьбу в західноукраїнському регіоні на початку ХХ ст. / В. Д. Яремчук. – С. 5–50 ; Проголошення Української Народної Республіки і розширення територіальних меж автономії / І. Л. Гошуляк. – С. 51–74 ; До конфлікту Раднаркому Росії з Центральною Радою (особистісний зріз) / В. Ф. Солдатенко. – С. 75–108 ; Тенденції розвитку багатопартійності в Українській Гетьманській Державі / О. М. Любовець. – С. 109–148 ; Держава вимріяна і держава зроблена...: (роздуми з приводу статті В. Липинського "Покликання варягів", чи організація хліборобів?) / В. О. Кондратюк, С. Б. Буравченкова. – С. 149–163 ; Народовладдя як система українського державотворення (за творчим спадком Н. Григорієва) / Т. А. Бевз. – С. 164–204 ; Епізод політичної біографії В. Винниченка: спроба повернення в Україну / В. Ф. Солдатенко. – С. 205–250 ; Українська революція в родоводах її провідників / В. В. Кривошея. – С. 251–266.

1649. Події Української національної революції на Кореччині (1917–1921) / упоряд.: Л. М. Малишева, Т. В. Матушевська // Кореччина: минуле і сьогодення : наук.-допом. бібліогр. покажч. / Рівн. обл. універс. наук. б-ка ; упоряд.: Л. М. Малишева, Т. В. Матушевська. – Рівне, 2017. – С. 49–51.

1650. Подковенко Т. О. Земельне законодавство України в 1917–1920 рр. / Т. Подковенко // Актуальні проблеми міжнародних відносин : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т міжнар. відносин. – Київ, 2002. – **Вип. 34, ч. 2.** – С. 162–167.

1651. Подковенко Т. О. Становлення системи законодавства України в 1917–1920 роках (Українська Центральна Рада, Гетьманат П. Скоропадського, Директорія УНР) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / Т. О. Подковенко ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2004. – 21 с.

1652. Подлесный Д. В. Политика Центральной Рады и Гетьманата в сфере высшего образования: сравнительная характеристика / Д. В. Подлесный // Вчені записки Харківського гуманітарного університету "Народна українська академія". – 2012. – Т. 18, кн. 1. – С. 328–338. – Бібліогр. в кінці ст.

1653. Подлесный Д. В. Проблема университетской автономии в Украине периода 1917–1921 гг. / Д. В. Подлесный // Вчені записки Харківського гуманітарного університету "Народна українська академія". – Харків, 2018. – Т. 24. – С. 182–191. – Бібліогр. в кінці ст.

1654. Подобєд П. К. З-під Конотопа до Аризони: невігдані історії вояків Армії УНР / П. К. Подобєд. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2017. – 340 с. : іл.

Зі змісту: Розд. 1. Конотопщина у визвольному русі. – С. 6–74 ; Розд. 2. Спогади [конотопських вояків]. – С. 75–156 ; Розд. 3. Біографічний довідник : Конотопщина: ціна незалежності ; Уродженці Конотопського повіту, які служили в армії УНР та Армії УД. – С. 157–282.

Примірник НБУВ з дарчим написом від авт.

1655. Політична історія України. ХХ століття : у 6 т. / НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ; редкол.: І. Ф. Курас (голова) [та ін.]. – Київ : Генеза, 2002–2003.

Т. 2 : Революція в Україні: політико-державні моделі та реалії (1917–1920) / авт. тому: В. Ф. Верстюк, В. Ф. Солдатенко. – 2003. – 480 с. – Бібліогр. в кінці розд.

Зміст: Вступ до другого тому. – С. 7–20 ; Революційні процеси в Україні після повалення самодержавства. Автономістсько-федералістський курс Центральної Ради. – С. 21–106 ; Утворення Української Народної Республіки і боротьба за вибір перспективи суспільно-політичного розвитку. – С. 107–214 ; Гетьманська держава – альтернатива революційному розв'язанню суспільних проблем в Україні. – С. 215–292 ; Новий етап революційно-воєнного протиборства в Україні. – С. 293–412 ; Завершення Української революції. – С. 413–464 ; Іменний покажчик. – С. 465–476.

1656. Політичний терор і тероризм в Україні ХІХ–ХХ ст. : іст. нариси / авт. кол.: Д. В. Архірейський, О. Г. Бажан, Т. Б. Бикова [та ін.] ; ред. рада: В. М. Литвин (голова) [та ін.] ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ : Наук. думка, 2002. – 952 с. : іл. – Бібліогр.: с. 878–921.

Зі змісту: Перша українсько-російська війна / О. Д. Бойко. – С. 121–129 ; Терор австро-німецьких окупантів і гетьманців щодо селян та робітників / О. П. Реєнт. – С. 130–144 ; Вбивство генерал-фельдмаршала фон Ейхгорна у Києві / В. М. Воковинський. – С. 145–152 ; Антиселянські дії більшовицького режиму / О. І. Ганжа. – С. 153–160 ; Денікінський терор / Д. В. Архірейський. – С. 161–176 ; Українсько-польське протистояння / А. П. Гриценко. – С. 177–190 ; Червоний терор в Криму / Т. Б. Бикова. – С. 191–207 ; Індивідуальний терор / С. І. Білоконь. – С. 208–216.

1657. Половець В. М. Іван Львович Липа – громадський і політичний діяч: до 150-річчя з дня народження / В. М. Половець // Сіверянський літопис. – 2015. – № 6. – С. 197–201. – Бібліогр. в кінці ст.

1658. Полонська-Василенко Н. Д. Історія України : у 2 т. / Н. Полонська-Василенко. – 4-те вид., стер. – Київ : Либідь, 2002.

Т. 2 : Від середини XVII століття до 1923 року. – 606 с. – Імен. покажч.: с. 555–580. – Геогр. покажч.: с. 581–597. – Покажч. народів: с. 598–599. – Джерела й бібліогр.: с. 547–554.

Зі змісту: Ч. 12. Українська Самостійна Держава ; 1. Центральна Рада. – С. 459–487 ; 2. Гетьманська доба. – С. 488–516 ; 3. Україна в добу Директорії. – С. 517–544.

1659. Полонська-Василенко Н. Д. Спогади : [зокрема доба революції] / Н. Полонська-Василенко ; упоряд., вступ. ст. та імен. покажч. В. Шевчука. – Київ : Києво-Могилян. акад., 2011. – 592 с. : іл.

Рецензії: Ясь О. В. [Рецензія] // Український історичний журнал. – 2012. – № 5. – 199–201.

1660. Полтавщина в Українській революції : зб. наук. ст. / Полтав. облдержадмін. [та ін.]. – Полтава : Дивосвіт, 2017. – 152 с. : іл.

Зі змісту: Спогад полковника армії УНР Степана Лазуренка про перебування Богданівського полку в Полтаві у грудні 1917 року / *Т. Пустовіт*. – С. 32–46 ; Історіографічні контури Полтавського товариства любителів природи (1918 – 1919 рр.) / *С. Кигим, В. Самородов, Л. Чеботарьова*. – С. 50–54 ; Борис Мартос – один із активних державотворців, фундатор української кооперації / *Г. Барська, Н. Сиволап*. – С. 59–64 ; Газета "Більшовик" як джерело до історії Української революції / *О. Сулима*. – С. 81–88 ; Денікінський режим на Полтавщині за документами Державного архіву Полтавської області / *В. Сушко*. – С. 89–90.

1661. Полянський О. Валентин Мороз : [про дослідж. В. Мороза "Україна у двадцятому столітті"] / О. Полянський ; НАН України, Ін-т українознавства ім. Івана Крип'якевича. – Львів, 2018. – 246 с. : іл., фот.

Доба революції – С. 93–113.

1662. Пономарьов О. Бессарабське питання в українсько-румунських відносинах у 1917–1918 роках / О. Пономарьов // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2007. – **Вип. 89/90**. – С. 44–49. – Бібліогр. в кінці ст.

1663. Попенко Я. В. Діяльність А. Яковліва – українського дипломата, історика, юриста / Я. В. Попенко // Історичний журнал. – 2005. – № 3. – С. 64–73.

1664. Попенко Я. В. Історія українсько-турецьких дипломатичних взаємин 1917–1920-х рр. у вітчизняній мемуарній спадщині / Я. В. Попенко // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2015. – **Вип. 23**. – С. 255–258.

1665. Попенко Я. В. О[лександр] Осецький як представник військової еліти доби українських визвольних змагань / Я. В. Попенко // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2008. – **Вип. 23**. – С. 149–163. – Бібліогр. в кінці ст.

1666. Попенко Я. В. "Румунський" напрям української дипломатії в 1917–1920 рр.: новітній етап історіографічних досліджень / Я. В. Попенко // Гуржіївські історичні читання : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького [та ін.]. – Черкаси, 2015. – **Вип. 10**. – С. 30–33. – Бібліогр. в кінці ст.

- 1667. Попенко Я. В.** Україна – Туреччина: встановлення та розвиток міждержавних взаємин упродовж 1917–1920 рр. / Я. В. Попенко // Гуржіївські історичні читання : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького [та ін.]. – Черкаси, 2014/2015. – **Вип. 8/9**. – С. 202–205. – Бібліогр. в кінці ст.
- 1668. Попенко Я. В.** Українсько-турецькі міждержавні взаємини впродовж 1914–1920-х рр.: історіографічний огляд / Я. Попенко // Українознавчий альманах / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2014. – **Вип. 16**. – С. 286–291. – Бібліогр. в кінці ст.
- 1669. Попенко Я. В.** Українсько-французькі політичні відносини (1917–1921 рр.) / Я. Попенко // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія: Історія, економіка, філософія. – Київ, 2014. – **Вип. 19**. – С. 51–64. – Бібліогр. в кінці ст.
- 1670. Поплавський О. О.** Поразка Української революції на Кубані: причини та уроки / О. О. Поплавський // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2013. – **Вип. 35**. – С. 109–115. – Бібліогр. в кінці ст.
- 1671. Попов В. Ж.** Відкритий міський простір як індикатор повсякденного життя у період 1917–1920 рр. в Україні / В. Ж. Попов // Грані історії : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т [та ін.]. – Артемівськ, 2015. – С. 88–96. – Бібліогр. в кінці ст.
- 1672. Попов В. Ж.** Джерела інформації та дезінформації населення промислово розвинутих регіонів України у 1917–1920 рр. / В. Ж. Попов // Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. Серія: Історія. – Харків, 2013. – **№ 1087, вип. 47**. – С. 125–136. – Бібліогр. в кінці ст.
- 1673. Попов В. Ж.** Доля міської інтелігенції в громадській смуті 1917–1920 рр. в Україні / В. Попов // Схід. – Маріуполь, 2015. – **№ 7**. – С. 50–54. – Бібліогр. в кінці ст.
- 1674. Попов В. Ж.** Забезпечення громадського порядку в містах України у 1917–1920 рр. / В. Ж. Попов // Наукові праці. Серія: Історія / Чорномор. держ. ун-т ім. Петра Могили. – Миколаїв, 2012. – **Вип. 186, т. 198**. – С. 7–12. – Бібліогр. в кінці ст.
- 1675. Попов В. Ж.** Забезпечення населення споживацькими товарами та послугами в 1917–1920 рр. у Донбасі / В. Ж. Попов // Історичні і політологічні дослідження. – 2010. – **№ 3/4**. – С. 151–157. – Бібліогр. в кінці ст.
- 1676. Попов В. Ж.** Засоби соціального регулювання в індустріальних регіонах України в 1917–1920 рр. / В. Попов // Схід. – Донецьк, 2012. – **№ 2**. – С. 134–138. – Бібліогр. в кінці ст.
- 1677. Попов В. Ж.** Зміни в суспільній свідомості населення Донецького промислового регіону в період революції та громадянської війни 1917–1920 рр. / В. Ж. Попов // Грані. – 2010. – **№ 6**. – С. 26–29. – Бібліогр. в кінці ст.
- 1678. Попов В. Ж.** Квартирне питання в українських містах у 1917–1920 рр. / В. Ж. Попов // Історичний архів : наук. студії / Чорномор. нац. ун-т ім. Петра Могили [та ін.]. – Миколаїв, 2015. – **Вип. 15**. – С. 113–119. – Бібліогр. в кінці ст.
- 1679. Попов В. Ж.** Мешканці міст України в умовах зміни влади у 1917–1920 рр. / В. Ж. Попов // Сторінки історії : зб. наук. пр. / Нац. техн. ун-т України "Київ. політехн. ін-т" [та ін.]. – Київ, 2013. – **Вип. 36**. – С. 77–88. – Бібліогр. в кінці ст.

1680. Попов В. Ж. Між владою та безвладдям: населення українських міст у 1917–1920 рр. : монографія / В. Ж. Попов ; Донец. держ. ун-т упр. – Донецьк : Схід. вид. дім, 2013. – 604 с. – Бібліогр.: с. 570–604.

Зміст: **Розд. 1.** Історіографія, джерельна база та теоретико-методологічні основи дослідження. – С. 9–71 ; **Розд. 2.** Влада та суспільство. – С. 72–156 ; **Розд. 3.** Особливості настроїв та поведінки міського населення України. – С. 157–225 ; **Розд. 4.** Задоволення біологічних потреб міського населення. – С. 226–305 ; **Розділ 5.** Задоволення соціальних потреб міського населення. – С. 306–408 ; **Розд. 6.** Задоволення економічних потреб міського населення. – С. 409–480 ; **Розд. 7.** Діяльність соціальних інститутів. – С. 481–558.

1681. Попов В. Ж. Між двох вогнів: міські обивателі в умовах бойових дій громадянської війни 1917–1920 рр. [в Україні] / В. Ж. Попов // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2017. – **Вип. 48.** – С. 105–110. – Бібліогр. в кінці ст.

1682. Попов В. Ж. Особливості дозвілля населення індустриальних регіонів України в 1917–1920 рр. / В. Ж. Попов // Грані. – 2012. – **№ 4.** – С. 6–10. – Бібліогр. в кінці ст.

1683. Попов В. Ж. Пасинки пролетарської революції: робочі міста України в умовах гуманітарної катастрофи 1917–1920 рр. / В. Ж. Попов // Грані історії : зб. наук. пр. / Держ. вищий навч. заклад "Донбаський державний педагогічний університет" [та ін.]. – Бахмут, 2018. – **Спец. вип.** – С. 121–127. – Бібліогр. в кінці ст.

1684. Попов В. Ж. Побутові умови мешканців українських міст в 1917–1920 роках / В. Ж. Попов // Краєзнавство. – 2014. – **№ 1.** – С. 45–51. – Бібліогр. в кінці ст.

1685. Попов В. Ж. Повсякденне життя мешканців промислово розвинутих регіонів України в період національно-демократичної революції 1917–1920 рр. : автореф. дис. ... д-ра іст. наук : 07.00.01 / В. Ж. Попов ; Донецьк. нац. ун-т. – Донецьк, 2014. – 38 с.

1686. Попов В. Ж. Психологічні аспекти повсякденного життя мешканців українських міст в період національно-демократичної революції 1917–1920 рр. / В. Ж. Попов // Історичні і політологічні дослідження. – 2013. – **№ 1.** – С. 106–113. – Бібліогр. в кінці ст.

1687. Попов В. Ж. Соціальний контроль у кризових умовах: (на прикладі індустриальних районів України в 1917–1920 рр.) / В. Ж. Попов // Збірник наукових праць Донецького державного університету управління. Серія: Соціологія. – Донецьк, 2011. – **Т. 12, вип. 211.** – С. 99–107.

1688. Попов В. Ж. Соціальний реванш на побутовому рівні в період громадянської війни, 1917–1920 рр. в Україні / В. Ж. Попов // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2015. – **Вип. 42.** – С. 22–26. – Бібліогр. в кінці ст.

1689. Попов В. Ж. Ставлення мешканців українських міст до святкових та урочистих заходів у 1917–1920 рр. / В. Попов // Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету ім. Володимира Винниченка. Серія: Історичні науки. – Кіровоград, 2015. – **Вип. 22.** – С. 12–17. – Бібліогр. в кінці ст.

1690. Попов В. Ж. Формування і діяльність органів державного управління в умовах соціальної кризи в період 1917–1920 рр. в Донбасі / В. Ж. Попов // Збірник наукових праць Донецького державного університету управління. Серія: Соціологія. – Донецьк, 2010. – **Т. 11, вип. 145.** – С. 107–117.

1691. Попов В. Ж. Шляхи виживання представників творчих професій у містах України в 1917–1920 рр. / В. Попов // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки. Серія: Історичні науки. – Луцьк, 2015. – № 7. – С. 39–44. – Бібліогр. в кінці ст.

1692. Попов В. Ж. Шляхи вирішення продовольчої програми у 1917–1920 рр. в Донбасі / В. Ж. Попов // Збірник наукових праць. Серія: Історія та географія / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків, 2011. – Вип. 40. – С. 150–154. – Бібліогр. в кінці ст.

1693. Попов О. С. Стосунки влади та населення міст України у 1917–1920 рр. / О. С. Попов // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2012. – Вип. 34. – С. 87–92. – Бібліогр. в кінці ст.

1694. Портнов А. В. Науково-освітня діяльність української еміграції в міжвоєнній Польщі (1919–1939) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / А. В. Портнов. – Львів, 2005. – 18 с.

1695. Постоюк Н. В. Розвиток сільської трудової політехнічної школи у 1917–1925 рр. в Україні (за матеріалами науково-педагогічної праці Д. Л. Сергієнка) / Н. В. Постоюк // Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. Серія 21: Історико-педагогічні студії. – Київ, 2014. – Вип. 8. – С. 186–189. – Бібліогр. в кінці ст.

1696. Потапенко М. В. Ніжин в добу Української революції 1917–1921 / М. В. Потапенко, В. О. Прудько, В. М. Ємельянов ; Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя [та ін.]. – Ніжин : Лисенко М. М., 2018. – 104 с. : іл., фот., табл.

Наведено спогади, статті тогочасної преси, витяги із найцікавіших документів, світлин революційної доби.

1697. Потапенко М. В. Польські політичні сили України в революції 1917–1920 років: історіографічні оцінки і перспективи дослідження / М. В. Потапенко // Література та культура Полісся : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2006. – Вип. 32. – С. 102–111. – Бібліогр. в кінці ст.

1698. Потапенко М. В. Поляки України очима українців в добу революції 1917–1920 років: особливості політичного сприйняття / М. В. Потапенко // Наддніпрянська Україна: історичні процеси, події, постаті : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеса Гончара. – Дніпропетровськ, 2006. – Вип. 4. – С. 106–113. – Бібліогр. в кінці ст.

1699. Потапова О. Б. Матеріальне забезпечення православного духовенства в Україні у 1917–1920 рр. : [за період Центральної Ради, Гетьманату та Директорії] / О. Б. Потапова // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2010. – № 33. – С. 64–73. – Бібліогр. в кінці ст.

1700. Потапова О. Б. Організація благодійницької діяльності православним духовенством України в 1917–1920 рр. / О. Б. Потапова // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2012. – Вип. 34. – С. 156–162. – Бібліогр. в кінці ст.

1701. Потапова О. Б. Православне духовенство в суспільному житті України у 1917–1920 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / О. Б. Потапова ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2010. – 20 с.

1702. Потульницький В. Сергій Шелухін / В. Потульницький // Історіографічні дослідження в Україні : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2003. – Вип. 12. – С. 267–283. – Бібліогр. в кінці ст.

1703. Почапська О. І. Українська сатирична публіцистика Наддніпрянщини періоду національно-визвольних змагань 1917–1921 рр. : монографія / О. І. Почапська ; Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2010. – 160 с. : рис., табл. – Бібліогр.: с. 139–156.

Зміст: Передмова. – С. 4–6 ; Розд. 1. Історіографія та джерела до вивчення сатиричної публіцистики Наддніпрянщини. – С. 7–14 ; Розд. 2. Концептуальні засади сатиричної публіцистики та її функціональне призначення на сторінках періодичних видань Наддніпрянщини періоду національно-визвольних змагань 1917–1921 рр.: 2.1. Суспільно-політичне тло становлення і розвитку періодики Наддніпрянщини. – С. 15–22 ; 2.2. Цензурні заборони 1917–1921 рр. та їх вплив на розвиток української сатиричної публіцистики. – С. 23–28 ; 2.3. Теоретичні аспекти гумору і сатири та їх складові. – С. 29–38 ; 2.4. Усна народна творчість як визначальна складова української сатиричної публіцистики. – С. 39–46 ; Розд. 3. Особливості жанрової палітри сатиричної публіцистики періоду національно-визвольних змагань 1917–1921 рр.: Фейлетон: особливості жанру, різновиди. – С. 47–68 ; 3.2. Становлення, еволюція і джерела розвитку памфлету. – С. 69–78 ; 3.3. Трансформація, тенденції розвитку та інформативні можливості малих форм сатиричної публіцистики. – С. 79–87 ; Розд. 4. Проблематика й творення системи образів змалювання дійсності у сатирично-публіцистичних жанрах: 4.1. Державний устрій як об'єкт сатиричної публіцистики. – С. 88–104 ; 4.2. Напрями розвінчання старого ладу та утвердження національної свідомості : 4.2.1. Державний устрій як об'єкт сатиричної публіцистики. – С. 105–113 ; 4.2.2. Образ українського народу як форма утвердження національної свідомості в українській періодиці. – С. 114–188 ; 4.2.3. Біблійні образи як засіб маніпуляції суспільною свідомістю. – С. 119–124 ; 4.2.4. Різновиди і особливості текстової структури сатирично-публіцистичного тексту. – С. 125–131 ; Післямова. – С. 132–138 ; Іменний покажчик. – С. 157–158.

1704. Почуття права (законотворчість і законодавчий процес часів Української революції 1917–1921 років) / Ін-т законодавства Верховної Ради України ; авт. вступ. ст. В. М. Литвин ; упоряд.: О. Л. Копиленко, І. М. Мищак. – Київ, 2012. – 88 с. – (Із першоджерел ; вип. 2)

1705. Правда М. Події 1917–1923 років на території краю: [з історії Кіровоградщини] / М. Правда // Науковий збірник Кіровоградського обласного краєзнавчого музею. – Кіровоград, 2012. – Вип. 1. – С. 113–133. – Бібліогр. в кінці ст.

1706. Преловська І. М. Володимир Мусійович Чехівський (1876–1937) – головний ідеолог УАПЦ: (до 140-ої річниці з дня народж.) / І. Преловська // Історія релігій в Україні : наук. зб. / Ін-т релігієзнавства [та ін.]. – Львів, 2016. – Ч. 1: Церковна історія. – С. 507–518. – Бібліогр. в кінці ст.

Доба революції. – С. 509–511.

1707. Преловська І. М. Прем'єр-міністр уряду УНР Володимир Чехівський (1876–1937 рр.) / І. М. Преловська // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Миколаїв, 2008. – № 11. – С. 35–47. – Бібліогр. в кінці ст.

1708. Приказюк О. О. Висвітлення григор'євщини в радянській історіографії / О. О. Приказюк // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету

ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – Тернопіль, 2014. – **Вип. 2, ч. 2.** – С. 233–240. – Бібліогр. в кінці ст.

1709. Приказюк О. О. Демонізація григор'євщини в радянській історіографії / О. О. Приказюк // Збірник наукових праць молодих вчених Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2015. – **Вип. 6.** – С. 21–22. – Бібліогр. в кінці ст.

1710. Приказюк О. О. Никифор Григор'єв і григор'євський повстанський рух: нарративні джерела / О. О. Приказюк // Гуржіївські історичні читання : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького [та ін.]. – Черкаси, 2014/2015. – **Вип. 8/9.** – С. 55–58. – Бібліогр. в кінці ст.

1711. Приказюк О. О. Сучасна англо-американська історіографія григор'євщини / О. О. Приказюк // Збірник наукових праць молодих вчених Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2017. – **Вип. 8.** – С. 21–22. – Бібліогр. в кінці ст.

1712. Приказюк О. О. Сучасна західна історіографія про повстанський рух під проводом Н. Григор'єва / О. О. Приказюк // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2016. – **Вип. 9.** – С. 77–85. – Бібліогр. в кінці ст.

1713. Присташ Л. Т. Роль М. Грушевського в боротьбі за незалежність України / Л. Т. Присташ // Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України : зб. наук. ст. / Прикарпат. ун-т ім. Василя Стефаника. – Івано-Франківськ, 2002. – **Вип. 10.** – С. 13–16. – Бібліогр. в кінці ст.

1714. Присяжнюк А. Й. Конституційно-правові засади функціонування законодавчої влади за проектом Конституції УНР О. Ейхельмана / А. Й. Присяжнюк // Держава і право. Серія: Юридичні і політичні науки / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – Київ, 2007. – **Вип. 38.** – С. 168–172.

1715. Притуляк П. П. Встановлення етнографічних кордонів України в добу УНР та Гетьманату (1917–1918 рр.) / П. П. Притуляк, В. В. Іщенко // Література та культура Полісся : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2006. – **Вип. 33.** – С. 112–121. – Бібліогр. в кінці ст.

1716. Притуляк П. П. Україна і Брестський мир: від підписання до виконання (1917–1918 рр.) : монографія / П. П. Притуляк ; Київ. нац. торг.-економ. ун-т. – Київ, 2004. – 216 с. – Бібліогр.: с. 204–216.

Зміст: Вступ. – С. 4–16 ; **Розд. 1. Вплив революції на військово-політичну ситуацію в Україні :** 1.1. Україна в контексті подій Першої світової війни. – С. 17–22 ; 1.2. Національно-демократична революція та необхідність виходу України з війни. – С. 23–36 ; 1.3. Політична платформа Української Центральної Ради з питань війни і миру. – С. 37–48 ; **Розд. 2. Участь делегацій УНР на мирних переговорах у Бресті :** 2.1. Міжнародні та внутрішні чинники необхідності укладення Україною сепаратного миру. – С. 49–58 ; 2.2. Підписання УНР мирного договору. – С. 59–70 ; 2.3. Брестський договір: зміст та ратифікація. – С. 71–76 ; **Розд. 3. Виконання УНР умов Брестського миру:** 3.1. Німецька та австрійська військова присутність в Україні: від допомоги до окупації. – С. 77–82 ; 3.2. Підписання урядом УНР економічної угоди з Німеччиною та Австро-Угорщиною 24 квітня 1918 року. – С. 83–102 ; 3.3. Фінансова політика Центральної Ради. – С. 103–114 ; **Розд. 4. Виконання економічних договорів Гетьманською державою**

та країнами Центральної Європи : 4.1. Створення економічних організацій України та Центральних держав для виконання умов Брестського миру. – С. 115–122 ; 4.2. Підписання економічного договору Україною та Центральними державами Європи 10 вересня 1918 року. – С. 123–139 ; 4.3. Фінансова політика уряду П. Скоропадського у світлі Брестського миру. – С. 140–160 ; 4.4. Експорт з України в Центральні держави. – С. 161–176 ; 4.5. Імпорт в Україну з Центральних держав. – С. 177–193 ; **Висновки.** – С. 194–203.

1717. Приходько В. К. З історії повстання українського університету в Кам'янці на Поділлі / В. К. Приходько ; упоряд. та авт. передм. В. Р. Адамський ; Нац. спілка краєзнавців України, Хмельниц. міська орг. – Хмельницький : Заколотний М. І., 2012. – 103 с.

Зміст: Національне університетське будівництво доби Української революції 1917–1920 рр. у візії В. К. Приходька / В. Р. Адамський. – С. 3–21 ; З історії повстання українського університету в Кам'янці на Поділлі : [спогади] / В. К. Приходько. – С. 22–99 ; **Додаток:** Доклад Подільської губерніяльної земської управи сьомому черговому губерніяльному земському зібранню. – С. 100–102.

1718. Приходько Л. Олександр Грушевський і становлення української архівістики у 1917–1920-ті роки / Л. Приходько // Архіви України. – 2008. – № 1/2. – С. 95–106. – Бібліогр. в кінці ст.

1719. Приходько Л. Олександр Грушевський і становлення української національної науки на початку ХХ ст. / Л. Приходько // Студії з архівної справи та документознавства : зб. пр. / Укр. НДІ арх. справи та документознавства. – Київ, 2004. – Т. 12. – С. 206–216. – Бібліогр. в кінці ст.

1720. Приходько Л. Педагогічна діяльність О. С. Грушевського / Л. Приходько // Студії з архівної справи та документознавства : зб. пр. / Укр. НДІ арх. справи та документознавства. – Київ, 2008. – Т. 16. – С. 126–139. – Бібліогр. в кінці ст.

1721. Про затвердження плану заходів з відзначення 100-річчя подій Української революції 1917–1921 років та вшанування пам'яті її учасників на період до 2021 року[Електронний ресурс] : розпорядження Кабінету Міністрів України від 26 жовтня 2016 р., № 777-р. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/777-2016-%D1%80>. – Заголовок з екрана.

1722. Про заходи з відзначення 100-річчя подій Української революції 1917–1921 років : указ Президента України від 22.01.2016, № 17/2016 // Уряд. кур'єр. – 2016. – 21 січ. (№16).

1723. Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України ; редкол.: В. Ф. Верстюк (голова) [та ін.]. – Київ, 2002–

Вип. 13. – 2018. – 238 с. – Бібліогр. в кінці ст.

Зі змісту: Михайло Грушевський – політик: повернення в публічний простір та дослідницьке поле / В. Верстюк. – С. 5–25 ; Особливості сприйняття та спадкоємності УНР в сучасній Україні / В. Яблонський. – С. 26–42 ; "Росте інтерес до книжки ...": культурологічна проблематика у публіцистиці Сергія Єфремова на сторінках "Книгаря" (1917–1920 рр.) / С. Іваницька, Т. Демченко. – С. 164–189 ; Освітня політика українських урядів у 1917–1920 рр. в оцінці сучасної історіографії / Г. Басара-Тилищак. – С. 190–213 ; Перша українська державна гімназія в Катеринославі у 1917–1918 рр. / В. Скальський. – С. 214–224 ; Спогади Григорія Божора про засновника куреня Вільного Козацтва у Глодосах Ілька Бондаренка / В. Шевченко. – С. 225–237.

1724. "Просвіти" Поділля в добу Української революції (1917–1920) : зб. док. і матеріалів / упоряд., вступ. ст.: В. Адамський, Б. Кришук. – Кам'янець-Подільський : Медобори-2006, 2014. – 571 с.

1725. Просвітянське століття Рівненщини : [зокрема доба революції] : наук. ст., спогади / Всеукр. т-во "Просвіта" ім. Тараса Шевченка, Рівн. обл. об-ня ; упоряд.: І. В. Ветров, З. В. Дідич. – Дрогобич : Коло, 2018. – 948 с. : іл., фот. – Бібліогр.: с. 901–906.

1726. Прохоров Д. А. Етнополітика і національно-конфесійні об'єднання в Криму в 1917–1920 рр. : проблеми історії кримських караїмських общин / Д. А. Прохоров // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2010. – **Вип. 28.** – С. 160–164. – Бібліогр. в кінці ст.

1727. Процик А. Російський націоналізм і Україна в добу революції і громадянської війни : [Тимчасовий уряд в добу Центральної Ради та Білий рух в часи Гетьманату і Директорії.] / А. Процик // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2002. – [**Вип. 1**]. – С. 14–52. – Бібліогр. в кінці ст.

1728. Прудько В. О. Ніжинська інституцька гімназія у вирі революційних подій 1917–1920 рр. / В. О. Прудько // Література та культура Полісся : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2011. – **Вип. 62.** – С. 223–228. – Бібліогр. в кінці ст.

1729. Прудько В. О. Політичні та соціокультурні процеси на Ніжинщині в часи Української революції, 1917–1921 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / В. О. Прудько ; Донец. нац. ун-т. – Донецьк, 2013. – 19 с.

1730. Пученков А. С. Украина и Крым в 1918 – начале 1919 года : очерк полит. истории / А. С. Пученков. – Санкт-Петербург : Нестор-История, 2013. – 352 с.

Зміст: Гл. 1. Україна на рубежі 1917–1918 гг.: от Октябрьской революции до гетманщины ; § 1. Поражение Центральной Рады и первый опыт Советской власти на Украине ; § 2. Австро-германская оккупация Украины. Василий Витальевич Шульгин. Гетманский переворот. Павел Петрович Скоропадский ; Гл. 2. Антибольшевистский лагерь и гетманская Украина ; § 1. Гетманщина и отношение к ней русских сил ; § 2. Киевский демарш П. Н. Милокова и борьба внешнеполитических ориентаций в российских антибольшевистских организациях в 1918 году. Монархические армии Юга России и их роль в антибольшевистской борьбе ; Гл. 3. Крым в конце 1917 – начале 1919 г. ; § 1. Установление Советской власти в Крыму и новороссийская трагедия Черноморского флота ; § 2. Крым во второй половине 1918 – начале 1919 года ; Гл. 4. Украина в конце 1918 – начале 1919 г. ; § 1. Падение гетманщины ; § 2. Ясская конференция и предыстория французской интервенции в Одессе ; § 3. Французская интервенция в Одессе и причины ее неудачи ; Прил. 1–6: [воспоминания В. М. Левитского, Б. С. Стеллецкого, Р. Ю. Будберга, П. Залесского, П. С. Бобровского, Д. Ф. Гейдена].

1731. Пушук І. А. Берестійщина у складі незалежної Української держави 1918–1921 рр. / І. А. Пушук. – Луцьк, 2009. – 133 с. – Бібліогр.: с. 129–132.

1732. П'ятаченко Г. О. Становлення та розвиток фінансів України, 1917–2003 : [зокрема доби Центральної Ради, Гетьманату, Директорії та радянської влади] / Г. О. П'ятаченко, Л. В. Кухарець ; Н.-д. фінанс. ін-т. – Київ, 2005. – 784 с. – Бібліогр. в кінці розд.

1733. 5 жовтня – 135 років від дня народження українського військового діяча,

полковника Армії Української Народної Республіки Петра Болбочана (1883–1919) // Пам'ятаймо! (Знаменні та пам'ятні дати Буковини в 2018 році) : бібліогр. покажч. / авт.-упоряд. Ю. Боганюк ; Чернівець. обл. універс. наук. б-ка ім. Михайла Івасюка. – Чернівці, 2017. – С. 120.

1734. Разиграєв О. Польська державна поліція на Волині у 1919–1926 роках : монографія / О. Разиграєв. – 2-ге вид, випр. та допов. – Луцьк : Волин. старожитності, 2012. – 443 с. : іл. – Бібліогр. в підрядк. приміт.

Зі змісту: **Розд. 1.** Історіографія та джерела. – С. 12–57 ; **Розд. 2.** Генезис державної поліції. – С. 58–120 ; **Розд. 3.** Корпус поліції на Волині у 1919–1926 роках. – С. 121–179 ; **Розд. 4.** Організація поліції Волинського воєводства. – С. 180–249 ; **Розд. 5.** Напрями діяльності поліцейських структур. – С. 240–341 ; **Додатки:** [архівні документи]. – С. 374–443.

1735. Раковський М. Ю. У революційні часи (1917–1920 рр.) / М. Ю. Раковський, І. М. Шкляєв // Історія Одеси / Одеський нац. ун-т ім. І. І. Мечникова [та ін.] ; редкол.: В. Н. Станко (голова) [та ін.]. – Одеса : Друк, 2002. – С. 273–316.

1736. Ралдугіна Т. П. Унікальна пам'ятка доби Української революції 1917–1921 рр. в збірці Національного музею історії України : [срібний надгробний вінок героям УНР] / Т. П. Ралдугіна // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2012. – **Вип. 8.** – С. 276–293. – Бібліогр. в підрядк. прим.

1737. Рафальський О. О. Правові засади зовнішньополітичної діяльності України у 1917–1921 роках : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / О. О. Рафальський ; Ін-т законодавства ВР України. – Київ, 2013. – 18 с.

1738. Ревегук В. Я. В. Г. Короленко. Громадська діяльність письменника (1917–1921 рр.) / В. Ревегук, Н. Кочерга. – Полтава : Дивосвіт, 2014. – 207, [1], 6 арк. фот. – Бібліогр. в кінці розд.

1739. Ревегук В. Я. Гадяцький край у вогні Української революції 1917–1921 рр.: нецензуровані сторінки історії / В. Я. Ревегук // Полтавський краєзнавчий музей : маловідомі сторінки історії, музеєзнавства, охорона пам'яток : зб. наук. ст. / Упр. культури Полтав. облдержадмін. [та ін.]. – Полтава, 2014. – **Вип. 9.** – С. 332–385. – Бібліогр. в кінці ст.

1740. Ревегук В. Я. За волю України. Нариси історії повстансько-партизанської боротьби на Полтавщині в 1917–1923 рр. : [монографія] / В. Я. Ревегук. – Полтава, 2007. – 299 с.

Зміст: **Розд. 1.** Початок повстансько-партизанської боротьби. – С. 5–29 ; **Розд. 2.** Протибільшовицькі виступи першої половини 1919 року. – С. 30–46 ; **Розд. 3.** Повстанський рух в умовах денікінщини. – С. 47–55 ; **Розд. 4.** 1920 рік: найбільший розмах збройної боротьби. – С. 56–94 ; **Розд. 5.** Нестор Махно на Полтавщині. – С. 95–117 ; **Розд. 6.** Отаман Левко Христовий. – С. 118–143 ; **Розд. 7.** Отаман Андрій Левченко. – С. 144–171 ; **Розд. 8.** Отаман Максим Мандик. – С. 172–181 ; **Розд. 9.** Отаман Гонта (Володимир Гресь). – С. 182–194 ; **Розд. 10.** Збройна боротьба в умовах НЕПу. – С. 195–235 ; **Розд. 11.** Червоний терор. – С. 236–276 ; **Додатки.** – С. 277–285 ; **Джерела і література.** – С. 286–298.

Примірник НБУВ з дарчим написом: "Національній бібліотеці України ім. В. Вернадського від автора. 25.03.2008 р."

1741. Ревегук В. Я. Мачухи в добу української революції (1917–1921 рр.) / В. Ревегук //

Мачуський збірник / Мачухів. краєзнав. музей [та ін.]. – Полтава, 2017. – **Вип. 1**: Над чумацьким шляхом. – С. 104–119. – Бібліогр. в кінці ст.

1742. Ревегук В. Я. Отамани Полтавського краю – борці за волю України : нариси з історії / В. Я. Ревегук. – Полтава : Дивосвіт, 2011. – 258, [1] с. : фот. – Бібліогр. в кінці ст.

Зі змісту: Полтавщина на зламі визвольних змагань українського народу (1920–1921 рр.). – С. 3–23 ; Отаман Андрій Левченко (1896–1923). – С. 24–82 ; Кошовий отаман Іван Біленький (1894-?). – С. 83–116 ; Отаман Леонтій (Левко) Христовий (1898–1921). – С. 116–149 ; Отаман Максим Мандик (?-1922). – С. 150–163 ; Отаман Чорний (Гаврило Куреда) (1887–1926). – С. 164–174 ; Отаман Гонта (Володимир Гресь) (1893-?). – С. 175–192 ; Отаман Нагірний (Іван Савченко) (1895–1923). – С. 192–203 ; Комбриг Богунський (Антін Шарий) (1899–1919). – С. 204–217.

1743. Ревегук В. Я. Полтавці – поборники державної незалежності України : [біогр. нариси] / В. Ревегук. – Полтава : Полтав. літератор, 2015. – 342, 5 с. : фот. – Геогр. покажч.: с. 335–342.

Зі змісту: **Розд. 1.** Міхновський Микола Іванович. – С. 4–9 ; **Розд. 2.** Доба Української революції 1917–1921 років : § 1. Члени першого Українського уряду – Генерального Секретаріату. – С. 10–25 ; § 2. Старшини армії Української Народної Республіки. – С. 26–69 ; § 3. Отамани повстанських загонів. – С. 70–124 ; § 4. Політичні, громадські і культурні діячі. – С. 125–211.

1744. Ревегук В. Я. Полтавщина в добу Української революції, 1917–1920 рр. / В. Ревегук ; Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка [та ін.]. – Полтава, 2002. – 188 с. – Бібліогр.: с. 179–187.

Зміст: **Розд. 1.** Соціально-економічне становище Полтавщини напередодні революції. – С. 4–12 ; **Розд. 2.** Початок революції. – С. 13–34 ; **Розд. 3.** Тривожна осінь 1917 р. – С. 35–50 ; **Розд. 4.** Українсько-більшовицька війна. – С. 51–76 ; **Розд. 5.** В часи Української держави гетьмана П. Скоропадського та Директорії Української Народної Республіки. – С. 77–104 ; **Розд. 6.** Під владою більшовиків і білогвардійців. – С. 105–136 ; **Розд. 7.** Остаточне встановлення і зміцнення тоталітарного режиму. – С. 137–156 ; **Розд. 8.** Боротьба продовжується. – С. 157–178.

1745. Ревегук В. Я. Полтавщина в огні української революції (1917–1921 рр.) / В. Я. Ревегук. – Полтава : Шевченко Р. В., 2014. – 407 с., 9 арк. іл.

Зміст: До читачів. – С. 4 ; **Розд. 1.** Соціально-економічне становище Полтавщини напередодні революції. – С. 5–34 ; **Розд. 2.** Весна надій і сподівань. – С. 35–80 ; **Розд. 3.** Спекотне літо. – С. 81–115 ; **Розд. 4.** Тривожна осінь. – С. 116–139 ; **Розд. 5.** Перший прихід більшовиків з Росії. – С. 140–164 ; **Розд. 6.** Повернення Української Центральної Ради. – С. 165–187 ; **Розд. 7.** В часи Української держави гетьмана П. Скоропадського та Директорії УНР. – С. 188–236 ; **Розд. 8.** Під владою більшовиків і білогвардійців. – С. 237–283 ; **Розд. 9.** Остаточне встановлення комуністичного режиму. – С. 284–315 ; **Розд. 10.** Повстанська боротьба в умовах Радянської влади. – С. 316–348 ; **Розд. 11.** Українське національно-патріотичне підпілля. – С. 349–386 ; Додатки. – С. 387–392 ; **Джерела і література.** – С. 393–406.

1746. Ревегук В. Я. Селянство Полтавщини в добу Української революції 1917–1921 рр. / В. Я. Ревегук. – Полтава : Полтав. літератор, 2017. – 386 с., 2 арк. фот.

Зміст: Вступ. – С. 3 ; **Розд. 1.** Переддень революції. – С. 4–38 ; **Розд. 2.** Доба Української Центральної Ради : § 1. Початок революції. – С. 39–70 ; § 2. На

шляху до незалежності. – С. 71–94 ; § 3. Перший прихід російських червоних військ на Полтавщину. – С. 95–118 ; **Розд. 3. На переломі:** § 1. В часи Української Держави і Директорії УНР. – С. 119–153 ; § 2. 1919 рік: під владою червоних і білих окупантів. – С. 154–191 ; **Розд. 4. На завершальному етапі Української революції:** § 1. Остаточне встановлення і зміцнення комуністичного режиму. – С. 192–232 ; § 2. 1920 рік: найбільший розмах повстансько-партизанської боротьби. – С. 233–298 ; § 3. Протибільшовицький рух опору при переході до НЕПу. – С. 299–356 ; **Джерела та література.** – С. 357–366 ; Додатки. – С. 367–376 ; **Географічний показник.** – С. 377–382.

1747. Ревегук В. Я. Становлення основ національної школи на Полтавщині в добу Української революції (1917–1920 роки) / В. Я. Ревегук // *Історична пам'ять : наук. зб. / Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка.* – Полтава, 2001. – № 1/2. – С. 4–18. – Бібліогр. в кінці ст.

1748. Ревегук В. Я. Фінансові системи України в 1917–1921 роках: історичний контекст / В. Я. Ревегук // *Історична пам'ять : наук. зб. / Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка.* – Полтава, 2012. – № 28. – С. 100–109. – Бібліогр. в кінці ст.

1749. Революції в Україні у XX – XXI століттях: співзвуччя епох : матеріали I Міжнар. наук. конф. (18–19 листоп. 2005 р.) : присвяч. 130-й річниці з дня народж. С. О. Єфремова / Одес. юрид. ін-т Харків. нац. ун-ту внутр. справ. – Одеса, 2005. – 298 с. – Бібліогр. в кінці ст.

Зі змісту: Володимир Винниченко про українську інтелігенцію як каталізатора соціальної активності народу : (на матеріалі новелістики В. Винниченка) / *Є. М. Прісовський.* – С. 3–7 ; Становлення української влади у Катеринославі навесні 1917 р. / *В. М. Заруба.* – С. 7–11 ; Влада Української Центральної Ради в Одесі / *О. В. Гонтар.* – С. 11–14 ; Підготовка Конституції Української Народної Республіки (1918 р.) / *С. Г. Кащенко.* – С. 15–19 ; Культурно-духовні здобутки України революційно-демократичної доби (1917–1918 рр.) / *С. А. Цвілюк.* – С. 19–25 ; "... Столкновение с украинскими войсками только ослабит успех добровольческой армии...": из переписки адмирала Колчака и генерала Деникина / *В. В. Раков.* – С. 25–31 ; Державний устрій та законотворча діяльність Західноукраїнської Народної Республіки / *Б. Й. Тищик.* – С. 35–41 ; Характеристика екологічного законодавства України часів УНР / *Л. О. Бондар.* – С. 42–47 ; До питання про українську державність, 1917–1918 рр.: порівняльний аналіз Центральної Ради і Гетьманату / *Д. Я. Бондаренко.* – С. 47–52 ; Форма державного правління України в конституційних та законодавчих актах УНР / *С. К. Бостан.* – С. 52–56 ; Органи управління сільським господарством Директорії УНР (1918–1919 рр.) / *О. О. Волошко.* – С. 56–61 ; Нові погляди щодо оцінки проектів Конституції Української Держави доби П. Скоропадського / *Н. В. Єфремова.* – С. 66–73 ; Закріплення прав людини у Конституції УНР / *О. О. Хоменко, Н. В. Єфремова.* – С. 74–76 ; Особливості правового статусу Генерального Секретаріату Української Народної Республіки / *А. І. Козаченко.* – С. 77–80 ; Деякі аспекти становлення системи законодавства УНР та ЗУНР / *І. Л. Кострицький.* – С. 80–83 ; Проблема конституційно-правового статусу національних меншин у законодавстві Української Центральної Ради / *В. Б. Кузьменко.* – С. 84–89 ; Проблеми приватної власності на землю доби УНР як одна з причин поразки Центральної Ради / *В. В. Курзова.* – С. 89–93 ; Проблеми формування земельного законодавства Української Центральної Ради / *О. М. Пащенко.* – С. 94–97 ; Розвиток пожежної справи в Україні в період визвольних змагань 1917–1920 рр. / *А. Г. Томіленко.* – С. 97–102 ; Класифікація кримінального законодавства в радянській Україні (1917–1920 рр.) / *О. А. Чуваков.* – С. 103–105 ; Національно-визвольні змагання в Карпатській Україні (1918–1919 рр.) / *І. Г. Адамчук.* – С. 106–112 ; Акт соборності України чи крах ідеї національної консолідації? / *Р. Ю. Васковський.* – С. 121–125 ; Земський проект Центральної Ради : сутність, умови реалізації, результати / *І. Г. Верховцева.*

– С. 126–131 ; УНР : можливості політичного виживання / *Л. М. Добробог.* – С. 137–141 ; Деякі аспекти становлення українського конституціоналізму / *А. В. Маєвська.* – С. 141–146 ; Діяльність Симона Петлюри на посаді Генерального Секретаря військових справ (1917 р.) / *В. С. Макарчук, О. Г. Макарчук.* – С. 146–151 ; Політичний проект махновського руху жовтня – грудня 1919 р. / *В. А. Савченко.* – С. 152–156 ; Польське населення Правобережної України в українському державотворчому процесі у 1917 – на початку 1918 р. / *П. В. Сацький.* – С. 156–161 ; Роль Всеукраїнського національного конгресу у становленні парламентаризму в Україні / *В. С. Сторчаус.* – С. 161–163 ; Програма української партії соціалістів-федералістів – проект буржуазно-демократичного розвитку України / *В. В. Стрілець.* – С. 164–168 ; Національна політика в Україні періоду національно-визвольних змагань 1917–1922 рр. / *М. М. Юрченко.* – С. 182–187 ; Махно за мемуарами білих / *Д. В. Архирейський.* – С. 188–193 ; Український консерватизм у контексті національної революції 1917–1921 рр. / *Ю. Б. Махінла.* – С. 222–226.

1750. Революція в культурі (формування державної гуманітарної політики під час Української революції 1917–1921 років) : у 2 т. : [темат. зб. газ. публ. 1917–1921 рр., фонд ДНАБ Києва] / Ін-т законодавства Верховної Ради України ; упоряд.: О. С. Онищенко, О. Л. Копиленко, Є. Р. Бершеда, І. М. Мищак ; вступ. слово В. М. Литвина. – Київ, 2012. – (Із першоджерел ; вип. 5).

Т. 1. – 439 с.

Т. 2. – 367 с.

1751. Революція, державність, нація: Україна на шляху самоствердження (1917–1921 рр.) : матеріали Міжнар. наук. конф. (м. Київ, 1–2 черв. 2017 р.) / НАН України, Ін-т історії України [та ін.] ; редкол.: В. Смолій [та ін.] ; упоряд.: В. Ф. Верстюк [та ін.]. – Київ ; Чернівці, 2017. – 528 с. – Бібліогр. в підрядк. прим.

Зі змісту: Від "Великой Октябрьской социалистической революции и гражданской войны на Украине (1917–1920)" до "Нарисів історії Української революції" і далі: історія змін дослідницької парадигми / *В. Верстюк.* – С. 11–30 ; The Imperial Turn, the Russian and Ukrainian Revolutions / *M. von Hagen.* – С. 31–69 ; Ментальний вимір Української революції, 1917–1921 рр. / *Я. Калакура.* – С. 83–100 ; Чому в Україні перемогла радянська влада? / *С. Кульчицький.* – С. 101–110 ; Діяльність генерала Вільгельма Гренера в Україні (березень – жовтень 1918 р.) : сучасні історіогр. оцінки / *Р. Пиріг.* – С. 111–120 ; Архівна україніка : доба Української революції, 1917–1921 рр. / *І. Матяш.* – С. 121–137 ; Творчість Михайла Грушевського революційної доби : тексти і контексти / *В. Тельвак.* – С. 155–170 ; Трансформація російського сепаратизму на Півдні України у 1917–1918 рр. / *Г. Турченко.* – С. 171–185 ; Українські губернські з'їзди на Півдні України у 1917 році : передумови, організація, результати / *Т. Вінцовський.* – С. 186–194 ; Українська влада на Буковині восени 1918 р.: становлення, організаційні засади, прагнення до єдності з рештою українських земель / *О. Добржанський.* – С. 195–207 ; Відображення регіональної історії Української революції в "Детройтських зошитах" Романа Бжеського / *В. Бойко.* – С. 208–217 ; За землю, за волю : (Холодноярівська епопея) / *Г. Капустян.* – С. 218–223 ; Polsko-ukraiński sojusz 1920 r. : realna szansa czy ztudzenie? : (pare uwag o kontekście międzynarodowym) / *J. J. Bruski.* – С. 224–235 ; Українські національні проекти та східноєвропейські "держави-нації" 1917–1923 рр. у новітній історіографії : основи компаративного аналізу / *Г. Корольов.* – С. 236–250 ; Соціокультурні чинники революційних та державотворчих процесів в Україні (1917–1921 рр.) / *В. С. Лозовий.* – С. 251–262 ; "Перехресна історія" закону про національно-персональну автономію УНР : перетікання ідеї від австро-марксистів через єврейський Бунд до революційної України / *Б. Куцмані.* – С. 263–269 ; Історичний шлях Українського державного військового музею (1917–1920 рр.) / *В. Маїталір.* – С. 294–300 ; Персональний склад Ради Народних Міністрів Української Народної Республіки доби Центральної Ради / *О. Кудлай.* – С. 301–314 ; Державний статус радянської України у планах та практиці комуністичного

будівництва : основні етапи (1917–1921) / Г. Єфіменко ; Гетьманський переворот у квітні 1918 р. : здобутки і проблеми студій / Р. Тимченко. – С. 322–340 ; Питання матеріальної підтримки, допомоги і соціального захисту громадян у діяльності урядів УНР (грудень 1918 – листопад 1919 рр.) / О. Завальнюк. – С. 341–351 ; За кулісами фільму "ПКП" : боротьба з пам'яттю про Українську революцію на прикладі кінострічки 1926 р. / О. Гнатюк. – С. 352–371 ; Особливості сприйняття та спадкоємності УНР в сучасній Україні / В. М. Яблонський. – С. 372–383 ; Зовнішня політика Гетьманату П. Скоропадського і більшовицька Росія : спроба побудови рівноправних відносин / О. Лупандін. – С. 400–417 ; Українська революція : шлях нац. груп до персонал. автономії / В. Устименко. – С. 433–449 ; Егодокументування та концептуалізація Української революції політичними емігрантами : (перша половина ХХ ст.) / В. М. Піскун. – С. 450–463 ; Військове будівництво Центральної Ради й організація оборони УНР від більшовицької агресії наприкінці 1917 – на початку 1918 рр. / М. А. Ковальчук. – С. 464–478 ; Державні моделі А. Денікіна та П. Врангеля як військово-політична альтернатива розвитку "Півдня Росії" / О. Любовець. – С. 479–495 ; Новітня національна історіографія ЗУНР як складова історіографії Української революції 1917–1921 рр. : здобутки і перспективи / В. С. Великочий. – С. 496–512 ; Від провінційної глибинки до революційного центру: політичні та соціокультурні аспекти розгортання Української революції в повітових містах / Г. Басара-Тилищак. – С. 513–527.

1752. Рега Ю. О. Кадрова політика національних спецслужб України в період 1917–1921 рр. / Ю. О. Рега // Науковий вісник Національної академії СБУ. – Київ, 2004. – № 21. – С. 251–256.

1753. Реєнт О. П. Нариси життя Літинщини, 1917–1921 рр.: революційні події та повсякденність / О. П. Реєнт, В. П. Рекрут ; наук. ред. В. А. Смолій ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2017. – 298 с.

1754. Реєнт О. П. Проблеми організації духовно-релігійного життя в контексті Української революції (1917–1921) / О. П. Реєнт, О. Є. Лисенко // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2017. – № 5/6. – С. 254–283. – Бібліогр. в кінці ст.

1755. Реєнт О. П. Реалізація ідеї української державності у 1917–1921 рр.: розчарування та надії / О. П. Реєнт // Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2011. – Ч. 18. – С. 168–174.

1756. Реєнт О. П. Україна у вирі революції 1917–1920 рр. / О. П. Реєнт // Україна ХІХ–ХХ століть : роздуми та студії історика / О. П. Реєнт. – Корсунь-Шевченківський : ФОП Майданченко І. С., 2009. – Розд. 3. – С. 327–386.

1757. Реєнт О. П. Українські визвольні змагання, 1917–1921 / О. П. Реєнт ; голов. ред. Р. Стасюк. – Київ : Арії, 2016. – 280 с. : іл. – (Таємниці історії). – Бібліогр.: с. 273–275.

Зміст: Розд. 1. Українська Центральна Рада. – С. 7–86 ; Розд. 2. Українська Держава Павла Скоропадського. – С. 87–135 ; Розд. 3. УНР у часи Директорії. – С. 136–186 ; Розд. 4. Україна під владою більшовиків у 1919 році. – С. 187–206 ; Розд. 5. Денікінська окупація України. – С. 207–216 ; Розд. 6. Відновлення радянської влади в Україні в 1920 році. – С. 217–242 ; Розд. 7. Західноукраїнська Народна Республіка. – С. 243–266.

1758. Реєнт О. П. Формування сучасної історіографії української нації / О. П. Реєнт // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2013. – Вип. 9. – С. 5–9.

1759. Резніков В. В. Відродження українських традицій в 1917–1921 рр. (на прикладі назв військових формувань) / В. В. Резніков // Проблеми традиції в українській культурі : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. курсантів, студентів та молодих учених (м. Харків, 31 жовт. 2013 р.). – Харків, 2013. – С. 80–83.

1760. Резніков В. В. Емігрантська історіографія самостійницького повстанського руху 1917–1921 рр. / В. В. Резніков // Краєзнавство і учитель – 2014 : матеріали Міжнар. наук. конф. (28 лют. 2014 р.). – Харків, 2014. – С. 103–105.

1761. Резніков В. В. Полковник армії УНР Микола Сільванський : історико-біогр. портр. / В. В. Резніков // Краєзнавство і учитель – 2014 : матеріали Міжнар. наук. конф. (28 лют. 2014 р.). – Харків, 2014. – С. 37–38.

1762. Резніков В. В. Селянський повстанський рух 1917–1923 рр. на Сумщині: історіографія питання / В. В. Резніков // Збірник наукових праць. Серія: Історія та географія / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків, 2012. – **Вип. 46.** – С. 258–260.

1763. Резніков В. В. Селянський повстанський рух на Слобожанщині (1918–1923 рр.) : автореф. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / В. В. Резніков ; Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – Харків, 2016. – 20 с.

1764. Резніков В. В. Селянський повстанський рух на Слобожанщині 1918–1923 рр. : історіографічний аспект / В. В. Резніков // Україна і світ: гуманітарно-техн. еліта та соціальний прогрес : Міжнар. наук.-теорет. конф. студентів та аспірантів : в 3 ч. / Нац. техн. ун-т "Харківський політехнічний інститут". – Харків, 2015. – **Ч. 1.** – С. 130–132.

1765. Рекрут В. П. Дмитро Маркович : сторінки біографії (1918 – початок 1919 рр.) / В. П. Рекрут // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2006. – **Т. 8.** – С. 226–233.

1766. Рекрут В. П. Кооперативна та державницька діяльність П. П. Видибіди на Поділлі в добу Української революції (1917–1920 рр.) / В. П. Рекрут // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2008. – **Т. 18.** – С. 342–354. – Бібліогр. в кінці ст.

1767. Релігійні організації на Миколаївщині : історія та сучасність : наук.-популяр. довід. / авт. кол.: В. І. Андріяш, М. О. Багмет, В. Д. Бондаренко [та ін.] ; НАН України, Укр. акад. іст. наук [та ін.]. – Миколаїв : НаУКМА, 2001. – 248 с. : фот.

1768. Рендюк Т. Українська військова та політична еміграція в Румунії у міжвоєнний період: невідомі сторінки історії діаспори / Т. Рендюк // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2011. – **Вип. 12.** – С. 936–954. – Бібліогр. в кінці ст.

Про діячів української революції 1917–1921 рр.

1769. Рибак І. В. Аграрна революція на Поділлі та Південно-Східній Волині (1917–1922 рр.) / І. В. Рибак, О. М. Свідерська // Матеріали XIII Подільської історико-краєзнавчої конференції (м. Кам'янець-Подільський, 18–19 листопада 2010 р.) / НАН України, Ін-т історії України [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2010. – С. 356–361. – Бібліогр. в кінці ст.

1770. Рибалка І. К. Харків у часи революції і громадянської війни / І. К. Рибалка // Історія міста Харкова ХХ століття / авт. кол.: Н. О. Ярмиш (керівник) [та ін.] ; голов. ред. Н. Є.

Фоміна. – Харків : Фоліо ; Золоті сторінки, 2004. – С. 151–183.

1771. Римар А. П. Творці української валюти та державних атрибутів Української Народної Республіки 1917–1921 рр. / А. П. Римар // Народознавчі студії пам'яті В. Т. Скуратівського : зб. наук. пр. – 2013. – С. 272–276. – Бібліогр. в кінці ст.

1772. Ринда В. В. Соціально-економічний розвиток міста Проскурова в період 1917–1920 рр. / В. В. Ринда // Збірник наукових праць студентів та магістрів Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2014. – **Вип. 8.** – С. 62–64. – Бібліогр. в кінці ст.

1773. Робак І. Ю. Валентин Отамановський – борець за українську державність / І. Робак // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія: Історія, економіка, філософія. – Кам'янець-Подільський, 2012. – **Вип. 17.** – С. 154–160. – Бібліогр. в кінці ст.

1774. Робак І. Ю. Валентин Отамановський в українській революції 1917–1921 років / І. Ю. Робак // Історичний архів : наук. студії / Чорномор. держ. ун-т ім. Петра Могили [та ін.]. – Миколаїв, 2017. – **Вип. 18.** – С. 38–44. – Бібліогр. в кінці ст.

1775. Робак І. Ю. Валентин Отамановський – революціонер, вчений, організатор науки : [зокрема доби революції] / І. Ю. Робак, З. С. Савчук. – Харків : Колегіум, 2013. – 183 с.

Рецензії: Гуржій О. І. [Рецензія] // Український історичний журнал. – 2013. – **№ 6.** – С. 207–209.

1776. Родіонова О. С. Місцеві гроші України 1918–1920 рр., випуски розмінних знаків Одеси та Житомира / О. С. Родіонова // Тематичний збірник наукових праць / Нац. музей історії України. – Київ, 2011. – С. 277–281. – Бібліогр. в кінці ст.

1777. Родіонова О. С. Печатка штабу другої стрілецької дивізії військ УНР в колекції Національного музею історії України / О. С. Родіонова // Музейний вісник : щорічник / Запоріж. обл. держадмін. [та ін.]. – Запоріжжя, 2009. – **№ 9.** – С. 29–30. – Бібліогр. в кінці ст.

1778. Рожко В. Є. Відродження Української Православної Церкви на Волині 1917–2006 рр. : іст.-краєзнав. нарис / В. Є. Рожко. – Луцьк : Волин. кн., 2007. – 348 с. : фот. – Бібліогр.: с. 332–345.

1779. Розовик Д. Ф. Видавнича діяльність урядів України, громадських і культурних організацій у 1917–1920 рр. / Д. Розовик // Український історичний збірник, 2001 / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2002. – **[Вип. 4].** – С. 224–234. – Бібліогр. в підрядк. прим.

1780. Розовик Д. Ф. Деякі аспекти українізації державно-адміністративної системи та громадського життя України у роки визвольних змагань (1917–1920) / Д. Ф. Розовик // Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України. – Київ, 2004. – **№ 4.** – С. 231–238.

1781. Розовик Д. Ф. Дослідження українознавства науковими товариствами України в роки національно-демократичної революції (1917–1920) / Д. Ф. Розовик // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2004. – **71/72.** – С. 52–54.

1782. Розовик Д. Ф. Культурне будівництво в Україні у 1917–1920 рр. : монографія / Д. Розовик ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ : Аквілон-плюс, 2011. – 543 с. – До

175-ї річниці Київського нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка.

Зміст: Вступ. – С. 3–4 ; **Розд. 1. Історіографія та джерела дослідження :** 1.1. Стан наукової розробки і основні етапи вивчення культурних перетворень періоду революції. – С. 5–41 ; 1.2. Класифікація та характеристика джерельної бази дослідження. – С. 42–50 ; **Розд. 2. Освіта у державотворчій політиці українських урядів: концептуальні засади, шляхи реалізації:** 2.1. Становлення національної шкільної освіти. – С. 51–85 ; 2.2. Позашкільна культурно-освітня робота. – С. 86–97 ; 2.3. Побудова системи професійної підготовки шкільної молоді і працюючого населення. – С. 98–103 ; 2.4. Створення української вищої освіти. – С. 104–115 ; **Розд. 3. Науково-дослідна робота в системі національно-культурного будівництва :** 3.1. Дослідницька робота наукових товариств і інституцій. – С. 116–147 ; 3.2. Організація та діяльність Української академії наук. – С. 148–159 ; **Розд. 4. Видавниче забезпечення реформування культурної сфери суспільного життя :** 4.1. Заснування національного книговидавництва. – С. 160–178 ; 4.2. Українська періодика революційної доби. – С. 179–196 ; **Розд. 5. Бібліотечно-архівна справа в контексті культурних перетворень :** 5.1. Роль бібліотек у проведенні культурно-освітньої роботи серед населення. – С. 197–213 ; 5.2. Упорядкування документальних фондів архівних установ і створення умов для їх практичного використання. – С. 214–234 ; **Розд. 6. Мистецьке будівництво – складова політики національно-культурного відродження:** 6.1. Формування національного професійного театру, музично-хорових колективів, художньої самодіяльності. – С. 235–259 ; 6.2. Зародження українського кіномистецтва. – С. 260–268 ; 6.3. Образотворче мистецтво доби української революції. – С. 269–281 ; 6.4. Розробка і реалізація українськими урядами державної політики охорони пам'яток культури. – С. 282–317 ; **Розд. 7. Етніонаціональні аспекти культурних перетворень в Україні:** 7.1. Розбудова мережі освітніх закладів національних меншин. – С. 318–348 ; 7.2. Розвиток культурно-духовної сфери некорінних народів. – С. 349–363 ; **Розд. 8. Українізація державно-адміністративного апарату та громадського життя:** 8.1. Заходи щодо українізації державних органів влади і управління. – С. 364–380 ; 8.2. Українізація громадських, політичних організацій та суспільного життя держави. – С. 381–431 ; **Висновки.** – С. 432–441 ; **Література та джерела.** – С. 442–494 ; **Додатки:** [архівні документи]. – С. 495–531 ; **Іменний покажчик.** – С. 531–541.

1783. Розовик Д. Ф. Національно-культурне будівництво в Україні у 1917–1920 рр. : автореф. дис. ... д-ра іст. наук : 07.00.01 / Д. Ф. Розовик ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2004. – 38 с.

1784. Розовик Д. Ф. Освітня політика урядів України щодо національних меншин в роки національно-демократичної революції / Д. Ф. Розовик // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2004. – Т. 13. – С. 176–183.

1785. Розовик Д. Ф. Патріотичне виховання українського народу в процесі культурного будівництва у 1917–1920 роках / Д. Ф. Розовик // Етнічна історія народів Європи : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2001. – Вип. 10. – С. 75–79. – Бібліогр. в кінці ст.

1786. Розовик Д. Ф. Підготовка педагогічних кадрів для національної школи та працівників культурно-освітніх закладів України (1917–1920 рр.) / Д. Ф. Розовик // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2001. – Вип. 57. – С. 34–37.

1787. Розовик Д. Ф. "Просвіти" Чернігівщини у національно-культурному будівництві в роки української революції (1917–1920) / Д. Розовик // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2006. – Вип. 87/88. – С. 101–

105. – Бібліогр. в кінці ст.

1788. Розовик Д. Ф. Розбудова бібліотечної та архівної справи в Україні у 1917–1920 рр. / Д. Ф. Розовик // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2002. – **Вип. 59/60.** – С. 93–97.

1789. Розовик Д. Ф. Становлення національної вищої освіти і науково-дослідної праці в Україні (1917–1920 рр.) / Д. Ф. Розовик // Етнічна історія народів Європи : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т. ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2001. – **Вип. 8.** – С. 55–58. – Бібліогр. в кінці ст.

1790. Розовик Д. Ф. Створення системи дошкільного виховання в Україні в 1917–1920 рр. / Д. Ф. Розовик // Етнічна історія народів Європи : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т. ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2001. – **Вип. 12.** – С. 77–80. – Бібліогр. в кінці ст.

1791. Розовик Д. Ф. Українізація державно-адміністративної системи в роки національно-визвольної революції (1917–1920) / Д. Ф. Розовик // Етнічна історія народів Європи : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т. ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2004. – **Вип. 17.** – С. 52–58. – Бібліогр. в кінці ст.

1792. Розовик Д. Ф. Українська національно-демократична революція, 1917–1920 рр. / Д. Ф. Розовик // Історія України : джерел. літопис. – Київ, 2016. – **Розд. 10.** – С. 376–473.

1793. Розовик Д. Ф. Українське культурне відродження в роки національно-демократичної революції (1917–1920) : монографія / Д. Ф. Розовик ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ : Київ. ун-т, 2002. – 310 с. – Бібліогр. в підрядк. прим.

Зміст:** Вступ.* – С. 5–6 ; ***Розд. 1. Становлення національної системи шкільної і професійної освіти: концепція, структура, шляхи реалізації. – С. 7–70 ; ***Розд. 2.*** Організація української вищої освіти й науково-дослідної роботи. – С. 71–88 ; ***Розд. 3.*** Видавниче забезпечення культурного відродження й суспільного життя українського народу. – С. 89–114 ; ***Розд. 4.*** Розбудова бібліотечної та архівної справи. – С. 115–132 ; ***Розд. 5.*** Формування українського професійного та народного театру, музичних колективів, кіномистецтва. – С. 133–161 ; ***Розд. 6.*** Розвиток національного образотворчого мистецтва, музеїв та збереження пам'яток культури. – С. 162–211 ; ***Розд. 7.*** Участь громадських організацій і політичних партій у культурному будівництві. – С. 212–262 ; ***Розд. 8.*** Етнонаціональні аспекти політики культурних перетворень в Україні. – С. 263–299 ; ***Висновки.*** – С. 300–303 ; ***Іменний покажчик.*** – С. 304–309.

***Рецензії:** Шевчук В. О.* Нове дослідження процесів національно-культурного будівництва в Україні, 1917–1920 рр. // Історичний журнал. – 2004. – **№ 1/2.** – С. 117–118.

1794. Розовик Д. Ф. Участь політичних партій та громадських організацій у національно-культурному будівництві (1917–1921 рр.) / Д. Ф. Розовик // Грані. – 2001. – **№ 2.** – С. 33–39. – Бібліогр. в кінці ст.

1795. Розовик Д. Ф. Формування національної системи освіти урядами України у 1917–1920 рр. / Д. Ф. Розовик // Часопис української історії : зб. наук. ст. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2010. – **Вип. 17.** – С. 24–27.

1796. Розовик Д. Ф. Формування системи професійної освіти України (1917–1920) / Д. Ф. Розовик // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2001. – **Вип. 53.** – С. 9–12.

- 1797. Розовик Д. Ф.** Формування українського професійного і народного театру, музики та кіномистецтва у 1917–1920 рр. / Д. Ф. Розовик // Грані. – 2001. – № 5/6. – С. 102–106. – Бібліогр. в кінці ст.
- 1798. Розовик Д. Ф.** Формування української шкільної освіти у Харківській губернії (1917–1920 рр.) / Д. Ф. Розовик // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2010. – Вип. 100. – С. 50–52. – Бібліогр. в кінці ст.
- 1799. Роки боротьби 1917–1922 рр. на Єлисаветчині.** Український погляд : [у 3 кн.] / авт.-упоряд.: Ю. С. Митрофаненко. – Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2018– .
- Кн. 1** : 1917–1918 рр. Початок революційної стихії / авт. кол.: Ю. Митрофаненко [та ін.]. – 212 с. : іл., фот.
- Зміст:** Передмова / Ю. С. Митрофаненко. – С. 5–8 ; **Розд. 1. Доба Центральної Ради (березень 1917 – квітень 1918) в Єлисаветградському повіті.** Гл. 1. Конфлікт революцій на Поінгуллі (березень 1917 – лютий 1918) / Ю. Митрофаненко, М. Ковальчук. – С. 10–29 ; Гл. 2. Народне повстання 1918 року – історія забутої звитяги / Ю. Митрофаненко, М. Сінченко. – С. 30–49 ; Гл. 3. "Сто днів" Центральної Ради в Єлисаветі: під синьо-жовтим чи червоним прапором? / М. Сінченко. – С. 50–56 ; **Розд. 2. Доба Гетьманату (квітень – грудень 1918).** Гл. 1. Конфлікт прапорів або Дума проти Гетьманату / М. Сінченко, Ю. Митрофаненко. – С. 58–76 ; Гл. 2. Українські січові стрільці на Єлисаветградщині / І. Вівсяна. – С. 77–102 ; Гл. 3. Протигетьманське повстання / Ю. Митрофаненко. – С. 103–112 ; **Розд. 3. Революційні процеси на теренах краю.** Гл. 1. "Битва революцій" на теренах Олександрійського повіту / В. Сергєєв. – С. 114–148 ; Гл. 2. Революційні процеси в Притясминні 1917–1918 рр. / В. Білошапка. – С. 149–162 ; **Розд. 4. З історії мистецького життя краю.** Звуки музики під грім гармат / М. Долгих. – С. 164–182 ; **Розд. 5. Преса в революційну добу.** Українська преса Єлисаветчини в революційних процесах 1917–1918 рр. / Р. Базака. – С. 184–200 ; **Список джерел та використаної літератури.** – С. 201–211.
- 1800. Романцов В. М.** Грецькі села Північного Приазов'я в перший період Української національно-демократичної революції / В. М. Романцов // Історичні і політологічні дослідження. – 2010. – № 3/4. – С. 146–151. – Бібліогр. в кінці ст.
- 1801. Романько І. І.** Історіографічний аналіз театрального процесу в Україні на початку ХХ ст. : [доба революції] / І. І. Романько // Проблеми історії України ХІХ – початку ХХ ст. : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2004. – Вип. 7. – С. 270–279. – Бібліогр. в кінці ст.
- 1802. Романько І. І.** Роль Івана Огієнка в становленні національної вищої освіти (1917–1920 рр.) / І. Романько // Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету ім. Володимира Винниченка. Серія: Історичні науки. – Кіровоград, 2010. – Вип. 13. – С. 121–130. – Бібліогр. в кінці ст.
- 1803. Романько І. І.** Сучасна історіографія державно-церковних відносин в Україні у 1917–1939 роках / І. Романько // Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету ім. Володимира Винниченка. Серія: Історичні науки. – Кіровоград, 2014. – Вип. 19. – С. 236–242. – Бібліогр. в кінці ст.
- 1804. Романюк Р.** Українська медична періодика Києва доби Української Народної Республіки та Гетьманату (квітень 1917 р. – грудень 1918 р.) / Р. Романюк // Збірник праць Науково-дослідного інституту пресознавства / НАН України, Львів. нац. наук. б-ка України ім. Василя Стефаника. – Львів, 2013. – Вип. 3. – С. 56–67. – Бібліогр. в кінці ст.

1805. Романюк Я. Іменем України : становлення судової влади у період Української революції 1917–1921 рр. / Я. Романюк, І. Іванченко // Право України. – 2017. – № 3. – С. 46–61. – Бібліогр. в кінці ст.

1806. Ромащенко В. В. Українські збройні сили як державотворчий чинник у національно-визвольних змаганнях, 1917–1921 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / В. В. Ромащенко ; Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2011. – 20 с.

1807. Росляк Р. В. З історії кіноосвітніх закладів в Україні (1916–1919 рр.) / Р. В. Росляк // Вісник Державної академії керівних кадрів культури і мистецтв. – 2002. – № 2. – С. 83–90.

1808. Росляк Р. В. Становлення кіноосвіти в Україні: (друга половина 10-х – початок 30-х рр. ХХ ст.) : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.01 / Р. В. Росляк ; Держ. акад. керівних кадрів культури і мистецтв. – Київ, 2004. – 19 с.

1809. Росовський В. Польські школи на території Подільської губернії в добу війни і Українських визвольних змагань (1914–1921) / В. Росовський // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. / Рівн. держ. гуманітар. ун-т. – Рівне, 2009. – Вип. 17. – С. 15–19. – Бібліогр. в кінці ст.

1810. Ротар Н. Ю. Національна початкова освіта як соціально-політичний ідеал в Україні у 1917–1920 рр. / Н. Ю. Ротар // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2002. – Т. 6. – С. 318–328.

1811. Рубльов О. С. Від підданих Австрії до громадян України: галицька українська інтелігенція та Українська революція – від рецепції до участі (1917–1921 рр.) / О. С. Рубльов // Історія України: маловідомі імена, події, факти : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2003. – Вип. 22/23. – С. 117–156.

1812. Рубльов О. С. Західноукраїнська інтелігенція в роки Першої світової війни та Українських визвольних змагань (1914–1921) / О. С. Рубльов // Західноукраїнська інтелігенція у загальнонаціональних політичних та культурних процесах (1914–1939) / О. С. Рубльов ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2004. – С. 29–85.

1813. Рубльов О. С. Західноукраїнська інтелігенція у Наддніпрянщині (1914–1921 рр.) / О. С. Рубльов // Актуальні проблеми вітчизняної історії ХХ ст. : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2004. – Т. 1. – С. 141–193. – Бібліогр. в кінці ст.

Доба революції: с. 156–181.

1814. Рудавіна І. Г. Передумови виникнення театральних музеїв України в контексті національно-культурних процесів 1919–1923 рр. / І. Г. Рудавіна // Культура України : зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. культури. – Харків, 2012. – вип. 37. – С. 166–174. – Бібліогр. в кінці ст.

1815. Рудий Г. Я. Газети 1917–1920 рр. як об'єкт якісного та кількісного аналізу / Г. Я. Рудий // Історія України: маловідомі імена, події, факти : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2004. – Вип. 27. – С. 387–396. – Бібліогр. в кінці ст.

1816. Рудий Г. Я. Газетна періодика – джерело вивчення Української культури 1917–1920 рр. / Г. Я. Рудий ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2000. – 441 с. – Бібліогр.: с.

Зміст: **Розд. 1.** Теорія і методологія дослідження преси: статус, специфіка, функції. – С. 10–40 ; **Розд. 2.** Газетна періодика 1917–1920 рр. – об'єкт якісного та кількісного аналізу: кореляційний, контент-аналіз, експертна оцінка. – С. 41–77 ; **Розд. 3.** Преса про концептуальні підвалини розвитку національної початкової і середньої освіти в Україні. – С. 78–125 ; **Розд. 4.** Становлення української вищої школи і науки (за результатами кількісно-якісного аналізу). – С. 126–158 ; **Розд. 5.** Мовна політика в Україні: набуття українською мовою державного статусу з погляду публіцистики. – С. 159–187 ; **Розд. 6.** Періодика – джерело вивчення літературного процесу в Україні. – С. 186–208 ; **Розд. 7.** Проблеми національного мистецтва в пресі України (за підсумками контент-аналізу). – С. 209–249 ; **Розд. 8.** "Просвіта" та її роль у національному відродженні України у відображенні періодичних видань. – С. 250–278 ; **Розд. 9.** Пам'яткоохоронна політика в Україні: витоки та засади формування (за результатами джерелознавчого і квантифікаційного аналізу). – С. 279–308 ; **Розд. 10.** Видавнича справа у контексті української преси 1917–1920 рр. – С. 308–344 ; **Додаток 1:** Газети періоду Української революції 1917–1920 рр. (піддані контент-аналізу). – С. 345–352 ; **Додаток 2:** Газети України 1917–1920 рр. (за матеріалами Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського та Бібліотеки науково-довідкових видань Центральної державних архівів України). – С. 353–397.

1817. Рудий Г. Я. Газетні видання України 1917–1920 рр. як джерело з історії повсякденного життя українського народу / Г. Я. Рудий // Адаптація завдань і функцій наукової бібліотеки до вимог розвитку цифрових інформаційних ресурсів : матеріали Міжнар. наук. конф. (Київ, 8–10 жовт. 2013 р.) / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2013. – С. 292–294.

1818. Рудий Г. Я. Діяльність української інтелігенції по збереженню і розвитку друкованого слова за доби Директорії і УСРР (в оцінці газетної періодики) / Г. Я. Рудий // Історія України: маловідомі імена, події, факти : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ ; Донецьк, 2001. – **Вип. 17.** – С. 285–291. – Бібліогр. в кінці ст.

1819. Рудий Г. Я. Охорона і збереження пам'яток історії та культури в Україні : (за матеріалами укр. періодики 1917–1941 рр.) / Г. Я. Рудий ; НАН України, Ін-т історії. – Київ, 2011. – 204 с.

1820. Рудий Г. Я. Пам'яткоохоронна справа на сторінках української преси, 1917–1920 років / Г. Рудий // Пам'ять століть. – 2010. – **№ 4/5.** – С. 64–78.

1821. Рудий Г. Я. Періодика України 1917–1920 рр.: історіографія та джерельний потенціал / Г. Я. Рудий // Рукописна та книжкова спадщина України: археографічні дослідження унікальних архівних та бібліотечних фондів / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т рукопису. – Київ, 2018. – **Вип. 22.** – С. 313–330. – Бібліогр. в кінці ст.

1822. Рудий Г. Я. Періодика України 1917–1940 рр. як історичне джерело / Г. Рудий // Бібліотечний вісник. – 2008. – **№ 1.** – С. 29–35. – Бібліогр. в кінці ст.

Доба революції. – С. 30–32.

1823. Рудий Г. Я. Періодика України як об'єкт джерелознавчого дослідження української культури (1917–1920 рр.) : автореф. дис. ... д-ра іст. наук : 07.00.06 / Г. Я. Рудий ; НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського. – Київ, 2004. – 33 с.

1824. Рудий Г. Я. Періодична преса Києва 1917–1920 рр. як важливе джерело вивчення революційних процесів в Україні / Г. Рудий // Університет. – 2012. – № 4. – С. 18–26. – Бібліогр. в кінці ст.

1825. Рудий Г. Я. Періодичні видання Києва 1917–1920 рр. як історичне джерело: методологічні й методичні аспекти дослідження / Г. Рудий // Збірник праць Науково-дослідного інституту пресознавства / НАН України, Львів. нац. наук. б-ка України ім. Василя Стефаника. – Львів, 2012. – Вип. 2. – С. 100–125. – Бібліогр. в кінці ст.

1826. Рудий Г. Я. Преса України 1917–1920 рр. як об'єкт дослідження української культури: джерелознавчий і методологічний аспекти / Г. Я. Рудий ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2005. – 503 с.

Зміст: Вступ. – С. 3–8 ; **Розд. 1.** Історіографія та джерела. – С. 9–34 ; **Розд. 2.** Методологія і методика дослідження. Періодика як історичне джерело. – С. 35–100 ; **Розд. 3.** Преса як джерело дослідження освіти і науки. – С. 101–177 ; **Розд. 4.** Стан і розвиток української мови і літератури: оцінка публіцистики. – С. 178–226 ; **Розд. 5.** Проблеми української культури у висвітленні преси. – С. 227–348 ; **Висновки.** – С. 349–361 ; Список джерел та літератури. – С. 362–441 ; **Додаток А.** Газети України 1917–1920 рр. (за фондами Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського та Бібліотеки науково-довідкових видань Центральних державних архівів України). – С. 442–528 ; **Додаток Б.** Газети періоду Української революції 1917–1920 рр. (піддані контент-аналізу). – С. 529–537 ; Іменний покажчик. – С. 538–548.

Рецензії: Даниленко В. М. [Рецензія] // Український історичний журнал. – 2007. – № 4. – С. 209–211.

1827. Рудий Г. Я. Проблеми цензури і захисту свободи преси на сторінках газет України 1917–1920 рр. / Г. Рудий // Українська періодика: історія і сучасність : доп. та повідомл. дев'ятої Всеукр. наук.-теорет. конф., Львів, 28–29 жовт. 2005 р. / НАН України, Львів. наук. б-ка ім. Василя Стефаника. – Львів, 2005. – С. 272–278. – Бібліогр. в кінці ст.

1828. Рудий Г. Я. Розвиток видавничої справи за доби Центральної Ради й Української Держави: (за матеріалами української преси 1917–1918 рр.) / Г. Рудий // Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2005. – Число 12, ч. 2. – С. 309–332. – Бібліогр. в кінці ст.

1829. Рудий Г. Я. Становлення Української академії наук за матеріалами періодики 1917–1920 рр. / Г. Я. Рудий // Історія України: маловідомі імена, події, факти : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2003. – Вип. 20/21. – С. 268–282. – Бібліогр. в кінці ст.

1830. Рудницька Н. В. Більшовицька ідеологія та єврейські політичні партії на Волині у 1918–1921 роках / Н. В. Рудницька // Історичні мідраші Північного Причорномор'я : матеріали V міжнар. наук.-практ. конф. / Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського [та ін.]. – Миколаїв, 2016. – Т. 2. – С. 356–371.

1831. Рудницька Н. В. Політичні партії і громадські рухи національних меншин на Волині у 1911–1921 рр. / Н. Рудницька // Шляхами творення Української держави : за матеріалами регіон. наук.-практ. конф. "Боротьба українського народу за державну незалежність в 1917–1921 роках". – Житомир, 2006. – С. 72–76.

1832. Руккас А. О. Селянський повстанський рух 1917–1921 рр.: етапи розвитку, організація, тактика та озброєння / А. Руккас, В. Лободаєв // Історія українського війська / авт. кол.: М. Відейко [та ін.]. – Харків : Клуб сімейн. дозвілля, 2016. – Розд. 9, [§ 4]. – С.

1833. Руккас А. О. Українське військо доби визвольних змагань, 1917–1921 рр. / А. Руккас // Поле битви – Україна: від "володарів степу" до "кіборгів": воєнна історія України від давнини до сьогодення. – Харків, 2016. – С. 264–289. – (Історія без цензури).

1834. Руккас А. О. Українське військо доби визвольних змагань 1917–1921 рр. / А. О. Руккас // Східноєвропейський історичний вісник / Дрогобиц. держ. пед. ун-т ім. Івана Франка [та ін.]. – Дрогобич, 2018. – **Вип. 7.** – С. 104–110. – Бібліогр. в кінці ст.

1835. Рум'янцев В. О. Михайло Сергійович Грушевський – видатний український державний діяч (до 140-річчя від дня народження) / В. Рум'янцев // Вісник Академії правових наук України : зб. наук. пр. – Харків, 2006. – **№ 4.** – С. 78–86.

1836. Рум'янцев В. О. Судова система в Україні в період Української революції 1917–1921 рр. / В. Рум'янцев // Проблеми законності : зб. наук. пр. / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. – Харків, 2009. – **№ 10.** – С. 53–62.

1837. Рябов О. А. Висвітлення селянського повстанського руху Київщини 1917–1921 років / О. А. Рябов // Правозастосування: теорія, методологія та практика : зб. матеріалів Міжнар. юрид. наук.-практ. конф. "Актуальна юриспруденція", м. Київ, 13 квіт. 2017 р. : тези наук. доп. – Київ ; Тернопіль, 2017. – С. 264–267. – Бібліогр. в кінці ст.

1838. Рябошапко Л. І. Правове становище національних меншин в Україні (1917–2000) / Л. Рябошапко ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Львів : Вид. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2001. – 482 с. – Бібліогр. в кінці розд.

Зі змісту: **Розд. 1.** Правове становище національних меншин в умовах української державності (1917–1920). – С. 19–63 ; **Розд. 2.** Реалізація більшовицької національної політики в УСРР (1920–1939). – С. 64–250.

1839. Рященко Д. Микола Василенко в історії Академії наук України / Д. Рященко // Україна ХХ століття: культура, ідеологія, політика : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2009. – **Вип. 15, ч. 2.** – С. 35–44. – Бібліогр. в кінці ст.

1840. Саблук В. Україна – Італія: архіви про початки дипломатичних зносин / В. Саблук // Київська старовина. – 2002. – **№ 1.** – С. 88–92. – Бібліогр. в кінці ст.

1841. Савченко В. А. Анархисты Одессы в эпоху революции и гражданской войны (1917–1920 гг.) / В. Савченко // Юго-Западная Одессика : ист.-краевед. науч. альм. / Ассоц. европ. культуры "Золотая акация". – Одесса, 2007. – **Вип. 3.** – С. 71–99. – Бібліогр. в кінці ст.

1842. Савченко В. А. Анархістський рух в Одесі у часи визвольних змагань / В. А. Савченко // Емінак. – 2017. – **№ 2, т. 2.** – С. 21–25.

1843. Савченко В. А. Анархістський рух в Україні в 1903–1929 рр.: організаційні форми, комунікації і механізми функціонування : автореф. дис. ... д-ра іст. наук : 07.00.01 / В. А. Савченко ; М-во освіти і науки України, Чорномор. нац. ун-т ім. Петра Могили. – Миколаїв, 2017. – 40 с.

1844. Савченко В. А. Атаманщина / В. А. Савченко. – Харків : Фолио, 2011. – 379 с. – (Время и судьбы).

Зі змісту: Гл. 1. "Батька-атаман" : [вступ. ст.] – С. 3–51 ; Гл. 2. Атаман Зелений. – С. 52–90 ; Гл. 3. "Холодный Яр" и соседние атаманские республики. – С. 91–113 ; Гл. 4. Атаманы вокруг Петлюры. – С. 114–158 ; Гл. 5. Атаманы гнезда Сокола : [брати Соколовські]. – С. 159–179 ; Гл. 6. Батька Булах-Бей-Балахович. – С. 180–214 ; Гл. 7. "Черные" атаманы. – С. 215–244 ; Комментарии. – С. 361–378.

1845. Савченко В. А. Виникнення та перші кроки конфедерації анархістських організацій України "Набат" (листопад 1918 – березень 1919) / В. А. Савченко // Проблеми історії України XIX – початку XX ст. : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2013. – Вип. 21. – С. 384–401. – Бібліогр. в кінці ст.

1846. Савченко В. А. Дванадцять війн за Україну : [доба революції, 1917–1921 рр.] / В. А. Савченко ; пер. з рос. А. Сопронюка. – Київ : Нора-Друк, 2016. – 480 с. – Бібліогр.: с. 456–466.

1847. Савченко В. А. "Дети мировой" и "бабки Гражданской": феномен анархо-повстанческих атаманов Украины (1917–1921 гг.) / В. А. Савченко // От "германской" к Гражданской: становление корпуса народных вожаков русской смуты : сб. ст. и материалов. – Москва, 2014. – С. 363–378.

1848. Савченко В. А. Діяльність анархістських організацій в Україні у 1903–1929 рр. : монографія / В. А. Савченко ; наук. ред. О. П. Реєнт ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2017. – 444 с. – Бібліогр.: с. 346–442.

Зі змісту: Вступ. – С. 7–13 ; Розд. 3. Політична практика анархістського руху в епоху революцій та визвольних змагань 1917–1920 рр. в Україні: § 1. Посилення активності анархістів на першому етапі визвольних змагань в Україні (березень 1917 р. – квітень 1918 р.). – С. 157–187 ; § 2. Участь анархістів України у боротьбі проти режиму гетьмана Скоропадського, німецьких та австро-угорських інтервентів, інтервентів Антанти, білогвардійців (червень 1918 р. – березень 1919 р.). – С. 186–210 ; § 3. Анархісти і махновське повстанство в Україні (лютий – грудень 1919 р.): відносини з радянською владою та боротьба проти білогвардійців. – С. 211–243 ; § 4. Анархістський рух в Україні в січні – листопаді 1920 р. – С. 244–265 ; Розд. 4. Анархістський спротив в УСРР у часи військового комунізму та НЕПу (листопад 1920 – листопад 1929 рр.): § 1. Положення анархістів в УСРР на початку 1920-х рр. (листопад 1920 – 1922 рр.). – С. 267–284 ; § 2. Анархо-махновський рух в грудні 1920 – грудні 1921 рр. в Україні, вплив анархо-махновської еміграції на події в УСРР. – С. 285–300 ; Висновки. – С. 336–345.

Рецензії: Котляр Ю. В. Анархізм. Новий погляд з позиції сучасності // Наукові праці / Чорномор. нац. ун-т ім. Петра Могили. – Миколаїв, 2016. – Вип. 270. – С. 108–111 ; Цвілюк С. А. [Рецензія] // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2016. – Вип. 46. – С. 401–402 ; Лебеденко О. Анархістський епос степової України // Емінак: наук. щоквартальник. – Миколаїв, 2017. – № 1, т. 1. – С. 130–132 ; Посадский А. В. [Рецензія] // Альманах ассоциации историков Гражданской войны. – Архангельск, 2017. – № 3. – С. 123–126.

1849. Савченко В. А. Знаменитые анархисты и революционеры / В. А. Савченко. – Харьков : Фолио, 2014. – 379, [5] с. : ил.

Зі змісту: Знаменитые революционеры: Грушевский Михаил Сергеевич. – С. 74–80 ; Петлюра Симон (Семен Васильевич). – С. 143–153 ; Винниченко Владимир Кириллович. – С. 169–172 ; Знаменитые анархисты: Махно Нестор Иванович. – С. 355–363 ; Атаман Зелений. – С. 363–367.

1850. Савченко В. А. Конфедерація анархістських організацій України "Набат" у

"денікінському підпіллі" та повстанському русі на Півдні та Сході України (серпень 1919 р. – січень 1920 р.) / В. А. Савченко // Південний захід. Одесика. – Одеса, 2016. – **Вип. 20**. – С. 157–179.

1851. Савченко В. А. Кримська стратегія анархо-махновського руху (1920 р.) / В. Савченко // Крим від античності до сьогодення : іст. студії / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2014. – С. 400–409. – Бібліогр. в кінці ст.

1852. Савченко В. А. Махно / В. А. Савченко. – Харків : Фоліо, 2005. – 415 с. – (Історичне досьє). – Те саме. – 2008. – 415 с.

1853. Савченко В. А. Нестор Махно / В. А. Савченко. – Харків : Фоліо, 2009. – 122, [1] с. – (Знамениті українці). – Те саме. – Харків : ПЕТ, 2013. – 122, [1] с.

1854. Савченко В. А. Нестор Махно / В. А. Савченко. – Харків : Фоліо, 2015. – 62, [1] с. – (Патріотична бібліотека)

1855. Савченко В. А. Одеські анархісти і соціалізація виробництва в 1917–1919 рр. / В. А. Савченко // Краєзнавство. – Київ, 2015. – № 1/2. – С. 69–78.

1856. Савченко В. А. Павло Скоропадський / В. А. Савченко. – Харків : ПЕТ, 2013. – 122, [1] с. – На обкл. авт. не зазнач.

1857. Савченко В. А. Проект "Україна". Вольная Одесса – Одесская республика – Юго-Западный край (1917–1919) / В. А. Савченко. – Харьков : Фолио, 2013. – 285 с. : ил. – Бібліогр.: с. 281–284.

1858. Савченко В. А. Проект "Україна". Махновська Трудова федерація (1917–1921 рр.) / В. А. Савченко. – Харків : Фоліо, 2018. – 298 с. : іл. – Бібліогр. в підряд. приміт.

Зміст: Гл. 1. У пошуках сенсів. – С. 3–21 ; Гл. 2. Перша Гуляйпільська Вільна федерація та соціалізація (вересень 1917 – квітень 1918). – С. 22–63 ; Гл. 3. Друга Гуляйпільська Вільна федерація – "вільний район" (листопад 1918 – лютий 1919). – С. 64–88 ; Гл. 4. Гуляйпільська "республіка" в складі УСРР (середина лютого – середина червня 1919 р.). – С. 89–127 ; Гл. 5. Махновське "царство" на Правобережжі (липень – вересень 1919). – С. 128–145 ; Гл. 6. Махновська Південноукраїнська Трудова федерація (жовтень 1919 – січень 1920 р.). – С. 146–192 ; Гл. 7. Гуляйпільська республіка на колесах (лютий – вересень 1920 р.). – С. 193–214 ; Гл. 8. Нова "республіка" махновців в складі УСРР (жовтень – листопад 1920). – С. 215–234 ; Гл. 9. Останні спроби вибороти "вільний район" (листопад 1920 – серпень 1921 рр.). – С. 235–278. ; Гл. 10. Теорія без практики. Румунія – Польща – Данциг – Німеччина – Франція (1921–1934 рр.). – С. 279–297.

1859. Савченко В. А. Симон Петлюра / В. А. Савченко. – Харьков : Фолио, 2011. – 415 с. – (Время и судьбы)

1860. Савченко В. А. Симон Петлюра / В. А. Савченко. – Харків : Фоліо, 2015. – 128 с. – (Знамениті українці)

1861. Савченко В. А. Симон Петлюра / В. Савченко ; [пер. з рос. А. Сопронюк]. – Київ : Нора-Друк, 2016. – 468 с. – Бібліогр.: с. 460–466.

1862. Савченко В. А. Студенти в анархістському русі в Україні (1905–1928 рр.) / В. А. Савченко // Інтелігенція і влада. Серія: Історія / Одес. нац. політехн. ун-т. – Одеса, 2015. – **Вип. 33**. – С. 90–105. – Бібліогр. в кінці ст.

1863. Савченко І. В. Українські нотні видання 1917–1923 років у фондах Національної бібліотеки імені В. І. Вернадського : наук. кат. / І. В. Савченко ; редкол. О. С. Онищенко (голова) та ін. ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ : НБУВ, 2007. – 384 с. – (3 історії музич. спадщини України). – Бібліогр.: с. 367–380.

1864. Савчук В. С. В. О. Біднов та Д. І. Яворницький у Катеринославі: 1917–1918 рр. / В. С. Савчук // Наддніпрянська Україна: історичні процеси, події, постаті : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2010. – **Вип. 8.** – С. 328–340. – Бібліогр. в кінці ст.

1865. Сагайдак О. П. Активізація дипломатичної діяльності в часи революції та визвольної війни українського народу (1917–1922) / О. П. Сагайдак, М. Л. Гладиш // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2013. – **Вип. 70.** – С. 810–814. – Бібліогр. в кінці ст.

1866. Садівничий В. Спеціалізовані медичні видання, народжені Українською революцією 1917–1921 років / В. Садівничий // Образ : збірник / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2017. – **Вип. 3.** – С. 47–55. – Бібліогр. в кінці ст.

1867. Садовська А. Культурно-мистецьке життя України 1917–1920 рр.: (за матеріалами подільської періодичної преси) / А. Садовська // Шевченківська весна : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів та молодих вчених, присвяч. 15-й річниці незалежності України, [Київ, 2–3 берез. 2006 р.] / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2006. – **Вип. 4, ч. 3:** Історія. – С. 128–130. – Бібліогр. в кінці ст.

1868. Салата Г. В. Аграрна політика українських національних урядів (1917–1920 рр.): історіографія : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.06 / Г. В. Салата ; Київ. славіст. ун-т. – Київ, 2010. – 16 с.

1869. Салата Г. В. Аграрна політика українських національних урядів 1917–1921 рр. у висвітленні різних історіографічних шкіл / Г. В. Салата // "Білі плями" в історії України у контексті світового розвитку : матеріали другої Всеукр. наук. конф. студентів, аспірантів та молодих вчених, Луганськ, 20 трав. 2009 р. / Східноукр. нац. ун-т ім. Володимира Даля. – Луганськ, 2009. – С. 91–94.

1870. Салата Г. В. Аграрне питання в діяльності демократичних урядів доби Української революції, 1917–1920 рр.: спроба аналізу навчальної літератури / Г. Салата // Проблеми історії та історіографії України : програма і матеріали наук.-практ. конф., присвяч. 15-річчю з Дня Незалежності України, 5 квіт. 2006 р. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2006. – С. 61–65. – (День науки історичного факультету / Секція кафедри історії для гуманітарних факультетів). – Бібліогр. в кінці ст.

1871. Салтовський О. І. Еволюція ідеї української державності в політичних поглядах М. Грушевського під впливом революції 1917–1920 рр. / О. І. Салтовський // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Філософія. Політологія. – Київ, 2003. – **Вип. 59–61.** – С. 158–162.

1872. Самбурський К. І. Щоденники 1918–1928 рр. : гірка укр. історія очима псаломщика з Гужівки / К. І. Самбурський ; упоряд.: В. Моренець, В. Шевченко. – Київ : Гнозис, 2015. – 1024 с. : фот.

1873. Самойленко О. Г. Розвиток історичної освіти та науки в Ніжинському історико-філологічному інституті князя Безбородька в роки Першої світової війни та визвольних змагань (1914–1919 рр.) / О. Г. Самойленко // Література та культура Полісся : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2007. – **Вип. 35.** – С. 127–137. – Бібліогр. в кінці ст.

1874. Сапожник Г. Випуски бон місцевих органів влади на Волині 1917–1920 рр. / Г. Сапожник // Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2001. – **Число 6 (7), ч. 1.** – С. 203–222. – Бібліогр. в кінці ст.

1875. Саричев В. Д. Хортицький полк, 1918–1920 рр.: (до історії однієї знахідки) / В. Д. Саричев // Заповідна Хортиця : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. "Історія запорозького козацтва в пам'ятках та музейній практиці" / Нац. заповідник "Хортиця". – Запоріжжя, 2011. – С. 97–103.

1876. Сафронова О. В. Бібліотека вінницького товариства "Просвіта" (1917–1923) / О. В. Сафронова // Подільський книжник : альманах / Вінниц. обл. універс. наук. б-ка ім. К. А. Тімірязєва [та ін.]. – Вінниця, 2010. – **Вип. 2.** – С. 61–72. – Бібліогр. в кінці ст.

1877. Сацький П. В. Інституційне забезпечення самовизначення українців у роки революції 1917 р. і Громадянської війни / П. В. Сацький // Історико-політичні студії : зб. наук. пр. / Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана [та ін.]. – Київ, 2013. – **№ 1.** – С. 41–51. – Бібліогр. в кінці ст.

1878. Сацький П. В. Основні чинники кризи релігійної свідомості українського суспільства у період революції 1917–1921 рр. / П. Сацький // Волинський благовісник. – 2017. – **№ 5.** – С. 119–125. – Бібліогр. в кінці ст.

1879. Сацький П. В. Процес оформлення статусу українських територій в рамках системи відносин між РСФРР, Німеччиною та Польщею (1918–1922 рр.) / П. Сацький // Україна ХХ століття: культура, ідеологія, політика : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2005. – **Вип. 9.** – С. 145–153. – Бібліогр. в кінці ст.

1880. Сацький П. В. Статус українських територій у Центральній і Східній Європі в контексті припинення дії Брест-Литовського договору, 1918 р. / П. В. Сацький // Революції в Україні у ХХ-XXI століттях: співзвуччя епох : матеріали II наук. конф. (6 жовт. 2006 р.) / Одес. юрид. ін-т Харків. нац. ун-ту внутр. справ. – Одеса, 2006. – С. 46–50. – Бібліогр. в кінці ст.

1881. Світленко С. І. Українські науково-освітні інтелектуальні комунікації Д. І. Яворницького періоду революції (1917–1920) / С. І. Світленко // Придніпров'я: історико-краєзнавчі дослідження : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ : Ліра, 2015. – **Вип. 13.** – С. 97–109. – Бібліогр. в кінці ст.

1882. Святненко А. П. Формування правових норм у сфері свободи мирних зібрань в період УНР / А. П. Святненко // Правозастосування: теорія, методологія та практика : зб. матеріалів Міжнар. юрид. наук.-практ. конф. "Актуальна юриспруденція", м. Київ, 13 квіт. 2017 р. : тези наук. доп. – Київ ; Тернопіль, 2017. – С. 267–270. – Бібліогр. в кінці ст.

1883. Свято відкриття Кам'янець-Подільського державного українського університету. Дослідження. Документи. Матеріали / уклад. О. М. Завальнюк ; Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2008. – 280 с. : фот.

Зміст: Дослідження: 1. Громадський рух за українізацію вищих шкіл і відкриття українських університетів у 1917–1918 рр. – С. 7–36 ; 2. Кам'янець-Подільський державний український університет: від ідеї до юридичного оформлення (кінець 1917 – серпень 1918 р.). – С. 37–71 ; 3. 22 жовтня 1918 року: всеукраїнське свято відкриття українського університету на Поділлі. – С. 72–99 ; **Документи і матеріали** ; 1. Матеріали підготовлені у 1918–1919 рр. до друку в "Записках Кам'янець-Подільського Державного Українського університету". – С. 100–121 ; 2. Святкові заходи 22 жовтня 1918 р. у Кам'янці-Подільському у висвітлені у часопису "Відродження". – С. 122–132 ; 3. Спогади про підготовку і відкриття Кам'янець-Подільського університету. – С. 133–147 ; 4. Грамота Павла Скоропадського, вітальні адреси, листи, телеграми, газетні привітання Кам'янець-Подільському державному українському університету. – С. 148–264.

1884. Севастополь: хроника революций и гражданской войны 1917–1920 годов : [зб. док.] / Гос. ком. арх. Украины [та ін.] ; сост., науч. ред. и коммент. В. В. Крестьянникова. – Севастополь : Крым. арх., 2007. – 639 с.

1885. Сегеда С. П. Військова преса про мовне питання в становленні українського війська / С. П. Сегеда // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2010. – № 36. – С. 53–60. – Бібліогр. в кінці ст.

Доба революції. – С. 53–56.

1886. Сегеда С. П. Структуризація засобів масової інформації українських воєнізованих і збройних формувань 1917–1920 років: ретроспективний аналіз / С. Сегеда // Воєнна історія. – 2010. – № 2. – С. 58–67. – Бібліогр. в кінці ст.

1887. Сегеда С. П. Форми інформаційних війн 1917–1921 рр.: протистояння національно-патріотичної та більшовицької військової преси в Україні / С. П. Сегеда // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2010. – № 37. – С. 88–95. – Бібліогр. в кінці ст.

1888. Семанишин Т. С. Кооперативний розвиток в Україні в період революції (1917–1920 рр.) / Т. С. Семанишин // Вісник аграрної історії : зб. наук. пр. / Нац. акад. аграр. наук, Нац. наук. с.-г. б-ка [та ін.]. – Київ, 2014. – Вип. 8/9. – С. 60–67. – Бібліогр. в кінці ст.

1889. Семашко Н. Погляди С. В. Петлюри на роль церкви в процесі українського державотворення / Н. Семашко // Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету ім. Володимира Винниченка. Серія: Історичні науки. – Кіровоград, 2015. – Вип. 22. – С. 171–175. – Бібліогр. в кінці ст.

1890. Семенко С. Ідеологічні трансформації в публіцистичних виступах Юрія Косача про добу УНР / С. Семенко // Образ : збірник / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2017. – Вип. 3. – С. 114–119. – Бібліогр. в кінці ст.

1891. Семчишин-Гузнер О. Портрети політичних і військових діячів УНР у творчості Петра Холодного / О. Семчишин-Гузнер // Мистецька культура: історія, теорія, методологія : тези доп. Міжнар. наук. конф. (Львів, 28 листоп. 2014 р.) / НАН України, Львів. нац. наук. б-ка України ім. Василя Стефаника [та ін.]. – Львів, 2014. – С. 16–19.

1892. Сеньків М. В. Західноукраїнське село : економічні та соціально-політичні здобутки національної кооперації (1919–1939 рр.) / М. В. Сеньків // Історичні студії Волинського національного університету ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2012. – Вип. 8. – С. 39–45. – Бібліогр. в кінці ст.

1893. Сербін С. Всеволод Голубович: нарис життєпису і вкладу в державотворення / С. Сербін // Мандрівець. – 2007. – № 6. – С. 82–88. – Бібліогр. в конце ст.

1894. Сергєєв В. Ю. На зламі : зб. нарисів / В. Ю. Сергєєв. – Кременчук : Піраміда, 2011. – 248 с.

Зі змісту: Придніпровські території Олександрійського повіту Херсонської губернії у 1917–1920 роках. – С. 5–178 ; Землі сучасної Світловодщини у складі Кременчуцької губернії (серпень 1920 – листопад 1922 рр.). – С. 179–246.

1895. Сергєєва С. М. Громадсько-політична діяльність І. Шрага в контексті подій Української революції на Чернігівщині (1917–1919 рр.) / С. Сергєєва // Шрагівські читання / Нац. ун-т "Чернігівський колегіум" ім. Т. Г. Шевченка, Навч.-наук. ін-т історії та соціогуманітар. дисциплін ім. О. М. Лазаревського [та ін.]. – Чернігів, 2014. – **Вип. 3.** – С. 51–60. – Бібліогр. в кінці ст.

1896. Сергєєва С. М. Колекція листівок 1917–1920 років у зібраннях Чернігівського історичного музею імені В. В. Тарновського / С. Сергєєва // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. / Чернігів. іст. музей ім. В. В. Тарновського [та ін.]. – Чернігів, 2016. – **Вип. 17.** – С. 96–114.

1897. Сергєєва С. М. Чернігівщина у 1919 році : [доба Директорії, радянська влада] / С. Сергєєва // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. / Чернігів. іст. музей ім. В. В. Тарновського [та ін.]. – Чернігів, 2006. – **Вип. 7.** – С. 3–22. – Бібліогр. в кінці ст.

1898. Сергійчук Б. В. На межі двох світів. Українсько-турецькі відносини в середині XVI – на початку XXI ст. / Б. В. Сергійчук, В. І. Сергійчук. – Київ : Сергійчук М. І., 2012. – 319 с. : іл.

Зі змісту: Вступне слово. – С. 3–4 ; "Туреччина радо повитає утворення самостійної Української держави над Чорним морем". – С. 145–170 ; Перший крок до закінчення війни. – С. 171–217 ; "Цей бойовий елемент шукає виходу з Туреччини в Україну...". – С. 218–234 ; Спільний фронт проти відродження імперських амбіцій. – С. 235–261 ; "Необхідно мати "свою руку" та "своє око" при дворі Патріяршому...". – С. 262–267. ; Іменний покажчик. – С. 310–318.

1899. Сергійчук В. І. Будівничий самостійної України [Симон Петлюра] / В. Сергійчук ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Центр українознавства. – Київ : Сергійчук М. І., 2006. – 63 с.

1900. Сергійчук В. І. "Коли Італія буде добиватися самостійности України, хтось інший не повитягає з вогню її каштани" : до питання про українсько-італійські відносини в 1917–1922 роках / В. І. Сергійчук // Науковий вісник Дипломатичної академії України. – Київ, 2000. – **Вип. 4:** Європа: поступ у XXI століття (історія, сучасний стан, перспективи). – С. 296–305.

1901. Сергійчук В. І. Неусвідомлення України. Ставлення світу до Української державності: погляд у 1917–1921 роки з аналізом сьогодення / В. І. Сергійчук. – Львів : Свічадо, 2002. – 703 с. – Те саме. – 2-ге вид., допов. – Київ : Сергійчук М. І., 2012. – 872 с. – Бібліогр.: с. 870–872.

1902. Сергійчук В. І. Симон Петлюра / В. І. Сергійчук. – Київ : Україна, 2004. – 446 с. : іл. – (Українські державники). – Те саме. – 2-ге вид., допов. – 2009. – 568 с.

Про життя і діяльність Симона Петлюри (1879–1926), громадського політичного

діяча, патріота, полум'яного борця за свободу й незалежність України, розбудову її державницьких інституцій.

1903. Сергійчук В. І. Соборна пам'ять України : календар-альманах 2017 / В. І. Сергійчук. – Вишгород : Сергійчук М. І., 2016. – 287 с.

Зі змісту: "Революція має багато ворогів..." : (до 100-річчя заклику українських соціал-демократів до пильності). – С. 59–63 ; "Я намагався в свій час схилити Москву" : (до 95-річчя спроби Володимира Винниченка в черговий раз поторгуватися з російськими більшовиками за інтереси української національної революції). – С. 63–64 ; Нарешті сказали про свої історичні межі : (до 100-річчя визначення Центральною Радою державних кордонів України). – С. 81–82 ; "Закликав до організації української сили на фронті" : (до 100-річчя скликання Першого Українського військового з'їзду в Києві). – С. 109–117 ; "Об'єднати всіх організованих українців центральної Росії" : (до 100-річчя створення в Москві Української Ради Центральної Росії). – С. 138–141 ; Потужніше залпів "Аврори" : (до 100-річчя української демонстрації в Петрограді з вимогою визнання І Універсалу Центральної Ради). – С. 141–144 ; "Гнилий Петербург нічого не дає, а стара Москва оглухла" : до 100-річчя скликання Українською Центральною Радою З'їзду народів Росії в Києві. – С. 196–200 ; Брат на брата : (до 100-річчя створення в Петрограді особливого Українського повстанського загону для диверсій проти влади УНР на Полтавщині). – С. 229–232 ; Нелегітимна і несамостійна : (до 100-річчя створення російськими більшовиками в Харкові так званої Української радянської держави). – С. 252–254.

1904. Сергійчук В. І. Творець армії і держави [С. В. Петлюра] / В. І. Сергійчук. – Вишгород : Сергійчук М. І., 2015. – 144 с. : портр.

1905. Сергійчук В. І. Український Крим : [зокрема доби революції] / В. І. Сергійчук. – 3-тє вид., допов. – Вишгород : Сергійчук М. І., 2016. – 362 с. : іл.

1906. Серeda А. М. Інституціоналізація судової влади в добу відродження української державності (1917–1918 рр.) / А. М. Серeda // Вісник Запорізького національного університету. Серія: Юридичні науки. – Запоріжжя, 2017. – № 3. – С. 20–31. – Бібліогр. в кінці ст.

1907. Середенко Ю. Документи особового фонду Андрія Ніковського як історичне джерело / Ю. Середенко // Архівознавство. Археографія. Джерелознавство : міжвідом. зб. наук. пр. / Укр. НДІ арх. справи та документознавства. – Київ, 2005. – Вип. 7. – С. 176–184. – Бібліогр. в кінці ст.

1908. Сесак І. В. З історії Кам'янець-Подільського середнього технічного училища (1903–1919 рр.) / І. В. Сесак // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2002. – Т. 2. – С. 147–157.

1909. Сидорчук О. С. Діяльність чехословацьких "лівих" соціал-демократів і комуністів на території України (1917–1920 рр.) / О. С. Сидорчук // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2003. – Т. 11. – С. 208–215.

1910. Сидорчук Т. Гетьманський рух в еміграції на території США і Канади (1918–1939 рр.) / Т. Сидорчук // Київська старовина. – 2001. – № 6. – С. 101–116 ; 2002. – № 1. – С. 72–88. – Бібліогр. в кінці ст.

- 1911. Силантьєв В. І.** Отношение к церковно-монастырской собственности органов власти и политических партий в 1917–1930 гг.: (на материалах Украины и России) / В. И. Силантьев // Ученые записки исторического факультета Белгородского государственного университета. – Белгород, 2002. – **Вып. 1.** – С. 205–217.
- 1912. Силантьєв В. І.** Репресии против православного духовенства в годы гражданской войны: (на материалах Украины и России) / В. И. Силантьев // Сборник научных трудов преподавателей и аспирантов / Белгород. гос. ун-т. – Белгород, 2002. – **Вып. 8.** – С. 73–81.
- 1913. Силантьєв В. І.** Влада і Православна церква в Україні (1917–1930 рр.) : автореф. дис. ... д-ра іст. наук : 07.00.01 / В. І. Силантьєв ; Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – Харків, 2005. – 38 с.
- 1914. Силантьєв В. І.** Державна і церковно-релігійна святковість та обрядовість в Україні в 1917–1930 рр. / В. І. Силантьєв // Вісник Харківської державної академії культури : зб. наук. пр. – Харків, 2003. – **Вип. 11.** – С. 57–62.
- 1915. Силантьєв В. І.** Деякі напрямки і форми діяльності православного духовенства за часів УЦР і Гетьманату П. Скоропадського / В. І. Силантьєв, О. В. Крикун // Збірник наукових праць. Серія: Історія та географія / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків, 2001. – **Вип. 8.** – С. 145–150.
- 1916. Силантьєв В. І.** Історико-правові аспекти державно-церковних відносин в Україні у 1917–1920 рр. / В. І. Силантьєв // Грані. – 2005. – **№ 2.** – С. 15–19.
- 1917. Силантьєв В. І.** Парафіяльне життя в Харківській єпархії за часів Української Центральної Ради і Гетьманату / В. І. Силантьєв // Грані. – 2003. – **№ 2.** – С. 24–27.
- 1918. Силантьєв В. І.** Передісторія та сутність питання про видання україномовних богослужбових книг в Україні в 1917–1919 рр. / В. І. Силантьєв // Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. Серія: Історія України. – Харків, 2003. – **№ 603, вип. 6.** – С. 84–89.
- 1919. Силантьєв В. І.** Питання про релігійне виховання учнів в освітніх закладах України у 1917–1918 рр. / В. І. Силантьєв, О. В. Крикун // Збірник наукових праць. Серія: Історія та географія / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків, 2001. – **Вип. 7.** – С. 154–158.
- 1920. Силантьєв В. І.** Ставлення духовенства Харківської єпархії до руху за автокефалію УПЦ за часів Української Центральної Ради і Гетьманату / В. І. Силантьєв // Вісник Київського слав'янознавчого університету. Серія: Історія. – Київ, 2003. – **№ 14.** – С. 175–180.
- 1921. Симон Петлюра в історії та національній пам'яті :** матеріали Всеукр. наук. конф. (20–22 трав. 2009 р.) / Укр. ін-т нац. пам'яті [та ін.] ; відп. ред. В. Ф. Верстюк. – Київ : Фоліант, 2009. – 164 с.

Зі змісту: Симон Петлюра в історичній свідомості українського суспільства / В. Ф. Верстюк. – С. 6–15 ; Творча спадщина Симона Петлюри як історичне та історіографічне джерело / Я. С. Калакура. – С. 16–28 ; Симон Петлюра у сприйнятті Павла Скоропадського : (за спогадами гетьмана) / Р. Я. Пиріг. – С. 29–40 ; Симон Петлюра і Кам'янець-Подільський державний український університет : підтримка нац. університет. освіти (1919–1920 рр.) / О. М. Завальнюк. – С. 41–51 ; Політична боротьба в українському русі 1919 року / О. Д. Бойко. – С. 69–80 ; Культурне життя за Директорії УНР : здобутки та втрати / Д. А. Буравченко. – С. 127–139 ; Симон Петлюра й отаман Зелений (Д. Терпило) : етапи взаємодії та їхній вплив на процеси

1922. Симон Петлюра на сторінках українських газет 1917–1920 років : матеріали до біобібліографії : [анот. бібліогр. покажч.] / авт.-уклад.: О. А. Вакульчук (керівник) [та ін.] ; редкол.: О. С. Онищенко (голова) [та ін.] ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2015. – 384 с.

Відгук О. А. Вакульчук на дане видання у збірнику "Українська біографістика" (Київ, 2016).

1923. Симоненко Р. Г. З історії російсько-румунських та українсько-румунських відносин в роки Першої світової війни (1914–1918) / Р. Г. Симоненко // Проблеми балканістики, сходознавства та міжнародних відносин: зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2007. – С. 175–207.

1924. Синявська Л. І. Діяльність гірничо-видобувних підприємств Сходу і Півдня України у 1917–1918 рр. / Л. І. Синявська // Вісник Черкаського університету. Серія: Історичні науки. – Черкаси, 2014. – **Вип. 19**. – С. 97–103. – Бібліогр. в кінці ст.

1925. Синявська Л. І. Діяльність металургійних підприємств Сходу і Півдня України у 1917–1918 рр. / Л. І. Синявська // Вісник Черкаського університету. Серія: Історичні науки. – Черкаси, 2016. – **№ 3/4**. – С. 104–113. – Бібліогр. в кінці ст.

1926. Синявська Л. І. Діяльність суднобудівних підприємств Сходу і Півдня України у 1917–1918 рр. / Л. І. Синявська // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2014. – **Вип. 40**. – С. 60–67. – Бібліогр. в кінці ст.

1927. Синявська Л. І. Стан цукрової промисловості за часів української державності (1917–1919 рр.) / Л. І. Синявська // Чорноморський літопис. – Миколаїв, 2011. – **Вип. 5**. – С. 36–41. – Бібліогр. в кінці ст.

1928. Синявська Л. І. Фінансування роботи промислових підприємств на Сході й Півдні України в 1917–1918 рр. / Л. І. Синявська // Український історичний журнал. – 2014. – **№ 5**. – С. 61–74. – Бібліогр. в підрядк. прим.

1929. Сирота Р. Роберт Вільям Сітон-Вотсон і Українська революція (з історії британської політики у Східній Європі в 1917–1918 роках) / Р. Сирота // Вісник Львівського університету. Серія історична. – Львів, 2002. – **Вип. 37, ч. 1**. – С. 423–454. – Бібліогр. в підрядк. прим.

1930. Ситник О. М. Ідейно-політичний характер селянського анархізму в Україні 1917–1921 рр. / О. М. Ситник // Гуржіївські історичні читання : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького [та ін.]. – Черкаси, 2014. – **Вип. 7**. – С. 290–293. – Бібліогр. в кінці ст.

1931. Ситник О. М. Ідеологія анархістського руху в Україні періоду 1917–1921 років / О. Ситник // Схід. – Донецьк, 2009. – **№ 5**. – С. 78–80.

1932. Ситник О. М. Українська ідея М. Міхновського / О. Ситник // Україна і Польща в ХХ столітті: проблеми і перспективи взаємовідносин : зб. наук. пр. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Краків. пед. акад. ім. Комісіїї едукації народової. – Київ ; Краків, 2002. – С. 21–23. – Бібліогр. в кінці ст.

1933. Ситнік В. П. Державницькі концепції М. Міхновського та В. Липинського: спроба порівняльного аналізу / В. Ситнік // Історичний журнал. – 2003. – № 1. – С. 57–65. – Бібліогр. в кінці ст.

1934. Сідак В. С. На шляху до Воєнної доктрини України : (історичний нарис) : монографія / В. С. Сідак ; Нац. акад. Служби безпеки України, Міжрегіон. акад. упр. персоналом. – Київ, 2001. – 214, [1] с. : фот. – Бібліогр. в підрядк. прим.

Зміст: Вступ. – С. 3–6 ; **Розд. 1.** Військова політика Української Центральної Ради. – С. 7–17 ; **Розд. 2.** Військове будівництво доби Гетьманату. – С. 18–53 ; **Розд. 3.** Військова політика Директорії УНР. – С. 54–91 ; **Розд. 4.** Воєнна доктрина Західноукраїнської Народної Республіки. – С. 92–120 ; Післямова. – С. 121–127 ; **Додатки.** – С. 128–214.

Примірник НБУВ з дарчим написом: "Високошановному Левку Григоровичу Лук'яненку з повагою від автора. 22 листопада 2002 р. Підпис".

1935. Сідак В. С. Полковник Петро Болбочан на тлі своєї доби / В. С. Сідак // Воєнна історія. – 2006. – № 4/6. – С. 36–45. – Бібліогр. в кінці ст.

1936. Сідак В. С. Полковник Петро Болбочан: трагедія українського державника / В. С. Сідак, Т. С. Осташко, Т. В. Вронська ; наук. ред. Ю. І. Терещенко. – Київ : Темпора, 2004. – 414 с. : фот. – (Vita Memoriae). – Те саме. – 2-ге вид., допов. – Київ : Темпора, 2009. – 424 с. – Бібліогр.: с. 163–172.

Зміст: **Ч. 1.** Передмова. – С. 3–5 ; Факти біографії. – С. 6–10 ; У добу Центральної Ради. – С. 11–20 ; Кримська операція. – С. 21–28 ; За часів гетьманування Павла Скоропадського. – С. 29–38 ; Командувач Лівобережного фронту. – С. 39–44 ; Полковник П. Болбочан і лідери Директорії УНР. – С. 45–57 ; Перший арешт. – С. 58–67 ; На вигнанні. – С. 68–75 ; Суспільно-політична ситуація в країні. – С. 76–89 ; На перехресті. – С. 90–93 ; П. Болбочан і державний інспектор М. Гавришко. – С. 94–107 ; Другий арешт. – С. 108–114 ; Суд над полковником П. Болбочаном. – С. 115–125 ; Останній акт трагедії полковника П. Болбочана. – С. 126–132 ; Виконання вироку. – С. 133–137 ; Продовження слідства. – С. 138–146 ; Відлуння справи П. Болбочана. – С. 147–173 ; **Ч. 2.** Документи і матеріали : [наведено 65 документів]. – С. 174–334 ; Примітки. – С. 335–373. ; Іменний покажчик. – С. 374–379 ; **Додатки :** [фотодокументи]. – С. 379–410.

Рецензії: Гусєв В. І., Ковальчук М. А. Нова книжка з історії українських національно-визвольних змагань 1917–1921 рр. // Історичний журнал. – 2005. – № 3. – С. 122–125.

1937. Сідак В. С. Українські спецслужби доби національно-визвольних змагань 1917–1921 рр. / В. С. Сідак ; НАН України, Ін-т історії України, Нац. акад. служби безпеки України. – Київ : Прометей, 2017. – 472 с. : іл. – (Спеціальні служби України від найдавніших часів і до сьогодні / редкол.: В. С. Грицак, В. А. Смолій (співголови) [та ін.]. ; т. 2).

Зміст: **Розд. 1.** Зародження структур розвідки та контррозвідки УНР доби Центральної Ради. – С. 11–77 ; **Розд. 2.** Спецслужби Української Держави гетьмана П. Скоропадського. – С. 78–199 ; **Розд. 3.** Організація та діяльність спецслужб Директорії УНР. – С. 200–305 ; **Розд. 4.** Розвідувальні та контррозвідувальні органи Західноукраїнської Народної Республіки. – С. 306–351 ; **Розд. 5.** Спецслужби Державного Центру УНР в екзилі та партизансько-повстанський рух в Україні. – С. 352–439 ; Післямова. – С. 440–447 ; Іменний покажчик. – С. 448–457 ; Географічний покажчик. – С. 458–463 ; Перелік умовних скорочень та аббревіатур. – С. 464–466 ; Ілюстрації. – С. 467–471.

1938. Сім спогадів Визвольної війни : [1917–1920 рр.] / уклад. В. І. Моренець ; ред. В. І. Моренець. – Київ : ПП "Медобори-2006", 2015. – 328 с. : іл. – (Українська воєнна мемуаристика ; кн. 8) (Бібліотека історичного клубу "Холодний Яр")

1939. Сінкевич Є. Українсько-польське протистояння в Галичині в 1917–1918 рр. / Є. Сінкевич // Галичина : наук. і культ.-просвіт. краєзнав. часопис / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2014. – **Ч. 25/26.** – С. 206–211. – Бібліогр. в кінці ст.

1940. Сіреджук П. Гуцули в боях за українську державу в 1918–1921 рр. / П. Сіреджук // Галичина : наук. і культ.-просвіт. краєзнав. часопис / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2013. – **Ч. 22/23.** – С. 186–193. – Бібліогр. в кінці ст.

1941. Сіреджук П. Участь німців-галичан у визвольних змаганнях українців за соборність України / П. Сіреджук // Україна соборна : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2005. – **Вип. 2, ч. 2.** – С. 272–281. – Бібліогр. в кінці ст.

1942. Сірополко С. О. Історія освіти в Україні / С. О. Сірополко ; Укр. Вільний Ун-т (м. Мюнхен, Німеччина) ; Друзі т-ва ім. Григорія Ващенко. – Київ : Наук. думка, 2001. – 912 с., портр. – Бібліогр.: с. 492–496. – Показчик імен та прізвищ. – С. 889–905.

Доба революції. – С. 467–492.

1943. Скальський В. В. Губернські селянські з'їзди як складові української революції 1917–1921 рр. / В. В. Скальський // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2009. – **Вип. 4.** – С. 89–146. – Бібліогр. в кінці ст.

1944. Скальський В. В. Діяльність громадських об'єднань адвокатів в Україні у 1917–1921 рр. / В. Скальський // Шрагівські читання / Нац. ун-т "Чернігівський колегіум" ім. Т. Г. Шевченка, Навч.-наук. ін-т історії та соціогуманітар. дисциплін ім. О. М. Лазаревського [та ін.]. – Чернігів, 2014. – **Вип. 3.** – С. 217–226. – Бібліогр. в кінці ст.

1945. Скирда А. Нестор Махно: казак свободы (1888–1934). Гражданская война и борьба за вольные советы в Украине, 1917–1921 / А. Скирда ; пер. с фр. под ред. авт. – Париж : Громада, 2001. – 349 с., [8] л. ил., портр.

1946. Скляр О. Ю. Вірність військовій присязі як прояв традиції українського війська доби Української революції 1917–1921 років / О. Ю. Скляр // Історичний архів : наук. студії / Чорномор. держ. ун-т ім. Петра Могили [та ін.]. – Миколаїв, 2017. – **Вип. 18.** – С. 45–49. – Бібліогр. в кінці ст.

1947. Скорич Л. В. Особливості взаємин між Східною Галичиною та Наддніпрянщиною (березень 1917 – жовтень 1918 рр.) / Л. В. Скорич // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2009. – **№ 652.** – С. 92–96. – Бібліогр. в кінці ст.

1948. Скороход О. Діяльність делегації Білоруської Народної Республіки в Україні 1918 року / О. Скороход // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2007. – **Вип. 2.** – С. 236–243.

1949. Скрипнюк А. В. Украинская революция, 1917–1921 гг.: актуальные науковедческие аспекты исследования : (по материалам заседания Ученого совета Ин-та государства и

права им. В. М. Корецкого НАН України) / А. Скрипнюк // Право України. – 2017. – № 5. – С. 177–186.

1950. Скробач Б. М. Історія міста Рогатина : хронол. довід. / Б. Скробач. – Рогатин : Перспектива, 2006. – 60 с.

Доба революції. – С. 12–13.

1951. Сладковська Т. А. Культурно-освітня діяльність "Просвіти" Волині (1906–1921 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст наук : 07.00.01 / Т. А. Сладковська ; Переяслав-Хмельниц. держ. пед. ун-т ім. Григорія Сковороди. – Переяслав-Хмельницький, 2011. – 21 с.

1952. Слесаренко О. Історичні передумови створення Центральної комісії національних меншин в Україні: досвід національно-визвольних змагань / О. Слесаренко // Україна – Польща: історичне сусідство : матеріали Міжнар. наук. конф., 19–20 трав. 2017 р. / Генерал. консульство Республіки Польща у м. Вінниці [та ін.]. – Вінниця, 2017. – С. 246–248. – Бібліогр. в кінці ст.

1953. Слободянюк П. Я. Бібліотеки Хмельниччини : тернистий шлях розвитку в системі ідеологічних цінностей (1917–1991 рр.) / П. Я. Слободянюк // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2008. – Т. 12. – С. 192–199.

1954. Слобожанщина в 1917–1921 рр.: вимір революції : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Суми, 27–28 жовт. 2017 р.) / Сум. держ. ун-т [та ін.] ; редкол.: Ю. О. Нікітін (голова), В. П. Капелюшний, Д. В. Кудінов [та ін.]. – Суми : Цьома С. П., 2017. – 188 с. – Бібліогр. в кінці ст.

Зі змісту: Проблема перекручень та інсинуацій щодо висвітлення ролі держави та особи в новітніх публікаціях з історії Української революції 1917–1921 рр. / В. П. Капелюшний. – С. 5–12 ; Сучасна вітчизняна історіографія селянського повстанського руху за Центральної Ради та Гетьманату: регіональний аспект / В. М. Щербатюк. – С. 16–33 ; Особливості грошового обігу на Сумщині у 1917–1919 рр. / Ю. О. Нікітін. – С. 33–36 ; Архіви української діаспори як джерело уточнення подій Української революції 1917–1921 рр. на Сумщині та біографії її учасників / Г. М. Іванущенко. – С. 37–41 ; Вітчизняне державотворення періоду Української Центральної Ради: евристичний потенціал матеріалів державного архіву Сумської області / А. С. Захарчук. – С. 42–51 ; Бій за місто Суми в січні 1919 року / Д. В. Кудінов. – С. 51–56 ; Уродженці Сумщини в Українській революції 1917–1921 рр.: (за матеріалами журналу "Гуртуймося") / В. М. Власенко. – С. 59–62 ; Автобіографії, анкети та інші особові документи відповідальних працівників радянських установ 1920–1930 рр. як документальне джерело з історії української революції 1917–1921 рр. на теренах Сумщини / В. І. Цибка, О. С. Зякун. – С. 63–75 ; Громадсько-політична діяльність редакційного колективу газети "Нова Рада" (1917–1919 рр.) / П. В. Опанащук. – С. 75–78 ; Паперові банкноти різних держав на території Слобідського краю в 1917–1918 рр. / В. С. Каплієнко. – С. 82–85 ; Позиція Франції в питанні української державності доби Центральної Ради / Л. Л. Гончаренко. – С. 88–92 ; Українське питання в міжнародних відносинах США у 1918–1921 рр. / А. В. Гончаренко. – С. 92–94 ; Намагання селян Сумського повіту розв'язати земельне питання у 1917–1918 рр. / Г. І. Корогод. – С. 95–101 ; Український військовий рух на Далекому Сході у 1917–1921 рр. / М. О. Клочко. – С. 106–110 ; Формування радянських збройних сил на Україні в 1919 році / А. І. Зякун. – С. 110–114 ; Створення харківських громадських комітетів (березень – квітень 1917 р.) / І. В. Букіна. – С. 114–121 ; Вільне козацтво – форма самоорганізації селянства в Українську національно-демократичну революцію 1917–1921 років / О. А. Рябов. – С. 130–135 ; Слобожанщина в церковно-релігійних процесах, 1918 р. / Т. Ю. Пшеничний. – С. 141–146 ; Джерела з вивчення повсякденного життя

вчительства Харківської губернії в 1917–1921 рр. / *Т. О. Ігошина*. – С. 147–150 ; Мовний аспект у реорганізації шкільної освіти Сумщини (1919–1921 рр.) / *Л. І. Єпик*. – С. 156–160 ; До питання українізації жіночих гімназій Північного Сходу України в 1917–1919 рр. / *О. М. Клочко*. – С. 160–164 ; Тенденції розвитку культури в 1917–1921 рр.: становлення першого Сумського музею у контексті розбудови музейної галузі в Україні / *Г. В. Ареф'єва*. – С. 172–180.

1955. Слюсаренко П. М. Генеральний Штаб армії Української Народної Республіки: особливості творення і функціонування / П. Слюсаренко // *Воєнна історія*. – 2007. – № 1/3. – С. 47–58. – Бібліогр. в кінці ст.

1956. Сміжак А. Р. Дмитро Катамай – член Бойової управи Українських січових стрільців / А. Р. Сміжак // *Архіви України*. – 2015. – № 4. – С. 157–164.

1957. Смолій В. А. Донбас і Крим в економічному, суспільно-політичному та етнокультурному просторі України: історичний досвід, модерні виклики, перспективи : (аналіт. доп.) / В. Смолій, С. Кульчицький, Л. Якубова ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2016. – 616 с. – Бібліогр. в підрядк. прим.

Зі змісту: Донбас у роки воєнно-революційних випробувань. – С. 59–88 ; Крим у вогні воєнно-революційних змагань (1917–1921 рр.). – С. 365–406.

1958. Сніда Є. О. Адміністративно-територіальний устрій Російської православної церкви Катеринославської єпархії (1917–1919 рр.) / Є. О. Сніда // *Придніпров'я: історико-краєзнавчі дослідження* : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2015. – **Вип. 13**. – С. 181–190.

1959. Сніда Є. О. Катеринославська єпархія Російської православної церкви в 1917–1919 рр.: проблеми соборноправності та українізації церковного життя / Є. О. Сніда // *Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету*. – Запоріжжя, 2016. – **Вип. 46**. – С. 147–150. – Бібліогр. в кінці ст.

1960. Сніда Є. О. Катеринославська єпархія Російської православної церкви у суспільно-політичних процесах 1917–1920 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Є. О. Сніда ; М-во освіти і науки України, Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпро, 2016. – 20 с.

1961. Сніда Є. О. Культурно-національний вектор діяльності православного духовенства Катеринославщини у пореволюційні роки (1917–1918) / Є. О. Сніда // *Наддніпрянська Україна: історичні процеси, події, постаті* : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2012. – **Вип. 10**. – С. 259–267. – Бібліогр. в кінці ст.

1962. Сніда Є. О. Постать архієпископа Катеринославського Агапіта на тлі церковно-політичних процесів післяреволюційної доби (1917–1924 рр.) / Є. О. Сніда, О. В. Бойко // *Придніпров'я: історико-краєзнавчі дослідження* : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2010. – **Вип. 8**. – С. 225–234.

1963. Сніда Є. О. Церковно-територіальна організація Російської православної церкви Катеринославської єпархії (1917–1919) / Є. О. Сніда // *Гуманітарний журнал*. – 2015. – № 1. – С. 40–45.

1964. Снісарчук Л. Назар Гнатюк: "Бути журналістами в тяжкий для пресової праці час" (1917–1921) / Л. Снісарчук // *Образ* : збірник / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2017. – **Вип. 3**. – С. 78–87. – Бібліогр. в кінці ст.

1965. Сокур Л. А. Процес українізації діловодства як елемент державної політики в Україні періоду національно-визвольних змагань 1917–1921 рр. / Л. А. Сокур // Іван Огієнко і сучасна наука та освіта. Серія історична та філологічна : наук. зб. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2015. – **Вип. 11.** – С. 146–151. – Бібліогр. в кінці ст.

1966. Солдатенко В. Ф. Актуальні теоретико-методологічні проблеми історіографічного освоєння досвіду Української революції 1917–1920 рр. / В. Ф. Солдатенко // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2006. – **Вип. 30, кн. 2.** – С. 453–465.

1967. Солдатенко В. Ф. Варшавський договір 1920 року: сучасний історіографічний дискурс / В. Ф. Солдатенко // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2011. – **Вип. 12.** – С. 766–794. – Бібліогр. в кінці ст.

1968. Солдатенко В. Ф. Винниченко і Петлюра. Політичні портрети революційної доби / В. Ф. Солдатенко ; НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса. – Київ : Світогляд, 2007. – 620, [1] с., 8 арк. фот.

Рецензії: Бевз Т. А. Люди однієї епохи: Винниченко і Петлюра // Історичний журнал. – 2008. – № 4. – С. 117–119.

1969. Солдатенко В. Ф. Володимир Винниченко: на перехресті соціальних і національних прагнень / В. Ф. Солдатенко. – Київ : Світогляд, 2005. – 324 с. : 16 с. фот.

Зміст: [Розд]. **I.** Мій Винниченко: шлях до нього : (нарис вступу). – С. 5–12 ; [Розд]. **II.** Природа і фатум долі. – С. 13–43 ; [Розд]. **III.** На чолі УСДРП : 1. "Фантастика! – Революція!!". – С. 44–50 ; 2. Українська революційна повінь. – С. 50–59 ; 3. Відродження національної державності. – С. 59–68 ; 4. На шляху до народоправства. – С. 68–76 ; 5. Романтика й суперечності революційного поступу. – С. 76–87 ; 6. На чолі уряду УНР: вибір перспективи. – С. 87–97 ; [Розд]. **IV.** У вирі революційної борні : 1. В умовах відкату революції. – С. 98–107 ; 2. У пошуках шляхів повалення гетьманату. – С. 107–111 ; 3. Голова Директорії. – С. 111–118 ; 4. Архітектор відновлення УНР. – С. 118–130 ; [Розд]. **V.** Сурмач відродження нації : 1. Задум історії Української революції. – С. 131–143 ; 2. Літопис національного злету. – С. 143–160 ; [Розд]. **VI.** "Чесність з собою" : 1. Для чого повертатися в Україну?. – С. 161–168 ; 2. Зав'язка трагедії. – С. 168–179 ; 3. Політичні битви. – С. 179–188 ; 4. Новий виток випробувань. – С. 189–196 ; 5. Апогей протиборства. – С. 196–203 ; 6. "Третя Голгофа". – С. 203–209 ; [Розд]. **VII.** Гіркий хліб емігранта. – С. 210–272 ; [Розд]. **VIII.** Чому я борюся Винниченка? : (нотатки замість післямови). – С. 273–301 ; Примітки. – С. 302–324.

1970. Солдатенко В. Ф. Гражданская война в Украине (1917–1920 гг.) / В. Ф. Солдатенко ; НАН Украины, Ин-т политологии и этнонац. исслед. им. И. Ф. Кураса. – Москва : Новый хронограф, 2012. – 672 с.

1971. Солдатенко В. Ф. Деміурги революції: нарис партійної історії України. 1917–1920 рр. : [монографія] / В. Ф. Солдатенко ; НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса. – Київ : Наук. думка, 2017. – 747 с. – До 100-річчя Української революції 1917–1920 рр. – Бібліогр. в підрядк. прим.

Зміст: **Передмова** / В. М. Литвин. – С. 7–8 ; **Вступ.** Короткі історіографічні зауваги й методологічно-термінологічні виміри проблеми. – С. 9–24 ; **Розд. 1.** Лютий вітер і вибух політично-партійної активності. – С. 25–68 ; **Розд. 2.** Розвій революційних платформ: спільне й відмінне. – С. 69–128 ; **Розд. 3.** Теоретичні

розрахунки й політичні реалії. – С. 129–186 ; **Розд. 4.** Партиїні маневри в умовах наростання суспільної кризи. – С. 187–264 ; **Розд. 5.** Жовтнева буря й кристалізація партійних позицій. – С. 265–326 ; **Розд. 6.** Перехід масової боротьби до збройної фази. – С. 327–384 ; **Розд. 7.** Колізії партійного життя в часи Гетьманату. – С. 385–474 ; **Розд. 8.** На гребені нової революційної хвилі. – С. 475–572 ; **Розд. 9.** В огні й диму воєнних пожеж. – С. 573–658 ; **Розд. 10.** Трансформація багатопартійності в однопартійну політичну систему. – С. 659–720 ; **Висновки.** – С. 721–728 ; **Додатки.** – С. 729–747.

1972. Солдатенко В. Ф. Дипломатія і війна : вектори боротьби за владу в Україні (1917 р. – початок 1919 р.) / В. Солдатенко // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2015. – **Вип. 16.** – С. 803–821. – **Бібліогр.** в кінці ст.

1973. Солдатенко В. Ф. До питання про формування традицій взаємин української влади і суспільства (революційна доба 1917–1920) / В. Ф. Солдатенко // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2007. – **Вип. 36.** – С. 359–366. – **Бібліогр.** в кінці ст.

1974. Солдатенко В. Ф. Доба Української революції (1917–1920 рр.) у новітній історіографії / В. Ф. Солдатенко // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2005. – **№ 1.** – С. 87–151 ; **№ 2.** – С. 68–103 ; **№ 3.** – С. 50–72. – **Бібліогр.** в кінці ст.

1975. Солдатенко В. Ф. Етнонаціональні чинники і проблема національних меншин у концепції і практичному досвіді Української революції (1917–1920 рр.) / В. Ф. Солдатенко // Збірник наукових праць Науково-дослідного інституту українознавства. – Київ, 2008. – **Т. 19.** – С. 351–365. – **Бібліогр.** в підрядк. прим.

1976. Солдатенко В. Ф. Историческое наследие Переяслава и поиск путей разрешения украинско-российских противоречий в XX в. / В. Ф. Солдатенко // Историчний журнал. – 2004. – **№ 3.** – С. 73–82. – **Бібліогр.** в кінці ст.

Доба революції. – С. 75–81.

1977. Солдатенко В. Ф. Ідейний опонент М. Грушевського (полемічні зауваги на полях книги Ф. Турченка "Микола Міхновський: життя і слово") / В. Ф. Солдатенко // Український історичний журнал. – 2006. – **№ 5.** – С. 98–110. – **Бібліогр.** в кінці ст.

1978. Солдатенко В. Ф. Нові підходи в осмисленні історичного досвіду та уроків революційної доби 1917–1920 рр. в Україні / В. Ф. Солдатенко // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2008. – **Вип. 24.** – С. 93–103. – **Бібліогр.** в кінці ст.

1979. Солдатенко В. Ф. Новітні видання і дослідження з історії Української революції (1917–1920 рр.) / В. Ф. Солдатенко // Актуальні проблеми вітчизняної історії XX ст. : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2004. – **Т. 1.** – С. 237–305. – **Бібліогр.** в кінці ст.

1980. Солдатенко В. Ф. Новітні тенденції та актуальні проблеми історіографічного освоєння досвіду Українського національного руху у 1917–1922 роках / В. Ф. Солдатенко // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2009. – **№ 20.** – С. 4–30. – **Бібліогр.** в кінці ст.

1981. Солдатенко В. Ф. Політичні портрети Винниченка і Петлюри революційної доби

через призму історіографічного освоєння / В. Ф. Солдатенко // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2008. – **Вип. 15.** – С. 77–99 ; **Вип. 16.** – С. 65–83. – Бібліогр. в кінці ст.

1982. Солдатенко В. Ф. Проблема співвідношення дипломатичних і воєнних чинників у боротьбі за владу в Україні (1917 – початок 1919 р.) / В. Ф. Солдатенко // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2014. – **Вип. 90.** – С. 5–15 ; **Вип. 91.** – С. 7–18. – Бібліогр. в кінці ст.

1983. Солдатенко В. Ф. Проект "Україна", 1917–1920 рр. Постаті / В. Ф. Солдатенко ; [передм. Д. В. Табачника "Долі революціонерів і сучасна Україна"]. – Харків : Фоліо, 2011. – 511, [8] с. : фот. – Те саме. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2013. – 511 с. – Бібліогр. в кінці ст.

Про діячів доби Української революції: М. С. Грушевського, В. К. Винниченка, М. І. Міхновського, Д. І. Дорошенка, П. О. Христюка, Ю. Г. Медведєва, Є. Б. Боша, В. О. Голубовича, М. В. Порша, М. О. Скрипника, Ф. А. Сергєєва (Артема), В. П. Затонського, П. П. Скоропадського, М. М. Устимовича, М. П. Василенка, Ф. А. Лизогуба, Г. Л. Пятакова, С. М. Гербеля, Е. Й. Квірінга, М. Ю. Шаповала, С. В. Петлюру, К. А. Левицького, Є. О. Петрушевича, С. Т. Голубовича, В. М. Чехівського, Х. Г. Раковського, С. С. Остапенка, Г. І. Петровського, Б. М. Мартоса, А. І. Денікіна, Н. І. Махна, І. П. Мазепи, С. В. Косіора, В. К. Прокоповича, П. М. Врангеля, М. В. Фрунзе, А. М. Лівичького.

1984. Солдатенко В. Ф. Революційна доба в Україні (1917–1920 роки): логіка пізнання, історичні епізоди, ключові постаті / В. Солдатенко. – Київ : Парламент. вид-во, 2011. – 565 с. : портр. – Тит. арк. парал. англ. – Текст укр., рос. – Бібліогр. в кінці ст. – Те саме. – 2-ге вид., допов. і перероб. – Київ : Пріоритети, 2012. – 520 с.

Зміст: Передмова / Ю. А. Левенець. – С. 7–8 ; Новітні тенденції й актуальні проблеми історіографічного освоєння процесів революційної доби 1917–1920 рр. в Україні. – С. 9–23 ; Феномен Української революції. – С. 24–43 ; Створення й початки діяльності Центральної Ради: (дискусійні аспекти). – С. 44–62 ; Наймасштабніша опозиція в РСДРП (б) курсу на соціалістичну революцію. – С. 63–76 ; Виступ полуботківців у 1917 р.: спроба хронікально-документальної реконструкції події. – С. 77–126 ; До конфлікту Раднаркому у Росії з українською Центральною Радою (особистіший зріз). – С. 127–160 ; Бій під Крутами: історія і кон'юктура. – С. 161–171 ; Донецько-Криворізька республіка – ілюзії і практика національного нігілізму. – С. 172–193 ; Надзвичайне повноважне посольство УСРР до Москви: спроба розв'язання дипломатичним шляхом перших суперечностей. – С. 194–202 ; Прихід П. Скоропадського до влади: механізм державного перевороту та визначальні чинники закріплення режиму. – С. 203–220 ; Підготовка антигетьманського повстання – нового етапу Української революції. – С. 221–246 ; Створення й початки діяльності Тимчасового робітничо-селянського уряду України. – С. 247–258 ; С. Петлюра і отаманщина. – С. 259–308 ; Єврейські погроми: історичні факти й оцінки на тлі новітніх публікацій. – С. 309–350 ; Октябрьская революция и феномен украинского коммунизма. – С. 351–360 ; Нереалізований шанс замирення між Україною і Росією – надзвичайна дипломатична місія УНР до Москви 1919 р. – С. 361–384 ; Думки з приводу Винниченкової політичної долі : (до 130-річчя з дня народження Великого Українця). – С. 385–393 ; Момент істини: (роздуми про революції та їх роль в українській історії). – С. 394–460 ; Теоретические обоснования украинских проектов трансформации российского централизованного государства в федеративную демократическую республику и революционная практика 1917–1922 гг. – С. 461–482 ; Новейшие тенденции и актуальные проблемы историографического освоения опыта украинского национального движения в 1917–1922 годах. – С. 483–510 ; Украинский коммунизм в поиске теоретических моделей сочетания социальных и национальных факторов создания и развития

федеративного соціалістического государства. – С. 511–516 ; Про Україну, революцію, масонство головного отамана та інших (міркування на полях нової книги про С. Петлюру) : [Савченко В. А. Симон Петлюра. – Харків, 2004. – 415 с.]. – С. 517–531 ; Ідейний опонент М. Грушевського: (полемічні зауваги на полях книги Ф. Турченка "Микола Міхновський: життя і слово". – С. 532–547 ; Про "кризу жанру" й пошук істини. – С. 548–555 ; Победить войну: (рецензія на книгу І. В. Михутиной "Український Брестський мир. Путь выхода России из Первой мировой войны и анатомия конфликта между Совнаркомом РСФСР и правительством Украинской Центральной Рады", Москва, 2007). – С. 556–561 ; Революційна доба 1917–1920 рр. в Україні: в пошуках термінологічних адекватностей. – С. 562–565.

1985. Солдатенко В. Ф. Суспільно-політичні альтернативи революційної доби / В. Ф. Солдатенко, О. М. Любовець // Вісник Національної академії наук України. – 2011. – № 8. – С. 54–62.

1986. Солдатенко В. Ф. Теоретичні обґрунтування українських проектів трансформації Російської централізованої держави в Федеративну демократичну республіку та революційна практика 1917–1922 років / В. Ф. Солдатенко // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2008. – Вип. 17. – С. 4–25. – Бібліогр. в кінці ст.

1987. Солдатенко В. Ф. Три Голгофи: політична доля Володимира Винниченка / В. Ф. Солдатенко. – Київ : Світогляд, 2005. – 349 с., 16 с. іл.

Зміст: Постанова Верховної Ради України "Про відзначення 125-річчя з дня народження видатного громадського, політичного діяча і письменника Володимира Винниченка". – С. 3–4 ; **Передмова** / І. Ф. Курас. – С. 5–6 ; **Вступ**. – С. 7–9 ; **Розд. 1.** "Канопус". – С. 10–40 ; **Розд. 2.** Перший акт трагедії. – С. 41–93 ; **Розд. 3.** Повторне випробування. – С. 94–125 ; **Розд. 4.** Трете роз'яття. – С. 126–202 ; **Розд. 5.** Без політичної перспективи. – С. 203–264 ; **Висновки**. – С. 265–275 ; Примітки. – С. 276–295 ; **Додатки:** I. Документи з архівних фондів про В. К. Винниченка, які не друкувалися (1920 р.) : 1. Документи Політбюро ЦК РКП(б). – С. 296–298 ; 2. Документи Політбюро ЦК КП(б)У. – С. 298–301 ; 3. Документи В. К. Винниченка. – С. 302–337 ; II. Біографічні дані (В. К. Винниченко). – С. 338–342 ; III. Лист міністру культури і туризму України І. Д. Ліховому / І. Ф. Курас. – С. 342–343 ; IV. Відзив про книгу В. Ф. Солдатенка "Володимир Винниченко: на перехресті соціальних і національних прагнень" / І. Ф. Курас. – С. 344–345 ; V. Лист до В. Ф. Солдатенка / М. Г. Жулинський. – С. 345–346 ; VI. Істинний соціаліст із гнізда Франка і Лесі / Б. І. Олійник. – С. 346–348.

На примірнику НБУВ посвята: "Світлій пам'яті Вчителя – Івана Федоровича Кураса присвячується".

1988. Солдатенко В. Ф. У Ватикані завжди вірили, "Що і на Україні скоро запанує вільне життя..." (До питання про українсько-ватиканські зв'язки в 1918–1921 роках) / В. Ф. Солдатенко // Науковий вісник Дипломатичної академії України. – Київ, 2001. – Вип. 5: Українська зовнішня політика та дипломатія: десять років незалежності. – С. 290–297.

1989. Солдатенко В. Ф. У вирі революцій і громадянської війни (актуальні аспекти вивчення 1917–1920 рр. в Україні) / В. Ф. Солдатенко. – Київ : Парламент. вид-во, 2012. – 272 с.

1990. Солдатенко В. Ф. Україна в контексті світових тенденцій зламу століть / В. Ф. Солдатенко, В. І. Головченко // Нариси історії української революції 1917–1921 років : у 2 кн. / авт. кол.: В. Ф. Верстюк (керівник) [та ін.] ; редкол.: В. А. Смолій (голова) [та ін.] ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2011. – Кн. 1, розд. 1. – С. 13–86.

Рецензії: Завальнюк О. М. [Рецензія] // Український історичний журнал. – 2013. – № 3. – С. 214–219.

1991. Солдатенко В. Ф. Україна в революційну добу : історичні есе-хроніки : у 4 т. / В. Ф. Солдатенко. – Київ : Світогляд ; Харків : Прапор, 2008–2010.

Т. 1 : Рік 1917. – 558 с. – Бібліогр. в підрядк. прим.

Зміст: **Передмова.** – С. 3–6 ; **Вступ:** Короткі нотатки про революцію, кон'юктуру та історіографію. – С. 7–84 ; **Розд. 1.** Лютневий вибух: українське відлуння. – С. 85–128 ; **Розд. 2.** Політичні сили й суспільні альтернативи. – С. 129–190 ; **Розд. 3.** Романтизм весняної революційної повені. – С. 191–258 ; **Розд. 4.** Злети і падіння визвольної хвилі влітку 1917 р. – С. 259–336 ; **Розд. 5.** Тривожні революційні будні та розвіяння ілюзій. – С. 337–388 ; **Розд. 6.** Жовтнева буря: час історичного вибору. – С. 389–442 ; **Розд. 7.** Конфлікт революцій: пошук виходу. – С. 443–516 ; Кілька абзаців замість висновків. – С. 517–518 ; **Іменний покажчик.** – С. 519–528 ; **Додаток:** Бібліографія праць з історії Української революції. – С. 529–557.

1992. Солдатенко В. Ф. Україна в революційну добу : історичні есе-хроніки : у 4 т. / В. Ф. Солдатенко. – Київ : Світогляд ; Харків : Прапор, 2008–2010.

Т. 2 : Рік 1918. – 2009. – 411 с. – Бібліогр. в підрядк. прим.

Зміст: **Вступ.** – С. 3–4 ; **Розд. 1.** Січнева заметіль. – С. 5–95 ; **Розд. 2.** Безвихідь після Бреста. – С. 96–145 ; **Розд. 3.** Гетьманська альтернатива. – С. 146–223 ; **Розд. 4.** Нація проти режиму. – С. 224–281 ; **Розд. 5.** Осінь: апогей антагонізмів. – С. 282–340 ; **Розд. 6.** Політичні роздоріжжя кінця вісімнадцятого. – С. 341–398 ; Кілька абзаців замість заключення. – С. 399–400 ; **Іменний покажчик.** – С. 401–410.

1993. Солдатенко В. Ф. Україна в революційну добу : історичні есе-хроніки : у 4 т. / В. Ф. Солдатенко. – Київ : Світогляд ; Харків : Прапор, 2008–2010.

Т. 3 : Рік 1919. – 2010. – 453 с. – Бібліогр. в підрядк. прим.

Зміст: **Вступ.** – С. 3–4 ; **Розд. 1.** Під гаслами трудового принципу і соборності. – С. 5–71 ; **Розд. 2.** Антагонізм орієнтацій. – С. 72–125 ; **Розд. 3.** Отаманщина. – С. 126–210 ; **Розд. 4.** Погроми. – С. 211–256 ; **Розд. 5.** "Воєнний комунізм". Повстанство. – С. 257–302 ; **Розд. 6.** У вирі фронтів. – С. 303–358 ; **Розд. 7.** Між білими і червоними. – С. 359–439 ; Кілька абзаців замість заключення. – С. 440–441 ; **Іменний покажчик.** – С. 442–452.

1994. Солдатенко В. Ф. Україна в революційну добу : історичні есе-хроніки : у 4 т. / В. Ф. Солдатенко. – Київ : Світогляд ; Харків : Прапор, 2008–2010.

Т. 4 : Рік 1920. – 2010. – 441 с. – Бібліогр. в підрядк. прим.

Зміст: **Вступ.** – С. 3–5 ; **Розд. 1.** Торювання незворотності. – С. 6–61 ; **Розд. 2.** Протиборство і співдя. – С. 62–143 ; **Розд. 3.** З поляками в Україну. – С. 144–207 ; **Розд. 4.** За соціальну й національну гармонію. – С. 208–266 ; **Розд. 5.** Кінець року: між війною й миром. – С. 267–351 ; **Розд. 6.** Момент істини (роздуми про революції та їх роль в українській історії). – С. 352–425 ; Кілька абзаців замість заключення. – С. 426–427 ; **Іменний покажчик.** – С. 428–441.

1995. Солдатенко В. Ф. Україна 1918 року в транснаціональному контексті: історіографічний дискурс : [залучено арх. та ін. джерела доби революції з наук. центрів Австрії, Німеччини, Угорщини, Великої Британії, Франції, Польщі, Чехії, Росії та ін.] / В. Ф. Солдатенко // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2017. – **Вип. 117.** – С. 7–20. – Бібліогр. в кінці ст.

1996. Солдатенко В. Ф. Чинник "українського хліба" в Громадянській війні (1917–1920 рр.) / В. Ф. Солдатенко // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2014. – **Вип. 14.** – С.

156–162. – Бібліогр. в кінці ст.

1997. Соловйова В. В. Дипломатична діяльність українських національних урядів, 1917–1921 рр. / В. В. Соловйова ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ ; Донецьк, 2006. – 394 с. – Бібліогр.: с. 343–393.

1998. Соловйова В. В. Консульська служба УНР у Центральноевропейському регіоні / В. В. Соловйова // Український історичний журнал. – 2006. – № 3. – С. 84–87. – Бібліогр. в кінці ст.

1999. Соловйова В. В. Торговельно-економічна діяльність українських дипломатичних представництв (1917–1920 рр.) / В. В. Соловйова // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2006. – Т. 16. – С. 102–110. – Бібліогр. в кінці ст.

2000. Соловйова В. В. Українська дипломатія в країнах Центральної Європи у 1917–1920 рр.: історіографія проблеми / В. Соловйова // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2006. – Вип. 10. – С. 62–66. – Бібліогр. в кінці ст.

2001. Соловйова В. В. Українська дипломатія у країнах Центральної Європи, 1917–1920 рр. / В. В. Соловйова. – Донецьк : Юго-Восток, 2004. – 172 с. – Бібліогр.: с. 151–170.

2002. Соловйова В. В. Українська надзвичайна дипломатична місія в Швейцарії (1917–1923) / В. В. Соловйова // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія: Історія, економіка, філософія. – Київ, 2001. – Вип. 5. – С. 61–70.

2003. Соловйова В. В. Український дипломат Микола Василько / В. В. Соловйова // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – Київ, 2004. – Вип. 13. – С. 105–118 ; Бористен. – 2006. – № 4. – С. 24–27.

2004. Соловйова В. В. Формування та діяльність дипломатичних представництв українських національних урядів 1917–1921 рр. : автореф. дис. ... д-ра іст. наук : 07.00.01 / В. В. Соловйова ; Донец. нац. ун-т. – Донецьк, 2006. – 35 с.

2005. Солоїденко Г. І. Петро Стебницький – оборонець української книги та української мови / Г. Солоїденко // Бібліотечний вісник. – 2007. – № 2. – С. 29–33. – Бібліогр. в підрядк. прим.

Доба революції. – С. 29–31.

2006. Соломонова Т. Р. Доля бібліотек поміщицьких маєтків Поділля за доби Української революції / Т. Р. Соломонова // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2007. – Вип. 12. – С. 227–231. – Бібліогр. в кінці ст.

2007. Сорочан Н. А. Всеукраїнська учительська спілка і проблеми управління освітою в Україні в 1917–1920 рр. / Н. Сорочан // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія: Історія, економіка, філософія. – Київ, 2005. – Вип. 10. – С. 48–54.

2008. Сорочан Н. А. Діяльність Харківського губернського земства у справі управління освітою і культурою за часів українських національних урядів (березень 1917 р. – грудень 1918 р.) / Н. А. Сорочан // Збірник наукових праць. Серія: Історія та географія / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків, 2011. – Вип. 40. – С. 100–104.

2009. Сорочан Н. А. Ліквідація Харківського навчального округу в Україні у 1917–1919 роках / Н. А. Сорочан // Збірник наукових праць. Серія: Історія та географія / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків, 2012. – № 45. – С. 110–113.

2010. Сорочан Н. А. Українська інтелігенція у складі керівництва Міністерства освіти за часів Центральної Ради і Гетьманату П. Скоропадського / Н. А. Сорочан // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2004. – Вип. 8. – С. 135–140. – Бібліогр. в кінці ст.

2011. Соціальні конфлікти та повсякденне життя революційного суспільства, 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України ; голов. ред. В. Ф. Верстюк. – Київ, 2014. – 327 с. – Бібліогр. в підрядк. прим.

Зі змісту: Революції та війни за незалежність у "Новій Європі": порівняльно-історичний контекст (1914–1923) / Г. О. Корольов. – С. 5–32 ; Етнічні конфлікти і протиріччя у контексті трансформацій суспільства і держави в Україні, 1917–1920 рр.: історичний концепт / В. М. Устименко. – С. 33–67 ; Природні та техногенні катастрофи в революційній Україні, 1917–1921 / В. В. Скальський. – С. 68–75.

2012. Спілка "Витоки" у краєзнавчому русі України: досягнення і перспективи / відп. ред. О. І. Гужій ; упоряд.: М. І. Бушин, В. М. Щербатюк. – Черкаси : Черкас. ЦНТЕІ, 2004. – 439 с. – Бібліогр. в кінці розд.

Зі змісту: Українські органи охорони порядку поч. ХХ ст.: втрачені можливості / В. М. Щербатюк. – С. 146–156 ; Вільне козацтво / М. Іванченко. – С. 157–174 ; Тактика більшовиків щодо захоплення влади в українському селі на прикладі окремих регіонів південної Київщини / В. М. Щербатюк. – С. 175–190 ; Звенигородське збройне повстання / В. М. Щербатюк. – С. 191–207 ; Боротьба за українську державність на Черкащині в першій половині ХХ ст. / Р. Павленко. – С. 214–216.

2013. Срібняк І. В. Організація репатріації полонених українців з Австро-Угорщини у 1918 р. (джерела до історії української військової дипломатії) / І. Срібняк // Пам'ятки: археогр. щорічник / Укр. НДІ арх. справи та документознавства. – Київ, 2019. – Т. 10. – С. 58–61.

2014. Срібняк І. В. Табірні архіви українського вояцтва (1914–1924 рр.) / І. В. Срібняк // Архівознавство. Археографія. Джерелознавство : міжвідом. зб. наук. пр. / Укр. НДІ арх. справи та документознавства. – Київ, 2000. – Вип. 2. – С. 63–72.

2015. Стамбол І. І. Л. Липа на службі українських органів влади в Одесі (1917–1918 рр.) / І. І. Стамбол // Дрогобицький краєзнавчий збірник / Дрогобиц. держ. пед. ун-т ім. Івана Франка [та ін.]. – Дрогобич, 2015. – Спец. вип. 2. – С. 52–59. – Бібліогр. в кінці ст.

2016. Стамбол І. І. Іван Львович Липа в українському національному русі (кінець ХІХ – початок 20-х років ХХ ст.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / І. І. Стамбол ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса, 2016. – 16 с.

2017. Старенький І. О. Музейна справа на Поділлі в 1890–1920 рр. / І. Старенький // Наукові записки Рівненського обласного краєзнавчого музею. – Рівне, 2015. – Вип. 13, ч. 2. – С. 127–132.

Доба революції. – С. 129–131.

2018. Старенький І. О. Пам'яткоохоронна діяльність П. В. Клименка на Поділлі, 1918–1920 рр. / І. О. Старенький // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2012. – Т. 22. – С. 378–386. – Бібліогр. в кінці ст.

2019. Старенький І. О. Співпраця Івана Огієнка з Пилипом Клименком та Юхимом Сіцінським в галузі охорони пам'яток на Поділлі в період Української революції / І. О. Старенький // Іван Огієнко і сучасна наука та освіта. Серія історична та філологічна : наук. зб. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2013. – Вип. 10. – С. 205–211. – Бібліогр. в кінці ст.

2020. Старовойтенко І. М. Епістолярний діалог Є. Х. Чикаленка з А. В. Ніковським (1908–1921) / І. Старовойтенко // Україна ХХ століття: культура, ідеологія, політика : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2004. – Вип. 7. – С. 316–336. – Бібліогр. в кінці ст.

2021. Старовойтенко І. М. Євген Чикаленко: людина на тлі епохи : монографія / І. Старовойтенко ; наук. ред. І. Гирич ; НАН України, Ін-т укр. археології та джерелознавства ім. М. С. Грушевського. – Київ : Темпора, 2009. – 543 с. : фот.

Зі змісту: Євген Чикаленко у реаліях життєвих ситуацій та особистих взаємин : [передмова]. – С. 7–19 ; **Ч. 1. Постаць Євгена Чикаленка та його спадщина в історіографії:** Євген Чикаленко в історіографії. – С. 20–28 ; Листування Євгена Чикаленка. – С. 28–53 ; **Ч. 2. Епоха:** Євген Чикаленко у громадсько-політичному й культурному житті України 1896–1920 рр. – С. 54–57 ; Видавнича діяльність. – С. 57–102 ; Меценат. – С. 103–105 ; Шевченкові роковини. – С. 105–165 ; **Ч. 3. Постаці:** Петро Стебницький. – С. 166–172 ; Володимир Винниченко. – С. 172–178 ; Андрій Ніковський. – С. 178–184 ; Панас Саксаганський. – С. 184–185 ; Сергій Єфремов. – С. 185–186 ; Леонід Жебуньов. – С. 186–189 ; Ганна Чикаленко. – С. 189–194 ; Вікторія Чикаленко. – С. 194–196 ; Лев Чикаленко. – С. 196–204 ; Петро Чикаленко. – С. 204 ; Іван Чикаленко. – С. 204–212 ; Роль і місце Євгена Чикаленка в українській історії. – С. 213–217 ; Додатки : I–III: Таблиці. – С. 218–257 ; IV–VI: Листування. – С. 258–345 ; Примітки до додатків. – С. 346–390 ; Показчик імен. – С. 391–402 ; Фотододаток. – С. 403–543.

2022. Старовойтенко І. М. Події Української революції в листуванні Євгена Чикаленка / І. Старовойтенко // Історичний журнал. – 2004. – № 10/11. – С. 74–84. – Бібліогр. в кінці ст.

2023. Стасюк І. М. Військова еліта України доби національно-визвольних змагань, 1917–1921 рр.: командувачі Дієвої Армії УНР / І. М. Стасюк // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2012. – № 724. – С. 158–163. – Бібліогр. в кінці ст.

2024. Стеценко С. О. Кулеметні тачанки часів Громадянської війни, 1918–1921 рр. / С. Стеценко // Воєнна історія. – 2006. – № 1/3. – С. 118–124. – Бібліогр. в кінці ст.

2025. Стеценко С. О. Повстанське військо Нестора Махна: тактика дій в основних видах бою / С. О. Стеценко ; Центр. музей Збройних Сил України. – Київ : ЦМЗСУ, 2005. – 40 с. – Бібліогр.: с. 39–40.

2026. Стеценко С. О. Повстанські загони Нестора Махна у наступі / С. Стеценко // Воєнна історія. – 2006. – № 4/6. – С. 46–53. – Бібліогр. в кінці ст.

- 2027. Стеценко С. О.** Селянський повстанський рух під проводом Нестора Махна: досвід військового будівництва / С. О. Стеценко // Воєнна історія. – 2007. – № 1/3. – С. 59–66. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2028. Стецюк В. Б.** Вінницьке повітове земство в період національно-демократичної революції 1917–1920 рр. / В. Б. Стецюк // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2004. – Т. 13. – С. 364–372.
- 2029. Стецюк В. Б.** Джерела про культурно-просвітницьку діяльність земств Поділля (1917–1920 рр.) / В. Б. Стецюк // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2007. – Т. 9. – С. 168–176.
- 2030. Стецюк В. Б.** Єврейський чинник в діяльності земств Правобережної України (1917–1920 рр.) / В. Б. Стецюк // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка : зб. за підсумками звіт. наук. конф. викладачів, докторантів і аспірантів. – Кам'янець-Подільський, 2010. – Вип. 9, т. 1. – С. 79–80. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2031. Стецюк В. Б.** Земства Правобережної України в період Української національно-демократичної революції 1917–1920 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / В. Б. Стецюк ; Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці, 2009. – 20 с.
- 2032. Стецюк В. Б.** Земства та "Просвіти" Правобережної України в період національно-демократичної революції 1917–1920 рр. / В. Б. Стецюк // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2005. – Т. 15. – С. 159–165. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2033. Стецюк В. Б.** Культурно-просвітницька діяльність земств Поділля у 1917–1920 рр. / В. Б. Стецюк // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2006. – Т. 6. – С. 26–39.
- 2034. Стецюк В. Б.** Медичне забезпечення залоги Кам'янця-Подільського (1914–1920 рр.) / В. Б. Стецюк // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2010. – Т. 15. – С. 349–355.
- 2035. Стецюк В. Б.** Періодичні видання Подільського губернського земства (1907–1920 рр.) / В. Б. Стецюк // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2008. – Т. 12. – С. 387–396.
- 2036. Стецюк В. Б.** Професійні спілки земських працівників Поділля в період національно-демократичної революції (1917–1920 рр.) / В. Б. Стецюк // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2006. – Т. 16. – С. 239–245. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2037. Стецюк В. Б.** Роль земського самоуправління в житті Кам'янця-Подільського доби Визвольних змагань 1917–1920 рр. / В. Б. Стецюк // Кам'янець-Подільський у контексті українсько-європейських зв'язків: історія та сучасність : зб. наук. пр. за підсумками 2-ої Міжнар. наук.-практ. конф., м. Кам'янець-Подільський, 14–15 трав. 2005 р. / Хмельниц. облдержадмін. [та ін.]. – Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Поділ. держ. ун-т, Інформ.-вид. від., 2005. – С. 98–100.
- 2038. Стецюк Н. В.** Конституціоналізм в українській політичній та правовій думці

(середина XIX ст. – кінець 80-х років XX ст.) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / Н. В. Стецюк ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – Київ, 2003. – 20 с.

2039. Стопчак М. В. Особовий склад українського дипломатичного корпусу доби національно-визвольних змагань: історіографічний огляд / М. Стопчак // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2012. – **Вип. 7.** – С. 64–88. – Бібліогр. в кінці ст.

2040. Стрельський Г. В. Лотоцький О. Г. (1870–1939) – видатний український вчений, громадсько-політичний діяч, дипломат / Г. В. Стрельський // Науковий вісник Дипломатичної академії України. – Київ, 2002. – **Вип. 6:** Світова дипломатія: історія та сучасність. – С. 368–376. – Бібліогр. в кінці ст.

2041. Стрельський Г. В. М. А. Славинський (1868–1945) і його дипломатична діяльність / Г. В. Стрельський // Науковий вісник Дипломатичної академії України. – Київ, 2003. – **Вип. 9:** Зовнішня політика та дипломатія: історичні традиції, сучасні реалії, перспективи. – С. 362–371. – Бібліогр. в кінці ст.

2042. Стрельський Г. В. М. С. Грушевський, його сподвижники й опоненти в боротьбі за відродження і утвердження української державності (до 100-річчя УНР) / Г. В. Стрельський // Вісник аграрної історії : зб. наук. пр. / Нац. акад. аграр. наук, Нац. наук. с.-г. б-ка [та ін.]. – Київ, 2017. – **Вип. 21/22.** – С. 76–88. – Бібліогр. в кінці ст.

2043. Стрельський Г. В. Щоденники В. К. Винниченка як джерело біографічної й просопографічної інформації і дослідження історії національно-державного відродження в Україні 1917–1921 рр. / Г. В. Стрельський // Вісник аграрної історії : зб. наук. пр. / Нац. акад. аграр. наук, Нац. наук. с.-г. б-ка [та ін.]. – Київ, 2016. – **Вип. 18.** – С. 36–50. – Бібліогр. в кінці ст.

2044. Стрілець В. В. Ідейні підходи українських радикал-демократів до питання прав людини / В. В. Стрілець // Історична пам'ять : наук. зб. / Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2011. – **№ 1.** – С. 25–32. – Бібліогр. в кінці ст.

2045. Стрілець В. В. Ідея державності України в державно-правових поглядах Української радикально-демократичної партії / В. В. Стрілець // Вісник Академії правових наук України : зб. наук. пр. – Харків, 2011. – **№ 2.** – С. 67–75. – Бібліогр. в підрядк. прим.

2046. Стрілець В. В. Київський осередок українських соціалістів-федералістів за денікінської та радянської влади (1919–1920 роки) / В. В. Стрілець // Історична пам'ять : наук. зб. / Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2014. – **№ 30/31.** – С. 103–112. – Бібліогр. в кінці ст.

2047. Стрілець В. В. Політична природа та соціальна база Української партії соціалістів-федералістів очима сучасників / В. В. Стрілець // Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України. – Київ, 2002. – **№ 3.** – С. 155–158.

2048. Стрілець В. В. Права людини в політико-правовій концепції Української радикально-демократичної партії / В. Стрілець // Вісник Академії правових наук України : зб. наук. пр. – Харків, 2009. – **№ 2.** – С. 68–76. – Бібліогр. в підрядк. прим.

2049. Стрілець В. В. Становлення Української комуністичної партії (боротьбистів) та Української комуністичної партії (1918–1919 роки) / В. В. Стрілець // Історична пам'ять : наук. зб. / Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2005. – **№ 1/2.** – С. 84–99. – Бібліогр. в кінці ст.

2050. Стрілець В. В. Сучасна вітчизняна історіографія Української радикально-демократичної партії / В. В. Стрілець // Історична пам'ять : наук. зб. / Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2004. – № 2. – С. 91–99. – Бібліогр. в кінці ст.

Доба революції. – С. 95–96.

2051. Стрілець В. В. Українська партія соціалістів-федералістів у мемуарах / В. В. Стрілець // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2001. – Т. 7. – С. 510–515.

2052. Стрілько-Тютюн В. В. Янголи України: 100-річчю Бориспільської "Просвіти" присвячується / В. Стрілько-Тютюн. – Дніпро : БАЛАНС-КЛУБ, 2017. – 328 с. – Бібліогр.: с. 324.

2053. Струганець М. Проблеми становлення української державності у листах Івана Огієнка та його кореспондентів упродовж 1917–1921 рр. / М. Струганець // Україна – Європа – Світ. Серія: Історія, міжнародні відносини : міжнар. зб. наук. пр. / Тернопіл. нац. пед. ун-т ім. Володимира Гнатюка. – Тернопіль, 2016. – Вип. 18. – С. 290–299.

2054. Студії з історії української революції 1917–1921 років : зб. наук. пр. на пошану д-ра іст. наук, проф. Р. Я. Пирога з нагоди 70-річчя з дня народж. та 40-річчя наук.-пед. діяльності / НАН України, Ін-т історії України ; редкол.: В. Верстюк (голова) [та ін.]. – Київ, 2011. – 405 с. – Бібліогр. в підрядк. прим.

Зі змісту: Перша світова війна і геополітичний дискурс Миколи Міхновського / Ф. Турченко. – С. 10–20 ; Дослідження рецепції творчої спадщини Михайла Грушевського в історіографії української діаспори (40–80-х років ХХ ст.) / В. Тельвак. – С. 72–82 ; Відродження національної символіки в часи Української революції / Т. Ралдугіна. – С. 109–121 ; Українська держава та РСФРР: дві дипломатії, стратегія і засоби втілення / О. Лупандін. – С. 145–165 ; Відносини УНР і ЗУНР: джерелознавчий аспект / Р. В. Тимченко. – С. 212–228 ; Українські університети: лекційно-пропагандистський, літературно-публіцистичний і редакційно-видавничий аспекти (1917–1920 років) / О. Завальнюк. – С. 253–270 ; Заходи уряду П. Врангеля із інтенсифікації сільського господарства Таврії (1920 рік) / С. Корновенко. – С. 271–283 ; Юрко Тютюнник і оперативна розробка органів ДПУ "Справа № 39" / Я. Файзулін. – С. 383–403.

2055. Судова влада в Україні: історичні витоки, закономірності, особливості розвитку : [монографія] / авт. кол.: В. С. Бігун [та ін.] ; за ред. І. Б. Усенка ; НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького, Міжнар. асоц. істориків права. – Київ : Наук. думка, 2014. – 501 с. – (Проект "Наукова книга"). – Бібліогр. в підрядк. прим.

Зі змісту: Розд. 9. Судова влада в добу Української революції 1917–1921 рр. / А. Ю. Іванова. – С. 310–356 ; Розд. 10. Судова влада в радянську добу : 1. Становлення Українського радянського судівництва (1917–1921 рр.) / І. Б. Усенко. – С. 357–387.

2056. Суспільно-політичні трансформації в Україні: від задумів до реалій / авт. кол.: В. Ф. Солдатенко (керівник) [та ін.] ; НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. – Київ : Парламент. вид-во, 2009. – 536 с. – Бібліогр. в кінці розд.

Зі змісту: Розд. 2. Українське питання в контексті історичної долі Російської та Австро-Угорської імперій : пошук перспектив (XIX століття – лютий 1917, листопад 1918 року) / Д. Яремчук. – С. 54–115 ; Розд. 3. Повалення самодержавства й досвід національного відродження на шляху республікансько-демократичних перетворень в Україні (березень 1917 – квітень 1918 рр.) / Т. А. Бевз. – С. 116–187 ;

Розд. 4. Гетьманська альтернатива : шлях до конструктивної суспільної трансформації чи консервативної безвиході? – С. 188–227 / *В. Ф. Солдатенко* ;
Розд. 5. Альтернативи суспільно-політичного вибору України на завершальному етапі революційної доби та їх реалізація (грудень 1918 – грудень 1920) / *О. М. Любовець*. – С. 228–296.

2057. Східне Поділля в добу Центральної Ради та Гетьманату П. Скоропадського (березень 1917 р. – грудень 1918 р.) : зб. док. та матеріалів / Держ. архів Вінниц. обл., Красзнав. т-во "Поділля" ; упоряд.: *К. В. Завальнюк, Т. В. Стецюк*. – Вінниця : *О. Власюк*, 2008. – 208 с., 4 арк. іл.

Зміст: Наш край у 1917–1918 роках / *К. В. Завальнюк, Т. В. Стецюк*. – С. 3–20 ;
Розд. 1. Східне Поділля в часи Центральної Ради (березень 1917 р. – квітень 1918 р.). – С. 21–122 ; **Розд. 2.** Східне Поділля в добу Гетьманату П. Скоропадського (квітень – грудень 1918 р.). – С. 123–197.

Рецензії: **Лисий А. К.** [Рецензія] // Наукові записки. Серія: Історія / Вінниц. держ. пед. ун-т ім. М. Коцюбинського. – Вінниця, 2009. – **Вип. 16**. – С. 238–239.

2058. Тагліна Ю. С. Володимир Винниченко / *Ю. С. Тагліна*. – Харків : Фоліо, 2010. – 121 с. – (Знамениті українці)

2059. Тагліна Ю. С. Михайло Грушевський / *Ю. С. Тагліна*. – Харків : Фоліо, 2018. – 121 с. : іл. – (Знамениті українці)

2060. Так творилося українське військо : 10 спогадів учасників Визвольної війни, 1917–1920-х рр. / ред.-упоряд. *Р. М. Коваль*. – Київ ; Вінниця : Держ. картогр. ф-ка, 2008. – 197, [1] с. : фот. – (Видання Історичного клубу "Холодний Яр") (Серія "Українська воєнна мемуаристика" ; т. 3)

2061. Танцюра Г. Т. Зятківці : іст.-соціол. нариси / *Г. Т. Танцюра*. – Київ : Віпол, 2007. – 536 с.

Зі змісту: Зятківці у 1917–1918 рр. – С. 357–386 ; Перші роки Радянської влади. – С. 387–411 ; Земельні справи. – С. 413–423.

2062. Тараненко О. М. Історіографічні джерела з вивчення аграрної політики республіканських урядів періоду революції та громадянської війни (1917–1920 рр.) / *О. М. Тараненко* // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2014. – **Вип. 14**. – С. 40–44. – Бібліогр. в кінці ст.

2063. Тарасенко Н. В. Позиції політичних партій України щодо вирішення земельного питання у 1917–1919 роках / *Н. В. Тарасенко* // Проблеми історії України: факти, судження, пошуки : міжвідом. зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2001. – **Вип. 2**. – С. 135–140. – Бібліогр. в кінці ст.

2064. Татарчук В. В. Зародження та становлення системи вищої авіаційної освіти в Україні та в Росії (1918–1930 рр.) / *В. В. Татарчук* // Дослідження з історії техніки : зб. наук. пр. / Нац. техн. ун-т України "Київ. політехн. ін-т" [та ін.]. – Київ, 2006. – **Вип. 9**. – С. 102–110. – Бібліогр. в кінці ст.

2065. Творча спадщина Симона Петлюри в контексті сучасного державотворення : матеріали Всеукр. наук. конф., присвяч. 125-річчю від дня народж. Голови Директорії та Головного Отамана військ Української Народної Республіки Симона Петлюри, Київ, 20

трав. 2004 р. / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, Центр українознавства [та ін.]. – Київ : Укр. вид. спілка, 2005. – 240 с.

Зі змісту: Симон Петлюра на сторінках української преси (1917–1920 рр.) / Т. О. Борисенко. – С. 50–55 ; Проблема військової діяльності Симона Петлюри в українській історіографії / С. Литвин. – С. 65–82 ; Політична боротьба в українському русі у 1919 р. / О. Д. Бойко. – С. 83–93 ; Симон Петлюра й українська влада в масовій свідомості селян у добу революції (1919–1920 рр.) / В. Лозовий. – С. 94–104 ; Роль Симона Петлюри в організації військової освіти в Україні у 1917–1920 рр. / М. Герасименко. – С. 134–142 ; "Останній відворот": невідомі спогади М. Омеляновича-Павленка / М. Ковальчук. – С. 174–200 ; Відзнака Української Народної Республіки "Хрест Симона Петлюри" / О. Кучерук. – С. 225–236.

2066. Телицын В. Л. "Бессмысленный и беспощадный"? феномен крестьянского бунтарства 1917–1921 годов / В. Л. Телицын ; Рос. гос. гуманитар. ун-т. – Москва, 2003. – 335 с.

2067. Теліга А. А. Історіографічна ситуація в Кам'янець-Подільському державному українському університеті в 1918–1919 рр. (за матеріалами газети "Життя Поділля") / А. А. Теліга // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2012. – **Вип. 5.** – С. 86–94. – Бібліогр. в кінці ст.

2068. Телуха С. С. Погляди митрополита Антонія (Храповицького) на проблему "українізації" Православної церкви (1917–1920 рр.) / С. С. Телуха // Вісник Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут". Серія: Актуальні проблеми історії України. – Харків, 2014. – **№ 54.** – С. 122–131. – Бібліогр. в кінці ст.

2069. Телуха С. С. Роль владики Антонія (Храповицького) в реформуванні церковного управління та відродження патріаршества : [доба революції] / С. С. Телуха // Вісник Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут". Серія: Актуальні проблеми історії України. – Харків, 2013. – **№ 61.** – С. 131–139. – Бібліогр. в кінці ст.

2070. Тельвак В. В. Михайло Грушевський / В. Тельвак // Історіографічні дослідження в Україні : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2005. – **Вип. 15:** Визначні постаті української історіографії XIX–XX ст. – С. 319–395.

Доба революції. – С. 348–358.

2071. Тельвак В. В. Наукова діяльність Михайла Грушевського в дискусіях революційної доби / В. В. Тельвак // Вісник Черкаського університету. Серія: Історичні науки. – Черкаси, 2007. – **Вип. 100.** – С. 27–39.

2072. Тельвак В. В. Рецепція творчої спадщини Михайла Грушевського в історичній думці кінця XIX – 30-х років XX століття : автореф. дис. ... д-ра іст. наук : 07.00.06 / В. В. Тельвак ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2009. – 37 с.

2073. Телячий Ю. В. Активізація українського мистецтвознавства як складової культуротворчого процесу революційної доби (1917–1921 рр.) / Ю. В. Телячий // Актуальні питання мистецької педагогіки : зб. наук. пр. / Хмельниц. гуманіт.-пед. акад. – Хмельницький, 2016. – **Вип. 5.** – С. 111–120.

2074. Телячий Ю. В. "Альманах Українського Народного Союзу" (1917–1920 рр.) як джерело дослідження літературно-просвітницької діяльності української діаспори в США

/ Ю. В. Телячий // Edukacja w społeczeństwach wielokulturowych. – Warszawa, 2012. – S. 383–390.

2075. Телячий Ю. В. Державотворча та літературна діяльність кам'янчанина А. О. Постоловського в роки Української революції (1917–1920 рр.) / Ю. В. Телячий // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2009. – Т. 14. – С. 261–265.

2076. Телячий Ю. В. З історії літературного життя Поділля в 1917–1920 рр. / Ю. В. Телячий // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2016. – Т. 23. – С. 105–112. – Бібліогр. в кінці ст.

2077. Телячий Ю. В. З історії створення державного герба УНР в період Української національно-демократичної революції / Ю. В. Телячий, В. М. Ільїнський // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2004. – Т. 13. – С. 183–195.

2078. Телячий Ю. В. З Холмщиною в серці: культуротворча діяльність Володимира Островського в роки Української революції (1917–1921) / Ю. В. Телячий // Над Бугом і Нарвою. – 2014. – № 3. – С. 36–38.

2079. Телячий Ю. В. "Записки Наукового товариства ім. Шевченка" в 1917–1921 рр. / Ю. В. Телячий // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2008. – Вип. 14. – С. 142–145.

2080. Телячий Ю. В. Зарубіжна історіографія до теми участі української літературно-мистецької інтелігенції в національно-культурному відродженні (1917–1921 рр.) / Ю. В. Телячий // Хмельницькі краєзнавчі студії : наук.-краєзнав. зб. / НАН України, Ін-т історії України, Центр дослідж. історії Поділля. – Хмельницький, 2017. – Вип. 11. – С. 240–251. – Бібліогр. в кінці ст.

2081. Телячий Ю. В. Збірник наукових праць "Освіта, наука і культура на Поділлі" як джерело дослідження культуротворчих процесів у роки Української революції (1917–1920) / Ю. В. Телячий // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2008. – Т. 11. – С. 248–254.

2082. Телячий Ю. В. Іван Стешенко: трагедія українського інтелігента / Ю. В. Телячий // Україна ХХ століття: культура, ідеологія, політика : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2001. – Вип. 5. – С. 70–74. – Бібліогр. в кінці ст.

2083. Телячий Ю. В. Культурологічні студії Миколи Голубця (1917–1920 рр.) / Ю. В. Телячий // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2010. – Вип. 3. – С. 406–414. – Бібліогр. в кінці ст.

2084. Телячий Ю. В. Матеріали з історії українського мистецтва революційної доби (1917–1920 рр.) в фондах бібліотечних, музейних, архівних установ Чеської республіки / Ю. В. Телячий // Шості педагогічні читання пам'яті М. М. Дарманського: професійна підготовка пед. кадрів в умовах інновац. перебудови укр. нац. освіти: сучас. стан, проблеми, перспективи розвитку : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (Хмельницький, 31 берез. 2011 р.) / Хмельниц. гуманітар.-пед. акад. – Хмельницький, 2011. – С. 217–219.

2085. Телячий Ю. В. На захисті національної культури: "Літературно-Науковий Вісник" у

1917–1919 роках / Ю. В. Телячий // Література та культура Полісся : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2009. – **Вип. 52.** – С. 196–200. – Бібліогр. в кінці ст.

2086. Телячий Ю. В. "О, краю мій рідний! ...": (громадсько-політична діяльність і поетична творчість кам'янчанина А. О. Постоловського в 1917–1920 рр.) / Ю. В. Телячий // Вінниччина: минуле та сьогодення : краєзнавчі дослідження : матеріали XXII Всеукр. наук. іст.-краєзнав. конф., 22 жовт. 2009 р., Вінниця / Вінниц. обл. держадмін. [та ін.]. – Вінниця, 2009. – С. 346–351. – Бібліогр. в кінці ст.

2087. Телячий Ю. В. Особовий фонд Георгія Нарбути в Національному художньому музеї України (м. Київ) як джерело дослідження його біографії (1917–1920 рр.) / Ю. В. Телячий // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2009. – **Вип. 16.** – С. 223–227.

2088. Телячий Ю. В. Просвітницька діяльність холмщак Володимира Островського на Поділлі (1917–1921 рр.) / Ю. В. Телячий // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2014. – **Т. 21.** – С. 370–375.

2089. Телячий Ю. В. Слідча справа Микити Годованця як джерело дослідження його біографії, 1917–1920 рр. / Ю. В. Телячий // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка : зб. за підсумками звіт. наук. конф. викладачів, докторантів і аспірантів. – Кам'янець-Подільський, 2009. – **Т. 1, вип. 8.** – С. 79–80.

2090. Телячий Ю. В. Степан Постернак: праця на благо української освіти, науки, культури / Ю. В. Телячий // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2005. – **Т. 15.** – С. 139–148. – Бібліогр. в кінці ст.

Доба революції. – С. 139–145.

2091. Телячий Ю. В. Твори образотворчого мистецтва 1917–1920 рр. в фондах Хмельницького обласного художнього музею: історичний аспект / Ю. В. Телячий // Місто Хмельницький в контексті історії України : матеріали III наук.-краєзнав. конф. / Хмельниц. обл. краєзнав. музей. – Хмельницький ; Кам'янець-Подільський, 2011. – С. 509–511.

2092. Телячий Ю. В. Творча праця М. П. Годованця в роки української революції (1917 – 1920) / Ю. В. Телячий // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2008. – **Т. 12.** – С. 334–339.

2093. Телячий Ю. В. Українська літературно-мистецька інтелігенція в національно-культурному відродженні (1917–1921 рр.) : монографія / Ю. В. Телячий. – Тернопіль : Терно-граф, 2014. – 599 с.

Зміст: Вступ. – С. 4–6 ; **Розд. 1. Історіографічна джерельна база і теоретико-методологічні засади дослідження:** 1.1. Історіографічний аспект. – С. 7–22 ; 1.2. Характеристика джерел. – С. 23–33 ; 1.3. Теоретико-методологічні засади дослідження. – С. 34–48 ; **Розд. 2. Вплив лютневої революції 1917 р. в Росії на становище і функціональне призначення української літературно-мистецької інтелігенції:** 2.1. Українська інтелігенція в суспільному житті напередодні революції 1917 р. – С. 49–59 ; 2.2. Українська творча інтелігенція в національно-визвольному русі Тимчасового уряду. – С. 60–69 ; 2.3. Соціальні зміни в складі

українських літераторів і митців. – С. 70–101 ; **Розд. 3. Літературно-мистецька інтелігенція в політиці українських урядів:** 3.1. Літературно-мистецька інтелігенція в політиці Української Центральної Ради. – С. 102–115 ; 3.2. Творча інтелігенція в політиці гетьмана Павла Скоропадського. – С. 116–128 ; 3.3. Вплив державної політики на діяльність літераторів і митців Директорії УНР. – С. 129–144 ; **Розд. 4. Форми організації та демонстрації діяльності української творчої інтелігенції:** 4.1. Літературно-мистецькі установи та організації. – С. 145–178 ; 4.2. Літературно-мистецька періодика. – С. 179–215 ; 4.3. Книговидавнича та виставкова діяльність. – С. 216–248 ; **Розд. 5. Здобутки української літературно-мистецької інтелігенції:** 5.1. Внесок інтелігенції в українську художню літературу. – С. 249–315 ; 5.2. Досягнення митців у галузі образотворчого мистецтва. – С. 316–369 ; 5.3. Активізація літературно-мистецької критики. – С. 370–403 ; **Висновки.** – С. 404–411 ; Джерела та література. – С. 412–514 ; **Додатки:** Бібліографія "Літературно-наукового вісника" (1917–1919 рр.). – С. 515–534 ; Бібліографія літературних творів газети "Свобода" (США) (1917–1920 рр.). – С. 535–565 ; Зміст експозицій мистецьких виставок у м. Києві (1917 р.). – С. 566–572 ; **Іменний покажчик.** – С. 573–592 ; Умовні скорочення. – С. 593 ; **Резюме.** – С. 594–596.

Рецензії: Григоренко О. П. [Рецензія] // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. І. Огієнка. [Серія]: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2014. – Т. 24. – С. 438–441. ; Шарпаций В. [Рецензія] // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія історія. – Тернопіль, 2014. – Вип. 2, ч. 1. – С. 252–253.

2094. Телячий Ю. В. Українська поезія та проза на сторінках "Свободи" в США (1917–1920 рр.) / Ю. В. Телячий // Восьмі педагогічні читання пам'яті М. М. Дарманського: розвиток системи освіти України у контексті викликів сучасності : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (Хмельницький, 27 берез. 2013 р.) / Хмельниц. гуманітар.-пед. акад. – Хмельницький, 2013. – С. 167–169.

2095. Телячий Ю. В. Участь української літературно-мистецької інтелігенції в національно-культурному відродженні (1917–1921 рр.) : автореф. дис. ... д-ра іст. наук : 07.00.01 / Ю. В. Телячий ; Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці, 2015. – 36 с.

2096. Телячий Ю. В. Фонди Державного архіву Хмельницької області як джерело дослідження культуротворчої діяльності в роки української революції (1917–1920) / Ю. В. Телячий // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2009. – Т. 13. – С. 20–24.

2097. Телячий Ю. В. Фонди Національного художнього музею в м. Києві як джерело дослідження історії вітчизняного мистецтва, 1917–1920 / Ю. В. Телячий // П'яті педагогічні читання пам'яті М. М. Дарманського: проблеми освіти в контексті гуманізації суспільства : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (Хмельницький, 2 квіт. 2010 р.) / Хмельниц. гуманітар.-пед. акад. – Хмельницький, 2010. – Т. 2. – С. 153–161.

2098. Терещенко Ю. І. Український патріот з династії Габсбургів / Ю. Терещенко, Т. Осташко. – 2-ге вид., допов. – Київ : Темпора, 2011. – 408 с. : фот. – Бібліогр.: с. 113–122. – Імен. покажч.: с. 355–368.

Зі змісту: Ч. 1. Вільгельм Габсбург – Василь Вишиваний: з історії життя і діяльності: На хвилі революції. – С. 27–33 ; В. Габсбург і В. Липинський. – С. 60–62 ; Ч. 2. Документи і матеріали: листи ерцгерцога Вільгельма Габсбурга [Василь Вишиваний] до Євгена Чикаленка. – С. 254–259.

2099. Терещук К. Л. Бібліотеки навчальних закладів Кам'янця-Подільського в добу

Української революції / К. Л. Терещук // Збірник наукових праць молодих вчених Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2010. – **Вип. 2.** – С. 33–34. – Бібліогр. в кінці ст.

2100. Терещук К. Л. Культурно-просвітницька діяльність бібліотек Подільського регіону в 1918–1919 рр. / К. Л. Терещук // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2010. – **Т. 16.** – С. 132–137.

2101. Терещук К. Л. Подільські бібліотеки і національне відродження в Україні (1917–1919 рр.) / К. Л. Терещук // Матеріали XIII Подільської історико-краєзнавчої конференції (18–19 листопада 2010 р.) / НАН України, Ін-т історії України [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2010. – С. 372–378. – Бібліогр. в кінці ст.

2102. Терещук К. Л. Подільські "Просвіти": проблеми видавничої діяльності і творення українських масових бібліотек (1917–1920 рр.) / К. Л. Терещук // Подільська "Просвіта": історія і сьогодення : зб. наук. пр. за підсумками регіон. наук.-краєзнав. конф., м. Кам'янець-Подільський, 2–3 черв. 2011 р. / [редкол.: О. М. Завальнюк (голова) та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2011. – С. 113–118.

2103. Терещук К. Л. Україномовна книжкова продукція і бібліотеки Поділля в добу Української революції / К. Л. Терещук // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2011. – **Т. 17.** – С. 78–84. – Бібліогр. в кінці ст.

2104. Терлюк І. Я. Аграрне питання як фактор правової політики Українських державних формацій (1917–1921 рр.): започаткування національного земельного законодавства / І. Я. Терлюк // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Юридичні науки. – Львів, 2016. – **№ 850.** – С. 461–468. – Бібліогр. в кінці ст.

2105. Терлюк І. Я. Російський етнонаціональний чинник у правовій політиці українських державних формацій Наддніпрянщини (1917–1921 роки) / І. Я. Терлюк // Вісник Львівського університету. Серія юридична / Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Львів, 2015. – **Вип. 62.** – С. 54–63. – Бібліогр. в кінці ст.

2106. Терлюк І. Я. Трудові відносини у контексті правової політики українських національних державних формацій (1917–1921 рр.): законодавчий аспект / І. Терлюк // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Юридичні науки. – Львів, 2016. – **№ 855.** – С. 316–322. – Бібліогр. в кінці ст.

2107. Тименко Л. О. Лексика офіційно-ділового стилю в історії української мови (1917–1933 рр.) : монографія / Л. О. Тименко ; НАН України, Ін-т мовознавства ; наук. ред. О. О. Тараненко. – Київ : Вид. дім Д. Бурого, 2011. – 184 с. – (Студії з укр. мовознавства). – Бібліогр.: с. 144–166.

Зі змісту: Розд. 4. **Ідеографічна організація лексики жанрових різновидів офіційно-ділового стилю 1917–1933 рр.** – С. 97–143 ; **Додаток:** Праці з історії та теорії лексики української мови, які вийшли друком в період з 1917 по 1933 рр. – С. 163–166.

2108. Тимошенко В. І. В добу Української революції 1917–1921 років / В. І. Тимошенко // Малинщина. Нариси історії / В. І. Тимошенко. – Житомир : Євенок О. О., 2018. – **Т. 1.** – С. 161–176.

2109. Тимошик М. С. Його бій за державність : документ.-публіцист. оповідь [про Івана Огієнка] / М. С. Тимошик. – Київ : Наша культура і наука, 2017. – 373 с. : іл. – Резюме англ., нім.

Зі змісту: Від автора. – С. 7–10 ; Кандидат у депутати парламенту. – С. 39–41 ; Приват-доцент і професор. – С. 41–54 ; Ректор університету. – С. 54–65 ; Міністр двох міністерств. – С. 65–80 ; Головноуповноважений уряду УНР. – С. 80–82 ; Міністр в екзилі. – С. 83–97. ; **Іменний покажчик.** – С. 345–351 ; **Бібліографія праць проф. Миколи Тимошика про Івана Огієнка (митрополита Іларіона).** – С. 357–372.

Примірник НБУВ з дарчим написом від авт.

2110. Тинченко Я. Ю. Армии Украины 1917–1920 годов / Я. Тинченко ; худож. Д. Шевчук. – Москва : Восточ. горизонт, 2002. – 140 с. : іл. – (Серия "Униформа армий мира") (Библиотека журнала "Техника – молодежи"). – Бібліогр.: с. 137–140.

2111. Тинченко Я. Ю. Військово-морські сили України, 1917–1921 / Я. Тинченко ; худож. Б. Піргач. – Київ : Темпора, 2012. – 114, [12] с. : фот., іл. – (Militaria Ucrainica). – Бібліогр.: с. 110–114.

2112. Тинченко Я. Ю. Герої українського неба / Я. Тинченко ; худож. Т. Штик. – Київ : Темпора, 2010. – 192, [4] с. : фот., іл. – (Militaria Ucrainica). – На обкл. назва: Герої українського неба. Пілоти визвольної війни, 1917–1920 рр.

2113. Тинченко Я. Ю. Нагородна справа урядів Української Народної Республіки, 1917–1992 : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.06 / Я. Ю. Тинченко ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2016. – 18 с.

2114. Тинченко Я. Ю. Офіцерський корпус Армії Української Народної Республіки (1917–1921) : [у 2 кн.] / Я. Ю. Тинченко. – Київ : Темпора, 2007–2011.

Кн. 1 : [Біографічний довідник]. – 2007. – 535 с. : іл.

Довідник містить відомості більш як про тисячу генералів та старшин Армії УНР, а також командирів армійських з'єднань Армії Української Держави гетьмана П. Скоропадського. Ілюстрований матеріал зібраний в архівах України, Польщі, Росії та у приватних колекціях.

2115. Тинченко Я. Ю. Офіцерський корпус Армії Української Народної Республіки (1917–1921) : [у 2 кн.] / Я. Ю. Тинченко. – Київ : Темпора, 2007–2011.

Кн. 2. – 2011. – 422 с. : іл.

Зі змісту: Старшинський корпус Української армії у 1917–1924 рр. – С. 59–156 ; Підготовка власного старшинського корпусу Армії УНР. – С. 157–224 ; Військові священики Армії Української Народної Республіки. – С. 225–232 ; Джерела. – С. 233–244 ; Список старшин, зарахованих на дійсну українську військову службу та підвищених до наступних рангів протягом липня 1920 – липня 1923 рр. – С. 245–278 ; Реєстри випускників юнацьких шкіл Армії УНР 1919–1924 рр. – С. 279–290 ; Реєстр нагороджених Хрестом Симона Петлюри за участь у збройній боротьбі за державність України під проводом Головного Отамана Симона Петлюри 1917–1921 рр. – С. 291–334 ; Реєстр нагороджених Воєнним Хрестом 1917–1957 рр. – С. 335–364 ; Реєстр нагороджених військовою відзнакою "Хрест Відродження" в пам'ять 60-ліття Армії УНР. – С. 365–378 ; Іменний покажчик. – С. 379–422.

2116. Тинченко Я. Ю. Під зіркою Давида. Єврейські національні формування в Україні в 1917–1920 роках / Я. Тинченко ; худож. Б. Піргач. – Київ : Темпора, 2014. – 166, [4] с. : іл.,

фот. – (Militaria Ucrainica).

Зміст: Передмова. – С. 4–6 ; Євреї в Російській імператорській армії. – С. 7–11 ; Березень 1917 року: скасування обмежень за релігійною та національною ознакою. – С. 12–15 ; Початок єврейського військового руху у російській армії. – С. 16–21 ; Створення союзів євреїв-воїнів. – С. 22–25 ; Єврейські військові конференції і з'їзди. – С. 26–29 ; Невдачі на шляху створення єврейських формувань. – С. 30–34 ; Перші єврейські військові формування. – С. 35–38 ; 1-й та 2-й Загальноросійські з'їзди євреїв-воїнів. – С. 39–40 ; Як загинув Олександр Віленкін. – С. 41–44 ; Доля Петроградського союзу євреїв-воїнів, подвиг Каннегісера. – С. 45–47 ; Народження "Єврїди". – С. 48–52 ; Спроби створення єврейських формувань на Румунському фронті. – С. 53–55 ; 1-й Єврейський піхотний батальон. – С. 56–64 ; Одеська єврейська бойова дружина та інші підрозділи на Півдні України взимку – навесні 1918 року. – С. 65–75 ; Відновлення та діяльність Одеської єврейської дружини наприкінці 1918 – навесні 1919 років. – С. 76–79 ; Повернення в Одесу білогвардійців, загибель керівників єврейської дружини. – С. 80–84 ; Єврейська самооборона в інших регіонах України, Росії та Білорусії у 1918–1920 роках. – С. 85–89 ; Євреї в Армії Української Народної Республіки. – С. 90–92 ; Єврейські збройні формування Західної України. – С. 93–95 ; Євреї в австро-угорській армії. – С. 96–97 ; Єврейська міліція та території ЗУНР, доля Львівської міліції. – С. 97–106 ; Війська "Жидівської Народної Республіки". – С. 107 ; Кінно-кулеметна сотня Роттенберга. – С. 108–116 ; "Жидівський пробоевий курінь". – С. 117–129 ; Інші єврейські формування у Галицькій армії. – С. 130–135 ; Пароплан "Руслан", Палестина. – С. 136–139 ; **Додатки:** Старшини та військові урядовці єврейського походження, які служили у Галицькій армії у 1918–1919 роках. – С. 140–150 ; Семен Якерсон з України : [вірш] / Л. Е. Полтава. – С. 151–157 ; **Примітки.** – С. 158–166.

2117. Тинченко Я. Ю. Символи нескореної держави. Нагороди уряду Української Народної Республіки / Я. Тинченко. – Київ : Темпора, 2016. – 212 с. : іл.

Зі змісту: Передмова. – С. 7–15 ; Нагородна справа за часів збройної боротьби за незалежність у 1918–1920 роках : Перші проекти українських нагород (грудень 1917 – 1918 рр.). – С. 16–22 ; Георгіївська дума гетьмана П. Скоропадського. – С. 23–35 ; Відзнаки Директорії та нагороджені ними у 1919 році. – С. 36–42 ; Бойові відзнаки та медалі "Республіки". – С. 43–50 ; Залізний Хрест "За Зимовий похід і бої" : Заснування нагороди. – С. 51–60 ; Нагородження учасників Зимового походу. – С. 61–80 ; Велика рада "Ордена Залізного Хреста". – С. 81–85 ; Доля нагороди та нагороджених нею. – С. 86–92 ; Нагороди міжвоєнного часу : Проекти орденів "Визволення" та "Республіки". – С. 105–112 ; Повстанська медаль. – С. 114–115 ; "Хрест Залізного Стрільця". – С. 115–120 ; Примітки. – С. 196–210.

2118. Тинченко Я. Ю. Українські державні нагороди, 1918–1919 роки: проекти, спроби виготовлення, практика нагородження / Я. Ю. Тинченко // Науковий вісник Миколаївського національного університету ім. В. О. Сухомлинського. Серія: Історичні науки. – Миколаїв, 2013. – **Вип. 34.** – С. 76–83. – Бібліогр. в кінці ст.

2119. Тичка Г.-М. І. Українські національно-визвольні змагання у творчості Анрі Граппена / Г. Тичка // Наукові зошити історичного факультету Львівського університету ім. Івана Франка : зб. наук. пр. – Львів, 2016. – **Вип. 17.** – С. 168–178. – Бібліогр. в підрядк. прим.

2120. Тишкевич Р. К. Сарненщина в роки визвольних змагань 1917–1921 років / Р. К. Тишкевич // Сарни : іст.- краєзнав. нарис / Р. К. Тишкевич. – Рівне, 2016. – С. 43–52.

2121. Ткаченко А. О. Правове регулювання банківської діяльності в період державотворчих пошуків на території України у 1917–1921 рр. : автореф. дис. ... канд.

юрід. наук : 12.00.01 / А. О. Ткаченко ; НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – Київ, 2012. – 20 с.

2122. Ткаченко А. О. Український державний банк в умовах революції 1917–1920 рр. / А. О. Ткаченко // Правова держава : щорічник наук. пр. / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – Київ, 2011. – **Вип. 22.** – С. 119–125. – Бібліогр. в кінці ст.

2123. Ткаченко І. В. До питання реалізації національних засад розвитку культури, освіти і науки в Україні у період 1917–1918 років / І. В. Ткаченко // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2014. – **Вип. 81.** – С. 26–30. – Бібліогр. в кінці ст.

2124. Ткачов С. І. Розв'язання проблеми громадянського виховання особистості у поглядах українських педагогів за часів УНР (1917–1919 рр.) / С. І. Ткачов // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах : зб. наук. пр. / Класич. приват. ун-т. – Запоріжжя, 2013. – **Вип. 31.** – С. 90–95. – Бібліогр. в кінці ст.

2125. Ткачов С. І. Упровадження національно-патріотичних засад громадянськості у вітчизняній освітній практиці в період УНР (1917–1919 рр.) / С. І. Ткачов // Актуальні проблеми державного управління, педагогіки та психології : зб. наук. пр. / Херсон. нац. техн. ун-т. – Херсон, 2013. – **Вип. 2.** – С. 425–430. – Бібліогр. в кінці ст.

2126. Ткачук О. В. Альтернативні підходи консервативних сил щодо перспектив національного поступу України в революційну добу 1917–1920 рр. / О. Ткачук // Науковий вісник Чернівецького університету. Серія: Історія. Політичні науки. Міжнародні відносини. – Чернівці, 2014. – **Вип. 702/703.** – С. 55–59. – Бібліогр. в кінці ст.

2127. Ткачук О. В. Відозва "Чого хочуть православні українці в своєму житті" як джерело до вивчення історії українського церковно-православного руху 1917–1921 рр. / О. В. Ткачук // Шевченківська весна : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів та молодих вчених, присвяч. 60-річчю Великої Перемоги / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2005. – **Вип. 3, ч. 1.** – С. 140–142.

2128. Ткачук О. В. Всеукраїнська Православна Церковна Рада: створення та діяльність / О. В. Ткачук // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2006. – **№ 83.** – С. 88. – Бібліогр. в кінці ст.

2129. Ткачук О. В. Джерела та історіографія українського церковно-православного руху (1917–1921 рр.) / О. В. Ткачук // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2005. – **№ 77/79.** – С. 48–51. – Бібліогр. в кінці ст.

2130. Ткачук О. В. Діяльність інструкторів Всеукраїнської православної церковної ради по організації українських православних парафій / О. В. Ткачук // Часопис української історії : зб. наук. ст. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2005. – **Вип. 3.** – С. 102–108.

2131. Ткачук О. В. Українська Православна Церква: шляхи відродження (до історії українського церковно-православного руху, 1917–1921 рр.) / О. Ткачук // Проблеми історії та історіографії України : програма і матеріали наук.-практ. конф., присвяч. 15-річчю з Дня Незалежності України, 5 квіт. 2006 р. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2006. – С. 69–73. – (День науки історичного факультету / Секція каф. історії для гуманітар. ф-тів). – Бібліогр. в кінці ст.

2132. Ткачук О. В. Український церковно-православний рух 1917–1920 років / О. В.

Ткачук // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2004. – № 74/76. – С. 165–168.

2133. Ткачук О. В. Український церковно-православний рух 1917–1921 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / О. В. Ткачук ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2006. – 19 с.

2134. Ткачук П. П. Бойові дії артилерійських полків Галицької армії на фронтах польсько-української та більшовицько-української воєн / П. П. Ткачук, Л. П. Кривизюк // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність / НАН України, Ін-т українознавства ім. Івана Крип'якевича. – Львів, 2012. – **Вип. 21.** – С. 760–775. – Бібліогр. в підрядк. прим.

2135. Ткачук П. П. Відродження українського капеланства та його виховна роль у період визвольних змагань 1917–1918 років / П. Ткачук // Воєнна історія. – 2008. – № 6. – С. 53–59. – Бібліогр. в кінці ст.

2136. Ткачук П. П. Організація артилерійських частин та їх бойова діяльність по захисту української державності, 1917–1920 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 20.02.22 / П. П. Ткачук ; Нац. акад. оборони України. – Київ, 2004. – 19 с.

2137. Ткачук П. П. Проблема співпраці з артилерією в українській авіації у 1917–1920 рр. / П. П. Ткачук, А. І. Харук // Військово-науковий вісник / Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – Львів, 2018. – **Вип. 30.** – С. 127–135. – Бібліогр. в кінці ст.

2138. Ткачук П. П. Сухопутні війська України доби революції 1917–1921 рр. / П. Ткачук ; НАН України, Ін-т українознавства ім. Івана Крип'якевича [та ін.]. – Львів : ЛІСВ, 2009. – 311 с. – Бібліогр.: с. 270–309.

Зі змісту: **Розд. 1.** Історіографія і джерела. – С. 8–14 ; **Розд. 5.** Організаційна структура, озброєння, тактика і стратегія сухопутних військ: 1. Піхота. – С. 98–122 ; 2. Кіннота. – С. 122–135 ; 3. Артилерія. – С. 136–196 ; 4. Броневі війська. – С. 196–205 ; 5. Інженерно-технічні частини. – С. 205–210 ; 6. Воєнно-політичні концепції урядів та стратегія армій України у 1917–1921 рр. – С. 210–219 ; **Розд. 6.** Формування морально-бойових якостей особового складу сухопутних військ: 1. Принципи, форми, методи виховання і вишколу. – С. 220–236 ; 2. Армійське духовенство та його виховна діяльність. – С. 236–264.

2139. Ткачук П. П. Участь Романа Дашкевича у зміцненні артилерійських підрозділів Армії УНР / П. П. Ткачук // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2003. – № 474. – С. 13–18. – Бібліогр. в кінці ст.

2140. Тлуцак Ю. М. Формування української правової традиції у сфері оподаткування та її втілення в розбудові національної державності, 1917–1920 рр. : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / Ю. М. Тлуцак ; Нац. ун-т внутріш. справ. – Харків, 2004. – 20 с.

2141. Токарчук О. В. Демократія як чинник формування економічної незалежності УНР у працях С. Шелухіна / О. В. Токарчук // Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. Серія 18: Економіка і право. – Київ, 2012. – **Вип. 18.** – С. 150–155. – Бібліогр. в кінці ст.

2142. Толокньов І. В. Залізничний транспорт України в період Першої світової війни (1914–1918 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / І. В. Толокньов ; Київ. нац. ін-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2001. – 19 с.

- 2143. Томашівський С. Т.** Листування з Іваном Крип'якевичем (лютий 1906 – червень 1930 рр.) / С. Т. Томашівський ; упоряд. Н. Халак ; наук. ред. І. Б. Гирич ; НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського, Львів. від-ня. – Львів, 2015. – 144 с. – (Львівські історичні праці. Джерела ; вип. 5) (Епістолярій Степана Томашівського)
- 2144. Томин Ю.** Український інтеграційний рух [Буковини та Бессарабії] у національній політиці Румунського королівства (1918–1927 рр.) / Ю. Томин, В. Кройтор // Україна соборна : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2005. – **Вип. 2, ч. 1.** – С. 161–173. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2145. Томюк І. М.** Галицька армія у боротьбі за державність і соборність України (1918–1920) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 20.02.22 / І. М. Томюк ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". – Львів, 2004. – 20 с.
- 2146. Торопцева А. І.** Відображення постатей П. Скоропадського та С. Петлюри у мемуарах Шарля Дюброя / А. І. Торопцева // Вісник Луганського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історичні науки. – Луганськ, 2016. – **№ 8.** – С. 119–125.
- 2147. Торопцева А. І.** Відображення у мемуарах Шарля Дюброя ["Два роки в Україні (1917–1919)"] українського менталітету та правосвідомості як рушійного фактору у процесі становлення державності України (1917–1919 рр.) / А. І. Торопцева // Український історичний збірник / НАН України, Ін-т історії України, Рада молодих вчених. – Київ, 2017. – **Вип. 19.** – С. 385–395. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 2148. Торопцева А. І.** Україна та українці очима Шарля Дюброя : джерелознавчий аналіз мемуарів "Deux années en Ukraine (1917–1919)" : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.06 / А. І. Торопцева ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2017. – 19 с.
- 2149. Трач Н.** Українська правнича термінологія в добу Центральної Ради, Директорії та Гетьманату / Н. Трач // Науковий вісник Чернівецького університету. Серія: Слов'янська філологія. – Чернівці, 2013. – **Вип. 697/699.** – С. 190–198. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2150. Трачук О. В.** Основні підходи сучасної вітчизняної історичної науки щодо вивчення українських політичних партій доби національно-визвольної революції 1917–1920 рр. / О. Трачук // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2008. – **Вип. 39.** – С. 258–269. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2151. Трембіцький А. М.** Громадсько-просвітницька діяльність Євфимія Сіцінського в період визвольних змагань (1917–1920 рр.) / А. М. Трембіцький // Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – Тернопіль, 2003. – **Вип. 3.** – С. 265–268.
- 2152. Трембіцький А. М.** Іван Васильківський про Українську революцію 1917–1921 рр. : [спогади учасника бою під Крутами] / А. М. Трембіцький // Хмельницькі краєзнавчі студії : наук.-краєзнав. зб. / НАН України, Ін-т історії України, Центр дослідж. історії Поділля [та ін.]. – Хмельницький, 2019. – **Вип. 19.** – С. 205–218. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2153. Трембіцький А. М.** Перебіг життя та освітньої діяльності Володимира Чехівського : (за матеріалами держ. архіву Вінниц. обл.) / А. М. Трембіцький // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2010. – **Вип. 3.** – С. 348–353. – Бібліогр. в кінці ст.

- 2154. Трембіцький А. М.** Подолянин Іван Розгін про Національну революцію 1917–1921 рр. на Поділлі / А. М. Трембіцький, Л. А. Іваневич // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2012. – **Вип. 5.** – С. 454–466. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2155. Трембіцький А. М.** Симон Петлюра в спогадах Віктора Приходька / А. М. Трембіцький, А. А. Трембіцький // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2013. – **Вип. 6.** – С. 140–148. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2156. Трембіцький А. М.** Чернівці в роки визвольних змагань 1917–1921 рр. за спогадами Володимира Левицького: хроніка подій / А. Трембіцький // Перша Чернівецька наукова історико-краєзнавча конференція, присвячена 100-річчю Української революції, 1917–1921 рр., 6 жовтня 2017 р. / Чернівець. райдержадмін. Вінниц. обл. [та ін.]. – Вінниця, 2017. – С. 149–158. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2157. Тригуб О. П.** Православна церква на Миколаївщині (1917–1954 рр.) / О. П. Тригуб // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2005. – **№ 3.** – С. 109–131. – Бібліогр. в кінці ст.
Доба революції. – С. 109–115.
- 2158. Троханяк О. С.** Бережанщина в роки Першої світової війни та Української революції (1914–1921 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.0 / О. С. Троханяк ; Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці, 2011. – 20 с.
- 2159. Труба Р.** Діяльність Омеляна Терлецького у таборах для військовополонених українців у Німеччині 1916–1919 рр. / Р. Труба // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – Тернопіль, 2013. – **Вип. 1, ч. 2.** – С. 96–102. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2160. Трубчанінов С. В.** Історико-географічне вивчення повстанського руху в Наддніпрянській Україні: постановка проблеми / С. В. Трубчанінов // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2006. – **Т. 16.** – С. 94–102. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2161. Тупиця О. Л.** Катеринослав у часи махновщини: "вільне місто" чи арена громадянської війни / О. Л. Тупиця // Наддніпрянська Україна: історичні процеси, події, постаті : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2005. – **Вип. 3.** – С. 54–59. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2162. Турченко Г. Ф.** Махновський рух і українська ідея / Г. Ф. Турченко // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2017. – **Вип. 48.** – С. 99–104. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2163. Турченко Г. Ф.** Перша світова війна й Українська революція під кутом зору синергетики / Г. Ф. Турченко // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2001. – **Вип. 13.** – С. 70–91. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2164. Турченко Г. Ф.** Південна Україна в контексті формування модерної української нації (XIX – початок 20-х рр. XX ст.) : автореф. дис. ... д-ра іст. наук : 07.00.01 / Г. Ф. Турченко ; Дніпропетров. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2006. – 39 с.
- 2165. Турченко Г. Ф.** Південна Україна на зламі епох (1914–1922 рр.) / Г. Ф. Турченко. –

Запоріжжя : Просвіта, 2005. – 323 с. – Бібліогр. в кінці розд.

Зі змісту: **Розд. 2. Доба Центральної ради: Південна Україна чи Новоросія?** : 2.1. Національна мобілізація на Півдні України. – С. 64–73 ; 2.3. Політика Тимчасового уряду щодо Півдня України. – С. 74–78 ; 2.4. Південноукраїнське населення і питання національно-територіальної єдності України. – С. 79–88 ; 2.5. Більшовики і питання про єдність України. – С. 89–91 ; 2.6. Радянські республіки на території Південної України. – С. 92–108 ; 2.7. Південь України в останній період Центральної Ради (лютий – квітень 1918 р.). – С. 109–117 ; 2.8. Національний рух кримських татар і німецькомовної меншини на Півдні. – С. 118–135 ; **Розд. 3. Південний регіон у складі Української Держави П. Скоропадського** : 3.1. Особливості гетьманського режиму на Півдні України. – С. 136–142 ; 3.2. Українізація державного апарату в регіоні. – С. 143–145 ; 3.3. Роль окупаційної адміністрації. – С. 146–147 ; 3.4. Українізація війська на Півдні. – С. 148–151 ; 3.5. Здобутки в царині культури. – С. 152–154 ; 3.6. Опозиція гетьманському режиму та її плани щодо майбутнього регіону. – С. 155–159 ; 3.7. Німецькомовна національна меншина Півдня. – С. 160–163 ; 3.8. Кримськотатарський рух і проблема Криму. – С. 164–167 ; 3.9. Проблема кордонів з РСФРР і Румунією. – С. 168–186 ; **Розд. 4. Південноукраїнські землі в період Директорії УНР** : 4.1. Антигетьманське повстання в контексті українського націотворення. – С. 187–192 ; 4.2. Спроби Антанти зберегти гетьманський режим. – С. 193–197 ; 4.3. Російська контрреволюція на Півдні ; 4.4. Встановлення влади Директорії на південноукраїнському Правобережжі. – С. 201–210 ; 4.5. Боротьба за південне Лівобережжя і Крим. – С. 210–217 ; 4.6. Перші спроби порозуміння з Антантою. – С. 218–221 ; 4.7. Еволюція взаємин УНР і Антанти. – С. 222–238 ; **Розд. 5. Питання про статус Південної України в політичній боротьбі 1919–1922 рр.** : 5.1. Південь у складі УСРР 1919 р.: інтеграція по більшовицьки. – С. 239–248 ; 5.2. Південноукраїнський регіон в політиці генерала А. Денікіна. – С. 249–254 ; 5.3. Південь України в Політиці П. Врангеля. – С. 255–267 ; 5.4. Махновське середовище й українська ідея. – С. 267–277 ; 5.5. Закріплення за Південною Україною радянського статусу (1920–1922 рр.). – С. 278–299 ; **Висновки.** – С. 300–304 ; **Іменний покажчик.** – С. 305–312 ; **Географічний покажчик.** – С. 313–323.

2166. Турченко Ф. Г. Микола Міхновський: життя і слово / Ф. Г. Турченко. – Київ : Генеза, 2006. – 320 с. : іл. – Тит. арк. парал. англ.

Зі змісту: Микола Міхновський і створення Української Центральної Ради. – С. 205–222 ; Міхновський у боротьбі за українську армію. – С. 223–246 ; Липень 1917 – травень 1918 рр. : вимушена пауза. – С. 247–252 ; Микола Міхновський у 1918 – на початку 1919 року. – С. 253–268.

2167. Турченко Ф. Г. Південна Україна: модернізація, світова війна, революція (кінець XIX ст. – 1921 р.) / Ф. Г. Турченко, Г. Ф. Турченко. – Київ : Генеза, 2003. – 303 с. – Бібліогр. в кінці розд. – Імен. покажч.: с. 282–290. – Геогр. покажч.: с. 291–303.

Зі змісту: [Розд.] **3. 1917–1918 рр. Південна Україна чи Новоросія?:** Тимчасовий уряд і Південна Україна. – С. 127–149 ; Більшовицька Росія і Південь України. – С. 150–178 ; [Розд.] **4. Південь України і провал радянських планів європейської революції в 1919 р.:** очікування європейської революції. – С. 179–184 ; Більшовики й Угорська революція. – С. 185–190 ; Спроби воєнної інтервенції в Румунію і Угорщину. – С. 191–199 ; Повстання М. Григорієва і зрив революційного походу за Захід. – С. 199–211 ; Зміна воєнно-стратегічної обстановки на Півдні України і падіння Радянської Угорщини. – С. 211–222 ; [Розд.] **5. 1919–1921 рр. Кінець "регіону свободи"? Південноукраїнське селянство і крах денікінського фронту.** – С. 223–237 ; Залізом, кров'ю і голодом. – С. 237–253 ; Продовження дискусії про статус Півдня України. – С. 253–270.

2168. Турчин Я. Б. Основні елементи механізму стримувань і противаг у системі

державної влади у конституційному проекті УНР Отто Ейхельмана / Я. Б. Турчин // Наукові праці. Серія: Державне управління / Чорномор. держ. ун-т ім. Петра Могили. – Миколаїв, 2010. – Т. 125, вип. 112. – С. 94–99.

2169. Турчин Я. Б. Отто Ейхельман: постать на зламі століть. Політологічний дискурс : монографія / Я. Б. Турчин ; [передм.] В. М. Денисенка ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2010. – 519 с. – Бібліогр.: с. 379–406.

Зі змісту: Генеза української політичної думки: діалог кризь століття : [передмова] / В. М. Денисенко. – С. 7–9 ; **Розд. 1. Суспільно-політичні погляди та державницькі ідеали О. Ейхельмана: особливості формування та еволюції:** § 4. Основні напрямки наукових досліджень О. Ейхельмана. – С. 89–100 ; **Розд. 2. Ідея української державності у світогляді О. Ейхельмана: передумови становлення, особливості й перспективи розвитку:** § 1. Політико-правові підстави української державності та основні етапи національно-визвольної боротьби. – С. 101–131 ; § 2. Сутність радянського режиму кризь призму українсько-російських взаємин. – С. 132–152 ; § 4. О. Ейхельман про основні складові процесу розбудови української державності. – С. 164–172 ; **Розд. 3. Концепція українського державного будівництва у працях О. Ейхельмана:** § 1. Сутність, функції та форми державної організації. – С. 173–198 ; § 3. Внесок Отто Ейхельмана у розвиток українського конституціоналізму. – С. 232–248 ; § 4. Відображення демократичних принципів у системі державного правління України. – С. 249–286 ; **Розд. 4. Концептуальні засади федеративного устрою у науковому баченні О. Ейхельмана:** § 1. Система державно-територіального устрою УНР та її специфіка. – С. 300–319 ; **Додатки:** Договір між Українською Державою та Російською Соціалістичною Федеративною Радянською Республікою. – С. 407–409 ; Проект Правительственной Комісії по виробленню Конституції Української Держави "Основний Державний Закон Української Народної Республіки". – С. 412–438 ; Проект Конституції (основних державних законів) Української Народної Республіки. – С. 439–519.

2170. Турчин Я. Б. Сергій Шелухін про причини поразки боротьби українського народу за національну державність в 1917–1920 рр. / Я. Б. Турчин // Українська національна ідея: реалії та перспективи розвитку : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т українознавства ім. Івана Крип'якевича. – Львів, 2002. – Вип. 13. – С. 179–191.

2171. Турчин Я. Б. Суспільно-політичні погляди та державотворчі ідеали С. Шелухіна : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.01 / Я. Б. Турчин ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Львів, 2005. – 19 с.

2172. 1918 год на Украине : [спогади] / сост., науч. ред., предисл. и коммент. С. В. Волкова. – Москва : Центрполиграф, 2001. – 414 с. – (Россия забытая и неизвестная. Белое движение ; т. 5).

Зміст: **Розд. 1. События конца 1917-го – начала 1918 года ;** Корниловцы в Киеве / [С. В. Волков]. – С. 13–15 ; Чугуевское военное училище 1916–1917 годов / Б. Д. Сырцов. – С. 15–22 ; Первые жертвы большевистского массового террора / П. Л. Стефанович. – С. 22–26 ; Трагедия Украины (из пережитого в Киеве в 1918 году) / Н. М. Могиланский. – С. 27–76 ; Из киевских воспоминаний / А. А. Гольденвейзер. – С. 77–84 ; **Розд. 2. Весна – лето 1918 года ;** На Украине в 1918 году / А. С. Лукомский. – С. 85–111 ; В зоне немецкой оккупации весной 1918 года. – С. 112–116 ; Как началась "Южная армия" / Г. Н. Лейхтенбергский. – С. 116–141 ; **Розд. 3 Оборона Киева от петлюровцев в ноябре – декабре 1918 года ;** Киевская эпопея 1918 года / В. С. Хитрово. – С. 142–157 ; В Киеве в конце 1918 года / М. А. Нестерович-Берг. – С. 157–168 ; Киев – Севастополь via Германия – Англия, 1918–1919 / И. И. Бобарыков. – С. 169–194 ; Киевская эпопея (ноябрь – декабрь 1918 года) / Р. Б. Гуль. – С. 194–233 ; **Розд. 4. Русские добровольческие отряды осенью 1918 года ;** Отдельный Полтавский добровольческий батальон в боях на Украине. –

С. 234–245 ; "Полтавський бой" 27 листопада 1918 року / *В. Е. Милорадович*. – С. 245–263 ; Старобельці / *П. Мирошниченко*. – С. 263–268 ; **Розд. 5. Катеринославський похід** ; Катеринославський похід / *В. Гуреев*. – С. 269–286 ; Катеринославський похід / *Г. Г. Сакович*. – С. 286–294 ; О Катеринославському поході / *И. В. Лабинський*. – С. 294–300 ; **Розд. 6. События в Одессе** ; Из Петрограда через Москву, Париж и Лондон в Одессу / *В. И. Гурко*. – С. 301–348 ; С генералом А. В. Шварцем в Одессе (осень 1918-го – весна 1919 года) / *Я. И. Кефели*. – С. 348–367 ; Осень 1918 года на Украине / *В. А. Маевский*. – С. 368–376 ; Коментарии. – С. 379–412.

2173. Тюрменко І. Боротьба за утвердження української національної школи в 1917–1920 рр. / І. Тюрменко // *Україна ХХ століття: культура, ідеологія, політика* : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2004. – **Вип. 7**. – С. 271–287. – Бібліогр. в кінці ст.

2174. Тютенко Р. В. Гайдамацький кіш Слобідської України (грудень 1917 р. – грудень 1919 р.) / Р. В. Тютенко // *Український визвольний рух* : наук. зб. / НАН України, Ін-т українознавства ім. Івана Крип'якевича [та ін.]. – Львів, 2013. – **Зб. 18**. – С. 59–84.

2175. Тютенко Р. В. Соціальний портрет офіцера українських армій періоду національної революції (1917–1921 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 20.02.22 / Р. В. Тютенко ; М-во оборони України, Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного [та ін.]. – Львів, 2018. – 20 с.

2176. Тютюнник Ю. Й. Записки генерал-хорунжого / Ю. Тютюнник. – Київ : Кн. Роду, 2008. – 312 с.

Зміст: Звоєваний, але не зламаний / *І. Ольховський*. – С. 3–16 ; **[Ч. 1]. Революційна стихія:** Перший сімферопольський полк ім. Гетьмана Петра Дорошенка. – С. 18–31 ; Другий Всеукраїнський військовий з'їзд. Перший універсал. – С. 32–46 ; Творимо!. – С. 47–62 ; Звенигородський кіш вільного козацтва. – С. 63–72 ; Повстанча стихія. – С. 73–92 ; **[Ч. 2]. Зимовий похід, 1919–1920 рр.:** Передне слово. – С. 94–95 ; Розд. 1 – Розд. 8. – С. 96–210 ; **[Ч. 3]. З поляками проти України:** Українське полонфільтрство (замість вступу). – С. 212–220 ; 1. Напередодні еміграції. – С. 221–233 ; 2. Поляки грабують – французи цікавляться. – С. 234–242 ; 3. Партизансько-повстанчий штаб. – С. 243–252 ; 4. Отаманія і провокація. – С. 253–262 ; 5. За кулісами дипломатичної комедії. – С. 263–271 ; 6. В колі інтриг. – С. 272–281 ; 7. Так поляки виконують Ризький договір. – С. 282–291 ; Поляки линяють. – С. 292–300 ; Поляки продовжують руйнувати Україну. – С. 301–309.

2177. Україна в євроінтеграційних процесах : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. проф.-виклад. складу, 17–18 лют. 2007 р., Київ / Київ. міжнар. ун-т [та ін.]. – Київ, 2007. – 431 с. – (Проблеми державного будівництва в Україні ; вип. 13). – Бібліогр. в підрядк. прим.

Зі змісту: Держави Антанти й українські визвольні змагання 1917–1921 рр. / *О. Г. Доценко*. – С. 61–70 ; Події української історії 1917–1919 рр. у мемуарній та епістолярній спадщині Євгена Чикаленка / *І. М. Старовойтенко*. – С. 155–167.

2178. Україна в революційних процесах перших десятиліть ХХ століття : Міжнар. наук.-теорет. конф., 20–21 листоп. 2007 р. / НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса [та ін.]. – Київ, 2008. – 570, [1] с. – Бібліогр. в кінці ст.

Зі змісту: Проблема правотворення Української революції / *О. Л. Копиленко*. – С. 24–48 ; Феномен "Української революції" у суспільно-політичній думці: (спроба історико-політологічного аналізу) / *Т. А. Бевз*. – С. 65–130 ; Становлення

зовнішньополітичної служби України в період державотворчих пошуків 1917 – початку 1920-х рр. : історіографія та археографія проблеми / *Д. В. Веденєєв*. – С. 266–329 ; Націонал-комунізм як політична альтернатива революційної доби, 1917–1920 рр. / *О. М. Любовець*. – С. 439–515 ; Нашадки козацько-старшинських родів на фронтах революції та громадянської війни, 1917–1920 рр. / *В. В. Кривошея*. – С. 515–568.

2179. Україна в революційних процесах перших десятиліть ХХ століття : Міжнар. наук.-теорет. конф., 20–21 листоп. 2007 р. / НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса [та ін.]. – Київ, 2007. – 580, [1] с. – Бібліогр. в кінці ст.

Зі змісту: Новітні тенденції й актуальні проблеми історіографічного освоєння процесів революційної доби 1917–1920 рр. в Україні / *В. Ф. Солдатенко*. – С. 5–24 ; Українська революція: історичне значення та уроки / *В. Ф. Верстюк*. – С. 33–43 ; Досвід та уроки революційної доби (1917–1920 рр.) у побудові незалежної Української держави / *Л. Токар*. – С. 51–59 ; Українська Народна Республіка в контексті глобальної "першої хвилі демократизації" / *В. І. Головченко*. – С. 98–109 ; Українська багатопартійність, 1917–1920 рр. / *О. М. Любовець*. – С. 120–135 ; Проблема соборності України в контексті революційних подій, 1917–1919 рр. / *І. Л. Гошуляк*. – С. 202–216 ; Ідеологічні орієнтації українського селянства в добу революції (1917–1921 рр.) / *В. С. Лозовий*. – С. 277–288 ; М. Міхновський і українізація війська / *М. Горелов*. – С. 298–310 ; Вільне козацтво в Українській національній революції / *С. Полтавець*. – С. 319–328 ; Створення та діяльність вільного козацтва (1917–1918 рр.): історіографія проблеми / *Ф. М. Проданюк*. – С. 338–351 ; Ідеї соборності України в історичних джерелах 1918 р. / *В. І. Пилипів*. – С. 385–397 ; Сучасна історіографія зовнішньополітичної служби українських урядів, 1917–1920 рр. / *Д. В. Веденєєв*. – С. 418–431 ; Участь української інтелігенції в культуротворчих процесах у роки національно-демократичної революції / *Ю. В. Телячий*. – С. 482–489 ; Українські уряди і університетське будівництво у 1917–1920 рр. : законодавчий аспект / *О. М. Завальнюк*. – С. 489–499 ; Проблеми становлення національної освіти в Україні у революційні часи (історико-правовий аспект) / *В. Д. Яремчук*. – С. 499–507 ; Українська революція в долі й творчості Павла Тичини / *Н. І. Миронець*. – С. 512–527 ; Сутність і наслідки революційних процесів в Україні у 1917–1920 рр.: погляд із ХХІ століття / *П. С. Коріненко*. – С. 552–556.

2180. Україна: від самостійності до соборності (22 січня 1918 – 22 січня 1919 рр.) : [зб. ст.] / НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ; редкол.: І. Ф. Курас (голова), [та ін.]. – Київ, 2004. – 285 с. – Бібліогр. в кінці ст.

Зі змісту: Особливості створення армії Української Народної Республіки (січень 1918 – січень 1919 р.) / *О. Д. Левченко*. – С. 113–119 ; Співвідношення зовнішньо- і внутрішньополітичних детермінант розвитку української державності в 1918 р. / *В. Ф. Солдатенко*. – С. 14–27 ; Незалежність України як визначальний чинник національної ідентифікації українців / *В. М. Піскун*. – С. 49–63 ; Павло Скоропадський у державотворчих процесах 1917–1919 років / *Г. В. Папакін*. – С. 143–155 ; Еволюція національних програм українських політичних партій (22 січня 1918 – 22 січня 1919 рр.) / *О. М. Любовець*. – С. 169–183.

2181. Україна і Польща: історичне сусідство : матеріали Міжнар. наук. конф., 17–18 трав. 2012 р. / Ген. консульство Республіки Польща у Вінниці [та ін. ; редкол.: Ю. Зінько (відп. ред.) та ін.]. – Вінниця : Нілан, 2012. – 635 с. : табл. – Текст укр., пол., рос. – Бібліогр. в кінці ст.

Зі змісту: Польсько-українська війна (листопад 1918 – липень 1919 рр.) – трагічна сторінка у взаєминах двох народів / *О. Ружківська*. – С. 364–369 ; Трагічна сторінка з історії українського та польського народів у період діяльності репресивно-каральної системи радянської України на Поділлі у 1918–1923 рр. (за матеріалами

архівної справи Державного архіву Вінницької області) / *С. Сергійчук*. – С. 376–382 ; Еволюція українсько-польських відносин напередодні радянсько-польської війни 1920 року / *Н. Іванова*. – С. 382–392 ; Польсько-українське військо у боротьбі з більшовиками навесні 1920 року (за матеріалами подільських газет) / *В. О. Гандзюк*. – С. 392–398 ; Варшавський договір 1920 р. як спроба порозуміння між Польщею та Україною / *Ю. Хомрійчук*. – С. 398–401 ; Польсько-український договір 1920 року як обумовлена історією необхідність / *П. Поліщук*. – С. 401–406 ; До питання про польсько-український договір 1920 року та його наслідки / *В. Сологуб*. – С. 407–410.

2182. Україна між самовизначенням та окупацією: 1917–1922 роки / авт. кол.: В. Дорнік (керівник), Г. Касьянов, П. Ліб [та ін.] ; голов. упоряд. В. Дорнік ; передм.: Ш. Карнер, В. Дорнік ; вступ. сл. та наук. ред. Р. Пиріг ; пер. з нім. В. Кам'янець ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ : Ніка-Центр, 2015. – 510 с. – Тит. арк. парал. нім. – Бібліогр.: с. 477–500.

Зі змісту: **Розд. 4. в).** Політика Франції щодо України в 1917–1924 рр. / *Г. Ляйдінгер*. – С. 359–379 ; **г).** Політика Об'єднаного Королівства Великої Британії та Ірландії щодо України у 1914–1920 рр. / *В. Дорнік*. – С. 381–398 ; **г).** Політика Сполучених Штатів Америки щодо України в 1914–1919 рр. / *В. Дорнік*. – С. 399–414 ; **д).** Політика Польщі щодо України в 1918–1922 рр. / *Б. Мусял*. – С. 415–428 ; **е).** Екскурс: політика Швейцарії щодо України в 1918 р. / *В. Дорнік, П. Ліб*. – С. 429–437.

2183. Україна: хроніка ХХ століття : довід. вид. / НАН України, Ін-т історії України ; редкол.: В. А. Смолій (голова) [та ін.]. – Київ, 2005–2006.

Рік 1918 / упоряд.: А. П. Гриценко, О. Й. Щусь. – 2005. – 402 с. – Бібліогр. в тексті.

Рік 1919 / упоряд. О. Д. Бойко. – 2005. – 236 с. – Бібліогр. в тексті та с. 231–234.

Рік 1920 / упоряд. О. Михайлова. – 2005. – 311 с. – Бібліогр. в тексті.

Рік 1921 / упоряд. О. Мовчан. – 2006. – 289 с. – Бібліогр. в тексті та с. 287–289.

2184. Україна : антологія пам'яток державотворення Х-ХХ ст. : у 10 т. / редкол.: І. М. Дзюба [та ін.]. – Київ : Вид-во С. Павличко "Основи", 2008–2009.

Т. 7 : Відродження української державності / упоряд., передм. та прим. Д. Павличка. – 2008. – 703 с. – Імен. покажч.: с. 699–703.

Зі змісту: Відродження української державності / *Д. Павличко*. – С. 11–46 ; Самостійна Україна / *М. І. Міхновський*. – С. 86–98 ; Національність і мистецтво / *М. Сріблянський*. – С. 137–146 ; Сучасне політичне положення нації і наші завдання / *Д. Донцов*. – С. 147–174 ; Війна і українці / *С. В. Петлюра*. – С. 176–179 ; Література доби: Олександр Олесь. – С. 542–545 ; Микита Шаповал. – С. 546–549 ; Грицько Чупринка. – С. 638–640 ; Микола Євшан. – С. 652–664 ; Володимир Сосюра. – С. 665 ; Павло Тичина. – С. 666–682 ; Валер'ян Підмогильний. – С. 683–696 ; Тодось Осьмачка. – С. 697–698.

2185. Українська біографістика : зб. наук. пр. Ін-ту біограф. дослідж. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського ; редкол.: В. І. Попик (голова) [та ін.]. – Київ, 1996.

Вип. 15. – 2017. – 384 с. – Бібліогр. в кінці ст.

Зі змісту: Витоки трагедій 1917–1922 років: погляд Максиміліана Волошина / *Л. С. Генералюк*. – С. 58–73 ; Студії Петра Абрамовича (1881–1944) з історії Української революції 1917–1921 рр. на Волині / *С. М. Міщук, К. С. Мацелюх*. – С. 89–104 ; Вплив Української революції 1917–1921 років на долі її натхненників: (на прикладі учасників "Братерства Тарасівців") / *І. І. Стамбол*. – С. 105–121 ; Українська революція 1917–1921 років – історичний рубіж у долях вчених-істориків Одеси / *В.*

В. Левченко. – С. 122–141 ; Актуалізація біографій героїв української минувшини за доби Української революції 1917–1921 рр. на Півдні України / *О. Є. Музичко.* – С. 142–155 ; Публіцистика Сергія Єфремова на шпальтах "Книгаря" (1917–1920 рр.): історико-біографічні аспекти / *С. Г. Іваницька.* – С. 156–180 ; Микола Садовський та його театр у період революційних подій 1917–1919 років у Києві / *А. М. Марченко.* – С. 181–197 ; Участь Петра Стебницького у подіях Української революції 1917–1921 рр. / *І. О. Демуз.* – С. 212–231 ; Мемуарій Української революції (1917–1921 рр): автори та жанри / *Н. І. Любовець.* – С. 260–286 ; Інформаційні ресурси Національної історичної бібліотеки України – джерельна база біографічних досліджень про діячів Української революції 1917–1921 рр. / *С. І. Смілянець.* – С. 350–356 ; Українська революція (1917–1921 роки): історико-біографічний вимір. Тринадцять Біографічні читання / *Т. В. Колярова.* – С. 357–368.

2186. Українська дипломатична енциклопедія : у 2 т. / Л. В. Губерський. – Київ : Знання України, 2004. – 2 т.

2187. Українська дипломатична енциклопедія : у 5 т. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т міжнар. відносин ; за заг. ред. Д. В. Табачника. – Харків : Фоліо, 2013. – 5 т.

2188. Українська дипломатія: перші кроки на міжнародній арені : каталог виставки арх. док. та раритет. вид. / Держкомархів України, УНДІАСД, ЦДАВО України [та ін.] ; упоряд.: І. Матяш [та ін.]. – Київ, 2006. – 36 с.

2189. Українська політична еміграція, 1919–1945 : документи і матеріали / НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса ; Центр. держ. архів громад. об-нь України ; упоряд.: В. С. Лозицький (керівник), О. С. Онищенко [та ін.] ; редкол.: Ю. А. Левенець (співголова), В. А. Смолій (співголова) [та ін.]. – Київ : Парламент. вид-во, 2008. – 925 с.

Зі змісту: "Антибільшовицька позиція об'єднує всю українську еміграцію..." : [передмова] / *А. Кентій, В. Лозицький.* – С. 5–58 ; Документи : 1919–1921 рр. – С. 59–111. ; Примітки. – С. 876–879 ; Іменний покажчик. – С. 881–893 ; Перелік документів і матеріалів. – С. 881–924.

Представлені документи про державні, суспільно-політичні та військові аспекти діяльності української політичної еміграції переважно на європейських теренах із фондів ЦДАГО України, колекції документів "Українського музею в Празі", фондів ЦК Компартії України та Компартії Західної України, використано фотодокументи ЦДАК України ім. Г. С. Пшеничного (зокрема світлини громадсько-політичних діячів доби Української революції). Особливу цінність становлять примітки (с. 797–875), у яких подано докладні біографічні відомості про діячів доби революції та в екзилі, політичні партії, державні органи.

2190. Українська революція 1917–1920 рр. у листівках та газетах : із фондів Держ. арх. Сумської обл. : іст.-док. вид. / авт.-упоряд. Г. М. Іванущенко ; Сумська обл. орг. Нац. спілки краєзнавців України, Держ. арх. Сумської обл. – 2-ге вид., доопрац. – Суми : Мрія, 2016. – 88 с. : іл. – Бібліогр.: с. 6.

Зміст: Передмова. – С. 3–6 ; Вибори до Установчих зборів та місцевих органів влади. – С. 7–18 ; Листівки періоду Центральної Ради. – С. 19–32 ; Листівки періоду Української Держави. – С. 33–34 ; Листівки періоду Директорії УНР. – С. 35–44 ; Білогвардійські листівки. – С. 45–46 ; Радянські листівки. – С. 47–71 ; Газети 1917–1920 рр. – С. 71–87.

2191. Українська революція 1917–1921 років: погляд із сьогодення : [матеріали Міжнар.

наук. конф., Київ, 25 квіт. 2012 р.] / Укр. ін-т нац. пам'яті, Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка ; редкол.: В. М. Литвин (голова), Л. В. Губерський, В. Ф. Солдатенко [та ін.]. – Київ, 2013. – 654 с. – Бібліогр. в кінці ст.

Зі змісту: Революція і проблеми соборності України: історичні уроки і сучасність / В. М. Литвин. – С. 15–28 ; Революційний досвід України 1917–1920 рр. в історіографічному дискурсі / В. Ф. Солдатенко. – С. 29–43 ; Національні рухи та національна політика Російської імперії в Україні напередодні революційних подій, 1917 р. / О. П. Реєнт. – С. 44–56 ; Проблема спадкоємності української державності / Б. І. Андрусихин. – С. 57–67 ; Ставлення загальноросійських партій до Українського визвольного руху після Лютневої революції 1917 р. / О. М. Любовець. – С. 129–138 ; Трансформація Товариства українських поступовців в Українську партію соціалістів-федералістів (березень – червень 1917 р.) / В. В. Стрілець. – С. 139–148 ; "Революція" у політичному дискурсі В. Вернадського / Т. А. Бевз. – С. 184–194 ; В'ячеслав Липинський про деякі уроки Української революції 1917–1920 рр. / І. Л. Гошуляк. – С. 195–200 ; Траєкторія пам'яті: Михайло Грушевський, Володимир Винниченко та Симон Петлюра в національній пам'яті / В. І. Огієнко. – С. 201–213 ; Влада і суспільство: ставлення киян до денікінського режиму (верес.-груд. 1919 р.) / О. Д. Бойко. – С. 232–242 ; Містечко Бар: подієва історія 1917–1921 рр. / В. В. Скальський. – С. 243–249 ; Участь громадських виконавчих комітетів у вирішенні продовольчих питань на Лівобережній Україні / І. В. Букіна. – С. 279–285 ; Націоналізація в Російській армії: польський та український складники (берез.-лип. 1917 р.) / Г. П. Савченко. – С. 286–300 ; Українська революція очима полонених вояків-українців російської армії на заключному етапі Першої світової війни / І. В. Срібняк. – С. 338–344 ; Wojna polsko-bolszewicka 1919/1920 roku – zagys działań na Ukrainie 60 pułku piechoty oraz 17 pułku ułanów Wielkopolskich / E. Śliwiński. – С. 345–368 ; Євген Коновалець: штрихи до військово-політичного портрету / Л. С. Герасименко. – С. 394–402 ; Особливості відображення у сучасній науковій думці та суспільній свідомості історії зовнішньополітичної служби України 1917–1920 рр. / Д. В. Веденєєв. – С. 403–418 ; Проблема міжнародного визнання української державності в 1917–1921 роках / В. І. Сергійчук. – С. 419–425 ; Поза межами можливого: українська дипломатія в боротьбі за незалежну державу (1917–1920 рр.) / В. І. Головченко. – С. 426–436 ; Підтримка Туреччиною державницьких устремлінь українського народу в період Першої світової війни / Б. В. Сергійчук. – С. 437–447 ; Представницькі інституції у системі Державного центру УНР в екзилі / В. М. Яблонський. – С. 519–531 ; Освіта у політиці урядів України періоду революційної доби (1917–1920 рр.) / Д. Ф. Розовик. – С. 540–546 ; Українська держава як вирішальний чинник творення і розвитку національної університетської освіти у 1917–1920 рр. / О. М. Завальнюк. – С. 547–554 ; Науково-освітнє життя України доби національно-визвольних змагань у висвітленні ЛНВ (1917–1919 рр.) / Н. В. Кузіна. – С. 576–583 ; Дослідження історії Української революції 1917–1921 років на кафедрі новітньої історії України Київського національного університету ім. Т. Шевченка / А. Г. Слюсаренко. – С. 584–592 ; Українська революція 1917–1921 рр. як чинник демонтажу Російської та Австро-Угорської імперій / Я. С. Калакура. – С. 593–604 ; Конституційний процес в Україні у 1917–1921 рр.: сучасна історіографія / А. М. Пижик, Ю. А. Слюсаренко. – С. 605–617 ; Аграрна політика урядів А. Денікіна та П. Врангеля у висвітленні радянської історіографії (1960 – перша половина 1980-х рр.) / С. В. Корноненко. – С. 618–629 ; Державотворення та правотворення доби Української революції 1917–1921 рр. у новітніх дослідженнях правознавців / М. В. Капелюшина. – С. 630–639 ; Українські державотворчі процеси 1917–1920 років у науковому доробку істориків права: досягнення та перспективи дослідження / А. В. Красницький. – С. 640–649.

2192. Українська революція 1917–1921 років у волянсіях : зб. док. / Історико-культуролог. т-во "Герої Крут" ; уклад. О. М. Надтока. – Київ : Інформ.-аналіт. агентство, 2018. – 281 с. : іл. – До 100-річчя бою під Крутами. – Бібліогр. в підрядк. прим.

Зміст: **Передмова** / О. М. Надтока. – С. 4–9 ; Революційна доба у сприйнятті її сучасників-українців : на прикладі листівок 1917–1921 рр. / О. М. Надтока. – С. 10–

42 ; **Документи**. – С. 43–197 ; Науково-довідковий апарат: Коментарі. – С. 198–245 ; **Іменний покажчик**. – С. 246–251 ; **Географічний покажчик**. – С. 252–258 ; Колекція та видання, використані при підготовці ілюстрацій. – С. 259–260 ; Список скорочень: Список умовних скорочень. – С. 261–263 ; Список скорочень, які використовуються в документах. – С. 264 ; **Хронологічний перелік документів**. – С. 265–271 ; Додатки. Ілюстрації. – С. 272–281.

2193. Українська революція 1917–1921 рр. на сторінках журналів ”Визвольний шлях” та ”Український історичний журнал” (1991–2016) : бібліогр. покажч. / Нац. б-ка України ім. Ярослава Мудрого ; [упоряд.: О. О. Галганова, О. А. Рожнятовська ; за участю Т. М. Заморіної ; наук. ред. В. О. Кононенко]. – Київ, 2018. – 80 с.

2194. Українська революція 1917–1921 рр.: подвиг героїв Крут : матеріали наук. читань (24 січ. 2008 р.) / Укр. ін-т нац. пам'яті, НАН України, Ін-т історії України, Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя ; відп. ред. В. Ф. Верстюк. – Київ : Вид-во ім. О. Теліги, 2008. – 173 с. – Бібліогр. в кінці ст.

Зміст: Вступне слово / *Н. А. Романова*. – С. 3–4 ; Вступне слово / *В. М. Хоменко*. – С. 5–7 ; Проголошення незалежності УНР: історичне значення / *В. Ф. Верстюк*. – С. 8–20 ; Феномен історичної пам'яті в сучасному українському контексті: характерні риси та особливості / *О. Д. Бойко*. – С. 21–29 ; Бій під Крутами: відтворення в історичній літературі минулого і сучасності / *О. Д. Бойко*. – С. 30–44 ; Гетьманат Павла Скоропадського і військовий Білий рух / *Р. Я. Пиріг*. – С. 45–58 ; Подвиг молодих у рецепції Євгена Маланюка / *Т. П. Демченко*. – С. 59–72 ; Внутрішня структура та завдання Народного міністерства міжнародних справ УНР / *О. Б. Кудлай*. – С. 73–83 ; Образи Шевченка та кирило-мефодіївців як засіб ідеологічної пропаганди в добу революційних змін на початку ХХ століття / *Є. М. Луняк*. – С. 84–101 ; Події під Крутами: відображення в українській пресі початку 1918 року / *В. В. Скальський*. – С. 102–107 ; Виховання українських патріотів на прикладі героїв Крут в ОУН та УПА / *С. В. Бутко*. – С. 108–116 ; Бій під Крутами: погляд через роки / *І. М. Конончук*. – С. 117–140 ; Відтворення подій під Крутами в художній літературі / *Д. А. Буравченко*. – С. 141–148 ; Лівосерівська опозиція в Центральній Раді як чинник боротьби за владу в Україні (грудень 1917 – січень 1918 рр.) / *П. П. Овдієнко, С. М. Коломієць*. – С. 149–151 ; Бій під Крутами: проблема міфологізації події / *М. В. Семенова*. – С. 152–157 ; Злука УНР і ЗУНР в історичній ретроспективі / *Р. В. Тимченко*. – С. 158–168.

2195. Українська революція: з Білої Церкви – в історію : розвідки, рецензії, популярні статті / уклад. В. О. Іванців. – Біла Церква : Час Змін Інформ, 2017. – 132 с. : фот.

Зміст: Опанувати майбутнє / *В. О. Іванців*. – С. 3–4 ; Таргани бояться світла [про Білоцерківське товариство "Просвіта"] / *В. О. Іванців*. – С. 5–14 ; З Білої Церкви – у славу : [про полковника Я. Г. Гандзюка] / *В. О. Іванців*. – С. 15–19 ; Формування окремого загону Січових стрільців у Білій Церкві (серпень – листопад 1918 р.) / *А. В. Бондар*. – С. 20–40 ; Січові стрільці Білої Церкви (листопад 1918 – лютий 1919 рр.) / *А. В. Бондар*. – С. 41–54 ; Скаутський (пластунський) рух у Білій Церкві (1917–1922 рр.) / *А. В. Бондар*. – С. 55–63 ; Схованка з документами Стебченка, знайдена на Лазаретній / *О. В. Стародуб*. – С. 64–69 ; Останній шлях і пристанище отамана Павла Чорниці / *О. В. Стародуб*. – С. 70–75 ; Сповідь перед стратою. Свідчення Миколи Лозовика / *С. І. Бурлака*. – С. 76–94 ; Ми в цьому морозі жили, або непокорене зло множитья / *В. О. Іванців*. – С. 95–109.

2196. Українська революція і державність (1917–1920 рр.) : наук.-бібліогр. вид. / НАН України, Нац. б-ка ім. В. І. Вернадського ; редкол.: О. С. Онищенко [та ін.] ; уклад.: А. Л. Панова, В. Ф. Солдатенко, Л. В. Беляєва [та ін.] ; наук. ред. В. Ю. Омельчук. – Київ, 2001. – 808 с. – Імен. покажч.: с. 689–746 ; Геогр. покажч.: с. 747–755 ; Допом. довід.-бібліогр. апарат: с. 756–803.

Рецензії: Добко Т. В. [Рецензія] // Бібліотечний вісник. – 2001. – № 1. – С. 54–55 ;
Гошуляк І. Л. [Рецензія] // Укр. іст. журн. – Київ, 2002. – № 2. – С. 135–137 ;
Капелюшний В. П. [Рецензія] // Укр. іст. журн. – Київ, 2002. – № 2. – С. 138–140.

2197. Українське відродження 1917–1920 рр. на Сумщині / авт.-упоряд. Г. Іванущенко ; Нац. спілка краєзнавців України [та ін.]. – Суми : Мрія, 2016. – 280 с. : іл.

Зі змісту: Українське відродження 1917–1920 років на Сумщині: спроба документального відтворення подій. – С. 6–27 ; Документи про події 1917–1920 років на території Сумщини. – С. 28–190.

2198. Український календар Визвольної боротьби / упоряд.-ред. Р. Коваль. – Київ : Укр. вид. спілка ім. Юрія Липи, 2017. – 200 с. – (Бібліотека історичного клубу "Холодний Яр" ; кн. 7) (Видатні українці)

2199. Ульянова К. М. Особливості функціонування луганської періодики в добу національно-визвольних змагань (1917–1921 рр.) / К. М. Ульянова // Журналістика Луганського краю (1903–1938) : монографія / К. Ульянова ; Луган. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка [та ін.]. – Слов'янськ, 2014. – С. 60–76.

2200. Ульяновський В. І. Національне питання в університеті св. Володимира в 1917–1918 роках : спроба відкриття кафедри історії України / В. Ульяновський // Український археографічний щорічник / НАН України, Археогр. коміс., Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського. – Київ, 2007. – Вип. 12. – С. 224–246.

2201. Умань та уманчани очима П. Ф. Курінного : (з особистих щоденників за 1918–1929 рр.) / Уман. краєзнав. музей [та ін.] ; уклад. Ю. В. Торгалю. – Умань : Сочінський, 2014. – 428 с. : іл., фот.

Зі змісту: Вступне слово / Ю. В. Торгалю, Л. Гарбузова. – С. 6–7 ; [Дневники Петра Федоровича Курінного, февраль 1918 года по январь 1922 года]. – С. 8–271 ; Із родинного архіву правнучки. – С. 420–421.

2202. Уніят В. Б. Никифор Гірняк: життєвий шлях Отамана / В. Б. Уніят. – Тернопіль : Астон, 2010. – 231 с. : іл., портр. – Бібліогр.: с. 182–196.

2203. Уряди України у ХХ ст. : наук.-документ. вид. / С. В. Кульчицький [та ін.] ; відп. ред. В. М. Литвин ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ : Наук. думка, 2001. – 607 с. : іл. – Документи та фотодокументи в кінці розділів.

Зі змісту: Уряди Центральної Ради (1917–1918 рр.). – С. 51–88 ; Уряди Української Держави (1918 р.). – С. 89–138 ; Уряди Української Народної Республіки доби Директорії (1918–1920 рр.). – С. 139–214 ; Уряди Західноукраїнської Народної Республіки (1918–1923 рр.). – С. 215–248 ; Уряди Криму (1917–1921 рр.). – С. 249–274 ; Уряди Української Радянської Соціалістичної республіки (1917–1991 рр.). – С. 305–530.

2204. Устименко В. М. Етнонаціональна політика як фактор державотворення в Україні (1917–1920 рр.) / В. Устименко ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2010. – 141, 1 с. – Бібліогр. в підрядк. прим.

Зміст: Вступ. – С. 3–11 ; **Розд. 1. ЕтнODEMOГРАФІЧНІ процеси та політико-правове становище інонаціональних груп в Україні напередодні Лютневої революції:** 1. Демографічне становище національних меншин. – С. 12–15 ; 2. Політичний та правовий статус інонаціонального населення. – С. 16–23 ; **Розд. 2. Етнополітичні процеси на початку Української революції:** 1. Національні

питання в програмах політичних партій і рухів національних меншин. – С. 24–35 ; 2. Ідеї державотворення Української Центральної Ради і національні меншини. – С. 36–76 ; 3. Національні меншини в контексті більшовицької концепції національно-державного будівництва. – С. 77–85 ; 4. Етнополітичні аспекти в Українській Державі. – С. 86–97 ; **Розд. 3. Формування міжнаціональної політики в період Директорії і радянської влади: 1919–1920 рр.**: 1. Національна політика Директорії. – С. 98–118 ; 2. Етнонаціональний фактор в політиці радянської влади. – С. 119–137 ; Висновки. – С. 138–141.

2205. Устименко В. М. Міжетнічні конфлікти та протиріччя в Україні (1917–1920 рр.) / В. М. Устименко // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2011. – **Вип. 6.** – С. 145–186. – Бібліогр. в кінці ст.

2206. Устименко В. М. Національні меншини в період Української революції 1917–1921 рр.: історіографічні нотатки / В. Устименко // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2017. – **Вип. 12.** – С. 61–91. – Бібліогр. в підрядк. прим.

2207. Устименко В. М. Національні рухи в Криму у пошуках політичних орієнтирів, 1917–1920 рр.: (історіографія питання) / В. М. Устименко // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2003. – **Вип. 23.** – С. 60–71 ; Проблеми вивчення історії Української революції, 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. – Київ, 2015. – **Вип. 11.** – С. 138–156. – Бібліогр. в кінці ст.

2208. Устименко В. М. Політичні причини етноконфліктних ситуацій / В. М. Устименко // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2013. – **Вип. 9.** – С. 203–233. – Бібліогр. в підрядк. прим.

2209. Устіннікова О. З історії створення видавничого акційного товариства "Час", 1918 рік : [доба Центральної Ради та Гетьманату] : (за матеріалами спецфонду Книжкової палати України) / О. Устіннікова, П. Сенько // Вісник Книжкової палати. – 2006. – **№ 10.** – С. 39–45. – Бібліогр. в кінці ст.

2210. Ушаков О. М. Місцеве самоврядування Півдня України в 1917–1921 роках / О. М. Ушаков. – Бердянськ : Ткачук О. В., 2016. – 136 с. : фот., карти.

2211. Файзулін Я. М. Невідомі спогади генерал-хорунжого Армії УНР Юрія Тютюнника / Я. Файзулін // Український історичний збірник / НАН України, Ін-т історії України, Рада молодих вчених. – Київ, 2011. – **Вип. 14.** – С. 290–302. – Бібліогр. в кінці ст.

2212. Файзулін Я. М. Україна у вогні минулого століття: постаті, факти, версії / Я. Файзулін, В. Гінда. – Харків : Клуб сімейн. дозвілля, 2015. – 352 с. : іл., фот.

Зі змісту: Одеса була здивована несподіванкою: полковник гвардії вів свою школу під сепаратистським українським прапором : [про М. Омеляновича-Павленка]. – С. 13–18 ; Отаман Омелян Волох зрадив Симона Петлюру. – С. 19–22 ; "Маніяк. Як бугасві червоне – так йому слова: гуманізм, демократія" : [про переговори Д. Донцова з Є. Коновальцем]. – С. 23–30 ; "Якби такі були українці, то я б перша українізувалася" : [про А. Мельника]. – С. 31–36 ; Генерал-хорунжого Юрка Тютюнника батьки готували на хлібороба. – С. 37–44 ; "Важко було нам збагнути фаталізм Полковника" : [про Є. Коновальця]. – С. 45–50 ; "Я могу быть полезным для работы среди петлюровцев" : [про О. Грудницького]. – С. 51–55 ; "У ньому

боролися батьківська любов і національне почуття. Останнє перемагало" : [про В. Кубійовича]. – С. 56–62 ; Початок довгої історії : [революція в Києві, утворення Української Центральної Ради]. – С. 135–141 ; "Це був "ідеальний уряд" [Генеральний секретаріат] – побудований не на примусі, а на моральному авторитеті". – С. 142–146 ; "В 300 шагах от поезда их расстреляли разрывными пулями" : про езекуцію під станцією Крути 29 січня 1918 року збереглися свідчення в більшовицьких документах. – С. 147–156 ; "Говорить на улицах на украинском языке стало опасно" : [червоний терор в Києві]. – С. 157–163 ; За Дніпром ще б'ють гармати: це українці переслідують утікаючого ворога" : [Січові Стрільці та німецькі війська в Києві]. – С. 164–170 ; "Винниченко задрить популярності Петлюри. А за часів Центральної Ради не міг перенести популярності Грушевського" : лідери Директорії під час проголошення Акту Злуки перебували в конфлікті за владу. – С. 171–177 ; "Загальний стан радянської влади в Україні такий, що доводиться дивуватися, на чому ж вона тримається" : [про антибільшовицьке повстання 17 квіт. 1919 р.]. – С. 178–183 ; "Київ ніколи не был и не будет украинским". – С. 184–185 ; "359 чоловік як злісних, активних бандитів – розстріляти". – С. 186–192 ; "Чисту людину зроблено погромником, а убийника – героєм" : Симона Петлюру застрелив Самуїл Шварцбард. – С. 193–198 ; "Ми мусимо вискочити з-під московської церковної влади" : [митрополит Василь Липківський домагався богослужінь українською мовою]. – С. 265–271.

2213. Файтельберг-Бланк В. Одесса в эпоху войн и революций, 1914–1920 / В. Файтельберг-Бланк, В. Савченко. – Одесса : Optimum, 2008. – 332 с.

2214. Фареній І. А. "Національний український трест": споживча кооперація України в роки революції та громадянської війни (1917–1920) : [монографія] / І. А. Фареній ; Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького, Наук. т-во істориків-аграрників. – Черкаси : Вертикаль, 2014. – 163 с. : іл.

Зі змісту: **Розд. 1.** Ідейно-теоретичні засади споживчо-кооперативної роботи революційних часів. – С. 23–42 ; **Розд. 3.** Культурно-просвітницька діяльність споживчої кооперації в роки революції ; § 1. Завдання культурно-просвітницької діяльності кооперації. – С. 92–94 ; § 2. Створення системи кооперативної освіти та поширення кооперативних знань. – С. 95–107 ; § 3. Допомога культурно-освітнім закладам. – С. 107–115 ; **Розд. 4.** Кооперація у громадсько-політичному житті революційної доби ; § 3. Відносини кооперації з різними політичними режимами в умовах "горожанської війни". – С. 133–157.

2215. Федів Ю. О. Ставлення Німеччини до російсько-українських мирних переговорів 1918 року: аналіз архівної бази / Ю. Федів // Науковий вісник Чернівецького університету. Серія: Історія. Політичні науки. Міжнародні відносини. – Чернівці, 2010. – **Вип. 514/515.** – С. 134–136. – Бібліогр. в кінці ст.

2216. Федоренко О. А. Геополітичні погляди М. Міхновського і Д. Донцова в період української революції / О. А. Федоренко // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2008. – **Вип. 39.** – С. 123–129. – Бібліогр. в кінці ст.

2217. Федьков О. М. Дослідник національної революції 1917–1920 років : (до 50-річчя від дня народження В. С. Лозового) / О. М. Федьков // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2009. – **Т. 13.** – С. 314–315.

2218. Федюшин О. С. Украинская революция, 1917–1918 / О. Федюшин ; пер. с англ. Л. Игоревский. – Москва : Центрполиграф, 2007. – 333, [1] с. : карт. – (Россия в переломный момент истории). – Парал. тит. арк. англ.

Зі змісту: Гл. 3. Германские планы в отношении восточных территорий и русской революции. – С. 54–74 ; Гл. 4. Договор с Украиной в Брест-Литовске. – С. 75–104 ; Гл. 5. Оккупация Украины. – С. 105–123 ; Гл. 6. Последствия: эволюция оккупационной политики. – С. 124–153 ; Гл. 7. Поворотный пункт: государственный переворот генерала Скоропадского. – С. 154–180 ; Гл. 8. Гетманство: возврат к "нормальности". – С. 181–208 ; Гл. 9. Экономическая эксплуатация Украины: баланс. – С. 209–221 ; Гл. 10. Немецкие планы и политика в Крыму и Причерноморье. – С. 222–254 ; Гл. 11. Выход из войны и крах: падение гетманского режима и конец оккупации. – С. 255–286 ; **Заключение.** – С. 287–297 ; **Приложения :** Четвертый универсал Украинской Центральной Рады. – С. 299–303 ; Договор о мире между Украиной и центральными державами. – С. 304–315 ; Секретное соглашение по Галиции, обязывающее Вену создать отдельную украинскую территорию короны. – С. 316 ; Приказ фельдмаршала Эйхгорна относительно обработки земли. – С. 317–318 ; Манифест гетмана Скоропадского к украинскому народу. – С. 319–320 ; Указ гетмана Скоропадского о создании Всероссийской Федерации. – С. 321–322 ; **Биографический словарь.** – С. 323–332.

2219. Феодосий (Процюк И. И), митрополит. Обособленческие движения в Православной церкви на Украине (1917–1943) / Феодосий (Процюк И. И.), митрополит. – Москва : Изд-во Крутиц. Патриаршего подворья, 2004. – 639 с. – (Материалы по истории Церкви ; т. 36)

2220. Филимонов С. Б. Интеллигенция в Крыму (1917–1920): поиски и находки источниковеда / С. Б. Филимонов. – Симферополь : Изд. дом. "ЧерноморПРЕСС", 2006. – 228 с. – Бібліогр. в кінці розд.

Зміст: Несколько вводных слов. – С. 3–7 ; Газета "Крымский вестник" периода Гражданской войны – ценный малоизвестный источник по истории научной, культурной и религиозной жизни в Крыму. – С. 8–17 ; Таврическая ученая архивная комиссия. – С. 18–29 ; **Прил. 1.** Малоизвестные отчеты о деятельности Таврической ученой архивной комиссии за 1917–1920 годы. – С. 30–43 ; Научные общества при Таврическом университете. – С. 44–48 ; Религиозно-философские общества. – С. 49–59 ; Профессорский диспут. – С. 60–61 ; **Прил. 2.** Диспут : малоизвестная заметка / А. Н. Деревницкий. – С. 61–63 ; С. Н. Булгаков. – С. 64–67 ; **Прил. 3.** Малоизвестные статьи С. Н. Булгакова и материалы о нем, напечатанные на страницах крымских газет в 1919–1920 годах : 1. Религия и наука / С. Н. Булгаков. – С. 68–69 ; 2. Памяти князя Евгения Николаевича Трубецкого / С. Н. Булгаков. – С. 69–70 ; 3. Из дневника современника / С. А. Найденов. – С. 71–75 ; 4. Проф. о. С. Булгаков и его лекция : заметка кор. газ. "Таврический голос". – С. 76–77 ; 5. Духовные корни большевизма: содержание доклада проф. о. Сергия Булгакова / Б. Ивинский. – С. 77–79 ; 6. На празднике духа: (в заседании религиозно-философского общества) / Б. Ивинский. – С. 80–81 ; 7. Духовные корни большевизма: (лекция С. Н. Булгакова) : заметка кор. газ. "Южные ведомости". – С. 81–82 ; 8. Экзекуторы : ст. кор. газ. "Южные ведомости". – С. 83–84 ; 9. Интеллигенция и духовность / Н. Савич. – С. 85–86 ; 10. "Сверх – Вехи": ("Трое" С. Н. Булгакова) : заметка кор. газ. "Южные ведомости". – С. 87–88 ; 11. Родина или интернационал?: лекция проф. священника С. Н. Булгакова : заметка кор. газ. "Таврический голос". – С. 89–90 ; 12. Религия и школа : реф. проф. С. Н. Булгакова / П. Л. Меллер-Закомельский. – С. 90–95 ; Отец и сын Вернадские. – С. 96–103 ; **Прил. 4.** Малоизвестные публикации В. И. Вернадского и Г. В. Вернадского на страницах крымских газет : 1. Памяти проф. Климента Аркадьевича Тимирязева / В. И. Вернадский. – С. 104–105 ; Памяти проф. Г. Ф. Морозова / В. И. Вернадский. – С. 106–107 ; 3. Беседа корреспондента газеты "Таврический голос" с академиком В. И. Вернадским. – С. 108–109 ; 4. Беседа корреспондента газеты "Юг России" с академиком В. И. Вернадским. – С. 109–110 ; 5. Академик А. С. Лаппо-Данилевский : некролог / Г. В. Вернадский. – С. 111–112 ; 6. Памяти С. Ф. Платонова / Г. В. Вернадский. – С. 113–114 ; 7. Исторические письма. III. Столетие военных поселений / Г. В. Вернадский. – С. 114–116 ; Дар Екатерины: (к

восстановлению памятника императрице Екатерине) / *Г. В. Вернадский*. – С. 117–119 ; 9. Исторические письма. IV. Советский социализм и крепостное право / *Г. В. Вернадский*. – С. 120–121 ; 10. Национальное творчество русского народа / *Г. В. Вернадский*. – С. 122–124 ; 11. Английская революция XVII века / *Г. В. Вернадский*. – С. 125–127 ; 12. Против солнца / *Г. В. Вернадский*. – С. 128–130 ; 13. Французская книга о русской революции / *Г. В. Вернадский*. – С. 131–139 ; Б. Д. Греков. – С. 140–149 ; **Прил. 5.** Малоизвестные статьи Б. Д. Грекова, напечатанные в симферопольских изданиях 1919 г. : 1. Назревший пересмотр некоторых общих понятий в исторической науке : лекция / *Б. Д. Греков*. – С. 150–159 ; 2. Ученая и учебная деятельность А. С. Лаппо-Данилевского : доклад / *Б. Д. Греков*. – С. 160–166 ; 3. Задачи университетского образования / *Б. Д. Греков*. – С. 167–171 ; Н. К. Гудзий. – С. 172–174 ; **Прил. 6.** Малоизвестные публикации Н. К. Гудзиев на страницах крымских газет 1919–1920 годов : 1. Литературные заметки. Архив Н. П. Огарева / *Н. К. Гудзий*. – С. 175–182 ; 2. Памяти Н. К. Михайловского / *Н. К. Гудзий*. – С. 182–184 ; 3. Конец украинской самостийности / *Н. К. Гудзий*. – С. 185–186 ; 4. П. И. Мельников-Печерский: к столетию со дня рождения, 22.X.1819–22.X.1919 / *Н. К. Гудзий*. – С. 187–188 ; 5. Студенчество прошлого и настоящего / *Н. К. Гудзий*. – С. 189–190 ; 6. Библиографическая заметка об изданном в Симферополе в 1920 году пособии для изучения студентами "Слова о полку Игореве" / *Н. К. Гудзий*. – С. 191 ; 7. Вечной памяти Р. И. Гельвига : некролог / *Н. К. Гудзий*. – С. 191–194 ; С. Я. Елпатьевский. – С. 195–196 ; **Прил. 7.** Взгляд в будущее / *С. Я. Елпатьевский*. – С. 197–198 ; И. А. Линниченко. – С. 199–201 ; **Прил. 8.** Памяти Алексея Александровича Шахматова / *И. А. Линниченко*. – С. 202–205 ; А. И. Маркевич. – С. 206–208 ; **Прил. 9.** Малоизвестные статьи А. И. Маркевича, напечатанные на страницах газеты "Таврический голос" в 1919–1920 годах : 1. Памятник Екатерине Великой / *А. И. Маркевич*. – С. 209 ; 2. Насущные задачи нашей школы / *А. И. Маркевич*. – С. 210–212 ; 3. Из прошлого Симферополя: к 25-летию городских школ в Симферополе / *А. И. Маркевич*. – С. 213–215 ; И. С. Шмелев. – С. 216–218 ; **Прил. 10.** Малоизвестные рассказы И. С. Шмелева, напечатанные в газете "Южные ведомости" в 1920 году : 1. Телячьи мозги / *И. С. Шмелев*. – С. 219–223 ; 2. Письмо боцмана / *И. С. Шмелев*. – С. 223–225 ; Вместо заключения. – С. 226–228.

Примірник НБУВ з дарчим написом: "Библиотеке им. В. И. Вернадского от автора. 19.VII.2007. Подпись".

2221. Филимонов С. Б. Крымская периодическая печать времен Гражданской войны: ценный малоизвестный источник по истории интеллигенции / С. Б. Филимонов // Культура народов Причерноморья. – Симферополь, 2009. – № 164. – С. 28–30.

2222. Филиппенко Н. Г. Время потрясений: КРФО под председательством В. В. Зеньковского (1917–1919 гг.) / Н. Г. Филиппенко // Киевское религиозно-философское общество (1908–1919) : очерк истории : монография / Н. Г. Филиппенко. – Киев, 2009. – С. 101–117.

2223. Филь І. О. Публіцистика Михайла Грушевського як історичне джерело часів Української національної революції / І. О. Филь, І. О. Тишковець // Історичні, культурні та соціально-економічні аспекти регіонального розвитку : матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф., 14 листоп. 2017 р. / Кременчуц. нац. ун-т ім. Михайла Остроградського [та ін.]. – Кременчук, 2017. – С. 53–55. – Бібліогр. в кінці ст.

2224. Фігура М. Польська преса пруської окупації про становище поляків в Наддніпрянській Україні в 1918 році / М. Фігура // Південний архів. [Серія]: Історичні науки / Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2001. – Вип. 5. – С. 143–146. – Текст пол. – Бібліогр. в кінці ст.

2225. Фігурний Ю. С. Державотворча діяльність Євгена Коновальця в українському вимірі у добу соціальної революції та національно-визвольної боротьби українського

народу у 1917–1921 рр. : (до 70-річчя його трагіч. загибелі) / Ю. С. Фігурний // Збірник наукових праць Науково-дослідного інституту українознавства. – Київ, 2008. – Т. 22. – С. 173–187. – Бібліогр. в підрядк. прим.

2226. Формування та діяльність українських національних урядів періоду Української революції 1917–1921 рр. : матеріали Всеукр. наук. конф., Кам'янець-Подільський, 6–7 груд. 2007 р. / НАН України, Ін-т історії України, Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка ; редкол.: В. А. Смолій (співголова), О. М. Завальнюк (співголова) [та ін.]. – Кам'янець-Подільський : Оіюм, 2008. – 335 с. – Бібліогр. в кінці ст.

Зі змісту: Українська революція: історичне значення та уроки / В. Ф. Верстюк. – С. 3–11 ; Українські уряди і проблема українізації російських університетів в Україні (1917–1920 рр.) / О. М. Завальнюк. – С. 12–23 ; Південна Україна чи Новоросія (соборницький курс національних урядів 1917–1919 рр.) / Г. Ф. Турченко. – С. 33–42 ; Вирішення територіального питання української нації в часи Української революції 1917–1921 рр. (історико-правовий аспект) / О. Д. Бойко. – С. 43–60 ; До питання про ідеологію українського селянства в добу революції (1917–1921 рр.) / В. С. Лозовий. – С. 104–114 ; Українська Галицька Армія та Директорія і уряди УНР / С. В. Олійник. – С. 115–123 ; Земська політика українських урядів (1917–1920 рр.) / В. Б. Стецюк. – С. 130–142 ; Українська революція у висвітленні електронних засобів масової інформації кінця ХХ століття / В. Є. Склярченко. – С. 163–172 ; Проблеми приватного підприємства в Україні доби національно-визвольної революції 1917–1921 рр. / О. А. Пиріг. – С. 173–178 ; Національна політика українських урядів у світлі конфліктологічної парадигми (1917–1920 рр.) / В. А. Нестеренко. – С. 179–188 ; Крайові уряди Криму (1918–1919 рр.) / С. В. Трубочанінов. – С. 189–199 ; Журнал "Книгарь" як джерело дослідження книговидавничої діяльності інтелігенції в роки Української революції (1917–1920 рр.) / Ю. В. Телячий. – С. 269–275 ; Діяльність В. В. Садовського в статусі генерального секретаря судових справ УЦР (1917 р.) та міністра праці УНР (1920–1921 рр.) / Б. С. Кришук. – С. 294–304 ; К. А. Мацієвич – науковець, дипломат, громадсько-політичний діяч (1873–1942) / Л. І. Єтик. – С. 305–314 ; Віктор Приходько у визвольних змаганнях українського народу в 1917–1922 рр. / А. А. Трембіцький. – С. 315–330.

2227. Фрагменти із спогадів часів УНР / передм. та упоряд. П. Орленка // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2000. – Вип. 1. – С. 283–325.

2228. Фуртес О. О. Військово-історична проблематика у працях української еміграції 1920–1939 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 20.02.22 / О. О. Фуртес ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". – Львів, 2009. – 20 с.

2229. Фуртес О. О. Воєнно-історична робота в Армії УНР / О. О. Фуртес // Військово-науковий вісник / Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – Львів, 2016. – Вип. 25. – С. 87–95. – Бібліогр. в кінці ст.

2230. Фуртес О. О. Головні напрями досліджень Армії УНР у наукових працях української еміграції / О. О. Фуртес // Військово-науковий вісник / Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – Львів, 2017. – Вип. 27. – С. 203–218. – Бібліогр. в кінці ст.

2231. Харук А. І. Крила України: військово-повітряні сили України 1917–1920 рр. / А. Харук. – Київ : Темпора, 2008. – 96 с. : іл.

2232. Харук А. І. Нарис історії авіаційної промисловості України (1910-ті – 1980-ті рр.) :

монографія / А. І. Харук ; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т "Львівська політехніка". – Львів, 2010. – 304 с. – Бібліогр.: с. 269–289.

Зі змісту: **Розд. 1.** Історіографія, джерельна база та періодизація дослідження. – С. 7–30 ; **Розд. 3.** Рання історія виробництва літаків в Україні (1910–1919 рр.) ; [§] **3.** Авіаційна промисловість України в 1918–1919 рр. – С. 77–87 ; **Розд. 4.** Формування галузі літакобудування України (1920-ті рр.) ; [§] **1.** Стан підприємств авіаційної промисловості України на початку 20-х рр. ХХ ст. – С. 88–97 ; **Висновки.** – С. 261–268 ; **Додаток 1.** Тактико-технічні характеристики літаків, що будувались авіа заводами України у 1913–1918 рр. – С. 290–291 ; **Іменний покажчик.** – С. 299–301.

2233. Харук А. І. Розвиток повітряного транспорту в Україні в 1917–1920 рр. / А. І. Харук // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2002. – № 451. – С. 15–19. – Бібліогр. в кінці ст.

2234. Харьков А. М. До питання про ідейні засади і практику махновського руху / А. М. Харьков // Актуальні проблеми вітчизняної і всесвітньої історії : матеріали Всеукр. наук. конф. (Луганськ, 8–9 лют. 2001 р.) / Східноукр. нац. ун-т. – Луганськ, 2001. – С. 150–151. – Бібліогр. в кінці ст.

2235. Хмельниччина : [історія, культура, природа, зокрема доби революції] / упоряд. Т. Колісниченко ; авт. текстів: С. Єсюнін [та ін.]. – 2-ге вид., випр. та допов. – Хмельницький : Поліграфіст, 2017. – 176 с. : іл., фот.

2236. Ходак Т. М. Державотворчі погляди Володимира Левинського / Т. М. Ходак // Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України : зб. наук. ст. / Прикарпат. ун-т ім. Василя Стефаника. – Івано-Франківськ, 2011. – Вип. 27. – С. 48–53. – Бібліогр. в кінці ст.

2237. Ходанович О. Л. Організаційні форми військової розвідки і контррозвідки української державності 1917–1921 рр. / О. Л. Ходанович // Роль і місце національної спецслужби в історії українського державотворення : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 17 берез. 2017 р. / Служба безпеки України [та ін.]. – Київ, 2017. – С. 228–230.

2238. Хома І. Я. Військове формування Січових Стрільців Наддніпрянщини в боротьбі за державність України в 1917–1919 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 20.02.22 / І. Я. Хома ; Нац. ун-т "Львівська політехніка". – Львів, 2007. – 19 с.

2239. Хома І. Я. Військово-політична діяльність Є. Коновальця (листопад 1917 – листопад 1918 рр.) / І. Я. Хома // Військово-науковий вісник / Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – Львів, 2012. – Вип. 17. – С. 139–153. – Бібліогр. в кінці ст.

2240. Хома І. Я. Історія військового формування Січових Стрільців (1917–1919 роки) : монографія / І. Хома ; Нац. ун-т "Львівська політехніка", Центр незалеж. іст. студій. – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2016. – 238 с.

Зміст: **Вступ.** – С. 6–9 ; **Розд. 1.** Історіографія та джерельна база дослідження. – С. 9–31 ; **Розд. 2.** Створення та діяльність військового формування Січових стрільців на Наддніпрянщині в добу Центральної Ради: [§] 1. Передумови утвердження стрілецьких ідейних та організаційних засад на Наддніпрянщині. – С. 32–45 ; [§] 2. Створення Галицько-Буковинського куреня Січових стрільців. – С. 46–55 ; [§] 3. І курінь Січових стрільців у Першій більшовицько-українській війні. – С. 56–65 ; [§] 4. Реорганізація стрілецького куреня у I полк Січових стрільців та політична активність командування полку (березень – квітень 1918 р.). – С. 66–80 ; **Розд. 3.** Особливості відновлення та діяльності формації Січових стрільців за

правління гетьмана П. Скоропадського: від порозуміння до конфронтації: [§] 1. Розформування I полку Січових стрільців. Стан взаємин з легіоном УСС. – С. 81–88 ; [§] 2. Відновлення стрілецької формації. Створення окремого загону Січових стрільців. – С. 89–97 ; [§] 3. Військово-політична діяльність Стрілецької Ради (серпень – листопад 1918 р.). – С. 98–110 ; [§] 4. Участь Окремого загону Січових стрільців в антигетьманському повстанні. – С. 111–126 ; **Розд. 4. Політичний та бойовий шлях Січових стрільців у період Директорії УНР:** [§] 1. Військово-адміністративна діяльність командування Осадного корпусу в Києві в другій половині грудня 1918 р. – січні 1919 р. – С. 127–145 ; [§] 2. Оборона Києва силами корпусу Січових стрільців, виступ на бойові дії проти більшовицьких військ у лютому – липні 1919 р. – С. 146–181 ; [§] 3. Група січових стрільців у спільних діях УГА і Дієвої армії УНР у серпні 1919 р. – С. 182–887 ; [§] 4. Участь Групи січових стрільців на білогвардійському фронті у жовтні – листопаді 1919 р. Розформування групи. – С. 188–198 ; **Висновки.** – С. 199–201 ; Список використаних джерел і літератури. – С. 202–221 ; **Додатки.** – С. 222–230 ; Іменний покажчик. – С. 231–234 ; Географічний покажчик. – С. 235–238.

2241. Хома І. Я. Місце та роль Є. Коновальця в державотворчих процесах доби Центральної Ради та Гетьманату (листопад 1917 – листопад 1918 рр.) / І. Хома // Український визвольний рух : наук. зб. / НАН України, Ін-т українознавства ім. Івана Крип'якевича [та ін.]. – Львів, 2011. – № 16. – С. 60–79. – Бібліогр. в підрядк. прим.

2242. Хома І. Я. Січові Стрільці. Створення, військово-політична діяльність та збройна боротьба Січових Стрільців у 1917–1919 рр. / І. Хома. – Київ : Наш час, 2011. – 104 с. : іл. – (Українська мілітарна історія) (Плац д'Арм). – Бібліогр.: с. 97–103.

Зміст: До читача. – С. 4 ; З полону до боротьби : Австрійські військовополонені. – С. 5–9 ; Галицько-Буковинській курінь Січових Стрільців. – С. 10–14 ; 1-й курінь Січових Стрільців. – С. 15–22 ; 1-й полк Січових Стрільців. – С. 23–30 ; Від порозуміння до конфронтації: у Запорізькому корпусі. – С. 31–37 ; Окремий загін Січових Стрільців. – С. 38–40 ; Протигетьманське повстання. – С. 41–58 ; Останні зусилля: 1-ша дивізія Січових Стрільців. – С. 59–66 ; Корпус Січових Стрільців. – С. 67–76 ; Група Січових Стрільців. – С. 77–94 ; Післямова. – С. 95–96.

2243. Хоменко В. О. До питання про членство Михайла Грушевського в Українській партії соціалістів-революціонерів / В. О. Хоменко // Література та культура Полісся. Серія: Історичні науки : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2016. – Вип. 85 (№ 6). – С. 30–40.

2244. Хоменко В. О. Звенигородщина / В. Хоменко. – Черкаси : Інтроліга TOP, 2012. – 71 с.

Доба революції. – С. 32–39.

2245. Хоменко В. О. Михайло Грушевський та Українська партія соціалістів-революціонерів у працях Микити Шаповала / В. Хоменко // Історична панорама. [Серія]: Історія / Чернівець. нац. ун-т. – Чернівці, 2017. – Вип. 24. – С. 92–109. – Бібліогр. в кінці ст.

2246. Хоменко В. О. Між Товариством українських поступовців та Українською партією соціалістів-революціонерів: політичний вибір Михайла Грушевського : [огляд джерел] / В. О. Хоменко // Сумський історико-архівний журнал. – 2017. – № 28. – С. 70–79. – Бібліогр. в кінці ст.

2247. Хоменко В. О. Співпраця Михайла Грушевського та Української партії соціалістів-революціонерів у документах Комуністичної партії більшовиків України та органів влади УСРР / В. О. Хоменко // Література та культура Полісся. Серія: Історичні науки : зб. наук.

пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2017. – **Вип. 87 (№ 7)**. – С. 78–90. – Бібліогр. в кінці ст.

2248. Христюк П. О. Замітки і матеріали до історії Української революції 1917–1920 рр. : у 2 кн. / П. Христюк. – Репр. вид. 1921 р. – Київ : Академкнига, 2011. – 2 кн.

2249. Цегельський Л. М. Від легенд до правди : спомини про події в Україні зв'язані з Першим листопада 1918 р. / Л. М. Цегельський ; передм. Я. Дашкевича. – Львів : Свічадо, 2003. – 335 с., портр.

2250. Цепков Д. О. Боротьба за освіту: створення різними урядами органів управління освітою на Харківщині у період революції 1917–1921 рр. / Д. О. Цепков // Український історичний збірник / НАН України, Ін-т історії України, Рада молодих вчених. – Київ, 2017. – **Вип. 19**. – С. 189–198. – Бібліогр. в підрядк. прим.

2251. Цимлякова Т. М. Катеринослав в Українській революції (1917–1920-ті рр.) / Т. М. Цимлякова // Історія міста Дніпропетровська / авт. кол.: А. Г. Болебрух (керівник) та [ін.]. – Дніпропетровськ, 2006. – **Розд. 4, гл. 2**. – С. 351–382.

2252. Чайковський А. С. Айсберг: з історії органів внутрішніх справ і державної безпеки України / А. С. Чайковський. – Київ : Парламент. вид-во, 2013. – 703 с. : іл. – Імен. покажч.: с. 674–691. – Бібліогр.: с. 692–699.

Зі змісту: Українська державність (1917–1920). – С. 198–230 ; Радянська епоха [доби революції]. – С. 231–376.

Рецензії: Якунін В. К. Енциклопедія органів внутрішніх справ і державної безпеки України // Архіви України. – 2013. – **№ 5**. – С. 235–237.

2253. Чебан М. М. Вишкіл в Українській Галицькій Армії й Армії Української Народної Республіки / М. М. Чебан // Микола Андрусак. Історія історика / М. М. Чебан ; НАН України, Ін-т українознавства ім. Івана Крип'якевича. – Львів, 2015. – С. 43–49.

2254. Чеботарів М. Ю. Визвольні змагання очима контррозвідника (документальна спадщина Миколи Чеботаріва) / М. Ю. Чеботарів ; авт. вступ. ст. та керівник кол. упоряд. В. Сідак. – Київ : Темпора, 2003. – 287 с. – (Vita Memoriae).

Зміст: Микола Чеботарів: його спогади, життя та епістолярна спадщина / В. С. Сідак. – С. 5–20 ; Уривок із спогадів / М. Ю. Чеботарів. – С. 21–170 ; Листи до В. Шевченка, А. Кмети, В. Равич-Каменського / М. Ю. Чеботарів. – С. 171–246 ; Примітки. – С. 247–282 ; Іменний покажчик. – С. 283–286.

Рецензії: Дмитрієнко М. Ф. Визвольні змагання очима контррозвідника // Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2003. – **Число 10, ч. 2**. – С. 402–416.

2255. Чеботок Н. В. Державна етнопонаціональна політика в Україні у 1917–1921 рр. : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / Н. В. Чеботок ; Нац. акад. внутр. справ України. – Київ, 2005. – 20 с.

2256. Черкащина у вогні революції 1917–1921 років : бібліогр. покажч. / Черкас. ОУНБ [та ін.] ; уклад.: Л. Т. Демченко, Н. В. Адешелідзе ; наук. ред. В. М. Мельниченко. – Черкаси, 2017. – 76 с.

2257. Чернецька В. М. Володимир Винниченко: нотатник епохи : монографія / В. М. Чернецька. – Кіровоград : Поліграф-Сервіс, 2015. – 208 с. : 1 портр.

2258. Чернігів часів Української революції 1917–1918 рр. : путівник / уклад. О. Ясенчук. – Мена : Домінант, 2018. – 92 с. : іл., фот. – (Бібліотека краєзнавця)

2259. Черніков І. Ф. З історії українсько-турецьких взаємин між двома світовими війнами (1918–1939 рр.) / І. Ф. Черніков // Проблеми балканістики, сходознавства та міжнародних відносин: зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2007. – С. 246–253.

2260. Черніков І. Ф. Мустафа Кемаль Ататюрк і турецько-українські взаємини (1918–1922) / І. Ф. Черніков // Східний світ. – 2010. – № 2. – С. 161–165. – Бібліогр. в кінці ст.

2261. Чернов Б. О. Розвиток національної освіти в добу Української національно-демократичної революції початку ХХ ст. (1917–1920) / Б. О. Чернов ; Переяслав-Хмельниц. держ. пед. ун-т ім. Григорія Сковороди [та ін.]. – Київ : Міленіум, 2016. – 54 с. – Присвячується 100-річчю утворення Української Народної Республіки. – Бібліогр. в кінці гл.

Зміст: Вступ. – С. 5–9 ; Становлення національної освіти в добу Української Центральної Ради (березень 1917 – квітень 1918 рр.). – С. 10–26 ; Розвиток національної освіти Української держави в добу Гетьманщини (30.04.1918 – 15.12.1918 рр.). – С. 27–38 ; Проблеми розвитку національної освіти в добу Директорії УНР (1918–1920 рр.). – С. 39–53.

2262. Черноіваненко В. Національні паперові бони України 1917–1920 років: політичний, економічний і мистецький аспекти / В. Черноіваненко // Визвольний шлях. – 2004. – Річник 57, кн. 3. – С. 106–121. – Бібліогр. в підрядк. прим.

2263. Чигляєв Я. Український театр періоду УНР: у пошуках моделі національної сцени / Я. Чигляєв // Актуальні проблеми мистецької практики і мистецтвознавчої науки / Акад. мистецтв України, Ін-т проблем сучас. мистецтва. – Київ, 2010. – Вип. 3. – С. 221–228. – Бібліогр. в кінці ст.

2264. Чигрінов В. І. Державотворчий досвід українського народу у 1917–1920 рр. / В. І. Чигрінов, І. О. Поліщук // Державотворча традиція України: політико-культурний вимір : монографія / В. І. Чигрінов, І. О. Поліщук ; Харків. ін-т бізнесу і менеджменту. – Харків, 2006. – С. 132–148. – Бібліогр.: с. 355–379.

2265. Чикаленко Є. Х. Євген Чикаленко. Андрій Ніковський. Листування. 1908–1921 роки / Є. Чикаленко, А. Ніковський ; упоряд.: Н. Миронець, Ю. Середенко, І. Старовойтенко ; НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ : Темпора, 2010. – 448 с.

2266. Чикаленко Є. Х. Щоденник : у 2 т. / Є. Х. Чикаленко ; ред. І. Давидко. – Київ : Темпора, 2004. – (Vita Memoriae).

Т. 1 : (1907–1917). – 427 с. : іл.

Зі змісту: Передмова. – С. 5 ; Уривок з моїх споминів за 1917 рік. – С. 365–389 ; Іменний покажчик. – С. 390–398 ; Фотододаток. – С. 399–426.

У фотододатку використано матеріали приватних архівів Є. І. Чикаленка та Ю. В. П'ядика.

2267. Чикаленко Є. Х. Щоденник : у 2 т. / Є. Х. Чикаленко ; ред. І. Давидко. – Київ : Темпора, 2004. – (Vita Memoriae).

Т. 2 : (1918–1919) / прим. Т. Осташко. – 463 с.

Зміст: Слово від редакції до читача. – С. 3 ; Недруковані щоденники Євгена Чикаленка / В. Погребенник. – С. 5–6 ; 1918 рік. – С. 7–199 ; 1919 рік. – С. 200–210 ; Листи [до С. П. Шелухіна, Д. Греголинського, М. Коса, В. Старосольського Є. Лукасевича, А. В. Ніковського, П. Я. Стебницького]. – С. 211–264 ; Де вихід? : [лист до віденського часопису "Воля" від 23 квіт. 1921 р.]. – С. 265–273 ; Примітки / Т. С. Осташко. – С. 275–374 ; Додаток. Левко Чикаленко. Уривки зі спогадів з років 1919–1920. – С. 375–455 ; Іменний покажчик. – С. 456–462.

2268. Чмир М. В. Булава в українській військовій символіці та емблематиці 1917–1921 рр. / М. Чмир // Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2003. – **Число 10, ч. 1**. – С. 207–220. – Бібліогр. в кінці ст.

2269. Чмир М. В. Відзнаки військових звань українських збройних формувань 1917–1921 рр. / М. Чмир // Військово-історичний альманах / Центр. музей Збройн. Сил України. – Київ, 2001. – **Число 2**. – С. 105–107.

2270. Чмир М. В. Символіка збройних сил України 1917–1920 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.06 / М. В. Чмир ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2006. – 17 с.

2271. Чоп В. М. "Вольный Бердянск": місто в період анархістського соціального експерименту (1918–1921 роки) / В. М. Чоп, І. І. Лиман. – Запоріжжя : ТанDEM-У, 2007. – 478 с., фот.

Зміст: Передмова. – С. 3–7 ; **Розд. 1.** "Вина, музики та жінок!" (перші відвідини махновцями Бердянська, 16 березня – 11 червня 1919 року). – С. 8–176 ; **Розд. 2.** "Вільне місто" (другий, третій та четвертий візити махновців до Бердянська, жовтень 1919 – жовтень 1920 р.). – С. 177–223 ; **Розд. 3.** "Здрастуйте, товариші!" (Азовська операція та п'ятий і шостий візити махновців до міста, грудень 1920 – січень 1921 р.). – С. 224–397 ; Епілог. – С. 398–405 ; **Додатки**: [статті з періодичних видань доби революції, накази, промови]. – С. 406–477.

2272. Чоп В. М. Газети махновського руху / В. М. Чоп // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2004. – **Вип. 17**. – С. 239–258. – Бібліогр.: с. 244.

2273. Чоп В. М. Запорозьке козацтво та махновське повстанство: пошуки традицій та історичних паралелей / В. Чоп // Козацька спадщина : альманах нікопольського регіон. від-ня НДІ козацтва Ін-ту історії України НАН України. – Нікополь ; Дніпропетровськ, 2005. – С. 136–140.

2274. Чоп В. М. Запорозькі козацькі традиції в історії махновського руху / В. М. Чоп // Заповідна Хортиця : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. "Історія запорозького козацтва в пам'ятках та музейній практиці" / Нац. заповідник "Хортиця". – Запоріжжя, 2010. – С. 190–194.

2275. Чоп В. М. Культурна традиція запорозького характерництва у пізніші часи : на матеріалах з історії махновського руху 1918–1921 рр. / В. М. Чоп // Музейний вісник : щорічник / Запоріз. обл. держадмін. [та ін.]. – Запоріжжя, 2011. – **№ 11/12**. – С. 129–138. – Бібліогр. в кінці ст.

2276. Чоп В. М. Махновський рух в Україні, 1917–1921 рр.: проблеми ідеології, суспільного та військового устрою : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / В. М. Чоп ;

Запоріж. держ. ун-т. – Запоріжжя, 2002. – 19 с.

2277. Чоп В. М. Місцями пам'яті повстанських перемог у Запорозькому краї: Азовська операція Нестора Махна / В. М. Чоп, І. І. Лиман ; Запоріж. обл. держадмін. [та ін.]. – Запоріжжя, 2017. – 100 с. – Бібліогр. в підрядк. прим.

2278. Чоп В. М. Освітня реформа батька Махна / В. М. Чоп // Історія і культура Придніпров'я : наук. щорічник / Нац. гірн. ун-т, Ін-т гуманітар. пробл. – Дніпропетровськ, 2009. – **Вип. 6.** – С. 181–186. – Бібліогр. в кінці ст.

2279. Чоп В. М. Політична програма махновського руху / В. М. Чоп // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2009. – **Вип. 25.** – С. 57–63. – Бібліогр. в кінці ст.

2280. Чоп В. М. Стосунки німців-колоністів з махновськими повстанцями (1918–1920 рр.) / В. М. Чоп // Державна етнонаціональна політика: правовий та культурологічний аспекти в умовах Півдня України : зб. наук. пр. Всеукр. наук.-практ. конф. 4–5 жовт. 2001 р., Запоріжжя / Запоріж. нац. техн. ун-т. – Запоріжжя ; Сімферополь : Доля, 2001. – С. 87–91.

2281. Чоп В. М. Участь приазовських греків-колоністів у махновському русі (1918–1921 рр.) / В. М. Чоп // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2007. – **Вип. 21.** – С. 189–196. – Бібліогр. в кінці ст.

2282. Чорна Л. Розвиток природоохоронних ідей у період діяльності українських національних урядів (1917–1919) / Л. Чорна // Архіви України. – 2007. – **№ 1/3.** – С. 156–167. – Бібліогр. в кінці ст.

2283. Чорноморська хвиля Української революції: провідники національного руху в Одесі у 1917–1920 рр. : монографія / Т. С. Вінцовський, О. Є. Музичко, В. М. Хмарський [та ін.] ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, Каф. історії України, Укр. іст. т-во, Одес. осередок. – Одеса : ТЕС, 2011. – 585 с. : фот. – Бібліогр.: с. 507–564. – Імен. покажч.: с. 571–581.

Зміст: Інтродукція, або кілька вступних зауваг / Т. С. Вінцовський, О. Є. Музичко, В. М. Хмарський. – С. 7–18 ; **Розд. 1. Одесити – міністри українських урядів ;** Всеволод Голубович: від інженера до прем'єр міністра / Т. С. Вінцовський. – С. 19–30 ; Володимир Чехівський у лещатах політики та ідеології / Т. С. Вінцовський. – С. 31–52 ; Сергій Шелухін: вартовий прав України / А. І. Мисечко. – С. 53–67 ; Петро Климович: керуючий фінансами незалежної України / Т. Г. Гончарук. – С. 68–88 ; Іван Липа: двічі міністр / А. І. Мисечко. – С. 89–103 ; **Розд. 2. Будівничі українського війська ;** Іван Луценко: військовий лікар – претендент на гетьмана / Т. С. Вінцовський, О. Є. Музичко. – С. 104–131 ; Віктор Поплавко в горнилі революції: між своїми і чужими / Т. С. Вінцовський. – С. 132–149 ; Михайло Омелянович-Павленко: одеський комісар і галицький командарм / Т. С. Вінцовський. – С. 150–160 ; Всеволод Змієнко: козак – нащадок козаків / Т. С. Вінцовський. – С. 161–170 ; Петро Вербицький і Василь Пилишенко: подвижники революційного поступу в українському війську / Т. С. Вінцовський. – С. 171–184 ; **Розд. 3. Українські адміністратори Одеси ;** Семен Комірний: доля одного комісара / Т. С. Вінцовський. – С. 185–200 ; Павло Клепацький: історик, що творив історію / О. Є. Музичко. – С. 201–213 ; Богдан Комаров: батьківським шляхом / О. Є. Музичко. – С. 214–229 ; Еміль Темницький: життя як символ соборності / О. Є. Музичко. – С. 230–243 ; Ілько Гаврилюк: на крилах публіцистики в політику / Т. С. Вінцовський. – С. 244–256 ; **Розд. 4. На служінні громадсько-політичної справи ;** Зиновій Висоцький: козак-характерник з політичним темпераментом, гострим розумом і твердою вдачею / Т. С. Вінцовський. – С. 257–272 ; Віталій Боровик: самостійник за світоглядом, громадський діяч за покликанням / А. І. Мисечко, В. М.

Хмарський. – С. 273–287 ; Михайло Слабченко: нонконформіст у науці та громадському житті / *О. Є. Музичко, В. М. Хмарський*. – С. 288–313 ; Михайло Гордієвський: одеський теоретик української державності / *О. Є. Музичко*. – С. 314–332 ; Віктор Піснячеський: у пошуках "дізінфікуючого ферменту" для українського руху / *О. Є. Музичко*. – С. 333–350 ; Володимир Мурський: полум'яний вчитель з обличчям філософа / *О. Є. Музичко*. – С. 351–362 ; Іван Романченко: речник українського робітництва / *Т. С. Вінцовський*. – С. 363–373 ; **Розд. 5. Орачі культурницької ниви** ; Лев Ковальчук: український освітянин і театрал на службі трьох держав / *Т. С. Вінцовський*. – С. 374–396 ; Володимир і Наталя Лазурські: союз Каліопи та Мельпомени задля розвитку української культури / *О. Є. Музичко*. – С. 397–420 ; Євфим Фесенко: як друкарський верстат в Одесі прислужився українській справі / *В. М. Хмарський*. – С. 421–437 ; Володимир Буряченко (Буряк): з книгою в революцію / *О. Є. Музичко*. – С. 438–449 ; **Розд. 6. З Богом в душі, з Україною в серці: одеські українські священники** ; Отець Антін Гриневич: духовний пастир Одеси та Одещини / *О. Є. Музичко*. – С. 450–468 ; Отець Ілля Кливак: будівничий храму та релігійно-національного єднання / *Т. С. Вінцовський, О. Є. Музичко*. – С. 469–482 ; Ієромонах Микита (Олександр Кожин): натхненник української молоді / *О. Є. Музичко*. – С. 483–498 ; Фінальне рондо, або роздуми про новий образ революційної Одеси. – С. 499–564 ; **Додатки** ; 1. Перелік провідників українського національного руху в Одесі із зазначенням основних біографічних даних. – С. 565–566 ; 2. Адреси проживання найвідоміших діячів українського національного руху, партійних осередків, владних та культурних закладів. – С. 567–568.

2284. Чубата М. В. Внесок науковців Київського університету в дослідження державотворчих та законодавчих процесів в Україні (1917–1921 рр.): історико-правовий аспект / М. Чубата // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Юридичні науки. – Київ, 2013. – **Вип. 98**. – С. 70–72. – Бібліогр. в кінці ст.

2285. Чубата М. В. Законодавство у сфері державного будівництва доби Української революції 1917–1921 років в історико-правових дослідженнях : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / М. В. Чубата ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2015. – 20 с.

2286. Чубата М. В. Законодавче забезпечення національного державного будівництва за доби Української революції 1917–1921 рр.: підсумки та перспективи дослідження / М. В. Чубата // Правове регулювання суспільних відносин: актуальні проблеми та вимоги сьогодення : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 27–28 лип. 2018 р. / Запоріж. міська громад. орг. "Істина". – Запоріжжя, 2018. – С. 12–16.

2287. Чубата М. В. Змістовно-сутнісне наповнення понять "державотворення" і "державне будівництво" доби Української революції 1917–1921 рр.: новітні інтерпретації дослідників / М. В. Чубата // Актуальні питання розвитку та взаємодії публічного та приватного права : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Львів, 16–17 берез. 2018 р. / Західноукр. орг. правничих ініціатив. – Львів, 2018. – С. 18–21.

2288. Чубата М. В. Історики права про співвідношення понять "Українська революція" та "Визвольні змагання" при дослідженні державного будівництва у 1917–1921 роках / М. В. Чубата // Рівень ефективності та необхідність впливу юридичної науки на нормотворчу діяльність та юридичну практику : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Донецьк, 6–7 лют. 2015 р. – Донецьк, 2015. – С. 21–24.

2289. Чубата М. В. "Українська революція 1917–1921 рр." в історико-правових дослідженнях: термін, сутність явища, хронологічні межі / М. В. Чубата // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція. – Одеса, 2013. –

2290. Чуваков О. А. Кримінальне право в Україні (1917–1922 рр.) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / О. А. Чуваков ; Нац. ун-т внутр. справ. – Харків, 2003. – 20 с.

2291. Чумаченко О. А. Громадсько-політична діяльність Микити Шаповала : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / О. А. Чумаченко ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2002. – 20 с. – Бібліогр.: с. 17–18.

2292. Чухліб Т. В. Мінлива доля української Стародубщини у ХХ ст. / Т. Чухліб // Воєнна історія. – 2012. – № 1. – С. 13–19. – Бібліогр. в кінці ст.

2293. Чучалин А. П. Крестный путь священномученика Владимира (Богоявленского), митрополита Киевского и Галицкого / А. П. Чучалин // Наука и современность – 2011 : сб. материалов IX Междунар. науч.-практ. конф., Новосибирск, 11 марта 2011 г. : в 2 ч. / Центр развития науч. сотрудничества. – Новосибирск, 2011. – Ч. 1. – С. 119–126.

2294. Чучупак-Завалішина Л. П. Душею з вами...: спогади Лідії Чучупак-Завалішиної, дочки нач. штабу полку гайдамаків Холодного Яру Петра Чучупака / Л. Чучупак-Завалішина ; ред.-упоряд. Р. Коваль. – Київ : Риф, 2005. – 112 с. : фот.

2295. Шабельніков В. І. Історія адміністративних змін і територіального управління в Україні у 1917–1921 рр. / В. І. Шабельніков // Історичні і політологічні дослідження. – 2009. – № 2. – С. 69–75. – Бібліогр. в кінці ст.

2296. Шабельніков В. І. Узаконення внутрішнього адміністративно-територіального поділу і державних кордонів у 1917–1921 роках / В. І. Шабельніков // Адміністративно-територіальний устрій України: історичний досвід і уроки (1917 – червень 1941 рр.) : монографія / В. І. Шабельніков. – Донецьк, 2011. – Розд. 2. – С. 52–95.

2297. Шабельніков В. І. Українська революція 1917–1920 рр. і національні меншини / В. І. Шабельніков // Історичні і політологічні дослідження. – 2013. – № 3. – С. 180–186. – Бібліогр. в кінці ст.

2298. Шамара С. О. Соборність української нації та держави в opinii українців доби революції 1917–1920 рр. : (інституціональний та особистісний виміри) / С. О. Шамара // Україна соборна : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2006. – Вип. 4, т. 1. – С. 233–240. – Бібліогр. в кінці ст.

2299. Шамара С. О. У добу Української революції (1917–1921) / С. О. Шамара // Черкащина: історія краю та його людності / С. І. Горошко [та ін.]. – Черкаси, 2017. – Розд. 12. – С. 363–382. – Бібліогр. в кінці ст.

2300. Шандала О. О. Порівняльна характеристика законодавства про громадянство УНР та ЗУНР / О. О. Шандала // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні : матеріали ХХІ звіт. наук.-практ. конф., (м. Львів, 12–13 лют. 2015 р.) / Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Львів, 2015. – С. 132–135.

2301. Шандра І. О. Представництво підприємницьких інтересів у період 1917–1919 рр. / І. О. Шандра // Представницькі організації буржуазії українських губерній (1861–1919 рр.) : монографія / І. О. Шандра. – Харків, 2016. – С. 291–308.

2302. Шандрівський І. Г. Військово-політична та наукова діяльність Миколи Капустянського : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 20.02.22 / І. Г. Шандрівський ; Нац. ун-т

"Львівська політехніка". – Львів, 2003. – 20 с.

2303. Шаповал А. І. Боротьба за українську державність (до 135-річчя від дня народження Дмитра Антоновича) / А. І. Шаповал // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2012. – **Вип. 4.** – С. 256–263. – Бібліогр. в кінці ст.

2304. Шаповал А. І. Джерела до громадсько-політичної та наукової діяльності Дмитра Володимировича Антоновича / А. Шаповал // Архівознавство. Археографія. Джерелознавство : міжвідом. зб. наук. пр. / Укр. НДІ арх. справи та документознавства. – Київ, 2009. – **Вип. 10.** – С. 151–162. – Бібліогр. в кінці ст.

2305. Шаповал А. І. Дипломат Української Народної Республіки: до 130-річчя від дня народження Дмитра Антоновича / А. Шаповал // Історичний журнал. – 2007. – **№ 5.** – С. 51–61. – Бібліогр. в кінці ст.

2306. Шаповал А. І. Дмитро Антонович – редактор, критик, публіцист (1917–1919 рр.) / А. Шаповал // Історичний журнал. – 2008. – **№ 2.** – С. 43–52. – Бібліогр. в кінці ст.

2307. Шаповал Л. І. Релігійні погляди Симона Петлюри / Л. І. Шаповал // Історична пам'ять : наук. зб. / Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2003. – **№ 1/2.** – С. 72–80. – Бібліогр. в кінці ст.

2308. Шаповал Ю. І. Занурення в темряву: Михайло Грушевський у 1919–1934 рр. / Ю. Шаповал // Актуальні проблеми вітчизняної історії ХХ ст. : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2004. – **Т. 1.** – С. 306–421. – Бібліогр. в кінці ст.

Доба революції. – С. 306–319.

2309. Шаповал Ю. І. Михайло Грушевський / Ю. І. Шаповал, І. В. Верба ; за заг. ред. В. А. Смолія. – Київ : Альтернативи, 2005. – 352 с. : іл. – (Серія "Особистість і доба").

Зі змісту: **Розд. 6.** На чолі Української Центральної Ради (березень 1917 – квітень 1918). – С. 147–190 ; **Розд. 7.** Спроба відновити лідерство (квітень 1918 – березень 1919). – С. 191–201 ; **Розд. 8.** Вимушена еміграція і повернення в Україну (1919–1924). – С. 201–228.

2310. Шаповал Ю. І. Михайло Грушевський: еміграція і повернення в Україну (1919–1924) / Ю. І. Шаповал // Сіверщина в історії України : зб. наук. пр. / Нац. заповідник "Глухів" [та ін.]. – Глухів ; Київ, 2018. – **Вип. 11.** – С. 290–300. – Бібліогр. в кінці ст.

Доба революції. – С. 290–297.

2311. Шаповалов Г. І. Печаті Партизансько-Повстанської Української армії імені Батька Махна / Г. І. Шаповалов // Музейний вісник : щорічник / Запоріж. обл. держадмін. [та ін.]. – Запоріжжя, 2013. – **№ 13.** – С. 113–118. – Бібліогр. в кінці ст.

2312. Шаравара Т. О. М. О. Капустянський – генерал-хорунжий УНР і літератор у вирі національно-визвольних змагань 1918–1923 рр. / Т. О. Шаравара // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2015. – **Вип. 44, т. 1.** – С. 133–139. – Бібліогр. в кінці ст.

2313. Шатайло О. Спадкоємці козацької слави: біографії генералів Армії Української Народної Республіки – уродженців Черкащини / О. Шатайло. – Дрогобич : Відродження, 2009. – 192 с. : іл. – Бібліогр. в кінці ст.

Зміст: Слово до читача. – С. 5–6 ; Виходять із тіні забуті лицарі. – С. 7–12 ; **Розд. 1. Уроженці Черкащини, підвищені до генеральських звань у період національно визвольної боротьби 1917–1921 рр.:** Чотири шаблі генерала [Ю. Й.] Тютюнника. – С. 14–63 ; Він вів у бій новітніх запорожців : [Г. М. Базильський]. – С. 64–83 ; Урядовець з бойовим минулим : [А. М. Вовк]. – С. 84–96 ; Голова лицарського ордену : [О. О. Загородський]. – С. 97–122 ; **Розд. 2. Уроженці Черкащини, підвищені урядом УНР до генеральських звань посмертно:** Нескорений державник : [М. І. Білинський]. – С. 123–139 ; Загинув за державність України : [Є. В. Мешковський]. – С. 140–154 ; **Розд. 3. Уроженці Черкащини, підвищені до генеральських звань у період інтернування армії УНР у 1921–1924 рр.:** 3 кагорти залізних : [В. А. Ольшевський]. – С. 155–164 ; **Розд. 4. Уроженці Черкащини, підвищені до генеральських звань після ліквідації таборів інтернованих:** Звивисті шляхи командарма : [Б. Ф. Барвінський]. – С. 165–169 ; Представник великого роду : [С. Ф. Єфремов]. – С. 170–175 ; Попереду кінних запорожців : [Д. В. Жупінас]. – С. 176–179 ; Військовий за покликанням : [В. М. Трутенко]. – С. 180–185 ; Учасник легендарних походів : [М. І. Шраменко]. – С. 186–190.

2314. Шахрай В. М. Революція на Україні / В. М. Шахрай ; вступ. ст. и комент. А. А. Здоров, А. В. Клименко [и др.]. – 3-е изд. – Одесса : ТЭС, 2017. – 164 с.

Зі змісту: Фигура умолчання / А. А. Здоров. – С. 3–7 ; Украинский большевик Василий Шахрай: страницы биографии / А. А. Здоров. – С. 7–16 ; **[Ч.] 1.** Территория и население. – С. 34–37 ; **[Ч.] 3.** Организация Центральной Рады и 1-й Универсал. – С. 45–58 ; **[Ч.] 4.** Автономия Украины. – С. 59–73 ; **[Ч.] 5.** Октябрьская революция и Украинская Народная Республика. – С. 74–83 ; **[Ч.] 6.** Организация Центрального исполнительного Комитета Всеукраинских Советов. Провозглашение самостоятельности Украины. – С. 84–93 ; **[Ч.] 7.** Брест-Литовск. Призыв немцев. – С. 94–101 ; **[Ч.] 8.** Второй Екатеринославский съезд Советов Украины. Разгон Центральной Рады. – С. 102–111 ; **[Ч.] 9.** Гетманщина. – С. 112–117 ; **[Ч.] 10** Украинский национальный вопрос. – С. 118–126 ; Примечания. – С. 127–129 ; **Приложения:** Письмо тов. Ауссему : (в ред. журн. "Летопись революции") / О. Шахрай. – С. 130–134 ; Ответ О. Шахрай / В. Х. Ауссем. – С. 135–136 ; Виокремлення із загальносоціалістичного руху та боротьба українських комуністичних партій під час Великої революції 1917–1921 років: історично-популярний нарис / А. Клименко. – С. 137–160.

2315. Швед О. П. Степан Витвицький: громадсько-політична діяльність : [політик, дипломат, журналіст] / О. П. Швед. – Львів : Астролябія, 2010. – 179 с. : іл., портр.

2316. Швецова-Водка Г. М. Українська книга 1917–1921 рр. у бібліографічних покажчиках / Г. М. Швецова-Водка // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2004. – № 2. – С. 65–70. – Бібліогр. в кінці ст.

2317. Швидкий В. П. Олександр Лотоцький: учений, громадський діяч, політик (1890–1930-ті рр.) / В. П. Швидкий ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2002. – 366 с.

Зі змісту: **Розд. 3. Політична діяльність:** 3.1. На посаді комісара Буковини. – С. 119–130 ; 3.2. Участь в урядах УНР та проблеми української церкви. – С. 131–154 ; 3.3. На чолі дипломатичної місії УНР в Константинополі. – С. 156–197 ; **Висновки.** – С. 220–223 ; Післямова. – С. 223–228 ; Джерела і примітки. – С. 229–289 ; Іменний покажчик. – С. 290–300 ; Додаток. – С. 301–365.

2318. Швидкий В. П. Посольство Олександра Лотоцького та його заходи щодо визнання незалежності Української церкви (Константинополь, 1918–1920 роки) / В. Швидкий // Проблеми історії України: факти, судження, пошуки : міжвідом. зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2005. – **Вип. 14.** – С. 33–44. – Бібліогр. в кінці ст.

- 2319. Швидченко Т. М.** Проблема становлення державності в діяльності українських політичних партій під час національно-визвольної боротьби, 1917–1921 рр. / Т. Швидченко, С. Губський // Українознавство. – 2017. – № 4. – С. 152–178. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2320. Шевченко В. Ф.** До питання про українізацію доби визвольних змагань і відродження національної державності та соборності (1917–1921 рр.) / В. Шевченко // Україна у світовій історії. – Київ, 2014. – Вип. 4. – С. 108–122. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2321. Шевченко В. Ф.** Українська революція. Зародження української преси у Полтавській губернії у 1917–1925 роках ХХ ст. / В. Ф. Шевченко // Пам'ять століть. – 2011. – № 5/6. – С. 98–111.
- 2322. Шевчук В. О.** Історія Шполянського краю / В. О. Шевчук. – Черкаси : Відлуння-Плюс, 2003. – 184 с.
Доба революції. – С. 89–103.
- 2323. Шейко В. М.** Медична та літературна інтелігенція в часи Української революції, 1917–1921 рр. / В. М. Шейко // Культура України : зб. наук. пр. Серія: Мистецтвознавство / Харків держ. акад. культури. – Харків, 2018. – Вип. 61. – С. 368–388. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2324. Шейко В. М.** Наукова інтелігенція та Українська революція (1917–1921 рр.) / В. М. Шейко // Культура України : зб. наук. пр. Серія: Мистецтвознавство / Харків. держ. акад. культури. – Харків, 2018. – Вип. 59. – С. 244–263. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2325. Шейко В. М.** Трансформація відносин старої інтелігенції і влади під час Української революції в 1917–1921 рр. / В. М. Шейко // Вісник Харківської державної академії культури. Серія: Соціальні комунікації. – Харків, 2018. – Вип. 52. – С. 9–39. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2326. Шейко В. М.** Учителство й Українська революція (1917–1921 рр.) / В. М. Шейко // Вісник Харківської державної академії культури. Серія: Соціальні комунікації. – Харків, 2017. – Вип. 51. – С. 8–42. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2327. Шереметьєв О.** Печатка Гуляйпільського воєнно-революційного партизанського польового штабу Повстанської армії імені батька Махна / О. Шереметьєв // Військова символіка держави: основні проблеми розвитку на сучасному етапі : наук.-практ. конф., 27 трав. 2009 р., м. Київ / Центр. музей збройних сил України [та ін.]. – Київ, 2009. – С. 32–40. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2328. Шилюк Л. О.** Постать М. Грушевського в історії України / Л. О. Шилюк // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2011. – № 693. – С. 263–267. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2329. Шин А. В.** Діяльність державних установ у Криму в роки революції та громадянської війни (1917–1922 рр.) : автореф. дис. ... д-ра іст. наук : 07.00.01 / А. В. Шин ; Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2013. – 36 с.
- 2330. Шихненко І.** Фонд Грушевських як джерело вивчення історії становлення і розвитку архівної та бібліотечної справи в Україні в період національно-визвольних змагань, 1917–1920 рр. / І. Шихненко // Студії з архівної справи та документознавства : зб.

пр. / Укр. НДІ арх. справи та документознавства. – Київ, 2005. – Т. 13. – С. 133–136. – Бібліогр. в кінці ст.

2331. Шишко О. Г. Комісар міста Іван Липа та суспільно-політичне життя Одеси (березень – травень 1918 р.) / О. Шишко // Дев'яті Липівські читання : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 11–12 трав. 2018 р.) / Нац. спілка краєзнавців України, Полтав. обл. орг. [та ін.]. – Полтава, 2018. – С. 102–107. – Бібліогр. в підрядк. прим.

2332. Шкварець В. П. Микола Міхновський як речник самостійницької течії Українського національно-визвольного руху / В. П. Шкварець, М. М. Шитюк, Ю. І. Гузенко // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2009. – Вип. 4. – С. 265–276 ; Науковий вісник Миколаївського національного університету ім. В. О. Сухомлинського. Серія: Історичні науки. – Миколаїв, 2013. – № 34. – С. 69–75. – Бібліогр. в кінці ст.

2333. Шкварець В. П. Українська національно-демократична революція і боротьба за незалежність на Миколаївщині (1917–1921) / В. П. Шкварець. – Миколаїв : Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2007. – 120 с.

2334. Шкільник М. Україна у боротьбі за державність в 1917–1921 рр. Споми́ни і роздуми / М. Шкільник ; упоряд. В. Верстюк. – Київ : Кліо, 2016. – 512 с.

2335. Шкляев И. Н. Одесса в смутное время / И. Н. Шкляев. – Одесса : Студия "Негоциант", 2004. – 158 с. : фот. – (Историко-культурологическая серия "Сад камней")

2336. Шнира В. В. Православна церква в українському селі (1917–1925 рр.) / В. В. Шнира // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2002. – Вип. 5. – С. 273–276.

2337. Шнира В. В. Рух за автокефалію у православній церкві в Україні і завершення організаційного оформлення УАПЦ в 1921 році / В. Шнира // Україна соборна : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2005. – Вип. 2, ч. 2. – С. 321–330. – Бібліогр. в кінці ст.

2338. Шпаргало Є. Висвітлення подій Української революції 1917–1921 рр. часописом "Вісті комбатанта" / Є. Шпаргало // Бібліотечний вісник. – 2018. – № 1. – С. 28–34. – Бібліогр. в кінці ст.

2339. Шпорлюк Р. До дискусії про польсько-українські взаємини 1918 р. / Р. Шпорлюк // Формування модерних націй. Україна – Росія – Польща / Р. Шпорлюк ; пер. з англ. Г. Касьянова [та ін.]. – 2-ге вид. – Київ, 2016. – С. 375–389.

2340. Штирбул А. О. Н. І. Махно, махновщина і Сибір / А. О. Штирбул // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2009. – Вип. 27. – С. 133–140. – Бібліогр. в кінці ст.

2341. Шугальова І. М. Вплив революційних подій початку ХХ ст. на церковне життя Південної України / І. М. Шугальова // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2008. – Вип. 24. – С. 108–114. – Бібліогр. в кінці ст.

2342. Шульгата Н. П. Андрій Жук у національно-визвольній боротьбі (1914–1923 рр.) / Н. Шульгата // Галичина : наук. і культ.-просвіт. краєзнав. часопис / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2011. – Ч. 18/19. – С. 192–198. –

Бібліогр. в кінці ст.

2343. Шульгата Н. П. Андрій Жук у суспільно-політичних процесах Галичини і Наддніпрянищини першої третини ХХ ст. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Н. П. Шульгата ; НАН України, Ін-т українознавства ім. Івана Крип'якевича [та ін.]. – Львів, 2013. – 20 с.

2344. Шульгин О. Я. Україна і червоний жах. Погроми в Україні: [С. Петлюра і єврейське питання] / О. Шульгин ; пер. з фр.: О. Леонтович, М. Мулової-Войтовецької ; під ред. Н. Пазуняк ; Ін-т досліджень модерної історії України в США, Фундація ім. Олега Ольжича. – Київ : Вид-во ім. О. Теліги, 2001. – 104 с. – Тит. арк. парал. фр.

2345. Шумілова А. Аркушеві видання періоду визвольних змагань 1917–1919 років у фондах Книжкової палати України / А. Шумілова // Вісник Книжкової палати. – 2008. – № 4. – С. 37–43. – Бібліогр. в кінці ст.

2346. Шумінська Н. В. Еволюція структури Галицької армії від Легіону УСС до ЧУГА / Н. В. Шумінська // Сборник научных трудов SWorld. – Одесса, 2014. – Т. 22, вып. 2. – С. 41–49.

2347. Шурхало Д. Скоропадський, Маннергейм, Врангель: кавалеристи-державники / Д. Шурхало. – Львів : ПАІС, 2013. – 221, [1] с. : табл., фот. – Бібліогр.: с. 217–220.

2348. Щавлинский Н. Б. Деятельность Белорусского общества "Гай" в Одессе в 1917–1918 гг. / Н. Щавлинский // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. / Рівн. держ. гуманітар. ун-т. – Рівне, 2015. – Вип. 26. – С. 26–27. – Бібліогр. в кінці ст.

2349. Щавлинский Н. Б. Деятельность национальных белорусских организаций в Киеве и Одессе в 1917–1918 годах / Н. Щавлинский // Український історичний збірник / НАН України, Ін-т історії України, Рада молодих вчених. – Київ, 2009. – Вип. 12. – С. 176–181.

2350. Щавлинский Н. Б. Формирование белорусских частей в Одессе в контексте создания белорусской государственности (1917–1919 гг.) / Н. Щавлинский // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. / Рівн. держ. гуманітар. ун-т. – Рівне, 2010. – Вип. 20. – С. 107–109. – Бібліогр. в кінці ст.

2351. Щавлінський М. Б. Суспільно-політична і національно-культурна діяльність білоруських організацій в Одесі в умовах австро-німецької окупації (1918 р.) / М. Щавлінський // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. / Рівн. держ. гуманітар. ун-т. – Рівне, 2016. – Вип. 27. – С. 162–164. – Бібліогр. в кінці ст.

2352. Щербак Н. Іван Огієнко і боротьба за відродження української автокефальної православної церкви в умовах національно-визвольної революції (1917–1920 рр.) / Н. Щербак // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. / Рівн. держ. гуманітар. ун-т. – Рівне, 2011. – Вип. 22. – С. 57–59. – Бібліогр. в кінці ст.

2353. Щербатюк В. М. Архівна справа "Про боротьбу з бандою Туза" як джерело з вивчення історії селянського повстанського руху в Українській революції 1917–1921 років / В. М. Щербатюк // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2009. – № 22. – С. 188–196. – Бібліогр. в кінці ст.

2354. Щербатюк В. М. Висвітлення причини загибелі отамана Зеленого в сучасній вітчизняній історіографії / В. М. Щербатюк // Вісник Черкаського університету. Серія:

Історичні науки. – Черкаси, 2014. – № 19. – С. 31–34. – Бібліогр. в кінці ст.

2355. Щербатюк В. М. Висвітлення селянського повстанського руху 1917–1921 рр. у працях радянських воєначальників – учасників революційних подій / В. Щербатюк // 3 архівів ВУЧК – ГПУ – НКВД – КГБ. – 2010. – № 2. – С. 379–402. – Бібліогр. в підрядк. прим.

2356. Щербатюк В. М. Від соціальних протестів до вільнокозачого руху та масових повстань: боротьба селян України в 1917–1919 роках: (сучасна вітчизняна історіографія проблеми) / В. Щербатюк // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2010. – Вип. 103. – С. 52–56. – Бібліогр. в кінці ст.

2357. Щербатюк В. М. Відображення селянського повстанського руху в Україні 1917–1921 рр. в українській дорадянській літературі / В. Щербатюк, Ю. Орищенко // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2017. – № 1. – С. 62–66. – Бібліогр. в кінці ст.

2358. Щербатюк В. М. Вільне козацтво – добровільна громадська міліційна організація в Україні 1917–1921 років / В. М. Щербатюк // Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ. – Київ, 2016. – № 2. – С. 275–285.

2359. Щербатюк В. М. Вільне козацтво: історіографія проблеми / В. М. Щербатюк // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2009. – Вип. 96. – С. 62–67. – Бібліогр. в кінці ст.

2360. Щербатюк В. М. Зростання свідомості українців. Національно-визвольний, селянсько-повстанський рух 1917 – початку 1920-х років [на Черкащині] / В. М. Щербатюк // Шевченків край : історико-етнографічне дослідження / НАН України, Київ. нац. ун-т внутр. справ [та ін.]. – Київ, 2009. – С. 176–229. – (Історія регіонів України)

2361. Щербатюк В. М. Історія регіонів України: Лисянщина / В. М. Щербатюк ; Центр пам'яткознавства НАН України та Укр. т-ва охорони пам'яток історії та культури [та ін.]. – Київ : Логос, 2002. – 428 с. – Показч. імен: с. 402–410. – Бібліогр.: с. 415–423.

Зі змісту: Українська Національно-визвольна революція поч. ХХ ст. Край у 1917–1921 рр. – С. 134–149 ; Боротьба за незалежність на початку ХХ ст. – С. 150–157 ; Звенигородське збройне повстання. – С. 158–168 ; Встановлення і зміцнення радянської влади. – С. 168–178.

2362. Щербатюк В. М. Наростання протесту селян гетьманській і більшовицькій владі 1918–1919 рр.: сучасна українська історіографія проблеми / В. М. Щербатюк // Вісник Черкаського університету. Серія: Історичні науки. – Черкаси, 2010. – Вип. 192. – С. 65–71. – Бібліогр. в кінці ст.

2363. Щербатюк В. М. Органи охорони правопорядку Південної Київщини на початку ХХ століття : [про Вільне козацтво] / В. М. Щербатюк // Правове забезпечення діяльності міліції/поліції: історія, сучасні проблеми, міжнародний досвід : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т внутр. справ. – Київ, 2006. – С. 119–126. – Бібліогр. в кінці ст.

2364. Щербатюк В. М. Отаман Квітковський в селянській війні доби Української революції 1917–1921 років : (за матеріалами періодичних видань, документів архівів, наукових досліджень) / В. М. Щербатюк // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2009. – № 21. – С. 50. – Бібліогр. в кінці ст.

2365. Щербатюк В. М. Повстанський рух під проводом Нестора Махна в сучасній вітчизняній історіографії / В. М. Щербатюк // Наука. Релігія. Суспільство. – 2010. – № 2. – С. 49–65. – Бібліогр. в кінці ст.

2366. Щербатюк В. М. Пошукові експедиції як спосіб дослідження селянського повстанського руху доби Української революції 1917–1921 років: (за результатами пошукових експедицій організації "Витоки" Національної спілки краєзнавців України) / В. М. Щербатюк // Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України. – Київ, 2009. – № 5. – С. 166–173.

2367. Щербатюк В. М. Селянство та селянський повстанський рух 1917–1921 рр. у працях Михайла Грушевського дорадянського періоду / В. М. Щербатюк // Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ. – Київ, 2016. – № 3. – С. 231–241.

2368. Щербатюк В. М. Селянський повстанський рух в роки Української революції 1917–1921 років за матеріалами архівів України / В. Щербатюк // Голодомор 1932–1933 років: передумови, причини, наслідки ... : наук. читання : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т внутр. справ. – Київ, 2009. – С. 3–7.

2369. Щербатюк В. М. Селянський повстанський рух в Україні 1917–1921 років: українська історіографія : [монографія] / В. Щербатюк ; НАН України, Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ : Наук. думка, 2012. – 527 с.

Зміст: Розд. 1. Селянський повстанський рух у науково-пропагандистській літературі 1918 – середини 1920-х років : 1.1 Формування двох напрямів у дослідженні та висвітленні селянського повстанського руху. – С. 11–86 ; 1.2. Публікація джерельних свідчень про селянський рух. – С. 86–126 ; Розд. 2. Висвітлення селянського повстанського руху в наукових та науково-популярних працях другої половини 1920-х – початку 1990-х років: 2.1. Радянська історіографія селянського повстанського руху. – С. 127–169 ; 2.2. Селянський повстанський рух в інтерпретації західноукраїнських дослідників міжвоєнної доби. – С. 169–206 ; 2.3. Селянський повстанський рух у працях істориків діаспори. – С. 206–234 ; Розд. 3. Селянський повстанський рух у новітній вітчизняній історіографії: 3.1. Висвітлення махновського повстанського руху. – С. 236–256 ; 3.2. Селянський повстанський рух за Центральної Ради та Гетьманату. – С. 256–271 ; 3.3. Дослідження селянського повстанського руху доби Директорії. – С. 271–297 ; 3.4. Новітня історіографія підготовки Всеукраїнського повстання 1921 р. – С. 297–326 ; **Висновки.** – С. 327–341 ; **Додатки:** 1. Селянський повстанський рух в окремих спогадах, наукових та науково-публіцистичних працях. – С. 342–349 ; 2. Учасники подій – автори праць, в яких висвітлювався селянський повстанський рух 1917–1920-х років. – С. 350–351 ; 3. Окремі журнали, в яких вміщувалися матеріали щодо селянського повстанського руху в Україні 1917–1921 рр. – С. 352–354 ; Список скорочень [політичних партій та угруповань]. – С. 355–356 ; Посилання [примітки]. – С. 357–447 ; **Список використаних джерел та літератури.** – С. 448–511 ; Показчик імен. – С. 512–522 ; Показчик населених пунктів. – С. 523–526.

Рецензії: Чухліб Т. В. [Рецензія] // Український історичний журнал. – 2013. – № 2. – С. 204–206.

2370. Щербатюк В. М. Селянський повстанський рух в Україні 1917–1921 рр. в опублікованих джерельних свідченнях, пропагандистській, науковій та публіцистичній літературі радянських авторів до середини 1920-х рр. : (на матеріалах показника "Досвід бібліографії з історії революції на Україні" 1926 року) / В. М. Щербатюк // Вісник Черкаського університету. Серія: Історичні науки. – Черкаси, 2012. – № 22. – С. 56–68. – Бібліогр. в кінці ст.

- 2371. Щербатюк В. М.** Селянський повстанський рух в Україні, 1917–1921 рр.: висвітлення у документах та матеріалах збірників радянської доби / В. М. Щербатюк // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2009. – **Вип. 24.** – С. 139–153. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2372. Щербатюк В. М.** Селянський повстанський рух на Київщині, 1917–1923 рр.: сучасна історіографія проблеми / В. М. Щербатюк // Український історичний журнал. – 2010. – **№ 3.** – С. 186–204. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2373. Щербатюк В. М.** Стан дослідження махновського селянського повстанського руху у сучасній українській історичній науці / В. М. Щербатюк // Гуржіївські історичні читання : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького [та ін.]. – Черкаси, 2014. – **Вип. 7.** – С. 55–58. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2374. Щербатюк В. М.** Фонди Державного архіву Київської області як важливе джерело дослідження селянського руху України 1917–1921 років / В. М. Щербатюк // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2009. – **№ 19.** – С. 96–103. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2375. Щербатюк В. М.** Фонди Державного архіву міста Севастополя як вагоме джерело дослідження селянського повстанського руху в Криму 1917–1920-х років / В. М. Щербатюк // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2014. – **Вип. 22.** – С. 238–243. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2376. Щербина Н.** Державницькі змагання українців Далекого Сходу в 1917–1922 рр. / Н. Щербина // Науковий вісник Чернівецького університету. Серія: Історія. Політичні науки. Міжнародні відносини / Чернівець. нац. ун-т. – Чернівці, 2013. – **Вип. 676/677.** – С. 68–72. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2377. Щербін Л.** Конституційно-демократична партія Росії й українське питання (1905–1918 рр.) у сучасній вітчизняній історіографії / Л. Щербін // Галичина : наук. і культ.-просвіт. краєзнав. часопис / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2014. – **Ч. 25/26.** – С. 317–323. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2378. Щоденник значкового Ясинського,** старшини Окремого Чорноморського коша: [літо 1918 р. – зима 1919 р.] / упоряд., передм. М. А. Ковальчук // Військово-історичний альманах / Центр. музей Збройн. Сил України. – Київ, 2005. – **Число 1.** – С. 57–70.
- 2379. Юліан Мордалевич.** Наші змагання, 1917–1921 : зб. док. / упоряд. С. Жовтий. – Київ : Укр. вид. спілка ім. Юрія Липи, 2013. – 63 с. : іл., портр.
- 2380. Юнаків М. Л.** Матеріали до мого життєпису: [спогади генерала армії УНР] / М. Юнаків ; уклад. М. Ковальчук // Військово-історичний альманах / Центр. музей Збройн. Сил України. – Київ, 2009. – **Число 2.** – С. 114–120.
- 2381. Юринець Ю. Л.** Західна правова традиція гарантій законності та прав людини у діяльності уряду УНР в екзилі / Ю. Л. Юринець // Правозастосування: теорія, методологія та практика : зб. матеріалів Міжнар. юрид. наук.-практ. конф. "Актуальна юриспруденція", м. Київ, 13 квіт. 2017 р. : тези наук. доп. – Київ ; Тернопіль, 2017. – С. 307–309. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2382. Юрійчук Є. П.** Криза легітимності політичної влади в Україні (1917–1921 рр.) / Є. П. Юрійчук // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного педагогічного

університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2002. – Т. 6. – С. 140–151.

2383. Юркевич О. З видавничої діяльності Юрія Тищенка (1917–1922) / О. Юркевич // Записки Львівської національної наукової бібліотеки України ім. Василя Стефаника. – Львів, 2011. – Вип. 3. – С. 189–221. – Бібліогр. в кінці ст.

2384. Юрченко В. М. Правове регулювання оподаткування в Україні (1917–1929 рр.) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / В. М. Юрченко ; Нац. ун-т внутр. справ. – Харків, 2004. – 19 с.

2385. Юрченко В. М. Правові засади податкової політики національних державних утворень на території України у роки визвольних змагань, 1917–1921 рр. / В. М. Юрченко // Вісник Національного університету внутрішніх справ. – Харків, 2004. – Вип. 26. – С. 169–176.

2386. Яблонський В. М. Ісак Мазепа в "огні й бурі революції" та еміграції / В. Яблонський // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2010. – Вип. 3. – С. 353–361. – Бібліогр. в кінці ст.

2387. Яблонський В. М. Історичні передумови виникнення та діяльності екзильного уряду УНР / В. М. Яблонський // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2013. – Т. 23. – С. 380–387. – Бібліогр. в кінці ст.

2388. Яблонський В. М. Українська політична еміграція УНР й традиції парламентаризму у ХХ ст. / В. М. Яблонський // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2013. – Вип. 6. – С. 600–610. – Бібліогр. в кінці ст.

2389. Ядловська О. С. Етнічні меншини в громадсько-політичному житті Херсонської губернії (1917–1919) / О. С. Ядловська // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2010. – Вип. 42. – С. 40–46. – Бібліогр. в кінці ст.

2390. Як завершити Українську національну революцію : IV Бандерівські читання : до 100-річчя Української революції, 1917–1921 рр. ... (2 лют. 2017 р., Київ) / НДІ українознавства [та ін.] ; упоряд.: Т. Бойко, Б. Галайко, Ю. Сиротюк. – Київ : Промінь, 2017. – 416 с. : іл. – Бібліогр. в підрядк. прим.

Зі змісту: Століття Українська національно-визвольна революція / Ю. Сиротюк. – С. 20–27 ; Російсько-українська війна 2014–2017 років в контексті незавершеності Української революції 1917–1921 років / О. М. Ситник. – С. 154–167 ; Епізод вічної внутрішньої війни: як Петлюра вбивав Болбочана... / І. Фаріон. – С. 170–183 ; Успішні й неуспішні революції та післяреволюційне подолання наслідків колоніалізму: світовий досвід і альтернативи для України : [про революцію 1917–1921 рр.] / О. В. Курінний. – С. 206–217 ; 1917–2017. Паралелі і виклики / М. Галушак. – С. 289–299 ; 100 років революції. Повторення пройденого / М. Шупілов. – С. 330–347.

2391. Яковенко О. М. Розвиток вільнокозацького руху в південних повітах Київської губернії в умовах Української революції (1917–1918 рр.) / О. М. Яковенко // Актуальні проблеми природничих та гуманітарних наук у дослідженнях студентської молоді "Родзинка – 2008". Серія: Суспільні науки : Х Всеукр. студ. наук. конф., 24–26 квіт. 2008 р., Черкаси / Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2008. – С. 36–37.

2392. Яковлев О. В. Розвиток видавничої діяльності в Україні у період УНР / О. В. Яковлев // Вісник Державної академії керівних кадрів культури і мистецтв. – 2012. – № 2. – С. 184–187.

2393. Яковчук В. Київська духовна семінарія у 1918–1919 рр. / В. Яковчук // Труди Київської духовної академії. – Київ, 2014. – № 21. – С. 140–157. – Бібліогр. в кінці ст.

2394. Якого хочемо ладу на Україні (конституційний процес часів Української революції 1917–1921 років) : до 100-річчя Конституції Української Народної Республіки / Ін-т законодавства Верховної Ради України ; упоряд.: Є. Р. Бершеда, В. О. Зайчук, О. Л. Копиленко, І. М. Мищак. – Репр. вид. – Київ, 2018. – 96 с. – (Із першоджерел ; вип. 7).

Зміст: Вступне слово. – С. 5–6 ; **Ч. 1.** Конституційний процес в оцінках газетних публікацій. – С. 7–66 ; **Ч. 2.** Основи конституції УНР. – С. 67–95.

У виданні подано ксерокопії газетних публікацій, у яких ідеться про Конституційний процес часів Української революції 1917–1921 рр., зокрема на сторінках таких видань: "Батьківщина", "Вперед", "Лохвицьке слово", "Народна воля", "Народна справа", "Наш Юг", "Нова Рада", "Рідне слово", "Рідний край", "Розсвіт", "Слово", "Трибуна", "Трудовий шлях", "Українська думка", "Український вістник", "Український козак", які знаходяться у фондах Державної наукової архівної бібліотеки (м. Київ) та у відділі газетних фондів Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського.

2395. Яневський Д. Б. Правовий статус Генерального Секретаріату та Ради Народних Міністрів УНР: сучасний стан дослідження / Д. Яневський // Зовнішні справи. – 2009. – № 2. – С. 46–49.

2396. Яневський Д. Б. Проект "Україна". Грушевський. Скоропадський. Петлюра : таємна історія української державності / Д. Б. Яневський. – Харків : Прапор, 2012. – 921 с. : фот.

Зі змісту: Проект "Україна", або таємниця Михайла Грушевського. – С. 5–312 ; Проект "Україна", або спроба Павла Скоропадського. – С. 313–592 ; Проект "Україна", або крах Симона Петлюри. – С. 593–882 ; [Документи Директорії УНР]. – С. 883–898.

2397. Яневський Д. Б. Проект "Україна". Загублена історія втраченої держави / Д. Б. Яневський. – Харків : Фоліо, 2016. – 252 с. : іл. – Те саме. – Харків : Фоліо, 2017. – 252 с.

Зі змісту: **Персони:** М. Грушевський. – С. 48–51 ; В. Винниченко. – С. 51–55 ; М. Шаповал. – С. 55–56 ; С. Петлюра. – С. 56–57 ; М. Порш. – С. 57–58 ; Д. Донцов. – С. 58–59 ; М. Міхновський. – С. 59–62 ; С. Шелухін. – С. 62–64 ; А. Шептицький. – С. 64 ; К. Левицький. – С. 65–66 ; Є. Петрушевич. – С. 66–67 ; **Партії:** Політичні партії на підросійських "українських" землях. – С. 67–69 ; Правові засади діяльності політичних партій. – С. 71–72 ; **Державницькі ідеї політичних партій:** Анархісти. – С. 72–73 ; Партія соціалістів-революціонерів та соціал-демократична (об'єднана) партія. – С. 73–79 ; Ліберали. – С. 79–80 ; Партія конституційних демократів. – С. 80–83 ; **Українські політичні партії та організації:** Товариство українських поступовців. – С. 83–93 ; Українська демократично-хліборобська партія. – С. 93 ; Українська соціал-демократична робітничка партія. – С. 93–95 ; Українська партія соціалістів-революціонерів. – С. 96–98 ; Українські комуністи. – С. 103.

2398. Янковська О. В. Культурне життя в період визвольних змагань в контексті українізації (1917–1920 рр.) / О. В. Янковська // Україна ХХ століття: культура, ідеологія, політика : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2002. – Вип. 6. – С. 161–172. – Бібліогр. в кінці ст.

- 2399. Янковська О. В.** Культурне життя в Україні у період національно-демократичної революції (1917–1920 рр.) / О. В. Янковська // Український історичний журнал. – 2005. – № 2. – С. 105–118. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2400. Янковська О. В.** Українізаційні процеси в 1917–1920 рр. / О. Янковська // Україна ХХ століття: культура, ідеологія, політика : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2004. – **Вип. 7.** – С. 255–270. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2401. Яремчук В. Д.** До проблеми консолідації національних політичних сил Східної та Західної України на завершальному етапі Першої Світової Війни / В. Д. Яремчук // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2008. – **Вип. 24.** – С. 103–107. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2402. Яремчук В. Д.** Українська революція у Наддніпрянщині як консолідуючий фактор зміцнення партійної системи Західної України / В. Д. Яремчук // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2012. – **Вип. 6.** – С. 432–444. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2403. Яремчук В. Д.** Українська революція як консолідуючий фактор зміцнення партійної системи Західної України (1917–1918 рр.) / В. Д. Яремчук // Київська старовина. – 2012. – № 2. – С. 68–76. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2404. Яровий В. Г.** Галицькі збройні формування у боротьбі за державність Української Народної Республіки (січень 1917 – грудень 1918 рр.) / В. Г. Яровий, П. П. Ткачук // Військово-науковий вісник / Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – Львів, 2012. – **Вип. 17.** – С. 154–165. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2405. Ярошенко Є. С.** Становлення державної системи охорони культурних цінностей (1917–1919 рр.) : [історіогр. аналіз] / Є. С. Ярошенко // Історія України: маловідомі імена, події, факти : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ ; Донецьк, 2001. – **Вип. 17.** – С. 207–213. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2406. Ясенчук О.** Підполковник армії УНР, сотник СС "Галичина", полковник УПА Іван Ремболович / О. Ясенчук // Сіверянський літопис. – Чернігів, 2011. – № 1. – С. 62–71. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2407. Яценко В. Я.** Д. І. Яворницький і суспільно-політичне життя Катеринослава у 1917–1920 рр. / В. Я. Яценко // Наддніпрянська Україна: історичні процеси, події, постаті : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2005. – **Вип. 3.** – С. 35–43. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2408. Яценко О. В.** Кооперативна періодика як джерело вивчення історії кооперації Поділля у 1917–1920 рр. / О. В. Яценко // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2009. – **Т. 14.** – С. 328–334.
- 2409. Яценко О. В.** Кооперативний рух на Поділлі в роки Української революції (1917–1921) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / О. В. Яценко ; Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2011. – 20 с.
- 2410. Яцюк М. В.** Трансформації політичного менталітету української політичної верхівки у добу боротьби за владу між Гетьманатом і Директорією, 1918 р. / М. В. Яцюк // Вісник Національного університету "Юридична академія України ім. Ярослава Мудрого". Серія: Політологія. – Харків, 2017. – № 2. – С. 373–377.

2411. Golczewski F. Deutsche und Ukrainer, 1914–1939 / F. Golczewski. – Paderborn ; München ; Wien ; Zürich : Ferdinand Schöningh, 2010. – 1085 s.

2412. Hagen M. von "I Love Russia, and/but i want Ukraine", or How a russian general became getman of the Ukrainian State, 1917–1918 / M. von Hagen // Белоруссия и Украина: история и культура : ежегодник, 2004 / Рос. акад. наук, Ин-т славяноведения. – Москва, 2005. – С. 253–284. – Бібліогр. в кінці ст.

2413. Kuchabsky V. Western Ukraine in Conflict with Poland and Bolshevism, 1918–1923 / V. Kuchabsky ; transl. from the Germ. by G. Fagan. – Едмонтон ; Торонто : Canad. Inst. of Ukrainian Studies, 2009. – 361 p.

Рецензії: Корольов Г. О. Наукове дослідження революційних процесів у Західній Україні в 1918–1923 рр. // Архіви України. – 2010. – № 5. – С. 269–273.

2414. Mankivskaya T. A. Teaching staff of Slobozhanshchyna secondary schools in 1917–1918 / T. A. Mankivskaya // European Applied Sciences. – Stutgard, 2014. – № 4. – P. 10–12.

2415. Pisuliński J. Nie tylko Petlura. Kwestia ukraińska w polskiej polityce 1918–1923 / J. Pisuliński. – Wrocław : [s. n.], 2004. – 444 с.

2416. Skrukwa G. Formacje wojskowe ukraińskiej "rewolucji narodowej" / G. Skrukwa. – Toruń : Adam Marszałek, 2008. – 717 s. : il.

2417. Vynnyk O. War Commemorative Rituals, Funerals, and the Construction of Collective Memory in interwar Lviv / O. Vynnyk // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2017. – Вип. 12. – С. 171–188. – Бібліогр. в підрядк. прим.

2418. Wysocki R. Na progu nowej Ukrainy – ukraińska idea narodowa w latach 1914–1921: dążenia niepodległościowe i porażka ukraińskiej rewolucji / R. Wysocki // Res Historica. – Lublin, 2006. – Т. 22. – S. 157–194.

2419. Zapomniany pokój. Traktat ryski. Interpretacje i kontrowersje 90 lat później / Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia ; pod red. S. Dębskiego. – Warszawa : [s. n.], 2013. – 423, [3], [12] s. : tabl., il.

Рецензії: Корольов Г. О. [Рецензія] // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 років / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2013. – Вип. 9. – С. 399–404.

2420. Zaricznik L. A politikal history of polish-ukrainian relations during the interwar years (1917–1939) / L. Zaricznik // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2015. – № 2. – С. 45–49. – Бібліогр. в кінці ст.

Доба революції: с. 45–46.

II. ДОБА УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛЬНОЇ РАДИ. УКРАЇНСЬКА НАРОДНА РЕСПУБЛІКА

2421. Авдошин І. В. Мирні переговори в Брест-Литовську 1918 року і їх значення у

становленні української дипломатії / І. В. Авдошин // Науковий вісник Дипломатичної академії України. – Київ, 2008. – **Вип. 14**: Зовнішня політика і дипломатія: історична ретроспектива, традиції, сьогодення. – С. 217–221. – Бібліогр. в кінці ст.

2422. Авхутська С. О. Участь Реєстрового Вільного козацтва у війні проти більшовицької Росії (грудень 1917 – січень 1918 рр.) / С. О. Авхутська // Гуржіївські історичні читання : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького [та ін.]. – Черкаси, 2015. – **Вип. 10**. – С. 177–179. – Бібліогр. в кінці ст.

2423. Адамович С. Наддніпрянська політична еміграція в суспільно-політичному житті західноукраїнських земель (1914–1918 рр.) / С. Адамович ; Прикарпат. ун-т ім. Василя Стефаника. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2003. – 148 с.

Зі змісту: **Розд. 1.** Джерела та історіографія проблеми дослідження. – С. 5–18 ; **Розд. 3.** Еволюція ідейно-теоретичних поглядів наддніпрянської політичної еміграції в Австро-Угорщині : 3.1. Протиріччя в середовищі наддніпрянських емігрантів та боротьба за політичні впливи. – С. 59–68 ; 3.2. Співпраця наддніпрянської еміграції з західноукраїнськими політичними організаціями (травень 1915 – червень 1918 рр.). – С. 69–91 ; **Розд. 4.** Роль СВУ в піднесенні національної свідомості українців : 4.1. Участь СВУ у розбудові Українського Січового Стрілецтва. – С. 92–102 ; 4.2. Національно-освітня діяльність наддніпрянців на Волині, Холмщині і Підляшші. – С. 102–114 ; 4.3. Вплив наддніпрянських політемігрантів на національно-духовне життя західноукраїнського регіону. – С. 114–124 ; **Список використаних джерел і літератури.** – С. 127–144.

2424. Адамський В. Р. Життєпис С. І. Кисельова крізь призму формулярного списку 1917 року / В. Р. Адамський // Хмельницькі краєзнавчі студії : наук.-краєзнав. зб. / НАН України, Ін-т історії України, Центр дослідж. історії Поділля. – Хмельницький, 2018. – **Вип. 15**. – С. 59–70. – Бібліогр. в кінці ст.

2425. Адамський В. Р. Заснування Кам'янець-Подільського державного українського університету: історико-правові аспекти за доби Центральної Ради / В. Р. Адамський // Педагогічний дискурс : зб. наук. пр. / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки [та ін.]. – Хмельницький, 2009. – **Вип. 6**. – С. 6–12. – Бібліогр. в кінці ст.

2426. Адамський В. Р. Польська громада і заснування Кам'янець-Подільського державного українського університету / В. Адамський // Україна – Польща: історичне сусідство : матеріали Міжнар. наук. конф., 19–20 трав. 2017 р. / Генерал. консульство Республіки Польща у м. Вінниці [та ін.]. – Вінниця, 2017. – С. 239–242.

2427. Адамський В. Р. "Просвіти" Поділля у державотворчих процесах доби Української Центральної Ради / В. Р. Адамський // Хмельницькі краєзнавчі студії : наук.-краєзнав. зб. / НАН України, Ін-т історії України, Центр дослідж. історії Поділля [та ін.]. – Хмельницький, 2019. – **Вип. 20**. – С. 29–44. – Бібліогр. в кінці ст.

2428. Адамський В. Р. Проскурів у муніципальній кампанії 1917 року / В. Р. Адамський // Хмельницькі краєзнавчі студії : наук.-краєзнав. зб. / НАН України, Ін-т історії України, Центр дослідж. історії Поділля. – Хмельницький, 2017. – **Вип. 12**. – С. 32–43. – Бібліогр. в кінці ст.

2429. Адамський В. Р. Універсал Центральної Ради в оцінці фракцій Подільського губернського земського зібрання / В. Р. Адамський // Хмельницькі краєзнавчі студії : наук.-краєзнав. зб. / НАН України, Ін-т історії України, Центр дослідж. історії Поділля. – Хмельницький, 2018. – **Вип. 13**. – С. 27–35. – Бібліогр. в кінці ст.

- 2430. Адамський В. Р.** Фінансове забезпечення товариства "Просвіта" на Поділлі в добу Української Центральної Ради / В. Р. Адамський // Хмельницькі краєзнавчі студії : наук.-краєзнав. зб. / НАН України, Ін-т історії України, Центр дослідж. історії Поділля [та ін.]. – Хмельницький, 2019. – **Вип. 19.** – С. 33–38. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2431. Адамський В. Р.** Ямпільський повітовий комісар у революційну добу (березень 1917 р. – квітень 1918 р.) / В. Р. Адамський // Хмельницькі краєзнавчі студії : наук.-краєзнав. зб. / НАН України, Ін-т історії України, Центр дослідж. історії Поділля. – Хмельницький, 2018. – **Вип. 16.** – С. 64–69. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2432. Акинджи Е.** Діяльність О. Шульгина в Генеральному секретаріаті Української Центральної Ради (липень – жовтень 1917 р.) / Е. Акинджи // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2013. – **Вип. 71.** – С. 119–124. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2433. Акинджи Е.** Діяльність О. Шульгина у період Лютневої революції та становлення Української Центральної Ради / Е. Акинджи // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2013. – **Вип. 70.** – С. 27–32. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2434. Акічев Ш. М.** "Конотопська газета" 1917 року – як цінне джерело з історії Конотопщини / Ш. М. Акічев // Конотопські читання : зб. пр. / Конотоп. міськ. краєзнав. музей ім. О. М. Лазаревського [та ін.]. – Ніжин, 2018. – **Вип. 9.** – С. 9–16. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2435. Анджaparідзе А.** Українська Центральна Рада і Кавказ: невідомі сторінки дипломатії / А. Анджaparідзе // Політологічний вісник : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Політол. центр. – Київ, 2009. – **Вип. 44.** – С. 434–445.
- 2436. Андрусишин Б. І.** Культурно-освітній фактор у державотворчих процесах Української Народної Республіки доби Української Центральної Ради / Б. Андрусишин // Право України. – 2017. – **№ 11.** – С. 117–135. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2437. Антонишин А. П.** Державотворчі процеси на Поділлі в заключний період існування Центральної Ради (лютий – травень 1918 р.) / А. П. Антонишин // Матеріали XIII Подільської історико-краєзнавчої конференції (18–19 листопада 2010 р.) / НАН України, Ін-т історії України [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2010. – С. 379–386. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2438. Антонишин А. П.** Причини падіння Центральної Ради: історичний досвід на прикладі Поділля / А. П. Антонишин // Регіональна політика: історичні витоки, законодавче регулювання, практична реалізація : друга Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 груд. 2016 р. : зб. наук. пр. / КНУБА [та ін.]. – Київ, 2016. – **Вип. 2, ч. 2.** – С. 151–156. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2439. Ачкіназі Б. О.** Америка, Франція і "українське питання" у 1917–1918 рр. / Б. О. Ачкіназі // Науковий вісник Дипломатичної академії України. – Київ, 2002. – **Вип. 6:** Світова дипломатія: історія та сучасність. – С. 350–355. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2440. Ачкіназі Б. О.** Історик діаспори Володимир Косик та його концепція франко-українських відносин 1917–1918 років / Б. О. Ачкіназі // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2002. – **Т. 8.** – С. 161–167.

- 2441. Бабак М. А.** Становлення адміністративного судочинства Української Народної Республіки : (період Української Центральної Ради) / М. А. Бабак // Історія вітчизняного та європейського адміністративного права і процесу : тези виступів I Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 6 жовт. 2016 р., м. Львів, 11 листоп. 2016 р. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка [та ін.]. – Харків, 2017. – С. 341–344. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2442. Байдукова В. Ю.** Загальноосвітня школа в період Української Центральної Ради (березень 1917 – квітень 1918 рр.) / В. Ю. Байдукова // Збірник наукових праць студентів та магістрів Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2011. – **Вип. 5**. – С. 3–5. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2443. Барановська Н. М.** Взаємовідносини УНР і більшовицького раднаркому у контексті загарбницької політики Росії стосовно України після проголошення Третього Універсалу Центральної Ради / Н. М. Барановська // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2013. – **№ 752**. – С. 206–212.
- 2444. Барановська Н. М.** Воєнні дії на території України в роки Першої світової війни у контексті революційних подій, 1917–1918 рр. : [створення Армії УНР] / Н. М. Барановська // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2005. – **№ 528**. – С. 68–74. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2445. Барановська Н. М.** Вплив Першої світової війни на зростання української національної свідомості та революційні процеси в Україні (1917–1918 рр.) / Н. М. Барановська // Військово-науковий вісник / Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – Львів, 2014. – **Вип. 22**. – С. 79–93. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2446. Барановська Н. М.** Державотворча спадщина Української Центральної Ради / Н. М. Барановська // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2017. – **Вип. 10**. – С. 211–223. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2447. Барановська Н. М.** Проблеми та підходи до питань українського державотворення в історико-політичній та культурній спадщині періоду Національної революції 1917 – початку 1918 років / Н. М. Барановська // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2016. – **Вип. 111**. – С. 37–43. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2448. Барановська Н. М.** Українізація військ Південно-Західного фронту і VIII армії Румунського фронту восени 1917 року / Н. М. Барановська // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2001. – **№ 431**. – С. 14–19. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2449. Барановська Н. М.** Український національно-визвольний рух у контексті революційної боротьби за відновлення державності України (березень 1917 – квітень 1918 рр.) / Н. М. Барановська, О. Г. Макарчук // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2008. – **№ 612**. – С. 65–72. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2450. Басара Г. Б.** Історіографічна оцінка політичного та соціокультурного життя провінційних міст доби Центральної Ради у творах її діячів / Г. Б. Басара // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2001. – **Т. 7**. – С. 482–490.
- 2451. Басара Г. Б.** Українське провінційне місто як політичне та соціокультурне явище у добу національно-демократичної революції (березень 1917 – квітень 1918 р.) : автореф.

дис. ... канд. іст. наук : 09.00.12 / Г. Б. Басара ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2003. – 20 с.

2452. Басара-Тилішак Г. Б. Провінційні міста України як середовище соціальної та політичної мобілізації городян у період Центральної Ради / Г. Б. Басара-Тилішак // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2007. – **Вип. 2.** – С. 43–56. – Бібліогр. в кінці ст.

2453. Батанова Т. О. Діяльність єврейських партій в Українській Центральній Раді: документознавчий аспект / Т. О. Батанова // Рукописна та книжкова спадщина України: археографічне дослідження унікальних архівних та бібліотечних фондів / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т рукопису. – Київ, 2010. – **Вип. 14.** – С. 274–280. – Бібліогр. в кінці ст.

2454. Батанова Т. О. До історії єврейського представництва в Українській Центральній Раді: декілька документів Міністерства з єврейських справ / Т. О. Батанова // Пам'ятки: археогр. щорічник / Укр. НДІ арх. справи та документознавства. – Київ, 2010. – **Т. 11.** – С. 175–184. – Бібліогр. в кінці ст.

2455. Батанова Т. О. Дослідження історії єврейських партій в Українській Центральній Раді: історіографічний аспект / Т. Батанова // Студії з архівної справи та документознавства : зб. пр. / Укр. НДІ арх. справи та документознавства. – Київ, 2010. – **Т. 18.** – С. 118–124. – Бібліогр. в кінці ст.

2456. Батанова Т. О. Єврейські партійні та позапартійні періодичні видання України 1917–1918 рр. у Відділі фонду юдаїки Інституту рукопису у Національній бібліотеці України імені В. І. Вернадського / Т. О. Батанова // Бібліотека. Наука. Комунікація : стратегічні завдання розвитку наукових бібліотек : матеріали Міжнар. наук. конф. (Київ, 3–5 жовт. 2017 р.) / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2017. – С. 103–105.

2457. Батанова Т. О. Політичні платформи та діяльність єврейських партій в Українській Центральній Раді та Міністерстві з єврейських справ (1917–1918 рр.) / Т. Батанова // Наукові записки : зб. пр. молодих вчених та аспірантів / НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського. – Київ, 2010. – **Т. 21.** – С. 262–280. – Бібліогр. в кінці ст.

2458. Бевз Т. А. Досвід державницької, парламентської, виборчої та зовнішньополітичної діяльності українських есерів у добу Центральної Ради / Т. А. Бевз // Партія національних інтересів і соціальних перспектив (політична історія УПСР) / Т. А. Бевз ; НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2008. – С. 236–335.

Рецензії: **Кривошея В. В.** Політична історія Української партії соціалістів-революціонерів // Історичний журнал. – 2009. – **№ 4.** – С. 117–119.

2459. Бевз Т. А. Інструкція Тимчасового уряду як каталізатор боротьби за соборність етнічних українських земель / Т. Бевз // Історичний журнал. – 2010. – **№ 1/3.** – С. 14–26. – Бібліогр. в кінці ст.

2460. Бевз Т. А. Початки військових формувань в Україні як спроба створення власної армії (березень – квітень 1917 р.) / Т. Бевз // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2005. – **Вип. 28.** – С. 75–86. – Бібліогр. в кінці ст.

2461. Бевз Т. А. Проблеми й особливості формування української політичної еліти у добу

Центральної Ради / Т. Бевз // Історичний журнал. – 2007. – № 6. – С. 86–99.

2462. Бевз Т. А. Соціально-економічні трансформації у добу Центральної Ради / Т. Бевз // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2008. – Вип. 39. – С. 91–107. – Бібліогр. в кінці ст.

2463. Бевз Т. А. Трансформація владної вертикалі у добу Центральної Ради : [формування багатопартійної політ. системи] / Т. А. Бевз // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2006. – Вип. 32. – С. 52–87. – Бібліогр. в кінці ст.

2464. Бевз Т. А. Фракція українських есерів у Центральній Раді і Генеральному Секретаріаті: між конструктивністю і опозиційністю / Т. А. Бевз // Український історичний журнал. – 2009. – № 2. – С. 110–123. – Бібліогр. в кінці ст.

2465. Белов О. Ф. Український герб – тризуб із хрестом : до 90-річчя з дня проголошення державного герба УНР / О. Ф. Белов, Г. І. Шаповалов // Музейний вісник : щорічник / Запоріж. обл. держадмін. [та ін.]. – Запоріжжя, 2008. – № 8. – С. 150–155. – Бібліогр. в кінці ст.

2466. Бжеський Р. С. Присяга у соборі [1917 р.] : [спомини] / Р. Бжеський ; передм., упоряд., прим.: М. Андраде-Бжеська, В. Бойко, Т. Демченко // Сіверянський літопис. – 2015. – № 3. – С. 111–119.

2467. Бикова Т. Б. Крим в 1917 році: національно-політичні процеси та події в контексті взаємовідносин з Центральною Радою / Т. Бикова // Проблеми історії України: факти, судження, пошуки : міжвідом. зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2007. – Вип. 17. – С. 29–48. – Бібліогр. в кінці ст.

2468. Бикова Т. Б. Суспільно-політичні процеси у Криму в 1917 р. / Т. Бикова // Проблеми історії України: факти, судження, пошуки : міжвідом. зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2004. – Вип. 10. – С. 60–81. – Бібліогр. в кінці ст.

2469. Бій відлунав... : на відзначення 89-ї роковини трагедії під Крутами / [упоряд.-ред. В. О. Рог]. – Чернігів : Від. у справах преси та інформ., 2006. – 95 с. – Те саме. – Чернігів : Деснян. правда, 2008. – 96 с.

2470. Бій під Крутами в національній пам'яті : зб. док. і матеріалів / Укр. ін-т нац. пам'яті ; упоряд.: О. М. Любовець (керівник) [та ін.]. – Київ : Пріоритети, 2013. – 288 с. – Бібліогр.: с. 249–281.

2471. Білан М. Я. Українські соціалістичні партії в 1917 – на початку 1918 рр. / М. Я. Білан // Вісник Дніпропетровського університету. Серія: Історія та археологія. – Дніпропетровськ, 2001. – Вип. 9. – С. 102–104. – Бібліогр. в кінці ст.

2472. Білик А. Ю. Діяльність українських політичних партій з питань військового будівництва в добу Центральної Ради / А. Ю. Білик // Вісник Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут". Серія: Історія науки і техніки. – Харків, 2011. – № 64. – С. 26–32. – Бібліогр. в кінці ст.

2473. Білорус М. А. Член Центральної Ради Саватій Березняк : в 2 ч. / М. А. Білорус. – Київ : Бабіч П. М., 2009.

Ч. 1 : Біографія. – 64 с.

Ч. 2 : Додатки. – 84 с.

- 2474. Білоус С. В.** Володимир Винниченко у взаєминах Української Центральної Ради та Тимчасового уряду Росії (березень – жовтень 1917 р.) / С. В. Білоус // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2006. – **Вип. 11.** – С. 139–145.
- 2475. Білян П. Я.** Історіографія Української революції 1917 – початку 1918 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.06 / П. Я. Білян ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Львів, 2001. – 18 с.
- 2476. Благовісний С. Г.** Причини та наслідки урядової кризи в УНР (січень – квітень 1918 року) / С. Г. Благовісний // Вісник Національного університету внутрішніх справ. – Харків, 2004. – **Вип. 26.** – С. 180–186. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2477. Божук Л. В.** Освітня політика Центральної Ради у контексті українського державотворення / Л. В. Божук // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2012. – **Вип. 66.** – С. 98–103. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2478. Бойко А. А.** Тіні забутих часописів: революція й особистість (за матеріалами журналу "Христианская мысль", 1916–1917) / А. Бойко // Образ : збірник / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2017. – **Вип. 3.** – С. 70–77. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2479. Бойко В. М.** Вибори до міських дум 1917 року на Чернігівщині: перебіг та результати / В. М. Бойко // Сіверянський історичний архів : зб. наук. пр. – Чернігів, 2012. – **Вип. 1.** – С. 39–45. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2480. Бойко В. М.** Визнання міськими думами влади УЦР у листопаді – грудні, 1917 р. / В. Бойко // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2002. – [**Вип. 1**]. – С. 102–110. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2481. Бойко В. М.** Політична риторика муніципальних виборів 1917 р. як етап становлення демократії / В. М. Бойко // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2007. – **Вип. 2.** – С. 57–67. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2482. Бойко В. М.** Польський фактор у муніципальній виборчій компанії 1917 р. в Україні / В. Бойко // Шрагівські читання / Нац. ун-т "Чернігівський колегіум" ім. Т. Г. Шевченка, Навч.-наук. ін-т історії та соціогуманітар. дисциплін ім. О. М. Лазаревського [та ін.]. – Чернігів, 2014. – **Вип. 3.** – С. 193–205. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2483. Бойко В. М.** 1917 рік на Чернігівщині : іст.-краєзнав. нарис / В. Бойко, Т. Демченко, О. Оніщенко ; НАН України [та ін.]. – Чернігів : Сіверян. думка, 2003. – 126 с. – Бібліогр.: с. 120–126.
- 2484. Бойко І. Й.** Правове регулювання суспільних відносин в Українській Народній Республіці / І. Бойко // Право України. – 2017. – **№ 11.** – С. 87–100. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2485. Бойко І. Й.** Причини поразки Української Народної Республіки за Центральної Ради та її уроки для сучасної України : (до 100-річчя утворення Центральної Ради) / І. Бойко // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні : матеріали ХХІІІ звіт. наук.-практ. конф., 7–8 лют. 2017 р. : у 2 ч. / Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. – Львів, 2017. – **Ч. 1.** – С. 39–44.

2486. Бойко О. Д. Бій під Крутами: історія вивчення / О. Д. Бойко // Український історичний журнал. – 2008. – № 2. – С. 43–54.

2487. Бойко О. Д. Бій під Крутами: факти проти легенди / О. Д. Бойко, С. В. Бутко, Т. П. Демченко // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2008. – Вип. 3. – С. 18–30. – Бібліогр. в кінці ст.

2488. Бойко О. Д. Проблема визначення кордонів України в період Центральної Ради (1917–1918 рр.) / О. Д. Бойко // Український історичний журнал. – 2008. – № 1. – С. 31–46. – Бібліогр. в кінці ст.

2489. Боляновський А. В. Німеччина й відновлення української державності в 1917–1918 рр. / А. В. Боляновський // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. / Рівн. держ. гуманітар. ун-т. – Рівне, 2004. – Вип. 3. – С. 110–116. – Бібліогр. в кінці ст.

2490. Бондар В. А. Діяльність Одеської міської думи у березні – серпні 1917 р. (за матеріалами газети "Одесский листок") / В. А. Бондар // Записки історичного факультету Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова. – Одеса, 2014. – Вип. 25. – С. 119–132. – Бібліогр. в кінці ст.

2491. Бондар В. А. Одеська міська дума у серпні 1917 – лютому 1918 рр.: господарські аспекти діяльності / В. А. Бондар // Інтелігенція і влада. Серія: Історія / Одес. нац. політехн. ун-т. – Одеса, 2015. – Вип. 32. – С. 109–122. – Бібліогр. в кінці ст.

2492. Бондаренко В. Г. Відродження козацтва на Катеринославщині (серпень – листопад 1917 р.) / В. Г. Бондаренко // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2005. – Вип. 19. – С. 160–165. – Бібліогр. в кінці ст.

2493. Бондаренко В. Г. Відродження козацтва на Південному Заході України (1917–1918 рр.) / В. Г. Бондаренко // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2004. – Вип. 18. – С. 117–122. – Бібліогр. в кінці ст.

2494. Бондаренко В. Г. Соціальна база Вільного козацтва на Півдні України (1917–1918 рр.) / В. Г. Бондаренко // Історичні і політологічні дослідження. – 2004. – № 3. – С. 99–105.

2495. Бондаренко В. Г. Участь інтелігенції у відродженні козацтва на Півдні України (1917–1918 рр.) / В. Г. Бондаренко // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2004. – Вип. 8. – С. 122–127.

2496. Бондаренко Д. Я. Взаимоотношения Временного правительства и Украинской Центральной Рады / Д. Я. Бондаренко. – Одеса : НДРВВ ОЮІ НУВС, 2004. – 189 с. – Бібліогр.: с. 167–186.

Зміст: Гл. 1. Проблемы революционной власти в России и Украине в 1917 г. – С. 22–57 ; Гл. 2. Переговоры Временного правительства и Украинской Центральной Рады об автономии Украины (май – июль 1917 г.). – С. 56–99 ; Гл. 3. Фактическая реализация Центральной Радой проекта автономии Украины (июль – октябрь 1917 г.). – С. 100–152.

Рецензії: Кудлай О. Б. [Рецензія] // Український історичний журнал. – 2006. – № 2. – С. 225–230. ; Булдаков В. П. О книге Д. Я. Бондаренко "Взаимоотношения

Временного правительства и Украинской Центральной Рады" (Одесса, ОЮІ НУВС, 2004) // Революції в Україні у XX – XXI століттях : співзвуччя епох : матеріали І Міжнар. наук. конф. (18–19 листоп. 2005 р.) / Одес. юрид. ін-т Харків. нац. ун-ту внутр. справ. – Одеса, 2005. – С. 287–289.

2497. Бондаренко Д. Я. Переговори Временного правительства и Украинской Центральной Рады весной и летом 1917 года / Д. Я. Бондаренко, Н. Н. Крестовская // Отечественная история. – Москва, 2002. – № 2. – С. 85–96.

2498. Бондаренко Д. Я. Украина в Брест-Литовских переговорах: историко-юридический аспект / Д. Я. Бондаренко // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / Одес. нац. юрид. акад. – Одеса, 2009. – Вип. 48. – С. 218–224.

2499. Борисова Т. М. Деякі аспекти міжнародної правосуб'єктності Української Народної Республіки за часів Української Центральної Ради / Т. М. Борисова // VIII наукові читання, присвячені пам'яті В. М. Корецького : зб. наук. пр. / НАН України, Київ. ун-т права [та ін.]. – Київ, 2015. – С. 162–166. – Бібліогр. в кінці ст.

2500. Борисова Т. М. Правова регламентація міжнародних договорів у законодавстві Української Народної Республіки (періоду Української Центральної Ради) / Т. М. Борисова // Часопис Київського університету права. – 2003. – № 4. – С. 86–93.

2501. Боровик А. М. Вирішення організаційних проблем українізації шкільної освіти за часів Центральної Ради / А. М. Боровик // Історична пам'ять : наук. зб. / Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2001. – № 1/2. – С. 105–115. – Бібліогр. в кінці ст.

2502. Боровик А. М. Діяльність видавничого відділу Міністерства народної освіти по підготовці українських підручників за часів Центральної Ради / А. М. Боровик // Література та культура Полісся : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Вип. 17. – С. 178–180.

2503. Боровик М. А. Протистояння анархістів України владі урядів Української Центральної Ради / М. А. Боровик // Визвольний шлях. – 2008. – Річник 61, кн. 4/6. – С. 181–186. – Бібліогр. в підрядк. прим.

2504. Ботушанський В. М. Буковина у зовнішній політиці України (1917–1918 рр.) / В. М. Ботушанський // Україна соборна : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2005. – Вип. 2, ч. 3. – С. 262–269. – Бібліогр. в кінці ст.

2505. Брязгунов Ю. Міжнародно-правові аспекти територіальної проблеми на Воронежчині 1917–1918 та 1924–1925 рр. / Ю. Брязгунов // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2005. – Вип. 6. – С. 407–429. – Бібліогр. в кінці ст.

2506. Букіна І. В. Створення та діяльність громадських комітетів на Лівобережній Україні (березень – грудень 1917 р.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / І. В. Букіна ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2012. – 20 с.

2507. Буланова Н. М. Діяльність місцевих органів влади Катеринославщини у 1917 р. (на прикладі Карнаухівської волості) / Н. М. Буланова // Придніпров'я: історико-краєзнавчі дослідження : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2009. – Вип. 7. – С. 55–62. – Бібліогр. в кінці ст.

2508. Булгакова Н. В. Державна і наукова діяльність В. Вернадського у 1917 році / Н. В.

Булгакова // Інтелігенція і влада. Серія: Історія / Одес. нац. політехн. ун-т. – Одеса, 2012. – **Вип. 26.** – С. 195–203. – Бібліогр. в кінці ст.

2509. Буравченко Д. А. Громадська ініціатива в культурно-мистецькому житті України доби Центральної Ради (образотворче мистецтво, музейна справа, охорона історичних пам'яток) / Д. А. Буравченко // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2010. – **Вип. 5.** – С. 315–337. – Бібліогр. в кінці ст.

2510. Бурдін М. Реформування земельних відносин Центральною Радою УНР / М. Бурдін // Підприємництво, господарство і право. – 2016. – **№ 11.** – С. 103–109.

2511. Ваховський В. С. Новгород-Волинський 1917-го року / В. С. Ваховський, Л. Г. Коган // Історія міст і сіл Великої Волині. – Житомир, 2002. – **Ч. 1.** – С. 258–261.

2512. Великочий В. С. Союз Визволення України (1914–1918 рр.) у контрверсійному висвітленні української історіографії / В. С. Великочий // Історія. Філософія. Релігієзнавство. – 2008. – **№ 3.** – С. 61–68. – Бібліогр. в кінці ст.

2513. Верига В. І. Бій під Крутами / В. Верига // Самостійна Україна. – 2003. – **Т. 55, ч. 1.** – С. 3–6.

2514. Верстюк В. Ф. Всеукраїнський національний конгрес у контексті становлення Центральної Ради / В. Ф. Верстюк // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2008. – **Вип. 3.** – С. 5–17. – Бібліогр. в кінці ст.

2515. Верстюк В. Ф. Доба Центральної Ради в публіцистичній спадщині М. Грушевського / В. Верстюк // Твори : у 50 т. / М. С. Грушевський. – Львів, 2007. – **Т. 4, кн. 1.** – С. V–XVI.

2516. Верстюк В. Ф. Донбас від Лютого до Жовтня 1917 року: регіональний вимір Української революції / В. Ф. Верстюк // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2015. – **Вип. 11.** – С. 5–47. – Бібліогр. в підрядк. прим.

2517. Верстюк В. Ф. Лютнева революція. Українська Центральна Рада. Брест / В. Ф. Верстюк // Нариси історії української революції 1917–1921 років : у 2 кн. / авт. кол.: В. Ф. Верстюк (керівник) [та ін.] ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2011. – **Кн. 1, розд. 2.** – С. 87–250.

Рецензії: Завальнюк О. М. [Рецензія] // Український історичний журнал. – 2013. – **№ 3.** – С. 214–219.

2518. Верстюк В. Ф. Михайло Грушевський – лідер та ідеолог Центральної Ради / В. Ф. Верстюк // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2017. – **Вип. 12.** – С. 5–29. – Бібліогр. в підрядк. прим.

2519. Верстюк В. Ф. Політична боротьба за владу в Українській Народній Республіці в перші місяці її проголошення / В. Ф. Верстюк // Український історичний журнал. – 2008. – **№ 1.** – С. 4–31. – Бібліогр. в кінці ст.

2520. Верстюк В. Ф. Проголошення Української Народної Республіки та політична боротьба за владу в Україні у листопаді – грудні 1917 р. / В. Ф. Верстюк // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т

історії України. – Київ, 2007. – **Вип. 2**. – С. 5–32. – Бібліогр. в кінці ст.

2521. Верстюк В. Ф. Склад і структура Української Центральної Ради / В. Ф. Верстюк // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2009. – **Вип. 4**. – С. 5–30. – Бібліогр. в кінці ст.

2522. Верстюк В. Ф. Українська Центральна Рада й українізація військових частин російської армії / В. Ф. Верстюк // Український історичний журнал. – 2012. – **№ 3**. – С. 4–27. – Бібліогр. в підрядк. прим.

2523. Верстюк В. Ф. Українська Центральна Рада: період становлення / В. Ф. Верстюк // Український історичний журнал. – 2007. – **№ 2**. – С. 23–46. – Бібліогр. в підрядк. прим.

2524. Верстюк В. Ф. Українська Центральна Рада та її Універсали: Третій та Четвертий / В. Ф. Верстюк // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2002. – [**Вип. 1**]. – С. 3–14. – Бібліогр. в кінці ст.

2525. Верстюк В. Ф. Український національно-визвольний рух (березень – листопад 1917 р.) / В. Ф. Верстюк // Український історичний журнал. – 2003. – **№ 3**. – С. 63–81. – Бібліогр. в кінці ст.

2526. Верстюк В. Ф. Центральна Рада і Тимчасовий уряд у публіцистиці Сергія Єфремова (березень – листопад 1917 р.) / В. Верстюк // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2012. – **Вип. 7**. – С. 89–112. – Бібліогр. в кінці ст.

2527. Весна 1918 року: у боротьбі за Запоріжжя : (спогади українських бійців) / уклад. Ю. І. Щур ; Запоріж. н.-д. центр "Спадщина". – Київ, 2017. – 132 с. : іл. – (Повернута спадщина. Нова серія ; вип. 1)

2528. Веденєєв Д. В. Дипломатія Української держави доби Центральної Ради / Д. Веденєєв // Зовнішні справи. – 2013. – **№ 2**. – С. 46–51.

2529. Веденєєв Д. В. Ровесниця національного державотворення: заснування дипломатичної служби Української держави за доби Центральної Ради (до 95-річного ювілею) / Д. В. Веденєєв // Науковий вісник Дипломатичної академії України. – Київ, 2012. – **Вип. 19**: Зовнішня політика і дипломатія: досвід, моделі, традиції. – С. 12–18. – Бібліогр. в кінці ст.

2530. Веденєєв Д. В. Формування апарату дипломатичного відомства Української Народної Республіки періоду Центральної Ради (1917–1918 рр.): організаційно-функціональний аспект / Д. В. Веденєєв // Науковий вісник Дипломатичної академії України. Серія: Історичні науки. – Київ, 2017. – **Вип. 24**: Зовнішня політика і дипломатія: інституціоналізація, трансформація, традиціоналізм, **ч. 1**. – С. 78–81. – Бібліогр. в кінці ст.

2531. Виздрік В. С. Роль Миколи Міхновського у формуванні національної регулярної армії в добу Центральної Ради / В. С. Виздрік, В. Б. Пехів // Військово-науковий вісник / Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – Львів, 2017. – **Вип. 27**. – С. 151–162. – Бібліогр. в кінці ст.

2532. Вівсяна І. А. Співпраця наддніпрянської та галицької інтелігенції у період Української Центральної Ради / І. А. Вівсяна // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2004. –

Вип. 8. – С. 128–134. – Бібліогр. в кінці ст.

2533. Вівчарик О. П. Вхідження польських соціалістів до складу Центральної Ради та їхня діяльність / О. П. Вівчарик // Проблеми політичної історії України : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2010. – **Вип. 5.** – С. 143–148. – Бібліогр. в кінці ст.

2534. Відносини української влади з польськими військовими формуваннями на Правобережжі (1918 р.) : свідчення військового міністра УНР О. Жуковського / вступ. слово, публ. док. й прим. М. Ковальчука // Військово-історичний альманах / Центр. музей Збройн. Сил України. – Київ, 2006. – **Число 1. – С. 108–113.**

2535. Вінцковський Т. С. Вільне місто Одеса в добу Центральної Ради: революційна інтерпретація політичного сепаратизму / Т. С. Вінцковський // Український історичний журнал. – 2013. – **№ 1.** – С. 80–91. – Бібліогр. в підрядк. прим.

2536. Вінцковський Т. С. Вплив революції 1917 р. на консолідацію української, польської і білоруської громад Таврійської губернії (за матеріалами газети "Южные ведомости") / Т. С. Вінцковський // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність / НАН України, Ін-т українознавства ім. Івана Крип'якевича. – Львів, 2008. – **Вип. 17.** – С. 101–105. – Бібліогр. в кінці ст.

2537. Вінцковський Т. С. Громадсько-політична діяльність Всеволода Голубовича в Одесі (до біографії прем'єр-міністра УНР) / Т. С. Вінцковський // Записки історичного факультету Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова. – Одеса, 2009. – **Вип. 12.** – С. 238–250. – Бібліогр. в кінці ст.

2538. Вінцковський Т. С. Катеринославська українська губернська рада в роботі губернського земства під час революції 1917 року / Т. С. Вінцковський // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2014. – **Вип. 38.** – С. 112–116. – Бібліогр. в кінці ст.

2539. Вінцковський Т. С. Катеринославська українська губернська рада : передумови становлення та колективний портрет (березень – травень 1917 року) / Т. С. Вінцковський // Записки історичного факультету Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова. – Одеса, 2012. – **Вип. 23.** – С. 91–102. – Бібліогр. в кінці ст.

2540. Вінцковський Т. С. Катеринославський український національний губернський з'їзд (травень 1917 року): підготовка, хід і місце в революції / Т. С. Вінцковський // Чорноморський літопис. – 2012. – **Вип. 6.** – С. 54–57. – Бібліогр. в кінці ст.

2541. Вінцковський Т. С. Місцеві органи влади і управління Центральної Ради в Херсонській губернії (березень 1917 – квітень 1918 рр.) / Т. С. Вінцковський. – Дрогобич, 2002. – 169 с. – Бібліогр.: с. 150–168.

2542. Вінцковський Т. С. Міська дума Одеси в умовах революційних трансформацій: політичні аспекти діяльності (серпень 1917 – січень 1918 рр.) / Т. С. Вінцковський // Краєзнавство. – 2015. – **№ 1/2.** – С. 60–68. – Бібліогр. в кінці ст.

2543. Вінцковський Т. С. Німецькі колонії Таврійської губернії в період революції 1917 року (за матеріалами газети "Южные ведомости") / Т. С. Вінцковський // Південь України: етноісторичний, мовний, культурний та релігійний виміри : матеріали V Міжнар. наук. конф. (м. Одеса, 24–25 квіт. 2015 р.) / НАН України, Ін-т історії України [та ін.]. – Одеса, 2015. – С. 39–44. – Бібліогр. в кінці ст.

2544. Вінцковський Т. С. Одеська міська дума в умовах австро-німецької окупації березня – квітня 1918 року / Т. С. Вінцковський // Чорноморська минувшина : зб. наук. пр. / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова [та ін.]. – Одеса, 2014. – **Вип. 9.** – С. 36–50. – Бібліогр. в кінці ст.

2545. Вінцковський Т. С. Одеський вимір Українських Установчих зборів: у пошуках революційних альтернатив / Т. С. Вінцковський // Записки історичного факультету Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова. – Одеса, 2016. – **Вип. 27.** – С. 235–256. – Бібліогр. в кінці ст.

2546. Вінцковський Т. С. Польські партії та об'єднання періоду Центральної Ради / Т. С. Вінцковський // Записки історичного факультету Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова. – Одеса, 2003. – **Вип. 14.** – С. 150–161.

2547. Вінцковський Т. С. Український керівничий комітет в громадсько-політичному і освітньому житті Одеси (1917 р.) / Т. С. Вінцковський // Записки історичного факультету Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова. – Одеса, 2013. – **Вип. 24.** – С. 67–82. – Бібліогр. в кінці ст.

2548. Вінцковський Т. С. Українські мілітарні формування в Одесі в добу Центральної Ради (березень 1917 – квітень 1918 рр.) : наук. нариси / Т. Вінцковський, Є. Джумига, А. Мисечко ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса : Фенікс, 2010. – 153 с. – ("Чорноморська минувшина" презентує ; число 5).

Зі змісту: Утворення та діяльність українських військових структур в Одесі у період утвердження державної автономії (березень – листопад 1917 р.). – С. 18–49 ; Українські війська та організаційні інституції в Одесі у боротьбі за УНР (листопад 1917 – квітень 1918 рр. – С. 50–85 ; Історія вільнокозацького руху в Херсонській губернії (1917–1918 рр.). – С. 86–105 ; Список вивчених джерел та літератури. – С. 109–127 ; Додатки. – С. 128–143 ; Іменний покажчик. – С. 144–153.

2549. Вінцковський Т. С. Українські національні організації Таврійської губернії у політичному протистоянні жовтня – листопада 1917 р. / Т. С. Вінцковський // Краєзнавство. – 2011. – **№ 1.** – С. 181–190. – Бібліогр. в кінці ст.

2550. Вінцковський Т. С. Участь населення Херсонської губернії в організації та діяльності місцевих органів влади і управління Центральної Ради (березень 1917 р. – квітень 1918 р.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Т. С. Вінцковський ; Одес. держ. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса, 2000. – 20 с.

2551. Вінцковський Т. С. Участь української фракції в роботі Катеринославського губернського земства в період військово-політичного протистояння листопада 1917 – січня 1918 рр. / Т. С. Вінцковський // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2014. – **Вип. 40.** – С. 56–60. – Бібліогр. в кінці ст.

2552. Вінцковський Т. С. Формування і діяльність місцевих органів влади першої УНР на Півдні України : автореф. дис. ... д-ра іст. наук : 07.00.01 / Т. С. Вінцковський ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса, 2015. – 32 с.

2553. Вінцковський Т. С. Формування і діяльність органів влади Центральної Ради на Півдні України / Т. С. Вінцковський. – Суми : Папірус, 2012. – 384 с.

- 2554. Вітюк О. О.** Місцеве самоврядування на Поділлі в заключний період існування Центральної Ради (листопад 1917 – квітень 1918 рр.) / О. О. Вітюк // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2013. – **Вип. 75.** – С. 42–44. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2555. Власенко С.** Конституція Української Народної Республіки 1918 р. як основний закон європейського зразка / С. Власенко // Право України. – 2017. – **№ 11.** – С. 78–86. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2556. Власюк І.** Земельне питання на Волині (лютий 1917 – квітень 1918 рр.) / І. Власюк // Волинські історичні записки : зб. наук. пр. / Житомир. держ. ун-т ім. Івана Франка. – Житомир, 2009. – **Т. 3.** – С. 65–73. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2557. Власюк О. В.** Волинь в добу Центральної Ради (1917–1918) / О. В. Власюк, В. М. Цятко. – Рівне : Волин. обереги, 2009. – 85 с. : фот.
- Зі змісту:* В боротьбі за автономію України (березень – червень 1917). – С. 6–15 ; Волинь на шляху до проголошення Української Народної Республіки (червень – листопад 1917). – С. 16–24 ; Українська Народна Республіка. Важкі випробування (листопад 1917 – січень 1918) ; Центральна Рада та уряд УНР на Волині. Формування нових військових сил. – С. 35–44 ; Волинь у березні – квітні 1918 року. – С. 45–55 ; В добу Української держави. – С. 56–66 ; Волинські державні діячі в добу Центральної Ради. – С. 67–83 ; Державні діячі-волинці в добу Української держави. – С. 84–86.
- 2558. Вовк О. Й.** Організація самоврядування за міською реформою 1917 року у містах України / О. Й. Вовк // Часопис Київського університету права. – 2018. – **№ 1.** – С. 22–27. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2559. Вовк Ю. Є.** Легалізація діяльності Генерального секретаріату в період Центральної Ради / Ю. Є. Вовк // Законодавство України: недоліки, проблеми систематизації та перспективи розвитку : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 12–13 лют. 2016 р. / Херсон. держ. ун-т [та ін.]. – Херсон, 2016. – С. 20–22.
- 2560. Вовчук М. В.** Правові засади протидії злочинності в Українській Народній Республіці часів Центральної ради / М. В. Вовчук // Митна справа. – 2013. – **№ 4, ч. 2, кн. 1.** – С. 77–82. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2561. Волошко О. О.** Принцип національно-територіальної автономії в програмних документах та діяльності громадсько-політичних організацій українського селянства (березень – листопад 1917 р.) / О. О. Волошко // Історико-правові проблеми автономізму та федералізму : матеріали X-ї Міжнар. іст.-прав. конф., 22–24 верес. 2003 р., м. Севастополь / Міжнар. асоціація істориків права [та ін.]. – Сімферополь, 2004. – С. 137–142. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2562. Волошко О. О.** Юридичні акти Генерального секретарства – Народного міністерства земельних справ Української Народної Республіки (листопад 1917 – січень 1918 р.) / О. О. Волошко // Вісник Запорізького державного університету. Серія: Юридичні науки. – Запоріжжя, 2003. – **№ 1.** – С. 1–3.
- 2563. Воронянський О. В.** Роль земельних комітетів у реалізації аграрної політики Центральної Ради / О. В. Воронянський, Н. П. Москальова // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2012. – **Вип. 61.** – С. 78–83. – Бібліогр. в кінці ст.

2564. Временная инструкция Генеральному секретариату Временного правительства на Украине // Архив новейшей истории России. Серия: Публикации. – Москва, 2004. – Т. IX: Журналы заседаний Временного правительства: март – октябрь 1917 г., т. 3 : Июль – август 1917 г. – С. 227–228.

2565. Гай-Нижник П. П. "Requisitio" Української Центральної Ради – політика революційної доцільності чи державотворчої беспорядності? / П. П. Гай-Нижник // Пам'ять століть. – 2006. – № 6. – С. 78–86. – Бібліогр. в кінці ст.

2566. Гай-Нижник П. П. Взаємини України з Францією і Великою Британією за Центральної Ради (1917–1918 рр.): становлення і розлад / П. П. Гай-Нижник // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2017. – Вип. 124. – С. 32–43. – Бібліогр. в кінці ст.

2567. Гай-Нижник П. П. Викрадення банкіра А. Доброго в квітні 1918 року (реконструкція та аналіз подій) / П. П. Гай-Нижник // Наукові записки Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. Серія: Педагогічні та історичні науки. – Київ, 2014. – Вип. 120. – С. 210–226. – Бібліогр. в кінці ст.

2568. Гай-Нижник П. П. Вища економічна рада УНР – невітлений у життя проект уряду Центральної Ради / П. П. Гай-Нижник // Література та культура Полісся : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2007. – Вип. 36. – С. 151–157. – Бібліогр. в кінці ст.

2569. Гай-Нижник П. П. Грошова політика уряду Центральної Ради і діяльність Х. Барановського на посаді генерального секретаря фінансів (15 червня – 12 серпня 1917 р.) / П. П. Гай-Нижник // Збірник наукових праць Науково-дослідного інституту українознавства. – Київ, 2006. – Т. 12. – С. 301–318.

2570. Гай-Нижник П. П. Грошові взаємини України та Росії на початку ХХ ст. і перспективи фінансового розвитку УНР після 1917 р. (Завдання Генерального Секретаріату у баченні директора Українського Державного банку і Державної скарбниці УНР М. Кривецького) / П. П. Гай-Нижник // Економічний часопис – ХХІ. – 2003. – № 6. – С. 46–48. – Бібліогр. в кінці ст.

2571. Гай-Нижник П. П. День Українського Національного фонду – перший революційний добровільний податок Центральної Ради / П. П. Гай-Нижник // Пам'ять століть. – 2007. – № 1. – С. 107–115. – Бібліогр. в кінці ст.

2572. Гай-Нижник П. П. Державні ощадні каси УНР: принципи роботи і невдала спроба реформи (1918 р.) / П. П. Гай-Нижник // Збірник наукових праць Науково-дослідного інституту українознавства. – Київ, 2007. – Т. 16. – С. 391–396.

2573. Гай-Нижник П. П. Запровадження гривні в УНР і емісійна політика уряду у 1918 р. / П. Гай-Нижник // Київська старовина. – 2007. – № 2. – С. 109–129. – Бібліогр. в підрядк. прим.

2574. Гай-Нижник П. П. Заснування і діяльність Українського Державного банку УНР за Центральної Ради (1917–1918) / П. П. Гай-Нижник // Пам'ять століть. – 2007. – № 4/5. – С. 30–37. – Бібліогр. в кінці ст.

2575. Гай-Нижник П. П. Заснування Центральної Ради та її перші заходи у фінансовій сфері (березень – червень 1917 р.) / П. Гай-Нижник // Київська старовина. – 2006. – № 6. – С. 27–35. – Бібліогр. в кінці ст.

- 2576. Гай-Нижник П. П.** Інститут місцевих комісарів та комендантів за Центральної Ради (1917–1918) / П. Гай-Нижник // Наукові записки Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. Серія: Педагогічні та історичні науки. – Київ, 2012. – **Вип. 104.** – С. 244–256.
- 2577. Гай-Нижник П. П.** Конституційний процес в Україні за Центральної Ради: від автономії до незалежності (червень 1917 – січень 1918 рр.) / П. П. Гай-Нижник // Київська старовина. – 2011. – **№ 6.** – С. 42–60. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2578. Гай-Нижник П. П.** Народження карбованця / П. Гай-Нижник // Київська старовина. – 2007. – **№ 1.** – С. 59–80. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2579. Гай-Нижник П. П.** Народне міністерство фінансів УНР: проблеми становлення (січень – квітень 1918 р.) / П. П. Гай-Нижник // Український історичний журнал. – 2008. – **№ 1.** – С. 59–74. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2580. Гай-Нижник П. П.** Німецько-австрійський аванс для УНР: грошова позика, яка так і залишилась проектом / П. П. Гай-Нижник // Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки : міжвідом. зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2006. – **Вип. 15.** – С. 214–225.
- 2581. Гай-Нижник П. П.** Олександр Севрюк і його роль під час перемовин й укладання Мирового договору між УНР та Центральними державами у Бресті (січень – лютий 1918 р.) / П. П. Гай-Нижник // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2018. – **Вип. 130.** – С. 37–44. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2582. Гай-Нижник П. П.** Організація управління УНР доби Центральної Ради / П. П. Гай-Нижник, В. Ф. Солдатенко // Нариси історії державної служби в Україні / Голов. упр. держ. служби України, НАН України, Ін-т історії України ; авт. кол.: С. В. Кульчицький (керівник) [та ін.]. – Київ, 2008. – С. 167–180.
- 2583. Гай-Нижник П. П.** Перша зовнішня позика уряду УНР: умови і причини невдачі / П. П. Гай-Нижник // Фінанси України. – 2010. – **№ 7.** – С. 118–125. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 2584. Гай-Нижник П. П.** Політичне і фінансове протистояння між Україною і Росією: 1917 рік / П. П. Гай-Нижник // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2005. – **Вип. 6.** – С. 430–449. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2585. Гай-Нижник П. П.** Становлення вищих державних органів влади в Українській Народній Республіці (1917–1918 рр.) / П. П. Гай-Нижник // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2009. – **Вип. 43.** – С. 82–99. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2586. Гай-Нижник П. П.** Україна – Франція: встановлення міждержавних взаємин / П. П. Гай-Нижник // Зовнішні справи. – 2017. – **№ 4.** – С. 28–31. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2587. Гай-Нижник П. П.** Українсько-французькі взаємини у 1917–1918 рр. (фінансово-політичний аспект) / П. П. Гай-Нижник // Київська старовина. – 2006. – **№ 4.** – С. 70–82.
- 2588. Гай-Нижник П. П.** Фінансова політика Центральної Ради та урядів Української Народної Республіки (березень 1917 р. – квітень 1918 р.) : автореф. дис. ... д-ра іст. наук :

07.00.01 / П. П. Гай-Нижник ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2008. – 32 с.

2589. Гай-Нижник П. П. Фінансові взаємини Української Народної Республіки з Французькою Республікою як віддзеркалення стосунків України та країн Антанти (1917–1918 рр.) / П. П. Гай-Нижник // Пам'ять століть. – 2007. – № 2. – С. 133–152. – Бібліогр. в кінці ст.

2590. Гай-Нижник П. П. Фінансові взаємини Української Республіки з Німеччиною та Австро-Угорщиною (1918 р.) / П. П. Гай-Нижник // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2006. – Вип. 7. – С. 407–442. – Бібліогр. в кінці ст.

2591. Гай-Нижник П. П. Формування центральних та місцевих органів виконавчої влади в Україні за доби Центральної Ради (1917–1918 рр.) / П. П. Гай-Нижник // Збірник наукових праць Науково-дослідного інституту українознавства. – Київ, 2009. – Вип. 24. – С. 229–270.

2592. Гайналій В. Волинь у добу Центральної Ради: розгортання українського національного руху (березень 1917 – лютий 1918 рр.) / В. Гайналій // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. / Рівн. держ. гуманітар. ун-т. – Рівне, 2006. – Вип. 7. – С. 97–103. – Бібліогр. в кінці ст.

2593. Галатир В. В. Передумови війни радянської Росії з Українською Народною Республікою в 1917 р.: історичні паралелі із сучасністю / В. В. Галатир // Хмельницькі краєзнавчі студії : наук.-краєзнав. зб. / НАН України, Ін-т історії України, Центр дослідж. історії Поділля. – Хмельницький, 2014. – Вип. 1. – С. 45–53. – Бібліогр. в кінці ст.

2594. Галушак М. Українська автономія та національна армія в рецепції Центральної Ради і Тимчасового уряду (від Лютневої революції до Першого Універсалу Центральної Ради) / М. Галушак // Українознавство. – 2016. – № 4. – С. 174–183. – Бібліогр. в кінці ст.

2595. Гандзюк В. О. Відстоювання ідей автономії України в добу Центральної Ради вінницьким часописом "Свободный голос" (1917 р.) / В. О. Гандзюк // Українська журналістика: умови формування та перспективи розвитку : зб. наук. пр. / Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2007. – С. 386–390 ; Філологічні студії : зб. наук. ст. / Вінниц. держ. пед. ун-т ім. Михайла Коцюбинського. – Вінниця, 2007. – Вип. 5. – С. 381–384.

2596. Гандзюк В. О. Газета "Народна воля" про національно-патріотичні настрої подолян у 1917 р. / В. О. Гандзюк // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2006. – Т. 8. – С. 46–55.

2597. Гандзюк В. О. Організаційні основи та особливості функціонування газетної періодики на Поділлі в добу Центральної Ради / В. О. Гандзюк // Вінниччина: минуле та сьогодення : краєзнавчі дослідження : матеріали XXII Всеукр. наук. іст.-краєзнав. конф., 22 жовт. 2009 р., Вінниця / Вінниц. обл. держадмін. [та ін.]. – Вінниця, 2009. – С. 42–55. – Бібліогр. в кінці ст.

2598. Гандзюк В. О. Театральне мистецтво у провінційній пресі Поділля 1917 року / В. О. Гандзюк // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2007. – Т. 10. – С. 334–345.

2599. Гвоздик В. С. Боротьба за владу на Півдні України (жовтень 1917 – лютий 1918 рр.)

/ В. С. Гвоздик, К. В. Мальшина // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2004. – **Вип. 17.** – С. 88–103. – Бібліогр. в кінці ст.

2600. Гвоздик В. С. Земства України в умовах революційних потрясінь 1917 року / В. С. Гвоздик // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2011. – **Вип. 31.** – С. 98–105. – Бібліогр. в кінці ст.

2601. Гвоздик В. С. Зміни у співвідношенні партійно-політичних сил на Півдні України під час виборчих кампаній 1917 – початку 1918 рр. : [про вибори до Всеросійських та Українських Установчих зборів] / В. С. Гвоздик // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2009. – **Вип. 27.** – С. 102–108. – Бібліогр. в кінці ст.

2602. Гвоздик В. С. Південь України в революції 1917 – початку 1918 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / В. С. Гвоздик ; Запорізь. держ. ун-т. – Запоріжжя, 2002. – 22 с.

2603. Гвоздик В. С. Політична боротьба в Південноукраїнському регіоні під час виборів до Всеросійських установчих зборів (1917 р.) / В. С. Гвоздик // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2007. – **Вип. 21.** – С. 156–165. – Бібліогр. в кінці ст.

2604. Гвоздик В. С. Політична боротьба у Запорізькому регіоні у період національної революції (1917 – початок 1918 рр.) / В. С. Гвоздик // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2009. – **Вип. 25.** – С. 21–42. – Бібліогр. в кінці ст.

2605. Гвоздик В. С. Політичні результати виборів до Українських Установчих зборів на Півдні України за доби Центральної Ради / В. С. Гвоздик // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2008. – **Вип. 22.** – С. 51–56. – Бібліогр. в кінці ст.

2606. Гвоздик В. С. Участь українського селянства Півдня України у політичній боротьбі (березень 1917 – квітень 1918 рр.) / В. С. Гвоздик // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2005. – **Вип. 19.** – С. 152–160. – Бібліогр. в кінці ст.

2607. Гвоздик В. С. Формування партійно-політичних сил на Півдні України (березень – серпень 1917 р.) / В. С. Гвоздик // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2004. – **Вип. 18.** – С. 108–114. – Бібліогр. в кінці ст.

2608. Гевко А. Збройне протистояння між військами Центральної Ради та більшовиками в Одесі (1917–1918 рр. у спогадах сучасників) / А. Гевко // Науковий вісник Миколаївського національного університету ім. В. О. Сухомлинського. Серія: Історичні науки. – Миколаїв, 2017. – **№ 1.** – С. 122–125. – Бібліогр. в кінці ст.

2609. Герасименко М. В. Військовий міністр УНР Олександр Жуковський: малодосліджені сторінки діяльності / М. В. Герасименко // Сторінки історії : зб. наук. пр. / Нац. техн. ун-т України "Київ. політехн. ін-т" [та ін.]. – Київ, 2013. – **Вип. 35.** – С. 126–139.

2610. Герасименко М. В. Юнацькі школи УНР у боях за Київ (грудень 1917 – січень 1918 рр.) / М. В. Герасименко // Воєнно-історичний вісник : зб. наук. пр. / Нац. ун-т оборони України. – Київ, 2012. – **Вип. 2.** – С. 24–30. – Бібліогр. в кінці ст.

- 2611. Герасимчук Н.** Українська революція у публіцистиці М. Грушевського 1917–1918 років / Н. Герасимчук // *Образ : збірник* / Київ. нац. ун-т. ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2017. – **Вип. 3.** – С. 88–93. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2612. Героїка трагедії Крут :** [зб. спогадів, статей та літ. творів] / упоряд. В. І. Сергійчук ; ред.: В. Денисенко, Т. Шкарупа. – Київ : Україна, 2008. – 464 с. : фот., схеми.
- 2613. Гойдало І. В.** Політико-правові погляди М. Грушевського як основа державотворчої діяльності Української Центральної Ради / І. В. Гойдало // *Право і суспільство.* – 2015. – **№ 6.2, ч. 3.** – С. 13–18. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2614. Голуб А. І.** Дискусія з аграрного питання на VIII сесії Центральної Ради: невизначеність перспективи / А. І. Голуб, В. В. Іваненко // *Питання аграрної історії України та Росії : матеріали четвертих наук. читань, присвяч. пам'яті Д. П. Пойди* / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2002. – С. 134–139. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2615. Голуб А. І.** Катеринославець Микола Стасюк у Центральній Раді: історико-краєзнавчий аспект / А. І. Голуб, В. В. Іваненко // *Вісник Дніпропетровського університету. Серія: Історія та археологія.* – Дніпропетровськ, 2002. – **Вип.10.** – С. 202–207. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2616. Голубка С. М.** Фінансова політика національного державотворення за часів Центральної Ради / С. М. Голубка // *Фінанси України.* – 2011. – **№ 12.** – С. 111–117. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 2617. Голубко В. Є.** Михайло Грушевський про роль військового фактора в державотворчих процесах Центральної Ради / В. Є. Голубко // *Військово-науковий вісник* / Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – Львів, 2016. – **Вип. 26.** – С. 15–27. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2618. Гонтар О. В.** Сергій Єфремов у проводі Української Центральної Ради / О. В. Гонтар // *Революції в Україні у ХХ – ХХІ століттях: співзвуччя епох : матеріали II наук. конф. (6 жовт. 2006 р.)* / Одес. юрид. ін-т Харків. нац. ун-ту внутр. справ. – Одеса, 2006. – С. 4–7. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2619. Гончаренко В. Д.** Утворення Української Народної Республіки як важливий етап на шляху до незалежності України / В. Гончаренко // *Право України.* – 2017. – **№ 11.** – С. 32–39. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2620. Гончарук Т. Г.** Жертви подій 15–17 січня 1918 р. в Одесі на сторінках газет "Одесские новости" та "Одесский листок" / Т. Г. Гончарук // *Юго-Западная Одессика : ист.-краевед. науч. альм. / Ассоц. европ. культуры "Золотая акация".* – Одесса, 2012. – **Вип. 13.** – С. 90–119. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2621. Горак В. С.** Українська національна революція доби УНР у лютому 1917 – квітні 1918 років у зображенні Павла Христюка / В. С. Горак // *Літопис української революції. Книга П. О. Христюка "Замітки і матеріали до історії Української революції": історіографічний аналіз* / В. С. Горак. – Київ, 2005. – **Розд. 1.** – С. 8–36.
- 2622. Горбань С.** Бій під Крутами 29 січня 1918 р. : за матеріалами газет, 1993–2008 рр. (фонди НБУВ) / С. Горбань, Ю. Левченко // *Україна: події, факти, коментарі* / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2008. – **№ 3.** – С. 86–93.

- 2623. Горбатюк М. В.** Громадсько-політична діяльність А. Ніковського в добу Центральної Ради / М. В. Горбатюк // Шевченківська весна : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів та молодих вчених, присвяч. 90-річчю Української революції 1917–1920 рр., [Київ, 1–4 берез. 2007 р.] / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2007. – **Вип. 5, ч. 1:** Історія. – С. 25–27. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2624. Горєлов В. І.** Аналіз тактичних і вогневих особливостей бою під Крутами, 16 (29) січня 1918 року / В. Горєлов, І. Чечкань // Воєнна історія. – 2008. – **№ 1.** – С. 42–47. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2625. Городня Н. Д.** Переговори держав Антанти з Українською Народною Республікою в кінці 1917 – на початку 1918 рр. / Н. Д. Городня // Європейські історичні студії. – 2015. – **№ 2.** – С. 161–176. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2626. Гошуляк І. Л.** Питання соборності українських земель на Брест-Литовській мирній конференції / І. Л. Гошуляк // Український історичний журнал. – 2004. – **№ 2.** – С. 15–31. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2627. Гошуляк І. Л.** Проблема соборності України в добу Центральної Ради / І. Л. Гошуляк // Тернистий шлях до соборності : (від ідеї до Акту Злуки) / І. Гошуляк ; НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2009. – **Розд. 2.** – С. 117–274.
- 2628. Гошуляк І. Л.** Українська Центральна Рада: 16 березня 1917 р. – 29 квітня 1918 р. / І. Л. Гошуляк // Світогляд. – 2007. – **№ 4.** – С. 3–6.
- 2629. Грабовська Г. М.** Право національних меншин на освіту в період Центральної Ради / Г. М. Грабовська // Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України : зб. наук. ст. / Прикарпат. ун-т ім. Василя Стефаника. – Івано-Франківськ, 2002. – **Вип. 9.** – С. 10–14. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2630. Грабовська Г. М.** Правове забезпечення та розвиток освіти в період діяльності Центральної Ради / Г. М. Грабовська // Підприємництво, господарство і право. – 2005. – **№ 6.** – С. 13–17.
- 2631. Грабовський С. І.** Революція 1917-го: ескіз до портрету в інтер'єрі історичної доби / С. Грабовський. – Ніжин : Лисенко М. М., 2017. – 48 с.
Зміст: [Вступ]. – С. 3–4 ; "У вас пожар в доме и тетка зарезалась" : [передмова]. – С. 5–10 ; Українська революція: передісторія. – С. 11–19 ; "Дві в одній". Всеросійська й українська революції: початок. – С. 20–25 ; Ленін. Гроші. Революція. – С. 26–35 ; Кримськотатарська революція: бік-о-бік з українською. – С. 36–41 ; Перші багатопартійні [вибори до Всеукраїнських Установчих Зборів]. – С. 42–46.
- 2632. Гребенкин И. Н.** Каменец-Подольский съезд делегатов Юго-Западного фронта в мае 1917 г. / И. Н. Гребенкин // Матеріали XII Подільської історико-краєзнавчої конференції (22–23 листоп. 2007 р.) / Кам'янець-Поділ. держ. ун-т [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2007. – **Т. 2.** – С. 8–12. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2633. Гребенюк О. І.** Джерельна база дослідження діяльності Ради Народних Міністрів Української Народної Республіки / О. І. Гребенюк // Вісник Черкаського університету. Серія: Історичні науки. – Черкаси, 2016. – **№ 3/4.** – С. 12–18. – Бібліогр. в кінці ст.

- 2634. Гребенюк О. І.** Діяльність Ради Народних Міністрів Української Народної Республіки у вітчизняній історіографії / О. Гребенюк // Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету ім. Володимира Винниченка. Серія: Історичні науки. – Кіровоград, 2015. – **Вип. 22.** – С. 179–184. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2635. Гребенюк О. І.** Проблеми визначення правового статусу Генерального Секретаріату / О. Гребенюк // Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету ім. Володимира Винниченка. Серія: Історичні науки. – Кіровоград, 2012. – **Вип. 16.** – С. 77–87. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2636. Гребенюк О. І.** Проблеми забезпечення функціонування Генерального секретаріату у добу Центральної Ради / О. Гребенюк // Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету ім. Володимира Винниченка. Серія: Історичні науки. – Кіровоград, 2012. – **Вип. 15.** – С. 28–39. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2637. Гребенюк О. І.** Спроби розв'язання Радою Народних Міністрів Української Народної Республіки земельного питання у березні – квітні 1918 року / О. Гребенюк // Сіверянський літопис. – 2012. – **№ 3/4.** – С. 123–128. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2638. Гребенюк О. І.** Створення Ради Народних Міністрів доби Центральної Ради та її діяльність в евакуації / О. І. Гребенюк // Вісник Черкаського університету. Серія: Історичні науки. – Черкаси, 2012. – **№ 29.** – С. 76–82. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2639. Грибенко О. М.** Розбудова вітчизняної судової системи доби Української Центральної Ради (червень 1917 – квітень 1918 рр.): історичний аспект / О. М. Грибенко // Історичні студії суспільного прогресу / Глухів. нац. пед. ун-т ім. Олександра Довженка [та ін.]. – Глухів, 2014. – **Вип. 1.** – С. 14–17. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2640. Грибенко О. М.** Розбудова судової системи України за часів Української Центральної Ради: історичний аспект / О. М. Грибенко // Сіверщина в історії України : зб. наук. пр. / Нац. заповідник "Глухів" [та ін.]. – Київ ; Глухів, 2012. – **Вип. 5.** – С. 323–325. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2641. Грибенко О. М.** Формування структури виконавчої влади за Української Центральної Ради: історичний аспект / О. М. Грибенко // Сіверщина в історії України : зб. наук. пр. / Нац. заповідник "Глухів" [та ін.]. – Київ ; Глухів, 2016. – **Вип. 9.** – С. 450–453. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2642. Гриневич В. А.** Національне військове питання в діяльності Союзу євреїв-воїнів КВО (липень 1917- січень 1918 рр.) / В. А. Гриневич, Л. В. Гриневич. – Київ, 2001. – 150 с. – (Історичні зошити)
- 2643. Гриневич В. А.** Слідча справа М. А. Муравйова: документована історія / В. А. Гриневич, Л. В. Гриневич ; НАН України, Ін-т історії України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. – Київ, 2001. – 336 с.
- 2644. Гриценко А. П.** Національно-визвольні змагання 1917–1918 років та створення Вільного козацтва на Глухівщині / А. Гриценко // Сумський краєзнавчий збірник / Сум. обл. орг. Нац. спілки краєзнавців України. – Суми, 2016. – С. 192–204. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2645. Громенко С. В.** Забута перемога: Кримська операція Петра Болбочана 1918 року /

С. В. Громенко. – Київ : К.І.С., 2018. – 266 с. : іл.

Зміст: Вступ. "Кримське питання" в Україні та світі. – С. 8–44 ; **Розд. 1.** Українсько-німецький союз. – С. 45–54 ; **Розд. 2.** Чорноморський флот і кримські більшовики. – С. 55–70 ; **Розд. 3.** Північнотаврійська авансцена. – С. 71–83 ; **Розд. 4.** Штурм Перекопу. – С. 84–94 ; **Розд. 5.** Чонгарський бліцкриг. – С. 95–105 ; **Розд. 6.** Марш на Сімферополь. – С. 106–115 ; **Розд. 7.** Антирадянське повстання (Південний берег). – С. 116–128 ; **Розд. 8.** Чий Крим?. – С. 129–143 ; **Розд. 9.** Антирадянське повстання (Східний Крим). – С. 144–153 ; **Розд. 10.** Альма і Бахчисарай. – С. 154–162 ; **Розд. 11.** Конфлікт із німцями. – С. 163–170 ; **Розд. 12.** Переговори з Києвом. – С. 171–184 ; **Розд. 13.** Повернення Болбочана. – С. 184–191 ; **Розд. 14.** Евакуація Феодосії та Керчі. – С. 192–203 ; **Розд. 15.** Севастопольські дебати. – С. 204–212 ; **Розд. 16.** За українське море. – С. 213–224 ; **Розд. 17.** Кримський анабасис Петріва. – С. 225–234 ; **Післямова.** – С. 235–239 ; **Вибрана бібліографія.** – С. 240–246 ; **Додаток.** То коли ж Болбочан визволив Крим? Хронологія українського походу на півострів. – С. 247–266.

2646. Грушевський М. С. Повороту не буде! Соціально-політичні праці, 1917–1918 рр. / М. С. Грушевський ; упоряд., авт. передм. І. Б. Гирич ; текстологія С. Панькової. – Харків : Савчук О. О., 2015. – 480 с., 21 іл.

Зі змісту: На Всеукраїнський з'їзд. – С. 56–57 ; По українським національним з'їзді, 6–8 квітня. – С. 71–74 ; Чи Україна тільки для українців?. – С. 75–80 ; Тимчасовий український уряд. – С. 84–87 ; Промова М. Грушевського від імені українських організацій, проголошена 10 вересня 1917 р. на З'їзді народів у Києві. – С. 118–124 ; Вільний союз [З'їзд поневолених народів у Києві]. – С. 125–127 ; Проект української конституції. – С. 131–138 ; Промова на засіданні Малої Ради перед оголошенням III Універсалу Української Центральної Ради. – С. 139–142 ; Новий поділ України. – С. 143–148 ; Промова на заключному засіданні Восьмої сесії УЦР, 12.01.1918 р. – С. 149–151 ; Український герб. – С. 162–168 ; Українська самостійність й її історична необхідність. – С. 169–171 ; Про монетну українську одиницю. – С. 175–180 ; Установчі збори чи парламент?. – С. 190–192 ; Промова в УЦР 15 березня 1918 р. при ратифікації мирового договору. – С. 193–201 ; Промова на засіданні Малої ради, присвяченому першим роковинам УЦР, 20 березня 1918 р. – С. 203–209 ; Якої ми хочемо автономії і федерації. – С. 221–243 ; Українська Центральна Рада й її Універсали: Перший і Другий. – С. 288–322 ; Україна і Росія. – С. 323–358 ; На порозі Нової України: гадки і мрії. – С. 359–448.

2647. Грушецкий Б. П. Поход Крымской группы Армии УНР и германских войск в Крым. Падение Республики Тавриды / Б. Грушецкий // История Крыма с древнейших времен до наших дней. – Симферополь, 2009. – С. 293–295.

2648. Грушецкий Б. П. Деокупація Східної Катеринославщини від більшовиків Кримською групою армії УНР у квітні 1918 р. / Б. П. Грушецкий // Проблеми політичної історії України : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпро, 2017. – **Вип. 12.** – С. 128–138. – Бібліогр. в кінці ст.

2649. Губа П. І. До проблеми створення збройних сил України в період Центральної Ради (на матеріалах періодичної преси, 1917–1918 рр.) / П. Губа // Український історичний збірник, 2005 / НАН України, Ін-т історії України, Рада молодих вчених. – Київ, 2005. – **Вип. 8.** – С. 202–207. – Бібліогр. в кінці ст.

2650. Губа П. І. Освітньо-культурне відродження України в період Центральної Ради (за газетними джерелами 1917–1918 рр.) / П. І. Губа // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2005. – **Вип. 19.** – С. 169–173. – Бібліогр. в кінці ст.

- 2651. Гуменяк В. О.** Мова та стиль конституційних актів періоду Української Центральної Ради / В. О. Гуменяк // Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. Серія: Філологія. – Харків, 2014. – № 1107, вип. 70. – С. 9–14. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2652. Гусєв В. І.** Бунд робить свій вибір: разом з українською демократією (березень – листопад 1917 р.) / В. І. Гусєв // Історичний журнал. – 2007. – № 6. – С. 24–33.
- 2653. Гусєв В. І.** Закон Центральної Ради "Про персонально-національну автономію": передумови прийняття, історія, уроки / В. І. Гусєв // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2007. – Вип. 34. – С. 356–367. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2654. Гусєв В. І.** Національне питання в політичних проектах єврейських партій (1917 – початок 1918 рр.) / В. І. Гусєв // Вісник аграрної історії : зб. наук. пр. / Нац. акад. аграр. наук, Нац. наук. с.-г. б-ка [та ін.]. – Київ, 2017. – Вип. 21/22. – С. 88–98. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2655. Гуцалюк І. О.** Державотворчий потенціал української влади в Західній Волині (березень 1917 – квітень 1918 рр.) / І. О. Гуцалюк // Волинські історичні записки : зб. наук. пр. / Житомир. держ. ун-т ім. Івана Франка. – Житомир, 2011. – Т. 6. – С. 110–120. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2656. Гуцалюк І. О.** Культурно-освітні процеси на території Західної Волині доби Української Центральної Ради / І. О. Гуцалюк // Минуле і сучасне Волині та Полісся. О. Цинкаловський і край : наук. зб. / Волин. краєзнав. музей [та ін.]. – Луцьк, 2008. – Вип. 27. – С. 288–290.
- 2657. Гуцалюк І. О.** Міське громадське управління Кременця на початковому етапі національно-демократичних перетворень доби Української революції 1917–1921 рр. / І. О. Гуцалюк // Історичні студії Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2014. – Вип. 11/12. – С. 36–45. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2658. Гуцалюк І. О.** Муніципальні органи влади та управління Західної Волині (січень – квітень 1918 р.) / І. О. Гуцалюк // VII Буковинська Міжнародна історико-краєзнавча конференція, присвячена 140-річчю заснування першого українського культурно-освітнього товариства на Буковині "Руська бесіда" (Чернівці, 27–28 листоп. 2009 р.) : тези / Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича [та ін.]. – Чернівці, 2009. – С. 135–137.
- 2659. Гуцалюк І. О.** Організація Українською Центральною Радою власних збройних формувань у Західній Волині / І. О. Гуцалюк // Питання історії України : зб. наук. пр. / Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці, 2011. – Т. 14. – С. 229–236.
- 2660. Гуцалюк І. О.** Особливості становлення міської міліції в Західній Волині за Української Центральної Ради / І. О. Гуцалюк // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2011. – Вип. 53. – С. 105–113. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2661. Гуцалюк І. О.** Суд і судочинство на Волині в період правління Української Центральної Ради (березень 1917-го – квітень 1918 року) / І. О. Гуцалюк // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки. Серія: Історичні науки. – Луцьк, 2014. – Вип. 7. – С. 39–45. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2662. Гуцалюк І. О.** Судова система Української Центральної Ради / І. О. Гуцалюк // Матеріали II Волинської Міжнародної історико-краєзнавчої конференції, присвяченої 90-

річчю Житомирського державного університету ім. Івана Франка (Житомир, 2–3 жовт. 2009 р.) / Житомир. держ. ун-т ім. Івана Франка. – Житомир, 2009. – С. 64–68.

2663. Даниленко Ю. О. Особливості правового статусу прокуратури в Українській Народній Республіці доби Української Центральної Ради (4 березня 1917 р. – 28 квітня 1918 р.) / Ю. О. Даниленко // Бюлетень Міністерства юстиції України. – 2012. – № 12. – С. 122–125. – Бібліогр. в кінці ст.

2664. Данильчук О. Ю. Українська Центральна Рада і традиції державно-територіального устрою України: теоретико-правовий і практичний аспекти / О. Ю. Данильчук, А. С. Захарчук // Парламентська реформа: теорія та практика : зб. наук. пр. / Ін-т законодавства Верховної Ради України. – Київ, 2001. – Вип. 6. – С. 107–116.

2665. Дарманський М. М. Децентралізація шкільного управління в добу Центральної Ради (березень 1917 – квітень 1918 рр.) / М. М. Дарманський, Ю. В. Телячий // Україна ХХ століття: культура, ідеологія, політика : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2002. – Вип. 6. – С. 129–144. – Бібліогр. в кінці ст.

2666. Дацків І. Б. Брестські угоди 1918 року й українсько-російські відносини / І. Б. Дацків // Збірник наукових праць Науково-дослідного інституту українознавства. – Київ, 2008. – Т. 19. – С. 366–376. – Бібліогр. в підрядк. прим.

2667. Дацків І. Б. Вихід України на міжнародну арену на початку національно-визвольної революції, 1917–1921 рр. / І. Б. Дацків // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2009. – № 22. – С. 46–58. – Бібліогр. в кінці ст.

2668. Дацків І. Б. Військова конвенція та її результати відповідно до Брестських угод, 1918 р. / І. Б. Дацків // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2009. – Т. 19. – С. 313–327. – Бібліогр. в кінці ст.

2669. Дацків І. Б. Дипломати Української Центральної Ради у протистоянні з більшовицькими делегаціями Петрограда і Харкова на Брестській мирній конференції / І. Б. Дацків // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2009. – № 20. – С. 31–42. – Бібліогр. в кінці ст.

2670. Дацків І. Б. Дипломатичне протистояння між українською і російською делегаціями на Брест-Литовській мирній конференції / І. Б. Дацків // Мандрівець. – 2011. – № 1. – С. 28–33. – Бібліогр. в кінці ст.

2671. Дацків І. Б. Дипломатичні орієнтири Української Центральної Ради на Антанту: досягнення і втрати / І. Дацків // Київська старовина. – 2008. – № 6. – С. 38–48 ; Науковий вісник Дипломатичної академії України. Серія: Історичні науки. – Київ, 2017. – Вип. 24: Зовнішня політика і дипломатія: інститулізація, трансформація, традиціоналізм, ч. 1. – С. 98–105. – Бібліогр. в кінці ст.

2672. Дацків І. Б. Концептуальні засади організації і функціонування дипломатичної служби України в добу Центральної Ради / І. Б. Дацків // Українська наука: минуле, сучасне, майбутнє : [зб. наук. пр.] / Тернопіл. нац. економ. ун-т. – Тернопіль, 2014. – Вип. 19. – С. 210–218. – Бібліогр. в кінці ст.

2673. Дацків І. Б. Міжнародне становище та зовнішня політика України 1917–1918 рр. / І. Дацків // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – Тернопіль, 2016. – Вип. 1, ч. 2. – С. 75–83. –

Бібліогр. в кінці ст.

2674. Дацків І. Б. Міжнародне становище України на початку Української революції 1917–1921 рр. : [Центральна Рада і Брестська мирна конференція] / І. Дацків // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – Тернопіль, 2015. – **Вип. 1, ч. 2.** – С. 190–198.

2675. Дацків І. Б. Організація та функціонування дипломатичної служби України у добу Центральної Ради / І. Б. Дацків // Емінак. – 2016. – **№ 2, т. 1.** – С. 38–43. – Бібліогр. в кінці ст.

2676. Дацків І. Б. Питання соборності українських земель на Брест-Литовській мирній конференції 1918 р. / І. Б. Дацків // Університет. – 2011. – **№ 5.** – С. 8–17. – Бібліогр. в кінці ст.

2677. Дацків І. Б. Політика Антанти щодо Української Центральної Ради в 1917–1918 роках / І. Б. Дацків // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2010. – **Вип. 29.** – С. 88–93. – Бібліогр. в кінці ст.

2678. Дацків І. Б. Створення системи дипломатичних представництв і місій Української Народної Республіки / І. Б. Дацків // Науковий вісник Чернівецького університету. Серія: Історія. Політичні науки. Міжнародні відносини. – Чернівці, 2008. – **Вип. 378/379.** – С. 111–114.

2679. Дацків І. Б. Укладення Центральною Радою військової конвенції у відповідності до Брест-Литовських угод 1918 р. та її наслідки для України / І. Дацків // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – Тернопіль, 2011. – **Вип. 2.** – С. 170–177. – Бібліогр. в кінці ст.

2680. Дацків І. Б. Формування зовнішньополітичної концепції українською Центральною Радою від автономії до незалежності / І. Дацків // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. / Рівн. держ. гуманітар. ун-т. – Рівне, 2009. – **Вип. 16.** – С. 43–46. – Бібліогр. в кінці ст.

2681. Дацків І. Б. Формування національної дипломатії Центральною Радою (березень 1917 – квітень 1918 рр.) / І. Б. Дацків // Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. Серія: Історія. – Харків, 2009. – **№ 852, вип. 41.** – С. 106–115. – Бібліогр. в кінці ст.

2682. Двірна К. П. Формування місцевого самоврядування як складова парламентаризму доби Центральної Ради (березень 1917 – квітень 1918 рр.) / К. П. Двірна, В. Сторчаус // Наукові записки з української історії : зб. наук. ст. / Переяслав-Хмельницьк. держ. пед. ун-т ім. Григорія Сковороди. – Переяслав-Хмельницький, 2011. – **Вип. 26.** – С. 148–155. – Бібліогр. в кінці ст.

2683. Демиденко Н. М. М. С. Грушевський: деякі аспекти концепції державотворення (до 150-річчя від дня народж.) / Н. М. Демиденко // Сіверщина в історії України : зб. наук. пр. / Нац. заповідник "Глухів" [та ін.]. – Київ ; Глухів, 2016. – **Вип. 9.** – С. 407–411. – Бібліогр. в кінці ст.

2684. Демченко Т. П. Василь Андрієвський: штрихи до біографії / Т. П. Демченко // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2013. – **Вип. 9.** – С. 168–180. – Бібліогр. в підрядк. прим.

2685. Демченко Т. П. Перший український з'їзд у Чернігові (червень 1917 року) / Т. Демченко // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. / Чернігів. іст. музей ім. В. В. Тарновського [та ін.]. – Чернігів, 2010. – **Вип. 12.** – С. 132–139.

2686. Демченко Т. П. Уродженці Чернігівщини – діячі Української революції доби Центральної Ради у сучасній біографіці / Т. П. Демченко, І. Я. Каганова // Українська біографістика : зб. наук. пр. Ін-ту біографічних дослідж. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2017. – **Вип. 15.** – С. 305–325. – Бібліогр. в кінці ст.

2687. Дем'яненко С. М. Земельний закон Центральної Ради як спроба вирішення "селянського питання" законодавчим шляхом під час Української національно-демократичної революції (1917–1920) / С. М. Дем'яненко // Актуальні проблеми новітньої історії : матеріали Міжнар. наук. конф. студентів, аспірантів та молодих вчених, 23 листоп. 2006 р. / Східноукр. нац. ун-т ім. Володимира Даля. – Луганськ, 2006. – С. 34–35.

2688. Дем'янюк О. Й. Боротьба за утвердження української влади на території Волинської губернії у перші місяці діяльності Української Центральної Ради / О. Й. Дем'янюк // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2012. – **№ 724.** – С. 123–129. – Бібліогр. в кінці ст.

2689. Дем'янюк О. Й. Військово-політична ситуація на Волині восени 1917 р. / О. Й. Дем'янюк // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2010. – **№ 670.** – С. 80–87. – Бібліогр. в кінці ст.

2690. Дем'янюк О. Й. Військово-політичні аспекти розвитку Волинської губернії у 1914–1921 роках : монографія / О. Дем'янюк ; наук. ред. Л. Є. Дещинський ; Луцький ін-т розвитку людини ун-ту "Україна". – Луцьк : Твердиня, 2011. – 318 с. – Бібліогр.: с. 287–307. – Імен. покажч.: с. 315–318.

Зі змісту: **Розд. 4.** Військово-політична ситуація у Волинській губернії в період діяльності УЦР. – С. 49–91 ; **Розд. 5.** Волинська губернія в складі Української Народної Республіки. – С. 135–179.

Рецензії: **Гаврилюк С. В.** Особливості розвитку Волині у добу військово-політичного протистояння 1914–1921 рр. // Вісник національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2012. – **№ 724.** – С. 260–261.

2691. Дем'янюк О. Й. Військово-політичні події на Волині та у Криму за часів Центральної Ради: порівняльний аналіз / О. Дем'янюк // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. / Рівн. держ. гуманітар. ун-т. – Рівне, 2008. – **Вип. 14.** – С. 37–43. – Бібліогр. в кінці ст.

2692. Дем'янюк О. Й. Волинська губернія в добу Української Центральної Ради: історіографія питання / О. Дем'янюк // Літопис Волині : всеукр. наук. часопис. – Луцьк, 2015. – **Число 14.** – С. 18–23. – Бібліогр. в кінці ст.

2693. Дем'янюк О. Й. Волинська губернія в Українській революції: доба Української Центральної Ради / О. Й. Дем'янюк // Педагогічний пошук : інформ.-метод. вісн. / Волин. обл. навч.-метод. ін-т післядиплом. освіти пед. кадрів. – Луцьк, 2017. – **№ 2.** – С. 7–11. – Бібліогр. в кінці ст.

2694. Дем'янюк О. Й. Волинська губернія на фоні українських державотворчих процесів улітку 1917 р. / О. Дем'янюк // Історія. Філософія. Релігієзнавство. – 2009. – **№ 4.** – С. 25–

29. – Бібліогр. в кінці ст.

2695. Дем'янюк О. Й. Волинське селянство у початковий період Української революції 1917–1921 рр. / О. Й. Дем'янюк // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2010. – **Вип. 12.** – С. 163–166. – Бібліогр. в кінці ст.

2696. Дем'янюк О. Й. Волинь в Українській революції: доба Української Центральної Ради : монографія / О. Й. Дем'янюк. – Луцьк : Іванюк В. П., 2018. – 232 с.

2697. Дем'янюк О. Й. Волинь на фоні державотворчих процесів в УНР (жовтень – грудень 1917 р.) / О. Й. Дем'янюк // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2008. – **№ 612.** – С. 78–85. – Бібліогр. в кінці ст.

2698. Дем'янюк О. Й. Волинь та Галичина у державницьких поглядах Михайла Грушевського / О. Дем'янюк // Київська старовина. – 2008. – **№ 4.** – С. 71–80. – Бібліогр. в кінці ст.

2699. Дем'янюк О. Й. Громадсько-політичні зміни в частинах Південно-Західного фронту на Волині у 1917 р. / О. Й. Дем'янюк // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2008. – **№ 634.** – С. 43–50. – Бібліогр. в кінці ст.

2700. Дем'янюк О. Й. Західноукраїнські землі у державотворчих планах голови Української Центральної Ради [М. С. Грушевського] / О. Й. Дем'янюк // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2009. – **№ 652.** – С. 69–76. – Бібліогр. в кінці ст.

2701. Дем'янюк О. Й. Наростання протестного руху у волинському селі в добу Української Центральної Ради / О. Й. Дем'янюк // Минуле і сучасне Волині та Полісся. Ковель і Ковельщина в українській та європейській історії : наук. зб. / Волин. краєзнав. музей [та ін.]. – Ковель, 2018. – **Вип. 65.** – С. 494–497. – Бібліогр. в кінці ст.

2702. Дем'янюк О. Й. Особливості діяльності місцевих органів влади Волинської губернії у 1917–1918 роках / О. Дем'янюк // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. / Рівн. держ. гуманітар. ун-т. – Рівне, 2006. – **Вип. 10.** – С. 82–87. – Бібліогр. в кінці ст.

2703. Дем'янюк О. Й. Суспільно-політична ситуація на Волині в контексті українських державотворчих процесів навесні 1917 року / О. Дем'янюк // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. / Рівн. держ. гуманітар. ун-т. – Рівне, 2009. – **Вип. 15.** – С. 102–106. – Бібліогр. в кінці ст.

2704. Дещинський Л. Є. Брестський мир в історії становлення української державності / Л. Є. Дещинський // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2001. – **№ 431.** – С. 3–8. – Бібліогр. в кінці ст.

2705. Дещинський Л. Є. Відновлення побудови Української держави та встановлення дипломатичних відносин в період Центральної Ради (березень 1917 – квітень 1918 рр.) / Л. Є. Дещинський // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2012. – **№ 724.** – С. 3–15. – Бібліогр. в кінці ст.

2706. Дещинський Л. Є. Державність України в період Центральної Ради / Л. Є.

Дещинський // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2011. – № 693. – С. 3–15. – Бібліогр. в кінці ст.

2707. Дещинський Л. Є. З історії створення Збройних сил Української Народної Республіки (березень 1917 – квітень 1918 рр.) / Л. Є. Дещинський, Р. М. Постоловський // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2006. – № 571. – С. 158–164. – Бібліогр. в кінці ст.

2708. Дещинський Л. Є. Українська державність і зовнішньополітичні відносини України в період Центральної Ради (1917 – березень 1918 рр.) / Л. Є. Дещинський // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2005. – № 528. – С. 3–16. – Бібліогр. в кінці ст.

2709. Дещинський Л. Є. Українська державність і міжнародні відносини України в період Центральної Ради / Л. Є. Дещинський, С. С. Яким // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2007. – № 584. – С. 3–12. – Бібліогр. в кінці ст.

2710. Дмитрієнко М. Ф. Дизайн та елементи захисту державних грошових знаків УНР, 1917–1918 рр. / М. Дмитрієнко // Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2002. – Число 8/9, ч. 1. – С. 174–187. – Бібліогр. в кінці ст.

2711. Дмитрушко В. М. Теоретичне осмислення та практика втілення парламентаризму в період Центральної Ради / В. М. Дмитрушко, А. П. Коцур // Парламентаризм в Україні другої половини ХІХ ст. – 1920 р.: історіографія : монографія / В. М. Дмитрушко, А. П. Коцур ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ ; Чернівці, 2009. – Розд. 4, § 1. – С. 122–141.

2712. Добрунова Л. Е. Харків доби національно-демократичної революції (лютий – грудень 1917 р.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Л. Е. Добрунова ; Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – Харків, 2001. – 19 с.

2713. Добрянська І. В. Формування і розвиток законодавства про працю в Україні доби Української Центральної Ради / І. В. Добрянська // Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. Серія 18: Економіка і право. – Київ, 2015. – Вип. 27. – С. 170–175. – Бібліогр. в кінці ст.

2714. Довбищенко М. Проблеми утвердження української державності на Слобожанщині в період національно-визвольної революції / М. Довбищенко // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Українознавство. – Київ, 2014. – Вип. 1. – С. 46–53. – Бібліогр. в кінці ст.

2715. Довбня В. А. Органи внутрішніх справ УНР часів Української Центральної Ради: організаційно-правові засади діяльності / В. А. Довбня, Є. С. Дурнов, О. М. Калюк. – Дніпропетровськ : ІМА-Прес, 2008. – 144 с.

Зі змісту: Розд. 1. Генеральне секретарство (міністерство) внутрішніх справ Української Народної Республіки за часів Центральної Ради (15 червня 1917 р. – 29 квітня 1918 р.). – С. 10–29 ; Розд. 2. Міліція УНР часів Української Центральної Ради: правові засади організації та діяльності. – С. 30–51 ; Розд. 3. Організаційно-правові засади участі у формуванні Вільного козацтва в охороні громадського порядку та боротьбі зі злочинністю за часів Центральної Ради. – С. 52–76 ; Додаток 1. Документи і матеріали. – С. 77–121 ; Додаток 2. Показчик праць з історії органів внутрішніх справ України доби Центральної Ради. – С. 122–131 ; Додаток 3.

Довідник імен. – С. 132–142.

Рецензії: Кузьминець О. В. Грунтовне дослідження правових основ організації та діяльності ОВС УНР часів Центральної Ради // Актуальні питання історії органів внутрішніх справ України : зб. наук. пр. / Нац. акад. внутр. справ. – Київ, 2010. – [Вип. 1]. – С. 145–146.

2716. Довбня В. А. Правове забезпечення формування компетенції МВС УНР за часів Української Центральної Ради / В. А. Довбня // Актуальні питання історії органів внутрішніх справ України : зб. наук. пр. / Нац. акад. внутр. справ. – Київ, 2011. – **Вип. 2.** – С. 5–17. – Бібліогр. в кінці ст.

2717. Довгалець О. Партії національних меншин доби Центральної Ради: соціальний та регіональний зріз / О. Довгалець // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2017. – **Вип. 124.** – С. 50–53. – Бібліогр. в кінці ст.

2718. Довгалець О. Політичні партії національних меншин і Центральна Рада: особливості відносин / О. Довгалець // Науковий вісник Чернівецького університету. Серія: Історія. Політичні науки. Міжнародні відносини. – Чернівці, 2014. – **Вип. 702/703.** – С. 51–55. – Бібліогр. в кінці ст.

2719. Довгалець О. Проголошення Української Народної Республіки та діяльність загальноросійських партій в складі Центральної Ради / О. Довгалець // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2016. – **Вип. 108.** – С. 55–63. – Бібліогр. в кінці ст.

2720. Довгалець О. Ставлення єврейських політичних партій до Центральної Ради / О. Довгалець // Етнічна історія народів Європи : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2017. – **Вип. 51.** – С. 59–64. – Бібліогр. в кінці ст.

2721. Довгалець О. Ставлення польських політичних сил до українського національного руху в 1917 р. / О. Довгалець // Етнічна історія народів Європи : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2017. – **Вип. 53.** – С. 81–84. – Бібліогр. в кінці ст.

2722. Довган Ю. Л. Вітчизняна й українська зарубіжна історіографія про військово-стратегічні плани держав Антанти щодо України (літо 1917 – січень 1918 рр.) / Ю. Л. Довган // Вісник Прикарпатського університету. Серія: Історія. – Івано-Франківськ, 2014. – **Вип. 25.** – С. 140–148. – Бібліогр. в кінці ст.

2723. Довган Ю. Л. Проблема визнання УНР Францією та Великою Британією в грудні 1917 – січні 1918 рр. у вітчизняній історіографії / Ю. Л. Довган // Схід. – Донецьк, 2005. – **№ 6.** – С. 86–89.

2724. Домбровський С. В. Історія Крут / С. В. Домбровський, Н. М. Солом'яна. – Ніжин : Аспект-Поліграф, 2013. – 48 с. : іл.

2725. Донченко С. П. Діяльність лібералів у Центральній Раді / С. П. Донченко // Грані. – 2004. – **№ 5.** – С. 48–53.

2726. Донченко С. П. Національно-демократичний рух і ліберали [при Центральній Раді] / С. П. Донченко // Ліберальні партії України (1900–1919 рр.) / С. П. Донченко ; Дніпродзерж. держ. техн. ун-т. – Дніпродзержинськ, 2004. – **Розд. 5, § 1.** – С. 232–289.

2727. Дорошенко Д. І. Доба Центральної Ради (1917–1918 рр.) / Д. І. Дорошенко // Мої спомини про недавнє минуле (1914–1920 роки) / Д. І. Дорошенко. – Київ : Темпора, 2007.

2728. Дорошенко Д. І. Історія України 1917–1923 рр. : в 2 т. / Д. І. Дорошенко ; упоряд., авт. передм. та комент. К. Ю. Галушко. – Київ : Темпора, 2002. – (Vita Memoriae).

Т. 1 : Доба Центральної Ради. – 319 с. : фот.

Зміст: Український національний рух в перших місяцях революції. Заснування Центральної Ради у Києві. – С. 51–68 ; Організація Центральної Ради та її перші кроки на шляху до здобуття автономії України. – С. 69–88 ; Порозуміння з революційною демократією меншостей і з Тимчасовим Правительством. Центральна Рада стає визнаним органом вищої влади на Україні. – С. 89–104 ; Генеральний Секретаріат автономної України. Перший міністерський кризис. Затвердження Генерального Секретаріату Тимчасовим Правительством. – С. 105–114 ; Генеральний Секретаріат при владі. Нові політичні заколоти. Поширення анархії в країні. Знову конфлікт з петербурзьким урядом. – С. 115–126 ; Упадок Тимчасового Правительства. Боротьба за владу на Україні. Проголошення III-го Універсалу. – С. 127–142 ; Українська Народна Республіка і відгуки її проголошення. Боротьба з внутрішніми ворогами. – С. 143–162 ; Ультиматум Ради Народних Комісарів. Війна з більшовиками. Початок переговорів про мир з центральними державами. Відносини з представниками Антанти. Чехо-словаки на Україні. Законодавча діяльність українського уряду. – С. 163–188 ; Проголошення самостійності Української Народної Республіки. Закон про національно-персональну автономію. – С. 189–202 ; Наступ більшовиків на Україну і боротьба за Київ. Центральна Рада і Уряд покидають столицю. – С. 203–214 ; Берестейські переговори і мир. – С. 215–234 ; Український Уряд і Центральна Рада на Волині. Похід на Київ і звільнення його від більшовиків. – С. 235–244 ; Український військовий рух і організація збройної сили. – С. 245–270 ; Українське шкільництво й культурно-просвітня праця в першому році революції. – С. 271–282 ; Український церковний рух в 1917 році. – С. 283–286 ; Окуповані частини Галичини і Буковини в 1917 році. – С. 287–292 ; Додатки [арх. док.]. – С. 293–302 ; Іменний покажчик. – С. 303–317.

2729. Другі києвознавчі читання: історія та етнокультура: до 100-річчя Української революції, 1917–1921 рр. : зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 29 берез. 2017 р.) / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка [та ін.] ; редкол.: О. П. Реєнт, В. П. Капелюшний, І. К. Патриляк [та ін.]. – Київ, 2017. – 502 с. – Бібліогр. в кінці ст.

Зі змісту: Діяльність Київської міської думи в умовах Лютневої революції, 1917 р. / Я. І. Купчик. – С. 56–60 ; Історико-правовий аналіз аграрного законодавства Центральної Ради / О. А. Житков. – С. 61–67 ; На світанку української військової авіації. Ідея відкриття Української Військової Авіаційної школи в Києві у 1917 р. / П. В. Сацький. – С. 67–72 ; Київська Академія мистецтв у державному відродженні 1917 року / О. Петасюк. – С. 73–77 ; Чому Михайло Грушевський приєднався до Української партії соціалістів-революціонерів у 1917 році / В. О. Хоменко. – С. 86–90.

2730. Дубіцька Т. Інформаційний простір Буковини 1917 року: український аспект / Т. Дубіцька // Вісник Центру буковинознавства : зб. наук. пр. н.-д. Центру буковинознавства Чернівець. нац. ун-ту ім. Юрія Федьковича. – Чернівці, 2017. – Т. 1. – С. 82–85. – Бібліогр. в підрядк. прим.

2731. Дудар О. В. Визвольні змагання 1917 року на сторінках "Черниговских губернских ведомостей" / О. В. Дудар // Література та культура Полісся : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2009. – Вип. 52. – С. 117–124. – Бібліогр. в кінці ст.

2732. Дудка В. І. Економічна характеристика аграрного сектору Полтавщини 1917 – початку 1918 р. / В. І. Дудка, Л. Г. Дудка // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН

України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2002. – **Вип. 5.** – С. 67–72.

2733. Дудник О. В. Участь населення Уманщини в розгортанні громадсько-політичного життя доби Центральної Ради / О. В. Дудник // Регіональні проблеми української історії : зб. наук. пр. / Уман. держ. пед. ун-т ім. Павло Тичини. – Умань, 2008. – **Вип. 1.** – С. 118–128. – Бібліогр. в кінці ст.

2734. Дутчак Г. О. Становлення державного співробітництва Української Центральної Ради і Французької Республіки / Г. О. Дутчак // Університетські наукові записки / Хмельниц. ун-т управління та права [та ін.]. – Хмельницький, 2016. – **№ 2.** – С. 254–264. – Бібліогр. в кінці ст.

2735. Енциклопедія сучасної України / НАН України, Ін-т енцикл. дослідж. [та ін.] ; редкол.: І. М. Дзюба (співголова) [та ін.]. – Київ, 2001.

Т. 5 : Вод – Гн. – 2006. – 728 с.

Зі змісту: Всеукраїнський національний конгрес / *В. П. Капелюшний.* – С. 214 ; Гайдамацький кінний полк ім. кошового К. Гордієнка / *В. П. Капелюшний.* – С. 302 ; Галицько-Буковинський курінь Січових Стрільців / *В. П. Капелюшний, К. Є. Науменко.* – С. 334 ; Генеральний Секретаріат / *В. П. Капелюшний.* – С. 455–456.

2736. Етирмишли І. Г. Международное и внутреннее положение Украины в ноябре – декабре 1917 года / И. Г. Етирмишли // Вопросы гуманитарных наук. – 2010. – **№ 3.** – С. 17–20.

2737. Еткіна І. І. До причин трагедії під Крутами. Селянський рух у Чернігівській губернії в жовтні 1917 – січні 1918 рр. / І. І. Еткіна // Література та культура Полісся : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2009. – **Вип. 48.** – С. 126–134. – Бібліогр. в кінці ст.

2738. Еткіна І. І. Правосвідомість селянства Чернігівщини за доби Української революції 1917–1921 рр. / І. І. Еткіна // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2010. – **Вип. 5.** – С. 257–274. – Бібліогр. в кінці ст.

2739. Євсєєва Т. М. Особливості реформування системи управління РПЦ: (крізь призму досвіду Всеросійського та першої сесії Всеукраїнського соборів 1917–1918 рр.) / Т. М. Євсєєва // Російська православна церква в Україні, 1917–1921 рр.: конфлікт національних ідентичностей у православному полі / Т. М. Євсєєва ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2005. – **Розд. 3, § 1.** – С. 156–185.

2740. Євтух В. Закон УНР про національно-персональну автономію: проекція на сучасність / В. Євтух // Київська старовина. – 2002. – **№ 6.** – С. 165–170. – Бібліогр. в кінці ст.

2741. Єгоршина О. О. Лідери української кооперації у здійсненні продовольчої політики Української Центральної Ради / О. О. Єгоршина // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2008. – **Вип. 14.** – С. 149–153.

2742. Єгоршина О. О. Міністерство продовольчих справ УНР (червень 1917 р. – квітень 1918 р.) / О. О. Єгоршина // Збірник наукових праць. Серія: Історія та географія / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків, 2011. – **Вип. 41.** – С. 57–61. – Бібліогр. в кінці ст.

ст.

2743. Єгоршина О. О. Продовольчий аспект українсько-німецьких відносин у березні – квітні 1918 р. як передумова створення Української Держави / О. Єгоршина // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія: Історія, економіка, філософія. – Київ, 2012. – **Вип. 17.** – С. 116–122. – Бібліогр. в кінці ст.

2744. Єловських У. О. Вірчі листи А. Мумма фон Шварценштайна і О. Севрюка як джерела з дипломатичної історії українсько-німецьких відносин доби Центральної Ради / У. О. Єловських // Грані. – 2009. – **№ 4.** – С. 26–30. – Бібліогр. в кінці ст.

2745. Єловських У. О. Джерелознавство дипломатичної історії українсько-німецьких відносин доби Центральної Ради: історіографія проблеми / У. О. Єловських // Історичні записки : зб. наук. пр. / Східноукр. нац. ун-т ім. Володимира Даля. – Луганськ, 2008. – **Вип. 20, ч. 1.** – С. 20–30.

2746. Єловських У. О. Дипломатичні документи як джерело з історії українсько-німецьких відносин доби Центральної Ради : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.06 / У. О. Єловських ; Донец. нац. ун-т. – Донецьк, 2010. – 19 с.

2747. Єловських У. О. Листування між українськими органами влади і німецьким дипломатичним представництвом на Україні як джерело з історії українсько-німецьких відносин доби Центральної Ради / У. О. Єловських // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2012. – **Вип. 57.** – С. 85–90. – Бібліогр. в кінці ст.

2748. Єловських У. О. Мемуари О. Севрюка як джерело з дипломатичної історії україно-німецьких відносин доби Центральної Ради / У. Єловських // Шевченківська весна. Історія : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. молодих учених, м. Київ, 20–23 берез. 2008 р. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2008. – **Вип. 6, ч. 2, т. 1.** – С. 134–136. – Бібліогр. в кінці ст.

2749. Єловських У. О. Положення про обмін військовополоненими та інтернованими у попередніх проектах і остаточному варіанті українсько-німецького додаткового договору як джерело з історії українсько-німецьких переговорів у Бресті-Литовському (січень – лютий 1918 р.) / У. О. Єловських // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2009. – **№ 28.** – С. 158–166. – Бібліогр. в кінці ст.

2750. Єловських У. О. "Пояснення до поодиноких постанов українсько-німецького додаткового договору до мирного договору між Україною і державами Почвiрного союзу" як джерело з історії українсько-німецьких відносин доби Центральної Ради / У. О. Єловських // "Білі плями" в історії України у контексті світового розвитку : матеріали Другої Всеукр. наук. конф. студентів, аспірантів та молодих вчених, Луганськ, 20 трав. 2009 р. / Східноукр. нац. ун-т ім. Володимира Даля. – Луганськ, 2009. – С. 40–42.

2751. Єловських У. О. "Проект угоди між УНР та Німеччиною щодо військової допомоги" як джерело з історії відносин УНР і Центральних держав у військовій галузі (березень – квітень 1918 р.) / У. О. Єловських // Наукова молодь : матеріали V наук.-практ. конф. "Внесок молодих учених у розвиток науки регіону" (Луганськ, 26–27 берез. 2009 р.). – Луганськ, 2009. – С. 144–147.

2752. Єловських У. О. Таємний протокол між Австро-Угорщиною і УНР від 9 лютого 1918 р.: питання встановлення автентичності україномовних варіантів / У. О. Єловських // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2009. – **Вип. 19.** – С. 81–88.

2753. Єрмолаєв В. М. Вищі представницькі органи влади в Україні : історія, теорія та практика : монографія / В. М. Єрмолаєв. – Харків : Право, 2017. – 448 с. – Бібліогр.: с. 436–446.

Зі змісту: **Розд. 5.2.** Концепції державотворення доби національно-визвольних змагань. – С. 275–291 ; **Розд. 5.3.** Народження першого вітчизняного парламенту. – С. 291–368.

2754. Єрмолаєв В. М. Механізм народовладдя за Конституцією УНР, 1918 р. (до 90-річчя конституційного акта України) / В. Єрмолаєв // Вісник Академії правових наук України : зб. наук. пр. – Харків, 2008. – № 3. – С. 152–158. – Бібліогр. в підрядк. прим.

2755. Єрмолаєв В. М. Організація і регламент діяльності Української Центральної Ради / В. Єрмолаєв // Право України. – 2017. – № 11. – С. 58–69. – Бібліогр. в кінці ст.

2756. Єрмолаєв В. М. Про законодавчу діяльність Української Центральної Ради / В. М. Єрмолаєв // Вісник Одеського інституту внутрішніх справ. – Одеса, 2004. – № 1. – С. 177–182.

2757. Єрмолаєв В. М. Українська Центральна Рада: організація і порядок роботи / В. М. Єрмолаєв // Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. – Харків, 2006. – Вип. 32. – С. 196–201. – Бібліогр. в кінці ст.

2758. Єрмолаєв В. М. Українська Центральна Рада – перший український парламент / В. М. Єрмолаєв // Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. – Харків, 2004. – Вип. 25. – С. 213–221. – Бібліогр. в кінці ст.

2759. Єрмолаєв В. М. Українська Центральна Рада: процедурні питання у здійсненні повноважень вищого представницького органу державної влади / В. Єрмолаєв // Вісник Академії правових наук України : зб. наук. пр. – Харків, 2006. – № 3. – С. 74–80.

2760. Єфіменко Г. Г. Доба Української Центральної Ради (березень 1917 – квітень 1918 р.) / Г. Г. Єфіменко // Народження країни. Від краю до держави. Назва, символіка, територія і кордони України. – 2-ге вид. – Харків, 2018. – С. 206–221. – (Історія без цензури)

2761. Єфремов С. О. Початок нової доби. Радівська публіцистика, березень – серпень 1917 / С. Єфремов ; упоряд., прим. і вступ. ст. М. І. Цимбалюка. – Київ : Просвіта, 2011. – 381 с.

Зі змісту: Промова секретаря Товариства українських поступовців С. Єфремова на з'їзді 25 березня. – С. 37–40 ; Урядові заяви про війну. – С. 43–44 ; З'їзд партії (Народної свободи). – С. 46–48 ; Оновлення органів місцевого самоврядування. – С. 52–53 ; До питання про автономію. – С. 59–63 ; На партійні теми. – С. 64–71 ; Радикально-демократична партія. – С. 71–72 ; Заклик правительства до сільських господарів. – С. 82–83 ; Перед Установчою Радою. – С. 83–84 ; Новий закон про міське самоврядування. – С. 100–102 ; Військовий з'їзд. – С. 173–174 ; З'їзд українських правників. – С. 181–182 ; Установча Рада. – С. 185–186 ; Початок операцій на фронті. – С. 195–197 ; Конференція Радикально-демократичної партії. – С. 212–215 ; Декларація Генерального секретаріату. – С. 215–216 ; Друга революція. – С. 225–226 ; Інструкція Генеральному Секретаріатові. – С. 268–269 ; Про "Союз визволення України". – С. 308–310.

Рецензії: Школьна О. Голос доби: Сергій Єфремов // Образ : збірник / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2017. – Вип. 3. – С. 141–143.

2762. Єфремова Н. В. Суд і судочинство в Українській Народній Республіці / Н. В. Єфремова, Б. Й. Тищик, В. Т. Марчук // Суд і судочинство в Українській Народній Республіці, Українській Державі, Західноукраїнській Народній Республіці (1917–1920 рр.) : монографія / Н. В. Єфремова [та ін.]. – Одеса ; Львів : Фенікс, 2007. – **Розд. 1.** – С. 10–33.

2763. Жбанова К. Ю. Особливості атрибуції аркушевих видань української революційної доби 1917 р. з колекції листівок НБУВ / К. Ю. Жбанова // Бібліотека. Наука. Комунікація: стратегічні завдання розвитку наукових бібліотек : матеріали Міжнар. наук. конф. (Київ, 3–5 жовт. 2017 р.) / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2017. – С. 130–133.

2764. Жбанова К. Ю. Примірники Універсалів Української Центральної Ради з колекції листівок Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського / К. Ю. Жбанова // Наукові праці / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2017. – **Вип. 47.** – С. 118–135. – Бібліогр. в кінці ст.

2765. Жванко Л. М. Біженство великої війни 1914–1918 рр. у часи Української Центральної Ради: документальні свідчення / Л. Жванко // Історичний журнал. – 2009. – **№ 4.** – С. 102–115. – Бібліогр. в кінці ст.

2766. Жванко Л. М. Біженство Першої світової війни в Україні: документи і матеріали (1914–1918 рр.) : монографія / Л. М. Жванко ; Харків. нац. акад. міськ. госп-ва. – Харків, 2010. – 359 с. – Бібліогр. в підрядк. прим.

Зі змісту: Біженство за доби Української Центральної Ради. – С. 61–83 ; Доба Української Центральної Ради (весна 1917 – 29 квітня 1918 рр.). – С. 260–301 ; Географічний покажчик. – С. 337–342 ; Перелік документів. – С. 343–359.

2767. Жванко Л. М. Деякі аспекти дослідження проблеми біженства Першої світової війни на початку Української революції / Л. Жванко // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2009. – **Вип. 43.** – С. 56–66. – Бібліогр. в кінці ст.

2768. Жванко Л. М. Джерело до історії політики Української Центральної Ради щодо біженців Першої світової війни : [про "Керівні положення по влаштуванню біженців"] / Л. М. Жванко // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2007. – **Вип. 2.** – С. 94–102. – Бібліогр. в кінці ст.

2769. Жванко Л. М. Діяльність урядових структур Української Народної Республіки у справі підготовки до репатріації біженців Першої світової війни (зима 1917 – весна 1918 рр.) / Л. М. Жванко // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2013. – **Вип. 9.** – С. 139–167. – Бібліогр. в підрядк. прим.

2770. Жванко Л. М. Проблеми соціального захисту дітей біженців Першої світової війни за доби Української Центральної ради / Л. М. Жванко // Гуржіївські історичні читання : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького [та ін.]. – Черкаси, 2013. – **Вип. 6.** – С. 158–161. – Бібліогр. в кінці ст.

2771. Жванко Л. М. Українська Центральна Рада і біженці Першої світової війни / Л. Жванко // Київська старовина. – 2009. – **№ 4.** – С. 46–64. – Бібліогр. в кінці ст.

- 2772. Жванко Л. М.** Українська Центральна Рада та проблеми біженців Першої світової війни / Л. М. Жванко // Біженці Першої світової війни: український вимір (1914–1918 рр.) / Л. М. Жванко. – Харків : Апостроф, 2012. – **Розд. 2.** – С. 242–334.
Рецензії: Якименко М. А. [Рецензія] // Історична пам'ять. – 2016. – № 34/35. – С. 154–157.
- 2773. Житков О. А.** Аграрне питання доби Української революції в пропагандистській літературі 1917–1918 рр. / О. А. Житков // Вісник Черкаського університету. Серія: Історичні науки. – Черкаси, 2014. – **Вип. 29.** – С. 24–28. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2774. Житков О. А.** Аграрне питання у міжпартійних стосунках доби Центральної Ради / О. А. Житков // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2006. – **Вип. 10.** – С. 281–285. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2775. Житков О. А.** Висвітлення проблематики аграрної історії 1917–1918 рр. на сторінках наукового видання "Український селянин" / О. Житков // Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету ім. Володимира Винниченка. Серія: Історичні науки. – Кіровоград, 2010. – **Вип. 13.** – С. 230–240. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2776. Житков О. А.** Висвітлення ролі демократичних сил у національно-державному будівництві доби Центральної Ради у праці В. К. Винниченка "Відродження нації" / О. А. Житков // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2001. – **Т. 7.** – С. 454–458.
- 2777. Житков О. А.** Періодичні видання та матеріали особового походження як джерела дослідження аграрної політики Української Центральної Ради, 1917–1918 рр. / О. Житков // Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету ім. Володимира Винниченка. Серія: Історичні науки. – Кіровоград, 2014. – **Вип. 19.** – С. 225–231. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2778. Житков О. А.** Перші публікації документів Центральної Ради про земельні реформи в Україні (1918 р.) / О. А. Житков // Актуальні питання та проблеми розвитку сучасної цивілізації: історичні, соціологічні, політологічні аспекти : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Херсон, 27–28 верес. 2013 р. / Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2013. – С. 21–24.
- 2779. Житков О. А.** Селянство в революційних подіях 1917 року: історіографія проблеми / О. А. Житков // Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету ім. Володимира Винниченка. Серія: Історичні науки. – Кіровоград, 2009. – **Вип. 12.** – С. 272–281.
- 2780. Житков О. А.** Соціально-правовий аналіз земельного законодавства Центральної Ради в новітній українській історіографії / О. Житков // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2015. – **№ 3.** – С. 11–16. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2781. Житков О. А.** Сучасна вітчизняна історіографія про земельні реформи Української Центральної Ради 1917 – початку 1918 рр. / О. А. Житков // Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України. – Київ, 2013. – **№ 3.** – С. 75–81. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2782. Жуковський О. Т.** Початок українського руху на Західному фронті (1917 рік) : [спогади] / О. Т. Жуковський ; уклад. М. Ковальчук // Військово-історичний альманах / Центр. музей Збройн. Сил України. – Київ, 2010. – **Число 1.** – С. 135–141.

- 2783. Журавльов С. А.** Еволюція поглядів М. С. Грушевського на Українську державу / С. А. Журавльов // Збірник наукових праць. Серія: Історія та географія / Харків. держ. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків, 2012. – **Вип. 44.** – С. 211–215. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2784. Забзалюк Д. Є.** Душпастирі військових формувань Української Центральної Ради / Д. Є. Забзалюк // Душпастирська служба українських військових формацій першої половини ХХ ст. : монографія / Д. Є. Забзалюк ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. – Львів, 2012. – **Розд. 3, § 2.** – С. 55–60.
- 2785. Забзалюк Д. Є.** Концепції федералізму у поглядах представників Української Центральної Ради / Д. Є. Забзалюк // Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ ім. Е. О. Дідоренка. – Луганськ, 2012. – **Вип. 4.** – С. 49–56. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2786. Заболотний М.** Зміни вектору міжнародної політики Української Держави у грудні 1917 – січні 1918 рр. / М. Заболотний // Київська старовина. – 2009. – **№ 1/2.** – С. 100–107. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2787. Завальнюк О. М.** Від ідеї до спроби заснування Кам'янець-Подільського державного університету в добу Української Центральної Ради (січень – квітень 1918 р.) / О. Завальнюк // Етнічна історія народів Європи : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т. ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2009. – **Вип. 30.** – С. 27–32. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2788. Завальнюк О. М.** Генеральний секретар народної освіти І. Стешенко: курс на національну вищу школу (червень 1917 – січень 1918 р.) / О. М. Завальнюк // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2004. – **Т. 13.** – С. 125–136.
- 2789. Завальнюк О. М.** Творення Київського Українського народного університету – важлива подія національно-культурного життя України у 1917 році / О. М. Завальнюк // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка : зб. за підсумками звіт. наук. конф. викладачів, докторантів і аспірантів. – Кам'янець-Подільський, 2009. – **Вип. 8, т. 1.** – С. 27–30. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2790. Завальнюк О. М.** Університети і національне відродження України в добу Центральної Ради / О. М. Завальнюк // Актуальні проблеми вітчизняної і всесвітньої історії : матеріали Всеукр. наук. конф. (Луганськ, 8–9 лют. 2001 р.) / Східноукр. нац. ун-т. – Луганськ, 2001. – С. 152–154. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2791. Задорожна В. В.** Політика Центральної Ради в галузі початкової освіти / В. В. Задорожна // Полілог : зб. ст. молодих науковців з історії, філософії та культурології / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса, 2015. – **Вип. 2.** – С. 60–65.
- 2792. Задунайський В. В.** Військово-судова система українського війська за часів Української Центральної Ради / В. В. Задунайський // Вісник Донецького національного університету. Серія Б: Гуманітарні науки. – Донецьк, 2009. – **Вип. 1.** – С. 110–116. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2793. Задунайський В. В.** Становлення засад військової дисципліни в Українському війську (кінець 1917 – квітень 1918 рр.) / В. В. Задунайський // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2009. – **Вип. 27.** – С. 109–113. – Бібліогр. в кінці ст.

- 2794. Зарецька Т. І.** Польський напрямок політики Української Центральної Ради (1917–1918 рр.). Вплив Юзефа Пілсудського на польське населення УНР / Т. І. Зарецька // Юзеф Пілсудський і Україна : монографія / Т. І. Зарецька ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2007. – **Розд. 2.** – С. 51–70.
- 2795. Зарицький В.** Крутянська подія / В. Зарицький ; Фондація ім. Олега Ольжича. – 2-ге вид. – Київ : Вид-во ім. О. Теліги, 2001. – 78 с.
- 2796. Заріцька І. М.** Земельне законодавство Української Центральної Ради / І. М. Заріцька // Держава і право. Серія: Юридичні і політичні науки / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – Київ, 2005. – **Вип. 27.** – С. 151–157.
- 2797. Заріцька І. М.** Правові засади земельної політики Центральної Ради / І. М. Заріцька // Наука і освіта 2005 : VIII Міжнар. наук.-практ. конф. – Дніпропетровськ, 2005. – С. 23–25.
- 2798. Захарченко П. П.** Виборче законодавство Української Центральної Ради: історико-правовий досвід ухвалення та реалізація / П. Захарченко // Право України. – 2017. – **№ 3.** – С. 31–37. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2799. Захарченко П. П.** До питання про правову природу III Універсалу Центральної Ради / П. П. Захарченко // Актуальні проблеми національного законодавства : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Кіровоград, 28 берез. 2013 р. – Кіровоград, 2013. – **Вип. 32.** – С. 3–9.
- 2800. Захарченко П. П.** Зовнішньополітична діяльність Центральної Ради Української Народної Республіки на мирних переговорах у Бресті (1917–1918 рр.) / П. Захарченко // Право України. – 2017. – **№ 11.** – С. 70–77. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2801. Захарченко П. П.** Суспільно-політичні уроки Крут / П. П. Захарченко, М. О. Воробійов, І. В. Шмітько // Герої Крут : матеріали міжвуз. наук.-теорет. конф., 29 січ. 2008 р. – Київ, 2008. – С. 41–44.
- 2802. Захарченко П. П.** Третій Універсал Української Центральної Ради як акт проголошення державної незалежності України / П. П. Захарченко // Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. Серія 18: Економіка і право. – Київ, 2013. – **Вип. 23.** – С. 112–118.
- 2803. Захарченко П. П.** III Універсал Української Центральної Ради 7(20) листопада 1917 р.: правове оформлення Української державності / П. П. Захарченко // Державо- та правотворчі традиції українського народу: (до 150-річчя М. С. Грушевського) : зб. тез доп. III Всеукр. наук.-практ. конф., 23 листоп. 2016 р. / Держ. фіскал. служба України [та ін.]. – Вінниця, 2017. – С. 24–27.
- 2804. Захарчук А. С.** Аграрне законодавство Центральної Ради в контексті вітчизняного державотворення / А. С. Захарчук // Бюлетень Міністерства юстиції України. – 2007. – **№ 8.** – С. 22–28.
- 2805. Захарчук А. С.** Вітчизняне державотворення періоду Центральної Ради крізь призму доктрини прав людини: теоретико-методологічний аспект / А. С. Захарчук // Бюлетень Міністерства юстиції України. – 2013. – **№ 5.** – С. 23–30. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2806. Захарчук А. С.** Генеза моделі національної державності періоду Української революції (лютий 1917 – січень 1918 рр.) / А. Захарчук // Держава і право. Серія: Юридичні і політичні науки / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. –

Київ, 2006. – **Вип. 34.** – С. 565–571.

2807. Захарчук А. С. Державотворення та правотворення доби Української Центральної Ради : [монографія] / А. С. Захарчук. – Харків : Право, 2008. – 299 с. – Бібліогр.: с. 275–298.

2808. Захарчук А. С. Державотворчі пошуки в Україні періоду Центральної Ради: політико-правовий аспект / А. С. Захарчук ; наук. ред. О. В. Скрипнюк. – Суми : Козацький вал, 2003. – 215 с. – Бібліогр.: с. 195–214.

Зміст: Вступ. – С. 3–17 ; **Розд. 1.** Джерельна база й література. – С. 18–36 ; **Розд. 2.** Політико-правові засади вітчизняного державотворення. – С. 37–76 ; **Розд. 3.** Протиріччя в становищі українських земель. – С. 77–117 ; **Розд. 4.** Лютнева революція й становлення шляхів її розвитку в Україні. – С. 118–163 ; **Розд. 5.** Національна державність у контексті зміни політико-правових засад революції. – С. 164–191 ; **Висновки.** – С. 192–194.

2809. Захарчук А. С. Державотворчі пошуки на Слобожанщині в контексті Української революції: політико-правовий аспект (березень 1917 – квітень 1918 рр.) : [монографія] / А. С. Захарчук ; наук. ред. О. В. Скрипник. – Суми : Козацький вал, 2002. – 139 с. – Бібліогр. в кінці розд.

Зі змісту: **Розд. 2.** Державотворчі пошуки на етапі утвердження альтернатив Української революції: Формування ідеалу державності. – С. 50–63 ; Утвердження концепції державотворення. – С. 64–80 ; Розбудова засад державності. – С. 81–103 ; **Розд. 3.** Національна державність у контексті зміни політико-правових засад революції: Становлення нових перспектив державотворення. – С. 104–118 ; Край в умовах безпосереднього національно-державного будівництва. – С. 119–134 ; **Післямова.** – С. 135–138.

2810. Захарчук А. С. Джерельна база дослідження історії держави і права періоду Центральної Ради / А. С. Захарчук // Держава і право. Серія: Юридичні і політичні науки / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – Київ, 2003. – **Вип. 20.** – С. 69–74.

2811. Захарчук А. С. Матеріали засідань Української Центральної Ради як джерело дослідження її державотворчої діяльності: до проблеми відносин з Тимчасовим урядом / А. С. Захарчук // Бюлетень Міністерства юстиції України. – 2006. – **№ 3.** – С. 23–33. – Бібліогр. в кінці ст.

2812. Захарчук А. С. Політико-правові аспекти державотворення періоду Центральної Ради : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.01 / А. С. Захарчук ; Ін-т законодавства Верховної Ради України. – Київ, 2010. – 36 с.

2813. Захарчук А. С. Політико-правові аспекти державотворення Центральної Ради в контексті ментальності українського селянства / А. Захарчук // Держава і право. Серія: Юридичні і політичні науки / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – Київ, 2002. – **Вип. 16.** – С. 411–416.

2814. Захарчук А. С. Політико-правові ідеали населення Лівобережної України і Слобожанщини у виборчих кампаніях 1917 р. / А. Захарчук // Держава і право. Серія: Юридичні і політичні науки / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – Київ, 2001. – **Вип. 13.** – С. 53–60.

2815. Захарчук А. С. Українська Центральна Рада в період зламу монархічної державно-

правової традиції Росії / А. С. Захарчук // Вісник Львівського університету. Серія юридична. – Львів, 2002. – **Вип. 37**. – С. 134–141.

2816. Захарчук А. С. Українська Центральна Рада: до питання державно-правового статусу та система періодизації / А. Захарчук // Держава і право. Серія: Юридичні і політичні науки / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – Київ, 2001. – **Вип. 11**. – С. 63–73.

2817. Захарчук А. С. Українська Центральна Рада і її державотворча діяльність (до проблеми пошуку джерел в історико-юридичній літературі) / А. Захарчук // Держава і право. Серія: Юридичні і політичні науки / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – Київ, 2001. – **Вип. 9**. – С. 45–54.

2818. Захарчук А. С. Українська Центральна Рада: теоретико-правовий і методологічний аспекти дослідження / А. С. Захарчук // Держава і право. Серія: Юридичні і політичні науки / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – Київ, 2003. – **Вип. 19**. – С. 156–161.

2819. Здоров А. А. Хто підняв збройне повстання в Києві в січні 1918 р.? / А. Здоров // Київська старовина. – 2007. – **№ 4**. – С. 104–112. – Бібліогр. в кінці ст.

2820. Зелений В. М. Документи ЦДАВО України як джерело з історії освітньої діяльності товариств "Просвіта" у 1917 р. на теренах Харківської, Катеринославської та Полтавської губерній / В. М. Зелений // Збірник наукових праць. Серія: Історія та географія / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків, 2002. – **№ 12**. – С. 131–136.

2821. Земзюліна Н. І. Земельна реформа в документах Центральної Ради (історіографічний аспект) / Н. І. Земзюліна // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2002. – **Вип. 4**. – С. 123–125.

2822. Зенич І. В. Ознайомлення населення із особливостями виборчого законодавства і виборчим процесом під час виборів до Всеросійських Установчих зборів в Україні в 1917 р. / І. В. Зенич // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2014. – **Вип. 10**. – С. 64–90. – Бібліогр. в підрядк. прим.

2823. Зенич І. В. Організація виборів до Всеросійських Установчих зборів на Волині в 1917 р. / І. В. Зенич // Краєзнавство. – 2014. – **№ 1**. – С. 163–171. – Бібліогр. в кінці ст.

2824. Зенич І. В. Процес підготовки виборчих матеріалів під час виборів до Всеросійських установчих зборів на Київщині : [1917 р.] / І. В. Зенич // Український історичний збірник / НАН України, Ін-т історії України, Рада молодих вчених. – Київ, 2014. – **Вип. 17**. – С. 166–175. – Бібліогр. в підрядк. прим.

2825. Зінкевич Р. Д. Активізація українського військового руху напередодні більшовицького перевороту (вересень – жовтень 1917 р.) / Р. Д. Зінкевич // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2008. – **№ 612**. – С. 48–53. – Бібліогр. в кінці ст.

2826. Зінкевич Р. Д. Другий всеукраїнський військовий з'їзд та його вплив на подальше розгортання українського військового руху, 1917 р. / Р. Д. Зінкевич // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2006. – **№ 555**. – С. 35–40. – Бібліогр. в кінці ст.

2827. Зінкевич Р. Д. Збройний виступ полку ім. П. Полуботка у Києві в 1917 р. / Р. Д. Зінкевич // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2011. – № 693. – С. 72–77. – Бібліогр. в кінці ст.

2828. Зінкевич Р. Д. Микола Міхновський та український військовий рух / Р. Д. Зінкевич // Військово-науковий вісник / Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – Львів, 2015. – Вип. 24. – С. 14–28. – Бібліогр. в кінці ст.

2829. Зінкевич Р. Д. Національне військове будівництво в період Української Центральної Ради / Р. Д. Зінкевич // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2006. – № 571. – С. 165–171. – Бібліогр. в кінці ст.

2830. Зінкевич Р. Д. Перший всеукраїнський військовий з'їзд та його результати / Р. Д. Зінкевич // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2005. – № 528. – С. 63–67. – Бібліогр. в кінці ст.

2831. Зінкевич Р. Д. Політична конфронтація та збройна боротьба в арміях Південно-Західного та Румунського фронтів після приходу більшовиків до влади (кінець 1917 – початок 1918 рр.) / Р. Д. Зінкевич // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2008. – № 634. – С. 36–42. – Бібліогр. в кінці ст.

2832. Зінкевич Р. Д. Початки українізації російської армії весною 1917 р. / Р. Д. Зінкевич // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2004. – № 502. – С. 36–41.

2833. Зінкевич Р. Д. Початки формування Армії УНР восени 1917 року / Р. Д. Зінкевич // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2014. – № 784. – С. 107–113. – Бібліогр. в кінці ст.

2834. Зінкевич Р. Д. Процес українізації армії та тилових гарнізонів Південно-Західного та Румунського фронтів у березні – листопаді 1917 р. / Р. Д. Зінкевич // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2007. – № 584. – С. 64–70. – Бібліогр. в кінці ст.

2835. Зінкевич Р. Д. Створення та діяльність Першого Українського корпусу під командуванням генерала П. Скоропадського (до 100-річчя його формування) / Р. Д. Зінкевич // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2017. – Вип. 119. – С. 20–25. – Бібліогр. в кінці ст.

2836. Зінкевич Р. Д. Український військовий рух в умовах загострення політичної конфронтації у Росії восени 1917 року : [на Півден.-Захід. і Румун. фронтах] / Р. Д. Зінкевич // Військово-науковий вісник / Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – Львів, 2014. – Вип. 22. – С. 117–134. – Бібліогр. в кінці ст.

2837. Зінкевич Р. Д. Український національний рух в російській армії після повалення самодержавства на початку весни 1917 року / Р. Д. Зінкевич // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2003. – № 474. – С. 18–21. – Бібліогр. в кінці ст.

2838. Зінкевич Р. Д. Українсько-більшовицька конфронтація на Південно-Західному та Румунському фронтах у кінці 1917 р. – на початку 1918 р. / Р. Д. Зінкевич // Вісник

Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2012. – № 724. – С. 108–117. – Бібліогр. в кінці ст.

2839. Зінкевич Ю. І. З історії боротьби Центральної Ради за відновлення державності українського народу / Ю. І. Зінкевич // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2006. – № 555. – С. 46–52. – Бібліогр. в кінці ст.

2840. Зогаль С. О. Політична боротьба в час виборчої муніципальної кампанії 1917 року на Полтавщині / С. О. Зогаль // Історична пам'ять : наук. зб. / Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2006. – № 1. – С. 55–68. – Бібліогр. в кінці ст.

2841. Іваненко В. В. Проблема легитимності державної влади в Україні в документах Центральної Ради / В. В. Іваненко, А. І. Голуб // Вісник Дніпропетровського університету. Серія: Історія та археологія. – Дніпропетровськ, 2001. – Вип. 6. – С. 38–45. – Бібліогр. в кінці ст.

2842. Іванець А. В. Партнерство українців та кримських татар у 1917 році / А. В. Іванець // Українознавство. – 2008. – № 4. – С. 80–84.

2843. Іванець А. В. Українізація сухопутних військових частин у Криму (1917 р.) / А. В. Іванець // Український історичний журнал. – 2001. – № 1. – С. 53–62. – Бібліогр. в кінці ст.

2844. Іванов О. Ю. Історико-правова характеристика статусу Криму за доби Української Центральної Ради (березень 1917 р. – квітень 1918 р.) / О. Ю. Іванов // Часопис Київського університету права. – 2018. – № 1. – С. 28–32. – Бібліогр. в кінці ст.

2845. Іванущенко Г. М. Особливий комендант (до біографії Михайла Ковенка) / Г. М. Іванущенко // Сумський історико-архівний журнал. – 2010. – № 8/9. – С. 190–198. – Бібліогр. в кінці ст.

2846. Іванченко Р. П. Я повертаю Україні те, що в неї вкрадено : статті, нариси, роздуми / Р. П. Іванченко. – Київ : Укр. письменник, 2005. – 422 с. : фот.

Зі змісту: Центральна Рада: апофеоз і драма теорії і практики. – С. 212–224 ; Четверте воскресіння України: Третій період державницького існування України. УНР. – С. 229–231.

2847. Іващенко В. А. Законодавче оформлення податкової політики Центральної Ради та Генерального Секретаріату в українському селі (березень 1917 – квітень 1918 рр.) / В. А. Іващенко // Наукові праці. Серія: Історія / Чорномор. держ. ун-т ім. Петра Могили. – Миколаїв, 2009. – Т. 104, вип. 91. – С. 56–60. – Бібліогр. в кінці ст.

2848. Іващенко В. А. Нормативно-правове оформлення податкової політики Центральної Ради та Генерального секретаріату в аграрному секторі економіки УНР (жовтень 1917 – квітень 1918 р.) / В. А. Іващенко // Часопис Київського університету права. – 2012. – № 1. – С. 26–28. – Бібліогр. в кінці ст.

2849. Іващенко В. А. Податкова політика Тимчасового уряду в українському селі (лютий – жовтень 1917 р.) / В. А. Іващенко // Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2011. – Ч. 18. – С. 76–80. – Бібліогр. в кінці ст.

2850. Іващенко В. А. Становлення податкової політики Центральної Ради та

Генерального Секретаріату в українському селі (березень – жовтень 1917 р.) / В. А. Іващенко // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2008. – **Вип. 11.** – С. 230–232.

2851. Іващенко В. А. Фіскальна політика австро-німецької адміністрації в українському селі (лютий – квітень 1918 р.) / В. Іващенко // Гуржіївські історичні читання : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького [та ін.]. – Черкаси, 2009. – **Вип. 3.** – С. 329–333. – Бібліогр. в кінці ст.

2852. Ігор (Ісіченко Ю. А.), архієпископ. Історія Христової церкви в Україні / Ігор Ісіченко (архієпископ). – Харків : Акта, 2003. – 472 с.

Зі змісту: Православна церква під час визвольних змагань (1917–1921): церковні проблеми в діяльності Центральної Ради. – С. 288–291 ; Всеукраїнська Православна Церковна Рада. – С. 291–292 ; Всеукраїнський Церковний Собор 1918 р. – С. 292–296.

2853. Інтелігенція і влада : матеріали шостої Всеукр. наук. конф., 20–23 трав. 2014 р., м. Одеса / Одес. нац. політехн. ун-т. – Одеса : Астропринт, 2014. – 276 с.

Зі змісту: Євреї в Одеській міській думі, 1917 р. / *І. С. Дружкова.* – С. 65–67 ; Проблема вибору зовнішньополітичного курсу уряду Центральної Ради / *К. В. Корнієнко.* – С. 118–120 ; Українська еліта Одеси у муніципальних виборах 1917 року / *О. Г. Шишко.* – С. 261–264.

2854. Іріюглу Т. О. Формування органів державної влади та місцевого самоврядування Катеринославщини у березні – жовтні 1917 р. (за матеріалами періодичної преси) / Т. О. Іріюглу // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2006. – **Вип. 20.** – С. 132–140. – Бібліогр. в кінці ст.

2855. Калашник М. В. Центральна Рада – спадкоємиця Тимчасового уряду і його прорахунків у правоохоронній сфері / М. В. Калашник // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ : зб. наук. пр. – Дніпропетровськ, 2012. – **№ 1.** – С. 79–86. – Бібліогр. в кінці ст.

2856. Калитко С. Л. Карні експедиції на Поділлі в 1917 – навесні 1918 р. та участь в них австро-угорської армії / С. Л. Калитко // Народи світу і Велика війна 1914–1918 рр. : матеріали Всеукр. наук. конф., 3–4 квіт. 2015 р. / Вінниц. держ. ун-т ім. Михайла Коцюбинського. – Вінниця, 2015. – С. 257–266.

2857. Калитко С. Л. Початкова і середня освіта на Поділлі у 1917 – навесні 1918 рр. за спогадами В. Приходька / С. Л. Калитко, О. М. Кравчук // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2010. – **Т. 16.** – С. 91–103.

2858. Каліберда Ю. Ю. Кримська Народна Республіка у боротьбі з більшовиками (грудень 1917 – січень 1918 рр.) / Ю. Каліберда // Пам'ять століть. – 2010. – **№ 4/5.** – С. 115–123. – Бібліогр. в кінці ст.

2859. Каліберда Ю. Ю. Українізація як важлива складова будівництва українського військово-морського флоту у добу Центральної Ради / Ю. Каліберда // Воєнна історія. – 2012. – **№ 2.** – С. 79–86. – Бібліогр. в кінці ст.

2860. Кальян С. Є. Політика Центральної Ради щодо єврейської національної громади / С. Є. Кальян // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф.

Кураса. – Київ, 2011. – **Вип. 3**. – С. 314–321. – Бібліогр. в кінці ст.

2861. Капелюшний В. П. Дискусійні питання щодо постановня Української Центральної Ради: порівняльний аналіз доробку вітчизняної та діаспорної історіографії / В. П. Капелюшний // Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України. – Київ, 2001. – **Вип. 4**. – С. 116–122.

2862. Капелюшний В. П. Останній день діяльності Української Центральної Ради: правда і домисли в дослідженнях вітчизняних та зарубіжних істориків / В. П. Капелюшний // Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України. – Київ, 2002. – **Вип. 2, ч. 2**. – С. 30–35.

2863. Каплин А. Д. Харьковская епархия в условиях революционных событий, 1917 г. / А. Д. Каплин, М. П. Матвеевко // Сумський історико-архівний журнал. – 2010. – **№ 8/9**. – С. 165–167.

2864. Карплюк О. Бій під Крутами 29 січня 1918 р. : бібліографія, 1918–2008 рр. (фонди НБУВ) / О. Карплюк, Н. Моїсеєнко // Україна: події, факти, коментарі / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2008. – **№ 2**. – С. 115–123.

2865. Катунін Ю. Етноконфесійний конфлікт у Криму (1917–1918 рр.) / Ю. Катунін // Київська старовина. – 2001. – **№ 2**. – С. 175–178. – Бібліогр. в кінці ст.

2866. Качайло І. М. Становлення та структура вищих органів влади за часів Української Центральної Ради / І. М. Качайло // Збірник наукових праць. Серія: Історія та географія / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків, 2011. – **Вип. 42**. – С. 18–20. – Бібліогр. в кінці ст.

2867. Кашуба-Вольвач О. Українська Академія Мистецтв / О. Кашуба-Вольвач ; Нац. акад. мистецтв України, Ін-т проблем сучас. мистецтва. – Київ : Фенікс, 2014.

Кн. 1 : Історія заснування (березень – грудень 1917). Хронологія подій. Документи. – 223 с. : іл., портр., табл. – Бібліогр. в кінці кн.

2868. Кіндюк Б. В. Історія українського лісового законодавства: часи визвольних змагань та період НЕП, 1917–1929 рр. : монографія / Б. В. Кіндюк ; Маріупол. держ. ун-т. – Маріуполь ; Одеса : Фенікс, 2011. – 168 с.

Зі змісту: Нормотворча діяльність Тимчасового уряду у сфері лісівництва. – С. 9–12 ; Модель управління лісовою галуззю М. Ю. Шаповала. – С. 12–32.

2869. Кісілюк Е. М. Кримінальне законодавство в період українського державотворення (1917–1921 рр.) : монографія / Е. М. Кісілюк. – Київ : Вид-во Європ. ун-ту, 2011. – 231 с. – Бібліогр.: с. 216–230.

Зі змісту: Боротьба зі злочинами проти держави, громадського порядку та громадської безпеки за доби Української Центральної Ради. – С. 23–31 ; Боротьба зі злочинами проти власності за доби Української Центральної Ради. – С. 69–70 ; Боротьба з господарськими та службовими злочинами за доби Української Центральної Ради. – С. 96–104 ; Документи і матеріали. – С. 140–159.

2870. Коваленко С. С. Похід запорожців на Донбас і Крим: рік 1918 : [про Окрему Запорізьку дивізію Армії УНР] / С. С. Коваленко. – Київ : Стікс, 2018. – 312 с. : іл., карти, фот. – (Події та звершення ; кн. 4). – Бібліогр. в кінці розд.

Зміст: [Передмова]. – С. 5–6 ; Гарячий лютий 1918. – С. 7–30 ; Початок

визволення. Київ. – С. 31–56 ; На Харків!. – С. 57–114 ; Похід Володимира Сікевича на Донеччину. – С. 115–128 ; Похід Петра Болбочана на Крим. – С. 129–182 ; Додатки : Життєписний довідник головних дійових осіб. Довідник подій. Показчик місць. Показчик осіб. Ідейні нащадки Запорозжців. – С. 184–310.

2871. Коваль В. В. Брест-Литовська конференція, 1918 р.: діяльність делегації УНР по укладенню мирного договору з державами Четверного союзу : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.02 / В. В. Коваль ; НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського. – Київ, 2002. – 19 с.

2872. Коваль В. В. Деякі аспекти українізації шкіл Поділля в період революційних подій, 1917–1918 рр. / В. В. Коваль // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2008. – Вип. 1. – С. 230–240. – Бібліогр. в кінці ст.

2873. Коваль В. В. Порівняльний джерелознавчий аналіз проекту мирного договору, запропонованого українською стороною і остаточного варіанту мирного договору, укладеного між УНР та Четверним союзом 9 лютого 1918 р. / В. Коваль // Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2003. – Число 8/9, ч. 2. – С. 227–236. – Бібліогр. в кінці ст.

2874. Ковальова Н. А. Законодавче забезпечення посівної кампанії в Україні навесні 1918 р. / Н. А. Ковальова // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2005. – Вип. 9. – С. 182–186. – Бібліогр. в кінці ст.

2875. Ковальова Н. А. "Міфи" земельного законодавства Центральної Ради / Н. Ковальова // Гуржіївські історичні читання : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького [та ін.]. – Черкаси, 2009. – Вип. 3. – С. 342–346. – Бібліогр. в кінці ст.

2876. Ковальова Н. А. Роль селянських з'їздів у формуванні програми дій українського селянства у 1917 р. / Н. А. Ковальова // Питання аграрної історії України та Росії : матеріали дев'ятих наук. читань, присвяч. пам'яті Д. П. Пойди / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2012. – С. 102–108.

2877. Ковальова Н. А. Соціалізація землі та селянські виступи в Україні восени 1917 – навесні 1918 рр.: до питання про причини "аграрної революції" / Н. А. Ковальова // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2006. – Вип. 10. – С. 287–290. – Бібліогр. в кінці ст.

2878. Ковальова Н. А. Створення громадських комітетів в Україні 1917 р. та їхні функції щодо організації селянства / Н. А. Ковальова // Гуржіївські історичні читання : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького [та ін.]. – Черкаси, 2011. – Вип. 4. – С. 231–233. – Бібліогр. в кінці ст.

2879. Ковальчук М. А. Битва двох революцій. Перша війна Української Народної Республіки з Радянською Росією, 1917–1918 рр. / М. А. Ковальчук ; НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського. – Київ : Стило, 2015. Т. 1. – 608 с.

2880. Ковальчук М. А. Боротьба військових сил Центральної Ради з радянськими частинами на Південно-Західному фронті (грудень 1917 р.) / М. Ковальчук // Військово-

історичний альманах / Центр. музей Збройн. Сил України. – Київ, 2013. – **Число 1/2**. – С. 9–27. – Бібліогр. в кінці ст.

2881. Ковальчук М. А. Збройна боротьба в Катеринославі (січень 1918 р.) : [військове протистояння між Центральною Радою та більшовиками] / М. А. Ковальчук // Український визвольний рух : наук. зб. / НАН України, Ін-т українознавства ім. Івана Крип'якевича [та ін.]. – Львів, 2014. – **№ 19**. – С. 142–173. – Бібліогр. в кінці ст.

2882. Ковальчук М. А. Листопад 1917 р. в історії української революції / М. Ковальчук // Пам'ять століть. – 2002. – **№ 5**. – С. 127–141.

2883. Ковальчук М. А. Лютнева революція 1917 р. в Україні / М. Ковальчук // Визвольний шлях. – 2007. – **Річник 60, кн. 5**. – С. 59–82. – Бібліогр. в підрядк. прим.

2884. Ковальчук М. А. На шляху до Крут : оборона Чернігівщини від наступу радянських військ в першій половині січня 1918 р. / М. Ковальчук // З любов'ю до народів : ювіл. зб. на пошану чл.-кор. НАН України Всеволода Івановича Наулка / НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського. – Київ, 2013. – С. 154–160.

2885. Ковальчук М. А. Національне питання у програмних положеннях українських політичних партій на початку Української революції (березень – квітень 1917 р.) / М. А. Ковальчук // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2008. – **Т. 18**. – С. 257–266. – Бібліогр. в кінці ст.

2886. Ковальчук М. А. Пролог першої українсько-радянської війни: наступ 1-го Мінського революційного загону на Бахмач (грудень 1917 р.) / М. А. Ковальчук // Загартована історією : ювіл. зб. на пошану професора Надії Іванівни Миронець з нагоди 80-ліття від дня народження / НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського. – Київ, 2013. – С. 89–99.

2887. Ковальчук М. А. Спроба більшовицького повстання у Києві в грудні 1917 р. / М. А. Ковальчук // Наукові записки : зб. пр. молодих вчених та аспірантів / НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського. – Київ, 2012. – **Т. 24**. – С. 429–444. – Бібліогр. в кінці ст.

2888. Ковальчук М. А. Створення 1-го українського імені Богдана Хмельницького полку (травень 1917 року) / М. Ковальчук // Український визвольний рух : наук. зб. / НАН України, Ін-т українознавства ім. Івана Крип'якевича [та ін.]. – Львів, 2009. – **№ 13**. – С. 5–44. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Додаток: Список офіцерів-українців, прийнятих до 1-го українського охочекомонного полку. – С. 42–44.

2889. Ковальчук М. А. Українізація на Південно-Західному фронті російської армії (травень – листопад 1917 р.) / М. А. Ковальчук // Військово-історичний альманах / Центр. музей Збройн. Сил України. – 2007. – **Число 2**. – С. 45–86. – Бібліогр. в кінці ст.

2890. Ковальчук М. А. Українізація 34-го корпусу російської армії (серпень – листопад 1917 р.) / М. А. Ковальчук // Мандрівець. – 2012. – **№ 4**. – С. 43–49.

2891. Ковальчук М. А. Українська Народна Республіка та Східний фронт Першої світової війни (1917–1918 рр.) : [контакти з делегатами Антанти і Четверного союзу] / М. Ковальчук // Визвольний шлях. – 2005. – **Річник 58, кн. 7**. – С. 86–104. – Бібліогр. в підрядк. прим.

- 2892. Ковальчук М. А.** Українська Центральна Рада і громадянська війна в Росії (листопад – початок грудня 1917 р.) / М. А. Ковальчук // Київська старовина. – 2012. – № 4. – С. 79–91. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2893. Ковальчук М. А.** Український національний конгрес (19–21 квітня 1917 р.) та його місце в історії української революції / М. А. Ковальчук // Література та культура Полісся : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2007. – Вип. 36. – С. 142–150. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2894. Ковальчук М. А.** Український національний рух у квітні 1917 року / М. Ковальчук // Український археографічний щорічник / НАН України, Археогр. коміс., Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського. – Київ, 2007. – Вип. 12. – С. 215–223. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 2895. Ковальчук М. А.** Українські військові частини в Одесі за Центральної Ради: формування, організація, бойовий шлях / М. А. Ковальчук // Український історичний журнал. – 2017. – № 3. – С. 46–66. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 2896. Ковальчук М. А.** Ультиматум Раднаркому Центральній Раді: хроніка конфлікту (середина грудня 1917 р.) / М. А. Ковальчук // Мандрівець. – 2013. – № 3. – С. 24–32.
- 2897. Ковальчук М. А.** Центральна Рада і розгортання українського національного руху наприкінці березня 1917 р. / М. Ковальчук // Визвольний шлях. – 2007. – Річник 60, кн. 11. – С. 75–86 ; кн. 12. – С. 51–60. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 2898. Козаченко А. І.** Проблема реформи місцевого самоврядування за доби Української Народної Республіки / А. І. Козаченко // Право України. – 2017. – № 11. – С. 109–116. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2899. Козаченко А. І.** Центральна Рада і земське самоврядування: березень – жовтень 1917 року / А. І. Козаченко // Проблеми законності : зб. наук. пр. / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого [та ін.]. – Харків, 2017. – Вип. 136. – С. 8–14. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2900. Колос М.** Конституційні основи кримінально-правової політики Української Народної Республіки (1917–1918 роки) / М. Колос // Вісник Конституційного Суду України. – 2016. – № 2/3. – С. 216–224. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 2901. Колосова О. О.** Деякі аспекти правового регулювання захисту малозабезпечених верств населення Наддніпрянської України за часів Центральної Ради / О. О. Колосова // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / Одес. нац. юрид. акад. – Одеса, 2009. – Вип. 48. – С. 229–234.
- 2902. Комарніцький О. Б.** Містечка Вінницького району в добу Центральної Ради / О. Б. Комарніцький // Вінниччина: минуле та сьогодення : краєзнавчі дослідження : матеріали XXI Вінниц. наук. іст.-краєзнав. конф., 25–26 жовт. 2007 р. / Вінниц. обл. держадмін. [та ін.]. – Вінниця, 2007. – С. 238–243. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2903. Комова О. С.** Історіографія проблеми формування командного складу армії за доби Центральної Ради (березень 1917 – квітень 1918 рр.) / О. С. Комова // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2001. – Т. 7. – С. 464–481.
- 2904. Комова О. С.** Кадровий склад та командні інституції Армії УНР в період підготовки військово-адміністративної реформи (березень – квітень 1918 р.) / О. С. Комова // Вісник

Київського національного лінгвістичного університету. Серія: Історія, економіка, філософія. – Київ, 2001. – **Вип. 5**. – С. 71–94. – Бібліогр. в кінці ст.

2905. Кондратюк К. Дослідження історії Української революції 1917 – початку 1918 рр. вченими в еміграції / К. Кондратюк, П. Білян // Вісник Львівського університету. Серія історична. – Львів, 2000. – **Вип. 35/36**. – С. 261–273. – Бібліогр. в підрядк. прим.

2906. Кондратюк С. В. Державотворча діяльність української Центральної Ради / С. В. Кондратюк // Науковий вісник Чернівецького університету. Серія: Правознавство. – Чернівці, 2011. – **Вип. 578**. – С. 22–28. – Бібліогр. в кінці ст.

2907. Копиленко О. Л. По лінії всеукраїнських інтересів (корені і досвід української державності) / О. Л. Копиленко. – Київ, 2010. – 232 с.

Зі змісту: Розд. 1. "У напрямі поступового розвою громадянства": "Минуле не минулося..." – С. 13–22 ; IV Універсал проголошував. – С. 23–26 ; "Національний нарцисизм" як фактор розбудови. – С. 27–33 ; Він мріяв про велику Україну. – С. 55–59 ; Празаконодавці схожі на сучасних: (українському парламентаризму 80 років). – С. 60–64 ; Гіркий смак ілюзій. – С. 65–69 ; "Без пози на геройство". – С. 70–78 ; "На склоні віку". – С. 79–83 ; Президентство вписується в державотворчий процес. – С. 102–106 ; "І ти хочеш спокусити мене своїм комісарським автомобілем?": (чудацькі думки про "депутатські привілеї"). – С. 125–133 ; **Розд. 2. "Щоб нашими думками керував розум":** нездійсненні мрії й марні уроки: (Михайло Грушевський). – С. 198–229.

2908. Корнелюк В. Військовий клуб імені гетьмана Павла Полуботка / В. Корнелюк // Пам'ять століть. – 2006. – **№ 6**. – С. 157–159.

2909. Корогод Г. І. Органи місцевої влади та самоврядування Сумщини в 1917 р. / Г. І. Корогод // Місцеві органи державної влади та самоврядування: історико-правовий аспект : матеріали XI іст.-прав. конф., 16–18 квіт. 2004 р, м. Суми. – Суми, 2004. – С. 216–232.

2910. Корольов Г. О. "Відложивши федерованне...": Михайло Грушевський у контексті державницької політики Центральної Ради / Г. О. Корольов // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2009. – **№ 20**. – С. 43–49. – Бібліогр. в кінці ст.

2911. Корольов Г. О. Ідея автономізму в уявленнях діячів та сучасників доби Центральної Ради / Г. О. Корольов // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2012. – **Вип. 7**. – С. 126–147. – Бібліогр. в кінці ст.

2912. Корольов Г. О. Ідея чорноморської федерації у поглядах Михайла Грушевського / Г. О. Корольов // Український історичний журнал. – 2011. – **№ 6**. – С. 68–79. – Бібліогр. в підрядк. приміт.

2913. Корольов Г. О. Українська державницька перспектива у рецепції М. Грушевського / Г. О. Корольов // Соборність як чинник українського державотворення (до 90-річчя Акту Злуки) : Всеукр. наук. конф., Київ, 21 січ. 2009 р. / НАН України, Ін-т історії України [та ін.]. – Київ, 2009. – С. 197–210.

2914. Корольов Г. О. Федеративістські тенденції у державному будівництві Центральної Ради / Г. О. Корольов // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2008. – **Вип. 11**. – С. 228–233 ; Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – 2009. – **Т. 19**. – С. 307–313.

2915. Косик В. М. Франція та Україна. Становлення української дипломатії (березень 1917 – лютий 1918) / В. Косик ; пер. з фр. Т. Марусик ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Львів : Вид. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2004. – 263 с. – Тит. арк. парал. фр. – Бібліогр.: с. 245–251.

Зміст: **Передмова.** – С. 5–7 ; **Розд. 1.** Українське питання у Франції перед революцією в Росії. – С. 8–22 ; **Розд. 2.** Україна за часів революції. – С. 23–40 ; **Розд. 3.** Автономія України і реакція французької преси. – С. 41–72 ; **Розд. 4.** Нерішучість та очікування Антанти. – С. 73–110 ; **Розд. 5.** Встановлення офіційних стосунків з Україною. – С. 111–145 ; **Розд. 6.** Визнання. – С. 146–178 ; **Розд. 7.** Від непослідовності до поразки. – С. 179–235 ; **Висновки.** – С. 236–244 ; **Показчик імен та географічних назв.** – С. 252–259.

Рецензії: **Мартинів А. Ю.** [Рецензія] // Український історичний журнал. – 2006. – № 5. – С. 230–232.

2916. Костенко С. В. Селянська спілка як спроба громадсько-політичної консолідації українського селянства (березень 1917 – січень 1918 рр.) / С. В. Костенко // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2010. – **Вип. 37.** – С. 70–81.

2917. Костик Ю. Часопис "Відродження" як джерело дослідження внутрішньої і зовнішньої політики Української Народної Республіки 1918 р. / Ю. Костик // Збірник праць Науково-дослідного інституту пресознавства / НАН України, Львів. нац. наук. б-ка України ім. Василя Стефаника. – Львів, 2012. – **Вип. 2.** – С. 171–182. – Бібліогр. в кінці ст.

2918. Костишин Е. І. Військово-політична діяльність Симона Петлюри у період Центральної Ради / Е. І. Костишин // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2010. – **Вип. 29.** – С. 93–98. – Бібліогр. в кінці ст.

2919. Котюк В. О. До питання етнонаціональної політики Центральної Ради у 1918 році / В. О. Котюк // Університет. – 2008. – № 1. – С. 110–119.

2920. Коч С. В. Політико-правові аспекти історичних джерел українського демократичного транзиту : вибори до Установчих зборів УНР 1917 року / С. В. Коч // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Історія, філософія, політологія. – Одеса, 2014. – **Вип. 7.** – С. 98–103. – Бібліогр. в кінці ст.

2921. Кочергін І. Катеринославська губернська земська управа в особах : біобібліогр. вид. / І. Кочергін ; Дніпропетр. обл. універсал. наук. б-ка. – Дніпропетровськ, 2010. – 132 с. : іл., фот. – (Достойники Придніпров'я)

2922. Кравців О. Р. Організація державної влади за Конституцією Української Народної Республіки 1918 року / О. Р. Кравців // Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції : наук. зб. / Дніпров. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпро, 2017. – **Вип. 6, т. 3.** – С. 10–13. – Бібліогр. в кінці ст.

2923. Кравчук М. В. Армія Української Центральної Ради та її досвід для сучасності: історико-правове дослідження / М. Кравчук // Актуальні проблеми правознавства : зб. наук. пр. юрид. ф-ту Тернопіл. нац. екон. ун-ту. – Тернопіль, 2016. – **Вип. 2.** – С. 22–28. – Бібліогр. в кінці ст.

2924. Кравчук М. В. Військове будівництво в Українській Народній Республіці періоду Центральної Ради: історико-правовий аспект / М. В. Кравчук // Вісник Хмельницького інституту регіонального управління та права. – Хмельницький, 2004. – № 3. – С. 12–17. – Бібліогр. в підрядк. прим.

- 2925. Кравчук М. В.** Держава та армія УНР в період Тимчасового уряду та їх правове закріплення / М. В. Кравчук // Держава і право. Серія: Юридичні і політичні науки / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – Київ, 2010. – **Вип. 48.** – С. 69–75. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2926. Кравчук М. В.** Міжнародний чинник у будівництві національної держави та її армії в період УЦР: історико-правовий аспект[Електронний ресурс] / М. В. Кравчук // Юридичний науковий електронний журнал. – 2015. – **№ 6.** – С. 20–23. – Режим доступу : http://www.lsej.org.ua/6_2015/5.pdf. – Заголовок з екрана.
- 2927. Кравчук М. В.** Розбудова української армії на завершальному етапі існування Української Центральної Ради: правовий аспект / М. В. Кравчук // Університетські наукові записки / Івано-Франків. ун-т права ім. Короля Данила Галицького. – Івано-Франківськ, 2013. – **Вип. 7.** – С. 99–105. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2928. Кравчук М. В.** Українська Центральна Рада – доба державотворення: значимість та уроки / М. В. Кравчук // Актуальна юриспруденція : зб. матеріалів юрид. наук.-практ. Інтернет конф., Київ, 24 лют. 2012 р. – Київ, 2012. – С. 26–36.
- 2929. Кравчук Н. В.** Уроки стороительства армії Української Центральної Ради: історико-правовий аналіз / Н. В. Кравчук // Закон и жизнь. – 2014. – **№ 2/2.** – С. 160–165.
- 2930. Кралюк П.** Українці на переговорах у Бресті: перемога чи поразка? / П. Кралюк // Визвольний шлях. – 2005. – **Річник 58, кн. 6.** – С. 86–98. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2931. Кривошеєва Л. М.** Союз визволення України: формування політичних основ української державності / Л. М. Кривошеєва // Проблеми політичної історії України : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2011. – **Вип. 6.** – С. 69–76. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2932. Крижанівський В. М.** Вибори в Єлисаветградську міську думу 30 липня 1917 року : підготовка, проведення, результати / В. М. Крижанівський // Архіви України. – 2013. – **№ 1.** – С. 44–53. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2933. Крик Н. В.** Діяльність видавництв по книгодрукуванню періоду Української Центральної Ради (березень 1917 – квітень 1918 р.) / Н. В. Крик // Краєзнавець Хмельниччини : наук.-краєзнав. зб. / Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. Ігнєнка Огнєнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2013. – **Вип. 5.** – С. 53–56.
- 2934. Крик Н. В.** Діяльність видавничого відділу при Міністерстві народної освіти по забезпеченню українських шкіл підручниками в період Центральної Ради (січень – квітень 1918 р.) / Н. В. Крик // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огнєнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2013. – **Вип. 6.** – С. 325–331. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2935. Крик Н. В.** Діяльність товариства шкільної освіти по забезпеченню українських шкіл підручниками та посібниками в період Центральної Ради (березень 1917 – квітень 1918 р.) / Н. В. Крик // Інформаційні технології, економіка та право: стан та перспективи розвитку : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. молодих вчених та студентів, 3–5 квіт. 2013 р. / Приват. вищий наук. заклад "Буковинський університет". – Чернівці, 2013. – С. 425–426.
- 2936. Крути. 29 січня 1918 року** / упоряд. О. Д. Бойко ; передм. І. Юхновського. – Київ :

Вид-во ім. О. Теліги, 2007. – 97 с.

2937. Крути : зб. у пам'ять героїв Крут / упоряд.: О. Зінкевич, Н. Зінкевич. – Київ : Смолоскип, 2008. – 422 с. – Те саме. – 2-ге вид. – Київ : Смолоскип, 2017. – 422 с. : іл., фот.

2938. Крути. Січень 1918 року : документи, матеріали, дослідження, кіносценарій / Іст.-культурол. т-во "Герої Крут" ; упоряд. Я. Гаврилюк ; редкол.: С. І. Білокінь (голова) [та ін.]. – Київ : Просвіта, 2008. – 880 с. – Те саме. – 2-ге вид., випр. і допов. – Київ : Просвіта, 2010. – 880, [48] с. : іл., фот. – Бібліогр.: с. 819–830.

2939. Кудлай О. Б. Діяльність народного міністерства військових справ по формуванню та устрою Армії УНР (грудень 1917 р. – квітень 1918 р.) / О. Б. Кудлай // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2014. – **Вип. 10.** – С. 33–63. – Бібліогр. в підрядк. прим.

2940. Кудлай О. Б. Діяльність Народного міністерства внутрішніх справ УНР / О. Б. Кудлай // Український історичний журнал. – 2005. – **№ 2.** – С. 90–104. – Бібліогр. в кінці ст.

2941. Кудлай О. Б. Законотворча діяльність народного міністерства судових справ Української Центральної Ради / О. Б. Кудлай ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2002. – 72 с. – (Історичні зошити)

2942. Кудлай О. Б. Організація, внутрішня структура та завдання Народного міністерства земельних справ УНР / О. Б. Кудлай // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2010. – **Вип. 5.** – С. 83–114. – Бібліогр. в кінці ст.

2943. Кудлай О. Б. Організація, внутрішня структура та завдання Народного міністерства освіти УНР / О. Б. Кудлай // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2009. – **Вип. 4.** – С. 59–88. – Бібліогр. в кінці ст.

2944. Кудлай О. Б. Організація та становлення народного міністерства військових справ Української Народної Республіки (червень 1917 – квітень 1918 рр.) / О. Б. Кудлай // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2012. – **Вип. 8.** – С. 44–79. – Бібліогр. в підрядк. прим.

2945. Кудлай О. Б. Проблема демобілізації частин російської армії в діяльності Народного міністерства військових справ УНР доби Української Центральної Ради / О. Б. Кудлай // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2018. – **Вип. 13.** – С. 43–65. – Бібліогр. в підрядк. прим.

2946. Кудлай О. Б. Проблеми військового будівництва доби Української Центральної Ради у сучасній українській історіографії / О. Кудлай // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2017. – **Вип. 12.** – С. 261–318. – Бібліогр. в підрядк. прим.

2947. Кудлай О. Б. Протоколи засідань Комітету Української Центральної Ради (квітень 1917 р.) / О. Б. Кудлай // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2013. – **Вип. 9.** – С. 320–383. –

Бібліогр. в підрядк. прим.

2948. Кудлай О. Б. Рада Народних Міністрів Української Народної Республіки (доба Центральної Ради): персональний склад / О. Кудлай // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2012. – **Вип. 7.** – С. 242–271. – Бібліогр. в кінці ст.

2949. Кудлай О. Б. Створення та діяльність Генерального секретаріату першого складу (червень – липень 1917 р.) / О. Б. Кудлай // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2002. – **[Вип. 1].** – С. 77–101. – Бібліогр. в кінці ст.

2950. Кудлай О. Б. Створення та діяльність народного міністерства земельних справ Української Народної Республіки (червень 1917 – квітень 1918 рр.) / О. Кудлай ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2011. – 82 с.

Зміст: Вступ. – С. 3–7 ; Створення земельного секретарства та його внутрішня структура. – С. 6–18 ; Завдання та діяльність земельного відомства у червні-жовтні 1917 р. – С. 19–29 ; III Універсал УЦР та ухвалення земельного закону. – С. 30–43 ; Робота департаментів та відділів міністерства земельних справ. – С. 44–60 ; Діяльність міністерства навесні 1918 р. – С. 61–71 ; Висновки. – С. 72–73 ; Додатки. – С. 74–81.

2951. Кудлай О. Б. Створення та діяльність народного міністерства міжнародних справ Української Народної Республіки (червень 1917 – квітень 1918 рр.) / О. Б. Кудлай ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2008. – 116 с.

Зміст: Вступ. – С. 4–8 ; Організація внутрішньої структури та завдання народного міністерства закордонних справ УНР. – С. 9–26 ; Взаємини народного міністерства закордонних справ з національними неукраїнськими організаціями в Україні. – С. 27–41 ; Питання повернення виселених під час війни українців Галичини і Буковини та захист прав українців інших областей Росії. – С. 41–47 ; Центральна рада і проблема створення центрального однорідно-соціалістичного уряду Росії. – С. 48–63 ; Участь України у Брест-Литовських мирних переговорах. – С. 64–85 ; Взаємини міністерства міжнародних справ з німецькою та австро-угорською владою після підписання мирного договору. – С. 86–94 ; Взаємини УЦР та українського уряду з Францією та Англією. – С. 95–99 ; Діяльність народного міністерства міжнародних справ в березні-квітні 1918 р. – С. 100–103 ; Висновки. – С. 104–106 ; Примітки. – С. 107–115.

2952. Кудлай О. Б. Створення та організація внутрішньої структури Міністерства закордонних справ УНР / О. Б. Кудлай // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2007. – **Вип. 2.** – С. 33–42. – Бібліогр. в кінці ст.

2953. Кудлай О. Б. Сторінки біографії військового міністра доби Української Центральної Ради Олександра Жуковського / О. Б. Кудлай // Українська біографістика : зб. наук. пр. Ін-ту біогр. дослідж. // НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2017. – **Вип. 15.** – С. 232–244. – Бібліогр. в кінці ст.

2954. Кудлай О. Б. Українська Центральна Рада. Протоколи II–IV сесій. Документи (квітень – жовтень 1917 р.) / О. Кудлай ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2015. – 221 с.

2955. Кудлай О. Б. Формування вищих органів управління у сфері військового

будівництва УНР (червень 1917 – квітень 1918 рр.) / О. Б. Кудлай ; відп. ред. В. Ф. Верстюк ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2016. – 180 с. – Імен. покажч.: с. 168–179. – Бібліогр. в підрядк. прим.

2956. Кузьменко Т. Культурно-освітня діяльність Українських січових стрільців в Наддніпрянській Україні / Т. Кузьменко // Проблеми історії України XIX – початку XX ст. : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2004. – **Вип. 7.** – С. 176–186. – Бібліогр. в кінці ст.

2957. Кузьмин Р. Я. Бойові дії між військами Центральної Ради та більшовиками на території Волинської губернії у листопаді 1917 – лютому 1918 року / Р. Я. Кузьмин // Дні науки історичного факультету – 2012 : матеріали V Міжнар. наук. конф. молодих учених / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2012. – **Вип. 5, ч. 2.** – С. 9–10.

2958. Кузьминець О. В. Ухвалення IV Універсалу Української Центральної Ради / О. В. Кузьминець, В. А. Довбня // Юридична Україна. – 2003. – **№ 1.** – С. 91–94.

2959. Кукса А. Н. На пути к самоопределению народов Беларуси и Украины в 1917–1918 гг. / А. Н. Кукса. – Минск, 2012. – 341 с.

Зі змісту: Гл. 1. Позиция белорусских и украинских национальных структур к преобразованию России в демократическую федеративную республику. – С. 9–109 ; Гл. 2. Налаживание контактов белорусских организаций с УЦР (декабрь 1917 г. – 29 апреля 1918 г.). – С. 110–200.

Рецензії: Ващук Д. П. [Рецензія] // Український історичний збірник / НАН України, Ін-т історії України, Рада молодих вчених. – Київ, 2012. – **Вип. 15.** – С. 366–368.

2960. Кукса А. Н. Национальный вопрос и социальный аспект в революционных событиях 1917 г. на территории Беларуси и Украины / О. Кукса // Шевченківські дні – 2009 (9–10 березня). Історія : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. молодих учених / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2009. – С. 46–47. – Бібліогр. в кінці ст.

2961. Кукса А. Н. Украинская дипломатия начиналась в Беларуси / А. Кукса // Беларуская думка. – 2012. – **№ 11.** – С. 68–74.

2962. Кукса О. М. Білорусько-українські взаємовідносини в період з 1917 по 1918 рр. у фондах Національного історичного архіву Білорусі / О. Кукса // Шевченківська весна. Історія : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. молодих учених, м. Київ, 20–23 берез. 2008 р. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2008. – **Вип. 6, ч. 1.** – С. 216–218. – Бібліогр. в кінці ст.

2963. Кукса О. М. Спільність цілей суспільно-політичних рухів Білорусії і України в 1917 р. / О. М. Кукса // Український історичний збірник, 2005 / НАН України, Ін-т історії України, Рада молодих вчених. – Київ, 2005. – **Вип. 8.** – С. 208–218. – Бібліогр. в кінці ст.

2964. Кулінська С. Ю. Чернігівська "Просвіта" за доби української революції: рік 1917-й / С. Ю. Кулінська, Т. П. Демченко // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2004. – **Т. 12.** – С. 349–360.

2965. Кульчицький С. В. Драматичний листопад 17-го. Петроград і Київ: порівняльний аналіз / С. В. Кульчицький // Сучасність. – 2007. – **№ 10.** – С. 138–142.

- 2966. Кульчицький С. В.** Народження і загибель першої УНР / С. В. Кульчицький // Нотатки про українські революції / С. В. Кульчицький ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2001. – С. 37–44.
- 2967. Купрійчук В. М.** Доба Центральної Ради УНР: від мовної українізації до українознавчого змісту освіти / В. М. Купрійчук // Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України. – Київ, 2012. – **Вип. 1.** – С. 17–26. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2968. Купчик Я. І.** Вибори гласних до Київської міської думи 23 липня 1917 р.: підготовка, проведення, результати / Я. Купчик // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2016. – **№ 1.** – С. 38–42. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2969. Кураєв О. О.** Експансія Центральних держав в Україну після підписання Брестського миру (лютий – березень 1918 р.) / О. О. Кураєв // Воєнна історія. – 2011. – **№ 1.** – С. 25–36. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2970. Кураєв О. О.** Матеріали щодо політики Відня в українському питанні 1905–1918 рр. у Державному архіві Австрії: оптимізація пошуку та джерелознавчого аналізу / О. Кураєв // Архіви України. – 2005. – **№ 5/6.** – С. 70–75.
- 2971. Кураєв О. О.** Політика Німеччини й Австро-Угорщини у Першій світовій війні: український напрямок / О. О. Кураєв. – Київ, 2009. – 456 с.
- 2972. Курінний О. В.** Ретроактивне санкціонування політичного самовизначення українського народу легітимними органами влади Росії у 1917 році – на початку 1918 року / О. В. Курінний // Наукові записки Національного університету "Києво-Могилянська академія". Серія: Історичні науки. – Київ, 2016. – **Т. 181.** – С. 153–157. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2973. Куташев І. В.** Масові селянські організації України в боротьбі за землю і волю (березень 1917 – квітень 1918 р.) / І. В. Куташев // Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України. – Київ, 2002. – **№ 3.** – С. 131–137. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2974. Куташев І. В.** Селянський рух в Україні доби Центральної Ради (березень 1917 – квітень 1918 рр.) : [монографія] / І. В. Куташев ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2012. – 183 с.
- Зміст:** Вступ. – С. 3–25 ; **Розд. 1.** Соціально-економічне становище українського села. – С. 26–58 ; **Розд. 2.** Участь селянства України у національно-визвольному русі 1917 р. – С. 59–98 ; **Розд. 3.** Поглиблення аграрної революції в Україні (листопад 1917 р. – квітень 1918 р.). – С. 99–140 ; **Висновки.** – С. 141–145 ; **Список використаних джерел і літератури.** – С. 146–182.
- 2975. Куций А. Ф.** Участь Романа Сушка у бойових діях військової формації Січових Стрільців Армії УНР (січень – квітень 1918 р.) / А. Ф. Куций // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2011. – **№ 693.** – С. 102–109. – Бібліогр. в кінці ст.
- 2976. Кучер В. І.** Соціаліст-революціонер на тлі доби: Павло Христюк про соціально-політичні процеси часів Центральної Ради / В. І. Кучер, Д. І. Муха ; НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2008. – 108 с. – Бібліогр. в підрядк.

прим.

Зміст: Вступ. – С. 4–6 ; Слово про автора "Заміток і матеріалів". – С. 7–23 ; На хвилях революційного ентузіазму. – С. 24–35 ; На шляху боротьби за автономію України. Проголошення Першого Універсалу. – С. 36–50 ; Загострення конфлікту між Центральною Радою і Тимчасовим урядом. – С. 51–58 ; Пошуки шляхів вирішення завдань революції. – С. 59–70 ; Відносини Центральної Ради з Раднаркомом. Війна більшовиків проти українського народу. – С. 71–90 ; Проголошення самостійності Української Народної Республіки. – С. 91–98 ; Німецька окупація: українці – заручники чужої волі. – С. 99–105 ; Замість висновків. – С. 106–107.

2977. Кучеров Г. Г. Діяльність "Просвіти" у с. Могильній Гайсинського повіту (1917–1918 рр.) / Г. Г. Кучеров // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2012. – Т. 19. – С. 263–270.

2978. Кучерук О. С. Київ – столиця Української Народної Республіки / О. С. Кучерук // Від України до УРСР : матеріали Всеукр. наук. конф. до 80-річчя перенесення столиці радян. України до м. Києва (12 груд. 2014 р. м. Київ) / Музей історії України, НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2015. – С. 7–14. – Бібліогр. в підрядк. прим.

2979. Кучерук О. С. Київські військові адреси доби Української Народної Республіки / О. Кучерук // Військово-історичний альманах / Центр. музей Збройн. Сил України. – Київ, 2007. – Число 2. – С. 87–94. – Бібліогр. в кінці ст.

2980. Кучерук О. С. Українська Центральна Рада: 1917–1918 роки / О. С. Кучерук. – Київ : Балтія-Друк, 2018. – 128 с. : іл., плани, фот. – Бібліогр.: с. 46–49.

Зі змісту: Заснування і початок діяльності Ради. – С. 15–18 ; Керівництво УЦР. – С. 18–19 ; Чисельність УЦР. – С. 19–32 ; Робота. – С. 33–35 ; Генеральний Секретаріат. – С. 35–37 ; Ілюстрації : [портрети членів Української Центральної Ради, фото Державної печатки УНР, тексту Четвертого Універсалу та ін. док.]. – С. 82–102.

2981. Кучик О. С. Зовнішньополітичні альтернативи Української Центральної Ради / О. С. Кучик // Схід. – Донецьк, 2001. – № 1. – С. 32–36.

2982. Кушлакова В. В. До питання про діяльність Катеринославського наукового товариства у революційну добу (1917–1918) / В. В. Кушлакова // Записки осередку Наукового товариства ім. Шевченка у Дніпропетровську. – Дніпропетровськ, 2011. – Вип. 2. – С. 124–128. – Бібліогр. в кінці ст.

2983. Ладний Ю. А. Політика Центральної Ради у сфері міжнаціональних відносин на етапі мирного розвитку революції (березень – листопад 1917 р.): історико-політологічні дискурси / Ю. А. Ладний // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2018. – № 1. – С. 293–311. – Бібліогр. в кінці ст.

2984. Лазарович М. В. Гуманітарна та просвітницька діяльність Українських січових стрільців на Волині (1916 – початок 1918 р.) / М. Лазарович // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки. Серія: Історичні науки. – Луцьк, 2016. – № 3. – С. 16–22.

2985. Лазарович М. В. До питання про вироблення та реалізацію механізму національного представництва в органах української влади середини 1917 р. / М. В. Лазарович // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2012. – Вип. 61. – С. 607–611. – Бібліогр. в кінці ст.

2986. Лазарович М. В. Налагодження міжнаціональної співпраці в Україні в період між Першим і Другим Універсалами Центральної Ради / М. І. Лазарович // Історико-політичні проблеми сучасного світу : зб. наук. ст. / Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці, 2013. – Т. 25/26. – С. 65–70. – Бібліогр. в кінці ст.

2987. Лазарович М. В. Політична активізація Українських січових стрільців у контексті революційних подій в Наддніпрянщині (1917 – початок 1918 р.) / М. Лазарович // Україна – Європа – Світ. Серія: Історія, міжнародні відносини : міжнар. зб. наук. пр. / Тернопіл. нац. пед. ун-т ім. Володимира Гнатюка. – Тернопіль, 2015. – Вип. 15. – С. 63–70. – Бібліогр. в кінці ст.

2988. Лазарович М. В. Проблема забезпечення прав національних меншин України на Всеукраїнському національному конгресі, 1917 р. / М. В. Лазарович // Панорама політологічних студій : наук. вісн. Рівн. держ. гуманітар. ун-ту. – Рівне, 2013. – Вип. 10. – С. 229–235. – Бібліогр. в кінці ст.

2989. Ластовець Н. О. Повсякдення українських дипломатів початку ХХ століття (за матеріалами Центральної Ради) / Н. О. Ластовець // Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. Серія: Історія України. Українознавство: історичні та філософські науки. – Харків, 2016. – Вип. 22. – С. 44–49.

2990. Ластовський В. Відображення концепції правової держави в Конституції УНР (1918) / В. Ластовський // Визвольний шлях. – 2003. – Річник 56, кн. 11. – С. 36–43. – Бібліогр. в підрядк. прим.

2991. Лебедев Д. В. Політико-правова діяльність українських вчених-лікарів у галузі охорони здоров'я у добу Центральної Ради / Д. В. Лебедев // Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. Серія 18: Економіка і право. – Київ, 2011. – Вип. 16. – С. 123–127. – Бібліогр. в кінці ст.

2992. Лебедева І. М. Джерела до вивчення процесу формування вертикалі виконавчої влади УНР доби Центральної Ради / І. Лебедева // Архівознавство. Археографія. Джерелознавство : міжвідом. зб. наук. пр. / Укр. НДІ арх. справи та документознавства. – Київ, 2002. – Вип. 5. – С. 285–296. – Бібліогр. в кінці ст.

2993. Лебедева І. М. Міжпартійна боротьба навколо проблеми створення та діяльності уряду УНР у березні-квітні, 1918 р. : [УСДРП, УПСР, УПСФ та партій нац. меншин] / І. Лебедева // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2000. – Т. 4. – С. 239–249 ; Архівознавство. Археографія. Джерелознавство : міжвідом. зб. наук. пр. / Укр. НДІ арх. справи та документознавства. – Київ, 2001. – Вип. 3. – С. 523–539. – Бібліогр. в кінці ст.

2994. Лебедева І. М. Міжпартійна боротьба навколо проблеми створення уряду УНР в березні-квітні 1918 р. / І. М. Лебедева // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2000. – Т. 4. – С. 239–249.

2995. Лебедева І. М. Неопубліковані протоколи засідань Генерального Секретаріату Центральної Ради / І. Лебедева // Студії з архівної справи та документознавства : зб. пр. / Укр. НДІ арх. справи та документознавства. – Київ, 2002. – Т. 8. – С. 215–221.

2996. Лебедева І. М. Особливості формування структури уряду УНР доби Центральної Ради / І. Лебедева // Архівознавство. Археографія. Джерелознавство : міжвідом. зб. наук.

пр. / Укр. НДІ арх. справи та документознавства. – Київ, 2001. – **Вип. 4.** – С. 71–81. – Бібліогр. в кінці ст.

2997. Лебедєва І. М. Перші кроки Генерального секретаріату (за неопублікованими протоколами) / І. Лебедєва // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія: Історія, економіка, філософія. – Київ, 2015. – **Вип. 20.** – С. 105–121. – Бібліогр. в кінці ст.

2998. Лебедєва І. М. Політика уряду УНР доби Центральної Ради зі створення органів місцевої адміністрації / І. М. Лебедєва // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія: Історія, економіка, філософія. – Київ, 2001. – **Вип. 5.** – С. 28–41. – Бібліогр. в кінці ст.

2999. Лебедєва І. М. Створення уряду Української Народної Республіки і формування системи виконавчої влади (червень 1917 р. – квітень 1918 р.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / І. М. Лебедєва ; Запоріз. держ. ун-т. – Запоріжжя, 2003. – 19 с. – Бібліогр.: с. 16.

3000. Лебедзева В. М. Дыпламатычная місія БНР у перамовах з Украінай (1918 г.) / В. Лебедзева // Białoruskie Zeszyty Historyczne. – Białystok, 2001. – **Т. 15.** – С. 97–108.

3001. Лебедзева В. М. Тэрытарыяльнае пытанне на Беларуска-украінскіх перамовах, 1918 г.: факталагічны і крыніцазнаўчы спекты / В. Лебедзева // Архівознаўство. Археаграфія. Джерелознаўство : міжвідом. зб. наук. пр. / Укр. НДІ арх. справи та документознавства. – Київ, 2000. – **Вип. 2.** – С. 104–113. – Бібліогр. в кінці ст.

3002. Ленський О. Про початки товариства "Просвіта" на Сумщині / О. Ленський // Сумський краєзнавчий збірник / Сум. обл. орг. Нац. спілки краєзнавців України. – Суми, 2016. – С. 205–211. – Бібліогр. в кінці ст.

3003. Лисенко А. А. Військова політика Центральної Ради у ході відновлення української державності / А. Лисенко // Наукові записки з української історії : зб. наук. ст. / Переяслав-Хмельниць. держ. пед. ун-т ім. Григорія Сковороди. – Переяслав-Хмельницький, 2016. – **Вип. 40.** – С. 162–168. – Бібліогр. в кінці ст.

3004. Лисенко А. А. Суспільно-політичне становище в Україні в період прийняття ІV Універсалу / А. А. Лисенко // Наукові записки з української історії : зб. наук. ст. / Переяслав-Хмельниць. держ. пед. ун-т ім. Григорія Сковороди. – Переяслав-Хмельницький, 2003. – **Вип. 14.** – С. 347–357.

3005. Литвин В. М. Народження і діяльність Української Центральної Ради / В. М. Литвин // Україна у війнах і революціях ХХ століття, 1914–1945 роки. Закономірності національного державотворчого процесу / В. М. Литвин ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2012. – **Розд. 2.** – С. 37–86.

3006. Литвин С. Х. Будівництво українського військово-морського флоту в добу Центральної Ради: здобутки та помилки / С. Х. Литвин, А. В. Лубенець // Воєнна історія. – 2002. – **№ 2.** – С. 54–60. – Бібліогр. в кінці ст.

3007. Литвин С. Х. Військо Української Центральної Ради: до і після станції Крути / С. Х. Литвин // Воєнна історія. – 2011. – **№ 1.** – С. 7–24. – Бібліогр. в кінці ст.

3008. Литвин С. Х. Військо Центральної Ради: злочинна недбалість чи поріг можливого? / С. Х. Литвин // Воєнна історія. – 2007. – **№ 1/3.** – С. 13–25. – Бібліогр. в кінці ст.

- 3009. Литвин С. Х.** Звільнення України від російсько-більшовицьких військ навесні 1918 року (до 90-річчя події) / С. Х. Литвин // Воєнна історія. – 2008. – № 3. – С. 86–95. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3010. Литвин С. Х.** Опір українського війська російсько-більшовицькій агресії у січні 1918 року / С. Х. Литвин // Воєнна історія. – 2008. – № 1. – С. 25–41. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3011. Литвин С. Х.** Українська революція 1917 р. та передумови відродження національного військового флоту / С. Литвин, А. Лубенець // Воєнна історія. – 2012. – № 2. – С. 67–78. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3012. Литовський Д. В.** Утворення професійних організацій та становище єврейського вчителства в Україні за доби Центральної Ради / Д. В. Литовський // Інтелігенція і влада. Серія: Історія / Одес. нац. політехн. ун-т. – Одеса, 2012. – Вип. 27. – С. 140–147. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3013. Литовський Д. В.** Утворення та діяльність російських учительських союзів на Київщині на початку Української національно-демократичної революції, 1917–1921 рр. / Д. В. Литовський // Збірник наукових праць. Серія: Історія та географія / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків, 2011. – Вип. 41. – С. 131–134. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3014. Лиховид О. М.** Вибори до Установчих зборів у Дніпровському повіті Таврійської губернії у листопаді 1917 р. / О. М. Лиховид // Минуле і сучасність: Таврія, Херсонщина, Каховка : зб. матеріалів II Всеукр. наук.-практ. краєзнав. конф. з міжнар. участю, 14–15 верес. 2017 р. / Новокахов. гуманіт. ін-т Відкритого міжнар. ун-ту розвитку людини "Україна" [та ін.]. – Каховка ; Херсон, 2017. – С. 109–111. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3015. Лісова К. С.** Практика втілення ідеї парламентаризму у період діяльності Української Центральної Ради (березень 1917 – квітень 1918 рр.) / К. С. Лісова // VIII наукові читання, присвячені пам'яті В. М. Корецького : зб. наук. пр. / НАН України, Київ. ун-т права [та ін.]. – Київ, 2015. – С. 121–124. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3016. Лободаєв В. М.** Діяльність загонів Вільного козацтва (лютий – квітень 1918 р.) / В. М. Лободаєв, Г. П. Савченко // Воєнна історія. – 2008. – № 1. – С. 48–58.
- 3017. Лободаєв В. М.** Діяльність загонів Вільного козацтва восени 1917 року / В. М. Лободаєв // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2011. – Вип. 53. – С. 64–72. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3018. Лободаєв В. М.** Організація та діяльність київського робітничого Вільного козацтва (листопад 1917 – січень 1918) / В. Лободаєв // Етнічна історія народів Європи : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2001. – Вип. 10. – С. 58–62. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3019. Логвиненко І. А.** Проблеми формування національної армії в УНР (березень 1917 – квітень 1918 рр.) / І. А. Логвиненко // Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. – Харків, 2016. – № 3. – С. 43–49.
- 3020. Логінов О. В.** Вінницьке збройне повстання 1917 року: спроба неупередженого дослідження / О. В. Логінов // Подільська старовина : наук. зб. / Вінниц. обл. краєзнав. музей. – Вінниця, 2008. – Вип. 4. – С. 307–330. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3021. Логінов О. В.** Вінниця у 1917 році. Революція у провінційному місті : краєзнав.

нарис / О. В. Логінов, Л. І. Семенко ; Вінниц. обл. краєзнав. музей, Краєзнав. т-во "Поділля". – Вінниця : Держ. картогр. ф-ка, 2009. – 271 с. : фот. – Те саме. – 2-ге вид., випр. – Вінниця : Держ. картогр. ф-ка, 2011. – 272 с. : фот. – Бібліогр. в кінці розд.

3022. Логінов О. В. Діяльність Головної Комісії по справах виборів до Українських Установчих Зборів / О. В. Логінов // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2017. – Вип. 25. – С. 86–91. – Бібліогр. в кінці ст.

3023. Логінов О. В. Списки кандидатів до Українських Установчих зборів по Подільській губернії як відображення палітри політичного життя в Україні наприкінці 1917 р. / О. В. Логінов // Перші кроки до національної державності 1917–1921 рр. : матеріали Всеукр. наук. конф. до 100-річчя початку Української революції (Біла Церква, 20 жовт. 2017 р.) / КЗ КОР "Білоцерківський краєзнав. музей" [та ін.]. – Біла Церква, 2018. – С. 7–13. – Бібліогр. в кінці ст.

3024. Лозовий В. С. Аграрна революція в Наддніпрянській Україні: ставлення селянства до влади в добу Центральної Ради (березень 1917 р. – квітень 1918 р.) : монографія / В. С. Лозовий ; Кам'янець-Поділ. нац. ун-т. – Кам'янець-Подільський : Мошак М. І., 2008. – 479 с. – Бібліогр.: с. 396–463. – Алф. покажч.: с. 464–469. – Геогр. покажч.: с. 470–479.

Зі змісту: 100-jdasjk ; **Розд. 3.** Формування органів влади на селі та зростання селянського радикалізму (березень-жовтень 2017 р.). – С. 140–207 ; **Розд. 4.** Соціально-політична поведінка селянства в період наростання кризи влади (жовтень 1917 р. – квітень 1918 р.). – С. 208–288 ; **Розд. 5.** Соціально-економічна політика Центральної Ради і селянство. – С. 289–379.

3025. Лозовий В. С. Бачення М. Грушевським суспільно-політичних засад українського державотворення в добу Центральної Ради 1917–1918 рр. / В. С. Лозовий // Барська земля Поділля: європейська спадщина та перспективи сталого розвитку : матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф. / Центр. соціокультур. проектування Міжнар. т-ва прав людини [та ін.]. – Київ ; Бар, 2014. – С. 228–232. – Бібліогр. в кінці ст.

3026. Лозовий В. С. Відносини "місто-село" в контексті українського національно-визвольного руху у революційну добу (1917–1918 рр.) / В. Лозовий // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2014. – Т. 24. – С. 303–314. – Бібліогр. в кінці ст.

3027. Лозовий В. С. Джерела вивчення проблеми ставлення селянства до влади в період Центральної Ради (березень 1917 р. – квітень 1918 р.) / В. С. Лозовий // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2009. – Т. 13. – С. 419–426.

3028. Лозовий В. С. Діяльність просвітянських бібліотек на селі в період Української революції (1917 р.) / В. С. Лозовий // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2010. – Т. 15. – С. 364–369. – Бібліогр. в кінці ст.

3029. Лозовий В. С. Земства чи ради: вибір владної моделі на селі в період Центральної Ради / В. С. Лозовий // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2010. – Т. 20. – С. 223–232. – Бібліогр. в кінці ст.

3030. Лозовий В. С. Історична пам'ять про козацтво в контексті національно-державного

відродження в Україні (1917) / В. С. Лозовий // Національна та історична пам'ять : зб. наук. пр. / Укр. ін-т нац. пам'яті. – Київ, 2013. – **Вип. 8.** – С. 271–278. – Бібліогр. в кінці ст.

3031. Лозовий В. С. Історична пам'ять як інструмент політичної боротьби Центральної Ради (1917 р.) / В. С. Лозовий // Національна та історична пам'ять : зб. наук. пр. / Укр. ін-т нац. пам'яті. – Київ, 2012. – **Вип. 4.** – С. 233–242. – Бібліогр. в кінці ст.

3032. Лозовий В. С. Народ і влада: криза адміністративних структур у період Центральної Ради (1917–1918 рр.) / В. С. Лозовий // Київська старовина. – 2007. – **№ 3.** – С. 108–116. – Бібліогр. в кінці ст.

3033. Лозовий В. С. Політика історичної пам'яті Центральної Ради (1917 р.) / В. С. Лозовий // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2012. – **Т. 19.** – С. 255–262 ; 2013. – **Т. 20.** – С. 404–411.

3034. Лозовий В. С. Поширення просвітницьких осередків в українському селі в період Центральної Ради (1917 р.) / В. С. Лозовий // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2006. – **Т. 7.** – С. 3–11.

3035. Лозовий В. С. Проблеми політичної культури українського селянства у добу Центральної Ради (1917 – 1918 рр.) / В. С. Лозовий // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2006. – **Т. 8.** – С. 108–120. ; Проблеми історії України ХІХ – початку ХХ ст. : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2006. – **Вип. 12.** – С. 108–120.

3036. Лозовий В. С. Продовольче становище в Україні в період Центральної Ради (березень 1917 – квітень 1918 рр.): політика влади та реакція селянства / В. С. Лозовий // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2006. – **Т. 16.** – С. 69–83. – Бібліогр. в кінці ст.

3037. Лозовий В. С. Реакція селянства на земельну політику Центральної Ради після утворення Української Народної Республіки / В. С. Лозовий // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2013. – **Т. 23.** – С. 372–380. – Бібліогр. в кінці ст.

3038. Лозовий В. С. Селянська правосвідомість в період Центральної Ради / В. С. Лозовий // Правосвідомість селянства в період Української революції 1917–1920 рр.: історичний аспект : монографія / В. С. Лозовий ; Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2011. – **Розд. 2.** – С. 24–47.

3039. Лозовий В. С. Селянські органи влади після проголошення Української Народної Республіки / В. С. Лозовий // Київська старовина. – 2008. – **№ 2.** – С. 72–83. – Бібліогр. в кінці ст.

3040. Лозовий В. С. Солдати і дестабілізація суспільно-політичного становища: вплив Першої світової війни на революційні процеси в Україні (1917 р.) / В. Лозовий // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2014. – **Вип. 3.** – С. 21–25. – Бібліогр. в кінці ст.

3041. Лозовий В. С. Солдати і селяни: дестабілізація суспільного життя українського села (1917 р.) / В. Лозовий // Історичний журнал. – 2005. – **№ 6.** – С. 73–82. – Бібліогр. в кінці ст.

3042. Лозовий В. С. Соціокультурні настанови українського селянства і аграрний закон Центральної Ради / В. С. Лозовий // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2008. – Т. 12. – С. 245–255.

3043. Лозовий В. С. Ставлення селян до сплати податків у період Тимчасового уряду та Центральної Ради (1917–1918 рр.) / В. С. Лозовий // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2006. – Вип. 10. – С. 290–293. – Бібліогр. в кінці ст.

3044. Лозовий В. С. Ставлення селянства до запровадження Рад як органів влади в період Центральної Ради / В. С. Лозовий // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка : зб. за підсумками звіт. наук. конф. викладачів, докторантів і аспірантів. – Кам'янець-Подільський, 2010. – Вип. 9, т. 1. – С. 49–50. – Бібліогр. в кінці ст.

3045. Лозовий В. С. Ставлення селянства України до влади в добу Центральної Ради (березень 1917 р. – квітень 1918 р.) : автореф. дис. ... д-ра іст. наук : 07.00.01 / В. С. Лозовий ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2010. – 36 с.

3046. Лозовий В. С. Створення органів влади у місті Проскуріві та Проскурівському повіті після лютневої революції, 1917 р. / В. С. Лозовий // Місто Хмельницький в контексті історії України : матеріали наук. конф., присвяч. встановленню дати "1431" датою найдавнішої згадки про Хмельницький в іст. документах / Хмельниц. обл. краєзнав. музей [та ін.]. – Хмельницький ; Кам'янець-Подільський, 2006. – С. 198–206. – Бібліогр. в кінці ст.

3047. Лозовий В. С. Українська інтерпретація Переяславського договору як чинник легітимації національного державотворення в період революції (1917 р.) / В. Лозовий // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2015. – Вип. 1. – С. 39–48. – Бібліогр. в кінці ст.

3048. Лопатовський Ю. М. Органи місцевого самоврядування після лютневої революції 1917 р. на території Волинської губернії / Ю. М. Лопатовський // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2016. – Вип. 9. – С. 366–373. – Бібліогр. в кінці ст.

3049. Лубенець А. В. Творення українського військового флоту в добу Центральної Ради (березень 1917 – квітень 1918 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 20.02.22 / А. В. Лубенець ; Нац. акад. оборони України. – Київ, 2002. – 18 с.

3050. Лупандін О. І. Політика більшовиків щодо дестабілізації внутрішньополітичної ситуації в Україні в період Брестського миру (березень – листопад 1918 р.) / О. І. Лупандін // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2012. – Вип. 7. – С. 221–241. – Бібліогр. в кінці ст.

3051. Любовець О. М. Загальноросійські політичні партії навесні 1917 р.: політична платформа та регіональне представництво в Україні / О. Любовець // Етнічна історія народів Європи : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2017. – Вип. 51. – С. 71–76. – Бібліогр. в кінці ст.

3052. Любовець О. М. Організаційне оформлення Союзу земельних власників на терені України в 1917 році / О. М. Любовець // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН

України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2006. – **Вип. 10.** – С. 285–287. – Бібліогр. в кінці ст.

3053. Любовець О. М. Політичні засади діяльності партії народної свободи в Україні після повалення самодержавства (лютий – липень 1917 р.) / О. Любовець // Гуржіївські історичні читання : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького [та ін.]. – Черкаси, 2009. – **Вип. 3.** – С. 342–346. – Бібліогр. в кінці ст.

3054. Любовець О. М. Українські партії і вибір перспектив суспільно-політичного розвитку України напередодні гетьманського перевороту / О. М. Любовець // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2008. – **Вип. 39.** – С. 150–160. – Бібліогр. в кінці ст.

3055. Любовець О. М. Українські партії як найвпливовіший чинник національно-демократичних процесів доби Центральної Ради / О. М. Любовець // Українські партії й політичні альтернативи 1917–1920 років : монографія / О. М. Любовець. – Київ, 2005. – **Розд. 1.** – С. 18–101.

3056. Любовець О. М. Українські політичні партії в 1917 р.: чисельність, соціальний склад, регіональний вплив / О. Любовець // Історичний журнал. – 2005. – **№ 6.** – С. 63–73. – Бібліогр. в кінці ст.

3057. Магурчак А. М. Микола Порш у вирі революційних подій 1917 р. / А. М. Магурчак // Київська старовина. – 2007. – **№ 3.** – С. 150–160. – Бібліогр. в кінці ст.

3058. Мазіпчук П. Д. Агітаційно-пропагандистська робота українських військових організацій (березень 1917 – квітень 1918 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 20.02.22 / П. Д. Мазіпчук ; Нац. акад. оборони України. – Київ, 2006. – 20 с.

3059. Мазіпчук П. Д. Українські військові з'їзди за доби Центральної Ради: агітаційно-пропагандистський аспект / П. Д. Мазіпчук // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2006. – **№ 571.** – С. 230–238. – Бібліогр. в кінці ст.

3060. Мазіпчук П. Д. Українські організації в російській армії та їх участь у проведенні українських військових з'їздів періоду Центральної Ради / П. Д. Мазіпчук // Воєнна історія. – 2007. – **№ 1/3.** – С. 26–36. – Бібліогр. в кінці ст.

3061. Мазур П. И. 1917 год. Мариуполь: от февраля до октября : ист. хроники / П. И. Мазур. – Мариуполь : Азовье, 2007. – 39 с.

3062. Майборода Л. Нові імена учасників бою під Крутами : [на основі спогадів М. Кураха] / Л. Майборода // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. / Чернігів. іст. музей ім. В. В. Тарновського [та ін.]. – Чернігів, 2009. – **Вип. 11.** – С. 57–58. – Бібліогр. в кінці ст.

3063. Макар Ю. І. Вихід УНР з Першої світової війни (Мирний договір з Центральними державами) / Ю. І. Макар // Науковий вісник Дипломатичної академії України. – Київ, 2008. – **Вип. 14:** Зовнішня політика і дипломатія: історична ретроспектива, традиції, сьогодення. – С. 211–216. – Бібліогр. в кінці ст.

3064. Макаренко Т. П. Діяльність Генерального Секретарства (міністерства) з міжнародних (міжнародних) справ УНР / Т. П. Макаренко // Проблеми історії України

XIX – початку XX ст. : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2005. – **Вип. 10.** – С. 168–174.

3065. Макаренко Т. П. Національне питання у теорії політичних партій України періоду Центральної Ради / Т. П. Макаренко // Проблеми історії України XIX – початку XX ст. : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2006. – **Вип. 12.** – С. 66–70.

3066. Макаренко Т. П. Національні вимоги в програмових документах політичних партій національних меншин періоду Центральної Ради / Т. П. Макаренко // Вісник Східноукраїнського національного університету ім. Володимира Даля. – Луганськ, 2008. – **№ 11.** – С. 159–167.

3067. Макаренко Т. П. Питання захисту мов національних меншин у добу Української Центральної Ради / Т. П. Макаренко // Грані. – 2013. – **№ 9.** – С. 174–179. – Бібліогр. в кінці ст.

3068. Макаренко Т. П. Питання прав національних меншин у документах Української Центральної Ради / Т. П. Макаренко // Науковий потенціал світу – 2004 : матеріали першої Міжнар. наук.-практ. конф., Дніпропетровськ, 1–15 листоп. 2004 р. – Дніпропетровськ, 2004. – **Т. 29 : Історія України.** – С. 42–44.

3069. Макаренко Т. П. Питання прав національних меншин у програмах партій самостійницького спрямування за доби Української Центральної Ради / Т. Макаренко // Мандрівець. – 2013. – **№ 4.** – С. 27–30. – Бібліогр. в кінці ст.

3070. Макаренко Т. П. Політика Української Центральної Ради щодо національних меншин (березень 1917 – квітень 1918 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Т. П. Макаренко ; Східноукр. нац. ун-т ім. Володимира Даля. – Луганськ, 2008. – 20 с.

3071. Макаренко Т. П. Політика Української Центральної Ради щодо національних меншин у листопаді 1917 – січні 1918 рр. / Т. Макаренко // Історія. Філософія. Релігієзнавство. – 2009. – **№ 1.** – С. 29–32. – Бібліогр. в кінці ст.

3072. Макаренко Т. П. Проблема захисту прав національних меншин в добу Української Центральної Ради / Т. П. Макаренко // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2006. – **Вип. 20.** – С. 140–143. – Бібліогр. в кінці ст.

3073. Макаренко Т. П. Формування ідейно-теоретичних засад національної політики Центральної Ради в березні – квітні 1917 р. / Т. П. Макаренко // Державотворчі процеси і соціально-економічні моделі розвитку України на сучасному етапі : зб. наук. ст. : у 2 т. / Бердян. ун-т менеджменту і бізнесу. – Донецьк, 2007. – **Т. 2.** – С. 58–62.

3074. Макаруч А. В. Брестські мирні угоди УНР з Центральними державами: підготовка і юридичне оформлення / А. В. Макаруч // Правова держава : щорічник наук. пр. / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – Київ, 2012. – **Вип. 23.** – С. 537–548. – Бібліогр. в кінці ст.

3075. Макаруч А. В. Поширення юрисдикції військово-польових судів Німеччини та Австро-Угорщини на українське населення у 1918 році: спроба історико-правового осмислення / А. В. Макаруч // Правова держава : щорічник наук. пр. / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – Київ, 2013. – **Вип. 24.** – С. 58–64. – Бібліогр. в кінці ст.

- 3076. Макієнко О. А.** Революція і земство на Херсонщині: від революційного романтизму до державницького прагматизму (березень 1917 р. – травень 1918 р.) / О. А. Макієнко // *Минуле і сучасність: Таврія, Херсонщина, Каховка* : зб. матеріалів II Всеукр. наук.-практ. краєзнав. конф. з міжнар. участю, 14–15 верес. 2017 р. / Новокахов. гуманіт. ін-т Відкритого міжнар. ун-ту розвитку людини "Україна" [та ін.]. – Каховка ; Херсон, 2017. – С. 114–117. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3077. Маланюк Є. Ф.** Крути: народина нового українця / Є. Маланюк ; [упоряд., авт. передм. П. М. Мовчан]. – Київ : Просвіта, 2015. – 33, [1] с. – (Бібліотека українського воїна)
- 3078. Маланюк Є. Ф.** Легендарний подвиг героїв Крут / Є. Маланюк // *Народна творчість та етнографія*. – 2003. – 1/2. – С. 50–58.
- 3079. Малець О. О.** Становлення багатопартійності на Наддніпрянщині на етапі проголошення Української державності (березень–квітень 1917 р.) / О. О. Малець // *Гілея* : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2017. – **Вип. 124**. – С. 53–56. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3080. Малиновский Б. В.** Военная помощь Центральных держав Украине (переговоры в Бресте, февраль 1918 г.) / Б. В. Малиновский // *Вопросы германской истории* : сб. науч. тр. / Дніпропетр. нац. ун-т, Ін-т укр.-нім. дослідж. – Дніпропетровськ, 2006. – С. 83–100. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3081. Малиновський Б. В.** Питання про німецько-українську військову угоду на переговорах у Брест-Литовську (лютий 1918 р.) / Б. В. Малиновський // *Вісник Дніпропетровського університету. Серія: Історія та археологія*. – Дніпропетровськ, 2015. – **Т. 23, № 1, вип. 23**. – С. 145–152. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3082. Малиновський Б. В.** Початок переговорів про надання Центральними державами військової допомоги УНР (Брест-Литовськ, лютий 1918 р.) / Б. В. Малиновський // *Український селянин* : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2015. – **Вип. 15**. – С. 67–69. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3083. Малюх В. Г.** Деякі аспекти політики Німеччини щодо України в період революції у 1917 році / В. Г. Малюх // *Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія*. – Київ, 2005. – **Вип. 77/79**. – С. 20–23. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3084. Манасієва І. В.** Болгарія та Українська Народна Республіка на Брест-Литовській мирній конференції: відстоювання національних інтересів / І. В. Манасієва // *Дриновський збірник* / Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна, Центр болгаристики та балкан. дослідж. ім. М. Дринова [та ін.]. – Харків ; Софія, 2010. – **Т. 4**. – С. 230–238. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3085. Манько М. О.** Вплив революційних подій 1917 р. на діяльність земств Катеринославської губернії / М. О. Манько // *Придніпров'я: історико-краєзнавчі дослідження* : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2015. – **Вип. 13**. – С. 28–34. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3086. Манько М. О.** Кадрова політика Української Центральної Ради / М. О. Манько // *Наддніпрянська Україна: історичні процеси, події, постаті* : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпро, 2016. – **Вип. 14**. – С. 135–140. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3087. Манько М. О.** Культурницький чинник формування української національної еліти в добу Центральної Ради, 1917–1918 рр. / М. О. Манько // *Наддніпрянська Україна:*

історичні процеси, події, постаті : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2012. – **Вип. 10.** – С. 247–252. – Бібліогр. в кінці ст.

3088. Манько М. О. Культурно-науковий потенціал діячів Центральної ради / М. О. Манько // Наддніпрянська Україна: історичні процеси, події, постаті : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2014. – **Вип. 12.** – С. 107–113. – Бібліогр. в кінці ст.

3089. Манько М. О. Національна еліта Катеринославщини у державотворчих процесах періоду початкових етапів Української революції (березень 1917 – квітень 1918 рр.) / М. О. Манько // Придніпров'я: історико-краєзнавчі дослідження : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2015. – **Вип. 13.** – С. 114–121. – Бібліогр. в кінці ст.

3090. Манько М. О. Роль регіональної еліти у визвольних змаганнях українського народу періоду Центральної Ради (на прикладі Катеринославщини) / М. О. Манько // Придніпров'я: історико-краєзнавчі дослідження : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2012/2013. – **Вип. 11.** – С. 169–175. – Бібліогр. в кінці ст.

3091. Мараєв В. Р. Переговори української делегації М. Галагана і Є. Онацького з урядами Війська Донського та Південно-Східного Союзу (грудень 1917 р.) / В. Р. Мараєв // Воєнна історія Наддніпрянщини та Донщини : наук. зб. : матеріали Всеукр. наук. військ.-іст. конф., 25 трав. 2011 р., м. Дніпропетровськ / Дніпропетров. нац. іст. музей ім. Д. І. Яворницького [та ін.]. – Київ, 2011. – С. 249–254.

3092. Мараєв В. Р. Проблема кордонів України з Доном за доби Центральної Ради (1917–1918 рр.) / В. Мараєв // Шевченківська весна. Історія : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. молодих учених Т. Шевченка, м. Київ, 20–23 берез. 2008 р. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2008. – **Вип. 6, ч. 2, т.1.** – С. 229–230. – Бібліогр. в кінці ст.

3093. Маринець Л. Єлизаветградщина у грудні 1917 р. / Л. Маринець // За волю і долю України (наш край у 1917–1920 рр.) : матеріали обл. наук.-практ. іст.-краєзнав. конф. / Кіровоград. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти [та ін.]. – Кіровоград, 2002. – С. 59–63.

3094. Мартиненко В. В. До питання українсько-білоруських стосунків наприкінці 1917 – на початку 1918 р. / В. В. Мартиненко // Література та культура Полісся : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – **Вип. 17.** – С. 166–168.

3095. Мартиненко В. В. Чернігівщина в контексті українсько-білоруських територіальних протиріч 1918 року / В. В. Мартиненко // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. / Чернігів. іст. музей ім. В. В. Тарновського [та ін.]. – Чернігів, 2011. – **Вип. 13.** – С. 160–163. – Бібліогр. в кінці ст.

3096. Мартос Б. М. Крути / Б. М. Мартос // Воєнна історія. – 2008. – **№ 1.** – С. 13–14.

3097. Марчук М. В. Освітня складова політики національно-культурного відродження за доби Центральної Ради / М. Марчук // Україна соборна : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2005. – **Вип. 2, ч. 2.** – С. 294–301. – Бібліогр. в кінці ст.

3098. Матвієнко В. М. Українсько-кубанські відносини за доби Центральної Ради / В. М. Матвієнко // Актуальні проблеми міжнародних відносин : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т міжнар. відносин. – Київ, 2001. – **Вип. 28, ч. 2.** – С. 13–19.

- 3099. Матвієнко В. М.** Формування зовнішньополітичного відомства УНР і визначення напрямків його діяльності за доби Центральної Ради / В. М. Матвієнко // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Міжнародні відносини. – Київ, 2001. – **Вип. 19.** – С. 58–61.
- 3100. Матвієнко В. М.** Центральна Рада і Всевелике Військо Донське: співпраця чи конфронтація? / В. М. Матвієнко // Пам'ять століть. – 2002. – **№ 4.** – С. 76–84.
- 3101. Матвієнко В. М.** Центральна Рада і міжнаціональні відносини: від З'їзду народів до розбудови федеративної демократичної республіки / В. М. Матвієнко // Історичні і політологічні дослідження. – 2003. – **№ 2.** – С. 123–127.
- 3102. Матвієнко В. М.** Центральна Рада: федералістські ідеї та інтеграційна політика / В. Матвієнко // Пам'ять століть. – 2003. – **№ 5.** – С. 88–95.
- 3103. Матвієнко Т. О.** Боротьба за демократизацію земств України (березень-травень 1917 р.) / Т. О. Матвієнко // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2010. – **№ 38.** – С. 54–62. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3104. Матвієнко Т. О.** Земства України в контексті процесу формування інституту комісарів Тимчасового уряду в березні-травні 1917 року / Т. О. Матвієнко // Історична пам'ять : наук. зб. / Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2010. – **№ 1.** – С. 93–102. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3105. Матвієнко Т. О.** Політична боротьба на виборах до повітових земств в Україні восени 1917 р. / Т. О. Матвієнко // Гуржіївські історичні читання : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького [та ін.]. – Черкаси, 2015. – **Вип. 10.** – С. 174–176. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3106. Матвієнко Т. О.** Реакція земств України на Жовтневий переворот 1917 року : [про підтримку Центральної Ради] / Т. О. Матвієнко // Історична пам'ять : наук. зб. / Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2015. – **№ 33.** – С. 77–84. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3107. Матвієнко Т. О.** Результати виборів до волосних земств в Україні, 1917 р. / Т. О. Матвієнко // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2014. – **Вип. 38.** – С. 116–122. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3108. Матяш І. Б.** Брестський мир. Підписання берестейського договору: зі спогадів Олександра Севрюка / І. Матяш // Зовнішні справи. – 2008. – **№ 7.** – С. 52–55.
- 3109. Матяш І. Б.** Іноземні консули в Києві доби Української Народної Республіки / І. Б. Матяш // Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки : міжвідом. зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2016. – **Вип. 25.** – С. 269–294. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3110. Матяшук В. П.** Помилки військової політики М. Грушевського як Голови Центральної Ради / В. П. Матяшук // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2007. – **№ 584.** – С. 107–112. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3111. Мацелюх К. С.** Редакторська діяльність Петра Абрамовича в газеті "Молот" (квітень 1918 р.) : [орган Волин. губерн. ком. УПСР] / К. Мацелюх // Волинські історичні записки : зб. наук. пр. / Житомир. держ. ун-т ім. Івана Франка. – Житомир, 2011. – **Т. 7.** –

С. 143–153. – Бібліогр. в кінці ст.

3112. Машталір А. І. Тарас Шевченко як символ національно-визвольної боротьби українців у 1917 році / А. І. Машталір // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2009. – **Вип. 2.** – С. 87–90. – Бібліогр. в кінці ст.

3113. Мащенко О. О. Кам'янське. Рік 1917-ий / О. О. Мащенко // Придніпров'я: історико-краєзнавчі дослідження : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2008. – **Вип. 6.** – С. 56–61. – Бібліогр. в кінці ст.

3114. Медведчук Г. К. Подолянин Яків Гандзюк – один з перших творців армії Української Народної Республіки / Г. К. Медведчук // Вінниччина: минуле та сьогодення : краєзнавчі дослідження : матеріали ХХІІ Всеукр. наук. іст.-краєзнав. конф., 22 жовт. 2009 р., Вінниця / Вінниц. обл. держадмін. [та ін.]. – Вінниця, 2009. – С. 351–358. – Бібліогр. в кінці ст.

3115. Мельник Е. М. Ідея створення Кам'янець-Подільського державного українського університету та спроба її реалізації за Української Центральної Ради (січень – квітень 1918 р.) / Е. М. Мельник // Україна ХХ століття: культура, ідеологія, політика : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2002. – **Вип. 6.** – С. 117–129.

3116. Мельник Е. М. Проблеми українізації вищої школи в Україні за Центральної Ради (березень 1917 – квітень 1918 років) / Е. М. Мельник // Етнічна історія народів Європи : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2003. – **Вип. 15.** – С. 37–44. – Бібліогр. в кінці ст.

3117. Мельник Е. М. Становище Кам'янець-Подільської середньої технічної школи (березень 1917 – квітень 1918 р.) / Е. М. Мельник // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2008. – **Т. 12.** – С. 153–167.

3118. Мельник Е. М. Становлення національної початкової і середньої школи в Україні в добу Української Центральної Ради (березень 1917 р. – квітень 1918 р.) / Е. М. Мельник // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2014. – **Т. 21.** – С. 93–101.

3119. Мельник О. О. Ставлення УСДРП щодо Установчих Зборів як до національної конституанти (березень 1917 – квітень 1918 рр.) / О. Мельник // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2010. – **Вип. 4.** – С. 40–51. – Бібліогр. в кінці ст.

3120. Мельник О. О. Становлення національних органів влади за доби Центральної Ради / О. О. Мельник // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2009. – **Вип. 43.** – С. 66–82. – Бібліогр. в кінці ст.

3121. Мельник Р. П. Проблема будівництва Збройних сил УНР у теоретичних розробках Всеволода Петріва / Р. П. Мельник // Мандрівець. – 2010. – **№ 4.** – С. 16–20.

3122. Мельничук К. С. Військове питання у самостійницькому русі України за часів Центральної Ради : [військове питання УНР та УПСР] / К. С. Мельничук // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2015. – **Вип. 44, т. 1.** – С. 128–133. – Бібліогр. в кінці ст.

3123. Миколаєнко І. І. Становлення національної системи освіти в Україні за доби Центральної Ради (за матеріалами періодичної преси) / І. І. Миколаєнко // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2003. – **Вип. 68/70.** – С. 33–36. – Бібліогр. в кінці ст.

3124. Миколаївщина: нариси історії революції 1917–1921 років / авт. кол.: Л. Л. Левченко, Л. А. Вовчук, О. В. Волос [та ін.]. – Миколаїв : Іліон, 2017. – 280 с. : іл., карти, фот. – (Миколаївщина. 100-річчя подій Української революції 1917–1921 років). – Бібліогр. в підрядк. прим.

Зі змісту: **Розд. 1, § 1.** Миколаїв за доби Української Центральної Ради / Л. Л. Левченко. – С. 17–59 ; **Розд. 4, § 1.** Православне духовенство Миколаївщини у добу Української Центральної Ради / О. П. Тригуб. – С. 208–227.

3125. Микулинський І. М. Під проводом Української Центральної Ради / І. М. Микулинський. – Чернівці : Прут, 2013. – 703 с. : портр., іл. – Бібліогр.: с. 653–662.

3126. Миронець Н. І. Листи Федора Матушевського до Євгена Чикаленка (1917 р.) / Н. Миронець // Український археографічний щорічник / НАН України, Археогр. коміс., Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського. – Київ, 2006. – **Т. 13/14, вип. 10/11.** – С. 640–675.

3127. Михайленко П. П. Міліція Української Народної Республіки доби Центральної Ради: листопад 1917 – квітень 1918 рр. / П. Михайленко, В. Довбня // Міліція України. – 2003. – **№ 1.** – С. 26–27.

3128. Михайлин І. Л. Харків та його журналістика в 1917 році / І. Л. Михайлин // Нарис історії журналістики Харківської губернії, 1812–1917 / І. Л. Михайлин. – Харків, 2007. – **Розд. 15.** – С. 322–354.

3129. Михайлюк О. В. Продовольча проблема та соціально-політичне життя Катеринославщини в першій половині 1917 р. / О. В. Михайлюк, О. С. Бабічева // Проблеми політичної історії України : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2011. – **Вип. 6.** – С. 90–100. – Бібліогр. в кінці ст.

3130. Михутина І. В. Украинский Брестский мир. Путь выхода России из Первой мировой войны и анатомия конфликта между Совнаркомом РСФСР и правительством Украинской Центральной Рады / И. Михутина. – Москва : Европа, 2007. – 277 с. – (Евровосток).

Рецензії: **Солдатенко В. Ф.** [Рецензія] // Український історичний журнал. – 2007. – **№ 4.** – С. 203–206.

3131. Мищак І. М. Основні напрямки реформування системи освіти на початковому етапі Української революції, 1917–1921 років (за матеріалами українських газет 1917 р.) / І. М. Мищак // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2015. – **Вип. 93.** – С. 36–40. – Бібліогр. в кінці ст.

3132. Мищак І. М. Правові засади проголошення й утвердження автономії України влітку 1917 року / І. М. Мищак // Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України. – Київ, 2015. – **№ 5.** – С. 5–9. – Бібліогр. в кінці ст.

3133. Мищак І. М. Проблемні аспекти формування Українського війська на початковому етапі Української революції (весна-літо 1917 р.) / І. М. Мищак // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2015. – **Вип. 98.** – С. 20–24. – Бібліогр. в

кінці ст.

3134. Мишак І. М. Функції парламенту Української Народної Республіки відповідно до Конституції УНР 1918 року / І. М. Мишак // 20-річчя Конституції України: національна традиція та європейські стандарти конституціоналізму : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 22 черв. 2016 р. / Ін-т законодавства Верховної Ради України. – Київ, 2016. – С. 298–302.

3135. Міжнародна наукова конференція : до 150-річчя М. С. Грушевського, 17 верес. 2016 р., Острог : тези доп. / Нац. ун-т "Острозька академія" [та ін.]. – Острог, 2016. – 218 с.

Зі змісту: Розробка М. Грушевським зовнішньополітичної концепції України в період Центральної Ради / *В. Трофимович.* – С. 164–165 ; Утворення Української Центральної Ради та формування первісної структури / *О. Кучерук.* – С. 168–169 ; Становлення військово-повітряних сил України в період Центральної Ради / *А. Харук.* – С. 192–193 ; Ставлення Української Центральної Ради до православної церкви / *А. Смирнов.* – С. 201–202 ; Військове будівництво в Україні доби Центральної Ради / *П. Ткачук.* – С. 203–205.

3136. Мірошніченко М. "Закон про національно-персональну автономію" Української Народної Республіки: історичне значення для сучасної конституційно-правової практики України / М. Мірошніченко // Право України. – 2017. – № 3. – С. 38–45. – Бібліогр. в кінці ст.

3137. Міщук С. М. Історія Волинського народного університету в Житомирі на сторінках часопису "Волинские народные известия" (1917–1918) / С. Міщук, О. Рибачок // Волинські історичні записки : зб. наук. пр. / Житомир. держ. ун-т ім. Івана Франка. – Житомир, 2011. – Т. 7. – С. 84–92. – Бібліогр. в кінці ст.

3138. Монкевич Б. Г. Похід Болбочана на Крим. Спогади сотника Армії УНР та його бойових побратимів / Б. Монкевич ; ред.-упоряд. Р. Коваль. – Київ : Іст. клуб "Холодний Яр" : Наш формат, 2014. – 268, [1] с. : фот. – (Бібліотека Історичного клубу "Холодний Яр") (Українська воєнна мемуаристика ; кн. 7)

3139. Моргун М. В. Бойове застосування броньованих частин у добу Центральної Ради / М. В. Моргун // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2010. – № 670. – С. 119–125. – Бібліогр. в кінці ст.

3140. Морикіт Б. Артикуляція лобістських інтересів населення у період діяльності уряду Української Центральної Ради (березень 1917 – квітень 1918 рр.) / Б. Морикіт // Вісник Прикарпатського університету. Серія: Історія. – Івано-Франківськ, 2013. – Вип. 23/24. – С. 382–387. – Бібліогр. в кінці ст.

3141. Мороз В. І. Вибори до Українських Установчих зборів на Катеринославщині / В. І. Мороз, Ю. Г. Пахоменков // Проблеми політичної історії України : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпро, 2017. – Вип. 12. – С. 117–128 : табл. – Бібліогр. в кінці ст.

3142. Мотенко Я. В. Самоорганізація селянського руху в Харківській губернії (лютий – жовтень 1917 р.) / Я. В. Мотенко // Вісник Національного технічного університету "Харківський Політехнічний Інститут". Серія: Актуальні проблеми історії України. – Харків, 2011. – № 37. – С. 66–70 ; Грані. – 2010. – № 2. – С. 26–29. – Бібліогр. в кінці ст.

3143. Музика О. Д. Перші кроки українізації освіти Центральною Радою / О. Д. Музика //

Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2013. – **Вип. 72.** – С. 109–114. – Бібліогр. в кінці ст.

3144. Музика О. Д. Українізація освіти в УНР доби Центральної Ради: здобутки і проблеми / О. Д. Музика // Гуржіївські історичні читання : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького [та ін.]. – Черкаси, 2013. – **Вип. 6.** – С. 226–229. – Бібліогр. в кінці ст.

3145. Муха Д. І. Боротьба Центральної Ради за автономію України в інтерпретації Павла Христюка / Д. І. Муха // Український історичний збірник / НАН України, Ін-т історії України, Рада молодих вчених. – Київ, 2009. – **Вип. 12.** – С. 343–349. – Бібліогр. в підрядк. прим.

3146. На бій за волю. Перемога через поразки. Україна у війнах і революціях 1914–1921 років : [монографія] / [А. Руккас та ін.]. – Харків : Клуб сімейн. дозвілля, 2016. – 352 с. – (Історія без цензури).

Зі змісту: Військове будівництво Центральної Ради та українізація в російській армії 1917–1918 рр. / М. Ковальчук. – С. 5–23 ; Перша війна з радянською Росією / М. Ковальчук. – С. 24–75.

3147. На шляху до суверенності Української держави : матеріали наук. читань, присвяч. 90-річчю Центральної Ради та початку Української революції, трав. 2007 / Білоцерків. краєзнав. музей ; редкол: Л. М. Діденко (голов. ред.), В. А. Коломієць. – Біла Церква, 2007. – 115 с. – Бібліогр. в підрядк. прим.

Зі змісту: До питання про оцінку діяльності Української Центральної Ради в 1917–1918 рр. / Б. Й. Кашкін. – С. 5–10 ; Формування спецслужб у добу Центральної Ради / О. В. Нестеров. – С. 11–24 ; Формування органів Білоцерківського міського самоврядування в 1917 р. / О. В. Ярмола. – С. 54–66.

3148. Нагурняк Л. М. Історична еволюція реквізитів чотирьох Універсалів Української Центральної Ради / Л. М. Нагурняк // Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія: Культура та соціальні комунікації. – Острог, 2010. – **Вип. 2.** – С. 99–105. – Бібліогр. в кінці ст.

3149. Назарук Ю. Зростання політичної свідомості полонених українців у 1917 р.: від автономізму до самостійності / Ю. Назарук // Пам'ятки : археогр. щорічник / Укр. НДІ арх. справи та документознавства. – Київ, 2009. – **Т. 10.** – С. 62–68.

3150. Науменко А. О. Визволення Донбасу від російських більшовиків військами Української Народної Республіки у квітні 1918 року / А. О. Науменко // Воєнно-історичний вісник : зб. наук. пр. / Нац. ун-т оборони України. – Київ, 2015. – **Вип. 3.** – С. 120–125. – Бібліогр. в кінці ст.

3151. Науменко А. О. Здобуття Сиваша українськими військами під час походу на Крим : [про похід полковника П. Болбочана, квітень 1918 р.] / А. О. Науменко // Перспективи розвитку озброєння та військової техніки сухопутних військ : зб. тез доп. Міжнар. наук.-техн. конф. (м. Львів, 17–18 трав. 2018 р.) / М-во оборони України, Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – Львів, 2018. – С. 349–350.

3152. Науменко А. О. Кримська операція Запорозького корпусу Армії Української Народної Республіки у 1918 році / А. О. Науменко // Воєнно-історичний вісник : зб. наук. пр. / Нац. ун-т оборони України. – Київ, 2015. – **Вип. 1.** – С. 78–87. – Бібліогр. в кінці ст.

3153. Нестеренко Л. О. Церковне життя Чернігівської єпархії у 1917 р. (за матеріалами "Черниговской земской газеты") / Л. О. Нестеренко // Православ'я в Україні : зб. матеріалів V Міжнар. наук. конф., присвяч. 400-літтю Київської академії (1615–2015), 17–18 листоп. 2015 р. / Київ. православ. богослов. акад. [та ін.]. – Київ, 2015. – **Ч. 2.** – С. 424–430.

3154. Нечитайло В. В. Дмитро Ісаєвич: вчений-економіст, політик, провідник української державницької ідеї (сторінки діяльності в Українській Центральній Раді) / В. В. Нечитайло // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2007. – **Т. 9.** – С. 42–47.

3155. Низовий М. А. Українська книжка в боротьбі за Українську Народну Республіку (за часів Центральної Ради: 1917–1918 рр.) / М. А. Низовий // Вісник Харківської державної академії культури : зб. наук. пр. – Харків, 2014. – **Вип. 45.** – С. 84–93. – Бібліогр. в кінці ст.

3156. Нікуленко С. І. Роль Української Центральної Ради у створенні Української Академії Мистецтв / С. І. Нікуленко // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах : зб. наук. пр. / Класич. приват. ун-т. – Запоріжжя, 2015. – **Вип. 45.** – С. 36–42. – Бібліогр. в кінці ст.

3157. Нітченко А. Г. Деструктивні процеси на Чернігівщині восени 1917 р. / А. Г. Нітченко // Теоретичні, методичні і практичні проблеми соціології, історії та політології : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 18–19 листоп. 2016 р. / Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2016. – С. 38–40. – Бібліогр. в кінці ст.

3158. Нітченко А. Г. Матеріальне забезпечення функціонування виконавчих комітетів громадських організацій Чернігівської губернії у 1917 році / А. Г. Нітченко // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. / Чернігів. іст. музей ім. В. В. Тарновського [та ін.]. – Чернігів, 2011. – **Вип. 13.** – С. 144–148. – Бібліогр. в кінці ст.

3159. Нітченко А. Г. Функціональна провінційність владних інституцій Чернігівської губернії навесні 1917 р. / А. Г. Нітченко // Література та культура Полісся. Серія: Історичні науки : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2013. – **Вип. 73 (№ 1).** – С. 70–79. – Бібліогр. в кінці ст.

3160. Нітченко А. Г. Чернігівський губернський виконавчий комітет: засади створення, структура та склад / А. Нітченко // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2013. – **Вип. 77.** – С. 57–60. – Бібліогр. в кінці ст.

3161. Нітченко А. Г. Щоденник Д. В. Країнського як джерело вивчення революційних подій 1917 р. на Чернігівщині / А. Г. Нітченко // Сіверянський літопис. – 2013. – **№ 4/6.** – С. 102–109. – Бібліогр. в кінці ст.

3162. Новітні тенденції вивчення актуальних проблем революційної доби (1917–1921 рр.) : матеріали конф., м. Черкаси, 1 берез. 2012 р. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Київ ; Черкаси : Зоря, 2012. – 312 с. – Бібліогр. в кінці ст.

Зі змісту: Відновлення Всеросійського селянського союзу у 1917 р. / *О. А. Бундак.* – С. 136–145 ; Соціокультурні фактори революційних процесів в українському селі в період Центральної Ради / *В. С. Лозовий.* – С. 176–185 ; Польські громадські об'єднання Наддніпрянської України у березні – листопаді 1917 р. / *М. В. Потапенко.* – С. 218–227 ; До питання передислокації 21-го корпусу Російської

армії з Північного фронту в Україну (листопад 1917 – січень 1918 рр.) / Г. П. Савченко. – С. 228–237.

3163. Новосадова Н. Роль і місце інтелігенції в політичних перетвореннях на Житомирщині впродовж 1917 року / Н. Новосадова // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – Тернопіль, 2014. – **Вип. 1, ч. 1.** – С. 36–39. – Бібліогр. в кінці ст.

3164. Овдієнко П. П. Боротьба українського і польського народів за відродження національних держав (1917–1920 рр.) / П. Овдієнко, М. Потапенко // Україна і Польща в ХХ столітті: проблеми і перспективи взаємовідносин : зб. наук. пр. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Краків. пед. акад. ім. Комісії едукції народової. – Київ ; Краків, 2002. – С. 42–44. – Бібліогр. в кінці ст.

3165. Овдієнко П. П. До питання про особливості політичної географії Чернігово-Сіверщини у кінці 1917 – на початку 1918 р. / П. П. Овдієнко, Є. М. Страшко // Сіверщина в історії України : зб. наук. пр. / Нац. заповідник "Глухів" [та ін.]. – Київ ; Глухів, 2009. – **Вип. 2:** Матеріали восьмої наук.-практ. конф. "Сіверщина в історії України" (м. Глухів, 15–16 жовт. 2009 р.). – С. 156–158. – Бібліогр. в кінці ст.

3166. Овдієнко П. П. Територіальний устрій української автономії в березні-жовтні 1917 р.: російський, український, польський погляд / П. П. Овдієнко, Потапенко М. В. // Література та культура Полісся : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2005. – **Вип. 28.** – С. 133–139. – Бібліогр. в кінці ст.

3167. Овдієнко П. П. Центральна Рада та проблема "українізації" Півдня в 1917 р. / П. П. Овдієнко, Є. М. Страшко // Література та культура Полісся : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2008. – **Вип. 46.** – С. 143–151. – Бібліогр. в кінці ст.

3168. Олійник С. В. Відзначення 2-ї річниці I Універсалу Української Центральної Ради на Поділлі як важливий чинник підвищення національної свідомості українців / С. В. Олійник // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2010. – **Т. 16.** – С. 400–405.

3169. Олійник С. В. Перебування австро-угорського окупаційного війська на Поділлі в період Центральної Ради / С. В. Олійник // Матеріали XIII Подільської історико-краєзнавчої конференції (18–19 листоп. 2010 р.) / НАН України, Ін-т історії України [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2010. – С. 387–391. – Бібліогр. в кінці ст.

3170. Олійник С. В. Поділля в умовах розгортання національно-визвольного руху в Україні (березень – червень 1917 р.) / С. В. Олійник // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2009. – **Т. 19.** – С. 438–450. – Бібліогр. в кінці ст.

3171. Оніщенко О. В. Вплив Першої світової війни та революційних подій 1917 року на повсякденне життя населення українських губерній / О. Оніщенко // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2015. – **Вип. 11.** – С. 217–226. – Бібліогр. в підрядк. прим.

3172. Оніщенко О. В. Гендерний аспект української історіографії революції 1917 року / О. В. Оніщенко // Сіверянський літопис. – 2005. – **№ 6.** – С. 85–90.

3173. Оніщенко О. В. Діяльність Чернігівського Жіночого Союзу в 1917 р. / О. Оніщенко // Шрагівські читання / Нац. ун-т "Чернігівський колегіум" ім. Т. Г. Шевченка, Навч.-наук.

ін-т історії та соціогуманітар. дисциплін ім. О. М. Лазаревського [та ін.]. – Чернігів, 2014. – **Вип. 3**. – С. 185–192. – Бібліогр. в кінці ст.

3174. Оніщенко О. В. Жінки в суспільно-політичному житті України, 1917 рік : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / О. В. Оніщенко ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2008. – 21 с.

3175. Оніщенко О. В. Жінки в Українській Центральній Раді / О. В. Оніщенко // Література та культура Полісся. Серія: Історичні науки : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2016. – **Вип. 85 (№ 6)**. – С. 81–90. – Бібліогр. в кінці ст.

3176. Оніщенко О. В. Жіноцтво в освітньому та просвітянському рухах 1917 року на Чернігівщині / О. В. Оніщенко // Сіверянський літопис. – 2001. – **№ 6**. – С. 9–12.

3177. Оніщенко О. В. Загострення економічних проблем у містах України у 1917 р. / О. В. Оніщенко // Історія торгівлі, податків та мита : зб. наук. пр. / Акад. мит. служби України [та ін.]. – Дніпропетровськ, 2014. – **№ 1**. – С. 41–46. – Бібліогр. в кінці ст.

3178. Оніщенко О. В. Мемуари жінок як історичне джерело до вивчення революційних подій 1917 р. в Україні / О. В. Оніщенко // Сіверянський літопис. – 2002. – **№ 5**. – С. 21–28.

3179. Оніщенко О. В. Роль Чернігівського Жіночого Союзу в розвитку соціально-політичних процесів у регіоні протягом 1917 р. / О. В. Оніщенко // Література та культура Полісся : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2011. – **Вип. 61**. – С. 97–105. – Бібліогр. в кінці ст.

3180. Оніщенко О. В. Український Жіночий Союз (1917 рік) / О. Оніщенко // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2002. – [**Вип. 1**]. – С. 111–116. – Бібліогр. в кінці ст.

3181. Оніщенко О. В. Чернігівський губернський виконавчий комітет у 1917 році / О. Оніщенко // Література та культура Полісся : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – **Вип. 17**. – С. 159–165.

3182. Опря А. В. Єпархіальні з'їзди православного духовенства та мирян України в 1917 р. / А. В. Опря. – Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2011. – 160 с. – Бібліогр.: с. 95–128.

3183. Опря А. В. Церковна революція 1917 р. на Волині / А. В. Опря // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка : зб. за підсумками звіт. наук. конф. викладачів, докторантів і аспірантів. – Кам'янець-Подільський, 2013. – **Вип. 12, т. 1**. – С. 41–42. – Бібліогр. в кінці ст.

3184. Ореньчук О. Ю. Брестський мир та його значення в історії Української державності / О. Ю. Ореньчук, А. Я. Нагірняк // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2007. – **№ 584**. – С. 94–97. – Бібліогр. в кінці ст.

3185. Осташко Т. С. Оцінка Центральної Ради державницькою школою української історіографії / Т. Осташко // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія: Історія, економіка, філософія. – Київ, 2002. – **Вип. 6**. – С. 163–168.

3186. Островська Н. Відродження національної школи в УНР / Н. Островська // Україна – Європа – Світ. Серія: Історія, міжнародні відносини : міжнар. зб. наук. пр. / Тернопіл. нац.

пед. ун-т ім. Володимира Гнатюка. – Тернопіль, 2013. – **Вип. 12.** – С. 282–286. – Бібліогр. в кінці ст.

3187. Отземко О. В. Лютий, 1917 р. за мемуарами діячів і сучасників Української революції / О. В. Отземко, А. Б. Грідіна // Історичні і політологічні дослідження. – 2013. – **№ 2.** – С. 50–57. – Бібліогр. в кінці ст.

3188. Очеретяний В. В. Державницька позиція М. А. Славинського на З'їзді народів Росії 8–15 вересня 1917 р. / В. В. Очеретяний // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2010. – **Вип. 18.** – С. 270–276. – Бібліогр. в кінці ст.

3189. Павленко В. В. Становлення та розвиток виборчого процесу в Україні в 1917 – поч. 1918 рр. / В. В. Павленко // Наше право. – 2014. – **№ 7.** – С. 30–34.

3190. Павловська Г. Берестейський мир і соборність України / Г. Павловська // Галичина : наук. і культ.-просвіт. краєзнав. часопис / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника. – Івано-Франківськ, 2002. – **№ 5/6.** – С. 185–189.

3191. Панасюк О. Білорусько-українське співробітництво у 1918 р.: територіальний та економічний аспекти / О. Панасюк // Науковий вісник Чернівецького університету. Серія: Історія. Політичні науки. Міжнародні відносини. – Чернівці, 2014. – **Вип. 684/685.** – С. 101–105. – Бібліогр. в кінці ст.

3192. Панфілова Т. О. Структури влади й управління в 1917 р. Української Народної Республіки / Т. О. Панфілова // Історія державного управління / Нац. акад. держ. упр. при Президенті України, Львів. регіон. ін-т держ. упр. ; за заг. ред.: В. С. Загорського, О. Я. Красівського, О. Ю. Мороза. – Львів, 2018. – С. 212–218.

3193. Папакін А. Г. Документи архівів Республіки Польща до історії польських військових формувань в Україні в 1917–1918 рр. / А. Г. Папакін // Архіви України. – 2005. – **№ 4.** – С. 104–116. – Бібліогр. в прим.: с. 114–116.

3194. Папакін А. Г. Польські збройні формування у обороні Києва на початку 1918 р. / А. Папакін // Воєнна історія середньої Наддніпрянщини : матеріали Всеукр. наук. військ.-іст. конф. (Київ, 15 берез. 2012 р.) / Нац. ун-т оборони України [та ін.]. – Київ, 2012. – С. 378–381.

3195. Папакін А. Г. Участь польських військових формувань у оборонних боях у Києві у лютому 1918 р. / А. Г. Папакін // Київська старовина. – 2007. – **№ 3.** – С. 67–78. – Бібліогр.: с. 76–78.

3196. Паробок Д. О. Нормативно-правове регулювання фінансової діяльності Центральної Ради та уряду першої УНР (березень 1917 р. – 29 квітня 1918 р.) / Д. О. Паробок // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція. – Одеса, 2016. – **Вип. 22.** – С. 32–36. – Бібліогр. в кінці ст.

3197. Паробок Д. О. Формування фінансової системи України Центральною Радою та урядом Першої УНР (березень 1917 р. – 29 квітня 1918 р.) / Д. О. Паробок // Релігійний чинник в історії права, держави та юридичної думки : матеріали 34-ї Міжнар. іст.-прав. конф., 26–29 трав. 2016 р., м. Тисмениця / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького [та ін.]. – Київ ; Херсон, 2016. – С. 433–437. – Бібліогр. в кінці ст.

3198. Пархітько О. В. Одеська монархічно-клерикальна преса, 1917 р. / О. В. Пархітько //

3199. Пархоменко В. А. Військова політика Української Центральної Ради: очима її сучасників / В. А. Пархоменко // Сумський історико-архівний журнал. – 2011. – **№ 12/13.** – С. 74–79. – Бібліогр. в кінці ст.

3200. Пархоменко В. А. Мемуаристика про діяльність Української Центральної Ради у червні-листопаді 1917 р. / В. А. Пархоменко // Сумський історико-архівний журнал. – 2011. – **№ 14/15.** – С. 86–94. – Бібліогр. в кінці ст.

3201. Пархоменко В. А. Мемуаристика як джерело з історії виникнення Української Центральної Ради / В. А. Пархоменко // Науковий вісник Миколаївського національного університету ім. В. О. Сухомлинського. Серія: Історичні науки. – Миколаїв, 2011. – **Вип. 31.** – С. 213–224. – Бібліогр. в кінці ст.

3202. Пархоменко В. А. Мемуарна література про збройне протистояння між УНР та радянською Росією (грудень 1917 – січень 1918 рр.) / В. А. Пархоменко // Суспільно-політичні процеси на українських землях: історія, проблеми, перспективи : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Суми, 20 трав. 2011 р.). – Суми, 2011. – **Ч. 1.** – С. 139–144.

3203. Пархоменко В. А. Останні місяці УНР у спогадах сучасників (лютий-квітень 1918 р.) / В. А. Пархоменко // Культура народів Причорномор'я. – Симферополь, 2012. – **№ 197, т. 2.** – С. 148–151.

3204. Пархоменко В. А. Спогади генерала В. Зелінського як джерело з історії дивізії Синьожупанників / В. Пархоменко // Науковий вісник Миколаївського національного університету ім. В. О. Сухомлинського. Серія: Історичні науки. – Миколаїв, 2017. – **№ 1.** – С. 136–139. – Бібліогр. в кінці ст.

3205. Пархоменко В. А. 1917-й рік у мемуарній спадщині Євгена Чикаленка / В. А. Пархоменко // Аркасівські читання : матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Миколаїв, 26–27 квіт. 2013 р.) / Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського [та ін.]. – Миколаїв, 2013. – С. 300–302.

3206. Пархоменко В. А. Українізація Херсонського гарнізону в 1917 році / В. А. Пархоменко // Минуле і сучасність: Таврія, Херсонщина, Каховка : зб. матеріалів II Всеукр. наук.-практ. краєзнав. конф. з міжнар. участю, 14–15 верес. 2017 р. / Новокахов. гуманіт. ін-т Відкритого міжнар. ун-ту розвитку людини "Україна" [та ін.]. – Каховка ; Херсон, 2017. – С. 118–120. – Бібліогр. в кінці ст.

3207. Пархоменко В. А. Українська Центральна Рада на шляху до автономії (квітень – червень 1917 р.): оцінка в мемуарній літературі / В. Пархоменко // Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету ім. Володимира Винниченка. Серія: Історичні науки. – Кіровоград, 2012. – **Вип. 15.** – С. 227–235. – Бібліогр. в кінці ст.

3208. Пахоменков Ю. Г. Діяльність комісара українських урядів з освіти на Катеринославщині (1917–1918 рр.) / Ю. Г. Пахоменков // Придніпров'я: історико-краєзнавчі дослідження : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2009. – **Вип. 7.** – С. 251–260. – Бібліогр. в кінці ст.

3209. Пахоменков Ю. Г. Національний освітній рух на Придніпров'ї в 1917 р. / Ю. Г. Пахоменков // Вісник Дніпропетровського університету. Серія: Історія та археологія. – Дніпропетровськ, 2002. – **Вип. 10.** – С. 294–299. – Бібліогр. в кінці ст.

- 3210. Пахоменков Ю. Г.** Проблема української державності доби Центральної Ради в історіографії / Ю. Г. Пахоменков // Вісник Дніпропетровського університету. Серія: Історія та археологія. – Дніпропетровськ, 2001. – **Вип. 9.** – С. 42–46. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3211. Пахоменков Ю. Г.** Радянська історіографія про суспільно-політичні процеси в Україні в 1917 – на початку 1918 рр. / Ю. Г. Пахоменков // Наука. Релігія. Суспільство. – 2009. – **№ 2.** – С. 70–74.
- 3212. Пахоменков Ю. Г.** Украинская Центральная Рада в историографии революции, 1917–1918 годов / Ю. Г. Пахоменков // Вісник Дніпропетровського університету. Серія: Історія та археологія. – Дніпропетровськ, 2001. – **Вип. 6.** – С. 36–38. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3213. Пахоменков Ю. Г.** Українська революція доби Центральної Ради в історіографії / Ю. Г. Пахоменков // Грані. – 2001. – **№ 4.** – С. 63–65. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3214. Передерій І. Г.** В'ячеслав Липинський в українському громадсько-політичному житті у полтавський період діяльності : [1916 – поч. 1918 рр.] / І. Г. Передерій // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія: Історія, економіка, філософія. – Київ, 2012. – **Вип. 17.** – С. 66–78. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3215. Передерій І. Г.** Розбудова національної системи освіти в Україні за доби Центральної Ради: історичний аспект : монографія / І. Г. Передерій ; Полтав. нац. техн. ун-т. – Полтава, 2009. – 160 с. – Бібліогр.: с. 128–144.
- Зі змісту :* **Розд. 1.** Історіографія і джерельна база дослідження. – С. 5–15 ; **Розд. 2.** Піднесення народно-громадського руху за національне шкільництво та формування органів управління системою освіти. – С. 16–48 ; **Розд. 3.** Становлення основ національної української початкової, середньої, вищої школи і професійної освіти. – С. 49–95 ; **Розд. 4.** Початок розбудови національної системи позашкільної освіти та дошкільного виховання. – С. 96–123.
- 3216. Перспективи дослідження досвіду** Української революції, 1917–1921 рр. : (до 95-річчя прийняття III Універсалу Центральної Ради) : круглий стіл // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2013. – **Вип. 74.** – С. 6–14. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 3217. Петренко І. Є.** Діяльність П. Скоропадського щодо українізації частин російської армії в 1917 р. / І. Є. Петренко // Персонал. – 2007. – **№ 8.** – С. 34–40 ; Проблеми історії України XIX – початку XX ст. : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2008. – **Вип. 15.** – С. 134–137. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3218. Петренко І. Є.** Становлення військово-політичних відносин України з Кубанню в 1917 році / І. Є. Петренко // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2013. – **Вип. 79.** – С. 28–30. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3219. Пилипенко В. В.** Український рух в частинах і гарнізонах російських військ у Фінляндії (1917–1918) / В. Пилипенко, Г. Савченко // Історичний журнал. – 2003. – **№ 4/5.** – С. 32–37. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3220. Пилипенко В. В.** Українці у Фінляндії в 1917–1918 роках : [українізація кораблів Балтійського флоту] / В. Пилипенко, Г. Савченко // Етнічна історія народів Європи : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2003. – **Вип. 14.** – С. 46–51. – Бібліогр. в кінці ст.

- 3221. Пиріг Р. Я.** Діяльність дипломатичної місії Німеччини в Україні з реалізації умов Брестського мирного договору (березень – квітень 1918 р.) / Р. Пиріг // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2018. – **Вип. 13.** – С. 66–75. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 3222. Пиріг Р. Я.** Центральна Рада й німецьке військове командування в Україні: проблеми взаємовідносин (лютий – квітень 1918 р.) / Р. Я. Пиріг // Український історичний журнал. – 2007. – **№ 2.** – С. 47–63. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3223. Пластун О. В. М. С.** Грушевський як організатор освіти в добу УЦР (березень 1917 – квітень 1918 р.) / О. В. Пластун // Барська земля Поділля: європейська спадщина та перспективи сталого розвитку : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. / Центр. соціокультур. проектування Міжнар. т-ва прав. людини [та ін.]. – Київ ; Бар, 2016. – С. 165–169. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3224. Погуляєв О. І.** Громадсько-політичний рух поляків Правобережної України у добу Української Центральної Ради (березень 1917 – квітень 1918 рр.) / О. І. Погуляєв // Історична панорама. [Серія]: Історія / Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці, 2014. – **Вип. 18.** – С. 7–20. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3225. Погуляєв О. І.** Єврейська національна меншина Правобережної України в добу Центральної Ради (березень 1917 – квітень 1918 р.) / О. Погуляєв // Волинські історичні записки : зб. наук. пр. / Житомир. держ. ун-т ім. Івана Франка. – Житомир, 2013. – **Т. 10.** – С. 89–94. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3226. Подковенко Т. О.** Законодавча діяльність Центральної Ради / Т. Подковенко // Актуальні проблеми правознавства : зб. наук. пр. юрид. ф-ту Тернопіл. нац. екон. ун-ту. – Тернопіль, 2001. – **Вип. 3.** – С. 122–129.
- 3227. Подковенко Т. О.** Права національних меншин і громадян УНР за часів української Центральної Ради / Т. О. Подковенко // Університетські наукові записки / Хмельниць. ун-т управління та права. – Хмельницький, 2006. – **№ 2.** – С. 35–40. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 3228. Подковенко Т. О.** Правовий статус національних меншин у політиці Української Центральної Ради / М. Кравчук // Актуальні проблеми правознавства : зб. наук. пр. юрид. ф-ту Тернопіл. нац. екон. ун-ту. – Тернопіль, 2016. – **Вип. 2.** – С. 29–33. ; Правозастосування: теорія, методологія та практика : зб. матеріалів Міжнар. юрид. наук.-практ. конф. "Актуальна юриспруденція", м. Київ, 13 квіт. 2017 р. : тези наук. доп. – Тернопіль, 2017. – С. 257–260. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3229. Позняков О.** Військова періодика в контексті історичних подій періоду Української Центральної Ради (1917–1918 рр.) / О. Позняков // Воєнна історія. – 2008. – **№ 1.** – С. 68–76. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3230. Поліщук М. А.** Діяльність Центральної Ради в питанні державотворення 1917–1918 рр., досягнення та прорахунки / М. А. Поліщук, М. О. Федоренко // Проблеми соціально-гуманітарних наук : матеріали Всеукр. студент. наук.-практ. конф., 7 груд. 2017 р. / НАН України, Півден. наук. центр [та ін.]. – Миколаїв, 2018. – С. 193–203. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3231. Попов В. Ж.** Самостійне працевлаштування переміщених осіб в українських містах упродовж 1917–1918 рр. / В. Ж. Попов // Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. Серія: Історія України. Українознавство: історичні та філософські науки. – Харків, 2015. – **Вип. 20.** – С. 50–53. – Бібліогр. в кінці ст.

- 3232. Потапенко М. В.** Громадсько-політичне життя поляків Наддніпрянської України у березні 1917 – квітні 1918 рр. : автореф. дис. ... канд. іст наук : 07.00.01 / М. В. Потапенко ; Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2011. – 20 с.
- 3233. Потапенко М. В.** Діяльність Міністерства Польських Справ УНР (січень-квітень 1918 року) / М. В. Потапенко // Література та культура Полісся : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2008. – **Вип. 41.** – С. 236–249. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3234. Потапенко М. В.** З'їзд представників міст Північної України (11–14 грудня 1917 р.) : [питання міського самоврядування] / М. В. Потапенко // Сіверщина в історії України : зб. наук. пр. / Нац. заповідник "Глухів" [та ін.]. – Київ ; Глухів, 2014. – **Вип. 7.** – С. 266–270. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3235. Потапенко М. В.** Польська національна освіта у Наддніпрянській Україні в добу Центральної Ради (березень 1917 – квітень 1918 рр.) / М. В. Потапенко // Література та культура Полісся : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2009. – **Вип. 56.** – С. 243–258. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3236. Потапенко М. В.** Польський демократичний рух у Наддніпрянській Україні (березень 1917 – квітень 1918 рр.) / М. В. Потапенко // Український історичний журнал. – 2010. – **№ 6.** -С. 90–105. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3237. Потапенко М. В.** Польський з'їзд на Чернігівщині у 1917 р. / М. Потапенко // Поляки в Ніжині: історія, культура, освіта. – Ніжин, 2012. – **Вип. 5.** – С. 38–46.
- 3238. Потапенко М. В.** Польські громадсько-політичні клуби Чернігівської губернії у 1917 році / Потапенко М. В. // Сіверщина в історії України : зб. наук. пр. / Нац. заповідник "Глухів" [та ін.]. – Київ ; Глухів, 2013. – **Вип. 6.** – С. 430–434. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3239. Потапенко М. В.** Польські політичні сили Наддніпрянської України у добу Центральної Ради (березень 1917 – квітень 1918 рр.) / М. В. Потапенко // Література та культура Полісся. Серія: Історичні науки : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2015. – **Вип. 79 (№ 3).** – С. 127–136. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3240. Потапов О. М.** Законодавчі зміни у сфері функціонування органів місцевого самоврядування за часів Тимчасового уряду / О. М. Потапов // Гуржіївські історичні читання : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького [та ін.]. – Черкаси, 2013. – **Вип. 6.** – С. 294–297. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3241. Потій Н. М.** Питання українізації початкових шкіл на Чернігівщині за часів Центральної Ради / Н. М. Потій // Історичні етюди : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т. – Дніпропетровськ, 2010. – **Вип. 2.** – С. 57–61. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3242. Правозастосування: теорія, методологія та практика :** зб. матеріалів Міжнар. юрид. наук.-практ. конф. "Актуальна юриспруденція", м. Київ, 13 квіт. 2017 р. : тези наук. доп. – Київ ; Тернопіль : ВПЦ "Екон. думка", 2017. – 313 с. – Бібліогр. в кінці ст.

Зі змісту: Правове регулювання зовнішньої політики та міжнародних відносин Української держави у добу Центральної Ради / *А. В. Баран.* – С. 145–148 ; Сільські самосуди на українських землях у 1917 р. / *М. М. Бедрій.* – С. 148–151 ; Прорахунки УЦР та їх причини / *Т. Р. Біляшевич.* – С. 155–156 ; Військове будівництво УЦР : основні етапи, особливості та прорахунки / *Н. Р. Бода.* – С. 157–160 ; Формування війська в Україні та Фінляндії травень 1917 – травень 1918 : порівняльний аналіз / *Д. Я. Бондаренко.* – С. 165–168 ; Військовий чинник у розбудові української

держави за Української Центральної Ради / *А. В. Василичук*. – С. 168–170 ; Представницька (законодавча) влада за доби Української Центральної Ради / *О. О. Вербицька*. – С. 170–173 ; Реформування судових та правоохоронних органів у період УЦР / *Б. С. Вишневський*. – С. 173–176 ; Значення, здобутки, причини поразки та історичний досвід УЦР для сучасного державотворення / *О. А. Вівчаренко*. – С. 177–180 ; Державотворча діяльність Української Центральної Ради / *В. Д. Гончаренко*. – С. 180–182 ; Побудова збройних сил у період Української Центральної Ради : ретроспективний аналіз / *Ю. Р. Грибовська*. – С. 182–184 ; Соціальна детермінанта діяльності Української Центральної Ради: партійно-політичний вимір / *А. В. Грубінко*. – С. 184–187 ; Православна церква в Україні напередодні революційних подій 1917 року / *О. М. Даценко*. – С. 188–190 ; Конституційно-правове положення глави уряду УНР в період правління Української Центральної Ради / *В. С. Кобрин*. – С. 197–199 ; Військовий чинник у розбудові Центральної Ради / *О. В. Ковальський*. – С. 199–202 ; Законотворчість УНР: механізми співпраці Української Центральної Ради та уряду / *О. Л. Копиленко, І. М. Мищак*. – С. 202–205 ; Державно-правові погляди Володимира Винниченка / *С. М. Кочмар*. – С. 205–206 ; Просторові доміанти діячів доби Української Центральної Ради / *В. М. Кравчук*. – С. 207–210 ; Українська Центральна Рада – фундамент українського державотворення ХХ ст.: історико-правовий досвід / *М. В. Кравчук*. – С. 210–220 ; Правове регулювання статусу української мови за часів Української Центральної Ради / *Х. А. Кучарська*. – С. 224–226 ; Зародження українського робітничого класу та оформлення трудових відносин у період Центральної Ради / *Т. М. Ляшенко*. – С. 227–230 ; Українська національна революція в оцінках Андрія Жука: період Української Центральної Ради / *А. М. Магурчак*. – С. 230–232 ; Розвиток вітчизняної освіти у період Української Центральної Ради / *І. І. Марціясь*. – С. 232–234 ; Загальнотеоретична характеристика Універсалів Української Центральної Ради / *Ю. І. Мороз*. – С. 235–239 ; Органи управління українською армією в період Центральної Ради / *А. О. Науменко*. – С. 239–242 ; Конституційні принципи здійснення судочинства в Українській Народній Республіці / *Я. В. Нестор*. – С. 243–246 ; Військовий чинник державного будівництва у період Української Центральної Ради / *М. М. Панейко*. – С. 246–250 ; Державницька концепція Михайла Грушевського та її реалізація в період Центральної Ради / *О. Й. Парнета*. – С. 251–254 ; Українські військові з'їзди – важливі першочергові заходи з українізації армії / *І. С. Печенюк*. – С. 254–257 ; Утворення Української Центральної Ради як віха в українському національно-державному відродженні / *В. О. Рум'янцев*. – С. 260–264 ; Корпус суддів Харківської, Київської та Одеської судових палат за часів Центральної Ради / *О. В. Середа*. – С. 270–272 ; Формування сучасної ідеології державотворення в контексті досвіду діяльності Української Центральної Ради / *О. М. Ситник*. – С. 272–275 ; Становлення та розвиток судової системи Української Народної Республіки періоду Центральної Ради / *Н. М. Сташків*. – С. 276–280 ; Відносини держави і церкви в добу Української Центральної Ради / *Т. С. Ткачук*. – С. 283–286 ; Земельне питання в політиці Української Центральної Ради: пошук оптимального шляху вирішення: (вибрані аспекти) / *В. З. Ухач*. – С. 290–293 ; Організаційно-правові засади розвитку освіти України в 1917–1918 рр. / *Н. І. Фігун*. – С. 293–296 ; Еволюція поглядів М. Грушевського на перспективу розвитку Української держави / *І. Р. Чайка*. – С. 301–304 ; Доктрини зовнішньополітичної діяльності Центральної Ради УНР / *О. В. Шкуратенко*. – С. 304–307 ; Суд і судочинство в УНР / *А. О. Якуніна, Ю. А. Дідух*. – С. 309–310.

3243. Притуляк П. П. До питання "вестернізації" України в добу Центральної Ради / П. П. Притуляк // Гуманітарні науки і сучасність : зб. наук. пр. / Київ. нац. торг.-екон. ун-т. – Київ, 2001. – С. 216–231.

3244. Приходько Л. Внесок Олександра Грушевського у розбудову бібліотечної справи Української Держави у 1917–1918 рр. / Л. Приходько // Бібліотечний вісник. – 2004. – № 4. – С. 23–30. – Бібліогр. в підрядк. прим.

- 3245. Прокопчук В. С.** Міністр УНР – виходець із Стріховець [М. М. Любинський] / В. С. Прокопчук // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2002. – **Т. 6.** – С. 559–564.
- 3246. Прудько В. О.** Активізація діяльності національно-культурних осередків Ніжинщини протягом весни-літа 1917 року / В. О. Прудько // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. / Чернігів. іст. музей ім. В. В. Тарновського [та ін.]. – Чернігів, 2011. – **Вип. 13.** – С. 156–159. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3247. Пулим О. В.** Політика Української Центральної Ради щодо національних меншин Української Народної Республіки / О. В. Пулим, О. О. Юрчук // Військово-науковий вісник / Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – Львів, 2008. – **Вип. 10.** – С. 131–141. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3248. Пшеничний Т. Ю.** Проблема національної безпеки в Україні наприкінці 1917 – на початку 1918 рр. крізь призму церковного чинника / Т. Пшеничний // Часопис української історії : зб. наук. ст. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2018. – **Вип. 37.** – С. 22–29. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3249. Радіо М.** Діяльність І. Шрага в період проголошення І Універсалу Центральної Ради / М. Радіо // Волинські історичні записки : зб. наук. пр. / Житомир. держ. ун-т ім. Івана Франка. – Житомир, 2009. – **Т. 2.** – С. 250–255. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3250. Ралдугіна Т. П.** Автографи Української революції : [альбом] / Т. П. Ралдугіна // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2007. – **Вип. 2.** – С. 226–235. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3251. Ралдугіна Т. П.** Українська Центральна Рада в документальній та іконографічній збірках Національного музею історії України / Т. П. Ралдугіна // Краєзнавство. – 2017. – **№ 1/2.** – С. 39–49 : іл. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 3252. Ратушна О. М.** Передумови і наслідки укладення Брестського мирного договору між УНР та державами Четвірного союзу / О. М. Ратушна, І. М. Стасюк // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2009. – **№ 652.** – С. 97–101. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3253. Рацілевич А. П.** Вплив I та II Універсалів Центральної Ради на розвиток українського національного руху на Волині / А. Рацілевич // Волинські історичні записки : зб. наук. пр. / Житомир. держ. ун-т ім. Івана Франка. – Житомир, 2011. – **Т. 11.** – С. 101–109. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3254. Рацілевич А. П.** Громадсько-політичне життя поляків Житомира, 1917 р. / А. П. Рацілевич // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2015. – **Вип. 97.** – С. 11–15. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3255. Рацілевич А. П.** Організаційне оформлення українського національного руху на Волині (березень-червень 1917 р.) / А. Рацілевич // Волинські історичні записки : зб. наук. пр. / Житомир. держ. ун-т ім. Івана Франка. – Житомир, 2010. – **Т. 4.** – С. 20–29. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3256. Рацілевич А. П.** Український національний рух на Волині напередодні проголошення III Універсалом Української Народної Республіки / А. П. Рацілевич // Волинські історичні записки : зб. наук. пр. / Житомир. держ. ун-т ім. Івана Франка. – Житомир, 2012. – **Т. 8.** – С. 82–90. – Бібліогр. в кінці ст.

3257. Рацілевич А. П. Український національний рух на Волині наприкінці ХІХ ст. – у листопаді 1917 р. (історіографія проблеми) / А. Рацілевич // Історичний журнал. – 2004. – № 3. – С. 83–89. – Бібліогр. в кінці ст.

3258. Ревегук В. Я. Полтавщина в перший рік Української революції: доба Центральної Ради (березень 1917 – квітень 1918 рр.) : монографія / В. Я. Ревегук. – Полтава : АСМІ, 2007. – 186 с., 8 арк. іл. – Бібліогр.: с. 176–185.

Зміст: Від автора. – С. 3 ; **Розд. 1.** Соціально-економічне становище Полтавщини напередодні революції. – С. 4–31 ; **Розд. 2.** Весна надій і сподівань. – С. 32–74 ; **Розд. 3.** Спекотне літо. – С. 75–107 ; **Розд. 4.** Тривожна осінь. – С. 108–130 ; **Розд. 5.** Перший прихід більшовиків з Росії. – С. 131–154 ; **Розд. 6.** Повернення Української Центральної Ради. – С. 155–175.

Примірник НБУВ з дарчим написом: "Національній бібліотеці України ім. В. Вернадського від автора. 25.03.2008 р."

3259. Ревегук В. Я. Початки національного культурно-освітнього відродження на Полтавщині (доба Центральної Ради) / В. Ревегук // Рідний край : наук.-публіцист. худож.-літ. альм. – Полтава, 2006. – № 2. – С. 90–98.

3260. Реєнт О. П. Українська Центральна Рада та діяльність її військових структур / О. П. Реєнт // Військове будівництво в Україні у ХХ столітті : історичний нарис, події, портрети / авт. кол.: О. І. Уткін (наук. керівник) [та ін.]. – Київ : Вид. дім. "Ін Юре", 2001. – Гл. 2, § 1. – С. 41–50.

3261. Реєнт О. П. Участь представників Центральної Ради в укладенні Брестського миру / О. П. Реєнт // Перша світова війна 1914–1918 рр. і Україна. Українські землі у центрі цивілізаційної кризи / упоряд. О. П. Реєнт. – Київ : Кліо, 2015. – С. 45–52.

3262. Резнік О. І. Історико-правовий аналіз українського законодавства у період правління Центральної Ради / О. І. Резнік // Митна справа. – 2014. – № 3, ч. 2. – С. 336–340. – Бібліогр. в кінці ст.

3263. Резніков В. В. Визвольні змагання на Сумщині в 1917 р. : [антибільшовиц. повстан. рух] / В. В. Резніков, М. І. Харламов // Грані. – 2014. – № 1. – С. 114–118. – Бібліогр. в кінці ст.

3264. Резніков В. В. Вільнокозачий рух на Слобожанщині в 1917 р. / В. В. Резніков // Каразінські читання. Історичні науки : тези доп. 68-ї Міжнар. наук. конф. (Харків, 25 квіт. 2015 р.) / Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – Харків, 2015. – С. 161–163.

3265. Резніков В. В. Селянський повстанський рух на Слобожанщині в період відновлення влади Центральної Ради (лютий – квітень 1918 р.) / В. Резніков // Дрогобицький краєзнавчий збірник / Дрогобиц. держ. пед. ун-т ім. Івана Франка [та ін.]. – Дрогобич, 2015. – Спец. вип. 2. – С. 60–66. – Бібліогр. в кінці ст.

3266. Рекрут В. П. Вплив антиукраїнських сил на діяльність Української Центральної Ради на території Поділля / В. П. Рекрут // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2009. – Т. 19. – С. 451–461. – Бібліогр. в кінці ст.

3267. Рекрут В. П. Нариси життя Гайсинщини. Українська революція (1917–1921 рр.): Події. Особи. Роздуми / В. П. Рекрут ; НАН України, Ін-т історії України, Вінниц. філ.

Центру дослідж. історії Поділля при Кам'янець-Поділ. нац. ун-ту ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Вінниця : ТОВ "Меркьюрі-Поділля", 2018.

Кн. 1 : Доба Української Центральної Ради (4 березня 1917 – 29 квітня 1918 рр.). – 420 с.

Зміст: Слово до читача. – С. 5–6 ; Передмова. – С. 7–10 ; **Ч. 1. Гайсинський повіт у період становлення Української Центральної Ради** ; Початок революції на Поділлі. – С. 11–31 ; Гайсинщина навесні 1917 року. – С. 31–62 ; Євреї в життєдіяльності міста та розвиток місцевої торгівлі. – С. 62–87 ; Становлення органів місцевої влади. – С. 87–122 ; Продовольчі проблеми Гайсинського повіту літа-осені 1917 р. – С. 123–145 ; Земельна реформа та її наслідки. – С. 145–204 ; **Ч. 2. Гайсинщина на етапі проголошення Української Народної Республіки та падіння Центральної Ради** ; Вибори до органів місцевого самоврядування та Установчих зборів. – С. 205–236 ; Заклади освіти міста у 1917 / 18 навчальному році. – С. 236–250 ; Відлуння жовтневого перевороту 1917 р. на Гайсинщині. – С. 250–292 ; Іноземні війська на території краю. – С. 292–326 ; Кризові явища в повсякденному житті гайсинчан навесні 1918 р. – С. 326–348 ; Падіння Центральної Ради. – С. 348–359 ; **Післямова**. – С. 360–363 ; Додатки. – С. 364–395 ; Показчик імен. – С. 396–419.

3268. Рибко О. С. Громадські організації Волинської губернії, як складова частина владної системи краю (березень – жовтень 1917 р.) / О. Рибко // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2013. – **Вип. 73**. – С. 23–25. – Бібліогр. в кінці ст.

3269. Рибко О. С. Діяльність німецької військової адміністрації на Волині 1918 року / О. С. Рибко // Науковий вісник Волинського національного університету ім. Лесі Українки. Серія: Історичні науки. – Луцьк, 2010. – **№ 22**. – С. 76–80. – Бібліогр. в кінці ст.

3270. Рибко О. С. Політична культура міського населення Волинської губернії на початковому етапі Української революції (1917 р.) / О. С. Рибко // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. / Рівн. держ. гуманітар. ун-т. – Рівне, 2013. – **Вип. 24**. – С. 152–157. – Бібліогр. в кінці ст.

3271. Рибко О. С. Православна Церква на Волині в процесі суспільних перетворень початкового етапу Української революції (1917 рік) / О. С. Рибко // Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія: Історичне релігієзнавство. – Острог, 2013. – **Вип. 8**. – С. 132–140. – Бібліогр. в кінці ст.

3272. Рибко О. С. Революційні трансформації в системі місцевої влади та самоврядування Волинської губернії 1917 року / О. Рибко // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2013. – **Вип. 75**. – С. 60–62. – Бібліогр. в кінці ст.

3273. Романцов В. М. Демократичні перетворення в Маріуполі на початку революції 1917 р. / В. М. Романцов // Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Історія, політологія. – Маріуполь, 2015. – **Вип. 12**. – С. 88–95.

3274. Романцов В. М. Етнополітичні процеси початку демократичної революції 1917 р. в Маріуполі / В. Романцов // Травневі студії : історія, політологія, міжнародні відносини : зб. тез [Всеукр. наук. інтернет-конф. до 25-річчя незалежності України], 20 трав. 2016 р. / Донец. нац. ун-т, Іст. ф-т. – Вінниця, 2016. – С. 30–33.

3275. Романцов В. М. Суспільні процеси в Маріупольському повіті на початку революції (весна 1917 р.) / В. Романцов // Схід. – Маріуполь, 2015. – **№ 3**. – С. 64–67. – Бібліогр. в кінці ст.

- 3276. Романцова Н. І.** Науково-публіцистичні праці М. Грушевського доби Української Центральної ради: історіографічний погляд на проблему / Н. І. Романцова // Історичні і політологічні дослідження. – 2013. – № 4. – С. 16–22. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3277. Романчук О. К.** Берестейський мир: до 95-ліття підписання Мирного договору / О. Романчук // Універсум. – 2013. – № 1/2. – С. 32–40.
- 3278. Романько В. І.** Ранній період творчості Володимира Сосюри (1917–1918 рр.) / В. І. Романько // Грані історії : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Держ. вищий навч. заклад "Донбаський державний педагогічний університет" [та ін.]. – Бахмут, 2018. – Спец. вип. – С. 322–326. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3279. Ромащенко В. В.** Протистояння автономістів-федералістів та самостійників за вплив на українське вояцтво (березень – травень 1917 р.) / В. В. Ромащенко // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2009. – Т. 13. – С. 413–418.
- 3280. Ромащенко В. В.** Український військовий рух на початковому етапі державотворчої діяльності Центральної Ради (березень – квітень 1917 р.) / В. В. Ромащенко // Вісник Черкаського університету. Серія: Історичні науки. – Черкаси, 2008. – Вип. 133/134. – С. 105–109. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3281. Ростовська О. В.** Ніжинська вища школа в період демократичних процесів 1917 року / О. В. Ростовська // Література та культура Полісся : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2006. – Вип. 32. – С. 112–115. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3282. Рубан А. М.** С. Грушевський в роки Української революції (1917–1918 рр.) / А. Рубан // Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія: Історичні науки. – Острог, 2013. – Вип. 21. – С. 199–203. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3283. Рудий Г. Я.** Київська періодична преса, 1917–1918 рр. як джерело з історії Української Центральної Ради / Г. Рудий // Україна ХХ століття: культура, ідеологія, політика : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2014. – Вип. 19. – С. 272–284. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3284. Рудий Г. Я.** Періодика доби Центральної Ради як джерело вивчення громадського руху за відродження української мови / Г. Я. Рудий // Історія України: маловідомі імена, події, факти : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2003. – Вип. 22/23. – С. 214–225.
- 3285. Рудько С.** Кримська операція військ Центральної Ради / С. Рудько // Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія: Історичні науки. – Острог, 2011. – Вип. 17. – С. 134–148. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3286. Руккас А. О.** Українське військо доби Центральної Ради (березень 1917 – квітень 1918 рр.) / А. Руккас, В. Лободаєв // Історія українського війська / авт. кол.: М. Відейко [та ін.]. – Харків : Клуб сімейн. дозвілля, 2016. – Розд. 9, [§ 1]. – С. 288–307 : іл.
- 3287. Рум'янець В. О.** Виникнення Центральної Ради та її перетворення на орган самоврядування України / В. О. Рум'янець // Актуальні проблеми державного управління : зб. наук. пр. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Харків. регіон. ін-т держ. упр. – Харків, 2002. – № 3. – С. 26–34.

- 3288. Рум'янцев В. О.** Історичні та етнополітичні витоки Української Народної Республіки : [доба Центральної Ради] / В. Рум'янцев // Право України. – 2017. – № 11. – С. 40–47. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3289. Рум'янцев В. О.** Конституція Української Народної Республіки, 29 квітня 1918 року / В. О. Рум'янцев // Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. Серія: Право. – Харків, 2011. – Вип. 10. – С. 57–61. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3290. Рум'янцев В. О.** Конституція УНР 1918 року – важливий крок у розвитку конституційного законодавства України / В. О. Рум'янцев, Д. В. Лученко // Державне будівництво та місцеве самоврядування : зб. наук. пр. / Нац. акад. правових наук України [та ін.]. – Харків, 2006. – Вип. 11. – С. 165–174.
- 3291. Рум'янцев В. О.** Лютнева революція 1917 року і створення Українського парламенту – Центральної Ради (до 90-річчя створення Центральної Ради) / В. Рум'янцев // Вісник Академії правових наук України : зб. наук. пр. – Харків, 2007. – № 1. – С. 101–108.
- 3292. Рум'янцев В. О.** Структура, організаційні та правові форми діяльності Української Центральної Ради / В. О. Рум'янцев // Вісник Національної академії правових наук України : зб. наук. пр. – Харків, 2017. – № 2. – С. 16–26 ; Публічне право. – 2017. – № 2. – С. 236–244. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3293. Рум'янцев В. О.** Судова система в Україні за часів Центральної Ради / В. О. Рум'янцев // Проблеми законності : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. – Харків, 2001. – Вип. 50. – С. 19–27.
- 3294. Рум'янцев В. О.** Третій Універсал Центральної Ради – курс на побудову української держави / В. Рум'янцев // Вісник Академії правових наук України : зб. наук. пр. – Харків, 2007. – № 4. – С. 93–100.
- 3295. Рум'янцев В. О.** Утворення Української Народної Республіки (до 100-річчя Третього Універсалу) / В. О. Рум'янцев // Вісник Національної академії правових наук України : зб. наук. пр. – Харків, 2017. – № 3. – С. 51–60. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3296. Рум'янцев В. О.** Утворення Української Центральної Ради – важлива віха в українському національно-державному відродженні / В. О. Рум'янцев // Вісник Національної академії правових наук України : зб. наук. пр. – Харків, 2017. – № 1. – С. 47–57. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3297. Рум'янцев В. О.** Утворення Української Центральної Ради та формування її представницького складу / В. О. Рум'янцев // Право України. – 2017. – № 3. – С. 11–19. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3298. Рум'янцев В. О.** Формування представницького складу Центральної Ради / В. О. Рум'янцев // Право і безпека. – 2017. – № 1. – С. 6–12. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3299. Рум'янцев В. О.** Четвертий Універсал Центральної Ради – спроба здобуття незалежності (до 90-річчя прийняття Четвертого Універсалу) / В. Рум'янцев // Вісник Академії правових наук України : зб. наук. пр. – Харків, 2008. – № 1. – С. 98–110.
- 3300. Савченко Г. П.** Аграрне питання в контексті розвитку українського руху в Російській армії (березень-травень 1917 р.) / Г. П. Савченко // Проблеми історії України XIX – початку XX ст. : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2011. – Вип. 18. – С. 285–293. – Бібліогр. в кінці ст.

- 3301. Савченко Г. П.** Діяльність Організаційного Українського Військового Комітету по створенню національних військових формувань у 1917 році / Г. Савченко // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2001. – **Вип. 57.** – С. 30–33.
- 3302. Савченко Г. П.** Етнічні межі автономної України очима військовиків українців російської армії (березень – листопад 1917 року) / Г. Савченко // Етнічна історія народів Європи : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т. ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2001. – **Вип. 12.** – С. 93–96. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3303. Савченко Г. П.** З історії створення Організаційного Українського Військового Комітету в Києві в 1917 році / Г. П. Савченко // Історія України: маловідомі імена, події, факти : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2001. – **Вип. 13.** – С. 245–261. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3304. Савченко Г. П.** Зародження українського руху в харківському гарнізоні (березень–квітень 1917 р.) / Г. Савченко // Етнічна історія народів Європи : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т. ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2010. – **Вип. 33.** – С. 141–147. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3305. Савченко Г. П.** Засідання круглого столу "Уряди Української Центральної Ради" : [до 90-ліття діяльності УЦР] / Г. П. Савченко, М. А. Боровик // Історичний журнал. – 2008. – **№ 3.** – С. 125–127.
- 3306. Савченко Г. П.** Матеріальне забезпечення 34-го армійського корпусу в період його українізації (липень – листопад 1917 р.) / Г. Савченко // Етнічна історія народів Європи : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т. ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2010. – **Вип. 32.** – С. 146–152. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3307. Савченко Г. П.** Польські військові формування як чинник розгортання українського руху в російській армії (березень – травень 1917 р.) / Г. Савченко // Етнічна історія народів Європи : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т. ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2001. – **Вип. 8.** – С. 85–89. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3308. Савченко Г. П.** Поповнення особового складу 34-го корпусу Російської армії на початку українізації з'єднання : [літо 1917 р.] / Г. Савченко // Етнічна історія народів Європи : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т. ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2011. – **Вип. 36.** – С. 16–21. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3309. Савченко Г. П.** Початки українського військового руху в 1917 році в контексті ідеї національної державності / Г. Савченко // Етнічна історія народів Європи : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т. ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2001. – **Вип. 9.** – С. 137–140.
- 3310. Савченко Г. П.** Продовольче постачання 34-го армійського корпусу в період його українізації (липень-листопад 1917 р.) / Г. П. Савченко // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2011. – **№ 44.** – С. 110–119. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3311. Савченко Г. П.** Створення міжнаціональних військових органів у російській армії в 1917 році / Г. П. Савченко // Історія України: маловідомі імена, події, факти : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ ; Донецьк, 2001. – **Вип. 19.** – С. 55–65. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3312. Савченко Г. П.** 34-й армійський корпус російської армії напередодні та на початку українізації (червень – липень 1917 р.) / Г. Савченко // Університет. – 2011. – **№ 2.** – С. 56–

3313. Савченко Г. П. Український рух у гарнізонах російської армії Кримського півострова у 1917 році / Г. Савченко // Крим в історичних реаліях України : матеріали наук. конф. до 50-річчя входження Криму до складу УРСР (19 лют., 2004 р., Київ) / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2004. – С. 170–198. – Бібліогр. в кінці ст.

3314. Савченко Г. П. Український рух у Сімферопольському гарнізоні російської армії в 1917 р. / Г. Савченко // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2012. – № 113. – С. 43–46. – Бібліогр. в кінці ст.

3315. Савченко Г. П. Участь 34-го корпусу російської армії П. Скоропадського в літньому наступі, 1917 р. / Г. Савченко // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2011. – Вип. 19. – С. 193–200.

3316. Савченко Г. П. Формування українських охотницьких частин у російській армії (весна 1917 р.) / Г. Савченко // Історичний журнал. – 2005. – № 3. – С. 14–22. – Бібліогр. в кінці ст.

3317. Савченко С. В. "Медовий місяць" революції: Екатеринославська єпархія в марте 1917 г. / С. В. Савченко // Історія торгівлі, податків та мита : зб. наук. пр. / Акад. мит. служби України [та ін.]. – Дніпро, 2016. – № 1/2. – С. 181–202. – Бібліогр. в підрядк. прим.

3318. Савчук К. Дмитро Ісаєвич – член Центральної Ради з Волині / К. Савчук // Минуле і сучасне Волині та Полісся. Ковель і Ковельщина в українській та європейській історії : наук. зб. / Волин. краєзнав. музей [та ін.]. – Ковель, 2018. – Вип. 65. – С. 282–287. – Бібліогр. в кінці ст.

3319. Салата Г. В. Аграрна політика М. С. Грушевського на чолі Центральної Ради Української Народної Республіки / Г. В. Салата, Т. В. Данилова, А. Ю. Верменко // Феномен Михайла Грушевського як державного діяча, науковця, громадянина: (до 150-річчя від дня народж.) : зб. наук. пр. : (за матеріалами Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 19 трав. 2016 р.) / Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України [та ін.]. – Київ, 2016. – С. 45–47.

3320. Салата Г. В. Аграрне питання Української Народної Республіки доби Центральної Ради (1917–1918 рр.): до історіографії проблеми / Г. В. Салата // Історія української науки на межі тисячоліть : зб. наук. пр. / Акад. наук вищої школи України [та ін.]. – Київ, 2006. – Вип. 26. – С. 161–173.

3321. Салата Г. В. Асиметрія інформації у вирішенні земельного питання доби Центральної Ради (1917–1918 рр.): історична ретроспектива / Г. В. Салата // Молодий вчений. – 2016. – № 12. – С. 98–102.

3322. Салата Г. В. Асиметрія історіографії аграрної політики Центральної Ради УНР (1917–1918 рр.) : монографія / Г. В. Салата ; Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. – Київ : МВЦ "Медінформ", 2016. – 188 с. : іл., фот.

3323. Салата Г. В. Інформаційна асиметрія у вирішенні земельного питання доби Центральної Ради УНР (1917–1918 рр.): нотатки до історіографії / Г. В. Салата // Суспільні науки: проблеми та досягнення сучасного наукового дослідження : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 2–3 груд. 2016 р.). – Одеса, 2016. – С. 24–28.

- 3324. Салата Г. В.** Соціально-економічний напрям діаспорної історіографії про вирішення аграрного питання доби Центральної Ради УНР (1917–1918 рр.): штрихи до історіографії проблеми / Г. В. Салата // Історія української науки на межі тисячоліть : зб. наук. пр. / Акад. наук вищої школи України [та ін.]. – Київ, 2009. – **Вип. 39.** – С. 172–180.
- 3325. Сацький П. В.** Безпекові аспекти відносин УНР із Німеччиною й Австро-Угорщиною у березні – квітні, 1918 р. / П. В. Сацький // Стратегії зовнішньої та безпекової політики провідних міжнародних акторів: зб. наук. пр. / Держ. установа "Інститут всесвітньої історії НАН України". – Київ, 2017. – С. 129–137. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3326. Сацький П. В.** Механізми взаємодії церковних і самоврядних інституцій у процесі державотворення Української Народної Республіки, 1917–1918 рр. : [с. Гармаки Поділ. губернії в листопаді 1917 – квітні 1918 рр.] / П. Сацький // Державотворення і помісність церкви: історичні процеси та сучасні реалії : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. Волин. православ. богослов. акад. Укр. православ. церкви Київ. патріархату, 18 трав. 2017 р. – Луцьк, 2017. – С. 211–217. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3327. Сацький П. В.** Раднарком Радянської Росії і Генеральний Секретаріат УНР: боротьба за легітимність / П. В. Сацький // Література та культура Полісся. Серія: Історичні науки : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2013. – **Вип. 73 (1).** – С. 80–91. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3328. Сацький П. В.** Українсько-румунські прикордонні відносини наприкінці 1917 – у 1918 рр. і роль російсько-румунського договору 5–9 березня 1918 р. / П. В. Сацький // Збірник наукових праць Науково-дослідного інституту українознавства. – Київ, 2007. – **Т. 15.** – С. 441–450.
- 3329. Северинюк В. М.** Питання української державності в публіцистичних творах Михайла Грушевського періоду Центральної Ради / В. М. Северинюк // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2012. – **Вип. 61.** – С. 128–133. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3330. Сегеда С. П.** Українська військова преса доби Центральної Ради і творення українського війська / С. П. Сегеда // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2009. – **№ 21.** – С. 36–43. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3331. Седляр А. В.** Вибори до Житомирської міської думи 1917 р. / Анатолій Седляр // Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету ім. Володимира Винниченка. Серія: Історичні науки. – Кіровоград, 2015. – **Вип. 22.** – С. 166–171. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3332. Седляр А. В.** Діяльність Житомирської Ради об'єднаних громадських організацій та її Виконавчого комітету (1917 р.) / Анатолій Седляр // Гуржіївські історичні читання : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького [та ін.]. – Черкаси, 2013. – **Вип. 6.** – С. 297–300. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3333. Седляр А. В.** Організаційно-правова основа діяльності громадських організацій Житомира (1917 р.) / Анатолій Седляр // Волинські історичні записки : зб. наук. пр. / Житомир. держ. ун-т ім. Івана Франка. – Житомир, 2013. – **Т. 11.** – С. 13–18. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3334. Семенова А. М.** Українізація нижчої ланки освіти на Кам'янецьчині доби Центральної Ради в контексті діяльності О. Пащенко / Семенова А. М. // Хмельницькі

краєзнавчі студії : наук.-краєзнав. зб. / НАН України, Ін-т історії України, Центр дослідж. історії Поділля [та ін.]. – Хмельницький, 2019. – **Вип. 19.** – С. 195–198. – Бібліогр. в кінці ст.

3335. Семенюк В. В. Особливості втілення християнських засад у положеннях Універсалів Центральної Ради УНР та Конституції УНР / В. В. Семенюк // Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького. – Івано-Франківськ, 2012. – **Вип. 5.** – С. 67–72. – Бібліогр. в кінці ст.

3336. Сергєєва С. М. Участь чернігівців у роботі Української Центральної Ради / С. М. Сергєєва // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. / Чернігів. іст. музей ім. В. В. Тарновського [та ін.]. – Чернігів, 2015. – **Вип. 16.** – С. 164–169. – Бібліогр. в кінці ст.

3337. Сергєєва С. М. Чернігівщина часів Української Народної Республіки (листопад 1917 р. – квітень 1918 р.) / С. М. Сергєєва // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. / Чернігів. іст. музей ім. В. В. Тарновського [та ін.]. – Чернігів, 2004. – **Вип. 4.** – С. 47–61. – Бібліогр. в кінці ст.

3338. Серєда А. М. Розвиток конституційного законодавства в Українській Народній Республіці / А. М. Серєда // Вісник Запорізького національного університету. Серія: Юридичні науки. – Запоріжжя, 2006. – **№ 1.** – С. 12–17.

3339. Серєда А. М. Становлення та розвиток фінансової системи за доби Центральної Ради / А. М. Серєда // Вісник Запорізького національного університету. Серія: Юридичні науки. – Запоріжжя, 2009. – **№ 2.** – С. 21–27.

3340. Сидоренко Н. "Відродження душі народу": національно-патріотична проблематика української регіональної преси 1917 року / Н. Сидоренко // Образ : наук. зб. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т журналістики. – Київ, 2017. – **Вип. 3.** – С. 7–15. – Бібліогр. в кінці ст.

3341. Силка О. З. Нормативно-правове забезпечення діяльності сільського просвітницького товариства у 1917 р. (на прикладі товариства "Кобзар") [на Черкащині] / О. З. Силка // Вісник Черкаського університету. Серія: Історичні науки. – Черкаси, 2015. – **№ 29.** – С. 118–122. – Бібліогр. в кінці ст.

3342. Ситнік В. П. Політична та військово-організаційна діяльність М. Міхновського за доби Центральної Ради / В. П. Ситнік // Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України. – Київ, 2003. – **№ 3.** – С. 134–143.

3343. Скальський В. В. Відображення революційних очікувань українців на національних губернських з'їздах 1917 – початку 1918 рр. / В. В. Скальський // Український історичний збірник / НАН України, Ін-т історії України, Рада молодих вчених. – Київ, 2007. – **Вип. 10.** – С. 128–138. – Бібліогр. в кінці ст.

3344. Скальський В. В. Влада та суспільство в Українській Народній Республіці (листопад 1917 – квітень 1918 рр.) / В. В. Скальський // Український історичний збірник / НАН України, Ін-т історії України, Рада молодих вчених. – Київ, 2009. – **Вип. 12.** – С. 167–175. – Бібліогр. в підрядк. прим.

3345. Скальський В. В. Губернські селянські з'їзди (1917 – початок 1918 рр.) / В. В. Скальський // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2008. – **№ 11.** – С. 54–62. – Бібліогр. в кінці ст.

- 3346. Скальський В. В.** Дворянин, попович та селянський син (штрихи до біографій загиблих під Крутами у січні 1918 року) / В. Скальський // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2011. – **Вип. 6.** – С. 389–408.
- 3347. Скальський В. В.** Залізнична катастрофа у Києві 18 (31) січня 1918 року : [преса про аварію на станції Київ-Пасажирський] / В. Скальський // Український історичний збірник / НАН України, Ін-т історії України, Рада молодих вчених. – Київ, 2017. – **Вип. 19.** – С. 450–455. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 3348. Скальський В. В.** Інституційний вимір постанов Українських національних губернських з'їздів 1917 р. / В. Скальський // Шевченківська весна : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів та молодих вчених, присвяч. 90-річчю Української революції 1917–1920 рр., [Київ, 1–4 берез 2007 р.] / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2007. – **Вип. 5, ч. 1:** Історія. – С. 51–54. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3349. Скальський В. В.** Молдавська національна громада в Україні періоду Центральної Ради (1917–1918 рр.) / В. Скальський // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. / Рівн. держ. гуманітар. ун-т. – Рівне, 2011. – **Вип. 22.** – С. 55–57. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3350. Скальський В. В.** Обговорення III Універсалу у Харківській міській думі (29 листопада та 2 грудня 1917 року) / В. В. Скальський // Український історичний збірник / НАН України, Ін-т історії України, Рада молодих вчених. – Київ, 2011. – **Вип. 14.** – С. 278–289. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 3351. Скальський В. В.** Образ подій Української революції 1917 р. в україномовній пресі Австро-Угорщини та США / В. Скальський // Український історичний збірник / НАН України, Ін-т історії, Рада молодих вчених. – Київ, 2010. – **Вип. 13, ч. 2.** – С. 178–192.
- 3352. Скальський В. В.** Образ Центральної Ради у свідомості селян на початковому етапі Української революції / В. В. Скальський // Український історичний журнал. – 2008. – **№ 1.** – С. 46–59. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3353. Скальський В. В.** Особовий склад Київської та Черкаської повітових народних рад / В. В. Скальський // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2012. – **Вип. 8.** – С. 256–275. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 3354. Скальський В. В.** Пилькевич Олександр. Про минуле Українського Генерального Військового Комітету і початок організації української армії (спроба історичних спогадів) / В. В. Скальський // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2013. – **Вип. 9.** – С. 306–319. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 3355. Скальський В. В.** Події у Синяві 9 березня 1918 р. / В. В. Скальський // Український історичний збірник / НАН України, Ін-т історії України, Рада молодих вчених. – Київ, 2013. – **Вип. 16.** – С. 429–435. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 3356. Скальський В. В.** Політичне життя польської громади в Україні під час Української революції (березень 1917 – квітень 1918 рр.) / В. В. Скальський // Український історичний збірник / НАН України, Ін-т історії України, Рада молодих вчених. – Київ, 2008. – **Вип. 11.** – С. 185–202. – Бібліогр. в кінці ст.

- 3357. Скальський В. В.** "Польська революція" в Україні 1917 р.: спроба концептуального окреслення / В. В. Скальський // Записки осередку Наукового товариства ім. Шевченка у Черкасах. – Черкаси, 2009. – Т. 2. – С. 85–91. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3358. Скальський В. В.** Селянські з'їзди Волинської губернії як складник Української революції (1917 р.) / В. В. Скальський // Літопис Волині : всеукр. наук. часопис. – Луцьк, 2008. – Ч. 4. – С. 78–82.
- 3359. Скальський В. В.** Українська Центральна Рада: місця пам'яті у сучасній Україні / В. Скальський // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2012. – Вип. 7. – С. 5–13. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3360. Скальський В. В.** Українська Центральна Рада: суспільні очікування та сприйняття (березень 1917 – квітень 1918 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / В. В. Скальський ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2011. – 20 с.
- 3361. Скальський В. В.** Універсали Центральної Ради як екстремуми революції: погляд С. О. Єфремова / В. В. Скальський // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2007. – Вип. 2. – С. 90–93. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3362. Слабченко Є. А.** Дипломатична історія України / Є. А. Слабченко ; упоряд. І. Матяш. – Київ : Кліо, 2016. – 496 с.
- Зі змісту:* Заява 22 січня 1917 року президента США Вільсона і українська справа. – С. 450–453 ; Українська Центральна Рада і Генеральний секретаріат України. – С. 453–455 ; Проголошення Української Народної Республіки (III Універсал 7/20 листопада 1917 року). – С. 455–456 ; Нотифікація проголошення Української Народної Республіки воюючим і нейтральним державам 11/24 грудня 1917 року. – С. 456–460 ; Угода між Генеральним секретаріатом та Чехословацькою Національною Радою про допомогу чехословацькому війську в Україні. – С. 460–465 ; Призначення генерала Табуї дипломатичним представником Франції в Україні 15/28 грудня 1917 року. – С. 465–466 ; Консул США Дуглас Дженкінс у Києві (грудень 1917 – 1918 рр.). – С. 466–469 ; Визнання Францією незалежної України 21 грудня 1917 року – 3 січня 1918. – С. 469–472 ; Визнання Великобританією України 23 грудня 1917- 5 січня 1918 року. – С. 472–474 ; Спільна дія Франції й Великобританії для визнання Сполученими Штатами Америки незалежної України. – С. 474–476 ; Проголошення суверенної Держави Українського Народу 22 січня 1918 року. – С. 476–477.
- 3363. Слюсаренко П. М.** Військовий міністр Української Народної Республіки 1918 р. Олександр Жуковський: маловідомі сторінки діяльності / П. М. Слюсаренко // Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України. – Київ, 2010. – № 4. – С. 134–142.
- 3364. Слюсаренко П. М.** Олександр Жуковський – військовий міністр Української Народної Республіки 1918 року: маловідомі сторінки діяльності / П. Слюсаренко // Воєнна історія. – 2011. – № 1. – С. 67–74. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3365. Сніда Є. О.** Фінансове та матеріальне забезпечення Катеринославської духовної семінарії в 1917 р. / Є. О. Сніда // Історія торгівлі, податків та мита : зб. наук. пр. / Акад. мит. служби України [та ін.]. – Дніпропетровськ, 2014. – Вип. 1. – С. 46–50.
- 3366. Сокур Л. А.** Пріоритети державної політики України у сфері діловодства за доби

Центральної Ради / Л. А. Сокур // Вісник Черкаського університету. Серія: Історичні науки. – Черкаси, 2010. – **Вип. 192.** – С. 60–65. – Бібліогр. в кінці ст.

3367. Солдатенко В. Ф. Берестейський договір: військова складова та її реалізація в Україні / В. Ф. Солдатенко // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2006. – **Вип. 7.** – С. 463–489. – Бібліогр. в кінці ст.

3368. Солдатенко В. Ф. Військовий чинник у боротьбі за політичну владу в Україні в 1917–1918 рр. / В. Ф. Солдатенко, Л. Г. Хало. – Київ : Позднішев, 2002. – 398 с. – Бібліогр.: с. 341–397.

Зміст: [Розд.] 1. Розстановка партійно-політичних сил та їх ставлення до військового чинника на початку Української революції. – С. 15–51 ; [Розд.] 2. Початок українізації армії – складова процесу національного державотворення в контексті політичного протиборства. – С. 51–83 ; [Розд.] 3. Наростання суперечностей всередині українського військового руху. Виступ полуботківців. – С. 84–142 ; [Розд.] 4. Військова політика і військове будівництво в Україні на етапі визрівання загальноросійської політичної кризи. – С. 143–160 ; [Розд.] 5. Боротьба за вибір варіанту суспільно-політичного розвитку в Україні восени 1917 р. Зростання ролі військового чинника. – С. 161–178 ; [Розд.] 6. Військово-політичний аспект конфлікту національної і соціальної революцій в Україні, початок громадянської війни. – С. 179–211 ; [Розд.] 7. Збройні сили на вирішальному етапі боротьби за політичну владу в Україні. – С. 212–251 ; **Заключення.** – С. 252–255 ; **Посилання.** – С. 256–295 ; **Додатки.** І. Дипломатичні і військові чинники політичного конфлікту між Центральною Радою і Раднаркомом (особистісно-документальний зріз). – С. 296–340 ; ІІ. Бібліографія праць з історії створення і функціонування Збройних Сил в Україні в 1917–1918 рр. – С. 341–397.

Рецензії: **Проданюк Ф. М.** [Рецензія] // Український історичний журнал. – 2003. – № 2. – С. 134–136.

3369. Солдатенко В. Ф. До історії українсько-російських взаємин 1917 – на початку 1918 рр. / В. Ф. Солдатенко // Пам'ять століть. – 2003. – **№ 6.** – С. 52–80.

3370. Солдатенко В. Ф. Крути: ще раз про історію, політику та кон'юнктуру / В. Ф. Солдатенко // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2005. – **Вип. 28.** – С. 87–105. – Бібліогр. в кінці ст.

3371. Солдатенко В. Ф. Надзвичайне повноважне посольство УНР до РСФРР навесні 1918 р. / В. Ф. Солдатенко // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2005. – **Вип. 5.** – С. 327–339.

3372. Солдатенко В. Ф. Перша дипломатична акція УНР – Берестейська угода / В. Ф. Солдатенко // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2002. – **Вип. 2.** – С. 248–263. – Бібліогр. в кінці ст.

3373. Солдатенко В. Ф. Революційні альтернативи 1917 року й Україна : монографія / В. Ф. Солдатенко, О. М. Любовець ; НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса. – Київ : Наук. думка, 2010. – 317, [4] с. – (Проект "Наукова книга").

Зміст: **Передмова.** – С. 3–6 ; **Розд. 1. Повалення самодержавства й оцінка суспільної перспективи в Україні ; ... з позицій теоретичної абстракції.** – С. 7–28 ; ... з урахуванням політичних реалій. – С. 29–39 ; **Примітки.** – С. 39–41 ; **Розд. 2. Обґрунтування політичних платформ ; ... демократично-ліберальних трансформацій.** – С. 42–62 ; ... національно-державного відродження. – С. 62–77 ; ... радикально-соціалістичного перевороту. – С. 77–92 ; **Примітки.** – С. 92–96 ; **Розд. 3.**

Перша перевірка практикою ; ... курсу Тимчасового уряду. – С. 97–112 ; ... автономістсько-федералістського курсу Центральної Ради. – С. 113–138 ; ... тактики більшовиків. – С. 138–150 ; Примітки. – С. 150–153 ; **Розд. 4. Випробування суспільною кризою життєспроможності** ; ... табору еволюціоністів і консерваторів. – С. 154–183 ; ... міцності національно-визвольних здобутків. – С. 183–203 ; ... можливостей радикальних революційних сил. – С. 204–220 ; Примітки. – С. 220–225 ; **Розд. 5. На вирішальному рубежі** ; ... захисту поваленого режиму. – С. 226–244 ; ... реалізації ідей національного народоправства. – С. 244–261 ; ... прориву до соціалістичного варіанта суспільного ладу. – С. 262–285 ; Примітки. – С. 285–291 ; **Розд. 6. Конфлікт революцій** ; ... як початок громадянської війни. – С. 292–303 ; ... як джерело нових альтернатив. – С. 304–313 ; Примітки. – С. 314–315 ; **Післямова**. – С. 316–318.

3374. Солдатенко В. Ф. Третій універсал Центральної Ради і плани федеративного переустрою Росії / В. Ф. Солдатенко // Український історичний журнал. – 2003. – № 4. – С. 3–10.

3375. Солдатенко В. Ф. Україна: 1917 рік / В. Ф. Солдатенко. – Київ : Кріон, 2012. – 211 с. : іл.

Зміст: Вступ. Доба революційних потрясінь. – С. 3–4 ; **Гл. 1. Велика війна наблизила революцію:** 1. Невідворотність катастрофи. – С. 5–6 ; 2. На краю економічної прірви. – С. 7–8 ; 3. На чийх плечах тягар війни?. – С. 9–10 ; 4. "Миру і хліба!". – С. 10–11 ; 5. Знову на барикади. – С. 11–12 ; **Гл. 2. Лютневий вітер:** 1. "Волинці". – С. 13–14 ; 2. Смертельно хворого суспільства не врятувати. – С. 14–16 ; 3. Зречення. – С. 17–18 ; 4. Революція і масонство. – С. 18–19 ; 5. Українське відлуння. – С. 20–23 ; 6. "Вибух" демократії. – С. 24–25 ; 7. Альтернативи. – С. 25–28 ; **Гл. 3. Пробудження нації:** 1. Створення Української Центральної Ради. – С. 29–30 ; 2. Михайло Грушевський – вчений і політик. – С. 31–35 ; 3. Українські політичні партії. – С. 36–38 ; 4. "Велика хвиля настала". – С. 39–40 ; 5. Клуб імені П. Полуботка. – С. 40–42 ; **Гл. 4. Платформа Української революції:** 1. Момент принципового вибору. – С. 43–44 ; 2. Якої автономії і федерації прагне Україна. – С. 45–47 ; 3. Чому не самостійність?. – С. 48–50 ; 4. "Від гір Карпатських до гори Кавказької". – С. 51–52 ; 5. Загальнонаціональний форум. – С. 52–56 ; **Гл. 5. Політичний романтизм весняної революційної повені:** 1. "Україна не тільки для українців". – С. 57–61 ; 2. Богданівський полк. – С. 62–64 ; 3. Автономісти-федералісти. – С. 65–66 ; 4. Самостійники. – С. 67–69 ; 5. Більшовики: конкуренти чи супротивники?. – С. 70–72 ; 6. Київ: наймасштабніша опозиція ленінському курсу. – С. 73–75 ; 7. Вороги Української революції. – С. 76–78 ; **Гл. 6. Автономістсько-федералістським курсом:** 1. "І хведеративна". – С. 79–80 ; 2. За правдою до Петрограда. – С. 80–81 ; 3. Позиція провідників і мас: всеукраїнські з'їзди. – С. 82–83 ; 4. Як готувався Перший Універсал?. – С. 83–84 ; 5. "Хай буде Україна вільною". – С. 84–86 ; 6. Реакція на проголошення автономії України. – С. 87–90 ; **Гл. 7. Генеральний Секретаріат:** 1. Створення національного уряду. – С. 91–93 ; 2. Володимир Винниченко – художник і політик. – С. 94–98 ; 3. Мета – відродження нації. – С. 99–100 ; 4. Тимчасовий уряд поспішає залагодити конфлікт. – С. 100–102 ; 5. Російська делегація в Києві. – С. 103–104 ; 6. Неоднозначний результат переговорів. – С. 105–106 ; **Гл. 8. Визрівання нової кризи:** 1. Виступ полуботківців. – С. 107–109 ; 2. Розстріл богданівців. – С. 110–112 ; 3. Центральна Рада перетворюється на крайовий орган. – С. 113–114 ; 4. Робітничий з'їзд. – С. 115–117 ; 5. "Статут вищого управління Країною". – С. 118–119 ; 6. Нові розчарування. – С. 119–121 ; 7. Ставлення до Інструкції. – С. 121–122 ; 8. Перша урядова криза. – С. 122–123 ; 9. Дмитро Дорошенко – історик і політик. – С. 124–125 ; 10. Прем'єрство, якого не сталося. – С. 126–128 ; 11. Культурне життя. – С. 129–134 ; **Гл. 9. Кульмінація соціального й національного протистояння:** 1. "Ні" – генеральській авантюрі. – С. 135–138 ; 2. Вимоги передачі влади Радам. – С. 139–140 ; 3. Головна соціальна опора нової революції. – С. 141–144 ; 4. Радикалізація масових настроїв. – С. 145–146 ; 5. Національно-визвольний потенціал: З'їзд

народів. – С. 147–149 ; 6. Нове збурення пристрастей. – С. 150–152 ; **Гл. 10. Жовтнева буря:** 1. Революційний вибух в Петрограді. – С. 153–154 ; 2. Другий Всеросійський з'їзд Рад. – С. 155–156 ; 3. Посланці України в Петрограді. – С. 157–158 ; 4. Реакція пролетарського Донбасу. – С. 159–160 ; 5. Лівобережжя і Південь. – С. 161–163 ; 6. Київ: час історичного вибору. – С. 164–166 ; 7. Жовтнєве збурення в Києві. – С. 167–168 ; 8. Вінницьке повстання. – С. 169–170 ; 9. Перипетії на фронті. – С. 170–171 ; 10. Селянські настрої. – С. 171–172 ; **Гл. 11. Створення української держави:** 1. Проблема владної ініціативи. – С. 173–174 ; 2. Проголошення Української Народної Республіки. – С. 175–176 ; 3. "Роз'яснення Універсалу". – С. 177–178 ; 4. Плани переустрою Росії. – С. 179–180 ; 5. Складність вибору суспільного курсу. – С. 180–181 ; 6. Освітньо-духовна сфера. – С. 181–182 ; 7. Західна Україна також активізується. – С. 183–184 ; **Гл. 12. Конфлікт революцій:** 1. Зародження напруження. Оформлення позиції української сторони. – С. 185–186 ; 2. Більшовицькі підходи. – С. 187–189 ; 3. Зіткнення інтересів. Проба військових сил. – С. 190–191 ; 4. Ультиматум РНК. – С. 192–193 ; 5. Відповідь Центральної Ради. – С. 194–195 ; 6. Київський з'їзд Рад. – С. 196–197 ; 7. Харківський з'їзд Рад. – С. 198–200 ; 8. Переговорна безвихідь. – С. 201–204 ; **Заключення.** – С. 205 ; **Коротка бібліографія.** – С. 206–208 ; Ілюстрації. – С. 209–211.

Текст книжки ілюстровано численними рідкісними світлинами доби Української революції.

3376. Солдатенко В. Ф. Українська революція й пошук зовнішньополітичних орієнтацій УНР [1917 р.] / В. Ф. Солдатенко // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2003. – **Вип. 3.** – С. 369–379 ; Україна в Європі: контекст міжнародних відносин / НАН України, Ін-т європ. дослідж. – Київ, 2011. – **Ч. 3, § 2.** – С. 234–250.

3377. Солдатенко В. Ф. Українські партії революційної доби і формування національно-політичної ідентичності громадян (1917–1918 рр.) / В. Ф. Солдатенко // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2015. – **Вип. 99.** – С. 7–21. – Бібліогр. в кінці ст.

3378. Соловйова В. В. Політика Центральної Ради щодо прилучення деяких українських етнічних територій до УНР / В. В. Соловйова // Проблеми історії України XIX – початку XX ст. : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2008. – **Вип. 14.** – С. 180–188. – Бібліогр. в кінці ст.

3379. Сорока Ю. В. Бій під Крутами / Ю. В. Сорока. – Харків : Фоліо, 2015. – 63 с. – (Патріотична бібліотека). – Те саме. – Харків : Фоліо, 2017. – 63 с. – (Патріотична бібліотека)

3380. Соціальні конфлікти та повсякденне життя революційного суспільства 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України ; голов. ред. В. Ф. Верстюк. – Київ, 2014. – 327 с. – Бібліогр. в підрядк. прим.

Зі змісту: Наростання соціального екстремізму і занепад інституту влади в Україні в другій половині 1917 року / В. Ф. Верстюк. – С. 76–110 ; Діяльність УЦР в контексті соціальних конфліктів революційного суспільства / О. Б. Кудлай. – С. 111–136.

3381. Срібняк І. В. На службі II-му Райху і Україні: організаційно-освітня діяльність вояків-українців 1-го Запорізького ім. Тараса Шевченка полку на Підляшші (1917 – початок 1918 рр.) / І. В. Срібняк // Гуржіївські історичні читання : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького [та ін.]. – Черкаси, 2017. – **Вип. 12.** – С. 138–144. – Бібліогр. в кінці ст.

- 3382. Стамбол І. І.** Участь [І. Л. Липи] у розбудові органів державної влади УЦР та УНР / І. І. Стамбол // Іван Львович Липа в українському національному русі: лікар, письменник, тарасівець / І. І. Стамбол ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ ; Одеса, 2017. – **Розд. 3, § 3.** – С. 165–172.
- 3383. Старицька-Черняхівська Л. М.** Пам'яті юнаків-героїв, замордованих під Крутами : з публ. минулого / Л. М. Старицька-Черняхівська // Історичний календар : щорічник / Міжнар. іст. клуб. – Київ, 2003. – **Вип. 9.** – С. 83–85. – Передрук з газ.: Нова Рада. – 1918. – 24 берез.
- 3384. Старовойтенко І. М.** Джерела до історії Української революції: листи Сергія Єфремова до Євгена Чикаленка. 1917 рік / І. М. Старовойтенко // Сумський історико-архівний журнал. – 2009. – **№ 6/7.** – С. 65–78. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3385. Старовойтенко І. М.** Ідеї відродження Української православної церкви в національному руслі на єпархіальних з'їздах, 1917–1918 рр. / І. Старовойтенко // Історія релігій в Україні : пр. XIII-ї Міжнар. наук. конф. (Львів, 20–22 трав. 2003 р.) / Ін-т релігієзнавства [та ін.]. – Львів, 2003. – **Кн. 1.** – С. 538–544.
- 3386. Старух О. В.** Польські політичні партії і організації та самовизначення України за доби Центральної Ради / О. Старух // Українська історична наука на порозі XXI століття : Міжнар. наук. конгр., Чернівці, 16–18 трав. 2000 р. : доп. і повідомл. / Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича [та ін.]. – Чернівці, 2001. – **Т. 2.** – С. 237–242.
- 3387. Старух О. В.** Соціально-демографічна ситуація в Україні та вибори до міських дум та Установчих зборів (1917 – початок 1918 рр.) / О. В. Старух // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2001. – **Вип. 10.** – С. 92–99. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3388. Стахів Л. С.** Питання організації національного профспілкового руху на I Всеукраїнському робітничому з'їзді (липень 1917 р.) / Л. С. Стахів // Вісник Дніпропетровського університету. Серія: Історія та археологія. – Дніпропетровськ, 2001. – **Вип. 9.** – С. 118–120. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3389. Стельмах Ю. І.** Діяльність українських політичних партій в армії весною 1917 р. / Ю. І. Стельмах // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2007. – **№ 584.** – С. 70–73. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3390. Стельмах Ю. І.** Початок демократизації російської армії після повалення самодержавства (на матеріалах Південно-Західного і VIII армії Румунського фронтів) / Ю. І. Стельмах // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2008. – **№ 612.** – С. 60–64. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3391. Стопчак М. В.** Кримський похід армії УНР, 1918 р. в оцінці української історіографії / М. Стопчак // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія: Історія, економіка, філософія. – Київ, 2012. – **Вип. 17.** – С. 241–252. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3392. Сторчаус В. С.** Вибори до Українських Установчих зборів за доби Центральної Ради (грудень 1917 – поч. 1918 рр.) / В. Сторчаус // Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету ім. Володимира Винниченка. Серія: Історичні науки. – Кіровоград, 2008. – **Вип. 11.** – С. 59–65. – Бібліогр. в кінці ст.

3393. Сторчаус В. С. Проблема українського парламентаризму доби Української Центральної Ради на сторінках періодичної преси (березень 1917 – квітень 1918 рр.) / В. С. Сторчаус // Література та культура Полісся : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2011. – **Вип. 63**. – С. 116–127. – Бібліогр. в кінці ст.

3394. Сторчаус В. С. Роль фракцій в діяльності Української Центральної Ради / В. С. Сторчаус // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2007. – **№ 584**. – С. 84–89. – Бібліогр. в кінці ст.

3395. Стрілець В. В. Питання політичного статусу України в ідеології Української партії соціалістів-федералістів за доби Центральної ради (березень 1917 – квітень 1918 рр.) / В. В. Стрілець // Науковий вісник Одеського національного економічного університету. – Одеса, 2014. – **№ 6**. – С. 214–225. – Бібліогр. в кінці ст.

3396. Стрілець В. В. Підходи Української партії соціалістів-федералістів до державного статусу України за часів Центральної Ради (березень 1917 – квітень 1918 рр.) / В. В. Стрілець // Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. Серія: Історія України. – Харків, 2001. – **№ 504, вип. 4**. – С. 150–155.

3397. Стрілець В. В. Становлення Української радикально-демократичної партії – Української партії соціалістів-федералістів (березень – червень 1917 року) / В. В. Стрілець // Україна ХХ століття: культура, ідеологія, політика : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2002. – **Вип. 6**. – С. 110–117. – Бібліогр. в кінці ст.

3398. Стрілець В. В. Українська радикально-демократична партія: витоки, ідеологія, організація, діяльність (кінець ХІХ століття – 1939 рік) / В. В. Стрілець ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ : Київ. ун-т, 2002. – 361 с. – Бібліогр.: с. 297–359.

Зі змісту: **Розд. 3.** Трансформація Товариства українських поступовців в Українську партію соціалістів-федералістів (березень – червень 1917 р.). – С. 75–139 ; **Розд. 4.** Соціалісти-федералісти за часів Центральної Ради (кінець червня 1917 р. – кінець квітня 1918 р.). – С. 140–181.

3399. Студії з історії української революції 1917–1921 років : зб. наук. пр. на пошану д-ра іст. наук, проф. Р. Я. Пирога з нагоди 70-річчя з дня народж. та 40-річчя наук.-пед. діяльності / НАН України, Ін-т історії України ; редкол.: В. Верстюк (голова) [та ін.]. – Київ, 2011. – 405 с. – Бібліогр. в підрядк. прим.

Зі змісту: Соціально-економічна політика урядів УНР доби Центральної Ради / *Ю. Терещенко*. – С. 21–35 ; Створення та діяльність Народного міністерства праці Української Центральної Ради / *О. Кудлай*. – С. 36–47 ; Імперія та нація: закономірності українського державотворення (1917 – початок 1918 років) / *Г. Корольов*. – С. 48–71 ; Кінець 1917 року: альтернативи Павла Скоропадського / *Г. Папакін*. – С. 83–101.

3400. Сусликов В. С. Контент-аналіз основних законодавчих актів Української Центральної Ради / В. С. Сусликов, О. В. Косякіна // Правовий часопис Донбасу : зб. наук. пр. / Донец. юрид. ін-т. – Кривий Ріг, 2018. – **№ 3**. – С. 46–54. – Бібліогр. в кінці ст.

3401. Сухобокова О. О. Автономістська концепція національно-державного будівництва Никифора Григорієва (1917 – початок 1918 р.) / О. О. Сухобокова // Історико-політичні студії. Серія: Історичні науки : зб. наук. пр. / Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана. – Київ, 2016. – **№ 1**. – С. 125–133. – Бібліогр. в кінці ст.

3402. Сухобокова О. О. Концепція і тактика національно-державного будівництва Н. Я.

Григорієва за доби Української Центральної Ради / О. Сухобокова // Україна ХХ століття: культура, ідеологія, політика : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2005. – **Вип. 9.** – С. 78–87. – Бібліогр. в кінці ст.

3403. Сухобокова О. О. Політичне самовизначення української нації за доби Центральної Ради: бачення Н. Григорієва / О. О. Сухобокова // Чорноморський літопис. – Миколаїв, 2013. – **Вип. 8.** – С. 43–51. – Бібліогр. в кінці ст.

3404. Сухобокова О. О. Стратегія і тактика Н. Григор'єва у здобутті національного суверенітету України в 1917 р. / О. Сухобокова // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2006. – **№85/86.** – С. 52–55. – Бібліогр. в кінці ст.

3405. Сухобокова О. О. Українізація війська у баченні та практичній діяльності Н. Григорієва / О. Сухобокова // Шевченківська весна : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів та молодих вчених, присвяч. 90-річчю Української революції 1917–1920 рр., [Київ, 1–4 берез 2007 р.] / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2007. – **Вип. 5, ч. 1:** Історія. – С. 54–56. – Бібліогр. в кінці ст.

3406. Тарасенко Н. В. Аграрні проблеми у документах політичних партій та Української Центральної Ради (кінець ХІХ – початок ХХ століття) / Н. В. Тарасенко // Проблеми історії України: факти, судження, пошуки : міжвідом. зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2001. – **Вип. 1.** – С. 97–104. – Бібліогр. в кінці ст.

3407. Телячий Ю. В. Видавничий рух на Поділлі в добу Центральної Ради (березень 1917 – квітень 1918 рр.) / Ю. В. Телячий // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2007. – **Т. 9.** – С. 155–167.

3408. Телячий Ю. В. Культурно-освітнє життя Поділля в період Центральної Ради (березень 1917 р. – квітень 1918 р.): з хроніки подій / Ю. В. Телячий // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2006. – **Т. 6.** – С. 3–9.

3409. Телячий Ю. В. Літературно-мистецька інтелігенція в політиці Української Центральної Ради (березень 1917 – квітень 1918 рр.) / Ю. В. Телячий // Хмельницькі краєзнавчі студії : наук.-краєзнав. зб. / НАН України, Ін-т історії України, Центр дослідж. історії Поділля. – Хмельницький, 2016. – **Вип. 9.** – С. 212–222. – Бібліогр. в кінці ст.

3410. Терела Г. В. Правовий статус органів нагляду за додержанням робітничого законодавства відповідно до законопроектів періоду Української Центральної Ради / Г. В. Терела // Вісник Південного регіонального центру Національної академії правових наук України. – Одеса, 2015. – **№ 5.** – С. 28–35. – Бібліогр. в кінці ст.

3411. Терела Г. В. Система органів нагляду за додержанням робітничого законодавства за доби Української Центральної Ради / Г. В. Терела // Часопис Київського університету права. – 2015. – **№ 3.** – С. 41–45. – Бібліогр. в кінці ст.

3412. Терещенко О. М. Українська революція (1917–1921 рр.): останні дні життя і творчості І. Нечуя-Левицького : [доба Центральної Ради] / О. М. Терещенко // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2017. – **Вип. 10.** – С. 304–312. – Бібліогр. в кінці ст.

3413. Терещенко Ю. І. Соціально-економічна політика урядівУНР доби Центральної

Ради / Ю. І. Терещенко // Економічна історія України: історико-економічне дослідження : в 2 т. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2011. – Т. 2, розд. 24, § 1. – С. 97–106.

3414. Терещук К. Л. Подільські бібліотеки у національному відродженні України (1917–1918 рр.) / К. Л. Терещук // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2009. – Т. 14. – С. 65–72.

3415. Терлюк І. Я. Український конституціоналізм як державно-правова практика: доба "Першої" УНР / І. Я. Терлюк // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Юридичні науки. – Львів, 2015. – № 825. – С. 289–294. – Бібліогр. в кінці ст.

3416. Тимченко Р. В. Причини поразки Центральної Ради та передумови приходу гетьмана П. Скоропадського до влади в українській історіографії / Р. В. Тимченко // Література та культура Полісся. Серія: Історичні науки : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2016. – Вип. 85 (№ 6). – С. 70–80. – Бібліогр. в кінці ст.

3417. Тинченко Я. Ю. Новітні Запорожці: війська Центральної Ради, березень 1917 – квітень 1918 / Я. Тинченко ; худож. Б. Піргач. – Київ : Темпора, 2010. – 111 с. : фот., іл. – (Militaria Ucrainica).

Зміст: Україна у 1917-му – на початку 1918 рр. – С. 4–17 ; Українські військові відзнаки організаційної доби. – С. 18–27 ; Військова уніформа часів становлення української державності. – С. 28–50 ; Запровадження статутної уніформи та мода на шлики навесні 1918 р. – С. 51–85 ; Уніформа 1-ї Української козацької дивізії (Синьожупанників). – С. 86–95 ; Вільне козацтво та охоронні формування. – С. 96–102 ; Прапори полків військ Центральної Ради. – С. 103–109.

3418. Тинченко Я. Ю. Панцирники військ Центральної Ради, 1917–1918 / Я. Ю. Тинченко // Панцирні потяги, панцирники та залізничні війська у визвольній війні, 1917–1920 рр. / Я. Ю. Тинченко. – Київ, 2012. – Гл. 5. – С. 52–59.

3419. Тинченко Я. Ю. Українські збройні сили, березень 1917 р. – листопад 1918 р.: організація, чисельність, бойові дії / Я. Тинченко. – Київ : Темпора, 2009. – 455, [22] с. : фот. – Бібліогр.: с. 403–436.

Зі змісту: Український військовий рух у березні – листопаді 1917 р. – С. 5–11 ; Реальний стан військ Центральної Ради на початку січня 1918 р. – С. 44–63 ; Бій за станцію Крути. – С. 81–86 ; Повернення підрозділів С. Петлюри до Києва. – С. 87–90 ; Спроба прориву в Україну українізованих військ Західного фронту. – С. 102–110 ; Доля українізованих частин Північного фронту. – С. 111–114 ; Військове міністерство та його діяльність. – С. 195–213 ; Кіннота. – С. 305–335 ; Артилерія. – С. 336–342 ; Технічні війська. – С. 343–347 ; Окремий корпус кордонної охорони. – С. 348–349 ; Охоронні сотні. – С. 349–365 ; Офіцерські частини. – С. 365–368 ; Національні (неукраїнські) формування. – С. 368–372 ; Морський флот. – С. 372–376 ; Повітряний флот. – С. 376–383.

Подані відомості про 1-шу та 2-гу Українські дивізії (Синьожупанників), Сердюцьку дивізію, 1-й Волинський корпус, 2-й Подільський корпус, 3-й Херсонський корпус, 4-й Київський корпус, 5-й Чернігівський корпус, 6-й Полтавський корпус, 7-й Харківський корпус та 8-й Катеринославський корпус (с. 213–304).

3420. Тищик Б. Й. Українська Центральна Рада: воєнна політика та військове будівництво (1917–1918 рр.) / Б. Тищик // Вісник Львівського університету. Серія юридична. – Львів, 2002. – Вип. 37. – С. 126–133.

3421. Ткаченко А. О. Правове регулювання банківської діяльності Українською Центральною Радою / А. О. Ткаченко // Часопис Київського університету права. – 2006. – № 3. – С. 21–22.

3422. Ткаченко І. В. "Їх – юних сміливців лиш жменька була – із серцем зі сталі і духом з граніту" : [події під Крутами у 1918 р.] / І. Ткаченко // Визвольний шлях. – 2001. – Річник 54, кн. 1. – С. 63–80.

3423. Ткаченко І. В. "Кривавляться рани Крут..." : [про учасника боїв під Крутами Г. Піпського] / І. Ткаченко // Дзвін. – 2002. – № 1. – С. 120–127.

3424. Ткачук П. П. Діяльність Української Народної Республіки зі створення власних збройних сил (грудень 1917 – квітень 1918 рр.) / П. П. Ткачук // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2008. – № 634. – С. 56–62. – Бібліогр. в кінці ст.

3425. Ткачук П. П. Еволюція поглядів М. Грушевського щодо процесу військового будівництва УНР / П. П. Ткачук // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2007. – № 584. – С. 89–93. – Бібліогр. в кінці ст.

3426. Ткачук П. П. Сухопутні війська України доби революції, 1917–1921 рр. / П. Ткачук ; НАН України, Ін-т українознавства ім. Івана Крип'якевича [та ін.]. – Львів : ЛІСВ, 2009. – 311 с. – Бібліогр.: с. 270–309.

Зі змісту: Розд. 3. Утворення сухопутних військ у процесі військового будівництва 1917–1920 рр.: § 1. Доба Центральної Ради. – С. 32–44 ; Розд. 4. Кадрове забезпечення сухопутних військ: § 1. Формування командних кадрів збройних сил Центральної Ради. – С. 72–77.

3427. Ткачук П. П. Утворення національних сухопутних військ в добу Центральної Ради / П. Ткачук // Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія: Історичні науки. – Острог, 2008. – Вип. 10. – С. 139–150. – Бібліогр. в кінці ст.

3428. Томюк І. М. Військово-політична діяльність у період становлення влади Української Центральної Ради / І. М. Томюк, І. Д. Антоник // Військово-науковий вісник / Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – Львів, 2008. – Вип. 10. – С. 201–213. – Бібліогр. в кінці ст.

3429. Томюк І. М. Причини поразки Армії УНР у війні з російсько-більшовицькими військами, [листопад] 1917- [березень] 1918 рр. / І. М. Томюк, В. А. Кутовой // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2006. – № 571. – С. 256–261. – Бібліогр. в кінці ст.

3430. Трембіцький А. М. Національна революція 1917 року на Проскурівщині у спогадах Наталії Дорошенко-Савченко / А. М. Трембіцький // Місто Хмельницький в контексті історії України : матеріали III наук.-краснав. конф. / Хмельниц. обл. краснав. музей. – Хмельницький ; Кам'янець-Подільський, 2011. – С. 211–222.

3431. Трембіцький А. М. Проскурівщина 1917 року у спогадах Наталії Дорошенко-Савченко на сторінках часопису Свобода (Нью-Йорк) / А. М. Трембіцький // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2011. – Вип. 4. – С. 163–175. – Бібліогр. в кінці ст.

- 3432. Тригуб П. М.** Селянство України на виборах до Українських Установчих зборів / П. М. Тригуб // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2006. – **Вип. 10**. – С. 278–281. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3433. Трофимович В. В.** Конституційний процес в Україні за доби Центральної Ради / В. В. Трофимович // Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія: Право. – Острог, 2001. – **Вип. 2, ч. 1**. – С. 229–234.
- 3434. Туник М. О.** Національне питання в програмах та діяльності політичних партій в добу Центральної Ради / М. О. Туник // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2010. – **Вип. 4**. – С. 51–59. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3435. Турченко Г. Ф.** Діяльність загальноросійських політичних партій та організацій у південноукраїнському регіоні в умовах Центральної Ради / Г. Ф. Турченко, О. С. Ядловська // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2012. – **Вип. 33**. – С. 69–80. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3436. Турченко Г. Ф.** Запорізький край за доби Центральної Ради / Г. Ф. Турченко // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2009. – **Вип. 25**. – С. 7–21. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3437. Турченко Г. Ф.** Розгортання процесів націотворення у південноукраїнському регіоні (березень-жовтень 1917 р.) / Г. Ф. Турченко // Вісник Дніпропетровського університету. Серія: Історія та археологія. – Дніпропетровськ, 2008. – **Т. 16, № 1/1**. – С. 68–77. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3438. Турченко Г. Ф.** Спроба дезінтеграції України у 1917–1918 рр. (на матеріалах Півдня України) / Г. Ф. Турченко // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2003. – **Вип. 16**. – С. 146–164. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3439. Турченко Ф. Г.** Микола Міхновський VS Михайло Грушевський та Володимир Винниченко (доба Центральної Ради: березень 1917 – січень 1918 рр.) / Ф. Г. Турченко // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2013. – **Вип. 36**. – С. 109–121. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3440. Турченко Ф. Г.** Микола Міхновський і створення Української Центральної Ради / Ф. Г. Турченко // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2005. – **Вип. 19**. – С. 142–151. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3441. Турченко Ф. Г.** Утворення Української Центральної Ради: джерела та їх інтерпретація / Ф. Г. Турченко // Український історичний журнал. – 2007. – **№ 2**. – С. 63–77. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 3442. Турченко Ф. Г.** Утворення Української Центральної Ради: незакінчена дискусія / Ф. Г. Турченко // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2006. – **Вип. 20**. – С. 117–127. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3443. Тюльченко И. К.** Еволюція ідей державного будівництва в Україні (март 1917 – январь 1918 гг.) / И. К. Тюльченко // Наука. Релігія. Суспільство. – 2013. – **№ 4**. – С. 49–54. – Бібліогр. в кінці ст.

3444. Тютенко Р. В. Офіцери і суспільно-політичні виклики на тлі революційних процесів в Україні в 1917 р. / Р. В. Тютенко // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2017. – **Вип. 48.** – С. 111–114. – Бібліогр. в кінці ст.

3445. Тютенко Р. В. Українські офіцери на службі Центральної Ради: проблема взаємовідносин з урядом та солдатами / Р. В. Тютенко // Військово-науковий вісник / Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – Львів, 2016. – **Вип. 25.** – С. 75–86. – Бібліогр. в кінці ст.

3446. Удод О. А. Перший міністр освіти УНР Іван Стешенко в оцінці української історіографії / О. А. Удод // Вісник Дніпропетровського університету. Серія: Історія та археологія. – Дніпропетровськ, 2001. – **Вип. 9.** – С. 139–142. – Бібліогр. в кінці ст.

3447. Україна в ХХ столітті: уроки, проблеми, перспективи : зб. ст. / Міжнар. ін-т лінгвістики і права [та ін.] ; голов. ред. Р. П. Іванченко. – Київ : Укр. Центр духов. культури, 2001. – 808 с. – Бібліогр. в кінці ст.

Зі змісту: Центральна Рада: апофеоз і драма теорії і практики / Р. П. Іванченко. – С. 248–260 ; Автономно-федеративна програма в науково-публіцистичних працях М. С. Грушевського, 1917–1918 рр. / В. Колесник. – С. 261–268 ; Всеукраїнський національний конгрес (1917 р.): аспекти історії та історіографії / В. П. Капелюшний. – С. 269–275.

3448. Україна в євроінтеграційних процесах : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. проф.-виклад. складу, 17–18 лют. 2007 р., Київ / Київ. міжнар. ун-т [та ін.]. – Київ, 2007. – 431 с. – (Проблеми державного будівництва в Україні ; вип. 13). – Бібліогр. в підрядк. прим.

Зі змісту: До питання становлення національних збройних сил у добу Української Центральної Ради / А. П. Бутенко. – С. 30–36 ; Історіографічні та джерелознавчі проблеми створення Української Центральної Ради / В. Ф. Верстюк. – С. 36–51 ; Останній прем'єр Центральної Ради / Р. П. Іванченко. – С. 85–97 ; Українська преса на Кубані 1917 року / Н. І. Миронець. – С. 126–133 ; Павло Петрович Скоропадський і Українська Центральна Рада / В. О. Панченко. – С. 133–139.

3449. Україна в революційних процесах перших десятиліть ХХ століття : Міжнар. наук.-теорет. конф., 20–21 листоп. 2007 р. / НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса [та ін.]. – Київ, 2007. – 580, [1] с. – Бібліогр. в кінці ст.

Зі змісту: Федералістська ідея та інтеграційна політика Центральної Ради як новий вимір багатосторонніх проектів на теренах колишньої Російської імперії (березень – листопад 1917 р.) / В. М. Матвієнко. – С. 109–120 ; Становлення центрального виконавчого органу влади в 1917–1918 рр. / Т. А. Бевз. – С. 136–148 ; Тактика українських партій у виборчих кампаніях, 1917–1918 рр. / О. О. Мельник. – С. 149–163 ; Павло Христюк про відносини Центральної Ради з Раднаркомом: погляд учасника подій / В. І. Кучер, Д. І. Муха. – С. 235–254 ; Бунд в Україні: від повалення царизму до проголошення УНР (березень – листопад 1917 р.) / В. І. Гусєв. – С. 254–265 ; Інтелігенція і "пробудження" села в 1917 р. / О. В. Михайлюк. – С. 265–277 ; Українсько-мусульманські відносини в контексті 1917 року : [спроби крим. татар встановити автономію в Криму] / С. Исхаков. – С. 329–338 ; Діяльність Сергія Шелухіна в Українській Центральній Раді / Т. С. Осташко. – С. 351–362 ; Взаємини народного міністерства закордонних справ УНР з національними військовими неукраїнськими організаціями в Україні / О. Б. Кудлай. – С. 407–417 ; Українізація освіти в добу Центральної Ради / М. Обушний. – С. 507–512.

3450. Україна в революційних процесах перших десятиліть ХХ століття : Міжнар. наук.-теорет. конф., 20–21 листоп. 2007 р. Наукові дослідження / НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса [та ін.]. – Київ, 2008. – 570, [1] с. – Бібліогр. в кінці ст.

Зі змісту: Уроки конституційного будівництва в Українській Народній Республіці : [доба Центральної Ради] / Ю. С. Шемшученко. – С. 49–56 ; Проблема територіальної соборності України в період діяльності Центральної Ради (до кінця 1917 р.) / І. Л. Гошуляк. – С. 130–213.

3451. Україна: від самостійності до соборності (22 січня 1918 – 22 січня 1919 рр.) : [зб. ст.] / НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ; редкол.: І. Ф. Курас (голова), [та ін.]. – Київ, 2004. – 285 с. – Бібліогр. в кінці ст.

Зі змісту: Українська Центральна Рада: демократизм, легітимність, правотворчість (1917–1918 рр.) / В. Ф. Шевченко. – С. 64–74 ; Політичні суперечності в УЦР після прийняття IV Універсалу / О. Д. Бойко. – С. 75–83 ; Перша річниця діяльності Центральної Ради в оцінках її лідерів / Т. А. Бевз. – С. 84–93 ; Конституювання Народного Міністерства внутрішніх справ Української Центральної Ради та його законотворча діяльність / О. Б. Кудлай. – С. 94–112 ; Першопочатки міжнародно-інформаційної діяльності України за доби Центральної Ради / Д. В. Веденєєв, Д. В. Будков. – С. 120–128 ; Український та єврейський національно-визвольні рухи: пошук взаєморозуміння під час муніципальної кампанії 1917 р. в Україні / В. М. Бойко. – С. 129–142.

3452. Україна : антологія пам'яток державотворення Х-ХХ ст. : у 10 т. / редкол.: І. М. Дзюба [та ін.]. – Київ : Вид-во С. Павличко "Основи", 2008–2009.

Т. 7 : Відродження української державності / упоряд., передм. та прим. Д. Павличка. – 2008. – 703 с. – Імен. покажч.: с. 699–703.

Зі змісту: Українська Центральна Рада (1917–1918): Українство в лютневій революції. – С. 218–224 ; Звернення Центральної Ради до українського народу. – С. 225 ; Резолюція української маніфестації у Києві. – С. 226 ; Установчий з'їзд Української партії соціалістів-революціонерів. Резолюції з'їзду. – С. 227–228 ; Вільна Україна / М. С. Грушевський. – С. 229–244 ; Резолюції Українського Національного З'їзду. – С. 245–247 ; Заява Української Центральної Ради. – С. 248 ; Українська Центральна Рада і Тимчасовий уряд Росії. – С. 249–257 ; Перший Універсал Української Центральної Ради. – С. 258–261 ; Перша декларація Генерального секретаріату. – С. 262–266 ; Другий Універсал Української Центральної Ради. – С. 267–268 ; Статут Генерального секретаріату. – С. 269–271 ; Промова на з'їзді народів у Києві / М. С. Грушевський. – С. 272–276 ; Про українську державність / В. К. Винниченко. – С. 277–280 ; Резолюції четвертого з'їзду Української соціал-демократичної робітничої партії. – С. 281–289 ; Повідомлення про ухвалу Першої сесії "Ради народів". – С. 290–291 ; Відозва Генерального секретаріату і Третій Універсал Української Центральної Ради. – С. 292–297 ; Роз'яснення Генерального секретаріату з земельного питання, викладеного в Третьому Універсалі. – С. 298–299 ; Четвертий Універсал Української Центральної Ради. – С. 300–303 ; Конституція Української Народної Республіки. – С. 304–312 ; До історії Української демократично-хліборобської партії / С. Шемет. – С. 313–316.

3453. Українська революція 1917–1921 років: погляд із сьогодення : [матеріали Міжнар. наук. конф., Київ, 25 квіт. 2012 р.] / Укр. ін-т нац. пам'яті, Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка ; редкол.: В. М. Литвин (голова), Л. В. Губерський, В. Ф. Солдатенко [та ін.]. – Київ, 2013. – 654 с. – Бібліогр. в кінці ст.

Зі змісту: Всеукраїнський національний з'їзд (Конгрес, квітень 1917 р.) і

легітимізація Центральної Ради / *В. Ф. Шевченко*. – С. 68–79 ; Універсали Української Центральної Ради та Установчі Грамоти Ради Білоруської Народної Республіки: історико-порівняльний аспект / *В. П. Капелюшний*. – С. 80–87 ; Установчі збори як один із способів розв'язання питання про владу революційної доби / *О. О. Мельник*. – С. 88–97 ; Бунд і Українська Центральна Рада: проблеми взаємовідносин (березень 1917 – квітень 1918 рр.) / *В. І. Гусев*. – С. 149–158 ; Польські національні демократи на політичній палітрі Наддніпрянської України у добу Центральної Ради / *М. В. Потапенко*. – С. 159–168 ; Центральна Рада і Тимчасовий уряд у публіцистиці Сергія Єфремова (березень – листопад 1917 р.) / *В. Ф. Верстюк*. – С. 169–183 ; Соціокультурні засади вибору владної моделі на селі в період Центральної Ради / *В. С. Лозовий*. – С. 214–222 ; Закон "Про національно-персональну автономію": спроба розв'язання проблеми забезпечення прав національних меншин в Україні / *М. О. Туник*. – С. 269–278 ; Виступ полуботківців: чернігівський слід / *В. М. Бойко*. – С. 301–311.

3454. Українська революція 1917–1921 рр. на Придніпров'ї : зб. док. і матеріалів / Держ. арх. Дніпропетр. обл. ; уклад.: Ю. Г. Пахоменков, Н. Л. Юзбашева. – Дніпро : Ліра, 2016. – 370 с. – Імен. покажч.: с. 343–350. – Геогр. покажч.: с. 351–358.

Зі змісту: Постанова Української Центральної Ради про організацію губернських, повітових і міських українських рад, 23 квітня 1917 р. – С. 38 ; Звіт про роботу Українського національного з'їзду Катеринославщини, 21–22 травня 1917 р. – С. 42–44 ; Звіт про роботу Павлоградського повітового українського з'їзду, 9 вересня 1917 р. – С. 69–71 ; Повідомлення газети "Народная жизнь" про заснування в Катеринославі коша Вільного козацтва, 1 жовтня 1917 р. – С. 73 ; Із журналу Катеринославської міської думи щодо обговорення питання входження Катеринославської губернії до України, 12 жовтня 1917 р. – С. 75–97 ; Статут робітничої організації "Вільне козацтво", 28 жовтня 1917 р. – С. 99–100 ; Резолюція Катеринославської міської думи з визнання права УЦР на встановлення Української Народної Республіки, 16 листопада 1917 р. – С. 107–108 ; Перелік документів збірника. – С. 361–370.

3455. Українська Центральна Рада : карта УНР (1918) / авт. кол.: Р. І. Сосса (керівник), В. П. Грицеляк, О. С. Кучерук, Ю. І. Файзулін ; ред. В. П. Грицеляк ; НАН України, Ін-т історії України. – 1 : 2 500 000. – Київ : Укр. картогр. група, 2018. – 1 к. (1 л.) : кольор. ; 66×97. – (Українська революція, 1917–1921).

Карта містить супровідний текст з ілюстраціями про персоналії та події доби Центральної Ради.

Примірник НБУВ з дарчим написом від авт.

3456. Українська Центральна Рада: поступ націєтворення та державобудівництва : [зб. ст.] / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Центр українознавства ; заг. ред. В. І. Сергійчук. – Київ : Укр. Вид. Спілка, 2002. – 358 с. – Бібліогр. в кінці ст.

Зі змісту: Соборницький характер діяльності Центральної Ради: стратегічні напрями і результати / *В. І. Сергійчук*. – С. 5–17 ; Проблеми автономії і Федерації в політиці Центральної Ради / *В. Ф. Солдатенко*. – С. 18–25 ; Українська революція: пошук національної синтези / *С. І. Грабовський*. – С. 47–57 ; Феномен української революції на Наддніпрянщині та її вплив на державотворчий процес в Західній Україні / *В. Д. Яремчук*. – С. 58–65 ; В. Д. Отамановський та його роль в українському націєтворчому процесі / *З. С. Савчук*. – С. 66–70 ; Проблема гендерної рівності в конституційному процесі доби української визвольної революції / *І. Грабовська*. – С. 80–85 ; Стан української науки в період визвольних змагань / *Т. Ємець*. – С. 86–94 ; Правовий статус Комітету (Малої Ради) Української Центральної Ради / *Ж. О. Дзейко*. – С. 120–129 ; Ставлення Центральної Ради до проблем розвитку природознавства в Україні / *О. Пилипчук*. – С. 130–137 ;

Проблема розвитку ідей інституту президенства часів Центральної Ради та сьогодення / *В. Шатіло*. – С. 138–147 ; Самоврядування міст середньонадніпрянської України за Центральної Ради / *Т. Плаксий*. – С. 148–157 ; Політичний соціум українських провінційних міст за звітами інструкторів Центральної Ради / *Г. Б. Басара*. – С. 158–167 ; Проблема створення національної університетської системи в добу Української Центральної Ради / *Завальнюк О. М.*. – С. 168–176 ; Розвиток термінологічної справи в Україні доби Центральної Ради / *А. Коробченко*. – С. 177–181 ; Законодавча діяльність Центральної Ради щодо впровадження єдиної форми однострою національних збройних сил України (березень 1917 – квітень 1918 рр.) / *К. В. Анісімов*. – С. 182–187 ; Військова політика Центральної Ради у контексті українського державотворення / *Ю. С. Фігурний*. – С. 188–198 ; Будівництво українського флоту в добу Центральної Ради / *Ф. М. Проданюк*. – С. 199–208 ; Утворення державної професійної геологічної служби України – Українського Геологічного комітету (1918 р.) / *С. Бушак*. – С. 209–219 ; Роль М. І. Туган-Барановського у формуванні українських фінансових установ за Центральної Ради / *В. Савич*. – С. 220–224 ; Політичні партії в Українській Центральній Раді / *В. Ф. Шевченко*. – С. 225–237 ; Провідні українські політичні партії в Центральній Раді та їх регіональний вплив / *О. М. Любовець*. – С. 238–246 ; Єврейські партії в Українській Центральній Раді / *О. Я. Найман*. – С. 247–259 ; Формування системи народоправства в період діяльності Української Центральної Ради / *Т. А. Бевз*. – С. 260–272 ; Відображення в пресі 1917–1918 рр. захисту ідеї державності України / *П. І. Губа*. – С. 273–284 ; Роль жінок у діяльності Української Центральної Ради / *Л. Петришина*. – С. 285–293 ; Територіально-адміністративний поділ на формування кордонів України за часів Центральної Ради / *Т. Оришич*. – С. 294–299 ; Освітньо-культурні чинники діяльності Центральної Ради як підґрунтя поступу українства у ХХ ст. / *В. М. Піскун*. – С. 300–305 ; Розбудова національної освіти в добу визвольних змагань (1917–1920) / *Т. Усатенко*. – С. 306–312 ; Проблема сім'ї в теоретичних розробках шкільництва (1917–1920 рр.) / *Т. Д. Антонюк*. – С. 313–323 ; Визвольні змагання (1917–1921 рр.) та діяльність Центральної Ради у спогадах на сторінках "Літературно-наукового вісника" (1922–1932 рр.) / *Т. Шептицька*. – С. 324–330 ; Становлення української національної ідентичності в період Центральної Ради (за записами "Книги відвідувачів Шевченкової могили 1917–1921 рр.") / *С. Брижицька*. – С. 331–344 ; Міське самоврядування у Києві за часів Української національної революції / *О. Чунаєв*. – С. 345–355.

3457. Український вибір: політичні системи ХХ ст. і пошук власної моделі суспільного розвитку / *В. Ф. Солдатенко, Т. А. Бевз, О. Д. Бойко [та ін.]* ; НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса. – Київ : Парламент. вид-во, 2007. – 576 с.

Зі змісту: Розд. 3. Українська революція і спроба запровадження в Росії республікансько-демократичної моделі державності ; § 1. Лютнева революція. Центральна Рада й пошуки розв'язання українських проблем. – С. 107–114 ; § 2. Чинники формування правових засад автономного ладу в Україні. – С. 114–132 ; § 3. Українська Народна Республіка та Українська Радянська Республіка – втілення суспільно-політичних альтернатив кінця 1917 року. – С. 132–157 ; § 4. Самостійницька модель державності: перший досвід утвердження ідеї. – С. 157–177.

3458. Український з'їзд у Чернігові (8–10 червня 1917 р.) : матеріали та комент. / Держ. архів Чернігів. обл., Сівер. центр післядиплом. освіти ; упоряд.: *В. М. Бойко, Р. Б. Воробей, Т. П. Демченко*. – Чернігів : Сівер. центр післядиплом. освіти, 2012. – 97 с. : фот. – Бібліогр. в прим.

Зміст: Передмова. – С. 5–19 ; Український з'їзд у Чернігові: стенограма. – С. 20–65 ; Анотований іменний покажчик. – С. 66–80 ; Додаток : Про автономію і федерацію / *Г. Стаднюк*. – С. 81–97.

3459. Український національно-визвольний рух, березень – листопад 1917 року : док. і матеріали / НАН України, Ін-т історії України, Центр. держ. архів вищих органів влади і упр. України, Дослід. ін-т сучас. укр. історії (Філадельфія) ; упоряд.: В. Ф. Верстюк [та ін.] ; редкол.: В. Ф. Верстюк [та ін.]. – Київ : Вид-во ім. О. Теліги, 2003. – 1021, [1] с. – (Джерела до вивчення історії Української революції). – Імен. покажч.: с. 973–990. – Геогр. покажч.: с. 991–998. – Перелік док.: с. 1001–1020.

Представлено 529 архівних документів.

Рецензії: Демченко Т. П. "Прилучаємось і ми до Київської Центральної Ради..." // Сіверянський літопис. – 2004. – № 2/3. – С. 94–95. ; Матяш І. Б. Джерела з історії української революції // Студії з архівної справи та документознавства. – 2003. – Т. 9. – С. 194–196. ; Буравченков А. О. [Рецензія] // Український історичний журнал. – 2004. – № 3. – С. 134–136.

3460. Українські військові діячі періоду першої російсько-української війни (грудень 1917 – березень 1918) : [подано короткі біограф. дані] / упоряд. С. Литвин // Воєнна історія. – 2008. – № 1. – С. 77–88.

3461. Уривалкін О. Довідник з історії України (з початку ХХ століття й до сьогодення) / О. Уривалкін. – Кам'янець-Подільський : Друк. "Рута", 2018. – 524 с.

Зі змісту: Розд. 3. Українська революція: 1. Початок Української революції. Центральна Рада. – С. 37–39 ; 2. Проголошення автономії України. – С. 39–41 ; 3. Наростання політичної боротьби у липні – жовтні 1917 р. – С. 41–42 ; 4. Українська Народна Республіка. – С. 43–44 ; 5. Війна радянської Росії з Українською Народною Республікою. Проголошення незалежності УНР. – С. 44–49 ; 6. Здобутки і прорахунки Центральної Ради в державотворчому процесі та соціальній політиці. – С. 49–56. ; *Документи:* 1. Конституція Української Народної Республіки (Статут про державний устрій, права і вольності УНР), 29 квітня 1918 р. – С. 88–89.

3462. Устименко В. М. Етносоціальні процеси в Україні та етносоціальна політика Центральної Ради / В. М. Устименко // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2007. – Вип. 2. – С. 68–89. – Бібліогр. в кінці ст.

3463. Устименко В. М. Єврейські організації і партії в суспільно-політичному житті України за доби Центральної Ради / В. М. Устименко // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2009. – Вип. 4. – С. 147–182. – Бібліогр. в кінці ст.

3464. Устименко В. М. Особливості соціально-політичного та економічного статусу етнічних груп та його вплив на міжетнічні протиріччя та соціальні конфлікти : [в добу Центральної Ради] / В. М. Устименко // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2012. – Вип. 8. – С. 226–246. – Бібліогр. в підрядк. прим.

3465. Устименко В. М. Політизація російського етнічного фактору в Україні у 1917 р. / В. М. Устименко // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2008. – Вип. 3. – С. 52–73. – Бібліогр. в кінці ст.

3466. Устименко В. М. Соціальна структура національних меншин та їх правовий статус як чинник міжетнічних протиріч та конфліктів : [доба Центральної Ради] / В. Устименко //

Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2012. – **Вип. 7.** – С. 199–220. – Бібліогр. в кінці ст.

3467. Устименко В. М. Формування правничої бази для регулювання міжетнічних відносин у період Української Центральної Ради / В. М. Устименко // Український історичний журнал. – 2012. – **№ 1.** – С. 79–88. – Бібліогр. в підрядк. прим.

3468. Уська У. Р. Таємний протокол між УНР та Австро-Угорщиною від 8.02.1918 р.: проблема автентичності тексту / У. Р. Уська // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2013. – **№ 752.** – С. 212–218.

3469. Уська У. Р. Укладення та реалізація домовленостей між Австро-Угорщиною та УНР у Брест-Литовському 1918 р.: уроки дипломатичної боротьби / У. Р. Уська // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2014. – **№ 784.** – С. 120–127. – Бібліогр. в кінці ст.

3470. Фареній І. А. "Національний український трест": споживча кооперація України в роки революції та громадянської війни (1917–1920) : [монографія] / І. А. Фареній ; Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького, Наук. т-во істориків-аграрників. – Черкаси : Вертикаль, 2014. – 163 с. : іл.

Зі змісту: Розд. 2. Організаційне становище та господарська діяльність споживчої кооперації в умовах революції та громадянської війни: § 1. Процес загальнонаціонального єднання українських кооперативних організацій. Створення всеукраїнського центру споживчої кооперації. – С. 43–53 ; *Розд. 4.* Кооперація у громадсько-політичному житті революційної доби: § 1. Кооперація і революційні події 1917 – початку 1918 року. – С. 116–128.

3471. Федорченко О. П. Православна церква в Україні і російська імперська влада (1900–1917 рр.) : [зокрема доба Центральної Ради] / О. П. Федорченко // Драгоманівські історичні студії : зб. наук. пр. молодих істориків / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2015. – **Вип. 3.** – С. 99–104. – Бібліогр. в кінці ст.

3472. Федчишина В. В. Науково-судова експертиза у механізмі державотворення України: історичний досвід Української Народної Республіки часів Центральної Ради / В. В. Федчишина // Інвестиції: практика та досвід. – 2014. – **№ 14.** – С. 119–121. – Бібліогр. в кінці ст.

3473. Філінюк В. А. До питання про діяльність органів громадського правопорядку і криміногенна ситуація у селах Наддніпрянської України в добу Центральної Ради / В. А. Філінюк // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка : зб. за підсумками звіт. наук. конф. викладачів, докторантів і аспірантів. – Кам'янець-Подільський, 2012. – **Вип. 11, т. 1.** – С. 92–93.

3474. Філінюк В. А. Зміни у сфері освіти в період Центральної Ради та їх вплив на селянство Наддніпрянської України / В. А. Філінюк // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2013. – **Т. 20.** – С. 412–418.

3475. Філінюк В. А. Наростання криміногенної ситуації у селах Поділля в добу Центральної Ради / В. А. Філінюк // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2012. – **Т. 22.** – С. 369–378. – Бібліогр. в кінці ст.

- 3476. Філінюк В. А.** Освіта і школа у повсякденному житті українського села в період Центральної Ради / В. А. Філінюк // *Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]*. – Київ, 2014. – **Вип. 86**. – С. 39–44.
- 3477. Філінюк В. А.** Повсякденне життя селянства Правобережної України в період Центральної Ради : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / В. А. Філінюк ; Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2016. – 20 с.
- 3478. Філінюк В. А.** Самосуд селян у Наддніпрянській Україні в період Центральної Ради / В. А. Філінюк // *Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки*. – Кам'янець-Подільський, 2012. – **Вип. 5**. – С. 341–349. – *Бібліогр. в кінці ст.*
- 3479. Філінюк В. А.** Український "антеїзм" та революційні події в добу Центральної Ради / В. Філінюк // *Науковий вісник Чернівецького університету. Серія: Історія. Політичні науки. Міжнародні відносини / Чернівець. нац. ун-т*. – Чернівці, 2014. – **Вип. 684/685**. – С. 57–61. – *Бібліогр. в кінці ст.*
- 3480. Формування та діяльність українських національних урядів періоду Української революції 1917–1921 рр. : матеріали Всеукр. наук. конф., Кам'янець-Подільський, 6–7 груд. 2007 р. / НАН України, Ін-т історії України, Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка ; редкол.: В. А. Смолій (співголова), О. М. Завальнюк (співголова) [та ін.]. – Кам'янець-Подільський : Оіюм, 2008. – 335 с. – *Бібліогр. в кінці ст.***
- Зі змісту:* Українська Центральна Рада і проблема створення центрального однорідно-соціалістичного уряду Росії / *О. Б. Кудлай*. – С. 69–82 ; Федералізм і соборність України: пошук історичної перспективи, 1917–1918 рр. / *Г. О. Корольов*. – С. 100–103 ; Фінансові аспекти Берестейського договору 1918 р. для УНР / *П. П. Гай-Нижник*. – С. 200–212 ; Роль Івана Огієнка у формуванні мовної політики УНР (за сторінками "Нової Ради", 1917–1919 рр.) / *Є. І. Сохацька*. – С. 236–248.
- 3481. Фуртес О. О.** Головні напрями дослідження літопису Української революції доби Центральної Ради: студії військової еміграції / О. О. Фуртес // *Вісник Національного університету "Львівська політехніка"*. Серія: Держава та армія. – Львів, 2008. – **№ 634**. – С. 90–96. – *Бібліогр. в кінці ст.*
- 3482. Футулуйчук Д. Д.** Етапи становлення армії УНР (1917–1918 рр.): спроба ретроспективного аналізу / Д. Д. Футулуйчук // *Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького*. – Івано-Франківськ, 2011. – **Вип. 4**. – С. 46–54. – *Бібліогр. в кінці ст.*
- 3483. Халхунов С. О.** Дослідження військової політики Центральної Ради в працях істориків української діаспори 1920–1930-х років / С. О. Халхунов // *Вісник Черкаського університету. Серія: Історичні науки*. – Черкаси, 2017. – **№ 3**. – С. 5–13. – *Бібліогр. в кінці ст.*
- 3484. Харук А. І.** Становлення військово-повітряних сил України в 1917 р. / А. І. Харук // *Вісник Національного університету "Львівська політехніка"*. Серія: Держава та армія. – Львів, 2001. – **№ 431**. – С. 19–25. – *Бібліогр. в кінці ст.*
- 3485. Харченко Т. О.** Органи міського самоврядування Полтавщини в 1917–1918 роках / Т. О. Харченко // *Історична пам'ять : наук. зб. / Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка*. – Полтава, 2003. – **№ 1/2**. – С. 60–71. – *Бібліогр. в кінці ст.*

- 3486. Химиця Н. О.** Деякі аспекти участі молоді в українізації тилових резервних частин Південно-Західного та Румунського фронтів навесні-влітку 1917 року / Н. О. Химиця // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2001. – № 431. – С. 9–14. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3487. Химиця Н. О.** Документальна база дослідження історії молодіжних військових організацій та формацій доби Центральної Ради / Н. О. Химиця // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2012. – № 724. – С. 118–122. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3488. Химиця Н. О.** Парамілітарні організації української молоді періоду Центральної Ради / Н. О. Химиця // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2011. – № 693. – С. 86–89. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3489. Химиця Н. О.** Політична робота провідних українських партій серед молодіжних військових організацій та формацій у першій половині 1917 р. / Н. О. Химиця // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2006. – № 555. – С. 40–46. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3490. Химиця Н. О.** Українізація військових навчальних закладів та становлення національної військової системи освіти у 1917–1918 рр. / Н. О. Химиця // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2008. – № 634. – С. 51–55. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3491. Химиця Н. О.** Український військовий рух і творення Збройних сил УНР (березень 1917 р. – квітень 1918 р.) у вітчизняній історіографії / Н. О. Химиця // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2010. – № 670. – С. 75–79. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3492. Химиця Н. О.** Участь молоді в українському військовому русі і творенні збройних сил УНР (березень 1917 р. – квітень 1918 р.): автореф. дис. ... канд. іст. наук : 20.02.22 / Н. О. Химиця ; Нац. ун-т "Львівська політехніка". – Львів, 2003. – 18 с.
- 3493. Химиця Н. О.** Участь молоді в українському військовому русі і творенні збройних сил УНР (березень 1917 р. – квітень 1918 р.): історіографія проблеми / Н. О. Химиця // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2009. – № 652. – С. 63–68. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3494. Химиця Н. О.** Участь молоді Збройних сил УНР у боротьбі проти більшовицької агресії Росії взимку 1917 – навесні 1918 рр. / Н. О. Химиця // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2005. – № 528. – С. 81–87. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3495. Химиця Н. О.** Участь молоді у вільнокозацькому русі доби Центральної Ради / Н. О. Химиця // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2002. – № 451. – С. 9–15. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3496. Хміль І. В.** Вплив III Універсалу на посилення національно-визвольного руху в регіонах України / І. В. Хміль // Український історичний журнал. – 2004. – № 2. – С. 3–15. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3497. Хміль І. В.** Наростання селянського екстремізму в Україні (березень – жовтень 1917 р.) / І. Хміль, І. Куташев // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2002. – [Вип. 1]. – С. 53–76. –

Бібліогр. в кінці ст.

3498. Хома І. Я. Бій під Крутами на тлі українсько-більшовицького протистояння в грудні 1917 – березні 1918 р. / І. Я. Хома // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2009. – № 652. – С. 102–106. – Бібліогр. в кінці ст.

3499. Хома І. Я. Військова та громадсько-політична діяльність 1-го полку Січових Стрільців (березень – квітень 1918 р.) / І. Я. Хома // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2011. – № 693. – С. 90–95. – Бібліогр. в кінці ст.

3500. Хома І. Я. Галицько-Буковинський комітет допомоги жертвам Першої світової війни: створення та основні засади діяльності / І. Я. Хома // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2014. – № 809. – С. 53–56. – Бібліогр. в кінці ст.

3501. Хома І. Я. До історії формування Українських Січових Стрільців на Наддніпрянщині у 1917 році / І. Я. Хома // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2004. – № 502. – С. 41–46. – Бібліогр. в кінці ст.

3502. Хома І. Я. 1-й полк Січових Стрільців під командуванням Є. Коновальця (березень – квітень 1918 р.): від створення до розформування / І. Хома // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. / Рівн. держ. гуманітар. ун-т. – Рівне, 2010. – Вип. 20. – С. 28–32. – Бібліогр. в кінці ст.

3503. Хома І. Я. Становище військовополонених-українців Австро-Угорської армії на Наддніпрянщині (весна – осінь 1917 р.) / І. Я. Хома // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2005. – № 528. – С. 74–81. – Бібліогр. в кінці ст.

3504. Хома І. Я. Створення та діяльність Українського Центрального галицько-буковинського комітету допомоги жертвам війни та Головної ради галицьких, буковинських та угорських українців (травень 1917 – квітень 1918 рр.) / І. Я. Хома // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2008. – № 612. – С. 54–59.

3505. Хоптяр Ю. А. Селянський рух в Лівобережній Україні (березень 1917 – січень 1918 рр.) / Ю. А. Хоптяр ; Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський : Медобори-2006, 2010. – 208 с. : табл. – Бібліогр.: с. 162–196.

Зі змісту: **Розд. 1.** Соціально-економічне становище селянства Лівобережної України до початку 1917 р. – С. 19–48 ; **Розд. 2.** Селянський рух в Лівобережній Україні навесні та влітку 1917 р. – С. 49–83 ; **Розд. 3.** Підйом селянського руху в Лівобережній Україні в період загальної кризи (вересень-жовтень 1917 р.). – С. 84–108 ; **Розд. 4.** Боротьба селянства Лівобережної України за вирішення земельного питання (жовтень 1917 – січень 1918 рр.). – С. 109–132.

Рецензії: **Житков О. А.** [Рецензія] // Наукові записки. Серія: Історичні науки / Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. Володимира Винниченка. – Кіровоград, 2012. – Вип. 16. – С. 268–270.

3506. Цапко О. М. Ідея народовладдя в теоретичній спадщині діячів Української Центральної Ради (М. Грушевського та В. Винниченка) / О. М. Цапко, Ю. О. Богаліка //

Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ. – Київ, 2013. – № 1. – С. 269–276.

3507. Цапко О. М. Політика Української Центральної Ради щодо автокефалії Української Православної Церкви / О. М. Цапко // Держава і право. Серія: Юридичні і політичні науки / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – Київ, 2013. – Вип. 59. – С. 488–494. – Бібліогр. в кінці ст.

3508. Цепков Д. О. Діяльність місцевих органів влади Харківської губернії у галузі українізації шкільної освіти (березень 1917 – квітень 1918 рр.) / Д. С. Цепков // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2017. – Вип. 48. – С. 95–98. – Бібліогр. в кінці ст.

3509. Цепков Д. О. Створення комітетів народної освіти при губернських, повітових та волосних земських управах Харківської губернії у 1917 році / Д. О. Цепков // Історичні, культурні та соціально-економічні аспекти регіонального розвитку : матеріали I Всеукр. наук.-практ. конф., 19–20 листоп. 2015 р., м. Кременчук / Кременчуц. нац. ун-т ім. Михайла Остроградського [та ін.]. – Кременчук, 2016. – С. 71–72.

3510. Цепков Д. О. Українізація школи на Харківщині за часів Центральної Ради (березень 1917 – квітень 1918 року) / Д. О. Цепков // Збірник наукових праць. Серія: Історія та географія / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків, 2012. – Вип. 44. – С. 130–131. – Бібліогр. в кінці ст.

3511. Чабан М. Чільний діяч Центральної Ради: сторінки біографії Миколи Стасюка / М. Чабан // Молода нація : альманах. – Київ, 2004. – № 3. – С. 71–87.

3512. Чернов Б. О. Становлення національної освіти в добу Української Центральної Ради (березень 1917 – квітень 1918 рр.) / Б. О. Чернов // Історичні записки : зб. наук. пр. / Східноукр. нац. ун-т ім. Володимира Даля. – Луганськ, 2013. – Вип. 40. – С. 215–228.

3513. Чорний Д. М. Законодавча і виконавча влади в Конституції УНР: проблеми оцінки документа / Д. М. Чорний // Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. Серія: Історія України. Українознавство: історичні та філософські науки. – Харків, 2010. – № 906, вип. 13. – С. 47–53. – Бібліогр. в кінці ст.

3514. Чубата М. В. Володимир Винниченко та Універсали Української Центральної Ради: проблеми автентичності текстів / М. В. Чубата // Юридичний факультет Університету Святого Володимира в персоналіях його викладачів та вчених : зб. матеріалів наук.-практ. конф., м. Київ, 27 листоп. 2015 р. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ : Талком, 2015. – С. 386–390.

3515. Чубата М. В. Державотворчі і законодавчі процеси в Українській Народній Республіці і Білоруській Народній Республіці: історіографічний та порівняльно-правовий аспекти / М. В. Чубата // Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції : наук. зб. / Дніпров. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпро, 2017. – Вип. 1, т. 1. – С. 18–22.

3516. Чубата М. В. Дослідження істориками права проблеми автентичних та неавтентичних текстів Універсалів Української Центральної Ради / М. В. Чубата // Теоретичні та практичні проблеми правового регулювання суспільних відносин : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 23–24 січ. 2015 р.) / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. – Харків, 2015. – С. 5–8.

3517. Чубата М. В. Законодавчі процеси в Українській Народній Республіці і Білоруській

Народній Республіці: порівняльно-правовий аспект : [доба Центральної ради] / М. В. Чубата // Право як ефективний суспільний регулятор : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Львів, 17–18 лют. 2017 р. – Львів, 2017. – С. 18–22.

3518. Чубата М. В. Історико-правові аспекти дослідження законодавчих процесів доби Української Народної Республіки та Білоруської Народної Республіки / М. В. Чубата // Вплив юридичної науки на розвиток міжнародного та національного законодавства : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 17–18 лют. 2017 р.) / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. – Харків, 2017. – С. 13–17.

3519. Чубата М. В. Порівняльний аналіз Універсалів Центральної Ради та Статутних грамот Ради Білоруської Народної Республіки: історико-правовий аспект / М. В. Чубата // Пріоритетні напрямки розвитку правової системи України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Львів, 30–31 січ. 2015 р.) / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. – Львів, 2015. – С. 15–17.

3520. Чубата М. В. Проблеми державного будівництва у конституційному законодавстві Центральної Ради: аналітичний огляд історико-правових досліджень / М. В. Чубата // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Юридичні науки. – Херсон, 2014. – № 6–2, т. 1. – С. 66–70.

3521. Чубата М. В. Універсали Української Центральної Ради: історіографічний огляд наукової спадщини правознавців / М. В. Чубата // Українське право й законодавство за доби Української революції (1917–1921 рр.) : зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 30 листоп. 2017 р. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2018. – С. 184–186.

3522. Шаповал А. І. Громадсько-політична діяльність Дмитра Антоновича в період Української Центральної Ради / А. І. Шаповал // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2008. – Вип. 13. – С. 52–63. – Бібліогр. в кінці ст.

3523. Шаповалов С. Ю. Боротьба УНР проти більшовицької агресії (грудень 1917 – квітень 1918 рр.): уроки і сучасність / С. Ю. Шаповалов // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2010. – № 670. – С. 96–100. – Бібліогр. в кінці ст.

3524. Шаповалов С. Ю. Державотворча діяльність Центральної Ради зі встановлення цивільного і військового апарату після повалення самодержавства (березень – грудень 1917 р.) / С. Ю. Шаповалов // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2009. – № 652. – С. 175–181. – Бібліогр. в кінці ст.

3525. Шашкевич Л. Є. Формування перших військових частин в період Української національної революції (1917 – початок 1918 рр.) / Л. Є. Шашкевич // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2007. – № 584. – С. 80–83. – Бібліогр. в кінці ст.

3526. Шашкевич Л. Є. Формування українських військових шкіл в період національної революції в Україні : [доба Центральної Ради] / Л. Є. Шашкевич // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2009. – № 652. – С. 88–91. – Бібліогр. в кінці ст.

3527. Швець В. Є. Грошова система України періоду Центральної Ради / В. Є. Швець // Фінанси України. – 2004. – № 4. – С. 136–141.

- 3528. Шевченко А. А.** Джерела права у період існування Української Народної Республіки [доби Центральної Ради] / А. Шевченко // Право України. – 2017. – № 11. – С. 101–108. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3529. Шевченко В. Ф.** Відновлення державності – головний напрям політики українізації Центральної Ради / В. Ф. Шевченко // Концепція та методологія історії українського права : зб. матеріалів наук.-практ. круглого столу, присвяч. пам'яті проф. О. Шевченка, Київ, 28 квіт. 2017 р. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2017. – С. 44–47. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3530. Шевченко В. Ф.** Деякі аспекти науково-дослідної діяльності в умовах українізації доби Центральної Ради (1917–1918)[Електронний ресурс] / В. Ф. Шевченко // Історія науки і біографістика : міжвідом. темат. зб. / НААН, Нац. наук. с.-г. б-ка. – Київ, 2015. – № 1. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/INB_Title_2015_1_19. – Заголовок з екрана.
- 3531. Шевченко В. Ф.** Центральна Рада: політика українізації : [III Універсал] / В. Ф. Шевченко // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2008. – Вип. 39. – С. 109–122. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3532. Шевчук Л. С.** Характерні особливості законотворчого процесу Української Центральної Ради / Л. С. Шевчук // Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України : зб. наук. ст. / Прикарпат. ун-т ім. Василя Стефаника. – Івано-Франківськ, 2011. – Вип. 25. – С. 34–39. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3533. Шеставецька Л. В.** Проблема надання німецької військової допомоги УНР та її вирішення у Брест-Литовську / Л. В. Шеставецька // Магістеріум : збірник / Нац. ун-т "Киево-Могилянська академія". – Київ, 2001. – Вип. 7: Історичні студії. – С. 93–96.
- 3534. Шитий С. І.** Іван Стешенко – перший міністр освіти України / С. І. Шитий // Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. Серія 18: Економіка і право. – Київ, 2010. – Вип. 10. – С. 146–151.
- 3535. Шитий С. І.** Історико-правовий аналіз основних положень закону Української Центральної Ради "Про скасування шкільних округ" освіти / С. І. Шитий // Культура і право на початку ХХІ століття : матеріали Міжнар. наук. конф., 19–20 трав. 2011 р. / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького [та ін.]. – Київ, 2011. – С. 287–290.
- 3536. Шитий С. І.** Історіографія проблеми становлення, розвитку і функціонування освітнього відомства Української Народної Республіки доби Української Центральної Ради / С. І. Шитий // Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. Серія 18: Економіка і право. – Київ, 2015. – Вип. 27. – С. 197–207. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3537. Шитий С. І.** Методологічні особливості законотворчості в галузі освіти в Українській Народній Республіці доби Української Центральної Ради / С. І. Шитий // Філософські та методологічні проблеми права. – 2016. – № 2. – С. 158–168. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3538. Шитий С. І.** Механізм реалізації морально-правової відповідальності вчителя в системі освіти Української Народної Республіки / С. І. Шитий // Альманах права: свобода, рівність і гідність особи в правовій теорії та юридичній практиці / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – Київ, 2013. – Вип. 4. – С. 316–318. – Бібліогр. в кінці ст.

- 3539. Шитий С. І.** Органи управління освітою Української Народної Республіки доби Української Центральної Ради (березень 1917 – квітень 1918 р.) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / С. І. Шитий ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2014. – 15 с.
- 3540. Шитий С. І.** Підходи до розбудови національної системи освіти у програмах політичних партій, що формували Українську Центральну Раду / С. І. Шитий // Політико-правова реформа в Україні: історія, сучасність, перспективи : матеріали Міжнар. наук. конф., 24–25 трав. 2013 р. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2013. – С. 178–181.
- 3541. Шитий С. І.** Політико-правові підходи Української Центральної Ради до побудови системи народної освіти в Україні (березень 1917 – квітень 1918 р.) / С. І. Шитий // Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. Серія 18: Економіка і право. – Київ, 2010. – Вип. 11. – С. 55–62.
- 3542. Шишко О. Г.** Іван Липа – комісар міста Одеси (за матеріалами періодичних видань) : [доба Центральної Ради] / О. Шишко // Шості липівські читання : пам'яті І. та Ю. Лип : матеріали Всеукр. наук. конф., 1–5 трав. 2012 р., м. Львів / Львів. обл. рада, Яворів. район. рада, Всеукр. держ. багатопроф. вид-во "Каменярь". – Київ, 2012. – С. 157–163.
- 3543. Шишко О. Г.** Питання земельної реформи в політичному житті Півдня України на весні, 1917 року / О. Г. Шишко // Південний архів. [Серія]: Історичні науки / Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2001. – Вип. 4. – С. 73–79. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3544. Шишко О. Г.** Українізація військових частин в Одесі в червні 1917 р. / О. Г. Шишко // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2006. – Вип. 20. – С. 127–132. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3545. Шишко О. Г.** Ще раз про мирний договір, укладений у січні 1918 року в Одесі між українськими та радянськими військами / О. Г. Шишко // Кочубіїв – Хаджибей – Одеса : матеріали I-ої Всеукр. наук. конф. ..., 28–29 трав. 2015 р., м. Одеса / Одес. нац. політехн. ун-т. – Одеса, 2015. – С. 167–170. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3546. Шубин А. В.** Брестский мир: Россия и Украина / А. В. Шубин // Перша світова війна та проблеми державотворення у Центральній та Східній Європі : матеріали Міжнар. наук. конф. (Чернівці, 29–30 жовт. 2008 р.) / Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці, 2009. – С. 52–74. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3547. Щавлинский Г.** Общественно-политическая и национально-культурная деятельность белорусских организаций в Киеве в период 1917–1918 гг. / Г. Щавлинский // Шевченківські дні – 2009 (9–10 березня). Історія : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. молодих учених / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2009. – С. 117–118. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3548. Щавлинский Н. Б.** Предусловия создания белорусских организаций в Одессе и их деятельность в конце 1917 – начале 1918 гг. / Н. Щавлинский // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. / Рівн. держ. гуманітар. ун-т. – Рівне, 2014. – Вип. 25. – С. 46–47. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3549. Щербатюк В. М.** Селяни України в організації охорони громадського порядку та відсічі загарбникам у 1917 – першій половині 1918 років / В. М. Щербатюк // Актуальні питання історії органів внутрішніх справ України : зб. наук. пр. / Нац. акад. внутр. справ. –

Київ, 2010. – [Вип. 1]. – С. 76–86. – Бібліогр. в кінці ст.

3550. Щербатюк В. М. Становлення Вільного козацтва в контексті зростання національної свідомості українських селян (літо 1917 р. – весна 1918 р.): сучасна історіографія проблеми / В. М. Щербатюк // Вісник Черкаського університету. Серія: Історичні науки. – Черкаси, 2010. – **Вип. 182**. – С. 45–54.

3551. Щетініна Т. О. Генеральне секретарство (міністерство) з російських справ УНР: створення, структура та основні напрями діяльності / Т. О. Щетініна // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2011. – **№ 47**. – С. 30–37. – Бібліогр. в кінці ст.

3552. Щетініна Т. О. Становлення державного управління в аграрній сфері за доби Української Центральної Ради (1917–1918) / Т. О. Щетініна // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Юридичні науки. – Херсон, 2014. – **Вип. 6–2, т. 1**. – С. 75–79.

3553. Яблунівський С. В. Реалізація державної політики розвитку театрального мистецтва за часів Української Центральної Ради / С. В. Яблунівський // Теорія та практика державного управління : зб. наук. пр. / Харків. регіон. ін-т держ. упр. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – Харків, 2009. – **Вип. 2**. – С. 93–100. – Бібліогр. в кінці ст.

3554. Ядловська О. С. Архівні матеріали про діяльність Центральної Ради на Півдні України / О. С. Ядловська // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2006. – **Вип. 6**. – С. 65–70. – Бібліогр. в кінці ст.

3555. Ядловська О. С. Відносини між етнічною більшістю та інонаціональною групою на прикладі польської спільноти за доби Центральної Ради / О. С. Ядловська // Полікультурність, діалог і злагода: українські реалії : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. / Мелітопол. держ. пед. ун-т [та ін.]. – Мелітополь, 2008. – С. 117–119.

3556. Ядловська О. С. Діяльність польських політичних партій та організацій у Південноукраїнському регіоні за доби Центральної Ради / О. С. Ядловська // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2011. – **Вип. 31**. – С. 125–130. – Бібліогр. в кінці ст.

3557. Ядловська О. С. Партії та громадсько-політичні організації малочисельних етнічних груп на Півдні України в добу Центральної Ради / О. С. Ядловська // Чорноморський літопис. – 2013. – **Вип. 8**. – С. 43–51. – Бібліогр. в кінці ст.

3558. Ядловська О. С. Політична діяльність німецькомовного населення Півдня України в умовах Центральної Ради / О. С. Ядловська // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2011. – **Вип. 55**. – С. 72–79.

3559. Ядловська О. С. Проблема етнічних меншин України в матеріалах З'їзду народів Росії / О. С. Ядловська // Наукові праці. Серія: Історія / Чорномор. держ. ун-т ім. Петра Могили. – Миколаїв, 2008. – **Т. 83, вип. 70**. – С. 33–39. – Бібліогр. в кінці ст.

3560. Ядловська О. С. Становище єврейського населення в Українській Народній Республіці : [доба Центральної Ради] / О. С. Ядловська // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2007. – **Вип. 21**. – С. 172–175. – Бібліогр. в кінці ст.

3561. Ядловська О. С. Участь національних меншин у виборчій кампанії до Українських Установчих зборів на Півдні України в період Центральної Ради / О. С. Ядловська // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2012. – **Вип. 34.** – С. 82–86. – Бібліогр. в кінці ст.

3562. Ядловська О. С. Участь політичних об'єднань національних меншин у муніципальних виборах (липень – серпень 1917 р.) : [доба Центральної Ради] / О. С. Ядловська // Культурологічний вісник : наук.-теорет. щорічник Нижньої Наддніпряни. – Запоріжжя, 2009. – **Вип. 23.** – С. 71–77. – Бібліогр. в кінці ст.

3563. Якимець Б. Я. Виборче законодавство Української Центральної Ради як джерело конституційного права України / Б. Я. Якимець // Концепція та методологія історії українського права : зб. матеріалів наук.-практ. круглого столу, присвяч. пам'яті проф. О. Шевченка, Київ, 28 квіт. 2017 р. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2017. – С. 210–211. – Бібліогр. в кінці ст.

3564. Якобчук С. О. Євген Чикаленко та Федір Матушевський : перетин долі та спільна праця : [зокрема доба революції] / С. Якобчук // Драгоманівські історичні студії : зб. наук. пр. молодих істориків / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2015. – **Вип. 3.** – С. 104–115. – Бібліогр. в кінці ст.

3565. Якуніна А. О. Державотворча діяльність українства в добу Центральної Ради і ставлення до неї російських меншовиків та есерів (березень 1917 – квітень 1918 рр.) / А. О. Якуніна // Інтелігенція і влада. Серія: Історія / Одес. нац. політехн. ун-т. – Одеса, 2006. – **Вип. 6.** – С. 268–273. – Бібліогр. в кінці ст.

3566. Яневський Д. Б. Деякі особливості модернізації імперії в 1861 – 1914 рр. та їх вплив на формування суспільно-політичних процесів в Наддніпрянській Україні в 1917 р. / Д. Б. Яневський // Бористен. – 2007. – **№ 8.** – С. 21–23.

3567. Яневський Д. Б. Масони, націонал-соціалісти та київський політикум: геополітичний контекст (3 березня 1917 р. – 15 січня 1918 р.) / Д. Б. Яневський. – Київ : Вид-во Європ. ун-ту, 2010. – 80 с.

3568. Яневський Д. Б. Політичні системи України 1917–1920 років: спроби творення і причини поразки : [монографія] / Д. Яневський. – Київ : Дух і літера, 2003. – 767 с.

Зі змісту: Гл. 2. Виникнення Народної Республіки: національно-соціалістичний вибір: § 2. Від створення Української Центральної Ради до Всеукраїнського Національного Конгресу (3 березня – 8 квітня 1917 р.). – С. 55–66 ; § 3. Від Національного Конгресу до I Універсалу (22 квітня – 10 червня 1917 р.). – С. 81–101 ; § 4. Від I Універсалу до падіння Тимчасового уряду (10 червня – 20 жовтня 1917 р.). – С. 102–135 ; § 7. Від проголошення державної незалежності до краху Центральної Ради (15 січня – 29 квітня 1918 р.). – С. 174–185. ; **Додатки:** [Універсали Центральної Ради, проект та Конституція УНР, постанови та ін.]. – С. 442–473, 698–744.

3569. Яневський Д. Б. Проект "Україна", або Таємниця Михайла Грушевського : [зокрема доба Центральної Ради] / голов. ред. Н. Є. Фоміна. – Харків : Фоліо, 2010. – 315 с. : фот.

3570. Яременко О. І. Закріплення принципу суверенітету в Четвертому Універсалі та Конституції Української Народної Республіки / О. Яременко // Підприємництво, господарство і право. – 2006. – **№ 7.** – С. 28–32.

3571. Ярош Д. В. Законодавча діяльність Центральної Ради в галузі освіти і культури:

історичний досвід і його значення для сучасної розбудови України / Д. В. Ярош // Вісник Хмельницького інституту регіонального управління та права. – Хмельницький, 2002. – № 4. – С. 34–38. – Бібліогр. в кінці ст.

3572. Ярош Д. В. Конституція Української Народної Республіки 1918 року про органи державної влади та управління України: історичний досвід і сучасність / Д. В. Ярош // Університетські наукові записки / Хмельниц. ун-т управління та права. – Хмельницький, 2005. – № 1/2. – С. 49–56. – Бібліогр. в підрядк. прим.

3573. Ярош Д. В. Конституція Української Народної Республіки 1918 року про права і свободи людини: історичний досвід і сучасність / Д. В. Ярош // Університетські наукові записки / Хмельниц. ун-т управління та права. – Хмельницький, 2006. – № 1. – С. 6–11. – Бібліогр. в підрядк. прим.

3574. Ярош Д. В. Конституція УНР 1918 р. про Всенародні збори України як вищий законодавчий орган влади: історичний досвід і сучасний конституційний процес / Д. В. Ярош // Університетські наукові записки / Хмельниц. ун-т управління та права. – Хмельницький, 2009. – Вип. 4. – С. 6–11.

3575. Ярош Д. В. Політика українізації періоду Центральної Ради: суть, правові засади та наслідки / Д. В. Ярош // Університетські наукові записки / Хмельниц. ун-т управління та права. – Хмельницький, 2008. – № 2. – С. 6–12. – Бібліогр. в кінці ст.

3576. Ярош Д. В. Правові засади формування органів місцевої влади і місцевого самоврядування в період діяльності Центральної Ради / Д. В. Ярош // Університетські наукові записки / Хмельниц. ун-т управління та права. – Хмельницький, 2008. – № 1. – С. 16–22. – Бібліогр. в кінці ст.

3577. Ярош Д. В. Правові основи військового будівництва в період Центральної Ради / Д. В. Ярош // Університетські наукові записки / Хмельниц. ун-т управління та права. – Хмельницький, 2010. – № 1. – С. 6–10. – Бібліогр. в кінці ст.

3578. Ярош Д. В. Універсали Української Центральної Ради – конституційні акти української державності 1917–1918 рр.: їх зміни та історичне значення / Д. В. Ярош // Університетські наукові записки / Хмельниц. ун-т управління та права. – Хмельницький, 2006. – Вип. 3/4. – С. 36–43. – Бібліогр. в підрядк. прим.

3579. Ярош Д. В. Формування судової системи Української Народної Республіки періоду Центральної Ради / Д. В. Ярош // Університетські наукові записки / Хмельниц. ун-т управління та права. – Хмельницький, 2007. – № 1. – С. 18–22. – Бібліогр. в підрядк. прим.

3580. Яценко В. Я. Боротьба в інформаційному просторі Катеринослава восени 1917 р. (про події навколо газети "Приднепровський край") / В. Я. Яценко // Вісник Дніпропетровського університету. Серія: Історія та археологія. – Дніпропетровськ, 2009. – Т. 17, № 1/1. – С. 43–49. – Бібліогр. в кінці ст.

3581. Яценко В. Я. Діяльність гласних – українців у Катеринославській міській думі восени – взимку 1917 р. / В. Я. Яценко // Проблеми політичної історії України : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеса Гончара. – Дніпро, 2018. – Вип. 13. – С. 130–144. – Бібліогр. в кінці ст.

3582. Яценко В. Я. Діяльність І. М. Труби в Катеринославській міській думі восени 1917 р. / В. Я. Яценко // Проблеми політичної історії України : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеса Гончара. – Дніпро, 2017. – Вип. 12. – С. 102–117. – Бібліогр. в кінці ст.

- 3583. Яценко В. Я.** Діяльність Катеринославської міської думи в контексті подій кінця жовтня 1917 р. / В. Я. Яценко // Проблеми політичної історії України : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2015. – **Вип. 10.** – С. 99–107.
- 3584. Яценко В. Я.** Діяльність О. І. Чемерисського в Катеринославській міській думі восени 1917 р. / В. Я. Яценко // Наддніпрянська Україна: історичні процеси, події, постаті : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2015. – **Вип. 13.** – С. 234–246. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3585. Яценко В. Я.** Катеринослав у 1917 р.: особливості революційного процесу / В. Я. Яценко // Вісник Дніпропетровського університету. Серія: Історія та археологія. – Дніпропетровськ, 2002. – **Вип. 10.** – С. 108–113. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3586. Яценко В. Я.** Питання освіти в діяльності гласних-українців Катеринославської міської думи восени, 1917 р. / В. Я. Яценко // Проблеми політичної історії України : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2013. – **Вип. 8.** – С. 145–151. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3587. Яценко В. Я.** Питання освіти в діяльності Катеринославської міської думи восени, 1917 р. / В. Я. Яценко // Наддніпрянська Україна: історичні процеси, події, постаті : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2013. – **Вип. 11.** – С. 189–198. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3588. Яценко В. Я.** Питання про входження Катеринославської губернії до складу України в діяльності міської думи Катеринослава восени 1917 р. / В. Я. Яценко // Проблеми політичної історії України : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2016. – **Вип. 11.** – С. 99–112. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3589. Яценко В. Я.** Політична боротьба на виборах до міської Думи Катеринослава влітку 1917 р. / В. Я. Яценко // Придніпров'я: історико-краєзнавчі дослідження : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2010. – **Вип. 8.** – С. 258–270. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3590. Яценко В. Я.** III Універсал Центральної Ради та його відображення в діяльності Катеринославської міської думи восени 1917 р. / В. Я. Яценко // Наддніпрянська Україна: історичні процеси, події, постаті : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпро, 2016. – **Вип. 14.** – С. 141–153. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3591. Яценко В. Я.** "Українське питання" в діяльності гласних-кадетів Катеринославської міської думи восени 1917 р. / В. Я. Яценко // Проблеми політичної історії України : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2014. – **Вип. 9.** – С. 151–161. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3592. Яценко В. Я.** Участь політичних партій у муніципальній кампанії в Катеринославі влітку 1917 р. / В. Я. Яценко // Проблеми політичної історії України : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2011. – **Вип. 6.** – С. 100–113. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3593. Яценко О. В.** Участь кооперації у встановленні влади Української Центральної Ради на Поділлі у 1917–1918 рр. / О. В. Яценко // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2009. – **Вип. 16.** – С. 123–128. – Бібліогр. в кінці ст.

3594. Яцишин М. Структура та компетенція мирових судів Волинської губернії у період правління Української Центральної Ради (березень 1917 – квітень 1918) / М. Яцишин // Історико-правовий часопис. – Луцьк, 2017. – № 1. – С. 22–27. – Бібліогр. в кінці ст.

III. УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА ПАВЛА СКОРОПАДСЬКОГО

3595. Ave: до 100-ліття Гетьманату Павла Скоропадського / упоряд. І. Сюдюков ; за заг. ред. Л. Івшиної. – 1-ше вид. – Київ : Укр. прес-група, 2018. – 680 с. : фот. – (Бібліотека газети "День") (Україна Incognita).

Зі змісту: 100 років проголошення гетьманства в Україні / Ю. Терещенко. – С. 218–235 ; Скоропадський і АнтиСкоропадський / О. Копитко. – С. 236–245 ; Загадка Павла Скоропадського / І. Сюдюков. – С. 246–251 ; Володимирів тризуб із хрестом: забутий сакральний символ України: до 100-річчя проголошення тризуба державним гербом України / С. Шумило. – С. 252–259 ; 29 квітня 1918 року: "переворот у цирку" чи закономірний етап революції"? / Г. Папакін. – С. 260–268 ; Що встиг Павло Скоропадський / Л. Жванко. – С. 269–274 ; Чужі на своїй землі: відносини українських та окупаційних збройних сил у 1918–1919 рр. / В. Горак. – С. 275–286 ; "Буржуй, або навіть феодал" : [С. Х. Чикаленко] / Т. Осташко. – С. 287–299 ; Еволюція в часи революції: діяльність Миколи Василенка на посаді міністра освіти Української держави / М. Чадюк. – С. 300–306 ; "Україна повернула свої суверенні права": Сергій Шелухін – історик, правник, дипломат / Т. Осташко. – С. 307–318 ; Меценати, козаки, державотворці : [Ф. А. Лизогуб] / І. Сюдюков. – С. 319–338 ; Три закони від гетьмана... / В. Бойко. – С. 339–344 ; "Єдність цілі – єдність сил" : [П. Я. Стебницький] / В. Панченко. – С. 345–350 ; Гетьманат очима учасників / В. Рижков. – С. 351–364 ; Гетьман та єдність українських земель: рік 1918-й / О. Бойко. – С. 365–375 ; Дорога до українського храму: В'ячеслав Липинський – про релігію і церкву / І. Сюдюков. – С. 376–385 ; Без держави нема нації: український амбасадор В'ячеслав Липинський / Т. Осташко. – С. 386–406 ; Справжній полковник [П. Ф. Болбочан] / Т. Осташко. – С. 421–432 ; "Сила нації, що відроджується" : [Г. І. Нарбут] / М. Чадюк. – С. 433–439 ; Відповідальний за держбезпеку. Ігор Кістяківський: спроба політичного портрета / І. Сюдюков. – С. 440–445 ; Гетьманат та "чинник Берліна". Україна – Німеччина: 100 років міждержавних взаємин / В. Бойко. – С. 482–500 ; Родич імператорів на службі Україні: Габсбург, який став Василем Вишиваним / С. Липовецький. – С. 501–509 ; Його сповідь перед історією. "Спогади" Павла Скоропадського: роздуми, здобутки, помилки / І. Сюдюков. – С. 510–522 ; Олена Отт-Скоропадська: "Батько вважав, що єдиним виходом для України є її незалежність": голос із минулого – останнє інтерв'ю гетьманівни / Є. Назаренко. – С. 552–563 ; З'єднати зв'язок часів, або де має стояти пам'ятник Скоропадському / О. Михайлова. – С. 564–576 ; Винниченко і Скоропадський, або чому гетьман не втримав булаву? / В. Панченко. – С. 630–645 ; Невивчені уроки Гетьманату / І. Сметко. – С. 646–667 ; Найважливіші дати з історії Української Держави гетьмана Павла Скоропадського (1918 рік). – С. 668–669.

3596. Авхутська С. О. Вільнокозацький рух за доби Гетьманату П. Скоропадського: спроби відродження та причини невдач / С. О. Авхутська // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2015. – Вип. 98. – С. 28–31. – Бібліогр. в кінці ст.

3597. Адамський В. Р. Заснування Богословського факультету Кам'янець-Подільського державного українського університету: задум і реалізація : [доба Гетьманату] / В. Р. Адамський // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-

т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2014. – Т. 21. – С. 102–117.

3598. Адамський В. Р. Просвітницькі товариства Поділля на шпальтах газети "Подольская мысль" доби Гетьманату П. Скоропадського / В. Р. Адамський // Хмельницькі краєзнавчі студії : наук.-краєзнав. зб. / НАН України, Ін-т історії України, Центр дослідж. історії Поділля. – Хмельницький, 2016. – **Вип. 9.** – С. 38–50. – Бібліогр. в кінці ст.

3599. Андрієвська Л. В. Деякі документні джерела до останнього періоду життя та діяльності А. К. Ржепецького, міністра фінансів Української Держави / Л. В. Андрієвська // Козацька скарбниця. – 2009. – **Вип. 5.** – С. 166–180. – Бібліогр. в кінці ст.

3600. Андрієвська Л. В. Діяльність генеральних консульств Української Держави в Петрограді та Москві (за документами ЦДАВО України) / Л. Андрієвська // Пам'ятки: археогр. щорічник / Укр. НДІ арх. справи та документознавства. – Київ, 2015. – **№ 15/16.** – С. 81–87. – Бібліогр. в кінці ст.

3601. Андрієвська Л. В. З історії створення Наукового архіву при Державній генеральній канцелярії Української Держави (1918 р.) / Л. В. Андрієвська // Документознавство. Бібліотекознавство. Інформаційна діяльність: проблеми науки, освіти, практики : матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф., Київ, 16–18 трав. 2006 р. / Держ. акад. керів. кадрів культури і мистецтв. – Київ, 2006. – С. 198–200. – Бібліогр. в кінці ст.

3602. Андрієвська Л. В. Нові архівні документи про долю міністрів останнього уряду Української держави / Л. Андрієвська // Студії з архівної справи та документознавства : зб. пр. / Укр. НДІ арх. справи та документознавства. – Київ, 2004. – **Т. 12.** – С. 186–190. – Бібліогр. в кінці ст.

3603. Андрусишин Б. І. Комісія у справах військового духовенства при Головному штабі Української Держави / Б. Андрусишин, О. Луговський // Військово-історичний альманах / Центр. музей Збройн. Сил України. – Київ, 2005. – **Число 2.** – С. 23–30. – Бібліогр. в кінці ст.

3604. Антонишин А. П. Аграрні перетворення на Поділлі в добу Гетьманату П. Скоропадського (квітень – листопад 1918 року) / А. П. Антонишин // Інтелігенція і влада. Серія: Історія / Одес. нац. політехн. ун-т. – Одеса, 2008. – **Вип. 11.** – С. 134–143. – Бібліогр. в кінці ст.

3605. Антонишин А. П. Балтський повіт в добу Гетьманату Павла Скоропадського (квітень – грудень 1918 року) / А. П. Антонишин // Інтелігенція і влада. Серія: Історія / Одес. нац. політехн. ун-т. – Одеса, 2012. – **Вип. 24.** – С. 99–105. – Бібліогр. в кінці ст.

3606. Антонишин А. П. Діяльність політичних партій на Поділлі в період Гетьманату Павла Скоропадського / А. П. Антонишин // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2008. – **Вип. 13.** – С. 240–244. – Бібліогр. в кінці ст.

3607. Антонишин А. П. Діяльність Товариства "Просвіта" на Поділлі за добу Гетьманату П. Скоропадського / А. П. Антонишин // Лінгвістика та лінгводидактика у сучасному інформаційному суспільстві : матеріали наук.-практ. конф. (4–6 квіт. 2006 р.) / Київ. нац. лінгвістич. ун-т. – Київ, 2007. – С. 392–394.

3608. Антонишин А. П. Ліквідація гетьманської влади в Подільській губернії (1918 рік) / А. Антонишин // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія:

Історія, економіка, філософія. – Київ, 2012. – **Вип. 17.** – С. 145–153. – Бібліогр. в кінці ст.

3609. Антонишин А. П. Могилів-Подільський повіт у період Гетьманату П. Скоропадського / А. П. Антонишин // Третя Могилів-Подільська науково-краєзнавча конференція, [25–26 верес. 2009 р.] / Могилів-Поділ. міська рада [та ін.]. – Могилів-Подільський ; Кам'янець-Подільський, 2009. – С. 197–203.

3610. Антонишин А. П. Поділля в добу Гетьманату П. Скоропадського : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / А. П. Антонишин ; Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2010. – 19 с.

3611. Антонишин А. П. Поділля в добу Гетьманату Павла Скоропадського: історіографія проблеми / А. П. Антонишин // Інтелігенція і влада. Серія: Історія / Одес. нац. політехн. ун-т. – Одеса, 2008. – **Вип. 14.** – С. 179–187. – Бібліогр. в кінці ст.

3612. Антонишин А. П. Поділля в період Української Держави 1918 р. (джерела дослідження) / А. П. Антонишин // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2012. – **Вип. 20.** – С. 192–197. – Бібліогр. в кінці ст.

3613. Антонишин А. П. Промисловість Поділля в добу Гетьманату Павла Скоропадського / А. Антонишин // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія: Історія, економіка, філософія. – Київ, 2015. – **Вип. 20.** – С. 134–139. – Бібліогр. в кінці ст.

3614. Антонишин А. П. Реформа органів місцевого самоврядування на Поділлі, 1918 року (доба Гетьманату) / А. П. Антонишин // Українська держава Павла Скоропадського : державотворчі замисли та історичні наслідки : зб. наук. пр. за матеріалами Всеукр. наук.-теорет. конф. / Хмельниц. ін-т Міжрегіон. акад. управління персоналом ім. Михайла Напаса. – Хмельницький, 2008. – С. 53–60.

3615. Антонишин А. П. Розвиток освіти на Поділлі в Українській Державі (1918 р.) / А. П. Антонишин // Матеріали XII Подільської історико-краєзнавчої конференції (22–23 листоп. 2007 р.) / Кам'янець-Поділ. держ. ун-т [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2007. – **Т. 2.** – С. 174–185. – Бібліогр. в кінці ст.

3616. Антонишин А. П. Соціальна сфера Поділля в період Української Держави (квітень – грудень 1918 року) / А. П. Антонишин // Інтелігенція і влада. Серія: Історія / Одес. нац. політехн. ун-т. – Одеса, 2012. – **Вип. 27.** – С. 14–21. – Бібліогр. в кінці ст.

3617. Антонишин А. П. Соціально-економічні перетворення на Поділлі за Гетьманату П. Скоропадського / А. Антонишин // Історичний журнал. – 2007. – **№ 3.** – С. 47–53. – Бібліогр. в кінці ст.

3618. Антонишин А. П. Спогади як важливе джерело дослідження становища Поділля в добу Гетьманату П. Скоропадського / А. П. Антонишин // Вінниччина: минуле та сьогодення : краєзнавчі дослідження : матеріали XXII Всеукр. наук. іст.-краєзнав. конф., 22 жовт. 2009 р., Вінниця / Вінниц. обл. держадмін. [та ін.]. – Вінниця, 2009. – С. 55–59. – Бібліогр. в кінці ст.

3619. Антонишин А. П. Становлення місцевої адміністрації на Поділлі в добу Гетьманату П. Скоропадського / А. Антонишин // Шевченківська весна : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів та молодих вчених, присвяч. 90-річчю Української революції, 1917–1920 рр., [Київ, 1–4 берез. 2007 р.] / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка.

– Київ, 2007. – **Вип. 5, ч. 1** : Історія. – С. 15–17. – Бібліогр. в кінці ст.

3620. Архірейський Д. В. Аграрна політика Української Держави за журналами засідань Ради Міністрів / Д. В. Архірейський // Вісник Дніпропетровського університету. Серія: Історія та археологія. – Дніпропетровськ, 2017. – **Т. 25, № 1, вип. 25**. – С. 189–200. – Бібліогр. в кінці ст.

3621. Архірейський Д. В. Зовнішня торгівля та митна справа Української Держави за журналами засідань Ради Міністрів (травень – грудень 1918 р.) / Д. В. Архірейський // Історія торгівлі, податків та мита : зб. наук. пр. / Акад. мит. служби України [та ін.]. – Дніпро, 2018. – **№ 1–2**. – С. 139–156. – Бібліогр. в підрядк. прим.

3622. Архірейський Д. В. Ставлення Української держави до російського білого руху (за журналами засідань гетьманської Ради Міністрів) / Д. В. Архірейський // Проблеми політичної історії України : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпро, 2018. – **Вип. 13**. – С. 155–171. – Бібліогр. в кінці ст.

3623. Бавико О. Є. Оформлення політичної опозиції гетьманському уряду П. Скоропадського та основні форми її діяльності / О. Є. Бавико // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2006. – **Вип. 32**. – С. 183–201. – Бібліогр. в кінці ст.

3624. Бавико О. Є. Політична опозиція гетьманові П. Скоропадського (квітень – грудень 1918 р.) : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02 / О. Є. Бавико ; НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2007. – 16 с.

3625. Бавико О. Є. Структурна характеристика політичної опозиції гетьманові П. Скоропадського / О. Є. Бавико // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2007. – **Вип. 34**. – С. 343–355. – Бібліогр. в кінці ст.

3626. Барановська Н. М. Армія в охоронній системі Гетьманату Павла Скоропадського / Н. М. Барановська, О. Г. Макарчук // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2008. – **№ 634**. – С. 63–67. – Бібліогр. в кінці ст.

3627. Барановська Н. М. Державний переворот Павла Скоропадського як революційний досвід вирішення аграрного питання / Н. М. Барановська, О. Г. Макарчук // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2010. – **№ 670**. – С. 171–176. – Бібліогр. в кінці ст.

3628. Барановська Н. М. Підвалини військової політики гетьмана Павла Скоропадського / Н. М. Барановська // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2014. – **№ 784**. – С. 90–97. – Бібліогр. в кінці ст.

3629. Бачинська О. М. Діяльність Л. М. Старицької-Черняхівської в Міністерстві народної освіти Української Держави гетьмана П. Скоропадського / О. М. Бачинська // Роль визначних особистостей – митців, діячів науки та культури у процесі формування національної самосвідомості наприкінці ХІХ – на початку ХХ ст. : ІХ наук. семінар, присвяч. до дня народж. М. П. Старицького : матеріали / Музей видатних діячів української культури Лесі Українки, Миколи Лисенка, Панаса Саксаганського, Михайла Старицького. – Київ, 2013. – С. 4–15.

3630. Бачинська О. М. Діяльність подолянина О. Приходька в музичному відділі

Міністерства народної освіти у добу Гетьманату П. Скоропадського / О. М. Бачинська // Духовні витоки Поділля: митці в історії краю : матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф. (Хмельницький, 13 берез. 2014 р.) / М-во освіти і науки України, Хмельниц. облдержадмін., Хмельниц. гуманіт.-пед. акад. [та ін.]. – Хмельницький, 2014. – С. 280–284.

3631. Бачинська О. М. Документи ЦДАВО про розвиток кінематографу в Україні за доби Гетьманату П. Скоропадського / О. М. Бачинська // Сучасні засоби збереження документів та нові методологічні підходи до наукових досліджень і застосування документів Національного архівного фонду України : наук. зб. за підсумками Всеукр. наук.-практ. конф., м. Кам'янець-Поділ., 20–21 верес. 2012 р. / Держ. арх. служба України [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2012. – С. 131–133.

3632. Бачинська О. М. Кам'янець-Подільський Український національний хор за доби Гетьманату П. Скоропадського / О. М. Бачинська // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2012. – Т. 19. – С. 281–288.

3633. Бачинська О. М. Кам'янець-Подільський Український національний хор: заснування та діяльність у добу Гетьманату П. Скоропадського / О. М. Бачинська // Поділля у добу Української революції 1917–1921 рр. : матеріали круглих столів / Кам'янець-Поділ. держ. іст. музей-заповідник [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2013. – С. 29–37.

3634. Бачинська О. М. Культурно-мистецька Вінниця у добу Гетьманату П. Скоропадського / О. М. Бачинська // Вінниччина: минуле та сьогодення : краєзнавчі дослідження : матеріали XX Вінниц. наук. іст.-краєзнав. конф., 27–28 жовт. 2005 р., Вінниця / Вінниц. обл. держадмін. [та ін.]. – Вінниця, 2005. – С. 325–331.

3635. Бачинська О. М. Культурно-мистецьке життя Могилева-Подільського в добу Гетьманату П. Скоропадського за матеріалами газети "Жизнь Подолии" / О. М. Бачинська // Четверта Могилів-Подільська науково-краєзнавча конференція, [28–29 верес. 2012 р.] / Могилів-Поділ. міськрада [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2012. – С. 200–205.

3636. Бачинська О. М. Культурно-освітня сфера та конфесійне життя в містах Поділля за Української Держави П. Скоропадського / О. М. Бачинська, С. В. Трубочанінов // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2009. – Т. 14. – С. 377–384.

3637. Бачинська О. М. Матеріали особового походження як джерело для вивчення видовищних форм мистецтва доби Гетьманату П. Скоропадського / О. М. Бачинська // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2015. – Т. 1, вип. 14. – С. 4–5. – Бібліогр. в кінці ст.

3638. Бачинська О. М. Оподаткування публічних видовищ і розваг у Гетьманаті Павла Скоропадського / О. М. Бачинська // Гуржіївські історичні читання : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького [та ін.]. – Черкаси, 2014–2015. – Вип. 8/9. – С. 181–184.

3639. Бачинська О. М. Перспективи і проблеми театрального сезону 1918–1919 рр. у періодиці доби Гетьманату / О. М. Бачинська // Науковий діалог "Схід-Захід" : матеріали IV Всеукр. наук. конф. з міжнар. участю (м. Кам'янець-Подільський, 25 трав. 2015 р.) : у 2 ч. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка, Дніпропетров. нац. ун-т ім. Олеся

Гончара. – Дніпропетровськ, 2015. – **Ч. 2.** – С. 44–47.

3640. Бачинська О. М. Порядок отримання дозволів на культурно-мистецькі заходи за Гетьманату П. Скоропадського (на прикладі Поділля) / О. М. Бачинська // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2014. – **Т. 21.** – С. 214–225.

3641. Бачинська О. М. Реалізація програми творення українських національних хорів за Гетьманату П. Скоропадського / О. М. Бачинська // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2013. – **Вип. 6.** – С. 281–289. – Бібліогр. в кінці ст.

3642. Бачинська О. М. Розвиток видовищних форм мистецтва в Українській Державі гетьмана Павла Скоропадського: історичний аспект : автореф. дис. ... канд іст. наук : 07.00.01 / О. М. Бачинська ; Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2016. – 20 с.

3643. Бачинська О. М. Розвиток кінопрокату в Україні за Гетьманату П. Скоропадського / О. М. Бачинська // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка : зб. за підсумками звіт. наук. конф. викладачів, докторантів і аспірантів. – Кам'янець-Подільський, 2016. – **Вип. 15, т. 1.** – С. 3–4. – Бібліогр. в кінці ст.

3644. Бачинська О. М. Стан кінематографу в Україні за доби Гетьманату П. Скоропадського / О. М. Бачинська, С. В. Трубочанінов // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2012. – **Вип. 5.** – С. 211–219. – Бібліогр. в кінці ст.

3645. Бачинська О. М. Театральне життя на Поділлі у добу Гетьманату П. Скоропадського / О. М. Бачинська // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2013. – **Т. 20.** – С. 50–61.

3646. Бачинська О. М. Українські національні хори за доби Гетьманату П. Скоропадського / О. М. Бачинська // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка : зб. за підсумками звіт. наук. конф. викладачів, докторантів і аспірантів. – Кам'янець-Подільський, 2013. – **Вип. 12, т. 1.** – С. 5. – Бібліогр. в кінці ст.

3647. Бачинська О. М. Участь П. Саксаганського і М. Садовського у творенні державних театрів за Гетьманату (за неопублікованими сторінками спогадів М. Садовського) / О. М. Бачинська // Роль визначних особистостей – митців, діячів науки та культури у процесі формування національної самосвідомості наприкінці ХІХ – на початку ХХ ст. : Х наук. семінар, приуроч. до дня народж. М. П. Старицького : матеріали / Музей видатних діячів української культури Лесі Українки, Миколи Лисенка, Панаса Саксаганського, Михайла Старицького. – Київ, 2015. – С. 80–91.

3648. Бачинська О. М. Циркове видовище у добу Гетьманату П. Скоропадського / О. М. Бачинська // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2014. – **Вип. 40.** – С. 73–77. – Бібліогр. в кінці ст.

3649. Бевз Л. Постать гетьмана Павла Скоропадського в історичній пам'яті сучасних українців (на прикладі відвідувачів Музею гетьманства) / Л. Бевз // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. / Чернігів. іст. музей ім. В. В. Тарновського [та ін.]. – Чернігів, 2015. – **Вип. 16.** – С. 212–214. – Бібліогр. в кінці ст.

3650. Бевз Т. А. Організаційне оформлення течій УПСР у політичній партії в умовах опозиційності гетьманському режиму / Т. А. Бевз // Партія національних інтересів і соціальних перспектив (політична історія УПСР) / Т. А. Бевз ; НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2008. – С. 336–383.

Рецензії: Кривошея В. В. Політична історія Української партії соціалістів-революціонерів // Історичний журнал. – 2009. – № 4. – С. 117–119.

3651. Безуглий А. Проблеми житлово-комунальної сфери м. Вінниці за доби Гетьманату П. Скоропадського (квітень – грудень 1918 р.) / А. Безуглий // Історичні і політологічні дослідження. – 2017. – № 2. – С. 19–30. – Бібліогр. в кінці ст.

3652. Бойко О. Д. Геополітичні проблеми України в контексті мирних переговорів Української Держави з РСФРР (Аналітична записка Д. Донцова "О границях Української Держави під взглядом політичним") / О. Бойко // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія: Історія, економіка, філософія. – Київ, 2014. – Вип. 19. – С. 78–88. – Бібліогр. в кінці ст.

3653. Бойко О. Д. Територія, кордони і адміністративно-територіальний поділ Української Держави гетьмана П. Скоропадського (1918) / О. Бойко // Регіональна історія України : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України [та ін.]. – Київ, 2009. – Вип. 3. – С. 216–232. – Бібліогр. в підрядк. прим.

3654. Бойко О. Д. Український Національний Союз і організація протигетьманського повстання / О. Д. Бойко // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2002. – [Вип. 1]. – С. 157–186. – Бібліогр. в кінці ст.

3655. Бойко О. Д. Український національний союз, його роль і місце в перебігу Української революції [серпень – грудень 1918 р.] / О. Бойко // Історичний журнал. – 2004. – № 5. – С. 16–30. – Бібліогр. в кінці ст.

3656. Бондаренко В. Г. Політика Павла Скоропадського у відродженні станового козацтва у 1918 році та її реалізація на Південній Україні / В. Г. Бондаренко // Основи теорії військової справи та бойових мистецтв : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., Запоріжжя, 26–27 трав. 2006 р. – Запоріжжя, 2006. – С. 84–90.

3657. Бондаренко Д. Я. Військовий потенціал монархічної контрреволюції у 1918 році: Королівство Фінляндія, Українська держава, Всевелике Військо Донське / Д. Бондаренко // Воєнна історія. – 2011. – № 6. – С. 44–52. – Бібліогр. в кінці ст.

3658. Бондаренко Д. Я. Військові постачання з Української Держави Всевеликому Війську Донському / Д. Я. Бондаренко // Чорноморський літопис. – Миколаїв, 2011. – Вип. 3. – С. 10–14.

3659. Бондаренко Д. Я. Гетман П. П. Скоропадский и атаман П. Н. Краснов: взаимоотношения Украинской Державы и Всевеликого Войска Донского / Д. Я. Бондаренко // Донские казаки в борьбе с большевиками. – Станица Еланская, 2010. – Вип. 4. – С. 87–100.

3660. Бондаренко Д. Я. Українська Держава і Всевелике Військо Донське: контрреволюція і армія: порівняльний аналіз / Д. Я. Бондаренко // Слов'янський вісник. Серія: Історичні та політичні науки / Рівн. держ. гуманітар. ун-т [та ін.]. – Рівне, 2012. – Вип. 13. – С. 27–29.

- 3661. Борисенко С. А.** Документи консульських установ Української Держави в РСФРР як історичне джерело / С. А. Борисенко // Архіви України. – 2003. – № 1/3. – С. 146–150. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3662. Борисенко С. А.** Українсько-російська мирна конференція 1918 р. як етап вітчизняного державотворчого процесу / С. Борисенко // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2001. – Т. 5. – С. 249–255.
- 3663. Борисенко С. А.** Українсько-російські відносини доби Гетьманату Павла Скоропадського: історіографія проблеми / С. А. Борисенко // Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки : міжвідом. зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2004. – Вип. 13. – С. 321–328.
- 3664. Борисенко С. А.** Українсько-російські відносини: квітень – грудень 1918 року : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.02 / С. А. Борисенко ; НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського. – Київ, 2003. – 19 с.
- 3665. Борисенко С. А.** Українсько-фінські стосунки у 1918 році / С. А. Борисенко // Студії з архівної справи та документознавства : зб. пр. / Укр. НДІ арх. справи та документознавства. – Київ, 2008. – Т. 16. – С. 100–105. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3666. Боровик А. М.** Діяльність комісії видавничого відділу Міністерства освіти та мистецтва по підготовці українських підручників за Гетьманату (квітень – грудень 1918 р.) / А. М. Боровик // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2005. – Т. 14. – С. 265–273.
- 3667. Боровик А. М.** Учительські курси українознавства за Гетьманату (квітень – грудень 1918 р.) / А. Боровик // Сіверянський літопис. – 2004. – № 2/3. – С. 3–10. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3668. Будзанівська Н. В.** Життя і діяльність Володимира Вернадського за доби Гетьманату П. Скоропадського / Н. В. Будзанівська // Інтелігенція і влада : матеріали шостої Всеукр. наук. конф., 20–23 трав. 2014 р., м. Одеса / Одес. нац. політехн. ун-т. – Одеса, 2014. – С. 25–27. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3669. Будков Д. В.** Міжнародно-інформаційна діяльність за часів Української Держави гетьмана П. Скоропадського / Д. В. Будков // Пам'ять століть. – Київ, 2003. – № 2. – С. 64–71.
- 3670. Будков Д. В.** Організація міжнародного інформування за часів Української Держави гетьмана П. Скоропадського / Д. В. Будков // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2007. – Вип. 8. – С. 116–126. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3671. Булгаков Ю. В.** Аграрна реформа уряду П. Скоропадського очима сучасних українських істориків / Ю. Булгаков // Шевченківська весна : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів та молодих вчених, присвяч. 90-річчю Української революції 1917–1920 рр., [Київ, 1–2 берез. 2007 р.] / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2007. – Вип. 5, ч. 2 : Історія. – С. 135–137. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3672. Булгаков Ю. В.** Відносини Гетьманату з Центральними державами: новітні підходи та інтерпретації / Ю. Булгаков // Вісник Державної академії керівних кадрів культури і мистецтв. – 2009. – № 4. – С. 118–122.

- 3673. Булгаков Ю. В.** Джерела до модерної української історіографії життя та діяльності П. Скоропадського / Ю. В. Булгаков, С. Ф. Павленко // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2012. – **Вип. 63.** – С. 169–173. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3674. Булгаков Ю. В.** Основні аспекти зовнішньополітичної діяльності Гетьманату Павла Скоропадського у висвітленні сучасних вітчизняних істориків / Ю. Булгаков // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2008. – **Вип. 94/95.** – С. 86–93 ; 2009. – **Вип. 97.** – С. 4–7. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3675. Булгаков Ю. В.** Оцінки внеску уряду Павла Скоропадського у розбудову архівної справи у контексті його політики у галузі культури в новітній українській історіографії / Ю. Булгаков // Шевченківські дні – 2009 (9–10 березня). Історія : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. молодих учених / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2009. – С. 17–18. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3676. Булгаков Ю. В.** Постаць П. Скоропадського та рід Скоропадських: новітні історіографічні інтерпретації / Ю. В. Булгаков, С. Ф. Павленко // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2012. – **Вип. 62.** – С. 149–154. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3677. Булгаков Ю. В.** Промислово-робітнича політика уряду гетьмана Павла Скоропадського: сучасні оцінки здобутків і прорахунків / Ю. В. Булгаков // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2009. – **№ 19.** – С. 89–95. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3678. Булгаков Ю. В.** Сучасна українська історіографія про аграрно-селянську політику уряду Української Держави гетьманату Павла Скоропадського / Ю. В. Булгаков // Сторінки історії : зб. наук. пр. / Нац. техн. ун-т України "Київ. політехн. ін-т" [та ін.]. – Київ, 2009. – **Вип. 28.** – С. 86–93.
- 3679. Булгаков Ю. В.** Сучасні українські історики про політику Гетьманату в галузі культури, науки та освіти / Ю. Булгаков // Шевченківська весна. Історія : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. молодих учених, м. Київ, 20–23 берез. 2008 р. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2008. – **Вип. 6, ч. 2, т. 1.** – С. 52–55. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3680. Булгакова Н. В.** Громадсько-політична діяльність Володимира Вернадського в період Гетьманату П. Скоропадського / Н. В. Булгакова // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2011. – **№ 51.** – С. 53–57. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3681. Бундак О. А.** Економічна політика гетьманського уряду та її реалізація / О. Бундак // Науковий вісник Волинського національного університету ім. Лесі Українки. Серія: Історичні науки. – Луцьк, 2010. – **№ 22.** – С. 71–75.
- 3682. Бундак О. А.** Особливості формування та функціонування податкового апарату в Гетьманській державі / О. А. Бундак // Слов'янський вісник. Серія: Історичні науки / Рівн. держ. гуманітар. ун-т [та ін.]. – Рівне, 2011. – **Вип. 12.** – С. 14–18. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3683. Буравченков А. О.** Гетьман П. Скоропадський і Білий рух / А. О. Буравченков // Література та культура Полісся : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2012. – **Вип. 69.** – С. 137–146. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3684. Буравченков А. О.** Проблема творення єдиного антибільшовицького фронту в контексті політичного курсу Української Держави (1918 р.) / А. Буравченков // Вісник

Київського національного лінгвістичного університету. Серія: Історія, економіка, філософія. – Київ, 2014. – **Вип. 19**. – С. 89–95. – Бібліогр. в кінці ст.

3685. Василик І. Б. Військове міністерство Української Держави (1918 р.) : структура і функції / І. Василик // Військово-історичний альманах / Центр. музей Збройн. Сил України. – Київ, 2005. – **Число 1**. – С. 4–12: табл. – Бібліогр. в кінці ст.

3686. Василичук В. І. Роль і місце спецслужб часів Української Держави П. Скоропадського / В. І. Василичук, А. В. Василичук // Роль і місце національної спецслужби в історії українського державотворення : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., Київ, 17 берез. 2017 р. / Служба безпеки України [та ін.]. – Київ, 2017. – С. 59–62. – Бібліогр. в кінці ст.

3687. Васьківська О. Управління по справах друку в добу Гетьманату та діяльність книговидавничих осередків у 1918 році / О. Васьківська // Вісник Книжкової палати. – 2015. – **№ 18**. – С. 41–46. – Бібліогр. в кінці ст.

3688. Вдовенко В. Народна освіта та педагогічні з'їзди доби Гетьманату / В. Вдовенко // Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету ім. Володимира Винниченка. Серія: Історичні науки. – Кіровоград, 2004. – **Вип. 58**. – С. 50–55. – Бібліогр. в кінці ст.

3689. Вербецький Г. Як установлювали кордон між Україною та Росією у 1918 році / Г. Вербецький // Берегиня. – 2004. – **№ 3**. – С. 85–87.

3690. Вергунов В. А. Соціально-політичні, економічні й історіографічні чинники функціонування сільського господарства та його науково-освітнє забезпечення в межах Української Держави гетьмана П. Скоропадського (29.04 – 14.12.1918): події, факти, судження / В. А. Вергунов // Історія української науки на межі тисячоліть : зб. наук. пр. / Акад. наук вищої школи України [та ін.]. – Київ, 2006. – **Вип. 25**. – С. 43–72.

3691. Верстюк В. Ф. Гетьманський режим у публіцистиці Сергія Єфремова / В. Ф. Верстюк // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2013. – **Вип. 9**. – С. 10–33. – Бібліогр. в підрядк. прим.

3692. Верстюк В. Ф. Сергій Єфремов проти Павла Скоропадського / В. Ф. Верстюк // Український історичний журнал. – 2013. – **№ 3**. – С. 63–79. – Бібліогр. в підрядк. прим.

3693. Власенко В. М. Консервативно-гетьманське середовище міжвоєнної української еміграції в країнах Південно-Східної Європи (1918–1939 рр.) / В. М. Власенко // Сумський історико-архівний журнал. – 2015. – **№ 25**. – С. 56–67. – Бібліогр. в кінці ст.

3694. Володіна А. В. Використання примусу для захисту природних прав громадян у Конституції Павла Скоропадського / А. В. Володіна // Концепція та методологія історії українського права : зб. матеріалів наук.-практ. круглого столу, присвяч. пам'яті проф. О. Шевченка, Київ, 28 квіт. 2017 р. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2017. – С. 175–177. – Бібліогр. в кінці ст.

3695. Волошко О. О. Підзаконна нормотворчість гетьманської адміністрації по врегулюванню аграрних відносин (травень – грудень 1918 р.) / О. О. Волошко // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2002. – **Вип. 5**. – С. 64–67.

- 3696. Гай-Нижник П. П. А. К. Ржепецький – міністр фінансів Української Держави за гетьманату 1918 року / П. П. Гай-Нижник // Фінанси України. – 2008. – № 3. – С. 117–120.**
- 3697. Гай-Нижник П. П. Боротьба спецслужб П. Скоропадського з антигетьманським підпіллям в Україні / П. П. Гай-Нижник // Краєзнавство. – 2013. – № 2. – С. 107–115. – Бібліогр. в кінці ст.**
- 3698. Гай-Нижник П. П. Бюджет Української Держави за гетьманату Павла Скоропадського / П. П. Гай-Нижник // Фінанси України. – 2001. – № 8. – С. 55–59.**
- 3699. Гай-Нижник П. П. Візит гетьмана Павла Скоропадського до Німеччини у контексті політичного життя України 1918 року / П. Гай-Нижник // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2014. – Вип. 15. – С. 605–615. – Бібліогр. в кінці ст.**
- 3700. Гай-Нижник П. П. Власна канцелярія гетьмана Скоропадського / П. П. Гай-Нижник // Київська старовина. – 2004. – № 6. – С. 40–52. – Бібліогр. в кінці ст.**
- 3701. Гай-Нижник П. П. Власний штаб гетьмана П. Скоропадського: структура, штати, завдання (1918 р.) / В. М. Лободаєв // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2011. – Вип. 53. – С. 73–80 ; Вип. 54. – С. 91–101. – Бібліогр. в кінці ст.**
- 3702. Гай-Нижник П. П. Гнат Зеленевський – старший осавул і генеральний бунчужний товариш Гетьмана всієї України П. Скоропадського / П. П. Гай-Нижник // Військово-історичний альманах / Центр. музей Збройн. Сил України. – Київ, 2011. – Число 2. – С. 130–137.**
- 3703. Гай-Нижник П. П. Грошова одиниця УНР як чинник державотворення та міжнародної політики України (до проблеми встановлення валютних курсів УНР з Німеччиною та Австро-Угорщиною у 1918 р.) / П. П. Гай-Нижник // Збірник наукових праць Науково-дослідного інституту українознавства. – Київ, 2007. – Т. 15. – С. 285–295.**
- 3704. Гай-Нижник П. П. Державний переворот 29 квітня 1918 р.: причини та перебіг захоплення влади П. Скоропадським / П. П. Гай-Нижник // Український історичний журнал. – 2011. – № 4. – С. 132–164. – Бібліогр. в підрядк. прим.**
- 3705. Гай-Нижник П. П. Документальні джерела і матеріали до історії фінансової політики уряду Української Держави (29 квітня – 14 грудня 1918 р.) : довідник [путівник по фондах ЦДАВО України] / П. П. Гай-Нижник. – Київ, 2004. – 46 с.**
- 3706. Гай-Нижник П. П. Життя та будні резиденції диктатора: палац Гетьмана усієї України П. Скоропадського / П. П. Гай-Нижник // Наукові записки Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. Серія: Педагогічні та історичні науки. – Київ, 2013. – Вип. 114. – С. 255–270.**
- 3707. Гай-Нижник П. П. З історії створення Державного Герба та Печатки Української Держави Павла Скоропадського // Архіви України. – 2001. – № 6. – С. 104–108.**
- 3708. Гай-Нижник П. П. За що Петро Болбочан був представлений до звання полковника Армії Української Держави / П. Гай-Нижник // Київська старовина. – 2007. – № 6. – С. 155–157. – Бібліогр. в кінці ст.**
- 3709. Гай-Нижник П. П. Законодавче та нормативно-правове підґрунтя становлення**

дипломатичної служби Української Держави за Гетьманату 1918 р. / П. П. Гай-Нижник // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2017. – **Вип. 123**. – С. 28–36. – Бібліогр. в кінці ст.

3710. Гай-Нижник П. П. З'їзд хліборобів 29 квітня 1918 р.: представницька складова гетьманського перевороту / П. П. Гай-Нижник // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2012. – **Вип. 62**. – С. 25–31. – Бібліогр. в кінці ст.

3711. Гай-Нижник П. П. Ігор Кістяківський – державний секретар і міністр внутрішніх справ Української Держави: нариси до політичного портрету / П. П. Гай-Нижник // Вісник державної служби України / Центр сприяння інституц. розвитку держ. служби. – 2008. – **№ 2**. – С. 64–71 ; Науково-документальна збірка до 90-річчя запровадження державної служби в Україні. – Київ, 2008. – С. 71–82.

3712. Гай-Нижник П. П. Ігор Кістяківський – "злий геній і дух" гетьмана Скоропадського / П. П. Гай-Нижник // Київська старовина. – 2005. – **№ 1**. – С. 161–172. – Бібліогр. в кінці ст.

3713. Гай-Нижник П. П. Ігор Кістяківський: особистість, політик, державний діяч / П. П. Гай-Нижник // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2010. – **№ 38**. – С. 38–53. – Бібліогр. в кінці ст.

3714. Гай-Нижник П. П. Маловідомий документ про "сірожупанну" дивізію / П. П. Гай-Нижник // Київська старовина. – 2008. – **№ 1**. – С. 105–110. – Бібліогр. в кінці ст.

3715. Гай-Нижник П. П. Начальники особистого Штабу гетьмана П. Скоропадського : [про причини повалення Гетьманату] / П. П. Гай-Нижник // Військово-історичний альманах / Центр. музей Збройн. Сил України. – Київ, 2010. – **Число 2**. – С. 45–56. – Бібліогр. в кінці ст.

3716. Гай-Нижник П. П. Невідомі телеграми послів В. Липинського та Ф. Штейнгеля до экс-міністра закордонних справ Української Держави Д. Дорошенка під час його перебування в Швейцарії (листопад 1918 р.) : [наведено вісім документів] / П. П. Гай-Нижник // Київська старовина. – 2004. – **№ 2**. – С. 119–131. – Бібліогр. в кінці ст.

3717. Гай-Нижник П. П. Німецька цензура в Українській Державі (мовою документів 1918 р.) : [11 док. про намагання нім. командування впливати на перебіг подій в Україні] / П. П. Гай-Нижник // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2007. – **Вип. 8**. – С. 254–266. – Бібліогр. в кінці ст.

3718. Гай-Нижник П. П. Олександр Палтов – державно-політичний діяч, заступник міністра закордонних справ Української Держави / П. П. Гай-Нижник // Дипломатична та консульська служба у вимірі особистості. – Київ, 2016. – С. 58–69. – Бібліогр. в кінці ст.

3719. Гай-Нижник П. П. Олександр Палтов – заступник Міністра закордонних справ Української Держави / П. П. Гай-Нижник // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2011. – **Вип. 12**. – С. 868–881. – Бібліогр. в кінці ст.

3720. Гай-Нижник П. П. Організація та структура Українського державного банку у 1918 році / П. П. Гай-Нижник // Фінанси України. – 2007. – **№ 8**. – С. 147–155.

3721. Гай-Нижник П. П. Осібний (Особливий) відділ власного Штабу гетьмана П. Скоропадського: структура, штат, завдання / П. П. Гай-Нижник // Гуржіївські історичні читання : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана

Хмельницького [та ін.]. – Черкаси, 2011. – **Вип. 4**. – С. 235–236. – Бібліогр. в кінці ст.

3722. Гай-Нижник П. П. Осібний (Особливий) відділ Штабу гетьмана П. Скоропадського (1918 р.) / П. П. Гай-Нижник // Література та культура Полісся : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2011. – **Вип. 62**. – С. 135–141. – Бібліогр. в кінці ст.

3723. Гай-Нижник П. П. Особиста охорона гетьмана Павла Скоропадського (1918 р.) / П. П. Гай-Нижник // Київська старовина. – 2012. – **№ 1**. – С. 73–86. – Бібліогр. в кінці ст.

3724. Гай-Нижник П. П. Особисті ад'ютанти й секретарі П. Скоропадського (до історії функціонування Головної квартири гетьмана України) / П. П. Гай-Нижник // Український історичний журнал. – 2010. – **№ 6**. – С. 106–126. – Бібліогр. в кінці ст.

3725. Гай-Нижник П. П. Повалення Гетьманату П. Скоропадського: підготовка та здійснення (1918 р.) / П. П. Гай-Нижник // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2011. – **№ 47**. – С. 18–29 ; **№ 48**. – С. 88–99 ; **№ 52**. – С. 5–15. – Бібліогр. в кінці ст.

3726. Гай-Нижник П. П. Проблема безробіття в Українській Державі 1918 року / П. П. Гай-Нижник // Пам'ять століть. – 2003. – **№ 2**. – С. 72–77.

3727. Гай-Нижник П. П. "Сірий кардинал" гетьмана П. Скоропадського (нариси до політичного портрету О. О. Палтова) / П. Гай-Нижник // Людина і політика. – Київ, 2004. – **№ 3**. – С. 147–151.

3728. Гай-Нижник П. П. Становлення українського театрального мистецтва і питання його оподаткування за Гетьманату 1918 року / П. П. Гай-Нижник // Український театр. – 2003. – **№ 5/6**. – С. 10–12.

3729. Гай-Нижник П. П. Створення митної кордонної служби України у 1918 р. / П. П. Гай-Нижник // Україна ХХ століття: культура, ідеологія, політика : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2004. – **Вип. 7**. – С. 234–244. – Бібліогр. в кінці ст.

3730. Гай-Нижник П. П. Створення митної служби України (1918 р.) / П. Гай-Нижник // Київська старовина. – 2006. – **№ 1**. – С. 135–143. – Бібліогр. в кінці ст.

3731. Гай-Нижник П. П. Український державний земельний банк в світлі офіційних документів Гетьманату 1918 р. / П. П. Гай-Нижник // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2008. – **Вип. 11**. – С. 27–29.

3732. Гай-Нижник П. П. Українсько-болгарські міждержавні і дипломатичні відносини: рік 1918-й / П. П. Гай-Нижник // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2017. – **Вип. 125**. – С. 47–58. – Бібліогр. в кінці ст.

3733. Гай-Нижник П. П. Українсько-болгарські міждержавні і дипломатичні відносини: рік 1918-й / П. П. Гай-Нижник // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2017. – **Вип. 125**. – С. 47–58. – Бібліогр. в кінці ст.

Доба Гетьманату.

3734. Гай-Нижник П. П. Федір Штейнгель – меценат, громадсько-політичний діяч, посол Української Держави в Німеччині / П. П. Гай-Нижник // Дипломатична та консульська

служба у вимірі особистості. – Київ, 2016. – С. 95–124. – Бібліогр. в кінці ст.

3735. Гай-Нижник П. П. Фінансова політика уряду Української Держави Гетьмана Павла Скоропадського (29 квітня – 14 грудня 1918 р.) : монографія / П. П. Гай-Нижник. – Київ, 2004. – 428 с. – 2 т. в одній кн.

Зміст: Т. 1. Фінансова політика уряду Української Держави Гетьмана Павла Скоропадського (29 квітня – 14 грудня 1918 р.): Вступ. – С. 9–14 ; Розд. 1. Джерельно-літературна база. – С. 15–18 ; Розд. 2. Структура Міністерства фінансів та здійснення державної емісійної політики: 2.1. Організація Міністерства фінансів і структур державного управління у фінансовій сфері. – С. 19–22 ; 2.1.1. Департаменти Міністерства фінансів. – С. 23–27 ; 2.1.2. Фінансова рада, Комітет фінансів та Фінансова комісія. – С. 28–31 ; 2.1.3. Заснування Українського Державного банку. – С. 32–39 ; 2.1.4. Утворення Українського Державного Земельного банку. – С. 40–44 ; 2.2. Характер і природа українських паперових грошових знаків. – С. 45–51 ; 2.3. Грошова (емісійна) політика уряду Української Держави : 2.3.1. Законодавча база емісій 1918 року та їхній обсяг. – С. 52–61 ; 2.3.2. Розмінні марки-шаги, їх характер та завдання. – С. 62–64 ; 2.3.3. Фальшування національних паперових грошових знаків і заходи гетьманського уряду. Боротьба з валютною спекуляцією. – С. 65–67 ; Розд. 3. Міжнародні фінансові угоди та позики Гетьманату 1918 року: 3.1. Фінансові угоди з Німеччиною та Австро-Угорщиною. – С. 68–69 ; 3.1.1. Фінансова угода від 15 травня 1918 року. – С. 70–75 ; 3.1.2. Фінансова угода від 10 вересня 1918 року. – С. 76–85 ; 3.2. Фінансові взаємини з частинами колишньої Російської імперії. – С. 86–93 ; Розд. 4. Реформа грошової системи України. Податки та укладання бюджету: 4.1. Реформа фінансової системи. Вихід України з рубльової зони. – С. 94–104 ; 4.2. Податкова політика Гетьманату. Створення державного бюджету. – С. 105–106 ; 4.2.1. Прості податки. – С. 107–113 ; 4.2.2. Посередні податки. – С. 114–125 ; 4.2.3. Створення митної служби і кордонної охорони. – С. 126–138 ; 4.3. Таємні видатки Гетьманату П. Скоропадського. – С. 139–148 ; 4.4. Укладання державного бюджету. – С. 149–153 ; **Висновки.** – С. 154–155 ; Список використаних джерел і літератури. – С. 156–168 ; **Додаток.** Перша світова війна і її вплив на європейські державні фінанси. – С. 169–174 ; Т. 2. Фінансова політика уряду Української Держави Гетьмана Павла Скоропадського (29 квітня – 14 грудня 1918 р. Документи і матеріали): Кн. 1. Документи і матеріали (29 квітня – 31 липня 1918 року). – С. 175–262 ; Кн. 2. Документи і матеріали (1 серпня – 14 грудня 1918 року). – С. 263–379 ; Показчик імен. – С. 380–428.

3736. Гай-Нижник П. П. Игорь Кистяковский: российский кадет и государственный деятель Украины / П. П. Гай-Нижник // Белоруссия и Украина: история и культура : сб. ст. / Рос. акад. наук, Ин-т славяноведения. – Москва, 2015. – Вып. 5. – С. 139–160.

3737. Галатир В. В. Вирішення кадрового питання на початковому етапі становлення місцевих органів державної влади в період гетьманування П. Скоропадського (травень – серпень 1918 р.) / В. В. Галатир // Збірник наукових праць молодих вчених Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2009. – Вып. 1. – С. 14–15. – Бібліогр. в кінці ст.

3738. Галатир В. В. Державотворчий процес на Деражнянщині в добу Гетьманату П. Скоропадського / В. В. Галатир // Деражнянщина: минуле і сучасне : матеріали Всеукр. наук.-краєзнав. конф. / Деражнян. райрада, Хмельниц. обл. краєзнав. музей, Держ. архів Хмельниц. обл. – Хмельницький : Мельник А. А., 2013. – С. 222–229.

3739. Галатир В. В. Державотворчий процес у Кам'янецькому повіті в добу Гетьманату Павла Скоропадського / В. Галатир // Поділля у добу Української революції 1917–1921 рр. : матеріали круглих столів / Кам'янець-Поділ. держ. іст. музей-заповідник [та ін.]. –

Кам'янець-Подільський, 2013. – С. 5–13.

3740. Галатир В. В. Джерельна база питання формування та функціонування місцевих органів державної влади в Правобережній Україні у період Гетьманату П. Скоропадського / В. В. Галатир // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2012. – **Вип. 5.** – С. 33–40. – Бібліогр. в кінці ст.

3741. Галатир В. В. Джерельна основа проблеми становлення губернських та повітових старост на Правобережжі у період Гетьманату П. Скоропадського / В. В. Галатир // Архіви України. – 2013. – **№ 2.** – С. 88–93. – Бібліогр. в кінці ст.

3742. Галатир В. В. Діяльність земств в Правобережній Україні у освітній та культурній сферах життя доби Гетьманату П. Скоропадського / В. В. Галатир // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2012. – **Вип. 20.** – С. 71–77. – Бібліогр. в кінці ст.

3743. Галатир В. В. Діяльність місцевих адміністрацій Правобережної України в період Гетьманату П. Скоропадського : огляд джерельної бази / В. В. Галатир // Архіви України. – 2012. – **№ 6.** – С. 107–116. – Бібліогр. в кінці ст.

3744. Галатир В. В. Документи Державного архіву Київської області як джерело дослідження проблеми становлення місцевих органів державної влади в Київській губернії у квітні – грудні 1918 р. / В. В. Галатир // Студії з архівної справи та документознавства : зб. пр. / Укр. НДІ арх. справи та документознавства. – Київ, 2015. – **Т. 22–23.** – С. 191–194. – Бібліогр. в кінці ст.

3745. Галатир В. В. Залучення місцевою владою селянства до подолання кризи в цукровій галузі на Правобережжі у квітні – грудні 1918 р. / В. В. Галатир // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2015. – **Вип. 15.** – С. 41–43. – Бібліогр. в кінці ст.

3746. Галатир В. В. Заходи місцевих органів державної влади із подолання розрухи в сільському господарстві на Правобережжі у квітні – грудні 1918 р. / В. В. Галатир // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2014. – **Вип. 14.** – С. 137–139. – Бібліогр. в кінці ст.

3747. Галатир В. В. Місцеве самоврядування Проскурівщини в квітні – грудні 1918 р. / В. В. Галатир // Місто Хмельницький в контексті історії України : матеріали I Міжнар. наук. іст.-краєзнав. конф. [22 верес. 2016 р.] / Хмельниц. обл. краєзнав. музей [та ін.]. – Хмельницький, 2016. – С. 59–61. – Бібліогр. в кінці ст.

3748. Галатир В. В. Місцеві органи державної влади Гетьманату в Правобережній Україні (квітень – грудень 1918 р.) : монографія / В. В. Галатир, В. С. Лозовий ; Держ. архів Хмельниц. обл., Хмельниц. обл. громад. орг. архівістів та дослідників Поділля "Поклик віків". – Хмельницький : Мельник А. А., 2015. – 376, [3] с. : іл. – (Праці Державного архіву Хмельницької області ; вип. 10).

Зі змісту: **Розд. 1.** Історіографічний огляд, аналіз джерельної бази, методи та принципи дослідження. – С. 6–62 ; **Розд. 2.** Суспільно-політичне становище на місцях та формування органів влади Гетьманської держави. – С. 63–156 ; **Розд. 3.** Діяльність місцевих органів державної влади Гетьманату в суспільно-політичній сфері. – С. 157–237 ; Список використаних джерел та літератури. – С. 250–312 ; **Додатки:** [документи]. – С. 313–367 ; Іменний покажчик. – С. 368–372.

Рецензії: **Криськов А. А.** [Рецензія] // Наукові праці Історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2016. – **Вип. 45, т. 1.** – С. 321–322.

3749. Галатир В. В. Місцеві органи державної влади на Правобережжі України у мемуарах (період Гетьманату П. Скоропадського) / В. В. Галатир // Архіви України. – 2014. – **№ 4/5.** – С. 176–183. – Бібліогр. в кінці ст.

3750. Галатир В. В. Питання адміністративного устрою та органів місцевого самоврядування Української Держави П. Скоропадського в сучасній українській історіографії / В. В. Галатир // Питання історії України : зб. наук. пр. / Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці, 2010. – **Т. 13.** – С. 237–241. – Бібліогр. в кінці ст.

3751. Галатир В. В. Підготовка до виборів в органи місцевого самоврядування на Правобережжі у добу Гетьманату П. Скоропадського / В. В. Галатир // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2013. – **Вип. 6.** – С. 290–295. – Бібліогр. в кінці ст.

3752. Галатир В. В. Проблема формування та функціонування місцевих органів державної влади в Правобережній Україні за гетьманування П. Скоропадського у документах центральних державних архівних установ України / В. В. Галатир // Архіви України. – 2013. – **№ 2.** – С. 88–93. – Бібліогр. в кінці ст.

3753. Галатир В. В. Продовольча криза та спроби її подолання місцевими адміністраціями на Правобережжі в добу Гетьманату П. Скоропадського / В. В. Галатир // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2015. – **Вип. 42.** – С. 31–35. – Бібліогр. в кінці ст.

3754. Галатир В. В. Становище земств у Правобережній Україні за гетьманування П. Скоропадського / В. В. Галатир // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2010. – **Вип. 3.** – С. 244–251. – Бібліогр. в кінці ст.

3755. Галатир В. В. Становище промисловості в Подільській і Волинській губерніях у добу Гетьманату П. Скоропадського / В. В. Галатир // Матеріали XIII Подільської історико-краєзнавчої конференції (18–19 листоп. 2010 р.) / НАН України, Ін-т історії України [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2010. – С. 391–397. – Бібліогр. в кінці ст.

3756. Галатир В. В. Становлення та функції місцевих органів державної влади на Правобережній Україні у період Гетьманату П. Скоропадського / В. В. Галатир // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2011. – **Вип. 4.** – С. 328–336. – Бібліогр. в кінці ст.

3757. Галатир В. В. Формування та функціонування місцевих органів державної влади в Правобережній Україні у період Гетьманату П. Скоропадського : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / В. В. Галатир ; Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2014. – 20 с.

3758. Гандзюк В. О. Генерал гетьманської України Яків Гандзюк: штрихи до портрета / В. О. Гандзюк // Вінниччина: минуле та сьогодення : краєзнавчі дослідження : матеріали XXI Вінниц. наук. іст.-краєзнав. конф., 25–26 жовт. 2007 р. / Вінниц. обл. держадмін. [та ін.]. – Вінниця, 2007. – С. 247–252. – Бібліогр. в кінці ст.

3759. Гандзюк В. О. Подільська губернська преса як засіб культивування ідей автономії

України в умовах окупації Поділля (1918 р.) / В. О. Гандзюк // Науковий вісник Чернівецького університету. Серія: Історія. Політичні науки. Міжнародні відносини. – Чернівці, 2008. – **Вип. 378/379**. – С. 176–179.

3760. Гедін М. Проблема Криму в період гетьманування Павла Скоропадського / М. Гедін // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2013. – **Вип. 74**. – С. 35–38. – Бібліогр. в кінці ст.

3761. Гедін М. Проблема Криму напередодні та в період гетьманування Павла Скоропадського / М. Гедін // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія: Історія, економіка, філософія. – Київ, 2014. – **Вип. 19**. – С. 65–77. – Бібліогр. в кінці ст.

3762. Гедін М. Українсько-румунські відносини напередодні та в період гетьманування Павла Скоропадського / М. Гедін // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія: Історія, економіка, філософія. – Київ, 2012. – **Вип. 17**. – С. 107–115. – Бібліогр. в кінці ст.

3763. Гейден Д. Ф. "Скоропадского я знал с малых лет": воспоминания графа Д. Ф. Гейдена. 1920-е гг. / Д. Ф. Гейден ; публ. подгот. А. С. Пученков // Исторический архив. – Москва, 2012. – **№ 2**. – С. 115–129 ; **№ 3**. – С. 144–160.

3764. Герасимов Т. Ю. Австро-угорський фактор у повсякденній історії міст Подільської губернії за Гетьманату Павла Скоропадського / Т. Ю. Герасимов // Гуржіївські історичні читання : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького [та ін.]. – Черкаси, 2012. – **Вип. 5**. – С. 135–137. – Бібліогр. в кінці ст.

3765. Герасимов Т. Ю. Вплив квартирного законодавства 1917–1918 рр. на житлові умови мешканців подільських міст доби Гетьманату П. Скоропадського (квітень – грудень 1918 р.) / Т. Ю. Герасимов // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2011. – **Т. 21**. – С. 422–429. – Бібліогр. в кінці ст.

3766. Герасимов Т. Ю. Грошовий обіг у містах Подільської губернії за Гетьманату П. Скоропадського (29 квітня – 14 грудня 1918 р.) / Т. Ю. Герасимов // Інтелігенція і влада. Серія: Історія / Одес. нац. політехн. ун-т. – Одеса, 2012. – **Вип. 24**. – С. 114–120. – Бібліогр. в кінці ст.

3767. Герасимов Т. Ю. Дозвілля подільських міщан доби гетьманату Павла Скоропадського (29 квітня – 14 грудня 1918 р.) / Т. Ю. Герасимов // Сумський історико-архівний журнал. – 2011. – **№ 14/15**. – С. 142–146. – Бібліогр. в кінці ст.

3768. Герасимов Т. Ю. Санітарне становище м. Вінниці за гетьманування Павла Скоропадського (квітень-грудень 1918 р.) / Т. Ю. Герасимов, І. М. Романюк // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2012. – **Вип. 56**. – С. 42–45. – Бібліогр. в кінці ст.

3769. Герасимов Т. Ю. Соціально-побутова історія подільських міст доби Гетьманату П. Скоропадського (квітень – грудень 1918 р.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Т. Ю. Герасимов ; Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2013. – 20 с.

3770. Герасимов Т. Ю. Споживання електроенергії містами Подільської губернії за доби гетьманату П. Скоропадського / Т. Ю. Герасимов // Інтелігенція і влада. Серія: Історія / Одес. нац. політехн. ун-т. – Одеса, 2011. – **Вип. 23**. – С. 62–70. – Бібліогр. в кінці ст.

3771. Герасимов Т. Ю. Цукрова спекуляція на Поділлі доби Української держави П. Скоропадського (квітень – грудень 1918 р.) / Т. Ю. Герасимов // Гуржіївські історичні читання : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького [та ін.]. – Черкаси, 2011. – **Вип. 4.** – С. 236–239. – Бібліогр. в кінці ст.

3772. Гетман П. П. Скоропадский. Украина на переломе, 1918 год : [сб. док.] / Федерал. арх. агентство (Рос. Федерация), Гос. арх. Рос. Федерации, Гос. арх. служба Украины, Центр. гос. арх. высш. органов власти и упр. Украины ; ред. совет.: А. Н. Артизов (сопред.), Д. В. Табачник (сопред.) [и др.] ; отв. ред. и отв. сост. О. К. Иванцова ; сост.: Е. В. Балущкина [и др.]. – Москва : РОССПЭН, 2014. – 1087 с., [4] л. ил. : портр. – Библиогр. в примеч.: с. 860–982, в тексте и в подстроч. примеч. – Имен. указ.: с. 1062–1076. – Геогр. указ.: с. 1077–1083.

3773. Гетьманат Павла Скоропадського: історія, постаті, контрверсії : Всеукр. наук. конф., Київ, 19–20 трав. 2008 р. : [зб. доп.] / НАН України, Ін-т історії України, Укр. ін-т нац. пам'яті ; відп. ред. В. Ф. Верстюк. – Київ : Вид-во ім. О. Теліги, 2008. – 320 с.

3774. Гідний роду свого: до 130-річчя від дня народж. гетьмана України Павла Скоропадського : виставка / Музей історії м. Києва [та ін.] ; передм. Ю. Терещенко ; уклад. Т. Ралдугіна. – Київ, 2004. – 63 с. : іл., фот.

3775. Гламазда П. В. Головне управління місцями замкнення як центральний орган управління тюремною системою Української Держави П. Скоропадського: структура та функції / П. В. Гламазда // Підприємництво, господарство і право. – 2011. – **№ 6.** – С. 118–121. – Бібліогр. в кінці ст.

3776. Гламазда П. В. Діяльність органів управління місцями ув'язнення на місцях в умовах реалізації тюремної реформи Павла Скоропадського / П. Гламазда // Історико-правовий часопис. – Луцьк, 2014. – **№ 1.** – С. 12–17. – Бібліогр. в кінці ст.

3777. Гламазда П. В. Кримінально-виконавча діяльність Української Держави у контексті внутрішньої політики гетьмана Павла Скоропадського (квітень – грудень 1918 р.) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / П. В. Гламазда ; Нац. акад. внутр. справ. – Київ, 2012. – 20 с.

3778. Гламазда П. В. Посилення каральної спрямованості законодавства Української Держави доби Гетьманату Павла Скоропадського (квітень – грудень 1918 р.) / П. Гламазда // Історико-правовий часопис. – Луцьк, 2013. – **№ 2.** – С. 29–34. – Бібліогр. в кінці ст.

3779. Гнатюк С. Л. Внутрішня політика Гетьманату П. Скоропадського (1918 р.): українська історіографія проблеми : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.06 / С. Л. Гнатюк ; НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського. – Київ, 2002. – 20 с.

3780. Голіченко О. В. Польська військова організація і Звенигородське повстання 1918 р. / О. В. Голіченко // Проблеми регіональної історії в контексті загальноукраїнських подій : наук. дослідж. і док. / Нац. спілка краєзнавців України [та ін.]. – Київ, 2009. – С. 126–129. – Бібліогр. в кінці ст.

3781. Головченко В. І. Українська Держава і Білоруська Народна Республіка: спроба налагодження добросусідських відносин / В. Головченко // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2010. – **Вип. 4.** – С. 308–325. – Бібліогр. в кінці ст.

- 3782. Голубка С. М.** Фінансово-економічна політика Української Держави доби Гетьманату / С. М. Голубка // Економіка і регіон. – 2011. – № 4. – С. 67–72. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3783. Гончарук Т. Г.** Одесити – міністри урядів Української Держави гетьмана П. Скоропадського: матеріали до історичних портретів Сергія Гутника та Георгія Афанасьєва / Т. Г. Гончарук, І. С. Дружкова // Чорноморська минувшина : зб. наук. пр. / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова [та ін.]. – Одеса, 2011. – Вип. 6. – С. 53–65. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3784. Горак В. С.** Висвітлення історії Гетьманської Держави 1918 р. у дослідженнях вітчизняних істориків / В. Горак // Історіографічні дослідження в Україні : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2017. – Вип. 27. – С. 130–160. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 3785. Горак В. С.** Гетьманський переворот 29 квітня 1918 р. в інтерпретації П. Скоропадського / В. С. Горак // Український історичний журнал. – 2008. – № 4. – С. 110–122. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3786. Горак В. С.** Збройні сили Української гетьманської держави 1918 року у висвітленні мемуарних праць / В. С. Горак // Історіографічні дослідження в Україні : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2010. – Вип. 20. – С. 438–454. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3787. Горак В. С.** Павло Христюк про Українську Державу Павла Скоропадського / В. С. Горак // Літопис української революції. Книга П. О. Христюка "Замітки і матеріали до історії Української революції": історіографічний аналіз / В. С. Горак. – Київ, 2005. – Розд. 2. – С. 37–59.
- 3788. Горак В. С.** Українська Гетьманська Держава 1918 року у світлі споминів її учасників / В. С. Горак. – Київ : СтилоС, 2010. – 199 с. – Бібліогр.: с. 188–193.
- 3789. Гошуляк І. Л.** Домагання соборності України в період Гетьманату П. Скоропадського / І. Л. Гошуляк // Тернистий шлях до соборності : (від ідеї до Акту Злуки) / І. Гошуляк ; НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2009. – Розд. 3. – С. 275–354.
- 3790. Гошуляк І. Л.** Територіальне питання на українсько-російських мирних переговорах 1918 р. / І. Л. Гошуляк // Історичний журнал. – 2004. – № 3. – С. 13–27. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3791. Гречило А.** Проекти герба та печатки Української Держави Павла Скоропадського / А. Гречило // Український археографічний щорічник / НАН України, Археогр. коміс., Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського. – Київ, 2007. – Вип. 12. – С. 99–106. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 3792. Грибенко О. М.** Державний устрій у законодавчих актах в період гетьманату П. П. Скоропадського: історичний аспект / О. М. Грибенко // Література та культура Полісся. Серія: Історичні науки : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2017. – Вип. 87 (№ 7). – С. 141–154. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3793. Грибенко О. М.** Конституційно-правовий статус органів місцевого самоврядування за добу Української держави (травень – грудень 1918 р.): історико-правовий аналіз / О. М. Грибенко, О. В. Пластун // Барська земля Поділля: європейська спадщина та перспективи

сталого розвитку : матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф., [25–27 верес. 2014 р., м. Бар] / Центр соціокультур. проектування Міжнар. т-ва прав людини [та ін.]. – Київ ; Бар, 2014. – С. 279–283. – Бібліогр. в кінці ст.

3794. Грибенко О. М. Структура місцевих органів влади за добу Української Держави (квітень – грудень 1918 р.) / О. М. Грибенко // Сіверщина в історії України : зб. наук. пр. / Нац. заповідник "Глухів" [та ін.]. – Київ ; Глухів, 2013. – **Вип. 6.** – С. 437–440. – Бібліогр. в кінці ст.

3795. Грибоедов С. В. Українська держава гетьмана П. Скоропадського: історіографічне дослідження : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.06 / С. В. Грибоедов ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2001. – 19 с.

3796. Григорчук П. С. Центральні органи державного управління Української Держави гетьмана П. Скоропадського (структурно-функціональний аспект) / П. С. Григорчук, О. І. Яременко // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2002. – **Т. 6.** – С. 152–156.

3797. Грищенко О. М. Аграрна реформа уряду П. Скоропадського в контексті аграрної політики на початку ХХ століття / О. М. Грищенко // Історичні записки : зб. наук. пр. / Східноукр. нац. ун-т ім. Володимира Даля. – Луганськ, 2006. – **Вип. 10.** – С. 59–64.

3798. Грозовський І. М. Проблемні аспекти легітимності Української Держави гетьмана Павла Скоропадського / І. М. Грозовський, А. М. Єгоров // Держава та регіони. Серія: Право. – 2009. – **№ 1.** – С. 5–9.

3799. Громович У. Козацтво у спогадах Павла Скоропадського / У. Громович // Драгоманівські історичні студії : зб. наук. пр. молодих істориків / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2015. – **Вип. 3.** – С. 115–121. – Бібліогр. в кінці ст.

3800. Губа П. І. Преса про освітньо-культурне відродження України в період Української Держави / П. І. Губа // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2002. – [**Вип. 1**]. – С. 146–156. – Бібліогр. в кінці ст.

3801. Губський С. І. Російський фактор у дестабілізації української державності (на прикладі антигетьманського повстання 1918 р.) / С. Губський // Російська окупація і деокупація України: історія, сучасні загрози та виклики сьогодення : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 2016 р.). – Київ, 2016. – С. 76–87. – Бібліогр. в кінці ст.

3802. Гуржій О. І. Павло Скоропадський / О. І. Гуржій, О. П. Реєнт ; голов. ред. Р. Стасюк. – Київ : Арії, 2013. – 384 с. – (Гетьмани України та їхня доба). – Бібліогр.: с. 227–229.

3803. Гуцалюк І. О. Охоронні підрозділи м. Луцька доби Гетьманату / І. О. Гуцалюк // Минуле і сучасне Волині та Полісся. Сторінки воєнної історії краю : наук. зб. / Волин. краєзнав. музей [та ін.]. – Луцьк, 2009. – **Вип. 30.** – С. 344–347.

3804. Гуцалюк І. О. Система міського самоврядування Західної Волині доби Гетьманату П. Скоропадського / І. О. Гуцалюк // Волинь очима молодих науковців: минуле, сучасне, майбутнє : матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф. аспірантів і студентів (Луцьк, 13–14 трав. 2009 р.) : у 3 т. / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2009. – **Т. 1.** – С. 47–48.

3805. Гуцалюк І. О. Суд та судочинство в Західній Волині за Гетьманату П.

Скоропадського / І. О. Гуцалюк // Науковий вісник Волинського національного університету ім. Лесі Українки. Серія: Історичні науки. – Луцьк, 2010. – № 1. – С. 50–58. – Бібліогр. в кінці ст.

3806. Гуцалюк І. О. Суд та судочинство на території Західної Волині за Гетьманату П. Скоропадського / І. О. Гуцалюк // Науковий вісник Волинського національного університету ім. Лесі Українки. Серія: Історичні науки. – Луцьк, 2010. – **Вип. 1.** – С. 50–58.

3807. Гуцалюк І. О. Формування та діяльність органів спеціального призначення Української Держави на території Західної Волині / І. О. Гуцалюк // Науковий вісник Волинського національного університету ім. Лесі Українки. Серія: Історичні науки. – Луцьк, 2009. – **Вип. 13.** – С. 157–163.

3808. Давва В. В. Ідейна політика П. Скоропадського: сучасний стан наукової розробки питання / В. В. Давва // Молодий вчений. – 2014. – № 4, ч. 1. – С. 30–33. – Бібліогр. в кінці ст.

3809. Давлюк О. Ф. Культурно-освітня політика Української Держави (травень – грудень 1918 р.) / О. Ф. Давлюк // Збірник наукових праць студентів та магістрів Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2014. – **Вип. 8.** – С. 51–52. – Бібліогр. в кінці ст.

3810. Даниленко В. М. Таємна поліція гетьмана Скоропадського / В. М. Даниленко // Пам'ятки: археогр. щорічник / Укр. НДІ арх. справи та документознавства. – Київ, 2010. – **Т. 11.** – С. 169–175.

3811. Дацків І. Б. Встановлення дипломатичних відносин Української Держави з країнами Четвертного союзу / І. Б. Дацків // Мандрівець. – 2009. – № 2. – С. 45–50. – Бібліогр. в кінці ст.

3812. Дацків І. Б. Встановлення дипломатичних контактів Гетьманату Павла Скоропадського з країнами Антанти / І. Б. Дацків // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія: Історія, економіка, філософія. – Київ, 2012. – **Вип. 17.** – С. 101–106. – Бібліогр. в кінці ст.

3813. Дацків І. Б. Дипломатична діяльність Гетьманату П. Скоропадського із державними утвореннями на руїнах Російської імперії : [про дипломатичні відносини з Доном, Кубанню, Грузією, Білорусією, Вірменією та ін.] / І. Б. Дацків // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2011. – **Вип. 6.** – С. 273–294. – Бібліогр. в кінці ст.

3814. Дацків І. Б. Дипломатичні відносини між країнами Антанти та представниками Української Держави гетьмана Павла Скоропадського у працях українських дослідників / І. Б. Дацків // Історична пам'ять : наук. зб. / Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2008. – № 2. – С. 159–165. – Бібліогр. в кінці ст.

3815. Дацків І. Б. Дипломатичні дії Української Держави за кордоном 1918 р. у захисті національних інтересів / І. Б. Дацків // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – Тернопіль, 2008. – **Вип. 1.** – С. 91–95.

3816. Дацків І. Б. Дипломатичні заходи Гетьманату П. Скоропадського щодо міжнародного визнання і недоторканості кордонів України / І. Б. Дацків // Наукові записки

Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2008. – **Вип. 14.** – С. 133–137. – Бібліогр. в кінці ст.

3817. Дацків І. Б. Дипломатичні зносини між Українською Державою і радянською Росією у 1918 р. / І. Б. Дацків // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2008. – **Вип. 3.** – С. 112–122. – Бібліогр. в кінці ст.

3818. Дацків І. Б. Діяльність дипломатичного корпусу Гетьманату П. Скоропадського за кордоном / І. Дацків // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – Тернопіль, 2011. – **Вип. 1.** – С. 93–98. – Бібліогр. в кінці ст.

3819. Дацків І. Б. Здобутки дипломатії Гетьманату П. Скоропадського із державними утвореннями на руїнах Російської імперії / І. Дацків // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2008. – **Вип. 9.** – С. 130–148. – Бібліогр. в кінці ст.

3820. Дацків І. Б. Зовнішньоекономічні відносини України з Німеччиною та Австро-Угорщиною 1918 року / І. Б. Дацків // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2011. – **Вип. 53.** – С. 81–88. – Бібліогр. в кінці ст.

3821. Дацків І. Б. Міжнародні економічні відносини Гетьманату Павла Скоропадського в 1918 р. / І. Б. Дацків // Українська наука: минуле, сучасне, майбутнє : [зб. наук. пр.] / Тернопіл. нац. екон. ун-т. – Тернопіль, 2013. – **Вип. 18.** – С. 46–50. – Бібліогр. в кінці ст.

3822. Дацків І. Б. Політика Антанти щодо гетьманату П. Скоропадського у працях українських дослідників / І. Б. Дацків // Україна – Європа – Світ. Серія: Історія, міжнародні відносини : міжнар. зб. наук. пр. / Тернопіл. нац. пед. ун-т ім. Володимира Гнатюка. – Тернопіль, 2013. – **Вип. 12.** – С. 225–230. – Бібліогр. в кінці ст.

3823. Дацків І. Б. Становлення та основні напрямки дипломатії держави гетьмана Павла Скоропадського / І. Дацків // Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету ім. Володимира Винниченка. Серія: Історичні науки. – Кіровоград, 2012. – **Вип. 15.** – С. 51–66. – Бібліогр. в кінці ст.

3824. Дегтярьов С. І. Політика українізації уряду Української Держави (до 100-річчя Української революції 1917–1921 рр.) / С. І. Дегтярьов // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2018. – **Вип. 130.** – С. 34–37. – Бібліогр. в кінці ст.

3825. Демочко Г. Л. Охорона здоров'я в Українській Державі / Г. Л. Демочко // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія: Історія, економіка, філософія. – Київ, 2012. – **Вип. 17.** – С. 140–144. – Бібліогр. в кінці ст.

3826. Демченко Т. П. Чернігівський осередок Української партії соціалістів-федералістів (1918 р.) / Т. Демченко // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. / Чернігів. іст. музей ім. В. В. Тарновського [та ін.]. – Чернігів, 2015. – **Вип. 16.** – С. 170–175. – Бібліогр. в кінці ст.

3827. Дем'янюк О. Й. Військово-політична діяльність Є. Коновальця в добу Гетьманату Павла Скоропадського / О. Дем'янюк // Український визвольний рух : наук. зб. / НАН України, Ін-т українознавства ім. Івана Крип'якевича [та ін.]. – Львів, 2011. – **№ 16.** – С. 80–93. – Бібліогр. в підрядк. прим.

- 3828. Дем'янюк О. Й.** Волинська губернія – складова Гетьманату "Українська Держава" / О. Й. Дем'янюк // Військово-політичні аспекти розвитку Волинської губернії у 1914–1921 роках : монографія / О. Й. Дем'янюк ; Луцький ін-т розвитку людини ун-ту "Україна". – Луцьк, 2011. – **Розд. 6.** – С. 180–218.
- 3829. Дем'янюк О. Й.** Збройні сили Гетьманату "Українська Держава" та їх дислокація у межах Волинської губернії у 1918 р. / О. Й. Дем'янюк // Військово-науковий вісник / Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – Львів, 2011. – **Вип. 15.** – С. 131–143. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3830. Дем'янюк О. Й.** Особливості функціонування місцевих органів влади на Волині за доби Гетьманату П. Скоропадського / О. Дем'янюк // Південний архів. Серія: Історичні науки / Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2010. – **Вип. 31/32.** – С. 302–309.
- 3831. Денисенко О. А.** Громадські ініціативи з охорони пам'яток історії та культури в Українській Державі 1918 р. / О. А. Денисенко // Наукові записки Національного університету "Києво-Могилянська академія". Серія: Історичні науки. – Київ, 2014. – **Т. 156.** – С. 36–42. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3832. Денисенко О. А.** З історії становлення пам'яткоохоронного законодавства в Українській державі (1918 р.) / О. А. Денисенко // Праці науково-дослідного центру пам'яткоохоронних досліджень. – Київ, 2013. – **Вип. 8.** – С. 362–370. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3833. Денисенко О. А.** Охорона і збереження пам'яток історії та культури в Українській Державі (1918 р.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / О. А. Денисенко ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2002. – 19 с.
- 3834. Денисенко О. А.** Пам'яткоохоронна діяльність громадських організацій за доби Гетьманату / О. А. Денисенко // Історія України: маловідомі імена, події, факти : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ ; Донецьк, 2001. – **Вип. 17.** – С. 213–218. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3835. Денисенко О. А.** Підготовка фахівців у галузі пам'яткознавства в Українській Державі (1918 р.) / О. А. Денисенко // Історія України: маловідомі імена, події, факти : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2001. – **Вип. 12.** – С. 184–192.
- 3836. Дергачов О.** "Доба Гетьманщини" в інтерпретації Володимира Винниченка / О. Дергачов // Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету ім. Володимира Винниченка. Серія: Історичні науки. – Кіровоград, 2014. – **Вип. 19.** – С. 170–176. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3837. Дерев'янюк І. П.** Українсько-польські відносини у 1918 р. / І. П. Дерев'янюк // Пам'ять століть. – Київ, 2002. – **№ 2.** – С. 68–73.
- 3838. Державна служба Гетьманату Павла Скоропадського / Р. Я. Пиріг // Нариси історії державної служби в Україні / Голов. упр. держ. служби України, НАН України, Ін-т історії України ; авт. кол.: С. В. Кульчицький (керівник) [та ін.]. – Київ : Ніка-Центр, 2008. – С. 183–197.**
- 3839. Державник і держава: до 100-річчя проголошення Павла Скоропадського Гетьманом України : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського ; Музей Гетьманства ; редкол.: Г. Папакін (голова) та ін. ; упоряд.: Д. Гордієнко та Л. Бевз. – Київ, 2018. – 240 с.**

Зміст: Гетьман Павло Скоропадський: погляд 100 років по тому : [передмова] / Д. Гордієнко. – С. 5–6 ; Кінець 1917: альтернативи Павла Скоропадського / Г. Папакін. – С. 7–27 ; Павло Скоропадський напередодні та в день державного перевороту 29.04.1918 / Г. Папакін. – С. 28–39 ; Щодо спадковості актів державотворення 1917–1918 років: суб'єктивний аналіз / Г. Папакін. – С. 39–44 ; Прихід гетьмана Павла Скоропадського до влади у світлі тогочасної німецькомовної преси / Р. Пуріг. – С. 45–51 ; Проблема спадкоємності між державністю УНР та Української Держави гетьмана Павла Скоропадського: історіографічні стереотипи і справа пов'язання між собою різних моделей української державності / І. Гурич. – С. 52–81 ; Консервативно-гетьманський рух в еміграції (на прикладі взаємовідносин гетьмана Павла Скоропадського як політика, дипломата і військового стратега з Великою Британією та Японією в 1926–1943 рр.) / В. Потульницький. – С. 82–91 ; Особиста охоронна служба гетьмана всієї України Павла Скоропадського: штати й завдання (1918 р.) / П. Гай-Нижник. – С. 92–117 ; Гідний нащадок славетного роду / Т. Ралдугіна. – С. 118–136 ; Деякі аспекти становлення світогляду Павла Скоропадського у контексті ліберальної теорії / О. Михайлова. – С. 137–147 ; Українська Народна Республіка та Українська Держава як один суб'єкт міжнародного права в 1918–1921 роках: тезовий огляд / В. Кавунник. – С. 148–153 ; Адміністративні заходи Подільського губернського старости С. І. Кисельова / І. І. Ратушняк. – С. 154–163 ; Авіація Союзу гетьманців-державників у 1930-х роках / В. Марасєв. – С. 164–169 ; Роль української духовної еліти у Відродженні Української Держави 1917–1918 років: за джерелами фондозбірні Музею театрального, музичного та кіномистецтва України / Г. Процев'ят. – С. 170–193 ; Матеріали 1917–1918 років Відомства в справах фотографії та кіно головнокомандувача німецької армії як історичне джерело в фондах Музею Гетьманства / Л. Бєвз. – С. 194–206 ; Дружні стосунки родини Скоропадських, Мельників та Вакуловських / Є. Карацюба. – С. 207–216 ; Вплив оточення на формування особистості Павла Скоропадського в дитячі та юнацькі роки / Т. Ляпіна. – С. 217–221 ; Життя та діяльність Павла Скоропадського і його родини в еміграції за матеріалами Музею Гетьманства / М. Павлишин. – С. 222–238.

3840. Дещинський Л. Є. Міжнародні зв'язки гетьманського уряду П. Скоропадського в період національної революції в Україні / Л. Є. Дещинський // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2008. – № 634. – С. 3–8. – Бібліогр. в кінці ст.

3841. Діденко І. О. Німецький чинник у відносинах Української Держави і Криму (травень – листопад 1918 р.) / І. Діденко // Київська старовина. – 2008. – № 4. – С. 81–91. – Бібліогр. в кінці ст.

3842. Діяльність місцевих органів державної влади на Правобережжі у добу Гетьманату Павла Скоропадського : зб. док., матеріалів та світлин / Держ. архів Хмельниц. обл., Хмельниц. обл. громад. орг. архівістів та дослідників Поділля "Поклик віків" ; [упоряд: В. В. Галатир, Ю. В. Олійник, Т. Д. Павлунішена ; редкол.: В. С. Лозовий (наук. ред.) та ін.]. – Хмельницький : ПП Мельник А. А., 2014. – 309 с. : іл. – (Праці Державного архіву Хмельницької області). – Бібліогр.: с. 290–306.

Зміст: Місцеві органи державної влади на Правобережжі у квітні – грудні 1918 р.: спроби подолання загальної кризи / В. С. Лозовий, О. М. Завальнюк, В. В. Галатир. – С. 6–37 ; **Розд. 1.** Документи і матеріали місцевих адміністрацій Правобережжя щодо реалізації державотворчого процесу. – С. 38–116 ; **Розд. 2.** Накази і розпорядження місцевих органів державної влади в соціально-економічній сфері. – С. 117–147 ; **Розд. 3.** Документи і матеріали місцевих органів державної влади Правобережної України в суспільно-політичній сфері. – С. 148–278 ; **Розд. 4.** Події та особи на Правобережжі у світлинах 1918 року. – С. 279–289 ; **Перелік документів та матеріалів, вміщених у збірнику.** – С. 290–308.

Рецензії: Яблонський В. М. [Рецензія] // Вісник КНЛУ. Серія: Історія, економіка,

3843. Дмитрушко В. М. Місце парламентаризму в монархічній моделі Української Держави / В. М. Дмитрушко, А. П. Коцур // Парламентаризм в Україні другої половини ХІХ ст. – 1920 р.: історіографія : монографія / В. М. Дмитрушко, А. П. Коцур ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ ; Чернівці, 2009. – Розд. 4, § 2. – С. 141–157.

3844. Донцов Д. І. Рік 1918, Київ : [щоденник] / Д. І. Донцов ; упоряд., авт. передмови та комент. К. Ю. Галушко. – Київ : Темпора, 2002. – 206, [1] с. : фот. – (Vita memoriae)

3845. Донченко С. П. Ліберали в уряді гетьмана П. Скоропадського / С. П. Донченко // Ліберальні партії України (1900–1919 рр.) / С. П. Донченко ; М-во освіти і науки України, Дніпродзерж. держ. техн. ун-т. – Дніпродзержинськ, 2004. – Розд. 5, § 2. – С. 289–316.

3846. Донченко С. П. Ліберали України в уряді гетьмана П. Скоропадського : [травень – жовтень 1918 р.] / С. П. Донченко // Грані. – 2005. – № 1. – С. 42–47. ; № 3. – С. 15–21.

3847. Доповідь Херсонського товариства "Просвіта" Міністерству народної освіти про діяльність українського національного театру в м. Херсоні, 16 липня 1918 р. // Історія "Просвіти" Херсонщини. – Київ ; Херсон, 2002. – С. 66–70.

3848. Дорошенко Д. І. Доба Гетьманщини (1918 р.) / Д. І. Дорошенко // Мої спомини про недавнє минуле (1914–1920 роки) / Д. І. Дорошенко. – Київ, 2007. – С. 261–400.

3849. Дорошенко Д. І. Історія України 1917–1923 рр. : в 2 т. / Д. І. Дорошенко ; упоряд., авт. передм. та комент. К. Ю. Галушко. – Київ : Темпора, 2002. – (Vita Memoriae).

Т. 2 : Українська Гетьманська Держава 1918 року. – 351 с. : фот. – Імен. покажч.: с. 338–349.

Зміст: По повероті Центральної Ради до Києва. Політика утопій і безсилля. Зріст хліборобської опозиції. Напередодні перевороту. – С. 7–18 ; П. П. Скоропадський. Підготовка державного перевороту й установа гетьманства. – С. 19–30 ; Враження від перевороту. Партійні з'їзди і їх резолюції. Відгуки за кордоном. Справа участі української соціалістів в правительстві Гетьмана. – С. 31–42 ; Кабінет Ф. А. Лизогуба, його склад і організація. – С. 43–50 ; Гетьман, його праця, двір і оточення. – С. 51–60 ; Внутрішнє становище на Україні. Організація провінційальної адміністрації. Її дефекти. "Карні експедиції". Декларація Укр[аїнського] правительства. Опозиція уряду з боку національних українських кругів. Трудне становище уряду. – С. 61–80 ; Вороги Української Держави та їх праця. Ліва й права російська іредента. Терористичні акти й змови. Замордування фельдмаршала Айхгорна й підготовка замаху на гетьмана. – С. 81–90 ; Зовнішня політика Української Держави. Відносини до Німеччини, Австро-Угорщини, Болгарії й Туреччини. Дипломатичні зносини з "рандштатами", з Румунією, нейтральними державами й спроби відновлення зносин з державами Антанти. – С. 91–102 ; Організація українського Міністерства закордонних справ. Українське представництво за кордоном. Дипломатичний корпус у Києві. Закон про українське громадянство. – С. 103–112 ; Переговори про мир із Совітською Росією. – С. 113–130 ; Відносини з Доном. Кубанська справа. Справа Бесарабії. Поліське староство. Крим. – С. 131–148 ; Таємний договір про поділ Галичини і його анулювання Австро-Угорським правительством. Холмська справа. – С. 149–160 ; Організація збройних сил Української Держави. Формування регулярної Української Армії. Ірегулярні формації. Чорноморський флот. – С. 161–178 ; Адміністрація. Земське і міське самоврядування. Внутрішня політика. Боротьба з розрухами та анархією. – С. 179–188 ; Міністерство фінансів і його політика. Українська грошова система. Державний і земельний банки. Державний бюджет. – С. 189–196 ; Земельна політика. Закони й розпорядження в земельній справі. Підготовка земельної

реформи. – С. 197–202 ; Торгівля і промисел. Торговельні договори з Центральними Державами. Українська промисловість. – С. 203–216 ; Справи продовольчі. Шляхи. Охорона праці. Народне здоров'я. Державний контроль. – С. 217–220 ; Міністерство ісповідань і церковна політика Української Держави. – С. 221–222 ; Судова справа. Діяльність Міністерства Юстиції. Державний Сенат Української Держави. Зміни в організації судівництва. – С. 257–260 ; Справа реконструкції Кабінету Міністрів. Подорож Гетьмана до Німеччини. Національний Союз. Кабінетський кризис. Справа порозуміння з українською національною демократією. – С. 261–278 ; Упадок Української Гетьманської Держави. – С. 279–294 ; Додатки : [архівні документи]. – С. 295–337.

3850. Другі києвознавчі читання: історія та етнокультура: до 100-річчя Української революції, 1917–1921 рр. : зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 29 берез. 2017 р.) / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка [та ін.] ; редкол.: О. П. Реєнт, В. П. Капелюшний, І. К. Патриляк [та ін.]. – Київ, 2017. – 502 с. – Бібліогр. в кінці ст.

Зі змісту: Німецька окупація Києва в 1918 році (за даними німецьких джерел) / С. *Машкевич.* – С. 107–111 ; Сергій Мерінг: міністр торгівлі та промисловості урядів Гетьманату Павла Скоропадського (24.10 – 14.12 1918 р.) / В. О. *Мерінг.* – С. 112–117 ; Польський військовий загін Казимира Лукоського у Києві, грудень 1918 р. / А. Г. *Папакін.* – С. 117–123.

3851. Дудка В. І. Аграрні відносини на Полтавщині в період становлення Української гетьманської держави / В. І. Дудка // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2002. – **Вип. 6.** – С. 56–60. – Бібліогр. в кінці ст.

3852. Дурач В. М. Роль гетьмана П. Скоропадського у розбудові незалежної Української Держави (військово-політичний аналіз) / В. М. Дурач // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2006. – **№ 571.** – С. 285–288. – Бібліогр. в кінці ст.

3853. Еткіна І. І. Земельне питання в Чернігівській губернії за часів Української Держави гетьмана П. Скоропадського (квітень – грудень 1918 р.) / І. І. Еткіна // Література та культура Полісся : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2005. – **Вип. 29.** – С. 152–159. – Бібліогр. в кінці ст.

3854. Еткіна І. І. Реалізація аграрної політики Гетьманату П. Скоропадського в Чернігівській губернії / І. І. Еткіна // Проблеми історії України XIX – початку XX ст. : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2011. – **Вип. 18.** – С. 256–264. – Бібліогр. в кінці ст.

3855. Еткіна І. І. 1918 рік на Чернігівщині у сприйнятті селянства / І. І. Еткіна // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2013. – **Вип. 9.** – С. 113–125. – Бібліогр. в підрядк. прим.

3856. Євсєєва Т. М. Еволюція політичного статусу РПЦ в Україні за доби Гетьманату / Т. М. Євсєєва // Російська православна церква в Україні, 1917–1921 рр.: конфлікт національних ідентичностей у православному полі / Т. М. Євсєєва ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2005. – **Розд. 3, § 2.** – С. 185–213.

3857. Єфіменко Г. Г. Доба Української Держави (квітень – грудень 1918 р.) / Г. Г. Єфіменко // Народження країни. Від краю до держави. Назва, символіка, територія і кордони України. – 2-ге вид. – Харків, 2018. – С. 222–228.

3858. Єфремова Н. В. Судова система в Українській Державі доби П. Скоропадського / Н. В. Єфремова, Б. Й. Тищик, В. Т. Марчук // Суд і судочинство в Українській Народній Республіці, Українській Державі, Західноукраїнській Народній Республіці (1917–1920 рр.) : монографія / Н. В. Єфремова [та ін.]. – Одеса ; Львів, 2007. – **Розд. 2.** – С. 34–71.

3859. Жванко Л. М. Біженство Першої світової війни в Україні: документи і матеріали (1914–1918 рр.) : монографія / Л. М. Жванко ; Харків. нац. акад. міськ. госп-ва. – Харків, 2010. – 359 с. – Бібліогр. в підрядк. прим.

Зі змісту: Біженство та Гетьманат П. П. Скоропадського. – С. 84–110 ; Доба Української Держави (29 квітня – 14 грудня 1918 р.). – С. 302–333 ; Географічний показник. – С. 337–342 ; Перелік документів. – С. 343–359.

3860. Жванко Л. М. Внутрішня політика Української Держави у галузі охорони здоров'я та соціального захисту населення (квітень – грудень 1918 року) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Л. М. Жванко ; Харк. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – Харків, 2002. – 20 с.

3861. Жванко Л. М. Володимир Короленко і опіка дітей в Українській Державі Павла Скоропадського 1918 р. / Л. М. Жванко // Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. Серія: Право. – Харків, 2013. – **№ 1077, вип. 15.** – С. 220–222. – Бібліогр. в кінці ст.

3862. Жванко Л. М. Нормативно-правова база та органи соціальної опіки біженців Першої світової війни за доби Української Держави (квітень – грудень 1918 р.) / Л. М. Жванко // Український історичний журнал. – 2011. – **№ 3.** – С. 108–122. – Бібліогр. в підрядк. прим.

3863. Жванко Л. М. Основи політики Української Держави у сфері охорони здоров'я та соціального захисту населення (квітень – грудень 1918 р.) / Л. Жванко // Київська старовина. – 2006. – **№ 2.** – С. 63–75. – Бібліогр. в кінці ст.

3864. Жванко Л. М. Політика Української Держави щодо соціального захисту біженців Першої світової війни (квітень – грудень 1918 р.) / Л. М. Жванко, Ю. І. Стрілець // Сторінки історії : зб. наук. пр. / Нац. техн. ун-т України "Київ. політехн. ін-т" [та ін.]. – Київ, 2012. – **Вип. 34.** – С. 54–65. – Бібліогр. в кінці ст.

3865. Жванко Л. М. Проблема біженців Першої світової війни в контексті українсько-радянських переговорів (1918 р.) / Л. М. Жванко // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Історія. – Ужгород : Говерла, 2011. – **Вип. 27.** – С. 41–52. – Бібліогр. в кінці ст.

3866. Жванко Л. М. Соціальний захист біженців Першої світової війни в Українській Державі / Л. М. Жванко // Біженці Першої світової війни: український вимір (1914–1918 рр.) / Л. М. Жванко. – Харків : Апостроф, 2012. – **Розд. 3.** – С. 336–430.

Рецензії: Якименко М. А. [Рецензія] // Історична пам'ять. – 2016. – **№ 34/35.** – С. 154–157.

3867. Жванко Л. М. Соціальний захист дітей в часи української революції: доба Гетьманату Павла Скоропадського (квітень – грудень 1918 р.) / Л. М. Жванко // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2013. – **Вип. 36.** – С. 121–130. – Бібліогр. в кінці ст.

3868. Жванко Л. М. Соціальні виміри Української Держави (квітень – грудень 1918р.) /

Л. М. Жванко. – Харків : Прапор, 2007. – 224 с. : табл.

Зміст: Розд. 1. Історіографія та джерела дослідження: історіографія проблеми. – С. 6–15 ; **Джерела.** – С. 15–20 ; **Розд. 2. Охорона здоров'я та соціальний захист населення як напрямок внутрішньої політики Гетьманату:** Основи державної політики у сфері охорони здоров'я та соціального захисту населення. – С. 22–32 ; Створення органів охорони здоров'я та соціального захисту. – С. 33 ; Матюшенко Борис Павлович. – С. 33–35 ; Корчак-Чепурківський Овксентій Васильович. – С. 35–36 ; Удовенко Володимир. – С. 36–37 ; Галаган Микола Михайлович. – С. 37–38 ; Томілін Сергій Аркадійович. – С. 38–46 ; Ігумнов Сергій Миколайович. – С. 46–50 ; **Розд. 3. Охорона здоров'я в Українській Державі:** Діяльність закладів охорони здоров'я. – С. 52–70 ; Політика Гетьманату у санітарно-курортній сфері. – С. 70–78 ; Розбудова фармацевтичної галузі. – С. 78–89 ; Організація боротьби з епідеміями та інфекційними захворюваннями. – С. 89–106 ; Становлення судової медицини та медичної експертизи. – С. 106–112 ; **Розд. 4. Соціальний захист населення в Українській Державі:** Державне опікування соціально незахищених категорій дітей та дорослих. – С. 113–129 ; Соціальна допомога біженцям та реєвакація. – С. 129–150 ; Державна опіка інвалідів війни та колишніх військовополонених. – С. 150–165 ; **Висновки.** – С. 166–170 ; **Додатки.** – С. 171–196 ; **Джерела та література.** – С. 197–223.

Рецензії: Гусєв В. І. Нове дослідження з історії Української Держави П. П. Скоропадського // Історичний журнал. – 2009. – № 6. – С. 123–125.

3869. Жванко Л. М. Уряд Павла Скоропадського і боротьба за подолання епідемій серед місцевого населення та біженців / Л. М. Жванко // Київська старовина. – 2005. – № 6. – С. 112–133.

3870. Житков О. А. Аграрна політика П. Скоропадського (1918 р.): історіографічний дискурс зарубіжної україністики / О. А. Житков // Black sea: scientific journal of akademik reserch. – Tbilisi ; Georgia, 2014. – Vol. 10. – P. 47–51.

3871. Журавльова Т. Діячі Української революції 1917–1921 років у пам'ятних монетах Національного банку України / Т. Журавльова // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. / Чернігів. іст. музей ім. В. В. Тарновського [та ін.]. – Чернігів, 2015. – Вип. 16. – С. 215–220. – Бібліогр. в кінці ст.

3872. Забзалюк Д. Є. Панотці Збройних сил Української Держави / Д. Є. Забзалюк // Душпастирська служба українських військових формацій першої половини ХХ ст. : монографія / Д. Є. Забзалюк ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. – Львів, 2012. – Розд. 3, § 3. – С. 60–65.

3873. Завальнюк К. В. Подільський губернський староста доби Гетьманату (1918 р.) С. І. Кисельов / К. В. Завальнюк, Т. В. Стецюк // Місто Хмельницький в контексті історії України : матеріали наук. конф., присвяч. встановленню дати "1431" датою найдавнішої згадки про Хмельницький в іст. документах / Хмельниц. обл. краєзнав. музей [та ін.]. – Хмельницький ; Кам'янець-Подільський, 2006. – С. 86–94. – Бібліогр. в кінці ст.

3874. Завальнюк О. М. Гетьман Павло Скоропадський і зародження національної університетської освіти в Україні / О. М. Завальнюк // Питання історії України : зб. наук. пр. / Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці, 2002. – Т. 4. – С. 104–110. – Бібліогр. в кінці ст.

3875. Завальнюк О. М. Гетьман Павло Скоропадський і Кам'янець-Подільський державний український університет (1918 р.) / О. М. Завальнюк // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2008. – Вип. 1. – С. 99–111. – Бібліогр. в кінці ст.

- 3876. Завальнюк О. М.** Добровольчі дружини Кам'янця-Подільського (листопад – грудень 1918 р.) / О. М. Завальнюк, В. Б. Стецюк // Матеріали XIII Подільської історико-краєзнавчої конференції (18–19 листоп. 2010 р.) / НАН України, Ін-т історії України [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2010. – С. 410–416. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3877. Завальнюк О. М.** Зусилля подільської інтелігенції із творення української загальноосвітньої школи за Гетьманату (травень – грудень 1918 р.) / О. М. Завальнюк // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2014. – Т. 24. – С. 399–413.
- 3878. Завальнюк О. М.** Міське самоврядування Кам'янця-Подільського і заснування місцевого українського державного університету (1918 р.) / О. М. Завальнюк // Кам'янець-Подільський у контексті українсько-європейських зв'язків: історія та сучасність : зб. наук. пр. за підсумками Міжнар. наук.-практ. конф. (16–17 трав. 2003 р.) / Кам'янець-Поділ. держ. ун-т [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2004. – С. 98–102.
- 3879. Законодавча база процесу становлення місцевих органів державної влади доби Гетьманату П. Скоропадського :** зб. док. і матеріалів / Держ. архів Хмельниц. обл., Хмельниц. обл. громад. орг. архівістів та дослідників Поділля "Поклик віків" ; [упоряд.: В. В. Галатир, Ю. В. Олійник ; редкол.: В. С. Лозовий (відп. ред.) та ін.]. – Хмельницький, 2013. – 155 с. – (Праці Державного архіву Хмельницької області). – Бібліогр.: с. 147–148.
- 3880. Заріцька І. М.** Земельне законодавство Української Держави П. Скоропадського / І. М. Заріцька // Підприємництво, господарство і право. – 2005. – № 10. – С. 87–91.
- 3881. Земзюліна Н. І.** Земельна політика П. Скоропадського в радянській та зарубіжній історіографії / Н. І. Земзюліна // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2004. – Вип. 8. – С. 57–59. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3882. Іващенко В. А.** Нормативно-правове забезпечення регулювання податкової політики Гетьманату в українському селі (квітень – листопад 1918 р.) / В. А. Іващенко // Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. Серія 18: Економіка і право. – Київ, 2011. – Вип. 16. – С. 128–133. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3883. Іващенко В. А.** Особливості кадрового складу податкового апарату Української держави гетьмана Павла Скоропадського та його соціально-економічне забезпечення / В. А. Іващенко // Гуржіївські історичні читання : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького [та ін.]. – Черкаси, 2013. – Вип. 6. – С. 300–302. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3884. Іващенко В. А.** Податкова політика гетьманського уряду в українському селі (квітень – листопад 1918 р.) / В. А. Іващенко // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2010. – Вип. 12. – С. 171–173. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3885. Іващенко В. А.** Формування системи правової охорони промислової власності за Гетьманату Павла Скоропадського (квітень – грудень 1918 р.) / В. А. Іващенко // Митна справа. – 2013. – № 2, ч. 2, кн. 1. – С. 386–389. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3886. Іллічов С. Г.** Автопанцирні формування Армії Української Держави (травень – листопад 1918 р.) / С. Г. Іллічов // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2007. – № 584. – С. 120–125. – Бібліогр. в

кінці ст.

3887. Історична і політична наука та суспільна практика в Україні / НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса. – Київ : Парламент. вид-во, 2009. – 630 с. : іл.

Зі змісту: Переворот П. Скоропадського: причини і рушійні сили / П. П. Гай-Нижник. – С. 213–233 ; Політичне "галичанство" у сприйнятті гетьмана Павла Скоропадського / Р. Я. Пиріг. – С. 234–240 ; Гетьманат П. Скоропадського в новій "східній політиці" Центральних держав / В. І. Головченко. – С. 262–275.

3888. Калакура Я. С. Нові підходи до висвітлення Гетьманату Павла Скоропадського в сучасній українській та зарубіжній історіографії / Я. С. Калакура // Архіви України. – 2011. – № 2/3. – С. 262–274.

3889. Калиновський О. В. Утворення, розвиток та правові основи діяльності Міністерства внутрішніх справ Української Держави гетьмана П. Скоропадського (29 квітня – 14 грудня 1918 р.) / О. В. Калиновський, В. А. Довбня // Актуальні питання історії органів внутрішніх справ України : зб. наук. пр. / Нац. акад. внутр. справ. – Київ, 2011. – Вип. 2. – С. 18–28. – Бібліогр. в кінці ст.

3890. Калитко С. Л. Діяльність Пилипа Гусакова на посаді Вінницького повітового старости у 1918 році / С. Л. Калитко, О. М. Кравчук // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2013. – Вип. 21. – С. 128–134. – Бібліогр. в кінці ст.

3891. Калитко С. Л. Еволюція політичних поглядів П. Скоропадського у 1917 р. / С. Л. Калитко, О. М. Кравчук // Соціальна історія : наук. зб. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2010. – Вип. 4. – С. 47–52. – Бібліогр. в кінці ст.

3892. Калитко С. Л. Поділля у період Гетьманату, 1918 р. : консервативна модель внутрішньополітичної стабілізації / С. Калитко, О. Кравчук // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2008. – Вип. 13. – С. 244–251. – Бібліогр. в кінці ст.

3893. Калитко С. Л. Правовий статус губернських і повітових старост Української Держави П. Скоропадського, 1918 р. / С. Л. Калитко, О. М. Кравчук // Соціальна історія : наук. зб. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2011. – Вип. 7. – С. 48–57. – Бібліогр. в кінці ст.

3894. Каліберда Ю. Ю. Військова мемуаристика як джерело дослідження військової політики Української Держави доби Гетьманату Павла Скоропадського / Ю. Каліберда // Воєнна історія. – 2002. – № 5/6. – С. 85–93. – Бібліогр. в кінці ст.

3895. Капелюшний В. П. Гетьманат Павла Скоропадського (1918 р.): контрреволюційний переворот чи новий етап Української революції? / В. П. Капелюшний // Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України. – Київ, 2005. – Вип. 2. – С. 153–160.

3896. Капелюшний В. П. Гетьманат / В. П. Капелюшний // Історія в термінах і поняттях : довідник / за заг. ред. Т. В. Орлової. – Вишгород, 2014. – С. 118.

3897. Капелюшний В. П. Інтерпретація подій 29 квітня 1918 року в Україні вітчизняними та зарубіжними істориками / В. П. Капелюшний // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Філософія. Політологія. – Київ, 2003. – Вип.

3898. Капелюшний В. П. Новітня історіографія гетьманату Павла Скоропадського / В. П. Капелюшний // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2001. – **Вип. 54.** – С. 23–25. – Бібліогр. в кінці ст.

3899. Карпенко С. В. Державна служба в Україні періоду гетьманату П. Скоропадського / С. В. Карпенко // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2010. – **Т. 20.** – С. 233–239. – Бібліогр. в кінці ст.

3900. Кельман М. С. Доба гетьманської держави (історія, спогади, уроки) / М. С. Кельман, О. Р. Федак // Правозастосування: теорія, методологія та практика : зб. матеріалів Міжнар. юрид. наук.-практ. конф. "Актуальна юриспруденція", м. Київ, 13 квіт. 2017 р. : тези наук. доп. – Київ ; Тернопіль, 2017. – С. 190–193. – Бібліогр. в кінці ст.

3901. Киридон П. В. Освітня справа доби Гетьманату (квітень – грудень 1918 року) в контексті сучасної вітчизняної історіографії Української Держави П. Скоропадського / П. В. Киридон // Історична пам'ять : наук. зб. / Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2002. – № 1/2. – С. 55–62. – Бібліогр. в кінці ст.

3902. Кириєвський В. Д. Битва за Шостку. 1918 / В. Д. Кириєвський, А. О. Земанек // Сіверщина в історії України : зб. наук. пр. / Нац. заповідник "Глухів" [та ін.]. – Глухів ; Київ, 2018. – **Вип. 11.** – С. 276–284. – Бібліогр. в кінці ст.

3903. Кириєвський В. Д. Есерівське повстання в Шостці : [березень 1918 р.] / В. Кириєвський // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. / Чернігів. іст. музей ім. В. В. Тарновського [та ін.]. – Чернігів, 2015. – **Вип. 16.** – С. 176–182. – Бібліогр. в кінці ст.

3904. Кіндюк Б. В. Правове регулювання лісівництва в Українській Державі Павла Скоропадського / Б. В. Кіндюк // Історія українського лісового законодавства: часи визвольних змагань та період НЕП, 1917–1929 рр. : монографія / Б. В. Кіндюк ; Маріупол. держ. ун-т. – Маріуполь ; Одеса, 2011. – С. 32–41.

3905. Кісілюк Е. М. Кримінальне законодавство в період українського державотворення (1917–1921 рр.) : монографія / Е. М. Кісілюк. – Київ : Вид-во Європ. ун-ту, 2011. – 231 с. – Бібліогр.: с. 216–230.

Зі змісту: Боротьба зі злочинами проти держави, громадського порядку та громадської безпеки за доби Гетьманату. – С. 31–39 ; Боротьба зі злочинами проти власності за доби Гетьманату. – С. 70–78 ; Боротьба з господарськими та службовими злочинами за доби Гетьманату. – С. 104–116 ; Документи і матеріали. – С. 159–181.

3906. Кісілюк Е. М. Кримінальне законодавство доби Гетьманату / Е. М. Кісілюк // Держава і право. Серія: Юридичні і політичні науки / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – Київ, 2001. – **Вип. 13.** – С. 418–425.

3907. Коваленко С. Д. Передумови становлення Сільськогосподарського вченого комітету України (1918 р.) / С. Д. Коваленко // Актуальні питання історії науки і техніки : матеріали 6-ої Всеукр. наук. конф., Полтава, 11–12 жовт. 2007 р. / Полтав. держ. аграр. акад [та ін.]. – Полтава, 2008. – С. 308–310.

3908. Коваленко Ю. О. Товариство глухівських козаків за списками 1918 року / Ю. О.

Коваленко // Сіверщина в історії України : зб. наук. пр. / Нац. заповідник "Глухів" [та ін.]. – Київ ; Глухів, 2010. – **Вип. 3.** – С. 253–260.

3909. Коваль В. В. Заходи повітових земств із поліпшення соціально-економічного становища подільських учителів у 1918 р. / В. В. Коваль // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2006. – **Т. 6.** – С. 40–46.

3910. Коваль В. В. Становище народного вчительства Поділля в період Гетьманату П. Скоропадського (за матеріалами журналу "Село") / В. В. Коваль // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2008. – **Т. 12.** – С. 415–422.

3911. Ковальова Н. А. "Гострі кути" аграрного законодавства Української Держави, або чий інтереси відображала земельна реформа П. Скоропадського / Н. А. Ковальова // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2008. – **Вип. 11.** – С. 29–32.

3912. Ковальова Н. А. Повернення поміщицької власності українським селом періоду гетьманату П. Скоропадського (1918 р.) / Н. А. Ковальова // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2016. – **Вип. 107.** – С. 50–54.

3913. Ковальчук М. А. Гетьман Скоропадський і українське державотворення доби визвольних змагань / М. Ковальчук // Пам'ять століть. – 2002. – **№ 5.** – С. 127–141.

3914. Ковальчук М. А. Дипломатія Української Держави у контексті завершення Першої світової війни / М. Ковальчук // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2008. – **Вип. 9.** – С. 197–230. – Бібліогр. в кінці ст.

3915. Ковальчук М. А. Перша світова війна і Українська Держава гетьмана Павла Скоропадського, 1918 р. / М. Ковальчук // Київська старовина. – 2008. – **№ 2.** – С. 30–61. – Бібліогр. в кінці ст.

3916. Козинець І. Ю. Державотворчі процеси на Волині в добу Гетьманату П. Скоропадського : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / І. Ю. Козинець ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2009. – 20 с.

3917. Козинець І. Ю. Заходи гетьманської адміністрації П. Скоропадського щодо відродження промисловості Волині / І. Ю. Козинець // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2008. – **Вип. 14.** – С. 137–142. – Бібліогр. в кінці ст.

3918. Козинець І. Ю. Професійна освіта на Волині в добу Гетьманату П. Скоропадського / І. Козинець // Волинські історичні записки : зб. наук. пр. / Житомир. держ. ун-т ім. Івана Франка. – Житомир, 2008. – **Т. 1.** – С. 151–156. – Бібліогр. в кінці ст.

3919. Колосова О. О. Культурно-освітня діяльність Гетьманату П. Скоропадського: характеристика на основі джерельної бази та історіографії проблеми / О. Колосова // Шевченківська весна : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів та молодих вчених, присвяч. 90-річчю Української революції 1917–1920 рр., [Київ, 1–4 берез. 2007 р.] / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2007. – **Вип. 5, ч. 1:** Історія. – С. 29–32. – Бібліогр. в кінці ст.

- 3920. Колосова О. О.** Москвофіли України доби Гетьманату 1918 р.: популістська вигадка чи реальність "малоросійського політикуму" / О. Колосова // Записки осередку Наукового товариства ім. Шевченка у Черкасах. – Черкаси, 2009. – Т. 2. – С. 91–95.
- 3921. Колосова О. О.** Питання аксіології соціальної політики Гетьманату 1918 р. у контексті дослідження її правового забезпечення / О. О. Колосова // Вісник Черкаського університету. Серія: Історичні науки. – Черкаси, 2008. – Вип. 133/134. – С. 109–114. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3922. Колосова О. О.** Українська Держава П. П. Скоропадського у візії С. О. Єфремова / О. О. Колосова // Революції в Україні у XX – XXI століттях: співзвуччя епох : матеріали II наук. конф. (6 жовт. 2006 р.) / Одес. юрид. ін-т Харків. нац. ун-ту внутр. справ. – Одеса, 2006. – С. 108–110. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3923. Комарніцький О. Б.** Становище єврейських громад у добу Гетьманату П. Скоропадського (на матеріалах містечок Правобережної України) / О. Б. Комарніцький // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2004. – Т. 13. – С. 165–176.
- 3924. Коник С. М.** Становлення вищих та центральних органів виконавчої влади Української Держави 1918 року : автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр. : 25.00.01 / С. М. Коник ; Укр. акад. держ. упр. при Президентові України. – Київ, 2002. – 20 с.
- 3925. Коноваленко Г. Б.** Державотворчі та політичні процеси доби Гетьманату Павла Скоропадського / Г. Б. Коноваленко // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2015. – Вип. 42. – С. 26–31. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3926. Коноваленко Г. Б.** Союз земельних власників і Партія народної свободи в уряді Павла Скоропадського / Г. Б. Коноваленко // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія: Історія, економіка, філософія. – Київ, 2015. – Вип. 20. – С. 122–133. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3927. Копиленко О. Л.** Україна і Крим: "Переговори у справі нового ладу" : (документи і матеріали) / О. Л. Копиленко. – Київ : Парламент. вид-во, 2001. – 231 с. – Бібліогр.: с. 73–75.
- Зі змісту:* Матеріали переговорів делегацій Української держави гетьмана П. Скоропадського та Кримського крайового уряду генерала М. Сулькевича (26 вересня – 16 жовтня 1918 р.). – С. 77–155.
- 3928. Корновенко С. В.** Аграрна політика Гетьманату: теоретичний аспект / С. В. Корновенко // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2004. – Вип. 8. – С. 211–214. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3929. Корновенко С. В.** Аграрне законодавство П. Скоропадського у контексті вітчизняного та європейського досвіду вирішення земельного питання (1918–1921 рр) / С. В. Корновенко // Український історичний журнал. – 2008. – № 4. – С. 73–81. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3930. Корольов Г. О.** Регенерація ідеї федералізму в Українській гетьманській державі 1918 р.: геополітичні та національно-ідентифікаційні чинники / Г. О. Корольов // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН

України, Ін-т історії України. – Київ, 2012. – **Вип. 8.** – С. 212–225. – Бібліогр. в підрядк. прим.

3931. Коротенко В. В. Формулярний список про службу Федора Лизогуба [Голови Ради Міністрів Української Держави в 1918 р.] (за документами Державного архіву Полтавської області) / В. В. Коротенко // Архіви України. – 2011. – **№ 6.** – С. 179–183. – Бібліогр. в кінці ст.

3932. Костенко С. В. Створення та розвиток селянської спілки в часи Гетьманату П. Скоропадського / С. В. Костенко // Гуманітарний журнал. – 2013. – **№ 3.** – С. 101–108. – Бібліогр. в кінці ст.

3933. Кот Н. М. Погляди Павла Скоропадського на аграрний розвиток України (за "Спогадами") / Н. М. Кот // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2014. – **Вип. 14.** – С. 54–56. – Бібліогр. в кінці ст.

3934. Коцаренко В. Ф. Державная Варта и ее деятельность в Краматорском заводском районе в 1918 г. / В. Ф. Коцаренко // Святогірський альманах – 2015 : зб. наук. пр. / Держ. іст.-архітектур. заповідник у м. Святогірську. – Харків ; Слов'янськ, 2015. – С. 107–122.

3935. Коцюк В. Д. Політична діяльність "Просвіт" Правобережної України у 1917–1918 рр. / В. Д. Коцюк // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2017. – **Вип. 48.** – С. 115–120. – Бібліогр. в кінці ст.

3936. Кравчук М. В. Військове будівництво Української Держави у 1918 році (історико-правовий аспект) / М. В. Кравчук // Вісник Одеського інституту внутрішніх справ. – Одеса, 2004. – **№ 3, ч. 1.** – С. 122–127.

3937. Кравчук О. М. Вінниця в гетьманській Україні, 1918 р. / О. Кравчук // Міста і містечка Поділля від доби Середньовіччя до початку ХХ ст. : матеріали наук. конф., 24–25 верес. 2015 р. / Вінниц. обл. краєзнав. музей [та ін.]. – Вінниця, 2016. – С. 560–571. – Бібліогр. в кінці ст.

3938. Кравчук О. М. Губернський староста Поділля С. Кисельов в спогадах голови самоврядування регіону В. Приходька (1918 р.) / О. М. Кравчук // Матеріали XIII Подільської історико-краєзнавчої конференції (18–19 листопада 2010 р.) / НАН України, Ін-т історії України [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2010. – С. 636–648. – Бібліогр. в кінці ст.

3939. Кравчук О. М. Діяльність владних структур Української Держави на Поділлі у національно-культурній сфері (1918 р.) / О. М. Кравчук, Н. М. Марценюк // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2008. – **Т. 11.** – С. 225–240.

3940. Кравчук О. М. Діяльність Олександра Ліпкіна на посаді Літинського повітового старости (1918 р.) / О. М. Кравчук, Н. М. Марценюк // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2016. – **Вип. 24.** – С. 168–174. – Бібліогр. в кінці ст.

3941. Кравчук О. М. Культурно-освітня діяльність В. Приходька на Поділлі в добу Гетьманату 1918 р. / О. М. Кравчук, Н. М. Мельник // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2011. – **Т. 18.** – С. 196–206.

- 3942. Кравчук О. М.** Поділля в період повалення влади гетьмана Павла Скоропадського (листопад – грудень 1918 року) / О. М. Кравчук // Подільська старовина : наук. зб. / Вінниц. обл. краєзнав. музей. – Вінниця, 2008. – **Вип. 4.** – С. 330–341. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3943. Кравчук О. М.** Політика Української Гетьманської Держави 1918 р. щодо органів місцевого самоврядування / О. М. Кравчук, Н. М. Мельник // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2009. – **Вип. 15.** – С. 61–65. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3944. Кравчук О. М.** Спогади В. Данілова про Всеукраїнський з'їзд хліборобів 29 квітня 1918 р. / О. М. Кравчук, Н. М. Марценюк // Роль краєзнавства у соціально-економічному і культурному розвитку регіону : матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф., 10–12 жовт. 2012 р. / Вінниц. облдержадмін. – Вінниця, 2012. – С. 105–107.
- 3945. Кравчук О. М.** Становлення гетьманської системи управління в Подільській губернії (1918 р.) / О. М. Кравчук // Поділля у контексті української історії / Вінниц. держ. пед. ун-т ім. Михайла Коцюбинського [та ін.]. – Вінниця, 2001. – С. 172–176.
- 3946. Кравчук О. М.** Суди Вінниччини в період Гетьманату, 1918 р. / О. М. Кравчук // Українська держава Павла Скоропадського: державотворчі замисли та історичні наслідки : зб. наук. пр. за матеріалами Всеукр. наук.-теорет. конф. / Хмельниц. ін-т Міжрегіон. акад. управління персоналом ім. Михайла Напаса. – Хмельницький, 2008. – С. 44–53.
- 3947. Кравчук О. М.** Суспільно-політичні, економічні й культурно-освітні процеси на Могилівщині в період гетьманату / О. М. Кравчук // Третя Могилів-Подільська науково-краєзнавча конференція, [25–26 верес. 2009 р.] / Могилів-Поділ. міська рада [та ін.]. – Могилів-Подільський ; Кам'янець-Подільський, 2009. – С. 203–214.
- 3948. Крейберт Р. В.** Політико-правова думка уряду П. Скоропадського щодо майбутньої форми державного устрою України / Р. В. Крейберт // Історико-правові проблеми автономізму та федералізму : матеріали X Міжнар. іст.-прав. конф., 22–24 верес. 2003 р., м. Севастополь / Міжнар. асоціація істориків права [та ін.]. – Сімферополь, 2004. – С. 222–228. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3949. Кривець Н. В.** Кримське питання в політиці Української Держави Павла Скоропадського / Н. Кривець // Проблеми балканістики, сходознавства та міжнародних відносин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2007. – С. 61–68.
- 3950. Кривець Н. В.** Розвиток дипломатичних відносин Української Держави з Німеччиною в 1918 році / Н. В. Кривець // Науковий вісник Дипломатичної академії України. – Київ, 2004. – **Вип. 10:** Зовнішня політика і дипломатія: погляд із 21-го століття, **ч. 2.** – С. 481–498. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3951. Кривизюк Л. П.** Становлення національної вишкільної та виховної роботи у військах у період Гетьманату / Л. П. Кривизюк // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2006. – **№ 571.** – С. 250–256. – Бібліогр. в кінці ст.
- 3952. Крик Н. В.** Видавнича діяльність кооперативних товариств у період Гетьманату (квітень – грудень 1918 р.) / Н. В. Крик // Вітчизняна та зарубіжна наука на початку другої декади XXI століття : матеріали Міжнар. конф., м. Київ, 2 берез. 2013 р. – Київ, 2013. – **Ч. 1.** – С. 14–17.

3953. Крик Н. В. Роль місцевих органів самоврядування та громадських організацій у забезпеченні української школи підручниками та посібниками в добу Гетьманату (квітень – грудень 1918 р.) / Н. В. Крик // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2013. – Т. 20. – С. 419–426.

3954. Крик Н. В. Українізація школи та проблема її забезпечення навчально-методичною літературою з суспільно-гуманітарних дисциплін (квітень – грудень 1918 р.) / Н. Крик // Проблеми дидактики історії : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. держ. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2015. – Вип. 6. – С. 139–149. – Бібліогр. в кінці ст.

3955. Крик Н. В. Українізація школи та проблема навчальної літератури в період Гетьманату П. Скоропадського / Н. В. Крик // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2015. – Вип. 92. – С. 33–37 ; Мандрівець. – 2014. – № 6. – С. 29–32. – Бібліогр. в кінці ст.

3956. Кришина Н. В. Політика Німеччини щодо формування збройних сил Української Держави у 1918 році / Н. В. Кришина // Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України. – Київ, 2004. – № 2. – С. 145–150.

3957. Крупина В. О. "Білі" сили як чинник активізації політичної боротьби в Українській Державі (1918 р.) / В. Крупина // Україна ХХ століття: культура, ідеологія, політика : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2004. – Вип. 7. – С. 226–233. – Бібліогр. в кінці ст.

3958. Кудлай О. Б. Законотворча діяльність українських урядів доби гетьмана Павла Скоропадського в галузі судочинства та реформування судової системи (за матеріалами газети "Державний вістник") / О. Б. Кудлай // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2008. – Вип. 3. – С. 123–133. – Бібліогр. в кінці ст.

3959. Кузьміна Н. А. Товариство "Просвіта" в національному відродженні на Поділлі (1918 р.) / Н. Кузьміна // Видатні діячі визвольних змагань українського народу (1917–1921 рр.) : матеріали Всеукр. наук. конф. – Хмельницький, 2008. – С. 47–54.

3960. Кукса А. Н. Взаимоотношение БНР с Директорией в период эмиграции / А. Н. Кукса // Советская модель государственности в истории Беларуси и Украины в 1919–1922 гг. / А. Н. Кукса ; Беларус. нац. техн. ун-т. – Минск, 2012. – Гл. 5. – С. 266–349.

3961. Кукса А. Н. Взаимоотношения Рады БНР с Украинским государством гетмана П. Скоропадского (май – декабрь 1918 г.) / А. Н. Кукса // На пути к самоопределению народов Беларуси и Украины в 1917–1918 гг. / А. Н. Кукса. – Минск, 2012. – Гл. 3. – С. 201–340.

Рецензії: **Вашук Д. П.** [Рецензія] // Український історичний збірник / НАН України, Ін-т історії України, Рада молодих вчених. – Київ, 2012. – Вип. 15. – С. 366–368.

3962. Кукса А. Н. Украинско-российские переговоры и Беларусь (май – октябрь 1918 г.) / А. Н. Кукса // Український історичний збірник, 2006 / НАН України, Ін-т історії України, Рада молодих вчених. – Київ, 2006. – Вип. 9. – С. 184–193. – Бібліогр. в кінці ст.

3963. Кулібаба Д. До питання дослідження матеріалів Державної варті / Д. Кулібаба // Шевченківська весна : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів та

молодих вчених, присвяч. 90-річчю Української революції 1917–1920 рр., [Київ, 1–4 берез 2007 р.] / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2007. – **Вип. 5, ч. 1**: Історія. – С. 35–37. – Бібліогр. в кінці ст.

3964. Кульчицький С. В. Місце гетьманської держави в українському державотворчому процесі / С. В. Кульчицький // Нотатки про українські революції / С. В. Кульчицький ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2001. – С. 45–48.

3965. Купрійчук В. М. Гуманітарний розвиток Української Держави в добу П. Скоропадського / В. М. Купрійчук // Вісник Національної академії державного управління при Президентіві України. – 2011. – **№ 4**. – С. 18–24. – Бібліогр. в кінці ст.

3966. Купрійчук В. М. Державне управління охороною культурної спадщини в добу Української Держави (квітень – грудень 1918 року) / В. Купрійчук // Вісник Національної академії державного управління при Президентіві України. – 2013. – **№ 2**. – С. 225–232. – Бібліогр. в кінці ст.

3967. Купрійчук В. М. Модернізація системи управління освітою урядом П. Скоропадського / В. М. Купрійчук // Аналітика і влада. – 2011. – **№ 4**. – С. 176–180. – Бібліогр. в кінці ст.

3968. Купрійчук В. М. Роль Головного управління мистецтв та національної культури як суб'єкта державного управління в умовах трансформації гуманітарної політики в добу Української Держави гетьмана Скоропадського (квітень – грудень 1918 р.) / В. М. Купрійчук // Вісник Національної академії державного управління при Президентіві України. – 2014. – **№ 1**. – С. 88–95. – Бібліогр. в кінці ст.

3969. Кух О. М. Українське посольство у Фінляндії на захисті економічних інтересів країни: боротьба за кораблі "Паллада" і "Меркурій" (1918 р.) / О. М. Кух // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка : зб. за підсумками звіт. наук. конф. викладачів, докторантів і аспірантів. – Кам'янець-Подільський, 2010. – **Вип. 9, т. 1**. – С. 48–49. – Бібліогр. в кінці ст.

3970. Куций А. Ф. Реформування військової формації наддніпрянських Січових Стрільців у 1918 р. (на прикладі особистої долі Романа Сушка) / А. Ф. Куций // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2012. – **№ 724**. – С. 140–146. – Бібліогр. в кінці ст.

3971. Кучеров Г. Г. З історії сільської "Просвіти" на Поділлі в 1918 р. / Г. Г. Кучеров // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету : зб. за підсумками звіт. наук. конф. викладачів і аспірантів. – Кам'янець-Подільський, 2003. – **Вип. 2, т. 1**. – С. 113–115.

3972. Кучеров Г. Г. Сільські "Просвіти" і місцева адміністрація Правобережної України періоду держави П. Скоропадського: проблеми взаємовідносин / Г. Г. Кучеров // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2014. – **Вип. 7**. – С. 377–388. – Бібліогр. в кінці ст.

3973. Ладний Ю. А. Етнополітика гетьмана Павла Скоропадського в історико-політологічних дискурсах (до 100-річчя Української Держави гетьмана Павла Скоропадського) / Ю. А. Ладний // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2018. – **Вип. 133**. – С. 271–279. – Бібліогр. в кінці ст.

3974. Лазарович М. В. "Всі громадяни України – рівноправні..." (до питання про засади

етнополітики Другого Гетьманату) / М. В. Лазарович // Прикарпатський вісник НТШ. Серія: Думка. – Івано-Франківськ, 2012. – № 3. – С. 226–235. – Бібліогр. в кінці ст.

3975. Лазарович М. В. Забезпечення прав іноетнічного населення в Українській Державі гетьмана Павла Скоропадського / М. В. Лазарович // Історико-політичні проблеми сучасного світу : зб. наук. ст. / Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці, 2011. – Т. 23/24. – С. 148–152. – Бібліогр. в кінці ст.

3976. Лебедев Д. В. Адміністративно-правова діяльність Департаменту державного опікування Міністерства народного здоров'я та опікування Української Держави у 1918 році / Д. В. Лебедев // Правова держава : щорічник наук. пр. / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – Київ, 2013. – Вип. 24. – С. 484–490. – Бібліогр. в кінці ст.

3977. Лебедев Д. В. Організаційно-структурні основи функціонування Міністерства народного здоров'я та опікування в Українській Державі у 1918 р. / Д. В. Лебедев // Держава і право. Серія: Юридичні і політичні науки / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – Київ, 2012. – Вип. 57. – С. 107–112. – Бібліогр. в кінці ст.

3978. Лебедева Г. О. Загальноросійські та українські соціалістичні партії (квітень – грудень 1918 року) : [рос. есери та меншовики] / Г. О. Лебедева // Проблеми політичної історії України : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2008. – Вип. 3. – С. 103–114. – Бібліогр. в кінці ст.

3979. Левик Б. Зовнішньополітичні орієнтири уряду Павла Скоропадського (за архівно-мемуарними матеріалами) / Б. Левик // Схід. – Маріуполь, 2017. – № 4. – С. 69–74. – Бібліогр. в кінці ст.

3980. Ледаков О. М. Паралельні органи охорони порядку у Криму восени 1918 р.: проекти та реалії / О. М. Ледаков // Український історичний журнал. – 2014. – № 6. – С. 58–64. – Бібліогр. в підрядк. прим.

3981. Лекар А. М. Боротьба за владу в Подільській губернії в добу Гетьманату П. Скоропадського / А. М. Лекар // Записки історичного факультету Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова. – Одеса, 2012. – Вип. 23. – С. 159–185. – Бібліогр. в кінці ст.

3982. Леміжанська О. І. Взаємовідносини органів державної влади і місцевого самоврядування доби Гетьманату П. Скоропадського (квітень – грудень 1918 р.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / О. І. Леміжанська ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2012. – 20 с.

3983. Леміжанська О. І. Діяльність Всеукраїнського земського союзу в період Гетьманату П. Скоропадського (квітень – грудень 1918 р.) / О. І. Леміжанська // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2012. – Вип. 5. – С. 313–321. – Бібліогр. в кінці ст.

3984. Леміжанська О. І. Діяльність Департаменту місцевого самоврядування МВС Української Держави (травень – грудень 1918 р.) / О. Леміжанська // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2011. – Вип. 6. – С. 217–228. – Бібліогр. в кінці ст.

3985. Леміжанська О. І. Діяльність ревізійних комісій по перевірці органів місцевого самоврядування Української Держави (1918 рік) / О. Леміжанська // Український історичний збірник / НАН України, Ін-т історії України, Рада молодих вчених. – Київ,

2011. – **Вип. 14.** – С. 64–73. – Бібліогр. в підрядк. прим.

3986. Леміжанська О. І. Органи місцевого самоврядування в державно-політичній моделі Гетьманату П. Скоропадського (квітень – грудень 1918 року) / О. Леміжанська // Український історичний збірник / НАН України, Ін-т історії України, Рада молодих вчених. – Київ, 2010. – **Вип. 13.** – С. 193–201. – Бібліогр. в підрядк. прим.

3987. Леміжанська О. І. Підготовка проекту закону про вибори до земств в Українській Державі (1918 р.) / О. Леміжанська // Київська старовина. – Київ, 2012. – **№ 1.** – С. 64–72.

3988. Лисенко М. О. Крим в політиці гетьмана Павла Скоропадського / М. О. Лисенко // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2002. – **Вип. 4.** – С. 52–56. – Бібліогр. в кінці ст.

3989. Лисенко М. О. Національна політика гетьмана П. Скоропадського в галузі науки, культури та освіти / М. О. Лисенко // Актуальні проблеми вітчизняної і всесвітньої історії : матеріали Всеукр. наук. конф. (Луганськ, 8–9 лют. 2001 р.) / Східноукр. нац. ун-т. – Луганськ, 2001. – С. 168–170. – Бібліогр. в кінці ст.

3990. Литвин В. М. Українська Держава гетьмана П. Скоропадського / В. М. Литвин // Україна у війнах і революціях ХХ століття, 1914–1945 роки. Закономірності національного державотворчого процесу / В. М. Литвин ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2012. – **Розд. 4.** – С. 121–152.

3991. Литовський Д. В. Професійні вчительські організації за доби Гетьманату Павла Скоропадського / Д. Литовський // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія: Історія, економіка, філософія. – Київ, 2012. – **Вип. 17.** – С. 133–139. – Бібліогр. в кінці ст.

3992. Лісна І. С. Політико-правові погляди П. Скоропадського / І. С. Лісна // Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України : зб. наук. ст. / Прикарпат. ун-т ім. Василя Стефаника. – Івано-Франківськ, 2000. – **Вип. 4.** – С. 3–11. – Бібліогр. в кінці ст.

3993. Лобода С. М. Ідея творення національної школи на шпальтах вітчизняної педагогічної преси доби Української Держави 1917–1920 рр. / С. М. Лобода // Вісник Житомирського державного університету ім. Івана Франка. – Житомир, 2009. – **Вип. 48.** – С. 39–44. – Бібліогр. в кінці ст.

3994. Лободаєв В. М. Участь вільного козацтва в селянському повстанському русі (травень – серпень 1918 р.) / В. Лободаєв // Вісник Прикарпатського університету. Серія: Історія. – Івано-Франківськ, 2011. – **Вип. 20.** – С. 70–78. – Бібліогр. в кінці ст.

3995. Лозовий В. С. Аграрна політика уряду Павла Скоропадського і селянство / В. Лозовий // Київська старовина. – 2005. – **№ 3.** – С. 94–106. – Бібліогр. в кінці ст.

3996. Лозовий В. С. Встановлення гетьманської влади на Поділлі (травень 1918 р.) / В. С. Лозовий // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету : зб. за підсумками звіт. наук. конф. викладачів і аспірантів, присвяч. 85-й річниці Української національно-демократичної революції. [Серія]: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2002. – **Т. 1.** – С. 96–98.

3997. Лозовий В. С. Перебування Австро-Угорського окупаційного війська на Поділлі в добу Гетьманату / В. С. Лозовий // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2003. – **Т.**

3998. Лозовий В. С. Політико-адміністративні заходи подільського губернського старости С. Кисельова по стабілізації ситуації на селі (1918 р.) / В. С. Лозовий // Матеріали XII Подільської історико-краєзнавчої конференції (22–23 листопада 2007 р.) / Кам'янець-Поділ. держ. ун-т [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2007. – **Т. 2.** – С. 12–22. – Бібліогр. в кінці ст.

3999. Лозовий В. С. Правосвідомість українського селянства в період Гетьманату (1918 р.) / В. С. Лозовий // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2005. – **Т. 14.** – С. 274–282.

4000. Лозовий В. С. Правосвідомість українського селянства в період Гетьманату / В. С. Лозовий // Правосвідомість селянства в період Української революції 1917–1920 рр.: історичний аспект : монографія / В. С. Лозовий ; Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2011. – **Розд. 3.** – С. 48–61.

4001. Лозовий В. С. Продовольча політика Української Держави П. Скоропадського і селянство / В. С. Лозовий // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2004. – **Т. 13.** – С. 136–149.

4002. Лозовий В. С. Селянські органи влади після гетьманського перевороту / В. С. Лозовий // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2011. – **Т. 21.** – С. 283–293. – Бібліогр. в кінці ст.

4003. Лозовий В. С. Сільське вчителство і влада у період Гетьманату (1918 р.) / В. С. Лозовий // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2005. – **Т. 5.** – С. 14–21.

4004. Лозовий В. С. Ставлення селянства Поділля до гетьманської влади (1918 р.) / В. С. Лозовий // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2005. – **Вип. 9.** – С. 179–182. – Бібліогр. в кінці ст.

4005. Лозовий В. С. Становлення влади гетьмана П. Скоропадського на селі і реакція селянства / В. С. Лозовий // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2010. – **Вип. 3.** – С. 310–315. – Бібліогр. в кінці ст.

4006. Луговський О. Особовий склад Військового міністерства Української Держави (за архівними документами) / О. Луговський // Військово-історичний альманах / Центр. музей Збройн. Сил України. – Київ, 2006. – **Число 2.** – С. 25–29. – Бібліогр. в кінці ст.

4007. Луговський О. Створення військових архівів і військово-історичної комісії в Україні у 1918 році / О. Луговський // Військово-історичний альманах / Центр. музей Збройн. Сил України. – Київ, 2009. – **Число 2.** – С. 121–150 : фот. – Бібліогр. в кінці ст.

4008. Луговський О. Формування Збройних Сил Української Держави (1918 р.): організаційний момент / О. Луговський // Військово-історичний альманах / Центр. музей Збройн. Сил України. – Київ, 2003. – **№ 1.** – С. 39–54 ; **№ 2.** – С. 38–57 ; 2004. – **№ 1.** – С. 14–19.

- 4009. Лупандін О. І.** Кавказький напрям у зовнішньополітичній діяльності Української Держави 1918 року (до історіографії проблеми) / О. І. Лупандін // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2015. – **Вип. 11.** – С. 104–117. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 4010. Лупандін О. І.** Перспективи дослідження еволюції політичного вибору гетьмана П. Скоропадського в світлі нових методологічних підходів / О. І. Лупандін // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2013. – **Вип. 9.** – С. 91–100. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 4011. Лупандін О. І.** Питання економічних відносин між Українською Державою та РСФРР в контексті українсько-російських мирних переговорів 1918 р. / О. Лупандін // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2011. – **Вип. 6.** – С. 187–216. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4012. Лупандін О. І.** Питання кордонів Української Держави 1918 р. в контексті українсько-російських мирних переговорів / О. І. Лупандін // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2009. – **Вип. 4.** – С. 183–208. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4013. Лупандін О. І.** Питання реституції культурних цінностей в контексті українсько-російських мирних переговорів 1918 р. / О. І. Лупандін // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2010. – **Вип. 5.** – С. 287–314. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4014. Лупандін О. І.** Політика Української Держави 1918 р. щодо державних утворень, що виникли на території колишньої Російської імперії / О. І. Лупандін // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2002. – [**Вип. 1**]. – С. 135–145. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4015. Лупандін О. І.** Проблема кримської автономії у зовнішній політиці Української Держави. 1918 р. / О. І. Лупандін // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2008. – **Вип. 3.** – С. 134–146. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4016. Лупандін О. І.** Східний вектор зовнішньої політики Української Держави : [Українська Держава та нові держ. утворення на території Рос. імперії (Дон, Кубань)] / О. І. Лупандін // Український історичний журнал. – 2013. – **№ 3.** – С. 45–62. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 4017. Лупандін О. І.** Східний вектор міжнародної політики уряду П. Скоропадського: питання створення українсько-російського митного союзу / О. Лупандін // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2017. – **Вип. 12.** – С. 223–236. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 4018. Любовець О. М.** Аграрна програма урядових партій Гетьманату П. Скоропадського / О. М. Любовець // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2008. – **Вип. 11.** – С. 15–19.
- 4019. Любовець О. М.** Всеукраїнський Союз земельних власників у політичній системі гетьманату П. Скоропадського / О. М. Любовець // Український історичний журнал. – 2008. – **№ 4.** – С. 60–72. – Бібліогр. в кінці ст.

- 4020. Любовець О. М.** Політична опора гетьманату П. Скоропадського / О. М. Любовець ; НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2009. – 132 с.
- 4021. Любовець О. М.** Політична опора гетьманату П. Скоропадського / О. М. Любовець // Український історичний журнал. – 2013. – № 3. – С. 31–44. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 4022. Любовець О. М.** Ставлення загальноросійських і національних партій до Гетьманату П. Скоропадського / О. Любовець // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2013. – Вип. 9. – С. 48–61. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 4023. Любовець О. М.** Українські партії і вибір перспективи суспільно-політичного розвитку в умовах Гетьманату П. Скоропадського / О. М. Любовець // Українські партії й політичні альтернативи 1917–1920 років : монографія / О. М. Любовець. – Київ, 2005. – Розд. 2. – С. 102–175.
- 4024. Любовець О. М.** Уряди Української Держави П. Скоропадського / О. Любовець // Історичний журнал. – 2008. – № 4. – С. 3–13. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4025. Малиновський Б. В.** Аграрна політика центральних держав в Україні, літо-осінь 1918 р.: збереження та збір врожаю / Б. В. Малиновський // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2004. – Вип. 8. – С. 208–211. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4026. Малиновський Б. В.** Загін Н. Махна у другій половині жовтня – на початку листопада 1918 р. / Б. В. Малиновський // Гуржіївські історичні читання : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького [та ін.]. – Черкаси, 2009. – Вип. 3. – С. 354–359. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4027. Малькін В. П.** Аграрна політика Гетьмана Павла Скоропадського / В. П. Малькін, Я. Й. Малик // Ефективність державного управління : зб. наук. пр. Львів. регіон. ін-ту держ. упр. Нац. акад. держ. упр. при Президентіві України. – Львів, 2006. – Вип. 10. – С. 214–220.
- 4028. Мамчак М.** Державний флот Української Держави як політичний чинник у відносинах з Антантою / М. Мамчак // Воєнна історія. – 2013. – № 3. – С. 56–63. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4029. Маньківська Т. О.** Становище вчительства в Українській Державі / Т. Маньківська // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія: Історія, економіка, філософія. – Київ, 2012. – Вип. 17. – С. 128–132. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4030. Мараєв В. Р.** Авіаційний аспект відносин між Українською Державою і Всевеликим Військом Донським (1918 р.) / В. Р. Мараєв // Воєнна історія. – 2009. – № 1. – С. 64–72.
- 4031. Мараєв В. Р.** Генеральний хорунжий Костянтин Середін: військова та дипломатична служба / В. Р. Мараєв // Воєнно-історичний вісник : зб. наук. пр. / Нац. ун-т оборони України. – Київ, 2012. – Вип. 2. – С. 121–132. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4032. Мараєв В. Р.** Договори Української Держави і Всевеликого Війська Донського (1918 р.) / В. Р. Мараєв // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2016. – Вип. 115. – С. 48–52. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4033. Мараєв В. Р.** Надзвичайна дипломатична місія Максима Славинського у

Всевеликому Війську Донському (вересень 1918 р.) / В. Р. Мараєв // Дні науки історичного факультету : матеріали V Міжнар. наук. конф. молодих учених / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2012. – **Вип. 5, ч. 2.** – С. 14–15.

4034. Мараєв В. Р. Переговори між Гетьманом Української Держави П. Скоропадським і Військовим Отаманом Всевеликого Війська Донського П. Красновим на станції Скороходове 2 листопада 1918 р. / В. Р. Мараєв // Дні науки історичного факультету : матеріали VI Міжнар. наук. конф. молодих учених / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2013. – **Вип. 6, ч. 2.** – С. 27–28.

4035. Мараєв В. Р. Поставки цукру з Української Держави до Всевеликого Війська Донського (1918 р.) / В. Р. Мараєв // Дні науки історичного факультету – 2011 : матеріали IV Міжнар. наук. конф. молодих учених / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2010. – **Вип. 3, ч. 1.** – С. 106–110. – Бібліогр. в кінці ст.

4036. Мараєв В. Р. Проблема кордонів між Українською Державою та Всевеликим Військом Донським (квітень – грудень 1918 р.) / В. Р. Мараєв // Дні науки історичного факультету / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2008. – **Вип. 1, ч. 1.** – С. 96–99.

4037. Мараєв В. Р. Співпраця України і Війська Донського в управлінні Донецьким басейном (1918 р.) / В. Р. Мараєв // Шевченківська весна. Історія : матеріали XII Міжнар. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів та молодих учених, [27 берез. 2014 р.] / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2014. – С. 93–96.

4038. Мараєв В. Р. Українська Держава і Всевелике Військо Донське: питання кордонів (квітень – грудень 1918 р.) / В. Р. Мараєв // Збірник наукових праць Науково-дослідного інституту українознавства. – Київ : Рада, 2009. – **Т. 24.** – С. 271–292.

4039. Маркітан А. П. Гетьман Української Держави і його оточення у кінофотодокументах / А. П. Маркітан // Український історичний журнал. – 2003. – **№ 4.** – С. 88–102 ; 2004. – **№ 1.** – С. 43–52. – Бібліогр. в кінці ст.

4040. Мартиненко В. В. Економічна складова українсько-білоруських відносин 1918 р. (на прикладі торгівлі) / В. Мартиненко // Шевченківська весна : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів та молодих вчених, присвяч. 90-річчю Української революції 1917–1920 рр., [Київ, 1–4 берез. 2007] / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2007. – **Вип. 5, ч. 1** : Історія. – С. 42–45. – Бібліогр. в кінці ст.

4041. Мартиненко В. В. Чернігово-гомельське пограниччя в контексті українсько-білоруських територіальних протиріч 1918 року / В. В. Мартиненко // Сіверщина в історії України : зб. наук. пр. / Нац. заповідник "Глухів" [та ін.]. – Київ ; Глухів, 2013. – **Вип. 6.** – С. 440–442. – Бібліогр. в кінці ст.

4042. Масненко В. В. Гетьманат Павла Скоропадського у координатах етнодержавної парадигми / В. В. Масненко // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія: Історія, економіка, філософія. – Київ, 2006. – **Вип. 11/12.** – С. 19–20.

4043. Масненко В. В. Українська Держава 1918 р. у візії В'ячеслава Липинського / В. В. Масненко // Гуржіївські історичні читання : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького [та ін.]. – Черкаси, 2015. – **Вип. 10.** – С. 34–38. – Бібліогр. в кінці ст.

4044. Матвієнко В. М. Відносини Української Держави та Кубанської Республіки 1918 р. / В. М. Матвієнко // Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки : міжвідом. зб.

наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2002. – **Вип. 11.** – С. 57–64.

4045. Матвієнко В. М. Державно-політичні відносини та налагодження економічного співробітництва Української Держави з Білоруською Народною Республікою / В. М. Матвієнко // Пам'ять століть. – 2003. – № 1. – С. 47–58.

4046. Матвієнко В. М. Дипломатичні досягнення Української Держави гетьмана П. Скоропадського / В. М. Матвієнко // Україна в Європі: контекст міжнародних відносин / НАН України, Ін-т європ. дослідж. – Київ, 2011. – **Ч. 3, § 3.** – С. 251–265. – Бібліогр. в кінці розд.

4047. Матвієнко В. М. Закавказзя у зовнішній політиці Української Держави / В. М. Матвієнко // Науковий вісник Дипломатичної академії України. – Київ, 2002. – **Вип. 6:** Світова дипломатія: історія та сучасність. – С. 356–367.

4048. Матвієнко В. М. На чолі зовнішньополітичного відомства Української Держави (до 120-річчя Дмитра Дорошенка) / В. М. Матвієнко // Актуальні проблеми міжнародних відносин : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т міжнар. відносин. – Київ, 2001. – **Вип. 30, ч. 1.** – С. 117–126.

4049. Матвієнко В. М. Проблема українсько-кубанських союзницьких відносин та укладення міждержавного договору / В. М. Матвієнко // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Міжнародні відносини. – Київ, 2002. – **Вип. 23.** – С. 173–181.

4050. Матвієнко В. М. Україна і Дон: з історії міждержавних стосунків 1918 р. / В. М. Матвієнко // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Міжнародні відносини. – Київ, 2002. – **Вип. 21/24.** – С. 126–137.

4051. Матвієнко В. М. Українська Держава і Фінляндська республіка: на шляху до "стратегічного" партнерства / В. М. Матвієнко // Київська старовина. – 2001. – № 6. – С. 95–101.

4052. Матяш І. Б. Іноземні консули в Києві за доби Гетьманату / І. Матяш // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2016. – **Вип. 17.** – С. 618–638. – Бібліогр. в кінці ст.

4053. Машталір А. І. Плани будівництва пам'ятника Т. Г. Шевченкові у Києві в добу Гетьманату П. Скоропадського (квітень – грудень 1918 р.) / А. І. Машталір // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2012. – **Вип. 5.** – С. 411–418. – Бібліогр. в кінці ст.

4054. Машталір А. І. Постаць Т. Г. Шевченка за матеріалами педагогічного журналу "Вільна українська школа" (1918 р.) / А. І. Машталір // Збірник наукових праць молодих вчених Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2011. – **Вип. 3.** – С. 20–22.

4055. Машталір А. І. "Просвіти" і національне відродження українців у добу Гетьманату (квітень – грудень 1918 р.) / А. І. Машталір // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2013. – **Вип. 6.** – С. 351–359. – Бібліогр. в кінці ст.

4056. Машталір А. І. Спроба спорудження пам'ятника Т. Г. Шевченкові у Києві в добу Гетьманату П. Скоропадського (квітень – грудень 1918 р.) / А. І. Машталір // Кубань–

Україна : вопр. ист.-культ. взаємодія. – Київ ; Краснодар, 2013. – **Вип. 7.** – С. 87–95.

4057. Мезга Н. Н. Роль М. В. Довнар-Запольского в белорусско-українських переговорах 1918 г. / Н. Н. Мезга // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2006. – **Вип. 11.** – С. 108–112.

4058. Мельник Е. М. Гетьманщина і проблеми забезпечення української школи підручниками (квітень – грудень 1918 р.) / Е. М. Мельник // Етнічна історія народів Європи : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2008. – **Вип. 24.** – С. 19–25. – Бібліогр. в кінці ст.

4059. Мельник Е. М. Кам'янець-Подільська середня технічна школа за Гетьманщини (травень – грудень 1918 р.) / Е. М. Мельник // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2009. – **Т. 13.** – С. 32–40.

4060. Мельник Е. М. Селянські заворушення у селі Врублівцях на Поділлі за Гетьманату (травень – жовтень 1918 р.) / Е. М. Мельник // Матеріали XI Подільської історико-краєзнавчої конференції / НАН України, Ін-т історії України [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2004. – С. 280–291.

4061. Мельник Р. П. Аналіз військового будівництва періоду Гетьманату в наукових і мемуарно-аналітичних працях військових істориків міжвоєнного двадцятиліття / Р. Мельник // Схід. – Донецьк, 2012. – **№ 1.** – С. 137–142. – Бібліогр. в кінці ст.

4062. Мельничук К. В. Образ влади та уявлення про "блага революції" у селян та робітників Української Держави у 1918 році / К. В. Мельничук // Історичний архів : наук. студії / Чорномор. держ. ун-т ім. Петра Могили [та ін.]. – Миколаїв, 2017. – **Вип. 18.** – С. 32–37. – Бібліогр. в кінці ст.

4063. Мерінг В. О. Процес формування урядової системи Гетьманату та участь в ньому Сергія Мерінга / В. О. Мерінг // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2017. – **Вип. 124.** – С. 43–50. – Бібліогр. в кінці ст.

4064. Митрофаненко Ю. С. Канізьке повстання 1918 р. (спроба реконструкції події за спогадами учасників) / Ю. Митрофаненко // Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету ім. Володимира Винниченка. Серія: Історичні науки. – Кіровоград, 2012. – **Вип. 16.** – С. 122–126. – Бібліогр. в кінці ст.

4065. Митрофаненко Ю. С. "Народне повстання 1918 р." у Єлисаветграді [проти отаманші анархістки Марусі (М. Г. Никифорової)] / Ю. Митрофаненко // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2006. – **Вип. 32.** – С. 95–125.

4066. Михайлов И. В. Малоизвестные страницы деятельности правительства гетмана П. П. Скоропадского / И. В. Михайлов // Гражданская война в России: события, мнения, оценки. – Москва : Раритет, 2002. – С. 456–567.

4067. Михальська А. І. Відображення німецької інтервенції в Україну 1918 р. у мемуарах іноземців / А. І. Михальська // Вісник Луганського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історичні науки. – Луганськ, 2014. – **№ 7.** – С. 63–71. – Бібліогр. в кінці ст.

4068. Моця Б. О. Події 1918 року в контексті становлення прикордонної служби України / Б. О. Моця // Наукові записки з української історії : зб. наук. ст. / Переяслав-Хмельницьк. держ. пед. ун-т ім. Григорія Сковороди. – Переяслав-Хмельницький, 2009. – **Вип. 22.** – С. 231–238.

4069. Муха Д. І. Характеристика П. О. Христюком внутрішньої політики Української Держави (1917–1918 рр.) / Д. І. Муха // Наукові записки з української історії : зб. наук. ст. / Переяслав-Хмельницьк. держ. пед. ун-т ім. Григорія Сковороди. – Переяслав-Хмельницький, 2011. – **Вип. 27.** – С. 95–99.

4070. Назарук Ю. Державницька кадрово-регіональна політика Гетьманату Павла Скоропадського (на матеріалах політичної біографії О. Скорописа-Йолтуховського) / Ю. Назарук // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія: Історія, економіка, філософія. – Київ, 2014. – **Вип. 19.** – С. 130–134. – Бібліогр. в кінці ст.

4071. Наукові дослідження про П. П. Скоропадського, представлені у фондах наукової бібліотеки Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького (1999–2007 рр.) / уклад. О. З. Медалієва // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2008. – **Вип. 11.** – С. 37–38.

4072. Науково-документальна збірка до 90-річчя запровадження державної служби в Україні / авт. кол.: В. Ф. Верстюк, П. Гай-Нижник, С. Коник [та ін.] ; упоряд. А. Вишневський. – Київ : Центр сприяння інституційному розвитку держ. служби, 2008. – 122, [2] с. : іл. – Бібліогр. в кінці ст.

Зміст: Інституціоналізація державної служби в Україні у 1918 році: перший вітчизняний досвід / *С. Коник.* – С. 6–8 ; Досвід організації органів державної влади в добу Гетьманату П. Скоропадського / *А. Серєда.* – С. 9–14 ; Павло Скоропадський і державотворчі процеси доби Української революції 1917–1921 років / *Г. Папакін.* – С. 15–31 ; До історії організації діловодства в державному апараті Українських урядів 1917–1918 рр. / *Ю. Палеха.* – С. 32–39 ; Державний секретаріат (канцелярія) Української Держави 1918 року / *П. Гай-Нижник.* – С. 40–44 ; Власна канцелярія його світлості ясновельможного пана Гетьмана всієї України / *П. Гай-Нижник.* – С. 45–55 ; Штаб гетьмана П. Скоропадського / *П. Гай-Нижник.* – С. 56–70 ; Громадсько-політична та урядова діяльність Миколи Прокоповича Василенка (1917–1918 рр.) / *В. Ф. Верстюк.* – С. 83–98 ; Нормативно-правові акти Української Держави, дотичні до запровадження державної служби в Україні. – С. 99–110 ; Оригінальні архівні документи Української Держави. – С. 111–121.

4073. Національна та історична пам'ять : зб. наук. пр. / Укр. Ін-т нац. пам'яті ; редкол.: В. Ф. Солдатенко (голов. ред.) [та ін.]. – Київ, 2011-.

Вип. 7 : Павло Скоропадський – останній гетьман України : до 140-річчя від дня народж. – 2013. – 309 с.

Зміст: Замість передмови. – С. 3 ; Вступне слово / *В. М. Литвин.* – С. 4–8 ; Вітальне слово / *В. А. Смолій.* – С. 10–12 ; Вітальне слово / *Л. В. Губерський.* – С. 13–14 ; Напрями історіографічних досліджень та перспективи вивчення феномену Гетьманату П. Скоропадського / *О. М. Любовець.* – С. 15–23 ; Гетьманат П. Скоропадського як каталізатор радикалізації позицій українських політичних партій / *В. Ф. Солдатенко.* – С. 24–40 ; Гетьманат Павла Скоропадського: українсько-російські відносини – науковий зріз / *О. П. Рєєнт.* – С. 41–47 ; Правляча еліта Української Держави 1918 року: проблеми національної ідентифікації / *Р. Я. Пиріг.* – С. 48–55 ; Три образи Гетьманату П. Скоропадського в українській історіографії / *Я. С. Калакура.* – С. 56–66 ; Сергій Єфремов про Українську Державу

(режим П. Скоропадського) на сторінках "Нової Ради" / *В. Ф. Верстюк*. – С. 67–77 ; Лідери КП(б)У про Гетьманат Павла Скоропадського / *Ф. М. Проданюк*. – С. 78–86 ; Дослідження історії Гетьманату П. Скоропадського на кафедрі новітньої історії України Київського національного університету імені Тараса Шевченка / *А. Г. Слюсаренко*. – С. 87–94 ; Павло Скоропадський – нащадок славетних українських родів (за матеріалами Національного музею історії України) / *Т. П. Ралдугіна*. – С. 95–106 ; Матеріали родини Скоропадських у збірці Музею гетьманства / *Г. І. Ярова*. – С. 107–113 ; Вищі державні органи регулювання соціально-трудовою сферою Української Держави (1918 р.) / *Б. І. Андрусішин*. – С. 114–123 ; Реформування органів місцевого самоврядування за доби Гетьманату (1918) / *О. О. Мельник*. – С. 124–130 ; Аграрне законодавство Гетьманату П. Скоропадського та Білого руху Півдня Росії / *С. В. Корновенко, А. Г. Морозов*. – С. 131–139 ; Кооперація в політиці гетьманського уряду (квітень – грудень 1918 р.) / *І. А. Фареній*. – С. 140–148 ; Гетьманська держава П. Скоропадського і кооперативний рух: на перетині інтересів культурно-просвітницької діяльності / *Л. І. Буряк*. – С. 149–155 ; Радянська історіографія податкової політики уряду Гетьманату П. Скоропадського / *В. А. Іващенко, О. М. Тараненко*. – С. 156–163 ; Павло Скоропадський і зародження ідеї українізації 34-го корпусу російської армії в 1917 році / *Г. П. Савченко*. – С. 164–174 ; Борис Стеллецький – начальник Головної квартири та Власного Штабу гетьмана П. Скоропадського / *П. П. Гай-Нижник*. – С. 175–183 ; Питання території і кордонів України в аналітичній записці Д. Донцова "О границях Української Держави під взглядом політичним" (1918) / *О. Д. Бойко*. – С. 184–191 ; Кримське питання в українській політиці гетьмана П. Скоропадського / *В. І. Головченко*. – С. 192–201 ; Початки міжнародно-інформаційної діяльності Української Держави П. Скоропадського / *Д. В. Веденєв, Д. В. Будков*. – С. 202–211 ; Налагодження дипломатичних контактів Української Держави з країнами Кавказького регіону / *В. І. Сергійчук*. – С. 212–217 ; Дипломатична діяльність Петра Сливенка у Фінляндії (1918 р.) / *В. В. Пилипенко*. – С. 218–225 ; Документи з османського архіву про відносини Української Держави й Туреччини у 1918 році / *Б. В. Сергійчук*. – С. 226–231 ; Дипломатична і військово-політична діяльність урядів Української Держави в чорноморському регіоні (1918 р.) / *І. Є. Петренко*. – С. 232–240 ; Донське посольство М. А. Свечина – О. В. Черячукіна в Українській Державі (1918 р.) / *В. Р. Марасв*. – С. 241–251 ; Релігійно-церковне життя в період Гетьманату: проблемне поле взаємодії / *А. М. Киридон*. – С. 252–259 ; Соціокультурні засади реакції селянства на гетьманський переворот / *В. С. Лозовий*. – С. 260–266 ; Процеси українізації революційної доби та Гетьманат Павла Скоропадського / *В. Ф. Шевченко*. – С. 267–276 ; Заснування Української Академії Наук і започаткування академічних історично-географічних досліджень / *І. В. Савченко*. – С. 277–283 ; Питання реституції культурних цінностей за часів Української Держави 1918 року / *О. І. Лупандін*. – С. 284–291 ; Підтримка гетьмана Павла Скоропадського на Ніжинщині / *М. П. Шкурко, М. М. Науменко, В. М. Ємельянов*. – С. 292–300.

4074. Нестеренко В. А. Національна політика Української Держави / В. Нестеренко // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія: Історія, економіка, філософія. – Київ, 2012. – **Вип. 17**. – С. 87–93. – Бібліогр. в кінці ст.

4075. Новікова Л. В. Зовнішньополітична діяльність уряду гетьмана П. Скоропадського: історіографія проблеми / Л. В. Новікова // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2005. – **Вип. 77/79**. – С. 26–29. – Бібліогр. в кінці ст.

4076. Новікова Л. В. Політичні методи боротьби уряду Української Держави з повстанським рухом / Л. Новікова // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2006. – **Вип. 87/88**. – С. 39–43. – Бібліогр. в кінці ст.

4077. Новітні тенденції вивчення актуальних проблем революційної доби (1917–1921

рр.) : матеріали конф., м. Черкаси, 1 берез. 2012 р. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Київ ; Черкаси : Зоря, 2012. – 312 с. – Бібліогр. в кінці ст.

Зі змісту: Генерал Павло Скоропадський: входження в революцію / *Р. Я. Пиріг.* – С. 204–217 ; Фіскальна діяльність австро-німецької адміністрації в українському селі за часів Гетьманату Павла Скоропадського / *В. А. Іващенко, О. М. Тараненко.* – С. 258–263.

4078. Новородовський В. В. Напрацювання проектів природничо-сільськогосподарських інституцій УАН у період її організаційного становлення (липень – листопад 1918 р.) [Електронний ресурс] / В. В. Новородовський // Історія науки і біографістика : міжвідом. темат. зб. / НААН, Нац. наук. с.-г. б-ка. – 2015. – № 3. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/INB_Title_2015_3_9. – Заголовок з екрана.

4079. Окупація України 1918 року: історичний контекст, стан дослідження, економічні та соціальні наслідки : (матеріали Міжнар. наук. конф.) / Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича [та ін.] ; упоряд.: В. Дорнік, С. Карнер ; пер. з нім. М. Кушнір. – Чернівці : Зелена Буковина, 2009. – 204 с. – Бібліогр. в підрядк. прим.

Зі змісту: Історична канва: Росія та Австро-Угорщина в Першій світовій війні: війна, розпад та новий початок (1914–1918) / *М. Раухенштайнер.* – С. 21–51 ; Політика Австро-Угорщини щодо України під час Першої світової війни / *В. Біль.* – С. 52–72 ; "Червоні" проти "білих". Україна та "громадянська війна" у Росії / *Г. Ляйдінгер.* – С. 73–93 ; Австро-Угорщина та Україна крізь призму проблеми військовополонених та їх повернення додому у 1918 році / *В. Морітц.* – С. 94–109 ; Окупація України Центральними державами у 1918 році: Приборкання повстанського руху – стратегічна дилема. Німецька окупація України 1918-го року / *П. Ліб.* – С. 110–140 ; Окупація України австро-угорськими військами у 1918 році / *В. Дорнік.* – С. 141–183 ; Джерела про окупацію Східної Європи після Брест-Литовських мирних договорів 1918 року: Документи українських архівів про окупацію України Центральними державами у 1918 році / *Г. Старко.* – С. 184–189 ; Щоденники В. І. Вернадського як джерело вивчення німецької та австро-угорської окупації України в 1918 р. / *О. Сич.* – С. 190–198.

4080. Олійник С. В. Боротьба з гетьманським режимом на Поділлі в 1918 році / С. В. Олійник // Матеріали XII Подільської історико-краєзнавчої конференції (22–23 листопада 2007 р.) / Кам'янець-Поділ. держ. ун-т [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2007. – Т. 2. – С. 22–31. – Бібліогр. в кінці ст.

4081. Опацький І. Ю. Німецька військова адміністрація в Умані у 1918 р. (за матеріалами щоденника П. Ф. Курінного) / І. Ю. Опацький // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2016. – Вип. 45, т. 1. – С. 192–195. – Бібліогр. в кінці ст.

4082. Осауленко Л. Гетьман України Павло Скоропадський (29 квітня 1918 року – 14 грудня 1918 року) / Л. Осауленко, В. Засєкін. – Луцьк, 2003. – 592 с.

4083. Останній гетьман України : бібліогр. покажч. / Запорізь. нац. ун-т, Наук. б-ка ; уклад.: Е. А. Черкасова, О. В. Левчук ; відп. за вип. В. О. Герасимова. – Запоріжжя, 2013. – 26 с. – До відзначення 140-річчя від дня народження П. П. Скоропадського (1873–1945)

4084. Останній гетьман Української Держави Павло Скоропадський : до 140-річчя від дня народження великого гетьмана : бібліогр. покажч. / Держ. б-ка України для юнацтва ; уклад. Ю. Круть ; ред.: В. Кучерява, Н. Линкевич, С. Чачко. – Київ, 2013. – 48 с.

- 4085. Осташко Т. С.** Документи українських архівів у США про формування і розвиток гетьманського руху у 1919–1931 рр. / Т. Осташко // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2012. – **Вип. 7.** – С. 37–63. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4086. Осташко Т. С.** Павло Скоропадський – лідер українського гетьманського руху / Т. С. Осташко // Український історичний журнал. – 2008. – **№ 4.** – С. 96–110. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4087. Осташко Т. С.** Передумови створення і організаційне оформлення українського гетьманського руху в еміграції : [про Український союз хліборобів-державників] / Т. С. Осташко // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2007. – **Вип. 2.** – С. 114–142. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4088. Осташко Т. С.** Пріоритети соціально-економічної політики Гетьманату Павла Скоропадського / Т. С. Осташко // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2010. – **Вип. 5.** – С. 145–176. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4089. Осташко Т. С.** Проблема заснування та діяльності гетьманських організацій в листуванні В'ячеслава Липинського / Т. С. Осташко // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2009. – **Вип. 4.** – С. 237–264. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4090. Осташко Т. С.** Родинні світлини Скоропадських як джерело до вивчення суспільної характеристики української аристократії / Т. С. Осташко // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2014. – **Вип. 10.** – С. 119–151. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 4091. Осташко Т. С.** Український консервативний рух в добу національно-визвольних змагань у працях міжвоєнної історіографії / Т. С. Осташко // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : [зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2015. – **Вип. 11.** – С. 48–86.
- 4092. Осташко Т. С.** Український консервативний рух новітньої доби у історіографії 1937–1960-х рр. : [праці про політичну природу Української Держави] / Т. Осташко // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2017. – **Вип. 12.** – С. 127–170. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 4093. Павленко С. Ф.** У боротьбі за національні збройні сили (до 90-річчя формування Першого Українського корпусу Павла Скоропадського) / С. Павленко // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Українознавство. – Київ, 2007. – **№ 11.** – С. 32–35. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4094. Панасюк Р. П.** Формування та діяльність коаліційного кабінету міністрів (1918 р.) / Р. Панасюк // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2010. – **Вип. 100.** – С. 47–50. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4095. Панфілова Т. О.** Організація державного управління в уряді гетьмана Скоропадського / Т. О. Панфілова // Історія державного управління / Нац. акад. держ. упр. при Президенті України, Львів. регіон. ін-т держ. упр. ; за заг. ред.: В. С. Загорського, О. Я. Красівського, О. Ю. Мороза. – Львів, 2018. – С. 218–222.

- 4096. Папакін Г. В.** Павло Скоропадський та Українська академія наук : до 100-річчя НАН України / А. Г. Папакін ; НАН України, Ін-т Укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського. – Київ : Укр. пропілеї, 2018. – 335 с. : іл.
- 4097. Папакін Г. В.** Російська революція очима Павла Скоропадського (листи з фронту за березень 1917 р.) / Г. В. Папакін // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія: Історія, економіка, філософія. – Київ, 2003. – **Вип. 7/8.** – С. 176–184.
- 4098. Папакін Г. В.** Українська народна громада і Павло Скоропадський навесні 1918 р. / Г. В. Папакін // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2008. – **Вип. 39.** – С. 129–150. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4099. Пархоменко В. А.** Аграрна політика П. Скоропадського в мемуарах його прихильників та опонентів / В. А. Пархоменко // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2010. – **Вип. 29.** – С. 299–303. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4100. Пархоменко В. А.** Внутрішня політика Гетьманату П. Скоропадського в історико-мемуарній літературі / В. А. Пархоменко // Науковий вісник Миколаївського національного університету ім. В. О. Сухомлинського. Серія: Історичні науки. – Миколаїв, 2010. – **Вип. 29.** – С. 235–245. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4101. Пархоменко В. А.** Зовнішня політика Гетьманату П. Скоропадського в мемуарній літературі / В. Пархоменко // Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету ім. Володимира Винниченка. Серія: Історичні науки. – Кіровоград, 2011. – **Вип. 14.** – С. 100–108. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4102. Пархоменко В. А.** Історико-мемуарна література – як джерело по вивченню Гетьманата П. Скоропадського в Україні / В. А. Пархоменко // Годишник на університет "Професор доктор Асен Златаров". Серія: Обществени и хуманитарни науки. – Бургас, 2011. – **Т. 40.** – С. 256–259.
- 4103. Пархоменко В. А.** Падіння Гетьманської держави (1918 р.) у спогадах її сучасників / В. А. Пархоменко // Аркасівські читання : матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Миколаїв, 14–15 квіт. 2011 р.) / Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського [та ін.]. – Миколаїв, 2011. – С. 282–284.
- 4104. Пархоменко В. А.** Становлення Гетьманату Павла Скоропадського в історико-мемуарній літературі / В. А. Пархоменко // Мандрівець. – 2010. – **№ 6.** – С. 19–23.
- 4105. Пархоменко В. А.** Събитията от 1917–1918 г. в Украйна в спомените на генерал В. Петрив / В. А. Пархоменко // Годишник на університет "Професор доктор Асен Златаров". Серія: Обществени и хуманитарни науки. – Бургас, 2013. – **Кн. 2.** – С. 21–24.
- 4106. Пархоменко В. А.** Щоденники Д. Донцова та Є. Чикаленка – як джерело з історії Гетьманату 1918 року в Україні / В. А. Пархоменко // Науковий вісник Миколаївського національного університету ім. В. О. Сухомлинського. Серія: Історичні науки. – Миколаїв, 2013. – **№ 35.** – С. 218–222. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4107. Пасічник І. М.** Ідеї української державності Павла Скоропадського в уявленнях прихильників Білого руху Росії / І. М. Пасічник // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2014. – **Вип. 40.** – С. 68–73. – Бібліогр. в кінці ст.

- 4108. Пасічник І. М.** Ідейні орієнтації Павла Скоропадського в представленні британських та американських істориків / І. М. Пасічник // Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Історія, політологія. – Маріуполь, 2016. – **Вип. 16.** – С. 110–115. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4109. Пасічник І. М.** Кубань у державотворчих поглядах Павла Скоропадського / І. Пасічник // Емінак. – 2016. – **№ 2, т. 2.** – С. 40–48.
- 4110. Пасічник І. М.** Новітні російські історичні інтерпретації державницьких поглядів Павла Скоропадського / І. М. Пасічник // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2016. – **Вип. 110.** – С. 10–13. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4111. Пасічник І. М.** Павло Скоропадський та Українська Держава в уявленнях Ернеста фон-Валя / І. М. Пасічник // Вісник Черкаського університету. Серія: Історичні науки. – Черкаси, 2016. – **№ 3/4.** – С. 24–28. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4112. Пасічник І. М.** Політичний портрет Павла Скоропадського в інтерпретаціях українських націоналістів у міжвоєнний період / І. М. Пасічник // Інтелігенція і влада. Серія: Історія / Одес. нац. політехн. ун-т. – Одеса, 2015. – **Вип. 32.** – С. 433–447. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4113. Перепадя В. В.** Вплив Німеччини на реалізацію політики уряду П. Скоропадського щодо Криму (за німецькими документами) / В. В. Перепадя // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2004. – **Вип. 18.** – С. 142–146.
- 4114. Петренко І. Є.** Дипломатичні відносини Української Держави П. Скоропадського з Болгарією та Османською імперією (квітень – грудень 1918 р.) / І. Є. Петренко // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2012. – **Вип. 59.** – С. 66–72. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4115. Петренко І. Є.** Дипломатичні та військово-політичні відносини Української Держави з Грузинською Демократичною Республікою (квітень – грудень 1918 р.) / І. Є. Петренко // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2013. – **Вип. 69.** – С. 50–55. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4116. Петренко І. Є.** Кримське питання в зовнішній політиці уряду Української Держави (квітень – грудень 1918 р.) / І. Є. Петренко // Дні науки історичного факультету : матеріали V Міжнар. наук. конф. молодих учених (м. Київ, 12–13 квіт. 2012 р.) / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2012. – **Вип. 5, ч. 2.** – С. 20–22.
- 4117. Петрушко В. И.** Всеукраинский Православный Церковный Собор 1918 года : возникновение идеи и подготовка к проведению / В. И. Петрушко // XV ежегодная Богословская конференция Православного Свято-Тихоновского гуманитарного университета. – Москва, 2005. – **Т. 1.** – С. 280–286.
- 4118. Печенюк І. С.** Адмірал Андрій Покровський: будівничий національного флоту Української Держави (до 150-річчя з дня народж.) / І. Печенюк // Воєнна історія. – 2012. – **№ 2.** – С. 100–109. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4119. Пиріг Р. Я.** "Білий кентавр українського козацтва": до проблеми міфологізації образу гетьмана Павла Скоропадського / Р. Я. Пиріг // Український історичний журнал. – 2010. – **№ 6.** – С. 136–143. – Бібліогр. в кінці ст.

- 4120. Пиріг Р. Я.** Військова еліта Української Держави: еволюція політичних лояльностей / Р. Я. Пиріг // Український історичний журнал. – 2018. – № 4. – С. 46–67. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4121. Пиріг Р. Я.** Гетьманат Павла Скоропадського і російський монархічний рух в Україні (квітень – грудень 1918 р.) / Р. Я. Пиріг // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2010. – Вип. 5. – С. 177–206. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4122. Пиріг Р. Я.** Гетьманат Павла Скоропадського: між Німеччиною і Росією / Р. Я. Пиріг ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2008. – 209 с. – Бібліогр. в кінці розд.
- 4123. Пиріг Р. Я.** Гетьманат Павла Скоропадського: особливості законотворення (квітень – грудень 1918 р.) / Р. Я. Пиріг // Архіви України. – Київ, 2010. – № 1. – С. 76–85.
- 4124. Пиріг Р. Я.** Гетьманат Павла Скоропадського: російський чинник / Р. Пиріг // Україна в революційних процесах перших десятиліть ХХ століття : Міжнар. наук.-теорет. конф., 20–21 листоп. 2007 р. / НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса [та ін.]. – Київ, 2007. – С. 362–372. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4125. Пиріг Р. Я.** Гетьманська держава 1918 року: роздвоєна лояльність правлячої еліти / Р. Я. Пиріг // Україна крізь віки : зб. наук. пр. на пошану акад. НАН України, проф. В. А. Смолія / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2010. – С. 744–752. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 4126. Пиріг Р. Я.** Гетьманська Держава / Р. Я. Пиріг, Т. С. Осташко // Нариси історії української революції 1917–1921 років : у 2 кн. / авт. кол.: В. Ф. Верстюк (керівник) [та ін.] ; редкол.: В. А. Смолій (голова) [та ін.] ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2011. – Кн. 1, розд. 3. – С. 251–271.
Рецензії: Завальнюк О. М. [Рецензія] // Український історичний журнал. – 2013. – № 3. – С. 214–219.
- 4127. Пиріг Р. Я.** Державна служба Гетьманату Павла Скоропадського (квітень – грудень 1918 р.) / Р. Я. Пиріг // Україна ХХ століття: культура, ідеологія, політика : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2009. – Вип. 15, ч. 1. – С. 66–95. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4128. Пиріг Р. Я.** Діяльність відомства Головноуповноваженого по управлінню і ліквідації організацій військового часу Української Держави (червень – грудень 1918 року) / Р. Я. Пиріг // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2015. – Вип. 11. – С. 87–103. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 4129. Пиріг Р. Я.** Діяльність генерала Олександра Рогози на посаді військового міністра Української Держави (травень – листопад 1918 р.) / Р. Я. Пиріг // Український історичний журнал. – 2014. – № 5. – С. 89–106. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 4130. Пиріг Р. Я.** Діяльність І. Кістяківського в урядах Української Держави (травень – грудень 1918 р.) / Р. Я. Пиріг // Український історичний журнал. – 2015. – № 4. – С. 59–83. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 4131. Пиріг Р. Я.** Діяльність професора Соломона Франкфурта в добу Гетьманату Павла Скоропадського (квітень – грудень 1918 року) / Р. Я. Пиріг // Проблеми вивчення історії

Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2017. – **Вип. 12.** – С. 30–42. – Бібліогр. в підрядк. прим.

4132. Пиріг Р. Я. Діяльність Сергія Гербеля на посаді міністра продовольчих справ Української Держави (серпень – листопад 1918 року) / Р. Я. Пиріг // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2014. – **Вип. 14.** – С. 56–58. – Бібліогр. в кінці ст.

4133. Пиріг Р. Я. Діяльність урядів Гетьманату Павла Скоропадського: персональний вимір / Р. Я. Пиріг ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2016. – 518 с. : фот., док. – Бібліогр. в підрядк. прим.

Зміст: Передмова. – С. 7–12 ; **Розд. 1.** Уряди гетьманату у світлі сучасної історіографії. – С. 13–34 ; **Розд. 2.** Історичні джерела теми. – С. 35–44 ; **Розд. 3.** Три кабінети Ради Міністрів. – С. 45–60 ; **Розд. 4.** Голови урядів [Микола Сахно-Устимович, Микола Василенко, Федір Лизогуб, Сергій Гербель]. – С. 61–106 ; **Розд. 5.** Міністри внутрішніх справ [Федір Лизогуб, Ігор Кістяківський, Віктор Рейнбот]. – С. 107–142 ; **Розд. 6.** Міністри юстиції [Михайло Чубинський, Олексій Романов, Андрій В'язлов, Віктор Рейнбот]. – С. 143–174 ; **Розд. 7.** Міністр фінансів [Антон Ржепецький]. – С. 177–198 ; **Розд. 8.** Міністри торгівлі і промисловості [Сергій Гутник, Сергій Мерінг]. – С. 199–218 ; **Розд. 9.** Міністри шляхів сполучень [Борис Бутенко, Еміль Ландсберг]. – С. 219–236 ; **Розд. 10.** Міністри земельних справ [Василь Колокольцов, Володимир Леонтович]. – С. 237–262 ; **Розд. 11.** Міністри продовольчих справ [Юрій Соколовський, Сергій Гербель, Григорій Глінка]. – С. 263–288 ; **Розд. 12.** Військові міністри [Олександр Рагоза, Борис Щуцький, Борис Гернграсс]. – С. 289–314 ; **Розд. 13.** Морський міністр [Андрій Покровський]. – С. 315–320 ; **Розд. 14.** Міністри освіти і мистецтва [Микола Василенко, Петро Стебницький, Володимир Науменко]. – С. 321–352 ; **Розд. 15.** Міністри ісповідань [Василь Зеньковський, Олександр Лотоцький, Михайло Воронович]. – С. 353–382 ; **Розд. 16.** Міністри праці [Юлій Вагнер, Максим Славинський, Володимир Косинський]. – С. 383–408 ; **Розд. 17.** Міністр народного здоров'я і опікування [Всеволод Любинський]. – С. 409–420 ; **Розд. 18.** Міністри закордонних справ [Дмитро Дорошенко, Георгій Афанасьєв]. – С. 421–450 ; **Розд. 19.** Державні контролери [Георгій Афанасьєв, Сергій Петров]. – С. 451–462 ; **Розд. 20.** Державні секретарі [Михайло Гіжицький, Ігор Кістяковський, Сергій Завадський]. – С. 463–482 ; **Висновки.** – С. 483–490 ; **Іменний покажчик.** – С. 507–515.

Рецензії: Солдатенко В. Ф. [Рецензія] // Український історичний журнал. – 2016. – № 3. – С. 201–205 ; *Капарулін Ю. В.* [Рецензія] // Scriptorium nostrum. – 2015. – № 3. – С. 316–318.

4134. Пиріг Р. Я. Діяльність Федора Лизогуба щодо організації роботи уряду Української Держави (травень – листопад 1918 р.) / Р. Я. Пиріг // Український історичний журнал. – 2011. – **№ 5.** – С. 61–80. – Бібліогр. в підрядк. прим.

4135. Пиріг Р. Я. Донбас у складі Української гетьманської держави (травень – листопад 1918 р.) / Р. Я. Пиріг ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2014. – 40 с. – (Студії з регіональної історії. Степова Україна). – Бібліогр.: с. 40.

4136. Пиріг Р. Я. Дорошенко Дмитро – міністр закордонних справ / Р. Пиріг // Дипломатична та консульська служба у вимірі особистості. – Київ, 2016. – С. 37–57. – Бібліогр. в кінці ст.

4137. Пиріг Р. Я. Економічна програма гетьманату Павла Скоропадського / Р. Я. Пиріг // Економічна історія України: історико-економічне дослідження : в 2-х т. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2011. – **Т. 2, розд. 24, § 2.** – С. 107–114.

- 4138. Пиріг Р. Я.** Земельна реформа гетьмана Павла Скоропадського: спроби проведення та причини невдачі / Р. Я. Пиріг // Український історичний журнал. – 2006. – № 3. – С. 68–84. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4139. Пиріг Р. Я.** Земельна реформа Павла Скоропадського: німецький вплив / Р. Я. Пиріг // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2008. – Вип. 11. – С. 9–15.
- 4140. Пиріг Р. Я.** Михайло Грушевський: "...жив у Києві інкогніто" : [період Гетьманату] / Р. Пиріг // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2011. – Вип. 6. – С. 5–20. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4141. Пиріг Р. Я.** "Моїми словами руководить бажання захистити земську справу..." : (лист професора Костя Мацієвича до гетьмана Павла Скоропадського, вересень 1918 р.) / Р. Пиріг // Архіви України. – 2009. – № 1/2. – С. 116–123. – Бібліогр.: с. 118–119.
- 4142. Пиріг Р. Я.** Німецькі детермінанти кримської політики гетьмана Павла Скоропадського (травень – грудень 1918 р.) / Р. Пиріг // Крим від античності до сьогодення : іст. студії / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2014. – С. 385–395. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4143. Пиріг Р. Я.** Німецько-австрійська окупація України 1918 р.: до питання про термінологічну визначеність / Р. Я. Пиріг // Український історичний журнал. – 2013. – № 3. – С. 13–30. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 4144. Пиріг Р. Я.** Одна доба прем'єрства Миколи Устимовича (29–30 квітня 1918 року) / Р. Я. Пиріг // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2014. – Вип. 10. – С. 105–118. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 4145. Пиріг Р. Я.** Правляча еліта Української гетьманської держави: вищі урядовці (жовтень – грудень 1918 року) / Р. Я. Пиріг // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2013. – Вип. 9. – С. 34–47. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 4146. Пиріг Р. Я.** Проблема виборів до сейму у внутрішній політиці гетьманату П. Скоропадського (квітень – грудень 1918 р.) / Р. Я. Пиріг // Український історичний журнал. – 2012. – № 3. – С. 28–35. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 4147. Пиріг Р. Я.** Проблеми національної ідентифікації правлячої еліти Української Держави 1918 року / Р. Я. Пиріг // Краєзнавство. – 2013. – № 2. – С. 95–106. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4148. Пиріг Р. Я.** Реставраторські тенденції у внутрішній політиці Української Держави (квітень – грудень 1918 року) / Р. Я. Пиріг // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2012. – Вип. 8. – С. 80–98. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 4149. Пиріг Р. Я.** Російська еміграція в Українській Державі 1918 р.: до постановки наукової проблеми / Р. Я. Пиріг // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2012. – Вип. 7. – С. 14–36. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4150. Пиріг Р. Я.** Соціально-політична база Гетьманату Павла Скоропадського (квітень –

грудень 1918 р.) / Р. Я. Пиріг // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2007. – **Вип. 2.** – С. 103–113. – Бібліогр. в кінці ст.

4151. Пиріг Р. Я. Спогади гетьмана Павла Скоропадського як історичне джерело / Р. Пиріг // Студії з архівної справи та документознавства : зб. пр. / Укр. НДІ арх. справи та документознавства. – Київ, 2008. – **Т. 16.** – С. 57–60. – Бібліогр. в кінці ст.

4152. Пиріг Р. Я. Українська гетьманська держава 1918 року : іст. нариси / Р. Я. Пиріг ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2011. – 335 с. – Бібліогр. в кінці глав.

Зміст: **Передмова.** – С. 5–8 ; **Розд. 1. Гетьманська держава у світлі історіографічної традиції та історичних джерел:** 1.1. Сучасні історіографічні інтерпретації. – С. 49–32 ; 1.2. Історичні джерела теми. – С. 33–66 ; **Розд. 2. Державно-політична модель Гетьманату:** 2.1. Квітневий переворот: передумови і рушії. – С. 67–86 ; 2.2. Структура та функціонування державно-управлінських інститутів. – С. 87–104 ; 2.3. Особливості законотворення. – С. 105–112 ; 2.4. Державна служба. – С. 113–124 ; **Розд. 3. Соціально-політична база:** 3.1. Власницько-корпоративні та політичні об'єднання. – С. 125–134 ; 3.2. Російські кадети в українській владі. – С. 135–140 ; 3.3. Пошук військової опори. – С. 141–146 ; **Розд. 4. Економічна політика:** 4.1. Проведення земельної реформи. – С. 147–160 ; 4.2. Організація продовольчої справи. – С. 161–171 ; 4.3. Прагматичний інтерес союзників. – С. 172–180 ; **Розд. 5. Зовнішньополітичні детермінанти:** 5.1. Гетьманат з німецько-австрійського погляду. – С. 181–194 ; 5.2. Російські монархісти в Україні. – С. 195–211 ; 5.3. Військовий білий рух. – С. 211–221 ; 5.4. Зміна орієнтирів. – С. 222–230 ; **Розд. 6. Боротьба проти гетьманського режиму:** 6.1. Соціалістична опозиція. – С. 231–245 ; 6.2. Повстанський і страйковий рух. – С. 246–252 ; 6.3. Повалення Гетьманату. – С. 253–258 ; **Розд. 7. Павло Скоропадський: роздвоєна лояльність постаті:** 7.1. Прощання з імперією. – С. 259–268 ; 7.2. Політичне "галичанство" у сприйнятті П. Скоропадського. – С. 269–278 ; 7.3. Симон Петлюра в оцінках гетьмана. – С. 279–294 ; **Розд. 8. Старі і нові міфи:** 8.1. Гетьманська псевдограмота. – С. 295–302 ; 8.2. Реанімація старого міфу. – С. 303–310 ; 8.3. П. Скоропадський у фокусі глорифікації. – С. 311–320 ; **Висновки.** – С. 321–323 ; **Іменний покажчик.** – С. 324–335.

4153. Пиріг Р. Я. Фельдмаршал Герман Айхгорн: служба та смерть в Україні (квітень – липень 1918 р.) / Р. Я. Пиріг // Український історичний журнал. – 2017. – **№ 3.** – С. 24–45. – Бібліогр. в підрядк. прим.

4154. Пиріг Р. Я. Формування гетьманського уряду: німецькі впливи / Р. Я. Пиріг // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2008. – **Вип. 3.** – С. 100–111. – Бібліогр. в кінці ст.

4155. Підлісний Д. В. Діяльність владних структур Гетьманату П. Скоропадського щодо оновлення складу міських і земських управ Харківської губернії / Д. Підлісний // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. / Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – Харків, 2007. – **Вип. 10.** – С. 141–150. – Бібліогр. в кінці ст.

4156. Підлісний Д. В. Діяльність П. І. Заліського на посаді Харківського губернського старости (травень – липень 1918 року) / Д. В. Підлісний // Інтелігенція і влада. Серія: Історія / Одес. нац. політехн. ун-т. – Одеса : Астропринт, 2007. – **Вип. 9.** – С. 226–234. – Бібліогр. в кінці ст.

4157. Підлісний Д. В. Органи державної адміністрації Гетьманату П. Скоропадського в системі установ виконавчої влади Харківської губернії : проблеми взаємовідносин / Д. В. Підлісний // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана

Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2008. – Т. 18. – С. 335–342. – Бібліогр. в кінці ст.

4158. Підлісний Д. В. Формування системи місцевих органів державної адміністрації та самоврядування Харківської губернії за часів Гетьманату П. Скоропадського (квітень – грудень 1918 року) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Д. В. Підлісний ; Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – Харків, 2008. – 20 с.

4159. Пітик Г. А. Земельна політика й аграрне законодавство Української держави П. Скоропадського / Г. Пітик // Література та культура Полісся : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2007. – **Вип. 35.** – С. 173–187. – Бібліогр. в кінці ст.

4160. Плахтій І. С. Національно-культурна політика Української Держави доби Гетьманату / І. С. Плахтій // Вісник Харківської державної академії культури : зб. наук. пр. – Харків, 2009. – **Вип. 28.** – С. 4–11.

4161. Подковенко Т. О. Правові засади будівництва Української Держави в період гетьманату П. Скоропадського / Т. О. Подковенко // Вісник Хмельницького інституту регіонального управління та права. – Хмельницький, 2003. – № 3/4. – С. 50–57. – Бібліогр. в підрядк. прим.

4162. Полтавець С. Біографія І. Полтавця-Остриці: від козака до гетьмана / С. Полтавець // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2010. – **Вип. 3.** – С. 318–325.

4163. Попенко Я. В. Встановлення українсько-болгарських міждержавних відносин за доби Гетьманату П. Скоропадського (квітень – грудень 1918 р.) / Я. В. Попенко // Гуржіївські історичні читання : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького [та ін.]. – Черкаси, 2014. – **Вип. 7.** – С. 288–290. – Бібліогр. в кінці ст.

4164. Попенко Я. В. Особливості реформ в Україні за часів уряду гетьмана П. Скоропадського : [вертикаль влади, земельне питання, освітня політика, створення збройних сил] / Я. В. Попенко // Українознавчий альманах / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Центр українознавства. – Київ, 2013. – **Вип. 13.** – С. 131–138. – Бібліогр. в кінці ст.

4165. Попенко Я. В. Реалізація державницької ідеї за доби гетьманату П. Скоропадського / Я. В. Попенко // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2009. – **Вип. 27.** – С. 113–117. – Бібліогр. в кінці ст.

4166. Попов І. Селянський рух опору аграрній політиці гетьмана П. Скоропадського та окупаційній владі на Чернігівщині (квітень – листопад 1918) / І. Попов // Сіверянський літопис. – 2009. – № 5. – С. 18–32.

4167. Потапенко М. В. Польський політикум в Українській Державі (квітень – грудень 1918 р.) / М. В. Потапенко // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2013. – **Вип. 9.** – С. 101–112. – Бібліогр. в підрядк. прим.

4168. Потапов О. М. Діяльність Київської міської думи у сфері розвитку громадського транспорту за часів Української Держави гетьмана П. Скоропадського / О. М. Потапов // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2015. – **Вип. 42.** – С. 35–40. – Бібліогр. в кінці ст.

- 4169. Потапов О. М.** Матеріально-фінансова основа діяльності міських дум у період Української Держави П. Скоропадського / О. М. Потапов // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2006. – **Вип. 20.** – С. 143–148. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4170. Потапов О. М.** Податкова політика Київської міської думи у 1918 році / О. М. Потапов // Інтелігенція і влада. Серія: Історія / Одес. нац. політехн. ун-т. – Одеса, 2015. – **Вип. 32.** – С. 266–282. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4171. Потапов О. М.** Роль міських дум Київщини в організації громадських робіт за часів Української Держави (квітень – грудень 1918 р.) / О. М. Потапов // Гуржіївські історичні читання : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького [та ін.]. – Черкаси, 2011. – **Вип. 4.** – С. 233–235. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4172. Потапов О. М.** Своєрідність розвитку місцевого самоврядування за часів Української Держави П. Скоропадського / О. М. Потапов // Історична пам'ять : наук. зб. / Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2006. – **№ 1.** – С. 69–77. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4173. Потапов О. М.** Участь міських дум у подоланні безробіття в Українській Державі гетьмана П. Скоропадського (квітень – грудень 1918 р.) / О. М. Потапов // Література та культура Полісся : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2011. – **Вип. 66.** – С. 143–152. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4174. Потапова О. Б.** Православні братства періоду Української Держави гетьмана П. Скоропадського / О. Б. Потапова // Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. Серія 6: Історичні науки. – Київ, 2006. – **Вип. 3.** – С. 131–144.
- 4175. Приходько М. М.** Боротьба Української Держави та Всевеликого Війська Донського щодо інтеграції Таганрозького округу / М. М. Приходько // Вісник аграрної історії : зб. наук. пр. / НААН, Нац. наук. с.-г. б-ка [та ін.]. – Київ, 2014. – **Вип. 8/9.** – С. 67–78. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4176. Приходько М. М.** Відносини Тимчасового робітничо-селянського уряду України та Української Держави гетьмана Скоропадського / М. М. Приходько // Сучасні міждисциплінарні дослідження: історія, сьогодення, майбутнє : зб. наук. пр. : IV заоч. Міжнар. конф. / НАН України, Ін-т досліджень наук.-техн. потенціалу та історії науки ім. Г. М. Доброва. – Київ, 2014. – С. 30–31.
- 4177. Приходько М. М.** Військовий аташат Української Держави гетьмана Скоропадського / М. М. Приходько // Вісник аграрної історії : зб. наук. пр. / Нац. акад. аграр. наук, Нац. наук. с.-г. б-ка [та ін.]. – Київ, 2015. – **Вип. 10.** – С. 54–61. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4178. Приходько М. М.** Історіографічна традиція вивчення зовнішньої політики уряду Скоропадського / М. М. Приходько // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2013. – **Вип. 75.** – С. 177–180. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4179. Приходько М. М.** Методологічні засади дослідження зовнішньої політики уряду Скоропадського / М. М. Приходько // Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. Серія 6: Історичні науки. – Київ, 2013. – **Вип. 10.** – С. 198–207. – Бібліогр. в кінці ст.

- 4180. Приходько М. М.** Міждержавний альянс Української Держави гетьмана Скоропадського та Всевеликого Війська Донського отамана Краснова / М. М. Приходько // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2014. – **Вип. 80**. – С. 122–126. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4181. Приходько М. М.** Політика Української Держави гетьмана Скоропадського на шляху інтеграції з Кримським півостровом / М. М. Приходько // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2013. – **Вип. 78**. – С. 35–38. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4182. Приходько М. М.** Посередницька місія Української Держави гетьмана Скоропадського у справі визнання Білоруської Народної Республіки з боку Німеччини / М. М. Приходько // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2013. – **Вип. 79**. – С. 31–33. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4183. Приходько М. М.** Становлення геополітичних орієнтирів Української Держави гетьмана Скоропадського : [про встановлення міждержавних відносин з Німеччиною, Австро-Угорщиною, Болгарією, Туреччиною] / М. М. Приходько // Вісник аграрної історії : зб. наук. пр. / Нац. акад. аграр. наук, Нац. наук. с.-г. б-ка [та ін.]. – Київ, 2015. – **Вип. 11/12**. – С. 63–71. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4184. Приходько М. М.** Українська держава гетьмана Павла Скоропадського у призмі генези політики держав Четвертого союзу на Східному фронті / М. М. Приходько // Вісник аграрної історії : зб. наук. пр. / Нац. акад. аграр. наук, Нац. наук. с.-г. б-ка [та ін.]. – Київ, 2017. – **Вип. 21/22**. – С. 98–105. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4185. Проданюк Ф. М.** Вільне козацтво і Павло Скоропадський: історіографія проблеми / Ф. М. Проданюк // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2005. – **Вип. 28**. – С. 120–134. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4186. Проданюк Ф. М.** Державна політика Гетьманату Павла Скоропадського в галузі місцевого самоврядування / Ф. М. Проданюк // Національна ідея та правосвідомість в умовах трансформації сучасного українського суспільства : зб. доп. Всеукр. наук.-практ. конф, 16 груд. 2015 р. / Нац. ун-т держ. податк. служби України [та ін.]. – Вінниця, 2016. – С. 176–179. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4187. Проданюк Ф. М.** До питання про гетьманську концепцію формування Української Держави (29 квітня – 14 грудня 1918 року) / Ф. М. Проданюк // Україна: від самостійності до соборності (22 січня 1918 – 22 січня 1919 року) : зб. ст. / НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. – Київ, 2004. – С. 156–168. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4188. Прудько В. О.** Гетьманська влада і місцеве самоврядування на Ніжинщині (квітень – листопад 1918 р.) / В. О. Прудько // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2012. – **Вип. 8**. – С. 127–141. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 4189. Прудько В. О.** Освіта Ніжинщини в період Української Держави П. Скоропадського / В. О. Прудько // Література та культура Полісся. Серія: Історичні науки : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2014. – **Вип. 76 (№ 2)**. – С. 353–363. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4190. Пшенишна О. О.** Зміни в складі уряду Української Держави (вересень – листопад 1918 р.) / О. Пшенишна // Вісник Київського національного лінгвістичного університету.

Серія: Історія, економіка, філософія. – Київ, 2009. – **Вип. 15.** – С. 78–92.

4191. Пшенишна О. О. Мала рада, управління справами Ради міністрів та Державна канцелярія Української Держави 1918 р.: структура й організаційна діяльність / О. О. Пшенишна // Історичний журнал. – 2009. – № 1. – С. 40–46. – Бібліогр. в кінці ст. – У ст. авт. помилково: Пшенична О. О.

4192. Пшенишна О. О. Роль Кабінету Міністрів П. Скоропадського в 1918 р. у справі збереження історичних пам'яток та церковної спадщини українського народу / О. О. Пшенишна // Література та культура Полісся : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2010. – **Вип. 58.** – С. 94–104. – Бібліогр. в кінці ст.

4193. Пятницька В. Політична діяльність професора С. Ф. Веселовського на чолі Генерального Консульства України в Петрограді (1918 рік) / В. Пятницька // Часопис української історії : зб. наук. ст. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2015. – **Вип. 32.** – С. 25–31. – Бібліогр. в кінці ст.

4194. Ралдугіна Т. П. Українська Держава Павла Скоропадського: здобутки і втрати / Т. Ралдугіна // Визвольний шлях. – 2001. – **Річник 54, кн. 3.** – С. 29–48. – Бібліогр. в підрядк. прим.

4195. Ратушняк І. І. Законодавчі основи реформування місцевих адміністрацій в Україні в добу Гетьманату 1918 р. / І. І. Ратушняк // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2017. – **Вип. 25.** – С. 91–97. – Бібліогр. в кінці ст.

4196. Ратушняк І. І. Кам'янець-Подільський в добу Гетьманату (1918 р.) : [місц. органи влади та їх діяльність, відносини з органами самоврядування, культур.-освіт. життя] / І. Ратушняк // Міста і містечка Поділля від доби Середньовіччя до початку ХХ ст. : матеріали наук. конф., 24–25 верес. 2015 р. / Вінниц. обл. краєзнав. музей [та ін.]. – Вінниця, 2016. – С. 548–559. – Бібліогр. в кінці ст.

4197. Ратушняк І. І. Повалення Гетьманату П. Скоропадського в Кам'янці-Подільському / І. І. Ратушняк // Матеріали XIV Подільської історико-краєзнавчої конференції (14–15 листоп. 2014 р.) / НАН України, Ін-т історії України. – Кам'янець-Подільський, 2014. – С. 255–263.

4198. Ратушняк І. І. Подільський губернський староста Української Держави 1918 р. С. Кисельов у спогадах сучасників / І. І. Ратушняк // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2015. – **Вип. 23.** – С. 249–255. – Бібліогр. в кінці ст.

4199. Рафаловський Є. П. Основні напрямки продовольчої політики Української Держави 1918 року / Є. П. Рафаловський // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія: Історія, економіка, філософія. – Київ, 2006. – **Вип. 11/12.** – С. 82–87.

4200. Рафаловський Є. П. Продовольча політика урядів Української Держави гетьмана Павла Скоропадського : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Є. П. Рафаловський ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2007. – 19 с.

4201. Рафаловський Є. П. Продовольче забезпечення населення Києва (травень – серпень 1918) / Є. П. Рафаловський // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2003. – **Вип. 68/70.** – С. 12–15. – Бібліогр. в кінці ст.

4202. Рева К. Є. Інститут громадянства в Українській Державі / К. Є. Рева // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Юридичні науки. – Херсон, 2016. – **Вип. 5, т. 1.** – С. 30–33. – Бібліогр. в кінці ст.

4203. Редькіна О. М. Кримська автономія у складі Української федерації чи конфедерація Криму з Україною : проблеми україно-кримських переговорів 1918 р. / О. М. Редькіна // Історико-правові проблеми автономізму та федералізму : матеріали X-ї Міжнар. іст.-прав. конф., 22–24 верес. 2003 р., м. Севастополь / Міжнар. асоціація істориків права [та ін.]. – Сімферополь, 2004. – С. 183–191. – Бібліогр. в кінці ст.

4204. Реєнт О. П. На чолі Української Держави (до 140-річчя з дня народження Павла Скоропадського) / О. П. Реєнт // Краєзнавство. – 2013. – **№ 2.** – С. 87–94. – Бібліогр. в кінці ст.

4205. Реєнт О. П. Павло Скоропадський / О. Реєнт ; ред.: С. С. Павловський, М. В. Ролько. – Київ : Альтернативи, 2003. – 304 с. : фот. – (Особистість і доба). – Бібліогр.: с. 298–303.

Зі змісту: Військова кар'єра. – С. 25–48 ; На політичних перехрестях. – С. 49–68 ; Квітневий державний переворот. – С. 69–84 ; Початок діяльності гетьманського уряду. Творення державних засад. – С. 85–110 ; Формування місцевих органів влади. – С. 111–120 ; Законодавча діяльність гетьманату. – С. 121–128 ; Судова система. – С. 129–140 ; Аграрна політика. – С. 141–156 ; Фінансово-промислова політика. Робітниче питання. – С. 157–172 ; Військове будівництво. – С. 173–188 ; Зовнішньополітична діяльність уряду. – С. 189–198 ; Україна й Росія: проблеми взаємин. – С. 199–208 ; Проблеми церковного життя та шляхи їх розв'язання. – С. 209–217 ; Наука й культура в Українській Державі. – С. 217–228 ; Антигетьманське повстання. – С. 229–243 ; На чужині. – С. 243–272.

4206. Реєнт О. П. Політика гетьмана Скоропадського / О. П. Реєнт // Перша світова війна 1914–1918 рр. і Україна. Українські землі у центрі цивілізаційної кризи / упоряд. О. П. Реєнт. – Київ : Кліо, 2015. – С. 52–60.

4207. Реєнт О. П. Українсько-російські відносини доби Гетьманату Павла Скоропадського як наукова проблема / О. П. Реєнт // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2008. – **Вип. 11.** – С. 6–9.

4208. Резніков В. В. Антигетьманський повстанський рух на Слобожанщині (травень – листопад 1918 р.) / В. В. Резніков // Молодий вчений. – 2015. – **№ 5.** – С. 70–76.

4209. Рекрут В. П. Політичні репресії влади гетьмана П. Скоропадського проти кооперації Поділля: причини і наслідки / В. П. Рекрут // Вінниччина: минуле і сьогодення : краєзнавчі дослідження : матеріали XX Вінниц. наук. іст.-краєзнав. конф., 27–28 жовт. 2005 р., Вінниця / Вінниц. обл. держадмін. [та ін.]. – Вінниця, 2005. – С. 332–340.

4210. Римаренко І. В. Гетьманат П. П. Скоропадського і вплив на нього масонів / І. В. Римаренко // Україна в XX столітті: уроки, проблеми, перспективи : зб. ст. / Міжнар. ін-т лінгвістики і права [та ін.]. – Київ : Укр. Центр духов. культури, 2001. – С. 276–278. – Бібліогр. в кінці ст.

4211. Розовик Д. Ф. Газета "Відродження" і національно-освітнє будівництво в Україні (березень – грудень 1918) / Д. Розовик // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2006. – **Вип. 85/86.** – С. 97–102. – Бібліогр. в кінці ст.

- 4212. Ромащенко В. В.** Військове будівництво періоду Гетьманату П. Скоропадського в 1918 р. / В. В. Ромащенко // Україна соборна : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2006. – **Вип. 4, т. 4.** – С. 90–93. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4213. Ромащенко В. В.** Головні засади внутрішньої політики Української Держави гетьмана П. Скоропадського (1918 р.) / В. В. Ромащенко // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2008. – **Вип. 11.** – С. 32–34.
- 4214. Росляк Р. В.** Україна. Гетьманат. Кінематограф / Р. В. Росляк // У майбутнє – в ім'я України : матеріали III Всесвіт. форуму українців, м. Київ, 18–20 серп. 2001 р. – Київ, 2001. – С. 99–100.
- 4215. Рудий Г. Я.** Київські періодичні видання за доби Гетьманату Павла Скоропадського (джерелознавчий аспект) / Г. Я. Рудий // Рукописна та книжкова спадщина України: археографічні дослідження унікальних архівних та бібліотечних фондів / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т рукопису. – Київ, 2013. – **Вип. 17.** – С. 390–414. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4216. Руккас А. О.** Українське військо доби Гетьманату (квітень – грудень 1918 р.) / А. Руккас, В. Лободаєв // Історія українського війська / авт. кол.: М. Відейко [та ін.]. – Харків : Клуб сімейн. дозвілля, 2016. – **Розд. 9, [§ 2].** – С. 307–313 : іл.
- 4217. Рум'янцев В. О.** До проблеми легітимності Української Держави гетьмана П. Скоропадського / В. Рум'янцев // Вісник Академії правових наук України : зб. наук. пр. – Харків, 2008. – **№ 2.** – С. 79–87.
- 4218. Рум'янцев В. О.** Павло Скоропадський в українському державотворенні (до 140-річчя з дня народж.) / В. О. Рум'янцев // Вісник Академії правових наук України : зб. наук. пр. – Харків, 2013. – **№ 1.** – С. 34–43. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4219. Савченко В. А.** Павло Скоропадський – останній гетьман України / В. А. Савченко. – Харків : Фоліо, 2008. – 384 с. – (Історичне досьє)
- 4220. Салата Г. В.** Внесок уряду П. Скоропадського у вирішення аграрного питання: історіографічний аспект / Г. В. Салата // Десята конференція молодих істориків освіти, науки і техніки, 27 трав. 2005 р., м. Київ : матеріали / АН вищої школи України [та ін.]. – Київ, 2005. – С. 150–156.
- 4221. Салата Г. В.** До історіографії вирішення аграрного питання Гетьманату П. Скоропадського (1918 р.) / Г. В. Салата // Українська державність: генеза, історичний розвиток, традиції : матеріали Всеукр. наук. конф., Житомир, 23–24 берез. 2006 р. – Житомир, 2006. – С. 42–46.
- 4222. Салата Г. В.** Три складові у спробі розв'язання аграрного питання урядом П. Скоропадського: штрихи до історіографії проблеми / Г. В. Салата // Історія української науки на межі тисячоліть : зб. наук. пр. / Акад. наук вищ. шк. України [та ін.]. – Київ, 2005. – **Вип. 19.** – С. 178–190.
- 4223. Самохвалов В. П.** Наукові концепції та еволюція правових поглядів на Гетьманат П. Скоропадського в умовах незалежності України / В. П. Самохвалов, А. В. Красніцький // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Право. – Ужгород : Гельветика, 2012. – **Вип. 20, т. 1, ч. 2.** – С. 69–74.

- 4224. Сегеда С. П.** Становлення української військової преси за часів Гетьманату / С. П. Сегеда // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2009. – № 28. – С. 12–19. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4225. Семенов Д.** Роль німецького окупаційного командування в перевороті 29 квітня 1918 р. / Д. Семенов // Шевченківська весна : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів та молодих вчених, присвяч. 15-й річниці незалежності України, [Київ, 2–3 берез. 2006 р.] / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2006. – **Вип. 4, ч. 3:** Історія. – С. 130–133. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4226. Сергєєва С. М.** Чернігівщина часів Української Держави (квітень – грудень 1918 р.) (за матеріалами місцевої преси) / С. М. Сергєєва // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. / Чернігів. іст. музей ім. В. В. Тарновського [та ін.]. – Чернігів, 2002. – **Вип. 2.** – С. 113–121. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4227. Сергієнко Ю. Г.** Політичні відносини в Українській Державі у світлі мемуарів П. Скоропадського: досвід для сьогодення / Ю. Г. Сергієнко // Вісник Севастопольського національного технічного університету. Серія: Політологія. – Севастополь, 2013. – **Вип. 145.** – С. 12–16. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4228. Сергієнко Ю. Г.** Спогади П. Скоропадського як джерело історії Української національно-демократичної революції / Ю. Г. Сергієнко // Історичні записки : зб. наук. пр. / Східноукр. нац. ун-т ім. Володимира Даля. – Луганськ, 2013. – **Вип. 38.** – С. 212–223. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4229. Сердюченко Т. В.** Аграрна реформа уряду П. Скоропадського (квітень – грудень 1918 р.) / Т. В. Сердюченко // Збірник наукових праць. Серія: Історія та географія / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків, 2011. – **Вип. 42.** – С. 49–52.
- 4230. Серєда А. М.** Органи державного управління в Україні доби гетьманату П. Скоропадського / А. М. Серєда // Вісник Запорізького національного університету. Серія: Юридичні науки. – Запоріжжя, 2009. – № 1. – С. 28–35.
- 4231. Серєда А. М.** Судова система Української держави (1918 р.) / А. М. Серєда // Вісник Запорізького державного університету. Серія: Юридичні науки. – Запоріжжя, 2004. – № 1. – С. 26–29.
- 4232. Серєда А. М.** Українська держава гетьмана П. Скоропадського (державотворчий аспект) / А. М. Серєда // Держава і право. Серія: Юридичні і політичні науки / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – Київ, 2001. – **Вип. 12.** – С. 59–65.
- 4233. Серєда А. М.** Центральні органи державної влади і управління доби Гетьманату 1918 р. / А. М. Серєда // Держава і право. Серія: Юридичні і політичні науки / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – Київ, 2002. – **Вип. 17.** – С. 47–53.
- 4234. Сидоренко А.** Військова політика Української Держави П. Скоропадського / А. Сидоренко // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія: Історія, економіка, філософія. – Київ, 2015. – **Вип. 20.** – С. 140–153. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4235. Силантьєв В. І.** "Українізація" Харківської єпархії в добу Гетьманату П. Скоропадського / В. І. Силантьєв // Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. Серія: Історія України. – Харків, 2001. – № 504, вип. 4. – С. 155–159.

- 4236. Скальський В. В.** Керченська фортеця у 1918 р. / В. Скальський // Крим від античності до сьогодення : іст. студії / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2014. – С. 396–399.
- 4237. Скорич Л. В.** Військове будівництво у добу гетьмана П. Скоропадського: здобутки і прорахунки / Л. В. Скорич // Військово-науковий вісник / Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – Львів, 2011. – **Вип. 16.** – С. 177–185. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4238. Скоропадський П. П.** Спогади: кінець 1917- грудень 1918 / П. П. Скоропадський ; пер. з рос. Е. Соловей ; упоряд. І. Б. Гирич. – Київ : Наш формат, 2017. – 456 с. – У вид. 2016 р. текст спогадів рос.
- Зміст: Від упорядника.* – С. 7–9 ; Спогади: кінець 1917- грудень 1918 / П. П. Скоропадський. – С. 11–322 ; Спогади гетьмана Скоропадського / Я. Б. Пеленський. – С. 323–346 ; *Habent sua fata libelli* / Г. В. Папакін. – С. 347–359 ; Державність, національна ідея та люди гетьманської України у спогадах Павла Скоропадського / І. Б. Гирич. – С. 360–433 ; **Показчик імен.** – С. 436–456.
- 4239. Соборність як чинник** українського державотворення (до 90-річчя Акту Злуки) : Всеукр. наук. конф., Київ, 21 січ. 2009 р. / НАН України, Ін-т історії України [та ін.]. – Київ, 2009. – 230 с.
- Зі змісту:* Політичне галичанство у сприйнятті гетьмана Павла Скоропадського / Р. Я. Пиріг. – С. 79–86 ; Боротьба за приєднання Криму як прояв соборницької політики Української Держави (1918 р.) / І. О. Діденко. – С. 183–196.
- 4240. Сова А. О.** "Дніпросоюз" напередодні та в період існування Української Держави (1918 рік) / А. О. Сова // Вісник Львівської комерційної академії. Серія: Гуманітарні науки. – Львів, 2013. – **Вип. 11.** – С. 32–54. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4241. Солдатенко В. Ф.** Гетьманська держава і В. Липинський / В. Ф. Солдатенко // Збірник наукових праць Науково-дослідного інституту українознавства. – Київ, 2007. – **Т. 16.** – С. 220–235.
- 4242. Солдатенко В. Ф.** Зовнішньополітичний курс гетьманської держави П. Скоропадського / В. Ф. Солдатенко // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2002. – **[Вип. 1].** – С. 116–135 ; Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2004. – **Вип. 4.** – С. 336–354. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4243. Солдатенко В. Ф.** Прихід П. Скоропадського до влади: механізм державного перевороту та визначальні чинники закріплення режиму / В. Ф. Солдатенко // Український історичний журнал. – 2008. – **№ 4.** – С. 5–19 ; Революційна доба в Україні (1917–1920 роки): логіка пізнання, іст. постаті, ключові епізоди. – Київ : Парламент. вид-во, 2011. – С. 201–220. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4244. Солдатенко В. Ф.** Режим Гетьманату 1918 року у світлі документів та сучасних історичних студій / В. Ф. Солдатенко // Український історичний журнал. – 2016. – **№ 6.** – С. 151–174. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 4245. Солдатенко В. Ф.** Українські партії і криза гетьманського режиму 1918 р. (іст.-політ. контекст) / В. Ф. Солдатенко // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2017. – **Вип. 119.** – С. 7–20. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4246. Соловійова В. В.** Дипломатична діяльність Української Держави в країнах Західної

Європи / В. Соловйова // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2003. – **Вип. 3**. – С. 380–393. – Бібліогр. в кінці ст.

4247. Соловйова В. В. Діяльність українських дипломатичних представництв в новопосталих державах, заснованих на теренах постімперської Росії за Гетьманату П. Скоропадського : [Білорусь, Дон та Кубань] / В. В. Соловйова // Гуманітарний журнал. – 2010. – **№ 1/2**. – С. 78–85.

4248. Соловйова В. В. Переговорний процес між Українською Державою та радянською Росією / В. Соловйова // Історія. Філософія. Релігієзнавство. – 2008. – **№ 2**. – С. 66–71. – Бібліогр. в кінці ст.

4249. Сорочан Н. А. Діяльність П. Я. Дорошенка в Головному управлінні мистецтв і національної культури Української Держави / Н. Сорочан // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія: Історія, економіка, філософія. – Київ, 2012. – **Вип. 17**. – С. 123–127. – Бібліогр. в кінці ст.

4250. Сорочан Н. А. Міністерство народної освіти і мистецтв в Українській Державі гетьмана П. Скоропадського / Н. А. Сорочан // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія: Історія, економіка, філософія. – Київ, 2003. – **Вип. 7/8**. – С. 103–107.

4251. Сорочан Н. А. Утворення і діяльність Головного управління мистецтв і національної культури за гетьманату П. Скоропадського / Н. А. Сорочан // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія: Історія, економіка, філософія. – Київ, 2006. – **Вип. 11/12**. – С. 132–139.

4252. Соціальні конфлікти та повсякденне життя революційного суспільства, 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України ; голов. ред. В. Ф. Верстюк. – Київ, 2014. – 327 с. – Бібліогр. в підрядк. прим.

Зі змісту: Діяльність Юрія Соколовського на посаді міністра продовольчих справ Української Держави (травень – серпень 1918 року) / *Р. Я. Пуріг*. – С. 164–185 ; В'ячеслав Липинський і Павло Скоропадський: від співпраці до розриву / *Т. С. Осташко*. – С. 186–216.

4253. Срібняк І. В. Українська держава на міжнародній арені: з досвіду діяльності воєнної дипломатії в 1918 р. / І. В. Срібняк // Гетьманський альманах / Союз гетьманців – державників. – Київ, 2003. – **Ч. 2**. – С. 94–100.

4254. Стародуб А. В. Всеукраїнський православний церковний собор 1918 року: огляд джерел / Андрій Стародуб ; НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського. – Київ, 2010. – 234 с. : іл.

4255. Степанюк А. Г. Кадрове забезпечення діяльності Державного сенату Української Держави у 1918 р. / А. Г. Степанюк // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Право. – Ужгород : Гельветика, 2013. – **Вип. 21, т. 1, ч. 2**. – С. 100–102.

4256. Степанюк А. Г. Практика розгляду справ про наклеп та образу честі у Державному сенаті Української Держави у 1918 р. / А. Г. Степанюк // Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. Серія 18: Економіка і право. – Київ, 2013. – **Вип. 22**. – С. 223–228. – Бібліогр. в кінці ст.

- 4257. Стеценко Н.** Українська Держава часів гетьмана П. Скоропадського у працях українських зарубіжних істориків / Н. Стеценко // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2007. – **Вип. 91/93.** – С. 126–129. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4258. Стецюк В. Б.** Гарнізон Кам'янця-Подільського в добу Гетьманату / В. Б. Стецюк // Поділля у добу Української революції 1917–1921 рр. : матеріали круглих столів / Кам'янець-Поділ. держ. іст. музей-заповідник [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2013. – С. 69–77.
- 4259. Стрілець В. В.** Невдала спроба "українізації" уряду (позиція Української пртії соціалістів-федералістів у перші дні Української Держави гетьмана П. Скоропадського) / В. В. Стрілець // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2009. – **Вип. 43.** – С. 99–109. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4260. Стрілець В. В.** Роль Української партії соціалістів-федералістів у громадсько-політичному житті Української Держави (кінець квітня – грудень 1918 р.) / В. В. Стрілець // Українська радикально-демократична партія: витоки, ідеологія, організація, діяльність (кінець XIX століття – 1939 рік) / В. В. Стрілець ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ : Київ. ун-т, 2002. – **Розд. 5.** – С. 140–181.
- 4261. Стрілець В. В.** Становлення Гетьманату та Українська партія соціалістів-федералістів (кінець квітня – травень 1918 року) / В. В. Стрілець // Історична пам'ять : наук. зб. / Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2000. – **№ 1/2.** – С. 96–100. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4262. Студії з історії української революції 1917–1921 років :** зб. наук. пр. на пошану д-ра іст. наук, проф. Р. Я. Пирога з нагоди 70-річчя з дня народж. та 40-річчя наук.-пед. діяльності / НАН України, Ін-т історії України ; редкол.: В. Верстюк (голова) [та ін.]. – Київ, 2011. – 405 с. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- Зі змісту:* П. Скоропадський і доля Гетьманату / В. Солдатенко. – С. 166–183 ; Продовольче становище в Україні в період Гетьманату: політика влади і реакція селянства (1918 рік) / В. Лозовий. – С. 184–196.
- 4263. Тараненко О. М.** Аграрна політика П. Скоропадського: критерії та історіографічна періодизація / О. М. Тараненко // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2012. – **Вип. 13.** – С. 36–37. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4264. Тараненко О. М.** Аграрна політика П. Скоропадського на сторінках "Українського селянина" / О. М. Тараненко // Наукові праці. Серія: Історія / Чорномор. держ. ун-т ім. Петра Могили. – Миколаїв, 2009. – **Т. 104, вип. 91.** – С. 174–179.
- 4265. Тараненко О. М.** Аграрна політика П. Скоропадського у висвітленні зарубіжної україністики (1920–1939 рр.) / О. М. Тараненко // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2008. – **Вип. 11.** – С. 34–37.
- 4266. Тараненко О. М.** Аграрна політика П. Скоропадського: українська історіографія проблеми : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.06 / О. М. Тараненко ; Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2011. – 20 с.
- 4267. Тараненко О. М.** Аграрне законодавство П. Скоропадського: історико-правовий

аспект / О. М. Тараненко, В. А. Іващенко // Право і суспільство. – 2015. – № 6–2, ч. 2. – С. 100–104. – Бібліогр. в кінці ст.

4268. Тараненко О. М. Вплив Перебудови на розвиток української радянської історіографії аграрної політики П. Скоропадського (1985–1991 рр.) / О. М. Тараненко // Гуржіївські історичні читання : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького [та ін.]. – Черкаси, 2011. – **Вип. 4.** – С. 34–35. – Бібліогр. в кінці ст.

4269. Тараненко О. М. Історіографія аграрної політики П. Скоропадського: стан наукового вивчення та періодизація / О. М. Тараненко // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2010. – **Вип. 12.** – С. 39–44. – Бібліогр. в кінці ст.

4270. Тараненко О. М. Новітня вітчизняна історіографія аграрної політики Гетьманату Павла Скоропадського: стан наукового вивчення теми / О. Тараненко, В. Іващенко // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія: Історія, економіка, філософія. – Київ, 2012. – **Вип. 17.** – С. 253–256. – Бібліогр. в кінці ст.

4271. Тараненко О. М. Новітня вітчизняна історіографія аграрної політики П. Скоропадського / О. М. Тараненко // Гуржіївські історичні читання : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького [та ін.]. – Черкаси, 2009. – **Вип. 3.** – С. 126–132. – Бібліогр. в кінці ст.

4272. Тараненко О. М. Новітня українська історіографія аграрної політики П. Скоропадського (1990-і рр.) / О. М. Тараненко // Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2011. – **Ч. 18.** – С. 187–196. – Бібліогр. в кінці ст.

4273. Телуха С. С. Погляди Павла Скоропадського та митрополита Антонія (Храповицького) на актуальні питання церковного будівництва в Україні (квітень – червень 1918 р.) / С. С. Телуха // Вісник Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут". Серія: Актуальні проблеми історії України. – Харків, 2014. – **№ 25.** – С. 137–144. – Бібліогр. в кінці ст.

4274. Телячий Ю. В. До історії мистецького життя м. Києва в часи Гетьманату П. Скоропадського / Ю. В. Телячий // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2009. – **Вип. 17.** – С. 136–139.

4275. Телячий Ю. В. Журнал "Наше минуле" (1918 р.) як джерело дослідження культуротворчої діяльності української інтелігенції / Ю. В. Телячий // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету : зб. за підсумками звіт. наук. конф. викладачів, докторантів і аспірантів. – Кам'янець-Подільський, 2008. – **Т. 1, вип. 7.** – С. 88–91.

4276. Телячий Ю. В. Інтелігенція Поділля в культуротворчих процесах періоду гетьмана П. Скоропадського: сторінками журналу "Село" (1918 р.) / Ю. В. Телячий // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2003. – **Т. 3.** – С. 155–164.

4277. Телячий Ю. В. Первый Всеукраинский съезд деятелей изобразительного искусства [9–16 июня 1918 г.] / Ю. В. Телячий // Ученые записки УО "ВГУ им. П. М. Машерова" : сб. науч. тр. – Витебск, 2014. – **Т. 17.** – С. 39–43.

4278. Телячий Ю. В. Роль В. П. Науменка в реформуванні системи управління освітою в Українській Державі (1918 р.) / Ю. В. Телячий // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2001. – Т. 5. – С. 334–337.

4279. Терела Г. В. Палати праці як наглядові органи за додержанням робітничого законодавства: аналіз законопроектної діяльності в Українській Державі (1918 р.) / Г. В. Терела // Часопис Київського університету права. – 2015. – № 1. – С. 46–50. – Бібліогр. в кінці ст.

4280. Терела Г. В. Правовий статус інспекцій праці: обговорення законопроектів урядовими комісіями за доби Гетьманату (1918 р.) / Г. В. Терела // Часопис Київського університету права. – 2015. – № 2. – С. 31–36. – Бібліогр. в кінці ст.

4281. Терела Г. В. Чи були німецько-австрійські війська визначальним чинником продовольчої політики Гетьманату (квітень – грудень 1918 р.) / Г. В. Терела // Література та культура Полісся : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2004. – Вип. 27. – С. 128–132. – Бібліогр. в кінці ст.

4282. Терещенко Ю. І. Гетьманат Павла Скоропадського як прояв консервативної революції / Ю. І. Терещенко // Український історичний журнал. – 2008. – № 4. – С. 19–47. – Бібліогр. в кінці ст.

4283. Терещенко Ю. І. Український патріот з династії Габсбургів / Ю. Терещенко, Т. Осташко. – 2-ге вид., допов. – Київ : Темпора, 2011. – 408 с. : фот. – Бібліогр.: с. 113–122. – Імен. покажч.: с. 355–368.

Зі змісту: Ч. 1. Вільгельм Габсбург – Василь Вишиваний: з історії життя і діяльності. Альтернатива гетьману П. Скоропадському. – С. 40–48 ; Австрійська та німецька дипломатія проти Василя Вишиваного. – С. 48–54 ; **Ч. 2. Документи і матеріали.** Українські Січові Стрільці з весни 1918 р. до перевороту в Австрії. – С. 140–148.

4284. Тимченко Р. В. Висвітлення аграрної політики гетьманату П. Скоропадського в сучасних дисертаційних дослідженнях / Р. Тимченко // Історіографічні дослідження в Україні : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2016. – Вип. 26. – С. 399–417. – Бібліогр. в кінці ст.

4285. Тимченко Р. В. Прихід гетьмана П. Скоропадського до влади в українській історіографії / Р. В. Тимченко // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2015. – Вип. 11. – С. 186–216. – Бібліогр. в підрядк. прим.

4286. Тимченко Р. В. Продовольча політика гетьманату П. Скоропадського у сучасній українській історіографії / Р. Тимченко // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2017. – Вип. 12. – С. 92–126. – Бібліогр. в підрядк. прим.

4287. Тимченко Р. В. Торгово-промислова політика гетьманської держави П. Скоропадського: сучасна українська історіографія / Р. Тимченко // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. – Київ, 2018. – Вип. 13. – С. 123–163. – Бібліогр. в кінці ст.

4288. Тинченко Я. Ю. Війська Ясновельможного Пана Гетьмана. Армія Української Держави, травень – грудень 1918 р. / Я. Тинченко ; худож. Б. Піргач. – Київ : Темпора, 2014. – 151, [6] с. : іл., фот. – (Militaria Ucrainica). – Бібліогр.: с. 147–151.

Зміст: Напередодні перевороту. – С. 4–15 ; Гетьман П. П. Скоропадський та його оточення. – С. 16–29 ; Збройні сили Української Держави. – С. 30–45 ; Боротьба за українські кордони. – С. 46–63 ; Запровадження основних знаків розрізнення Армії Української Держави. – С. 64–79 ; Уніформа Штабу Гетьмана, Конвою та частин Сердюцької дивізії. – С. 80–94 ; Уніформа загальновійськового зразка. – С. 95–108 ; Уніформа інших військових формувань, створених за часів Гетьманату. – С. 109–120 ; Прапори, ордени, нагрудні знаки. – С. 121–127 ; Адреси військових установ та частин Української Держави у Києві. – С. 128 ; Піші полки Армії Української Держави. – С. 129–132 ; Кінні, гарматні та технічні частини Армії Української Держави. – С. 133–138 ; Чисельність кадрових частин Армії Української Держави станом на 1 листопада 1918 року. – С. 139.

4289. Тинченко Я. Ю. Георгіївська дума в Українській Державі П. Скоропадського та доля її членів у світлі архівно-кримінальних справ / Я. Ю. Тинченко // 3 архівів ВУЧК – ГПУ – НКВД – КГБ. – 2013. – № 1/2. – С. 216–250.

4290. Ткачук П. П. Сухопутні війська України доби революції, 1917–1921 рр. / П. Ткачук ; НАН України, Ін-т українознавства ім. Івана Крип'якевича [та ін.]. – Львів : ЛІСВ, 2009. – 311 с. – Бібліогр.: с. 270–309.

Зі змісту: Розд. 3. Утворення сухопутних військ у процесі військового будівництва 1917–1920 рр.: § 2. Доба Гетьманату. – С. 44–49 ; Розд. 4. Кадрове забезпечення сухопутних військ: § 2. Командні кадри Гетьманату. – С. 78–82.

4291. Тлушак Ю. М. Російський імперський фіскальний апарат в організаційному оформленні податкових органів Української Держави 1918 р. / Ю. М. Тлушак // Держава і право. Серія: Юридичні і політичні науки / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – Київ, 2003. – Вип. 20. – С. 81–86.

4292. Трацяк С. А. Кіеўская місія Беларускай Народнай Рэспублікі / С. А. Трацяк // Весці Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі. Серыя гуманітарных навук. – Мінск, 2005. – № 3. – С. 50–55.

4293. Трембовецький Д. В. Допоміжні воєнізовані формування Української Держави 1918 р. / Д. В. Трембовецький // Збірник наукових праць студентів та магістрів Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2012. – Вип. 6. – С. 20–21. – Бібліогр. в кінці ст.

4294. Трофимович В. В. Деякі аспекти державотворення в період Гетьманату Павла Скоропадського / В. Трофимович // Україна соборна : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2005. – Вип. 2, ч. 1. – С. 141–153. – Бібліогр. в кінці ст.

4295. Трубочанінов С. В. Розвиток кінематографу за Української Держави гетьмана П. Скоропадського (за матеріалами Правобережної України) / С. В. Трубочанінов // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2010. – Т. 16. – С. 393–399. – Бібліогр. в кінці ст.

4296. Турченко Г. Ф. Міжнародні аспекти інтеграції території південних губерній до складу України в 1918 р. / Г. Ф. Турченко // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2004. – Вип. 18. – С. 123–141. – Бібліогр. в кінці ст.

4297. Турченко Г. Ф. Південний регіон у складі Української Держави П. Скоропадського / Г. Ф. Турченко // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія: Історія, економіка, філософія. – Київ, 2004. – **Вип. 9.** – С. 49–63.

4298. Турченко Ф. Г. П. Скоропадський і М. Міхновський 1918 р.: дві моделі державного будівництва / Ф. Г. Турченко // Український історичний журнал. – 2008. – **№ 4.** – С. 48–59. – Бібліогр. в кінці ст.

4299. Турчин Я. Б. С. Шелухін про особливості проведення українсько-російських мирних переговорів у травні-жовтні 1918 р. / Я. Б. Турчин // Військово-науковий вісник / Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана П. Сагайдачного. – Львів, 2003. – **Вип. 5.** – С. 236–247.

4300. Тюрменко І. Київське шкільництво часів Української Держави (1918) в документах Центрального державного архіву вищих органів влади та управління України / І. Тюрменко // Студії з архівної справи та документознавства : зб. пр. / Укр. НДІ арх. справи та документознавства. – Київ, 2003. – **Т. 10.** – С. 124–128. – Бібліогр. в кінці ст.

4301. Україна. 1918. Гетьманат / авт. кол.: М. Болотських, О. Бердник, О. Гончар [та ін.] ; упоряд. М. Л. Новицький ; редкол.: В. Костицький (голова) [та ін.]. – Київ : Поліграфкнига : Укр. літопис, 2003. – 167 с. : фот.

4302. Україна : антологія пам'яток державотворення Х-XX ст. : у 10 т. / редкол.: І. М. Дзюба [та ін.]. – Київ : Вид-во С. Павличко "Основи", 2008–2009.

Т. 7 : Відродження української державності / упоряд., передм. та прим. Д. Павличка. – 2008. – 703 с. – Імен. покажч.: с. 699–703.

Зі змісту: [Розд.] **Гетьманат (1918 рік):** Універсал гетьмана Павла Скоропадського. – С. 318–319 ; Закони про тимчасовий державний устрій України. – С. 320–323 ; Декларація уряду гетьмана Павла Скоропадського. – С. 324–327 ; Лист гетьмана П. Скоропадського німецькому послові в Україні баронові фон Муму. – С. 328–329 ; Наказ Міністерства шляхів уряду гетьмана Павла Скоропадського. – С. 330 ; Меморіал "Українського національного державного союзу" гетьманові П. Скоропадському. – С. 331–335 ; Договір, зроблений між Російською Соціалістичною Федеративною Совітською Республікою і Українською Державою 12 червня 1918 р. в городі Київі. – С. 336–338 ; Промова гетьмана П. Скоропадського на прийомі 21 червня 1918 року делегації хліборобів. – С. 339–340 ; Промова гетьмана П. Скоропадського на прийомі слухачів учительських курсів (червень 1918 р.). – С. 341–342 ; Наказ про вживання в слові і письмі державної української мови по Почтово-телеграфному відомству (26 липня 1918 р., № 81). – С. 343 ; Закон про українське громадянство. – С. 344–347 ; Універсал гетьмана П. Скоропадського про відновлення козацтва. – С. 348–349 ; Виступ міністра віросповідань Лотоцького на засіданні Церковного Собору 12 листопада 1918 р. – С. 350–351 ; Грамота гетьмана П. Скоропадського. – С. 352–353.

4303. Українська Держава (Гетьманат) : [карта] / авт. кол.: Р. І. Сосса (керівник), В. П. Грицеляк, О. С. Кучерук, Ю. І. Лоза, Т. С. Осташко, Р. Я. Пиріг, В. В. Скальський ; ред. В. П. Грицеляк ; НАН України, Ін-т історії України. – 1 : 2 500 000. – Київ : Укр. картогр. група, 2018. – 1 к. (1 л.) : кольор. ; 66×97. – (Українська революція, 1917–1921).

Карта містить супровідний текст з ілюстраціями про персоналії та події доби Гетьманату.

Примірник НБУВ з дарчим написом від авт.

4304. Українська Держава (квітень – грудень 1918 року) : документи і матеріали / 454

редкол.: В. Верстюк (відп. ред.) [та ін.], упоряд.: Р. Пиріг (керівник) [та ін.]. – Київ : Темпора, 2015.

Т. 1. – XVIII, 789 с., іл.

Зі змісту: Рада Міністрів Української Держави. – С. 1–422 ; Мала Рада Міністрів Української Держави. – С. 423–728.

4305. Українська Держава (квітень – грудень 1918 року) : документи і матеріали / редкол.: В. Верстюк (відп. ред.) [та ін.], упоряд.: Р. Пиріг (керівник) [та ін.]. – Київ : Темпора, 2015.

Т. 2. – XX, 411 с., іл.

Зі змісту: Законодавство Української Держави. – С. 1–36 ; Державні акти Гетьмана П. Скоропадського. – С. 37–74 ; Закони, накази, постанови, різні документи урядових структур. – С. 75–394.

Рецензії: **Тельвак В. В.** Важливий археографічний проект з історії гетьманської держави Павла Скоропадського // Архіви України. – 2015. – № 4. – С. 236–239.

4306. Українська Держава – жорсткі уроки. Павло Скоропадський : погляд через 100 років / К. Галушко, Ю. Терещенко, І. Гирич [та ін.]. – Харків : Клуб сімейн. дозвілля, 2018. – 336 с. : іл., фот. – Бібліогр. в підрядк. прим.

Зміст: Від упорядника. "Гідра" української контрреволюції: 100 років правої альтернативи України / К. Ю. Галушко. – С. 6–17 ; **Розд. 1.** Витоки: Монархічно-династичний принцип в Україні. Перший і другий Гетьманат / Ю. І. Терещенко. – С. 18–66 ; **Розд. 2.** Суперечки: Спірні концептуальні питання Української революції / І. Б. Гирич. – С. 67–89 ; **Розд. 3.** Гетьман: Гетьман Павло Скоропадський 1918 року: особистісний і родинний виміри / Г. В. Папакін. – С. 90–119 ; **Розд. 4.** Українська Держава 1918 року ; Зовнішня політика Української Держави / Т. С. Осташко. – С. 120–160 ; Соціально-економічна політика Української Держави / Т. С. Осташко. – С. 161–186 ; Діяльність Української Держави в галузі освіти, науки і культури / Т. С. Осташко. – С. 187–211 ; У пошуках військової опори: спроби відродження козацького стану в Українській Державі / В. М. Лободаєв. – С. 212–244 ; Україна та Крим: непросте сусідство / С. В. Громенко. – С. 245–272 ; Збройні сили Української Держави – організація (29 квітня – 14 грудня 1918 р.) / Є. Пінак. – С. 273–295 ; Повітряний флот Української Держави / А. І. Харук. – С. 296–314 ; **Розд. 5.** Постфактум: Павло Скоропадський і український гетьманський рух / Т. С. Осташко. – С. 315–335.

4307. Українська революція 1917–1921 років: погляд із сьогодення : [матеріали Міжнар. наук. конф., Київ, 25 квіт. 2012 р.] / Укр. ін-т нац. пам'яті, Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка ; редкол.: В. М. Литвин (голова), Л. В. Губерський, В. Ф. Солдатенко [та ін.]. – Київ, 2013. – 654 с. – Бібліогр. в кінці ст.

Зі змісту: Державно-політична модель Гетьманату 1918 року: проблеми визначення / Р. Я. Пиріг. – С. 98–105 ; Операції спецслужб Української Держави з нейтралізації антигетьманських сил / П. П. Гай-Нижник. – С. 312–326 ; Дмитро Іванович Дорошенко – міністр закордонних справ Української держави / Ф. М. Проданюк. – С. 448–459 ; Створення українського консульського представництва у Всевеликому Війську Донському (1918 р.) / В. Р. Мараєв. – С. 468–475 ; Бессарабське питання у відносинах Української держави з Румунією (квітень – грудень 1918 р.) / І. Є. Петренко. – С. 476–485.

4308. Українська революція 1917–1921 рр. на Придніпров'ї : зб. док. і матеріалів / Держ.

архів Дніпропетр. обл. ; уклад.: Ю. Г. Пахоменков, Н. Л. Юзбашева. – Дніпро : Ліра, 2016. – 370 с. – Імен. покажч.: с. 343–350. – Геогр. покажч.: с. 351–358.

Зі змісту: Лист Катеринославського повітового коменданта Настасівській волосній земській управі з оповіщенням населення про перехід влади до гетьмана Скоропадського, 12 травня 1918 р. – С. 169 ; Лист Катеринославського повітового коменданта Головному коменданту Катеринославщини з повідомленням про майно Кам'янського куреня Вільного козацтва, до 18 червня 1918 р. – С. 175 ; Звернення українських громад Катеринославщини до міністра юстиції Української Держави з приводу арешту Г. Горобця (Воробйова), 13 серпня 1918 р. – С. 177–180 ; Телеграма губернського комісара І. М. Труби міністру освіти Української Держави про становище повітових комісарів з освіти в губернії, 17 серпня 1918 р. – С. 181 ; Відозва штабу Українського республіканського війська на Катеринославщині із закликом до відновлення Вільного козацтва, 20 листопада 1918 р. – С. 185–186 ; Оголошення губернського старости Катеринославської губернії про завдання уряду Української Держави, 26 листопада 1918 р. – С. 188–189 ; Перелік документів збірника. – С. 361–370.

4309. Український вибір: політичні системи ХХ ст. і пошук власної моделі суспільного розвитку / В. Ф. Солдатенко, Т. А. Бевз, О. Д. Бойко [та ін.] ; НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса. – Київ : Парламент. вид-во, 2007. – 576 с.

Зі змісту: Розд. 4. Гетьманат як альтернатива республікансько-демократичній національній державі та варіантам побудови радянської й нерадянської Росії ; § 1. Чинники створення в Україні гетьманського режиму. – С. 178–185 ; § 2. Особливості гетьманської конвенції та її реалізації. – С. 185–205 ; § 3. Гетьманат і українське суспільство: наростання антагонізму. – С. 206–226.

4310. Ульяновський В. І. Гетьман Павло Скоропадський і справа заснування Української академії наук / В. І. Ульяновський // Український історичний журнал. – 2008. – № 6. – С. 26–38. – Бібліогр. в кінці ст.

4311. Уривалкін О. Довідник з історії України (з початку ХХ століття й до сьогодні) / О. Уривалкін. – Кам'янець-Подільський : Друк. "Рута", 2018. – 524 с.

Зі змісту: Розд. 4. Україна в боротьбі за збереження державної незалежності: 1. Українська Держава гетьмана П. Скоропадського: організація і здійснення гетьманського перевороту. – С. 57–59 ; Внутрішня та зовнішня політика Української Держави: аграрна політика. – С. 59–60 ; Промислова політика, становище робітничого класу. – С. 60 ; Військова політика. – С. 60–61 ; Національно-культурна політика. – С. 62 ; Зовнішня політика. – С. 62–63. ; **Документи:** 2. З грамоти гетьмана Павла Скоропадського "До всього українського народу". – С. 89–90 ; 4. З споминів А. Рибалка-Зірка про постанський рух на Катеринославщині у 1918 р. – С. 91–93.

4312. Фареній І. А. Кооперативне господарювання в період гетьманату П. Скоропадського / І. А. Фареній // Вісник Черкаського університету. Серія: Історичні науки. – 2013. – № 29. – С. 114–120. – Бібліогр. в кінці ст.

4313. Фареній І. А. "Національний український трест": споживча кооперація України в роки революції та громадянської війни (1917–1920) : [монографія] / І. А. Фареній ; Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького, Наук. т-во істориків-аграрників. – Черкаси : Вертикаль, 2014. – 163 с. : іл.

Зі змісту: Розд. 2. Організаційне становище та господарська діяльність споживчої кооперації в умовах революції та громадянської війни: Організаційне становище та господарська діяльність споживчої кооперації в умовах революції та громадянської

війни: § 2. Діяльність споживчо-кооперативної системи в умовах влади гетьмана Павла Скоропадського. – С. 54–68 ; **Розд. 4.** Кооперація у громадсько-політичному житті революційної доби: § 2. Кооперація і гетьманська влада: проблеми взаємовідносин. – С. 128–133.

4314. Федів Ю. О. Роль спецслужб блоку центральних держав у встановленні та підтриманні окупаційного режиму на території України 1918 року / Ю. О. Федів // Історико-політичні проблеми сучасного світу : зб. наук. ст. / Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці, 2011. – **Т. 23/24.** – С. 244–246. – Бібліогр. в кінці ст.

4315. Федчишина В. В. Управління судово-експертною діяльністю України за доби правління гетьмана Павла Скоропадського (1918) / В. В. Федчишина // Економіка та держава. – 2014. – **№ 5.** – С. 120–123. – Бібліогр. в кінці ст.

4316. Фігурний Ю. С. Державотворча діяльність гетьмана Павла Скоропадського в українознавчому вимірі. (До 135-річчя від дня народження та 90-ліття утворення Української Держави) / Ю. С. Фігурний // Українознавство. – 2008. – **№ 3.** – С. 22–25 (початок) ; **№ 4.** – С. 117–123 (продовження) ; 2009. – **№ 1.** – С. 64–67 (закінчення).

4317. Фігурний Ю. С. Державотворча та етнонацієтворча діяльність українського гетьмана Павла Скоропадського в українознавчому вимірі / Ю. С. Фігурний ; Наук.-дослід. ін-т українознавства. – Київ, 2008. – 128 с. – Бібліогр.: с. 86–89.

4318. Фігурний Ю. С. Етнонацієтворча діяльність гетьмана Павла Скоропадського в українознавчому вимірі / Ю. С. Фігурний // Українознавство. – 2009. – **№ 2.** – С. 26–31.

4319. Фігурний Ю. С. Порівняльний аналіз етнокультурної політики гетьмана Павла Скоропадського / Ю. С. Фігурний // Конотопські читання : зб. пр. / Конотоп. міськ. краєзнав. музей ім. О. М. Лазаревського [та ін.]. – Ніжин : ПП Лисенко М. М., 2018. – **Вип. 9.** – С. 288–295. – Бібліогр. в кінці ст.

4320. Формування та діяльність українських національних урядів періоду Української революції 1917–1921 рр. : матеріали Всеукр. наук. конф., Кам'янець-Подільський, 6–7 груд. 2007 р. / НАН України, Ін-т історії України, Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ; редкол.: В. А. Смолій, О. М. Завальнюк [та ін.]. – Кам'янець-Подільський : Оіюм, 2008. – 335 с. – Бібліогр. в кінці ст.

Зі змісту: Кадети в уряді Української Держави (1918 р.) / *Р. Я. Пуріг.* – С. 24–32 ;
Задуми П. Скоропадського у сфері земельного порядкування та їх реалізація / *В. В. Нечитайло.* – С. 61–68.

4321. Фуртес О. О. Військово-історична робота в армії Павла Скоропадського / О. О. Фуртес // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність / НАН України, Ін-т українознавства ім. Івана Крип'якевича. – Львів, 2008. – **Вип. 16.** – С. 351–354.

4322. Харченко Т. О. Земства Полтавщини в 1918 році : [доба Гетьманату] / Т. О. Харченко // Історична пам'ять : наук. зб. / Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2006. – **№ 2.** – С. 46–55. – Бібліогр. в кінці ст.

4323. Хаценко О. О. Діяльність П. Я. Дорошенка на чолі Головного управління мистецтва і національної культури : [доба Гетьманату] / О. О. Хаценко // Сіверщина в історії України : зб. наук. пр. / Нац. заповідник "Глухів" [та ін.]. – Київ ; Глухів, 2012. – **Вип. 5.** – С. 325–328. – Бібліогр. в кінці ст.

- 4324. Хвіст В. О.** Українська дипломатія та питання приєднання Криму у 1918 році / В. О. Хвіст // Вісник аграрної історії : зб. наук. пр. / Нац. акад. аграр. наук, Нац. наук. с.-г. б-ка [та ін.]. – Київ, 2014. – **Вип. 8/9**. – С. 79–83. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4325. Хитра А. Я.** Державно-правові погляди Павла Скоропадського : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / А. Я. Хитра ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Львів, 2003. – 19 с.
- 4326. Хитра А. Я.** Павло Скоропадський у контексті українського монархічного консерватизму / А. Я. Хитра // Підприємництво, господарство і право. – 2003. – **№ 2**. – С. 119–122.
- 4327. Хома І. Я.** Невідомі рукописні спогади Осипа Назарука про військово-політичні події в Україні першої половини листопада 1918 року [Київ та Біла Церква] / І. Хома // Україна ХХ століття: культура, ідеологія, політика : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Львів, 2015. – **Вип. 20**. – С. 273–277. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 4328. Хома І. Я.** Окремий загін Січових Стрільців і Листопадовий зрив 1918 р. у Львові / І. Я. Хома // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2008. – **№ 634**. – С. 67–73. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4329. Хома І. Я.** Особливості відновлення та діяльності формації Січових Стрільців у добу гетьмана П. Скоропадського / І. Я. Хома // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2006. – **№ 555**. – С. 52–58. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4330. Цапко О. М.** Українська православна церква як суб'єкт державно-політичних відносин у період гетьманату П. Скоропадського / О. М. Цапко // Політологічний вісник : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, Політол. центр. – Київ, 2012. – **Вип. 67**. – С. 304–313.
- 4331. Черник Н. С.** Християнський зміст системи судочинства Української Держави гетьмана Скоропадського / Н. С. Черник // Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького. – Івано-Франківськ, 2013. – **Вип. 7**. – С. 100–104.
- 4332. Чернов Б. О.** Розвиток національної освіти в добу Гетьманщини Української Держави (30.04.1918 – 05.12.1918 рр.) / Б. О. Чернов // Історичні записки : зб. наук. пр. / Східноукр. нац. ун-т ім. Володимира Даля. – Луганськ, 2011. – **Вип. 30**. – С. 191–192.
- 4333. Чиркова М. Ю.** Антигетьманський рух на Полтавщині (листопад 1918 р.) / М. Ю. Чиркова // Київська старовина. – 2011. – **№ 3**. – С. 108–117. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4334. Чубай У.** Українські періодичні видання м. Кам'янця-Подільського 1918 р. : історико-типологічний аспект / У. Чубай // Вісник Львівського університету. Серія: Журналістика. – Львів, 2007. – **Вип. 31**. – С. 258–266.
- 4335. Чубата М. В.** Державотворчі новації у конституційному законодавстві Української Держави 1918 р.: інтерпретації зарубіжних і вітчизняних істориків права / М. В. Чубата // Право і громадське суспільство. – 2014. – **Вип. 3**. – С. 49–61.
- 4336. Чубата М. В.** Законодавче забезпечення становлення судочинства в Українській Державі 1918 р.: історіографічний огляд історико-правових досліджень / М. В. Чубата //

Актуальні проблеми реформування системи законодавства України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 30–31 січ. 2015 р.) / Юрид. ф-т Запоріз. нац. ун-ту. – Запоріжжя, 2015. – С. 9–12.

4337. Чумаченко О. А. Деякі аспекти діяльності Українського національного союзу (1918 р.) за спогадами Микити Шаповала / О. А. Чумаченко // Проблеми міжнародних відносин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т світової економіки та міжнар. відносин [та ін.]. – Київ, 2014. – **Вип. 9.** – С. 221–237. – Бібліогр. в кінці ст.

4338. Шандала О. О. Закон про громадянство Української Держави гетьмана П. Скоропадського: зміст та оцінка / О. Шандала // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні : матеріали ХХІІ звіт. наук.-практ. конф., 4–5 лют. 2016 р. : у 2 ч. / Львів. нац. ун-т. ім. Івана Франка. – Львів, 2016. – **Ч. 1.** – С. 113–117.

4339. Шаповалов Г. І. Створення Української державної гімназії в Олександрівську в 1918 році / Г. І. Шаповалов // Музейний вісник : щорічник / Запоріз. обл. держадмін. [та ін.]. – Запоріжжя, 2009. – **№ 9.** – С. 179–183. – Бібліогр. в кінці ст.

4340. Шишко О. Г. Діяльність Державної варти у Херсонській губернії у сфері боротьби з більшовизмом / О. Г. Шишко // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2018. – **Вип. 135.** – С. 37–41. – Бібліогр. в кінці ст.

4341. Штанько Я. В. Взаємини Української Держави гетьмана П. П. Скоропадського та Добровольчої армії / Я. В. Штанько // Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – Тернопіль, 2003. – **Вип. 2.** – С. 80–86.

4342. Штанько Я. В. Взаємини Української Держави та Кубані (1918 р.) / Я. В. Штанько // Вісник Прикарпатського університету. Серія: Історія. – Івано-Франківськ, 2012. – **Вип. 22.** – С. 91–98.

4343. Штанько Я. В. Військово-політичні взаємини Української Держави гетьмана П. П. Скоропадського та Всевеликого Війська Донського / Я. В. Штанько // Питання історії України : зб. наук. пр. / Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. – Чернівці, 2003. – **Т. 6.** – С. 138–143.

4344. Штанько Я. В. Вплив німецької військової присутності в Україні на відносини Білого руху з режимом П. П. Скоропадського (квітень – вересень 1918 р.) / Я. В. Штанько // Перша світова війна та проблеми державотворення у Центральній та Східній Європі : матеріали Міжнар. наук. конф. (Чернівці, 29–30 жовт. 2008 р.) / Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці, 2009. – С. 262–274. – Бібліогр. в кінці ст.

4345. Штанько Я. В. Торгово-економічні відносини Української Держави та Всевеликого Війська Донського (1918 р.) / Я. В. Штанько // Вісник Прикарпатського університету. Серія: Історія. – Івано-Франківськ, 2003. – **Вип. 7.** – С. 148–153.

4346. Щербатюк В. М. Звенигородське збройне повстання / В. Щербатюк // Визвольний шлях. – 2002. – **Річник 55, кн. 7.** – С. 46–57 ; Воєнна історія. – 2002. – **№ 2.** – С. 43–53.

4347. Щербатюк В. М. Роль звенигородських повітового й військового комендантів М. Павловського та І. Капуловського в підготовці й ході повстання на Звенигородщині Київської губернії влітку 1918 року / В. М. Щербатюк // Науковий вісник Волинського національного університету ім. Лесі Українки. Серія: Історичні науки. – Луцьк, 2011. – **№ 10.** – С. 31–36. – Бібліогр. в кінці ст.

4348. Щур Ю. І. Запоріжжя: українська революція. Рік 1918-й / Ю. І. Щур // Знаменні та пам'ятні дати Запоріжжя на 2018 рік : календар і короткі довідки з бібліогр. списками. – Запоріжжя, 2017. – С. 21–32.

4349. Юшкова І. Дипломатична місія Сергія Шелухіна на переговорах з більшовицькою Росією (1918): мовою документів / І. Юшкова // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2005. – **Вип. 6.** – С. 145–168. – Бібліогр.: С. 152–155.

Подано 5 документів за травень – вересень 1918 р.

4350. "...я оголошую себе Гетьманом всієї України" : Павло Петрович Скоропадський (1873–1945) // Усі гетьмани України. Легенди. Міфи. Біографії / О. П. Реєнт, І. А. Коляда. – Харків : Фоліо, 2017. – С. 374–411.

4351. Яневський Д. Б. Політичні системи України 1917–1920 років: спроби творення і причини поразки : [монографія] / Д. Яневський. – Київ : Дух і літера, 2003. – 767 с.

Зі змісту: Гл. 3. Українська Держава: альтернатива соціалізму та національно-соціалістична боротьба за її повалення (29 квітня – 15 листопада 1918 р.): § 1. Гетьманат: утворення та закладення підвалин його політичної системи (29 квітня – травень 1918 р.). – С. 186–210 ; § 2. Український Національно-Державний Союз – Український Національний Союз (21 травня – 14 листопада 1918 р.). – С. 211–225. ; **Додатки:** [Проект Конституції Української Держави, закони, грамоти та ін.]. – С. 474–497, 745–747.

4352. Яневський Д. Б. Проект "Україна", або спроба Павла Скоропадського / Д. Б. Яневський. – Харків : Фоліо, 2010. – 284 с.

Зміст: **Ч. 1.** Українська Держава / Гетьманат: сучасний стан розуміння проблеми. Німецько-австрійська окупація: pro et contra. Німецько-австрійська окупація: погляд з Берліна. Німецько-австрійська окупація: погляд з Відня. Хто такі міністри Української Держави?. – С. 6–78 ; **Ч. 2.** Установчі документи Української Держави. Конституція нового режиму. "Тимчасовий закон про верховне управління державою на випадок смерті, тяжкої хвороби і перебування поза межами держави Ясновельможного пана Гетьмана всієї України". "Тимчасовий закон про верховне управління державою". "Закон про громадянство Української Держави". – С. 79–97 ; **Ч. 3.** Законотворчість Української Держави. Рада Міністрів Української Держави. Загальний огляд діяльності. Мала Рада Міністрів. Створення судової влади. Місцеве самоврядування. – С. 98–124 ; **Ч. 4.** Розбудова фінансових інститутів. Відновлення залізниць. Соціальні питання з діяльності Ради Міністрів. – С. 125–139 ; **Ч. 5.** Зовнішньополітична діяльність. Перші кроки. Паризька мирна конференція. Небільшовицькі російські державні та військові формації. – С. 140–169 ; **Ч. 6.** Збройні сили. Мобілізаційний ресурс Української Держави. УГА. Чорноморський флот. Мобілізаційний ресурс Української Держави. Козацтво. – С. 170–197 ; **Ч. 7.** Аграрна реформа. "Боротьба" з погромницьким рухом. – С. 198–209 ; **Ч. 8.** Наука, культура та освіта. Ідеологія процесу. Національна бібліотека. Академія наук. Українізація установ. – С. 210–225 ; **Ч. 9.** Український Національний союз – Український Національно-Державний союз. – С. 226–231 ; **Ч. 10.** Кінець Першої світової і нові виклики режиму Скоропадського. – С. 232–250 ; **Ч. 11.** УД: ендшпіль. Рада Міністрів. 14 листопада. Останні дні Української Держави. Петлюра. – С. 252–277.

4353. Яременко О. І. Австро-угорська окупація Вінниці в 1918 р. / О. І. Яременко // Народи світу і Велика війна 1914–1918 рр. : матеріали Всеукр. наук. конф., 3–4 квіт. 2015 р. / Вінниц. держ. ун-т ім. Михайла Коцюбинського. – Вінниця, 2015. – С. 275–278.

4354. Ярмошик І. І. Становлення місцевих органів державної влади Волинської губернії в період Гетьманату (травень – грудень 1918 р.) / І. І. Ярмошик // Матеріали XI Подільської історико-краєзнавчої конференції / НАН України, Ін-т історії України [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2004. – С. 264–273.

4355. Яцишин М. Тюремна справа та правовий статус засуджених в Українській Державі доби Гетьманату П. Скоропадського / М. Яцишин, П. Гламазда // Юридична Україна. – 2010. – № 12. – С. 46–50.

ІV. ДИРЕКТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ

4356. Адамський В. Р. Заснування та відновлення діяльності просвітницьких товариств на Поділлі у грудні 1918 р. – квітні 1919 р. / В. Р. Адамський // Хмельницькі краєзнавчі студії : наук.-краєзнав. зб. / НАН України, Ін-т історії України, Центр дослідж. історії Поділля. – Хмельницький, 2017. – Вип. 11. – С. 36–57. – Бібліогр. в кінці ст.

4357. Адамський В. Р. Музична діяльність просвітницьких товариств Поділля в добу Директорії УНР / В. Р. Адамський // Хмельницькі краєзнавчі студії : наук.-краєзнав. зб. / НАН України, Ін-т історії України, Центр дослідж. історії Поділля. – Хмельницький, 2017. – Вип. 10. – С. 24–33. – Бібліогр. в кінці ст.

4358. Адамський В. Р. Невідомі листи до В. О. Біднова Кам'янецької доби: (за матеріалами Державного архіву Хмельницької області) / В. Р. Адамський // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2014. – Вип. 7. – С. 28–39. – Бібліогр. в кінці ст.

4359. Адамський В. Р. "Просвіти" Поділля в добу Директорії УНР (1918–1920) : дослідження, документи, матеріали / В. Адамський, Б. Крищук, Ю. Телячий ; Хмельниц. гуманітар.-пед. акад. [та ін.]. – Хмельницький : ФОП Цюпак А. А., 2016. – 428 с.

4360. Адамський В. Р. "Просвіти" Поділля доби Директорії УНР в історіографічних студіях / В. Р. Адамський // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2016. – Т. 23. – С. 302–322. – Бібліогр. в кінці ст.

4361. Адамський В. Р. Просвітницькі товариства Поділля на сторінках газети "Село" (листопад – грудень 1918 р.) / В. Р. Адамський // Хмельницькі краєзнавчі студії : наук.-краєзнав. зб. / НАН України, Ін-т історії України, Центр дослідж. історії Поділля. – Хмельницький, 2016. – Вип. 7. – С. 14–27. – Бібліогр. в кінці ст.

4362. Адамський В. Р. Симон Петлюра на Поділлі у 1919 році: до 100-річчя з часу перебування у м. Кам'янець-Подільський Директорії та уряду УНР / В. Р. Адамський // Календар знаменних і пам'ятних дат Хмельниччини на 2019 рік : рек. бібліогр. покажч. / Хмельниц. обл. універсал. наук. б-ка [та ін.]. – Хмельницький, 2018. – С. 55–58. – Бібліогр. в кінці ст.

4363. Алещенко М. І. Сільськогосподарський факультет при Кам'янець-Подільському державному українському університеті (1919–1920 рр.) / М. І. Алещенко, В. А. Нестеренко // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2004. – Т. 4. – С. 31–40.

4364. Андриенко И. Секретные службы махновской армии / И. Андриенко // В мире спецслужб. – Киев, 2004. – № 1. – С. 35–39.

4365. Андрусишин Б. І. Директорія УНР і автокефалія Української Православної Церкви / Б. І. Андрусишин // Пам'ять століть. – 2004. – № 5. – С. 4–23. – Бібліогр. в кінці ст.

4366. Андрусишин Б. І. М. С. Тишкевич: людина, політик, дипломат (до 85-річчя початку дипломатичних відносин України з Ватиканом) / Б. Андрусишин // Людина і політика. – 2004. – № 1. – С. 144–152. – Бібліогр. в кінці ст.

4367. Антипов Ю. Одесщина в планах общего крестьянского восстания на Украине в 1921 году / Ю. Антипов // Юго-Западная Одессика : ист.-краевед. науч. альм. / Ассоц. европ. культуры "Золотая акация". – Одесса, 2006. – Вып. 2. – С. 84–96. – Бібліогр. в кінці ст.

4368. **Архів Української Народної Республіки. Міністерство закордонних справ. Дипломатичні документи від Версальського до Ризького мирних договорів (1919–1921) / НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського ; упоряд. В. Кавунник. – Київ, 2016. – 793 с.**

Зміст: **Архів Міністерства Закордонних Справ УНР:** від Версальського до Ризького мирних договорів (1919–1921) / В. Л. Кавунник. – С. 13–18 ; **Додаток :** опубліковані документи Канцелярії міністра і Департаменту чужоземних зносин Міністерства закордонних справ УНР. – С. 19–38 ; **Міністерство закордонних справ УНР:** Канцелярія міністра. Андрій Ніковський, Міністр закордонних справ УНР (травень 1920 – грудень 1921. Огляд сучасного міжнародного становища Української Народної Республіки і закордонної політики уряду (11 березня 1921)). – С. 39–154 ; **Департамент чужеземних зносин. Ноти:** Володимир Чехівський, Міністр закордонних справ УНР (грудень 1918 – лютий 1919. Андрій Лівницький, керуючий Міністерством закордонних справ УНР (вересень 1919 – травень 1920. Андрій Ніковський, Міністр закордонних справ УНР (травень 1920 – грудень 1921). – С. 155–208 ; **Обіжники:** Андрій Лівницький, керуючий Міністерством закордонних справ УНР (вересень 1919 – травень 1920). Микола Багриновський, товариш керуючого Міністерством закордонних справ УНР (вересень 1919 – травень 1920). Андрій Ніковський, Міністр закордонних справ УНР (травень 1920 – грудень 1921). Отто Ейхельман, товариш Міністра закордонних справ УНР (травень 1920 – грудень 1921). – С. 209–248 ; **Делегація УНР на Мирну конференцію в Парижі (Франція):** Григорій Сидоренко, голова делегації (січень – вересень 1919). Арнольд Марголін, член делегації (квітень – вересень 1919). Олександр Шульгин, член делегації (березень – вересень 1919). Михайло Лозинський, член делегації (квітень – грудень 1919). Михайло Тишкевич, голова делегації (жовтень 1919 – листопад 1920). – С. 249–350 ; **Делегація УНР до Ліги Націй в Женеві (Швейцарія):** Олександр Шульгин, голова делегації (листопад – грудень 1920). – С. 151–384 ; **Місія УНР у Франції (Париж):** Олександр Шульгин, голова місії (березень 1921 – серпень 1922). – С. 385–430 ; **Місія УНР у Великій Британії (Лондон) :** Микола Стаховський, голова місії (травень – вересень 1919). Арнольд Марголін, голова місії (січень – жовтень 1920). Ярослав Олесницький, виконувач обов'язків голови місії (серпень 1919 – січень 1920 ; травень 1920 – грудень 1921). Марко Вішніцер, виконувач обов'язків голови місії (квітень 1920 – травень 1920). – С. 431–473 ; **Місія УНР у Швейцарії (Берн):** Микола Василько, голова місії (липень 1919 – серпень 1923). – С. 475–531 ; **Місія УНР в Румунії (Бухарест):** Кость Мацієвич, голова місії (жовтень 1919 – грудень 1922). – С. 533–552 ; **Місія УНР у Польщі (Варшава):** Андрій Лівницький, голова місії (жовтень 1919 – жовтень 1920). Леонід Михайлів, заступник голови місії (жовтень 1919 – жовтень 1920). – С. 553–595 ; **Місія УНР у Латвії (Рига):** Володимир Кедровський, голова місії (січень 1920 – січень 1921). – С. 597–638 ; **Делегація УНР на Мирну конференцію в Ризі**

(Латвія): Сергій Шелухін, голова делегації (жовтень 1920). – С. 639–663 ; Місія УНР в Данії (Копенгаген) : Дмитро Левицький, голова місії (січень 1919 – лютий 1921). – С. 665–667 ; **Місія УНР в Голландії та Бельгії (Гаага та Брюссель)**: Андрій Яковлів, голова місії (січень 1919 – грудень 1922). – С. 669–689 ; Посольство УНР в Австрії (Відень) : В'ячеслав Липинський, посол (липень 1918 – серпень 1919). Григорій Сидоренко, виконувач обов'язків посла (грудень 1919 – грудень 1921). – С. 691–715 ; **Посольство УНР в Оттоманській імперії (Царгород)**: Олександр Лотоцький, посол (січень 1919 – березень 1920). – С. 697–716 ; **Посольство УНР в Німеччині (Берлін)**: Микола Порш, посол (лютий 1919 – серпень 1920). Роман Смаль-Стоцький, радник (січень 1919 – серпень 1920), керуючий посольством (серпень 1920 – березень 1923). – С. 717–764 ; **Іменний покажчик**. – С. 765–793.

4369. Архірейський Д. В. Зміна статусу українсько-російського кордону в першій половині 1919 року / Д. В. Архірейський // Грані. – 2009. – № 6. – С. 33–38. – Бібліогр. в кінці ст.

4370. Афанасьєва Л. В. Дипломатичні переговори між урядами Директорії УНР та Великої Британії у 1918–1920 рр. / Л. В. Афанасьєва // Історична наука: проблеми розвитку : матеріали Міжнар. наук. конф., 17–18 трав. 2002 р. / Східноукр. нац. ун-т ім. Володимира Даля. – Луганськ, 2002. – С. 17–20.

4371. Афанасьєва Л. В. Значення дипломатичних переговорів Директорії УНР із США для утвердження української державності / Л. В. Афанасьєва // Україна: національна ідея : матеріали Міжнар. наук. конф., 23 квіт. 2002 р. – Київ, 2003. – С. 468–475.

4372. Афанасьєва Л. В. Українська дипломатична місія при Апостольському Престолі в 1919–1920 рр. / Л. В. Афанасьєва, Я. В. Попенко // Україна в ХХ столітті: уроки, проблеми, перспективи : зб. ст. / Міжнар. ін-т лінгвістики і права [та ін.]. – Київ : Укр. Центр духов. культури, 2001. – С. 594–603. – Бібліогр. в кінці ст.

4373. Ачканазі Б. О. Російський фактор у відносинах Директорії УНР з Францією / Б. О. Ачканазі // Проблеми історії України: факти, судження, пошуки : міжвідом. зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2005. – Вип. 13. – С. 170–182.

4374. Бабічева О. С. Махновський рух в січні-червні 1919 р. / О. С. Бабічева // Грані. – 2006. – № 4. – С. 12–17.

4375. Бабічева О. С. Махновський рух другої половини 1919 р. / О. С. Бабічева // Грані. – 2006. – № 5. – С. 6–10.

4376. Бабічева О. С. Причини поразки анархістського руху наприкінці 1920 – початку 1921 рр. / О. С. Бабічева // Наука. Релігія. Суспільство. – Донецьк, 2006. – № 4. – С. 18–25.

4377. Базака Р. В. Анархістсько-повстанські часописи Кіровоградщини 1918–1919 рр. у боротьбі за вольності та права селян і робітників / Р. В. Базака // Минуле і сучасність: Херсонщина, Таврія, Каховка : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. краєзнав. конф., 16–17 верес. 2016 р. / Новокахов. гуманіт. ін-т, Відкритий міжнар. ун-т розвитку людини "Україна" [та ін.]. – Каховка ; Херсон, 2016. – С. 9–12. – Бібліогр. в кінці ст.

4378. Байлема Т. М. Соціальна підтримка населення за часів Директорії в 1918–1920 рр. (на матеріалах Поділля) / Т. М. Байлема // Вінниччина: минуле та сьогодення : краєзнавчі дослідження : матеріали ХХІІ Всеукр. наук. іст.-краєзнав. конф., 22 жовт. 2009 р., Вінниця / Вінниц. обл. держадмін. [та ін.]. – Вінниця, 2009. – С. 331–338. – Бібліогр. в кінці ст.

- 4379. Байлема Т. М.** Соціальний захист населення Поділля у 1918–1920 роках / Т. Байлема // Етнічна історія народів Європи : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2009. – № 28. – С. 78–83. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4380. Барвінська П. І.** Дипломатична діяльність Миколи Порша [на посаді посла уряду Директорії у Німеччині] / П. Барвінська // Проблеми гуманітарних наук : зб. наук. пр. Серія: Історія / Дрогобиц. держ. пед. ун-т ім. Івана Франка. – Дрогобич, 2015. – Вип. 36. – С. 47–58. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4381. Барвінська П. І.** З історії українсько-німецьких відносин в 1919 році / П. І. Барвінська // Актуальні проблеми вітчизняної і всесвітньої історії : матеріали Всеукр. наук. конф. (Луганськ, 8–9 лют. 2001 р.) / Східноукр. нац. ун-т. – Луганськ, 2001. – С. 115–118. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4382. Баров В. В.** Дніпровські флотилії українських отаманів, 1918–1920 рр. / В. Баров // Південно-Східна Україна: зі стародавності у ХХІ століття : зб. пошуково-дослід. робіт ІХ Всеукр. іст.-краєзнав. конф. ..., (м. Святогірськ, 25–27 листоп. 2016 р.) / Департамент освіти і науки Донец. облдержадмін. [та ін.]. – Краматорськ, 2016. – С. 130–135. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4383. Бевз Т. А.** Пошук моделі національно-державного будівництва у добу Директорії / Т. А. Бевз // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2008. – Вип. 24. – С. 131–140. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4384. Бевз Т. А.** Українські есери і пошук моделі національно-державного будівництва. Розробка трудового принципу організації влади у добу Директорії / Т. А. Бевз // Партія національних інтересів і соціальних перспектив (політична історія УПСР) / Т. А. Бевз ; НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2008. – С. 384–438.
Рецензії: Кривошея В. В. Політична історія Української партії соціалістів-революціонерів // Історичний журнал. – 2009. – № 4. – С. 117–119.
- 4385. Бевз Т. А.** Українські есери у пошуках компромісу між різними політичними силами доби Директорії / Т. А. Бевз // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2009. – Вип. 43. – С. 162–189. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4386. Беднарчик Т.** Воєнні дії Армії УНР на Чернівецьщині в 1919–1920 рр. / Т. Беднарчик // Перша Чернівецька наукова історико-краєзнавча конференція, присвячена 100-річчю Української революції 1917–1921 рр., 6 жовт. 2017 р. / Чернівець. райдержадміністрація Вінниц. обл. [та ін.]. – Вінниця, 2017. – С. 104–111. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4387. Бетлій О. В.** Українські землі – територія для колонізації чи порятунок від російської агресії? : До історії вирішення українського питання у Польщі (1919–1920 рр.) / О. Бетлій // Україна і Польща в ХХ столітті: проблеми і перспективи взаємовідносин : зб. наук. пр. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Краківська пед. акад. ім. Комісії освіти народової. – Київ ; Краків, 2002. – С. 56–61. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4388. Белік А. В.** Аграрне питання за доби Директорії УНР / А. В. Белік // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2013. – Вип. 35. – С. 106–109. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4389. Белік А. В.** Військове будівництво в період Директорії УНР / А. В. Белік // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2012. – Вип. 32. – С. 222–227. – Бібліогр. в кінці ст.

4390. Белік А. В. Політична етика В. Винниченка [очільника голови українського уряду Директорії УНР] / А. Белік // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – Тернопіль, 2016. – **Вип. 1, ч. 4.** – С. 113–116. – Бібліогр. в кінці ст.

4391. Белік А. В. Система влади в Україні періоду правління Директорії УНР / А. В. Белік // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2013. – **Вип. 37.** – С. 100–104. – Бібліогр. в кінці ст.

4392. Бичок Т. П. Особливості державотворення періоду Директорії / Т. П. Бичок // Національна ідея та правосвідомість в умовах трансформації сучасного українського суспільства : зб. доп. Всеукр. наук.-практ. конф., 16 груд. 2015 р. / Нац. ун-т держ. податк. служби України [та ін.]. – Вінниця, 2016. – С. 233–237. – Бібліогр. в кінці ст.

4393. Бій за Кам'янець-Подільський (1–3 червня 1919 р.) / упоряд. М. Ковальчук // Військово-історичний альманах / Центр. музей Збройн. Сил України. – Київ, 2005. – **Число 2.** – С. 110–119.

Спогади невідомого українського військовика Армії УНР.

4394. Білоусова Л. Г. Видатні діячі Української Народної Республіки : Андрій Васильович Ніковський – міністр закордонних справ доби Директорії УНР / Л. Г. Білоусова // Південь України у вітчизняній та європейській історії : матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф., 15–16 верес. 2016 р., м. Одеса / Одес. держ. акад. буд-ва та архітектури [та ін.]. – Одеса, 2016. – С. 38–48.

4395. Білоусова Л. Г. Надзвичайна дипломатична місія УНР у Греції: інформаційна війна за Україну на сторінках афінських часописів (1919–1920) / Л. Білоусова // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2015. – **Вип. 16.** – С. 860–879. – Бібліогр. в кінці ст.

4396. Благовісний С. Г. Спроби визначення компетенції вищої виконавчої влади у конституційних актах УНР: цікавий досвід чи важка спадщина? / С. Г. Благовісний // Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. – Харків, 2008. – **Вип. 40.** – С. 90–96. – Бібліогр. в кінці ст.

4397. Боган С. М. Дії Бессарабської групи Української Повстанчої Армії на території Одеської губернії у листопаді 1921 року / С. М. Боган // Наукові дослідження в контексті історичних проблем : Всеукр. наук.-практ. конф. : зб. наук. пр. / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечнікова [та ін.]. – Миколаїв ; Одеса, 2003. – **Т. 1** : Історія та українство. – С. 105–111.

4398. Бойко В. П. Дані матеріалів судового процесу генерала М. Тарнавського про матеріально-технічний стан Української Галицької Армії восени 1919 року / В. П. Бойко // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2006. – **№ 571.** – С. 221–224. – Бібліогр. в кінці ст.

4399. Бойко О. Д. Влада і місто: нариси життя Києва за Директорії УНР (грудень 1918 – січень 1919 рр.) / О. Д. Бойко // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2013. – **Вип. 9.** – С. 181–202. – Бібліогр. в підрядк. прим.

4400. Бойко О. Д. Геополітичні зрушення на теренах України в часи Директорії УНР (1918–1920 рр.) / О. Бойко // Україна в революційних процесах перших десятиліть ХХ

століття : Міжнар. наук.-теорет. конф., 20–21 листоп. 2007 р. / НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса [та ін.]. – Київ, 2007. – С. 398–407. – Бібліогр. в кінці ст.

4401. Бойко О. Д. Директорія у боротьбі за владу: хід протигетьманського повстання, фактори перемоги / О. Д. Бойко // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2009. – **Вип. 4.** – С. 209–236. – Бібліогр. в кінці ст.

4402. Бойко О. Д. Змагання політичних сил за владу в УНР (1919 р.) / О. Д. Бойко // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2007. – **Вип. 2.** – С. 173–190. – Бібліогр. в кінці ст.

4403. Бойко О. Д. Зміна урядів та урядової політики Директорії УНР у 1919 р. / О. Д. Бойко // Український історичний журнал. – 2009. – **№ 6.** – С. 35–47. – Бібліогр. в кінці ст.

4404. Бойко О. Д. Українська Народна Республіка доби Директорії / О. Д. Бойко, О. В. Михайлова, В. Ф. Верстюк // Нариси історії української революції 1917–1921 років : у 2 кн. / авт. кол.: В. Ф. Верстюк (керівник) [та ін.] ; редкол.: В. А. Смолій (голова) [та ін.] ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2012. – **Кн. 2, розд. 4.** – С. 5–136.

Рецензії: **Завальнюк О. М.** [Рецензія] // Український історичний журнал. – 2013. – **№ 3.** – С. 214–219.

4405. Бондаренко В. Г. Генерал Я. Слащов і українські монархісти у 1921 р. / В. Г. Бондаренко // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Історія. – Ужгород, 2012. – **Вип. 29.** – С. 22–27.

4406. Бондаренко В. Г. Особливості вільнокозацького руху у 1919–1923 рр. / В. Г. Бондаренко // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2012. – **Вип. 33.** – С. 86–91. – Бібліогр. в кінці ст.

4407. Бондаренко В. Г. "Отаманщина" й українська інтелігенція (1919–1920 рр.) / В. Г. Бондаренко // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2008. – **Вип. 24.** – С. 171–175.

4408. Бондаренко В. Г. Участь Вільного козацтва в антигетьманському повстанні Директорії на Півдні України / В. Г. Бондаренко // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2006. – **Вип. 20.** – С. 148–153. – Бібліогр. в кінці ст.

4409. Бондаренко В. Г. Участь вільнокозацьких формувань Єлизаветградщини в Армії УНР у 1919–1920 рр. / В. Г. Бондаренко // Сучасні соціально-гуманітарні дискурси : матеріали V Всеукр. наук. конф. (м. Дніпропетровськ, 21 берез. 2015 р.) : у 5 ч. – Дніпропетровськ, 2015. – **Ч. 4.** – С. 67–68.

4410. Бондаренко В. Г. Участь вільнокозацьких формувань у військовому будівництві УНР у 1919–1920 рр. / В. Г. Бондаренко // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – Тернопіль, 2013. – **Вип. 2, ч. 2.** – С. 37–42.

4411. Боримський В. В. Варшавський договір 1920 р. в оцінці Симона Петлюри / В. В. Боримський // Гуржіївські історичні читання : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького [та ін.]. – Черкаси, 2012. – **Вип. 5.** – С. 228–230.

- 4412. Боримський В. В.** Віддзеркалення польсько-українського союзу 1920 р. на сторінках "Газети Варшавської" / В. В. Боримський // Гуржіївські історичні читання : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького [та ін.]. – Черкаси, 2014. – **Вип. 7.** – С. 356–358. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4413. Боримський В. В.** Польсько-український союз 1920 р. в українській і польській історіографіях : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.06 / В. В. Боримський ; Черкас. нац. ун-т ім. Б. Хмельницького. – Черкаси, 2015. – 20 с.
- 4414. Боримський В. В.** Польсько-український союз 1920 р. у посткомуністичній польській історіографії / В. В. Боримський // Вісник Черкаського університету. Серія: Історичні науки. – Черкаси, 2014. – **Вип. 9.** – С. 27–33. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4415. Босак О.** Воєнне протистояння Польщі та УНР / О. Босак, О. Я. Красівський // Історія. Філософія. Релігієзнавство. – 2009. – **№ 2.** – С. 34–37. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4416. Буравченко Д. А.** Культурне життя УНР у Кам'янецький період доби Директорії / Д. А. Буравченко // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2010. – **Т. 15.** – С. 382–390. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4417. Буравченков А. О.** Протигетьманське повстання 1918 р.: перемога чи поразка українства? / А. О. Буравченков // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2001. – **Вип. 52.** – С. 39–43.
- 4418. Буравченков А. О.** Становище подільських шкіл за польського окупаційного режиму (1919–1920 рр.) / А. О. Буравченков, Е. М. Мельник // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2005. – **Т. 5.** – С. 52–63.
- 4419. Бурачок Л. В.** Державотворча діяльність Осипа Назарука (1918–1919 рр.) / Л. В. Бурачок // Галичина : наук. і культ.-просвіт. краєзнав. часопис / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2010. – **Ч. 17.** – С. 148–152. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4420. Бурачок Л. В.** Діяльність Осипа Назарука в урядах ЗУНР та УНР / Л. В. Бурачок // Україна соборна : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2005. – **Вип. 2, ч. 3.** – С. 303–308. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4421. Бухальська М. А.** Холодноярська республіка в літописі визвольної боротьби українського народу за свою незалежність (1918–1922 рр.) / М. А. Бухальська // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2008. – **№ 11.** – С. 48–53. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4422. Варгатюк С. В.** Дипломатичні контакти Директорії УНР з представниками антантського штабу на Півдні України / С. В. Варгатюк // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2017. – **Вип. 125.** – С. 58–59. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4423. Варгатюк С. В.** Зміна концепції нейтральності закордонної політики України останньої доби визвольних змагань (1918–1920 рр.) / С. В. Варгатюк // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – 2017. – **Вип. 127.** – С. 52–57. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4424. Варгатюк С. В.** І тоді вони звернулися до Заходу. Дипломатична місія УНР у

Москву та зміна зовнішньополітичних орієнтирів українського проводу в 1919 році / С. В. Варгатюк // Політика і час. – 2004. – № 3. – С. 79–86.

4425. Варгатюк С. В. Концептуальні засади зовнішньої політики Директорії УНР / С. В. Варгатюк // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2016. – **Вип. 115.** – С. 52–54. – Бібліогр. в кінці ст.

4426. Варгатюк С. В. Міжпартійні чвари українського політикуму у царині міжнародних відносин доби Директорії УНР / С. В. Варгатюк // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2017. – **Вип. 121.** – С. 19–20. – Бібліогр. в кінці ст.

4427. Варгатюк С. В. Перші дипломатичні контакти Директорії УНР з Польщею / С. В. Варгатюк // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2016. – **Вип. 113.** – С. 44–46. – Бібліогр. в кінці ст.

4428. Варгатюк С. В. Протиріччя представників державного проводу Директорії УНР у виборі стратегічного зовнішньополітичного курсу України / С. В. Варгатюк // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2017. – **Вип. 116.** – С. 23–25. – Бібліогр. в кінці ст.

4429. Варгатюк С. В. Українсько-польські відносини доби Директорії УНР / С. В. Варгатюк // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2016. – **Вип. 114.** – С. 43–46. – Бібліогр. в кінці ст.

4430. Варгатюк С. В. Українсько-польські відносини напередодні Ризької конференції 1921 року / С. В. Варгатюк // Молодий вчений. – 2016. – № 4, ч.1. – С. 34–39. – Бібліогр. в кінці ст.

4431. Варгатюк С. В. Українсько-російські відносини в час відновлення законів УНР після повалення гетьманату П. Скоропадського (листопад 1918 – січень 1919 р.) / С. В. Варгатюк // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2017. – **Вип. 120.** – С. 23–25. – Бібліогр. в кінці ст.

4432. Василенко В. М. Документальні свідчення про підготовку в Україні [Партизансько-повстанським штабом при Головній команді військ УНР і Центральним українським повстанським комітетом] антибільшовицького повстання та відновлення УНР (1921 р.) / В. Василенко // З архівів ВУЧК – ГПУ – НКВД – КГБ. – 2008. – № 1/2. – С. 138–196. – Бібліогр. в кінці ст.

4433. Василенко В. М. Південна група військ УНР у підготовці антибільшовицького повстання в Україні (1921 р.) / В. Василенко // З архівів ВУЧК – ГПУ – НКВД – КГБ. – 2011. – № 2. – С. 94–125.

4434. Васковський Р. Ю. Аграрне питання на зламі 1918–1919 рр.: невикористаний козир Директорії УНР / Р. Ю. Васковський // Питання аграрної історії України та Росії : матеріали сьомих наук. читань, присвяч. пам'яті Д. П. Пойди / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2008. – С. 141–145. – Бібліогр. в кінці ст.

4435. Васковський Р. Ю. Джерела до історії Катеринослава доби Другої УНР / Р. Ю. Васковський // Історія торгівлі, податків та мита : зб. наук. пр. / Акад. мит. служби України [та ін.]. – Дніпропетровськ, 2013. – № 2. – С. 26–30. – Бібліогр. в підрядк. прим.

4436. Васковський Р. Ю. Коли було створено Директорію УНР? : [історіограф. огляд] / Р. Ю. Васковський // Гуманітарний журнал. – 2012. – № 2/3. – С. 23–26. – Бібліогр. в кінці ст.

- 4437. Васковський Р. Ю.** Півроку з життя Катеринослава (осінь 1918 – зима 1919) / Р. Ю. Васковський // Грані. – 2001. – № 2. – С. 19–25. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4438. Васковський Р. Ю.** Російсько-українська війна 1918–1919 рр.: за 100 років до рецидиву / Р. Ю. Васковський // Історія торгівлі, податків та мита : зб. наук. пр. / Акад. мит. служби України [та ін.]. – Дніпропетровськ, 2014. – № 2. – С. 138–145. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 4439. Васковський Р. Ю.** Уряд Другої УНР: формування і початки діяльності / Р. Ю. Васковський // Історія торгівлі, податків та мита : зб. наук. пр. / Акад. мит. служби України [та ін.]. – Дніпропетровськ, 2015. – № 2. – С. 178–190. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 4440. Ващук Л. В.** Перший міністр закордонних справ О. Я. Шульгин: портрет дипломата крізь призму архівних документів / Л. В. Ващук // Науковий вісник Дипломатичної академії України. Серія: Історичні науки. – Київ, 2014. – Вип. 21: Зовнішня політика і дипломатія: традиції, тренди, досвід, ч. 1. – С. 201–205. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4441. Великочий В. С.** Акт Злуки УНР і ЗУНР в оцінці української історіографії / В. Великочий // Галичина : наук. і культ.-просвіт. краєзнав. часопис / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2011. – Ч. 18/19. – С. 289–296. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4442. Вергатюк С. В.** Діяльність української дипломатичної місії на Паризькій мирній конференції 1919–1920 рр. / С. В. Вергатюк // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2017. – Вип. 118. – С. 53–58. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4443. Верес М.** Правові засади організації та діяльності професійних спілок за часів Директорії / М. Верес // Підприємництво, господарство і право. – 2010. – № 7. – С. 22–24. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4444. Верига В. І.** Листопадовий рейд 1921 року : [іст. нарис] / В. І. Верига. – Київ : Стікс, 2011. – 315, [5] с. : іл. – (Події та звершення ; кн. 2).

Зміст: Передмова редактора / С. Коваленко. – С. 5–6 ; Вступне слово / В. І. Верига. – С. 7–12 ; Варшавський договір і його наслідки. – С. 13–28 ; Організація повстанчого штабу. – С. 29–45 ; Відділ ген[ерала] Нельговського. – С. 46–53 ; Організація Повстанчої Армії. – С. 54–62 ; У поході на Схід. – С. 63–65 ; Басарабська група. – С. 65–71 ; Подільська група. – С. 71–89 ; Подільська група під командою підполк[овника] Чорного. – С. 89–103 ; Волинська група. – С. 103–115 ; Відділ Гопанчука-Падалки. – С. 115–128 ; Розбиті ілюзії: Головна Волинська група. – С. 129–137 ; Бій за Коростень. – С. 137–147 ; Відворот на Захід. – С. 159–166 ; За Україну, за її волю: бій під Малими Миньками. – С. 167–177 ; Базар. – С. 177–183 ; У поворотній дорозі. – С. 183–192 ; У пошуках винного за невдачу. – С. 193–196 ; Література. – С. 197–200 ; Додатки: Життєписний довідник головних дійових осіб. Довідник подій / С. Коваленко. – С. 201–291 ; Показчик місць. – С. 292–305 ; Показчик осіб. – С. 306–312 ; Література, використана для складання довідників. – С. 312 ; Джерела, використані для ілюстрування. – С. 313–314 ; Командування і кількість рейдових груп Української Повстанської Армії 1921 року. – С. 314.

У праці докладно подано життєпис головних дійових осіб Листопадового рейду 1921 р. (Юрія Отмарштайна, Михайла Палія-Сидорянського, Андрія Гулого-Гуленка, Сергія Чорного, Івана Ремболовича, Романа Сушка, Степана Лисогора, Семена Григоряка, Григорія Дугельного, Семена Хмари-Харченка та ін.) та анотований опис військових подій та рейдів доби Української революції.

- 4445. Верстюк В. Ф.** Ризький мирний договір 1921 р. і завершення боротьби за Українську Народну Республіку / В. Верстюк // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2011. – **Вип. 6.** – С. 337–366. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4446. Верстюк В. Ф.** Союз Ю. Пілсудського – С. Петлюри 1920 р. в сучасній українській історіографії / В. Ф. Верстюк // Наукові записки Національного університету "Києво-Могилянська академія". Серія: Історичні науки. – Київ, 2005. – **Т. 41.** – С. 61–66.
- 4447. Веселовська Г. Д.** Театр Миколи Садовського часів Директорії УНР (1919–1920 рр.) / Г. Д. Веселовська // Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення ім. І. К. Карпенка-Карого. – Київ, 2017. – **Вип. 20.** – С. 22–30. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4448. Веденєєв Д. В.** Система дипломатичного представництва за доби Директорії Української Народної Республіки 1918–1920 рр. (організаційно-функціональна побудова) / Д. Веденєєв // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2007. – **Вип. 8.** – С. 92–115. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4449. Венцева Н. О.** Особливості державного регулювання системи вищої педагогічної історичної освіти за часів Директорії УНР / Н. О. Венцева // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології : наук. журн. – Суми, 2014. – **№ 8.** – С. 59–68. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4450. Ветров Р. І.** Аграрне питання в діяльності УКП (боротьбистів) 1919–1920 рр. / Р. І. Ветров, С. В. Зборець // Питання аграрної історії України та Росії : матеріали сьомих наук. читань, присвяч. пам'яті Д. П. Пойди / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2008. – С. 151–157. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4451. Вітюк О. О.** Вплив земельного законодавства Директорії УНР на впровадження земельної реформи органами місцевого самоврядування на Поділлі у 1919 р. / О. О. Вітюк // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2013. – **Вип. 78.** – С. 32–34. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4452. Вітюк О. О.** Законодавче регулювання діяльності органів місцевого самоврядування Подільської губернії в добу Директорії УНР / О. О. Вітюк // Теоретичні, методичні і практичні проблеми соціології, історії та політології : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 18–19 листоп. 2016 р. / Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2016. – С. 18–22. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4453. Вітюк О. О.** Реалізація органами місцевого самоврядування земельної реформи на Поділлі в добу Директорії УНР у 1919 р.: соціально-правовий аспект / О. О. Вітюк // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2015. – **Вип. 42.** – С. 40–43. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4454. Вішка О.** Українські дипломатичні, військові та економічні представництва у Варшаві в 1919–1923 рр. / О. Вішка // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2007. – **Вип. 8.** – С. 162–175. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4455. Власенко В. М.** До діяльності надзвичайної дипломатичної місії УНР в Румунії (1919–1923 рр.) / В. М. Власенко // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2007. – **Вип. 8.** – С. 176–217. – Бібліогр. в кінці ст.

- 4456. Власенко В. М.** Документи і матеріали Надзвичайної дипломатичної місії УНР в Румунії (1919–1923 рр.) / В. М. Власенко // Пам'ятки: археографічний щорічник / Укр. НДІ арх. справи та документознавства [та ін.]. – Київ, 2008. – Т. 8. – С. 129–160.
- 4457. Власенко В. М.** Невідомі листи Костя Мацієвича до Симона Петлюри, 1920 р. / В. М. Власенко // Пам'ятки: археогр. щорічник / Укр. НДІ арх. справи та документознавства [та ін.]. – Київ, 2008. – Т. 9. – С. 83–110.
- 4458. Войтович А. Е.** Формування "лівого блоку" політичних партій в Одесі у лютому 1920 р. / А. Е. Войтович // Революції в Україні у ХХ – ХХІ століттях: співзвуччя епох : матеріали ІІ наук. конф. (6 жовт. 2006 р.) / Одес. юрид. ін-т Харків. нац. ун-ту внутр. справ. – Одеса, 2006. – С. 101–106. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4459. Волошин Л.** Вони хотіли волі Україні (підготовка до 2-го Зимового походу) : [спогади, накази, відозва] / Л. Волошин // Визвольний шлях. – 2001. – Річник 54, кн. 12. – С. 57–63.
- 4460. Волошко О. О.** Правова регламентація землекористування в Українській Народній Республіці у 1919 р. / О. О. Волошко // Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. – Харків, 2002. – Вип. 20. – С. 230–237. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4461. Воронин В. Н.** Влияние военной наградной традиции Российской империи на наградные проекты Директории УНР / В. Н. Воронин // Историческое пространство. – Москва, 2013. – С. 168–173. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 4462. Воронін В. М.** Державні відзнаки Директорії УНР: спроба створення повноцінної нагородної системи у часи громадянської війни / В. М. Воронін // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2012. – Вип. 67. – С. 59–64. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4463. Воронін В. М.** До питання створення Директорією УНР першого державного ордена / В. М. Воронін // Архіви України. – 2013. – № 1. – С. 67–72. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4464. Гаврик В. Г.** Державницька, суспільно-політична та громадська діяльність Ісаака Мазепи (1884–1952 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / В. Г. Гаврик ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2010. – 19 с. – Бібліогр.: с. 16–17.
- 4465. Гаврик В. Г.** Ісаак Мазепа в державотворенні в УНР доби Директорії / В. Г. Гаврик // Сторінки історії : зб. наук. пр. / Нац. техн. ун-т України "Київ. політехн. ін-т" [та ін.]. – Київ, 2012. – Вип 34. – С. 65–72. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4466. Гай-Нижник П. П.** Державотворчий процес в УНР доби Директорії (кінець 1918 – 1920 рр.) / П. П. Гай-Нижник, В. Ф. Солдатенко // Нариси історії державної служби в Україні / Голов. упр. держ. служби України, НАН України, Ін-т історії України ; авт. кол.: С. В. Кульчицький (керівник) [та ін.]. – Київ, 2008. – С. 199–217.
- 4467. Гай-Нижник П. П.** Доставка для уряду Директорії українських грошей з Німеччини і загибель Д. Вітовського (1919 р.) / П. Гай-Нижник // Гуржіївські історичні читання : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького [та ін.]. – Черкаси, 2009. – Вип. 2. – С. 290–294.
- 4468. Гай-Нижник П. П.** Зовнішня фінансова політика Директорії та уряду УНР: київський період (14 грудня 1918 – 5 лютого 1919 р.) / П. Гай-Нижник // Україна

дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2008. – **Вип. 9**. – С. 171–196. – Бібліогр. в кінці ст.

4469. Гай-Нижник П. П. Ідея Соборності й українське державотворення (1918–1919 рр.) / П. П. Гай-Нижник // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2014. – **Вип. 91**. – С. 25–37. – Бібліогр. в кінці ст.

Про події в Галичині і Волині, Закарпатті і Буковині, про Акт Злуки УНР і ЗУНР та його наслідки.

4470. Гай-Нижник П. П. Київський період відновлення УНР: фінанси і політика (14 груд. 1918 р. – 5 лют. 1919 р.) / П. Гай-Нижник // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2008. – **Вип. 24**. – С. 165–175.

4471. Гай-Нижник П. П. Листопад – грудень 1918 р.: повстання Директорії чи успішна спроба державного військового перевороту / П. Гай-Нижник // Київська старовина. – 2008. – **№ 2**. – С. 62–71. – Бібліогр. в кінці ст.

4472. Гай-Нижник П. П. Отаманщина в період Директорії УНР: соціальна база, роль і місце в національно-визвольній боротьбі / П. Гай-Нижник // Література та культура Полісся : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2010. – **Вип. 58**. – С. 105–114. – Бібліогр. в кінці ст.

4473. Гай-Нижник П. П. Пошук державної моделі УНР: ідея і крах "трудового принципу" (грудень 1918 р. – липень 1919 р.) / П. П. Гай-Нижник // Український історичний журнал. – 2016. – **№ 1**. – С. 79–97. – Бібліогр. в підрядк. прим.

4474. Гай-Нижник П. П. Справа Deutsche Luft Reederei (або коли і на яких умовах урядові УНР переправлялися гроші з Німеччини) / П. Гай-Нижник // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2009. – **Вип. 10**. – С. 440–457. – Бібліогр. в кінці ст.

4475. Гай-Нижник П. П. "Супруніада": уряд Директорії проти Фінансової агентури УНР в Німеччині (1919–1921 рр.) / П. П. Гай-Нижник // Київська старовина. – 2010. – **№ 1**. – С. 46–70. – Бібліогр. в кінці ст.

4476. Гай-Нижник П. П. Українська валюта з Німеччини для уряду Директорії УНР (до питання про діяльність Фінансової агентури УНР в Берліні, "Супруніади" та встановлення дати загибелі Д. Вітовського) / П. П. Гай-Нижник // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2010. – **Вип. 4**. – С. 325–348. – Бібліогр. в кінці ст.

4477. Гай-Нижник П. П. Українсько-грузинські дипломатичні взаємини за часів УНР і ГДР (грудень 1918 р. – листопад 1921 р.) / П. П. Гай-Нижник // Науковий вісник Дипломатичної академії України. Серія: Історичні науки. – Київ, 2017. – **Вип. 24**: Зовнішня політика і дипломатія: інституціоналізація, трансформація, традиціоналізм, **ч. 1**. – С. 82–91. – Бібліогр. в кінці ст.

4478. Гай-Нижник П. П. УНР у період Директорії: пошук моделі державного устрою (кінець 1918 – 1919 рр.) / П. Гай-Нижник, О. Лейберов. – Ніжин : Лисенко М. М., 2013. – 212 с. – Бібліогр.: с. 111–117.

Зміст: Розд. 1. Повстання Директорії і державотворчий дискурс (листопад – грудень 1918 р.): § 1. Протигетьманське повстання і перші державотворчі кроки Директорії та уряду УНР. – С. 8–24 ; § 2. Пошук державної моделі УНР та її

теоретичне обґрунтування ("Трудовий принцип") у грудні 1918 р. – С. 25–33 ; **Розд. 2. Київський період УНР: пошук державної моделі (грудень 1918 р. – січень 1919 р.):** § 1. Конгрес трудового народу України і теоретичні засади державної моделі УНР. – С. 36–51 ; § 2. Практичне формування державної моделі УНР і законотворча діяльність уряду та Директорії під час перебування у Києві. – С. 51–57 ; **Розд. 3. Державотворчий процес в умовах війни (січень – грудень 1919 р.):** § 1. Крах Трудового принципу й втрата "модельної орієнтації" у побудові держави (січень – березень 1919 р.). – С. 59–74 ; § 2. Отаманщина як руйнівник державної моделі й консолідатор народного спротиву більшовизму. – С. 74–83 ; § 3. Спроба запровадити "демократичну" модель і встановлення диктатури головного отамана (квітень – грудень 1919 р.). – С. 84–108 ; **Додатки:** Передвступний договір, заключений дня 1 грудня 1918 року в м. Фастові між Українською Народною Республікою й Західно-Українською Народною Республікою про маючу наступити злуку обох українських держав в одну державну одиницю. – С. 126–127 ; Закон Про державну мову в Українській Народній Республіці (1 січня 1919 р.). – С. 152–153 ; Закон про землю в Українській Народній Республіці (8 січня 1918 р.). – С. 153–159 ; Універсал Директорії Української Народної Республіки [Акт Злуки] (22 січня 1919 р.). – С. 161–162 ; Універсал Трудового Конгресу України (28 січня 1919 р.). – С. 162–164 ; Перелік доданих документів. – С. 210–212.

4479. Гай-Нижник П. П. Фінансова агентура УНР у Берліні: саботаж і дискредитація європейських валютно-економічних і дипломатичних планів уряду Директорії (1919 – 1921 рр.) / П. Гай-Нижник // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2015. – **Вип. 16.** – С. 777–802. – Бібліогр. в кінці ст.

4480. Гай-Нижник П. П. Фінансова політика уряду Директорії Української Народної Республіки (грудень 1918 – 1921 рр.) / П. Гай-Нижник // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2013. – **Вип. 77.** – С. 48–57. – Бібліогр. в кінці ст.

4481. Галайбіда А. М. Часопис "Селянська Громада" як захисник національних інтересів українців у 1919 р. / А. М. Галайбіда // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2010. – **Т. 16.** – С. 412–419.

4482. Галицька-Дідух Т. В. Зовнішньополітична діяльність урядів УНР і ЗУНР у контексті державно-соборницької ідеї (1919–1920 рр.) / Т. Галицька-Дідух // Україна соборна : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2005. – **Вип. 2, ч. 1.** – С. 202–217. – Бібліогр. в кінці ст.

4483. Гандзюк В. О. Армія УНР на Поділлі у травні – липні 1919 р.: поразки та перемоги (за газетною періодикою) / В. О. Гандзюк // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2007. – **Вип. 12.** – С. 318–323.

4484. Гандзюк В. О. Відстоювання ідеї української державності на сторінках періодичних видань Поділля в останній період Директорії УНР (1920 р.) / В. О. Гандзюк // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2008. – **Вип. 13.** – С. 257–261.

4485. Гандзюк В. О. Галицька армія на теренах Східного Поділля у боротьбі за визволення від більшовиків (за газетною періодикою 1919 р.) / В. О. Гандзюк // Вісник Львівського університету. Серія: Журналістика. – Львів, 2006. – **Вип. 29.** – С. 143–156.

4486. Гандзюк В. О. Громадсько-патріотична лірика у часописах Поділля доби Директорії

УНР (1919 р.) / В. О. Гандзюк // Філологічні студії : зб. наук. ст. / Вінниц. держ. пед. ун-т ім. Михайла Коцюбинського. – Вінниця, 2006. – **Вип. 4.** – С. 212–216.

4487. Гандзюк В. О. Діяльність Армії УНР часів Директорії на Східному Поділлі у лютому – липні 1919 р. (за матеріалами газет) / В. О. Гандзюк // Журналістика : наук. зб. / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, Ін-т журналістики. – Київ, 2007. – **Вип. 6.** – С. 19–29.

4488. Гандзюк В. О. Ідея єдиної національної школи у пресі Поділля (1919 р.) / В. О. Гандзюк // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2006. – **Вип. 11.** – С. 334–338.

4489. Гандзюк В. О. Преса УНР 1919 року про культурно-мистецьке життя Поділля / В. О. Гандзюк // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – Тернопіль, 2007. – **Вип. 1.** – С. 187–191. ; Філологічні студії : зб. наук. ст. / Вінниц. держ. пед. ун-т ім. Михайла Коцюбинського. – Вінниця, 2007. – **Вип. 5.** – С. 385–389.

4490. Гандзюк В. О. Преса як джерело вивчення історії Могилів-Подільського в 1919 р. / В. О. Гандзюк // Друга Могилів-Подільська краєзнавча конференція / Кам'янець-Поділ. держ. ун-т [та ін.]. – Могилів-Подільський ; Кам'янець-Подільський, 2006. – С. 158–164.

4491. Гандзюк В. О. Становлення шкільної освіти на Поділлі в добу Директорії УНР (на матеріалах вінниц. газ. "Шлях", 1919 р.) / В. О. Гандзюк // Філологічні студії : зб. наук. ст. / Вінниц. держ. пед. ун-т ім. Михайла Коцюбинського. – Вінниця, 2008. – **Вип. 6.** – С. 226–229.

4492. Гандзюк В. О. Українізація: цензурування газетної періодики на Поділлі у 1919 р. / В. О. Гандзюк // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Філологія (мовознавство). – Вінниця, 2006. – **Вип. 8.** – С. 191–194.

4493. Гандзюк В. О. Українсько-польські відносини періоду УНР в оцінці подільських часописів 1920 р. / В. О. Гандзюк // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2009. – **Вип. 15.** – С. 282–287. – Бібліогр. в кінці ст.

4494. Гапій О. Громадсько-профспілковий рух в період Директорії УНР / О. Гапій // Записки осередку Наукового товариства ім. Шевченка у Черкасах. – Черкаси, 2009. – **Т. 2.** – С. 191–197. – Бібліогр. в кінці ст.

4495. Геник М. Політична оцінка Варшавського договору 1920 р. у процесі українсько-польського примирення / М. Геник // Україна – Польща: історичне сусідство : матеріали Міжнар. наук. конф., 19–20 трав. 2017 р. / Генерал. консульство Республіки Польща у м. Вінниці [та ін.]. – Вінниця, 2017. – С. 260–265. – Бібліогр. в кінці ст.

4496. Герасименко М. В. Становлення, навчальна та бойова діяльність Житомирської спільної юнацької школи (січень – листопад 1919 р.) / М. В. Герасименко // Воєнно-історичний вісник : зб. наук. пр. / Нац. ун-т оборони України. – Київ, 2012. – **Вип. 3.** – С. 22–30. – Бібліогр. в кінці ст.

4497. Герасименко М. В. Юнацькі військові школи в Українській Народній Республіці періоду Директорії / М. В. Герасименко // Воєнна історія. – 2004. – **№ 1/3.** – С. 28–39. – Бібліогр. в кінці ст.

- 4498. Герасимович В.** Повстання отамана Володимира Оскілка проти Директорії / В. Герасимович // Шевченківська весна. Історія : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. молодих учених, м. Київ, 20–28 берез. 2008 р. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2008. – **Вип. 6, ч. 2, т.1.** – С. 91–93. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4499. Геращенко Т. С.** Причини виступу правих партій [Української Партії соціалістів-самостійників, Української народно-республіканської партії] в Рівному 29 квітня 1919 року / Т. С. Геращенко // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2004. – **Вип. 18.** – С. 146–157. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4500. Геращенко Т. С.** Спроба правого перевороту [за підтримки Української партії соціалістів-самостійників та Української народно-республіканської партії] в УНР навесні 1919 року / Т. С. Геращенко // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2005. – **Вип. 19.** – С. 197–205. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4501. Гладишук С. О.** Суспільно-політичне становище Ковельщини в 1919–1921 рр. / С. Гладишук // Минуле і сучасне Волині та Полісся. Ковель і Ковельщина в історії України та Волині : наук. зб. / Волин. краєзнав. музей [та ін.]. – Луцьк, 2013. – **Вип. 50.** – С. 115–118.
- 4502. Гладишук С. О.** Участь громадських діячів Західної Волині у польсько-українських конференціях, 1920 р. / С. Гладишук // Україна – Польща: історичне сусідство : матеріали Міжнар. наук. конф., 19–20 трав. 2017 р. / Генерал. консульство Республіки Польща у м. Вінниці [та ін.]. – Вінниця, 2017. – С. 299–303. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4503. Головченко В. І.** Аргентина – Україна. 1921 рік / В. Головченко // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2002. – **Вип. 2.** – С. 264–273. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4504. Головченко В. І.** Визнання Української Народної Республіки Аргентиною у 1921 р.: маловідома сторінка історії вітчизняної дипломатії / В. І. Головченко // Актуальні проблеми міжнародних відносин : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т міжнар. відносин. – Київ, 2001. – **Вип. 28, ч. 1.** – С. 3–14.
- 4505. Головченко В. І.** Дебют новітньої української дипломатії на Паризькій мирній конференції 1919 р. / В. Головченко // Київська старовина. – 2003. – **№ 6.** – С. 3–27.
- 4506. Головченко В. І.** Угода між урядом УНР і Російським політичним комітетом Бориса Савінкова / В. Головченко // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2003. – **Вип. 3.** – С. 327–346. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4507. Голубка С. М.** Фінансове державотворення Української Народної Республіки періоду Директорії / С. М. Голубка // Науковий вісник. Економічні науки : зб. наук. пр. / Буковин. держ. фінанс. акад. – Чернівці, 2011. – **Вип. 2.** – С. 342–350.
- 4508. Голубко В. Є.** Варшавський договір 1920 року між Українською Народною Республікою і Польщею та його перспективи в оцінках польської громадськості Галичини / В. Є. Голубко // Воєнна історія. – 2010. – **№ 2.** – С. 20–28. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4509. Голубович-Шленчак Ю. В.** Видавнича діяльність інтернованої Армії УНР у таборах Польщі (1920–1924 рр.) / Ю. В. Голубович-Шленчак // Вісник Черкаського університету. Серія: Історичні науки. – Черкаси, 2016. – **№ 3/4.** – С. 114–118. – Бібліогр. в

кінці ст.

4510. Голубчина Ю. Репатріація інтернованих вояків Армії УНР з Польщі (1921–1922 рр.): причини та наслідки / Ю. Голубчина // Київські історичні студії : зб. наук. пр. / Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка. – Київ, 2016. – № 2. – С. 147–152. – Бібліогр. в кінці ст.

4511. Гонта Д. На панцирнику "Хортиця" : [спогади 1919 р.] / Д. Гонта ; упоряд. М. Ковальчук // Військово-історичний альманах / Центр. музей Збройн. Сил України. – Київ, 2005. – Число 1. – С. 71–91: іл.

4512. Горак В. С. Антигетьманська революція і влада української Директорії (грудень 1918 – серпень 1919 років) в інтерпретаціях П. Христюка / В. С. Горак // Літопис української революції. Книга П. О. Христюка "Замітки і матеріали до історії Української революції": історіографічний аналіз / В. С. Горак. – Київ, 2005. – Розд. 3. – С. 60–86.

4513. Горак В. С. "Універсал" отамана Григор'єва як ідейно-теоретична платформа григор'євського повстанського руху: джерелознавчий і історіографічний аспекти / В. Горак // Історіографічні дослідження в Україні : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2013. – Вип. 23. – С. 317–334. – Бібліогр. в кінці ст.

4514. Горбатюк В. І. "Нова Думка" – студентський журнал Кам'янець-Подільського державного українського університету 1920 р. / В. І. Горбатюк // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Філологічні науки. – Кам'янець-Подільський, 2011. – Вип. 13. – С. 344–346.

4515. Горбатюк М. В. Діяльність А. Ніковського на посаді міністра закордонних справ УНР в уряді В. Прокоповича (26 травня – 14 жовтня 1920 р.) / М. В. Горбатюк // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2007. – Вип. 12. – С. 37–43.

4516. Горбатюк М. В. Листи Андрія Ніковського до Симона Петлюри (1920–1921 рр.) / М. Горбатюк // Пам'ятки: археогр. щорічник / Укр. НДІ арх. справи та документознавства. – Київ, 2010. – Т. 11. – С. 68–101. – Бібліогр. в кінці ст.

4517. Гордійчук О. Діяльність педагогічної місії Антона Крушельницького щодо забезпечення навчальною літературою загальноосвітніх шкіл у добу Директорії Української Народної Республіки / О. Гордійчук // Мандрівець. – 2014. – № 6. – С. 33–35. – Бібліогр. в кінці ст.

4518. Горліс-Горський Ю. Ю. Холодний Яр : спогади осавула 1-го куреня полку гайдамаків Холодного Яру / Ю. Ю. Горліс-Горський ; упоряд., ред., передм., приміт., біогр. довідки, додатки Р. Ковалю. – 12-те вид., випр., допов. – Київ : Іст. клуб "Холодний Яр" ; Вінниця : Держ. картогр. ф-ка, 2010. – 502, [7] с., фот. – (Українська воєнна мемуаристика). – Документи, свідчення, статті, звідомлення. – С. 383–418. – Фотодокументи. – С. 419–502.

У 12-му виданні вперше опубліковано всі звернення холодноярців за 1919–1921 рр., а також нові дослідження про отаманів Клепачів, Олександра Квашу, Прокопа Пономаренка, Василя Чучупака, Пилипа Хмару, Чорного Ворона (Миколу Скляра), Ларіона Загороднього.

4519. Городецький О. О. Створення душпастирської служби в армії Директорії Української Народної Республіки 1918–1921 рр. / О. О. Городецький // Сторінки історії : зб. наук. пр. / Нац. техн. ун-т України "Київ. політехн. ін-т" [та ін.]. – Київ, 2009. – Вип. 29. – С. 152–160. – Бібліогр. в кінці ст.

- 4520. Гоцуляк В. М.** Вплив масонства на формування національно-державних поглядів С. Петлюри / В. М. Гоцуляк // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2017. – **Вип. 120**. – С. 242–245. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4521. Гошуляк І. Л.** Боротьба за реалізацію ідеалу соборної України в добу Директорії / І. Л. Гошуляк // Тернистий шлях до соборності (від ідеї до Акту Злуки) / І. Гошуляк ; НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2009. – **Розд. 4**. – С. 355–461.
- 4522. Гошуляк І. Л.** Перше посольство України до Сполучених Штатів Америки [січень – червень 1919 р.] / І. Гошуляк // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2004. – **Вип. 4**. – С. 565–571. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4523. Гошуляк І. Л.** Радянсько-польська війна 1920 року та остаточний крах УНР / І. Гошуляк // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2005. – **Вип. 28**. – С. 154–167. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4524. Гошуляк І. Л.** Трудовий конгрес і проблема соборності України / І. Гошуляк // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2008. – **Вип. 39**. – С. 160–172. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4525. Григоренко О. П.** Народний рух України і перше публічне відзначення Акту Злуки УНР та ЗУНР у радянській Україні / О. П. Григоренко // Хмельницькі краєзнавчі студії : наук.-краєзнав. зб. / НАН України, Ін-т історії України, Центр дослідж. історії Поділля. – Хмельницький, 2018. – **Вип. 13**. – С. 50–65. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4526. Гриневич Л. В.** "Провести найширше в свідомість мас, що здійснені злочини не залишаться без кари": про створення і діяльність Особливої слідчої комісії для розслідування протиеврейських погромних дій при Раді народних міністрів УНР / Л. В. Гриневич // Сторінки історії : зб. наук. пр. / Нац. техн. ун-т України "Київ. політехн. ін-т ім. Ігоря Сікорського" [та ін.]. – Київ, 2018. – **Вип. 46**. – С. 54–73. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4527. Гринчишин Н.** Тема національного відродження у матеріалах львівського часопису "Визволення" 1921 р. / Н. Гринчишин // Вісник Львівського університету. Серія: Книгознавство, бібліотекознавство та інформаційні технології. – Львів, 2017. – **Вип. 11/12**. – С. 212–219. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4528. Гриценко А. П.** Політика Директорії і розмежування сил в українському національному русі на початку 1919 року / А. П. Гриценко // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2007. – **Вип. 2**. – С. 203–216. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4529. Гриценко А. П.** Прем'єр-міністри України часів Директорії (кінець 1918–1920 рр.) [В. М. Чехівський, С. С. Остапенко, Б. М. Мартос, І. П. Мазепа, В. К. Прокопович та А. М. Ливицький] / А. Гриценко // Київська старовина. – 2001. – **№ 4**. – С. 141–150 ; **№ 5**. – С. 96–109 ; **№ 6**. – С. 154–162. – Бібліогр. в кінці статей.
- 4530. Грицюк М. І.** Керівники Міністерства народного здоров'я і опікування УНР: штрихи до портретів (кінець 1918 – кінець 1920 рр.) / М. І. Грицюк // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка : зб. за підсумками звіт. наук. конф. викладачів, докторантів і аспірантів. – Кам'янець-Подільський, 2010. – **Вип. 9, т. 1**. – С. 22–23. – Бібліогр. в кінці ст.

4531. Грицюк М. І. Преса як джерело культурно-мистецького життя Кам'янця-Подільського у 1919 р. / М. І. Грицюк // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2006. – Т. 8. – С. 16–22.

4532. Грицюк М. І. Формування та діяльність медичних закладів на території Подільської губернії в добу Директорії УНР / М. І. Грицюк // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка : зб. за підсумками звіт. наук. конф. викладачів, докторантів і аспірантів. – Кам'янець-Подільський, 2011. – Вип. 10, т. 1. – С. 27–28. – Бібліогр. в кінці ст.

4533. Губський С. І. Українознавство в навчально-виховному процесі збройних сил України: традиції і сучасність : [з досвіду армійського виховання в добу Директорії] / С. І. Губський // Збірник наукових праць Науково-дослідного інституту українознавства. – Київ, 2004. – Т. 2. – С. 437–446.

4534. Губський С. І. Українознавча складова військової освіти в армії УНР періоду Директорії (1918–1921 рр.): досвід та уроки для сьогодення / С. І. Губський // Збірник наукових праць Національного науково-дослідного інституту українознавства та всесвітньої історії. – Київ, 2011. – Т. 28. – С. 50–56. – Бібліогр. в підрядк. приміт.

4535. Гудима В. В. Діяльність Міністерства внутрішніх справ Директорії УНР із нормативно-правового забезпечення організації та функціонування місцевих органів влади в 1918–1920 рр. / В. В. Гудима // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка : зб. за підсумками звіт. наук. конф. викладачів, докторантів і аспірантів. – Кам'янець-Подільський, 2011. – Вип. 10, т. 1. – С. 28–30. – Бібліогр. в кінці ст.

4536. Гудима В. В. Інформаційно-агітаційна діяльність місцевих органів влади в Подільській губернії доби Директорії Української Народної Республіки (1919 р.) / В. В. Гудима // Матеріали XIII Подільської історико-краєзнавчої конференції (18–19 листоп. 2010 р.) / НАН України, Ін-т історії України [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2010. – С. 420–426. – Бібліогр. в кінці ст.

4537. Гудима В. В. Культурно-просвітницька діяльність Подільської губернської народної управи в добу Директорії УНР (листопад 1918 – листопад 1920 рр.) / В. В. Гудима // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2009. – Т. 14. – С. 104–113.

4538. Гудима В. В. Курси з підготовки волосних інструкторів-інформаторів при Кам'янець-Подільському університеті (1919 р.) / В. В. Гудима // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2009. – Т. 13. – С. 56–61.

4539. Гудима В. В. Організація інституту волосних комісарів у добу Директорії Української Народної Республіки / В. В. Гудима // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2010. – Т. 20. – С. 251–258. – Бібліогр. в кінці ст.

4540. Гудима В. В. Організація сільських органів влади в добу Директорії Української Народної Республіки / В. В. Гудима // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2012. – Вип. 59. – С. 58–65. – Бібліогр. в кінці ст.

- 4541. Гудима В. В.** Організація цивільної влади у повітах Української Народної Республіки доби Директорії (листопад 1918 – жовтень 1919 р.) / В. В. Гудима // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2010. – **Вип. 3.** – С. 251–258. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4542. Гудима В. В.** Освітньо-професійна підготовка співробітників місцевих органів влади Поділля в добу Директорії УНР / В. В. Гудима // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2011. – **Т. 17.** – С. 329–339.
- 4543. Гудима В. В.** Освітня діяльність органів самоврядування Поділля в добу Директорії УНР (листопад 1918 – листопад 1920 рр.) / В. В. Гудима // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2008. – **Т. 12.** – С. 176–183.
- 4544. Гудима В. В.** Протиріччя між військовою та цивільною місцевою владою в добу Директорії УНР / В. В. Гудима // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка : зб. за підсумками звіт. наук. конф. викладачів, докторантів і аспірантів. – Кам'янець-Подільський, 2010. – **Вип. 9, т. 1.** – С. 23–25. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4545. Гудима В. В.** Становлення місцевих органів влади на Поділлі в добу Директорії Української Народної Республіки / В. Гудима // Історія України: маловідомі імена, події, факти : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2010. – **Вип. 36.** – С. 140–150. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4546. Гудима В. В.** Фонди Державного архіву Хмельницької області як джерело до вивчення проблеми формування та діяльності місцевих самоврядувань на Поділлі в добу Директорії УНР / В. В. Гудима // Літопис Хмельниччини – 2015 : краєзнав. зб. – Хмельницький, 2015. – С. 200–203. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4547. Гудима В. В.** Формування вищих регіональних адміністративних органів влади на Поділлі в добу Директорії Української Народної Республіки / В. В. Гудима // Краєзнавець Хмельниччини : наук.-краєзнав. зб. / Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2014. – **Вип. 6.** – С. 46–51. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4548. Гудима В. В.** Формування та діяльність інституту "волосних зборщик" податків Поділля в добу Директорії Української Народної Республіки / В. В. Гудима // Хмельницькі краєзнавчі студії : наук.-краєзнав. зб. / НАН України, Ін-т історії України, Центр дослідж. історії Поділля. – Хмельницький, 2017. – **Вип. 10.** – С. 118–125. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4549. Гудима В. В.** Часопис "Україна" як джерело до вивчення проблеми формування та діяльності місцевих органів влади в добу Директорії УНР / В. В. Гудима // Збірник наукових праць молодих вчених Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2009. – **Вип. 1.** – С. 21–22.
- 4550. Гуцалюк І. О.** Військово-політичне становище Західної Волині за Директорії УНР / І. О. Гуцалюк // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2012. – **Вип. 63.** – С. 5–13. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4551. Гуцалюк І. О.** Особливості становлення народної міліції у Західній Волині періоду Директорії (грудень 1918 р. – травень 1919 р.) / І. О. Гуцалюк // Каразінські читання : тези 63-ї Міжнар. конф. молодих вчених (Харків, 23 квіт. 2010 р.). Серія: Історичні науки / Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – Харків, 2010. – С. 84–86.

- 4552. Гуцалюк І. О.** Проекти законодавчих змін уряду УНР у сфері державного управління в ході підготовки та проведення повстанської операції на Волині (1920–1921 рр.) / І. Гуцалюк // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки. Серія: Історичні науки. – Луцьк, 2015. – **Вип. 5.** – С. 38–43. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4553. Гуцалюк І. О.** Суд та судочинство в Західній Волині за "Другої" Української Народної Республіки / І. О. Гуцалюк // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2012. – **Вип. 60.** – С. 69–76. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4554. Давидюк Р. П.** Діяльність контрольно-розвідувальних пунктів військової спецслужби УНР / Р. П. Давидюк // Українська політична еміграція в Польщі: склад, структура, громадсько-політичні практики на території Волинського воєводства : монографія / Р. П. Давидюк ; НАН України, Ін-т українознавства ім. Івана Крип'якевича [та ін.]. – Львів ; Рівне, 2016. – С. 265–287.
- 4555. Даниленко В. М.** Кам'янець-Подільський державний український університет у добу Директорії УНР (1918–1920 рр.): з хроніки подій / В. М. Даниленко // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2004. – **Т. 4.** – С. 3–21.
- 4556. Даниленко В. М.** Щоденник посла УНР у Греції Ф. Матушевського / В. Даниленко // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2005. – **Вип. 5.** – С. 179–216. – Передрук із зб.: З минулого / Укр. наук. ін-т у Варшаві. – Варшава, 1938. – **Т. 1.** – С. 138–157.
- 4557. Даценко О. М.** До питання про військові відзнаки Української Народної Республіки / О. М. Даценко // Воєнна історія. – 2002. – **№ 1.** – С. 140–145. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4558. Дацків І. Б.** Варшавська угода 1920 р. / І. Б. Дацків // Наукові зошити історичного факультету Львівського університету ім. Івана Франка : зб. наук. пр. – Львів, 2009. – **Вип. 10.** – С. 65–72.
- 4559. Дацків І. Б.** Варшавський договір 1920 року в історії української дипломатії / І. Дацків // Україна – Європа – Світ. Серія: Історія, міжнародні відносини : міжнар. зб. наук. пр. / Тернопіл. нац. пед. ун-т ім. Володимира Гнатюка. – Тернопіль, 2015. – **Вип. 16, ч. 2.** – С. 125–132. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4560. Дацків І. Б.** Дипломатична діяльність Української Народної Республіки у захисті державності в добу Директорії / І. Б. Дацків // Питання історії України : зб. наук. пр. / Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці, 2011. – **Т. 14.** – С. 72–77. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4561. Дацків І. Б.** Дипломатичні взаємини Директорії УНР з Антантою та українсько-французькі переговори / І. Б. Дацків // Питання історії України : зб. наук. пр. / Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці, 2008. – **Т. 11.** – С. 28–38. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4562. Дацків І. Б.** Дипломатичні стосунки Директорії УНР із радянськими урядами Росії та України / І. Б. Дацків // Український історичний журнал. – 2009. – **№ 3.** – С. 108–122. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4563. Дацків І. Б.** Дипломатія Української Народної Республіки в обороні державності у період Директорії / І. Б. Дацків // Збірник наукових праць Науково-дослідного інституту

українознавства. – Київ, 2008. – Т. 20. – С. 346–355. – Бібліогр. в підрядк. прим.

4564. Дацків І. Б. Концептуально-теоретичні засади з дослідження взаємовідносин УНР і ЗУНР та джерела їх вивчення / І. Дацків // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – Тернопіль, 2013. – № 2, ч. 1. – С. 226–231. – Бібліогр. в кінці ст.

4565. Дацків І. Б. Особливості дипломатичного співробітництва між ЗУНР і УНР / І. Дацків // Науковий вісник Волинського національного університету ім. Лесі Українки. Серія: Історичні науки. – Луцьк, 2011. – № 10. – С. 41–47. – Бібліогр. в кінці ст.

4566. Дацків І. Б. Становлення українсько-французьких дипломатичних відносин у добу Директорії УНР / І. Б. Дацків // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2010. – Вип. 34. – С. 46–57.

4567. Дацків І. Б. Структура і діяльність зовнішньополітичного відомства Директорії УНР / І. Б. Дацків // Збірник наукових праць Науково-дослідного інституту українознавства. – Київ, 2008. – Т. 22. – С. 337–354. – Бібліогр. в підрядк. прим.

4568. Дацків І. Б. Українська дипломатія доби Директорії УНР: персоналії, статус, функції / І. Дацків // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – Тернопіль, 2014. – Вип. 2, ч. 3. – С. 125–135. – Бібліогр. в кінці ст.

4569. Дацків І. Б. Українське питання на Паризькій мирній конференції: історіографічний аспект / І. Дацків // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – Тернопіль, 2014. – Вип. 1, ч. 2. – С. 184–191. – Бібліогр. в кінці ст.

4570. Дацків І. Б. Українсько-польський союз 1920 р. у контексті дипломатичних стосунків РСФРР і Речі Посполитої / І. Б. Дацків // Історія України: маловідомі імена, події, факти : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2011. – Вип. 37. – С. 56–81. – Бібліогр. в кінці ст.

4571. Дацків І. Б. Українсько-польські взаємини 1919–1920 рр.: роль дипломатії УНР / І. Б. Дацків // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2011. – Вип. 12. – С. 795–816. – Бібліогр. в кінці ст.

4572. Дацків І. Б. Українсько-французькі відносини в період Директорії УНР / І. Б. Дацків // Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки : міжвідом. зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2010. – Вип. 19. – С. 213–228. – Бібліогр. в кінці ст.

4573. Демартино А. П. Військово-політична ситуація на Київщині у першій половині 1919 р. / А. П. Демартино // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2010. – Вип. 34. – С. 58–64. – Бібліогр. в кінці ст.

4574. Демченко О. П. Діяльність військових спеціалістів Великобританії в Одесі в січні – квітні 1919 р. / О. П. Демченко // Південь України у вітчизняній історії : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Одеса, 22–23 листоп. 2012 р.) / Одес. держ. акад. буд-ва та архітектури. – Одеса, 2012. – С. 125–129. – Бібліогр. в кінці ст.

4575. Демченко Т. П. "Російський Сфінкс" як метафора й реальність у публіцистиці Сергія Єфремова на шпальтах "Книгаря" (1919–1920 роки) / Т. Демченко, С. Іваницька // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН

України, Ін-т історії України. – Київ, 2015. – **Вип. 11.** – С. 227–262. – Бібліогр. в підрядк. прим.

4576. Демчучен О. М. Армія Української Народної Республіки доби Директорії УНР у працях українських дослідників діаспори / О. Демчучен // Питання історії України : зб. наук. пр. / Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. – Чернівці, 2014. – **Т. 17.** – С. 88–92. – Бібліогр. в кінці ст.

4577. Демчучен О. М. Військове будівництво доби Директорії у працях сучасних українських істориків / О. Демчучен // Воєнна історія. – 2006. – **№ 1/3.** – С. 55–61. – Бібліогр. в кінці ст.

4578. Демчучен О. М. До питання про всебічне забезпечення Армії Української Народної Республіки в період Директорії (1918–1920 рр.) / О. Демчучен // Питання історії України : зб. наук. пр. / Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. – Чернівці, 2013. – **Т. 16.** – С. 67–70. – Бібліогр. в кінці ст.

4579. Демчучен О. М. Командування та органи управління Української армії доби Директорії УНР / О. Демчучен // Воєнна історія. – 2009. – **№ 1.** – С. 23–34.

4580. Демчучен О. М. Особливості комплектування військ Директорії Української Народної Республіки під час повстання проти гетьмана П. Скоропадського / О. М. Демчучен // Питання історії України : зб. наук. пр. / Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. – Чернівці, 2010. – **Т. 13.** – С. 34–37. – Бібліогр. в кінці ст.

4581. Демчучен О. М. Підготовка військових кадрів Армії Української Народної Республіки в добу Директорії УНР / О. Демчучен // Науковий вісник Чернівецького університету. Серія: Історія. Політичні науки. Міжнародні відносини / Чернівець. нац. ун-т. – Чернівці, 2012. – **Вип. 607/609.** – С. 77–81. – Бібліогр. в кінці ст.

4582. Демчучен О. М. Формування збройних сил Української Народної Республіки доби Директорії : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 20.02.22 / О. М. Демчучен ; Нац. акад. оборони України. – Київ, 2009. – 20 с.

4583. Дем'яненко С. М. Заходи Директорії щодо розв'язання "селянської проблеми" / С. М. Дем'яненко // Історичні записки : зб. наук. пр. / Східноукр. нац. ун-т ім. Володимира Даля. – Луганськ, 2006. – **Вип. 9.** – С. 63–70.

4584. Дем'янюк О. Й. Боротьба проти більшовицької агресії на півночі Волинської губернії наприкінці 1918 – на початку 1919 рр. / О. Й. Дем'янюк // Військово-науковий вісник / Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – Львів, 2011. – **Вип. 16.** – С. 132–142. – Бібліогр. в кінці ст.

4585. Дем'янюк О. Й. Військово-політична ситуація на Західній Волині під час україно-польських переговорів 1919–1920 рр. / О. Й. Дем'янюк // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2006. – **№ 555.** – С. 71–78. – Бібліогр. в кінці ст.

4586. Дем'янюк О. Й. Військово-політичні аспекти розвитку Волинської губернії у 1914–1921 роках : монографія / О. Дем'янюк ; наук. ред. Л. Є. Дещинський ; Луцький ін-т розвитку людини ун-ту "Україна". – Луцьк : Твердиня, 2011. – 318 с. – Бібліогр.: с. 287–307. – Імен. покажч.: с. 315–318.

Зі змісту: Розд. 7. Участь волинян у боротьбі проти інтервенції в період

Директорії. – С. 219–266 ; **Розд. 8.** Волинь на завершальному етапі Української революції. – С. 266–281.

Рецензії: Гаврилюк С. В. Особливості розвитку Волині у добу військово-політичного протистояння 1914–1921 рр. // Вісник національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2012. – № 724. – С. 260–261.

4587. Дем'янюк О. Й. Волинська губернія в період правління Директорії УНР (листопад 1918 – травень 1919 р.) / О. Й. Дем'янюк // Науковий вісник Волинського національного університету ім. Лесі Українки. Серія: Історичні науки. – Луцьк, 2008. – № 11. – С. 53–58.

4588. Дем'янюк О. Й. Волинська губернія як плацдарм для продовження збройної боротьби за українську державність у 1921 р. / О. Й. Дем'янюк // Військово-науковий вісник / Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – Львів, 2012. – **Вип. 17.** – С. 39–51. – Бібліогр. в кінці ст.

4589. Дем'янюк О. Й. "Волинський" період у діяльності державних інституцій Української Народної Республіки / О. Й. Дем'янюк // Історичні студії Волинського національного університету ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2009. – № 1. – С. 62–67.

4590. Дем'янюк О. Й. Волинь в умовах більшовицької агресії (осінь 1918 – весна 1919 рр.) / О. Й. Дем'янюк // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2013. – № 752. – С. 82–86. – Бібліогр. в кінці ст.

4591. Дем'янюк О. Й. Волинь та Галичина в українсько-польських стосунках у 1919 р. / О. Й. Дем'янюк // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2007. – № 584. – С. 113–120. – Бібліогр. в кінці ст.

4592. Дем'янюк О. Й. Діяльність осередків "Просвіти" в добу Директорії УНР (1918–1921 рр.) / О. Дем'янюк // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки. Серія: Історичні науки. – Луцьк, 2016. – № 3. – С. 22–27.

4593. Дем'янюк О. Й. Перебіг військово-політичних подій на території Волині восени 1919 р. / О. Дем'янюк // Воєнна історія. – 2012. – № 1. – С. 5–12. – Бібліогр. в кінці ст.

4594. Дем'янюк О. Й. Повстання отамана Оскілка у квітні 1919 р. / О. Дем'янюк // Спецпроект : аналіз наукових досліджень : зб. наук. пр. IV Міжнар. наук.-практ. конф. – Дніпропетровськ, 2008. – Т. 1. – С. 11–13.

4595. Денисюк Ж. Бойовий прапор 3-ї Залізної стрілецької дивізії Армії УНР / Ж. Денисюк // Військова символіка держави: основні проблеми розвитку на сучасному етапі : наук.-практ. конф., 27 трав. 2009 р., м. Київ / Центр. музей збройних сил України [та ін.]. – Київ, 2009. – С. 56–60. – Бібліогр. в кінці ст.

4596. Дерев'янюк І. П. До питання польсько-українського союзу 1920 р. / І. П. Дерев'янюк // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2002. – **Вип. 63/64.** – С. 70–72.

4597. Дерев'янюк І. П. Польща та українське питання в контексті ризьких мирних переговорів 1920 року / І. П. Дерев'янюк // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2001. – **Вип. 58.** – С. 62–65.

4598. Дерев'янюк І. П. Українсько-польський діалог восени 1919 р. / І. П. Дерев'янюк // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. –

4599. Дерев'янка І. П. Українсько-польські відносини в 1919–1921 рр. / І. П. Дерев'янка // Україна і Польща в ХХ столітті: проблеми і перспективи взаємовідносин : зб. наук. пр. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Краківська пед. акад. ім. Комісії едукації народової. – Київ ; Краків, 2002. – С. 63–66. – Бібліогр. в кінці ст.

4600. Дзейко Ж. О. Становлення законодавчої техніки у нормотворчості Української Народної Республіки періоду Директорії / Ж. О. Дзейко // Бюлетень Міністерства юстиції України. – Київ, 2005. – № 10. – С. 24–34.

4601. Дипломатична та консульська служба у вимірі особистості / Дипломат. акад. України при М-ві закордон. справ України ; редкол.: С. Віднянський, Ю. Бошицький [та ін.]. – Київ : Вид. Генерал. дирекції з обслуговування інозем. представництв, 2016. – 428 с. : фот. – (Бібліотека наукового щорічника "Україна дипломатична" ; вип. 13). – Текст парал. англ. – Бібліогр. в кінці ст.

Зі змісту: Микола Порш – державний і громадсько-політичний діяч, посол Української Народної Республіки в Німеччині / П. П. Гай-Нижник. – С. 125–146 ; Львівський правник – народний міністр закордонних справ УНР [В. М. Темницький] / В. І. Головченко. – С. 147–152 ; На завершальному етапі національно-визвольних змагань, 1917–1921 рр.: народний міністр закордонних справ УНР Андрій Ніковський / В. М. Матвієнко. – С. 153–157 ; Польський граф – український дипломат і патріот [М. С. Тишкевич.] / В. І. Головченко. – С. 162–166 ; Дипломатична місія Олександра Лотоцького в Константинополі (1919–1920 рр.) / В. П. Шведкий. – С. 209–225 ; Дипломатична служба генерала Володимира Сікевича / І. Матяш. – С. 226–242 ; Федір Матушевський – перший український дипломат в Греції / Л. Білоусова. – С. 243–259.

4602. Директорія, Рада Народних Міністрів Української Народної Республіки. 1918–1920 : док. і матеріали : у 2 т. / НАН України, Ін-т історії України [та ін.] ; редкол.: В. Верстюк (відп. ред.) [та ін.] ; упоряд.: В. Верстюк, Г. Басара-Тилішак [та ін.]. – Київ : Вид-во ім. О. Теліги, 2006. – (Джерела до вивчення історії Української революції).

Т. 1. – 688 с.

Зміст: Передмова. – С. 5–32 ; **Ч. 1.** Директорія, Рада Народних Міністрів УНР : Журнали засідань 1919 р. – С. 33–578 ; **Додаток:** Повідомлення газети "Україна" про діяльність Директорії УНР. – С. 579–608 ; **Примітки.** – С. 609–656 ; **Іменний покажчик.** – С. 657–669 ; **Географічний покажчик.** – С. 670–674 ; **Перелік документів.** – С. 675–683 ; Список скорочень. – С. 684–685 ; Summary. – С. 686.

4603. Директорія, Рада Народних Міністрів Української Народної Республіки, 1918–1920 : док. і матеріали : у 2 т. / НАН України, Ін-т історії України [та ін.] ; редкол.: В. Верстюк (відп. ред.) [та ін.] ; упоряд.: В. Верстюк, Г. Басара-Тилішак [та ін.]. – Київ : Вид-во ім. О. Теліги, 2006. – (Джерела до вивчення історії Української революції).

Т. 2. – 744 с.

Зміст: **Ч. 2.** Директорія, Рада Народних Міністрів УНР: Журнали засідань 1920 р. – С. 5–372 ; **Ч. 3.** Закони, постанови, відозви, декларації, 1918–1920 рр. – С. 373–684 ; **Примітки.** – С. 685–704 ; **Іменний покажчик.** – С. 705–711 ; **Географічний покажчик.** – С. 712–716 ; **Перелік документів.** – С. 717–739 ; Список скорочень. – С. 740–741 ; Summary. – С. 742.

4604. Дислокаційна відомість і бойовий розпис Дієвої армії військ УНР станом на 16 серпня 1919 р. / вступ. слово, публ. док. М. А. Ковальчука // Військово-історичний альманах / Центр. музей Збройн. Сил України. – 2010. – **Число 2.** – С. 125–142. ; Пам'ятки:

археогр. щорічник / Укр. НДІ арх. справи та документознавства. – Київ, 2010. – Т. 11. – С. 102–133. – Бібліогр. в кінці ст.

4605. Дмитрієва Я. А. Проблема інтернованих вояків УНР: стан наукової розробки теми в сучасній українській історіографії / Я. А. Дмитрієва // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2015. – Вип. 44, т. 2. – С. 200–203. – Бібліогр. в кінці ст.

4606. Дмитрушко В. М. Доба Директорії: спроба переосмислення досвіду парламентаризму періоду Центральної Ради / В. М. Дмитрушко, А. П. Коцур // Парламентаризм в Україні другої половини ХІХ ст. – 1920 р.: історіографія : монографія / В. М. Дмитрушко, А. П. Коцур ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ ; Чернівці : Книги-ХХІ, 2009. – Розд. 4, § 3. – С. 158–172.

4607. Добржанський О. В. Дипломат за покликанням [М. М. Василько] / О. Добржанський // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2011. – Вип. 12. – С. 856–867. – Бібліогр. в кінці ст.

4608. Довган Ю. Л. Взаємини представників УНР і ЗУНР з державами-переможницями на останньому етапі національно-визвольних змагань у вітчизняній історіографії / Ю. Довган // Галичина : наук. і культ.-просвіт. краєзнав. часопис / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2014. – Ч. 25/26. – С. 335–344. – Бібліогр. в кінці ст.

Зокрема про перемовини уряду УНР з Польщею та про угоду УГА з Денікіним (7 листопада 1919 р.).

4609. Довган Ю. Л. Дипломатичні зв'язки представників УНР та ЗУНР з державами-переможницями на останньому етапі національно-визвольних змагань (серпень 1919 р. – листопад 1920 р.) : історіографія проблеми / Ю. Л. Довган // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2014. – Вип. 90. – С. 122–127. – Бібліогр. в кінці ст.

4610. Довган Ю. Л. Дослідження українського питання на Паризькій мирній конференції в українській історіографії / Ю. Л. Довган // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – 2014. – Вип. 82. – С. 119–125. – Бібліогр. в кінці ст.

4611. Довгань Г. В. Законотворча діяльність Директорії у сфері винахідництва / Г. В. Довгань // Підприємництво, господарство і право. – 2008. – № 2. – С. 111–114. – Бібліогр. в кінці ст.

4612. Донченко С. П. Ліберали та Директорія / С. П. Донченко // Ліберальні партії України (1900–1919 рр.) / С. П. Донченко ; Дніпродзерж. держ. техн. ун-т. – Дніпродзержинськ, 2004. – Розд. 5, § 3. – С. 316–333.

4613. Донченко С. П. Українські ліберали і Директорія / С. П. Донченко // Грані. – 2001. – № 4. – С. 59–63. – Бібліогр. в кінці ст.

4614. Дорошенко Д. І. Доба Директорії (1918–1920 рр.) / Д. І. Дорошенко // Мої спомини про недавнє минуле (1914–1920 роки) / Д. І. Дорошенко. – Київ, 2007. – С. 403–519.

4615. Дорошко М. С. Відносини Директорії УНР з урядом радянської Росії в кінці 1918–1919 рр.: незасвоєні уроки історії / М. С. Дорошко // Актуальні проблеми міжнародних

відносин : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т міжнар. відносин. – Київ, 2013. – **Вип. 117, ч. 2.** – С. 3–7. – Бібліогр. в кінці ст.

4616. Доценко О. С. Зимовий похід (6.XII.1919 – 6.V.1920) / О. С. Доценко ; відредаговано Р. Смаль-Стоцьким ; Фундація ім. С. Петлюри в Канаді. – Перевид.: Варшава, 1932 р. – Київ : Вид-во ім. О. Теліги, 2001. – 376 с. : іл.

Зміст: Переднє слово / Р. С. Смаль-Стоцький. – С. 5 ; **Передмова.** – С. 6–8 ; **Розд. 1.** Листопадова катастрофа. Наради 6.XII в Чорторії [Нова Чорторія] і 5.XII в Мирополі. Призначення політичних референтів та їхні завдання. Підготовчі заходи. Стан ворожих фронтів. – С. 9–16 ; **Розд. 2.** Склад та чисельний стан армії, що вирушила в Зимовий похід. Директива 6.XII. Маршрут армії від 6.XII до 31.XII та його результати. Обставини захоплення м. Липовця, розбиття ворогом 3-ї дивізії, бій у Жашкові та захоплення м. Ставищ. – С. 17–28 ; **Розд. 3.** Настрої населення і частин Добровольчої армії під час операції нашої армії. Акція прем'єра І. Мазепи. Обставини підписання умови з Н.К.У.Г.А. 24.XII.1919. Утворення есерами й галицьким радикалом Макухом "Ради Республіки" у Хмільнику та нарада у Літині 25.XII. – С. 29–33 ; **Розд. 4.** Обставини захоплення Умані і праця на Уманщині. Відпочинок Армії У.Н.Р. та її реорганізація. Волох, Ревком Правобережжя та їх акція. Українські боротьбисти та кінець волохівщини. – С. 34–44 ; **Розд. 5.** Перша зустріч з більшовиками і питання про ставлення до них. Маршрут армії між 13.I. – 21. I.1920 р. і поділ її на дві групи. Рух і праця Північної групи та прибуття до неї денікинської делегації. Операції кінного полку Чорних Запоріжців. Рух Південної групи. З'єднання частин армії. Діяльність Уряду. – С. 45–71 ; **Розд. 6.** Армія У.Н.Р. на Лівобережжі та наслідки її перебування там. Обставини повороту Армії У.Н.Р. на Правобережну Україну, відпочинок та праця серед населення. Марш армії від Дніпра до Синюхи та Бугу. Спіткання частин Армії У.Н.Р. з Галичанами, переговори з ними та їх результати. Нарада 12.III в с. Улянівка та її висліди. – С. 72–89 ; **Розд. 7.** Обставини захоплення Умані, Гайсина, Ольвіополя та Христинівського вузла. Бій частин Запорізької дивізії в с. Ємилівці. Перехід через залізничну лінію Знаменка – Помішна. Захоплення Бобринця і Вознесенська. Захоплення повстанцями та Чорноморським полком Ананієва, Київською дивізією м. Балти. На південь чи на північ? Захоплення Тульчина, Вапнярки і ст. Крижопіль. З'єднання з військами Головного Отамана та Польською армією. – С. 90–119 ; **Розд. 8.** Заходи Головної Команди щодо організації повстанчих центрів. Значення повстань. Большевицька "сводка" повстанчих груп. Спроба переліку усіх повстанчих організацій і груп в Україні. Повстання на Херсонщині та Катеринославщині. Спроби добровольців порозумітися з повстанцями. Большевицька політична тактика в Україні під час Зимового походу. Причини "радянських" настроїв серед повстанців та заходи більшовиків по ліквідації повстанчих організацій. Повстання на Тарашанщині. Заходи Команди Армії У.Н.Р. в повстанчій акції. – С. 120–144 ; **Документи.** – С. 145–344 ; **Додатки** : Показчик імен. – С. 346–351 ; Показчик назв військових частин. – С. 352–354 ; Показчик географічних назв. – С. 355–368 ; Схеми. – С. 369–372.

4617. Дробот І. І. Українські соціал-демократи і проблема державності (початок 1920-х рр.) / І. І. Дробот // Україна ХХ століття: культура, ідеологія, політика : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2002. – **Вип. 6.** – С. 179–191. – Бібліогр. в кінці ст.

4618. Другий Зимовий похід, або Листопадовий рейд / ред. і упоряд. О. Веремійчик ; вступ. слово В. Вериги. – Київ : Вид-во ім. О. Теліги, 2006. – 246 с. : іл. – Бібліогр.: с. 138–140. – Імен. показч.: с. 141–145. – Показч. місцевостей: с. 146–150.

Про бойові дії трьох армійських груп на чолі з генералом Ю. Тютюнником – Басарабської, Подільської та Волинської. Видання укладено за матеріалами таких книг – за основу взято "Листопадовий рейд" В. Вериги ; про події Другого Базару і вірш "До "359" Б. Лепкого – з кн. "Другий Зимовий похід", упоряд. Б. Тимошенком. До другого розділу входять статті Олега Штуля і Олега Лашенка, передруковані з

газети "Літаври" (1941 р.). Третій розділ – документи з кн. "Рейд у вічність" під заг. ред. Р. Коваля.

4619. Дудник О. В. Єврейські погроми на Уманщині (1919 р.) / О. В. Дудник // Вчені записки Таврійського університету ім. В. І. Вернадського. Серія: Історичні науки. – Київ, 2018. – Т. 29, № 3. – С. 13–17. – Бібліогр. в кінці ст.

4620. Дурнов Є. С. Використання міжнародного досвіду при підготовці проекту статуту корпусу державної поліції УНР за часів Директорії та його основні положення / Є. С. Дурнов // Правове забезпечення діяльності міліції/поліції: історія, сучасні проблеми, міжнародний досвід : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т внутр. справ. – Київ, 2006. – С. 126–129. – Бібліогр. в кінці ст.

4621. Дутчак В. В. Українська революція на Катеринославщині та Херсонщині (огляд подій 1919 року) / В. В. Дутчак // Грані. – 2008. – № 1. – С. 36–40.

4622. Дутчак Г. О. Військове питання України на Паризькій світовій конференції 1919 р. / Г. О. Дутчак // Актуальні проблеми державного управління : зб. наук. пр. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Одес. регіон. ін-т держ. упр. – Одеса, 2013. – Вип. 4. – С. 6–9. – Бібліогр. в кінці ст.

4623. Дутчак Г. О. Питання державотворення України на Паризькій мировій конференції 1919 р. / Г. О. Дутчак // Ефективність державного управління : зб. наук. пр. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Львів. регіон. ін-т держ. упр. – Львів, 2013. – Вип. 35. – С. 20–28. – Бібліогр. в кінці ст.

4624. Дяков І. Формування концепції позашкільного виховання особистості в умовах діяльності Софії Русової в Міністерстві освіти періоду Директорії / І. Дяков // Педагогічний дискурс : зб. наук. пр. / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки, Хмельниц. гуманіт.-пед. акад. – Хмельницький, 2016. – Вип. 20. – С. 62–67. – Бібліогр. в кінці ст.

4625. Євсєєва Т. М. Боротьба Директорії УНР за церковну самостійність: український та всехристиянський контексти / Т. М. Євсєєва // Труды Київської духовної академії : богослов.-іст. зб. / Київ. православ. богослов. акад. Укр. Православ. Церкви Київ. Патріархату. – Київ, 2014. – [Т. 13]. – С. 29–47. – Бібліогр. в кінці ст.

4626. Євсєєва Т. М. Боротьба Міністерства ісповідань уряду УНР Директорії за визнання Української церкви у всеправославному та всехристиянському контексті / Т. М. Євсєєва // Проблеми історії України: факти, судження, пошуки : міжвідом. зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2002. – Вип. 6. – С. 393–405.

4627. Євсєєва Т. М. Російська православна церква в Україні, 1917–1921 рр.: конфлікт національних ідентичностей у православному полі / Т. М. Євсєєва ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2005. – 362 с.

Зі змісту: Розд. 3, § 3. Організація Вищого церковного управління українських епархій у 1918 – першій половині 1920 рр. – С. 213–225 ; Розд. 3, § 4. Автокефальний рух українських церковно-демократичних сил у 1920–1921 рр.: суперечності і перспективи. – С. 225–251 ; Розд. 4, § 2. Боротьба Міністерства ісповідань уряду Директорії за визнання Української церкви у всеправославному та всехристиянському контексті. – С. 265–294.

4628. Євсєєва Т. М. Традиції екуменізму в політиці міністерства ісповідань уряду

Директорії УНР 1919–1921 рр. / Т. М. Євсєєва // Проблеми історії України: факти, судження, пошуки : міжвідом. зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2001. – **Вип. 5**. – С. 42–58. – Бібліогр. в кінці ст.

4629. Єпик Л. І. Діяльність К. Мацієвича на чолі Дипломатичної місії УНР в Румунії у 1919–1923 рр. / Л. Єпик // Історія України: маловідомі імена, події, факти : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2005. – **Вип. 29**. – С. 238–258.

4630. Єпик Л. І. Листи І. Мазепи до К. Мацієвича (1919–1920 рр.) / Л. І. Єпик // Сумський історико-архівний журнал. – 2012. – **№ 18/19**. – С. 12–17. – Бібліогр.: с. 15.

4631. Єпик Л. І. Українсько-польські відносини за часів Директорії УНР (1919–1920 рр.) / Л. І. Єпик // Історичні студії Волинського національного університету ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2011. – **Вип. 6**. – С. 37–42. – Бібліогр. в кінці ст.

4632. Єсюнін С. М. Проскурів – тимчасова столиця УНР [1919 р.] в роки Української революції 1917–1921 років: до 100-річчя з часу перебування у Проскуріві уряду УНР / С. М. Єсюнін // Календар знаменних і пам'ятних дат Хмельниччини на 2019 рік : рек. бібліогр. покажч. / Хмельниц. обл. універсал. наук. б-ка [та ін.]. – Хмельницький, 2018. – С. 78–80. – Бібліогр. в кінці ст.

4633. Єсюнін С. М. Часопис січових стрільців ["Стрілецька думка", 1919 р.]: Проскурів, Старокостянтинів, Дунаївці ... / С. М. Єсюнін // Хмельницькі краєзнавчі студії : наук.-краєзнав. зб. / НАН України, Ін-т історії України, Центр дослідж. історії Поділля. – Хмельницький, 2017. – **Вип. 12**. – С. 98–102. – Бібліогр. в кінці ст.

4634. Єфремова Н. В. Проект Конституції Української Народної Республіки Отто Ейхельмана (1920 р.) / Н. В. Єфремова // Наукові праці Одеської національної юридичної академії. – Одеса, 2004. – **Т. 3**. – С. 208–219.

4635. Єфремова Н. В. Розвиток конституційно-правової думки на прикладі "Начерка проекту державного законодаду для Української Трудової Республіки" О. Копцюха / Н. В. Єфремова // Правове життя сучасної України : матеріали Міжнар. наук. конф. проф.-виклад. складу (Одеса, 20–21 квіт. 2012 р.) / Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.". – Одеса : Фенікс, 2012. – **Т. 1**. – С. 165–167.

4636. Єфремова Н. В. Суд і судочинство в Українській Народній Республіці доби Директорії / Н. В. Єфремова, Б. Й. Тищик, В. Т. Марчук // Суд і судочинство в Українській Народній Республіці, Українській Державі, Західноукраїнській Народній Республіці (1917–1920 рр.) : монографія / Н. В. Єфремова [та ін.]. – Одеса ; Львів : Фенікс, 2007. – **Розд. 4**. – С. 95–124.

4637. Житков О. А. Радянські історики про аграрну політику Директорії Української Народної Республіки 1918–1920 рр. / О. А. Житков // Історичні і політологічні дослідження. – 2014. – **№ 1/2**. – С. 16–25. – Бібліогр. в кінці ст.

4638. Житков О. А. Рефлексія чи дискурс: аграрні реформи Директорії УНР у світлі української зарубіжної історіографії / О. Житков // Етнічна історія народів Європи : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т. ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2014. – **Вип. 44**. – С. 131–138. – Бібліогр. в кінці ст.

4639. Журавльова С. П. Українська дипломатія на початку 20-х рр. ХХ ст. : [проблеми міжнародного визнання України у 1920–1921 рр.] / С. П. Журавльова // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. / Рівн. держ. гуманітар. ун-т. –

Рівне, 2011. – **Вип. 21.** – С. 71–82. – Бібліогр. в кінці ст.

4640. Забарило Ю. П. Із Залізною Дивізією – за Українську Державу: історія життя полковника Армії УНР Павла Забарила / Ю. П. Забарило. – Львів : Галиц. вид. спілка, 2007. – 32 с. : іл.

4641. Забарило Ю. П. Назустріч долі. Продовження боротьби за незалежність України полковника Армії УНР Павла Забарила / Ю. П. Забарило. – Львів : Галиц. вид. спілка, 2010. – 32 с. : іл.

Подано реєстр ветеранів 3-ої Залізної Дивізії.

4642. Забзалюк Д. Є. Військове духовенство Армії Української Народної Республіки / Д. Є. Забзалюк // Душпастирська служба українських військових формацій першої половини ХХ ст. : монографія / Д. Є. Забзалюк ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. – Львів, 2012. – **Розд. 3, § 4.** – С. 66–82.

4643. Завальнюк К. В. Отаман Семен Заболотний – новітній козак-чорноморець з роду Заболотних : [повстанський ватажок, полковник армії УНР] / К. В. Завальнюк, Т. В. Стецюк // Матеріали ХІІ Подільської історико-краєзнавчої конференції (22–23 листопада 2007 р.) / Кам'янець-Поділ. держ. ун-т [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2007. – **Т. 1.** – С. 417–431. – Бібліогр. в кінці ст.

4644. Завальнюк К. В. Українська амазонка Олександра Соколовська (отаманша "Маруся") : [про антибільшовицьке повстання на Житомирщині] / К. В. Завальнюк, Т. Стецюк. – Вінниця : Данилюк В. Г., 2010. – 87 с., іл., портр. – Бібліогр.: с. 66–69.

4645. Завальнюк О. М. В. Г. Клепатський – професор Кам'янець-Подільського державного українського університету (1919–1921 рр.) / О. М. Завальнюк // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2002. – **Т. 2.** – С. 195–201.

4646. Завальнюк О. М. Громадсько-політичне життя Кам'янець-Подільського державного українського університету (1918–1920 рр.) / О. М. Завальнюк // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2000. – **Т. 4.** – С. 295–305.

4647. Завальнюк О. М. Гуманітарна діяльність Івана Огієнка в Кам'янці-Подільському: основні напрямки, масштаби і результативність (1918–1920 рр.) / О. М. Завальнюк // Іван Огієнко і сучасна наука та освіта. Серія історична та філологічна : наук. зб. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2015. – **Вип. 11.** – С. 54–62. – Бібліогр. в кінці ст.

4648. Завальнюк О. М. Діяльність подільської інтелігенції зі створення української загальноосвітньої школи в добу Директорії УНР (грудень 1918 – листопад 1920 рр.) / О. М. Завальнюк // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – 2014. – **Вип. 7.** – С. 428–444. – Бібліогр. в кінці ст.

4649. Завальнюк О. М. Діяльність української влади із соціального захисту громадян УНР (листопад 1919 – листопад 1920 рр.) / О. М. Завальнюк // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2013. – **Т. 23.** – С. 387–397. – Бібліогр. в кінці ст.

4650. Завальнюк О. М. Журнал "Нова думка" як джерело до вивчення діяльності

Кам'янець-Подільського державного українського університету (1920 р.) / О. М. Завальнюк // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2011. – Т. 18. – С. 525–535.

4651. Завальнюк О. М. Іван Огієнко – організатор і керівник Кам'янець-Подільського державного українського університету (1918 – 1920 рр.) / О. М. Завальнюк // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2012. – Т. 19. – С. 3–31.

4652. Завальнюк О. М. Кам'янець-Подільський державний український університет і церковне відродження Поділля (1919–1920 рр.) / О. М. Завальнюк // Релігійне життя Поділля: минуле і сучасне : зб. матеріалів Всеукр. наук.-теорет. конф. : до 1020-ліття Хрещення Русі та 250-річчя Вінниц. кафедр. Спасо-Преображен. собору. – Вінниця, 2008. – С. 95–100.

4653. Завальнюк О. М. Кам'янець-Подільський державний український університет: основні результати діяльності (1918–1920 рр.) / О. М. Завальнюк // Матеріали XIII Подільської історико-краєзнавчої конференції (18–19 листопада 2010 р.) / НАН України, Ін-т історії України [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2010. – С. 398–409. – Бібліогр. в кінці ст.

4654. Завальнюк О. М. Кам'янець-Подільський державний український університет: проблема виживання трудового колективу і студентів (листопад 1919 – листопад 1920 рр.) / О. М. Завальнюк // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2015. – Т. 22. – С. 103–117. – Бібліогр. в кінці ст.

4655. Завальнюк О. М. М[икола] А[нтонович] Плевако – приват-доцент Кам'янець-Подільського державного українського університету (1919–1921 рр.) / О. М. Завальнюк // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2003. – Т. 11. – С. 180–186.

4656. Завальнюк О. М. М[икола] Т[имофійович] Геращенко – професор Кам'янець-Подільського державного українського університету (1919–1921 рр.) / О. М. Завальнюк // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2004. – Т. 4. – С. 22–30.

4657. Завальнюк О. М. Місто Кам'янець-Подільський у другій половині 1920 року: зміни в політичному образі, втрата статусу державного центру УНР / О. М. Завальнюк // Хмельницькі краєзнавчі студії : наук.-краєзнав. зб. / НАН України, Ін-т історії України, Центр дослідж. історії Поділля. – Хмельницький, 2018. – Вип. 15. – С. 91–105. – Бібліогр. в кінці ст.

4658. Завальнюк О. М. Місто Кам'янець-Подільський як державний і політичний центр УНР у першій половині 1920 року / О. М. Завальнюк // Хмельницькі краєзнавчі студії : наук.-краєзнав. зб. / НАН України, Ін-т історії України, Центр дослідж. історії Поділля. – Хмельницький, 2018. – Вип. 13. – С. 84–97. – Бібліогр. в кінці ст.

4659. Завальнюк О. М. Місто Проскурів – тимчасовий державний і політичний центр УНР (березень 1919 р.) / О. М. Завальнюк // Місто Хмельницький в контексті історії України : матеріали наук. конф., присвяч. встановленню дати "1431" датою найдавнішої згадки про Хмельницький в іст. документах / Хмельниц. обл. краєзнав. музей [та ін.]. – Хмельницький ; Кам'янець-Подільський, 2006. – С. 42–47. – Бібліогр. в кінці ст.

- 4660. Завальнюк О. М.** Наукове товариство Кам'янець-Подільського університету – осередок наукового життя в добу Української революції (1919–1920 рр.) / О. М. Завальнюк // Наддніпрянська Україна: історичні процеси, події, постаті : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2008. – **Вип. 6.** – С. 316–326. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4661. Завальнюк О. М.** П[илип] В[асильович] Клименко – професор Кам'янець-Подільського державного українського університету (1919–1921 рр.) / О. М. Завальнюк // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2003. – **Вип. 5.** – С. 81–85.
- 4662. Завальнюк О. М.** Періодичні видання науковців, студентів і управлінців Кам'янець-Подільського державного університету: задум і реалізація (1918–1920 рр.) / О. М. Завальнюк // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2010. – **Т. 15.** – С. 40–51.
- 4663. Завальнюк О. М.** Підготовка правників у Кам'янець-Подільському державному українському університеті : перший нац. досвід (1919–1920 рр.) / О. М. Завальнюк // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2017. – **Вип. 10.** – С. 324–342. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4664. Завальнюк О. М.** Повсякденне життя кам'янчан у 1919 році: зайнятість, доходи, життєвий рівень, побут, міське середовище, культурне дозвілля / О. М. Завальнюк // Місто Хмельницький в контексті історії України : матеріали I Міжнар. наук. іст.-краєзнав. конф. / Хмельниц. обл. краєзнав. музей [та ін.]. – Хмельницький, 2016. – С. 71–76 : ил. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4665. Завальнюк О. М.** Професорсько-викладацька корпорація і фундаментальна бібліотека Кам'янець-Подільського державного українського університету (1918–1920 рр.) / О. М. Завальнюк // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2007. – **Т. 10.** – С. 289–299.
- 4666. Завальнюк О. М.** Розбудова національної університетської освіти в добу Директорії УНР (1918–1920 рр.) / О. М. Завальнюк // Історія педагогіки у структурі професійної підготовки вчителя. Серія соціально-педагогічна : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. держ. пед. ун-т. – Кам'янець-Подільський, 2002. – **Вип. 3, т. 1.** – С. 109–114.
- 4667. Завальнюк О. М.** С[ергій] В[асильович] Бачинський – декан сільськогосподарського факультету Кам'янець-Подільського державного українського університету (1919–1920 рр.) / О. М. Завальнюк // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2004. – **Т. 12.** – С. 169–180.
- 4668. Завальнюк О. М.** С[тепан] Сірополко – бібліотекар Кам'янець-Подільського державного українського університету / О. Завальнюк // Україна ХХ століття: культура, ідеологія, політика : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2004. – **Вип. 7.** – С. 310–315. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4669. Завальнюк О. М.** Соціальний захист у політиці українських урядів за Директорії УНР (грудень 1918 – листопад 1919 рр.) / О. М. Завальнюк // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2012. – **Т. 22.** – С. 314–327. – Бібліогр. в кінці ст.

4670. Завальнюк О. М. Студенти Кам'янець-Подільського державного українського університету в політичних процесах революційної доби (1918–1920 рр.) / О. М. Завальнюк // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – 2016. – **Вип. 9**. – С. 345–360. – Бібліогр. в кінці ст.

4671. Завальнюк О. М. Студентський контингент українських університетів у 1918–1920 рр. / О. М. Завальнюк // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2010. – **Т. 16**. – С. 154–172.

4672. Завальнюк О. М. Українська Галицька армія на Поділлі (липень 1919 – травень 1920 рр.) : іст. нарис / О. М. Завальнюк, С. В. Олійник. – Кам'янець-Подільський : Абетка-НОВА, 2001. – 147 с. : іл., карти, фот. – Бібліогр.: с. 119–137. – Імен. покажч.: с. 138–141. – Те саме. – 2-ге вид., допов. і перероб. – Кам'янець-Подільський : Медобори-2006, 2013. – 291 с. : іл. – Бібліогр.: с. 223–259.

Зі змісту: **Розд. 1.** Створення і бойова діяльність Української армії в Східній Галичині (кінець 1918 – липень 1919 р.). – С. 15–42 ; **Розд. 2.** УГА в бойових операціях на Поділлі (літо – осінь 1919 р.). – С. 43–71 ; **Розд. 3.** Завершальний етап перебування Галицької армії в регіоні (грудень 1919 – травень 1920 рр.). – С. 71–95 ; **Розд. 4.** Організація і діяльність тилу. Відносини з місцевим населенням. – С. 95–113.

4673. Завальнюк О. М. Українська церква в духовному житті національної вищої школи (на прикладі Кам'янець-Подільського державного українського університету 1918–1920 рр.) / О. М. Завальнюк // Хмельницькі краєзнавчі студії : наук.-краєзнав. зб. / НАН України, Ін-т історії України, Центр дослідж. історії Поділля. – Хмельницький, 2017. – **Вип. 11**. – С. 133–142. – Бібліогр. в кінці ст.

4674. Завальнюк О. М. Участь вчених у виробленні політики УНР 1919–1920 років щодо збереження об'єктів культурно-історичного простору / О. М. Завальнюк // Національна та історична пам'ять : зб. наук. пр. / Укр. ін-т нац. пам'яті. – Київ, 2013. – **Вип. 8**. – С. 279–286. – Бібліогр. в кінці ст.

4675. Завальнюк О. М. Ушанування Тараса Шевченка колективом Кам'янець-Подільського університету в контексті державних меморіальних заходів у 1919–1920 рр. / О. М. Завальнюк // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2014. – **Т. 21**. – С. 31–49.

4676. Завальнюк О. М. Формування і діяльність наукового товариства Кам'янець-Подільського державного українського університету (1919–1920 рр.) / О. М. Завальнюк // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2009. – **Т. 13**. – С. 62–72.

4677. Завальнюк О. М. Часопис "Наше життя" – джерело до вивчення діяльності Кам'янець-Подільського університету (1920 р.) / О. М. Завальнюк // Науковий вісник Чернівецького університету. Серія: Історія. Політичні науки. Міжнародні відносини / Чернівець. нац. ун-т. – Чернівці, 2012. – **Вип. 590/591**. – С. 107–110. – Бібліогр. в кінці ст.

4678. Заремба О. О. Військове будівництво в УНР взимку – навесні 1919 року / О. О. Заремба // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2005. – **Т. 15**. – С. 114–122. – Бібліогр. в кінці ст.

4679. Заремба О. О. Збройна боротьба в Україні і повернення Кам'янця-Подільського під

владу Директорії УНР (травень – червень 1919 року) / О. О. Заремба // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2004. – **Вип. 3, т. 1.** – С. 46–48. – Бібліогр. в кінці ст.

4680. Заремба О. О. Формування збройних сил УНР в ході антигетьманського повстання : [листопад-грудень 1918 р.] / О. О. Заремба // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2005. – **Т. 14.** – С. 282–292.

4681. Зарецька Т. І. Відносини Директорії Української Народної Республіки з Польською Республікою (1919–1920 рр.) / Т. І. Зарецька // Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки : міжвідом. зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2002. – **Вип. 11.** – С. 76–92.

4682. Зарецька Т. І. Україна – Польща. Рік 1920. Політичний та військовий союз із Симоном Петлюрою в 1920 році / Т. Зарецька // Слов'янські обрії : зб. наук. пр. / НАН України, Укр. ком. славистів [та ін.]. – 2012. – **Вип. 4.** – С. 315–330. – Бібліогр. в кінці ст.

4683. Зарецька Т. І. Юзеф Пілсудський і Україна : монографія / Т. І. Зарецька ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2007. – 283, [5], 15 арк. фот. – Бібліогр.: с. 189–200.

Зі змісту: **Розд. 4.** Східна політика Юзефа Пілсудського. Відносини Директорії Української Народної Республіки з Польською Республікою (1918–1919 рр.). – С. 90–103 ; **Розд. 5.** Політичний та військовий союз з Симоном Петлюрою в 1920 році. – С. 104–126 ; **Розд. 6.** Ставлення до уряду УНР в екзилі та інтернованої Армії УНР у Польщі (листопад 1920 – грудень 1923 рр.). – С. 143–165.

4684. Заріцька І. М. Земельний закон Директорії Української Народної Республіки / І. М. Заріцька // Стан та перспективи розвитку аграрного права : Міжнар. наук.-практ. конф. – Київ, 2005. – С. 150–153.

4685. Заріцька І. М. Перші правові акти Директорії УНР по врегулюванню земельних відносин / І. М. Заріцька // Стан та перспективи розвитку юридичної науки та освіти : Міжнар. наук.-практ. конф. – Київ, 2007. – С. 319–321.

4686. Захарченко П. П. У поході за волею: селянсько-повстанський рух на Правобережній Україні у 1919 р. / П. П. Захарченко, Н. І. Земзюліна, О. В. Нестеров. – Київ : ЗАТ "Нічлава", 2000. – 175 с.

4687. Зборець С. В. Партійна трансформація УПЛСР (борьбистів) у 1920 р. / С. В. Зборець // Проблеми політичної історії України : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпро, 2009. – **Вип. 4.** – С. 105–113. – Бібліогр. в кінці ст.

4688. Звідомлення про військово-політичну ситуацію в Україні у червні 1920 р. / упоряд. О. Кучерук // Військово-історичний альманах. – Київ, 2005. – **Число 2.** – С. 136–141.

Опубліковано "Положення на Наддніпрянщині і в Галичині" від 25 червня 1920 р., адресоване Євгенові Коновальцю.

4689. Зелінський М. В. Дипломатична діяльність Романа Дмовського у вирішенні "українського питання" на Паризькій мирній конференції (1919–1920) / М. В. Зелінський // Чорноморський літопис. – Миколаїв, 2013. – **Вип. 8.** – С. 11–22. – Бібліогр. в кінці ст.

4690. Земзюліна Н. І. Міжнародний чинник українського державотворення початку ХХ

ст. (історіографія питання) / Н. Земзюліна // Галичина : наук. і культ.-просвіт. краєзнав. часопис / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2014. – Ч. 25/26. – С. 397–404. – Бібліогр. в кінці ст.

4691. Зінкевич Р. Д. Передісторія підписання Варшавського договору 1920 р.: С. Петлюра та Ю. Пілсудський / Р. Д. Зінкевич // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2013. – № 752. – С. 73–81. – Бібліогр. в кінці ст.

4692. Зінкевич Ю. І. Акт Злуки Західно-Української Народної Республіки та Української Народної Республіки – перший крок до створення єдиної самостійної Української держави / Ю. І. Зінкевич // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2006. – № 571. – С. 268–271. – Бібліогр. в кінці ст.

4693. Зінченко А. Л. Підтримка урядом УНР у вигнанні визвольної боротьби в Правобережній Україні (лютий 1921 – січень 1922 р.) : [опубл. 13 док. 1921 р.] / А. Л. Зінченко // Київська старовина. – 2004. – № 5. – С. 121–132. – Бібліогр. в кінці ст.

4694. Зозуля Н. М. До питання про деякі тактичні форми повстанської боротьби в Середньому Подніпров'ї у 1918 – на початку 1920-х рр. (за мемуарами старшин та офіцерів армії УНР) / Н. М. Зозуля // Гуманітарний вісник. Серія: Історичні науки / Черкас. держ. технол. ун-т. – Черкаси, 2017. – Вип. 11. – С. 195–201.

4695. Зозуля Н. М. Мотронинський монастир як один з духовних та військово-організаційних центрів повстанського руху в Середньому Подніпров'ї у 1918 – на початку 1920 рр. (за матеріалами старшин та офіцерів армії УНР) / Н. М. Зозуля // Вісник Черкаського університету. Серія: Історичні науки. – Черкаси, 2017. – № 4. – С. 127–131.

4696. Зозуля Н. М. Повстанський рух і "рейкова війна" в Середньому Подніпров'ї у 1919 – на початку 1920-х рр. / Н. М. Зозуля // Краєзнавство Черкащини. – 2017. – № 11. – С. 118–122.

4697. Зозуля Н. М. Повстанський рух на Середньому Подніпров'ї (1918–1922 рр.) за спогадами старшини армії УНР : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.06 / Н. М. Зозуля ; Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2018. – 20 с.

4698. Зозуля Н. М. Повстанські отамани та квазідержавні утворення Середнього Подніпров'я у світлі мемуарної та епістолірної спадщини старшин Армії УНР / Н. М. Зозуля // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2018. – Вип. 132. – С. 44–47. – Бібліогр. в кінці ст.

4699. Зозуля Н. М. Постать головного отамана Холодного Яру Василя Чучупаки у світлі мемуарної спадщини старшин та офіцерів армії УНР / Н. М. Зозуля // Суспільні науки сьогодні: постулати минулого і сучасні теорії : тези Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 4–5 листоп. 2016 р.). – Дніпро, 2016. – С. 6–11.

4700. Зозуля Н. М. Свідчення старшин та офіцерів армії УНР про забезпеченість зброєю та амуніцією повстанського руху в Середньому Подніпров'ї у 1918–1921 роках / Н. М. Зозуля // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – Тернопіль, 2017. – Вип. 1, ч. 3. – С. 64–68.

4701. Зозуля Н. М. Свідчення старшин та офіцерів армії УНР про значення і засоби конспірації в повстанському русі на Середньому Подніпров'ї у 1918–1921 рр. / Н. М. Зозуля // Актуальні проблеми природничих і гуманітарних наук у дослідженнях молодих

учених : зб. матеріалів XIX Всеукр. наук. конф. молодих учених (27–28 квіт. 2017 р.) / Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2017. – С. 146–148.

4702. Зозуля Н. М. Свідчення старшин та офіцерів армії УНР про місце релігійного фактору у свідомості та мотивах повстанців Середнього Подніпров'я у 1918–1921 рр. / Н. М. Зозуля // Вісник Черкаського університету. Серія: Історичні науки. – Черкаси, 2016. – № 1. – С. 64–69. – Бібліогр. в кінці ст.

4703. Зозуля Н. М. Штрихи до портрету чигиринського отамана Свирида Коцура (за матеріалами мемуарної та епістолярної спадщини офіцерів та старшин дієвої армії УНР) / Н. М. Зозуля // Історія, проблеми та необхідні умови становлення громадянського суспільства в Україні : тези Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Львів, 27–28 січ. 2017 р.). – Львів, 2017. – С. 38–42.

4704. Зубко О. Є. Іван Красковський – голова української дипломатичної місії УНР на Кавказі (1919–1920 рр.) / О. Є. Зубко // Проблеми історії та історіографії України : програма і матеріали наук.-практ. конф., 28–29 квіт. 2011 р. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ : Логос, 2011. – С. 30–32. – (День науки історичного факультету / Секція каф. історії для гуманітар. ф-тів). – Бібліогр. в кінці ст.

4705. Зуляк М. Антін Крушельницький в діяльності педагогічної місії Міністерства освіти УНР у Відні / М. Зуляк // Українознавчий альманах / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, Філософ. ф-т, Центр українознавства. – Київ, 2013. – Вип. 14. – С. 252–255. – Бібліогр. в кінці ст.

4706. Зуляк М. Антін Крушельницький – міністр освіти Міністерства народної освіти Української Народної Республіки / М. Зуляк // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – Тернопіль, 2014. – Вип. 2, ч. 2. – С. 83–87. – Бібліогр. в кінці ст.

4707. Іванець А. В. До питання про діяльність паризького Українського національного комітету (1919–1921 рр.) / А. В. Іванець // Український історичний журнал. – 2010. – № 5. – С. 17–135. – Бібліогр. в кінці ст.

4708. Іванець А. В. Кримська проблема в діяльності УНР періоду Директорії (кінець 1918–1920 рр.) / А. Іванець ; НДІ українознавства та всесвіт. історії, Крим. філ. – Сімферополь : Доля, 2013. – 172, [2] с. : іл. – Бібліогр. в кінці глав.

4709. Іванець А. В. Кримське питання в політиці Української Народної Республіки періоду Директорії (кінець 1918–1920 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / А. В. Іванець ; НДІ українознавства. – Київ, 2016. – 17 с.

4710. Іванець А. В. Кримський період в житті громадського і культурного діяча, консула УНР Павла Горянського / А. Іванець // Историческое наследие Крыма. – Симферополь, 2009. – № 24. – С. 73–77.

4711. Іващенко В. А. Нормативно-правова база податкової політики Директорії УНР (грудень 1918 – листопад 1920 рр.) / В. А. Іващенко // Гуржіївські історичні читання : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького [та ін.]. – Черкаси, 2011. – Вип. 4. – С. 239–240. – Бібліогр. в кінці ст.

4712. Ігор (Ісіченко Ю. А.), архієпископ. Міністерство ісповідань Директорії / Ігор Ісіченко (архієпископ) // Історія Христової церкви в Україні / Ігор Ісіченко (архієпископ). – Харків : Акта, 2003. – С. 296–298.

4713. Іллічов С. Г. Панцирні частини у збройних силах Директорії (грудень 1918 – липень 1919 рр.) / С. Г. Іллічов // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2008. – № 612. – С. 73–77. – Бібліогр. в кінці ст.

4714. Йолкін А. І. Військові формування УНР, інтерновані у Польщі (1920–1924) (за матеріалами ДАРФ) / А. І. Йолкін, С. І. Куделко // Південний архів. [Серія]: Історичні науки / Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2004. – Вип. 17. – С. 217–221. – Бібліогр. в кінці ст.

4715. Йосифчук М. (протоієрей) Церковно-державні відносини за Директорії УНР і проголошення нею 1 січня 1919 р. "Закону про вищий уряд Української Автокефальної Православної Соборної Церкви" / Михаїл Йосифчук (протоієрей) // Труды Київської духовної академії : богослов.-іст. зб. / Київ. православ. богослов. акад. Укр. Православ. Церкви Київ. Патріархату. – Київ, 2014. – [Т. 13]. – С. 7–20. – Бібліогр. в кінці ст.

4716. Кавунник В. Л. Війна РСФРР проти УНР від Берестейських до Ризьких мирних договорів за дипломатичними документами / В. Л. Кавунник // Наукові записки : зб. пр. молодих вчених та аспірантів / НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського. – Київ, 2012. – Т. 25. – С. 435–456.

4717. Кавунник В. Л. Документи Володимира Кедровського у зовнішній політиці УНР серпня 1920 – березня 1921 років / В. Л. Кавунник // Наукові записки : зб. пр. молодих вчених та аспірантів / НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського. – Київ, 2011. – Т. 23. – С. 297–309.

4718. Кавунник В. Л. Підписання Ризького договору 12 жовтня 1920 р. в історіографічних традиціях і дипломатичних документах / В. Л. Кавунник // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2013. – Вип. 68. – С. 785–790. – Бібліогр. в кінці ст.

4719. Кавунник В. Л. Ризький мир у документах заступника міністра закордонних справ УНР Отто Ейхельмана / В. Л. Кавунник // Дні науки історичного факультету – 2012 : матеріали V Міжнар. наук. конф. молодих учених / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2012. – С. 29–30.

4720. Кавунник В. Л. Ризький прелімінарний договір від 12 жовтня 1920 року в документах Сергія Шелухіна / В. Кавунник // Український археографічний щорічник / НАН України, Археогр. коміс., Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського. – Київ, 2013. – Вип. 18, т. 21. – С. 47–62. – Бібліогр. в кінці ст.

4721. Казанцев Д. Ю. Бони Проскурова : [про місцеві грошові знаки, які були в обігу в 1919–1920 рр.] / Д. Казанцев // Місто Хмельницький в контексті історії України : матеріали I Міжнар. наук. іст.-краєзнав. конф. / Хмельниц. обл. краєзнав. музей [та ін.]. – Хмельницький, 2016. – С. 71–76 : іл. – Бібліогр. в кінці ст.

4722. Калакура О. Я. Польсько-українське порозуміння на тлі небезпеки більшовизму (1919–1921 рр.) / О. Калакура // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2006. – Вип. 7. – С. 443–462. – Бібліогр. в кінці ст.

4723. Калакура Я. С. Директорія УНР в українській історіографії: від негативізму до глорифікації / Я. С. Калакура // Кам'янець-Подільський – остання столиця Української Народної Республіки : матеріали Всеукр. наук. конф., 6 – 7 жовт. 2009 р. / НАН України,

Ін-т історії України [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2009. – С. 12–19.

4724. Калашник М. В. Організація діяльності правоохоронних органів Української Народної Республіки доби Директорії / М. В. Калашник // Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. – Харків, 2012. – № 1. – С. 8–14. – Бібліогр. в кінці ст.

4725. Каліберда Ю. Ю. Історія 3-ї Залізної дивізії (армії Української Народної Республіки) : за спогадами військових мемуаристів / Ю. Каліберда // Пам'ять століть. – 2012. – № 1/2. – С. 140–156. – Бібліогр. в кінці ст.

4726. Каліберда Ю. Ю. 3-я Залізна дивізія Армії Української Народної Республіки (за спогадами та життєписами військових мемуаристів) / Ю. Ю. Каліберда // Воєнна історія. – 2010. – № 2. – С. 36–49. – Бібліогр. в кінці ст.

4727. Капелюшний В. П. Акт злуки УНР і ЗУНР / В. П. Капелюшний // Енциклопедія сучасної України / НАН України, Ін-т енцикл. дослідж. [та ін.]. – Київ, 2001. – Т. 1. – С. 313–314.

4728. Капелюшний В. П. Варшавський договір Директорії УНР з Польщею / В. П. Капелюшний // Енциклопедія сучасної України / НАН України, Ін-т енцикл. дослідж. [та ін.]. – Київ, 2005. – Т. 4. – С. 93–94.

4729. Капелюшний В. П. Варшавський договір між Директорією УНР і Польщею у контексті українського державотворення доби національно-визвольних змагань (1918–1921 рр.): інтерпретації вітчизняних та зарубіжних істориків / В. П. Капелюшний // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2001. – Т. 7. – С. 522–527.

4730. Капелюшний В. П. Комітет охорони республіки [створений 22 березня 1919 р.] / В. П. Капелюшний // Енциклопедія сучасної України / НАН України, Ін-т енцикл. дослідж. [та ін.]. – Київ, 2014. – Т. 4. – С. 203.

4731. Капелюшний В. П. Форми і напрями соціальної підтримки населення Поділля за доби Директорії (1918–1920 рр.) / В. П. Капелюшний, Т. М. Байлема // Соціальна історія : наук. зб. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2008. – Вип. 3. – С. 66–73.

4732. Капустянський М. О. Похід українських армій на Київ – Одесу в 1919 році / М. Капустянський. Уривки зі спогадів / Є. Маланюк ; [до зб. в цілому] упоряд., авт. передм. та комент. Я. Тинченко. – Київ : Темпора, 2004. – 557 с. : іл., карти, фот. – (Vita Memoriae). – Імен. покажч.: с. 283–286.

Зі змісту: Розд. 1. Україна, 1919-й ... Джерела до історії цього часу / Я. Ю. Тинченко. – С. 7–18 ; *Розд. 2.* Похід Українських армій... : перша книга (I частина, II частина) / М. О. Капустянський. – С. 59–134 ; друга книга (III частина). – С. 135–256 ; *Розд. 3.* Уривки зі спогадів / Є. Ф. Маланюк. – С. Євген Мешковський. – С. 291–307 ; Пам'яті Василя Тютюнника. – С. 309–321 ; Василь Тютюнник. – С. 323–329 ; Тютюнник і Сінклер. – С. 331–335 ; Додаток: П'ята симфонія. – С. 337–345 ; Балада про Василя Тютюнника. – С. 347–249 ; *Розд. 4.* Документи та матеріали : Денник бойових дій Армії УНР з грудня 1918 р. по червень 1919 р. – С. 357–396 ; Архівні документи з історії бойових дій Армії УНР. – С. 397–417 ; Бойовий склад військ УНР у грудні 1918 – вересні 1919 років. – С. 459–479 ; Червона армія в 1919 р. – С. 481–509.

4733. Карпов В. В. Військові нагороди доби Директорії УНР / В. Карпов // Воєнна історія.

– 2009. – № 1. – С. 121–130.

4734. Кащенко С. Г. Проект Конституції Української Народної Республіки О. Ейхельмана / С. Г. Кащенко // Історико-правові проблеми автономізму та федералізму : матеріали Х-ї Міжнар. іст.-прав. конф., 22–24 верес. 2003 р., м. Севастополь / Міжнар. асоціація істориків права [та ін.]. – Сімферополь, 2004. – С. 192–199. – Бібліогр. в кінці ст.

4735. Кентій А. В. Комплекс листів С. В. Петлюри у фондах ЦДАГО України [1920–1922 рр.] // Архіви України. – 2001. – № 1/2. – С. 72–79.

4736. Кентій А. В. Листопадовий 1921 року рейд Ю. Тютюнника в Україну (сторінками архівно-слідчих справ ЦДАГО) // Архіви України. – 2002. – № 1/3. – С. 187–192. – Бібліогр. в кінці ст.

4737. Кіндюк Б. В. Історико-правова характеристика закону "Про ліси в УНР" / Б. В. Кіндюк // Право і суспільство. – 2013. – № 6. – С. 24–28. – Бібліогр. в кінці ст.

4738. Киридон А. М. Польсько-українські дипломатичні стосунки в 1918–1920 рр. як передумова Варшавської угоди / А. Киридон, Р. Троцький // Україна і Польща в ХХ столітті: проблеми і перспективи взаємовідносин : зб. наук. пр. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Краків. пед. акад. ім. Комісії едукції народової. – Київ ; Краків, 2002. – С. 48–50. – Бібліогр. в кінці ст.

4739. Кіндюк Б. В. Нормативно-правові акти Директорії УНР у сфері лісівництва / Б. В. Кіндюк // Історія українського лісового законодавства: часи визвольних змагань та період НЕП, 1917–1929 рр. : монографія / Б. В. Кіндюк ; Маріупол. держ. ун-т. – Маріуполь ; Одеса : Фенікс, 2011. – С. 41–48.

4740. Кісілюк Е. М. Кримінальне законодавство в період українського державотворення (1917–1921 рр.) : монографія / Е. М. Кісілюк. – Київ : Вид-во Європ. ун-ту, 2011. – 231 с. – Бібліогр.: с. 216–230.

Зі змісту: Боротьба зі злочинами проти держави, громадського порядку та громадської безпеки за доби Директорії. – С. 39–50 ; Боротьба зі злочинами проти власності за доби Директорії. – С. 78–88 ; Боротьба з господарськими та службовими злочинами за доби Директорії. – С. 116–128 ; Документи і матеріали. – С. 182–215.

4741. Кліщинський П. В. Сільськогосподарська і споживча кооперація на Поділлі в період Директорії УНР: організація і проблеми функціонування / П. В. Кліщинський // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2017. – Вип. 10. – С. 342–349. – Бібліогр. в кінці ст.

4742. Книш В. В. Юридичне закріплення засад конституційно-правової відповідальності органів державної влади та місцевого самоврядування в Конституції УНР 1918 року / В. В. Книш // Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького. – Івано-Франківськ, 2012. – Вип. 6. – С. 43–47. – Бібліогр. в кінці ст.

4743. Кнорре Д. К. Чрезвычайная дипломатическая миссия УНР в Москву в январе 1919 г. / Д. К. Кнорре // Историческое пространство. – Москва, 2013. – С. 154–167. – Библиогр. в подстроч. примеч.

- 4744. Коваленко С. Д.** З історії становлення та діяльності Сільськогосподарського вченого комітету України (1919 р.) / С. Д. Коваленко // Історичні записки : зб. наук. пр. / Східноукр. нац. ун-т ім. Володимира Даля. – Луганськ, 2008. – **Вип. 18.** – С. 80–91.
- 4745. Коваль В. В.** Дворічні педагогічні курси при Кам'янець-Подільському державному українському університеті (лютий – червень 1919 р.) / В. В. Коваль // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2007. – **Т. 9.** – С. 236–242.
- 4746. Коваль В. В.** Журнал "Освіта" та освітні процеси на Поділлі (кінець 1918 – березень 1919 р.) / В. В. Коваль // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2004. – **Т. 13.** – С. 373–381.
- 4747. Коваль В. В.** Кам'янець-Подільське товариство дошкільного виховання ім. Песталоцці (за матеріалами періодичних видань 1919 р.) / В. В. Коваль // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2002. – **Т. 2.** – С. 141–146.
- 4748. Коваль В. В.** Преса УНР 1919 р. про культурно-освітнє життя Кам'янця-Подільського / В. В. Коваль, Г. В. Гайшук // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2005. – **Т. 5.** – С. 22–32.
- 4749. Коваль В. В.** Утворення та діяльність українських професійних учительських спілок у Кам'янці-Подільському в 1919 р. / В. В. Коваль // Кам'янець-Подільський у контексті українсько-європейських зв'язків: історія і сучасність : зб. наук. пр. за підсумками Третьої Міжнар. наук.-практ. конф., (5–6 жовт. 2006 р.). – Кам'янець-Подільський, 2010. – С. 44–47.
- 4750. Коваль М.** Серед гасел та орієнтацій: з історії одного українського повстанського формування 1919 р. / М. Коваль // Визвольний шлях. – 2006. – **Річник 59, кн. 2.** – С. 82–103. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 4751. Коваль Р. М.** Вічний повстанець Степан Щербак [у Другому Зимовому поході] / Р. Коваль // Визвольний шлях. – 2006. – **Річник 59, кн. 3.** – С. 76–87. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4752. Коваль Р. М.** Вояцька одісея Антона Гребенника / Р. Коваль // Січеслав. – 2012. – **№ 3.** – С. 169–175.
- 4753. Коваль Р. М.** Іван Ремболович : іст. нарис / Р. М. Коваль. – Вінниця : Держ. картогр. ф-ка, 2012. – 464 с. – (Отаманія ХХ століття ; кн. 4)
- 4754. Коваль Р. М.** Коли кулі співали : біографії отаманів Холодного Яру і Чорного лісу / Р. Коваль. – Київ ; Вінниця : Держ. картогр. ф-ка, 2006. – 528 с., 44 арк. фот., [6] с. – (Видання Історичного клубу "Холодний Яр"). – Додатки № 1–3 та фотодокументи в кінці кн.
- 4755. Коваль Р. М.** Отаман Зелений : іст. нарис / Р. М. Коваль. – 3-тє вид., допов., випр. – Київ ; Вінниця : ДП "Держ. картогр. ф-ка", 2014. – 560 с. : фот. – (Бібліотека історичного клубу "Холодний Яр") (Отаманія ХХ століття ; кн. 3). – Те саме. – 4-тє вид., випр. – 2016.
- Зі змісту:* Інструкція загону Вільного козацтва с. Красне Трипільської волості Київського повіту, 14 травня 1917 р. – С. 173–174 ; Витяг з постанов зібрання робітників Григорівського цукрового заводу (Київський повіт Київської губернії), 2

вересня 1917 р. – С. 174 ; Спогад невідомого автора про бій трипільця Петра Заброди в Києві під час антигетьманського повстання у грудні 1918 р. – С. 175–176 ; Наказ російської окупаційної влади більшовиків до селян Трипільщини, 1919 р. – С. 176–178 ; Спомини вояка УГА Луки Луціва про втечу галичан з денікінського полону в жовтні 1919 р., організовану отаманом Зеленим: на Україні : уривки споминів. – С. 178–182 ; Спомини старшого десятника УГА Василя Ілашука про втечу з денікінського полону в жовтні 1919 р., організовану отаманом Зеленим: в денікінському полоні, в Дарниці 1919 р. – С. 182–197 ; Спогад члена Цупкому Осипа Думіна про Гощівський партизанський загін та партизанський загін ім. отамана Зеленого в 1919–1921 рр. – С. 197–203 ; Спогад члена Цупкому Осипа Думіна про дії Цупкому на Трипільщині у травні – червні 1921 р. – С. 204–219 ; Спогад члена Цупкому Осипа Думіна про похід Гощівського партизанського загону на Полтавщині в липні 1921 р. – С. 219–227 ; Спогад члена Цупкому Осипа Думіна про перемогу партизанського загону ім. отамана Зеленого у Воронькові в серпні 1921 р. – С. 227–236 ; Спогад члена Цупкому Осипа Думіна про провокацію Київського губерньського ЧК проти нього в серпні 1921 р. – С. 236–249 ; Спогад члена Цупкому Осипа Думіна про випробування партизанів холодом і голодом у листопаді – грудні 1921 р. та доброзичливість селян хутора Таценки. – С. 249–252 ; Спогад члена Цупкому Осипа Думіна про спробу більшовиків знищити Гощівський партизанський загін у грудня 1921 р. – С. 252–267 ; Телеграма Х. Раковського про повстанський рух на території Трипілья, Ржищева, Макарова і Борисполя у грудні 1921 р. – С. 267 ; Марко-Шляховий: шляхи і стежки. – С. 269–301 ; Неповний список козаків і старшин Дніпровської повстанської дивізії та загону ім. отамана Зеленого. – С. 314–360.

4756. Коваль Р. М. Отаман Орлик : іст. нарис / Р. М. Коваль. – Київ : Стікс, 2010. – 384 с. : іл., фот. – (Бібліотека Історичного клубу "Холодний Яр") (Серія "Отаманщина ХХ століття" ; кн. 1). – Геогр. покажч.: с. 353–361. – Імен. покажч.: с. 362–373. – Те саме. – 2-ге вид., допов., випр. – 2015. – 240 с.

Зі змісту: "Смерть ворогам нашої неньки України": передмова. – С. 9–10 ; Перше засідання Цупкому. – С. 34–39 ; Партизанська мобілізація 1921 року. – С. 46–47 ; Похмурий лісовик Ілько Струк. – С. 80–90 ; Отаман Гонта. – С. 91–93 ; Романтик-чорнороб Антон Рибка. – С. 94–95 ; Другий Зимовий похід. – С. 106–112 ; Крах отамана Голубенка. – С. 118–129 ; Останній бій отамана Смутненка. – С. 137–141 ; "Самостійник протиурядової партії" Іван Голокопитенко. – С. 142–147 ; Федір Нога. – С. 173–174 ; Неповний список козаків і старшин отамана Орлика. – С. 217–234 ; Члени Цупкому та Української військової організації, засуджені до розстрілу (Київ, 27–28 серпня 1921 р.). – С. 235–247 ; Документи зі справи "Цупком", "Петлюрівські отамани 1922–1923 рр." та інші. – С. 259–296 ; Смерть на майдані / С. Михайлюк. – С. 303–304 ; Список старих оригінальних фотографій, опублікованих у книзі. – С. 316–317 ; Документи Галузевого державного архіву Служби безпеки України : [фотокопії документів]. – С. 321–352.

Про боротьбу на Київщині та Поліссі в 1920–1922 рр. отаманів Орлика (полковника Армії УНР Федора Артеменка), Феодосія Богатиренка, Івана Гайового-Грисяюка, Івана Галая-Голокопитенка, Іллю Гонту-Унятовського, Панаса Голубенка, Олександра Грудницького, Юліана Мордалевича, Антона Рибку, Якова Смутника-Смутненка, Ілька Струка, генералів Володимира Галкіна та Юрка Тютюнника, членів Цупкому Капітона Бендрика-Ганжу, Юрка Гриня, Спиридона Махиню, Федора Наконечного, Івана Чепілка, Грицька Чупринку, галицьких старшин Івана Андруха-"Авраменка", Дениса Бернадського, Івана Бойка, Осипа Даньківського, Михайла Залужного, Петра Кухту-"Турянського", Василя Мирона, Антона Решетуку та ін.

Доповнено статтями про вшанування пам'яті отамана Орлика.

4757. Коваль Ю. М. Проблеми матеріально-технічного забезпечення Галицької Армії на Наддніпрянщині / Ю. М. Коваль // Вісник Національного університету "Львівська

політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2011. – № 693. – С. 123–128. – Бібліогр. в кінці ст.

4758. Коваль Ю. М. Світоглядні принципи та орієнтири Пилипа Капельгородського періоду Директорії / Ю. Коваль // Образ : збірник / Київ. нац. ун-т. ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2017. – Вип. 3. – С. 106–113. – Бібліогр. в кінці ст.

4759. Ковальова Н. А. Українське село без поміщика: реалізація "аграрної революції" у 1919 р. / Н. А. Ковальова // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2015. – Вип. 44, т. 1. – С. 139–142. – Бібліогр. в кінці ст.

4760. Ковальчук М. А. "Армія терпить понадто від тисячних ран..." : до питання про чисельність Української Галицької армії на Великій Україні в 1919 р. / М. Ковальчук // Військово-історичний альманах / Центр. музей Збройн. Сил України. – Київ, 2006. – Число 2. – С. 30–44 : табл. – Бібліогр. в кінці ст.

4761. Ковальчук М. А. Бердичівська операція корпусу Січових стрільців навесні 1919 р. / М. А. Ковальчук // Український визвольний рух: наук. зб. / НАН України, Ін-т українознавства ім. Івана Крип'якевича [та ін.]. – Львів, 2016. – Вип. 21. – С. 38–80. – Бібліогр. в підрядк. прим.

4762. Ковальчук М. А. Відносини Румунії з урядом Української Народної Республіки в 1919 р. / М. А. Ковальчук // Український історичний журнал. – 2010. – № 4. – С. 115–127. – Бібліогр. в кінці ст.

4763. Ковальчук М. А. Війна Української Народної Республіки з білогвардійськими військами Півдня Росії (осінь 1919 р.) в українській еміграційній історіографії / М. Ковальчук // Визвольний шлях. – 2004. – Річник 57, кн. 9. – С. 100–109. – Бібліогр. в підрядк. прим.

4764. Ковальчук М. А. Війна Української Народної Республіки зі Збройними Силами Півдня Росії (осінь 1919 р.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / М. А. Ковальчук ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2005. – 19 с.

4765. Ковальчук М. А. Війна Української Народної Республіки зі Збройними Силами Півдня Росії (осінь 1919 р.): проблеми сучасної української історіографії / М. Ковальчук // Історичний журнал. – 2004. – № 12. – С. 31–36. – Бібліогр. в кінці ст.

4766. Ковальчук М. А. Війна УНР зі Збройними Силами Півдня Росії у світлі радянської історіографії / М. А. Ковальчук // Історіографічні дослідження в Україні : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2004. – Вип. 14. – С. 99–127.

4767. Ковальчук М. А. Військова діяльність М. Капустянського за доби Директорії УНР / М. Ковальчук // Військово-історичний альманах / Центр. музей Збройн. Сил України. – Київ, 2004. – Число 1. – С. 27–31.

4768. Ковальчук М. А. Джерела до історії українсько-білогвардійської війни 1919 р. / М. А. Ковальчук // Український історичний журнал. – 2006. – № 5. – С. 212–225.

4769. Ковальчук М. А. Дипломатія Антанти, російський білий рух і незалежність України (травень – серпень 1919 р.) / М. Ковальчук // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2004. – Вип. 4. – С. 519–564. – Бібліогр. в кінці ст.

4770. Ковальчук М. А. Євген Коновалець на чолі Січових стрільців (1918–1919) / М. Ковальчук // Український визвольний рух : наук. зб. / НАН України, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича [та ін.]. – Львів, 2006. – № 8. – С. 24–75. – Бібліогр. в підрядк. прим.

4771. Ковальчук М. А. Катастрофа українського фронту і доля Галицької армії (жовтень – листопад 1919 р.) / М. Ковальчук // Україна ХХ століття: культура, ідеологія, політика : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2005. – Вип. 9. – С. 126–144. – Бібліогр. в кінці ст.

4772. Ковальчук М. А. Невідома війна 1919 року: українсько-білогвардійське збройне протистояння : монографія / М. Ковальчук. – Київ : Темпора, 2006. – 576 с. : карти, табл., фот. – Імен. покажч.: с. 541–554. – Бібліогр.: с. 557–575.

Зі змісту: **Розд. 1.** Незалежність України, російський білий рух і дипломатія Антанти (травень – серпень 1919 р.). – С. 8–41 ; **Розд. 2.** Українська Народна Республіка та Збройні Сили Півдня Росії – союзники чи вороги? (серпень 1919 р.). – С. 42–65 ; **Розд. 3.** Від переговорів до війни (перша половина 1919 р.). – С. 66–89 ; **Розд. 4.** Сили та склад військ ворогуючих сторін (середина вересня 1919 р.). – С. 90–105 ; **Розд. 5.** Початок військових дій (14–24 вересня 1919 р.). – С. 106–121 ; **Розд. 6.** Вересневі бої: Балта, Бірзуля, Перегонівка ... (25–30 вересня 1919 р.). – С. 122–141 ; **Розд. 7.** "Видержати!" (початок жовтня 1919 р.). – С. 142–161 ; **Розд. 8.** Генеральна битва: український наступ і Гайсинська операція білих (12–19 жовтня 1919 р.). – С. 162–183 ; **Розд. 9.** Генеральна битва: контрнаступ білогвардійців і Вапнярська операція армії УНР (20–24 жовтня 1919 р.). – С. 184–199 ; **Розд. 10.** Війна і політика (кінець жовтня 1919 р.). – С. 200–225 ; **Розд. 11.** Катастрофа українського фронту (перша половина листопада 1919 р.). – С. 226–251 ; **Розд. 12.** У "трикутнику смерті" (друга половина листопада – початок грудня 1919 р.). – С. 252–273 ; **Розд. 13.** Перший Зимовий похід: армія УНР у боротьбі проти білогвардійців (грудень 1919 р. – січень 1920 р.). – С. 274–283 ; Війна Української Народної Республіки зі Збройними Силами Півдня Росії у світлі історіографії. – С. 286–309 ; Джерела з історії українсько-білогвардійської війни. – С. 310–320 ; **Документи.** – С. 321–472. ; **Список джерел та літератури.** – С. 557–575.

4773. Ковальчук М. А. Невідома сторінка історії УНР: Симон Петлюра та діяльність "військової опозиції" в 1920–1921 рр. / М. Ковальчук // Визвольний шлях. – 2004. – Річник 57, кн. 5. – С. 91–103. – Бібліогр. в підрядк. прим.

4774. Ковальчук М. А. Останні бої армії УНР на Поділлі у листопаді 1919 р. / М. Ковальчук // Визвольний шлях. – 2006. – Річник 59, кн. 11. – С. 100–121 ; Пам'ять століть. – 2005. – № 3/4. – С. 251–268. – Бібліогр. в підрядк. прим.

4775. Ковальчук М. А. Останній заколот отамана О. Волоха (грудень 1919 р. – січень 1920 р.) / М. Ковальчук // Військово-історичний альманах / Центр. музей Збройн. Сил України. – Київ, 2010. – Число 1. – С. 4–29 ; Число 2. – С. 18–41. – Бібліогр. в кінці ст.

4776. Ковальчук М. А. Поразка й відступ Південного угруповання армії УНР до Румунії навесні 1919 р. / М. Ковальчук // Військово-історичний альманах / Центр. музей Збройн. Сил України. – Київ, 2008. – Число 1. – С. 14–51.

4777. Ковальчук М. А. Проти спільного ворога: відносини Української Народної Республіки з більшовицькою Росією восени 1919 р. / М. Ковальчук // Україна ХХ століття: культура, ідеологія, політика : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2005. – Вип. 8. – С. 57–80. – Бібліогр. в кінці ст.

- 4778. Ковальчук М. А.** Рейд повстанської армії Махна на Катеринославщину (кінець вересня – початок жовтня 1919 р.) / М. Ковальчук // Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету ім. Володимира Винниченка. Серія: Історичні науки. – Кіровоград, 2010. – **Вип. 13.** – С. 87–96. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4779. Ковальчук М. А.** Російсько-Тулський загін Армії УНР: формування та бойовий шлях (квітень – травень 1919 р.) / М. Ковальчук // Український історичний журнал. – 2018. – **№ 4.** – С. 68–83. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4780. Ковальчук М. А.** Симон Петлюра та військова опозиція в армії УНР у 1920–1921 рр. / М. А. Ковальчук // Український історичний журнал. – 2005. – **№ 1.** – С. 97–108. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4781. Ковальчук М. А.** Симон Петлюра та Нестор Махно: спроба союзу / М. А. Ковальчук // Пам'ять століть. – 2003. – **№ 4.** – С. 135–146.
- 4782. Ковальчук М. А.** "Справа запорожців" : [про заворушення у Запорізькій дивізії в таборі для інтернованих у Вадовицях в 1921 р.] / М. Ковальчук // Військово-історичний альманах / Центр. музей Збройн. Сил України. – Київ, 2005. – **Число 2.** – С. 29–82. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4783. Ковальчук М. А.** Українська військова місія в Польщі (липень – листопад 1920 р.) / М. А. Ковальчук // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2005. – **Вип. 6.** – С. 382–406 ; Визвольний шлях. – 2006. – **Кн. 7/8.** – С. 140–161. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4784. Ковальчук М. А.** Українська Народна Республіка та Збройні сили Півдня Росії: від переговорів до війни (вересень 1919 р.) / М. Ковальчук // Україна ХХ століття: культура, ідеологія, політика : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2004. – **Вип. 7.** – С. 288–305. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4785. Ковальчук М. А.** Чисельність Армії УНР в Кам'янецьку добу Директорії (червень – листопад 1919 р.) у світлі архівних документів / М. Ковальчук // Україна ХХ століття: культура, ідеологія, політика : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2007. – **Вип. 12.** – С. 159–197. – Бібліогр.: с. 180–185. – Додатки: с. 186–197.
- 4786. Козицький А.** Авіація в боях за Львів у серпні 1920 р. / А. Козицький // Військово-історичний альманах / Центр. музей Збройн. Сил України. – Київ, 2008. – **Число 1.** – С. 52–66 : іл. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4787. Комар В.** Військово-політична співпраця Польщі і УНР у 1919–1920 роках / В. Комар // Українознавчі студії. – 2012/2013. – **№ 13/14.** – С. 137–145. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4788. Комарніцький О. Б.** Національна свідомість Правобережного селянства в добу Директорії УНР: (на матеріалах містечок) / О. Б. Комарніцький // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2006. – **Т. 16.** – С. 83–94. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4789. Комарніцький О. Б.** Українське населення містечок Правобережної України і державне будівництво в добу Директорії УНР (грудень 1918–1920 рр.) / О. Б. Комарніцький // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2005. – **Т. 14.** – С. 293–304.
- 4790. Комарніцький О. Б.** Українське населення містечок Правобережної України і

окупаційні режими (1919–1920 рр.) / О. Б. Комарніцький // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2007. – Т. 17. – С. 63–73. – Бібліогр. в кінці ст.

4791. Кондратюк В. О. Злука УНР і ЗУНР – чергова спроба реалізувати ідею соборності українських етнічних земель / В. О. Кондратюк, С. В. Кондратюк // Вісник Львівської комерційної академії. Серія: Гуманітарні науки. – Львів, 2010. – **Вип. 9.** – С. 43–50.

4792. Копиленко О. Л. По лінії всеукраїнських інтересів (корені і досвід української державності) / О. Л. Копиленко. – Київ, 2010. – 232 с.

Зі змісту: УНР визнала: особа недоторканна : [закон про відновлення гарантій недоторканності особи на території Української Народної Республіки]. – С. 84–86 ; "По лінії всеукраїнських інтересів...". – С. 87–89.

4793. Корольов Г. О. Союз Ю. Пілсудського – С. Петлюри в контексті геополітичного вибору (до 90 річчій підписання Варшавської угоди 22 квітня 1920 р.) / Г. О. Корольов // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2010. – **Вип. 5.** – С. 275–286. – Бібліогр. в кінці ст.

4794. Костик Ю. Дипломатична діяльність графа Михайла Тишкевича (за матеріалами періодичних видань) / Ю. Костик // Збірник праць Науково-дослідного інституту пресознавства / НАН України, Львів. нац. наук. б-ка України ім. Василя Стефаника. – Львів, 2011. – **Вип. 1.** – С. 130–141. – Бібліогр. в кінці ст.

4795. Костишин Е. І. Політична та військова зумовленість польсько-українського союзу Пілсудський – Петлюра 1920 р. / Е. І. Костишин // Військово-науковий вісник / Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – Львів, 2010. – **Вип. 14.** – С. 35–44. – Бібліогр. в кінці ст.

4796. Костишин Е. І. Симон Петлюра та політичний курс Директорії УНР (кінець 1918 – середина 1919 р.): зовнішньополітичний аспект / Е. Костишин // Історичні студії Волинського національного університету ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2010. – **№ 3.** – С. 58–63.

4797. Костюк С. Злука УНР і ЗУНР: уроки для сучасної України / С. Костюк // Віче. – 2010. – **№ 2.** – С. 12–16. – Бібліогр. в кінці ст.

4798. Котляр Ю. В. Брати Тури – керівники Баштанської республіки / Ю. В. Котляр // Історичний архів : наук. студії / Чорномор. нац. ун-т ім. Петра Могили [та ін.]. – Миколаїв, 2015. – **Вип. 14.** – С. 61–66. – Бібліогр. в кінці ст.

4799. Котляр Ю. В. Владіївська Хліборобська республіка / Ю. В. Котляр // Чорноморський літопис. – Миколаїв, 2011. – **Вип. 5.** – С. 50–54. – Бібліогр. в кінці ст.

4800. Котляр Ю. В. До питання про Владіївську хліборобську республіку / Ю. В. Котляр // Південь України у вітчизняній історії : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Одеса, 22–23 листоп. 2012 р.) / Одес. держ. акад. буд-ва та архітектури. – Одеса, 2012. – С. 136–141. – Бібліогр. в кінці ст.

4801. Котляр Ю. В. Німецьке та болгарське населення Півдня України у повстанському русі селян (1918–1920 рр.) / Ю. Котляр // Юго-Западна Одессика : ист.-краевед. науч. альм. / Асоц. европ. культури "Золотая акация". – Одеса, 2007. – **Вип. 3.** – С. 100–107. – Бібліогр. в кінці ст.

- 4802. Котляр Ю. В.** Селянські формування державного типу: Висунська і Баштанська республіки / Ю. В. Котляр // Миколаївщина: літопис історичних подій. – Херсон : ОЛДІ-плюс, 2002. – С. 258–269. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4803. Котляр Ю. В.** Україна і Польща в контексті повстанської боротьби (1920–1921 рр.) / Ю. В. Котляр // Україна і Польща в ХХ столітті: проблеми і перспективи взаємовідносин : зб. наук. пр. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Краківська пед. акад. ім. Комісії освіти народової. – Київ ; Краків, 2002. – С. 61–63. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4804. Котляр Ю. В.** Ю. Тютюнник в історії Миколаївщини (контекст українського повстанського руху) / Ю. В. Котляр // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2010. – № 33. – С. 74–95. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4805. Котляр Ю. В.** Ю. Тютюнник в Першому Зимовому поході Армії УНР / Ю. В. Котляр, С. С. Макаруч // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2010. – Вип. 34. – С. 65–71. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4806. Кошиць О. А.** З піснею через світ : [про дипломатичну місію Української Республіканської Капели в країнах Західної Європи у 1919–1921 рр.] / О. А. Кошиць. – Київ : Кн. Роду, 2008. – 320 с.
- 4807. Кравець А. І.** Командувач Північної групи військ Директорії на Волині / А. І. Кравець // Історичні студії Волинського національного університету ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2009. – Вип. 1. – С. 67–71.
- 4808. Кравець А. І.** Політика Директорії Української Народної Республіки щодо організації збройних сил (листопад 1918 – липень 1919 р.) / А. Кравець // Воєнна історія. – 2013. – № 4/6. – С. 5–12. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4809. Кравець М.** Газета "Шлях" вінницького товариства "Просвіта" (1919 р.) / М. Кравець // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність / НАН України, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича. – Львів, 2010. – Вип. 19. – С. 536–539.
- 4810. Кравчук К. Г.** З досвіду державотворення України періоду Директорії / К. Кравчук // Право України. – 2005. – № 2. – С. 114–117.
- 4811. Кравчук К. Г.** Організація і діяльність судових та правоохоронних органів Директорії / К. Г. Кравчук // Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України : зб. наук. ст. / Прикарпат. ун-т ім. Василя Стефаника. – Івано-Франківськ, 2002. – Вип. 8. – С. 3–7. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4812. Кравчук М. В.** Особливості військового будівництва в період Директорії Української Народної Республіки: історико-правове дослідження / М. В. Кравчук // Публічне право. – 2017. – № 2. – С. 271–278. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4813. Кравчук О. М.** Встановлення влади Директорії УНР на Поділлі (листопад – грудень 1918 р.) / О. М. Кравчук // Кам'янець-Подільський – остання столиця Української Народної Республіки : матеріали Всеукр. наук. конф., 6–7 жовт. 2009 р. / НАН України, Ін-т історії України [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2009. – С. 205–219.
- 4814. Красівський О. Я.** Дипломатична діяльність М. Тишкевича в період відродження Української держави (1919–1920 рр.) / О. Красівський // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2007. – Вип. 36. – С.

405–411. – Бібліогр. в кінці ст.

4815. Красівський О. Я. Україна і Польща в період революції: від конфронтації до співробітництва / О. Я. Красівський // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2008. – **Вип. 39.** – С. 247–257. – Бібліогр. в кінці ст.

4816. Красносілецький Д. П. Всеукраїнський центральний повстанський комітет: етимологія та діяльність / Д. П. Красносілецький // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2006. – **Вип. 10.** – С. 293–296. – Бібліогр. в кінці ст.

4817. Кривець Н. В. Відносини Директорії УНР і Німеччини, 1919–1922 рр. / Н. В. Кривець // Вопросы германской истории : сб. науч. тр. / Дніпропетр. нац. ун-т. – Дніпропетровськ, 2004. – С. 119–126. – Бібліогр. в кінці ст.

4818. Кривець Н. В. Дипломатичне представництво УНР в Німеччині (1919–1922 рр.) / Н. В. Кривець // Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки : міжвідом. зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2002. – **Вип. 11.** – С. 64–76.

4819. Кривець Н. В. Українське консульство в Мюнхені (1919–1922 рр.) / Н. Кривець // Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки : міжвідом. зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2003. – **Вип. 12.** – С. 77–85.

4820. Крик Н. В. Книговидавнича діяльність в період Директорії УНР / Н. В. Крик // Іван Огієнко і сучасна наука та освіта. Серія історична та філологічна : наук. зб. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2013. – **Вип. 10.** – С. 58–65. – Бібліогр. в кінці ст.

4821. Кротофіль М. Проект формування Норманської бригади в Армії УНР / М. Кротофіль ; пер. з пол. А. Руккас // Військово-історичний альманах / пер. А. О. Руккас ; Центр. музей Збройн. Сил України. – Київ, 2007. – **Число 1.** – С. 38–48 : табл., іл. – Бібліогр. в кінці ст.

4822. Крупський І. Українська преса періоду Директорії: особливості функціонування, жанрово-тематична палітра / І. Крупський, П. Федоришин // Вісник Львівського університету. Серія: Журналістика / Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Львів, 2015. – **Вип. 40.** – С. 58–66. – Бібліогр. в кінці ст.

4823. Кузьмин Р. Я. Військові дії армії УНР на території Волинської губернії в 1919–1920 рр. / Р. Я. Кузьмин // Дні науки історичного факультету – 2013 : матеріали VI Міжнар. наук. конф. молодих учених (25 квіт. 2013 р.) / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2013. – **Вип. 6, ч. 2.** – С. 22–24.

4824. Кузьминець О. В. Організаційно-правові засади діяльності МВС Української Народної Республіки за часів Директорії / О. В. Кузьминець, Я. І. Шинкарук // Актуальні питання історії органів внутрішніх справ України : зб. наук. пр. / Нац. акад. внутр. справ. – Київ, 2011. – **Вип. 2.** – С. 29–39. – Бібліогр. в кінці ст.

4825. Кукса А. Н. Белорусско-украинские отношения периода украинской Директории (декабрь 1918–1919 гг.) / А. Кукса // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. / Рівн. держ. гуманітар. ун-т. – Рівне, 2011. – **Вип. 22.** – С. 59–61. – Бібліогр. в кінці ст.

- 4826. Кукурудза А. Р.** Утворення Володимирського духовного правління: юрисдикційний конфлікт у контексті демократизації церкви 1919–1920 років / А. Р. Кукурудза // Історична пам'ять : наук. зб. / Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2007. – № 1. – С. 148–155. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4827. Кульчицький С. В.** Друга УНР: боротьба за виживання / С. В. Кульчицький // Нотатки про українські революції / С. В. Кульчицький ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2001. – С. 52–56.
- 4828. Купчик О. Р.** Нові відомості про Василя Миколайовича Кужима – консула УНР у Баку в 1920–1921 рр. / О. Р. Купчик // Проблеми історії та історіографії України : програма і матеріали наук.-практ. конф., 24 квіт. 2014 р. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ : УкрСІЧ, 2014. – С. 31–38. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4829. Кух О. М.** "Бібліографія євреїв на Україні" Р. Кнопінга – неопублікована праця 1919 року : [про першу спробу створити перелік праць українського єврейства] / О. М. Кух // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2008. – Т. 12. – С. 423–429.
- 4830. Кух О. М.** Контакти керівництва Кам'янець-Подільського державного українського університету з українськими чинниками у Фінляндії (1918–1922 рр.) / О. М. Кух // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2010. – Т. 16. – С. 150–154.
- 4831. Кух О. М.** "Українська старовина" – перший історичний часопис Поділля (1919 р.) / О. М. Кух // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2012. – Т. 19. – С. 496–502.
- 4832. Кух О. М.** Фінляндія на сторінках кам'янецької преси 1919–1920 рр. / О. М. Кух // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2012. – Т. 19. – С. 294–302.
- 4833. Куций А. Ф.** Бойові дії Дієвої армії УНР на Лівобережній Україні у січні 1919 р. (на прикладі Ударної Групи Романа Сушка) : [про Осадний корпус Січових Стрільців] / А. Ф. Куций // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2013. – № 752. – С. 101–107. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4834. Куций А. Ф.** Збройна боротьба київських Січових Стрільців проти більшовицької агресії у січні-червні 1919 р. / А. Куций // Геноцид України в ХХ столітті: Україна під окупаційними режимами: історичні реалії та постколоніальний синдром : матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф., 4–5 квіт. 2014 р., м. Львів / Всеукр. громад. об-ня "Товариство відродження Української нації" [та ін.]. – Львів, 2015. – С. 439–449.
- 4835. Куций А. Ф.** Полковник Р. Сушко – учасник Другого Зимового походу 1921 року / А. Ф. Куций // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2014. – № 784. – С. 128–135. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4836. Кучер В. В.** Партизансько-Повстанський Штаб як центр протибільшовицького руху опору на Україні 1921 року / В. В. Кучер // Воєнна історія. – 2011. – № 1. – С. 37–50. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4837. Кучер В. В.** Суспільно-політична та військова діяльність отамана Ю. Тютюнника у першій половині 1919 р. / В. Кучер // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2009. – Вип. 43. – С. 110–121. –

Бібліогр. в кінці ст.

4838. Кучер В. В. Участь Юрія Тютюнника у Першому Зимовому поході армії УНР (6.XII.1919 – 6.V.1920 рр.) / В. Кучер // *Воєнна історія*. – 2010. – № 2. – С. 50–57. – Бібліогр. в кінці ст.

4839. Кучер В. В. Юрій Тютюнник на чолі Листопадового рейду / В. В. Кучер // *Воєнна історія*. – 2011. – № 5. – С. 32–41. – Бібліогр. в кінці ст.

4840. Кучеров Г. Г. "Просвіта" с. Глібів Ушицького повіту Подільської губернії (1918–1919 рр.) / Г. Г. Кучеров // *Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка*. – Кам'янець-Подільський, 2011. – Т. 18. – С. 39–47.

4841. Кучерук О. С. Історія відзнаки Української Народної Республіки "Хрест Симона Петлюри" / О. Кучерук // *Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України*. – Київ, 2005. – Число 12, ч. 2. – С. 383–395. – Бібліогр. в кінці ст.

4842. Кучерук О. С. Симон Петлюра – Голова Директорії, Головний Отаман Армії УНР (1879–1926) / О. Кучерук, Т. Ралдугіна ; Орг. ком. з підгот. та проведення заходів щодо увічнення пам'яті видат. діячів Української Народної Республіки та Західноукраїнської Народної Республіки [та ін.]. – [Київ], [2006]. – 16 с. – Авт. зазначено в кінці кн.

4843. Кучик О. С. Міжнародні обставини політичного діалогу УНР і Румунії / О. С. Кучик // *Вісник Львівського університету. Серія: Міжнародні відносини / Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка*. – Львів, 2013. – Вип. 33. – С. 12–24. – Бібліогр. в кінці ст.

4844. Кушніренко І. К. Реформи Нестора Махна: історичне дослідження / І. К. Кушніренко. – Запоріжжя : Дніпров. металург, 2018. – 260 с. : іл., фот. – Бібліогр.: 257–258.

Зі змісту: Ч. 1. Біографія Н. І. Махна. Суть Махновщини. – С. 4–14 ; *Ч. 2.* Реформи Н. І. Махна. Н. І. Махно і питання самоуправління. Махновські комуни. Н. І. Махно і революційне селянство. Тактика маневреної війни. Проти органів насилля. Махновська реформа школи. Махно і українське питання. Внесок махновців у розвиток культури. Махновський театр. – С. 15–87.

4845. Лазарович М. В. Аналіз документного забезпечення боротьби Директорії УНР проти єврейських погромів / М. В. Лазарович // *Прикарпатський вісник НТШ. Серія: Думка*. – Івано-Франківськ, 2015. – № 3. – С. 172–187. – Бібліогр. в кінці ст.

4846. Лазарович М. В. Деякі аспекти етнополітики Директорії УНР та її урядів наприкінці 1918 – першій половині 1919 р. / М. В. Лазарович // *Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]*. – Київ, 2012. – Вип. 62. – С. 575–579. – Бібліогр. в кінці ст.

4847. Лазарович М. В. До питання про документне забезпечення боротьби влади Другої Української Народної Республіки проти єврейських погромів / М. В. Лазарович // *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. – 2015. – № 1. – С. 36–48. – Бібліогр. в кінці ст.

4848. Лазарович М. В. Міжнародний чинник боротьби влади Другої Української Народної Республіки проти єврейських погромів / М. В. Лазарович // *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки. Серія: Міжнародні*

відносини. – Луцьк, 2014. – № 14. – С. 96–102. – Бібліогр. в кінці ст.

4849. Ластовець Н. О. Вплив особового складу місії УНР в США на встановлення дипломатичних відносин в 1919–1921 рр. / Н. О. Ластовець // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2015. – Вип. 23. – С. 150–154. – Бібліогр. в кінці ст.

4850. Ластовець Н. О. Місія УНР у США в 1919–1921 рр.: проблеми становлення / Н. Ластовець // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – 2016. – № 2. – С. 31–33. – Бібліогр. в кінці ст.

4851. Ластовець Н. О. Повсякденність українських дипломатичних представництв періоду Директорії УНР (1919–1921 рр.) / Н. Ластовець // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. / Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – Харків, 2016. – Вип. 19. – С. 95–103. – Бібліогр. в кінці ст.

4852. Ластовець Н. О. Роль особистості М. Тишкевича в становленні місії УНР у Ватикані (1919–1920 рр.) / Н. О. Ластовець // Історичні етюди : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т. – Дніпропетровськ, 2014. – Вип. 4. – С. 65–67.

4853. Лебедзева В. М. Гомельская городская Директория (декабрь 1918 – январь 1919) : [про визначення лінії білорусько-українського державного кордону] / В. Лебедзева // Студії з архівної справи та документознавства : зб. пр. / Укр. НДІ арх. справи та документознавства. – Київ, 2009. – Т. 17. – С. 133–141. – Бібліогр. в кінці ст.

4854. Левицька К. З історії становлення парламентаризму в добу Директорії : історіографія / К. Левицька // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2012. – № 113. – С. 32–35. – Бібліогр. в кінці ст.

4855. Левітас Ф. Л. Українсько-єврейські відносини, 1919–1920 рр.: подолання стереотипів національної пам'яті / Ф. Левітас // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2011. – Вип. 5. – С. 382–393. – Бібліогр. в кінці ст.

4856. Левченко О. Д. Бойова діяльність армії Української Народної Республіки (листопад 1918 р. – липень 1919 р.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / О. Д. Левченко ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2002. – 19 с.

4857. Левченко О. Д. Воєнні дії армії УНР в червні 1919 р. / О. Левченко // Український історичний збірник, 2001 / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2002. – [Вип. 4]. – С. 214–223. – Бібліогр. в підрядк. прим.

4858. Лейберов О. О. "Ваша влада, ваш оборонець..." – як обирали Конгрес трудового народу Української Народної Республіки / О. О. Лейберов // Література та культура Полісся. Серія: Історичні науки : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2015. – Вип. 79 (№ 3). – С. 137–165. – Бібліогр. в кінці ст.

4859. Лейберов О. О. Велика партійна коаліція (кінець 1918 – початок 1919 рр.): пошук державності чи крок до загибелі? / О. О. Лейберов // Література та культура Полісся : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2005. – Вип. 30. – С. 125–131. – Бібліогр. в кінці ст.

4860. Лейберов О. О. Оцінки "трудового принципу" Директорії УНР у сучасній вітчизняній історіографії / О. О. Лейберов // Український історичний збірник / НАН

України, Ін-т історії України, Рада молодих вчених. – Київ, 2008. – **Вип. 11.** – С. 383–389. – Бібліогр. в кінці ст.

4861. Лейберов О. О. Політичні сили на Україні у 1919 році та їхнє ставлення до "трудового принципу" Директорії УНР / О. Лейберов // Шевченківська весна. Історія : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. молодих учених Т. Шевченка, м. Київ, 20–23 берез. 2008 р. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2008. – **Вип. 6, ч. 1.** – С. 66–68. – Бібліогр. в кінці ст.

4862. Лейберов О. О. "Трудовий принцип" Директорії УНР в поглядах В. К. Винниченка: оцінка сучасних істориків / О. О. Лейберов // Література та культура Полісся : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2006. – **Вип. 32.** – С. 119–128. – Бібліогр. в кінці ст.

4863. Лекар А. М. Українська Галицька Армія в Балтському повіті в грудні 1919 – квітні 1920 рр. / А. М. Лекар // Чорноморський літопис. – 2012. – **Вип. 6.** – С. 70–77.

4864. Лепкий Л. С. В чотирикутнику смерті (передріздв'яні спомини з 1919 р., зокрема про містечко Браїлів січового стрільця, учасника Української Галицької Армії, яка продовжувала боротьбу з більшовицькою інтервенцією на Україні) / Л. Лепкий // Русалка Дністровая : літ.-краєзнав. зб. – Вінниця, 2017. – **Вип. 5.** – С. 136–140.

4865. Литвин В. М. Соборність України та її супротивники (1918–1919 рр.) / В. Литвин // Україна соборна : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2005. – **Вип. 2, ч. 1.** – С. 154–160. – Бібліогр. в кінці ст.

4866. Литвин В. М. УНР під проводом Директорії / В. М. Литвин // Україна у війнах і революціях ХХ століття, 1914–1945 роки. Закономірності національного державотворчого процесу / В. М. Литвин ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2012. – **Розд. 5.** – С. 153–172.

4867. Литвин М. Р. Польсько-українсько-російська війна 1920 року / М. Литвин // Україна – Польща: історична спадщина і суспільна свідомість / НАН України, Ін-т українознавства ім. Івана Крип'якевича. – Львів, 2014. – **Вип. 7.** – С. 20–31.

4868. Литвин С. Х. Архівний документ, що зміцнює єдність Наддніпрянщини і Галичини: до питання допомоги С. Петлюри Галичині у 1919 році / С. Х. Литвин // Воєнна історія. – 2012. – **№ 4/6.** – С. 133–141. – Бібліогр. в кінці ст.

4869. Литвин С. Х. Взяття Києва військами Директорії УНР – головна військова операція протигетьманського повстання (листопад-грудень 1918 року) / С. Литвин // Воєнна історія. – 2012. – **№ 4/6.** – С. 47–56. – Бібліогр. в кінці ст.

4870. Литвин С. Х. Воєнно-політичні обставини Другого Зимового походу армії УНР 1921 року : (доп. на наук.-практ. конф. 19 листоп. 2011 р., с. Базар) / С. Х. Литвин // Воєнна історія. – 2011. – **№ 5.** – С. 7–23. – Бібліогр. в кінці ст.

4871. Литвин С. Х. Другий Зимовий похід армії Української Народної Республіки / С. Литвин // Воєнна історія. – 2002. – **№ 5/6.** – С. 100–116. – Бібліогр. в кінці ст.

4872. Литвин С. Х. Зайняття Києва військами Директорії УНР – головна військова операція протигетьманського повстання (листопад – грудень 1918 року) / С. Литвин // Воєнна історія. – 2012. – **№ 4/6.** – С. 47–56 : іл. – Бібліогр. в кінці ст.

4873. Литвин С. Х. Петлюра і Пилсудський: спільний похід на Київ 1920 р. / С. Х. Литвин // Воєнна історія. – 2010. – № 2. – С. 5–19. – Бібліогр. в кінці ст.

4874. Литвин С. Х. Феномен отаманщини доби Директорії УНР в українській історіографії / С. Х. Литвин // Воєнна історія. – 2006. – № 4/6. – С. 5–15. – Бібліогр. в кінці ст.

4875. Лозицький В. С. Архів надзвичайної дипломатичної місії УНР у Берні за 1918–1926 рр. передано в Україну // Архіви України. – 2000. – № 1/3. – С. 74–80.

4876. Лозицький В. С. Про архів Надзвичайної дипломатичної місії УНР у Берні (1918–1926) / В. Лозицький // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2002. – Вип. 2. – С. 275–280.

4877. Лозовий В. С. Борис Мартос на чолі Міністерства фінансів УНР в добу Директорії (1919 р.) / В. С. Лозовий // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2011. – Вип. 4. – С. 366–372. – Бібліогр. в кінці ст.

4878. Лозовий В. С. Взаємини урядів УНР та ЗОУНР у кам'янецьку добу Директорії (липень – листопад 1919 р.) / В. Лозовий // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність / НАН України, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича. – Львів, 2009. – Вип. 18. – С. 307–313. – Бібліогр. в кінці ст.

4879. Лозовий В. С. Відносини Української Народної Республіки з Польщею (1919 р.) / В. С. Лозовий // Науковий вісник Дипломатичної академії України. Серія: Історичні науки. – Київ, 2017. – Вип. 24: Зовнішня політика і дипломатія: інституціалізація, трансформація, традиціоналізм, ч. 1. – С. 92–97. – Бібліогр. в кінці ст.

4880. Лозовий В. С. Відносини Української Народної Республіки з Румунією у Кам'янецьку добу Директорії УНР / В. С. Лозовий // Проблеми історії країн Центральної та Східної Європи : зб. наук. пр. – Кам'янець-Подільський, 2011. – Вип. 2. – С. 134–138. – Бібліогр. в кінці ст.

4881. Лозовий В. С. Влада Директорії Української Народної Республіки очима населення Правобережної України (1918–1920 рр.) / В. С. Лозовий // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2011. – Т. 18. – С. 340–349.

4882. Лозовий В. С. Внутрішня та зовнішня політика Директорії Української Народної Республіки (Кам'янецька доба) / В. С. Лозовий ; НАН України, Ін-т історії України, Кам'янець-Поділ. держ. ун-т. – Київ ; Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2005. – 224 с. – Бібліогр.: с. 192–217 ; Імен. покажч.: с. 219–222.

Зміст: Вступ. – С. 3–11 ; Розд. 1. Політичне та соціально-економічне становище в Україні (листопад 1918 р. – травень 1919 р.). – С. 12–38 ; Розд. 2. Політичні течії в українському національно-визвольному русі: 2.1. Розстановка політичних сил у вищих ешелонах влади УНР. – С. 39–55 ; 2.2. Боротьба уряду УНР з ліворадикальними українськими політичними силами за вплив на повстанський рух в Україні. – С. 56–65 ; 2.3. Боротьба "правої" опозиції проти політики уряду УНР. – С. 66–80 ; 2.4. Провід ЗОУНР та УГА на Наддніпрянщині. Політичне протистояння урядів УНР та ЗОУНР. – С. 81–97 ; Розд. 3. Внутрішня політика Директорії та уряду УНР : 3.1. Проблема реорганізації армії УНР та забезпечення її боєздатності. – С. 98–107 ; 3.2. Відновлення діяльності місцевих органів влади УНР. – С. 108–121 ; 3.3. Соціально-економічна політика уряду УНР (фінансове, аграрне та

продовольче питання). – С. 122–138 ; 3.4. Національна політика уряду УНР. – С. 139–152 ; **Розд. 4. Зовнішньополітичний курс Директорії та уряду УНР. Відносини уряду УНР та ЗОУНР з російськими військово-політичними режимами (Раднаркомом РРФСР та Добровольчою армією) :** 4.1. Міжнародне становище та проблема визнання суверенітету УНР країнами Заходу. – С. 153–162 ; 4.2. Відносини уряду УНР з Польщею та Румунією. – С. 163–174 ; 4.3. Відносини урядів УНР та ЗОУНР з військово-політичними режимами (Раднаркомом РРФСР та Добровольчою армією). – С. 175–186 ; **Висновки.** – С. 187–191.

4883. Лозовий В. С. Діяльність Дмитра Дорошенка у Кам'янці-Подільському в 1919 р. / В. С. Лозовий // Історичне краєзнавство в системі освіти України: здобутки, проблеми, перспективи. – Кам'янець-Подільський, 2002. – С. 350–353.

4884. Лозовий В. С. Документи Центрального державного архіву вищих органів влади та управління України як джерело до вивчення ставлення селянства до влади Директорії УНР у період її перебування на Поділлі (1919 – 1920 рр.) / В. С. Лозовий // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2007. – **Т. 10.** – С. 150–159.

4885. Лозовий В. С. Ісаак Мазепа – український політичний діяч, історіограф Кам'янецької доби Директорії УНР / В. С. Лозовий // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2002. – **Т. 8.** – С. 340–350.

4886. Лозовий В. С. Кам'янець-Подільський – остання столиця Української Народної Республіки : матеріали Всеукр. наук. конф., Кам'янець-Подільський, 6–7 жовт. 2009 р. / В. С. Лозовий // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2009. – **Т. 14.** – С. 454–456.

4887. Лозовий В. С. Політико-ідеологічна криза в добу Директорії УНР / В. С. Лозовий // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2001. – **Т. 5.** – С. 255–260.

4888. Лозовий В. С. Правосвідомість українського селянства та його суспільно-правове становище в період Директорії УНР (1919 р.) / В. С. Лозовий // Проблеми історії України XIX – початку XX ст. : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2011. – **Вип. 18.** – С. 277–284. – Бібліогр. в кінці ст.

4889. Лозовий В. С. Проблеми реорганізації армії УНР та забезпечення її боєздатності в Кам'янецьку добу Директорії (червень-листопад 1919 р.) / В. С. Лозовий // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2000. – **Т. 4.** – С. 259–266.

4890. Лозовий В. С. Селянська правосвідомість в період Директорії УНР / В. С. Лозовий // Правосвідомість селянства в період Української революції 1917–1920 рр.: історичний аспект : монографія / В. С. Лозовий ; Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2011. – **Розд. 4.** – С. 62–78.

4891. Лозовий В. С. Селянська правосвідомість та суспільно-правове становище в період Директорії УНР (1919 р.) / В. С. Лозовий // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2005. – **Т. 15.** – С. 128–139. – Бібліогр. в кінці ст.

4892. Лозовий В. С. Сприйняття селянством більшовиків та радянської влади у період

Директорії УНР / В. С. Лозовий // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2010. – **Вип. 12.** – С. 92–95. – Бібліогр. в кінці ст.

4893. Лозовий В. С. Ставлення селянства до продовольчої політики Директорії УНР / В. С. Лозовий // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2004. – **Т. 12.** – С. 181–186.

4894. Лупандін О. І. Українсько-російські відносини (кінець 1918 – початок 1919 рр.): дипломатичний аспект / О. І. Лупандін // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2014. – **Вип. 10.** – С. 152–171. – Бібліогр. в підрядк. прим.

4895. Луцький М. І. Акт Злуки УНР та ЗУНР: історико-правова ретроспектива / М. І. Луцький // Особливості формування законодавства України: філософсько-правові, іст. та практ. аспекти : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (Івано-Франківськ, 6 берез. 2014 р.). – Івано-Франківськ, 2014. – С. 77–82.

4896. Луцький М. І. Конституційно-правова відповідальність УНР та ЗУНР за державотворчі процеси (на підґрунті Акту Злуки УНР і ЗУНР) / М. І. Луцький // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Право. – Ужгород, 2014. – **Вип. 29, ч. 1.** – С. 26–28.

4897. Луцький М. І. Правова характеристика юридичного оформлення злуки УНР та ЗУНР: основні етапи / М. І. Луцький // Університетські наукові записки / Івано-Франківський ун-т права ім. Короля Данила Галицького. – Івано-Франківськ, 2014. – **Вип. 10.** – С. 37–41. – Бібліогр. в кінці ст.

4898. Луцький М. І. Правовий аспект Акту Злуки УНР та ЗУНР / М. І. Луцький // Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького. – Івано-Франківськ, 2014. – **Вип. 9.** – С. 32–37.

4899. Луцький М. І. Розв'язання аграрного питання згідно законодавства ЗУНР та УНР: порівняльний аспект / М. І. Луцький // Юридичний вісник / Одес. нац. юрид. акад. – Одеса, 2014. – **№ 3.** – С. 281–285.

4900. Луцький М. І. Юридичне оформлення Злуки УНР та ЗУНР: основні етапи / М. І. Луцький // Наука і освіта ХХІ століття : матеріали звіт. виклад. та студент. наук.-практ. конф. (Івано-Франківськ, 30 квіт. 2014 р.). – Івано-Франківськ, 2014. – С. 69–73.

4901. Любовець О. М. Альтернативи державотворення доби Директорії УНР і детермінанти партійних тенденцій / О. М. Любовець // Українські партії й політичні альтернативи 1917–1920 років : монографія / О. М. Любовець. – Київ, 2005. – **Розд. 3.** – С. 176–301.

4902. Любовець О. М. Ідея парламентаризму в теорії та практиці Директорії УНР / О. М. Любовець // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2008. – **Вип. 24.** – С. 148–154. – Бібліогр. в кінці ст.

4903. Любовець О. М. Наукова конференція "Соборність в Українському державотворенні" (до 85-річчя Акту злуки УНР і ЗУНР) / О. Любовець // Історичний журнал. – 2004. – **№ 1/2.** – С. 128–132.

4904. Любовець О. М. Українська народно-республіканська партія (1918–1920 рр.) / О. М.

Любовець // Науковий вісник Чернівецького університету. Серія: Історія. Політичні науки. Міжнародні відносини. – Чернівці, 2014. – **Вип. 702/703**. – С. 60–64. – Бібліогр. в кінці ст.

4905. Ляхоцький В. П. Бібліотека Кам'янець-Подільського університету (1918–1920 рр.) / В. П. Ляхоцький // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2000. – **Т. 4**. – С. 305–315.

4906. Ляшко Ю. Холодноярська республіка 1918–1922 рр. / Ю. Ляшко // Місто на скелястих берегах Тясмину : іст. нарис / О. Г. Шамрай [та ін.]. – Черкаси, 2009. – С. 58–63. – Бібліогр. в кінці ст.

4907. Маврін О. О. Спогади Арнольда Марголіна про роботу Української делегації на Паризькій Мирній Конференції 1919 р. (деякі неформальні результати формальної поразки української дипломатії) / О. Маврін // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2004. – **Вип. 4**. – С. 178–196. – Бібліогр. в кінці ст.

4908. Магурчак А. М. Дипломатична діяльність Миколи Порша у світлі архівних документів / А. М. Магурчак // Вісник Київського славистичного університету. Серія: Історія. – Київ, 2009. – **Вип. 39**. – С. 210–219.

4909. Магурчак А. М. Зовнішньополітичні орієнтири Андрія Жука в період Директорії УНР / А. Магурчак // Проблеми історії та історіографії України : матеріали V Міжнар. наук. конф. "Дні науки історичного факультету – 2012" (12–13 квіт.) / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2012. – С. 49–51. – Бібліогр. в кінці ст.

4910. Малий В. В. Населення Правобережної України в 1920 р.: чисельність, статевий, віковий, національний склад : [на підставі перепису 1920 р.] / В. В. Малий // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2005. – **Т. 14**. – С. 310–316.

4911. Малихін Ю. Участь повстанських загонів Соломинського та Соколовської в "Любарській трагедії" у світлі історичних джерел і спогадах очевидців / Ю. Малихін // Волинські історичні записки : зб. наук. пр. / Житомир. держ. ун-т ім. Івана Франка. – Житомир, 2011. – **Т. 6**. – С. 66–73. – Бібліогр. в кінці ст.

4912. Малькін В. П. Аграрні перетворення в період Директорії УНР / В. Малькін // Збірник навчально-методичних матеріалів і наукових статей історичного факультету Волинського національного університету ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2009. – **Вип. 15**. – С. 20–26.

4913. Малюта О. В. Всеукраїнський трудовий конгрес як представницький орган українського народу в другій Українській Народній Республіці / О. В. Малюта // Історичний архів : наук. студії / Чорномор. держ. ун-т ім. Петра Могили [та ін.]. – Миколаїв, 2011. – **Вип. 7**. – С. 31–37. – Бібліогр. в кінці ст.

4914. Мараєв В. Р. Делегация Льва Чикаленко и Александра Саликовского во Всевеликое Войско Донское (ноябрь 1919 г.) / В. Р. Мараєв // Вестник Московского государственного областного университета. Серія: История и политические науки. – Москва, 2013. – **№ 3**. – С. 90–93.

4915. Мараєв В. Р. Військове протистояння Української Народної Республіки і Всевеликого Війська Донського у 1918–1920 рр. / В. Р. Мараєв // Україна – Кубань: історична та культурна взаємодія : матеріали респ. наук. конф., 14 груд. 2013 р., м. Київ. –

Київ, 2014. – **Вип. 1.** – С. 65–78.

4916. Мараєв В. Р. "Кам'янецька доба" військово-повітряного флоту УНР (літо – осінь 1919 р.) / В. Р. Мараєв // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2017. – **Вип. 10.** – С. 284–291. – Бібліогр. в кінці ст.

4917. Мараєв В. Р. Проблема кордонів між Українською Народною Республікою періоду Директорії та Всевеликим Військом Донським / В. Р. Мараєв // Дні науки історичного факультету : матеріали II Міжнар. наук. конф. молодих учених... / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2009. – **Вип. 2, ч. 1.** – С. 97–99.

4918. Маркова С. В. Україно-єврейські відносини на Поділлі часів Директорії (за матеріалами періодичних видань УНР) / С. Маркова // Історія України: маловідомі імена, події, факти : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ ; Хмельницький ; Кам'янець-Подільський, 2004. – **Вип. 28.** – С. 320–329.

4919. Марковський Б. Галичани [Української Галицької Армії та Січові Стрільці] в бойових діях на Бердичівщині у 1919 р. / Б. Марковський // Волинські історичні записки : зб. наук. пр. / Житомир. держ. ун-т ім. Івана Франка. – Житомир, 2013. – **Т. 11.** – С. 49–54. – Бібліогр. в кінці ст.

4920. Мартиненко О. В. Закордонна місія Української республіканської капели: між політикою і мистецтвом / О. Мартиненко // Часопис Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського. – Київ, 2012. – **№ 1.** – С. 99–105. – Бібліогр. в підрядк. приміт.

4921. Марушак М. Й. Вінниця – столиця Української Народної Республіки (1919–1920 рр.) / М. Марушак // Вінниччина: минуле та сьогодення : краєзнавчі дослідження : матеріали XXI Вінниц. наук. іст.-краєзнав. конф., 25–26 жовт. 2007 р., Вінниця / Вінниц. обл. держадмін. [та ін.]. – Вінниця, 2007. – С. 252–256. – Бібліогр. в кінці ст.

4922. Марушак М. Й. Симон Петлюра в час перебування Директорії у Вінниці (1919–1920 рр.) / М. Й. Марушак // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2008. – **Вип. 13.** – С. 63–67. – Бібліогр. в кінці ст.

4923. Марушак М. Й. Симон Петлюра. Вінницький період / М. Марушак. – Вінниця : Нова книга, 2009. – 35 с. : портр., іл.

4924. Марчук М. В. До питання про національні пріоритети в освітній політиці уряду УНР / М. В. Марчук // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2003. – **Т. 11.** – С. 197–201.

4925. Матвієнко В. М. Віденське відрядження Андрія Ніковського / В. Матвієнко // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2005. – **Вип. 5.** – С. 217–229.

4926. Матвієнко В. М. Зовнішньополітичне відомство УНР за доби Директорії / В. М. Матвієнко // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Міжнародні відносини. – Київ, 2001. – **Вип. 20.** – С. 60–63.

4927. Матвієнко В. М. Зовнішня політика Директорії у боротьбі за незалежність УНР / В.

М. Матвієнко // Україна в Європі: контекст міжнародних відносин / НАН України, Ін-т європ. дослідж. – Київ, 2011. – **Ч. 3, § 4.** – С. 266–279. – Бібліогр. в кінці розд.

4928. Матвієнко В. М. Маловідомі сторінки діяльності української дипломатії на Кавказі [при Директорії] / В. Матвієнко // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2004. – **Вип. 4.** – С. 392–406. – Бібліогр. в кінці ст.

4929. Матвієнко В. М. Розбудова міждержавних стосунків Фінляндії та УНР за доби Директорії / В. М. Матвієнко // Київська старовина. – 2002. – **№ 1.** – С. 62–72.

4930. Матвієнко В. М. Розвиток українсько-білоруських відносин за доби Директорії / В. М. Матвієнко // Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України. – Київ, 2002. – **№ 2.** – С. 39–41.

4931. Матвієнко В. М. Сторінки діяльності Української дипломатичної місії у Варшаві (жовтень 1919 р. – квітень 1920 р.) / В. М. Матвієнко // Науковий вісник Дипломатичної академії України. – Київ, 2004. – **Вип. 10:** Зовнішня політика і дипломатія: погляд із 21-го століття, **ч. 2.** – С. 499–517. – Бібліогр. в кінці ст.

4932. Матвієнко В. М. Українська дипломатична місія на Кавказі у 1919–1920 рр. / В. М. Матвієнко // Актуальні проблеми міжнародних відносин : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т міжнар. відносин. – Київ, 2002. – **Вип. 34, ч. 1.** – С. 3–12.

4933. Матвієнко В. М. Українсько-польські відносини 1919–1921 рр.: тернистим шляхом до запізнілого порозуміння / В. М. Матвієнко // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Міжнародні відносини. – Київ, 2003. – **Вип. 26.** – С. 94–98 ; **Вип. 27.** – С. 178–186.

4934. Матвієнко В. М. УНР і балтійські конференції / В. Матвієнко // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2003. – **Вип. 3.** – С. 347–368. – Бібліогр. в кінці ст.

4935. Матеріали нарад голів дипломатичних місій УНР за кордоном як джерело дослідження доби Директорії / публ. підгот. Т. Осташко, В. Соловйова // Архіви України. – 2003. – **№ 4/6.** – С. 88–98. – Бібліогр. в кінці ст.

4936. Матяш І. Б. Діяльність Надзвичайної дипломатичної місії УНР в Угорщині (1919–1924 рр) / І. Б. Матяш, Ю. Ю. Мушка // Український історичний журнал. – 2006. – **№ 1.** – С. 112–130. – Бібліогр. в підрядк. прим.

4937. Матяш І. Б. Діяльність Надзвичайної дипломатичної місії УНР в Угорщині. Історія. Спогади. Архівні документи / І. Б. Матяш, Ю. Ю. Мушка. – Київ : Києво-Могилян. акад., 2005. – 400 с. : іл. – (Бібліотека наукового щорічника "Україна дипломатична" ; вип. 1). – Бібліогр. в кінці розд.

Зміст: Вступне слово Міністра закордонних справ України Бориса Тарасюка / *Б. Тарасюк.* – С. 5–6 ; Вступне слово Міністра закордонних справ Угорської Республіки Ференца Шомоді / *Ф. Шомоді.* – С. 7–8 ; Вступне слово засновника наукового щорічника "Україна дипломатична" Павла Кривоноса / *П. Кривонос.* – С. 9–10 ; **Розд. 1. Історія:** "Нашим обов'язком є робити своє діло при всяких обставинах!" – С. 11–54 ; **Розд. 2. Спогади:** Спогади українських діячів як джерело дослідження діяльності Надзвичайної дипломатичної місії УНР в Угорщині. – С. 55–61 ; Дипломатична місія на Угорщині / *М. М. Галаган.* – С. 62–170 ; Мої 75 роковини (1870–1945) / *В. В. Сікевич.* – С. 171–172 ; Приняття у адмірала Горті :

(Витяг з розд. "За Кордоном") / В. В. Сікевич. – С. 173–174 ; 3 Київ до Кам'янця / Д. І. Дорошенко. – С. 175–179 ; Спомини з торговельної місії до Австрії, Чехословаччини і Угорщини в р. 1919 / В. Дутка. – С. 180–182 ; Наївність мадярських комуністів / В. К. Винниченко. – С. 183–186 ; **Розд. 3. Архівні документи** : Діяльність надзвичайної дипломатичної місії УНР в Угорщині в архівній інформації: український комплекс. – С. 187–194 ; [Тексти 172 док.]. – С. 195–376 ; **Біографії**: Микола Галаган – борець і патріот. – С. 378–384 ; Володимир Сікевич – воєк і дипломат. – С. 385–389.

4938. Матяш І. Б. Діяльність надзвичайної дипломатичної місії УНР на Кавказі (1919–1921 рр.) / І. Матяш // Український історичний журнал. – 2018. – № 1. – С. 73–97. – Бібліогр. в кінці ст.

4939. Матяш І. Б. Документи ЦДАВО України про діяльність Надзвичайної дипломатичної місії УНР в Угорщині / І. Матяш, Ю. Мушка // Архівознавство. Археографія. Джерелознавство : міжвідом. зб. наук. пр. / Укр. НДІ арх. справи та документознавства. – Київ, 2005. – Вип. 7. – С. 93–108. – Бібліогр. в кінці ст.

4940. Матяш І. Б. Про невідому посаду Симона Петлюри на дипломатичній службі / І. Матяш // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2006. – С. 289–305.

4941. Матяш І. Б. Репрезентація української ідеї за кордоном доби Директорії / І. Матяш // Зовнішні справи. – 2011. – № 7/8. – С. 18–21.

4942. Матяш І. Б. Роль дипломатичних установ у започаткуванні українсько-болгарських відносин (1918–1921 рр.) / І. Матяш // Український історичний журнал. – 2018. – № 2. – С. 53–74. – Бібліогр. в кінці ст.

4943. Мацькевич М. М. Етапи юридичного оформлення об'єднання УНР і ЗУНР / М. М. Мацькевич // Бюлетень Міністерства юстиції України. – 2011. – № 1. – С. 25–29. – Бібліогр. в кінці ст.

4944. Машкевич С. Два дня из истории Киева : 30–31 августа 1919 г. / С. Машкевич. – Киев : Варто, 2010. – 159 с. : ил., карта. – Примечания [бібліогр.] – С. 147–156. – Именной указатель. – С. 157–159.

Книга присвячена подіям 30–31 серпня 1919 р., коли за два дні в Києві двічі змінювалась влада. Місто, залишене більшовиками, захопила армія Петлюри, а наступного дня – Добровольча армія Денікіна.

Примірник НБУВ з дарчим написом: "Отделу картографии библиотеки им. Вернадского от автора. 05.04.2012".

4945. Машталір А. І. Відзначення 58-х шевченківських роковин в Кам'янці-Подільському в 1919 році / А. І. Машталір // Збірник наукових праць молодих вчених Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2010. – Вип. 2. – С. 27–28. – Бібліогр. в кінці ст.

4946. Машталір А. І. Вшанування постаті Тараса Шевченка на Поділлі в добу Директорії УНР: історичний аспект / А. І. Машталір, В. Г. Байдич, В. В. Галатир ; Держ. архів Хмельницьк. обл. [та ін.]. – Хмельницький, 2015. – 113 с. : ил. – (Праці Державного архіву Хмельницької області). – Бібліогр.: с. 71–75.

Зміст: Вступ. – С. 3–23 ; **Розд. 1.** Відзначення шевченківських днів державними установами та громадськістю подільського краю. – С. 24–56 ; **Розд. 2.** Творча

спадщина Кобзаря у видавничій і громадсько-культурній сфері подільських діячів. – С. 57–75 ; **Висновки.** – С. 76–77 ; Перелік умовних скорочень. – С. 78–107 ; **Іменний покажчик.** – С. 108–110 ; **Географічний покажчик.** – С. 111–112.

4947. Машталір А. І. Ім'я Тараса Шевченка як символ національно-визвольної боротьби українців в період Директорії УНР / А. І. Машталір // Наукові праці студентів історичного факультету Кам'янець-Подільського національного університету. – Кам'янець-Подільський, 2009. – **Вип. 6.** – С. 27–34.

4948. Машталір А. І. Подільський педагогічний журнал "Освіта" про Т. Г. Шевченка (1919 р.) / А. І. Машталір // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2010. – **Т. 15.** – С. 391–397.

4949. Машталір А. І. Шевченкіана у періодичних виданнях Поділля у 1919–1920 рр. / А. І. Машталір // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2009. – **Т. 14.** – С. 396–401.

4950. Медвідь О. В. Військово-організаційна діяльність Дмитра Паліїва в 1918–1919 рр. [у період становлення Збройних сил УНР та ЗУНР] / О. Медвідь // Галичина : наук. і культ.-просвіт. краєзнав. часопис / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2014. – **Ч. 25/26.** – С. 219–223. – Бібліогр. в кінці ст.

4951. Мельник Е. М. Діяльність історико-філологічної секції Кам'янець-Подільського державного українського університету (1919–1920 рр.) / Е. М. Мельник, А. Г. Філінюк // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2002. – **Вип. 63–64.** – С. 59–60.

4952. Мельник Е. М. Діяльність Кам'янець-Подільської середньої технічної школи за Директорії УНР (кінець 1918 – кінець 1920 рр.) / Е. М. Мельник // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2009. – **Т. 14.** – С. 114–122.

4953. Мельник Е. М. Діяльність Товариства Шкільної Освіти щодо матеріальної допомоги національній школі у період денікінщини (вересень-грудень 1919 р.) / Е. М. Мельник // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету : зб. за підсумками звіт. наук. конф. викладачів і аспірантів, присвяч. 85-й річниці Української національно-демократичної революції. [Серія]: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2002. – **Т. 1.** – С. 85–88.

4954. Мельник Е. М. Дунаєвецька приватна (державна) змішана гімназія у 1918–1920 рр. / Е. М. Мельник // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2013. – **Т. 20.** – С. 62–68.

4955. Мельник Е. М. Кам'янець-Подільська українська державна селянська дівоча гімназія: проблема виживання (1919–1920 рр.) / Е. М. Мельник // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2007. – **Т. 10.** – С. 271–280.

4956. Мельник Е. М. Кам'янець-Подільський український народний університет (листопад 1919 – початок 1921 рр.) / Е. М. Мельник // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2006. – **Т. 7.** – С. 28–35.

4957. Мельник Е. М. Кам'янець-Подільський учительський інститут: нереалізований

проект (1919 р.) / Е. М. Мельник // Український історичний збірник, 2001 / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2002. – [Вип. 4]. – С. 309–316. – Бібліогр. в підрядк. прим.

4958. Мельник Е. М. Становище середньої школи в Україні в добу Директорії (1919 р.) / Е. М. Мельник // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2010. – Вип. 3. – С. 329–342. – Бібліогр. в кінці ст.

4959. Мельник Е. М. Українська національна школа в період денікінської навали у вересні-грудні 1919 р. (до історії товариства шкільної освіти) / Е. Мельник // Проблеми історії України XIX – початку XX ст. : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2004. – Вип. 7. – С. 187–204. – Бібліогр. в кінці ст.

4960. Мельник Е. М. Українська школа і польський окупаційний режим на Поділлі: проблема виживання (1919–1920 рр.) / Е. М. Мельник // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2006. – Т. 8. – С. 3–9.

4961. Мельник П. О. Конституція С. С. Дністрянського (проект 1920 р.): договірна форма втілення принципу права українського народу на самовизначення / П. О. Мельник // Тенденції і перспективи розвитку інститутів права та держави : матеріали I Всеукр. наук. читань пам'яті акад. С. Дністрянського "Західноукраїнська Народна Республіка – п'ємонт українського державотворення" : тези наук. доп. (19 квіт. 2018 р.). – Київ, 2018. – С. 243–247. – Бібліогр. в кінці ст.

4962. Мельник Р. П. Історичний досвід військового будівництва періоду Директорії в наукових і мемуарно-аналітичних працях військових істориків 20–30-х рр. XX ст. / Р. П. Мельник // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2014. – № 809. – С. 67–72. – Бібліогр. в кінці ст.

4963. Миколаївщина: нариси історії революції 1917–1921 років / авт. кол.: Л. Л. Левченко, Л. А. Вовчук, О. В. Волос [та ін.]. – Миколаїв : Іліон, 2017. – 280 с. : іл., карти, фот. – (Миколаївщина. 100-річчя подій Української революції 1917–1921 років). – Бібліогр. в підрядк. прим.

Зі змісту: Розд. 2, § 1. Типологія селянських повстань 1918–1921 рр. / Ю. В. Котляр. – С. 107–136 ; Розд. 2, § 2. Селянські республіки: [Врадіївська Хліборобська республіка, Висунська і Баштанська республіки] / Ю. В. Котляр. – С. 136–147 ; Розд. 2, § 3. Перший Зимовий похід і Миколаївщина / Ю. В. Котляр. – С. 147–155.

4964. Мина Ж. В. Військова та зовнішньополітична ситуація в УНР (листопад 1918 – січень 1919 рр.) / Ж. В. Мина // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2009. – № 652. – С. 82–87. – Бібліогр. в кінці ст.

4965. Мина Ж. В. Збройні сили Директорії УНР: історіографія проблеми / Ж. В. Мина // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2008. – № 634. – С. 145–150. – Бібліогр. в кінці ст.

4966. Мина Ж. В. Збройні сили Директорії УНР та їх боротьба за державну незалежність України (листопад 1918 р. – листопад 1920 р.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 20.02.22 / Ж. В. Мина ; Нац. ун-т "Львівська політехніка". – Львів, 2008. – 20 с.

- 4967. Мина Ж. В.** Кількісний та якісний склад Дієвої армії УНР та УГА напередодні київської наступальної операції (кінець червня – липень 1919 р.) / Ж. В. Мина // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2010. – № 670. – С. 101–112. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4968. Мина Ж. В.** Національно-демократичні та регулярні засади реорганізації Армії УНР (листопад 1919 – березень 1920 рр.) / Ж. В. Мина // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2012. – № 724. – С. 153–158. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4969. Мина Ж. В.** Похід об'єднаних українських армій на Київ в серпні 1919 року / Ж. В. Мина // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2001. – № 431. – С. 31–35. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4970. Мина Ж. В.** Розпорядча документація та процеси правових реформ Збройних сил Директорії УНР (січень – липень 1919 р.) / Ж. В. Мина // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2013. – № 752. – С. 116–122. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4971. Мина Ж. В.** Формування військової політики Директорії УНР щодо організації збройних сил (листопад 1918 – липень 1919 рр.) / Ж. В. Мина // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2003. – № 474. – С. 22–27. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4972. Мина Ж. В.** Явище "отаманії" в період Директорії / Ж. В. Мина // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2002. – № 451. – С. 19–24. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4973. Миронець Н. І.** Листи Володимира Винниченка до Юрія Тищенка (Сірого) (1919–1920 роки) / Н. Миронець // Український археографічний щорічник / НАН України, Археогр. коміс., Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського. – Київ, 2007. – Вип. 12. – С. 571–590. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 4974. Митрофаненко Ю. С.** Військова діяльність Андрія Гулого-Гуленка у революційних подіях 1918–1919 рр. на Катеринославщині / Ю. С. Митрофаненко // Придніпров'я: історико-краєзнавчі дослідження : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2014. – Вип. 12. – С. 108–120. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4975. Митрофаненко Ю. С.** "Вільне місто" : теорія та практика махновського самоврядування у Катеринославі (листопад 1919 р.) / Ю. С. Митрофаненко // Придніпров'я: історико-краєзнавчі дослідження : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2009. – Вип. 7. – С. 62–68. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4976. Митрофаненко Ю. С.** Отаманщина на шпальтах української преси 1919 року / Ю. С. Митрофаненко // Придніпров'я: історико-краєзнавчі дослідження : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2011. – Вип. 9. – С. 182–187. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4977. Митрофаненко Ю. С.** Отаманщина як історичне явище: погляд Володимира Винниченка та Симона Петлюри / Ю. Митрофаненко // Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету ім. Володимира Винниченка. Серія: Історичні науки. – Кіровоград, 2011. – Вип. 14. – С. 94–100. – Бібліогр. в кінці ст.
- 4978. Митрофаненко Ю. С.** Отаманщина як історичне явище: погляди Д. І. Яворницького

та сучасні рефлексії / Ю. С. Митрофаненко // Наддніпрянська Україна: історичні процеси, події, постаті : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2010. – **Вип. 8.** – С. 167–177. – Бібліогр. в кінці ст.

4979. Митрофаненко Ю. С. Отаманщина як історичне явище Української революції у 1918–1919 рр. / Ю. С. Митрофаненко // Записки осередку Наукового товариства ім. Шевченка у Дніпропетровську. – Дніпропетровськ, 2011. – **Вип. 2.** – С. 87–93. – Бібліогр. в кінці ст.

4980. Митрофаненко Ю. С. Отаманщина як суспільний феномен Української революції періоду Директорії 1918–1919 років : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Ю. С. Митрофаненко ; Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2011. – 20 с.

4981. Митрофаненко Ю. С. Політична боротьба в УНР у 1918–1919 рр. та поширення отаманщини / Ю. С. Митрофаненко // Проблеми політичної історії України : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2013. – **Вип. 8.** – С. 152–158. – Бібліогр. в кінці ст.

4982. Митрофаненко Ю. С. Справа отамана Волинця / Ю. С. Митрофаненко // Наддніпрянська Україна: історичні процеси, події, постаті : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2011. – **Вип. 9.** – С. 206–213. – Бібліогр. в кінці ст.

4983. Митрофаненко Ю. С. Українська отаманщина 1918–1919 років : [наук.-попул. дослідж.] / Ю. С. Митрофаненко. – Кіровоград : Імекс, 2015. – 237 с. : іл. – Те саме. – 3-те вид., допов. – Кропивницький, 2016. – 240 с. – Бібліогр.: с. 210–238.

Зміст: Передмова / С. І. Світленко. – С. 4–5 ; Вступ. – С. 6–9 ; **Розд. 1. Історіографія. Джерела вивчення та теоретико-методологічна база дослідження:** 1.1. Історіографія проблеми. – С. 10–28 ; 1.2. Джерельна база. – С. 29–46 ; **Розд. 2. Генезис отаманщини у контексті суспільно-політичної ситуації кінця 1918 р. – початку 1919 р.** : 2.1. Зародження отаманщини. – С. 47–64 ; 2.2. Вплив політичних конфліктів на поширення отаманщини. – С. 65–80 ; 2.3. Трансформація отаманщини на деструктивний чинник Української революції. – С. 81–99 ; **Розд. 3. Сутність, особливості, типологізація отаманщини як суспільного феномену** : 3.1. Особливості отаманських формувань доби Директорії. – С. 100–122 ; 3.2. Типологізація отаманщини. – С. 123–160 ; **Розд. 4. Боротьба Директорії проти отаманщини (січень – вересень 1919 року)** : 4.1. Заходи Директорії щодо ліквідації отаманщини. – С. 161–178 ; 4.2. Судові процеси над отаманами. – С. 179–197 ; **Висновки.** – С. 198–206 ; **Додатки:** Найвідоміші отаманські формування, що діяли на теренах УНР у 1918–1919 рр. – С. 207–209.

4984. Михайленко О. Українська народна міліція доби Директорії / О. Михайленко // Міліція України. – 2003. – **№ 5.** – С. 26–27.

4985. Михайленко П. П. Міністерство внутрішніх справ Української Народної Республіки доби Директорії / П. Михайленко, В. Довбня, Я. Шинкарук // Міліція України. – 2005. – **№ 2.** – С. 18–21. – Бібліогр. в кінці ст.

4986. Михайлов В. В. Борьба политических направлений в Одессе в дни французской интервенции / В. В. Михайлов, А. С. Пученков // Вопросы истории. – 2012. – **№ 6.** – С. 93–104. – Библиогр. в конце ст.

4987. Михайлова О. В. Огляд історіографії проблеми еволюції українсько-польських відносин у 1918–1920 рр. / О. В. Михайлова // Магістеріум : збірник / Нац. ун-т "Киево-

Могилянська академія". – Київ, 2001. – **Вип. 7**: Історичні студії. – С. 97–103.

4988. Михайлова О. В. Польсько-українське військово-господарче співробітництво (січень – квітень 1920 р.) / О. Михайлова // Україна ХХ століття: культура, ідеологія, політика : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2007. – **Вип. 12**. – С. 198–220. – Бібліогр. в кінці ст.

4989. Михайлова О. В. Польсько-український переговорний процес та підписання Варшавського договору (березень – квітень 1920 р.) / О. Михайлова // Україна ХХ століття: культура, ідеологія, політика : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2005. – **Вип. 9**. – С. 154–175. – Бібліогр. в кінці ст.

4990. Михайлова О. В. Польсько-український союз 1920 р.: військово-господарча співпраця на території Правобережної України (кінець квітня – середина червня) / О. Михайлова // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2011. – **Вип. 6**. – С. 295–336. – Бібліогр. в кінці ст.

4991. Михайлова О. В. Польсько-український союз 1920 року: проблеми історіографії / О. Михайлова // Полтавська Петлюріана. – Полтава, 2003. – **Ч. 5**. – С. 12–27.

4992. Михайлова О. В. Україна у східній політиці Ю. Пілсудського (кінець 1918 р. – квітень 1920 р.) / О. Михайлова // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2002. – **[Вип. 1]**. – С. 231–254. – Бібліогр. в кінці ст.

4993. Міхесв А. Державно-політична діяльність О. М. Андрієвського / А. Міхесв // Другі києвознавчі читання: історія та етнокультура: до 100-річчя Української революції 1917–1921 рр. : зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 29 берез. 2017 р.). – Київ, 2017. – С. 94–98. – Бібліогр. в кінці ст.

4994. Могильний Л. Суспільно-політична діяльність С. Єфремова в період Директорії (14 грудня 1918 – 21 листопада 1920 р.) / Л. Могильний // Шевченківська весна. Історія : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. молодих учених, м. Київ, 20–23 берез. 2008 р. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2008. – **Вип. 6, ч. 1**. – С. 71–73. – Бібліогр. в кінці ст.

4995. Моздір В. В. Утворення Подільського комітету товариства українського Червоного Хреста та його реорганізація (червень – липень 1919 р.) / В. В. Моздір // Матеріали ХІІІ Подільської історико-краєзнавчої конференції (18–19 листопада 2010 р.) / НАН України, Ін-т історії України [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2010. – С. 430–436. – Бібліогр. в кінці ст.

4996. Молчанова О. В. Організація репатріації вояків-українців з теренів балканських країн у 1919 – на початку 1920 р.: політико-дипломатичний контекст / О. В. Молчанова // Науковий вісник Дипломатичної академії України. Серія: Історичні науки. – Київ, 2016. – **Вип. 23**: Зовнішня політика і дипломатія: традиції, тренди, досвід, **ч. 1**. – С. 141–147. – Бібліогр. в кінці ст.

4997. Молчанова О. В. Репатріація полонених та інтернованих вояків-українців з Німеччини у 1919–1920 рр.: досягнення чи невдача дипломатії УНР? / О. В. Молчанова // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2015. – **Вип. 44, т. 1**. – С. 159–163. – Бібліогр. в кінці ст.

4998. Моргун М. В. Бронепоезди в Армії УНР (листопад 1918 – листопад 1920 рр.) / М. В. Моргун // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2009. – № 652. – С. 107–111. – Бібліогр. в кінці ст.

4999. Моренець В. І. Земляки Миколи Міхновського в боротьбі за Українську державність / В. Моренець. – Київ : Іст. клуб "Холодний яр" ; Вінниця : Держ. картогр. ф-ка, 2012. – 256 с. : іл., портр. – (Бібліотека історичного клубу "Холодний яр").

Зміст: Микола Міхновський – основоположник українського націоналізму. – С. 7–21 ; Старшини і козаки Армії УНР – вихідці з Прилуччини. – С. 22–153 ; Старшини Армії УНР, життя яких пов'язане з Прилуччиною. – С. 154–177 ; Старшини і козаки Армії УНР – вихідці з Чернігівщини. – С. 178–226 ; Фотодокументи. – С. 227–252.

Примірник НБУВ з дарчим написом: "Національній бібліотеці ім. Вернадського від автора. 10.10.2012 року". .

5000. Моріц В. Емігрантські дипломатичні представництва українців у Відні в 1919–1922 рр. / В. Моріц // Перша світова війна та проблеми державотворення у Центральній та Східній Європі : матеріали Міжнар. наук. конф. (Чернівці, 29–30 жовт. 2008 р.) / Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці, 2009. – С. 199–212. – Текст нім. – Бібліогр. в кінці ст.

5001. Мороз Вікт. С. Пашковецька республіка у світлі подій національно-визвольної революції 1917–1920 років / Вікт. С. Мороз, Вол. С. Мороз // Хмельницькі краєзнавчі студії : наук.-краєзнав. зб. / НАН України, Ін-т історії України, Центр дослідж. історії Поділля. – Хмельницький, 2017. – Вип. 11. – С. 216–221. – Бібліогр. в кінці ст.

5002. Музичко О. Є. Шевченківське свято в Одесі 1920 року: переможний акорд Української революції / О. Музичко // Юго-Западная Одессика : ист.-краевед. науч. альм. / Асоц. европ. культури "Золотая акация". – Одесса, 2012. – Вип. 13. – С. 185–208. – Бібліогр. в кінці ст.

5003. Мушка Ю. Ю. Микола Галаган про діяльність першого українського дипломатичного представництва в Угорщині : [про Надзвичайну дипломатичну місію УНР в Угорщині у 1919–1920 рр.] / Ю. Ю. Мушка // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2005. – Вип. 5. – С. 568–604.

5004. Мушка Ю. Ю. Невідоме інтерв'ю українського дипломата Миколи Галагана угорській пресі / Ю. Мушка // Пам'ятки: археогр. щорічник / Укр. НДІ арх. справи та документознавства. – Київ, 2006. – Т. 6. – С. 65–70.

5005. Мушка Ю. Ю. Спогади Миколи Галагана про діяльність [в 1919–1920 рр.] першого українського дипломатичного представництва в Угорщині як історичне джерело / Ю. Ю. Мушка // Документознавство. Бібліотекознавство. Інформаційна діяльність: проблеми науки, освіти, практики : матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф., Київ, 17–18 трав. 2005 р. / Держ. акад. керівних кадрів культури і мистецтв. – Київ, 2005. – Ч. 1. – С. 204–206.

5006. На бій за волю. Перемога через поразки. Україна у війнах і революціях 1914–1921 років : [монографія] / [А. Руккас та ін.]. – Харків : Клуб сімейн. дозвілля, 2016. – 352 с. – (Історія без цензури).

Зі змісту: Друга війна з радянською Росією / М. Ковальчук. – С. 76–119 ; Війна з російськими білогвардійцями / М. Ковальчук. – С. 120–160 ; Перший Зимовий похід Армії УНР / М. Ковальчук, А. Руккас. – С. 200–222 ; Польсько-український союз і війна радянської Росії в 1920 р. / А. Руккас. – С. 223–266 ; Другий Зимовий похід

5007. "На вас покладається обов'язок ... підняти та скерувати повстання українського народу..." : невідомі листи С. Петлюри до Ю. Тютюнника (червень – жовтень 1921 р.) / упоряд. М. А. Ковальчук // *Військово-історичний альманах* / Центр. музей Збройн. Сил України. – Київ, 2006. – **Число 2**. – С. 56–66. – Бібліогр. в кінці ст.

5008. Навозняк Л. М. Протистояння Симона Петлюри та Володимира Оскілка: мотиви і наслідки / Л. М. Навозняк // *Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії* : зб. наук. пр. / Рівн. держ. гуманітар. ун-т. – Рівне, 2004. – **Вип. 3**. – С. 15–18. – Бібліогр. в кінці ст.

5009. Нагнибіда О. Ідейні та історичні передумови Акту Злуки / О. Нагнибіда // *Наука і суспільство*. – 2013. – **№ 1/2**. – С. 14–24.

5010. Нагорна Л. Директорія у боротьбі за відновлення УНР / Л. Нагорна // *Україна: політична історія XX – початку XXI ст.* / НАН України, Ін-т історії України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса. – Київ : Парламент. вид-во, 2007. – С. 392–407.

5011. Надзвичайна дипломатична місія УНР у Греції (1919–1920 рр.) / НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського, Центр. держ. арх. вищ. органів влади і упр. України ; упоряд., передм., комент.: В. М. Даниленко, Н. І. Миронець. – Кам'янець-Подільський : Абетка, 2006. – 136 с.

Зміст: Передмова. – С. 5–12 ; Із щоденника українського посла / *Ф. П. Матушевський*. – С. 13–43 ; Документи. – С. 44–129 ; Іменний покажчик. – С. 130–133.

5012. Надія і розчарування українства: до 90-річчя підписання Варшавського договору між Українською Народною Республікою і Річчю Посполитою Польською / загал. ред. та упоряд. В. І. Сергійчук. – Київ : Сергійчук М. І., 2010. – 263 с. – Імен. покажч.: с. 251–256. – Геогр. покажч.: с. 257–263.

Зміст: "Ходіння по польських муках" : [передм.] / *В. І. Сергійчук*. – С. 3–16 ; Документи. – С. 17–250.

5013. Наказ командування Армії УНР про запровадження у військах прапорів єдиного зразка (1919 р.) / упоряд. М. А. Ковальчук // *Військово-історичний альманах* / Центр. музей Збройн. Сил України. – Київ, 2006. – **Число 1**. – С. 145–153 : іл.

5014. Народження країни. Від краю до держави. Назва, символіка, територія і кордони України / К. Галушко, А. Гречило, С. Громенко, Г. Єфіменко, М. Майоров ; упоряд. К. Галушко. – 2-ге вид. – Харків : Клуб сімейн. дозвілля, 2018. – 350 с. : іл., 8 арк. карт. – (Історія без цензури). – Бібліогр.: с. 347–348 та в підрядк. прим.

Зі змісту: Паризька мирна конференція / *М. Майоров*. – С. 129–136 ; Полько-українська війна / *М. Майоров*. – С. 136–145 ; Зміни позицій щодо кордону в 1920–1921 рр. / *М. Майоров*. – С. 145–152.

5015. Населевець Є. Отаман Панкрат Хижняк : [історія повстанського руху в с. Браниця Козелецького повіту] / Є. Населевець // *Скарбниця української культури* : зб. наук. пр. / Чернігів. іст. музей ім. В. В. Тарновського [та ін.]. – Чернігів, 2011. – **Вип. 13**. – С. 193–197. – Бібліогр. в кінці ст.

5016. Натискач П. П. Історіографія Другого Зимового походу / П. П. Натискач, І. С. Ковальчук // Шляхами творення Української держави : за матеріалами регіон. наук.-практ. конф. "Боротьба українського народу за державну незалежність в 1917–1921 роках". – Житомир, 2006. – С. 32–36.

5017. Науменко А. О. Виховання особового складу армії доби Директорії УНР / А. Науменко // Воєнна історія. – 2009. – № 1. – С. 35–44.

5018. Науменко А. О. Державний інспекторат та його участь у роботі з особовим складом армії УНР / А. О. Науменко // Український історичний журнал. – 2004. – № 3. – С. 73–79. – Бібліогр. в кінці ст.

5019. Науменко А. О. Національно-патріотичне виховання в Армії Української Народної Республіки періоду Директорії : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 20.02.22 / А. О. Науменко ; Нац. акад. оборони України. – Київ, 2004. – 20 с.

5020. Науменко А. О. Національно-патріотичне виховання в Армії УНР доби Директорії в працях сучасних українських істориків / А. О. Науменко // Воєнно-історичний вісник : зб. наук. пр. / Нац. ун-т оборони України. – Київ, 2011. – Вип. 1. – С. 55–60. – Бібліогр. в кінці ст.

5021. Науменко А. О. Розбудова українського військово-морського флоту в період Директорії УНР / А. О. Науменко // Воєнна історія. – 2007. – № 1/3. – С. 37–46. – Бібліогр. в кінці ст.

5022. Науменко А. О. Старшинський корпус армії УНР періоду Директорії / А. Науменко // Воєнна історія. – 2003. – № 1. – С. 91–98. – Бібліогр. в кінці ст.

5023. Національно-визвольний повстанський рух в Україні наприкінці 1920–1921 рр. Справа "Петлюрівські отамани" : анот. покажч. / НАН України, Ін-т історії України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського, Служба безпеки України, Галуз. держ. архів ; упоряд.: В. Василенко, В. Даниленко. – Київ, 2011. – 223 с. – Імен. покажч.: с. 210–218. – Геогр. покажч.: с. 219–223.

Про документи архівно-кримінальної справи "Петлюрівські отамани", сформованої 1936 р. з окремих слідчих справ репресованих учасників повстанського руху за відновлення УНР.

5024. Національно-політична боротьба та духовно-культурна опозиція населення Прикарпаття польській окупації (19 липня 1919 р. – 15 березня 1923 р.) // Український національно-визвольний рух на Прикарпатті в ХХ столітті : док. і матеріали / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2012. – Т. 1, кн. 1. – С. 30–226.

5025. Нестеренко В. А. Часописи УНР як джерело вивчення етнонаціональних процесів на Поділлі в Кам'янецьку добу Директорії УНР / В. А. Нестеренко // Матеріали ХІ Подільської історико-краєзнавчої конференції / НАН України, Ін-т історії України [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2004. – С. 292–299.

5026. Нестеров О. В. Селянський повстанський рух на Правобережній Україні (1919 р.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / О. В. Нестеров ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2001. – 19 с.

5027. Образцов С. В. Військова діяльність генерала М. Омеляновича-Павленка на чолі

Української Галицької Армії : [українсько-польська війна 1918–1919 рр.] / С. В. Образцов // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2009. – № 27. – С. 5–11. – Бібліогр. в кінці ст.

5028. Окіпнюк В. Діяльність місії Польського Товариства Червоного Хреста в Україні у листопаді 1919 р. – квітні 1920 р. / В. Окіпнюк // Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки : міжвідом. зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2011. – Вип. 20. – С. 183–185.

5029. Олійник С. В. Бактеріологічна війна на українському фронті військових дій в 1919 році : міф чи реальність / С. Олійник // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2006. – Вип. 5. – С. 35–36.

5030. Олійник С. В. Відступ Української Галицької армії за Збруч та її прибуття в Наддніпрянську Україну в липні 1919 р. / С. В. Олійник // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2006. – Т. 16. – С. 121–128. – Бібліогр. в кінці ст.

5031. Олійник С. В. Галицька Армія – національно-політичний, культурно-просвітній і морально-психологічний чинник впливу на населення Правобережної України (літо 1919 – весна 1920 рр.) / С. В. Олійник // Українська історична наука на сучасному етапі розвитку : II Міжнар. наук. конгр. укр. істориків, Кам'янець-Подільський, 17–18 верес. 2003 р. – Кам'янець-Подільський ; Київ ; Нью-Йорк ; Острог, 2007. – Т. 3. – С. 301–307.

5032. Олійник С. В. Галицьке військо і визвольні змагання на території Правобережної України (липень 1919 – травень 1920 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / С. В. Олійник ; Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. – Чернівці, 2004. – 20 с.

5033. Олійник С. В. Джерела про культурно-освітню діяльність Української Галицької Армії на Поділлі (липень 1919 – травень 1920) / С. В. Олійник // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2006. – Т. 7. – С. 36–48.

5034. Олійник С. В. Діяльність Бюро пропаганди (Пресової квартири) Української Галицької Армії на Поділлі : (літо 1919 – весна 1920 рр.) / С. В. Олійник // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2005. – Т. 5. – С. 44–51.

5035. Олійник С. В. Діяльність Відділу для освіти при Команді етапу Української Галицької армії на території Поділля / С. В. Олійник // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2011. – Т. 18. – С. 335–340.

5036. Олійник С. В. Культурно-мистецьке життя подолян в добу Директорії УНР (1919–1920 рр.) / С. В. Олійник // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка.

5037. Олійник С. В. Мемуарні джерела про діяльність Української Галицької Армії на Поділлі [1919–1920 рр.] / С. В. Олійник // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2009. – Т. 14. – С. 367–376.

5038. Олійник С. В. Організація та діяльність санітарних установ УГА на території Наддніпрянської України (1919–1920) / С. В. Олійник // Наукові праці Кам'янець-

Подільського державного педагогічного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2000. – Т. 4. – С. 202–205.

5039. Олійник С. В. Постать Т. Шевченка в культурно-освітній та національно-пропагандистській діяльності Української Галицької армії на Поділлі / С. В. Олійник // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2014. – Т. 21. – С. 50–55.

5040. Олійник С. В. Проскурівська наступальна операція 1919 р. – перша спільна бойова акція об'єднаної української армії / С. Олійник // Місто Хмельницький в контексті історії України : матеріали I Міжнар. наук. іст.-краєзнав. конф. / Хмельниц. обл. краєзнав. музей [та ін.]. – Хмельницький, 2016. – С. 69–71. – Бібліогр. в кінці ст.

5041. Олійник С. В. Розвідка і контррозвідка Української Галицької армії у визвольних змаганнях на території Правобережної України (липень 1919 – травень 1920 рр.) / С. В. Олійник // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2005. – Т. 15. – С. 123–127. – Бібліогр. в кінці ст.

5042. Олійник С. В. Театральний серпень 1919 р. (до історії мистецького життя Поділля в добу Директорії УНР) / С. В. Олійник // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2012. – Т. 19. – С. 289–294.

5043. Олійник С. В. Театрально-музичне життя на Поділлі в період Директорії УНР / С. В. Олійник // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2010. – Т. 15. – С. 52–62.

5044. Олійник С. В. Українська Галицька Армія і київські події 31 серпня 1919 р. / С. В. Олійник // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2005. – Т. 14. – С. 304–310.

5045. Особові фонди і колекції Державного архіву Чернівецької області : довідник / Держ. арх. служба України, Держ. архів Чернівець. обл. ; упоряд.: Г. Ринжук, А. Авдєєв. – Чернівці, 2017. – 156 с. : іл., фот. – (Архівні зібрання України. Спеціальні довідники).

Зі змісту: Колекція документів про Хотинське повстання 1919 р. зібрана Чернівецьким обласним державним архівом (1917–1974). – С. 121–125.

5046. Осташко Т. С. Дипломатичні представництва УНР у країнах Західної Європи (1918–1921 рр.) / Т. С. Осташко, В. В. Соловійова // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2002. – [Вип. 1]. – С. 187–231. – Бібліогр. в кінці ст.

5047. Островський В. М. В. О. Геринович на захисті інтересів Української Народної Республіки (за матеріалами преси 1919 р.) / В. М. Островський // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка : зб. за підсумками звіт. наук. конф. викладачів, докторантів і аспірантів. – Кам'янець-Подільський, 2009. – Вип. 8, т. 1. – С. 62–63.

5048. Отмарштейн Ю. В. Доповідь начальника польового повстанчого штабу УНР полковника Ю. Отмарштейна Головному отаманові про рейд Української Повстанчої армії проти більшовиків у листопаді 1921 р. / Ю. Отмарштейн ; упоряд. М. Ковальчук // Військово-історичний альманах / Центр. музей Збройн. Сил України. – Київ, 2006. –

Число 2. – С. 67–79. – Бібліогр. в кінці ст.

5049. Очеретяний В. В. Дипломатична діяльність Максима Славинського в період Директорії УНР 1919–1920 рр. / В. В. Очеретяний // Мандрівець. – 2007. – № 3. – С. 22–28.

5050. Очеретяний В. В. Інформаційна діяльність Української надзвичайної дипломатичної місії в Празі 1919–1921 рр. / В. Очеретяний // Шевченківська весна : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів та молодих вчених, присвяч. 90-річчю Української революції 1917–1920 рр., [Київ, 1–4 берез 2007 р.] / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2007. – Вип. 5, ч. 1: Історія. – С. 45–48. – Бібліогр. в кінці ст.

5051. Павленко В. Я. Варшавський 1920 року договір між Україною і Польщею в контексті радянсько-польської війни / В. Я. Павленко // Південний архів. [Серія]: Історичні науки / Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2004. – Вип. 16. – С. 210–217. – Бібліогр. в кінці ст.

5052. Павленко В. Я. Українсько-польські стосунки 1919–1920 років у мемуарах учасників подій : [доба Директорії та ЗУНР] / В. Я. Павленко // Південний архів. [Серія]: Історичні науки / Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2004. – Вип. 17. – С. 74–79. – Бібліогр. в кінці ст.

5053. Павлишин О. Й. Галицькі активісти в установах Української Народної Республіки доби Директорії (кінець 1918 – 1920 рр.) / О. Й. Павлишин // Вісник Львівської комерційної академії. Серія: Гуманітарні науки. – Львів, 2014. – Вип. 12. – С. 112–118. – Бібліогр. в кінці ст.

5054. Павлишин О. Й. З документів дипломатії Української Народної Республіки 1920–1921 рр. Договір між УНР і Кубанським Краєм та ідея Союзу Причорноморських Держав / О. Павлишин // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2013. – Вип. 9. – С. 384–398. – Бібліогр. в підрядк. прим.

5055. Павлишин О. Й. Комісія Трудового Конгресу України (1919 р.): формування та діяльність / О. Павлишин // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2014. – Вип. 10. – С. 172–190. – Бібліогр. в підрядк. прим.

5056. Павлишин О. Й. Міністерство Галицьких справ УНР у Кам'янці на Поділлі (липень – жовтень 1919 р.) / О. Павлишин // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2017. – Вип. 12. – С. 206–222. – Бібліогр. в підрядк. прим.

5057. Павлишин О. Й. Об'єднання УНР і ЗУНР: політико-правовий аспект (кінець 1918 р. – перша половина 1919 р.) / О. Павлишин // Вісник Львівського університету. Серія історична / Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. – Львів, 2002. – Вип. 37, ч. 1. – С. 327–349. – Бібліогр. в підрядк. прим.

5058. Павлишин О. Й. Українська Національна Рада у Кам'янці на Поділлі (1920 р.) / О. Павлишин // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2015. – Вип. 11. – С. 118–137. – Бібліогр. в підрядк. прим.

5059. Павлишин О. Й. Українці Наддніпрянщини в Східній Галичині в 1918–1920 рр. / О. Павлишин // Галичина : наук. і культ.-просвіт. краєзнав. часопис / Прикарпат. нац. ун-т ім.

Василя Стефаніка [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2012. – **Ч. 20/21**. – С. 172–182. – Бібліогр. в кінці ст.

5060. Павлюк І. З. Преса періоду Української Народної Республіки на території Волині, Полісся, Холмщини та Підляшшя / І. Павлюк // *Визвольний шлях*. – 2004. – **Річник 57, кн. 4**. – С. 74–81. – Бібліогр. в підрядк. прим.

5061. Палеха Ю. І. До історії організації діловодства в державному апараті Директорії / Ю. І. Палеха // *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. – 2004. – **№ 3**. – С. 66–68. – Бібліогр. в кінці ст.

5062. Палій О. С. Діяльність Державного театру УНР у Кам'янці-Подільському (1919–1920) / О. С. Палій // *Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення ім. І. К. Карпенка-Карого*. – Київ, 2014. – **Вип. 15**. – С. 26–37. – Бібліогр. в кінці ст.

5063. Панас Н. Б. Зміни в організаційній системі Галицької армії під командуванням генерала Олександра Греківа / Н. Б. Панас // *Сторінки історії : зб. наук. пр. / Нац. техн. ун-т України "Київ. політехн. ін-т"* [та ін.]. – Київ, 2015. – **Вип. 40**. – С. 73–81. – Бібліогр. в кінці ст.

5064. Панас Н. Б. Переговори Директорії з французьким командуванням в Одесі в 1919 р. (за матеріалами спогадів генерала О. П. Греківа) / Н. Б. Панас // *Науковий вісник Волинського національного університету ім. Лесі Українки. Серія: Історичні науки*. – Луцьк, 2012. – **№ 11**. – С. 38–43. – Бібліогр. в кінці ст.

5065. Панасюк Р. П. Створення та діяльність філій Українського національного союзу на Поділлі (1918–1919 рр.) / Р. П. Панасюк // *Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова* [та ін.]. – Київ, 2010. – **№ 37**. – С. 82–87. – Бібліогр. в кінці ст.

5066. Панасюк Р. П. Український національний союз після перемоги Директорії УНР (1918–1919) / Р. П. Панасюк // *Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова* [та ін.]. – 2011. – **Вип. 44**. – С. 102–109. – Бібліогр. в кінці ст.

5067. Панова І. Ю. Еволюція правового становища Державного Центру УНР в екзилі / І. Ю. Панова // *Держава і право. Серія: Юридичні і політичні науки / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького*. – Київ, 2001. – **Вип. 11**. – С. 63–73. – Бібліогр. в кінці ст.

5068. Панфілова Т. О. Створення апарату державного управління Директорією УНР / Т. О. Панфілова // *Історія державного управління / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Львів. регіон. ін-т держ. упр. ; за заг. ред.: В. С. Загорського, О. Я. Красівського, О. Ю. Мороза*. – Львів, 2018. – С. 222–229.

5069. Папакін А. Г. Стосунки між УНР та Польщею в 1918–1919 рр. / А. Г. Папакін // *Наукові записки Національного університету "Києво-Могилянська академія". Серія: Історичні науки*. – Київ, 2004. – **Т. 27**. – С. 38–41.

5070. Папакіна Т. Універсал Директорії Української Народної Республіки про злуку з Західно-Українською Народною Республікою / Т. Папакіна // *Архіви України*. – 2009. – **№ 5**. – С. 162–165.

5071. Пархоменко В. А. Війна УНР з білогвардійською Добровольчою армією 1919 р. у світлі мемуаристики / В. Пархоменко // *Наукові записки Миколаївського національного*

університету ім. В. О. Сухомлинського. Серія: Історичні науки. – Миколаїв, 2012. – **Вип. 32.** – С. 270–279. – Бібліогр. в кінці ст.

5072. Пархоменко В. А. Внутрішня політика Директорії УНР у грудні 1918 – січні 1919 рр. (за матеріалами мемуаристики) / В. А. Пархоменко // Науковий вісник Миколаївського національного університету ім. В. О. Сухомлинського. Серія: Історичні науки. – Миколаїв, 2012. – **№ 33.** – С. 285–294. – Бібліогр. в кінці ст.

5073. Пархоменко В. А. Директорія УНР в останні місяці свого існування (за матеріалами мемуаристики) / В. Пархоменко // Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету ім. Володимира Винниченка. Серія: Історичні науки. – Кіровоград, 2012. – **Вип. 17.** – С. 252–258. – Бібліогр. в кінці ст.

5074. Пархоменко В. А. Збройні сили Директорії УНР (1918–1919 рр.) у спогадах сучасників / В. А. Пархоменко // Науковий вісник Миколаївського національного університету ім. В. О. Сухомлинського. Серія: Історичні науки. – Миколаїв, 2015. – **№ 2.** – С. 131–136. – Бібліогр. в кінці ст.

5075. Пархоменко В. А. Мемуаристика про взаємовідносини Директорії та Антанти (січень – березень 1919 р.) / В. А. Пархоменко // Культура народів Причорномор'я. – Симферополь, 2012. – **№ 228.** – С. 111–115.

5076. Пархоменко В. А. Становлення Директорії та антигетьманське повстання (листопад-грудень 1918 р.) : на матеріалах мемуарних джерел / В. А. Пархоменко // Сумський історико-архівний журнал. – 2012. – **№ 16/17.** – С. 84–90. – Бібліогр. в кінці ст.

5077. Патола Н. Б. Директорія УНР: спроба земельної реформи (1919 р.) / Н. Б. Патола // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2003. – **Т. 11.** – С. 191–197.

5078. Патола Н. Б. Подільське селянство і мобілізація до збройних сил УНР (літо 1919 р.): чому так сталося? / Н. Б. Патола // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2002. – **Т. 8.** – С. 365–372.

5079. Передерій І. Г. У боротьбі за Українську державу: маловідома сторінка дипломатичної діяльності В'ячеслава Липинського / І. Г. Передерій // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2014. – **Вип. 91.** – С. 58–63. – Бібліогр. в кінці ст.

5080. Перепадя В. В. Зовнішньополітичні відносини між Директорією УНР та Німеччиною / В. В. Перепадя // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2002. – **Вип. 15.** – С. 79–88. – Бібліогр. в кінці ст.

5081. Перепадя В. В. Україна в зовнішній політиці Німеччини кінця 1918 – середини 1919 рр. : (за німецькими документами) / В. В. Перепадя // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2000. – **Вип. 49.** – С. 34–37.

5082. Пересунько Т. В. Європейське турне Української Республіканської Капели (1919–1921 рр.) як інструмент зовнішньополітичної стратегії і культурної дипломатії Симона Петлюри / Т. В. Пересунько // Науковий вісник Дипломатичної академії України. Серія: Історичні науки. – Київ, 2016. – **Вип. 23:** Зовнішня політика і дипломатія: традиції, тренди, досвід, **ч. 1.** – С. 148–155. – Бібліогр. в кінці ст.

- 5083. Пересунько Т. В.** Культурна дипломатія Симона Петлюри: європейське турне Української Республіканської Капели як інструмент протидії російській пропаганді й розбудови позитивного іміджу УНР за кордоном у 1919–1921 роках / Т. Пересунько // *Агора: культурна та публічна дипломатія України*. – Київ, 2017. – **Вип. 18**. – С. 90–104. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 5084. Петренко І. Є.** Політико-дипломатична діяльність урядів УНР на Балканах на прикладі відносин з Болгарським царством (1918–1920 рр.) / І. Є. Петренко // *Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету*. – Запоріжжя, 2014. – **Вип. 39**. – С. 113–115.
- 5085. Петренко І. Є.** Політико-дипломатичні відносини Української Народної Республіки з Туреччиною в 1918–1920 рр. / І. Є. Петренко // *Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]*. – Київ, 2014. – **Вип. 88**. – С. 27–30.
- 5086. Петриченко К. В.** Кам'янецька зустріч С. Петлюри та отамана Зеленого (Д. Терпила) як поворотний момент у взаєминах / К. В. Петриченко // *Матеріали XIII Подільської історико-краєзнавчої конференції (18–19 листопада 2010 р.) / НАН України, Ін-т історії України [та ін.]*. – Кам'янець-Подільський, 2010. – С. 426–430. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5087. Петрук О.** До історії Міністерства фінансів УНР доби Директорії (на основі огляду документів фонду 1509 ЦДАВО України) / О. Петрук // *Архівознавство. Археографія. Джерелознавство : міжвідом. зб. наук. пр. / Укр. НДІ арх. справи та документознавства*. – Київ, 2009. – **Вип. 10**. – С. 308–325. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5088. Петрук О.** Міністерство фінансів УНР [доби Директорії] (за документами Центрального державного архіву вищих органів влади та управління України) / О. Петрук // *Архіви України*. – 2009. – **№ 5**. – С. 84–97.
- 5089. Петрук О.** План земельної реформи Народного міністерства земельних справ УНР періоду Директорії (за документами ЦДАВО України) / О. Петрук // *Пам'ятки: археогр. щорічник / Укр. НДІ арх. справи та документознавства*. – Київ, 2009. – **Т. 10**. – С. 93–102. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5090. Пижик А. М.** Розвиток конституційної думки в добу Директорії УНР: сучасна історіографія / А. Пижик // *Науковий вісник Чернівецького національного університету ім. Юрія Федьковича. Серія: Історія*. – Чернівці, 2016. – **№ 1**. – С. 68–76. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5091. Пилипів В. І.** Джерела з історії взаємовідносин урядів УНР та ЗУНР як чинник соборності України (липень-листопад 1919 р.) / В. Пилипів // *Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України*. – Київ, 2003. – **Число 8/9, ч. 2**. – С. 193–204. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5092. Плазова Т. І.** Бессарабська та Подільська групи Армії УНР у Другому Зимовому поході / Т. І. Плазова // *Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія*. – Львів, 2002. – **№ 451**. – С. 30–35. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5093. Плазова Т. І.** Бойові дії Армії УНР восени 1920 р. / Т. І. Плазова // *Військово-науковий вісник / Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного*. – Львів, 2009. – **Вип. 12**. – С. 106–119. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5094. Плазова Т. І.** Військово-політична стратегія керівництва УНР щодо продовження антибільшовицької боротьби в Україні на рубежі 1920–1921 рр. / Т. І. Плазова // *Вісник*

Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2008. – № 612. – С. 102–106. – Бібліогр. в кінці ст.

5095. Плазова Т. І. Діяльність Департаменту політичної інформації уряду УНР в еміграції у [Польщі] 1921 р. / Т. І. Плазова // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2013. – № 752. – С. 123–128. – Бібліогр. в кінці ст.

5096. Плазова Т. І. Діяльність Українського партизансько-повстанського штабу в історіографії міжвоєнного періоду / Т. І. Плазова // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2004. – № 502. – С. 47–51. – Бібліогр. в кінці ст.

5097. Плазова Т. І. Осіння кампанія Армії УНР 1920 р. / Т. І. Плазова // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2012. – № 724. – С. 163–168. – Бібліогр. в кінці ст.

5098. Плазова Т. І. Перехід до повстанських форм боротьби за відновлення УНР восени 1920 року / Т. І. Плазова // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2006. – № 555. – С. 65–71. – Бібліогр. в кінці ст.

5099. Плазова Т. І. Повстанський рух в Україні у 1920–1921 рр. / Т. І. Плазова // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2001. – № 431. – С. 48–54. – Бібліогр. в кінці ст.

5100. Плазова Т. І. Припинення бойових дій регулярною Армією УНР восени 1920 р. / Т. І. Плазова // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2007. – № 584. – С. 98–106. – Бібліогр. в кінці ст.

5101. Плазова Т. І. Розвідувальний відділ Українського Партизансько-Повстанського Штабу / Т. І. Плазова // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2010. – № 670. – С. 126–130. – Бібліогр. в кінці ст.

5102. Плазова Т. І. Український Партизансько-Повстанський Штаб та його участь в організації антибільшовицької боротьби в Україні (1920–1921рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 20.02.22 / Т. І. Плазова ; Нац. ун-т "Львівська політехніка". – Львів, 2005. – 20 с.

5103. Плазова Т. І. Формування Українського партизансько-повстанського штабу як координатора антибільшовицької боротьби у 1921 р. / Т. І. Плазова // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2006. – № 571. – С. 262–268. – Бібліогр. в кінці ст.

5104. Погребинська І. М. Спогади єврейських політичних діячів про національну автономію в добу УНР / І. Погребинська // Історичний журнал. – 2003. – № 2. – С. 78–87. – Бібліогр. в кінці ст.

5105. Поділля і Південно-Східна Волинь в роки Української революції (1919–1921) і повстанського руху під проводом Я. Гальчевського (1921–1924) : зб. док. і матеріалів / упоряд.: В. Г. Байдич, О. М. Завальнюк [та ін.]. – Кам'янець-Подільський : Медобори-2006, 2015. – 536 с.

5106. Подковенко Т. О. Законодавча діяльність Директорії / Т. Подковенко // Підприємництво, господарство і право. – 2003. – № 11. – С. 80–84.

- 5107. Познанська К. В.** Стан меншовицьких організацій в Україні наприкінці 1919 – початку 1920 рр. / К. В. Познанська // Наука і освіта '2004 : VII Міжнар. наук.-практ. конф., Дніпропетровськ, 10–25 лют. 2004 р. – Дніпропетровськ, 2004. – Т. 5. – С. 47–49.
- 5108. Поляков А. В.** Конституційне будівництво в Українській Народній Республіці доби Директорії (листопад 1918 – початок 1921 рр.) / А. В. Поляков // Вісник Луганського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історичні науки. – Луганськ, 2013. – № 1, ч. 1. – С. 130–136. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5109. Попенко Я. В.** Велика Британія у зовнішній політиці Директорії УНР у 1919–1921 рр. / Я. Попенко // Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки : міжвідом. зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2006. – Вип. 15. – С. 225–244.
- 5110. Попенко Я. В.** Дипломатичні взаємини Української Народної Республіки з країнами Антанти за доби Директорії (листопад 1918–1921 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Я. В. Попенко ; Запоріз. нац. ун-т. – Запоріжжя, 2006. – 20 с.
- 5111. Попенко Я. В.** Дипломатичні відносини Української Народної Республіки з Італійським королівством у 1919–1921 рр. / Я. В. Попенко // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія: Історія, економіка, філософія. – Київ, 2004. – Вип. 9. – С. 64–79.
- 5112. Попенко Я. В.** Дипломатичні відносини УНР з країнами Антанти в добу Директорії (1918–1921 рр.): історіографічний огляд / Я. В. Попенко // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія: Історія, економіка, філософія. – Київ, 2005. – Вип. 10. – С. 93–104.
- 5113. Попенко Я. В.** Директорія УНР і Ватикан у 1919–1921 рр. / Я. Попенко // Історичний журнал. – 2004. – № 6/7. – С. 48–55. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5114. Попенко Я. В.** Діяльність дипломатичного представництва Директорії УНР у Бельгії та Нідерландах у 1919–1921 роках / Я. В. Попенко // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2005. – Вип. 19. – С. 188–197. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5115. Попенко Я. В.** Діяльність дипломатичної місії УНР на Паризькій мирній конференції (липень-грудень 1919 р.) / Я. В. Попенко // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2008. – Вип. 24. – С. 176–182. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5116. Попенко Я. В.** Діяльність дипломатичної місії УНР у Франції (січень – червень 1920 р.) / Я. В. Попенко // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2010. – Вип. 28. – С. 169–174. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5117. Попенко Я. В.** Діяльність дипломатичної місії УНР у Франції (червень – грудень 1920 р.) / Я. В. Попенко // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2010. – Вип. 29. – С. 105–109. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5118. Попенко Я. В.** Михайло Тишкевич – голова дипломатичної місії УНР у Ватикані в 1919 р. / Я. В. Попенко // Ucrainica Polonica / Київ. нац. лінгв. ун-т, Пол. наук. т-во у Житомирі, Ін-т славістики Пол. акад. Наук. – Київ ; Житомир, 2004. – Вип. 1. – С. 150–158.

- 5119. Попенко Я. В.** Переговори між УНР та французьким військовим командуванням в Одесі у листопаді 1918 – березні 1919 р. / Я. Попенко // Історичний журнал. – 2008. – № 3. – С. 86–97. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5120. Попенко Я. В.** Південь України в політиці Франції в 1918–1921 рр. / Я. В. Попенко // Південний архів. [Серія]: Історичні науки / Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2003. – Вип. 12. – С. 193–199.
- 5121. Попенко Я. В.** Україна – Франція у світлі політичних відносин в 1921 р. / Я. В. Попенко // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2013. – Вип. 36. – С. 141–145. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5122. Попов І.** Повстанський рух селян на Чернігівщині за доби Директорії (грудень 1918 – січень 1919 рр.) / І. Попов // Сіверянський літопис. – 2010. – № 2/3. – С. 150–157. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5123. Портнов А. В.** Наука у вигнанні: наукова і освітня діяльність укр. еміграції в міжвоєнній Польщі (1919–1939) / А. В. Портнов ; НАН України, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича [та ін.]. – Харків : ХІФТ, 2008. – 256 с.
- Зі змісту:* Науково-освітня діяльність української еміграції в таборах інтернування армії УНР на території Польщі. – С. 85–106.
- 5124. Приказюк О. О.** Ідеологічні засади повстанського руху під проводом Н. О. Григор'єва / О. О. Приказюк // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2013. – Т. 20. – С. 435–441.
- 5125. Присяжнюк А. Й.** Конституційне будівництво в Українській Народній Республіці доби Директорії (листопад 1918 – початок 1921 рр.) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / А. Й. Присяжнюк ; Нац. ун-т внутр. справ. – Харків, 2002. – 19 с.
- 5126. Присяжнюк А. Й.** Конституційний проект О. Копцюха та його роль у державному будівництві в УНР доби Директорії (історико-юридичний аналіз) / А. Й. Присяжнюк // Ученые записки Таврического национального университета им. В. И. Вернадского. Серия: Юридические науки. – Симферополь, 2007. – Т. 20, № 2. – С. 53–63. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5127. Прокіп Н. З.** Збройний опір більшовицькому тоталітарному режиму на початку 1920-х рр. в УСРР / Н. З. Прокіп // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2012. – № 724. – С. 174–177. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5128. Прокопчук В. С.** Внесок Кам'янець-Подільського державного університету в охорону документальної архівної спадщини (1919–1920 рр.) / В. С. Прокопчук // Іван Огієнко і сучасна наука та освіта. Серія історична та філологічна : наук. зб. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2015. – Вип. 11. – С. 123–130. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5129. Прокопчук В. С.** Полковник армії УНР П. Ф. Болбочан: подільська остання сторінка життя / В. С. Прокопчук // Матеріали XII Подільської історико-краєзнавчої конференції (22–23 листопада 2007 р.) / Кам'янець-Поділ. держ. ун-т [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2007. – Т. 1. – С. 405–416. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5130. Ралдугіна Т. П.** Щоденник П. Ф. Курінного: свідчення сучасника Української

революції [1919 р.] / Т. П. Ралдугіна // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2008. – **Вип. 3.** – С. 164–171. – Бібліогр. в кінці ст.

5131. Рафальський О. О. Діяльність українських дипломатів щодо визнання незалежності Української Народної Республіки на Паризькій мирній конференції / О. О. Рафальський // Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України. – Київ, 2011. – **№ 3.** – С. 16–22.

5132. Редькін В. В. Створення конституційно-правових засад української державності доби Директорії / В. В. Редькін // Парламентаризм в Україні: теорія та практика : матеріали Міжнар. науково-практ. конф., присвяч. 10-й річниці з дня проголошення незалежності України та 5-й річниці з дня прийняття Конституції України, 26 червня 2001 р. / Верхов. Рада України, Ін-т законодавства. – Київ, 2001. – С. 320–323.

5133. Реєнт О. П. Армія Директорії. Заходи по зміцненню боєздатності / О. П. Реєнт // Військове будівництво в Україні у ХХ столітті : історичний нарис, події, портрети / авт. кол.: О. І. Уткін (наук. керівник) [та ін.] ; редкол.: О. І. Кузьмук (голова) [та ін.]. – Київ : Вид. дім. "Ін Юре", 2001. – Гл. 2, § 3. – С. 66–70.

5134. Резніков В. В. Селянський опір політиці "воєнного комунізму" на Слобожанщині (січень – червень 1919 р.) / В. В. Резніков // Молодий вчений. – 2015. – **№ 10.** – С. 38–44.

5135. Рейд у вічність / упоряд.: Р. М. Коваль, В. О. Рог, П. А. Стегній ; під заг. ред. Р. Ковалю. – Київ : Діокор, 2001. – 125, [1] с.

Зі змісту: Вони воліли смерті під українським сонцем / Р. М. Коваль. – С. 4–10 ; Документи : [анкети засуджених учасників Зимового походу, зокрема козаків і старшин, з Державного архіву СБУ]. – С. 12–110 ; Додаток : Список засуджених до розстрілу. – С. 118–125.

5136. Рекрут В. П. Діяльність Д. Марковича в добу Директорії УНР (кінець 1918–1920 рр.) / В. П. Рекрут // Матеріали ХІІ Подільської історико-краєзнавчої конференції (22–23 листопада 2007 р.) / Кам'янець-Поділ. держ. ун-т [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2007. – **Т. 1.** – С. 432–440. – Бібліогр. в кінці ст.

5137. Рекрут В. П. Кооперація Поділля в добу Директорії Української Народної Республіки (1919–1920 рр.) / В. П. Рекрут // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2007. – **Т. 17.** – С. 226–234. – Бібліогр. в кінці ст.

5138. Роговий В. М. Участь дипломатії УНР [доби Директорії] в організації допомоги українському студентству в діаспорі / В. М. Роговий // Науковий вісник Дипломатичної академії України. – Київ, 2004. – **Вип. 10:** Зовнішня політика і дипломатія: погляд із 21-го століття, **ч. 2.** – С. 518–530. – Бібліогр. в кінці ст.

5139. Романько І. І. Основні напрямки театральної політики Директорії УНР (грудень 1918 – 1920 рр.) / І. Романько // Україна ХХ століття: культура, ідеологія, політика : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2004. – **Вип. 7.** – С. 337–342. – Бібліогр. в кінці ст.

5140. Ромащенко В. В. Вплив зовнішнього чинника на державотворчу діяльність Директорії УНР (перша половина 1919 року) / В. В. Ромащенко // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2010. –

Вип. 28. – С. 164–169. – Бібліогр. в кінці ст.

5141. Ромащенко В. В. Головні засади військової політики Директорії УНР (1918–1920 рр.) / В. В. Ромащенко // Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету ім. Павла Тичини. – Умань, 2011. – **Вип. 2.** – С. 296–302. – Бібліогр. в кінці ст.

5142. Рудий Г. Я. Київські газети 1918–1919 рр. – джерело вивчення діяльності Директорії УНР в релігійній та культурній сферах / Г. Рудий // Збірник праць Науково-дослідного інституту пресознавства / НАН України, Львів. нац. наук. б-ка України ім. Василя Стефаника. – Львів, 2014. – **Вип. 4.** – С. 153–166. – Бібліогр. в кінці ст.

5143. Рудий Г. Я. Розвиток театрального і музичного мистецтва : (на матеріалах періодичних видань 1918–1920 рр.) / Г. Я. Рудий // Історія України: маловідомі імена, події, факти : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2001. – **Вип. 13.** – С. 261–277. – Бібліогр. в кінці ст.

5144. Рудь М. С. Армія Української Народної Республіки напередодні та на початковому етапі Польсько-російської війни (грудень 1919 – травень 1920 рр.) / М. С. Рудь // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2006. – **№ 571.** – С. 293–301. – Бібліогр. в кінці ст.

5145. Рудь М. С. Варшавський договір 1920 року та особливості його відображення в сучасній українській історіографії / М. С. Рудь // Військово-науковий вісник / Нац. ун-т "Львівська політехніка", Львів. військ. ін-т ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – Львів, 2007. – **Вип. 9.** – С. 143–152.

5146. Руккас А. О. Відновлення Окремого корпусу кордонної охорони Української Народної Республіки восени 1920 р. / А. Руккас // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2015. – **№ 4.** – С. 32–36. – Бібліогр. в кінці ст.

5147. Руккас А. О. Діяльність військової секції при українській дипломатичній місії у Варшаві (грудень 1919 р. – липень 1920 р.) / А. Руккас, М. Ковальчук // Київська старовина. – 2003. – **№ 5.** – С. 128–156 ; **№ 6.** – С. 150–158. – Бібліогр. в кінці ст.

5148. Руккас А. О. Кілька штрихів до біографії генерала Всеволода Агапієва / А. Руккас // Визвольний шлях. – 2004. – **Річник 57, кн. 5.** – С. 104–110. – Бібліогр. в підрядк. прим.

5149. Руккас А. О. "Напрямокві" значки 4(7)-ї стрілецької бригади Армії УНР у 1920 р. / А. Руккас // Військово-історичний альманах / Центр. музей Збройн. Сил України. – Київ, 2005. – **Число 2.** – С. 142–143.

5150. Руккас А. О. "Нехай нас вважають фантастами!". Створення штабу міністра військових справ УНР / А. Руккас // Київська старовина. – 2009. – **№ 3.** – С. 62–77. – Бібліогр. в кінці ст.

5151. Руккас А. О. Польова жандармерія армії Української Народної Республіки у 1920 р. / А. Руккас // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2016. – **№ 3.** – С. 66–69. – Бібліогр. в кінці ст.

5152. Руккас А. О. "Разом з польським військом": армія Української Народної Республіки 1920 р. (структура, організація, чисельність, уніформа) / А. О. Руккас. – Ніжин : ПП Лисенко М. М., 2013. – 480 с.

- 5153. Руккас А. О.** Українське військо доби Директорії УНР (листопад 1918 – 1921 рр.) / А. Руккас, В. Лободаєв // Історія українського війська / авт. кол.: М. Відейко [та ін.]. – Харків : Клуб сімейн. дозвілля, 2016. – **Розд. 9, [§ 3]**. – С. 313–346 : іл.
- 5154. Рум'янцев В. О.** Директорія Української Народної Республіки та пошуки стратегії державотворення / В. Рум'янцев // Вісник Академії правових наук України : зб. наук. пр. – Харків, 2008. – **№ 3**. – С. 143–151.
- 5155. Русин Ю. М.** Тилове забезпечення Армії УНР та Галицької Армії: спроба порівняльного аналізу / Ю. М. Русин // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія.: Держава та армія. – Львів, 2014. – **№ 809**. – С. 80–83. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5156. Рутар В. Є.** До питання про діяльність інтендатури Галицької Армії на території Наддніпрянщини (липень – жовтень 1919 р.) / В. Є. Рутар // Військово-науковий вісник / Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – Львів, 2012. – **Вип. 17**. – С. 83–94. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5157. Савченко В. А.** Південноукраїнська трудова федерація 1919 р. – забута форма української державності / В. А. Савченко // Життя і пам'ять : наук. зб. присвяч. пам'яті В. І. Шамко. – Одеса, 2009. – С. 127–139.
- 5158. Савченко В. А.** Українська складова махновського руху / В. А. Савченко // Інтелігенція і влада. Серія: Історія / Одес. нац. політехн. ун-т. – Одеса, 2011. – **№ 21**. – С. 55–62.
- 5159. Савчук Б. П.** Українська історіографія про значення і наслідки Акту Злуки УНР і ЗУНР 22 січня 1919 року / Б. Савчук // Історія. Філософія. Релігієзнавство. – 2008. – **№ 1**. – С. 43–48. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5160. Саган Г.** Місце "української ідеї" у становленні дипломатичної служби УНР у Королівстві сербів, хорватів і словенців / Г. Саган // Українознавчий альманах / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Філософ. ф-т, Центр українознавства. – Київ, 2010. – **Вип. 2**. – С. 52–54. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5161. Салата Г. В.** Аграрна діяльність Директорії УНР: історіографія проблеми / Г. Салата // Шевченківська весна : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів та молодих вчених, присвяч. 90-річчю Української революції, 1917–1920 рр., [Київ, 1–4 берез 2007 р.] / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2007. – **Вип. 5, ч. 1**: Історія. – С. 48–51. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5162. Салата Г. В.** Діаспорна історіографія вирішення аграрного питання доби Директорії УНР / Г. В. Салата // Сучасний стан історичної науки: досягнення, проблеми та перспективи розвитку : наук.-практ. конф. студентів, аспірантів та молодих учених, 10–11 квіт. 2004 р., м. Київ. – Київ, 2004. – С. 25–28.
- 5163. Салата Г. В.** Закон "Про землю в Українській Народній Республіці" Директорії УНР від 8 січня 1919 р.: історіографічні нотатки / Г. Салата // Історія української науки на межі тисячоліть : зб. наук. пр. / Акад. наук вищ. шк. України [та ін.]. – Київ, 2005. – **Вип. 20**. – С. 183–193. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5164. Салата Г. В.** Закон "Про землю УНР" від 8 січня 1919 р. доби Директорії: сучасна історіографія питання / Г. Салата // Інтелігенція і влада : матеріали четвертої Всеукр. наук.

конф., 20–21 берез. 2006 р., м. Одеса / Одес. нац. політехн. ун-т. – Одеса, 2006. – **Вип. 20**. – С. 32–36.

5165. Сальський В. З історії операцій Запорізької групи Армії УНР влітку 1919 р. / В. Сальський ; вступ. слово, публ. док., прим. М. Ковальчук // Військово-історичний альманах / Центр. музей Збройн. Сил України. – Київ, 2010. – **Число 2**. – С. 109–124.

5166. Самохвалов В. П. Державотворчі процеси за доби Директорії УНР у науковому доробку зарубіжних правознавців / В. П. Самохвалов, А. В. Красніцький // Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України. – Київ, 2012. – **№ 5**. – С. 55–58.

5167. Сацький П. В. Соціальна складова інформаційної війни радянської Росії проти УНР у 1919 р. / П. В. Сацький // Соціальна політика в теорії і практиці українського націоналізму: історія і сьогодення : матеріали VII Всеукр. наук. конф., присвяч. 75-й річниці УПА, Івано-Франківськ, 19–20 трав. 2017 р. / Ін-т наук. студій націоналізму ВО "Свобода" [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2017. – С. 229–238. – Бібліогр. в кінці ст.

5168. Сегеда С. П. Окремі питання управління пресою українських збройних формувань 1919 року / С. П. Сегеда // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2010. – **Вип. 30**. – С. 106–113. – Бібліогр. в кінці ст.

5169. Сегеда С. П. Порівняльний аналіз тематичних напрямів військової преси Армії УНР та УГА (1919 р.) / С. П. Сегеда // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2010. – **Вип. 34**. – С. 72–79. – Бібліогр. в кінці ст.

5170. Сегеда С. П. Проблеми виникнення та становлення закордонної військової преси УНР (на прикладі часопису "Син України" (1920–1921)) / С. П. Сегеда // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2010. – **Вип. 39**. – С. 87–94. – Бібліогр. в кінці ст.

5171. Сегеда С. П. Українська військова преса 1920–1921 років: ретроспективний аналіз / С. П. Сегеда // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2010. – **Вип. 35**. – С. 91–98. – Бібліогр. в кінці ст.

5172. Семергей Н. Причини поразки політизації національно-культурного відродження у добу Директорії УНР: інтерпретація української історіографії / Н. Семергей // Емінак. – Київ ; Миколаїв, 2018. – **№ 3, т. 1**. – С. 123–127. – Бібліогр. в кінці ст.

5173. Сеньків М. В. Акт Злуки ЗУНР й УНР – чергова спроба боротьби за соборність українських земель / М. Сеньків // Галичина : наук. і культ.-просвіт. краєзнав. часопис / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2014. – **Ч. 25/26**. – С. 126–131. – Бібліогр. в кінці ст.

5174. Сеньків М. В. Акт Злуки УНР і ЗУНР – знакова подія української історії / М. В. Сеньків // Історичні студії Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2013. – **Вип. 9/10**. – С. 65–70. – Бібліогр. в кінці ст.

5175. Сеньків М. В. З історії соборності українських земель (до 95-річчя Акту Злуки УНР і ЗУНР) / М. В. Сеньків // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2013. – **Вип. 37**. – С. 93–96. – Бібліогр. в кінці ст.

5176. Сергєєва С. М. Польсько-українсько-радянська війна на Чернігівщині (травень-липень 1920 року) / С. Сергєєва // Скарбниці української культури : зб. наук. пр. /

Чернігів. іст. музей ім. В. В. Тарновського [та ін.]. – Чернігів, 2011. – **Вип. 13.** – С. 179–187 : карта. – Бібліогр. в кінці ст.

5177. Сергійчук Б. В. Документи з Османського архіву про розвиток консульських відносин між УНР і Туреччиною в 1920–1921 роках / Б. В. Сергійчук // Науковий вісник Дипломатичної академії України. Серія: Історичні науки. – Київ, 2013. – **Вип. 20:** Зовнішня політика і дипломатія: традиції, тренди, досвід, **ч. 1.** – С. 156–160. – Бібліогр. в кінці ст.

5178. Сергійчук Б. В. Нові документи з Османських архівів про українсько-турецькі зв'язки в 1918–1922 роках / Б. В. Сергійчук // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2013. – **Вип. 1.** – С. 54–56. – Бібліогр. в кінці ст.

5179. Сергійчук В. І. Замість їхати до Італії... / В. Сергійчук // Гетьман. – 2014. – **№ 4.** – С. 38–39. – До 95-річчя від дня трагічної загибелі Петра Болбочана.

5180. Сергійчук В. І. Симон Петлюра і єврейство : [1919–1920 рр.] / В. Сергійчук ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Центр українознавства. – 2-ге вид., допов. – Київ : ПП Сергійчук М. І., 2006. – 152 с.

Книга містить архівні документи з фондів ЦДАВОВ України, Державного архіву Вінницької області, Бібліотеки ім. С. Петлюри в Парижі (с. 98–148). Більшість документів опубліковано вперше.

5181. Синенко О. Директорія та єврейське питання / О. Синенко // Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету ім. Володимира Винниченка. Серія: Історичні науки. – Кіровоград, 2012. – **Вип. 15.** – С. 121–126. – Бібліогр. в кінці ст.

5182. Синенко О. Директорія та профспілки / О. Синенко // Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету ім. Володимира Винниченка. Серія: Історичні науки. – Кіровоград, 2011. – **Вип. 14.** – С. 109–113. – Бібліогр. в кінці ст.

5183. Синенко О. Профспілкова діяльність за доби УНР / О. Синенко // Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету ім. Володимира Винниченка. Серія: Історичні науки. – Кіровоград, 2010. – **Вип. 13.** – С. 130–135. – Бібліогр. в кінці ст.

5184. Сич О. День Злуки українських земель 22 січня 1919 р.: історія і роздуми про уроки (доповідь ... Чикаго, 22.01.2006 р.) / О. Сич // Визвольний шлях. – 2006. – **Річник 59, кн. 1.** – С. 6–15.

5185. Сікач І. В. Вплив подій 1919 року на формування політико-правових поглядів Богдана Кістяківського / І. В. Сікач // Науковий вісник Дипломатичної академії України. – Київ, 2002. – **Вип. 7:** Зовнішня політика та дипломатія: теорія, історія, практика. – С. 393–400. – Бібліогр. в кінці ст.

5186. Скальський В. В. Трудовий Конгрес України (січень 1919 р.): оцінки публіцистів / В. В. Скальський // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2014. – **Вип. 10.** – С. 191–203. – Бібліогр. в підрядк. прим.

5187. Скорич Л. В. Акт Злуки 22 січня 1919 р.: передумови і наслідки / Л. В. Скорич // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2008. – **№ 612.** – С. 97–101. – Бібліогр. в кінці ст.

- 5188. Скорич Л. В.** Військова співпраця УНР і ЗУНР / Л. В. Скорич // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – Тернопіль, 2006. – **Вип. 2.** – С. 28–32.
- 5189. Скорич Л. В.** Об'єднання Галицької та Наддніпрянської Армій влітку 1919 року / Л. В. Скорич // Військово-науковий вісник / Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – Львів, 2017. – **Вип. 27.** – С. 190–202. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5190. Скорич Л. В.** Розробка стратегічних військових операцій об'єднаних українських армій 15–20 липня 1919 р. / Л. В. Скорич // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2006. – **№ 571.** – С. 288–292. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5191. Скорич Л. В.** УНР і ЗУНР: військово-політичне співробітництво у 1918–1919 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 20.02.22 / Л. В. Скорич ; Нац. ун-т "Львівська політехніка". – Львів, 2007. – 19 с.
- 5192. Скробач Б. М.** Кавалерійські підрозділи Червоної Армії на початковому етапі польсько-радянської війни 1920 р. / Б. М. Скробач // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2012. – **Вип. 60.** – С. 58–62. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5193. Скробач Б. М.** Кавалерія збройних сил УНР в польсько-радянській війні 1920 р. та особливості її застосування в оборонних боях і контрнаступі (травень – жовтень 1920 р.) / Б. М. Скробач // Військово-науковий вісник / Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – Львів, 2008. – **Вип. 10.** – С. 177–186. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5194. Слободянюк П. Я.** Директорія і культурно-просвітницький рух / П. Я. Слободянюк, О. П. Жалюк // Подільська "Просвіта": історія і сьогодення : зб. наук. пр. за підсумками регіон. наук.-краєзнав. конф., м. Кам'янець-Подільський, 2–3 черв. 2011 р. – Кам'янець-Подільський, 2011. – С. 103–108.
- 5195. Словська І. Є.** Розвиток вітчизняного парламентаризму в період Директорії / І. Є. Словська // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія юридична. – Львів, 2013. – **Вип. 3.** – С. 69–76.
- 5196. Слюсаренко П. М.** Армія Української Народної Республіки в умовах боротьби за українську державність (вересень 1919 – листопад 1920 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 20.02.22 / П. М. Слюсаренко ; Нац. акад. оборони України. – Київ, 2006. – 20 с.
- 5197. Слюсаренко П. М.** Битва під Замостям 1920 року (до 90-річчя оборони Замостя) / П. М. Слюсаренко // Воєнна історія. – 2010. – **№ 2.** – С. 29–35. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5198. Слюсаренко П. М.** Бойовий шлях Української 6-ї Січової стрілецької дивізії часів російсько-польської війни 1920 р. / П. М. Слюсаренко // Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України. – Київ, 2004. – **№ 2.** – С. 190–195.
- 5199. Слюсаренко П. М.** Воєнно-політичні передумови налагодження військової співпраці між Українською Народною Республікою і Польською Республікою у 1920 р. / П. М. Слюсаренко // Збірник наукових праць Науково-дослідного інституту українознавства. – Київ, 2008. – **Т. 19.** – С. 377–393. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 5200. Слюсаренко П. М.** Дієва армія Української Народної Республіки в Першому Зимовому поході / П. Слюсаренко // Воєнна історія. – 2002. – **№ 5/6.** – С. 94–99. – Бібліогр.

в кінці ст.

5201. Слюсаренко П. М. Спільна наступальна операція армії УНР і Війська Польського у київському та одеському напрямках 25 квітня – 8 травня 1920 р. / П. М. Слюсаренко // Збірник наукових праць Науково-дослідного інституту українознавства. – Київ, 2009. – Т. 26. – С. 299–305. – Бібліогр. в підрядк. прим.

5202. Слюсаренко П. М. Тилові служби армії Української Народної Республіки зразка 1920 р. / П. М. Слюсаренко // Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України. – Київ, 2008. – № 1. – С. 139–145.

5203. Слюсаренко П. М. Традиції армії Української Народної Республіки: витоки та практика їх використання / П. М. Слюсаренко // Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України. – Київ, 2006. – № 4. – С. 207–211.

5204. Слюсаренко П. М. Українська 3-тя Залізної стрілецької дивізії в російсько-польській війні 1920 р. / П. М. Слюсаренко // Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України. – Київ, 2003. – № 5. – С. 189–193.

5205. Слюсаренко П. М. Українська 6-та Січова стрілецька дивізії у російсько-польській війні 1920 року / П. М. Слюсаренко // Воєнна історія. – 2003. – № 3/4. – С. 64–70. – Бібліогр. в кінці ст.

5206. Слюсаренко П. М. Український повстанський рух у боротьбі за державність у період російсько-польської війни 1920 р. / П. М. Слюсаренко // Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України. – Київ, 2003. – № 3. – С. 143–147.

5207. Слюсаренко П. М. Формування родів військ сухопутних сил армії Української Народної Республіки у 1920 р. / П. М. Слюсаренко // Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України. – Київ, 2007. – № 5. – С. 152–158.

5208. Смирнов А. Граф Михайло Тишкевич – український громадський діяч і дипломат [в добу Директорії] / А. Смирнов // Визвольний шлях. – 2004. – Річник 57, кн. 4. – С. 119–127. – Бібліогр. в кінці ст.

5209. Смоляк О. С. Гастролі Української Республіканської Капели за кордоном у 1919–1920 роках: (за матеріалами "Спогадів ..." Миколи Чайковського) / О. С. Смоляк // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Мистецтвознавство. – Тернопіль, 2014. – № 1. – С. 76–82. – Бібліогр. в кінці ст. та в підрядк. приміт.

5210. Сніцарчук Л. "Назвете нашу уперту працю корисною": вибране з листів Василя Короліва-Старого до Олександра Ковалевського (1919–1921 рр.) / Л. Сніцарчук // Українська періодика: історія і сучасність : матеріали II Всеукр. наук.-теорет. конф. / НАН України, Львів. наук. б-ка ім. Василя Стефаника. – Львів, 2013. – С. 581–591.

5211. Сніцарчук Л. "Організація дійсної і доцільної пропаганди за кордоном": Міністерство преси й пропаганди УНР у 1921 р. / Л. Сніцарчук // Вісник Львівського університету. Серія: Журналістика. – Львів, 2015. – Вип. 40. – С. 144–155. – Бібліогр. в кінці ст.

5212. Соборність як чинник українського державотворення (до 90-річчя Акту Злуки) : Всеукр. наук. конф., Київ, 21 січ. 2009 р. / НАН України, Ін-т історії України [та ін.]. –

Київ, 2009. – 230 с.

Зі змісту: Ідея соборності в українській пресі (кінець 1918 – початок 1919 р.) / *І. Л. Гошуляк*. – С. 123–136 ; Всеукраїнська національна рада і Рада Республіки у 1921 рр. : проблема взаємин / *І. Я. Соляр*. – С. 149–158 ; Військово-політична і дипломатична підтримка Директорією УНР визвольних змагань ЗУНР / *І. Б. Дацків*. – С. 159–170 ; Літо 1919 року в долі соборницьких устремлінь українців / *Р. В. Тимченко*. – С. 171–182.

5213. Соколюк С. Діяльність уряду Директорії УНР зі створення Військово-морських сил (грудень 1918 – листопад 1921 рр.) / *С. Соколюк* // *Воєнна історія*. – 2013. – № 4/6. – С. 45–56. – Бібліогр. в кінці ст.

5214. Сокур Л. А. Інформаційно-документальне забезпечення органів державної влади періоду Директорії УНР у контексті процесів державотворення / *Л. Сокур* // *Волинські історичні записки* : зб. наук. пр. / Житомир. держ. ун-т ім. Івана Франка. – Житомир, 2010. – Т. 5. – С. 130–138. – Бібліогр. в кінці ст.

5215. Солдатенко В. Ф. Галицька армія у Наддніпрянській Україні / *В. Ф. Солдатенко, Б. П. Савчук* ; НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. – Київ : Світогляд, 2004. – 213 с. – Бібліогр.: с. 199–213.

5216. Солдатенко В. Ф. Директорія: зауваги щодо історії створення / *В. Ф. Солдатенко* // *Генеза*. – 2006. – № 1. – С. 32–44.

5217. Солдатенко В. Ф. Єврейські погроми в УНР 1919 р.: міркування з приводу деяких історіографічних тенденцій / *В. Ф. Солдатенко* // *Гілея* : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2007. – Вип. 10. – С. 4–18 ; 2008. – Вип. 11. – С. 4–19 ; Вип. 12. – С. 4–14. – Бібліогр. в кінці ст.

5218. Солдатенко В. Ф. Зимовий похід армії УНР в історіографічному зрізі (грудень 1919 – травень 1920 рр.) / *В. Ф. Солдатенко* // *Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса*. – Київ, 2009. – Вип. 43. – С. 135–161. – Бібліогр. в кінці ст.

5219. Солдатенко В. Ф. Надзвичайна дипломатична місія УНР до Москви 1919 р. / *В. Ф. Солдатенко* // *Україна дипломатична* : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2009. – Вип. 10. – С. 375–405. – Бібліогр. в кінці ст.

5220. Солдатенко В. Ф. Осінь 1919 р.: доля об'єднаного фронту / *В. Ф. Солдатенко* // *Український історичний журнал*. – 2009. – № 1. – С. 11–28. – Бібліогр. в кінці ст.

5221. Солдатенко В. Ф. Осінь 1919 року: основні чинники розриву соборного фронту / *В. Ф. Солдатенко* // *Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса*. – Київ, 2008. – Вип. 39. – С. 172–199. – Бібліогр. в кінці ст.

5222. Солдатенко В. Ф. Петлюра – отаманщина – погроми: (історичні факти й оцінки на тлі новітніх публікацій) / *В. Солдатенко* // *Україна в революційних процесах перших десятиліть ХХ століття* : Міжнар. наук.-теорет. конф., 20–21 листоп. 2007 р. Наукові дослідження / НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса [та ін.]. – Київ, 2008. – С. 329–438. – Бібліогр. в кінці ст.

5223. Солдатенко В. Ф. Режим отаманщини в УНР 1919 р.: витоки, сутність, наслідки / *В. Ф. Солдатенко* // *Гілея* : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ,

2016. – **Вип. 113.** – С. 46–60. – Бібліогр. в кінці ст.

5224. Солдатенко В. Ф. Спроба досягнення порозуміння між УНР і РСФСР (кінець 1918 р. – початок 1919 р.) / В. Ф. Солдатенко // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2009. – **Вип. 23.** – С. 14–35. – Бібліогр. в кінці ст.

5225. Солдатенко В. Ф. Українська Народна Республіка Директорії: ідеї та практика державного будівництва / В. Ф. Солдатенко, І. Л. Гошуляк, О. М. Любовець // Український вибір: політичні системи ХХ ст. і пошук власної моделі суспільного розвитку : [колект. монографія] / НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2007. – **Розд. 5, § 1.** – С. 227–250.

5226. Солдатенко В. Ф. Українська соборність: ідея й досвід її реалізації в 1919 році у сучасному науковому дискурсі / В. Ф. Солдатенко // Україна у світовій історії. – Київ, 2014. – **Вип. 1.** – С. 104–122. – Бібліогр. в кінці ст.

5227. Солдатенко В. Ф. Українське повстанство 1919 року: контури феномену / В. Ф. Солдатенко // Збірник наукових праць Науково-дослідного інституту українознавства. – Київ, 2008. – **Т. 22.** – С. 355–370. – Бібліогр. в підрядк. прим.

5228. Соловйова В. В. Встановлення дипломатичних контактів між Директорією УНР та Великобританією й США / В. В. Соловйова // Збірник наукових праць. Серія: Історія та географія / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків, 2011. – **Вип. 40.** – С. 64–70. – Бібліогр. в кінці ст.

5229. Соловйова В. В. Дипломатична діяльність Української Народної Республіки в Італії та Ватикані (1918–1920 рр.) / В. В. Соловйова // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2002. – **Вип. 14.** – С. 105–113. – Бібліогр. в кінці ст.

5230. Соловйова В. В. Дипломатична діяльність УНР у листуванні Миколи Василька (за документами ЦДАВО України) / В. Соловйова // Архівознавство. Археографія. Джерелознавство : міжвідом. зб. наук. пр. / Укр. НДІ арх. справи та документознавства. – Київ, 2002. – **Вип. 5.** – С. 308–319. – Бібліогр. в кінці ст.

5231. Соловйова В. В. Дипломатичні місії Директорії УНР у Бельгії та Нідерландах / В. Соловйова // Історичний журнал. – 2005. – **№ 4.** – С. 3–15. – Бібліогр. в кінці ст.

5232. Соловйова В. В. Зовнішньоінформаційна діяльність за часів Директорії Української Народної Республіки / В. Соловйова // Історичні і політологічні дослідження. – 2006. – **№ 1/2.** – С. 84–91.

5233. Соловйова В. В. Основні напрями діяльності українського дипломатичного представництва в Туреччині (1918–1921 рр.) / В. В. Соловйова // Грані. – 2010. – **№ 6.** – С. 16–20. – Бібліогр. в кінці ст.

5234. Соловйова В. В. Особливості української дипломатії після проголошення Злуки УНР і ЗУНР / В. В. Соловйова // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2009. – **Т. 19.** – С. 328–339. – Бібліогр. в кінці ст.

5235. Соловйова В. В. Створення та діяльність надзвичайної дипломатичної місії УНР в Угорщині / В. Соловйова // Наукові записки Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. Серія: Історичні науки. – Київ, 2002. – **Вип. 45.** – С. 70–79.

5236. Соляр І. Я. Ідея Злуки УНР і ЗУНР на зламі 1918–1919 рр. у програмах і діяльності українських політичних партій / І. Соляр // Галичина : наук. і культ.-просвіт. краєзнав. часопис / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2014. – Ч. 25/26. – С. 88–91. – Бібліогр. в кінці ст.

5237. Сорочан Н. А. Головне управління мистецтв і національної культури в Українській Народній Республіці доби Директорії / Н. А. Сорочан // Збірник наукових праць. Серія: Історія та географія / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків, 2010. – Вип. 38. – С. 25–30.

5238. Спицька О. Документи про участь об'єднаної делегації УНР та ЗУНР у Паризькій мирній конференції 1919–1920 рр. / О. Спицька // Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2017. – Число 28. – С. 229–290. – Бібліогр. в підрядк. прим.

5239. Срібняк І. В. Діяльність Партизансько-повстанського штабу при Головній команді військ УНР у 1921 р. / І. В. Срібняк // Український історичний журнал. – 2001. – № 5. – С. 107–120. – Бібліогр. в кінці ст.

5240. Стамбол І. І. І. Л. Липа на посаді міністра в уряді Директорії УНР / І. І. Стамбол // Іван Львович Липа в українському національному русі: лікар, письменник, тарасівець / І. І. Стамбол ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ ; Одеса, 2017. – Розд. 3, § 4. – С. 172–182.

5241. Старовойтенко І. М. Історичні перспективи України у листах Є. Чикаленка до С. Шелухіна / І. Старовойтенко // Історичний журнал. – 2005. – № 4. – С. 82–89. – Бібліогр. в кінці ст.

Публікуються 2 листи за 1920 і 1921 рр.

5242. Стеценко С. О. Визначення чисельності революційної повстанської армії України (махновців) у вересні-грудні 1919 року / С. Стеценко // Воєнна історія. – 2011. – № 1. – С. 51–57. – Бібліогр. в кінці ст.

5243. Стецюк В. Б. Діяльність земств Поділля в сфері матеріального забезпечення армії УНР (1919–1920 рр.) / В. Б. Стецюк // Матеріали XII Подільської історико-краєзнавчої конференції (22–23 листопада 2007 р.) / Кам'янець-Поділ. держ. ун-т [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2007. – Т. 2. – С. 32–39. – Бібліогр. в кінці ст.

5244. Стецюк В. Б. Культурне життя залоги Кам'янця-Подільського (1919 р.) / В. Б. Стецюк // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2010. – Т. 16. – С. 406–411.

5245. Стецюк В. Б. Старшинські школи армії УНР та УГА на Поділлі (липень – листопад 1919 р.) / В. Б. Стецюк, К. В. Мельничук // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2016. – Т. 23. – С. 112–120. – Бібліогр. в кінці ст.

5246. Стопчак М. В. Аграрна політика Директорії УНР (історіографія проблеми) / М. В. Стопчак // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2005. – Вип. 9. – С. 333–344.

5247. Стопчак М. В. Аграрна політика Директорії УНР: інтерпретації радянської

історіографії / М. Стопчак // Україна – Європа – Світ. Серія: Історія, міжнародні відносини : міжнар. зб. наук. пр. / Тернопіл. нац. пед. ун-т ім. Володимира Гнатюка. – Тернопіль, 2014. – **Вип. 13**. – С. 246–251.

5248. Стопчак М. В. Варшавська угода в українській історіографії / М. Стопчак // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2005. – **Вип. 6**. – С. 450–465. – Бібліогр. в кінці ст.

5249. Стопчак М. В. Взаємини Директорії УНР з правою опозицією в Кам'янецьку добу: (історіографія проблеми) / М. В. Стопчак // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2003. – **Вип. 5**. – С. 226–234.

5250. Стопчак М. В. Взаємини Директорії УНР з правою опозицією з деяких ключових проблем державотворення в період Української національно-демократичної революції 1917–1920 рр. : історіографія проблеми / М. В. Стопчак // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2002. – **Вип. 4**. – С. 236–246.

5251. Стопчак М. В. Взаємовідносини УНР і ЗУНР з Білим рухом за доби Директорії: історіографія проблеми / М. В. Стопчак // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2009. – **Вип. 15**. – С. 274–282. – Бібліогр. в кінці ст.

5252. Стопчак М. В. Військове протистояння армій УНР та ЗУНР з російськими збройними формуваннями : (історіографія проблеми) / М. Стопчак // Історичний журнал. – 2008. – **№ 4**. – С. 28–43. – Бібліогр. в кінці ст.

5253. Стопчак М. В. Державотворча діяльність Директорії УНР в українській історіографії / М. В. Стопчак // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія: Історія, економіка, філософія. – Київ, 2004. – **Вип. 9**. – С. 113–124.

5254. Стопчак М. В. Дипломатична служба Директорії УНР: до історіографії проблеми / М. В. Стопчак // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія: Історія, економіка, філософія. – Київ, 2002. – **Вип. 6**. – С. 231–240.

5255. Стопчак М. В. Діяльність дипломатичних представництв Директорії УНР в країнах Антанти в сучасній вітчизняній історіографії / М. Стопчак // Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія: Історичні науки. – Острог, 2012. – **Вип. 19**. – С. 314–328.

5256. Стопчак М. В. Діяльність Директорії УНР зі створення конституційно-правових засад української державності в українській зарубіжній історіографії / М. В. Стопчак // Чорноморський літопис. – 2013. – **Вип. 7**. – С. 133–140. – Бібліогр. в кінці ст.

5257. Стопчак М. В. Діяльність Директорії УНР по створенню конституційно-правових засад української державності в сучасній вітчизняній історіографії / М. В. Стопчак // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2013. – **Вип. 21**. – С. 248–255. – Бібліогр. в кінці ст.

5258. Стопчак М. В. Діяльність Директорії УНР у галузі культури в 1918–1920 роках: до історіографії проблеми / М. В. Стопчак // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський,

2001. – Т. 7. – С. 502–510 ; Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2002. – **Вип. 14.** – С. 113–120.

5259. Стопчак М. В. Діяльність товариств "Просвіта" за доби Директорії в українській історіографії / М. В. Стопчак // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2008. – **Вип. 4.** – С. 47–51. – Бібліогр. в кінці ст.

5260. Стопчак М. В. Діяльність Українського національно-державного союзу (Українського національного союзу) – важлива передумова виникнення Директорії УНР: історіографія проблеми / М. В. Стопчак // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2012. – **Вип. 20.** – С. 317–323. – Бібліогр. в кінці ст.

5261. Стопчак М. В. Другий Зимовий похід Армії УНР в українській зарубіжній історіографії міжвоєнного періоду / М. Стопчак // Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія: Історичні науки. – Острог, 2018. – **Вип. 27.** – С. 220–226. – Бібліогр. в кінці ст.

5262. Стопчак М. В. Зовнішньополітична діяльність Директорії УНР в інтерпретації радянської історіографії / М. В. Стопчак // Збірник наукових праць. Серія: Історія та географія / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків, 2012. – **Вип. 44.** – С. 216–221. – Бібліогр. в кінці ст.

5263. Стопчак М. В. Зовнішньополітична діяльність Директорії УНР в українській зарубіжній історіографії / М. Стопчак // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – Тернопіль, 2012. – **Вип. 1.** – С. 246–252. – Бібліогр. в кінці ст.

5264. Стопчак М. В. Історіографія Першого Зимового походу армії УНР / М. В. Стопчак // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2005. – **Вип. 19.** – С. 370–376. – Бібліогр. в кінці ст.

5265. Стопчак М. В. Кам'янецька доба Директорії УНР у вітчизняній історіографії / М. Стопчак // Історичний журнал. – 2004. – № 1/2. – С. 92–97. – Бібліогр. в кінці ст.

5266. Стопчак М. В. Основні етапи військового будівництва за доби Директорії УНР : (до історіографії проблеми) / М. В. Стопчак // Історичний журнал. – 2007. – № 5. – С. 30–43. – Бібліогр. в кінці ст.

5267. Стопчак М. В. Повстанський рух в контексті військової політики Директорії УНР: (історіографія проблеми) / М. В. Стопчак // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2007. – **Вип. 12.** – С. 375–385. – Бібліогр. в кінці ст.

5268. Стопчак М. В. Повстанський рух в контексті військової політики Директорії УНР в новітній вітчизняній історіографії / М. В. Стопчак // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2007. – Т. 17. – С. 421–437. – Бібліогр. в кінці ст.

5269. Стопчак М. В. Подільська преса – важливе джерело історії української національно-демократичної революції 1917–1920 рр. доби Директорії УНР / М. В. Стопчак // Вінниччина: минуле та сьогодення : краєзнавчі дослідження : матеріали ХХ Вінниц. наук. іст.-краєзнав. конф., 27–28 жовт. 2005 р., Вінниця / Вінниц. обл. держадмін.

[та ін.]. – Вінниця, 2005. – С. 45–48. – Бібліогр. в кінці ст.

5270. Стопчак М. В. Політика Директорії УНР у стосунках з Польщею і Румунією в роки української національно-демократичної революції 1917–1920 рр. в сучасній вітчизняній історіографії / М. В. Стопчак // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2010. – **Вип. 18.** – С. 344–350. – Бібліогр. в кінці ст.

5271. Стопчак М. В. Політичні суперечності урядів УНР і ЗУНР (ЗОУНР) у повоєнній та новітній українській історіографії / М. Стопчак // Історичний журнал. – 2006. – **№ 4.** – С. 55–65. – Бібліогр. в кінці ст.

5272. Стопчак М. В. Проблема взаємин урядів УНР та ЗУНР у 1919 р. в українській історіографії / М. В. Стопчак // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2001. – **Вип. 3.** – С. 206–216.

5273. Стопчак М. В. Протиборство Директорії УНР з ліворадикальними українськими політичними силами в українській зарубіжній історіографії / М. В. Стопчак // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2014. – **Вип. 39.** – С. 249–254. – Бібліогр. в кінці ст.

5274. Стопчак М. В. Протиборство Директорії УНР з ліворадикальними українськими політичними силами: інтерпретація радянської історіографії / М. В. Стопчак // Гуржіївські історичні читання : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького [та ін.]. – Черкаси, 2013. – **Вип. 6.** – С. 31–35. – Бібліогр. в кінці ст.

5275. Стопчак М. В. Протиборство Директорії УНР з ліворадикальною опозицією у повоєнній українській історіографії / М. В. Стопчак // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2004. – **Вип. 7.** – С. 226–234.

5276. Стопчак М. В. Протигетьманське повстання Директорії УНР у мемуарній літературі / М. В. Стопчак // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія: Історія, економіка, філософія. – Київ, 2001. – **Вип. 5.** – С. 179–191.

5277. Стопчак М. В. Робітнича політика Директорії: історіографічний аспект / М. В. Стопчак // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2006. – **Вип. 10.** – С. 345–355.

5278. Стопчак М. В. Робітнича політика Директорії УНР в українській зарубіжній історіографії / М. В. Стопчак // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2014. – **Вип. 40.** – С. 250–255. – Бібліогр. в кінці ст.

5279. Стопчак М. В. Соціально-економічна політика Директорії УНР: до історіографії проблеми / М. Стопчак // Історичний журнал. – 2007. – **№ 2.** – С. 13–22. – Бібліогр. в кінці ст.

5280. Стопчак М. В. Утворення і діяльність Директорії Української Народної Республіки (1918–1920 рр.) : історіогр. нарис : монографія / М. Стопчак. – Вінниця : І. Балюк, 2010. – 809, [3] с.

Зміст: Вступ. – С. 3–7 ; **Розд. 1. Історіографія та джерела дослідження :** 1.1. Історіографія проблеми. – С. 8–26 ; 1.2. Джерельний комплекс. – С. 27–39 ; **Розд. 2. Соціально-політичні передумови виникнення Директорії УНР:** 2.1. Утворення та діяльність Українського національно-державного союзу, його трансформація в Український національний союз. – С. 40–65 ; 2.2. Повстання проти гетьмана П. Скоропадського й ліквідація Української Держави. – С. 66–107 ; **Розд. 3. Формування та трансформація Директорії як вищого органу влади в Українській Народній Республіці :** 3.1. Створення Директорії. Розстановка політичних сил у вищих ешелонах влади УНР. – С. 108–132 ; 3.2. Протиборство Директорії УНР з ліворадикальними українськими політичними силами. – С. 133–159 ; 3.3. Політика Директорії УНР і права опозиція. – С. 160–206 ; 3.4. Політичні суперечності урядів УНР і ЗУНР (ЗОУНР). – С. 207–241 ; **Розд. 4. Внутрішня політика Директорії :** 4.1. Державотворча діяльність Директорії (державний апарат і конституційний процес). – С. 242–280 ; 4.2. Соціально-економічна політика Директорії УНР. – С. 281–348 ; 4.3. Діяльність Директорії УНР у галузі національно-культурного будівництва. – С. 349–405 ; **Розд. 5. Зовнішньополітична діяльність Директорії :** 5.1. Міжнародне становище та проблема визнання УНР. – С. 406–463 ; 5.2. Політика Директорії УНР у стосунках з Польщею й Румунією. – С. 464–511 ; 5.3. УНР, ЗОУНР і російські військово-політичні режими (Денікін, Врангель). – С. 512–561 ; **Розд. 6. Військова політика Директорії :** 6.1. Основні етапи військового будівництва за доби Директорії УНР. – С. 562–603 ; 6.2. Українська армія в боротьбі з більшовицькою Росією, Добровольчою армією і Польщею. – С. 604–675 ; 6.3. Повстанський рух у контексті військової політики Директорії. – С. 676–717 ; **Висновки.** – С. 717–725 ; **Джерела дослідження.** – С. 726–807.

5281. Стопчак М. В. Формування зовнішньої політики Директорії УНР: до історіографії проблеми / М. В. Стопчак // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія: Історія, економіка, філософія. – Київ, 2005. – **Вип. 10.** – С. 78–92.

5282. Стрельський Г. В. М. С. Тишкевич і перша дипломатична місія УНР у Ватикані / Г. В. Стрельський // Науковий вісник Дипломатичної академії України. – Київ, 2001. – **Вип. 5:** Українська зовнішня політика та дипломатія: десять років незалежності. – С. 305–312. – Бібліогр. в кінці ст.

5283. Стрілець В. В. Українська радикально-демократична партія: витоки, ідеологія, організація, діяльність (кінець XIX століття – 1939 рік) / В. В. Стрілець ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2002. – 361 с. – Бібліогр.: с. 297–359.

Зі змісту: **Розд. 6.** Соціалісти-федералісти в умовах наростання протистояння між соціалістами і правими політичними силами в Українській Народній Республіці (кінець 1918 р. – кінець 1919 р.). – С. 182–220 ; **Розд. 7.** Діяльність Української партії соціалістів-федералістів в еміграції (кінець 1919 р.-1923 р.). – С. 221–254.

5284. Студії з історії української революції 1917–1921 років : зб. наук. пр. на пошану д-ра іст. наук, проф. Р. Я. Пирога з нагоди 70-річчя з дня народж. та 40-річчя наук.-пед. діяльності / НАН України, Ін-т історії України ; редкол.: В. Верстюк (голова) [та ін.]. – Київ, 2011. – 405 с. – Бібліогр. в підрядк. прим.

Зі змісту: Військова політика УНР (листопад 1918 – лютий 1919 років) / *О. Бойко.* – С. 197–211 ; Листи Андрія Лівичького про польсько-українські переговори у Варшаві (кінець 1919 – квітень 1920 років) / *О. Михайлова.* – С. 229–252.

5285. Стяги штабів, частин та підрозділів Армії УНР зразка 1921 р.: [наказ Голов. команди Війська УНР № 69 від 1 листоп. 1921 р.] / вступ. слово та публ. док. А. О. Руккаса // Військово-історичний альманах / Центр. музей Збройн. Сил України. – Київ,

2007. – **Число 1**. – С. 113–122 : іл.

5286. Тарабан В. М. Другий Зимовий похід Армії Української Народної Республіки / В. М. Тарабан, М. М. Голик // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2006. – № **571**. – С. 224–229. – Бібліогр. в кінці ст.

5287. Тарапон О. А. Джерела вивчення суспільно-політичного життя Переяславщини кінця 1918 – початку 1920-х рр. / О. Тарапон, О. Лукашевич // Наукові записки з української історії : зб. наук. ст. / Переяслав-Хмельниц. держ. пед. ун-т ім. Григорія Сковороди. – Переяслав-Хмельницький, 2010. – **Вип. 24**. – С. 176–185. – Бібліогр. в кінці ст.

5288. Телячий Ю. В. Від Катеринослава до Кам'янця-Подільського: маловідомі сторінки біографії поетеси Галі Мазуренко (1919–1920 рр.) / Ю. В. Телячий // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2011. – **Т. 17**. – С. 213–217.

5289. Телячий Ю. В. Діяльність комісії по проведенню шкільної реформи в період Директорії (1918–1920 рр.) / Ю. В. Телячий // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2000. – **Т. 4**. – С. 288–294.

5290. Телячий Ю. В. З історії створення "Біографічного словника діячів української землі" (1918–1920 рр.) / Ю. В. Телячий // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2006. – **Т. 16**. – С. 399–405. – Бібліогр. в кінці ст.

5291. Телячий Ю. В. Літературно-мистецьке життя в таборах для інтернованих українських вояків у країнах Європи (1918–1921 рр.) / Ю. В. Телячий // Хмельницькі краєзнавчі студії : наук.-краєзнав. зб. / НАН України, Ін-т історії України, Центр дослідж. історії Поділля. – Хмельницький, 2016. – **Вип. 7**. – С. 147–153. – Бібліогр. в кінці ст.

5292. Телячий Ю. В. Мистецька творчість П. І. Холодного на Поділлі (1919–1920 рр.) / Ю. В. Телячий // Духовні витоки Поділля: митці в історії краю : матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф. (Хмельницький, 13 берез. 2014 р.) / М-во освіти і науки України, Хмельниц. облдержадмін., Хмельниц. гуманіт.-пед. акад. [та ін.]. – Хмельницький, 2014. – С. 39–44.

5293. Телячий Ю. В. Мистецька творчість художника-подолянина Миколи Бурачека в роки Української революції (1917–1920) / Ю. В. Телячий // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2010. – **Т. 15**. – С. 221–227.

5294. Телячий Ю. В. Освітня діяльність П. І. Холодного в м. Кам'янці-Подільському (1919 р.) / Ю. В. Телячий // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2002. – **Т. 8**. – С. 351–357.

5295. Телячий Ю. В. Подільський період життя й діяльності П. І. Холодного (1918–1920 рр.): з хроніки подій / Ю. В. Телячий, Г. О. Куриленко // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2006. – **Т. 7**. – С. 145–154.

5296. Телячий Ю. В. Подільський період Остапа Вишні (1919–1920 рр.) / Ю. В. Телячий

// Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2011. – Т. 18. – С. 207–214.

5297. Телячий Ю. В. Українські уряди і розбудова культурно-освітньої сфери на Поділлі за Директорії УНР (1919–1920 рр.) / Ю. В. Телячий // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2007. – Т. 10. – С. 135–142.

5298. Терела Г. В. Нагляд і контроль за додержанням робітничого законодавства за доби Директорії Української Народної Республіки / Г. В. Терела // Часопис Київського університету права. – 2016. – № 2. – С. 44–49. – Бібліогр. в кінці ст.

5299. Терещенко О. В. Дипломатична місія УНР у США в листах Юліана Бачинського / О. В. Терещенко // Архіви України. – 2015. – № 4. – С. 201–229.

5300. Терещенко Ю. І. Український патріот з династії Габсбургів / Ю. Терещенко, Т. Осташко. – 2-ге вид., допов. – Київ : Темпора, 2011. – 408 с. : фот. – Бібліогр.: с. 113–122. – Імен. покажч.: с. 355–368.

Зі змісту: **Ч. 1. Вільгельм Габсбург – Василь Вишиваний: з історії життя і діяльності:** у лавах Армії УНР. – С. 66–69 ; Дипломатія УНР проти В. Вишиваного. – С. 98–104. ; **Ч. 2. Документи і матеріали:** мемуари Вільгельма Габсбурга [Василь Вишиваний] Полковника УСС [1919 р.]. – С. 123–139 ; Листи ерцгерцога Вільгельма Габсбурга до Володимира Старосольського. – С. 259–262 ; Лист ерцгерцога Вільгельма Габсбурга до генерала Армії УНР Всеволода Петріва. – С. 262–263.

5301. Терлюк І. Я. Український органічний конституціоналізм: доба "Другої" УНР / І. Я. Терлюк // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Юридичні науки. – Львів, 2015. – № 827. – С. 246–251. – Бібліогр. в кінці ст.

5302. Тимченко Р. В. Акт Злуки 22 січня 1919 року та проблеми його реалізації (січень – листопад 1919 р.) / Р. В. Тимченко // Український історичний збірник / НАН України, Ін-т історії України, Рада молодих вчених. – Київ, 2009. – Вип. 12. – С. 183–193. – Бібліогр. в підрядк. прим.

5303. Тимченко Р. В. Варшавська угода 1920 р.: доля Східної Галичини / Р. В. Тимченко // Український історичний збірник / НАН України, Ін-т історії України, Рада молодих вчених. – Київ, 2011. – Вип. 14. – С. 80–88. – Бібліогр. в підрядк. прим.

5304. Тимченко Р. В. Відносини Української Народної Республіки й Західно-Української Народної Республіки (листопад 1918 – квітень 1920 рр.) : [монографія] / Р. Тимченко ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2013. – 347 с. : фот. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Імен. покажч.: с. 339–347.

5305. Тимченко Р. В. Воєнно-політичне й економічне співробітництво УНР і ЗОУНР в першій половині 1919 р. / Р. В. Тимченко // Український історичний збірник / НАН України, Ін-т історії України, Рада молодих вчених. – Київ, 2010. – Вип. 13, ч. 1. – С. 202–215. – Бібліогр. в підрядк. прим.

5306. Тимченко Р. В. Причини та передумови укладання Акту Злуки 22 січня 1919 р. / Р. В. Тимченко // Український історичний збірник / НАН України, Ін-т історії України, Рада молодих вчених. – Київ, 2008. – Вип. 11. – С. 203–212. – Бібліогр. в кінці ст.

- 5307. Тимченко Р. В.** Проблема взаємовідносин УНР і ЗУНР в сучасній українській історіографії / Р. Тимченко // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2010. – **Вип. 5.** – С. 41–60. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5308. Тимченко Р. В.** Протиріччя С. Петлюри і Є. Петрушевича в умовах реалізації Акту Злуки / Р. В. Тимченко // Український історичний збірник / НАН України, Ін-т історії України, Рада молодих вчених. – Київ, 2014. – **Вип. 17.** – С. 152–165. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 5309. Тимченко Р. В.** Симон Петлюра і Євген Петрушевич в умовах об'єднання українських армій (липень-листопад 1919 року): крок до співпраці чи остаточного розпаду? / Р. В. Тимченко // Література та культура Полісся : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2009. – **Вип. 48.** – С. 101–112. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5310. Тимченко Р. В.** Соборницькі зусилля українських республік на міжнародній арені [Паризькій мирній конференції] в першій половині 1919 року / Р. В. Тимченко // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2010. – **Вип. 34.** – С. 80–88. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5311. Тимченко Р. В.** Українські дипломати на Паризькій мирній конференції / Р. В. Тимченко // Український історичний збірник / НАН України, Ін-т історії України, Рада молодих вчених. – Київ, 2013. – **Вип. 16.** – С. 147–161. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 5312. Тинченко Я. Ю.** Залізний хрест "За Зимовий похід і бої" / Я. Ю. Тинченко // Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2013. – **Ч. 22/23.** – С. 604–613.
- 5313. Тинченко Я. Ю.** Панцирні потяги, панцирники та залізничні війська у визвольній війні, 1917–1920 рр. / Я. Тинченко ; худож. Т. Штик. – Київ : Темпора, 2012. – 107, [4] с. : фот., іл. – (Militaria Ucrainica). – Бібліогр.: с. 100–107.
- Зі змісту:* Гл. 2. Панцирні потяги Дієвої армії УНР, грудень 1918 – листопад 1919. – С. 15–23 ; Гл. 3. Короткі дані про панцирні потяги у 1919 р. – С. 24–39 ; Гл. 4. Панцирні потяги Армії УНР, 1920 р. – С. 40–51 ; Гл. 7. Панцирні частини Дієвої армії УНР у 1919 р. – С. 65–74 ; Гл. 8. Справа закупівлі панцирників і танків у 1920 р. – С. 75–77 ; Гл. 10. Перша Окрема Запорізька залізнична сотня, 1919–1920 рр. – С. 92–95.
- 5314. Тинченко Я. Ю.** 1919. Дієва армія УНР, листопад 1918 – листопад 1919 / Я. Ю. Тинченко. – Київ : Темпора, 2017. – 164 с. : іл. – Бібліогр.: с. 158–163.
- Зміст:* Організація та бойовий шлях Дієвої армії УНР. – С. 5–92 ; Відзнаки, уніформа та прапори Дієвої армії УНР. – С. 92–157.
- 5315. Тичка Г.-М. І.** Діяльність Михайла Тишкевича на чолі української дипломатичної місії у Парижі (1919–1921 рр.) / Г.-М. І. Тичка // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – Тернопіль, 2017. – **Вип. 2, ч. 2.** – С. 145–151.
- 5316. Тичка Г.-М. І.** Ідея "передмур'я Європи" в українсько-польському протистоянні за Східну Галичину під час Паризької мирної конференції / Г.-М. І. Тичка // Військово-науковий вісник / Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – Львів, 2016. – **Вип. 25.** – С. 182–197. – Бібліогр. в кінці ст.

- 5317. Тищик Б. Й.** Акт Злуки УНР і ЗУНР (1919 р.) та його історичне значення / Б. Тищик // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні : матеріали XXIV звіт. наук.-практ. конф., 7–8 лют. 2018 р. / Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Львів, 2018. – **Ч. 1.** – С. 84–88.
- 5318. Тищик Б. Й.** До питання про маловідомий проект Конституції Української Народної Республіки 1920 р. / Б. Й. Тищик // Вісник Львівського університету. Серія юридична / Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Львів, 2013. – **Вип. 57.** – С. 134–145. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5319. Ткачук О. В.** На шляху до автокефалії: українські православні парафії в Києві у 1919 р. / О. Ткачук // Історичний журнал. – 2004. – **№ 9.** – С. 41–46. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5320. Ткачук О. В.** Створення українських автокефальних православних парафій у м. Києві в 1919 р. / О. В. Ткачук // Православ'я – наука – суспільство: проблеми взаємодії : матеріали Другої Всеукр. наук.-практ. конф. / Черкас. акад. менеджменту [та ін.]. – Черкаси, 2004. – С. 45–47.
- 5321. Ткачук О. В.** Український церковно-православний рух у 1919 р. / О. В. Ткачук // Наука. Релігія. Суспільство. – 2004. – **№ 3.** – С. 183–186.
- 5322. Ткачук П. П.** Повітряне сполучення як фактор виживання держави (на прикладі Української Народної Республіки) / П. П. Ткачук // Військово-науковий вісник / Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – Львів, 2013. – **Вип. 20.** – С. 134–144. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5323. Ткачук П. П.** Проблема формування сухопутних військ за доби Директорії УНР / П. П. Ткачук // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2008. – **№ 612.** – С. 92–96. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5324. Ткачук П. П.** Сухопутні війська України доби революції, 1917–1921 рр. / П. Ткачук ; НАН України, Ін-т українознавства ім. Івана Крип'якевича [та ін.]. – Львів : ЛІСВ, 2009. – 311 с. – Бібліогр.: с. 270–309.
- Зі змісту: Розд. 3.* Утворення сухопутних військ у процесі військового будівництва 1917–1920 рр.: § 3. Доба Директорії УНР. – С. 49–63 ; *Розд. 4.* Кадрове забезпечення сухопутних військ: § 3. Командири Армії УНР. – С. 82–89.
- 5325. Тороповська Т.** Персональний склад урядів Директорії / Т. Тороповська // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2008. – **Вип. 39.** – С. 209–216. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5326. Трачук О. В.** Позиція Української соціал-демократичної робітничої партії щодо державного устрою УНР у добу Директорії / О. В. Трачук // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2008. – **Вип. 24.** – С. 154–157. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5327. Трембіцький А. А.** З історії життя студентів Кам'янець-Подільського державного українського університету (1919–1920) / А. А. Трембіцький // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2011. – **Т. 17.** – С. 160–170.
- 5328. Трембіцький А. М.** Діяльність Українського клубу в Кам'янці-Подільському (1919–1920 рр.) / А. М. Трембіцький, А. А. Трембіцький // Освіта, наука і культура на Поділлі :

зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2009. – Т. 14. – С. 122–143.

5329. Трембіцький А. М. Політико-соціальні передумови підписання Варшавського договору 1920 р. в спогадах Віктора Приходька / А. М. Трембіцький, В. О. Парандій // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2012. – Вип. 5. – С. 335–341. – Бібліогр. в кінці ст.

5330. Трембіцький А. М. Проскурівська декларація січових стрільців та її наслідки [1919 р.] / А. Трембіцький // Місто Хмельницький в контексті історії України : матеріали І Міжнар. наук. іст.-краєзнав. конф. / Хмельниц. обл. краєзнав. музей [та ін.]. – Хмельницький, 2016. – С. 61–68. – Бібліогр. в кінці ст.

5331. Трембіцький А. М. Старокостянтинів у роки Української революції в споминах повітового комісара Антона Заплітного: [літо – середина грудня 1919 р.] / А. М. Трембіцький // Хмельницькі краєзнавчі студії : наук.-краєзнав. зб. / НАН України, Ін-т історії України, Центр дослідж. історії Поділля. – Хмельницький, 2018. – Вип. 13. – С. 175–185. – Бібліогр. в кінці ст.

5332. Трембіцький А. М. Члени відомих українських родин Січінських-Чехівських-Січинських-Шандорів і Солухи-Приходьків-Герасименка-Філя в Українській республіканській капелі (березень 1919 – липень 1920) / А. М. Трембіцький // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2013. – Т. 20. – С. 175–210.

5333. Трембіцький А. М. Яків Шепель – організатор повстанського руху на Поділлі (1918–1921 рр.) / А. М. Трембіцький // Хмельницькі краєзнавчі студії : наук.-краєзнав. зб. / НАН України, Ін-т історії України, Центр дослідж. історії Поділля. – Хмельницький, 2017. – Вип. 11. – С. 251–278. – Бібліогр. в кінці ст.

5334. Трембовецький Д. В. Військова рада як структурна одиниця Військового міністерства УНР (1920 р.) / Д. В. Трембовецький // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка : зб. за підсумками звіт. наук. конф. викладачів, докторантів і аспірантів. – Кам'янець-Подільський, 2015. – Вип. 14, т. 1. – С. 53–54. – Бібліогр. в кінці ст.

5335. Трембовецький Д. В. Діяльність Військового міністерства другої УНР з соціального захисту родин військовослужбовців / Д. В. Трембовецький // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка : зб. за підсумками звіт. наук. конф. викладачів, докторантів і аспірантів. – Кам'янець-Подільський, 2016. – Вип. 15, т. 1. – С. 45. – Бібліогр. в кінці ст.

5336. Трембовецький Д. В. Діяльність Військового міністерства УНР з забезпечення армії теплими речами восени 1919 р. / Д. В. Трембовецький // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2015. – Вип. 8. – С. 361–366. – Бібліогр. в кінці ст.

5337. Трембовецький Д. В. Законодавча управа як структурна одиниця Канцелярії Військового міністерства Другої УНР / Д. Трембовецький // Науковий вісник Чернівецького університету. Серія: Історія. Політичні науки. Міжнародні відносини. – Чернівці, 2014. – Вип. 684/685. – С. 61–64. – Бібліогр. в кінці ст.

5338. Трембовецький Д. В. Комендантський відділ Канцелярії Військового міністерства

УНР, 1919 р. / Д. В. Трембовецький, С. В. Олійник // Збірник наукових праць молодих вчених Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2015. – **Вип. 6**. – С. 24–25. – Бібліогр. в кінці ст.

5339. Трембовецький Д. В. Організаційна структура та функції Головних управ Військового міністерства Другої УНР / Д. В. Трембовецький // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка : зб. за підсумками звіт. наук. конф. викладачів, докторантів і аспірантів. – Кам'янець-Подільський, 2013. – **Вип. 12, т. 1**. – С. 64–65. – Бібліогр. в кінці ст.

5340. Трембовецький Д. В. Реорганізація Військового міністерства Української Народної Республіки в 1920 році / Д. В. Трембовецький // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2014. – **Вип. 7**. – С. 412–418. – Бібліогр. в кінці ст.

5341. Трофимович Л. В. Бої дієвої Армії УНР проти більшовицьких військ (січень – травень 1919 р.) / Л. В. Трофимович // Перспективи розвитку озброєння та військової техніки сухопутних військ : зб. тез доп. Міжнар. наук.-техн. конф. (м. Львів, 17–18 трав. 2018 р.) / Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – Львів, 2018. – С. 359–360.

5342. Трубочанінов С. В. Початок діяльності Постійної комісії [Української академії наук] для складання історично-географічного словника української землі (1919–1920 рр.) / С. В. Трубочанінов // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2016. – **Вип. 112**. – С. 32–35. – Бібліогр. в кінці ст.

5343. Турченко Г. Ф. Вплив воєнно-стратегічної обстановки на Півдні України навесні – влітку 1919 року на зовнішньополітичний курс радянської Росії / Г. Ф. Турченко // Історична пам'ять : наук. зб. / Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2004. – **№ 1**. – С. 52–71. – Бібліогр. в кінці ст.

5344. Турченко Г. Ф. Встановлення влади Директорії на Півдні України: регіональні особливості / Г. Ф. Турченко // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2008. – **Вип. 24**. – С. 140–148. – Бібліогр. в кінці ст.

5345. Турченко Г. Ф. Південна Україна в період Директорії Української Народної Республіки / Г. Ф. Турченко // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2005. – **Вип. 19**. – С. 174–188. – Бібліогр. в кінці ст.

5346. Турчин Я. Б. Варшавський договір 1920 р. в оцінках С. Шелухіна / Я. Б. Турчин // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2012. – **Вип. 58**. – С. 68–72. – Бібліогр. в кінці ст.

5347. Тютюнник Ю. Й. Революційна стихія. Зимовий похід, 1919–20 рр. : спомини / Ю. Тютюнник ; упоряд. та авт. передм. О. Романчук. – Львів : Універсум, 2004. – 192 с. : іл.

5348. Тюх К. Єврейський погром у Проскурові часів Директорії / К. Тюх, С. В. Білошицький // Місто Хмельницький в контексті історії України : матеріали наук. конф., присвяч. встановленню дати "1431" датою найдавнішої згадки про Хмельницький в іст. документах / Хмельниц. обл. краєзнав. музей [та ін.]. – Хмельницький ; Кам'янець-Подільський, 2006. – С. 95–98. – Бібліогр. в кінці ст.

5349. Україна: від самостійності до соборності (22 січня 1918 – 22 січня 1919 рр.) : [зб. ст.] / НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ; редкол.: І. Ф. Курас (голова), [та ін.]. – Київ, 2004. – 285 с. – Бібліогр. в кінці ст.

Зі змісту: Урочисте проголошення і затвердження актів соборності / *І. Л. Гошуляк.* – С. 28–48 ; Українсько-польський союз 1920 року: проблеми історіографії / *О. В. Михайлова.* – С. 199–214 ; Збереження документальних свідчень боротьби українського народу за соборність та державність у 1918–1921 рр.: (біля витоків перших архівних колекцій в еміграції) : [доба Директорії та ЗУНР] / *М. Г. Палієнко, І. В. Срібняк.* – С. 215–226 ; Єврейська національна автономія і Українська революція: історіографія питання / *І. М. Погребинська.* – С. 255–283.

5350. Україна : антологія пам'яток державотворення Х-XX ст. : у 10 т. / редкол.: І. М. Дзюба [та ін.]. – Київ : Вид-во С. Павличко "Основи", 2008–2009.

Т. 7 : Відродження української державності / упоряд., передм. та прим. Д. Павличка. – 2008. – 703 с. – Імен. покажч.: с. 699–703.

Зі змісту: [Розд.] **Директорія (1919–1920 роки):** Відозва Директорії про оголошення антигетьманського повстання. – С. 356–357 ; Універсал головного отамана Українських Республіканських Військ С. Петлюри про початок повстання. – С. 358–359 ; Звернення Директорії до всіх воюючих і нейтральних держав. – С. 360–363 ; Декларація Директорії Української Народної Республіки. – С. 364–368 ; Звернення Директорії УНР. – С. 369–370 ; Закон про державну мову в Українській Народній Республіці. – С. 371 ; Закон про державну українську грошову одиницю. – С. 372 ; Земельний закон. – С. 373–377 ; Відповідь Директорії УНР на ноту народного комісара закордонних справ РСФРР від 5 січня 1919 р. – С. 378–379 ; Звернення Директорії УНР до робітників і селян з приводу скликання Трудового конгресу. – С. 380 ; Універсал Трудового конгресу України. – С. 381–383 ; Закон про форму української влади, ухвалений Конгресом трудового народу України на засіданні 28 січня 1919 р. – С. 384–385 ; Закон про заснування в усіх вищих школах Української Народної Республіки лектури української мови. – С. 386 ; Листівка центрального інформаційного бюро при Директорії УНР. – С. 387–390 ; Декларація уряду УНР. – С. 391–395 ; Відозва уряду УНР до українського народу західної області УНР з закликом до єдності. – С. 396–397 ; Відозва уряду УНР до українського народу із закликом встати до рішучого бою. – С. 398–401 ; Нота уряду УНР до Президента Паризької мирної конференції. – С. 402–404 ; Наказ Директорії УНР про призначення голови особливої слідчої комісії по розслідуванню протиеврейських погромних дій. – С. 405 ; Декларація уряду Української Народної Республіки. – С. 406–407 ; Відозва головного отамана С. Петлюри до українських військ, спрямована проти погромних дій. – С. 408–410 ; Нота уряду УНР до держав світу з протестом проти захоплення Києва денікінцями. – С. 411–412 ; Звернення штабу головного отамана до воїнів Української армії. – С. 413 ; Звернення уряду УНР до народу України з приводу оголошення війни Денікіну. – С. 414–416 ; Звернення Ради Народних Міністрів УНР до держав Антанти та всього світу. – С. 417–419 ; Політична конвенція між Польщею і Україною. – С. 420–421 ; Звернення головного отамана військ УНР С. Петлюри до народу України з приводу укладення союзу з Польщею, відновлення діяльності уряду УНР. – С. 422–424.

5351. Українська державна злука: документальні витoki // Історія. Філософія. Релігієзнавство. – 2008. – № 1. – С. 49–50. – Бібліогр. в кінці ст.

5352. Українська революція 1917–1921 років: погляд із сьогодення : [матеріали Міжнар. наук. конф., Київ, 25 квіт. 2012 р.] / Укр. ін-т нац. пам'яті, Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка ; редкол.: В. М. Литвин (голова), Л. В. Губерський, В. Ф. Солдатенко [та ін.]. – Київ, 2013. – 654 с. – Бібліогр. в кінці ст.

Зі змісту: Другий Зимовий похід армії УНР як завершальний епізод Української революції 1917–1921 років / *Я. М. Файзулін.* – С. 381–393 ; Україна, Фінляндія і

Союз українних держав / Р. Йоганнес, В. В. Пилипенко. – С. 460–467 ; Делегації УНР і ЗУНР на Паризькій мирній конференції, 1919 р. / Р. В. Тимченко. – С. 486–494.

5353. Українська революція 1917–1921 рр. на Придніпров'ї : зб. док. і матеріалів : [накази, телеграми, оголошення, листи, звернення, звіти, доповіді з держ. арх. Дніпропетров. та Запоріз. обл.] / Держ. арх. Дніпропетр. обл. ; уклад.: Ю. Г. Пахоменков, Н. Л. Юзбашева. – Дніпро : Ліра, 2016. – 370 с. – Імен. покажч.: с. 343–350. – Геогр. покажч.: с. 351–358.

Зі змісту: Повідомлення газети "Приднепровский край" про прибуття до Катеринослава військ УНР, 10 грудня 1918 р. – С. 194 ; Постанова Директорії УНР про зраду гетьмана Скоропадського, 17 грудня 1918 р. – С. 203 ; Повідомлення газети "Приднепровский край" про організацію влади УНР в Катеринославському повіті, 18 грудня 1918 р. – С. 204 ; Додаткова інструкція Катеринославської губернської комісії з виборів на Конгрес трудового народу України до головної інструкції, затвердженої Директорією Української Народної Республіки, 8 січня 1919 р. – С. 211–212 ; Повідомлення газети "Республіканець" про вибори делегатів Трудового конгресу на Катеринославському повітовому селянському з'їзді, 18 січня 1919 р. – С. 222 ; Перелік документів збірника. – С. 361–370.

5354. Українські дипломатичні представництва в Німеччині (1918–1922) : документи і матеріали / упоряд.: В. М. Даниленко, Н. В. Кривець ; НАН України, Ін-т історії України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського. – Київ : Смолоскип, 2012. – 590 с. : іл. – Імен. покажч.: с. 475–518. – Геогр. покажч.: с. 519–526. – Фотоматеріали: с. 529–549.

5355. Уривалкін О. Довідник з історії України (з початку ХХ століття й до сьогодення) / О. Уривалкін. – Кам'янець-Подільський : Друк. "Рута", 2018. – 524 с.

Зі змісту: Розд. 4. Україна в боротьбі за збереження державної незалежності: 2. Директорія Української Народної Республіки. Акт Злуки. – С. 63–68 ; 5. Україна у 1919–1920 рр.: Україна в другій половині 1919 на початку 1920 рр. – С. 74–80 ; **Документи:** 3. З Декларації Директорії Української Народної Республіки (26 грудня 1918 р.). – С. 90–91 ; 6. Звернення Директорії Української Народної Республіки від 22 січня 1919 р. – С. 93 ; 8. З листа четаря Клементія Бігарія про його перебування та території радянської України (грудень 1919 – вересень 1920 рр.). – С. 95–96.

5356. Устименко В. М. Етнополітичний фактор в політиці Директорії УНР / В. М. Устименко // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2010. – **Вип. 5.** – С. 207–256. – Бібліогр. в кінці ст.

5357. Файзулін Я. М. Бессарабська повстанська група в Другому Зимовому поході Армії УНР / Я. Файзулін // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2011. – **Вип. 6.** – С. 367–388. – Бібліогр. в кінці ст.

Про повстанський рух на Півдні України у 1921 році.

5358. Файзулін Я. М. Діяльність ППШ при ГВК УНР з підготовки Другого Зимового походу / Я. Файзулін // Історичний журнал. – 2007. – **№ 4.** – С. 46–53. – Бібліогр. в кінці ст.

5359. Файзулін Я. М. Другий Зимовий похід в контексті української національно-

визвольної боротьби, 1917–1921 років : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 09.00.12 / Я. М. Файзулін ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – Київ, 2008. – 16 с.

5360. Файзулін Я. М. З історії Української військової організації в Києві (1921 р.) / Я. М. Файзулін // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2014. – **Вип. 10.** – С. 288–310. – Бібліогр. в підрядк. прим.

5361. Файзулін Я. М. Зимовий похід 1921 року: історіографія та джерельна база / Я. Файзулін // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Українознавство. – Київ, 2006. – **№ 10.** – С. 41–44. – Бібліогр. в кінці ст.

5362. Файзулін Я. М. Історичні джерела про Другий Зимовий похід армії Української Народної Республіки / Я. М. Файзулін // Воєнна історія. – 2011. – **№ 5.** – С. 42–50. – Бібліогр. в кінці ст.

5363. Файзулін Я. М. Організація підпільної повстанської мережі в Україні в 1921 році та Всеукраїнський Центральний Повстанський Комітет / Я. М. Файзулін // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2012. – **Вип. 7.** – С. 293–315. – Бібліогр. в кінці ст.

5364. Файзулін Я. М. Перелоги Української революції: Другий Зимовий похід Армії УНР / Я. Файзулін, В. Скальський ; Укр. ін-т нац. пам'яті. – Київ : Вид-во ім. О. Теліги, 2008. – 40 с. : фот.

Зміст: Більшовицька окупація України. – С. 3–8 ; Український повстанський рух. – С. 9–16 ; Організація і діяльність партизансько-повстанського штабу. Підготовка Другого Зимового походу. – С. 17–22 ; Бессарабська (південна) повстанська група. – С. 23–26 ; Подільська повстанська група. – С. 27–28 ; Волинська повстанська група. – С. 29–33 ; Вшанування пам'яті розстріляних під Базаром. – С. 34–40.

5365. Файзулін Я. М. Створення та діяльність керівних органів повстанським рухом в 1921–1922 роках / Я. М. Файзулін // Соціальні конфлікти та повсякденне життя революційного суспільства 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2014. – С. 248–276. – Бібліогр. в підрядк. прим.

Зокрема про діяльність Партизансько-повстанського штабу при головній команді військ УНР, Всеукраїнського Центрального Повстанського Комітету, штабу Південної групи військ УНР і "Козачої Ради Правобережної України".

5366. Фареній І. А. Організаційно-господарське становище споживчої кооперації в умовах поглиблення фінансово-економічної кризи та постійних воєнних дій 1919–1920 років / І. А. Фареній // "Національний український трест": споживча кооперація України в роки революції та громадянської війни (1917–1920) / І. А. Фареній ; Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького [та ін.]. – Черкаси : Вертикаль, 2014. – **Розд. 2, § 3.** – С. 68–91.

5367. Федорович В. Як Антанта "допомагала" Україні в 1919–1920 рр. / В. Федорович // Україна і світова політика: етапи на шляху українського державотворення : вибр. ст. – Київ, 2003. – С. 97–104.

5368. Федчишина В. В. Державне регулювання органами судової експертизи за доби Директорії Української Народної Республіки / В. В. Федчишина // Інвестиції: практика та досвід. – 2014. – **№ 20.** – С. 154–156 ; Економіка та держава. – 2014. – **№ 10.** – С. 107–109. – Бібліогр. в кінці ст.

- 5369. Филипенко А.** Бої за Ананьїв і Балту : епізод "Зимового походу" армії УНР / А. Филипенко // Юго-Западная Одессика : ист.-краевед. науч. альм. / Ассоц. европ. культуры "Золотая акация". – Одесса, 2007. – **Вип. 3**. – С. 108–118. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5370. Филипенко А.** Українська Галицька Армія і "Одеська трагедія" / А. Филипенко // Юго-Западная Одессика : ист.-краевед. науч. альм. / Ассоц. европ. культуры "Золотая акация". – Одесса, 2006. – [**Вип. 1**]. – С. 80–89. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5371. Формування та діяльність** українських національних урядів періоду Української революції 1917–1921 рр. : матеріали Всеукр. наук. конф., Кам'янець-Подільський, 6–7 груд. 2007 р. / НАН України, Ін-т історії України, Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ; редкол.: В. А. Смолій, О. М. Завальнюк [та ін.]. – Кам'янець-Подільський : Оіюм, 2008. – 335 с. – Бібліогр. в кінці ст.
- Зі змісту:* Перебування уряду Директорії УНР у Вінниці в лютому-березні 1919 р. / *І. М. Романюк*. – С. 83–86 ; Містечка Правобережної України: владний аспект (грудень 1918–1920 рр.) / *О. Б. Комарніцький*. – С. 124–129 ; Формування місцевих органів влади в період Директорії УНР (1919 р.) / *В. В. Гудима*. – С. 143–153 ; Утворення та агітаційно-пропагандистська діяльність органів Директорії УНР (листопад 1918–1919 рр.) / *С. В. Михайлова*. – С. 154–162 ; Володимир Чехівський – голова уряду Директорії / *А. М. Трембіцький*. – С. 249–268.
- 5372. Футулуйчук Д. Д.** Військові дії армії УНР на завершальному етапі Національно-демократичної революції, 1917–1921 рр. / Д. Д. Футулуйчук // Інтелігенція і влада. Серія: Історія / Одес. нац. політехн. ун-т. – Одеса, 2010. – **Вип. 20**. – С. 187–197. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5373. Халак Н. В.** Єврей Арнольд Марголін – дипломат Української Народної Республіки / Н. Халак // Вісник Львівського університету. Серія філологічна / Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Львів, 2011. – **Вип. 53**. – С. 80–87. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5374. Холейко К. І.** Особливості державного регулювання охорони здоров'я, санітарного і епідемічного стану в 1919–1921 роках / К. І. Холейко // Правозастосування: теорія, методологія та практика : зб. матеріалів Міжнар. юрид. наук.-практ. конф. "Актуальна юриспруденція", м. Київ, 13 квіт. 2017 р. : тези наук. доп. – Київ ; Тернопіль, 2017. – С. 296–300. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5375. Хома І. Я.** Адміністративна діяльність та ініціативи з організації державної влади командування Осадного корпусу Армії УНР у другій половині грудня 1918 р. – січні 1919 р. / І. Я. Хома // Військово-науковий вісник / Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – Львів, 2010. – **Вип. 14**. – С. 147–160. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5376. Хома І. Я.** Бої за Бердичів частин Армії УНР проти більшовицьких військ (остання декада березня – початок квітня 1919 р.) / І. Я. Хома // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2012. – **№ 724**. – С. 147–152. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5377. Хома І. Я.** Бої за Шепетівку у квітні 1919 р. / І. Я. Хома // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2013. – **№ 752**. – С. 107–110. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5378. Хома І. Я.** Питання впровадження військової диктатури в січні 1919 р. в Українській Народній Республіці : [про Осадний корпус Армії УНР] / І. Я. Хома // Українське державотворення: проблеми і сучасність : зб. наук. пр. – Луцьк, 2007. – С. 89–92.

5379. Хом'як С. В. Акт Злуки УНР і ЗУНР як спроба політико-правового об'єднання України / С. В. Хом'як // Тенденції і перспективи розвитку інститутів права та держави : матеріали I Всеукр. наук. читань пам'яті акад. С. Дністрянського "Західноукраїнська Народна Республіка – п'ємонт українського державотворення" : тези наук. доп. (19 квіт. 2018 р.). – Київ, 2018. – С. 58–61. – Бібліогр. в кінці ст.

5380. Цикало Є. В. Формування державно-правових структур в Україні періоду Директорії / Є. В. Цикало // Наука. Релігія. Суспільство. – 2002. – № 2. – С. 122–125.

5381. Цубов Л. В. Українсько-польський союз у війні проти радянської Росії 1920 року / Л. В. Цубов // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2004. – № 502. – С. 59–64. – Бібліогр. в кінці ст.

5382. Чаїнський Ю. О. Позиція Англії і Франції щодо союзу Пілсудського-Петлюри проти більшовиків / Ю. О. Чаїнський // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2010. – Вип. 33. – С. 54–63. – Бібліогр. в кінці ст.

5383. Чепурний О. І. З історії двох "республік" на Чигиринщині / О. І. Чепурний // Перші кроки до національної державності 1917–1921 рр. : матеріали Всеукр. наук. конф. до 100-річчя початку Української революції (Біла Церква, 20 жовт. 2017 р.) / КЗ КОР "Білоцерківський краєзнав. музей" [та ін.]. – Біла Церква, 2018. – С. 7–13. – Бібліогр. в кінці ст.

Про Чигиринську "республіку" на чолі зі Свиридом Коцуrom та Холодноярську організацію на чолі з Василем Чучупаком.

5384. Черник Н. С. Християнські засади судочинства періоду Директорії УНР та ЗУНР / Н. С. Черник // Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького. – Івано-Франківськ, 2013. – Вип. 8. – С. 99–104.

5385. Чикаленко Є. Х. Щоденник, 1919–1920 / Є. Чикаленко ; за ред.: В. Верстюка та М. Антоновича ; Укр. вільна акад. наук у США, Іст. секція, НАН України, Ін-т історії України, Дослід. ін-т новіт. історії України (Філадельфія). – Київ : Вид-во ім. О. Теліги ; Нью-Йорк, 2005. – 639 с. : портр. – Парал. тит. арк. англ. – Імен. покажч.: с. 611–625. – Геогр. покажч.: с. 627–638.

Зміст: Революція в оцінках Є. Чикаленка / В. Ф. Верстюк. – С. 17–32 ; **Ч. 1. 1919 рік.** – С. 33–200 ; **Ч. 2. 1920 рік.** – С. 201–528.

5386. Чіхрадзе О. Ш. Друга українсько-більшовицька війна (листопад 1918 – грудень 1919 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 20.02.22 / О. Ш. Чіхрадзе ; Нац. ун-т "Львівська політехніка". – Львів, 2003. – 18 с.

5387. Чмир М. В. Військові урядовці та адміністративні старшини армії УНР 1919–1922 рр.: однострої, відзнаки, ранги / М. Чмир // Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2002. – **Число 8/9, ч. 1.** – С. 118–132. – Бібліогр. в кінці ст.

5388. Чмир М. В. Галицька Армія (1918–1920) / М. Чмир, Є. Пінак, С. Музичук. – Рівне : О. Зень, 2008. – 80 с.

5389. Чоп В. М. Союз і змова: обставини підписання і розриву військово-політичної угоди РПАУ (махновців) та УНР (вересень 1919 р.) / В. М. Чоп // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2005. – **Вип. 19.** – С.

206–221. – Бібліогр. в кінці ст.

5390. Чубай У. Проблема творення національної церкви на сторінках Кам'янець-Подільського часопису "Наш шлях" (1919–1920 рр.) / У. Чубай // Українська періодика: історія і сучасність : доп. та повідомл. дев'ятої Всеукр. наук.-теорет. конф., Львів, 28–29 жовт. 2005 р. / НАН України, Львів. наук. б-ка ім. Василя Стефаника. – Львів, 2005. – С. 281–286.

5391. Чубата М. В. Висвітлення проблеми законодавчого забезпечення військового будівництва за доби Директорії УНР в історико-правових дослідженнях / М. В. Чубата // Роль права та закону в громадському суспільстві : Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 13–14 лют. 2015 р. – Київ, 2015. – С. 18–21.

5392. Чубата М. В. Юридико-історіографічний аналіз проблеми законодавчого закріплення основ національної безпеки й функціонування правоохоронних структур за доби Директорії УНР / М. В. Чубата // Право і суспільство. – 2015. – № 3. – С. 32–37. – Бібліогр. в кінці ст.

5393. Чумаченко О. А. Микита Шаповал між есерівськими переконаннями та політичними реаліями (січень – квітень 1919 року) / О. А. Чумаченко // Історичні студії суспільного прогресу / Глухів. нац. пед. ун-т ім. Олександра Довженка [та ін.]. – Глухів, 2014. – Вип. 2. – С. 20–26. – Бібліогр. в кінці ст.

5394. Шамраєва В. М. Зовнішньополітична концепція УНР доби Директорії: процес вироблення та практична реалізація : монографія / В. М. Шамраєва ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Харків. регіон. ін-т держ. упр. – Харків : Магістр, 2013. – 171 с.

Зі змісту: Вступ. – С. 4–9 ; **Розд. 1. Концептуально-теоретичні засади дослідження і стан наукової розробки теми.** – С. 10–24 ; 1.1. Сучасний стан наукової розробки проблеми ; 1.2. Джерельна база дослідження. – С. 25–31 ; 1.3. Міжнародна проблематика у програмних документах провідних українських політичних партій. – С. 32–42 ; **Розд. 2. Формування зовнішньополітичної стратегії відновленої УНР.** 2.1. Особливості міжнародного становища України на момент перемоги антигетьманського повстання. – С. 43–62 ; 2.2 Вироблення зовнішньополітичної концепції УНР. – С. 62–98 ; **Розд. 3. Проблема дипломатичного визнання України на Паризькій мирній конференції.** – С. 99–124 ; **Розд. 4. Відносини УНР із новими незалежними державами Східної Європи та Закавказзя.** 4.1. Співробітництво з Балтійськими країнами [Фінляндія, Литва, Латвія, Естонія, Польща], Білоруссю, Кубанню і Закавказькими державами. – С. 125–136 ; 4.2. Українсько-польське зближення: здобутки і втрати. – С. 136–156 ; **Висновки.** – С. 157–160. ; **Список використаних джерел і літератури.** – С. 161–171.

5395. Шамраєва В. М. Міжнародні відносини УНР доби Директорії : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.02 / В. М. Шамраєва ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2003. – 20 с.

5396. Шамраєва В. М. Проблема вироблення зовнішньополітичної концепції УНР взимку 1918–1919 рр. / В. М. Шамраєва // Актуальні проблеми міжнародних відносин : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т міжнар. відносин. – Київ, 2001. – Вип. 30, ч. 2. – С. 87–93.

5397. Шандала О. О. Правове регулювання громадянства в Українській Народній Республіці в період Директорії / О. Шандала // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні : матеріали ХХІІІ звіт. наук.-практ. конф., 7–8 лют. 2017 р. : у 2-х ч. /

5398. Шандрівський І. Г. Бойові дії Армії УНР на Поділлі у 1919–1920 рр.: військово-історичні студії Миколи Капустянського / І. Г. Шандрівський // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2003. – **№ 474.** – С. 27–32. – Бібліогр. в кінці ст.

5399. Шаравара Т. О. 1919-й рік у долі полковника Генштабу УНР Миколи Капустянського, або найскрутніші віхи життя / Т. О. Шаравара // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2016. – **Вип. 45, т. 1.** – С. 196–199. – Бібліогр. в кінці ст.

5400. Швидченко Т. М. Армія УНР у бою за Вознесенськ 16 квітня 1920 року / Т. М. Швидченко // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2013. – **Вип. 75.** – С. 80–82.

5401. Швидченко Т. М. Боротьба Армії УНР з військами Денікіна в Першому Зимовому поході / Т. М. Швидченко // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2013. – **Вип. 71.** – С. 125–130.

5402. Швидченко Т. М. Відносини Української Галицької Армії з Армією УНР в контексті подій Першого Зимового походу (1919–1920 рр.) / Т. М. Швидченко // Проблемы современной науки : сб. науч. тр. – Ставрополь, 2014. – **№ 11, ч. 1.** – С. 161–170.

5403. Швидченко Т. М. Значення Першого Зимового походу Армії УНР 1919–1920 рр. / Т. М. Швидченко // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2015. – **Вип. 97.** – С. 7–11. – Бібліогр. в кінці ст.

5404. Швидченко Т. М. Історіографія та джерельна база Першого Зимового походу 1919–1920 рр. / Т. М. Швидченко // Дні науки історичного факультету – 2011 : матеріали IV Міжнар. наук. конф. молодих учених / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2011. – **Вип. 4, ч. 2.** – С. 33–34.

5405. Швидченко Т. М. Отаман Волох та його прибічники під час Першого Зимового походу (1919–1920 рр.) / Т. М. Швидченко // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2015. – **Вип. 99.** – С. 24–28. – Бібліогр. в кінці ст.

5406. Швидченко Т. М. Перший Зимовий похід Армії УНР (1919–1920 рр.): історіографічний аналіз / Т. М. Швидченко // Воєнна історія. – 2012. – **№ 1.** – С. 86–94. – Бібліогр. в кінці ст.

5407. Швидченко Т. М. Перший Зимовий похід Армії УНР в контексті національно-визвольної революції 1917–1921 років : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Т. М. Швидченко ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2016. – 19 с.

5408. Швидченко Т. М. Початок боротьби Армії УНР з Червоною армією в рамках Першого Зимового походу (1919–1920) / Т. М. Швидченко // Дні науки історичного факультету – 2012 : матеріали V Міжнар. наук. конф. молодих учених / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2011. – **Вип. 5, ч. 2.** – С. 28–29.

5409. Швидченко Т. М. Прояви отаманщини в лавах Армії УНР під час Першого Зимового походу 1919 – 1920 рр. / Т. М. Швидченко // Воєнна історія. – 2013. – **№ 4/6.** – С. 13–21.

5410. Швидченко Т. М. Третя Залізна Дивізія у Першому Зимовому поході: груднева катастрофа / Т. М. Швидченко // Дні науки історичного факультету – 2013 : матеріали VI Міжнар. наук. конф. молодих учених (25 квіт. 2013 р.) / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2013. – **Вип. 6, ч. 2.** – С. 38–39.

5411. Шевченко В. Ф. Директорія: спроба поновлення українізації / В. Ф. Шевченко // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2008. – **Вип. 24.** – С. 124–131. – Бібліогр. в кінці ст.

5412. Шевченко В. Ф. Юліан Мордалевич: доля петлюрівського отамана / В. Шевченко // Дрогобицький краєзнавчий збірник / Дрогобиц. держ. пед. ун-т ім. Івана Франка [та ін.]. – Дрогобич, 2015. – **Спец. вип. 2.** – С. 75–87. – Бібліогр. в кінці ст.

5413. Шевчук Л. С. Нормативно-правові основи законотворчого процесу Директорії УНР у 1918–1921 рр. / Л. С. Шевчук // Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. Серія 18: Економіка і право. – Київ, 2010. – **Вип. 12.** – С. 75–81. – Бібліогр. в кінці ст.

5414. Шинкарук Я. І. МВС Української Народної Республіки доби Директорії: організаційно-правові засади діяльності (листопад 1918–1921 рр.) : монографія / Я. І. Шинкарук. – Київ : Атіка, 2007. – 224 с.

5415. Шинкарук Я. І. Правові засади організації та діяльність Міністерства внутрішніх справ Української Народної Республіки доби Директорії (листопад 1919–1921 рр.) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / Я. І. Шинкарук ; Київ. нац. ун-т внутр. справ. – Київ, 2006. – 20 с.

5416. Шинкарук Я. І. Правові засади організації та діяльності інституції сільських десятицьких як нижчих чинів міліції (поліції) УНР за часів Директорії / Я. І. Шинкарук // Актуальні питання історії органів внутрішніх справ України : зб. наук. пр. / Нац. акад. внутр. справ. – Київ, 2013. – **Вип. 3.** – С. 4–11. – Бібліогр. в кінці ст.

5417. Шишко О. Г. Відновлення влади Директорії УНР в Одесі / О. Г. Шишко // Інтелігенція і влада. Серія: Історія / Одес. нац. політехн. ун-т. – Одеса : Астропринт, 2013. – **Вип. 29.** – С. 85–96. – Бібліогр. в кінці ст.

5418. Шкварець В. П. Отаманщина і отамани на Миколаївщині в 1919–1921 рр. / В. П. Шкварець // Науковий вісник Миколаївського національного університету ім. В. О. Сухомлинського. Серія: Історичні науки. – Миколаїв, 2011. – **Вип. 31.** – С. 268–276. – Бібліогр. в кінці ст.

5419. Шорсткіна О. Ф. Аркушеві видання доби Директорії УНР кам'янець-подільського періоду з колекції листівок Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського: атрибуція та дослідження / О. Ф. Шорсткіна // Бібліотека. Наука. Комунікація: стратегічні завдання розвитку наукових бібліотек : матеріали Міжнар. наук. конф. (Київ, 3–5 жовт. 2017 р.) / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2017. – С. 186–189.

5420. Шпак Ю. Г. Місце аграрного питання в політичній боротьбі на Півдні України у 1919 р. / Ю. Г. Шпак // Чорноморський літопис. – Миколаїв, 2012. – **Вип. 5.** – С. 97–105. – Бібліогр. в кінці ст.

5421. Штогрин І. Вплив церковно-релігійного чинника на процес встановлення

дипломатичних відносин між Святим Престолом і Українською Народною Республікою (1919–1920 рр.) / І. Штогрин // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – Тернопіль, 2016. – **Вип. 1, ч. 2.** – С. 27–34. – Бібліогр. в кінці ст.

5422. Щербатюк В. М. Організаційно-оперативні заходи Державного центру УНР з підготовки всеукраїнського повстання 1921 року: сучасна вітчизняна історіографія / В. М. Щербатюк // Юридичний часопис / Нац. акад. внутр. справ. – 2016. – **№ 1.** – С. 162–178. – Бібліогр. в кінці ст.

5423. Щербатюк В. М. Партизанська боротьба селян у 1920–1921 роках в контексті організації всеукраїнського збройного повстання: сучасна вітчизняна історіографія проблеми / В. М. Щербатюк // Наукові записки Національного університету "Киево-Могилянська академія". Серія: Історичні науки. – Київ, 2011. – **Вип. 117.** – С. 53–60. – Бібліогр. в кінці ст.

5424. Щусь О. Й. Будівництво збройних сил УНР наприкінці 1918 – на початку 1919 року / О. Й. Щусь // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2007. – **Вип. 2.** – С. 191–202. – Бібліогр. в кінці ст.

5425. Яблонський В. М. Братство української державності: історія створення та діяльності [Директорії] / В. М. Яблонський // Український історичний журнал. – 2014. – **№ 2.** – С. 131–143. – Бібліогр. в підрядк. прим.

5426. Яблонський В. М. Від влади п'ятох до диктатури одного : історико-політичний аналіз Директорії УНР / В. М. Яблонський ; Київ. держ. лінгвіст. ун-т. – Київ : Альтерпрес, 2001. – 160 с., 8 арк. іл. – Бібліогр.: с. 145–152. – Геогр. покажч.: с. 153–155. – Імен. покажч.: с. 156–159.

Зміст: Вступ. – С. 7–21 ; Формування та трансформація Директорії як вищого органу державної влади в УНР. – С. 22–53 ; Творення конституційно-правових засад української державності. – С. 54–79 ; У пошуках зовнішньополітичної орієнтації. – С. 80–109 ; Війна на всі фронти. – С. 110–138 ; Висновки. – С. 139–143.

5427. Яблонський В. М. Зовнішньополітична орієнтація Директорії УНР / В. Яблонський // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія: Історія, економіка, філософія. – Київ, 2001. – **Вип. 5.** – С. 42–55. – Бібліогр. в кінці ст.

5428. Яблонський В. М. Зовнішня політика Директорії УНР як чинник збереження держави (1920) / В. М. Яблонський // Науковий вісник Дипломатичної академії України. Серія: Історичні науки. – Київ, 2017. – **Вип. 24:** Зовнішня політика і дипломатія: інституціалізація, трансформація, традиціоналізм, **ч. 1.** – С. 106–112. – Бібліогр. в кінці ст.

5429. Якобчук С. О. Щоденник Ф. П. Матушевського як історичне джерело / С. О. Якобчук // Архіви України. – 2009. – **№ 6.** – С. 199–210. – Бібліогр. в кінці ст.

5430. Яневський Д. Б. Політичні системи України 1917–1920 років: спроби творення і причини поразки : [монографія] / Д. Яневський. – Київ : Дух і літера, 2003. – 767 с.

Зі змісту: Гл. 3. § 3. Створення Директорії та національно-соціалістичне повстання (кінець жовтня – початок листопада 1918 р.). – С. 226–250 ; § 4. Революційні зміни соціальних орієнтирів та політичних підвалин української державності. – С. 251–266 ; Гл. 4. "Соборна" УНР: катастрофа національного соціалізму (16 листопада 1918 р. – січень 1920 р.) ; § 1. Закладення підвалин катастрофи: політичні та збройні

сили українського національного соціалізму (грудень 1918 р.). – С. 286–297 ; § 2. Грунт для катастрофи: Трудовий Конгрес Народів України (22–28 січня 1919 р.). – С. 298–311 ; § 3. Катастрофа: зовнішньополітичні чинники (березень – квітень 1919 р.). – С. 312–326 ; § 4. Катастрофа: внутрішньополітичні чинники (березень – квітень 1919 р.). – С. 327–336 ; § 5. Катастрофа: військові чинники та геополітика (березень – квітень 1919 р.). – С. 337–346 ; § 6. Катастрофа: геополітичні чинники (травень – грудень 1919 р.). – С. 347–365 ; Гл. 5. "Третя" УНР: від національно-соціалістичної демократії до режиму одноособової влади (1920 р.): § 1. Агонія УНР (лютий – 21 листопада 1920 р.). – С. 266–377 ; § 2. Надія на майбутнє?. – С. 378–392 ; **Додатки:** [Універсали, закони, ухвали, проекти Директорії та ін.].

5431. Яневський Д. Б. Проект "Україна", або Крах Симона Петлюри / Д. Б. Яневський ; голов. ред. Н. Є. Фоміна. – Харків : Фоліо, 2010. – 315 с. : фот.

5432. Янчук О. Повстанський рух в Одеській губернії у 1920–1923 рр. / О. Янчук, С. Боган // *Визвольний шлях*. – 2001. – **Річник 54, кн. 8**. – С. 37–47.

5433. Яременко Л. М. Документи ЦДАВО України про дослідження продуктивних сил України установами ВУАН (1919–1930) // *Архіви України*. – 2001. – **№ 6**. – С. 46–54. – *Бібліогр. в кінці ст.*

5434. Яценко О. В. Вплив кооперативної ідеї на діяльність уряду Б. Мартоса: спроба творення "кооперативної республіки" (квітень-вересень 1919 р.) / О. В. Яценко // *Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]*. – Київ, 2010. – **Вип. 31**. – С. 90–99. – *Бібліогр. в кінці ст.*

5435. Яцюк М. В. Польський вектор зовнішньої політики УНР (1919–1920 рр.) / М. В. Яцюк // *Збірник наукових праць. Серія: Історія та географія / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди*. – Харків, 2002. – **Вип. 11**. – С. 40–46.

5436. Яцюк М. В. Українсько-польські змагання за Східну Галичину на Паризькій мирній конференції 1919 року / М. В. Яцюк // *Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету*. – Запоріжжя, 2015. – **Вип. 44, т. 1**. – С. 154–159. – *Бібліогр. в кінці ст.*

5437. Bruski J. J. Petlurowcy. Centrum Państwowe Ukrainiejskiej Republiki Ludowej na wychodźstwie (1919–1924) : [про С. Петлюру, Державний Центр УНР в екзилі, пол.-укр. союз 1920 р.] / J. J. Bruski. – 2-e wyd. – Kraków : Arcana, 2004. – 600 s., 6 kart., il. – (*Arkana historii*). – *Бібліогр.*: s. 552–584.

5438. Krotofil M. Normanska brygada. Niezrealizowany projekt z 1920 roku / M. Krotofil // *Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія: Історія, економіка, філософія*. – Київ, 2001. – **Вип. 5**. – С. 95–101.

5439. Magdon J. Dowodztwo Etapow Woisk Polskich na Ukrainie z siedziba w Winnica w 1920 r. – zarys hroblematyki / J. Magdon // *Міста і містечка Поділля від доби Середньовіччя до початку ХХ ст. : матеріали наук. конф., 24–25 верес. 2015 р.* / Вінниц. обл. краєзнав. музей [та ін.]. – Вінниця, 2016. – С. 572–583. – *Бібліогр. в кінці ст.*

5440. Mróz M. Relacje amerykańsko-ukraińskie w dobie konferencji pokojowej w Paryżu w latach 1919–1922 / M. Mróz // *Studia z nauk społecznych i humanistycznych. Księga pamiątkowa ku czci Profesora Bernarda Janusza Albina w siedemdziesiątą rocznicę urodzin*. – Wrocław : Wyd-wo Uniwersytetu Wrocławskiego, 2006. – S. 40–55.

5441. Mróz M. W kręgu dyplomacji watykańskiej. Rosja, Polska, Ukraina w dyplomacji watykańskiej w latach 1917–1926 / M. Mróz. – Toruń : Adam Marszałek, 2004. – 390 s.

5442. Mróz M. Watykan i Ukraina w okresie kształtowania się systemu wersalskiego w latach 1918–1921 / M. Mróz // Dzieje Najnowsze / Polska Akademia Nauk, Instytut Historii PAN. – Warszawa, 2004. – **Z. 1.** – S. 3–19.

5443. Odziemkowski J. Polska – Ukraina 1920 / J. Odziemkowski, A. Rukkas. – Warszawa : Volumen, 2017. – 232 s.

5444. Szajdak S. Polsko-Ukraiński sojusz polityczno-wojskowy w 1920 roku / S. Szajdak. – Warszawa : Rytm, 2016. – 314 s.

V. ЗАХІДНО-УКРАЇНСЬКА НАРОДНА РЕСПУБЛІКА. АКТ ЗЛУКИ УНР І ЗУНР

5445. Андрухів І. Кость Левицький: політик, громадський діяч, правник (1859–1941) / І. Андрухів, С. Сворака, В. Ковалик ; наук. ред. О. Є. Лисенко. – Надвірна : Надвірнян. друк., 2009. – 104 с. – Тит. арк. парал. нім. – Бібліогр.: с. 99–102.

Зі змісту: Підготовка української національно-демократичної революції 1 листопада 1918 р. – С. 35–56 ; Участь у державотворчих процесах ЗУНР. – С. 56–77.

5446. Антонюк І. Андрій Чайковський – повітовий комісар ЗУНР на Самбірщині / І. Антонюк, А. Микитин // Галичина : наук. і культ.-просвіт. краєзнав. часопис / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2014. – **Ч. 25/26.** – С. 148–152. – Бібліогр. в кінці ст.

5447. Байдак М. Жіночий досвід війни: (на прикладі участі жінок у збройних формуваннях ЗУНР) / М. Байдак // Галичина : наук. і культ.-просвіт. краєзнав. часопис / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2014. – **Ч. 25/26.** – С. 281–289. – Бібліогр. в кінці ст.

5448. Байло А. Я. Мирон Тарнавський – військовий діяч / А. Я. Байло // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2008. – **№ 634.** – С. 85–89. – Бібліогр. в кінці ст.

5449. Байло А. Я. Роль генерала М. Тарнавського у налагодженні партнерства УГА з Червоною армією та його наслідки / А. Я. Байло // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2012. – **Вип. 56.** – С. 46–51. – Бібліогр. в кінці ст.

5450. Бежук О. М. Благодійна діяльність Самаритянської секції Українського Горожанського Комітету у Львові : [допомога укр. полоненим 1918–1923 рр.] / О. М. Бежук // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2011. – **№ 693.** – С. 142–147. – Бібліогр. в кінці ст.

5451. Бежук О. М. Участь жіноцтва в українському національно-визвольному русі початку ХХ століття : [Східна Галичина в 1918–19 рр.] / О. М. Бежук // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2006. – **№ 571.** – С. 194–200. – Бібліогр. в кінці ст.

5452. Берест Р. До питання про умови перемир'я та демаркаційні лінії в Українсько-Польській війні 1918–1919 років / Р. Берест // 1939 рік в історичній долі України і українців [Текст] : матеріали Міжнар. наук. конф., 23–24 вересня 1999 р. / Львів. нац. ун-т ім. І. Франка, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України. – Львів, 2001. – С. 44–46.

5453. Білас Я. Боротьба митрополита Андрея Шептицького за утвердження ЗУНР (1918–1923 рр.) / Я. Білас // Українське релігієзнавство. – 2002. – № 2. – С. 106–113.

5454. Боберський І. М. Щоденник, 1918–1919 рр. : [про утворення ЗУНР та події пол.-укр. війни] / І. Боберський ; упоряд. Ю. Мицик ; НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. Грушевського, Нац. ун-т "Києво-Могилян. акад.", Канад. ін-т укр. студій Альберт. ун-ту (Едмонтон). – Київ : Києво-Могилян. акад., 2003. – 260 с.

5455. Бойчук Л. Громадсько-політична діяльність Кирила Трильовського у період ЗУНР (1918–1923 рр.) / Л. Бойчук // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. / Рівн. держ. гуманітар. ун-т. – Рівне, 2010. – Вип. 20. – С. 198–201. – Бібліогр. в кінці ст.

5456. Бондаренко М. Петро Карманський – представник ЗУНР у Бразилії в 1922 р. / М. Бондаренко // Дипломатична та консульська служба у вимірі особистості. – Київ, 2016. – С. 260–269. – Бібліогр. в кінці ст.

5457. Борчук С. "Так звана ЗУНР": Західноукраїнська Народна Республіка у радянській енциклопедистиці 1950–1970-х років / С. Борчук // Науковий вісник Чернівецького університету. Серія: Історія. Політичні науки. Міжнародні відносини. – Чернівці, 2014. – Вип. 684/685. – С. 132–140. – Бібліогр. в кінці ст.

5458. Ботушанський В. М. Буковинці у боротьбі за українську державність: до 95-річчя Буковинського народного віча 3 листопада 1918 р. / В. Ботушанський // Науковий вісник Чернівецького університету. Серія: Історія. Політичні науки. Міжнародні відносини. – Чернівці, 2013. – Вип. 676/677. – С. 21–25. – Бібліогр. в кінці ст.

5459. Ботушанський В. М. Роль Українського крайового комітету в революційних подіях, 1918 р. в Чернівцях : (за спогадами О. Поповича та М. Кордуби) : [боротьба укр. буковинців за укр. державність] / В. М. Ботушанський // Питання історії України : зб. наук. пр. / Чернівец. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці, 2008. – Т. 11. – С. 71–75. – Бібліогр. в кінці ст.

5460. Буковина 1918–1940 рр.: зовнішні впливи та внутрішній розвиток : матеріали і документи / В. П. Фісанов [та ін.] ; упоряд. та ред. С. Д. Осачук ; НДЦ буковиназнавства при Чернівец. нац. ун-ті ім. Юрія Федьковича. – Чернівці : Зелена Буковина, 2005. – 328 с.

Зі змісту: Буковина у планах "Великої Румунії" : [доба ЗУНР] / І. Буркут. – С. 30–57 ; Політичне життя Буковини 1918–1940 рр. / І. А. Піддубний. – С. 89–118 ; Соціальна динаміка і політичні орієнтири німців Буковини 1918–1940 рр. / С. Осачук. – С. 89–118 ; Міжетнічні та культурні відносини на Буковині 1918–1940 рр. / П. Рихло. – С. 119–140 ; Документальна частина : [документи Німецького та Австрійського МЗС у Чернівцях доби ЗУНР]. – С. 141–270.

5461. Булачек В. Р. Юліан Романчук у національно-визвольному русі українців (1918–1923 рр.) / В. Р. Булачек // Історичні студії Волинського національного університету ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2012. – Вип. 7. – С. 36–41. – Бібліогр. в кінці ст.

- 5462. Бураков Ю. В.** Військове будівництво Західно-Української Народної Республіки: (до 100-річчя Листопадового чину) / Ю. В. Бураков // Військово-науковий вісник / Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – Львів, 2018. – **Вип. 30.** – С. 70–81. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5463. Бурачок Л. В.** Співпраця Осипа Назарука з Євгеном Петрушевичем : [екзильний уряд ЗУНР доби революції] / Л. В. Бурачок // Галичина : наук. і культ.-просвіт. краєзнав. часопис / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2014. – **Ч. 25/26.** – С. 176–181. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5464. Василик І. Б.** Кость Левицький: від адвоката до прем'єра ЗУНР : монографія / І. Б. Василик. – Київ : Задруга, 2013. – 176 с. : іл. – Бібліогр.: с. 145–170.
- Зі змісту:* Книга про Костя Левицького / *О. Полянський.* – С. 3–6 ; **Розд. 1. Джерела та історіографія проблеми.** – С. 9–20 ; **Розд. 4. У визвольних змаганнях 1914–1918:** 4.1. Керівництво Головною та Загальною Українськими Радами й участь в Українській Парламентській Репрезентації. – С. 111–127 ; 4.2. Роль у державотворчих процесах ЗУНР. – С. 128–139 ; Основні дати життя та діяльності Костя Левицького. – С. 172–174.
- 5465. Васильчук М.** Видавнича справа в Коломиї у період ЗУНР-УНР / М. Васильчук // Лицарі рідного краю: січово-стрілецька традиція в історії, культурі та мистецтві України ХХ століття : матеріали Всеукр. наук.-теорет. конф., присвяч. пам'яті організатора січово-стрілецького руху в Галичині, генерального отамана Укр. Січового Союзу, голови Укр. Боевої Управи Кирила Трильовського, 17 трав. 2007 р. / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника [та ін.]. – Коломия, 2007. – С. 115–121.
- 5466. Васюта І. К.** Відродження західноукраїнської державності 1918–1920 рр.: альтернативні типи її становлення і причини падіння / І. К. Васюта // Політична історія Західної України (1918–1939) / І. К. Васюта ; під ред. С. В. Кульчицького. – Львів, 2006. – **Розд. 1.** – С. 10–92.
- 5467. Васюта І. К.** Національно-визвольний рух у Західній Україні (1918–1939 рр.) / І. К. Васюта // Український історичний журнал. – 2001. – **№ 5.** – С. 22–42. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5468. Великочий В. С.** Джерела до вивчення державного будівництва в ЗУНР / В. С. Великочий ; Прикарпат. ун-т ім. Василя Стефаника. – Івано-Франківськ : Плай, 2003. – 278 с. – До 85-ліття Західно-Української Народної Республіки. – Бібліогр.: с. 244–276.
- 5469. Великочий В. С.** Історія ЗУНР у науковій спадщині Миколи Литвина: (спроба історіографічного нарису) / В. С. Великочий // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність / НАН України, Ін-т українознавства ім. Івана Крип'якевича. – Львів, 2017. – **Вип. 29.** – С. 17–23. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 5470. Великочий В. С.** Національно-політичні процеси на Покутті в період ЗУНР / В. С. Великочий // Коломия давня і нова: міська цивілізація в історії та культурі : матеріали регіон. наук.-теорет. конф., присвяч. 600-річчю надання Коломиї Магдебурзького права (Коломия, 27 жовт. 2005 р.) / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника [та ін.]. – Коломия, 2005. – С. 77–91.
- 5471. Великочий В. С.** Сучасна українська історіографія ЗУНР: здобутки, проблеми, перспективи : (до 95-річчя ЗУНР) / В. С. Великочий // Галичина : наук. і культ.-просвіт. краєзнав. часопис / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника [та ін.]. – Івано-

Франківськ, 2014. – Ч. 25/26. – С. 40–50. – Бібліогр. в кінці ст.

5472. Великочий В. С. Українська історіографія воєнно-революційної доби 1914–1919 років у Галичині: класифікація / В. С. Великочий // Новітні тенденції вивчення актуальних проблем революційної доби (1917–1921 рр.) : матеріали конф., м. Черкаси, 1 берез. 2012 р. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Київ ; Черкаси, 2012. – С. 16–26. – Бібліогр. в кінці ст.

5473. Великочий В. С. Українська історіографія суспільно-політичних процесів у Галичині 1914–1919 рр. : монографія / В. С. Великочий ; Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника. – Івано-Франківськ : Вид.-дизайн. від. Центру інформ. технологій Прикарпат. нац. ун-ту ім. Василя Стефаника, 2009. – 811 с. – Бібліогр.: с. 621–810.

5474. Великочий В. С. Українське січове стрілецтво у воєнно-революційну добу 1914–1919 рр. як об'єкт досліджень національної історіографії: штрихи до загальної характеристики / В. С. Великочий // Карпатський край. – 2012. – № 2. – С. 18–25. – Бібліогр. в кінці ст.

5475. Великочий В. С. Українсько-польські відносини в Східній Галичині як регіоні пограниччя у воєнно-революційну добу [1914–1919 рр.]: українська історіографія / В. С. Великочий // Мандрівець. – 2013. – № 1. – С. 18–26. – Бібліогр. в кінці ст.

5476. Великочий В. С. Формування та функціонування місцевих органів влади й органів місцевого самоврядування в Західно-Українській Народній Республіці / В. С. Великочий // Європейська традиція у розвитку місцевого самоврядування на Прикарпатті : зб. наук. ст. / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника. – Івано-Франківськ, 2012. – С. 28–48.

5477. Величко З. Державотворчий аспект публіцистики Осипа Назарука 1918–1923 рр.: історичні уроки: (до 100-річчя ЗУНР) / З. Величко // Вісник Львівського університету. Серія: Журналістика. – Львів, 2018. – Вип. 44. – С. 3–11. – Бібліогр. в кінці ст.

5478. Венглевич В. Проблема воєннопленних и интернированных галицийских украинцев в польской и украинской историографиях / В. Венглевич // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2017. – Вип. 12. – С. 319–337. – Бібліогр. в кінці ст.

5479. Винник О. Публічний простір Львова впродовж українсько-польської війни (1918–1919 рр.) / О. Винник // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2010. – Вип. 3. – С. 121–130. – Бібліогр. в кінці ст.

5480. Вівчарик О. П. Ставлення польських соціалістів, що діяли на Україні, до створення ЗУНР / О. П. Вівчарик // Грані. – 2010. – № 6. – С. 12–15. – Бібліогр. в кінці ст.

5481. Військове капеланство УГКЦ XIX – XX століть у біографіях / Укр. Греко-Католиц. Церква, Департамент військ. капеланства Патріаршої курії ; упоряд. о. М. Забанджала. – Львів : Свічадо, 2018. – 312 с. : фот. – Бібліогр.: с. 308–311.

Зі змісту: Духівники Української Галицької Армії. – С. 117–196.

5482. Військові діячі Західноукраїнської Народної Республіки / упоряд. С. Литвин // Воєнна історія. – 2008. – № 6. – С. 70–76. – Бібліогр. в кінці ст.

5483. Вільчинська Н. Роль товариств "Січ" у формуванні історичної пам'яті галицьких українців напередодні проголошення Західно-Української Народної Республіки / Н.

Вільчинська // Галичина : наук. і культ.-просвіт. краєзнав. часопис / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2014. – № 25/26. – С. 376–381. – Бібліогр. в кінці ст.

5484. Вітвіцький О. Участь духовенства Української Греко-Католицької Церкви в державотворчих процесах на Західноукраїнських землях у 1918–1921 роках / О. Вітвіцький // *Визвольний шлях*. – 2004. – Річник 57, кн. 11. – С. 74–88. – Бібліогр. в підрядк. прим.

5485. Вітенко М. Повсякденне життя Станиславова в період існування ЗУНР / М. Вітенко // *Вісник Прикарпатського університету. Серія: Історія*. – Івано-Франківськ, 2014. – Вип. 25. – С. 29–36. – Бібліогр. в кінці ст.

5486. Вішка О. Знахідка у варшавській бібліотеці: список полонених старшин УГА в таборі Тухоля (1920–1922) / О. Вішка, І. Срібняк // *Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія*. – Київ, 2015. – № 4. – С. 56–74. – Бібліогр. в кінці ст.

5487. Вовк Н. С. Інформаційне забезпечення Української Галицької Армії в період українсько-польської війни: історіографічно-джерелознавчий аналіз / Н. С. Вовк // *Україна – Європа – Світ. Серія: Історія, міжнародні відносини : міжнар. зб. наук. пр. / Тернопіл. нац. пед. ун-т ім. Володимира Гнатюка*. – Тернопіль, 2015. – Вип. 16, ч. 2. – С. 182–188. – Бібліогр. в кінці ст.

5488. Вовк Н. С. Інформаційно-комунікаційна система Української Галицької Армії : [описано основні пресові вид. УГА] / Н. С. Вовк // *Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету*. – Запоріжжя, 2014. – Вип. 40. – С. 77–81. – Бібліогр. в кінці ст.

5489. Вовк Н. С. Організаційна структура пресової служби Української Галицької Армії / Н. С. Вовк // *Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія*. – Львів, 2013. – № 752. – С. 87–91. – Бібліогр. в кінці ст.

5490. Вовк Н. С. Пресові видання Української Галицької Армії: основні тематичні аспекти та жанрові особливості / Н. С. Вовк // *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія*. – Тернопіль, 2013. – Вип. 1, ч. 2. – С. 167–171. – Бібліогр. в кінці ст.

5491. Вовк Н. С. Спеціальні служби секретності Української Галицької Армії як складові системи інформаційного забезпечення війська / Н. С. Вовк // *Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія*. – Львів, 2014. – № 809. – С. 57–61. – Бібліогр. в кінці ст.

5492. Гай-Нижник П. П. Дмитро Вітовський: встановлення історичної дати та обставин загибелі / П. П. Гай-Нижник // *Військово-історичний альманах / Центр. музей Збройн. Сил України*. – Київ, 2010. – Число 1. – С. 47–54. – Бібліогр. в кінці ст.

5493. Гай-Нижник П. П. Інститут державних повітових комісарів, повітових Національних рад та жандармерії у ЗУНР / П. Гай-Нижник // *Становлення і розвиток української державності : матеріали VI Всеукр. наук.-практ. конф. "Державне управління та місцеве самоврядування в Україні в контексті європейської інтеграції"*, м. Київ. – Київ, 2012. – С. 17–31.

5494. Гай-Нижник П. П. Формування органів державної влади та управління ЗУНР

(1918–1920 рр.) / П. Гай-Нижник // Збірник наукових праць Науково-дослідного інституту українознавства. – Київ, 2009. – **Вип. 23**. – С. 326–348.

5495. Галенко О. І. Проблеми самовизначення Закарпаття: зовнішні і внутрішні чинники, 1918–1919 рр. / О. І. Галенко // Закарпаття в етнополітичному вимірі / М. Панчук [та ін.] ; НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2008. – С. 204–232.

5496. Галицька-Дідух Т. В. Східна Галичина і Ризька мирна конференція (1920–1921 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Т. В. Галицька-Дідух ; НАН України, Ін-т народознавства, Ін-т українознавства ім. Івана Крип'якевича. – Львів, 2001. – 17 с.

5497. Галицька-Дідух Т. В. Східногалицька проблема як об'єкт міжнародної політики (вересень – грудень 1920 р.) / Т. В. Галицька-Дідух // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2016. – **Вип. 114**. – С. 46–54. – Бібліогр. в кінці ст.

5498. Галицька-Дідух Т. В. Східногалицька проблема як об'єкт міжнародної політики (січень-серпень 1920 р.) / Т. В. Галицька-Дідух // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2015. – **Вип. 101**. – С. 33–43. – Бібліогр. в кінці ст.

5499. Галицька-Дідух Т. В. Східногалицьке представництво на Ризькій мирній конференції, 1920–1921 рр. / Т. В. Галицька-Дідух // Галичина : наук. і культ.-просвіт. краєзнав. часопис / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2014. – **Ч. 25/26**. – С. 231–242. – Бібліогр. в кінці ст.

5500. Галушак М. Погляди на збройну боротьбу у військово-політичній думці ЗУНР (листопад 1918 р. – липень 1919 р.) / М. Галушак // Українознавство. – 2017. – **№ 4**. – С. 142–151. – Бібліогр. в кінці ст.

5501. Галушак М. Погляди підполковника К. Долежала на майбутні воєнні операції Галицької Армії у Наддніпрянській Україні в липні 1919 року / М. Галушак // Українознавство. – 2018. – **№ 1**. – С. 42–50. – Бібліогр. в кінці ст.

5502. Галушак М. Розподіл повноважень між державним секретаріатом військових справ Західно-Української Народної Республіки та начальною командою Галицької армії / М. Галушак // Східноєвропейський історичний вісник / Дрогобиц. держ. пед. ун-т ім. Івана Франка [та ін.]. – Дрогобич, 2018. – **Вип. 8**. – С. 79–86. – Бібліогр. в кінці ст.

5503. Ганчин Р. Особливості встановлення влади ЗУНР на Тернопільщині / Р. Ганчин // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – Тернопіль, 2011. – **Вип. 1**. – С. 99–102. – Бібліогр. в кінці ст.

5504. Генерал Мирон Тарнавський (1869–1938) : зб. ст. і матеріалів. – Броди : Просвіта, 2011. – 320 с.

5505. Геник Л. Ідеї федерації Австрії й ЗУНР / Л. Геник // Визвольний шлях. – 2003. – **Річник 56, кн. 1**. – С. 36–43. – Бібліогр. в підрядк. прим.

5506. Геник М. Оцінка польсько-української війни 1918–1919 рр. у процесі міжнаціонального примирення / М. Геник // Галичина : наук. і культ.-просвіт. краєзнав. часопис / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2014. – **Ч. 25/26**. – С. 323–331. – Бібліогр. в кінці ст.

5507. Гентош Л. Ватикан і виклики модерності: східноєвропейська політика папи Бенедикта XV та українсько-польський конфлікт у Галичині (1914–1923) / Л. Гентош ; наук. ред. І. Б. Гирич. – Львів : ВНТЛ-Класика, 2006. – 456 с. : фот.

Зі змісту: Українсько-польська війна та миротворчі й гуманітарні заходи Апостольської столиці. – С. 228–289 ; Українсько-ватиканські дипломатичні відносини, 1919 р. – С. 289–302 ; Україна у ватиканській дипломатії в 1920–1921 рр. – С. 305–331 ; Українсько-польські стосунки та східноєвропейські перспективи. – С. 331–384.

5508. Гладишук С. О. Військові дії Другої Речі Посполитої в Західній Волині в першій половині 1919 р. / С. Гладишук // Молода наука Волині: пріоритети та перспективи дослідження : матеріали VII Міжнар. наук.-практ. конф. студентів і аспірантів (14–15 трав. 2013 р.) : у 2 т. / Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2013. – Т. 2. – С. 20–21.

5509. Гладун М. Особливості аграрної реформи ЗОУНР / М. Гладун // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – Тернопіль, 2011. – Вип. 1. – С. 103–109. – Бібліогр. в кінці ст.

5510. Гнаткевич Н. С. Документально-комунікаційна система Української Галицької Армії в сучасній історіографії / Н. С. Гнаткевич // Військово-науковий вісник / Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – Львів, 2011. – Вип. 15. – С. 11–19. – Бібліогр. в кінці ст.

5511. Гнаткевич Н. С. Проблема документально-інформаційного забезпечення діяльності Української Галицької Армії в сучасній вітчизняній історіографії / Н. С. Гнаткевич // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2011. – № 693. – С. 114–118. – Бібліогр. в кінці ст.

5512. Годун Н. Культурно-просвітня діяльність УГА на Поділлі (липень – жовтень 1919 р.) / Н. Годун // Український історичний збірник / НАН України, Ін-т історії України, Рада молодих вчених. – Київ, 2013. – Вип. 16. – С. 162–171. – Бібліогр. в підрядк. прим.

5513. Голик Р. Lwow проти Львова: боротьба за місто 1918–1919 років в уявленнях українців та поляків Галичини міжвоєнного періоду / Р. Голик // Вісник Львівського університету. Серія історична. – Львів, 2012. – Т. 8, ч. 1. – С. 421–453.

5514. Головченко В. І. Вихід Західноукраїнської Народної Республіки на міжнародну арену: здобутки й прорахунки / В. Головченко // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Міжнародні відносини. – Київ, 2013. – Вип. 1. – С. 20–24.

5515. Головченко В. І. Діяльність дипломатії Західноукраїнської Народної Республіки / В. І. Головченко // Україна в Європі: контекст міжнародних відносин / НАН України, Ін-т європ. дослідж. – Київ : Фенікс, 2011. – Ч. 3, § 5. – С. 280–298. – Бібліогр. в кінці розд.

5516. Голубко В. Є. "Лицарська легенда" листопадових 1918 р. боїв за Львів / В. Є. Голубко // Військово-науковий вісник / Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – Львів, 2013. – Вип. 19. – С. 24–41. – Бібліогр. в кінці ст.

5517. Гон М. М. Етнічне насильство під час польсько-української війни, 1918–1919 р. / М. Гон // Галичина : наук. і культ.-просвіт. краєзнав. часопис / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2012. – Ч. 20/21. – С. 516–522. – Бібліогр. в кінці ст.

5518. Гон М. М. Інститут національно-персональної автономії: досвід запровадження ЗУНР / М. М. Гон // Прикарпатський вісник НТШ. Серія: Думка / Рівн. держ. гуманітар. ун-т. – Івано-Франківськ, 2016. – № 3. – С. 216–225 ; Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. / Рівн. держ. гуманітар. ун-т. – Рівне, 2017. – Вип. 29. – С. 50–55. – Бібліогр. в кінці ст.

5519. Гон М. М. Особливості міжетнічної взаємодії в контексті політичних процесів на західно-українських землях у міжвоєнний період / М. М. Гон. – Рівне : Волин. обереги, 2006. – 431 с. – Бібліогр.: с. 369–427.

Зі змісту: Вступ. – С. 7–8 ; **Розд. 1.** Міжетнічна взаємодія в етнополітичному дискусії. – С. 9–57 ; **Розд. 2.** Етносоціальна структура населення західноукраїнських земель та простір міжетнічної соціокультурної дистанції. – С. 58–76 ; **Розд. 3.** Суб'єкти етнополітичних процесів : 3.1. Держави: пріоритети етнонаціональної політики. – С. 77–92 ; 3.2. Політичні актори: агрегація та стратегія захисту етнотрупових інтересів. – С. 93–138 ; **Розд. 4.** Етнополітика держав та етнополітична поведінка на постімперському просторі: мета, стратегія, тактика... : 4.1. Етнополітична поведінка часів боротьби за дефіцитні ресурси на західноукраїнських землях. – С. 139–181 ; 4.2. Етнополітика новоутворених держав. – С. 182–217 ; **Розд. 6.** Культура міжетнічної взаємодії (1918–1939 рр.). – С. 321–357 ; **Висновки.** – С. 358–368 ; Список використаних джерел та літератури. – С. 369–427 ; **Додаток А.** Пріоритети етнонаціональної політики держав. – С. 428 ; **Додаток Б.** Основні типи етнополітичної поведінки. – С. 429 ; **Додаток В.** Структура культури міжетнічної взаємодії. – С. 430 ; **Додаток Г.** Критерії компромісів рівноставних етнонаціональних спільнот. – С. 431.

Рецензії: **Павлюк В. В.** Етнічний аспект політичних процесів у Західній Україні 1918–1919 років // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : наук. зап. Рівн. держ. гуманітар. ун-ту. – Рівне, 2006. – вип. 10. – С. 323.

5520. Горуйко Х. П. Організація та діяльність військових судів Західно-Української Народної Республіки / Х. П. Горуйко // Часопис Київського університету права. – 2012. – № 4. – С. 45–49.

5521. Горуйко Х. П. Система судочинства Західно-Української Народної Республіки : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / Х. П. Горуйко ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Львів, 2014. – 16 с.

5522. Грабовська Г. М. Правове забезпечення освітньої сфери в період Західноукраїнської Народної Республіки / Г. М. Грабовська // Часопис Київського університету права. – Київ, 2009. – № 4. – С. 65–69.

5523. Гриник І. І. Громадсько-політична та публіцистична діяльність Василя Панейка у контексті суспільно-політичних процесів першої третини ХХ століття : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / І. І. Гриник ; Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника. – Івано-Франківськ, 2014. – 19 с.

5524. Гриник І. І. Державотворча діяльність Василя Панейка : [доба ЗУНР] / І. Гриник // Галичина : наук. і культ.-просвіт. краєзнав. часопис / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2011. – Ч. 18/19. – С. 387–391. – Бібліогр. в кінці ст.

5525. Гриник І. І. Дипломатична діяльність Василя Панейка на Паризькій мирній конференції / І. І. Гриник // Галичина : наук. і культ.-просвіт. краєзнав. часопис / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2013. – Ч. 22/23. –

С. 396–402 ; Архіви України. – 2013. – № 4. – С. 111–119. – Бібліогр. в кінці ст.

5526. Гриник І. І. Діяльність Василя Панейка у період ЗУНР (1918–1919 рр.) / І. І. Гриник // Науковий вісник Чернівецького університету. Серія: Історія. Політичні науки. Міжнародні відносини. – Чернівці, 2013. – **Вип. 676/677.** – С. 103–109.

5527. Гринів О. І. Загострення успадкування недуг : (Андрій Чайковський про уроки державотворення в 1916–1919 роках) / О. Гринів // Андрій Чайковський. Спогади. Листи. Дослідження : у 3 т. / Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, Наук. б-ка [та ін.]. – Львів, 2002. – **Т. 3.** – С. 343–350.

5528. Гуйванюк М. Суспільно-політична діяльність української літературної інтелігенції в період ЗУНР / М. Гуйванюк // Науковий вісник Чернівецького національного університету ім. Юрія Федьковича. Серія: Історія. – Чернівці, 2016. – № 2. – С. 54–59. – Бібліогр. в кінці ст.

5529. Гуцал П. З. Морально-політична і дипломатична підтримка українців США та Канади Західноукраїнської Народної Республіки (1918–1919 рр.) / П. З. Гуцал // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – Тернопіль, 2005. – **Вип. 1.** – С. 267–273.

5530. Гуцал П. З. Підгаєччина в період Західноукраїнської Народної Республіки / П. З. Гуцал // Підгайці та Підгаєччина : наук.-краєзнав. зб. – Тернопіль, 2017. – **Вип. 2.** – С. 171–210. – Бібліогр. в кінці ст.

5531. Гуцал П. З. Сидір Голубович – голова уряду ЗУНР / П. З. Гуцал // Тернопілля'98–99 : регіон. річник. – Тернопіль, 2002. – С. 114–116.

5532. Гуцал П. З. Українська еміграція Канади і США та національно-визвольний рух на західноукраїнських землях (1914–1923) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / П. З. Гуцал ; НАН України, Ін-т українознавства ім. Івана Крип'якевича [та ін.]. – Львів, 2005. – 20 с.

5533. Давибіда Л. І. Боротьба з інфекційними захворюваннями в Західно-Українській Народній Республіці / Л. І. Давибіда // Галичина : наук. і культ.-просвіт. краєзнав. часопис / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2014. – **Ч. 25/26.** – С. 182–187. – Бібліогр. в кінці ст.

5534. Давибіда Л. І. Діяльність Самаритянської секції Українського Горожанського комітету у сфері охорони здоров'я (1918–1923 рр.) : [Комітет допомоги укр. полоненим і потерпілим у війні] / Л. І. Давибіда // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2014. – **Вип. 39.** – С. 62–67. – Бібліогр. в кінці ст.

5535. Давибіда Л. І. Єврейські медико-санітарні інституції в системі охорони здоров'я Східної Галичини під час польської окупації краю (1919–1939 рр.) / Л. І. Давибіда // Питання історії України : зб. наук. пр. / Чернівец. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці, 2014. – **Т. 17.** – С. 194–199. – Бібліогр. в кінці ст.

5536. Даниленко Ю. О. Жандармерія та її роль у захисті Західно-Української Народної Республіки / Ю. О. Даниленко // Ученые записки Таврического национального университета им. В. И. Вернадского. – Симферополь, 2012. – № 1. – С. 225–230.

5537. Дацків І. Б. Дипломатичне співробітництво ЗУНР із УНР в добу Української

революції / І. Б. Дацків // Університет. – 2009. – № 1. – С. 61–70.

5538. Дацків І. Б. Дипломатія ЗУНР на Паризькій мирній конференції, 1919 р. / І. Б. Дацків // Український історичний журнал. – 2008. – № 5. – С. 121–137. – Бібліогр. в кінці ст.

5539. Дацків І. Б. Західноукраїнська Народна Республіка в системі міжнародних відносин (1918–1923 рр.) / І. Б. Дацків // Україна – Європа – Світ. Серія: Історія, міжнародні відносини : міжнар. зб. наук. пр. / Тернопіл. нац. пед. ун-т ім. Володимира Гнатюка. – Тернопіль, 2015. – Вип. 16, ч. 1. – С. 126–131. – Бібліогр в кінці ст.

5540. Делятинський Р. І. До питання про діяльність греко-католицького духовенства Станіславівської єпархії і в час Листопадової революції 1918 року в Східній Галичині: основні уроки / Р. І. Делятинський // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – Тернопіль, 2007. – Вип. 1. – С. 81–87.

5541. Делятинський Р. І. До питання про ставлення греко-католицького духовенства до освітньої реформи в ЗУНР (1918–1919 рр.) / Р. І. Делятинський // Обрії : наук.-пед. журн. – Івано-Франківськ, 2006. – № 1. – С. 49–52.

5542. Делятинський Р. І. Регулювання правового статусу греко-католицької церкви в контексті подій радянсько-польської війни у 1920–1921 рр.: (на прикладі Станіславівської єпархії) / Р. І. Делятинський // Україна соборна : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2005. – Вип. 2, ч. 2. – С. 309–320. – Бібліогр. в кінці ст.

5543. Делятинський Р. І. Релігійна політика ЗУНР (листопад 1918 – липень 1919 рр.) / Р. І. Делятинський // Вісник Прикарпатського університету. Серія: Історія. – Івано-Франківськ, 2005. – Вип. 9. – С. 28–41.

5544. Делятинський Р. І. Станіславівська єпархія Греко-католицької церкви в суспільному житті Галичини (1885–1946 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Р. І. Делятинський ; Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника. – Івано-Франківськ, 2017. – 20 с.

5545. Делятинський Р. І. Становище та діяльність духовенства Станіславівської єпархії УГКЦ в 1919–1920 рр. / Р. І. Делятинський // Вісник Прикарпатського університету. Серія: Історія. – Івано-Франківськ, 2003. – Вип. 7. – С. 69–77.

5546. Дем'янюк О. Й. Наслідки поразки Української революції, 1917–1921 рр.: волинський вимір / О. Й. Дем'янюк // Літопис Волині : всеукр. наук. часопис. – Луцьк, 2013. – Ч. 12. – С. 55–60. – Бібліогр. в кінці ст.

5547. Дєдик О. Г. Воєнна безпека Львова напередодні Листопадового чину 1918 року / О. Г. Дєдик // Виклики політики безпеки: історія та сучасність : зб. тез доп. Міжнар. наук. конф., 16–18 черв. 2016 р. / Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного [та ін.]. – Львів, 2016. – С. 21–22.

5548. Діак І. В. Волинсько-Холмська трагедія : [події 1918–1921 рр.] / І. В. Діак. – Київ : Світ Успіху, 2010. – 185 с., табл., портр.

5549. Дмитро Паліїв: життя і діяльність, 1896–1944 : зб. пр. і матеріалів / передм. В. І. Верига ; відп. ред. О. Купчинський ; Наук. т-во ім. Шевченка. – Львів : Простір-М, 2007. – 863 с. : фот.

- 5550.** Дмитрушко В. М. Українська Національна Рада: інтерпретація європейського парламентаризму / В. М. Дмитрушко, А. П. Коцур // Парламентаризм в Україні другої половини ХІХ ст. – 1920 р.: історіографія : монографія / В. М. Дмитрушко, А. П. Коцур ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ ; Чернівці : Книги-ХХІ, 2009. – Розд. 4, § 4. – С. 173–186.
- 5551.** Дністрянський С. С. Конституція Західно-Української Народної Республіки : (проект 1920 р.) / С. Дністрянський // Вибори та демократія. – Київ, 2008. – № 4. – С. 62–80.
- 5552.** Добржанський О. В. Бажаємо до України! Змагання за українську державність на Буковині у спогадах очевидців (1914–1921 рр.) / О. В. Добржанський, В. П. Старик. – Одеса : Маяк, 2008. – 1167 с. – До 90-річчя Буковинського віча 1918 р.
- 5553.** Добржанський О. В. Буковинська складова Західноукраїнської Народної Республіки / О. Добржанський // Науковий вісник Чернівецького університету. Серія: Історія. Політичні науки. Міжнародні відносини. – Чернівці, 2014. – Вип. 702/703. – С. 41–46. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5554.** Добржанський О. В. Соборницькі прагнення українців Буковини восени 1918 р. / О. В. Добржанський // Український історичний журнал. – 2009. – № 1. – С. 28–38. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5555.** Добржанський О. В. Українська влада на Буковині в листопаді 1918 р.: встановлення, функціонування, причини поразки / О. В. Добржанський // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2008. – Вип. 24. – С. 157–165. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5556.** Довбня В. А. Органи охорони правопорядку Західноукраїнської Народної Республіки : (до 90-річчя утворення ЗУНР (ЗОУНР) / В. Довбня // Міліція України. – 2008. – № 11/12. – С. 36–37. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5557.** Довган Ю. Л. Британська активність у Східній Галичині під час українсько-польського протистояння у 1919–1920 рр. / Ю. Довган // Україна соборна : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2005. – Вип. 2, ч. 3. – С. 326–335. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5558.** Довган Ю. Л. Зовнішня політика Великобританії стосовно ЗУНР у вітчизняних джерелах та історіографії / Ю. Л. Довган // Галичина : наук. і культ.-просвіт. краєзнав. часопис / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2001. – № 7. – С. 159–162.
- 5559.** Довган Ю. Л. Участь Великобританії у вирішенні польсько-українського конфлікту в Галичині у 1918–1919 рр. / Ю. Л. Довган // Вісник Прикарпатського університету. Серія: Історія. – Івано-Франківськ, 2003. – Вип. 7. – С. 154–163.
- 5560.** Долганов П. С. Євреї в спектрі економічної політики ЗУНР / П. Долганов // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. / Рівн. держ. гуманітар. ун-т. – Рівне, 2009. – Вип. 16. – С. 51–53. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5561.** Дрогомирецька Л. Соціально-економічна політика ЗУНР: історико-правовий аспект / Л. Дрогомирецька, Б. Савчук // Галичина : наук. і культ.-просвіт. краєзнав.

часопис / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2014. – Ч. 25/26. – С. 132–141. – Бібліогр. в кінці ст.

5562. Дурнов Є. С. Державний секретаріат внутрішніх справ та органи внутрішніх справ ЗУНР (ЗОУНР) (листопад 1918 р.-1920 р.) / Є. С. Дурнов // Актуальні питання історії органів внутрішніх справ України : зб. наук. пр. / Нац. акад. внутр. справ. – Київ, 2011. – Вип. 2. – С. 40–47. – Бібліогр. в кінці ст.

5563. Єгрешій О. Греко-католицьке духівництво в умовах ЗУНР: роль у формуванні органів влади, творенні українського війська / О. Єгрешій // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність / НАН України, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича. – Львів, 2009. – Вип. 18. – С. 199–208.

5564. Єрмолаєв В. М. Розвиток парламентаризму в Західно-Українській Народній Республіці / В. М. Єрмолаєв // Вищі представницькі органи влади в Україні: історія, теорія та практика : монографія / В. М. Єрмолаєв. – Харків, 2017. – Розд. 5, § 5. – С. 389–398.

5565. Єфремова Н. В. Суд і судочинство у Західно-Українській Народній Республіці / Н. В. Єфремова, Б. Й. Тищик, В. Т. Марчук // Суд і судочинство в Українській Народній Республіці, Українській Державі, Західноукраїнській Народній Республіці (1917–1920 рр.) : монографія / Н. В. Єфремова [та ін.]. – Одеса ; Львів : Фенікс, 2007. – Розд. 3. – С. 72–94.

5566. Єфремова Н. В. Формування представницьких органів на території Західно-Української Народної Республіки у 1918–1919 рр. / Н. В. Єфремова // Парламентаризм в Україні: теорія та практика : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 10-й річниці з дня проголошення незалежності України та 5-й річниці з дня прийняття Конституції України, 26 червня 2001 р., м. Київ / Верхов. Рада України, Ін-т законодавства. – Київ, 2001. – С. 185–189.

5567. Жерноклеєв О. С. Джерела з історії ЗУНР у фондах Державного архіву Івано-Франківської області / О. С. Жерноклеєв, Л. М. Соловка // Галичина : наук. і культ.-просвіт. краєзнав. часопис / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2014. – Ч. 25/26. – С. 296–305. – Бібліогр. в кінці ст.

5568. Жерноклеєв О. С. Левко Ганкевич – відомий діяч періоду Української революції / О. С. Жерноклеєв, І. Я. Райківський // Формування та діяльність українських національних урядів періоду Української революції, 1917–1921 рр. : матеріали Всеукр. наук. конф., Кам'янець-Подільський, 6–7 груд. 2007 р. / НАН України, Ін-т історії України, Кам'янець-Поділ. нац. ун-т. – Кам'янець-Подільський, 2008. – С. 213–235. – Бібліогр. в кінці ст.

5569. Житков А. А. Аграрная реформа 1919 года в Восточной Галиции: историография вопроса / А. А. Житков // Веснік Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Янкі Купалы. Серыя: Гісторыя і археалогія. – Гродно, 2016. – Т. 8, № 2. – С. 79–85.

5570. Забзалюк Д. Є. Діяльність Преподобництва Державного секретаріату військових справ ЗУНР / Д. Є. Забзалюк // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – Тернопіль, 2006. – Вип. 4. – С. 123–126.

5571. Забзалюк Д. Є. Душпастирська служба українських військових формацій першої половини ХХ ст. : монографія / Д. Є. Забзалюк ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. – Львів, 2012. – 188 с. – Бібліогр.: с. 164–184.

Зі змісту: Розд. 4, § 1. Організація і структура Преподобництва Військового

міністерства та його законодавчі акти. – С. 83–93 ; **Розд. 4, § 2.** Польові духівники корпусів і бригад УГА у визвольних війнах 1919–1920 рр. – С. 93–120.

5572. Забзалюк Д. Є. Служба капеланства в Галицькій армії (1918–1919) / Д. Є. Забзалюк // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2006. – № 571. – С. 276–279. – Бібліогр. в кінці ст.

5573. Заполовський В. Україно-румунське протистояння під час вирішення національно-територіального питання в Буковині на завершальному етапі Першої світової війни (жовтень – листопад 1918 р.): історико-правова точка зору / В. Заполовський // Вісник Центру буковинознавства : зб. наук. пр. н.-д. Центру буковинознавства Чернівецьк. нац. ун-ту ім. Юрія Федьковича. – Чернівці, 2017. – Т. 1. – С. 167–173.

5574. Зарецька Т. І. Політика Другої Польської Республіки щодо ЗУНР та позиція Юзефа Пілсудського (кінець 1918–1920 рр.) / Т. І. Зарецька // Юзеф Пілсудський і Україна : монографія / Т. І. Зарецька ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2007. – **Розд. 3.** – С. 71–89.

5575. Зарецька Т. І. Політика Другої Польської Республіки щодо Східної Галичини та позиція Ю. Пілсудського (кінець 1918–1919 рр.) / Т. І. Зарецька // Проблеми історії України: факти, судження, пошуки : міжвідом. зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2004. – **Вип. 11.** – С. 158–176. – Бібліогр. в кінці ст.

5576. Заріцька І. М. Земельне законодавство ЗУНР / І. М. Заріцька // Проблеми вдосконалення земельного та аграрного законодавства України: перспективи в ХХІ ст. : матеріали Міжнар. наук. конф. (27–28 квіт. 2006 р., м. Біла Церква) / Білоцерків. держ. аграр. ун-т. – Біла Церква, 2006. – С. 152–154.

5577. Західно-Українська Народна Республіка. 1918–1923 : документи і матеріали : у 5 т., 8 кн. / уклад.: О. Ю. Карпенко, К. П. Мицан. – Івано-Франківськ, 2001–2013.

Т. 1 : Західно-Українська Народна республіка. 1918–1923 : Історія / керівник авт. кол. й відп. ред. О. Карпенко. – Івано-Франківськ : Сіверсія, 2001. – 628 с.

Т. 2 : Державотворчі й адміністративно-організаційні процеси / уклад.: О. Ю. Карпенко, К. П. Мицан. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2003. – 712 с.

Т. 3, кн. 1 : Соціально-економічні відносини і визвольні змагання / уклад. : О. Ю. Карпенко, К. П. Мицан. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2005. – 644 с.

Т. 3, кн. 2 : Суспільно-політичні процеси. Національно-культурне відродження / уклад.: О. Ю. Карпенко, К. П. Мицан. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2005. – 680 с.

Т. 4 : Збройні сили у боротьбі за свободу, незалежність, соборність / уклад.: О. Ю. Карпенко, К. П. Мицан. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2008. – 886 с.

Т. 5, кн. 1 : Зовнішня політика і міжнародне становище. 1918–1919 рр. – Івано-Франківськ : Місто-НВ, 2009. – 944 с.

Т. 5, кн. 2 : Зовнішня політика і міжнародне становище. 1920–1921 рр. – Івано-Франківськ : Місто-НВ, 2011. – 948 с.

Т. 5, кн. 3 : Зовнішня політика і міжнародне становище. 1922–1923 рр. / уклад.: О. Карпенко, К. Мицан ; передм. : М. Кугутяк. – Івано-Франківськ : Місто-НВ, 2013. – 992 с.

5578. Західно-Українська Народна Республіка, 1918–1923 : ілюстрована історія / авт. кол.: М. Кугутяк (керівник) [та ін.] ; голов. ред. М. Кугутяк ; Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника [та ін.]. – Львів : Манускрипт ; Івано-Франківськ, 2008. – 524 с.

5579. Західно-Українська Народна Республіка, 1918–1923. Уряди. Постаті : [зб. біогр. нарисів] / НАН України, Ін-т українознавства ім. Івана Крип'якевича ; ред. рада: Я. Ісаєвич (голова) [та ін.] ; упоряд.: М. Литвин [та ін.]. – Львів, 2009. – 348, 6 арк. фот.

Зміст: Передмова. – С. 3–14 ; Артимович Агенор / *Л. Клебан.* – С. 15–22 ; Баран Степан / *Л. Шептицька.* – С. 23–47 ; Барвінський Олександр / *А. Аркуша.* – С. 48–66 ; Бурачинський Осип / *І. Г. Патер.* – С. 67–71 ; Вальдман Ізраїль / *М. М. Гон.* – С. 72–80 ; Ваньо Теодор / *О. Й. Павлишин.* – С. 81–82 ; Витвицький Степан / *К. Кондратюк, І. Г. Патер.* – С. 83–98 ; Вітовський Дмитро / *В. М. Литвин, К. Є. Науменко.* – С. 99–114 ; Гаврисевич Мирон / *І. Г. Патер.* – С. 115–116 ; Ганінчак Йосиф / *О. Я. Мазур, І. Г. Патер.* – С. 117–119 ; Голубович Сидір / *К. Курилишин.* – С. 120–125 ; Козаневич Мар'ян / *О. Й. Павлишин.* – С. 126–127 ; Курманович Віктор / *М. Р. Литвин М. Р., К. Є. Науменко.* – С. 128–138 ; Куровець Іван / *О. Й. Павлишин.* – С. 139–141 ; Левицький Кость / *М. Р. Литвин, К. Є. Науменко.* – С. 142–156 ; Литвинович Ярослав / *І. Г. Патер.* – С. 157–158 ; Лозинський Михайло / *О. Сухий.* – С. 159–171 ; Макух Іван / *О. Бондар.* – С. 172–184 ; Мартинець Іван / *І. Г. Патер.* – С. 185–189 ; Мирон Іван / *І. Г. Патер.* – С. 190–192 ; Назарук Осип / *Л. В. Бурачок.* – С. 193–216 ; Панейко Василь / *І. Я. Соляр.* – С. 217–232 ; Петрушевич Євген / *М. Р. Литвин, К. Є. Науменко.* – С. 244–258 ; Петрушевич Лев / *О. Й. Павлишин, І. Г. Патер.* – С. 259–261 ; Пісецький Олександр / *П. З. Гуцал.* – С. 262–266 ; Селезінка Ярослав / *С. Борчук.* – С. 267–270 ; Сероїчковський Лев / *О. Й. Павлишин.* – С. 271–272 ; Сінгалевич Володимир / *П. Хмельовський.* – С. 273–275 ; Смаль-Стоцький Степан / *О. В. Добржанський.* – С. 276–288 ; Федак Степан / *З. Баран.* – С. 289–306 ; Цегельський Лонгин / *І. Г. Патер.* – С. 307–322 ; Чернецький Антін / *О. С. Жерноклєв, І. Я. Райківський.* – С. 323–346.

5580. Західно Українська Народна Республіка 1918–1923 : енциклопедія : у 3 т. / НАН України, Ін-т історії України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Кураса [та ін.] ; ред. рада: М. Кугутяк, М. Литвин, С. Павлюк [та ін.]. – Івано-Франківськ : Манускрипт-Львів, 2018. – (До 100-річчя утворення Західно-Української Народної Республіки (ЗУНР).

Т. 1 : А – Ж. – 688 с. : іл., карти, фот.

5581. Західно-Українська Народна Республіка : [карта] / авт. кол.: М. Р. Литвин (керівник), В. П. Грицеляк, Ю. І. Лоза, Р. І. Сосса, І. І. Ровенчак ; наук. консультант Н. В. Халак ; ред. В. П. Грицеляк ; НАН України, Ін-т історії України. – 1 : 25 000. – Київ : Укр. картогр. група, 2019. – 1 к. (1 л.) : кольор. ; 66×97. – (Українська революція, 1917–1921).

Карта містить супровідний текст з ілюстраціями про персоналії та події часів Західноукраїнської Народної Республіки.

5582. Калакура О. Я. Польсько-українська конфронтація в умовах утворення ЗУНР та її злуки з УНР (1918–1919) / О. Калакура // Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. Серія 6: Історичні науки. – Київ, 2006. – **Вип. 3.** – С. 131–144.

5583. Капелюшний В. П. Державотворчі процеси та церква у Західно-Українській Народній Республіці (1918–1923 рр.) : історико-історіографічний аспект / В. П. Капелюшний // Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України. – Київ, 2004. – **Вип. 4.** – С. 223–227.

5584. Капелюшний В. П. Польове духовенство Української Галицької Армії в державотворчих процесах 1918–1920 років: стан і перспективи дослідження / В. П. Капелюшний // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2018. – **Вип. 2.** – С. 8–12.

5585. Карпенко О. Ю. Листопадова 1918 р. національно-демократична революція на західноукраїнських землях / О. Карпенко // З історії Західно-Української Народної Республіки / Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника. – Івано-Франківськ, 2006. – С. 43–64.

5586. Карпинець І. І. Галичина: військова історія 1914–1921 / І. І. Карпинець ; упоряд.: Ф. Стеблій, Б. Якимович ; НАН України, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича [та ін.]. – Львів : Панорама, 2005. – 408 с. : фот.

Зі змісту: Українські озброєні сили в Рудеччині в часі від листопада 1918 р. до половини січня 1919 р. – С. 88–119 ; Утворення операційної групи в Рудеччині та її бої до 15.V.1919 р. – С. 119–175 ; Від травневого відвороту до переходу за Збруч (15.V. – 17.VII. 1919 р.). – С. 175–213 ; Перший відворот УГА. – С. 214–253 ; Перший курінь 8-ї бригади УГА. – С. 253–262 ; Пролом під Чортковом. – С. 263–347 ; Панцирний поїзд. **Ч. 2.** – С. 348–354 ; Участь бувших учнів перемиської української гімназії в українській визвольній війні. – С. 355–370.

5587. Кипріян М. В. Отець Іван Кипріян, 1856–1924: священник, капелан УГА, просвітянин, диригент, композитор, автор музичних підручників та пісень / М. В. Кипріян. – Львів : Панорама, 2016. – 103 с. : фот.

Зі змісту: Капеланська діяльність [1918–1920 рр.]. – С. 30–34.

5588. Кирея В. В. Авіація Української Галицької Армії (1918–1920) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 20.02.22 / В. В. Кирея ; М-во оборони України, Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана П. Сагайдачного [та ін.]. – Львів, 2017. – 20 с.

5589. Кирея В. В. Військово-повітряні сили Західно-Української Народної Республіки : особливості формування та реорганізації, управління (1918–1919 рр.) / В. В. Кирея // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2015. – **Вип. 96.** – С. 45–53. – Бібліогр. в кінці ст.

5590. Кирея В. В. Кадрове забезпечення військово-повітряних сил Західно-Української Народної Республіки, 1918–1919 рр. / В. В. Кирея // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2015. – **Вип. 94.** – С. 28–41. – Бібліогр. в кінці ст.

5591. Кирея В. В. Матеріально-технічна база Військово-Повітряних Сил Західноукраїнської Народної Республіки (1918–1919 рр.) / В. В. Кирея // Військово-науковий вісник / Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – Львів, 2009. – **Вип. 11.** – С. 83–97. – Бібліогр. в кінці ст.

5592. Кирея В. В. Організаційні заходи в структурі військової авіації Української Галицької Армії (1918–1919 р.) / В. В. Кирея // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2015. – **Вип. 92.** – С. 26–33. – Бібліогр. в кінці ст.

5593. Кирея В. В. Організація та побудова навчання кадрового складу військово-повітряних сил Західно-Української Народної Республіки (1918–1919) / В. В. Кирея // Spheres of Culture : Branch of Ukrainian Studies of Maria Curie-Sklodovska University in Lublin. – Lublin, 2014. – **Vol. 9.** -P. 255–263.

5594. Кишакевич Л. Ю. Історико-правові засади реалізації фінансово-економічної політики в Західноукраїнській Народній Республіці / Л. Ю. Кишакевич // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія юридична. – Львів, 2013. – **Вип. 2.** – С. 14–23.

5595. Кишакевич Л. Ю. Організація фінансової системи в Західноукраїнській Народній Республіці : історико-правовий аналіз / Л. Ю. Кишакевич // Митна справа. – 2013. – **№ 2, ч. 2, кн. 1.** – С. 14–19. – Бібліогр. в кінці ст.

5596. Кіндюк Б. В. Конституція ЗУНР у проекті Станіслава Дністрянського / Б. В. Кіндюк

// Актуальні питання публічного та приватного права в контексті реформування законодавства : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Івано-Франківськ, 18–19 трав. 2018 р.). – Херсон, 2018. – С. 9–13. – Бібліогр. в кінці ст.

5597. Клапчук В. Микола Лагодинський – визначна постать Західно-Української Народної Республіки: життєвий і політичний шлях / В. Клапчук // Галичина : наук. і культ.-просвіт. краєзнав. часопис / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2014. – **Ч. 25/26.** – С. 152–157. – Бібліогр. в кінці ст.

5598. Клим'юк М. Громадсько-політична діяльність Лева Бачинського в Українській Національній Раді ЗУНР / М. Клим'юк // Вісник Прикарпатського університету. Серія: Історія. – Івано-Франківськ, 2010. – **Вип. 17.** – С. 161–168. – Бібліогр. в кінці ст.

5599. Кобилецький М. М. Гуцульська республіка / М. М. Кобилецький // Правозастосування: теорія, методологія та практика : зб. матеріалів Міжнар. юрид. наук.-практ. конф. "Актуальна юриспруденція", м. Київ, 13 квіт. 2017 р. : тези наук. доп. – Київ ; Тернопіль, 2017. – С. 193–196. – Бібліогр. в кінці ст.

5600. Кобута С. Й. Археографічний внесок професора О. Карпенка в тематику дослідження історії Західно-Української Народної Республіки / С. Й. Кобута // Галичина : наук. і культ.-просвіт. краєзнав. часопис / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2014. – **Ч. 25/26.** – С. 358–363. – Бібліогр. в кінці ст.

5601. Кобута С. Й. Західно-Українська Народна Республіка: нетиповий приклад українського державотворення під час Української революції 1917–1921 рр. / С. Й. Кобута // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність / НАН України, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича. – Львів, 2009. – **Вип. 18.** – С. 51–61.

5602. Козій О. І. ЗУНР у зовнішній політиці Великої Британії в Центрально-Східній Європі (січень 1919 р.) / О. І. Козій // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2004. – **Т. 13.** – С. 481–491.

5603. Козій О. І. Українсько-британські контакти 1918–1919 рр. у мемуарній літературі : [доба ЗУНР] / О. І. Козій // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2005. – **Т. 14.** – С. 440–450. – Бібліогр. в кінці ст.

5604. Козій О. І. Участь Великої Британії у західноукраїнсько-антантівських переговорах у Ходорові (22 лютого 1919 р.) / О. І. Козій // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2006. – **Т. 16.** – С. 335–341. – Бібліогр. в кінці ст.

5605. Коломия та Покуття у вирі державотворення ЗУНР : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., присвяч. 100-річчю Української революції (Коломия, 5 жовт. 2018 р.) / НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського, Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника [та ін.] ; упоряд.: Ю. В. Плекан, М. М. Арсак, У. І. Мандрусяк. – Івано-Франківськ : НАІР, 2018. – 160 с.

Зміст: Українська періодика періоду Української революції у фондах музею історії міста Коломиї / М. М. Арсак. – С. 3–4 ; Гуцульщина періоду Великої війни та доби ЗУНР у художньо-документальній прозі Романа Яримовича / М. Васильчук. – С. 5–16 ; Правосуддя Коломийського окружного суду Другої Речі Посполитої за обвинуваченням у споминах про ЗУНР / Р. Зварич. – С. 17–26 ; Політична і військова участь українських правників з Покуття у революційних подіях 1918–

1919 рр. / С. *Й. Кобута*. – С. 27–42 ; Діяльність осередків товариства "Просвіта" на Коломийщині наприкінці ХІХ – початку ХХ ст.: (за матеріалами української газетної періодики) / А. З. *Королько*, О. *Єгревій*. – С. 43–81 ; Культурно-освітнє життя українців Коломийщини періоду ЗУНР (1918–1919 рр.) / А. З. *Королько*. – С. 82–108 ; До питання про історіографію історичної пам'яті Коломиї в часи Української революції у Галичині / І. С. *Монолатій*. – С. 109–118 ; Коломийський листопад періоду ЗУНР / В. *Нагірний*. – С. 119–126 ; "Щоденник" Євгена Чикаленка 1919 року як джерело до дослідження революційної доби на Гуцульщині та Покутті / І. М. *Старовойтенко*. – С. 127–155 ; Додаток І. – С. 156–158.

5606. Комарів і Волиця: історико-краєзнавчий нарис / П. Бугай, В. Войнаровський, Д. Дригант [та ін.]. – Львів, 2015. – 250 с. : фот. – Бібліогр.: с. 223–224.

Зі змісту: Українські Січові Стрільці. Боротьба за національну незалежність України, ЗУНР. Українсько-польська війна (П.1918 – 7.1918), участь у ній мешканців сіл. – С. 127–132.

5607. Кондратюк С. В. Органи державної влади та управління ЗУНР / С. В. Кондратюк, В. М. Процик // Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького. – Івано-Франківськ, 2012. – **Вип. 6**. – С. 173–179.

5608. Королько А. З. В обіймах злуки...: Городенківщина у роки національно-визвольних змагань західних українців (1918–1919 рр.) / А. Королько // Ямгорів : літ.-краєзнав. і мистец. альм. – Городенка, 2012. – **Ч. 20/21**. – С. 116–135.

5609. Королько А. З. В обіймах злуки... : Снятинщина у роки національно-визвольних змагань західних українців (1918–1919 рр.) / А. Королько // Науковий вісник Чернівецького університету. Серія: Історія. Політичні науки. Міжнародні відносини. – Чернівці, 2012. – **Вип. 607/609**. – С. 82–92.

5610. Королько А. З. Гуцульська Республіка, 1918–1919 рр. До питання організації "січневого зриву" і становлення української влади на Закарпатській Гуцульщині / А. Королько, Я. Павлючок // Вісник Прикарпатського університету. Серія: Історія. – Івано-Франківськ, 2010. – **Вип. 17**. – С. 17–25. – Бібліогр. в кінці ст.

5611. Королько А. З. Культурно-освітнє життя української громади м. Станиславова в період ЗУНР / А. Королько, І. Розумович // Науковий вісник Чернівецького університету. Серія: Історія. Політичні науки. Міжнародні відносини. – Чернівці, 2013. – **Вип. 676/677**. – С. 103–109. – Бібліогр. в кінці ст.

5612. Королько А. З. Культурно-освітнє життя українців Покуття періоду ЗУНР (1918–1919 рр.) / А. Королько // Вісник Прикарпатського університету. Серія: Історія. – Івано-Франківськ, 2012. – **Вип. 22**. – С. 43–59. – Бібліогр. в кінці ст.

5613. Королько А. З. Культурно-освітнє життя українців Снятинщини періоду ЗУНР (1918–1919 рр.) / А. Королько // Снятин. – 2013. – **Ч. 7**. – С. 51–65. – Бібліогр. в кінці ст.

5614. Королько А. З. Мистецьке життя українців Коломиї періоду ЗУНР (1918–1919 рр.) / А. З. Королько // Прикарпатський вісник НТШ. Серія: Слово. – Івано-Франківськ, 2012. – **№ 2**. – С. 126–136. – Бібліогр. в кінці ст.

5615. Королько А. З. Становлення і функціонування органів української влади на Коломийщині періоду ЗУНР (1918–1919) / А. Королько // З історії західноукраїнських земель / НАН України, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича. – Львів, 2013. – **Вип. 9**. – С. 61–78. ; Науковий вісник Чернівецького національного університету ім. Юрія

Федьковича. Серія: Історія. – Чернівці, 2016. – **Вип. 2**. – С. 40–54. – Бібліогр. в кінці ст.

5616. Королько А. З. Становлення і функціонування органів української влади на Покутті в період існування Західно-Української Народної Республіки (1918–1919 рр.) / А. Королько // Вісник Прикарпатського університету. Серія: Історія. – Івано-Франківськ, 2011. – **Вип. 20**. – С. 57–70.

5617. Королько А. З. Становлення і функціонування органів української влади на Товмаччині періоду ЗУНР (1918–1919) / А. Королько // Тлумач: історія та сучасність : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., присвяч. 800-річчю заснування м. Тлумач (Тлумач, 25 жовт. 2013 р.). – Тлумач, 2013. – С. 56–76.

5618. Королько А. З. Українські повітові ради Покуття періоду ЗУНР: структура і практична діяльність (листопад 1918 р. – травень 1919 р.) / А. Королько // Галичина : наук. і культ.-просвіт. краєзнав. часопис / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2014. – **Ч. 25/26**. – С. 91–113. – Бібліогр. в кінці ст.

5619. Кость С. Військова преса ЗУНР: (до 100-річчя ЗУНР) / С. Кость // Вісник Львівського університету. Серія: Журналістика. – Львів, 2018. – **Вип. 44**. – С. 12–21. – Бібліогр. в кінці ст.

5620. Костючок П. Національно-визвольні змагання 1917–1920 рр. на Гуцульщині та ідея української соборності / П. Костючок // Україна соборна : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2005. – **Вип. 2, ч. 3**. – С. 270–278. – Бібліогр. в кінці ст.

5621. Кравчук К. Г. Правоохоронні органи Західноукраїнської Народної Республіки / К. Кравчук // Краєзнавець Прикарпаття. – 2003. – **№ 1**. – С. 48–51.

5622. Красівський О. Я. Антанта і відродження української й польської державності в 1918–1921 рр. / О. Я. Красівський // Польща та Україна в боротьбі за незалежність, 1918–1920. – Варшава, 2010. – С. 53–69.

5623. Кривизюк Л. П. Проблема формування Галицької армії у листопаді 1918 р. / Л. П. Кривизюк // Військово-науковий вісник / Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – Львів, 2005. – **Вип. 7**. – С. 191–202. – Бібліогр. в кінці ст.

5624. Кріль М. М. Зовнішній чинник у розвитку ЗУНР / М. М. Кріль // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Історія. – Ужгород, 2011. – **Вип. 27**. – С. 68–74.

5625. Кріль М. М. Період ЗУНР і польсько-українська війна / М. М. Кріль // Тернавський край: історія Тернави, Поляни, П'ятниці та Рожевого. – Львів : Левада, 2018. – С. 160–169. – (Отчий край)

5626. Кріль М. М. Роки Західноукраїнської Народної Республіки / М. М. Кріль // Історія села Комаровичі / М. М. Кріль. – Львів, 2016. – С. 138–141.

5627. Кройтор В. Буковинська проблема в контексті міждержавних відносин Румунії й Західно-Української Народної Республіки / В. Кройтор, Ю. Томин // Галичина : наук. і культ.-просвіт. краєзнав. часопис / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2014. – **Ч. 25/26**. – С. 275–281. – Бібліогр. в кінці ст.

5628. Кугутяк М. В. Історія української націонал-демократії (1918–1929) / М. Кугутяк ; НАН України, Ін-т політ. та етнонац. дослідж., Прикарпат. ун-т ім. Василя Стефаника, Наук. т-во ім. Шевченка. – Київ ; Івано-Франківськ : Плай, 2002– .

Т. 1. – 534 с. – Тит. арк. парал. англ. – Бібліогр. в кінці розд.

Зі змісту: **Розд. 1.** Історіографія та джерела. – С. 25–60 ; **Розд. 2.** ЗУНР і українська націонал-демократія (1918–1919). – С. 61–141 ; **Розд. 3.** УНТП в боротьбі за відродження української державності (1919–1923). – С. 141–255 ; Хронологія українського національно-демократичного руху (1899–1929). – С. 492–532.

5629. Кульчицький П. Законодавство Західноукраїнської Народної Республіки: проблеми дослідження / П. Кульчицький // Вісник Львівського університету. Серія юридична. – Львів, 2012. – **Вип. 56.** – С. 111–116. – Бібліогр. в кінці ст.

5630. Кульчицький П. Суд і судочинство ЗУНР: законодавство і практика / П. Кульчицький // Вісник Львівського університету. Серія юридична. – Львів, 2013. – **Вип. 58.** – С. 68–73.

5631. Кульчицький Р. В. Формування світогляду і початок громадсько-політичної діяльності Івана Макуха : [доба ЗУНР] / Р. В. Кульчицький // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2010. – **Т. 20.** – С. 211–222. – Бібліогр. в кінці ст.

5632. Кульчицький С. В. Народження Західноукраїнської Народної Республіки / С. В. Кульчицький // Нотатки про українські революції / С. В. Кульчицький ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2001. – С. 49–51.

5633. Купрійчук В. М. Державне управління у галузі освіти Західноукраїнської Народної Республіки (листопад 1918–1919 рік) / В. М. Купрійчук // Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. – 2013. – **№ 1.** – С. 218–225. – Бібліогр. в кінці ст.

5634. Купрійчук В. М. Нормативно-правове забезпечення розвитку гуманітарної політики Західноукраїнської Народної Республіки (листопад 1918–1919 рік) / В. М. Купрійчук // Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. – 2012. – **№ 4.** – С. 219–226. – Бібліогр. в кінці ст.

5635. Кучабський В. В. Західна Україна в боротьбі з Польщею та більшовизмом у 1918–1923 рр. / В. Кучабський ; пер. з нім. Т. Лісової ; наук. ред. і авт. передм. С. Гелей. – Львів : Дослід.-вид. центр НТШ, 2015. – 448 с. : 6 карт. – Бібліогр.: с. 428–431.

Зі змісту: **Ч. 1.** Виникнення Західноукраїнської держави у Східній Галичині. – С. 88–117 ; **Ч. 2.** Західноукраїнська держава. – С. 118–180 ; **Ч. 3.** Паризька мирна конференція та польсько-українська війна за Східну Галичину. – С. 181–322 ; **Ч. 4.** Занепад української державності. – С. 323–378.

Рецензії: **Рутар С. М.** Василь Кучабський і сучасні проблеми політичного розвитку України // Вісник Львівської комерційної академії. Серія: Гуманітарні науки. – Львів, 2015. – **Вип. 13.** – С. 230–232.

5636. Лиса М. Товариство "Взаїмна поміч галицьких і буковинських вчителів" у роки ЗУНР і післявоєнний період: проблеми становлення і діяльності / М. Лиса // Галичина : наук. і культ.-просвіт. краєзнав. часопис / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2014. – **Ч. 25/26.** – С. 289–295. – Бібліогр. в кінці ст.

5637. Литвин В. М. Західноукраїнська Народна Республіка / В. М. Литвин // Україна у війнах і революціях ХХ століття, 1914–1945 роки. Закономірності національного державотворчого процесу / В. М. Литвин ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2012. – **Розд. 6.** – С. 173–190.

5638. Литвин М. Р. Геополітичний простір ЗУНР та її зовнішньополітичні орієнтири / М. Литвин // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність / НАН України, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича. – Львів, 2008. – **Вип. 17.** – С. 106–115. – Бібліогр. в кінці ст.

5639. Литвин М. Р. Західно-Українська Народна Республіка: досвід та уроки етнодержавотворення / М. Литвин // Дрогобицький краєзнавчий збірник / Дрогобиц. держ. пед. ун-т ім. Івана Франка [та ін.]. – Дрогобич, 2015. – **Спец. вип. 2.** – С. 67–74. – Бібліогр. в кінці ст.

5640. Литвин М. Р. Зовнішньополітичні орієнтири ЗУНР: (геополітичний простір ЗУНР та її зовнішньополітичні орієнтири) / М. Литвин // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність / НАН України, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича. – Львів, 2008. – **Вип. 17.** – С. 106–115.

5641. Литвин М. Р. ЗУНР і Галицька СРР у геостратегії більшовицької Росії / М. Р. Литвин // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність / НАН України, Ін-т українознавства ім. Івана Крип'якевича. – Львів, 2009. – **Вип. 18.** – С. 101–118.

5642. Литвин М. Р. Листопадовий здвиг: українсько-польське воєнно-політичне протистояння у Львові 1–21 листопада 1918 року / М. Р. Литвин // Воєнна історія. – 2008. – **№ 6.** – С. 21–31. – Бібліогр. в кінці ст.

5643. Литвин М. Р. Програма державно-політичного розвитку Західно-Української Народної Республіки: документи й матеріали еміграційного періоду / М. Литвин // Галичина : наук. і культ.-просвіт. краєзнав. часопис / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2014. – **Ч. 25/26.** – С. 50–57. – Бібліогр. в кінці ст.

5644. Литвин М. Р. Проект "Україна". Галичина в Українській революції 1917–1921 рр. / М. Р. Литвин. – Харків : Фоліо, 2015. – 380 с. : іл. – Бібліогр. в підрядк. прим.

Зміст: Вступне слово. – С. 3–12 ; **[Розд. 1]. Встане славна мати-Україна** ; Від Шевченкового здвигу до вибуху Української революції. – С. 13–47 ; Від федералізму проросійського виміру до незалежності. – С. 48–59 ; Передреволюційний Львів: гарячий привіт і глибока повага Центральної Раді. – С. 60–71 ; Листопадовий здвиг. – С. 72–79 ; Над Сяном і Попрадом : [про Лемківщину]. – С. 80–84 ; Супроти планів "Великої Румунії". – С. 85–87 ; Гуцульська республіка: до матері-України. – С. 88–92 ; **[Розд. 2]. Закріпити те, що створено всенародним зривом** ; Завести негайно лад, публічну безпеку і спокій : [створення жандармерії]. – С. 93–100 ; Реформування господарки і фінансової сфери. – С. 101–107 ; "Будувати мости над прірвою..." : [українізація освіти та культури]. – С. 108–112 ; Всім громадянам запевнити свободу, рівність. – С. 113–120 ; Голос смутку і страждань : [терор та утиски на окупованих поляками територіях]. – С. 121–124 ; Це може кінчитись катастрофою і розвитком більшовизму. – С. 125–131 ; Недипломатична дипломатія. – С. 132–134 ; Радуйся, з'єднання Українська Земле!. – С. 72–79 ; Галицька армія: жити і вмирати "в чести". – С. 157–170 ; **[Розд. 3]. У вирі Українсько-польської війни** ; Битва за столицю 1–22 листопада 1918 р. – С. 171–181 ; Погром 22 листопада. – С. 182–183 ; Перший штурм столиці. – С. 184–185 ; Другий наступ на Львів. – С. 186–187 ; Третій наступ на Львів: Вовчухівська операція УГА. Місія Бартелемі. – С. 188–196 ; Чортківська офензива. – С. 197–198 ; Встановлення польської влади. – С. 199–200 ; Пропозиція більшовицького Харкова. – С. 201–206 ; Вирок Антанти. – С. 207–219 ; **[Розд. 4]. За Збруч! Туди наш шлях до волі!** ; На допомогу нам прийшли брати-галичани. – С. 220–227 ; Корпус Січових стрільців. – С. 228–233 ; Ми через Київ вернемося знов. –

С. 234–248 ; Проти білої гвардії. – С. 249–261 ; Задля порятунку армії. – С. 262–271 ; Договір про перемир'я з Доброармією. – С. 272–279 ; Добровільне накладення петлі?. – С. 280–304 ; Дорогою до Галичини і Соловків. – С. 305–329 ; Галицька поразка Кремля. – С. 330–342 ; [Розд. 5]. **Нейтральна Швейцарія Східної Європи** ; Рига: польсько-більшовицька змова. – С. 343–349 ; За право на самовизначення. – С. 350–359 ; Хвороба бездержавності?. – С. 360–366 ; Кривавої борби сумний фінал: додолу похилились наші стяги. – С. 367–373 ; Післяслово. – С. 374–380.

5645. Литвин Н. М. Взаємини еміграційного уряду ЗУНР із країнами Центрально-Східної Європи / Н. М. Литвин // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2012. – **Вип. 61.** – С. 620–625. – Бібліогр. в кінці ст.

5646. Литвин Н. М. Еміграційний уряд Західно-Української Народної Республіки: зовнішня політика та програма державного будівництва / Н. Литвин // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2012. – **Вип. 2.** – С. 422–431. – Бібліогр. в кінці ст.

5647. Литвин Н. М. Між Антантою та більшовицькою Росією: основні напрями зовнішньої політики ЗУНР у 1920–1923 рр. / Н. Литвин // Українська національна ідея: реалії та перспективи розвитку : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича. – Львів, 2012. – **Вип. 24.** – С. 97–102.

5648. Лісна І. С. Становлення української державності в Галичині (1918–1923 рр.) / І. С. Лісна. – Тернопіль, 2001. – 89 с.

5649. Лозицький В. С. Українсько-польське протистояння на Волині й у Поліссі : [звіт глави надзвичайної делегації ЗОУНР М. Лозицького на Паризькій мирній конференції] / В. Лозицький // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2003. – **Вип. 3.** – С. 428–442.

5650. Лось Я.-С. Українська справа у спогадах, листуванні й публіцистиці : вибрані твори / Я.-С. Лось ; упоряд., наук. ред., комент.: М. Маршал, С. Вуйтович ; післямова М. Лося ; пер. з пол. В. Ф. Сагана. – Київ : Ніка-Центр, 2018. – 340 с. : фот. – (Ідеї та історії ; вип. 15). – Тит. арк. парал. пол. – Бібліогр.: с. 334–335.

Зі змісту: Про конструктивну українську політику в Польщі : [1918–1919 рр.]. – С. 199–219 ; Міжнародне становище і галицькі українці : [1917–1920 рр.]. – С. 252–270.

5651. Луговий М. Бережанські гімназисти та викладачі у лавах УСС та УГА / М. Луговий // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – Тернопіль, 2016. – **Вип. 2, ч. 3.** – С. 174–177. – Бібліогр. в кінці ст.

5652. Лукачик Л. В. Організація призову до збройних сил Західноукраїнської Народної Республіки / Л. В. Лукачик // Військово-науковий вісник / Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – Львів, 2008. – **Вип. 10.** – С. 74–80. – Бібліогр. в кінці ст.

5653. Луцький М. І. Визначення правового статусу ЗУНР на Паризькій мирній конференції / М. І. Луцький // Університетські наукові записки / Івано-Франків. ун-т права ім. Короля Данила Галицького. – Івано-Франківськ, 2015. – **Вип. 11.** – С. 25–30.

5654. Луцький М. І. Джерела до вивчення правової системи ЗУНР / М. І. Луцький // Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля

Данила Галицького. Серія: Право. – Івано-Франківськ, 2015. – **Вип. 11.** – С. 32–37.

5655. Луцький М. І. Дипломатія ЗУНР на Паризькій Мирній конференції та геополітичні реалії сучасної України / М. І. Луцький // Держава і право: проблеми становлення і стратегія розвитку : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Ужгород, 25–26 груд. 2015 р.) / ДВНЗ "Ужгород. нац. ун-т", Юрид. ф-т, Ін-т держави і права країн Європи, Центр законотворчості при юрид. ф-ті. – Ужгород, 2015. – С. 15–18.

5656. Луцький М. І. Діяльність уряду ЗУНР у сфері соціального забезпечення населення / М. І. Луцький // Особливості формування законодавства України: філософсько-правові, іст. та практ. аспекти : матеріали III Всеукр. наук.-практ. конф. (Івано-Франківськ, 11–12 берез. 2016 р.). – Івано-Франківськ, 2016. – С. 125–129.

5657. Луцький М. І. Законодавча діяльність Західноукраїнської Народної Республіки у сфері приватноправового регулювання / М. І. Луцький // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Юридичні науки. – Херсон, 2016. – **Вип. 6, т. 1.** – С. 27–30. – Бібліогр. в кінці ст.

5658. Луцький М. І. Земельне законодавство ЗУНР як приклад національного законодавства / М. І. Луцький // Наука і освіта XXI століття : матеріали звітної викладацької та студент. наук.-практ. конф. (Івано-Франківськ, 7 трав. 2015 р.). – Івано-Франківськ, 2015. – С. 34–36.

5659. Луцький М. І. Історичні та міжнародно-правові підстави проголошення незалежності ЗУНР / М. І. Луцький // Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького. Серія: Право. – Івано-Франківськ, 2015. – **Вип. 12.** – С. 40–46.

5660. Луцький М. І. Нормативно-правове регулювання органів Державної жандармерії та народної міліції в ЗУНР / М. І. Луцький // Університетські наукові записки / Івано-Франків. ун-т права ім. Короля Данила Галицького. – Івано-Франківськ, 2013. – **Вип. 8.** – С. 46–50. – Бібліогр. в кінці ст.

5661. Луцький М. І. Основи формування та практична реалізація земельного законодавства ЗУНР / М. І. Луцький // Право і суспільство. – 2014. – **№ 5, ч. 2.** – С. 161–163.

5662. Луцький М. І. Основні засади норм цивільного, господарського та сімейного права періоду ЗУНР / М. І. Луцький // Університетські наукові записки / Івано-Франків. ун-т права ім. Короля Данила Галицького. – Івано-Франківськ, 2015. – **Вип. 12.** – С. 32–37.

5663. Луцький М. І. Право і система законодавства Західно-Української Народної Республіки : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук / М. І. Луцький ; Відкритий міжнар. ун-т розвитку людини "Україна". – Київ, 2016. – 40 с.

5664. Луцький М. І. Право і система законодавства Західно-Української Народної Республіки : монографія / М. І. Луцький ; наук. ред. М. В. Костицький. – Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2015. – 412 с.

Зміст: Передмова / М. В. Костицький. – С. 3–4 ; **Вступ.** – С. 5–14 ; **Розд. 1. Правові підстави виникнення і становлення ЗУНР як незалежної держави:** 1.1. Юридичні і фактичні підстави входження Галичини, Буковини і Закарпаття до складу Австрії та Угорщини, пізніше Австро-Угорщини. – С. 15–29 ; 1.2. Конституційне врегулювання адміністративної автономії Галичини і Буковини в складі Австро-Угорщини та вимоги її розширення в роки Першої світової війни. –

С. 30–52 ; 1.3. "Листопадовий зрив" і встановлення суверенної і незалежної ЗУНР. – С. 53–73 ; 1.4. Міжнародно-правові підстави для проголошення самостійності ЗУНР. – С. 74–92 ; **Розд. 2. Конституційно-правові основи ЗУНР:** 2.1. Правове значення проголошення суверенної ЗУНР Українською Національною Радою 9 листопада 1918 р. – С. 93–109 ; 2.2. Правовий аналіз Тимчасового основного закону про державну самостійність земель бувшої Австро-Угорської монархії від 13 листопада 1918 р. – С. 110–129 ; 2.3. Акт Злуки УНР і ЗУНР 22 січня 1919 р. та його правова характеристика. – С. 130–146 ; 2.4. Міжнародно-правовий статус ЗУНР та політичне значення "Проекту основ державного устрою Галицької республіки". – С. 147–164 ; **Розд. 3. Системи права в ЗУНР:** 3.1. Народні традиції і звичаї, в тому числі ті якими керувалися в ЗУНР. – С. 165–184 ; 3.2. Суспільна мораль (на базі християнської етики) як регулятор відносин у суспільстві ЗУНР. – С. 185–203 ; 3.3. Правові засади становлення системи судочинства ЗУНР. – С. 204–222 ; 3.4. Міжнародно-правові норми в практиці ЗУНР. – С. 223–248 ; **Розд. 4. Система законодавства ЗУНР:** 4.1. Особливості рецепції австрійського і угорського законодавства в ЗУНР. – С. 249–270 ; 4.2. Цивільне і сімейне законодавство. – С. 271–283 ; 4.3. Земельне законодавство. – С. 284–302 ; 4.4. Трудове законодавство та право соціального забезпечення населення. – С. 303–320 ; 4.5. Адміністративне законодавство. – С. 321–338 ; 4.6. Кримінальне законодавство та регулювання адміністративної відповідальності. – С. 339–353 ; **Висновки.** – С. 354–366 ; **Список використаних джерел.** – С. 367–411.

Рецензії: **Рогач О. Я.** Сучасні підходи до системи права і законодавства ЗУНР // Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права ім. короля Данила Галицького. Сер.: Право – Івано-Франківськ, 2016. – № 1. – С. 254–256.

5665. Луцький М. І. Правова основа формування судової системи ЗУНР / М. І. Луцький // Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України : зб. наук. ст. / Прикарпат. ун-т ім. Василя Стефаника. – Івано-Франківськ, 2014. – **Вип. 34.** – С. 3–12. – Бібліогр. в кінці ст.

5666. Луцький М. І. Правова характеристика конституційного законодавства в ЗУНР / М. І. Луцький // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Право. – Ужгород, 2014. – **Вип. 27.** – С. 30–33.

5667. Луцький М. І. Правове становище ЗУНР на міжнародній арені / М. І. Луцький // Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького. Серія: Право. – Івано-Франківськ, 2016. – **Вип. 2.** – С. 17–24. – Бібліогр. в кінці ст.

5668. Луцький М. І. Правові аспекти законодавчої діяльності ЗУНР у сфері трудового законодавства / М. І. Луцький // Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького. Серія: Право. – Івано-Франківськ, 2016. – № 1. – С. 10–13. – Бібліогр. в кінці ст.

5669. Луцький М. І. Правові засади формування органів державної влади ЗУНР / М. І. Луцький // Перспективні напрямки розвитку сучасної юридичної науки : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 18–19 квіт. 2014 р.). – Херсон, 2014. – С. 9–12.

5670. Луцький М. І. "Проект основ державного устрою ЗУНР": правовий зміст та перспективи реалізації / М. І. Луцький // Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького. Серія: Право. – Івано-Франківськ, 2017. – № 4. – С. 15–19. – Бібліогр. в кінці ст.

5671. Луцький М. І. Регулювання адміністративної відповідальності за законодавством ЗУНР / М. І. Луцький // Наука і освіта XXI століття : матеріали звіт. викладацької та

студент. наук.-практ. конф. (Івано-Франківськ, 21 квіт. 2016 р.). – Івано-Франківськ, 2016. – С. 52–57.

5672. Луцький М. І. Рецепція норм австрійського цивільного законодавства у правовій системі ЗУНР / М. І. Луцький // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Юридичні науки. – Херсон, 2014. – **Вип. 2, ч. 1.** – С. 77–80.

5673. Луцький М. І. Роль та місце ЗУНР в системі національного законодавства / М. І. Луцький // Особливості формування законодавства України: філософсько-правові, іст. та практ. аспекти : матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф. (Івано-Франківськ, 27 берез. 2015 р.). – Івано-Франківськ, 2015. – С. 144–145.

5674. Луцький М. І. Система міжнародних договорів та політичний статус ЗУНР після Паризької мирної конференції / М. І. Луцький // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Юридичні науки. – Ужгород, 2015. – **Вип. 3, ч. 2.** – С. 13–16.

5675. Луцький М. І. Система повноважень повітових комісарів в ЗУНР / М. І. Луцький // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Право. – Ужгород, 2015. – **Вип. 35, ч. 2.** – С. 45–47.

5676. Луцький М. І. Християнські засади австрійського цивільного та кримінального законодавства як основа правової системи ЗУНР / М. І. Луцький // Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького. – Івано-Франківськ, 2014. – **Вип. 10.** – С. 32–37.

5677. Лучаківська І. Громадсько-політична діяльність Володимира Загайкевича: історіографія проблеми : [доба ЗУНР] / І. Лучаківська // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – Тернопіль, 2014. – **Вип. 1, ч. 3.** – С. 167–173. – Бібліогр. в кінці ст.

5678. Любчик І. Лемківщина в національно-визвольних змаганнях українського народу 1918–1919 рр. / І. Любчик // Україна соборна : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2005. – **Вип. 2, ч. 3.** – С. 279–284. – Бібліогр. в кінці ст.

5679. Мазур О. Я. В боротьбі за державність і соборність: галицький політикум (травень – жовтень 1918 р.) / О. Я. Мазур // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2008. – **№ 634.** – С. 74–80. – Бібліогр. в кінці ст.

5680. Мазур О. Я. Українська Національна Рада та її змагання за державність (жовтень 1918 р.) / О. Я. Мазур // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2009. – **№ 652.** – С. 55–63. – Бібліогр. в кінці ст.

5681. Макар В. Ю. Дипломатичне представництво Західно-Української Народної Республіки в Канаді (1920–1923 рр.) / В. Ю. Макар // Науковий вісник Дипломатичної академії України. – Київ, 2008. – **Вип. 14:** Зовнішня політика і дипломатія: історична ретроспектива, традиції, сьогодення. – С. 229–234. – Бібліогр. в кінці ст.

5682. Макарчук С. С. ЗУНР: історичний досвід національного державотворення і сучасність / С. Макарчук // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність / НАН України, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича. – Львів, 2009. – **Вип. 18.** – С. 20–29.

- 5683. Макух І. І.** Відновлення Української держави / І. І. Макух // На народній службі : спогади / І. Макух ; упоряд. та наук. ред.: О. Жерноклеєв, В. Великочий. – Київ : Основні цінності, 2001. – С. 179–237. – (Спадщина ; кн. 11)
- 5684. Маланій О. Я.** Організаційно-правові засади функціонування інспекції праці на території Східної Галичини у складі Другої Речі Посполитої (1918–1939 рр.) : [зокрема доба революції] / О. Я. Маланій // Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України : зб. наук. ст. / Прикарпат. ун-т ім. Василя Стефаника. – Івано-Франківськ, 2011. – **Вип. 27.** – С. 13–20. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5685. Малик І. Р.** Активізація національно-визвольного руху у Східній Галичині напередодні проголошення ЗУНР : [утворення Української Національної Ради] / І. Р. Малик // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2001. – **№ 431.** – С. 25–31. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5686. Малик І. Р.** Національно-визвольний рух у Східній Галичині (1918–1921 рр.) в документах та матеріалах / І. Р. Малик // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2002. – **№ 451.** – С. 24–30. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5687. Малик Я. Й.** Державна аграрна політика Західноукраїнської Народної Республіки / Я. Малик // Демократичне врядування : наук. вісн. : електрон. фах. вид. / Львів. регіон. ін-т держ. упр. Нац. акад. держ. упр. при президентові України. – Львів, 2008. – **Вип. 2.** – С. 84–88.
- 5688. Малькін В. П.** Закон про аграрну реформу ЗУНР та проблеми його реалізації / В. Малькін // Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія: Історичні науки. – Острог, 2007. – **Вип. 8.** – С. 221–232.
- 5689. Манзуренко В.** Українські Січові Стрільці у листопадових боях за Львів / В. Манзуренко // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2014. – **Вип. 3.** – С. 25–29. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5690. Мараєва В. В.** Авіація Галицької Армії (грудень 1918 – квітень 1920 рр.) / В. В. Мараєва // Воєнна історія. – 2008. – **№ 6.** – С. 42–52. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5691. Марек М.** Obrona Lwowa, a czyn listopadowy – stosunki polsko-ukraińskie w czasie walk listopadowych 1918 r. : [про пол.-укр. відносини у місті Львові 1918 р. за спогадами пол. бійців] / М. Марек // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. / Рівн. держ. гуманітар. ун-т. – Рівне, 2015. – **Вип. 26.** – С. 28–30. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 5692. Марченко Я. В.** Бої Галицької армії за Львів у грудні 1918 – січні 1919 рр. / Я. В. Марченко // Військово-науковий вісник / Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – Львів, 2011. – **Вип. 16.** – С. 143–155. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5693. Марченко Я. В.** Вовчухівська операція УГА – генеральна битва за Львів / Я. Марченко // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – Тернопіль, 2011. – **Вип. 2.** – С. 39–46. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5694. Марченко Я. В.** Воєнно-політична боротьба за Львів у 1919 році: на прикладі Вовчухівської операції Галицької армії : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Я. В. Марченко ; Нац. ун-т "Острозька академія". – Острог, 2014. – 19 с.

5695. Марченко Я. В. Вплив Чортківської операції Галицької армії 1919 року на хід і результати українсько-польської війни / Я. Марченко // Україна – Європа – Світ. Серія: Історія, міжнародні відносини : міжнар. зб. наук. пр. / Тернопіл. нац. пед. ун-т ім. Володимира Гнатюка. – Тернопіль, 2014. – **Вип. 14.** – С. 106–114.

5696. Марченко Я. В. Діяльність міжнародних військово-дипломатичних місій у Галичині (січень – березень 1919 р.) / Я. В. Марченко // Історичні студії Волинського національного університету ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2011. – **Вип. 6.** – С. 31–36. – Бібліогр. в кінці ст.

5697. Марченко Я. В. Стратегічна доктрина військово-політичного проводу ЗУНР щодо будівництва національної армії : [про формування Галицької армії під час укр.-пол. війни 1918 р.] / Я. В. Марченко // Військово-науковий вісник / Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – Львів, 2012. – **Вип. 17.** – С. 52–60. – Бібліогр. в кінці ст.

5698. Марчук В. В. Українська греко-католицька церква в суспільному житті України ХХ ст. : автореф. дис. ... д-ра іст. наук : 07.00.01 / В. В. Марчук ; Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. – Чернівці, 2004. – 35 с.

Зокрема часи ЗУНР (ЗОУНР).

5699. Марчук В. В. Церковно-релігійне життя в Західноукраїнській Народній Республіці (1918–1919 рр.) / В. В. Марчук // Історіографічні дослідження в Україні : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2003. – **Вип. 13, ч. 1.** – С. 215–220.

5700. Марчук М. В. Освітня складова політики Західно-Української Народної Республіки / М. Марчук // Галичина : наук. і культ.-просвіт. краєзнав. часопис / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2014. – **Ч. 25/26.** – С. 145–148. – Бібліогр. в кінці ст.

5701. Матвієнко В. М. Зовнішня політика Західноукраїнської Народної Республіки в персоналіях / В. Матвієнко // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2002. – **Вип. 2.** – С. 456–473. – Бібліогр. в кінці ст.

5702. Матвієнко В. М. Налагодження українсько-польських стосунків у 1918 році: проблема Холмщини і Підляшшя / В. Матвієнко // Проблеми історії України: факти, судження, пошуки : міжвідом. зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2002. – **Вип. 6.** – С. 223–230.

5703. Матвієнко В. М. Східна Галичина: від габсбурзької лояльності до державної незалежності : [міжнар. діяльність уряду ЗУНР] / В. М. Матвієнко // Україна дипломатична : наук. щорічник / М-во закордон. справ України, Дипломат. акад. – Київ, 2010. – **Вип. 11.** – С. 408–420. – Бібліогр. в кінці ст.

5704. Мацькевич М. М. Земельне право ЗУНР (Західноукраїнської Народної Республіки) / М. Мацькевич // Юридична Україна. – 2010. – **№ 8.** – С. 79–83.

5705. Мацькевич М. М. Історико-правові аспекти проголошення Акта Злуки УНР та ЗУНР / М. Мацькевич // Юридична Україна. – 2010. – **№ 12.** – С. 25–31. – Бібліогр. в кінці ст.

5706. Мацькевич М. М. Конституційне законодавство в ЗУНР : історико- правові аспекти

/ М. Мацькевич // Право України. – 2011. – № 2. – С. 255–261. – Бібліогр. в кінці ст.

5707. Мацькевич М. М. Політико-правові підстави та передумови для можливого оформлення федеративних відносин між Австрією та ЗУНР / М. М. Мацькевич // Юрид. Україна. – 2010. – № 10. – С. 41–48.

5708. Мацькевич М. М. Судові органи в Західноукраїнській Народній Республіці (1918–1919 рр.) / М. Мацькевич // Право України. – Київ, 2011. – № 5. – С. 262–267.

5709. Машталір Х. В. Правові стандарти формування української державності в поглядах Євгена Петрушевича / Х. В. Машталір // Митна справа. – 2014. – № 6, ч. 2, кн. 1. – С. 87–92. – Бібліогр. в кінці ст.

5710. Медвідь О. В. Військово-організаційна діяльність Дмитра Палієва в Українській Галицькій Армії / О. Медвідь // Дрогобицький краєзнавчий збірник / Дрогобиц. держ. пед. ун-т ім. Івана Франка [та ін.]. – Дрогобич, 2015. – Спец. вип. 2. – С. 88–93. – Бібліогр. в кінці ст.

5711. Мельник М. Осип Микитка – генерал, організатор армії, політик / М. Мельник // Світогляд. – 2014. – № 5. – С. 14–19.

5712. Мищак І. М. До історії законотворчості Західноукраїнської Народної Республіки / І. Мищак // Право України. – Київ, 2008. – № 10. – С. 156–163.

5713. Місько В. Самоорганізація українських селян Східної Галичини (1918–1939 рр.) / В. Місько // Україна – Європа – Світ. Серія: Історія, міжнародні відносини : міжнар. зб. наук. пр. / Тернопіл. нац. пед. ун-т ім. Володимира Гнатюка. – Тернопіль, 2014. – Вип. 14. – С. 106–114.

5714. Міщук А. Організаційна структура Української радикальної партії періоду Західно-Української Народної Республіки / А. Міщук, М. Міщук // Галичина : наук. і культ.-просвіт. краєзнав. часопис / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2014. – Ч. 25/26. – С. 141–145. – Бібліогр. в кінці ст.

5715. Монолатій І. С. Галичина і галицькі українці у "Спогадах" Павла Скоропадського: ідейні орієнтації та національні пріоритети / І. С. Монолатій // Дрогобицький краєзнавчий збірник / Дрогобиц. держ. пед. ун-т ім. Івана Франка [та ін.]. – Дрогобич, 2005. – Вип. 9. – С. 346–355.

5716. Монолатій І. С. Перша республіка. Коломия в часи ЗУНР / І. Монолатій. – Івано-Франківськ : Галиц.-укр. накладня ім. Я. Оренштайна ; Лілея-НВ, 2017. – 96 с.

Зміст: L'epilogue: 26 травня 1919 р. – С. 7–12 ; Переворот: версія перша. – С. 13–18 ; Переворот: версія друга. – С. 19–22 ; Військотворення: версія перша. – С. 23–29 ; Військотворення: версія друга. – С. 30–36 ; Військотворення: версія третя. – С. 37–43 ; Поштові марки: версія перша. – С. 44–48 ; Міжнародні відносини. – С. 49–55 ; Містоврядування. – С. 56–63 ; Революційний театр: версія перша. – С. 64–71 ; Освіта: версія перша. – С. 72–79 ; Волонтерство: версія перша. – С. 80–88 ; Соборність. – С. 87–96.

5717. Монолатій І. С. "Прощання з віденством": кінець Дунайської монархії і проголошення ЗУНР / І. С. Монолатій // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність / НАН України, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича. – Львів, 2009. – Вип. 18. – С. 30–38.

5718. Монолатій І. С. Станиславів – тимчасова столиця Західно-Української Народної Республіки / І. С. Монолатій // Прикарпатський вісник НТШ. Серія: Думка. – Івано-Франківськ, 2018. – **Вип. 5.** – С. 9–28. – Бібліогр. в кінці ст.

5719. Монолатій І. С. Статус німецької меншини Галичини в національній політиці Західноукраїнської Народної Республіки / І. С. Монолатій // Право України. – 2002. – **№ 4.** – С. 141–143. – Бібліогр. в кінці ст.

5720. Морозова О. Мовний аспект формування ЗУНР і висвітлення проблеми української мови в польській історіографії / О. Морозова // Галичина : наук. і культ.-просвіт. краєзнав. часопис / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2014. – **Ч. 25/26.** – С. 331–335. – Бібліогр. в кінці ст.

5721. Музиченко Я. Гуцульська Республіка / Я. Музиченко // Зона. – 2009. – **№ 25.** – С. 134–138.

5722. Нагірний М. Особисті зв'язки діячів ЗУНР та УНР: (на прикладі родини Степана Федака) / М. Нагірний // Україна соборна : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2005. – **Вип. 2, ч. 3.** – С. 318–325. – Бібліогр. в кінці ст.

5723. Надрага М. С. Бібліотеки педагогічних установ і товариств м. Львова, 1918–1939 рр.: організація, структура, діяльність : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / М. С. Надрага ; М-во освіти і науки України, Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Львів, 2016. – 20 с.

5724. Наконечна О. Дмитро Паліїв у Листопадовій національно-демократичній революції, 1918 р. / О. Наконечна // Україна соборна : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2005. – **Вип. 2, ч. 3.** – С. 309–317. – Бібліогр. в кінці ст.

5725. Нариси історії державної служби в Україні / Голов. упр. держ. служби України, НАН України, Ін-т історії України ; авт. кол.: С. В. Кульчицький (керівник) [та ін.] ; редкол.: А. В. Вишневський [та ін.]. – Київ : Ніка-Центр, 2008. – 533 с. : іл.

Зі змісту: Державотворчий процес в Західноукраїнській Народній Республіці / П. П. Гай-Нижник, В. Ф. Солдатенко. – С. 221–233 ; Організація управління в українських землях II Речі Посполитої / О. С. Рубльов. – С. 237–252 ; Державний устрій Підкарпатської Русі – Карпатської України (1919–1939 рр.) / С. В. Віднянський. – С. 255–289 ; Організація управління в українських землях королівської Румунії (1918–1940 рр.) / Л. Д. Якубова. – С. 293–310.

5726. Науменко А. О. Чортківська наступальна операція Галицької армії у червні 1919 року / А. О. Науменко // Воєнна історія. – 2008. – **№ 6.** – С. 32–41. – Бібліогр. в кінці ст.

5727. Німчук І. Українська військова організація у Відні в дні перевороту: (причин до історії будови української держави в Галичині) : [ЗУНР, 1918 р.] / І. Німчук // Військово-історичний альманах / Центр. музей Збройн. Сил України. – Київ, 2005. – **Число 2.** – С. 16–22.

5728. Образцов С. В. М. Омелянович-Павленко на чолі Галицької Армії: (наступ на Львів у грудні 1918 р.) / С. В. Образцов // Воєнна історія Галичини та Закарпаття. – Київ, 2010. – С. 234–239.

5729. Однострої Галицької армії / упоряд. С. Литвин // Воєнна історія. – 2008. – **№ 6.** –

С. 97–104. – Бібліогр. в кінці ст.

5730. Олійник М. П. Дипломатична діяльність Михайла Лозинського на Паризькій мирній конференції, 1919 р. / М. Олійник // Мандрівець. – 2009. – № 5. – С. 25–31.

5731. Олійник С. В. Мистецтво в культурно-освітній та національно-політичній діяльності Української Галицької Армії на Поділлі / С. В. Олійник // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2007. – Т. 9. – С. 230–235.

5732. Олійник С. В. Пам'ятна книга Української Галицької Армії: організація написання та реалізація задуму / С. В. Олійник // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2011. – Т. 17. – С. 537–544.

5733. Олійник С. В. Радянський етап перебування підрозділів Української Галицької Армії на Поділлі (грудень 1919 – травень 1920 рр.) / С. В. Олійник // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2001. – Т. 5. – С. 260–271.

5734. Ортинський В. Л. Силлові структури Західноукраїнської Народної Республіки / В. Л. Ортинський ; Львів. юрид. ін-т МВС України. – Львів, 2004. – 368 с.

5735. Осадчук С. С. Дипломатична діяльність М. Лозинського / С. Осадчук // Вісник Львівського університету. Серія юридична. – Львів, 2001. – Вип. 36. – С. 169–173.

5736. Остап'як В. ЗУНР: історико-політична ретроспектива : (хронологічний аспект) / В. Остап'як // Галичина : наук. і культ.-просвіт. краєзнав. часопис / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2014. – Ч. 25/26. – С. 314–316. – Текст англ. – Бібліогр. в кінці ст.

5737. Павленко В. В. Місцеве самоврядування у виборчій системі в Західній Україні після завершення Першої світової війни (1918–1927 рр.) / В. В. Павленко // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Право. – Ужгород, 2015. – Т. 1, ч. 1. – С. 81–85.

5738. Павлишин О. Й. Володимир Бандрівський: журналіст, дипломат, учений / О. Павлишин // Дипломатична та консульська служба у вимірі особистості : [збірник] / Ген. дирекція з обслуговування інозем. представництв. – Київ, 2016. – С. 342–351. – (Бібліотека наукового щорічника "Україна дипломатична" = Library of scientific year-book "Ukraina diplomatychna" ; вип. 13). – Бібліогр. в кінці ст.

Бандрівський В. К. очолював дипломатичні представництва ЗУНР в Італії та Латвії.

5739. Павлишин О. Й. Євген Петрушевич (1863–1940) : ілюстр. біогр. нарис / О. Павлишин. – Львів : Манускрипт-Львів, 2013. – 400 с. – Бібліогр.: с. 289–400.

Зі змісту: Утворення ЗУНР. – С. 130–157 ; Українська Національна Рада. – С. 158–166 ; Соціальні і міжнаціональні аспекти державотворення ЗУНР. – С. 167–187 ; Українсько-польська війна. – С. 194–205.

Рецензії: Тимченко Р. В. [Рецензія] // Український історичний журнал. – 2014. – № 5. – С. 217–220.

5740. Павлишин О. Й. Закордонна група Української Національної Ради у Відні (1919–

1923 рр.) / О. Павлишин // Галичина : наук. і культ.-просвіт. краєзнав. часопис / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2014. – **Ч. 25/26**. – С. 57–65. – Бібліогр. в кінці ст.

5741. Павлишин О. Й. Західноукраїнська Народна Республіка / О. І. [!Й.] Павлишин, О. С. Рубльов // Нариси історії української революції 1917–1921 років : у 2 кн. / авт. кол.: В. Ф. Верстюк (керівник) [та ін.]; редкол.: В. А. Смолій (голова) [та ін.]; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2012. – **Кн. 2, розд. 5**. – С. 137–240.

Рецензії: Завальнюк О. М. [Рецензія] // Український історичний журнал. – 2013. – **№ 3**. – С. 214–219.

5742. Павлишин О. Й. Польське населення Східної Галичини під владою Західно-Української Народної Республіки / О. Павлишин // Вісник Львівського університету. Серія: Історія. – Львів, 2005. – **Вип. 39–40**. – С. 203–252.

5743. Павлишин О. Й. Соборницький контекст національно-визвольної боротьби українців Закарпаття (1918–1920) / О. Й. Павлишин // Вісник Львівської комерційної академії. Серія: Гуманітарні науки. – Львів, 2015. – **Вип. 13**. – С. 62–69. – Бібліогр. в кінці ст.

5744. Павлишин О. Й. Формування та діяльність представницьких органів влади ЗУНР-ЗОУНР (жовтень 1918 – червень 1919 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / О. Й. Павлишин ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Львів, 2001. – 20 с.

5745. Палієнко М. Г. Архівна місія о. Теофіла Горникевича (з історії збереження архівів ЗУНР та В. Липинського у Відні) / М. Г. Палієнко // Архіви України. – 2013. – **№ 4**. – С. 76–92. – Бібліогр. в кінці ст.

5746. Панфілова Т. О. Преса націонал-демократів про державне будівництво в ЗУНР (кінець 1918 р. – липень 1919 р.) / Т. Панфілова // Збірник праць Науково-дослідного центру періодики / НАН України, Львів. нац. наук. б-ка України ім. Василя Стефаника, НДЦ періодики. – Львів, 2003. – **Вип. 11**. – С. 234–245.

5747. Панфілова Т. О. Українська народно-трудова партія: боротьба за державну незалежність і соборність України, 1919–1924 роки : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Т. О. Панфілова ; НАН України, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича. – Львів, 2004. – 31 с.

5748. Панфілова Т. О. Українські політичні організації у період розпаду Австро-Угорської імперії та проголошення ЗУНР / Т. Панфілова // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність / НАН України, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича. – Львів, 2015. – **Вип. 26**. – С. 183–192. – Бібліогр. в підряд. прим.

5749. Панфілова Т. О. Управління в Західноукраїнській Народній Республіці / Т. О. Панфілова // Історія державного управління / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Львів. регіон. ін-т держ. упр. ; за заг. ред.: В. С. Загорського, О. Я. Красівського, О. Ю. Мороза. – Львів, 2018. – С. 229–235.

5750. Панчук А. М. Внутрішня політика та соціальні проблеми ЗУНР / А. М. Панчук // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2001. – **Вип. 54**. – С. 60–63. – Бібліогр. в кінці ст.

5751. Папакін А. Г. Оборона західних рубежів: війна ЗУНР і УНР проти Польщі в 1918–1919 рр. / А. Г. Папакін // На бій за волю. Перемога через поразки. Україна у війнах і

революціях 1914–1921 років : [монографія] / [А. Руккас та ін.]. – Харків, 2016. – С. 161–199. – (Історія без цензури)

5752. Папкіян А. Л. Історичні передумови створення Західноукраїнської Народної Республіки та формування її збройних сил / А. Л. Папкіян, І. М. Томюк // Військово-науковий вісник / Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – Львів, 2010. – **Вип. 14.** – С. 59–78. – Бібліогр. в кінці ст.

5753. Пархоменко В. А. Внутрішня політика ЗУНР (грудень 1918 – січень 1919 р.) на матеріалах мемуаристики / В. А. Пархоменко // Культура народів Причорномор'я. – Симферополь, 2013. – **№ 246.** – С. 100–105.

5754. Пархоменко В. А. Вооруженные силы Западноукраинской Народной Республики (ноябрь 1918 – июль 1919 гг.) в мемуарах современников / В. А. Пархоменко // Социально-гуманитарный вестник Юга России. – Краснодар, 2013. – **№ 12.** – С. 6–8.

5755. Пархоменко В. А. Втрата державності ЗОУНР (квітень-листопад 1919 р.) в історико-мемуарній літературі / В. А. Пархоменко // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2013. – **Вип. 69.** – С. 56–62. – Бібліогр. в кінці ст.

5756. Пархоменко В. А. Діяльність Української парламентської репрезентації Галичини (1918 р.) у спогадах сучасників / В. Пархоменко // Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету ім. Володимира Винниченка. Серія: Історичні науки. – Кіровоград, 2013. – **Вип. 18.** – С. 174–179. – Бібліогр. в кінці ст.

5757. Пархоменко В. А. Листопадове повстання 1918 р. у Галичині в мемуарній літературі / В. А. Пархоменко // Український історичний журнал. – 2013. – **№ 2.** – С. 95–104. – Бібліогр. в підрядк. прим.

5758. Пархоменко В. А. Передумови здобуття незалежності Східної Галичини у 1918 році в історико-мемуарній літературі / В. А. Пархоменко // Науковий вісник Миколаївського національного університету ім. В. О. Сухомилинського. Серія: Історичні науки. – Миколаїв, 2013. – **Вип. 34.** – С. 256–262. – Бібліогр. в кінці ст.

5759. Пархоменко В. А. Становлення ЗУНР (листопад 1918 р.) в українській мемуаристиці / В. А. Пархоменко // Література та культура Полісся : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2013. – **Вип. 72.** – С. 125–133. – Бібліогр. в кінці ст.

5760. Паска Г. М. Лев Бачинський: творець української соборності : [доба ЗУНР] / Г. М. Паска ; за наук. ред. А. Королька ; Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника [та ін.]. – Івано-Франківськ : Фоліант, 2018. – 122 с. : фот.

5761. Пендзей І. В. О. Ю. Карпенко та радянська історіографія ЗУНР / І. В. Пендзей // Український історичний журнал. – 2015. – **№ 3.** – С. 137–153. – Бібліогр. в підрядк. прим.

5762. Пендзей І. В. Олександр Карпенко – дослідник ЗУНР / І. Пендзей // Галичина : наук. і культ.-просвіт. краєзнав. часопис / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2014. – **Ч. 25/26.** – С. 345–358. – Бібліогр. в кінці ст.

5763. Перга Ю. М. Суспільно-політичний розвиток українців Холмщини і Підляшшя (1918–1939 рр.): історіографія проблеми / Ю. М. Перга // Сторінки історії : зб. наук. пр. / Нац. техн. ун-т України "Київ. політехн. ін-т" [та ін.]. – Київ, 2015. – **Вип. 40.** – С. 113–122. – Бібліогр. в кінці ст.

5764. Переговори Начальної команди Галицької армії з радянським керівництвом (початок липня 1919 р.) : [Проект попередньої угоди про військово-політичний союз між ЗУНР і УСРР та ін. док.] / уклад., передм. М. Ковальчук // Військово-історичний альманах / Центр. музей Збройн. Сил України. – Київ, 2013. – **Число 1/2**. – С. 104–108.

5765. Пилипів В. І. Відмова від соборності: причини проголошення окремої держави на західноукраїнських землях 1918 р. / В. І. Пилипів // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2013. – **Вип. 77**. – С. 45–48. – Бібліогр. в кінці ст.

5766. Пилипів В. І. Проголошення української державності на західноукраїнських землях, 1918 р.: джерелознавчий аналіз декларативних документів / В. Пилипів // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2013. – **Вип. 75**. – С. 174–177. – Бібліогр. в кінці ст.

5767. Пилипів І. В. Греко-католицька церква в суспільно-політичному житті Східної Галичини (1918–1939 рр.) : монографія / І. В. Пилипів. – Тернопіль : Екон. думка ТНЕУ, 2011. – 428 с.

Рецензії: **Зуляк І.** [Рецензія] // Наук. зап. Тернопіл. нац. пед. ун-ту ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – Тернопіль, 2012. – **Вип. 2**. – С. 282–286.

5768. Пилипів І. В. Церковно-релігійний чинник національного державотворення ЗУНР / І. Пилипів // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність / НАН України, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича. – Львів, 2009. – **Вип. 18**. – С. 209–215.

5769. Півень А. М. Володимир Загайкевич в національно-визвольних змаганнях українців / А. М. Півень // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2011. – **№ 693**. – С. 119–123. – Бібліогр. в кінці ст.

5770. Півень А. М. Державотворча праця Володимира Загайкевича : [доба ЗУНР] / А. Півень // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – Тернопіль, 2011. – **Вип. 1**. – С. 110–115. – Бібліогр. в кінці ст.

5771. Пікуляк М. Національна ідея в політичних програмах та практичній діяльності Української радикальної партії (1918–1939 рр.) / М. Пікуляк // Україна соборна : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2005. – **Вип. 2, ч. 1**. – С. 192–201. – Бібліогр. в кінці ст.

5772. Політична історія України. ХХ століття : у 6 т. / НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ; редкол.: І. Ф. Курас (голова) [та ін.]. – Київ : Генеза, 2002–2003.

Т. 5 : Українці за межами УРСР (1918–1940) / авт. тому: В. П. Трощинський, А. А. Шевченко, Р. Г. Симоненко [та ін.]. – 2003. – 716 с. – Бібліогр. в кінці розд.

Зі змісту: Революційно-визвольний рух у Східній Галичині й на Волині та польсько-західноукраїнська війна (листопад 1918 – липень 1919) / *Р. Г. Симоненко*. – С. 283–350 ; Боротьба навколо міжнародно-правового статусу західноукраїнських земель (червень 1919 – березень 1923) / *Р. Г. Симоненко*. – С. 351–466 ; Політичне становище в Закарпатті після закінчення Першої світової війни, проблема самовизначення і розв'язання питання про державну приналежність краю (1918–1919) / *С. В. Віднянський*. – С. 623–634 ; **Іменний покажчик**. – С. 695–712.

5773. Полянський О. Особливості тенденцій сучасної історіографії ЗУНР / О. Полянський // Геноцид України в ХХ столітті: Україна під окупаційними режимами: історичні реалії та постколоніальний синдром : матеріали ІІІ Міжнар. наук.-практ. конф., 4–5 квіт. 2014 р., м. Львів / Всеукр. громад. об-ня "Товариство відродження Української нації" [та ін.]. – Львів, 2015. – С. 239–251.

5774. Предка С. Капелани українських збройних формувань в Галичині 1914–1919 рр.: (за матеріалами спогадів польових духівників) / С. Предка // Історія релігій в Україні : наук. зб. / Ін-т релігієзнавства [та ін.]. – Львів, 2016. – **Ч. 1:** Церковна історія. – С. 472–482.

5775. Присташ Л. Т. Органи повітового самоврядування в Буковині (1918–1940 рр.) / Л. Т. Присташ // Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України : зб. наук. ст. / Прикарпат. ун-т ім. Василя Стефаника. – Івано-Франківськ, 2012. – **Вип. 29.** – С. 26–33. – Бібліогр. в кінці ст.

5776. Присташ Л. Т. Політико-правовий статус Західної України в складі Польщі (1918–1939 рр.) : [ставлення країн Антанти до УНР] / Л. Т. Присташ // Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України : зб. наук. ст. / Прикарпат. ун-т ім. Василя Стефаника. – Івано-Франківськ, 2010. – **Вип. 23.** – С. 54–60. – Бібліогр. в кінці ст.

5777. Присташ Л. Т. Правове регулювання воєводського самоврядування на Західноукраїнських землях у складі Польщі (1918–1939) / Л. Т. Присташ // Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України : зб. наук. ст. / Прикарпат. ун-т ім. Василя Стефаника. – Івано-Франківськ, 2009. – **Вип. 21.** – С. 55–60.

5778. Присташ Л. Т. Формування судової системи Західної Української Народної Республіки / Л. Т. Присташ // Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України : зб. наук. ст. / Прикарпат. ун-т ім. Василя Стефаника. – Івано-Франківськ, 2014. – **Вип. 35.** – С. 13–21. – Бібліогр. в кінці ст.

5779. Присташ Л. Т. Юридичне оформлення анексії Буковини Румунією : [дипломат. боротьба УНР і ЗУНР за Буковину] / Л. Т. Присташ // Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України : зб. наук. ст. / Прикарпат. ун-т ім. Василя Стефаника. – Івано-Франківськ, 2014. – **Вип. 34.** – С. 21–29. – Бібліогр. в кінці ст.

5780. Райківський І. Я. Євген Петрушевич в оцінці галицьких соціал-демократів (1918–1920 рр.) / І. Райківський // Галичина : наук. і культ.-просвіт. краєзнав. часопис / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2014. – **Ч. 25/26.** – С. 114–126. – Бібліогр. в кінці ст.

5781. Райківський І. Я. Українська соціал-демократія на Дрогобиччині міжвоєнного періоду (1918–1939) / І. Райківський // Дрогобицький краєзнавчий збірник / Дрогобиц. держ. пед. ун-т ім. Івана Франка [та ін.]. – Дрогобич, 2017. – **Спец. вип. 3.** – С. 150–170. – Бібліогр. в кінці ст.

5782. Расевич В. Західно-Українська Народна Республіка 1918–1919 рр. / В. Расевич // Україна між самовизначенням та окупацією: 1917–1922 роки / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2015. – **Розд. 2, б.** – С. 173–191.

5783. Реєнт О. П. Проголошення ЗУНР: проблема легітимації / О. П. Реєнт // Український історичний журнал. – 2009. – **№ 1.** – С. 4–11 ; Історія. Філософія. Релігієзнавство. – 2009. – **№ 1.** – С. 23–28. – Бібліогр. в кінці ст.

5784. Розумович І. Культурно-мистецьке життя української громади Станиславова в

період ЗУНР / І. Розумович // Галичина : наук. і культ.-просвіт. краєзнав. часопис / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2014. – **Ч. 25/26.** – С. 372–375. – Бібліогр. в кінці ст.

5785. Рутар В. Є. Діяльність керівництва ЗУНР по організації закордонних поставок військового майна для Галицької армії / В. Є. Рутар // Гуманітарний журнал. – 2011. – **№ 3/4.** – С. 216–225. – Бібліогр. в кінці ст.

5786. Рутар В. Є. Інтендатура Галицької армії (1918–1919 рр.) / В. Є. Рутар // Військово-науковий вісник / Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – Львів, 2011. – **Вип. 15.** – С. 179–197. – Бібліогр. в кінці ст.

5787. Рутар В. Є. Мобілізаційне і матеріально-технічне забезпечення Галицької армії в період українсько-польської війни 1918–1919 рр. (за матеріалами повітової преси ЗУНР) / В. Є. Рутар // Військово-науковий вісник / Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – Львів, 2010. – **Вип. 14.** – С. 79–92. – Бібліогр. в кінці ст.

5788. Рутар В. Є. Організація тилового забезпечення Галицької армії у 1918–1919 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / В. Є. Рутар ; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. – Львів, 2012. – 20 с.

5789. Рутар В. Є. Реорганізація Галицької Армії під час Чортківської наступальної операції у червні 1919 року / В. Є. Рутар // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – 2011. – **Вип. 49.** – С. 84–92. – Бібліогр. в кінці ст.

5790. Савчак А. Західно-Українська Народна Республіка в Конституційному проекті С. Дністрянського / А. Савчак // Вибори та демократія. – Київ, 2008. – **№ 4.** – С. 58–61. – Бібліогр. в кінці ст.

5791. Савченко Г. П. Майбутнє західноукраїнських земель у поглядах українців російської армії / Г. Савченко // Етнічна історія народів Європи : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2001. – **Вип. 11.** – С. 120–123. – Бібліогр. в кінці ст.

5792. Савчук М. Українські еліти Коломиї (1848–1939) / М. Савчук. – Коломия : Вік, 2017. – 97 с. : фот. – (Коломийська бібліотека ; вип. 26). – До 150-річчя товариства "Просвіта". – Бібліогр. в кінці розд.

Зі змісту: Що таке еліта?. – С. 3–6 ; 1914–1918 роки. Перша світова війна. – С. 49–52 ; 1 листопада 1918 р. – травень 1919 р. ЗУНР. – С. 53–59 ; 1919–1939 р. Міжвоєнний період. – С. 60–87.

У виданні використано листівки з колекції В. Ковтуна, фотоілюстрації з фонду Національного музею народного мистецтва Гуцульщини та Покуття ім. Й. Кобринського, з архіву редакційно-видавничого комітету "Енциклопедія Коломийщини", з приватних збірок М. Васильчука та М. Савчука.

Примірник НБУВ з дарчим написом: "Національній бібліотеці ім. В. Вернадського – дарунок від автора. 20.12.2017 р., м. Коломия".

5793. Сапіга О. П. Кадрове забезпечення медичної та санітарної служби УГА в 1918–1920 рр. / О. П. Сапіга // Військово-науковий вісник / Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – Львів, 2010. – **Вип. 14.** – С. 93–107. – Бібліогр. в кінці ст.

5794. Сапіга О. П. Медична та санітарна служба в Українській Галицькій армії (1918–1920 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 20.02.22 / О. П. Сапіга ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Львів, 2011. – 20 с.

- 5795. Сапіга О. П.** Організація військових госпіталів Української Галицької Армії та їх матеріальне забезпечення (1918–1920 рр.) / О. П. Сапіга // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – Тернопіль, 2010. – **Вип. 2.** – С. 79–85.
- 5796. Свято об'єднання України** (до річниці Акту Злуки УНР і ЗУНР) / упоряд.: О. Л. Копиленко, І. М. Мищак ; авт. вступ. ст. В. М. Литвин. – Репр. вид. – Київ : Ін-т законодавства Верхов. Ради України, 2012. – 64 с. – (Із першоджерел ; вип. 1)
- 5797. Седляр О. В.** Андрій Чайковський – повітовий комісар ЗУНР у Самборі / Олександр Седляр // Науковий вісник Українського історичного клубу. – Москва, 2004. – **Т. ІХ.** – С. 196–199.
- 5798. Седляр О. В.** Громадсько-політична діяльність Андрія Чайковського : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Олександр Седляр ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Львів, 2005. – 20 с.
- 5799. Синенький В.** Участь Івана Карпинця в українсько-польській війні 1918–1919 р. : [бойовий шлях писаря 8-ї бригади УГА] / В. Синенький // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2013. – **Вип. 75.** – С. 67–69. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5800. Сіреджук П.** Гуцули – вояки і старшини УГА: (спроба складення поіменного списку) / П. Сіреджук // Галичина : наук. і культ.-просвіт. краєзнав. часопис / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2014. – **Ч. 25/26.** – С. 242–270. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5801. Сіреджук П.** Суспільно-політичний рух і культурне життя Галицької Гуцульщини періоду ЗУНР / П. Сіреджук // Галичина : наук. і культ.-просвіт. краєзнав. часопис / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2012. – **Ч. 20/21.** – С. 164–171. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5802. Скокова Н.** Інтеграція Сіоністської Організації в політичний простір Східної Галичини (1918–1922) / Н. Скокова // Український історичний збірник, 2018 / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2018. – **Вип. 20.** – С. 158–175. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5803. Скорич А. І.** Участь наддніпрянських військовиків у розбудові та реорганізації Галицької армії (січень – липень 1919 р.) / А. І. Скорич // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2006. – **№ 555.** – С. 58–64. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5804. Скорич Л. В.** Деякі аспекти агресії Польщі проти ЗУНР у 1918–1919 рр. / Л. В. Скорич // Військово-науковий вісник / Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана П. Сагайдачного. – Львів, 2016. – **Вип. 26.** – С. 147–158. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5805. Скорич Л. В.** Участь наддніпрянських військовиків у розбудові Галицької Армії (січень – червень 1919 р.) / Л. В. Скорич // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2010. – **№ 670.** – С. 113–118. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5806. Сливка С. С.** Правовий механізм реалізації земельної реформи в Західноукраїнській Народній Республіці / С. С. Сливка // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія юридична. – Львів, 2014. – **Вип. 2.** – С. 24–31.

5807. Сливка Ю. Ю. Етапи та головні напрями дослідження ЗУНР в українській історіографії / Ю. Ю. Сливка // Політична історія України XIX – поч. XXI ст. / Ю. Ю. Сливка ; наук. ред. С. Д. Гелей ; НАН України, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича. – Львів, 2015. – С. 256–262.

5808. Соборність як чинник українського державотворення (до 90-річчя Акту Злуки) : Всеукр. наук. конф., Київ, 21 січ. 2009 р. / НАН України, Ін-т історії України [та ін.]. – Київ, 2009. – 230 с.

Зі змісту: Проголошення ЗУНР: проблеми легітимації / *О. П. Реснт.* – С. 19–32 ; Соборницькі прагнення українців Буковини восени 1918 року / *О. В. Добржанський.* – С. 33–52 ; Трагічна сторінка об'єднаного українського фронту: договір УГА з білогвардійцями / *В. Ф. Солдатенко.* – С. 53–62 ; Проблема соборності в діяльності екзильного уряду ЗУНР / *М. Р. Литвин.* – С. 137–148 ; Акт Злуки: галицький внесок / *О. С. Рубльов.* – С. 211–227.

5809. Солдатенко В. Ф. Феномен Західноукраїнської Народної Республіки. Соборницький процес / В. Ф. Солдатенко, І. Л. Гошуляк, О. М. Любовець // Український вибір: політичні системи XX ст. і пошук власної моделі суспільного розвитку : [колект. монографія] / НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2007. – Розд. 5, § 2. – С. 250–270.

5810. Сопівник Р. В. Громадсько-політична діяльність Є. Петрушевича: пошуки виховного ідеалу : монографія / Р. В. Сопівник. – Київ : ЦП Компрінт, 2016. – 106 с. – Бібліогр.: с. 102–106.

Зі змісту: Розд. 3. Державотворча діяльність Є. Петрушевича в період зародження та становлення ЗУНР: 3.1. Праця в Українській Парламентарній Репрезентації. – С. 32–41 ; Дипломатична діяльність у Відні. – С. 42–49 ; Розд. 4. Участь Є. Петрушевича в національно-визвольному русі: 4.1. Президент Української Національної Ради. Проголошення Диктатором. – С. 50–60 ; Участь у національно-визвольному русі на Великій Україні. – С. 61–69.

5811. Сорока О. Я. Державне регулювання медичної діяльності на Прикарпатті в період правління Західно-Української Народної Республіки (1918–1919 роки) / О. Я. Сорока // Інвестиції: практика та досвід. – 2012. – № 23. – С. 111–113. – Бібліогр. в кінці ст.

5812. Соціальні конфлікти та повсякденне життя революційного суспільства 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України ; голов. ред. В. Ф. Верстюк. – Київ, 2014. – 327 с. – Бібліогр. в підрядк. прим.

Зі змісту: Західноукраїнська міграція до Наддніпрянщини влітку 1919 року / *Р. В. Тимченко.* – С. 277–294 ; Східна Галичина під владою Польщі та екзильний уряд ЗУНР (1919–1923 рр.) / *Р. В. Тимченко.* – С. 295–325.

5813. Станиславів у часи Західно-Української Народної Республіки: документи, свідчення, спогади, оголошення, накази революційної доби / упоряд. І. Монолатій. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2008. – 175 с. – (Моє місто ; № 16).

Зі змісту: Станиславів у 1919 р. / *М. Ковалевський.* – С. 62–69 ; Станиславів – тимчасова столиця ЗУНР (ЗОУНР) / *О. Сохоцький.* – С. 70–81 ; Від повітового міста до столиці ЗУНР. Станиславів у 1918–1919 рр.: (окремі записки із щоденника) / *І. Ставничий.* – С. 82–129 ; Від легенди до правди: спомини про події в Україні зв'язані з Першим листопада 1918 р.: (уривки) / *Л. М. Цегельський.* – С. 130–147 ; Чорні рядки. Мої спомини за час від 1 листопада 1918 р. до 13 травня 1919 р.: (уривки) / *А. С. Чайковський.* – С. 148–153 ; Мої спомини про недавнє минуле

(1914–1920 роки): (уривки) / *Д. І. Дорошенко*. – С. 154–161 ; Автобіографія: (уривки) / *В. Вишиваний [псевд.]*. – С. 162–163 ; Гутірка при ватрі в річницю Листопадового Чину / *Р. Купчинський*. – С. 164–165 ; Листи жидівського соціал-демократа про Україну. Матеріали до історії українсько-жидівських відносин за часів революції: (уривки) / *С. І. Гольдельман*. – С. 165–174.

5814. Стасів І. І. Політичні партії в боротьбі за державність у Східній Галичині у 1918–1919 рр. / *І. І. Стасів* // *Університетські наукові записки / Хмельниц. ун-т управління та права*. – Хмельницький, 2006. – № 1. – С. 358–365.

5815. Стецишин О. Ландскнехти Галицької армії / *О. Стецишин* ; Центр дослідж. визвол. руху. – Львів : Часопис, 2012. – 472 с. : іл. – (Наш формат історії). – Бібліогр.: с. 439–445.

Зміст: Вступ. – С. 9–13 ; **Ч. 1.** Заробітчани в погонах, або як європейці в Галичину за "куснем хліба" їздили. "Німці – наші кращі друзі". "Ліпше буди священиком, аніж вояком". Хочеш допомогти – допомагай!. – С. 14–57 ; "Військкомат" генерала Пфедфера. А могло ж усе бути інакше. "Я готовий віддати життя за свою нову батьківщину!". "Корпорація" УГА. "Гох Україне унд Галіціше арме!". В УГА – цілими родинами. – С. 58–92 ; Царські офіцери на службі Галичині. За Україну – на смерть! Четарі, полковники, генерали. – С. 93–103 ; "Євреї йдуть з українцями!". "Жидівське населення називає поляків "Блютфайде". А в містечках – єврейська міліція. – С. 104–131 ; **Ч. 2.** І Гайль, і Гітлер, і де Голль. США і Франція проти ЗУНР. Французький "рятівник Польщі". І ще раз про "непольських вояків". – С. 132–151 ; **Ч. 3.** Отаман, що став послом: [Фердинанд Лянґ]. – С. 152–162 ; Німецький партизан Клей [Йоганн Клеє]. – С. 163–176 ; Ганімед проти Геніґа. – С. 177–182 ; Життя і смерть комбрига Льобковіца. – С. 183–198 ; Двадцять років потому. – С. 199–208 ; Четар Верба – "батько" калмицьких диверсантів [Отмар Верба]. – С. 209–217 ; Герої і дезертири, українські патріоти та зрадники. – С. 218–237 ; Доля комбатантів. Висновки. Документи. – С. 238–313 ; **Ч. 4.** Біографічні дані "чужинських" офіцерів Галицької армії. – С. 314–438 ; Іменний та географічний покажчик. – С. 446–472.

5816. Стецюк Н. В. Акти конституційного характеру та проекти Конституцій Західно-Української Народної Республіки / *Н. В. Стецюк* // *Вісник Львівського інституту внутрішніх справ : збірник*. – Львів, 2002. – **Вип. 3**. – С. 154–162.

5817. Стукаліна Н. Т. Запровадження військового права в Західноукраїнській Народній Республіці : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 20.02.22 / *Н. Т. Стукаліна* ; Нац. ун-т "Львівська політехніка". – Львів, 2004. – 19 с.

5818. Стукаліна Н. Т. Правові основи соціального захисту військовослужбовців Західноукраїнської Народної Республіки / *Н. Т. Стукаліна* // *Вісник Національного університету "Львівська політехніка"*. Серія: Держава та армія. – Львів, 2004. – № 502. – С. 52–59 ; 2006. – № 571. – С. 272–276. – Бібліогр. в кінці ст.

5819. Тенденції і перспективи розвитку інститутів права та держави : матеріали I Всеукр. наук. читань пам'яті акад. С. Дністрянського "Західноукраїнська Народна Республіка – п'ємонт українського державотворення" : тези наук. доп. (19 квіт. 2018 р.). – Київ, 2018. – 298 с. – (Міжнародні юридичні науково-практичні конференції "Актуальна юриспруденція"). – Бібліогр. в кінці ст.

Зі змісту: Здобутки і уроки Західноукраїнської Народної Республіки / *І. Й. Бойко*. – С. 154–158 ; Концептуальні засади формування національної держави ЗУНР / *О. А. Вівчаренко*. – С. 162–165 ; Роль Станіслава Дністрянського в розбудові ЗУНР / *М. І. Гакан*. – С. 166–168 ; Правові засади будівництва Української Галицької Армії / *С. В. Городна*. – С. 178–180 ; Державотворення ЗУНР: здобутки і прорахунки / *І. І.*

Гриценяк. – С. 181–184 ; Особливості організації громадських правоохоронних органів ЗУНР / *А. В. Грубінко.* – С. 184–187 ; Конституційний процес у Західноукраїнській Народній Республіці: деякі аспекти питання / *І. В. Довжук.* – С. 196–198 ; Акт Злуки ЗУНР та УНР: правові аспекти / *В. В. Жук.* – С. 202–204 ; Виборча модель ЗУНРу як зразок народовладдя за доби Української революції 1917–1921 рр. / *П. П. Захарченко.* – С. 207–210 ; Станіслав Дністрянський – розробник конституційних проектів ЗУНР / *В. Ф. Калюта.* – С. 210–212 ; Військова політика в державотворенні Західноукраїнської Народної Республіки / *М. В. Кравчук.* – С. 216–222 ; Міжнародно-правовий статус ЗУНР / *А. М. Кучер.* – С. 224–227 ; Кость Левицький – політичний діяч ЗУНР / *І. К. Манвелішвілі.* – С. 236–239 ; Євген Петрушевич – видатний державний діяч ЗУНР / *К. Г. Мат'яш.* – С. 239–242 ; Земельна реформа ЗУНР в контексті внутрішньої політики Української Народної Ради / *К. Б. Мукодій.* – С. 250–253 ; Конституціоналізм за часів ЗУНР: окремі аспекти / *М. М. Павлишин.* – С. 256–258 ; Прорахунки та здобутки військового будівництва Західноукраїнської Народної Республіки / *Н. В. Петрук.* – С. 259–261 ; Організаційно-правові засади розвитку освіти України в період Західноукраїнської Народної Республіки / *Г. А. Різник.* – С. 267–271 ; Суд і судочинство в Західноукраїнській Народній Республіці / *А. І. Роговська.* – С. 272–274 ; Організація і діяльність правоохоронних органів Західноукраїнської Народної Республіки (1918–1919 рр.) / *Б. Й. Тищик.* – С. 281–284 ; "Найголовніша жура нашої влади": земельна реформа у державотворенні ЗУНР (ЗОУНР) / *В. З. Ухач.* – С. 285–288 ; Правова характеристика проекту Конституції ЗУНР Станіслава Дністрянського / *Н. І. Фігун.* – С. 288–290 ; Виборче законодавство ЗУНР / *Н. І. Федик.* – С. 290–292.

5820. Терещенко Ю. І. Український патріот з династії Габсбургів / Ю. Терещенко, Т. Осташко. – 2-ге вид., допов. – Київ : Темпора, 2011. – 408 с. : фот. – Бібліогр.: с. 113–122. – Імен. покажч.: с. 355–368.

Зі змісту: **Ч. 1. Вільгельм Габсбург – Василь Вишиваний: з історії життя і діяльності:** на чолі Українських січових стрільців. – С. 33–40 ; Постанова Західноукраїнської Народної Республіки. – С. 54–60 ; За доби ЗУНР. – С. 62–64. ; В інтернуванні. – С. 64–66 ; **Ч. 2. Документи і матеріали:** листи ерцгерцога Вільгельма Габсбурга [Василь Вишиваний] до барона Миколи Василька. – С. 199–241 ; Листи ерцгерцога Вільгельма Габсбурга до митрополита Андрія Шептицького. – С. 241–252 ; Лист ерцгерцога Вільгельма Габсбурга до Миколи Ганкевича. – С. 259.

5821. Терещук М. Здобуття вищої освіти українцями Галичини у 1919–1924 роки / М. Терещук // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. / Рівн. держ. гуманітар. ун-т. – Рівне, 2010. – **Вип. 20.** – С. 35–37. – Бібліогр. в кінці ст.

5822. Терлюк І. Я. Розвиток українського національного (органічного) конституціоналізму: доба ЗУНР – ЗОУНР / І. Я. Терлюк // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Юридичні науки. – Львів, 2016. – **№ 837.** – С. 426–430. – Бібліогр. в кінці ст.

5823. Тимченко Р. В. Біполярність зовнішньополітичних ідей галицьких українців восени 1918 року / Р. В. Тимченко // Література та культура Полісся : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2010. – **Вип. 58.** – С. 114–124. – Бібліогр. в кінці ст.

5824. Тимченко Р. В. Державне будівництво та політико-економічні перетворення ЗУНР (листопад 1918 – червень 1919 рр.) / Р. Тимченко // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2011. – **Вип. 6.** – С. 111–144. – Бібліогр. в кінці ст.

5825. Тимченко Р. В. Євген Петрушевич – лідер Західноукраїнської Народної Республіки

(до 150-річчя з дня народження та 95-річчя з дня утворення ЗУНР) / Р. В. Тимченко // Український історичний журнал. – 2013. – № 5. – С. 143–156. – Бібліогр. в підрядк прим.

5826. Тимченко Р. В. Земельна реформа в ЗУНР (ЗОУНР) 1919 р. / Р. В. Тимченко // Український історичний збірник / НАН України, Ін-т історії України, Рада молодих вчених. – Київ, 2012. – Вип. 15. – С. 105–118. – Бібліогр. в підрядк. прим.

5827. Тимченко Р. В. Листопадова революція, 1918 р.: передумови, очікування й наслідки / Р. В. Тимченко // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2012. – Вип. 7. – С. 177–198. – Бібліогр. в кінці ст.

5828. Тимченко Р. В. Мирон Тарнавський – командувач Української Галицької армії / Р. В. Тимченко // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2013. – Вип. 9. – С. 250–268. – Бібліогр. в підрядк. прим.

5829. Тимченко Р. В. Соціально-економічна політика ЗУНР (ЗОУНР) / Р. В. Тимченко // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2012. – Вип. 8. – С. 164–175. – Бібліогр. в підрядк. прим.

5830. Тинченко Я. Ю. Панцирні потяги Галицької армії у 1918–1919 рр. / Я. Ю. Тинченко // Панцирні потяги, панцирники та залізничні війська у визвольній війні, 1917–1920 рр. / Я. Ю. Тинченко. – Київ, 2012. – Гл. 11. – С. 96–99.

5831. Тичка Г.-М. І. Східна Галичина у політиці Франції (1918–1923) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.02 / Г.-М. І. Тичка ; М-во освіти і науки України, Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Львів, 2018. – 20 с.

5832. Тищик Б. Й. Державний устрій та законотворча діяльність Західноукраїнської Народної Республіки / Б. Тищик // Право України. – 2017. – № 3. – С. 80–86. – Бібліогр. в кінці ст.

5833. Тищик Б. Й. Законотворча діяльність та державний устрій ЗУНР / Б. Тищик // Галичина : наук. і культ.-просвіт. краєзнав. часопис / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2001. – Ч. 5/6. – С. 274.

5834. Тищик Б. Й. Західно Українська Народна Республіка (1918–1923). Історія держави і права / Б. Й. Тищик. – Львів : Тріада плюс, 2005. – 359, [32] с. : іл. – Бібліогр. в кінці розд.

Рецензії: Єфремова Н. В. [Рецензія] // Революції в Україні у XX – XXI століттях: співзвуччя епох : матеріали I Міжнар. наук. конф. (18–19 листоп. 2005 р.) / Одес. юрид. ін-т Харків. нац. ун-ту внутр. справ. – Одеса, 2005. – С. 289–291.

5835. Тищик Б. Й. ЗУНР: дипломатична діяльність (1918–1919 рр.) / Б. Тищик // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні : матеріали X регіон. наук.-практ. конф., 5–6 лют. 2004 р. / Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Львів, 2004. – С. 118–120.

5836. Тищик Б. Й. Конституційне законодавство Західно-Української Народної Республіки / Б. Й. Тищик // Правозастосування: теорія, методологія та практика : зб. матеріалів Міжнар. юрид. наук.-практ. конф. "Актуальна юриспруденція", м. Київ, 13 квіт. 2017 р. : тези наук. доп. – Київ ; Тернопіль, 2017. – С. 280–283.

- 5837. Ткачук П. П.** Вирішення проблеми командних кадрів у Галицькій армії / П. П. Ткачук // Воєнна історія. – 2008. – № 4. – С. 76–82. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5838. Ткачук П. П.** Капелани УГА на фронтах українсько-польської війни 1918–1919 рр. / П. Ткачук // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність / НАН України, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича. – Львів, 2008. – Вип. 17. – С. 123–129. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5839. Ткачук П. П.** Командні кадри сухопутних військ Галицької армії 1918–1919 рр. / П. П. Ткачук // Військово-науковий вісник / Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – Львів, 2008. – Вип. 10. – С. 187–200. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5840. Ткачук П. П.** Сухопутні війська України доби революції, 1917–1921 рр. / П. Ткачук ; НАН України, Ін-т українознавства ім. Івана Крип'якевича [та ін.]. – Львів : ЛІСВ, 2009. – 311 с. – Бібліогр.: с. 270–309.
- Зі змісту: Розд. 3.* Утворення сухопутних військ у процесі військового будівництва 1917–1920 рр.: § 4. Західно-Українська Народна Республіка. – С. 63–71 ; *Розд. 4.* Кадрове забезпечення сухопутних військ: § 4. Вирішення кадрової проблеми у Галицькій Армії. – С. 89–97.
- 5841. Токар М. Ю.** Еврейские политические партии в Подкарпатской Руси (1919–1938 гг.) / М. Ю. Токар // Материалы Десятой Международной междисциплинарной конференции по иудаике. Серия академическая / Рос. акад. наук, Ин-т славяноведения, Центр науч. работников и преподавателей иудаики в вузах "Сэфер". – Москва, 2003. – Ч. 1, вып. 12. – С. 133–143.
- 5842. Токар М. Ю.** Становлення і розвиток політичних партій Закарпаття в 1919–1939 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / М. Ю. Токар ; Ужгород. нац. ун-т. – Ужгород, 2004. – 20 с.
- 5843. Томенчук Х. Б.** Інституціоналізація політичної системи Західно-Української Народної Республіки : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02 / Х. Б. Томенчук ; Південноукр. нац. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського. – Одеса, 2014. – 17 с.
- 5844. Томенчук Х. Б.** Організація місцевої виконавчої влади ЗУНР (жовтень 1918 – червень 1919 р.): історико-політологічний аналіз / Х. Б. Томенчук // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2012. – Вип. 65. – С. 556–562. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5845. Томенчук Х. Б.** Українські політичні партії в Західно-Українській Народній Республіці: ідеологічне "перезавантаження" та організаційні трансформації (листопад 1918 – червень 1919 р.) / Х. Б. Томенчук // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2012. – Вип. 67. – С. 610–617. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5846. Томенчук Х. Б.** Формування і становлення вищих представницьких органів влади ЗУНР за доби парламентської демократії (жовтень 1918 – червень 1919 рр.): історико-політологічний аналіз / Х. Томенчук // Панорама політологічних студій : наук. вісн. Рівн. держ. гуманітар. ун-ту. – Рівне, 2012. – Вип. 9. – С. 178–188.
- 5847. Томюк І. М.** Добровольці єврейського походження у галицьких військових формаціях доби українських визвольних змагань (1914–1920 рр.) / І. М. Томюк // Військово-науковий вісник / Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – Львів, 2011. – Вип. 16. – С. 198–212. – Бібліогр. в кінці ст.

5848. Троханяк О. С. Аналіз подій початкового етапу польсько-української війни з погляду Бережанщини / О. С. Троханяк // Грані. – 2010. – № 2. – С. 30–35. – Бібліогр. в кінці ст.

5849. Троханяк О. С. Побудова й діяльність ЗУНР в повітах на прикладі Бережанщини / О. С. Троханяк // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2010. – Вип. 32. – С. 57–67. – Бібліогр. в кінці ст.

5850. Трошкіна К. С. Нормативно-правові акти ЗУНР з питань громадянства / К. С. Трошкіна // Наукові записки Центральноукраїнського державного педагогічного університету ім. Володимира Винниченка. Серія: Право. – Кропивницький, 2017. – Вип. 2. – С. 8–13.

5851. Тютенко Р. В. Встановлення влади ЗУНР в с. Гнильче Підгасцького повіту (за матеріалами щоденника Романа Заклинського) / Р. Тютенко // Наукові зошити історичного факультету Львівського університету ім. Івана Франка : зб. наук. пр. – Львів, 2016. – Вип. 17. – С. 163–167. – Бібліогр. в підрядк. прим.

5852. Тютенко Р. В. Листи хорунжого УСС Миколи Опоки до Ростислава Заклинського як джерело до вивчення повсякдення офіцерів Галицької Армії / Р. В. Тютенко // Емінак. – 2016. – № 3, т. 1. – С. 112–116.

5853. Україна : антологія пам'яток державотворення Х-XX ст. : у 10 т. / редкол.: І. М. Дзюба [та ін.]. – Київ : Вид-во С. Павличко "Основи", 2008–2009.

Т. 7 : Відродження української державності / упоряд., передм. та прим. Д. Павличка. – 2008. – 703 с. – Імен. покажч.: с. 699–703.

Зі змісту: [Розд.]. Західно-Українська Народна Республіка (1918 – 1920 роки): Резолюція народного віча у Снятині за підписом Василя Стефаника з вимогою возз'єднання Східної Галичини і Буковини з Україною. – С. 428 ; Статут Української Національної Ради, прийнятий у Львові 18 жовтня 1918 року. – С. 429 ; Постанова Української Національної Ради: проголошення Української держави на українських областях Австрії і Угорщини. – С. 430 ; Ухвала виконавчої делегації Української Національної Ради про організацію органів державної влади і місцевого самоуправління в Українській державі. – С. 431 ; Звернення Української Національної Ради "До населення м. Львова". – С. 432 ; Відозва Української Національної Ради "Український народ!". – С. 433–434 ; Рішення Народного віча в Чернівцях про возз'єднання Буковини з Україною. – С. 435–436 ; Програмове звернення Української Національної Ради. – С. 437–438 ; Повідомлення газети "Діло" про постанову Української Національної Ради щодо заходів до возз'єднання всіх українських земель в одну державу. – С. 439 ; Інформація газети "Діло" про засідання Української Національної Ради від 10 листопада 1918 р. і прийняття рішення про возз'єднання українських земель в одну державу. – С. 440–442 ; Українська Народна Республіка / М. М. Лозинський. – С. 443–444 ; Інформація газети "Діло" про засідання Української Національної Ради і проголошення 13 листопада 1918 р. Західно-Української Народної Республіки. – С. 445–446 ; Тимчасовий основний закон про державну самостійність Західно-Української Народної Республіки. – С. 447–448 ; Стаття газети "Діло" про національну політику ЗУНР. – С. 449–450 ; Ухвала Української Національної Ради з дня 3 січня 1919 р. про злуку Західно-Української Народної Республіки з Українською Народною Республікою. – С. 451 ; Звернення президії Української Національної Ради і Ради державних секретарів до Директорії Української Народної Республіки з приводу злуки ЗУНР і УНР. – С. 542–543 ; Закон Української Національної Ради про мови. – С. 454 ; Заява представників українських політичних партій Східної Галичини з вимогою визнання УНР самостійною соборною Українською державою. – С. 455–456 ; Заява делегації Української Національної Ради у Львові про державно-

політичну приналежність Східної Галичини до незалежної соборної Української Народної Республіки. – С. 457–459 ; Державно-правова основа Східної Галичини як Галицької Республіки. – С. 460–461.

5854. Українська націонал-демократія, 1918–1939 : у 4 т. / НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж., Прикарпат. ун-т ім. Василя Стефаника, Наук. т-во ім. Шевченка ; упоряд. М. Кугутяк. – Київ ; Івано-Франківськ : Нова зоря, 2002– .

Т. 2 : Документи і матеріали, 1918–1929. – 2004. – 703 с. – Тит. арк. парал. англ.

Зміст: Передмова. – С. 6–12 ; Документи і матеріали. – С. 13–677 ; Список скорочень. – С. 678–679 ; Перелік документів. – С. 680–702.

5855. Українська революція 1917–1921 років: погляд із сьогодення : [матеріали Міжнар. наук. конф., Київ, 25 квіт. 2012 р.] / Укр. ін-т нац. пам'яті, Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка ; редкол.: В. М. Литвин (голова), Л. В. Губерський, В. Ф. Солдатенко [та ін.]. – Київ, 2013. – 654 с. – Бібліогр. в кінці ст.

Зі змісту: Проблеми державності та соборності в діяльності уряду ЗУНР / М. Р. Литвин. – С. 106–117 ; Ідея соборності: пам'ять і контрпам'ять / А. М. Киридон. – С. 118–128 ; Формування представницьких органів влади в ЗУНР / Н. М. Адамович. – С. 223–231 ; Делегації УНР і ЗУНР на Паризькій мирній конференції, 1919 р. / Р. В. Тимченко. – С. 486–494.

5856. Уривалкін О. Довідник з історії України (з початку ХХ століття й до сьогодення) / О. Уривалкін. – Кам'янець-Подільський : Друк. "Рута", 2018. – 524 с.

Зі змісту: Розд. 4. Україна в боротьбі за збереження державної незалежності: Західноукраїнська Народна Республіка. – С. 68–70 ; Українське питання на Паризькій мирній конференції 1919 р. – С. 71–73 ; **Документи**: 3 відозви Української Національної Ради від 1 листопада 1918 р., м. Львів. – С. 93.

5857. Устименко В. М. Польсько-українська конфронтація в часи ЗУНР / В. М. Устименко // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2014. – **Вип. 10**. – С. 230–252. – Бібліогр. в підрядк. прим.

5858. Федоришин І. Внесок населення Товмаччини в зміцнення боєздатності армії ЗУНР під час війни 1918–1919 рр. / І. Федоришин // Науковий вісник Чернівецького національного університету ім. Юрія Федьковича. Серія: Історія. – Чернівці, 2017. – **№ 2**. – С. 96–100. – Бібліогр. в кінці ст.

5859. Федорчак П. Утворення ЗУНР і державотворчі процеси в слов'янських країнах : [політика ЗУНР щодо нац. меншин] / П. Федорчак // Галичина : наук. і культ.-просвіт. краєзнав. часопис / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2014. – **Ч. 25/26**. – С. 270–275. – Бібліогр. в кінці ст.

5860. Фуртес О. О. Визвольні змагання 1918–1920 років у дослідженнях військових істориків Української Галицької Армії [проти Польщі, Румунії та Угорщини] / О. Фуртес // Воєнна історія. – 2011. – **№ 1**. – С. 58–66. – Бібліогр. в кінці ст.

5861. Фуртес О. О. Військова еміграція ЗУНР у боротьбі за державність / О. О. Фуртес // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2011. – **№ 693**. – С. 246–251. – Бібліогр. в кінці ст.

5862. Фуртес О. О. Історико-мемуарний літопис УГА "Український Скиталець" 1920–1923 рр. / О. О. Фуртес // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність / НАН України, Ін-т українознавства ім. Івана Крип'якевича. – Львів, 2008. – **Вип. 17.** – С. 130–137. – Бібліогр. в кінці ст.

5863. Футала В. Правове та суспільно-політичне становище Східної Галичини (червень 1919 – березень 1923 рр.): результати і перспективи наук. дослідж. : [про дипломат. діяльність еміграц. уряду ЗУНР] / В. Футала // Галичина : наук. і культ.-просвіт. краєзнав. часопис / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2014. – **Ч. 25/26.** – С. 224–231. – Бібліогр. в кінці ст.

5864. Футулуйчук Д. Д. Становлення нормативно-правової бази діяльності жандармерії ЗУНР у листопаді 1918 р. / Д. Д. Футулуйчук // Університетські наукові записки / Івано-Франків. ун-т права ім. короля Данила Галицького. – Івано-Франківськ, 2013. – **Вип. 7.** – С. 55–59. – Бібліогр. в кінці ст.

5865. Футулуйчук Д. Д. Участь жандармерії в державному будівництві та захисті суверенітету ЗУНР : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 20.02.22 / Д. Д. Футулуйчук ; Нац. ун-т "Львівська політехніка". – Львів, 2004. – 19 с.

5866. Харчук Х. Військові поховання Українських січових стрільців на Австрійському військовому цвинтарі у Львові / Х. Харчук // Воєнна історія. – 2008. – **№ 6.** – С. 60–64. – Бібліогр. в кінці ст.

5867. Хімяк О. М. Роль преси в українському національно-визвольному русі (1914–1919 рр.) : [доба ЗУНР] / О. М. Хімяк // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2013. – **№ 752.** – С. 67–72. – Бібліогр. в кінці ст.

5868. Хома І. Я. Переговорний процес ЗУНР із делегацією генерала Ю. Бартелемі / І. Хома // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – Тернопіль, 2013. – **Вип. 1, ч. 2.** – С. 120–124. – Бібліогр. в кінці ст.

Про роботу дипломатичної місії Антанти на чолі з генералом Ю. Бартелемі у лютому – березні 1919 р.

5869. Цепенда І. Українська націонал-демократія в листопадовій 1918 року національно-демократичній революції на західноукраїнських землях / І. Цепенда, М. Кугутяк // Галичина : наук. і культ.-просвіт. краєзнав. часопис / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2014. – **Ч. 25/26.** – С. 21–39. – Бібліогр. в кінці ст.

5870. Чайковський А. Я. Чорні рядки. Мої спомини за час від 1 листопада 1918 р. до 13 травня 1919 р. / А. Я. Чайковський // Андрій Чайковський. Спогади. Листи. Дослідження : у 3 т. / голов. ред. та упоряд.: Б. З. Якимович [та ін.] ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, Наук. б-ка, НАН України, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича, Наук. фундація А. Чайковського. – Львів, 2002. – **Т. 1.** – С. 207–273.

5871. Чернецький А. Спомини з мого життя / упоряд. та підгот. тексту: О. Жерноклеєв, В. Великочий. – [2-ге вид.]. – Київ : Основні цінності, 2001. – 165 с. – (Серія "Спадщина", кн. 15).

Зі змісту: Від упорядників другого видання / О. Жерноклеєв, В. Великочий. – С. 7–9 ; Повернення на рідну землю : [доба ЗУНР]. – С. 49–71 ; Примітки. – С. 163–164.

5872. Чмир М. В. Прапори на позначення місця розташування органів військового управління Галицької армії (серпень 1919 р.) / М. Чмир // Військово-історичний альманах / Центр. музей Збройн. Сил України. – Київ, 2006. – **Число 2**. – С. 149–154 : іл. – Бібліогр. в кінці ст.

5873. Чмир М. В. Символіка наукових знаків збройних сил ЗУНР-ЗОУНР 1918–1919 рр. / М. Чмир // Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2004. – **Число 11, ч. 1**. – С. 308–328. – Бібліогр. в кінці ст.

5874. Чубата М. В. Дослідження істориками права законодавчих основ організації та діяльності центральних і місцевих органів державної влади в ЗУНР / М. В. Чубата // Часопис Київського університету права. – 2015. – **Вип. 1**. – С. 73–78.

5875. Чубата М. В. Конституційне законодавство ЗУНР : до питання про автентичні та неавтентичні тексти "Тимчасового Основного закону" від 13 листоп. 1918 року / М. В. Чубата // Часопис Київського університету права. – 2014. – **Вип. 3**. – С. 48–51.

5876. Чуйко І. Дипломатична діяльність уряду ЗУНР у 1918–1919 рр. / І. Чуйко // Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – Тернопіль, 2002. – **Вип. 3**. – С. 31–36.

5877. Шандала О. О. Утворення ЗУНР та законодавче регулювання громадянства (1918–1919 рр.) / О. Шандала // Вісник Львівського університету. Серія юридична. – Львів, 2015. – **Вип. 61**. – С. 210–215. – Бібліогр. в кінці ст.

5878. Шанковський Л. Українська Галицька армія : воєнно-іст. студія / Л. Шанковський. – Львів : НТШ, 2010. – 396 с. – (Українознавча бібліотека НТШ ; число 13). – Бібліогр.: с. 353–356. – Тематич. покажч.: с. 365–370. – Геогр. покажч.: с. 371–379. – Покажч. імен: с. 379–391.

Зі змісту: **Розд. 1. Воєнний потенціал Галицької Армії і її противників ; 1.** Проблеми воєнного потенціалу. – С. 17–18 ; **2.** Галичина в межах ЗУНР. – С. 18 ; **3.** Національний склад населення Галичини. – С. 18–22 ; **4.** Територіальні втрати ЗУНР в наслідок війни. – С. 22–23 ; **5.** Чисельність Української Галицької Армії (УГА). – С. 23–24 ; **7.** Труднощі й перешкоди в проведенні народної мобілізації. – С. 26–27 ; **Розд. 2. Народження й ріст Української Галицької Армії ; 2.** Листопадовий зрив і постання УГА. – С. 36–39 ; **4.** Наддніпрянська Україна й польсько-українська війна. – С. 44–48 ; **Розд. 3. Стратегія Української Галицької Армії ; А.** Політичні й воєнні цілі Галицької Армії. – С. 60–69 ; **Б.** Стратегічне керівництво Галицької Армії: [генералітет, генеральний штаб, старшинський корпус УГА]. – С. 69–82 ; **В.** Польсько-українська війна: [окремі воєнні походи, кампанії, бої й перемир'я]. – С. 82–176 ; **Г.** Лемківщина й Закарпаття у визвольній війні. – С. 176–186 ; **Г.** Галицька Армія на Наддніпрянській Україні: [стратегічне планування і стратегічні комбінації після переходу Галицькою Армією Збруча та операції об'єднаних українських армій проти більшовицьких і денікінських військ]. – С. 186–265 ; **Розд. 4. Організація й тактика УГА:** [піхота, артилерія, кіннота, летунство, панцирні частини, розвідка]. – С. 266–326 ; Показник військових частин, з'єднань та установ різних армій. – С. 357–364.

5879. Шеремет О. Культурно-мистецьке життя Станіслава на сторінках часописів, 1919 р. / О. Шеремет // Українська періодика: історія і сучасність : доп. та повідомл. дев'ятої Всеукр. наук.-теорет. конф., Львів, 28–29 жовт. 2005 р. / НАН України, Львів. наук. б-ка ім. Василя Стефаника. – Львів, 2005. – С. 278–280.

5880. Шологон Л. Освітні процеси в Західно-Українській Народній Республіці (1918–1919 рр.) / Л. Шологон // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – Тернопіль, 2013. – **Вип. 1, ч. 1.** – С. 25–30. – Бібліогр. в кінці ст.

5881. Шпильківська З. В. Національна ідея соборності України в роки Західно-Української Народної Республіки / З. В. Шпильківська // Національна ідея та правосвідомість в умовах трансформації сучасного українського суспільства : зб. доп. Всеукр. наук.-практ. конф, 16 груд. 2015 р. / Нац. ун-т держ. податк. служби України [та ін.]. – Вінниця, 2016. – С. 386–390. – Бібліогр. в кінці ст.

5882. Шумихіна С. О. Новітня історіографія причин, перебігу та наслідків польсько-української війни 1918–1919 років / С. О. Шумихіна // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2008. – **Вип. 16.** – С. 97–106. – Бібліогр. в кінці ст.

5883. Шумінська Н. В. Динаміка зміни чисельності особового складу Галицької Армії під час Українсько-польської війни / Н. В. Шумінська // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2013. – **№ 752.** – С. 91–95. – Бібліогр. в кінці ст.

5884. Шумінська Н. В. Діяльність органів військового і цивільного управління ЗУНР щодо комплектування Галицької Армії / Н. В. Шумінська // Військово-науковий вісник / Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – Львів, 2015. – **Вип. 23.** – С. 192–204. – Бібліогр. в кінці ст.

5885. Шумінська Н. В. До питання про чисельність Галицької Армії / Н. В. Шумінська // Україна і світ: гуманітарно-техн. еліта та соціальний прогрес : тези доп. Міжнар. наук.-теорет. конф. студентів та аспірантів, Харків, 8–9 квіт. 2014 р. / Нац. техн. ун-т "Харківський політехнічний інститут". – Харків, 2014. – С. 86–87.

5886. Шумінська Н. В. Значення молодіжних організацій у формуванні Галицької Армії / Н. В. Шумінська // Воєнна історія України. Галичина та Закарпаття : зб. наук. пр. за матеріалами Всеукр. наук. військ.-іст. конф., Ужгород, 5–6 черв. 2014 р. – Київ, 2014. – С. 109–112.

5887. Шумінська Н. В. Особливості комплектування Галицької Армії старшинським складом / Н. В. Шумінська // Військово-науковий вісник / Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – Львів, 2014. – **Вип. 21.** – С. 54–66. – Бібліогр. в кінці ст.

5888. Шумінська Н. В. Особливості підготовки кадрів піхоти Галицької Армії / Н. В. Шумінська // Грані. – 2016. – **№ 2.** – С. 111–116. – Бібліогр. в кінці ст.

5889. Шумінська Н. В. Правова спадщина Австро-Угорської імперії: законодавство про військовий обов'язок ЗУНР / Н. В. Шумінська // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Юридичні науки. – Київ, 2014. – **№ 3.** – С. 49–53. – Бібліогр. в кінці ст.

5890. Шумінська Н. В. Становлення Галицької армії, особливості комплектування та підготовки особового складу (листопад 1918 – листопад 1919 р.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Н. В. Шумінська ; М-во освіти і науки України, Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. – Чернівці, 2016. – 16 с.

5891. Шумінська Н. В. Старшинський склад Галицької армії / Н. В. Шумінська // Гуманітарні науки та освіта у ХХІ ст.: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., Луганськ,

10–11 квіт. 2014 р. / М-во культури України, Луган. держ. акад. культури і мистецтв. – Луганськ, 2014. – С. 242–246.

5892. Шумінська Н. В. Участь єврейського населення в становленні Галицької Армії / Н. В. Шумінська // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2016. – **Вип. 106.** – С. 60–63. – Бібліогр. в кінці ст.

5893. Якимович Б. З. Генерал Мирон Тарнавський – життя і чин : (до 125-річчя від дня народж. Начального Вождя Укр. Галиц. Армії) / Б. Якимович. – Львів, 2012. – 28 с. : фот. – (Серія "Честь і чин"). – На обкл. назва: Генерал УГА Мирон Тарнавський – життя і чин.

5894. Яковишин В. Питання освіти, культури й мистецтва в діяльності ЗУНР / В. Яковишин // Вісник Прикарпатського університету. Серія: Історія. – Івано-Франківськ, 2006. – **Вип. 10/11.** – С. 64–71.

5895. Яневський Д. Б. Західно-Українська Народна Республіка: боротьба за національне визволення та парламентську демократію (1 листоп. 1918 р. – 16 липня 1919 р.) / Д. Б. Яневський // Питання історії України : зб. наук. пр. / Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. – Чернівці, 2007. – **Т. 10.** – С. 59–67.

5896. Яневський Д. Б. Політичні системи України 1917–1920 років: спроби творення і причини поразки : [монографія] / Д. Яневський. – Київ : Дух і літера, 2003. – 767 с.

Зі змісту: Гл. 3, § 5. Західно-Українська Народна Республіка: боротьба за національне визволення та парламентську демократію (1 листопада 1918 р. – 16 липня 1919 р.). – С. 267–285 ; **Додатки:** Тимчасовий Основний закон про державну самостійність українських земель бувшої Австро-Угорської монархії, ухвалений Українською Національною Радою на засіданню 13 листопада 1918 р. – С. 507–508 ; Устрій Галицької Держави: (проект тимчасових основних законів С. С. Дністрянського). – С. 509–513 ; Акт Злуки, ухвалений (ратифікований) першою сесією доповненої УН Ради. – С. 517 ; Автори Конституції ЗУНР (за В. Трембицьким). – С. 749 ; Склад Державного Секретаріату ЗУНР, затвердженого 9 листопада 1918 р. – С. 750 ; Склад Державного Секретаріату ЗУНР, затвердженого 4 січня 1919 р. – С. 751 ; Представницький склад сойму ЗОУНР. – С. 752.

5897. Янчак Я. З історії авіації УГА / Я. Янчак ; Громад. ін-т дослідж. історії та теорії соціал-демократії ім. Ю. Бачинського. – Львів : Ліга-Прес, 2004. – 42 с. : іл. – Бібліогр.: с. 40–41.

Автор, опираючись на спогади колишніх авіаторів, подає відомості про кадровий склад військової авіації Галицької армії.

5898. Яремчук В. Д. Вплив військово-політичних факторів на державотворчий процес у півдавстрійській Україні (початок ХХ ст. – листопад 1918 р.) / В. Яремчук // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2005. – **Вип. 28.** – С. 50–60. – Бібліогр. в кінці ст.

5899. Яремчук В. Д. Західна Україна на шляху до власної держави та фактор соборності (кінець ХІХ ст. – 1919 р.) / В. Яремчук // Україна: від самостійності до соборності (22 січня 1918 – 22 січня 1919 рр.) : зб. ст. / НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. – Київ, 2004. – С. 184–198. – Бібліогр. в кінці ст.

5900. Яремчук В. Д. На шляху до національно-регіональної державності в Західній Україні (1918–1919 рр.) / В. Яремчук // Україна в революційних процесах перших десятиліть ХХ століття : Міжнар. наук.-теорет. конф., 20–21 листоп. 2007 р. Наукові

дослідження / НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса [та ін.]. – Київ, 2008. – С. 213–266. – Бібліогр. в кінці ст.

5901. Яремчук В. Д. Українські партії Західної України на шляху до втілення ідеї національної державності та соборності (1914–1919 рр.) / В. Яремчук // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2012. – **Вип. 2.** – С. 449–476. – Бібліогр. в кінці ст.

5902. Яценюк Я. М. Становище селян та вирішення земельного питання в ЗУНР в 1918–1919 рр. / Я. М. Яценюк // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2003. – **Вип. 7.** – С. 108–110. – Бібліогр. в кінці ст.

5903. Klimecki M. Polsko-ukraińska wojna o Lwów s Galicję Wschodnią, 1918–1919 / M. Klimecki. – Warszawa : VOLUMEN, 2000. – 292 s.

Рецензії: Папакін А. Г. Українсько-польська війна 1918–1919 рр. у сучасній польській історіографії // Архіви України. – 2002. – № 4/6. – С. 246–249.

5904. Krotofil M. Ukraińska armia halicka w polskiej i ukraińskiej historiografii / M. Krotofil // Південний архів. [Серія]: Історичні науки / Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2004. – **Вип. 16.** – С. 205–210. – Бібліогр. в підрядк. прим.

5905. Krotofil M. Zbrojne Ukraińskiej Republiki Ludowej (listopad 1918 r. – grudzień 1919 r.) / M. Krotofil. – Kijów : Stylos, 2011. – 223 s. : tab. – Частина тексту укр.

5906. Nieścioruk J. Z zagadnień ustroju i polityki wewnętrznej Zachodnio-Ukraińskiej Republiki Ludowej w latach 1918–1919 / J. Nieścioruk // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2002. – **[Вип. 1].** – С. 254–278. – Бібліогр. в кінці ст.

VI. ВІЙНА ЗА УКРАЇНСЬКУ ДЕРЖАВНІСТЬ З БІЛЬШОВИЦЬКОЮ РОСІЄЮ

5907. Абакумова В. І. Музейна і театральна справа у Глухові 1921 року мовою документів / В. І. Абакумова // Сіверщина в історії України : зб. наук. пр. / Нац. заповідник "Глухів" [та ін.]. – Київ ; Глухів, 2016. – **Вип. 9.** – С. 477–482. – Бібліогр. в кінці ст.

5908. Абраменко Л. М. Последняя обитель. Крым, 1920–1921 годы / Л. М. Абраменко ; Межрегион. акад. упр. персоналом. – Киев, 2005. – 479 с. : фот. – Бібліогр.: с. 469–475.

5909. Адамська І. Г. Партійно-державна політика в галузі охорони здоров'я в Українській СРР (1919–1929 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / І. Г. Адамська ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – Київ, 2011. – 17 с.

5910. Адамська І. Г. Формування керівних органів охорони здоров'я в період становлення радянської влади в Україні / І. Г. Адамська // Шевченківська весна : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів та молодих вчених, присвяч. 90-річчю Української революції 1917–1920 рр. [Київ, 1–2 берез. 2007 р.] / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2007. – **Вип. 5, ч. 3 : Історія.** – С. 216–220.

- 5911. Адамська І. Г.** Формування керівних органів охорони здоров'я УСРР (1919–1920 рр.) / І. Г. Адамська // Історичний журнал. – Київ, 2007. – № 6. – С. 41–48.
- 5912. Алексєєв О. О.** Формування пам'яткоохоронного законодавства в перші роки радянської влади (1917–1920 рр.) / О. О. Алексєєв // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2009. – Вип. 27. – С. 117–120. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5913. Алієва Е. Б.** Революційні події 1917–1919 рр. та долі жінок-революціонерок Донбасу / Е. Б. Алієва // Історичні записки : зб. наук. пр. / Східноукр. нац. ун-т ім. Володимира Даля. – Луганськ, 2012. – Вип. 33. – С. 11–18. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5914. Антонов-Овсиенко А. А.** Три войны России с Украиной / А. А. Антонов-Овсиенко. – Харьков : Фолио, 2016. – 347 с.
Зі змісту : Война первая. Да будет Украина свободной!. – С. 33–42 ; Первый Универсал. – С. 43–55 ; Брестские недоговоренности, или Война ультиматумов. – С. 55–68 ; 27 января 1918 г. Украина состоялась?. – С. 68–76 ; Пришествие большевиков. Лучшее будущее. – С. 76–88 ; Нестор Махно: ограниченная анархия. – С. 89–94 ; Скоропадский и Петлюра. Взлеты и падения. – С. 94–112 ; Деникин и Антанта. "Союзники" и противники. – С. 112–116 ; Украинные земли Украины. – С. 116–121 ; Агония. – С. 121–128.
- 5915. Антонова О.** Повстання у Зінькові восени 1921 року / О. Антонова // Місто Хмельницький в контексті історії України : матеріали I Міжнар. наук. іст.-краєзнав. конф. / Хмельниц. обл. краєзнав. музей [та ін.]. – Хмельницький, 2016. – С. 278–283. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5916. Антонюк Т. Д.** Розвиток освітньої системи в УСРР (20-ті – початок 30-х років) / Т. Антонюк // Історичний журнал. – 2004. – № 6/7. – С. 90–95. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5917. Артеменко О. О.** Духовно-культурне життя українського села за умов становлення радянської влади в Україні (1920–1921 рр.) / О. О. Артеменко // Гуржіївські історичні читання : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького [та ін.]. – Черкаси, 2013. – Вип. 6. – С. 229–230. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5918. Архірейський Д. В.** Інститут військових нарад як інструмент каральної політики радянської влади на Катеринославщині на початку 1920-х років / Д. Архірейський // 3 архівів ВУЧК – ГПУ – НКВД – КГБ. – 2014. – № 2. – С. 127–175. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 5919. Архірейський Д. В.** Катеринослав чекістський (1920–1921) / Д. В. Архірейський // Грані. – 2001. – № 2. – С. 25–33. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5920. Архірейський Д. В.** Розвиток зовнішньої торгівлі радянських Росії та України за доби "воєнного комунізму" / Д. В. Архірейський // Історія торгівлі, податків та мита : зб. наук. пр. / Акад. мит. служби України [та ін.]. – Дніпро, 2016. – № 1/2. – С. 203–219. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 5921. Бабенко Л. Л.** Органи державної безпеки у структурі взаємовідносин держави і Православної церкви в Радянській Україні (1918 – середина 1950-х рр.) : автореф. дис. ... д-ра іст. наук : 07.00.01 / Л. Л. Бабенко ; Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – Харків, 2015. – 40 с.

5922. Бабенко Л. Л. Радянські органи державної безпеки в системі взаємовідносин держави і православної церкви в Україні (1918 – середина 1950-х рр.) : монографія / Л. Л. Бабенко. – Полтава : АСМІ, 2014. – 553 с. – Імен. покажч.: с. 548–553. – Список використ. джерел та літ.: с. 459–547.

Зі змісту: Вступ. – С. 8–13 ; **Розд. 1. Історіографія, огляд джерел та методологія дослідження** ; [§] 1. Стан наукової розробки проблеми. – С. 14–52. ; [§] 2. Джерельна база дослідження: аналіз та класифікація. – С. 52–73 ; [§] 3. Теоретично-методологічні засади теми. – С. 73–83 ; **Розд. 2. Ідеологічні та організаційні засади діяльності органів державної безпеки щодо ліквідації інституціональних основ православної церкви (1918-середина 1950-х рр.)** ; [§] 1. Ідеологічні засади більшовизму в реалізації антирелігійної політики в СРСР та радянській Україні. – С. 84–132 ; [§] 2. Чекіст більшовицької доби: портрет на тлі епохи. – С. 132–172 ; **Розд. 3. Технології боротьби з Церквою: "чекістський" сегмент** ; [§] 1. Вилучення майна православної церкви. – С. 173–204 ; [§] 2. Реалізація тактики розколів православної церкви в діяльності радянських спецслужб. – С. 204–237 ; [§] 3. Ліквідація УАПЦ та ескалація репресій проти духовенства. – С. 238–274 ; [§] 4. Взаємодія органів державної безпеки з партійними комітетами та виконавчими органами у справі ліквідації Церкви. – С. 274–336.

Рецензії: **Тригуб О. П.** [Рецензія] // Історична пам'ять : наук. зб. – Полтава, 2015. – № 32. – С. 152–154 ; **Голубко В. В.** [Рецензія] // Наукові зошити історичного факультету Львівського університету : зб. наук. пр. – Львів, 2014. – **Вип. 15.** – С. 235–239.

5923. Бабічева О. С. Історичні реалії Української революції: перший союз махновців з радянською владою в 1919 р. / О. С. Бабічева // Гуманітарний журнал. – 2007. – № 3. – С. 71–76.

5924. Бабюх В. А. Становлення органів [радянської] цензури в Україні в 1917 – на початку 1920-х років / В. А. Бабюх // Історія України: маловідомі імена, події, факти : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2004. – **Вип. 27.** – С. 73–84. – Бібліогр. в кінці ст.

5925. Баров В. В. Діяльність річкових флотилій в Україні в період радянсько-польської війни 1920 року / В. Баров // Україна між Польщею та Росією : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. приуроч. до 330-ї річниці Вічного миру (1686) і 350-ї річниці Андрусівського перемир'я (1667), 23 груд. 2016 р., м. Київ / Музей гетьманства [та ін.]. – Ніжин, 2016. – С. 199–207. – Бібліогр. в кінці ст.

5926. Батюк Є. Д. Фінансове забезпечення функціонування НКЗС УСРР (1919–1923 рр.) / Є. Д. Батюк, О. Р. Купчик // Соціальна історія : наук. зб. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2010. – **Вип. 6.** – С. 113–129 : табл.

5927. Бездітько Б. М. Формування правової політики радянської держави у відносинах з церквою (1917–1922 рр.) / Б. М. Бездітько // Гуржіївські історичні читання : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького [та ін.]. – Черкаси, 2014–2015. – **Вип. 8/9.** – С. 94–98. – Бібліогр. в кінці ст.

5928. Безсонов О. І. Політичні та соціально-економічні процеси у німецьких і менонітських поселеннях Півдня України після закінчення громадянської війни (1918–1919 рр.) / О. І. Безсонов // Вісник Дніпропетровського університету. Серія: Історія та археологія. – Дніпропетровськ, 2003. – **Вип. 11.** – С. 46–57. – Бібліогр. в кінці ст.

5929. Бережинський В. Г. Нариси воєнної історії України початку ХХ сторіччя / В. Г.

Бережинський ; Н.-д. центр гуманітар. проблем Збройн. Сил України [та ін.]. – Київ, 2003. – 199, [1] с. – Бібліогр.: с. 194–199.

Зі змісту: **Розд. 6.** Збройні сили в період установаження радянської влади в Україні. – С. 126–134 ; **Розд. 7.** Червона Українська Галицька Армія. – С. 135–153.

5930. Береза О. І. Комітети бідноти як органи влади в українському селі в 1919 р. / О. І. Береза // Актуальні проблеми реформування державного управління в Україні : Міжнар. наук.-практ. конф., 20 січ. 2006 р. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Львів. регіон. ін-т держ. упр. – Львів, 2006. – **Ч. 2.** – С. 14–17.

5931. Береза О. І. Органи більшовицької влади та управління в українському селі в 1917–1920 рр. : автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр. : 25.00.01 / О. І. Береза ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Львів. регіон. ін-т держ. упр. – Львів, 2006. – 20 с.

5932. Бикова О. С. Становлення радянських органів влади в Криму в 1917–1921 рр. / О. С. Бикова // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2013. – **Вип. 37.** – С. 114–118. – Бібліогр. в кінці ст.

5933. Бикова Т. Б. Коротка історія Радянської соціалістичної республіки Тавриди (1918 р.) / Т. Б. Бикова // Проблеми історії України: факти, судження, пошуки : міжвідом. зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2004. – **Вип. 12.** – С. 103–156. – Бібліогр. в кінці ст.

5934. Бикова Т. Б. Організація Кримської соціалістичної радянської республіки у 1919 р. / Т. Бикова // Проблеми історії України: факти, судження, пошуки : міжвідом. зб. наук. пр. / АН України, Ін-т історії України. – Київ, 2005. – **Вип. 13.** – С. 118–159.

5935. Бикова Т. Б. Репресії більшовиків у Криму (1920–1921 рр.) / Т. Бикова // Проблеми історії України: факти, судження, пошуки : міжвідом. зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2003. – **Вип. 7.** – С. 79–86. – Бібліогр. в кінці ст.

5936. Бикова Т. Б. Створення Кримської АСРР (1917–1921 рр.) / Т. Б. Бикова ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2011. – 246 с. : табл. – Бібліогр.: с. 204–246.

Зміст: Вступ. – С. 4–5 ; **Розд. 1. Література та джерела:** 1.1. Історіографічний нарис. – С. 6–16 ; 1.2. Огляд джерел. – С. 17–23 ; **Розд. 2. Соціально-політичне та економічне становище Криму від середини XVIII ст. до 1917 р.:** 2.1. Колонізаційна політика царизму. – С. 24–38 ; 2.2. Розвиток народного господарства. – С. 39–50 ; **Розд. 3. Державні утворення під час революції і громадянської війни:** 3.1. Боротьба політичних сил у 1917 р. Проголошення Кримської Народної Республіки. – С. 51–63 ; 3.2. Радянська Соціалістична Республіка Тавриди. – С. 64–77 ; 3.3. Кримські Крайові уряди у 1918–1919 рр. – С. 78–87 ; 3.4. Кримська Соціалістична Радянська Республіка. – С. 88–105 ; 3.5. Білогвардійський уряд в Криму. – С. 106–117 ; **Розд. 4. Кримська територіальна автономія:** 4.1. "Червоний терор". – С. 118–131 ; 4.2. Політика радянзації Криму. – С. 132–149 ; 4.3. Довгострокові плани Кремля стосовно Криму. – С. 150–164 ; 4.4. Проблема адміністративно-територіального статусу Криму у боротьбі місцевих політичних сил. – С. 165–186 ; 4.5. Створення Кримської автономії на I Всеукраїнському з'їзді рад. – С. 187–200 ; **Висновки.** – С. 200–203.

Рецензії: Молчанов В. Б., Аджиева Л. С. [Рецензія] // Проблеми історії України XIX – початку XX ст. : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2013. – **Вип. 22.** – С. 428–434.

5937. Бикова Т. Б. "Червоний терор" в Криму (1917–1921 рр.) / Т. Бикова // Проблеми історії України: факти, судження, пошуки : міжвідом. зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т

історії України. – Київ, 2001. – **Вип. 5**. – С. 3–41. – Бібліогр. в кінці ст.

5938. Білий Д. Антибільшовицьке повстання на Тамані в 1918 р. / Д. Білий // Галичина : наук. і культ.-просвіт. краєзнав. часопис / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2013. – **Ч. 24**. – С. 52–59 ; 2014. – **Ч. 25/26**. – С. 211–218. – Бібліогр. в кінці ст.

5939. Білокінь С. І. Глухівська трагедія : [зокрема спогади І. Рогатинського про червоний терор в м. Глухові, 1917 – квіт. 1918 р.] / С. І. Білокінь // Сіверщина в історії України : зб. наук. пр. / Нац. заповідник "Глухів" [та ін.]. – Київ ; Глухів, 2009. – **Вип. 2**: Матеріали восьмої наук.-практ. конф. "Сіверщина в історії України" (м. Глухів, 15–16 жовт. 2009 р.). – С. 159–167. – Бібліогр. в підрядк. прим.

5940. Білокінь С. І. Двадцять років "єврейської державности" в Україні (1918–1938) / С. І. Білокінь // Сучасність. – 2004. – **№ 2**. – С. 63–70. – Бібліогр. в кінці ст.

Рецензії: **Найман О. Я.** Націонал-шовіністичне тлумачення двадцятиліття державності в Україні (1918–1938) : [відгук на ст.] // Сучасність. – 2004. – **№ 6**. – С. 116–121.

5941. Білокінь С. І. Культурно-національне життя України 1917–1941 рр. і державний масовий терор / С. Білокінь // Україна: національна ідея : матеріали Міжнар. наук. конф., 23 квіт. 2002 р. / Ін-т історії НАН України, Київ. міжнар.ун-т, Укр. Православна церква Київ. Патріархату. – Київ, 2003. – С. 672–685.

5942. Білокінь С. І. Червоний терор в Криму, 1920–1921 рр. / С. Білокінь // Крим в історичних реаліях України : матеріали наук. конф. : до 50-річчя входження Криму до складу УРСР (19 лют., 2004 р., Київ) / НАН України. Ін-т історії України. – Київ, 2004. – **Вип. 5**. – С. 216–227.

5943. Білорусцева Т. Нормативно-правова база та умови призначення пенсій населенню УРСР у часи становлення системи пенсійного забезпечення 1918–1919 рр. / Т. Білорусцева // Історичні студії. – Житомир, 2016. – **Вип 2**: Матеріали Всеукр. наук. конф. "Соціальна історія: питання теорії та наукової практики". – С. 45–50.

5944. Білошицький С. В. Встановлення партійного контролю над державними інститутами як засіб монополізації політичної влади (1917 – середина 1920-х рр.) / С. В. Білошицький // Історія України: маловідомі імена, події, факти : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2005. – **Вип. 30**. – С. 70–86. – Бібліогр. в кінці ст.

5945. Білошицький С. В. Ліквідація більшовиками політичної опозиції на Харківщині 1919–1925 рр. : [про карально-репресивні методи боротьби органів КП(б)У з опозиційними силами] / С. В. Білошицький // Історія України: маловідомі імена, події, факти : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ ; Донецьк, 2001. – **Вип. 19**. – С. 241–252. – Бібліогр. в кінці ст.

5946. Білошицький С. В. Публічна апологетика та критика політичних репресій в громадсько-політичному житті України (1917 – початок 1920-х рр.) / С. В. Білошицький // Історія України: маловідомі імена, події, факти : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2005. – **Вип. 31**. – С. 6–20.

5947. Білошицький С. В. Публічна діяльність судової системи як фактор політичного життя України в 1918–1925 рр. / С. В. Білошицький // Історія України: маловідомі імена, події, факти : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2003. – **Вип. 20/21**. – С. 283–302. – Бібліогр. в кінці ст.

5948. Білошицький С. В. Розколи та поглинання опозиційних партій як засіб монополізації політичної влади РКП(б) в Україні в 1917–1925 рр. / С. В. Білошицький // Історія України: маловідомі імена, події, факти : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2001. – **Вип. 13.** – С. 69–97. – Бібліогр. в кінці ст.

5949. Білошицький С. В. Формування більшовиками представницьких органів влади в Україні у 1918–1925 рр. як засіб монополізації влади / С. В. Білошицький // Історія України: маловідомі імена, події, факти : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2004. – **Вип. 27.** – С. 104–119. – Бібліогр. в кінці ст.

5950. Білошицький С. В. Формування монопартійної системи в Україні: передумови, форми і методи (1917 – перша половина 20-х рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / С. В. Білошицький ; Донец. нац. ун-т. – Донецьк, 2001. – 19 с.

5951. Боган С. М. Повстанський рух в Одеській губернії у 1920–1923 роках : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / С. М. Боган ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса, 2004. – 20 с.

5952. Божко О. А. Перший Всеукраїнський з'їзд рад : (короткий огляд історіографії) / О. А. Божко // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2003. – **Вип. 65/66.** – С. 16–19. – Бібліогр. в кінці ст.

5953. Божко О. І. Повстанська армія України (осінь 1918 р.): створення, організаційна структура, склад / О. І. Божко // Український історичний журнал. – 2009. – **№ 4.** – С. 107–129. – Бібліогр. в кінці ст.

Про 1-шу і 2-гу українські повстанські дивізії, створені більшовиками у вересні 1918 р.

5954. Бойко О. Д. Зміни у житті Києва і киян за радянської влади (лютий – серпень 1919 р.) / О. Д. Бойко // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2014. – **Вип. 10.** – С. 204–229. – Бібліогр. в підрядк. прим.

5955. Бойко О. М. Початковий етап ліквідації неписьменності (1919 – перша половина 1921 р.) / О. М. Бойко // Ліквідація неписьменності в Україні у 1920–1927 роках : монографія / О. М. Бойко. – Умань : Сочінський М. М., 2017. – С. 24–37.

5956. Бондаренко В. Г. Вільнокозацький рух в Україні у 1919–1923 рр. / В. Г. Бондаренко // Український вільнокозацький рух в Україні та на еміграції (1919–1993 рр.) : монографія / В. Г. Бондаренко ; Держ. вищий навч. заклад "Запорізький національний університет". – Запоріжжя, 2016. – **Розд. 2.** – С. 91–156.

5957. Бородін Є. І. Становлення партійно-радянської системи управління (1917 – початок 1920-х рр.) / Є. І. Бородін // Історія державного управління / Нац. акад. держ. упр. при Президенті України, Львів. регіон. ін-т держ. упр. ; за заг. ред.: В. С. Загорського, О. Я. Красівського, О. Ю. Мороза. – Львів, 2018. – С. 278–284.

5958. Брошеван В. М. Кампанія Победы: (к истории вопроса о разгроме в Крыму в ноябре 1920 года Русской армии под командованием генерала барона П. Н. Врангеля) / В. М. Брошеван // Военно-исторический архив. – 2010. – **№ 1.** – С. 4–46. – Бібліогр. в кінці ст.

- 5959. Бублій О. І.** Специфіка більшовицької пропаганди в українському селі (1919 – початок 1920-х рр.) / О. І. Бублій // *Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова* [та ін.]. – Київ, 2018. – **Вип. 136**. – С. 42–47. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5960. Будков Д. В.** Міжнародно-інформаційна діяльність УСРР (1917–1923 рр.) / Д. В. Будков // *Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України* [та ін.]. – Київ, 2003. – **Вип. 3**. – С. 306–326. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5961. Будяков О. В.** Діяльність УПЛСР (борбистів) на Півдні УСРР в контексті ліквідаційної політики більшовиків (1919–1920-ті роки) / О. В. Будяков // *Науковий вісник Миколаївського національного університету ім. В. О. Сухомлинського. Серія: Історичні науки*. – Миколаїв, 2014. – **Вип. 38**. – С. 60–63. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5962. Бурда В. Ю.** Місцеві органи радянської влади в Україні в 1919–1921 рр. / В. Ю. Бурда // *Шевченківська весна. Історія : матеріали XII Міжнар. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів та молодих учених / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка*. – Київ, 2014. – С. 23–26.
- 5963. Бурда В. Ю.** Формування місцевих органів влади в УСРР (1919–1922 рр.): законодавчий аспект / В. Ю. Бурда // *Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія*. – Київ, 2014. – **Вип. 2**. – С. 8–11.
- 5964. Бурмага В. П.** Взаємовідносини селянства та частин Червоної армії на Катеринославщині у 1920 р. (в контексті вирішення продовольчого питання) / В. П. Бурмага // *Грані*. – 2003. – **№ 3**. – С. 51–56.
- 5965. Бурмага В. П.** Деякі аспекти участі міліції України у вирішенні продовольчого питання (1920–1921 рр.) / В. П. Бурмага // *Грані*. – 2004. – **№ 4**. – С. 39–42.
- 5966. Бурмага В. П.** З досвіду вирішення продовольчого питання на Катеринославщині у 1919 р. / В. П. Бурмага, В. І. Саричев // *Бористен*. – Дніпропетровськ, 2002. – **№ 10**. – С. 18–20.
- 5967. Бурмага В. П.** Надзвичайні органи радянської влади у вирішенні продовольчого питання на Катеринославщині (1920–1921 рр.) / В. П. Бурмага // *Бористен*. – 2005. – **№ 2**. – С. 12–13.
- 5968. Бурмага В. П.** Негативні тенденції в діяльності продовольчих органів України у 1920–1921 рр. / В. П. Бурмага // *Бористен*. – Дніпропетровськ, 2003. – **№ 5**. – С. 25–26.
- 5969. Бурмага В. П.** Організація боротьби з дезертирством на Катеринославщині в 1920 р. / В. П. Бурмага // *Проблеми політичної історії України : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара*. – Дніпропетровськ, 2016. – **Вип. 11**. – С. 121–129. – Бібліогр. в кінці ст.
- 5970. Бурмага В. П.** Участь військових частин у вилученні продовольчих ресурсів на Катеринославщині у 1920 р. / В. П. Бурмага, В. В. Іваненко // *Питання аграрної історії України та Росії : матеріали п'ятих наук. читань, присвяч. пам'яті Д. П. Пойди / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара*. – Дніпропетровськ, 2004. – С. 114–119.
- 5971. Василенко В. М.** Підготовка антибільшовицького повстання в Україні у 1921 р.: (за документами ГДА Служби безпеки України) / В. Василенко // *3 архівів ВУЧК – ГПУ – НКВД – КГБ*. – 2008. – **№ 1/2**. – С. 138–196.

5972. Василенко В. М. Підхоплені стихією: погляд на селянський повстанський рух за відновлення УНР крізь архівно-кримінальні справи на його рядових учасників / В. М. Василенко // Східноєвропейський історичний вісник / Дрогобиц. держ. пед. ун-т ім. Івана Франка [та ін.]. – Дрогобич, 2018. – **Вип. 8.** – С. 87–101. – Бібліогр. в кінці ст.

5973. Василик Л. Є. Буковинська преса міжвоєнної доби про життя в УРСР (1918–1940) / Л. Василик, М. Фалуш // Збірник праць Науково-дослідного центру періодики / НАН України, Львів. нац. наук. б-ка України ім. Василя Стефаника, НДІ пресознавства. – Львів, 2010. – **Вип. 2.** – С. 169–184. – Бібліогр. в кінці ст.

5974. Васильєв В. Ю. Еволюція поглядів керівництва РКП(б) та КП(б)У на світову революцію в контексті радянсько-польської війни 1920 р. / В. Ю. Васильєв // Український історичний журнал. – Київ, 2006. – **№ 5.** – С. 155–172.

5975. Васильєв В. Ю. Особливості відновлення компартійного та радянського субцентрів влади в УСРР наприкінці 1919 – на початку 1920 рр. / В. Ю. Васильєв // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2009. – **Вип. 2.** – С. 90–100. – Бібліогр. в кінці ст.

5976. Васильєв В. Ю. Політичне керівництво УРСР і СРСР : динаміка відносин центр – субцентр влади (1917–1938) / В. Ю. Васильєв ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2014. – 376 с.

Зі змісту: Особливості відновлення компартійного та радянського субцентрів влади в УСРР наприкінці 1919 – на початку 1920 рр. – С. 80–93.

Рецензії: **Хоптяр Ю. А.** [Рецензія] // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2014. – **Т. 21.** – С. 620–624 ; **Рубльов О. С., Кравченко П.** Динаміка диктатури : нове цікаве дослідж. відносин керівництва УССР та СССР // З архівів ВУЧК – ГПУ – НКВД – КГБ. – Київ ; Харків, 2014. – **№ 1.** – С. 427–434 ; **Войнаровський А. В.** [Рецензія] // Наук. зап. Серія: Історія / Вінниц. держ. пед. ун-т ім. М. Коцюбинського. – Вінниця, 2015. – **Вип. 23.** – С. 282–283.

5977. Васильєв В. Ю. Світова революція та Україна : конфлікти у керівництві КП(б)У (1918–1919 р.) / В. Ю. Васильєв // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2004. – **Т. 13.** – С. 149–164.

5978. Васильєв В. Ю. Формування комуністичного центра влади в Україні (1917–1918 рр.) / В. Васильєв // Історія України: маловідомі імена, події, факти : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2003. – **Вип. 22/23.** – С. 343–359.

5979. Васильєв В. Ю. Формування міждержавних відносин УСРР з РСФРР (1920 р.) / В. Ю. Васильєв // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2006. – **Вип. 10.** – С. 277–282.

5980. Велігодський Д. В. Кримська радянська державно-правова реформація в квітні – червні 1919 р. / Д. В. Велігодський // Держава і право. Серія: Юридичні і політичні науки / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корещького. – Київ, 2003. – **Вип. 20.** – С. 120–126.

5981. Верменич Я. В. Південна Україна на цивілізаційному пограниччі / Я. Верменич ; відп. ред. В. А. Смолій ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2015. – 482 с.

Доба революції. – С. 297–336.

5982. Верстюк В. Ф. Україна і Росія в історичній ретроспективі : нариси : в 3 т. / В. Ф. Верстюк, В. М. Горобець, О. П. Толочко ; ред. рада: В. М. Литвин (голова) [та ін.] ; відп. ред. В. А. Смолій ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ : Наук. думка, 2004.

Т. 1 : Українські проекти в Російській імперії. – 504 с.

Зі змісту: Революція 1917–1920 рр. і українсько-російські відносини : Український національно-визвольний рух і російська революційна демократія. Провал проекту малоросійської України. Українська Народна Республіка і небільшовицька Росія / В. Ф. Верстюк. – С. 412–499.

5983. Ветров Р. І. До питання про поглинення більшовиками УКП (боротьбистів) у 1920 р. / Р. І. Ветров // Проблеми політичної історії України : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2007. – **Вип. 2**. – С. 128–136. – Бібліогр. в кінці ст.

5984. Ветров Р. І. Про поглинення більшовиками національно-комуністичних партій України (1920–1925 рр.) / Р. І. Ветров, С. В. Зборець // Проблеми політичної історії України : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2008. – **Вип. 3**. – С. 143–152. – Бібліогр. в кінці ст.

5985. Ветров Р. І. Про чисельність меншовиків в Україні у 1917–1924 рр. / Р. І. Ветров, С. В. Зборець // Проблеми політичної історії України : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2011. – **Вип. 6**. – С. 114–120. – Бібліогр. в кінці ст.

5986. Вирок Українській революції: "Справа ЦК УПСР" : наук.-док. вид. / НАН України, Ін-т історії України, Галуз. держ. архів Служби безпеки України ; упоряд.: Т. Осташко, С. Кокін ; наук. ред. Р. Пиріг. – Київ : Темпора, 2013. – 686 с. : фот. – Імен. покажч.: с. 623–638. – Геогр. покажч.: с. 639–648.

Розсекречені матеріали з фондів Галузевого державного архіву Служби безпеки України відтворюють перебіг судового процесу 1919–1921 рр. над керівниками і діячами Української партії соціалістів-революціонерів.

5987. Відносини держави, суспільства і особи під час створення радянського ладу в Україні (1917–1938 рр.) : [колект. монографія] / авт. кол.: С. В. Кульчицький, В. Ю. Васильєв, Г. Г. Єфіменко [та ін.] ; редкол.: В. А. Смолій (голова) [та ін.] ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2013. – На обкл. назва: Взаємовідносини держави, суспільства і особи під час створення радянського ладу в Україні (1917–1938 рр.).

Т. 1. – 776 с.

Зі змісту: **Розд. 1. Початок поглинення суспільства державою-комуною (1917–1928):** 1.2. Радянська держава-комуна у взаємовідносинах з суспільством / С. В. Кульчицький. – С. 19–28 ; 1.3. Держава і суспільство на першому етапі соціально-економічних перетворень. – С. 28–56 ; 1.4. Держава-комуна на роздоріжжі. – С. 56–98 ; **Розд. 3. Еволюція української радянської державності:** 3.1. Вплив суспільства на формування першої радянської республіки / Г. Г. Єфіменко. – С. 298–348 ; 3.2. Формування другої радянської республіки в Україні та її крах. – С. 348–412 ; 3.3. Третя радянська республіка в Україні: шлях до перемоги влади над суспільством (1920–1938). – С. 412–489 ; **Розд. 4. Взаємовідносини між Кремлем і більшовицьким керівництвом України:** 4.1. Конфлікти у більшовицькому керівництві під час створення радянського і партійного центрів влади в Україні / В. Ю. Васильєв. – С. 490–524 ; **Іменний покажчик.** – С. 749–775.

5988. Відносини держави, суспільства і особи під час створення радянського ладу в Україні (1917–1938 рр.) : [колект. монографія] / авт. кол.: С. В. Кульчицький, В. Ю. Васильєв, Г. Г. Єфіменко [та ін.] ; редкол.: В. А. Смолій (голова) [та ін.] ; НАН України,

Ін-т історії України. – Київ, 2013. – На обкл. назва: Взаємовідносини держави, суспільства і особи під час створення радянського ладу в Україні (1917–1938 рр.).

Т. 2. – 812 с.

Зі змісту: **Розд. 5. Держава і робітничий клас** / *О. М. Мовчан* ; § 1. В умовах першого комуністичного штурму. – С. 5–30 ; § 2. Робітничий клас під час нової економічної політики. – С. 30–86 ; **Розд. 6. Селянство і влада** / *С. Р. Лях* ; § 1. Альянс селянства з більшовиками. – С. 156–170 ; **Розд. 7. Національні меншини і влада** / *Л. Д. Якубова* ; § 2. Національні меншини в дзеркалі політики Кремля (1919–перша половина 1923 рр.). – С. 376–406 ; **Розд. 8. Студентство в полі зору держави-комуни** / *О. Л. Рябченко* ; § 1. Студенти 1918–1920-х рр.: на роздоріжжях долі. – С. 601–609 ; **Розд. 9. "Колишні люди" у соціально-класовій структурі українського суспільства** / *В. І. Марочко* ; § 1. Ленінська стратегія ліквідації поміщиків як класу. – С. 703–712 ; § 2. Більшовицький "червоний" терор 1917–1922 рр. – С. 712–721 ; Іменний покажчик. – С. 772–811.

5989. Вільховик О. В. Дезертирство на теренах Радянської України (1918 – початок 1920-х рр.): спроба аналізу / *О. В. Вільховик* // Науковий вісник Чернівецького університету. Серія: Історія. Політичні науки. Міжнародні відносини. – Чернівці, 2011. – **Вип. 583/584.** – С. 161–166. – Бібліогр. в кінці ст.

5990. Вільховик О. В. Комуністична освіта як один із інструментів нівелювання червоноармійського світогляду у 1918–1920 рр. / *О. В. Вільховик* // Треті Череванівські читання : зб. наук. ст. за матеріалами Всеукр. наук. конф. (17–18 берез. 2016 р.) / Полтав. нац. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2016. – С. 108–115. – Бібліогр. в кінці ст.

5991. Вільховик О. В. Особливості мобілізації до Червоної армії на території України (кінець 1918 – початок 1920-х років) / *О. В. Вільховик* // Історична пам'ять : наук. зб. / Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2015. – **№ 33.** – С. 68–75. – Бібліогр. в кінці ст.

5992. Вільховик О. В. Червоне козацтво та встановлення радянської влади в Україні / *О. В. Вільховик* // Гуржіївські історичні читання : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького [та ін.]. – Черкаси, 2012. – **Вип. 5.** – С. 233–235. – Бібліогр. в кінці ст.

5993. Вітюк О. О. Діяльність революційних комітетів на Поділлі в сфері економіки (1919–1921 рр.) / *О. О. Вітюк* // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка : зб. за підсумками звіт. наук. конф. викладачів, докторантів і аспірантів. – Кам'янець-Подільський, 2009. – **Вип. 8, т. 1.** – С. 14–15. – Бібліогр. в кінці ст.

5994. Вітюк О. О. Діяльність революційних комітетів на Поділлі в сфері охорони здоров'я (1918–1920 рр.) / *О. О. Вітюк* // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка : зб. за підсумками звіт. наук. конф. викладачів, докторантів і аспірантів. – Кам'янець-Подільський, 2010. – **Вип. 9, т. 1.** – С. 11–12. – Бібліогр. в кінці ст.

5995. Вітюк О. О. Заходи революційних комітетів на Поділлі зі створення мережі професійної освіти та підготовки вчительських кадрів (1918–1920 рр.) / *О. О. Вітюк* // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Філологія (мовознавство). – Вінниця, 2009. – **Вип. 15.** – С. 205–209. – Бібліогр. в кінці ст.

5996. Вітюк О. О. Передумови утворення революційних комітетів на Поділлі та

початковий етап діяльності (березень 1917 – січень 1918 рр.) / О. О. Вітюк // Третя Могилів-Подільська науково-краєзнавча конференція, [25–26 верес. 2009 р.] / Могилів-Поділ. міська рада [та ін.]. – Могилів-Подільський ; Кам'янець-Подільський, 2009. – С. 191–197. – Бібліогр. в кінці ст.

5997. Вітюк О. О. Робота відділів управління при революційних комітетах на Поділлі – провідної ланки діяльності надзвичайних органів радянського самоврядування (1918–1921 рр.) / О. О. Вітюк // Матеріали XIII Подільської історико-краєзнавчої конференції (18–19 листоп. 2010 р., Кам'янець-Подільський) / НАН України, Ін-т історії України [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2010. – С. 416–420. – Бібліогр. в кінці ст.

5998. Вітюк О. О. Юридична діяльність ревкомів Поділля в контексті більшовицької партії у 1919–1920 рр. : (за матеріалами Держ. арх. Вінниц. обл.) / О. О. Вітюк // Шевченківська весна : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів та молодих вчених, присвяч. 90-річчю Української революції, 1917–1920 рр., [Київ, 1–4 берез. 2007 р.] / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2007. – **Вип. 5, ч. 1** : Історія. – С. 18–20.

5999. Войнович А. Участь лівих політичних партій в діяльності місцевих органів влади на Півдні України в 1920 році / А. Войнович // Проблеми історії України: факти, судження, пошуки : міжвідом. зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2005. – **Вип. 14.** – С. 59–79. – Бібліогр. в кінці ст.

6000. Вороніна М. С. Є. Б. Бош – полум'яна революціонерка (гендерний аналіз особистості) / М. С. Вороніна // Вісник Донецького національного університету. Серія Б: Гуманітарні науки. – Донецьк, 2012. – **Вип. 2/2.** – С. 236–243. – Бібліогр. в кінці ст.

6001. Вронська Т. В. Заручники тоталітарного режиму: репресії проти родин "ворогів народу" в Україні (1917–1953 рр.) / Т. В. Вронська ; НАН України, Ін-т історії України ; Служба безпеки України, Ін-т дослідж. проблем держ. безпеки. – Київ, 2009. – 488 с. – Бібліогр.: с. 458–478.

Зі змісту: Розд. 1. Особливості організації репресій проти родин "ворогів" радянської влади у 1917–1936 рр.: 1.1. Формування юридичного підґрунтя репресій. – С. 34–51 ; 1.2. Сімейне заручництво як форма і засіб каральної практики радянської влади у 1917–1929 рр. – С. 52–68.

6002. Вронська Т. В. Механізм цілеспрямованої маргіналізації в контексті державного терору в Україні (1917–1953 рр.) / Т. В. Вронська // Політичні репресії в Українській РСР 1937–1938 рр.: дослідницькі рефлексії та інтерпретації : матеріали Всеукр. наук. конф., м. Київ, 15 берез. 2013 р. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2013. – С. 107–108. – Бібліогр. в кінці ст.

6003. Вронська Т. В. Упокорення страхом: сімейне заручництво у каральній практиці радянської влади (1917–1953 рр.) / Т. Вронська. – Київ : Темпора, 2013. – 624 с. : іл. – Бібліогр.: с. 445–467.

Зі змісту : Розд. 1. Організація репресій проти родин "ворогів" радянської влади у 1917–1936 рр.: 1.1. Створення юридичного підґрунтя репресій. – С. 49–71 ; 1.2. Сімейне заручництво як форма і засіб каральної практики радянської влади у 1917–1929 рр. – С. 71–91.

6004. Габор В. Шляхи і механізми знищення партією більшовиків національної демократичної преси в Україні в 1919–1920 рр. / В. Габор // Збірник праць Науково-дослідного інституту пресознавства / НАН України, Львів. нац. наук. б-ка України ім.

Василя Стефаника. – Львів, 2011. – **Вип 1.** – С. 158–168.

6005. Габрусевич С. Чехословацкіє интернаціональніє военніє части на території України весной 1918 года / С. Габрусевич // Шевченківська весна : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів та молодих вчених, присвяч. 90-річчю Української революції 1917–1920 рр., [Київ, 1–4 берез. 2007 р.] / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2007. – **Вип. 5, ч. 1** : Історія. – С. 21–22. – Бібліогр. в кінці ст.

6006. Гаврецька М. Й. Правовий режим української мови в Галицькій Соціалістичній Радянській Республіці (ГСРР) / М. Й. Гаврецька // Сила права і право сили: історичний вимір та сучасне бачення проблеми : матеріали 32-ї Міжнар. іст.-прав. конф. (28–31 трав. 2015 р., м. Полтава) / Міжнар. асоц. істориків права [та ін.]. – Київ ; Полтава, 2015. – С. 364–366. – Бібліогр. в кінці ст.

6007. Гасвська Т. І. "Червоний" календар радянської України (1917–1991 рр.) та незалежної України : [про календарну реформу 1918 р.] / Т. І. Гаєвська // Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка [та ін.]. – Київ, 2012. – **Вип. 28.** – С. 137–145.

6008. Гакман С. М. Проблема Бессарабії та Буковини у контексті радянсько-румунських міждержавних відносин. 1917–1940 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.02 / С. М. Гакман ; Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці, 2001. – 20 с. – Бібліогр.: с. 15–16.

6009. Гейко А. Повстанський рух проти більшовизму на Зіньківщині (зі спогадів очевидців) / А. Гейко, А. Дубинка // Полтавський краєзнавчий музей: маловідомі сторінки історії, музеєзнавства, охорони пам'яток : зб. наук. ст. / Упр. культури Полтав. облдержадмін. [та ін.]. – Полтава, 2017. – **Вип. 12.** – С. 150–169. – Бібліогр. в кінці ст.

6010. Гетьманчук М. П. Українське питання в радянсько-польських відносинах, 1920–1939 рр.: історіографія проблеми / М. П. Гетьманчук // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2001. – **№ 431.** – С. 40–47. – Бібліогр. в кінці ст.

6011. Гетьманчук М. П. Українське питання у зовнішньополітичних планах радянської Росії і Польщі (1918 – березень 1921 рр.) / М. П. Гетьманчук // Між Москвою та Варшавою: українське питання у радянсько-польських відносинах міжвоєнного періоду (1918–1939 рр.) : монографія / М. П. Гетьманчук ; Нац. ун-т "Львівська політехніка". – Львів, 2008. – **Розд. 2.** – С. 51–136.

6012. Гірік С. І. Джерела дослідження ідейних засад Української комуністичної партії (боротьбистів) 1918–1920 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.06 / С. І. Гірік ; НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського. – Київ, 2015. – 15 с.

6013. Гладишук С. О. Становлення Народних Рад у Західній Волині у 1919 р. / С. Гладишук // Молода наука Волині: пріоритети та перспективи дослідження : матеріали VIII Міжнар. наук.-практ. конф. студентів і аспірантів (14–15 трав. 2014 р.) : у 3 т. / Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2014. – **Т. 2.** – С. 31–33.

6014. Гладка Г. Л. Правові аспекти регулювання свободи віросповідання у Радянській Україні (1919–1929 рр.) / Г. Л. Гладка // Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України : зб. наук. ст. / Прикарпат. ун-т ім. Василя Стефаника. – Івано-Франківськ, 2010. – **Вип. 24.** – С. 18–23. – Бібліогр. в кінці ст.

- 6015. Головченко В. І.** Оксен Лола: одностудець Леніна чи український патріот? / В. Головченко, М. Дорошко // Проблеми історії України: факти, судження, пошуки : міжвідом. зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2002. – **Вип. 6.** – С. 236–244.
- 6016. Голуб А. І.** Селянсько-більшовицьке протистояння 1919–1920 років в оцінці учасників і сучасних критиків / А. І. Голуб // Вісник Дніпропетровського університету. Серія: Історія та археологія. – Дніпропетровськ, 2004. – **№ 5, вип. 12.** – С. 80–83. – Бібліогр. в кінці ст.
- 6017. Горєлов В. І.** Утворення Червоної армії / В. І. Горєлов // Військове будівництво в Україні у ХХ столітті : історичний нарис, події, портрети / авт. кол.: О. І. Уткін (наук. керівник) [та ін.] ; редкол.: О. І. Кузьмук (голова) [та ін.]. – Київ : Вид. дім. "Ін Юре", 2001. – **Гл. 2, § 4.** – С. 71–72.
- 6018. Горькова А. О.** Законодавча база Української СРР у галузі охорони археологічної спадщини (1919–1925 рр.) / А. О. Горькова // Праці центру пам'яткознавства : зб. наук. пр. / НАН України, Укр. т-во охорони пам'яток історії і культури. – Київ, 2013. – **Вип. 24.** – С. 30–40. – Бібліогр. в кінці ст.
- 6019. Григоращенко О. М.** Спогади В. Ф. Снігового в якості джерела з історії Висунської республіки (1919 р.) [на Миколаївщині] / О. М. Григоращенко // Науковий вісник Миколаївського національного університету ім. В. О. Сухомлинського. Серія: Історичні науки. – Миколаїв, 2015. – **№ 2.** – С. 106–108. – Бібліогр. в кінці ст.
- 6020. Григорчук П. С.** Взаємодія революційних трибуналів та надзвичайних комісій в Україні 1918–1922-х рр. ХХ ст. (за матеріалами Поділля) / П. С. Григорчук, С. Л. Сергійчук // Актуальні проблеми вітчизняної і всесвітньої історії : матеріали Всеукр. наук. конф. (Луганськ, 8–9 лют. 2001 р.) / Східноукр. нац. ун-т. – Луганськ, 2001. – С. 189–194. – Бібліогр. в кінці ст.
- 6021. Грушецкий Б. П.** Оборона Перекопских и Чонгарских позиций войсками Советской Республики Таврида в апреле 1918 г. / Б. Грушецкий // Вестник Крымских чтений И. Л. Сельвинского / Крым. центр гуманитар. исслед. [та ін.]. – Симферополь, 2011. – **Вип. 8.** – С. 41–52.
- 6022. Гула Р. В.** Патріотичне та інтернаціональне виховання бійців Червоної армії у 1918–1922 рр. (на матеріалах України) / Р. В. Гула // Проблеми політичної історії України : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2013. – **Вип. 8.** – С. 158–168. – Бібліогр. в кінці ст.
- 6023. Гула Р. В.** Революційний патріотизм у системі роботи державно-партійних органів влади з виховання комуністичної свідомості радянського суспільства у 1917–1931 рр. / Р. В. Гула // Архіви України. – 2013. – **№ 2.** – С. 61–69. – Бібліогр. в кінці ст.
- 6024. Гусєв В. І.** Перехід Бунду на комуністичну платформу й утворення єврейської секції КП(б)У / В. І. Гусєв // Історичний журнал. – 2004. – **№ 9.** – С. 67–73. – Бібліогр. в кінці ст.
- 6025. Гуславська Г. С.** Періодичні видання в Одесі у 1920-му році: загальний огляд / Г. С. Гуславська // Матеріали 73-ї звітньої студентської наукової конференції, Одеса, 25–27 квіт. 2017 р. Секція: Історичні науки / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса, 2017. – С. 126–130. – Бібліогр. в кінці ст.

- 6026. Даниленко Р. М.** Більшовицький терор в Україні в грудні 1917 – квітні 1918 рр. / Р. М. Даниленко // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2014. – **Вип. 89.** – С. 31–36. – Бібліогр. в кінці ст.
- 6027. Даниленко Р. М.** Більшовицький терор на Чернігівщині в січні – квітні 1918 р. / Р. М. Даниленко // Шевченківська весна. Історія : матеріали XIII Міжнар. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів та молодих учених / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2015. – С. 236–239.
- 6028. Даниленко Р. М.** Більшовицький терор у Києві в лютому 1918 р. / Р. М. Даниленко // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – Тернопіль, 2014. – **Вип. 2, ч. 1.** – С. 71–76.
- 6029. Даниленко Р. М.** Більшовицький терор у Одесі в січні – березні 1918 р. / Р. М. Даниленко // Дні науки історичного факультету : матеріали VIII Міжнар. наук. конф. студентів, аспірантів та молодих учених / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2015. – С. 232–236.
- 6030. Даниленко Р. М.** Радянська репресивна політика в Україні у 1921 році / Р. М. Даниленко // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2015. – **Вип. 44, т. 1.** – С. 189–194. – Бібліогр. в кінці ст.
- 6031. Даниленко Р. М.** Репресивна діяльність більшовиків в Україні в 1920 р. / Р. М. Даниленко // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2014. – **Вип. 2.** – С. 17–20.
- 6032. Даниленко Р. М.** Репресивна діяльність більшовиків у Києві в 1919 р. / Р. М. Даниленко // Дні науки історичного факультету, присвячені 180-річчю заснування Київського університету : матеріали VII Міжнар. наук. конф. студентів, аспірантів та молодих учених : у 2 т. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2014. – **Т 1.** – С. 173–176.
- 6033. Даниленко Р. М.** Роль М. Кручинського у проведенні червоного терору у Волинській губернії в 1919 р. / Р. М. Даниленко // Шевченківська весна. Історія : матеріали XIV Міжнар. наук. конф. студентів, аспірантів та молодих учених / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2016. – С. 27–30.
- 6034. Даниленко Р. М.** Червоний терор в Україні в 1918–1921 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Р. М. Даниленко ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2016. – 18 с.
- 6035. Даниленко Р. М.** Червоний терор в Україні в 1919 р. в документах відділів ЦК КП(б)У / Р. М. Даниленко // Актуальні питання та проблеми розвитку сучасної цивілізації: історичні, соціологічні, політологічні аспекти : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Херсон, 17–18 квіт. 2015 р. / Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2015. – С. 48–51.
- 6036. Даниленко Р. М.** Червоний терор в Україні в 1920 році / Р. М. Даниленко // Шевченківська весна. Історія : матеріали XII Міжнар. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів та молодих учених / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2014. – С. 56–59.
- 6037. Даниленко С.** Історія становлення податкових органів Київщини в засобах відомчої періодици (1919–1922 рр.) / С. Даниленко // Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. Серія 6: Історичні науки. – Київ, 2016.

– **Вип. 14.** – С. 24–46. – Бібліогр. в кінці ст.

6038. Даниленко С. Номенклатура податкових органів в УСРР: "розверстники", продармійці, фінінспектори (1919–1929) / С. Даниленко // Український історичний збірник, 2018 / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2018. – **Вип. 20.** – С. 176–188. – Бібліогр. в кінці ст.

1919–1921 рр. – С. 176–184.

6039. Делія О. В. Житлова політика більшовиків у 1919–1921 роках: повсякденний аспект / О. В. Делія // Сумська старовина. – 2013. – **№ 41/42.** – С. 40–44. – Бібліогр. в кінці ст.

6040. Демченко О. П. Питання статусу Кримського фронту під час англо-радянських переговорів у квітні – травні 1920 р. / О. П. Демченко // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – 2012. – **Вип. 62.** – С. 32–37. – Бібліогр. в кінці ст.

6041. Демченко Т. П. "Розстріляні ГПУ" : [жертви розстрілів ВЧК у 1920–1921 рр.] / Т. П. Демченко // Сіверянський літопис. – 2011. – **№ 1.** – С. 45–54. – Бібліогр. в кінці ст.

6042. Дем'янчук П. Більшовизація в міському етнічному просторі українського Донбасу / П. Дем'янчук // Український історичний збірник / НАН України, Ін-т історії України, Рада молодих вчених. – Київ, 2017. – **Вип. 19.** – С. 199–210. – Бібліогр. в підрядк. прим.

6043. Дем'янюк О. Й. Трансформація світогляду солдатів Південно-Західного фронту та місцевого населення в умовах наростання більшовицької пропаганди у 1917 р. : [на території Волин. губернії] / О. Й. Дем'янюк // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2011. – **№ 693.** – С. 78–85. – Бібліогр. в кінці ст.

6044. Дещинський Л. Є. Поневолення України більшовицькою системою та припинення її репрезентації на міжнародній арені у першій половині ХХ ст. / Л. Є. Дещинський // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2014. – **№ 784.** – С. 97–106. – Бібліогр. в кінці ст.

6045. Дещинський Л. Є. Реформування зовнішньої політики в Україні в перші роки поневолення її більшовицькою тоталітарною системою / Л. Є. Дещинський // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2003. – **№ 474.** – С. 3–13. – Бібліогр. в кінці ст.

6046. Джужа О. М. Організаційно-правові засади діяльності та розвиток компетенції НКВС УСРР (УРСР) (січень 1919 р. – березень 1946 р.) / О. М. Джужа, В. А. Довбня // Актуальні питання історії органів внутрішніх справ України : зб. наук. пр. / Нац. акад. внутр. справ. – Київ, 2011. – **Вип. 2.** – С. 48–61. – Бібліогр. в кінці ст.

6047. Дзісяк Я. І. Перебіг бойових дій на Чортківщині у липні – серпні 1920 р. / Я. І. Дзісяк // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – Тернопіль, 2012. – **№ 1.** – С. 85–89. – Бібліогр. в кінці ст.

6048. Дмитрієнко М. Ф. Зміни в адміністративно-територіальному устрої України в 1919–1920 рр. / М. Ф. Дмитрієнко // Український історичний журнал. – 2003. – **№ 6.** – С. 68–78 ; 2004. – **№ 1.** – С. 43–52.

6049. Добрунова Л. Е. Харківський губернський комісар, громадський комітет та Рада

робітничих і солдатських депутатів у 1917 році / Л. Е. Добрунова, В. О. Корнілова, Н. В. Чорна // Історія України: маловідомі імена, події, факти : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ ; Донецьк, 2001. – **Вип. 19**. – С. 45–55. – Бібліогр. в кінці ст.

6050. Довганенко Р. О. Селянство Катеринославщини та аграрна політика радянської влади у 1919–1920 рр. / Р. О. Довганенко // Питання аграрної історії України та Росії : матеріали сьомих наук. читань, присвяч. пам'яті Д. П. Пойди / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2008. – С. 157–164. – Бібліогр. в кінці ст.

6051. Дойков Ю. Красный террор. Россия. Украина. 1917–1924 / Ю. Дойков. – Архангельск, 2008. – 680 с.

6052. Документи з історії Криворіжжя (1918–1927) / упоряд.: О. О. Мельник, І. О. Стеблина. – Кривий Ріг, 2013.

Вип. 2. – 68 с.

У збірнику подано документи про стан залізничної промисловості та роботи з її відновлення у 20-х роках ХХ століття.

6053. Документи з історії Криворіжжя (1919–1926) / упоряд.: О. О. Мельник, І. О. Стеблина. – Кривий Ріг, 2013.

Вип. 1. – 104 с.

У збірнику подано низку документів про суспільно-політичний, повстанський рух, економіку Криворіжжя.

6054. Дорошко М. С. Більшовицький "експорт" в Україну тоталітарних структур влади у 1917–1921 рр. / М. Дорошко // Історичний журнал. – 2004. – № 4. – С. 10–20. – Бібліогр. в кінці ст.

6055. Дорошко М. С. Дипломатія Радянської України у 1917–1923 рр.: головні дійові особи / М. Дорошко // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2007. – **Вип. 8**. – С. 127–145. – Бібліогр. в кінці ст.

6056. Дорошко М. С. Компартійно-державна номенклатура УСРР у 1919–1923 роках: соціально-політичний портрет / М. С. Дорошко // Історична пам'ять : наук. зб. / Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2002. – № 1/2. – С. 70–79.

6057. Дорошко М. С. Номенклатура: керівна верхівка Радянської України (1917–1938 рр.) : монографія / М. С. Дорошко. – Київ : Ніка-Центр, 2008. – 368 с.

Зі змісту: Розд. 2. Становлення компартійно-радянської номенклатури УСРР ; § 1. Організаційно-теоретичні передумови, джерела та політико-ідеологічні принципи формування більшовицької номенклатури в Радянській Україні. – С. 59–83 ; § 2. Добір, розстановка та підготовка керівних кадрів. – С. 83–103 ; Розд. 4. Діяльність номенклатури Радянської України в кінці 1917–1938 рр. ; § 1. Більшовицький "експорт" в Україну тоталітарних структур влади та її носіїв у 1917–1920 рр. – С. 243–254 ; § 2. Керівна верства УСРР на початку 1920-х років. – С. 254–267.

6058. Дорошко М. С. Окупація радянською Росією Наддніпрянської України в 1917–1920 роках: як це було / М. Дорошко // Україна ХХ століття: культура, ідеологія, політика : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Львів, 2015. – **Вип. 20**. – С. 44–53. – Бібліогр. в підрядк. прим.

6059. Дорошко М. С. Партійно-державна номенклатура УСРР у 1919–1923 роках: соціально-політичний портрет / М. С. Дорошко // Історична пам'ять : наук. зб. / Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2002. – № 1/2. – С. 70–76. – Бібліогр. в кінці ст.

6060. Дорошко М. С. Утвердження міжнародної правосуб'єктності УСРР у 1919–1922 рр. / М. Дорошко // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Міжнародні відносини. – Київ, 2013. – № 1. – С. 9–12. – Бібліогр. в кінці ст.

6061. Дурнов Є. С. Законодавчі основи діяльності Всеукраїнської надзвичайної комісії УСРР як карально-репресивного органу радянської влади (1918–1922 рр.) / Є. С. Дурнов, О. М. Шармар // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Юридичні науки. – Херсон, 2017. – Вип. 2, т. 3. – С. 10–13. – Бібліогр. в кінці ст.

6062. Ємчук О. Участь С. І. Маслова у діяльності підвідділу з ліквідації майна церков та релігійних товариств у 1919 році : [упорядкування архівів та б-тек кiev. релігійних установ] / О. Ємчук // Архівознавство. Археографія. Джерелознавство : міжвідом. зб. наук. пр. / Укр. НДІ арх. справи та документознавства. – Київ, 2009. – Вип. 10. – С. 225–234. – Бібліогр. в кінці ст.

6063. Єрмолаєв В. М. Радянські вищі представницькі установи / В. М. Єрмолаєв // Вищі представницькі органи влади в Україні: історія, теорія та практика : монографія / В. М. Єрмолаєв. – Харків, 2017. – Розд. 5, § 6. – С. 398–417.

6064. Єфіменко Г. Г. Більшовицька експансія в Україну / Г. Г. Єфіменко, С. В. Кульчицький, В. Ф. Верстюк // Нариси історії української революції 1917–1921 років : у 2 кн. / авт. кол.: В. Ф. Верстюк (керівник) [та ін.] ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ : Наук. думка, 2012. – Кн. 2, розд. 6. – С. 241–414.

Рецензії: Завальнюк О. М. [Рецензія] // Український історичний журнал. – 2013. – № 3. – С. 214–219.

6065. Єфіменко Г. Г. Більшовицький центр і радянська Україна: економічні аспекти національної політики Кремля у 1917–1925 рр. / Г. Г. Єфіменко // Український історичний журнал. – 2009. – № 2. – С. 96–109. – Бібліогр. в кінці ст.

Про встановлення більшовицькою Росією економічного контролю над радянською Україною.

6066. Єфіменко Г. Г. Взаємовідносини Кремля та радянської України: економічний аспект (1917–1919 рр.) : [монографія] / Г. Єфіменко ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2008. – 228, [1] с.

Зміст: Вступ. – С. 3–5 ; Розд. 1. Потреба аналізу політики Кремля щодо України під кутом економічних інтересів. – С. 6–27 ; Розд. 2. Народження радянської України (грудень 1917 – липень 1918 р.): 2.1. Вплив Першої світової війни на зміну суспільних очікувань. – С. 31–34 ; 2.2. Становище України в Російській імперії. – С. 35–44 ; 2.3. Створення радянської УНР: політичні передумови та перші дні існування. – С. 45–58 ; 2.4. Економічні чинники створення радянської УНР. – С. 59–64 ; 2.5. Фінансово-економічна політика Народного секретаріату та взаємовідносини з Раднаркомом. – С. 65–80 ; 2.6. "Час кинути гру": небезпечні для Раднаркому настрої керівництва радянської України. – С. 81–87 ; 2.7. "Існування Народного секретаріату ...є фікцією шкідливою": оцінка більшовиків своєї діяльності. – С. 88–98 ; Розд. 3. Економічні аспекти "воєнно-політичного союзу" (листопад 1918 – серпень 1919 р.): 3.1. Опанування більшовиками України у 1919 р.: зміна завдань і методів правління. – С. 99–105 ;

3.2. Спроба будівництва України неукраїнськими руками. – С. 106–123 ; 3.3. Україна як ресурсна база "світової революції". – С. 124–137 ; 3.4. Промисловість та фінансові взаємовідносини. – С. 138–160 ; **Висновки.** – С. 161–167 ; **Додатки:** [архівні документи]. – С. 168–206 ; Список скорочень і аббревіатур. – С. 207–208 ; Іменний покажчик. – С. 208–210 ; Примітки. – С. 211–228.

6067. Єфіменко Г. Г. Визначення кордону між УСРР та РСФРР (1917–1920) / Г. Єфіменко // Проблеми історії України: факти, судження, пошуки : міжвідом. зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2011. – **Вип. 20.** – С. 135–176. – Бібліогр. в кінці ст.

6068. Єфіменко Г. Г. Вплив національного питання на формування кордону між УСРР та РСФРР (1917–1928 рр.) / Г. Г. Єфіменко // Національне питання в Україні: виклики сучасності, уроки історії : доп. та матеріали Всеукр. наук. конф., 20 лист. 1914 р. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2016. – С. 123–139. – Бібліогр. в підрядк. прим.

6069. Єфіменко Г. Г. Вхідження Криму до складу радянської України в 1920 р.: нереалізований проект : [про формування кордону між радянською Україною та РСФРР] / Г. Єфіменко // Крим від античності до сьогодення : іст. студії / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2014. – С. 410–420. – Бібліогр. в кінці ст.

6070. Єфіменко Г. Г. Еволюція державного статусу УСРР наприкінці 1919 – у 1920 рр.: нетрадиційний погляд : [розвиток взаємовідносин між УСРР і РСФРР] / Г. Г. Єфіменко // Український історичний журнал. – 2011. – **№ 6.** – С. 80–104. – Бібліогр. в підрядк. прим.

6071. Єфіменко Г. Г. Економічні аспекти національної політики Кремля щодо радянської України (1918–1919 рр.) / Г. Г. Єфіменко // Український історичний журнал. – 2006. – **№ 1.** – С. 83–100. – Бібліогр. в підрядк. прим.

6072. Єфіменко Г. Г. Історія створення та автентичний зміст "воєнно-політичного союзу" між УСРР та РСФРР (березень – червень 1919 р.) / Г. Г. Єфіменко // Український історичний журнал. – 2014. – **№ 1.** – С. 120–145. – Бібліогр. в підрядк. прим.

6073. Єфіменко Г. Г. Київ – перша столиця Радянської України / Г. Г. Єфіменко // Від України до УРСР : матеріали Всеукр. наук. конф. до 80-річчя перенесення столиці радян. України до м. Києва (м. Київ, 12 груд. 2014 р.) / НАН України, Ін-т історії України [та ін.]. – Київ, 2015. – С. 15–24. – Бібліогр. в підрядк. прим.

6074. Єфіменко Г. Г. Комунізм vs. українське націєтворення в радянській Україні (1917–1938 рр.): сприяння, поборювання чи вимушене замирення? / Г. Г. Єфіменко // Український історичний журнал. – 2012. – **№ 2.** – С. 114–132. – Бібліогр. в кінці ст.

6075. Єфіменко Г. Г. Мовне питання в політиці більшовиків в Україні в роки першого комуністичного штурму (1919–1920) / Г. Єфіменко // Проблеми історії України: факти, судження, пошуки : міжвідом. зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2012. – **Вип. 21.** – С. 166–187. – Бібліогр. в кінці ст.

6076. Єфіменко Г. Г. Призначення керівництва Радянської України в 1917–1919 рр.: спільність стратегії та відмінність у тактиці / Г. Г. Єфіменко // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2008. – **Вип. 23.** – С. 136–149. – Бібліогр. в кінці ст.

6077. Єфіменко Г. Г. Соціально-економічні перетворення більшовиків / Г. Г. Єфіменко // Економічна історія України: історико-економічне дослідження : в 2 т. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2011. – **Т. 2, розд. 24, § 3.** – С. 115–146.

6078. Єфіменко Г. Г. Специфіка радянського ладу (1917–1923 рр.) / Г. Г. Єфіменко, С. В. Кульчицький // Нариси історії державної служби в Україні / Голов. упр. держ. служби України, НАН України, Ін-т історії України ; авт. кол.: С. В. Кульчицький (керівник) [та ін.]. – Київ, 2008. – С. 313–345.

6079. Єфіменко Г. Г. Статус УСРР та її взаємовідносини з РСФРР: довгий 1920 рік : [монографія] / Г. Єфіменко ; відп. ред. С. В. Кульчицький ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2012. – 366 с. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Імен. покажч.: с. 359–366.

Зміст: Вступ. – С. 6–54 ; **Розд. 1. Взаємини України та Росії в другій половині 1919 р.:** 1.1. Причина актуалізації "українського питання" та його зміст". – С. 55–66 ; 1.2. Державний статус УСРР: суть проблеми. – С. 67–83 ; 1.4. Бажання та можливості Кремля. – С. 95–118 ; 1.5. Реакція керівництва КП(б)У. – С. 119–142 ; 1.6. Позиція та вплив "групи Попова". – С. 143–166 ; **Розд. 2. Перенесення теорії на практику (січень – травень 1920 р.):** 2.1. Кадрове питання. – С. 167–188 ; 2.2. Мовні труднощі та тертя. – С. 189–203 ; 2.3. Формальний статус УСРР. – С. 204–220 ; 2.4. Реальні проблеми. – С. 221–239 ; 2.5. Економічні взаємини. – С. 240–250 ; **Розд. 3. Шлях до формування договірних відносин між УСРР та РСФРР:** 3.1. Статус України очима Кремля. – С. 251–263 ; 3.2. Зовнішній вплив. – С. 264–283 ; 3.3. Економічно-управлінські передумови. – С. 284–301 ; 3.4. Договір про союз. – С. 302–314 ; **Розд. 4. Проблема кордону між УСРР та РСФРР в 1919–1920 рр. як дзеркало статусу УСРР:** 4.1. Стан наукової розробки питання. – С. 315–322 ; 4.2. Розмежування РСФРР в 1919 р. – С. 323–336 ; 4.3. 1920 р.: збільшення території України на Сході. – С. 337–354 ; **Висновки.** – С. 355–358.

6080. Жванко Л. М. Головна українська комісія у справах полонених та біженців: умови та нормативно-правові засади створення [1919 р.] / Л. М. Жванко // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2015. – **Вип. 44, т. 1.** – С. 143–148. – Бібліогр. в кінці ст.

6081. Жванко Л. М. Документи 1919 р. щодо формування системи соціального захисту біженців Першої світової війни в радянській Україні / Л. М. Жванко // Гуржівські історичні читання : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького [та ін.]. – Черкаси, 2015. – **Вип. 10.** – С. 53–55. – Бібліогр. в кінці ст.

6082. Заблоцький В. П. Нові біографічні документи Артема (Ф. А. Сергеева) / В. П. Заблоцький // Нові сторінки історії Донбасу : зб. ст. / Донец. нац. ун-т ім. Василя Стуса. – 2011. – **Кн. 20.** – С. 16–25. – Бібліогр. в кінці ст.

6083. Завальнюк К. В. Репресії московсько-більшовицької влади проти української інтелігенції у 1919 р. / К. В. Завальнюк // Політичні репресії на Поділлі в ХХ столітті : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (Вінниця, 23–24 листоп. 2001 р.) / Вінниц. обл. об'єднане т-во політв'язнів і репресованих [та ін.]. – Вінниця, 2002. – С. 116–121. – Бібліогр. в кінці ст.

6084. Завальнюк К. В. Червоний смерч над Поділлям / К. В. Завальнюк, Т. В. Стецюк. – Вінниця : Держ. картогр. ф-ка, 2008. – 248 с.

Зі змісту: Ранок "Великого терору" (політичні репресії на Поділлі в 1917–1928 рр.). – С. 5–32 ; Загублені долі (подоляни – жертви більшовицького режиму). Ананій Волинець – організатор повстанського антибільшовицького руху на Поділлі доби УНР (1919–1920 рр.). – С. 52–59 ; Честі не зрадив своїєї [генерал УНР Я. Г. Гандзюк] ; Подільський губернський староста доби Гетьманату (1918 р.) С. І. Кисельов. – С. 69–78 ; Недоспівана пісня подільського Орфея [М. Д. Леонтович]. –

С. 91–97 ; Микола Фіщенко: трагічна постать в повстанському русі (з історії повстанського руху на Тиврівщині). – С. 168–171 ; "Людина великої педагогічної сили" (освітній та громадський діяч Ю. О. Щириця). – С. 193–197.

6085. Завальнюк О. М. Кам'янець-Подільський державний український університет: драматичний фінал за радянської доби (січень – травень 1921 р.) / О. М. Завальнюк // Освіта, наука і культура на Поділлі : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2007. – Т. 9. – С. 243–252.

6086. Завальнюк О. М. Російські виші та національне відродження в Україні (1917–1920 рр.) / О. М. Завальнюк // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2012. – Вип. 5. – С. 258–274. – Бібліогр. в кінці ст.

6087. Заїка В. В. Адміністративно-територіальні зміни на Сіверщині в перші роки радянської влади (реальні та можливі) / В. В. Заїка // Путивльський краєзнавчий збірник / Держ. історико-культур. заповідник у м. Путивлі. – Суми, 2009. – Вип. 5. – С. 156–160. – Бібліогр. в кінці ст.

6088. Заріцька І. М. Виникнення радянського земельного законодавства (листопад 1917 – квітень 1918 рр.) / І. М. Заріцька // Часопис Київського університету права. – 2008. – № 1. – С. 43–48.

6089. Захожай З. В. Документи ЦДАГО України про політику більшовицького керівництва щодо Західноукраїнських земель (1921–1939 рр.) // Архіви України. – 2000. – № 4/6. – С. 67–70. – Бібліогр. в кінці ст.

6090. Здоров А. А. До історії військових сил Українського радянського уряду в перший період їх існування (грудень 1917 – січень 1918 рр.) / А. А. Здоров // Київська старовина. – 2005. – № 6. – С. 85–95.

6091. Здоров А. А. Український Жовтень. Робітничо-селянська революція в Україні (листопад 1917 – лютий 1918 рр.) : монографія / А. Здоров. – Одеса : Астропринт, 2007. – 268 с. – Бібліогр. в кінці глав.

Зміст: Вступ. – С. 3–6 ; **Гл. 1. Історіографія Українського Жовтня. Основні віхи:** 1.1. Історіографія української еміграції. – С. 7–9 ; 1.2. Радянська історіографія. – С. 10–13 ; 1.3. Історіографія незалежної України. – С. 14–20 ; **Гл. 2. Джерела до історії українського Жовтня:** 2.1. Документальні джерела. – С. 21–22 ; 2.2. Спогади. – С. 23–29 ; **Гл. 3. Передумови українського Жовтня:** 3.1. Сільське господарство і селянство України на початку ХХ ст. – С. 30–33 ; 3.2. Промисловість і робітничий клас України на початку ХХ ст. – С. 34–39 ; 3.3. Національне питання в Україні на початку ХХ ст. – С. 40–47 ; **Гл. 4. Початковий (автономістський) етап української революції:** 4.1. Велика російська революція та пробудження українського національно-визвольного руху. – С. 48–50 ; 4.2. Жовтневе повстання в Петрограді і повалення влади Тимчасового уряду в Україні. – С. 50–55 ; 4.3. Проголошення Української Народної Республіки. – С. 56–60 ; **Гл. 5. Пролетарська диктатура у Росії та Українська Центральна Рада:** 5.1. Революція і контрреволюція в Росії. – С. 61–62 ; 5.2. Українська Центральна Рада – один з центрів всеросійської контрреволюції. – С. 62–67 ; 5.3. Політика Ради Народних Комісарів (ленінського уряду) щодо Української Народної Республіки в листопаді 1917 р. – С. 68–77 ; **Гл. 6. Рада Народних Комісарів і Українська Центральна Рада в грудні 1917 р.: між миром і війною :** 6.1. Спроби революційних військ проїхати через територію України на Дон на боротьбу с Каледіним. – С. 78 ; 6.1.1. 1-й Мінський революційний загін. – С. 78–79 ; 6.1.2. 2-й гвардійський корпус. – С. 80–85 ; 6.2. Ультиматум Ради Народних Комісарів від 4 грудня 1917 р. – С. 86–89 ;

6.3. Відповідь Генерального Секретаріату і реакція РНК. – С. 90–91 ; 6.4. Спроби мирних переговорів РНК і УЦР 6–30 грудня 1917 р. – С. 91–103 ; **Гл. 7. Український більшовизм:** 7.1. Більшовики й пролетарії неросійської нації Російської імперії до жовтня 1917 р. – С. 104–108 ; 7.2. Численність та національний склад більшовицьких організацій України наприкінці 1917 р. – С. 109–113 ; 7.3. Українські секції РСДРП (б) і Соціал-демократія України: перша українізація більшовизму : 7.3.1. Підготовчий етап. Київська секція (оргбюро СДУ). – С. 114–119 ; 7.3.2. Обласний (крайовий) з'їзд більшовиків у Києві 3–5 грудня 1917 р. – І Всеукраїнська нарада більшовиків. – С. 120–122 ; 7.3.3. Поширення руху "українських більшовиків" по Україні та за її межами. – С. 123–133 ; **Гл. 8. Перший Всеукраїнський з'їзд Рад в Києві: більшовики проти Центральної Ради:** 8.1. Соціальна політика і класова позиція Української Центральної Ради. – С. 134–137 ; 8.2. Скликання I Всеукраїнського з'їзду Рад і представництво Рад на ньому. – С. 138–145 ; 8.3. Військова підготовка УЦР і більшовиків. – С. 146–148 ; 8.4. Відкриття Всеукраїнського з'їзду Рад в Києві. – С. 149–158 ; **Гл. 9. Народження Української Радянської влади (харківський період) :** 9.1. Військово-політична ситуація в Харкові в листопаді – грудні 1917 р. – С. 159–165 ; 9.2. Перший Всеукраїнський з'їзд Рад в Харкові. Утворення ЦВК Рад України. – С. 166–168 ; 9.3. Народний Секретаріат України – перший український радянський уряд. – С. 169–175 ; 9.4. Військові сили Українського Радянського уряду та утвердження його влади в Харкові. – С. 176–194 ; **Гл. 10. Відносини Народного Секретаріату України із Радою Народних Комісарів Росії :** 10.1. Загальні засади. – С. 195 ; 10.2. Фінансові відносини. – С. 195–200 ; 10.3. Політичні відносини. – С. 200–209 ; **Гл. 11. Боротьба впливом: "Київська Рада" і "Харківська Рада" :** 11.1. Центральна Рада й Рада робітничих, солдатських і селянських депутатів України після утворення ЦВК Рад України. – С. 210–213 ; 11.2. Змова лівих есерів – свідчення переламу в настроях українського селянства. – С. 214–216 ; 11.3. Свідчення іноземців про суспільно-політичну ситуацію в Україні наприкінці 1917 – початку 1918 рр. – С. 217–220 ; **Висновки.** – С. 221–226 ; Список основних джерел та літератури. – С. 227–244 ; Список скорочень. – С. 245 ; **Додатки:** Хто підняв січневе повстання в Києві в 1918 р.? : історична розвідка. – С. 246–254 ; Робочий клас України в 1917–1918 гг.: пята колонна или авангард революции. – С. 255–265.

6092. Золотарьов В. А. Секретар Одеської підпільної контррозвідки: штрихи до портрету комісара державної безпеки 3-го рангу С. І. Західного / В. Золотарьов // Юго-Западная Одессика : ист.-краевед. науч. альм. / Ассоц. европ. культуры "Золотая акация". – Одесса, 2012. – **Вып. 13.** – С. 209–228. – Бібліогр. в кінці ст.

6093. Золотарьов В. А. ЧК-ДПУ-НКВС на Харківщині: люди та долі, 1919–1941 / В. А. Золотарьов ; вступ. ст. Ю. Шаповала ; упоряд. О. А. Ємельянов. – Харків : Фоліо, 2003. – 477 с.

6094. Зубачевский В. А. Советско-польская война 1920 года: геополитический аспект / В. А. Зубачевский // Военно-исторический журнал. – 2013. – **№ 10.** – С. 18–23. – Бібліогр. в кінці ст.

6095. Игнатенко А. А. Кременчуг в революции 1917 года / А. А. Игнатенко ; Кременчуг. краевед. музей [та ін.]. – Кременчуг : Про-Графіка, 2011. – 207, [66] с. : ил.

6096. Ишин А. В. Государственное строительство в Крыму периода "второго большевизма" (1919 год) / А. В. Ишин // Таврійські студії. Історичні науки / Крим. ун-т культури, мистецтв і туризму. – Сімферополь, 2012. – **№ 3.** – С. 58–61. – Бібліогр. в кінці ст.

6097. Ишин А. В. К вопросу о специфике процесса "большевизации Крыма" в 1918 году /

А. В. Ишин // Культура народів Причорномор'я. – Симферополь, 2012. – № 238. – С. 133–136.

6098. Іваненко В. В. Радянська модель української державності в контексті європейського державотворення (1917–1925 рр.) / В. В. Іваненко // Наддніпрянська Україна: історичні процеси, події, постаті : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпро, 2009. – **Вип. 7.** – С. 85–108. – Бібліогр. в кінці ст.

6099. Іваненко В. В. Утворення Донецько-Криворізької радянської республіки: ілюзія прагматики чи сила риторики? / В. В. Іваненко, О. О. Поплавський // Придніпров'я: історико-краєзнавчі дослідження : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2006. – **Вип. 3.** – С. 171–179.

6100. Іванова Д. О. Київський театр "Арлекін" як перший практичний досвід створення професійного театру ляльок у Києві (1919 р.) / Д. О. Іванова // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. – 2013. – № 2. – С. 147–151.

6101. Ігнатуша О. М. Православна церква за умов державного атеїзму: перший досвід співіснування в Запорізькому регіоні, 1918–1920 рр. / О. М. Ігнатуша // Література та культура Полісся : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – **Вип. 21.** – С. 150–159 ; Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2004. – **Вип. 18.** – С. 165–173.

6102. Ігнатуша О. М. Українське церковне питання в умовах російської інтервенції на Півдні України (1919–1920 рр.) / О. Ігнатуша // Держава і церква в новітній історії України : зб. наук. ст. за матеріалами V Всеукр. наук. конф., (19–20 листоп. 2015 р., Полтава) / Полтав. нац. ун-т ім. В. Г. Короленка [та ін.]. – Полтава, 2015. – С. 7–13.

6103. Ісаков П. М. Кадрова політика та становище персоналу у в'язничній системі УСРР в 1919 р. як прояв тоталітарної природи радянської влади / П. Ісаков // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2017. – **Вип. 12.** – С. 237–260. – Бібліогр. в підрядк. прим.

6104. Ісаков П. М. Табори примусових робіт в УСРР в 1920 р. / П. М. Ісаков // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2014. – **Вип. 10.** – С. 253–287. – Бібліогр. в підрядк. прим.

6105. Ісаков П. М. Харчування в'язнів в УСРР в 1919 р. / П. Ісаков // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2015. – **Вип. 11.** – С. 157–185. – Бібліогр. в підрядк. прим.

6106. Історія видавничої справи Сумщини : зб. док. та матеріалів, 1861–1920 / Держ. арх. Сумської обл. ; упоряд. Н. С. Подоляка. – Суми : Мрія-1, 2007. – 128 с.

Доба революції. – С. 57, 58, 105, 112.

6107. Історія українського селянства : нариси : в 2 т. / авт. кол.: О. В. Андрощук [та ін.] ; відп. ред. В. А. Смолій ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ : Наук. думка, 2006.

Т. 1. – 632 с. : іл.

Зі змісту: Селянство в теорії і політиці більшовизму / В. Ф. Верстюк. – С. 555–575 ; Комуністичний режим проти селянства України / В. Ф. Верстюк. – С. 575–576.

6108. Іщенко О. В. Відносини КП(б)У з партією українських лівих есерів (боротьбистів) у

контексті розвитку української революції у 1919 – на початку 1920 рр. / О. В. Іщенко // Проблеми політичної історії України : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2010. – **Вип. 5**. – С. 148–160. – Бібліогр. в кінці ст.

6109. Кабачек В. В. Діяльність місцевих державних органів України по розвитку промисловості в 1921–1922 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / В. В. Кабачек ; Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – Харків, 2008. – 20 с.

6110. Кабачинський М. І. Прикордонники Поділля на охороні кордонів України (1920–1924 рр.) / М. І. Кабачинський // Матеріали XI Подільської історико-краєзнавчої конференції (25–26 листоп. 2004 р., Кам'янець-Подільський) / НАН України, Ін-т історії України [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2004. – С. 314–325.

6111. Кавунник В. Л. Війна РСФРР проти УНР і політика більшовиків в Україні / В. Л. Кавунник // Актуальні питання вітчизняної, світової історії та історії науки: пошуки, роздуми, знахідки : матеріали п'ятої Міжнар. наук. конф. (Луганськ, 25–26 квіт. 2012 р.) / Східноукр. нац. ун-т ім. Володимира Даля. – Луганськ, 2012. – С. 45–47.

6112. Кавунник В. Л. Інституалізація більшовицького уряду в Україні (1919–1920): військово-політичні та дипломатичні аспекти / В. Л. Кавунник // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2013. – **Вип. 37**. – С. 104–109. – Бібліогр. в кінці ст.

6113. Калініченко В. В. Радянське земельне законодавство і звичаєве право земельної громади Наддніпрянської України в доколгоспному селі (1917–1930 рр.) / В. В. Калініченко // Збірник наукових праць. Серія: Історія та географія / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків, 2012. – **Вип. 46**. – С. 33–38. – Бібліогр. в кінці ст.

6114. Калініченко Г. В. Генезис земельної громади в Україні та аграрна політика більшовиків (1917–1922 рр.) / Г. В. Калініченко // Збірник наукових праць. Серія: Історія та географія / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків, 2009. – **Вип. 35**. – С. 182–190.

6115. Калініченко Г. В. Земельна громада на Харківщині (1917–1930 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Г. В. Калініченко ; Чернігів. держ. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2009. – 19 с.

6116. Кандимов Ю. У. Роль Н. Челебіджихана у створенні Кримської Демократичної Республіки (1917–1918 рр.) / Ю. У. Кандимов // Історико-правові проблеми автономізму та федералізму : матеріали X-ї Міжнар. іст.-прав. конф., 22–24 верес. 2003 р., м. Севастополь / Міжнар. асоц. істориків права [та ін.]. – Сімферополь, 2004. – С. 170–177. – Бібліогр. в кінці ст.

6117. Каракоз О. О. Цензура в публічних бібліотеках України: сутність та форми прояву (1917–1939 рр.) : монографія / О. О. Каракоз. – 2-ге вид., випр. і допов. – Київ : Ліра-К, 2017. – 200 с.

Рецензії: Горбань Ю. І. Цензура в публічних бібліотеках України, 1917–1939 рр.: погляд із відстані століття // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2017. – № 1. – С. 115–116.

6118. Карпенко М. М. Роль китайських й інших інтернаціональних формувань у завоюванні та утриманні радянської влади на території України в січні – травні 1919 р. / М. Карпенко // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. / Рівн. держ. гуманітар. ун-т. – Рівне, 2008. – **Вип. 12**. – С. 169–175. – Бібліогр. в кінці ст.

6119. Карпенко М. М. Участь китайців у революційних подіях на території України (1917–1921 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.02 / М. М. Карпенко ; НАН України, Ін-т сходознавства ім. А. Ю. Кримського. – Київ, 2008. – 17 с.

6120. Киндюк Б. В. Правове регулювання лісової монополії й експорту деревини в перші роки радянської влади / Б. Киндюк // Підприємництво, господарство і право. – 2011. – № 6. – С. 114–117.

6121. Киридон А. М. Більшовицька держава і православна церква в Україні (1917–1930-ті роки): стан сучасної вітчизняної історіографії / А. Киридон // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. / Рівн. держ. гуманітар. ун-т. – Рівне, 2006. – Вип. 10. – С. 239–250. – Бібліогр. в кінці ст.

6122. Киридон А. М. Держава – церква – суспільство в радянській Україні періоду 1917–1930 років: методологічні засади дослідження / А. Киридон // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. / Рівн. держ. гуманітар. ун-т. – Рівне, 2008. – Вип. 12. – С. 46–54. – Бібліогр. в підрядк. прим.

6123. Киридон А. М. Державно-церковні відносини в радянській Україні (1917–1930-ті роки): класифікація історіографічних джерел / А. М. Киридон // Історична пам'ять : наук. зб. / Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2006. – № 1. – С. 120–131. – Бібліогр. в кінці ст.

6124. Киридон А. М. Еволюція політики партійно-державного керівництва радянської України щодо релігії та церкви (1917–1930 рр.) / А. Киридон // Історичний журнал. – 2004. – № 6/7. – С. 20–31. – Бібліогр. в кінці ст.

6125. Киридон А. М. Соціоісторичний аналіз державно-церковних відносин у Радянській Україні 1917–1930-х років: історіографічний дискурс / А. Киридон // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. / Рівн. держ. гуманітар. ун-т. – Рівне, 2010. – Вип. 18. – С. 243–269. – Бібліогр. в підрядк. прим.

6126. Киридон А. М. Утвердження більшовицької моделі державно-церковних відносин у радянській Україні (1917–1939 рр.) / А. Киридон // Слов'янський вісник. Серія: Історичні науки / Рівн. держ. гуманітар. ун-т [та ін.]. – Рівне, 2007. – Вип. 6. – С. 31–40. – Бібліогр. в кінці ст.

6127. Киридон А. М. Час випробувань: держава, церква і суспільство в радянській Україні 1917–1930-х років / А. М. Киридон. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2005. – 384 с.

Зі змісту: Вступ. – С. 3–17 ; **Розд. 1. Держава** ; 1.1. Формування більшовицької політико-правової моделі державно-церковних відносин (1917–1919 роки). – С. 18–53 ; 1.2. Механізм регулювання державно-церковних відносин в Україні (1920–1930-ті роки). – С. 53–91 ; 1.3. Антирелігійна пропаганда в структурі державно-церковних відносин: форми, методи, основні напрямки. – С. 91–124 ; **Розд. 2. Церква** ; 2.1. Структурна характеристика релігійно-конфесійної мережі (1917–1930-ті роки). – С. 125–148 ; 2.2. Українська автокефальна православна церква. – С. 148–192 ; **Розд. 3. Суспільство** ; 3.1. Державно-церковні відносини в радянській Україні: соціальний вимір. – С. 224–238 ; 3.2. Духовенство в радянській Україні 1917–1930-х років. – С. 238–258 ; 3.3. Морально-ціннісні імперативи суспільства. – С. 258–281 ; 3.4. Атеїзація масової свідомості в умовах комуністично-герменевтичного існування. – С. 281–310 ; **Висновки.** – С. 311–320.

Рецензії: **Жилюк С.** [Рецензія] // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : наук. зап. Рівнен. держ. гуманітар. ун-ту. – Рівне, 2006. – Вип. 9. – С. 301–

6128. Кіндюк Б. В. Нормотворчість органів радянської влади у сфері лісівництва під час громадянської війни / Б. В. Кіндюк // Історія українського лісового законодавства: часи визвольних змагань та період НЕП, 1917–1929 рр. : монографія / Б. В. Кіндюк ; Маріупол. держ. ун-т. – Маріуполь ; Одеса : Фенікс, 2011. – С. 50–90.

6129. Кіржаєв С. М. "Конспіративне" листування В. Вернадського і М. Василенка, 1919 р. / С. М. Кіржаєв, К. Новохатський // Пам'ятки: археогр. щорічник / Укр. НДІ арх. справи та документознавства. – Київ, 2015. – Т. 15–16. – С. 103–126. – Бібліогр. в кінці ст.

Публікація листів вчених під час їх переховування за межами Києва після взяття міста більшовиками.

6130. Клименко Т. А. Створення мережі архівних установ на Черкащині у 1919–1937 рр. / Т. А. Клименко // Архіви України. – 2008. – № 1/2. – С. 39–49. – Бібліогр. в кінці ст.

6131. Кобельський Д. В. Національні підрозділи у формуваннях Червоного козацтва, 1918–1921 рр. / Д. В. Кобельський // Записки історичного факультету Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова. – Одеса, 2016. – Вип. 27. – С. 268–279. – Бібліогр. в кінці ст.

6132. Коваль С. В. Формування системи ідеологічної цензури в Україні : [створення радянської системи партійно-державного контролю у 1917–1918 рр.] / С. В. Коваль // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2002. – Вип. 6. – С. 39–40. – Бібліогр. в кінці ст.

6133. Ковальова Н. А. До характеристики національного і релігійного аспектів селянського опозиційного руху на Катеринославщині (1921 р.) / Н. А. Ковальова // Вісник Дніпропетровського університету. Серія: Історія та археологія. – Дніпропетровськ, 2002. – Вип. 10. – С. 65–69. – Бібліогр. в кінці ст.

6134. Ковальова Н. А. З історії селянського повстанського руху на Катеринославщині в 1921 р. / Н. А. Ковальова // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2004. – Вип. 17. – С. 112–117.

6135. Ковальова Н. А. Наслідки ліквідації поміщицького землеволодіння для українського села (1920 р.) / Н. Ковальова // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – Тернопіль, 2016. – Вип. 1, ч. 1. – С. 57–61. – Бібліогр. в кінці ст.

6136. Ковальова Н. А. Сільські сходи Катеринославщини в умовах "аграрної революції", 1917–1922 рр. / Н. А. Ковальова // Наддніпрянська Україна: історичні процеси, події, постаті : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2014. – Вип. 12. – С. 243–251. – Бібліогр. в кінці ст.

6137. Ковальчук М. А. Війна з більшовицькою Росією за незалежність 1917–1921 рр. / М. А. Ковальчук // "Братня" навала. Війни Росії проти України, XII–XXI ст. / авт. кол.: В. Брехуненко [та ін.] ; НАН України, Ін-т укр. археології та джерелознавства ім. М. С. Грушевського. – Київ, 2016. – Розд. 5. – С. 122–164.

Рецензії: Зуляк М., Місько В. [Рецензія] // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Серія: Історія. – Тернопіль, 2016. – Вип. 2, ч. 3. – С. 184–190.

6138. Ковальчук М. А. Комуністичний режим та українське повстанство наприкінці 1919

– на початку 1920 рр. / М. Ковальчук // Сіверянський літопис. – 2010. – № 2/3. – С. 166–173. – Бібліогр. в кінці ст.

6139. Козир В. В. Історичні передумови створення товариства "Геть неписьменність" (1919–1923 рр.) / В. В. Козир // Вісник аграрної історії : зб. наук. пр. / НААН України, Нац. наук. с.-г. б-ка [та ін.]. – Київ, 2016. – **Вип. 15.** – С. 77–85. – Бібліогр. в кінці ст.

6140. Коріненко П. С. Пошук форм землекористування в Україні у 1919–1920 рр. / П. С. Коріненко // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2005. – **Вип. 9.** – С. 186–189. – Бібліогр. в кінці ст.

6141. Корнилов В. В. Донецько-Криворожская республика. Расстрелянная мечта / В. В. Корнилов. – Харьков : Фолио, 2011. – 608 с. : ил., карты, табл. – (Проект "Украина"). – Бібліогр.: с. 548–557.

6142. Корновенко С. В. Заходи Особливої наради з розширення посівних площ в Україні (1919 р.) / С. В. Корновенко // Питання аграрної історії України та Росії : матеріали десятих наук. читань, присвяч. пам'яті Д. П. Пойди / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2014. – С. 106–107.

6143. Корновенко С. В. Отношение крестьян украинских губерний к правилам об аренде полевых угодий Особого совещания в 1919 г. / С. В. Корновенко // Типология и особенности аграрного развития России и Восточной Европы X – XXI вв. : XXXIII сессия симпозиума по аграр. истории Восточ. Европы : тез. докл. и сообщ. (Брянск, 19–22 сент. 2012 г.). – Москва, 2012. – С. 133–134.

6144. Корновенко С. В. Селянський фактор переходу до нової економічної політики (1921) / С. В. Корновенко // Східноєвропейський історичний вісник / Дрогобиц. держ. пед. ун-т ім. Івана Франка [та ін.]. – Дрогобич, 2018. – **Вип. 7.** – С. 104–110. – Бібліогр. в кінці ст.

6145. Корольов Г. О. Більшовицька концепція федералізму в контексті Української революції 1917–1921 рр. / Г. О. Корольов // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2011. – **Вип. 6.** – С. 257–272. – Бібліогр. в кінці ст.

6146. Костенко Н. С. Формування в Україні представницьких органів радянської державності в 1919–1937 рр. / Н. С. Костенко // Національна ідея та правосвідомість в умовах трансформації сучасного українського суспільства : зб. доп. Всеукр. наук.-практ. конф., 16 груд. 2015 р. / Нац. ун-т держ. податк. служби України [та ін.]. – Вінниця, 2016. – С. 300–304. – Бібліогр. в кінці ст.

6147. Котик А. З історії формування підгрунтя інформаційної політики радянського періоду в Подільському регіоні [в добу революції] / А. Котик // Матеріали XIII Подільської історико-краєзнавчої конференції (18–19 листопада 2010 р.) / НАН України, Ін-т історії України [та ін.]. – Кам'янець-Подільський, 2010. – С. 366–371. – Бібліогр. в кінці ст.

6148. Котляр Ю. В. Селянські повстання релігійного характеру на Півдні України (1919–1930) / Ю. В. Котляр // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2006. – № 1. – С. 13–18. – Бібліогр. в кінці ст.

6149. Кохановський О. Б. Вовковинецька оперативна "трійка": з історії червоного терору

: [карально-репресивні заходи радян. влади на теренах Деражнянщини у 1920–1922 рр.] / О. Б. Кохановський, В. І. Чорненський // Хмельницькі краєзнавчі студії : наук.-краєзнав. зб. / НАН України, Ін-т історії України, Центр дослідж. історії Поділля. – Хмельницький, 2018. – **Вип. 15**. – С. 138–143. – Бібліогр. в кінці ст.

6150. Кравченко О. О. Всеукраїнський пролеткульт: освітньо-просвітницька та культуротворча діяльність (1917–1932) : монографія / О. О. Кравченко ; Уманський держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини [та ін.]. – Умань : Вид. Сочінський М. М., 2017. – 320 с. – Бібліогр.: с. 219–317.

Зі змісту: **Розд. 1.** Становлення та розвиток пролеткульту (друга половина 1917 р. – 1932 р.). – С. 9–65 ; **Розд. 2.** Організаційні засади і принципи діяльності пролеткульту в Україні (1917–1932 рр.). – С. 66–100 ; **Розд. 3.** Зміст та напрями освітньо-просвітницької діяльності пролеткульту в Україні. – С. 101–172.

6151. Кравченко О. О. Освітньо-просвітницька діяльність Пролеткульту (1917–1932 рр.) / О. Кравченко // Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету ім. Павла Тичини. – Умань, 2016. – **Вип. 2**. – С. 175–183. – Бібліогр. в кінці ст.

6152. Красільнікова О. В. Діяльність Всеукраїнської Православної Церковної Ради зі скликання Всеукраїнського Православного Церковного Собору 1921 р. / О. В. Красільнікова // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2018. – **Вип. 135**. – С. 32–37. – Бібліогр. в кінці ст.

6153. Красніцький А. В. Радянські державні утворення доби Української революції (1917–1921 рр.) : аналіт. огляд іст.-прав. дослідж. / А. В. Красніцький // Часопис Київського університету права. – 2012. – **№ 2**. – С. 74–79. – Бібліогр. в кінці ст.

6154. Красносілецький Д. П. Антибільшовицький рух селян в правобережній частині УСРР у 1920–1924 роках : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Д. П. Красносілецький ; Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці, 2007. – 20 с.

6155. Красносілецький Д. П. Антибільшовицький рух селян в Правобережній частині УСРР у 1920–1924 роках : монографія / Д. П. Красносілецький. – Хмельницький : ХНУ, 2009. – 275 с. : іл., табл. – Бібліогр.: с. 198–252.

Зміст: **Вступ.** – С. 3–6 ; **Розд. 1. Історіографія та джерельна база дослідження :** 1.1. Історіографія проблеми. – С. 7–21 ; 1.2. Джерельна база дослідження. – С. 22–34 ; **Розд. 2. Причини, форми, характер опору селянства продовольчій і аграрній політиці більшовиків :** 2.1. Причини зародження та розвитку селянського опору політиці більшовиків. – С. 35–55 ; 2.2. Активні та пасивні форми протидії селян більшовицькому режиму. – С. 56–96 ; **Розд. 3. Повстансько-підпільна боротьба з більшовицьким режимом:** 3.1. Спроби створення керівних органів селянсько-повстанського руху та їх невдачі. – С. 97–114 ; 3.2. Підпільні організації і стихія селянського руху. – С. 115–132 ; **Розд. 4. Суб'єктивний фактор у розгортанні селянського антибільшовицького руху:** 4.1. Яків Гальчевський і рух опору селян. – С. 133–157 ; 4.2. Отамани та їх повстанські загони. – С. 158–192 ; **Висновки.** – С. 193–197 ; **Додатки:** [архівні документи]. – С. 253–274.

6156. Красносілецький Д. П. Типи озброєних загонів селян за формами і методами противладного протистояння на Правобережній Україні в 1920–1924 рр. / Д. П. Красносілецький // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2005. – **Т. 15**. – С. 182–189. – Бібліогр. в кінці ст.

6157. Крестьянников В. В. "Варфоломеевские ночи" в Севастополе в феврале 1918 г. / В. В. Крестьянников // Севастополь: взгляд в прошлое : сб. науч. ст. сотрудников Гос. архива г. Севастополя. – Севастополь, 2006. – С. 200–207.

6158. Кривоший О. П. "Спогади про участь жінок в громадянській війні та жіночому русі..." як джерело до вивчення історії Південної України 1918–1924 років : [публ. док. Держ. архіву Запоріж. обл.] / О. П. Кривоший // Музейний вісник : щорічник / Запоріж. обл. держадмін. [та ін.]. – Запоріжжя, 2011. – № 11. – С. 155–184. – Бібліогр. в кінці ст.

6159. Кудінов І. О. Використання частин Української трудової армії в бойових діях (літо – осінь 1920 р.) / І. О. Кудінов // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2014. – Вип. 89. – С. 51–55. – Бібліогр. в кінці ст.

6160. Кужельна О. В. Шостенський військовий комісаріат у 1919–1921 роках / О. В. Кужельна // Сіверщина в історії України : зб. наук. пр. / Нац. заповідник "Глухів" [та ін.]. – Глухів ; Київ, 2018. – Вип. 11. – С. 284–290. – Бібліогр. в кінці ст.

6161. Кузовенков Д. І. Більшовицький законодавчий натиск на релігію: відокремлення церкви від держави / Д. І. Кузовенков // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка : зб. за підсумками звіт. наук. конф. викладачів, докторантів і аспірантів. – Кам'янець-Подільський, 2010. – Вип. 9, т. 1. – С. 47–48. – Бібліогр. в кінці ст.

6162. Кузьменко В. Б. Правове регулювання міжнаціональних відносин в Радянській Україні у 1917–1939 рр. : автореф. дис. д-ра юрид. наук : 12.00.01 / В. Б. Кузьменко ; Ін-т законодавства Верховної Ради України. – Київ, 2010. – 40 с. – Бібліогр.: с. 32–38.

6163. Кузьменко В. Б. Радянська Україна: проект і реалізація (1917–1924 рр.). Специфіка державотворення крізь призму національної політики більшовиків : монографія / В. Кузьменко ; наук. ред. О. Н. Ярмиш. – Одеса : Букаєв В. В., 2008. – 363 с.

Зі змісту: Розд. 1. Передумови виникнення Української радянської державності: 1. 3. Соціально-економічне, політичне та правове підґрунтя проголошення Української Народної Республіки. – С. 23–33 ; 1. 4. Боротьба за владу рад в Україні (кінець жовтня – початок грудня 1917 р.). – С. 34–60 ; Розд. 2. Формування Української Радянської Республіки (грудень 1917 – квітень 1918 рр.): 2.1. Політично-управлінська сфера. – С. 61–90 ; 2.2. Соціально-економічна сфера. – С. 91–109 ; 2.3. Соціально-культурна сфера. – С. 110–116 ; 2.4. Сфера захисту державного ладу. – С. 117–128 ; Розд. 3. Державне будівництво та національна політика в УСРР часів громадянської війни: 3.1. Політично-управлінська сфера. – С. 128–161 ; 3.2. Соціально-економічна сфера. – С. 162–175 ; 3.3. Соціально-культурна сфера. – С. 176–188 ; 3.4. Сфера захисту державного ладу. – С. 189–214 ; Висновки. – С. 324–331 ; Список використаних джерел та літератури. – С. 332–363.

6164. Кузьмин Р. Я. Більшовицька агітація та пропаганда під час польсько-радянської війни на території України в 1920 р. / Р. Я. Кузьмин // Українська державність: історія і сучасність : Всеукр. наук.-практ. конф. молодих вчених і студентів, Маріуполь, 23 листоп. 2012 р. / НАН України, Ін-т історії України, Маріупол. держ. гуманітар. ун-т [та ін.]. – Маріуполь, 2012. – С. 27–29.

6165. Кузьмин Р. Я. Воєнний комунізм у Східній Галичині: соціально-економічні перетворення Галревкому в 1920 р. / Р. Я. Кузьмин // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2013. – Вип. 69. – С. 70–78. – Бібліогр. в кінці ст.

6166. Кузьмин Р. Я. До проблеми вивчення діяльності Галицької Надзвичайної Комісії (ГалЧК) (1920 р.) / Р. Я. Кузьмин // Дні науки історичного факультету – 2011 : матеріали ІV Міжнар. наук. конф. молодих учених / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2011. – **Вип. 4, ч. 2.** – С. 15–16.

6167. Кузьмин Р. Я. Зайняття Червоною Армією Східної Галичини під час радянсько-польської війни в 1920 р.: продовження українських визвольних змагань чи перша спроба встановлення більшовицької влади? / Р. Я. Кузьмин // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2013. – **Вип. 71.** – С. 141–145. – Бібліогр. в кінці ст.

6168. Кузьмин Р. Я. Політичні та соціально-економічні перетворення більшовиків на Волині та у Східній Галичині в ході радянсько-польської війни 1919–1920 років : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Р. Я. Кузьмин ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2014. – 17 с.

6169. Кузьмин Р. Я. Репресивна політика Галицької Надзвичайної Комісії (серпень – вересень 1920 року) / Р. Я. Кузьмин // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. / Рівн. держ. гуманітар. ун-т. – Рівне, 2011. – **Вип. 22.** – С. 61–65.

6170. Кузьмин Р. Я. Створення та діяльність Галицької Надзвичайної Комісії (ГНК – ВсеГНК) у серпні – вересні 1920 року / Р. Я. Кузьмин // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2011. – **Вип. 54.** – С. 117–124. – Бібліогр. в кінці ст.

6171. Кузьминець О. В. Правові акти, спрямовані на забезпечення ввічливого спілкування працівників ОВС з громадянами як фактор підвищення іміджу міліції (1919–1934 рр.) / О. В. Кузьминець // Актуальні питання історії органів внутрішніх справ України : зб. наук. пр. / Нац. акад. внутр. справ. – Київ, 2013. – **Вип. 3.** – С. 26–34. – Бібліогр. в кінці ст.

6172. Кукса А. Н. Создание советских республик Белоруссии и Украины в начале 1919 г.: отличия и закономерности / А. Кукса // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. / Рівн. держ. гуманітар. ун-т. – Рівне, 2010. – **Вип. 20.** – С. 109–111. – Бібліогр. в кінці ст.

6173. Кукса А. Н. Становление однопартийной системы в Беларуси и Украине в 1917–1920 гг.: общие закономерности / А. Н. Кукса // Проблеми історії та історіографії України : програма і матеріали наук.-практ. конф. “День науки історичного факультету – 2013”, Київ, 18 квіт. 2013 р. / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – Київ, 2013. – С. 45–48. – Бібліогр. в кінці ст.

6174. Кулешов К. Ю. Громадсько-політична діяльність Г. Ф. Гринька у 1919 – на початку 1920 року / К. Ю. Кулешов // Збірник наукових праць. Серія: Історія та географія / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків, 2013. – **Вип. 49.** – С. 13–17. – Бібліогр. в кінці ст.

6175. Кульчицький С. В. Комуністична революція в Україні / С. В. Кульчицький // Нотатки про українські революції / С. В. Кульчицький ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2001. – С. 57–65.

6176. Купчик О. Р. Встановлення дипломатичних відносин між УСРР та Австрійською республікою в 1921 р. / О. Купчик // Австрія й Україна на історичних перехрестях : наук. зб. / Дипломат. акад. України при МЗС України [та ін.]. – Київ, 2016. – С. 186–193. – Бібліогр. в кінці ст.

- 6177. Купчик О. Р.** До питання підготовки дипломатичних кадрів УСРР (1920–1923 рр.) / О. Р. Купчик // Наука і вища освіта : тези доп. учасників XI міжвуз. наук. конф. – Запоріжжя, 2003. – С. 367–368.
- 6178. Купчик О. Р.** Зовнішньополітична діяльність уряду УСРР (1919–1923 рр.): між українською формою та радянським змістом / О. Р. Купчик. – Тернопіль : Терно-граф, 2011. – 264 с. : іл., портр.
- 6179. Купчик О. Р.** Зовнішньополітична діяльність уряду УСРР (1920–1923 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / О. Р. Купчик ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2005. – 16 с.
- 6180. Купчик О. Р.** Організаційно-правові засади функціонування Управління Уповноваженого НКЗТ РСФРР при РНК УСРР (1919–1922) / О. Р. Купчик // Наукові записки Національного університету "Києво-Могилянська академія". Серія: Історичні науки. – Київ, 2011. – Вип. 117. – С. 20–23.
- 6181. Купчик О. Р.** Становлення Народного комісаріату із закордонних справ УСРР (1920–1923 рр.) / О. Р. Купчик // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2004. – Вип. 71/72. – С. 32–34.
- 6182. Купчик О. Р.** Торговельна дипломатія УСРР (1919–1923 рр.) / О. Р. Купчик // Проблеми історії та історіографії України : програма і матеріали наук.-практ. конф., 28–29 квіт. 2011 р. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2011. – С. 34–35. – Бібліогр. в кінці ст.
- 6183. Купчик О. Р.** Трансформація інституційно-функціонального статусу зовнішньоторговельного відомства УСРР (1919–1924) / О. Купчик // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2011. – Вип. 12. – С. 817–831. – Бібліогр. в кінці ст.
- 6184. Купчик О. Р.** УСРР й РСФРР у радянській зовнішній політиці (1919–1923 рр.): досвід співпраці / О. Купчик, Л. Прокопчук // Україна дипломатична : наук. щорічник / Дипломат. акад. при М-ві закордон. справ України [та ін.]. – Київ, 2009. – Вип. 10. – С. 458–471. – Бібліогр. в кінці ст.
- 6185. Купчик О. Р.** УСРР у радянській зовнішній політиці (1919–1923 рр.): оцінки істориків / О. Р. Купчик // Проблеми історії та історіографії України : програма і матеріали наук.-практ. конф., присвяч. 90-річчю Злуки УНР і ЗУНР, 23 квіт. 2009 р. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2009. – С. 25–28. – Бібліогр. в кінці ст.
- 6186. Купчик О. Р.** УСРР у радянській міжнародній політиці (1919–1923 рр.) / О. Р. Купчик, Прокопчук Л. В. // Науковий вісник Дипломатичної академії України. – Київ, 2009. – Вип. 15: Світова українська дипломатія: історичний досвід, сучасний стан, перспективи. – С. 428–433. – Бібліогр. в кінці ст.
- 6187. Лаврик Г. В.** Відокремлення церкви від держави: політико-правове оформлення ідеї на початку ХХ століття / Г. В. Лаврик // Історична пам'ять : наук. зб. / Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2002. – № 1/2. – С. 93–103. – Бібліогр. в кінці ст.
- 6188. Лаврик Г. В.** Цивільно-правова форма здійснення "церковної волі" у Радянській Україні у пореволюційне десятиліття / Г. В. Лаврик // Православ'я – наука – суспільство: проблеми взаємодії : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 24–25 квіт. 2003 р. / Черкас.

акад. менеджменту [та ін.]. – Черкаси, 2003. – С. 33–35. – Бібліогр. в кінці ст.

6189. Лебедева Г. О. Загальноросійські партії есерів і меншовиків в українській національно-демократичній революції 1917–1920 років : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Г. О. Лебедева ; Дніпропетров. нац. ун-т. – Дніпропетровськ, 2005. – 20 с.

6190. Левченко В. В. Вчені-історики Одеси у вирі політичних репресій, 1917–1953 рр. / В. В. Левченко // Вісник Одеського історико-краєзнавчого музею : наук. зб. – Одеса, 2015. – № 14. – С. 31–38. – Бібліогр. в кінці ст.

6191. Лейберов О. О. "А положитесь на красноармейцев нельзя..." – частини Червоної армії на Чернігівщині у 1919 році / О. О. Лейберов // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. / Чернігів. іст. музей ім. В. В. Тарновського [та ін.]. – Чернігів, 2015. – Вип. 16. – С. 183–188. – Бібліогр. в кінці ст.

6192. Лейберов О. О. Більшовицький режим на Чернігівщині у 1919 році: труднощі становлення та функціонування нової влади / О. О. Лейберов // Література та культура Полісся : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2009. – Вип. 52. – С. 124–137 ; Скарбниця української культури : зб. наук. пр. / Чернігів. іст. музей ім. В. В. Тарновського [та ін.]. – Чернігів, 2011. – Вип. 13. – С. 170–178. – Бібліогр. в кінці ст.

6193. Лейберов О. О. Діяльність комісії червоного терору в Конотопі в 1919 році / О. О. Лейберов // Конотопські читання : зб. пр. / Конотоп. міський краєзнав. музей ім. О. М. Лазаревського [та ін.]. – Ніжин, 2018. – Вип. 9. – С. 98–106. – Бібліогр. в кінці ст.

6194. Лейберов О. О. Особливості встановлення більшовицького режиму на Чернігівщині у 1919 році: політичний аспект / О. О. Лейберов // Сіверщина в історії України : зб. наук. пр. / Нац. заповідник "Глухів" [та ін.]. – Київ ; Глухів, 2013. – Вип. 6. – С. 442–446. – Бібліогр. в кінці ст.

6195. Лимар О. С. Червоний терор на Мусіївщині : [події 18 трав. 1921 р. на території Мусіївської сільради] / О. С. Лимар // Хорольщина: від давнини до сьогодення : зб. наук. пр. та матеріалів конф. до 100-річчя Хорольського район. краєзнав. музею. – Київ ; Полтава, 2017. – С. 129–133.

6196. Лисенко А. А. Соціально-економічна та політична ситуація в Катеринославській губернії напередодні зайняття губернського центру військами Н. Григор'єва : [про події 1919 р. за радян. влади] / А. Лисенко // Наукові записки з української історії : зб. наук. ст. / Переяслав-Хмельниц. держ. пед. ун-т ім. Григорія Сковороди. – Переяслав-Хмельницький, 2011. – Вип. 26. – С. 156–161. – Бібліогр. в кінці ст.

6197. Лисий А. К. Повстанці Придністров'я : [про розправу над учасниками Бабчинецького (Ямпільського) повстання, 1921 р.] / А. Лисий // Перша Чернівецька наукова історико-краєзнавча конференція, присвячена 100-річчю Української революції, 1917–1921 рр., 6 жовт. 2017 р. / Чернівець. райдержадмін. Вінниц. обл. [та ін.]. – Вінниця, 2017. – С. 120–124. – Бібліогр. в кінці ст.

6198. Литвин В. М. Україна у війнах і революціях ХХ століття, 1914–1945 роки. Закономірності національного державотворчого процесу / В. М. Литвин ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ : Наук. думка, 2012. – 397, [1] с.

Зі змісту: Розд. 7. Друга радянська республіка в Україні (1919 р.). – С. 191–216 ;

Розд. 8. Третя радянська республіка (1919–1922 рр.). – С. 217–262.

- 6199. Литвин М. Р.** Військовополонені ЧУГА у більшовицькому концтаборі Кожухів (1920 р.) / М. Р. Литвин // Воєнна історія. – 2010. – № 2. – С. 68–73. – Бібліогр. в кінці ст.
- 6200. Лозицький В. С.** Політбюро ЦК Компартії України: історія, особи, стосунки, 1918–1991 / В. С. Лозицький ; Центр. держ. арх. громад. об'єднань України. – Київ : Генеза, 2005. – 368 с. : фот.
- Зі змісту:* Вступ. – С. 3–6 ; Утворення Компартії України. Статут, партійний квиток. – С. 7–14 ; Політбюро ЦК КП(б)У: перші кроки. Метаморфози політики ЦК РКП(б) щодо ЦК КП(б)У. – С. 15–27 ; IV конференція КП(б)У: політичні ілюзії і реальності. Відновлення діяльності Політбюро ЦК КП(б)У. – С. 28–35 ; В. Винниченко і Політбюро ЦК КП(б)У. Організаційні і нормативні засади діяльності політичного органу. Боротьба за лідерство. – С. 36–46 ; Структура апарату ЦК Компартії України (1918–1991). – С. 131–144 ; Біографічні довідки на членів і кандидатів у члени Політбюро ЦК Компартії України. – С. 145–296 ; Склад Політбюро, Оргбюро і Секретаріату ЦК Компартії України (1918–1991)
- 6201. Лозовий А. В.** Українська революція 1917–1921 років в працях вчених Київського університету середини 50-х – середини 80-х років ХХ ст. / А. В. Лозовий // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2012. – Вип. 63. – С. 213–217. – Бібліогр. в кінці ст.
- 6202. Лойко О. Г.** Період радгоспного будівництва на Поділлі в 1917–1920 рр. / О. Г. Лойко, О. О. Стадник // Вінниччина: минуле та сьогодення : краєзнавчі дослідження : матеріали ХХ Вінниц. наук. іст.-краєзнав. конф., 27–28 жовт. 2005 р., Вінниця / Вінниц. облдержадмін. [та ін.]. – Вінниця, 2005. – С. 102–105. – Бібліогр. в кінці ст.
- 6203. Лубчинський А. К.** Становлення нової обрядовості в перші роки радянської влади / А. К. Лубчинський // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2005. – Т. 15. – С. 190–195. – Бібліогр. в кінці ст.
- 6204. Луняк Є. М.** Повстанська річкова війна на Дніпрі в 1919–1921 рр. / Є. М. Луняк, В. В. Баров // Література та культура Полісся. Серія: Історичні науки : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2017. – Вип. 87 (№ 7). – С. 111–120. – Бібліогр. в кінці ст.
- 6205. Лупандін О. І.** Трансформація більшовицьких ідей в ході боротьби за владу в Україні (лютий 1917 р. – березень 1918 р.): до постановки проблеми / О. І. Лупандін // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2012. – Вип. 8. – С. 200–211. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 6206. Любовець О. М.** Бойова діяльність боротьбистів у 1918–1920 рр. / О. Любовець // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2005. – Вип. 28. – С. 106–119. – Бібліогр. в кінці ст.
- 6207. Любовець О. М.** Українська соціал-демократична робітничка партія (незалежних – лівих) як епізод партійної історії революційної доби 1917–1920 років / О. М. Любовець // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2008. – Вип. 13. – С. 132–141. – Бібліогр. в кінці ст.
- 6208. Ляковська С.** Обліки "політично неблагонадійного елементу" органами ВНК – ДПУ – ОДПУ: історичний аспект / С. Ляковська // З архівів ВУЧК – ГПУ – НКВД – КГБ. – 2010. – № 1. – С. 22–52. – Бібліогр. в підрядк. прим.

6209. Лях М. А. Донецька організація УКП(Н) у взаєминах із владою та населенням (1920–1921 рр.) / М. А. Лях // Актуальні проблеми гуманітарних та природничих наук : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. (25–26 серп. 2017 р.). – Одеса, 2017. – С. 92–95.

6210. Мазипчук М. Д. Державно-політична діяльність Юрія Коцюбинського (1918–1920 рр.) / М. Д. Мазипчук // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2014. – **Вип. 90.** – С. 104–107. – Бібліогр. в кінці ст.

6211. Мазипчук М. Д. Дипломатична діяльність Юрія Коцюбинського (1920–1922 рр.) / М. Мазипчук // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2013. – **Вип. 4.** – С. 38–40. – Бібліогр. в кінці ст.

6212. Малик Я. Й. Аграрне та продовольче питання в Галицькій СРР / Я. Й. Малик, Г. Й. Шевчук // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2012. – **Вип. 57.** – С. 91–98. – Бібліогр. в кінці ст.

6213. Малик Я. Й. Боротьба українського селянства проти впровадження радянського режиму в 1919–1920 роках / Я. Й. Малик // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність / НАН України, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича. – Львів, 2008. – **Вип. 16.** – С. 379–385.

6214. Малик Я. Й. "Галицьке дійство" більшовиків у 1920 році : нариси історії Галицької СРР / Я. Й. Малик. – Львів : ПАІС, 2012. – 120 с.

Зміст: Вступ. – С. 3–4 ; Західна Україна в планах більшовиків на світову революцію. – С. 5–14 ; Похід Червоної Армії в Галичину в 1920 році. – С. 15–28 ; Утворення Галицького революційного комітету. – С. 29–39 ; Створення повітових та сільських ревкомів. – С. 40–52 ; Створення комуністичних організацій у Східній Галичині. – С. 53–61 ; Ідеологічна робота більшовиків серед населення Галичини. – С. 62–73 ; Питання створення Галицької Червоної Армії. – С. 74–80 ; Стан промисловості та торгівлі. – С. 81–87 ; Аграрне та продовольче питання в Галицькій СРР. – С. 88–100 ; Освіта і культура, охорона здоров'я та соціальний захист в Галицькій СРР. – С. 101–108 ; **Висновки.** – С. 109–110 ; **Список використаних джерел та літератури.** – С. 111–118.

6215. Малик Я. Й. Запровадження радянського режиму в українському селі (1917–1920) : монографія / Я. Й. Малик, О. І. Береза. – Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2001. – 391 с. – Бібліогр.: с. 321–390 та в кінці розд.

6216. Малишев О. В. Діяльність органів радянської влади стосовно правового забезпечення роботи підприємств дрібної промисловості в роки "воєнного комунізму" та нової економічної політики / О. В. Малишев // Історичний архів : наук. студії / Чорномор. держ. ун-т ім. Петра Могили [та ін.]. – Миколаїв, 2010. – **Вип. 4.** – С. 55–58. – Бібліогр. в кінці ст.

6217. Мальцева С. В. Соціальний склад репресованих з політичних мотивів на Донеччині у 1919–1929 рр. / С. В. Мальцева // Історичні етюди : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т. – Дніпропетровськ, 2010. – **Вип. 2.** – С. 65–68. – Бібліогр. в кінці ст.

6218. Мамчак М. Криваві революційні події у Севастополі 23–24 лютого 1918 року / М. Мамчак // Воєнна історія. – 2013. – **№ 4/6.** – С. 113–119.

6219. Маньківська Т. О. Політика радянської влади по відношенню до вчителства в 1917–1921 роках (за матеріалами Слобожанського регіону) / Т. О. Маньківська // Збірник

наукових праць. Серія: Історія та географія / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків, 2012. – **Вип. 44.** – С. 134–138. – Бібліогр. в кінці ст.

6220. Мараєва В. В. Створення та діяльність управління червоного повітряного флоту України (січень – грудень 1919 р.) / В. В. Мараєва // Збірник наукових праць Науково-дослідного інституту українознавства. – Київ, 2008. – **Т. 19.** – С. 458–465. – Бібліогр. в підрядк. прим.

6221. Маркова С. В. Пастирська діяльність вікарного єпископа Проскуровського та Летичівського Валеріана (Рудіча) в умовах більшовицьких гонінь на УПЦ / С. В. Маркова // Місто Хмельницький в контексті історії України : матеріали наук. конф., присвяч. встановленню дати "1431" датою найдавнішої згадки про Хмельницький в іст. документах / Хмельниц. обл. краєзнав. музей [та ін.]. – Хмельницький ; Кам'янець-Подільський, 2006. – С. 220–226. – Бібліогр. в кінці ст.

6222. Марочко В. І. Соціальні та економічні завдання більшовицької земельної реформи в Україні, 1917–1922 рр. / В. І. Марочко // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2012. – **Вип. 13.** – С. 137–141. – Бібліогр. в кінці ст.

6223. Марченко Н. С. Косіор як представник владної еліти УСРР/УРСР у 1918–1930-х роках / Н. Марченко // Шевченківська весна. Історія : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. молодих учених Т. Шевченка, м. Київ, 20–23 берез. 2008 р. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2008. – **Вип. 6, ч. 2, т. 1.** – С. 230–232. – Бібліогр. в кінці ст.

6224. Маславський В. Н. Кінематограф Радянської України в період громадянської війни / В. Н. Маславський // Культура України : зб. наук. пр. / Харків держ. акад. культури. – Харків, 2013. – **Вип. 40.** – С. 230–239. – Бібліогр. в кінці ст.

6225. Масюк Я. Україна в огні червоного терору : [у 20-х рр. ХХ ст.] / Я. Масюк. – Львів : Добра книжка, 2016. – 128 с.

6226. Матвієнко В. М. Християн Раковський і Україна: сторінки дипломатичної історії / В. Матвієнко // Київська старовина. – 2001. – **№ 4.** – С. 151–162. – Бібліогр. в кінці ст.

6227. Матвієнко В. М. Християн Раковський: спроба ствердження дипломатії Української СРР у кремлівських обіймах / В. М. Матвієнко // Дипломатична та консульська служба у вимірі особистості. – Київ, 2016. – С. 270–285. – Бібліогр. в кінці ст.

6228. Мачулін Л. И. Украинская столица для Красного императора / Л. И. Мачулин ; ред. И. В. Вербицкая. – Харьков : Изд. авт., 2009. – 208 с. : ил.

Зі змісту: Розд. 1. Обретение. 1917 ; Накануне 1917 года : [економічний та соціальний розвиток]. – С. 5–17 ; Харьков и "украинство". – С. 18–29 ; Рожденная в Москве. – С. 30–38 ; Донецко-Криворожская советская республика. – С. 39–58 ; Официальная столица республики : [м. Харків]. – С. 59–65.

6229. Мачулін Л. І. Прелюдія до великого терору : [створення у 1918 р. Укр. Радян. Республіки зі столицею у Харкові] / Л. І. Мачулін // Від України до УРСР : матеріали Всеукр. наук. конф. до 80-річчя перенесення столиці радян. України до м. Києва, м. Київ, 12 груд. 2014 р. / Музей історії України, НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2015. – С. 25–31. – Бібліогр. в підрядк. прим.

6230. Машкін О. М. Легітимістський рух на Східній Наддніпрянщині в лютому – жовтні

1917 р.: історіографія / О. М. Машкін // Проблеми історії України XIX – початку XX ст. : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2002. – **Вип. 4.** – С. 220–256. – Бібліогр. в кінці ст.

6231. Медвинське повстання : спогади : [про антибільшовицький рух, 1920–1921 рр.] / упоряд.: Р. Коваль, П. Гоголя ; за заг. ред. Р. Коваля. – Київ : Іст. клуб "Холодний Яр" ; Кам'янець-Подільський : Медобори-2006, 2014. – 222 с. : іл., фот. – (Бібліотека історичного клубу "Холодний Яр") (Серія "Отаманія XX століття" ; кн. 6)

6232. Мельник Е. М. Всеукраїнська спілка вчителів і національна школа за радянського режиму (1919–1920 рр.) / Е. М. Мельник // Формування та діяльність українських національних урядів періоду Української революції, 1917–1921 рр. : матеріали Всеукр. наук. конф., Кам'янець-Подільський, 6–7 груд. 2007 р. / НАН України, Ін-т історії України, Кам'янець-Поділ. нац. ун-т. – Кам'янець-Подільський, 2008. – С. 276–293. – Бібліогр. в кінці ст.

6233. Мельник Е. М. Роль "Просвіти" у збереженні національної школи в радянській Україні (1919–1920 роки) / Е. Мельник // Етнічна історія народів Європи : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2005. – **Вип. 19.** – С. 113–120. – Бібліогр. в кінці ст.

6234. Мельник О. О. Антибільшовицький рух опору на Криворіжжі (1919–1923) / О. О. Мельник. – Кривий Ріг : Вид. Р. А. Козлов, 2018. – 296 с.

Зі змісту: Селянство Криворіжжя і радянська влада у 1919–1923 роках. – С. 9–13 ; Причини виникнення повстанського руху. – С. 14–18 ; Підпільні організації та ставлення селянства до збройного опору. – С. 18–26 ; Боротьба повстанських загонів. – С. 26–34 ; Система придушення повстанського руху. – С. 34–45 ; Діяльність репресивних установ. – С. 45–47 ; Військові наради Криворізького повіту. – С. 48–51 ; Надзвичайна комісія. – С. 51–59 ; Висновки. – С. 59–63 ; Джерела та література. – С. 64–68 ; Хроніка антикомуністичного руху на Криворіжжі в 1919–1923 роках. – С. 69–132 ; Документи. – С. 133–247 ; Перелік документів. – С. 250–253 ; Показчики. – С. 254–274.

6235. Мельник О. О. Репресоване Криворіжжя (1919–1936) / О. О. Мельник, Р. К. Терещенко. – Кривий Ріг : Криворіз. друк, 2016. – 144 с.

Зі змісту: Вступ. Пам'ятати, щоб не повторилось. – С. 6–38 ; Розд. 1. Становлення тоталітарного режиму : 1.1. Компартійна диктатура в 20-х роках XX століття. – С. 39–60.

6236. Мельничук О. А. Політика більшовиків в українському селі у 1919–1920 рр. / О. А. Мельничук, Н. П. Кузьмінець // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2002. – **Вип. 6.** – С. 60–61. – Бібліогр. в кінці ст.

6237. Михайленко О. Становлення робітничо-селянської міліції УРСР (1919–1922) / О. Михайленко, О. Лошицький // Міліція України. – 2003. – № 7. – С. 18–19 ; № 8. – С. 18–19.

6238. Михайленко П. П. Народний комісаріат внутрішніх справ УСРР: формування та організаційно-правові засади діяльності у період до утворення СРСР (кінець 1917–1922 рр.) / П. Михайленко // Міліція України. – 2005. – № 3. – С. 22–23. – Бібліогр. в кінці ст.

6239. Михайлик А. О. Становлення радянських репресивно-каральних органів в Україні /

А. О. Михайлик, В. Й. Жезицький // Вісник аграрної історії : зб. наук. пр. / Нац. акад. аграр. наук, Нац. наук. с.-г. б-ка [та ін.]. – Київ, 2016. – **Вип. 16**. – С. 59–64. – Бібліогр. в кінці ст.

6240. Михайличенко Д. Ю. Деструктивні процеси в апараті влади УСРР на селі, січень – серпень 1919 р. : [політика "воєнного комунізму" на селі] / Д. Ю. Михайличенко // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. / Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – Харків, 2003. – **Вип. 6**. – С. 112–117. – Бібліогр. в кінці ст.

6241. Михайличенко Д. Ю. До періодизації розвитку селянського руху в Україні (1919 р.) / Д. Ю. Михайличенко // Історична наука: проблеми розвитку : матеріали Міжнар. наук. конф., 17–18 трав. 2002 р. / Східноукр. нац. ун-т ім. Володимира Даля. – Харків, 2002. – С. 136–139.

6242. Михайличенко Д. Ю. Політика "воєнного комунізму" і українське селянство, 1919 р. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Д. Ю. Михайличенко ; Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – Харків, 2002. – 20 с.

6243. Михайличенко Д. Ю. Селянський повстанський рух в Україні та проблема його політичної реалізації (січень – серпень 1919 р.) / Д. Ю. Михайличенко // Збірник наукових праць. Серія: Історія та географія / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків, 2002. – **Вип. 9**. – С. 111–120.

6244. Михайличенко Д. Ю. Травнева військово-політична криза в УСРР, 1919 р. / Д. Ю. Михайличенко // Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. Серія: Історія України. – Харків, 2002. – **№ 556, вип. 5**. – С. 130–138.

6245. Михайлюк О. В. Про деякі особливості взаємин Радянської влади і українського селянства в революційний період (1917 – середина 20-х рр.) / О. В. Михайлюк // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2001. – **Вип. 13**. – С. 102–123.

6246. Мідько А. С. Деякі аспекти становлення та розвитку державного управління охороною культурної спадщини на початку ХХ ст. (на основі звіту Секції охорони пам'яток старовини і мистецтва за 1919–1920 рр.) : [пам'яткоохоронні інституції Чернігівщини] / А. С. Мідько // Сіверянський літопис. – 2015. – **№ 1**. – С. 104–108.

6247. Міліція України : історичний нарис, портрети, події / авт. кол.: Ю. О. Смирнов, П. П. Михайленко, О. Д. Святоцький, М. І. Ануфрієв ; за заг. ред. Ю. О. Смирнова. – Київ : Ін Юре, 2002. – 885 с., 24 с. іл. – Імен. покажч.: с. 877–883.

Зі змісту: Українська міліція у перші роки становлення радянської влади. – С. 42–46 ; Україна радянського періоду. – С. 304–315.

6248. Міністерство внутрішніх справ України: події, керівники, документи та матеріали (1917–2017 рр.) / Держ. НДІ МВС України. – Київ ; Харків, 2012-.

Т. 2 : Народне секретарство – Народний комісаріат внутрішніх справ радянської України (грудень 1917 р. – грудень 1922 р.) / авт. кол.: М. Г. Вербенський [та ін.] ; за заг. ред. А. Б. Авакова. – 2014. – 948 с. : іл.

6249. Мірошніченко О. М. Глухівщина у період 1917–1919 років за спогадами Василя Романовича Ковальчука : [активного учасника більшовицького руху] / О. М. Мірошніченко, С. С. Каравайко // Сіверщина в історії України : зб. наук. пр. / Нац. заповідник "Глухів" [та ін.]. – Київ ; Глухів, 2016. – **Вип. 9**. – С. 453–458. – Бібліогр. в

кінці ст.

6250. Молоткіна В. Всеукраїдає як орган контролю за діяльністю видавництв УСРР (1919–1934 рр.) / В. Молоткіна // Наукові записки з української історії : зб. наук. ст. / Переяслав-Хмельницьк. держ. пед. ун-т ім. Григорія Сковороди. – Переяслав-Хмельницький, 2011. – **Вип. 26.** – С. 194–199. – Бібліогр. в кінці ст.

6251. Монастирський Є. Д. Нав'язування ідентичностей населенню Донбасу радянською агітаційно-пропагандистською системою у 1917–1929 рр. / Є. Д. Монастирський // По той бік Дніпра: вплив контраверсійних образів "іншого українця" на формування ментальних кордонів : наук. зб. – Запоріжжя, 2015. – С. 165–170. – Бібліогр. в кінці ст.

6252. Моренець В. І. Земля, полита кров'ю / В. Моренець. – Київ : Укр. пріоритет, 2013. – 368 с. : фот. – (Бібліотека історичного клубу "Холодний Яр").

Зі змісту: Друга українсько-московська війна в 20-у столітті. – С. 6–29 ; Окупаційна влада. – С. 30–41 ; Продовольча політика більшовицької влади : [у Чернігів. обл.]. – С. 42–52 ; Мобілізація : [у Чернігів. обл.]. – С. 53–56 ; Початок великої війни. – С. 57–84 ; "В повіті немає советської влади" : [Прилуччина]. – С. 85–121 ; "Розстрілював бандитів пачками, але нахабство і зухвальство бандитів не зменшувалося" : [Прилуки, грудень 1920 р.]. – С. 122–201 ; "Рік викорінення повстанства на Чернігівщині". – С. 202–237 ; Останні постріли : [на Прилуччині, 1923 р.]. – С. 238–259 ; 1924 рік : [про повстанців отамана Скрипченка]. – С. 260–267 ; Григорій Яковенко – член Холодноярського повстанського комітету. – С. 268–274.

6253. Московченко Н. Правові засади розвитку архівної справи в Україні (1919–1932 рр.) / Н. Московченко // Студії з архівної справи та документознавства : зб. пр. / Укр. НДІ арх. справи та документознавства. – Київ, 2004. – **Т. 11.** – С. 5–13. – Бібліогр. в кінці ст.

6254. Мотенко Я. В. Визначення терміну "куркуль" в історіографії громадянської війни 1918–1921 рр. в Україні / Я. В. Мотенко // Збірник наукових праць. Серія: Історія та географія / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків, 2002. – **Вип. 11.** – С. 24–27.

6255. Мотенко Я. В. "Куркульство" як активний учасник селянського руху в Харківській губернії (1917–1921 рр.) / Я. В. Мотенко // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2002. – **Вип. 4.** – С. 60–63.

6256. Мусял Б. Політика більшовицької Росії щодо України в 1917–1922 рр. / Б. Мусял // Україна між самовизначенням та окупацією: 1917–1922 роки / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2015. – **Розд. 4, б.** – С. 337–358.

6257. Мяло П. І. В. М. Еллан-Блакитний: шлях до більшовизму / П. І. Мяло // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2008. – **Вип. 23.** – С. 164–175. – Бібліогр. в кінці ст.

6258. Мяло П. І. Еволюція поглядів В. Еллана-Блакитного протягом 1919 р. / П. І. Мяло // Збірник наукових праць Науково-дослідного інституту українознавства. – Київ, 2008. – **Т. 22.** – С. 188–194. – Бібліогр. в підрядк. прим.

6259. Назаров І. Голгофа священномученика Владимира : [В. Н. Богоявленського, митрополита] / І. Назаров // Вісник прес-служби УПЦ. – Київ, 2008. – **Вип. 79.** – С. 8–13.

6260. Народження країни. Від краю до держави. Назва, символіка, територія і кордони України / К. Галушко, А. Гречило, С. Громенко, Г. Єфіменко, М. Майоров ; упоряд. К. Галушко. – 2-ге вид. – Харків : Клуб сімейн. дозвілля, 2018. – 350 с. : іл., 8 арк. карт. – (Історія без цензури). – Бібліогр.: с. 347–348 та в підрядк. прим.

Зі змісту: Перші ради: радянська УНР та Донкривбас / Г. Г. Єфіменко. – С. 228–236 ; Другий прихід більшовиків (грудень 1918 – серпень 1919 р.) / Г. Г. Єфіменко. – С. 236–245 ; Зміни лінії кордону між УСРР та РСФРР після остаточного опанування України більшовиками (1920–1928 рр.) / Г. Г. Єфіменко. – С. 245–256 ; Революція та радянські часи [в Криму] / С. В. Громенко. – С. 274–277.

6261. Населевець Є. Анархо-махновський повстанський рух на Чернігівщині у 1919–1921 рр. / Є. Населевець // Сіверянський літопис. – 2006. – № 1. – С. 73–81.

6262. Нестуля О. О. Становлення державних органів охорони пам'яток історії та культури в радянській Україні (1918–1919 рр.) / О. О. Нестуля // Історія України: маловідомі імена, події, факти : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ ; Донецьк, 2001. – Вип. 19. – С. 381–392. – Бібліогр. в кінці ст.

6263. Ніколаєв І. Є. Діяльність анархістських угруповань України в контексті ліквідаційної політики більшовиків відносно опозиційних партій у 1918 – першій половині 20-х років ХХ сторіччя / І. Є. Ніколаєв // Науковий вісник Миколаївського національного університету ім. В. О. Сухомлинського. Серія: Історичні науки. – Миколаїв, 2010. – Вип. 29. – С. 90–96. – Бібліогр. в кінці ст.

6264. Ніколаєв І. Є. Організаційно-правові аспекти взаємовідносин Української комуністичної партії з більшовицькою владою в період її утворення та становлення (1920–1922 рр.) / І. Є. Ніколаєв // Науковий вісник Миколаївського національного університету ім. В. О. Сухомлинського. Серія: Історичні науки. – Миколаїв, 2013. – № 34. – С. 99–103. – Бібліогр. в кінці ст.

6265. Ніколаєв І. Є. Політика більшовиків стосовно українських національно-комуністичних партій в 1919–1920-х роках (на матеріалах Української комуністичної партії (боротьбистів) та Української партії лівих соціал-революціонерів (борбистів) / І. Ніколаєв // Мандрівець. – 2012. – № 2. – С. 24–27. – Бібліогр. в кінці ст.

6266. Нікольський Є. Роль митрополита Василя Липківського у підготовці та проведенні Всеукраїнського церковного собору 1921 року / Є. Нікольський, С. Урста // Переяславський літопис : зб. наук. ст. / Переяслав-Хмельниц. держ. пед. ун-т ім. Григорія Сковороди. – Переяслав-Хмельницький, 2018. – Вип. 14. – С. 18–28. – Бібліогр. в кінці ст.

6267. Носик М. О. Початковий етап формування органів партійно-державного контролю Радянської України (1919 – початок 1920 рр.) / М. О. Носик // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2009. – Вип. 26. – С. 21–34. – Бібліогр. в кінці ст.

6268. Окришвили Т. Й. Донецко-Криворожская советская республика как попытка провозглашения государственного образования на территории Левобережной Украины / Т. Й. Окришвили // Література та культура Полісся : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2002. – Вип. 17: Полісся та Лівобережна Україна в історичному та культурологічному контексті. – С. 169–171.

6269. Олійник З. В. Національна політика більшовиків в Україні в 1917–1920 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / З. В. Олійник ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2002. – 19 с.

- 6270. Олійник М. П.** Антирадянське підпілля на Поділлі у 1921–1928 рр. / М. Олійник // Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – Тернопіль, 2014. – **Вип. 2, ч. 1.** – С. 77–81. – Бібліогр. в кінці ст.
- 6271. Олійник М. П.** Повстанський рух на Поділлі в 1921–1922 рр. / М. П. Олійник // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – 2014. – **Вип. 81.** – С. 30–36. – Бібліогр. в кінці ст.
- 6272. Олійник О. М.** Джерела по становленню та розвитку трудового законодавства в УСРР (1917–1929 рр.) / О. Олійник // Український історичний збірник / НАН України, Ін-т історії України, Рада молодих вчених. – Київ, 2004. – **Вип. 7.** – С. 467–474. – Бібліогр. в кінці ст.
- 6273. Олійник О. М.** Становлення радянського трудового законодавства в Україні (1917–1918 рр.) / О. М. Олійник // Збірник наукових праць. Серія: Історія та географія / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків, 2012. – **Вип. 46.** – С. 15–20. – Бібліогр. в кінці ст.
- 6274. Олійник С. В.** Створення Червоної української галицької армії [1920 р.] / С. В. Олійник // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2008. – **Вип. 1.** – С. 111–122. – Бібліогр. в кінці ст.
- 6275. Оніщенко О. В.** Софія Соколовська – видатна постать Чернігівщини у революції 1917–1921 років / О. В. Оніщенко // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. / Чернігів. іст. музей ім. В. В. Тарновського [та ін.]. – Чернігів, 2011. – **Вип. 13.** – С. 188–192. – Бібліогр. в кінці ст.
- 6276. Онобль Е.** Комунарські революції в Україні 1919 року / Е. Онобль // Революція 1917 року: французький погляд. 100 років тлумачень і репрезентацій / Е. Онобль ; з фр. пер. А. Репа. – Київ, 2016. – С. 13–92. – Дод. тит. арк. фр. – Бібліогр.: с. 231–240.
Рецензії: Кульчицький С. В. [Рецензія] // Український історичний журнал. – 2017. – № 2. – С. 215–223.
- 6277. Павленко В. В.** Виборча система в Україні за першою радянською Конституцією (14 березня 1919 року) / В. В. Павленко // Актуальні проблеми національного законодавства : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Кіровоград, 28 берез. 2013 р. – Кіровоград, 2013. – **Вип. 32.** – С. 18–21.
- 6278. Павленко В. В.** Становлення радянської виборчої системи за Конституцією 14 березня 1919 року / В. В. Павленко // Правові системи суспільства: сучасні проблеми та перспективи розвитку : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Львів, 20–21 листоп. 2015 р. – Львів, 2015. – С. 9–12.
- 6279. Павловська І. В.** Правове забезпечення дотримання законності працівниками міліції Української РСР у 1919–1922 рр. / І. В. Павловська // Митна справа. – 2013. – **№ 2, ч. 2, кн. 2.** – С. 97–103. – Бібліогр. в кінці ст.
- 6280. Павловська І. В.** Правові засади проведення кадрових "чисток" міліції УРСР (УСРР (1919–1990 рр.) : [зокрема доби революції] / І. В. Павловська // Актуальні питання історії органів внутрішніх справ України : зб. наук. пр. / Нац. акад. внутр. справ. – Київ, 2013. – **Вип. 3.** – С. 12–19. – Бібліогр. в кінці ст.

6281. Паробок Д. О. Протистояння економічній агресії радянської Росії проти України (1917–1921 рр.): історико-правовий аспект / Д. О. Паробок // Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції : наук. зб. / Дніпров. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпро, 2016. – **Вип. 5**. – С. 8–15. – Бібліогр. в кінці ст.

6282. Пархоменко В. А. Мемуарні свідчення про події 1917–1921 рр. в Радянській Україні: до загальної характеристики / В. А. Пархоменко // Науковий вісник Миколаївського національного університету ім. В. О. Сухомлинського. Серія: Історичні науки. – Миколаїв, 2014. – **Вип. 37**. – С. 148–153. – Бібліогр. в кінці ст.

6283. Патер І. Г. Українсько-російські відносини (березень 1917 – жовтень 1918) / І. Г. Патер // Шляхами історії : наук. зб. іст. ф-ту Львів. нац. ун-ту ім. Івана Франка на пошану професора К. Кондратюка. – Львів, 2004. – С. 255–278.

6284. Пащенко В. Більшовицька держава і православна церква в Україні 1917–1930-ті роки / В. Пащенко, А. Киридон. – Полтава, 2004. – 336 с.

Зі змісту: Формування політико-правової моделі державно-церковних відносин в Україні (1917 – початок 1920-х років). – С. 8–49 ; Основні тенденції розвитку українського національного церковного руху (1917 – початок 1920-х років). – С. 50–76.

6285. Перша хвиля : [зб. док.] / ред.-упоряд. В. І. Моренець. – Кам'янець-Подільський : ТОВ "Друк. "Рута", 2017. – 364 с. : іл., табл., фот.

Зміст: Все для народу: концтабори 1919–1922 років / В. І. Моренець. – С. 4–8 ; Волинь. – С. 9–24 ; Донщина. – С. 25–49 ; Єлисаветградщина. – С. 50–62 ; Запоріжжя. – С. 63–75 ; Катеринославщина. – С. 76–96 ; Київщина. – С. 97–121 ; Кременчуччина. – С. 122–141 ; Миколаївщина. – С. 142–158 ; Одещина. – С. 159–184 ; Поділля. – С. 185–201 ; Полтавщина. – С. 202–229 ; Харківщина. – С. 230–267 ; Херсонщина. – С. 268–285 ; Чернігівщина. – С. 286–333 ; Громадяни іноземних країн у московських концентраційних таборах. – С. 334–339 ; Спогади про Лук'янівку. – С. 340–347 ; Окупаційне законодавство про концентраційні табори. – С. 348–361 ; Показчик географічних назв. – С. 362–363.

6286. Перші кроки до національної державності, 1917–1921 рр. : матеріали Всеукр. наук. конф. до 100-річчя початку Української революції (Біла Церква, 20 жовт. 2017 р.) / КЗ КОР "Білоцерківський краєзнав. музей" [та ін.] ; редкол.: Л. М. Діденко, В. В. Петренко. – Біла Церква : Час Змін Інформ, 2018. – 120 с.

Зі змісту: Повстання в Борисполі 1920 року у спогадах очевидців / Н. В. Йова. – С. 14–17 ; Антибільшовицький опір на Бориспільщині / Я. В. Костін. – С. 18–25 ; Кийдрамте Леся Курбаса на Уманщині, 1920–1921 рр. / В. І. Нестеренко. – С. 47–53.

6287. Петренко В. В. Репресії більшовиків в Україні у 1921–1922 роках: (на матеріалах Поділля) / В. Петренко // Політичні репресії на Поділлі в ХХ столітті : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Вінниця, 23–24 листоп. 2001 р.) / Вінниц. обл. т-во політв'язнів і репресованих [та ін.]. – Вінниця, 2002. – С. 126–130. – Бібліогр. в кінці ст.

6288. Пивовар С. Ф. Діяльність Київської губернської надзвичайної комісії (1919–1922 рр.) / С. Ф. Пивовар // Другі киевознавчі читання: історія та етнокультура: до 100-річчя Української революції, 1917–1921 рр. : зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 29 берез. 2017 р.). – Київ, 2017. – С. 254–259. – Бібліогр. в кінці ст.

6289. Пивоваров С. В. Кривавий шлях будьонівських кіннотників : [Перша кінна армія, вересень 1920 р., м. Полонне] / С. В. Пивоваров // Минувшина Полонного : іст.-краєзнав. нариси / С. В. Пивоваров ; Нац. Києво-Печерський іст.-культур. заповідник [та ін.]. – Київ, 2016. – С. 186–191.

6290. Пижик А. М. Встановлення дипломатичних відносин між УСРР і Німеччиною (1920–1922) / А. Пижик, О. Купчик // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2006. – Вип. 87/88. – С. 95–98. – Бібліогр. в кінці ст.

6291. Пижик А. М. Втілення в радянському художньому кіно образів "ворога" та "героя" періоду Української революції 1917–1921 рр. / А. М. Пижик // Грані. – 2018. – Т. 21, № 6. – С. 28–38. – Бібліогр. в кінці ст.

6292. Підлісний Д. В. Радянська "професіоналізація" вітчизняної вищої школи (1920–1921 рр.) / Д. В. Підлісний // Збірник наукових праць. Серія: Історія та географія / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків, 2012. – Вип. 43. – С. 109–112. – Бібліогр. в кінці ст.

6293. Пінцак В. І. Бесарабське питання в радянсько-румунських відносинах у 1917–1940 рр.: джерелознавчий аспекти / В. І. Пінцак // Історична панорама. [Серія]: Історія / Чернівець. нац. ун-т. – Чернівці, 2016. – Вип. 22/23. – С. 53–62. – Бібліогр. в кінці ст.

6294. Пітик Г. А. Колонізація Радянською Росією Наддніпрянської України і селянське питання (грудень 1918–1919 рр.) / Г. А. Пітик // Література та культура Полісся : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2007. – Вип. 36. – С. 157–173. – Бібліогр. в кінці ст.

6295. Плазова Т. І. "Українське питання" під час підписання Ризького мирного договору 1921 року / Т. Плазова // Українська національна ідея: реалії та перспективи розвитку : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т українознавства ім. Івана Крип'якевича. – Львів, 2012. – Вип. 24. – С. 112–118. – Бібліогр. в кінці ст.

6296. Плахтій І. С. "Комуністичні експерименти" радянського режиму в соціальній сфері в Харкові в 1918–1920 рр. / І. С. Плахтій // Вісник Харківської державної академії культури : зб. наук. пр. – Харків, 2011. – Вип. 32. – С. 74–84. – Бібліогр. в кінці ст.

6297. Погромський В. О. Взаємини Радянської України з Республікою Аргентина у 1919–1939 рр. / В. О. Погромський // Чорноморський літопис. – Миколаїв, 2011. – Вип. 4. – С. 38–42. – Бібліогр. в кінці ст.

6298. Подкур Р. Ю. Ф. Дзержинський у взаєминах ВЧК та ВУЧК у 1919 р. / Р. Ю. Подкур // 3 архівів ВУЧК – ГПУ – НКВД – КГБ. – 2013. – № 1/2. – С. 8–31. – Бібліогр. в кінці ст.

6299. Подоляка Н. С. Націоналізація поліграфічних підприємств України в період 1917–1921 рр. / Н. С. Подоляка // Сіверщина в історії України : зб. наук. пр. / Нац. заповідник "Глухів" [та ін.]. – Київ ; Глухів, 2015. – Вип. 8. – С. 269–272. – Бібліогр. в кінці ст.

6300. Познанська К. В. Ліквідація більшовиками есерівської та меншовицької партійно-політичної опозиції в Україні (кінець 1919–1924 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / К. В. Познанська ; Дніпропетр. нац. ун-т. – Дніпропетровськ, 2008. – 20 с.

6301. Познанська К. В. Початок політичних репресій більшовиків проти організацій

загальноросійських есерів в Україні наприкінці 1919–1920 рр. / К. В. Познанська // Проблеми політичної історії України : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2008. – **Вип. 3**. – С. 124–134. – Бібліогр. в кінці ст.

6302. Познанська К. В. Початок систематичних репресій більшовиків проти меншовицької партії 1920 р. в Україні / К. В. Познанська // Науковий потенціал світу '2004 : I Міжнар. наук.-практ. конф., Дніпропетровськ, 1–15 листоп. 2004 р. – Дніпропетровськ, 2004. – **Т. 29**: Історія України. – С. 55–57.

6303. Політичні репресії в Україні (1917–1980-ті рр.) : бібліогр. покажч. / НАН України, Голов. редкол. наук.-док. серії книг "Реабілітовані історією" ; упоряд.: С. Калитко [та ін.]. – Київ ; Житомир : Полісся, 2007. – 456 с. – Імен. покажч.: с. 436–454.

Зокрема доба революції.

6304. Поліщук О. В. Формування нормативно-правових засад боротьби з контрабандою в Криму в умовах переходу до нової економічної політики (1920–1922 рр.) / О. В. Поліщук // Історія торгівлі, податків та мита : зб. наук. пр. / Акад. мит. служби України [та ін.]. – Дніпропетровськ, 2012. – **№ 2**. – С. 130–135. – Бібліогр. в підрядк. приміт.

6305. Поплавський О. О. Донецько-Криворізька радянська республіка в українському вимірі / О. О. Поплавський. – Дніпропетровськ, 2014. – 324 с.

6306. Поплавський О. О. Донецько-Криворізька радянська республіка: історико-політичний аспект : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / О. О. Поплавський ; Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2010. – 20 с.

6307. Поплавський О. О. Перші кроки уряду Донецько-Криворізької радянської республіки в культурно-освітньому будівництві / О. О. Поплавський // Придніпров'я: історико-краєзнавчі дослідження : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2008. – **№ 6**. – С. 111–118.

6308. Поплавський О. О. Початок перетворень в галузі господарського будівництва у Донецько-Криворізькій радянській республіці / О. О. Поплавський // Бористен. – Дніпропетровськ, 2007. – **№ 3**. – С. 29–30.

6309. Поплавський О. О. Радянські республіки Півдня України як знаряддя централістичної політики більшовиків на початку 1918 р. : [Донецько-Криворізька, Одеська радянські республіки та Республіка Тавриди] / О. О. Поплавський // Гуманітарний журнал. – 2012. – **№ 2/3**. – С. 97–102. – Бібліогр. в кінці ст.

6310. Поплавський О. О. Репресії і терор як основа більшовицької влади в новостворених Радянських республіках Півдня України на початку 1918 р. : [Донецько-Криворізька, Одеська радянські республіки, Республіка Тавриди] / О. О. Поплавський // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2012. – **Вип. 33**. – С. 80–86. – Бібліогр. в кінці ст.

6311. Поплавський О. О. Селянство Донецько-Криворізького басейну на етапі встановлення радянської влади (кінець 1917 р. – березень 1918 р.) / О. О. Поплавський // Вісник Дніпропетровського університету. Серія: Історія та археологія. – Дніпропетровськ, 2008. – **Т. 16, № 1/1, вип. 16**. – С. 63–67. – Бібліогр. в кінці ст.

6312. Поплавський О. О. Спроба трансформації радянської форми державності України в рішеннях II Всеукраїнського з'їзду Рад / О. О. Поплавський // Проблеми політичної історії

України : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпро, 2018. – **Вип. 13.** – С. 171–182 ; Спадщина : зб наук. ст. і документів / Держ. арх. Дніпропетр. обл. – Дніпро, 2018. – **Вип. 4.** – С. 185–194.

6313. Поплавський О. О. Утворення Донецько-Криворізької радянської республіки: підготовчий етап / О. О. Поплавський // Бористен. – Дніпропетровськ, 2006. – **№ 12.** – С. 26–27.

6314. Поплавський О. О. Формування органів влади та управління у Донецько-Криворізькій радянській республіці / О. О. Поплавський // Грані. – 2007. – **№ 5.** – С. 25–28.

6315. Попов В. Ж. Індивідуальна трудова діяльність в промислово розвинених районах України у 1918–1920 рр. / В. Ж. Попов // Історичні і політологічні дослідження. – 2012. – **№ 1.** – С. 190–198. – Бібліогр. в кінці ст.

6316. Пригорницька О. Ю. Трансформація вищої школи Чернігова (1919–1921) / О. Ю. Пригорницька // Сіверщина в історії України : зб. наук. пр. / Нац. заповідник "Глухів" [та ін.]. – Київ ; Глухів, 2013. – **Вип. 6.** – С. 446–450. – Бібліогр. в кінці ст.

6317. Прохорчик М. В. Роль національного чинника у створенні Кримської АРСР (1921 р.) / М. В. Прохорчик // Історико-правові проблеми автономізму та федералізму : матеріали Х-ї Міжнар. іст.-прав. конф., 22–24 верес. 2003 р., м. Севастополь / Міжнар. асоціація істориків права [та ін.]. – Сімферополь, 2004. – С. 234–238. – Бібліогр. в кінці ст.

6318. Прудько В. О. Культурне життя Ніжинщини в період утвердження більшовицької влади (1919–1921 рр.) / В. О. Прудько // Сіверщина в історії України : зб. наук. пр. / Нац. заповідник "Глухів" [та ін.]. – Київ ; Глухів, 2013. – **Вип. 6.** – С. 454–457. – Бібліогр. в кінці ст.

6319. Прудько В. О. Становлення радянської влади в Ніжинському повіті (1919–1921 рр.) / В. О. Прудько // Література та культура Полісся : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2013. – **Вип. 72.** – С. 146–159. – Бібліогр. в кінці ст.

6320. Пулим О. В. Народний рух опору проти більшовизації України у 1918–1922 рр. / О. В. Пулим, І. М. Томюк // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2006. – **№ 571.** – С. 301–309. – Бібліогр. в кінці ст.

6321. П'ятаха Н. Загальна трудова повинність в Українській СРР в 1919–1920 рр. : історіограф. огляд / Н. П'ятаха // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. [Серія]: Історія. – Київ, 2011. – **Вип. 108.** – С. 32–34. – Бібліогр. в кінці ст.

6322. Радянські органи державної безпеки в Україні (1918–1991 рр.): історія, структура, функції : матеріали круглого столу (м. Київ, 19 груд. 2013 р.) / НАН України, Ін-т історії України ; редкол.: В. А. Смолій [та ін.] ; упоряд.: О. Г. Бажан, Р. Ю. Подкур. – Київ, 2014. – 469 с. : табл.

Зі змісту: Передмова / О. Бажан, Р. Подкур. – С. 7–16 ; Вертикаль державної безпеки в системі диктатури більшовицьких вождів (1917–1938 рр.) / С. В. Кульчицький. – С. 17–69 ; ВУЧК у системі відносин між УСРР та РСФРР у 1919 р. / Г. Г. Єфіменко. – С. 70–82 ; Харківська губернська надзвичайна комісія восени 1921 р. / В. Золотарьов. – С. 107–133 ; Особливості підготовки кадрів органів державної безпеки України в 1920-х – на початку 1940-х рр. / Т. В. Вронська, С. Лясковська. – С. 156–197 ; "...Церковну політику розвалу повинна вести ВНК...": релігійний напрямок діяльності органів державної безпеки в Україні (1920–1930 рр.) / А. Киридон. – С. 229–247 ; Технологія боротьби з Церквою (1920 – початок 1950-х

рр.): "чекістський" сегмент / *Л. Бабенко*. – С. 248–300 ; Діяльність ДПУ та НКВС РСФРР на розкол РПЦ у Кримській АСРР (1922–1923 рр.) / *О. Тригуб*. – С. 300–311 ; Політико-економічне життя подільського села 1920–1930-х рр. крізь призму документів органів державної безпеки / *В. Рубан*. – С. 423–439 ; Оперативні матеріали органів державної безпеки 1920–1930-х рр. як джерело до історії реабілітації жертв політичних репресій / *В. Ченцов, Д. Архірейський*. – С. 440–457 ; Польська освіта в УСРР за документами органів державної безпеки: від індустріалізації до ліквідації (1920–1930-ті рр.) / *К. Горбуров*. – С. 458–469.

6323. Ревегук В. Я. Більшовицька продовольча розкладка в Україні (1919 – перша половина 1921 років) / *В. Я. Ревегук* // *Історична пам'ять : наук. зб. / Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка*. – Полтава, 2008. – № 2. – С. 32–48. – Бібліогр. в кінці ст.

6324. Ревегук В. Я. Полтавщина. Протибільшовицький Рух опору 20–30-х років ХХ століття : нариси історії / *В. Я. Ревегук*. – Полтава : Полтав. літератор, 2016. – 306 с.

Зі змісту: Олександр Коваль – отаман повстанців Гадяцького краю. – С. 3–32 ; Отаман "Шуба" (Петро Новохацький). – С. 31–42 ; Українське національно-патріотичне підпілля в Полтаві (1920 р.). – С. 43–55.

6325. Ревегук В. Я. Соборність українських земель: теорія та практика місцевих більшовицьких організацій (квітень 1917 – квітень 1918) : [антиукраїнська діяльність більшовицьких організацій] / *В. Я. Ревегук* // *Історична пам'ять : наук. зб. / Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка*. – Полтава, 2010. – № 1. – С. 72–87. – Бібліогр. в кінці ст.

6326. Ревегук В. Я. Трудові відносини в Україні в перші роки радянської влади (1917–1921) / *В. Я. Ревегук* // *Історична пам'ять : наук. зб. / Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка*. – Полтава, 2010. – № 2. – С. 13–28. – Бібліогр. в кінці ст.

6327. Резніков В. В. Антибільшовицький рух в Куп'янському повіті Харківської губернії (1919–1921 рр.) / *В. В. Резніков* // *VIII Богданівські читання : матеріали Всеукр. наук. конф. з нагоди 419-річчя від дня народж. гетьмана Богдана Хмельницького : зб. наук. пр. / Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького [та ін.]*. – Черкаси, 2014. – С. 233–236.

6328. Резніков В. В. Більшовицький режим у боротьбі з селянським повстанським рухом на Слобожанщині в 1920 р. / *В. В. Резніков, М. І. Харламов* // *Грані історії : зб. наук. пр. / Держ. вищий навч. заклад "Донбаський державний педагогічний університет" [та ін.]*. – Бахмут, 2018. – Спец. вип. – С. 127–140. – Бібліогр. в кінці ст.

6329. Резніков В. В. Більшовицькі методи боротьби із селянським рухом на Сумщині (1919–1920 рр.) / *В. В. Резніков* // *Переяславская рада: ее историческое значение и перспективы развития восточнославянской цивилизации : сб. науч. тр. : по материалам VII Междунар. науч.-практ. конф. (19–20 дек. 2012 г.) : в 2 ч. / Нац. техн. ун-т "Харьковский политехнический институт"*. – Харків, 2013. – Ч. 1. – С. 79–82. – Бібліогр. в кінці ст.

6330. Резніков В. В. До питання про антибільшовицький рух на Куп'янщині в 1919–1921 рр. : [селянський повстанський рух] / *В. В. Резніков* // *Грані*. – 2014. – № 7. – С. 129–137.

6331. Резніков В. В. Зародження антибільшовицького руху на Слобожанщині (сучасна Сумщина) в 1917 р. / *В. В. Резніков* // *Проблеми традиції в українській культурі : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. курсантів, студентів та молодих учених (31 жовт. 2013 р.)*. – Харків, 2013. – С. 212–214.

6332. Резніков В. В. "Червона отаманщина" на Слобожанщині (1920–1921 рр.) / *В. В.*

Резніков // Актуальні питання сучасної науки : III Міжнар. наук.-практ. конф. (16–17 жовт. 2015 р.). – Львів, 2015. – С. 140–143.

6333. Репресії в Україні (1917–1990 рр.) : наук.-допом. бібліогр. покажч. / Нац. парламент. б-ка України ; авт.-упоряд.: Є. К. Бабич, В. В. Патока. – Київ : Смолоскип, 2007. – 519 с.

Зі змісту: Більшовицький переворот і початок терору (1917–1920 рр.). Українські національно-визвольні змагання. – С. 111–124.

6334. Репресії проти учасників антибільшовицького руху в Україні (1917–1925 рр.) : анот. покажч. арх. кримінал. справ "Основного" фонду архівів тимчасового зберігання регіональних органів СБУ / Служба безпеки України, Галузевий держ. архів, НАН України, Ін-т історії України ; упоряд. В. М. Василенко. – Харків : Права людини, 2015. – 232 с. : фот., іл.

6335. Репресії проти учасників антибільшовицького руху в Україні (1917–1925 рр.) : архівно-кримінальні справи свідчать... / вступ. ст., публ. В. М. Василенко // З архівів ВУЧК – ГПУ – НКВД – КГБ. – 2012. – № 2. – С. 57–145.

6336. Рибак І. В. Політика радянської влади щодо церкви в Криму у перші революційні роки (1917–1918): законодавчий аспект / І. В. Рибак // Проблеми історії України XIX – початку XX ст. : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2008. – Вип. 14. – С. 345–349. – Бібліогр. в кінці ст.

6337. Росляк Р. В. Більшовики й український кінематограф: деякі аспекти держ. політики в перші роки радянської влади / Р. В. Росляк // Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення ім. І. К. Карпенка-Карого. – Київ, 2015. – Вип. 17. – С. 88–92. – Бібліогр. в кінці ст.

6338. Росляк Р. В. Встановлення радянською владою контролю над українським кінематографом (1918–1920 рр.) / Р. В. Росляк // Вісник Державної академії керівних кадрів культури і мистецтв. – 2011. – № 2. – С. 163–167. – Бібліогр. в кінці ст.

6339. Россіхін В. В. Система установ виконання покарань на початковому етапі радянського державного будівництва (1917–1921 рр.) / В. В. Россіхін // Організаційно-правові засади діяльності пенітенціарної системи в Україні (1917–1991 рр.) : монографія / В. В. Россіхін ; Класичний приват. ун-т. – Запоріжжя, 2015. – Розд. 2, § 1. – С. 65–78.

6340. Рудий Г. Я. Періодика Києва 1918–1920 рр. як джерело вивчення культурного життя УСРР / Г. Я. Рудий // Вісник аграрної історії : зб. наук. пр. / Нац. акад. аграр. наук, Нац. наук. с.-г. б-ка [та ін.]. – Київ, 2015. – Вип. 10. – С. 61–73. – Бібліогр. в кінці ст.

6341. Рудий Г. Я. Формування інформаційно-пропагандистського потенціалу київської преси 1918–1920 років як чинник становлення більшовицького режиму в Україні / Г. Я. Рудий // Україна XX століття: культура, ідеологія, політика : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2016. – Вип. 21. – С. 229–242. – Бібліогр. в підрядк. прим.

6342. Рудь М. С. Сучасний погляд на витоки польсько-радянської війни 1920 року / М. С. Рудь // Військово-науковий вісник / Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – Львів, 2008. – Вип. 10. – С. 152–163. – Бібліогр. в кінці ст.

6343. Руккас А. О. 1920 рік: Польща і Україна у боротьбі проти спільного ворога – радянської Росії / А. Руккас // Етнічна історія народів Європи : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-

т. ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2016. – **Вип. 50.** – С. 51–76.

6344. Савченко В. А. "Время больших испытаний": социальная ситуация в Одессе 1921 года / В. Савченко // Юго-Западная Одессика : ист.-краевед. науч. альм. / Ассоц. европ. культуры "Золотая акация". – Одесса, 2011. – **Вип. 11.** – С. 67–86. – Бібліогр. в кінці ст.

6345. Савченко В. А. "Йти окремо, бити разом!" : анархісти-борці за встановлення більшовицької диктатури в Одесі (1917–1918 рр.) / В. Савченко // Науковий вісник Одеського національного економічного університету. – Одеса, 2012. – **Вип. 9.** – С. 22–31. – Бібліогр. в кінці ст.

6346. Савченко В. А. Конфедерація анархістських організацій України "Набат" в Одесі і радянська влада: початок боротьби (червень – липень 1919 р.) / В. А. Савченко // Кочубіїв – Хаджибей – Одеса : матеріали І-ої Всеукр. наук. конф. ..., 28–29 трав. 2015 р., м. Одеса / Одес. нац. політехн. ун-т. – Одеса, 2015. – С. 119–122. – Бібліогр. в кінці ст.

6347. Савченко В. А. Репресії проти анархістів в УСРР у 1921–1924 рр. / В. Савченко // З архівів ВУЧК – ГПУ – НКВД – КГБ. – 2014. – **№ 2.** – С. 176–198. – Бібліогр. в підрядк. прим.

6348. Савченко В. А. "Третій шлях" Одеського комітету РСДРП(м) (1918–1920 рр.) / В. А. Савченко // Проблеми політичної історії України : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпро, 2018. – **Вип. 13.** – С. 144–154. – Бібліогр. в кінці ст.

6349. Савченко І. В. Ідеологічна складова книговидавництва в УСРР (1919–1920 рр.) / І. В. Савченко // Історія України: маловідомі імена, події, факти : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2011. – **Вип. 37.** – С. 96–111. – Бібліогр. в кінці ст.

6350. Сапожніков І. Повстання проти більшовиків навколо Одеси / І. Сапожніков, С. Аргатюк // Юго-Западная Одессика : ист.-краевед. науч. альм. / Ассоц. европ. культуры "Золотая акация". – Одесса, 2006. – **Вип. 2.** – С. 67–83. – Бібліогр. в кінці ст.

6351. Сафонов Д. А. Феномен крестьянского протеста против коммунистической власти под коммунистическими лозунгами на завершающем этапе гражданской войны / Д. А. Сафонов // Новітні тенденції вивчення актуальних проблем революційної доби (1917–1921 рр.) : матеріали конф., м. Черкаси, 1 берез. 2012 р. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Київ ; Черкаси, 2012. – С. 238–247. – Бібліогр. в кінці ст.

6352. Сезін С. Концентраційні табори Кременчуцької губернії в 1920–1922 роках : за матеріалами Полтавського обласного архіву / С. Сезін // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. / Рівн. держ. гуманітар. ун-т. – Рівне, 2011. – **Вип. 22.** – С. 65–67 ; Література та культура Полісся : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2011. – **Вип. 64.** – С. 387–398.

6353. Сергеев И. Политика советской власти в отношении университетов Украины в 1917–1922 гг. / И. Сергеев // Вісник Чернігівського державного педагогічного університету. Серія: Історичні науки. – Чернігів, 2006. – **Вип. 33, № 3.** – С. 193–197. – Бібліогр. в кінці ст.

6354. Сергійчук С. Л. Революційний трибунал як репресивний орган на Поділлі : [1918–1921 рр.] / С. Сергійчук // Політичні репресії на Поділлі в ХХ столітті : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Вінниця, 23–24 листоп. 2001 р.). – Вінниця, 2002. – С. 121–123. – Бібліогр. в кінці ст.

- 6355. Ситий І.** 1918 рік на Чернігівщині: сфрагістичний аспект : [виготовлення "революційних" печаток] / І. Ситий // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. / Чернігів. іст. музей ім. В. В. Тарновського [та ін.]. – Чернігів, 2011. – **Вип. 13.** – С. 198–200 : 4 с. іл.
- 6356. Скрипчинська Н. О.** Продовольча розверстка (1919 – перша половина 1921 рр.): елемент податкової політики радянської влади / Н. О. Скрипчинська // Волинські історичні записки : зб. наук. пр. / Житомир. держ. ун-т ім. Івана Франка. – Житомир, 2012. – **Т. 9.** – С. 106–110. – Бібліогр. в кінці ст.
- 6357. Скрипчук В. П.** ЧК-ДПУ Харківщини у придушенні повстанського руху в перші роки НЕПу (1921–1923) / В. П. Скрипчук // Історична пам'ять : наук. зб. / Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2016. – **№ 34/35.** – С. 42–51. – Бібліогр. в кінці ст.
- 6358. Скробач Б. М.** Кавалерія в польсько-радянській війні 1920 р. / Б. М. Скробач. – Рогатин : ПП Білінський, 2008. – 184 с. : рис., табл., схеми.
- 6359. Скробач Б. М.** Червона Українська Галицька Армія в польсько-радянській війні 1920 р. / Б. М. Скробач // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2012. – **Вип. 61.** – С. 84–86. – Бібліогр. в кінці ст.
- 6360. Сливенко В. А.** Воєнний комунізм на Катеринославщині: поширення репресій на початковому етапі діяльності органів надзвичайної комісії у лютому – червні 1919 р. / В. А. Сливенко // Проблеми політичної історії України : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпро, 2017. – **Вип. 12.** – С. 144–151. – Бібліогр. в кінці ст.
- 6361. Сливенко В. А.** Організація міліції та кримінального розшуку на Півдні України на початку 1920-х рр. / В. А. Сливенко // Вісник Дніпропетровського університету. Серія: Історія та археологія. – Дніпропетровськ, 2015. – **Т. 23, № 1, вип. 23.** – С. 110–117. – Бібліогр. в кінці ст.
- 6362. Сливенко В. А.** Організація та діяльність органів Всеукраїнської надзвичайної комісії на Півдні України в січні – червні 1919 р. (за матеріалами Катеринославської губернії) / В. А. Сливенко // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Історія. – Ужгород, 2016. – **Вип. 2.** – С. 9–13. – Бібліогр. в кінці ст.
- 6363. Сливенко В. А.** Поширення посадової злочинності серед співробітників ВУНК у 1919–1922 рр. (за матеріалами Катеринославської губернської надзвичайної комісії) / В. А. Сливенко // Вісник Дніпропетровського університету. Серія: Історія та археологія. – Дніпропетровськ, 2017. – **Т. 25, № 1, вип. 25.** – С. 66–71. – Бібліогр. в кінці ст.
- 6364. Слободян С. О.** Політика радянської влади у сфері шкільної історичної освіти у 1917–1941 рр. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.02 / С. О. Слободян ; Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці, 2018. – 20 с.
- 6365. Сніда Є. О.** Російська православна церква на Катеринославщині в умовах радянської влади (1917–1920 рр.) / Є. О. Сніда // East European Scientific Journal. – Варшава, 2016. – **Вип. 4.** – С. 143–148.
- 6366. Сокирська В. В.** Відносини між РСФРР і УСРР (1919–1929 рр.): політико-економічний та адміністративно-територіальний дискурс : монографія / В. В. Сокирська ; Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. – Умань : Сочінський М. М., 2017. – 568 с.

Зі змісту: **Передмова.** – С. 7–9 ; **Розд. 1. Політико-правове поле російсько-українських взаємовідносин:** 1.1. "Союзний договір": більшовицька стратегія уніфікації та унітаризму. – С. 10–61 ; 1.2. Більшовицька державна політика у сфері адміністративно-територіального устрою 1920-х рр. – С. 61–121 ; 1.3. Північно-східна ділянка російсько-українського кордону. – С. 121–167 ; 1.4. Встановлення кордону на Донеччині та Південному Сході. – С. 167–200 ; 1.5. Межрегіональні відносини Кримської АСРР та УСРР. – С. 200–212 ; **Розд. 2. Дипломатичні та господарсько-інституційні взаємини:** 2.1. Українське представництво при Народному комісаріаті у справах національностей РСФРР. – С. 213–221 ; 2.2. Українська дипломатична місія у Москві. – С. 221–240 ; 2.3. Повноважне представництво УСРР при уряді РСФРР. – С. 240–255 ; 2.4. Постійне представництво УСРР при уряді СРСР. – С. 255–275 ; 2.5. Інститут Уповноважених СРСР при РНК УСРР. – С. 275–282 ; **Розд. 3. Бюджетні та торгово-економічні відносини:** 3.1. Теорія та практика загальнофедеративного бюджету. – С. 283–303 ; 3.2. Бюджетні права республік: інституційні колізії та номенклатурні протистояння. – С. 283–303 ; 3.3. Загальносоюзний бюджет: дольова участь РСФРР і УСРР. – С. 317–336 ; 3.4. Уповноважений Народного комісаріату зовнішньої торгівлі РСФРР при уряді УСРР. – С. 337–347 ; 3.5. Заготівлі сільськогосподарської продукції Радянською Росією в УСРР. – С. 347–370 ; **Розд. 4. Формування спільного народногосподарського комплексу: теорія та практика:** 4.1. "Україна – не провінція Росії": дискусії вчених та чиновників 1920-х рр. – С. 371–396 ; 4.2. Економічне районування України: децентралізація чи уніфікація "господарського цілого". – С. 396–416.

Рецензії: **Троян С. С.** Російсько-українські відносини радянської доби: становлення і еволюція 1919–1929 рр. // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2017. – **Вип. 49.** – С. 292–293.

6367. Сокирська В. В. Діяльність "Комітету допомоги голодуючим Великоросії" в Україні : [в Катеринославі] / В. В. Сокирська // Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2011. – **Ч. 18.** – С. 175–179. – Бібліогр. в кінці ст.

6368. Сокирська В. В. Проблема визначення південно-східної частини російсько-українського кордону у 1920-х рр. / В. В. Сокирська // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2013. – **Вип. 37.** – С. 109–114. – Бібліогр. в кінці ст.

6369. Сокирська В. В. Створення та діяльність Українського представництва при Народному комісаріаті в справах національностей РСФРР / В. Сокирська // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – Тернопіль, 2014. – **Вип. 1, ч. 2.** – С. 45–50. – Бібліогр. в кінці ст.

6370. Соколов Д. В. Очерки по истории политических репрессий в Крыму (1917–1941 гг.) : сб. ст. / Д. В. Соколов. – Севастополь : Телескоп, 2009. – 60 с. : ил., портр.

6371. Соколов Д. В. Таврида, обгаренная кровью. Большевизация Крыма и Черноморского флота в марте 1917 – мае 1918 г. / Д. В. Соколов. – Москва : Посев, 2013. – 272 с.

Рецензії: **Бикова Т. Б.** [Рецензія] // Проблеми історії України: факти, судження, пошуки : міжвідом. зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2013. – **Вип. 22.** – С. 349–351.

6372. Сокур Л. А. Державна політика УСРР у сфері діловодства в період становлення більшовицької влади (1918–1920-ті рр.) / Л. А. Сокур // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2015. – **Вип. 93.** – С. 56–60. – Бібліогр. в кінці ст.

6373. Сокур Л. А. Особливості формування державної політики УСРР та організації діловодства в період становлення більшовицької влади (1918–1920-ті рр.) / Сокур Л. // Наукові записки з української історії : зб. наук. ст. / Переяслав-Хмельницьк. держ. пед. ун-т ім. Григорія Сковороди. – Переяслав-Хмельницький, 2012. – **Вип. 32.** – С. 101–106. – Бібліогр. в кінці ст.

6374. Солдатенко В. Ф. Георгій Пятаков: миттєвості неспокоїної долі : [голова Тимчасового робітн.-селян. уряду радян. України, проголош. 28 листоп. 1918 р. в Курську] / В. Ф. Солдатенко. – Київ : Світогляд, 2004. – 331 с., 16 с. фото.

6375. Солдатенко В. Ф. До історії першого конфлікту між керівництвом УСРР і РСФРР : [події весни 1918 р.] / В. Ф. Солдатенко // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2008. – **Вип. 41.** – С. 344–352. – Бібліогр. в кінці ст.

6376. Солдатенко В. Ф. Документи ЦК РКП(б) 1920 р. про Винниченка / В. Ф. Солдатенко // Український історичний журнал. – 2005. – **№ 6.** – С. 70–89. – Бібліогр. в кінці ст.

6377. Солдатенко В. Ф. Епізод політичної біографії В. Винниченка: спроба повернення в Україну в 1920 р. / В. Ф. Солдатенко // Історичний журнал. – 2003. – **№ 1.** – С. 14–24 ; **№ 2.** – С. 14–21 ; **№ 3.** – С. 21–30. – Бібліогр. в кінці ст.

6378. Солдатенко В. Ф. Консолідація комуністичних організацій в Україні в період громадської війни / В. Ф. Солдатенко // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2010. – **Вип. 4.** – С. 60–104. – Бібліогр. в кінці ст.

6379. Солдатенко В. Ф. Нарком Микола Скрипник (1919–1927 рр.) / В. Ф. Солдатенко // Український історичний журнал. – 2002. – **№ 1.** – С. 79–95 ; **№ 2.** – С. 51–68.

6380. Солдатенко В. Ф. Незламний. Життя і смерть Миколи Скрипника : [держ. та політ. діяч, один із засновників КП(б)У] / В. Ф. Солдатенко. – Київ : Кн. пам'яті України, 2002. – 352 с. : іл.

Зміст: Вступ. – С. 3–9 ; 1. Вибір шляху. – С. 10–25 ; 2. Бранець трьох революцій. – С. 26–46 ; 3. У вирі державотворення. – С. 47–65 ; 4. Створення партії. – С. 66–83 ; 5. Наркомівські турботи. – С. 84–117 ; 6. Думи і сподівання. – С. 118–139 ; 7. Життєвий апогей. Українізація. – С. 140–193 ; 8. Спалахи трагедії. – С. 194–210 ; 9. Його "Голгофа". – С. 211–241 ; 10. "Життя після смерті" (замість закінчення). – С. 242–270 ; **Примітки.** – С. 271–288 ; **Додатки:** Бібліографія праць М. Скрипника. – С. 289–314 ; Основні дати життя і діяльності М. Скрипника. – С. 315–332 ; Ілюстрації. – С. 332–348.

Рецензії: Пиріг Р. Я. Персоніфікуємо наше минуле: Микола Скрипник // Архіви України. – 2003. – **№ 1/3.** – С. 274–276.

6381. Солдатенко В. Ф. Українська Соціалістична Радянська Республіка як протипага національній державності / В. Ф. Солдатенко, І. Л. Гошуляк, О. М. Любовець // Український вибір: політичні системи ХХ ст. і пошук власної моделі суспільного розвитку : [колект. монографія] / НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2007. – **Розд. 5, § 3.** – С. 270–299. – Бібліогр. в кінці розд.

6382. Сорочан Н. А. Становлення радянського державного апарату управління освітою і

культурою на Харківщині в 1917–1920 роках / Н. А. Сорочан // Збірник наукових праць. Серія: Історія та географія / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків, 2005. – № 21/22. – С. 61–64. – Бібліогр. в кінці ст.

6383. Соціальні конфлікти та повсякденне життя революційного суспільства 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України ; голов. ред. В. Ф. Верстюк. – Київ, 2014. – 327 с. – Бібліогр. в підрядк. прим.

Зі змісту: Більшовики в Україні у 1918 р.: національний та соціальний аспекти / О. І. Лупандін. – С. 137–163 ; Повсякденне життя Києва за радянської влади: продовольство, міське господарство, освіта, громадське життя (лютий – серпень 1919 р.) / О. Д. Бойко. – С. 217–247.

6384. Старченко О. В. Історія виникнення і розвитку перших форм взаємодії в системі внутрішніх справ України в боротьбі зі злочинністю / О. В. Старченко // Науковий вісник Юридичної академії Міністерства внутрішніх справ : зб. наук. пр. – Київ, 2004. – № 3. – С. 19–27. – Бібліогр. в кінці ст.

6385. Стахів Л. С. Профспілки Катеринослава в революційних подіях весни-осені 1917-го: очима авторів "Історії міст і сіл Української РСР" / Л. С. Стахів // Вісник Дніпропетровського університету. Серія: Історія та археологія. – Дніпропетровськ, 2002. – Вип.10. – С. 114–119. – Бібліогр. в кінці ст.

6386. Стаценко Д. В. Сходження з політичної арени Української партії лівих соціалістів-революціонерів (борбистів) : (на матеріалах Полтавської губернії УСРР) : [події 1920 р.] / Д. В. Стаценко // Гуржіївські історичні читання : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького [та ін.]. – Черкаси, 2013. – Вип. 6. – С. 306–308. – Бібліогр. в кінці ст.

6387. Стегній П. А. Козача Рада як центральний орган керівництва повстанських сил Правобережжя УСРР у 1921–1922 рр. / П. Стегній // Схід. – Донецьк, 2012. – № 3. – С. 120–123. – Бібліогр. в кінці ст.

6388. Стопчак М. В. Діяльність більшовицької влади по розкладу інтернованої Армії УНР: інтерпретація радянської історіографії / М. В. Стопчак // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2017. – Вип. 25. – С. 362–365. – Бібліогр. в кінці ст.

6389. Стрелко О. Г. Становлення та функціонування Науково-дослідного центру шляхів сполучення Народного комісаріату шляхів сполучення (1918–1920 рр.) / О. Г. Стрелко, Ю. А. Бердниченко // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2016. – Вип. 45, т. 2. – С. 262–264. – Бібліогр. в кінці ст.

6390. Стрельникова І. Ю. Організаційно-правові засади функціонування зовнішньополітичного відомства в УСРР (1917–1929 рр.) : монографія / І. Ю. Стрельникова. – Харків : Право, 2012. – 200 с.

Зі змісту: Вступ. – С. 6–8 ; Розд. 1. Аналіз історіографії і джерельної бази. – С. 9–32 ; Розд. 2. Правові засади організації і діяльності зовнішньополітичного відомства УСРР у 1917–1922 рр. : 2.1. Організаційно-структурна розбудова НКЗС УСРР у 1917–1922 рр. ; 2.2. Аналіз правового забезпечення діяльності НКЗС УСРР протягом 1917–1922 рр. – С. 83–114.

6391. Стрельникова І. Ю. Правове регулювання діяльності органів зовнішніх зносин УСРР у 1918–1922 рр. / І. Ю. Стрельникова // Форум права. – 2007. – № 2. – С. 206–210.

6392. Стрілець В. В. Встановлення радянської влади в Полтавській губернії (грудень 1919 року – лютий 1920 року) / В. В. Стрілець // Історична пам'ять : наук. зб. / Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2010. – № 2. – С. 29–40. – Бібліогр. в кінці ст.

6393. Стрілець В. В. Встановлення революційними комітетами радянських порядків у Полтавській губернії (грудень 1919 – квітень 1920 років) / В. В. Стрілець // Історична пам'ять : наук. зб. / Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2015. – № 33. – С. 48–58. – Бібліогр. в кінці ст.

6394. Стрілець В. В. Організація волосних та сільських революційних комітетів у Полтавській губернії (грудень 1919 р. – лютий 1920 р.) / В. В. Стрілець // Вісник Академії правових наук України : зб. наук. пр. – Харків, 2010. – № 3. – С. 105–114. – Бібліогр. в підрядк. прим.

6395. Стрілець В. В. Організація губернського та повітових революційних комітетів у Полтавській губернії (грудень 1919 р. – січень 1920 р.) / В. Стрілець // Вісник Академії правових наук України : зб. наук. пр. – Харків, 2009. – № 3. – С. 96–104. – Бібліогр. в підрядк. прим.

6396. Стрілець В. В. Радянізація у Полтавській губернії революційними комітетами (грудень 1919 – квітень 1920 рр.) / В. В. Стрілець // Законодавство України: недоліки, проблеми систематизації та перспективи розвитку : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 12–13 лют. 2016 р. / Херсон. держ. ун-т [та ін.]. – Херсон, 2016. – С. 38–41. – Бібліогр. в кінці. ст.

6397. Стрілець В. В. Революційні комітети Полтавської губернії (грудень 1919 – квітень 1920 рр.): історико-правове дослідження : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / В. В. Стрілець ; Відкритий міжнар. ун-т розвитку людини "Україна". – Київ, 2014. – 20 с.

6398. Стрілько-Тютюн В. В. Грона українських повстань: антибільшовицький спротив на Бориспільщині в 1917–1932 роках / В. В. Стрілько-Тютюн. – [Дніпро] : Правда Ярославичів, 2017. – 783 с. : фот.

6399. Студії з історії української революції, 1917–1921 років : зб. наук. пр. на пошану д-ра іст. наук, проф. Р. Я. Пирога з нагоди 70-річчя з дня народж. та 40-річчя наук.-пед. діяльності / НАН України, Ін-т історії України ; редкол.: В. Верстюк (голова) [та ін.]. – Київ, 2011. – 405 с. – Бібліогр. в підрядк. прим.

Зі змісту: Етнонаціональна політика партії більшовиків в Україні у 1917–1920 роках / В. Устименко. – С. 284–307 ; Антикомуністичний повстанський рух і диктатура пролетаріату: історія протистояння / В. Верстюк. – С. 308–343 ; Галицькі осередки у Радянській Росії (1920 рік) / М. Литвин. – С. 344–356 ; Радянська репресивна політика щодо діячів українського національно-визвольного руху 1920–1922 років / Т. Осташко. – С. 357–382.

6400. Судинович С. Історичні ретроспективи українського сепаратизму: Донецько-Криворізька радянська республіка / С. Судинович // Переяславський літопис : зб. наук. ст. / Переяслав-Хмельницьк. держ. пед. ун-т ім. Григорія Сковороди. – Переяслав-Хмельницький, 2016. – Вип. 10. – С. 35–42. – Бібліогр. в кінці ст.

6401. Сыпченко А. Деятельность Трудовой народно-социалистической партии в Украине в период открытого противостояния большевикам / А. Сыпченко // Гуржіївські історичні читання : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана

Хмельницького [та ін.]. – Черкаси, 2009. – **Вип. 3**. – С. 411–417. – Бібліогр. в кінці ст.

6402. Танчин І. Переслідування "Просвіт" більшовиками в роки визвольних змагань (1917–1920) / І. Танчин // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність / НАН України, Ін-т українознавства ім. Івана Крип'якевича. – Львів, 2010. – **Вип. 19**. – С. 572–576. – Бібліогр. в кінці ст.

6403. Тарапон О. А. Повсякденне життя населення у період встановлення радянської влади в Україні крізь призму суспільно-політичних процесів (на прикладі Полтавської губернії) / О. А. Тарапон // Наукові записки з української історії : зб. наук. ст. / Переяслав-Хмельниц. держ. пед. ун-т ім. Григорія Сковороди. – Переяслав-Хмельницький, 2011. – **Вип. 26**. – С. 162–170. – Бібліогр. в кінці ст.

6404. Ташкова Ю. К. Встановлення однопартійного режиму в Україні (1917–1925 рр.) / Ю. К. Ташкова // Наукові праці. Серія: Історія / Чорномор. держ. ун-т ім. Петра Могили. – Миколаїв, 2009. – **Т. 100, вип. 87**. – С. 51–55. – Бібліогр. в кінці ст.

6405. Терела Г. В. Залучення профспілок до здійснення нагляду і контролю за додержанням законодавства про працю в Україні у 1917–1921 роках / Г. В. Терела // Проблеми законності : зб. наук. пр. / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. – Харків, 2017. – **Вип. 139**. – С. 20–30. – Бібліогр. в кінці ст.

6406. Терела Г. В. Організаційно-правове забезпечення нагляду і контролю за додержанням законодавства про працю в Радянській Україні (1917–1920 рр.) / Г. В. Терела // Часопис Київського університету права. – 2017. – **№ 2**. – С. 34–38. – Бібліогр. в кінці ст.

6407. Тимошик М. С. Село : у 2 т. / М. С. Тимошик. – Київ : Ярославів Вал, 2017.

Т. 2 : Трудний шлях відмосковлення. – 580 с. : фот.

Зі змісту: Розд. 1. Радянізація: Сільради замість народних управ: Напередодні 1917-го. Народні управи УНР. Сільвиконкоми більшовиків. Перші з обліку та контролю. – С. 11–27 ; Нові порядки: Бандитизм. Дезертири. Добродійність Дозвіл на продаж коня. Землевласники-утікачі. Сільрада і дім священика. Влада у "приймах". – С. 28–44 ; Місцеве начальство: Перші депутати. Штатні посади і платня. П'янство "слуг народу". Вседозволеність і беззаконня. Початки "сексотства". Непрестижна посада голови. – С. 45–66 ; Як низи волості створювали: Відголоски демократизму в недемократичну епоху. Давнє отаманство. Сусіді-зрадники. Гіркі уроки. – С. 67–76 ; Прозрозкладка і продподаток: Суть продрозкладки і продподатку. "Викачати продукти, щоб укріпити революцію в світі". "Я не в змозі виконати...". І лошата оподатковувалися. Покарання контрибуцією. Компраці і трудповинності. Арешти неплатників. – С. 77–98.

Примірник НБУВ з дарчим написом: "Втратимо Село – втратимо Україну. Читачам Бібліотеки ім. В. Вернадського: Відроджуймо українське в Україні. Автор. 18.01.17 р."

6408. Тимошик М. С. Українське село під більшовиками: усталена версія і прихована правда (на архівних матеріалах сіл Ніжинської округи) / М. С. Тимошик // Сіверянський літопис. – 2015. – **№ 6**. – С. 160–174. – Бібліогр. в кінці ст.

6409. Тимченко Р. В. Українська еміграція та політика більшовиків, 1921–1923 рр. / Р. В. Тимченко // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2014. – **Вип. 10**. – С. 311–329. – Бібліогр. в підрядк. прим.

6410. Тинченко Я. Ю. Українські збройні сили, березень 1917 р. – листопад 1918 р. (організація, чисельність, бойові дії) / Я. Тинченко. – Київ : Темпора, 2009. – 455, [22] с. : фот. – Бібліогр.: с. 403–436.

Зі змісту: Ультиматум Раднаркому. – С. 12–17 ; Утворення більшовицького уряду в Харкові. – С. 18–21 ; Перші бойові операції військ Раднаркому на Сході України. – С. 30–33 ; Харківський переворот та офіційний початок війни більшовиків із Центральною Радою. – С. 39–43 ; Організація та чисельність радянських військ В. Антонова. – С. 64–69 ; Наступ радянських військ. – С. 70–75 ; Захоплення більшовиками Причорномор'я. – С. 124–126.

6411. Тихоненков Д. А. Проблемы контроля и надзора за органами ВУЧК и ГПУ УССР в 1918 – нач. 1929 гг. : монография / Д. А. Тихоненков. – Харьков : Вапнярчук Н. М., 2008. – 205 с. : рис. – Бібліогр.: с. 193–205.

Зі змісту: Гл. 1. **Органы ЧК в системе советской власти. Контроль и надзор за их деятельностью в 1918–1922 гг.** ; § 1. Большевистская доктрина и террор. Создание ЧК. – С. 17–25 ; § 2. Правовое регулирование деятельности чрезвычайных комиссий. – С. 25–35 ; § 3. Партийный контроль за деятельностью ЧК: политические и правовые аспекты. – С. 35–50 ; § 4. Контроль исполкомов советов, народных комиссариатов Госконтроля, Социалистической советской инспекции и рабоче-крестьянской инспекции за деятельностью ЧК. – С. 50–57 ; § 5. Контроль революционных трибуналов за деятельностью чрезвычайных комиссий. – С. 57–61 ; § 6. Деятельность НКЮ УССР и юридических отделов исполкома по надзору за органами ЧК. – С. 61–84.

6412. Томіленко А. Г. Організація пожежної справи в селах Подніпров'я у 1918–1926 рр. / А. Г. Томіленко // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2002. – **Вип. 6.** – С. 107–109. – Бібліогр. в кінці ст.

6413. Тонких С. В. Діяльність фінансового відділу Народного комісаріату внутрішніх справ Української Соціалістичної Радянської Республіки в 1919–1922 рр. / С. В. Тонких // Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. Серія 6: Історичні науки. – Київ, 2014. – **Вип. 12.** – С. 142–152. – Бібліогр. в кінці ст.

6414. Тонких С. В. Діяльність фінансового відділу НКВС Української СРР в 1919–1921 рр. / С. В. Тонких // Вісник аграрної історії : зб. наук. пр. / Нац. акад. аграр. наук, Нац. наук. с.-г. б-ка [та ін.]. – Київ, 2014. – **Вип. 8/9.** – С. 84–90. – Бібліогр. в кінці ст.

6415. Тонких С. В. Організація органів влади в Українській Соціалістичній Радянській Республіці на початку становлення радянської влади в 1919 р. / С. В. Тонких // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2014. – **Вип. 80.** – С. 155–158. – Бібліогр. в кінці ст.

6416. Тонких С. В. Утворення та діяльність Народного Комісаріату Внутрішніх Справ України в 1917–1919 рр. / С. В. Тонких // Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. Серія 6: Історичні науки. – Київ, 2013. – **Вип. 10.** – С. 77–86. – Бібліогр. в кінці ст.

6417. Третій з'їзд Комуністичної партії (більшовиків) України, 1–6 березня 1919 р. : протоколи / Центр. держ. архів громад. об'єднань України ; редкол.: С. І. Гуренко [та ін.]. – Київ : Парламент. вид-во, 2002. – 255 с.

Зміст: Передмова. – С. 3–9 ; Протокол попередньої наради делегатів III з'їзду

комуністичної партії (більшовиків) України 28 лютого 1919 р. – С. 10–13 ;
Протоколи Третього з'їзду комуністичної партії (більшовиків) України. – С. 14–184
; Примітки. – С. 185–198 ; Додатки : Резолюції III з'їзду КП(б)У. – С. 199–210 ;
Матеріали з'їзду. – С. 211–229 ; Іменний покажчик. – С. 230–253.

Протоколи III з'їзду КП(б)У публікуються вперше. Основою видання стали текст неповної стенограми з'їзду, що зберігається у Центральному державному архіві громадських об'єднань України, бюлетені і звіти засідань з'їзду, опубліковані в газеті "Коммунист". У Додатках уперше опубліковано протоколи пленумів і засідань ЦК КП(б)У у міжз'їздовський період – з 25 жовтня 1918 р. по 27 лютого 1919 р.

6418. Тригуб О. О. З історії Борисоглібського собору в Чернігові у 1921 р. / О. О. Тригуб // Сіверянський літопис. – 2015. – № 3. – С. 98–105.

6419. Тригуб П. М. Ставлення рад робітничих, солдатських і селянських депутатів до питань української державності в період національно-демократичної революції 1917–1918 рр. / П. М. Тригуб // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2002. – Вип. 4. – С. 42–45.

6420. Труш С. М. Боротьба Надзвичайної комісії з економічною злочинністю в 1919–1922 рр. (на матеріалах Харківської губернської надзвичайної комісії) / С. М. Труш // Гуржіївські історичні читання : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького [та ін.]. – Черкаси, 2015. – Вип. 10. – С. 179–181. – Бібліогр. в кінці ст.

6421. Труш С. М. "Лицарі без страху і докору": проблема конструювання метапортрета співробітника губернської Надзвичайної комісії (на матеріалах Харківської губернської Надзвичайної комісії 1919–1922 рр.) / С. М. Труш // Гуржіївські історичні читання : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького [та ін.]. – Черкаси, 2013. – Вип. 6. – С. 297–300. – Бібліогр. в кінці ст.

6422. Труш С. М. Метаморфози структури губернської Надзвичайної комісії на Україні: причини та наслідки (на матеріалах Харківської губернської надзвичайної комісії, 1919–1922 рр.) : [про формування органів держ. безпеки в Харків. губернії] / С. М. Труш // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. / Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – Харків, 2013. – Вип. 16. – С. 168–176. – Бібліогр. в кінці ст.

6423. Труш С. М. Насильство як основа діяльності надзвичайних комісій (на матеріалах Харківської губернської надзвичайної комісії, 1919–1922 рр.) / С. М. Труш // Сила права і право сили: історичний вимір та сучасне бачення проблеми : матеріали 32-ї Міжнар. іст.-прав. конф. (28–31 трав. 2015 р., м. Полтава) / Міжнар. асоц. істориків права [та ін.]. – Київ ; Полтава, 2015. – С. 299–303. – Бібліогр. в кінці ст.

6424. Труш С. М. Органи Надзвичайної комісії на території Харківської губернії: повітові комісії та політичні бюро (1919–1922 рр.) / С. М. Труш // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. / Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – Харків, 2014. – Вип. 17. – С. 207–215. – Бібліогр. в кінці ст.

6425. Труш С. М. Формування професійної етики чекістів: (на матеріалах Харківської губернської надзвичайної комісії, 1919–1922 рр.) / С. М. Труш // Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. Серія: Історія. – Харків, 2014. – № 1117, вип. 48. – С. 122–132. – Бібліогр. в кінці ст.

6426. Тупиця О. Л. Особливості джерельної бази дослідження селянського повстанства на Катеринославщині у 1920–1921 рр. / О. Л. Тупиця // Вісник Дніпропетровського університету. Серія: Історія та археологія. – Дніпропетровськ, 2004. – № 5, вип. 12. – С. 90–95. – Бібліогр. в кінці ст.

6427. Турченко Г. Ф. Імперський проект "Новоросія": більшовицький варіант : [1917–1919 рр.] / Г. Ф. Турченко // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2014. – Вип. 39. – С. 75–83. – Бібліогр. в кінці ст.

6428. Турченко Г. Ф. Радянські державні утворення на Півдні України у 1918 р.: історіографічний аспект / Г. Ф. Турченко // Історико-правові проблеми автономізму та федералізму : матеріали X-ї Міжнар. іст.-прав. конф., 22–24 верес. 2003 р., м. Севастополь / Міжнар. асоціація істориків права [та ін.]. – Сімферополь, 2004. – С. 166–169. – Бібліогр. в кінці ст.

6429. Удод О. А. Історіографія Донецько-Криворізької радянської республіки / О. Удод // Регіональна історія України : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України [та ін.]. – Київ, 2007. – Вип. 1. – С. 221–228. – Бібліогр. в підрядк. прим.

6430. Удод О. А. Українсько-російські взаємини: історіографічні міркування й роздуми : [зокрема доби революції] / О. А. Удод // Український історичний журнал. – 2005. – № 2. – С. 167–177. – Бібліогр. в кінці ст.

6431. Україна в революційних процесах перших десятиліть ХХ століття : Міжнар. наук.-теорет. конф., 20–21 листоп. 2007 р. / НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса [та ін.]. – Київ, 2007. – 580, [1] с. – Бібліогр. в кінці ст.

Зі змісту: Більшовизація владних структур України в добу національно-демократичної революції, 1917–1921 рр. / М. С. Дорошко. – С. 224–235 ; Українсько-російські відносини, 1918 р. / О. І. Лупандін. – С. 373–384 ; Победителей судит история: к вопросу о "красном" терроре в Крыму (конец 1920 – весна 1921 гг.) / В. М. Брошеван. – С. 527–542.

6432. Україна радянська. Ілюзії та катастрофи "комуністичного раю" / авт. кол.: Г. Єфіменко, Я. Примаченко, О. Юркова ; за заг. ред. Г. Єфіменка. – Харків : Клуб сімейн. дозвілля, 2018. – 352 с. : іл., фот. – Бібліогр.: с. 349–350.

Зі змісту: Сподіване народовладдя: ілюзії та реалії "перших совітів" (листопад 1917 – квітень 1918 р.) / Г. Г. Єфіменко. – С. 61–107 ; "Запаморочення від успіхів": негативний досвід реалізації комуністичної доктрини в Україні (січень – серпень 1919 р.) / Г. Г. Єфіменко. – С. 108–172 ; Підрихтований комунізм: перші поступки при незмінній основі (листопад 1919 – лютий 1921 р.) / Г. Г. Єфіменко. – С. 173–234.

6433. Україна : антологія пам'яток державотворення Х-ХХ ст. : у 10 т. / редкол.: І. М. Дзюба [та ін.]. – Київ : Вид-во С. Павличко "Основи", 2008–2009.

Т. 7 : Відродження української державності / упоряд., передм. та прим. Д. Павличка. – 2008. – 703 с. – Імен. покажч.: с. 699–703.

Зі змісту: Заява делегації Радянської України на пленарному засіданні мирної конференції в Бересті з вимогою возз'єднання всіх українських земель. – С. 426–427 ; Про радянську владу на Україні / В. К. Винниченко. – С. 464–469.

6434. Українська революція 1917–1921 років: погляд із сьогодення : [матеріали Міжнар.

наук. конф. (Київ, 25 квіт. 2012 р.)] / Укр. ін-т нац. пам'яті, Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка ; редкол.: В. М. Литвин (голова), Л. В. Губерський, В. Ф. Солдатенко [та ін.]. – Київ, 2013. – 654 с. – Бібліогр. в кінці ст.

Зі змісту: Бюджетна система в УСРР (1919–1923 рр.): від "воєнного комунізму" до НЕПу / О. В. Чеберяко. – С. 250–260 ; Иностранные военнoслужашие советских войск в Украине, 1917–1921 гг. / С. М. Полторац. – С. 327–337 ; Діяльність закордонного відділу ЦК КП(б)У (1920–1921 рр.) / С. Ф. Пивовар, О. Р. Купчик. – С. 508–518 ; 3 історії створення Всеукраїнського видавництва (січень – травень 1919 р.) / І. В. Савченко. – С. 555–564.

6435. Українська революція 1917–1921 рр. на Придніпров'ї : зб. док. і матеріалів : [накази, листи, протоколи засідань, доповіді, операт. зведення, звіти, циркуляри з держ. арх. Дніпропетров. та Запоріж. обл.] / Держ. арх. Дніпропетр. обл. ; уклад.: Ю. Г. Пахоменков, Н. Л. Юзбашева. – Дніпро : Ліра, 2016. – 370 с. – Імен. покажч.: с. 343–350. – Геогр. покажч.: с. 351–358.

Зі змісту: Інформація в газеті "Приднепровский край" про загальні збори Ради робітничих і солдатських депутатів, 21 грудня 1917 р. – С. 120–122 ; Телефонограма Катеринославського губернського комітету Ради робітничих і солдатських депутатів, 11 січня 1918 р. – С. 134–135 ; Резолюція фракції УСДРП, запропонована на засіданні пленуму Катеринославської Ради робітничих і солдатських депутатів з питання про оборону України, 7 березня 1918 р. – С. 147–148 ; Повідомлення газети "Приднепровский край" про сутичку військ УНР з більшовиками на ст. Горяїнове, 15 грудня 1918 р. – С. 199 ; Повідомлення в газеті "Известия Харьковского Совета рабочих и солдатских депутатов" про бої між радянськими та українськими військами в Катеринославі, 3 січня 1919 р. – С. 209–210 ; Телеграма РНК УСРР про врегулювання відносин з українськими партіями та українською культурою, 1 червня 1919 р. – С. 225–226 ; Декларація Всеукраїнського ревкому про військову політику в Україні, 22 грудня 1919 р. – С. 231–232 ; Оголошення про створення окремої Української бригади 45-ї радянської стрілецької дивізії, 4 лютого 1920 р. – С. 233 ; 3 двотижневого інформаційного зведення Губернської надзвичайної комісії про політичний стан у Катеринославській губернії з 1-го по 15 жовтня 1920 р., після 15 жовтня 1920 р. – С. 242–244 ; 3 доповіді про роботу Революційної трійки в Михайлівській волості Павлоградського повіту, квітень 1921 р. – С. 253 ; Перелік документів збірника. – С. 361–370.

6436. Уривалкін О. Довідник з історії України (з початку ХХ століття й до сьогодення) / О. Уривалкін. – Кам'янець-Подільський : Друк. "Рута", 2018. – 524 с.

Зі змісту: Розд. 4. Україна в боротьбі за збереження державної незалежності: Україна у 1919–1920 рр.: політика радянської влади в Україні 1919 р. – С. 73–74 ; Радянсько-польська війна та Україна. – С. 80–83 ; Розгром військ генерала П. Врангеля та завершення громадянської війни в Україні. – С. 83–86 ; **Документи:** 3 "Конституции Украинской Социалистической Советской Республики, утвержденной Всеукраинским съездом Советов в заседании 14-го марта 1919 г.". – С. 94–95.

6437. Файзулін Я. М. Всеукраїнський Центральний Повстанський Комітет 1921 року: з історії агентурно-оперативної розробки органів ВУЧК / Я. М. Файзулін // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2012. – **Вип. 8.** – С. 176–199. – Бібліогр. в підрядк. прим.

6438. Файзулін Я. М. Юрій Тютюнник і радянські органи держбезпеки / Я. М. Файзулін // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2013. – **Вип. 9.** – С. 269–305. – Бібліогр. в підрядк. прим.

6439. Федорів О. Східна Галичина у політиці радянської Росії у період польсько-радянської війни (1920 р.) / О. Федорів // Україна соборна : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2005. – **Вип. 2, ч. 3.** – С. 343–360. – Бібліогр. в кінці ст.

6440. Федотова О. О. Політична цензура друкованих видань в УСРР – УРСР (1917–1990 рр.) / О. О. Федотова ; НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса. – Київ : Парламент. вид-во, 2009. – 352 с. – Бібліогр.: с. 295–339.

6441. Федотова О. О. Становлення ідеологічного контролю над творами друку в УСРР у 1919–1924 рр. / О. Федотова // Бібліотечний вісник. – 2017. – **№ 1.** – С. 27–31. – Бібліогр. в кінці ст.

6442. Фролов М. О. Компартійно-радянська еліта в УСРР (1917–1922 рр.): становлення і функціонування / М. О. Фролов ; наук. ред. С. В. Кульчицький. – Запоріжжя : Прем'єр, 2003. – 448 с.

Зміст: Вступ. – С. 4–21 ; **Розд. 1.** Формування і діяльність компартійно-радянської еліти в 1917–1922 рр. – С. 22–127 ; **Розд. 2.** Вихідці з інших політичних партій у владній верхівці УСРР. – С. 128–258 ; **Розд. 3.** Важелі та механізми більшовицької влади: особливості формування в Україні. – С. 259–367 ; **Висновки.** – С. 368–371 ; Список використаних джерел і літератури. – С. 372–429 ; Алфавітний указник. – С. 430–447.

6443. Харламов М. І. Передумови створення системи пожежної безпеки в УСРР у 1918–1919 роках / М. І. Харламов // Вісник Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут". Серія: Актуальні проблеми історії України. – Харків, 2012. – **№ 24.** – С. 53–58. – Бібліогр. в кінці ст.

6444. Харук А. І. До питання про діяльність управління Червоного повітряного флоту Наркомату військових справ УСРР : [1919 рік] / А. І. Харук // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2012. – **№ 724.** – С. 205–209. – Бібліогр. в кінці ст.

6445. Хільченко Т. П. Спогади учасника революційних подій : [про встановлення радян. влади на місцях] / Т. П. Хільченко // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. / Чернігів. іст. музей ім. В. В. Тарновського [та ін.]. – Чернігів, 2015. – **Вип. 16.** – С. 189–211. – Бібліогр. в кінці ст.

6446. Хміль І. В. Під гаслом комуни (аграрна політика РКП(б) у 1919 році) / І. В. Хміль ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2002. – 116 с.

Зміст: Вступ. – С. 3–4 ; Гетьманська держава П. Скоропадського і селянство України. – С. 5–12 ; Відновлення Української Народної Республіки. Земельна політика Директорії. – С. 12–33 ; Становлення більшовицької влади в Україні у 1919 р. – С. 33–42 ; Заходи більшовиків щодо зміцнення радянської влади в Україні. – С. 43–56 ; Запровадження соціалістичного укладу в сільському господарстві. Насильства над селянством при створенні колективних господарств. – С. 56–95 ; Політика "воєнного комунізму" в Україні. Селянські повстання проти більшовицької влади. – С. 95–104 ; **Примітки [бібліографія].** – С. 105–116.

6447. Ходак Т. М. Проблема державно-правового статусу Галицької Республіки у політиці УНТП (1920–1923 рр.) / Т. М. Ходак // Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України : зб. наук. ст. / Прикарпат. ун-т ім. Василя Стефаника. – Івано-Франківськ, 2006. – **Вип. 17.** – С. 29–36. – Бібліогр. в кінці ст.

6448. Хома І. Я. Основні засади формування та діяльності військ української Червоної Армії в радянській історіографії / І. Я. Хома // Військово-науковий вісник / Нац. акад. сухопут. військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. – Львів, 2013. – **Вип. 19.** – С. 156–164. – Бібліогр. в кінці ст.

6449. Хома І. Я. Створення та діяльність більшовицьких військ в Україні в кінці 1918–1920 роках у сучасній історіографії / І. Я. Хома // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2014. – **№ 784.** – С. 114–119. – Бібліогр. в кінці ст.

6450. Худояр Л. В. Концепція принципу рівності в конституційних актах УСРР – УРСР 1917–1937 рр. / Л. В. Худояр // Правова держава : щорічник наук. пр. / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – Київ, 2018. – **Вип. 29.** – С. 514–521. – Бібліогр. в кінці ст.

6451. Цепков Д. О. Структура Харківського губернського відділу народної освіти у 1919–1921 роках / Д. О. Цепков // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2015. – **Вип. 42.** – С. 47–49. – Бібліогр. в кінці ст.

6452. Цепков Д. О. Формування радянських органів управління освітою на Харківщині в 1919–1920 роках / Д. О. Цепков // Збірник наукових праць. Серія: Історія та географія / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків, 2013. – **Вип. 49.** – С. 168–169. – Бібліогр. в кінці ст.

6453. Церковна В. Г. Українсько-російські відносини у 1919–1922 рр.: національно-державний аспект : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / В. Г. Церковна ; Запоріз. держ. ун-т. – Запоріжжя, 2002. – 18 с. – Бібліогр.: с. 15.

6454. Цимбал В. О. Організація та правові засади діяльності Управління Уповноваженого НКФ РСФРР при РНК УРСР (1919–1923 рр.) / В. О. Цимбал // Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. Серія 18: Економіка і право. – Київ, 2011. – **Вип. 16.** – С. 147–153. – Бібліогр. в кінці ст.

6455. Чеберяко О. В. Формування бюджетної системи в УСРР (1919–1923 рр.) / О. Чеберяко // Науковий вісник Чернівецького університету. Серія: Історія. Політичні науки. Міжнародні відносини. – Чернівці, 2012. – **Вип. 590/591.** – С. 182–190. – Бібліогр. в кінці ст.

6456. Чекістське досьє окупованої України : [зб. док.] : у 3 т. / упоряд.: Р. Круцик, С. Жовтий ; Київ. міська орг. т-ва "Меморіал" ім. В. Стуса, Громад. ін-т іст. пам'яті. – Київ : Преса України, 2014–2015. – 3 т.

Представлено більше 3000 документів Галузевого Державного Архіву Служби Безпеки України економічної і політичної характеристики 26-ти областей України, зокрема доби революції.

6457. Челпан Р. Правова охорона лісів України від пожеж у перші роки радянської влади : [зокрема про Декрет РНК УРСР від 03.04.1920 р. про охорону лісів] / Р. Челпан // Підприємництво, господарство і право. – 2011. – **№ 5.** – С. 25–28. – Бібліогр. в кінці ст.

6458. Чепурко О. О. Історія створення та діяльності Катеринославської ГУБНК (1919–1922 рр.) / О. О. Чепурко, Д. В. Мельниченко // Проблеми політичної історії України : зб.

наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпро, 2017. – **Вип. 12.** – С. 151–166 : табл. – Бібліогр. в кінці ст.

6459. Черевичний Г. С. Репресивна діяльність революційних трибуналів в Україні в 1919 р. / Г. С. Черевичний // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2017. – **Вип. 119.** – С. 25–30. – Бібліогр. в кінці ст.

6460. Черниченко С. А. Возникновение и развитие советской судебной системы в Украине (1918–1925 гг.) / С. А. Черниченко // Проблемы законности. – Харьков, 2002. – **Вип. 52.** – С. 27–36.

6461. Четверта конференція Комуністичної партії (більшовиків) України, 17–23 березня 1920 р. : стенограма / Центр. держ. арх. громад. об-нь України ; упоряд.: В. С. Лозицький [та ін.] ; редкол.: С. І. Гуренко (голова) [та ін.]. – [1-ше вид.]. – Київ : Альтернативи, 2003. – 528 с.

6462. Шабельніков В. І. До питання про утворення Донецько-Криворізької республіки: історико-регіональний аспект / В. І. Шабельніков // Історичні і політологічні дослідження. – 2013. – **№ 2.** – С. 145–151. – Бібліогр. в кінці ст.

6463. Шабельніков В. І. Про виділення Донбасу в єдиний адміністративно-територіальний і економічний регіон України (1919–1921 рр.) / В. І. Шабельніков // Нові сторінки історії Донбасу : зб. ст. / Донец. нац. ун-т ім. Василя Стуса. – Донецьк, 2010. – **Кн. 19.** – С. 164–170.

6464. Шаповал Ю. І. Всеволод Балицький: особа, час, оточення : [зокрема доба революції] / Ю. І. Шаповал, В. А. Золотарьов. – Київ : Стилос, 2002. – 468 с.

6465. Шарпаций В. Соціальне забезпечення сімей червоноармійців, "жертв контрреволюції" та біженців в Україні (1919–1922 рр.): історичний аспект / В. Шарпаций // Питання історії України : зб. наук. пр. / Чернівец. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці, 2004. – **Т. 7.** – С. 47–53.

6466. Шарпаций В. Формування нормативно-правової бази становлення системи соціального забезпечення в УСРР (лютий – липень 1919 р.) / В. Шарпаций // Україна ХХ століття: культура, ідеологія, політика : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2007. – **Вип. 12.** – С. 150–158. – Бібліогр. в кінці ст.

6467. Шевченко Л. В. "В порядку красного террора..." : [1918–1919 рр.] / Л. В. Шевченко // Історія України: маловідомі імена, події, факти : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2004. – **Вип. 27.** – С. 63–72. – Бібліогр. в кінці ст.

6468. Шевченко О. Періодичні видання товариства "Соціалістична Просвіта" в Одесі (1918 р.) / О. Шевченко // Українська періодика: історія і сучасність : доп. та повідомл. дев'ятої Всеукр. наук.-теорет. конф., Львів, 28–29 жовт. 2005 р. / НАН України, Львів. наук. б-ка ім. Василя Стефаника. – Львів, 2005. – С. 136–140. – Бібліогр. в кінці ст.

6469. Шейко В. М. Науково-педагогічна інтелігенція та радянська влада в Україні в роки Української революції (1917–1921 рр.) / В. М. Шейко // Вісник Харківської державної академії культури. Серія: Соціальні комунікації. – Харків, 2018. – **Вип. 53.** – С. 209–232. – Бібліогр. в кінці ст.

6470. Шелюк Л. О. Українська державність у 1920–1923 рр. та її знищення більшовицькою владою / Л. О. Шелюк // Вісник Національного університету "Львівська

політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2014. – № 784. – С. 135–142. – Бібліогр. в кінці ст.

6471. Шива О. В. Період "воєнного комунізму" та "червоного терору" у 1918–1921 роках / О. В. Шива // Великосербулівка. Реабілітовані історією. – Миколаїв : Шамрай П. М., 2017. – С. 5–50.

6472. Шиловцев Ю. В. Партійне будівництво на Україні (листопад 1917 – липень 1918 рр.) / Ю. В. Шиловцев. – Київ, 2013. – 159 с. : табл. – (Громадська бібліотека. Реалістична теорія і творча практика).

Зміст: Слово до читача. – С. 3–4 ; **Передмова.** – С. 5–12 ; **Розд. 1. Згуртування і розвиток більшовицьких організацій України в боротьбі за встановлення та зміцнення Радянської влади (25.10 1917 – 4. 1918).** – С. 13–14 ; § 1. Чисельність, структура і склад більшовицьких організацій України на жовтень 1917 р. – С. 14–24 ; § 2. У боротьбі за владу Рад. – С. 25–36 ; § 3. Питання про утворення Комуністичної партії України. – С. 36–45 ; § 4. Обласний з'їзд РСДРП (б) Південно-Західного краю (всеукраїнська партконференція) 3–5 грудня 1917 р. – С. 45–51 ; § 5. Обласна конференція РСДРП(б) Донецько-Криворізького басейну. – С. 51–58 ; § 6. Перше рішення ЦК РСДРП(б) У. – С. 58–59 ; § 7. На чолі відсічі навалі. – С. 60–68 ; **Розд. 2. Партійне будівництво в умовах німецько-австрійської окупації і гетьманщини. Утворення Комуністичної партії України ;** § 1. Таганрозька партійна нарада. – С. 69 ; Організація і склад наради. – С. 69–72 ; Питання про створення партії. – С. 72–77 ; Полеміка з питань тактики. "Ліви", "праві" і "центр". – С. 77–81 ; Пленум ЦК РКП(б) 3 травня 1918 р. про утворення КП(б) У. – С. 81–85 ; § 2. Створення і діяльність більшовицького підпілля в Україні весною – влітку 1918 р. – С. 85–103 ; Підготовка Першого з'їзду КП(б) У. – С. 91–103 ; § 3. Перший з'їзд КП(б) У. – С. 103–132 ; Питання стратегії і тактики на з'їзді. – С. 111–119 ; Організаційні питання на з'їзді. Утворення КП(б) У. – С. 119–132 ; **Висновки.** – С. 133–139 ; **Бібліографія.** – С. 140–147 ; **Додатки.** – С. 148–157.

6473. Шилюк Л. О. До питання про зовнішньополітичну діяльність України на початковому етапі радянського періоду / Л. О. Шилюк // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2012. – № 724. – С. 235–239. – Бібліогр. в кінці ст.

6474. Шишко О. Г. Диктатура Муравйова в Одесі / О. Г. Шишко // Інтелігенція і влада. Серія: Історія / Одес. нац. політехн. ун-т. – Одеса, 2012. – Вип. 24. – С. 218–229. – Бібліогр. в кінці ст.

6475. Шишко О. Г. Індивідуальний терор в Одесі у липні 1920 р. / О. Г. Шишко // Інтелігенція і влада. Серія: Історія / Одес. нац. політехн. ун-т. – Одеса, 2017. – Вип. 37. – С. 138–154. – Бібліогр. в кінці ст.

6476. Шишко О. Г. Кампанія походу на куркуля в Одеській губернії у 1920 р.: причини та наслідки / О. Г. Шишко // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2017. – Вип. 48. – С. 129–138. – Бібліогр. в кінці ст.

6477. Шишко О. Г. Каральна політика комуністичної влади в Одеській губернії на початку 1921 р.: причини та наслідки / О. Г. Шишко // Емінак. – Київ ; Миколаїв, 2018. – № 3, т. 1. – С. 59–64. – Бібліогр. в кінці ст.

6478. Шишко О. Г. "Одеська радянська республіка": політика терору / О. Г. Шишко // Інтелігенція і влада. Серія: Історія / Одес. нац. політехн. ун-т. – Одеса, 2011. – Вип. 22. –

С. 168–178. – Бібліогр. в кінці ст.

6479. Шишко О. Г. Політика червоного терору в Одесі у 1919 році: джерелознавчий аспект / О. Г. Шишко // Південь України: етноісторичний, мовний, культурний та релігійний виміри : матеріали V Міжнар. наук. конф. (м. Одеса, 24–25 квіт. 2015 р.) / НАН України, Ін-т історії України [та ін.]. – Одеса, 2015. – С. 416–420. – Бібліогр. в кінці ст.

6480. Шишко О. Г. Політичний терор в Одесі у квітні – серпні 1919 року / О. Г. Шишко // Краєзнавство. – 2015. – № 1/2. – С. 78–87. – Бібліогр. в кінці ст.

6481. Шишко О. Г. Продовольча кампанія в Одеській губернії у 1921 р.: кривава битва за хліб / О. Г. Шишко // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2018. – Вип. 134. – С. 53–57. – Бібліогр. в кінці ст.

6482. Шишко О. Г. Рефлексії на червоний терор в Одесі в контексті відновлення історичної пам'яті / О. Г. Шишко // Інтелігенція і влада : матеріали шостої Всеукр. наук. конф., 20–23 трав. 2014 р., м. Одеса / Одес. нац. політехн. ун-т. – Одеса, 2014. – С. 264–266. – Бібліогр. в кінці ст.

6483. Шишко О. Г. Справа № 2575 (з історії політичного терору в Одесі у 1920 році) / О. Шишко // У пошуках гармонії... : наук. зб. до 50-річчя проф. В. М. Хмарського / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса, 2017. – С. 469–488. – Бібліогр. в підрядк. прим.

6484. Шкляев И. Н. История Одесской губЧК. 1917–1922 гг. / И. Н. Шкляев. – Одесса, 2002. – 103 с.

6485. Шпилев А. Г. Революционно-повстанческая армия Украины в Курской губернии (рейд Н. И. Махно 21–27 янв. 1921 г.) / А. Г. Шпилев // Сіверщина в історії України : зб. наук. пр. / Нац. заповідник "Глухів" [та ін.]. – Київ ; Глухів, 2009. – Вип. 2: Матеріали восьмої наук.-практ. конф. "Сіверщина в історії України" (м. Глухів, 15–16 жовт. 2009 р.). – С. 167–178. – Бібліогр. в кінці ст.

6486. Шубин А. В. Махно и большевики: обстоятельства раскола / А. В. Шубин // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2007. – Вип. 21. – С. 180–189. – Бібліогр. в кінці ст.

6487. Щербатюк В. М. Антибільшовицький селянський повстанський рух в Україні 1920 р. в сучасній історіографії / В. М. Щербатюк // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2010. – Вип. 38. – С. 136–148. – Бібліогр. в кінці ст.

6488. Щербатюк В. М. Боротьба селян України проти більшовицької агресії та режиму 1917–1923 років : (за матеріалами Державного архіву Київської області і Галузевого архіву Міністерства оборони України) / В. М. Щербатюк // Вісник Черкаського університету. Серія: Історичні науки. – Черкаси, 2008. – Вип. 133/134. – С. 114–120.

6489. Щербатюк В. М. Медвинське антибільшовицьке повстання 1920 року / В. М. Щербатюк // Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України. – Київ, 2009. – № 4. – С. 163–168. – Бібліогр. в кінці ст.

6490. Щербатюк В. М. Повстансько-партизанський рух селян України 1921 р. та його характерні риси у працях сучасних вітчизняних дослідників / В. Щербатюк // З архівів ВУЧК – ГПУ – НКВД – КГБ. – 2010. – № 1. – С. 301–336. – Бібліогр. в підрядк. прим.

6491. Щербатюк В. М. Тактика більшовиків щодо захоплення влади в українському селі

(на прикладі окремих регіонів Південної Київщини) : [1919–1921 рр.] / В. Щербатюк // Визвольний шлях. – 2002. – Річник 55, кн. 8. – С. 38–47. – Бібліогр. в підрядк. прим.

6492. Юрченко О. Отаман Григор'єв і наш край : [події 1919 р.] / О. Юрченко // За волю і долю України (наш край у 1917–1920 рр.) : матеріали обл. наук.-практ. іст.-краєзнав. конф. / Кіровоград. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти [та ін.]. – Кіровоград, 2002. – С. 136–139.

6493. Якубова Л. Д. В обіймах страху і смерті: більшовицький терор в Україні / Л. Якубова, Я. Примаченко ; ред. Є. Я. Богуславська. – Харків : Клуб сімейн. дозвілля, 2016. – 544 с.

Зі змісту: Упокорення національно-визвольних змагань: місце Радянської України в стратегії Кремля. – С. 5–52 ; "Чорнороби революції", або "ми – це все": органи ВУНК-ДПУ-НКВС в Україні. – С. 483–519.

6494. Яневський Д. Б. Політичні системи України 1917–1920 років: спроби творення і причини поразки : [монографія] / Д. Яневський. – Київ : Дух і літера, 2003. – 767 с.

Зі змісту: Гл. 2. Виникнення Народної Республіки: національно-соціалістичний вибір: § 5. Від падіння Тимчасового уряду до визнання більшовицького режиму (26 жовтня – 6 грудня 1917 р.). – С. 136–152 ; § 6. Від визнання більшовицького режиму до поразки у першій україно-більшовицькій війні (7 грудня 1917 р. – 11 січня 1918 р.). – С. 153–173 ; Гл. 6. Три видання Української Соціалістичної Радянської Республіки (грудень 1917 р. – листопад 1920 р.) : § 1. Конструювання та розбудова УСРР: теорія (1917–1920 рр.). – С. 409–427 ; § 2. Конструювання та розбудова УСРР: практика (1917–1920 рр.). – С. 428–441 ; **Додатки:** Сообщение об образовании ЦИК Советов Украины. – С. 674 ; Маніфест до всіх робітників, солдат і селян України 12 грудня 1917 р. – С. 675–677 ; О самоопределении Украины. – С. 678–679 ; Об организации власти на Украине. – С. 680–681 ; О Донецко-Криворожском бассейне. – С. 682 ; Маніфест Временного рабоче-крестьянского правительства Украины. – С. 683–687 ; Конституция Украинской Социалистической Советской Республики, утвержденная Всеукраинским съездом Советов в заседании 10-го марта 1919 года и принятая в окончательной редакции Всеукраинским Центральным Исполнительным Комитетом в заседании 14-го марта 1919 года. – С. 688–694 ; Маніфест Галицького революційного комітету від 15 липня 1920 р. – С. 695–697 ; Склад Галицького революційного комітету. – С. 767.

6495. Яременко В. В. Політично-правова легітимізація "чужоземних громадян" на території УСРР (1919–1929 рр.) / В. В. Яременко // Література та культура Полісся. Серія: Історичні науки : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2016. – Вип. 81 (№ 4). – С. 120–135.

6496. Яценко В. Я. Чому затримався катеринославський "Жовтень"? : [про взяття більшовиками влади у Катеринославі 29 груд. 1917 р.] / В. Я. Яценко // Вісник Дніпропетровського університету. Серія: Історія та археологія. – Дніпропетровськ, 2004. – № 5, вип. 12. – С. 28–35. – Бібліогр. в кінці ст.

6497. Яценко Є. І. Радянсько-німецькі зовнішньополітичні відносини в 1918–1922 рр. та їх вплив на становище німецького населення України / Є. І. Яценко // Вопросы германской истории : сб. науч. тр. / Дніпропетр. нац. ун-т, Ін-т укр.-нім. дослідж. – Дніпропетровськ, 2006. – С. 101–118. – Бібліогр. в кінці ст.

6498. Яценко О. В. Особливості діяльності подільської кооперації (1917–1920 рр.) / О. Яценко // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – Тернопіль, 2010. – Вип. 1. – С. 79–86. – Бібліогр. в кінці ст.

VII. УНР ТА АНТИБІЛЬШОВИЦЬКИЙ БІЛИЙ РУХ

6499. Базака Р. В. Ідейно-політичний дискурс преси Кіровоградщини періоду Денікінщини / Р. В. Базака // *Минуле і сучасність: Таврія, Херсонщина, Каховка* : зб. матеріалів II Всеукр. наук.-практ. краєзнав. конф. з міжнар. участю, 14–15 верес. 2017 р. / Новокахов. гуманіт. ін-т Відкритого міжнар. ун-ту розвитку людини "Україна" [та ін.]. – Каховка ; Херсон, 2017. – С. 88–91. – Бібліогр. в кінці ст.

6500. Бакланова И. С. "Крым должен был пасть": литература русского зарубежья о военной политике главнокомандующего Вооруженными силами Юга России (Русской армией) генерала П. Н. Врангеля / И. С. Бакланова // *Военно-исторический журнал*. – 2011. – № 12. – С. 59–64. – Бібліогр. в кінці ст.

6501. Бикова Т. Б. Білогвардійський уряд в Криму : [про боротьбу Добровольчої армії А. Денікіна та П. Врангеля 1919 р.] / Т. Бикова // *Проблеми історії України: факти, судження, пошуки* : міжвідом. зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2006. – Вип. 15. – С. 3–18. – Бібліогр. в кінці ст.

6502. Білай Ю. В. Боротьба білогвардійських державоохоронних органів з українським державницьким рухом (1918–1920 рр.) / Ю. В. Білай // *Історичний архів* : наук. студії / Чорномор. держ. ун-т ім. Петра Могили [та ін.]. – Миколаїв, 2017. – Вип. 18. – С. 6–12.

6503. Білай Ю. В. Взаємовідносини німців-колоністів з державоохоронними структурами Білого руху на Півдні України (1919–1920 рр.) / Ю. В. Білай // *Україна у світовому історичному просторі* : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф., м. Маріуполь, 20 квіт. 2018 р. / НАН України, Ін-т історії України, Маріупол. держ. ун-т [та ін.]. – Маріуполь, 2018. – С. 4–6.

6504. Білай Ю. В. Вплив державоохоронних органів Білого руху на соціально-політичний розвиток Півдня України / Ю. В. Білай // *Хаджибеївські читання* : матеріали Всеукр. наук. конф. з історії України для студентів та аспірантів / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса, 2016. – С. 3–12.

6505. Білай Ю. В. Державоохоронні органи Білого руху та українські культурні організації на Півдні України (1918–1920 рр.) / Ю. В. Білай // *Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету*. – Запоріжжя, 2017. – Вип. 48. – С. 121–124. – Бібліогр. в кінці ст.

6506. Білай Ю. В. Державоохоронні органи урядів А. Денікіна та П. Врангеля на Півдні України (1918–1920 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Ю. В. Білай ; Запорізь. нац. ун-т. – Запоріжжя, 2019. – 20 с.

6507. Білай Ю. В. Діяльність контррозвідки Білого руху в м. Юзівка (за даними Державного архіву Донецької області) / Ю. В. Білай // *Пріоритетні напрямки розвитку суспільних наук у XXI столітті* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 21–22 лют. 2014 р., м. Херсон / Херсон держ. ун-т ; редкол.: В. Л. Федяєва [та ін.]. – Херсон, 2014. – С. 7–10.

6508. Білай Ю. В. Інститут спецслужб Білого руху на Півдні України (1918–1920 рр.): законодавче забезпечення діяльності / Ю. В. Білай // *Права людини перед викликом XXI*

століття : матеріали II Всеукр. наук. конф., 10 груд. 2013 р., Бердянськ. – Донецьк, 2014. – С. 59–65.

6509. Білай Ю. В. Інституційний інструментарій державоохоронних структур Білого руху на Півдні України (1918–1920 рр.) / Ю. В. Білай // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2017. – **Вип. 25.** – С. 97–102. – Бібліогр. в кінці ст.

6510. Білай Ю. В. Контррозвідка та державна варта Білого руху на Півдні України (1918–1920) / Ю. В. Білай // Мандрівець. – 2016. – **№ 2.** – С. 25–29.

6511. Білай Ю. В. Підпільна діяльність державоохоронних структур Білого руху в Одесі (1920 р.) / Ю. В. Білай // Національно-визвольний рух українців у ХХ ст. : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. – Тернопіль, 2018. – С. 23–25.

6512. Білай Ю. В. Позасистемні контррозвідувальні підрозділи Білого руху на Півдні України (1918–1920 рр.) / Ю. В. Білай // *Osobowosc, spoleczenstwo, polityka : materialy VI Miedzynarodowej konferencji naukowo-praktycznej.* – Lublin, 2017. – **Cz. 1.** – С. 72–74. – Бібліогр. в кінці ст.

6513. Білай Ю. В. Правове регулювання діяльності органів контррозвідки Білого руху на території Півдня України (1918–1920) / Ю. В. Білай // Актуальні питання теорії та історії держави і права в дослідженнях студентів і молодих учених : II Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Бердянськ, 27–28 листоп. 2013 р.) / Бердянський ун-т менеджменту і бізнесу. – Донецьк, 2013. – С. 44–45.

6514. Білай Ю. В. Протистояння спецслужб РПАУ(М) та контррозвідки Білого руху на теренах міста Бердянська / Ю. В. Білай // Актуальні питання сучасної науки : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. (3–4 черв. 2016 р., Одеса). – Одеса, 2016. – **Ч. 1.** – С. 125–128. – Бібліогр. в кінці ст.

6515. Білай Ю. В. Суспільно-політичний вплив державоохоронних органів Білого руху на Півдні України (1918–1920 рр.) / Ю. В. Білай // Межибіж : наук. вісн. з проблем регіон. історії та пам'яткознавства. – Хмельницький, 2017. – **№ 1, ч. 1.** – С. 263–267.

6516. Блакитний М. М. Мемуари і спомини офіцерів Добровольчої армії про військові дії на Чернігівщині (1917–1919 роки) : [Бахмач, Ніжин, Чернігів] / М. М. Блакитний // Скарбниця української культури : зб. наук. пр. / Чернігів. іст. музей ім. В. В. Тарновського [та ін.]. – Чернігів, 2011. – **Вип. 13.** – С. 164–169. – Бібліогр. в кінці ст.

6517. Бойко О. Д. Денікінський режим на українських землях: державний устрій, соціально-економічна і національна політика / О. Д. Бойко // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2010. – **Вип. 5.** – С. 115–144. – Бібліогр. в кінці ст.

6518. Бойко О. Д. Життя Києва під владою білогвардійців (вересень – жовтень 1919 р. ; жовтень – грудень 1919 р.) / О. Бойко // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2011. – **Вип. 6.** – С. 229–256 ; 2012. – **Вип. 7.** – С. 272–292. – Бібліогр. в кінці ст.

6519. Бойко О. Д. Українське громадське життя Києва під владою білогвардійців (1919 р.) / О. Д. Бойко // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2012. – **Вип. 8.** – С. 142–163. – Бібліогр. в підрядк. прим.

- 6520. Бондаренко В. Г.** Вільнокозацькі формування та Російська армія генерала П. Врангеля у вересні – листопаді 1921 р. / В. Г. Бондаренко // Гуманітарний журнал. – 2011. – № 1/2. – С. 62–67. – Бібліогр. в кінці ст.
- 6521. Брошеван В. М.** Крымская эпопея. К истории вопроса эвакуации (бегства) Русской армии генерала П. Н. Врангеля из Крыма в ноябре 1920 года / В. М. Брошеван // Военно-исторический архив. – 2012. – № 2. – С. 93–110.
- 6522. Брошеван В. М.** Страничка из истории вопроса о политическом терроре белогвардейцев в Крыму в 1918–1920 гг. / В. М. Брошеван // Военно-исторический архив. – 2011. – № 7. – С. 178–191. – Бібліогр. в кінці ст.
- 6523. Буравченков А. О.** Українська громада Києва в умовах денікінського режиму (вересень – грудень 1919 р.) / А. О. Буравченков // Література та культура Полісся. Серія: Історичні науки : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2013. – Вип. 73 (№ 1). – С. 92–106. – Бібліогр. в кінці ст.
- 6524. Бушин В. С.** Катеринославці в Білій армії / В. С. Бушин // Гуманітарний журнал. – 2012. – № 1. – С. 44–47. – Бібліогр. 14 назв.
- 6525. Велігодський Д. В.** Законотворчість військово-авторитарних режимів А. І. Денікіна і П. М. Врангеля в Криму (1919–1920 рр.) / Д. В. Велігодський // Часопис Київського університету права. – 2003. – № 4. – С. 93–99.
- 6526. Велігодський Д. В.** Кримські військово-авторитарні режими генералів А. І. Денікіна і П. М. Врангеля (червень 1919 – листопад 1920 рр.) / Д. В. Велігодський // Держава і право. Серія: Юридичні і політичні науки / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – Київ, 2004. – Вип. 24. – С. 112–120.
- 6527. Велігодський Д. В.** Місцева влада і місцеве самоврядування в Криму (липень 1919 – листопад 1920 рр.) / Д. В. Велігодський // Місцеві органи державної влади та самоврядування: історико-правовий аспект : матеріали XI іст.-прав. конф., Суми, 16–18 квіт. 2004 р. – Суми, 2004. – С. 133–144.
- 6528. Венгер Н. В.** Єврейські та менонітські погроми на Півдні України: до питання про типологію та семантику подій 1919 р. : [погроми армією Денікіна та напади махновців] / Н. В. Венгер // Гуманітарний журнал. – 2011. – № 3/4. – С. 138–147. – Бібліогр. в кінці ст.
- 6529. Глібіщук М. В.** Деякі неопубліковані документи з історії Білого руху Півдня Росії / М. В. Глібіщук // Сумська старовина. – 2015. – Вип. 47. – С. 15–22.
- 6530. Глібіщук М. В.** Особлива нарада при Головнокомандувачі Збройних Сил Півдня Росії (лютий – грудень 1919 р.) / М. В. Глібіщук // Історична панорама. [Серія]: Історія / Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці, 2013. – Вип. 17. – С. 97–106.
- 6531. Глібіщук М. В.** Реорганізація Особливої наради при Головнокомандувачі Збройних Сил Півдня Росії (грудень 1919 р.) / М. В. Глібіщук // Історична панорама. [Серія]: Історія / Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці, 2014. – Вип. 18. – С. 21–31.
- 6532. Глібіщук М. В.** Соціально-економічна політика уряду А. Денікіна (1918–1920 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.02 / М. В. Глібіщук ; Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці, 2016. – 19 с.

6533. Глібіщук М. В. Фінансовий стан Білого Півдня Росії на початку 1919 р. / М. В. Глібіщук // Гуманітарний корпус : зб. наук. ст. з актуал. пробл. філософії, культурології, психології, педагогіки та історії / Київ. нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2014. – **Вип. 2.** – С. 10–12.

6534. Глібіщук М. В. Формування управлінського апарату на Білому Півдні у 1918 р. / М. В. Глібіщук // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : наук. зап. / Рівн. держ. гуманітар. ун-т. – Рівне, 2015. – **Вип. 26.** – С. 118–121.

6535. Зарубін В. Г. "Друге видання" Столипінської аграрної реформи П. М. Врангелем (1920 р.) / В. Г. Зарубін // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2006. – **Вип. 10.** – С. 299–301. – Бібліогр. в кінці ст.

6536. Ишин А. В. К вопросу о стратегии деятельности администрации генерала А. И. Деникина в Крыму / А. В. Ишин // Культура народов Причерноморья. – Симферополь, 2011. – **№ 213.** – С. 126–128.

6537. Іванець А. В. До питання про українське підпілля в армії Врангеля (весна – осінь 1920 р.) / А. В. Іванець // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2008. – **Вип. 24.** – С. 182–187.

6538. Іванець А. В. Невдала спроба творення "уряду України" під патронатом білих : [про візит Укр. нац. комітету в Крим, верес. 1920 р.] / А. В. Іванець // Українознавство. – 2010. – **№ 3.** – С. 91–94 ; **№ 4.** – С. 143–148. – Бібліогр. в кінці ст.

6539. Іванець А. В. Спогади В. Леонтовича як важливе джерело про суспільно-політичні настрої українців в 1920 р. у врангелівському Криму / А. Іванець // Тарас Шевченко і сьогодні : матеріали Другої Всеукр. наук.-практ. конф., 6–7 квіт. 2012 р. / РВНЗ "Кримський інженерно-педагогічний університет" [та ін.]. – Симферополь, 2012. – С. 301–314.

6540. Іванець А. В. Українське підпілля в армії Врангеля / А. Іванець // Пам'ять століть. – 2001. – **№ 5.** – С. 148–152. – Бібліогр. в кінці ст.

6541. Ігнатуша О. М. Церковний фактор російської агресії проти України мовою документа: епізод 1920 р. : [послання до віруючих Тимчасового Вищого Церковного Управління на Півдні Росії] / О. М. Ігнатуша // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. – Запоріжжя, 2014. – **Вип. 40.** – С. 90–95. – Бібліогр. в кінці ст.

6542. Капелюшний В. П. Врангелівщина / В. П. Капелюшний // Енциклопедія сучасної України / НАН України, Ін-т енцикл. дослідж. [та ін.]. – Київ, 2006. – **Т. 5.** – С. 198.

6543. Ковальчук М. А. Без переможців: повстанський рух в Україні проти білогвардійських військ генерала А. Денікіна (червень 1919 р. – лютий 1920 р.) / М. Ковальчук ; НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського. – Київ : Стилос, 2012. – 349, 16 с. : іл., табл. – Імен. покажч.: с. 332–339. – Геогр. покажч.: с. 340–349. – Бібліогр.: с. 311–329.

Зміст: Вступне слово. – С. 7–10 ; **Розд. 1. Збройні Сили Півдня Росії та Україна:** 1.1. Операції білогвардійських військ проти Червоної армії в Південній Україні. – С. 11–19 ; 1.2. Зайняття України білогвардійцями. – С. 20–21 ; 1.3. Денікінський режим в Україні. – С. 22–29 ; 1.4. Російські більшовики, уряд УНР та організація повстансько-партизанського руху в Україні проти білогвардійців. – С. 30–50 ; **Розд.**

2. Повстансько-партизанський рух проти білогвардійців у Лівобережній Україні (липень – грудень 1919 р.): 2.1. Розгортання повстанського руху на Лівобережжі. – С. 51–59 ; 2.2. Повстанство і контрнаступ Червоної армії. – С. 60–65 ; **Розд. 3. Операції повстанських загонів Н. Махна на Херсонщині й Київщині (серпень-вересень 1919 р.):** 3.1. "Великий відступ" махновців. – С. 66–74 ; 3.2. Бої повстанської армії з білогвардійцями в південній Київщині. – С. 75–85 ; 3.3. Повстанський рух проти білих у Херсонщині, Таврії та Катеринославщині. – С. 86–96 ; **Розд. 4. Операції повстанської армії Н. Махна у Приазов'ї (жовтень 1919 р.):** 4.1. Поява повстанської армії на Катеринославщині. – С. 97–103 ; 4.2. Бої на Катеринославщині та в Північній Таврії. – С. 104–111 ; 4.3. Апогей успіхів повстанської армії. – С. 112–122 ; **Розд. 5. Наступ білогвардійських військ проти махновців (кінець жовтня – початок листопада 1919 р.):** 5.1. Наступ військ генерала А. [О.] Ревішина. – С. 123–130 ; 5.2. Бої за Олександрівськ і Катеринослав. – С. 131–137 ; **Розд. 6. "Українська Безвладна Трудова Федерація":** 6.1. Будівництво махновцями бездержавного устрою. – С. 138–144 ; 6.2. Між революцією та розбоями. – С. 145–149 ; 6.3. Політичне життя в районі дій повстанської армії. – С. 150–156 ; **Розд. 7. Поразка повстанської армії Н. Махна:** 7.1. Операції військ генерала Я. Слашова в Південній Україні. – С. 157–167 ; 7.2. Розгром повстанської армії. – С. 168–172 ; 7.3. Махновці та Червона армія. – С. 173–180 ; **Розд. 8. Повстансько-партизанський рух проти білогвардійців у Правобережній Україні (вересень 1919 – січень 1920 рр.):** 8.1. Розгортання повстанського руху на Київщині. – С. 181–191 ; 8.2. Повстанство на Київщині під час загального відступу ЗСНР. – С. 192–199 ; 8.3. Повстанський рух на Поділлі й Волині. – С. 200–206 ; **Розд. 9. Зайняття України радянськими військами (листопад 1919 – лютий 1920 рр.):** 9.1. Відступ білогвардійських військ з України. – С. 207–210 ; 9.2. Червона армія та повстанський рух. – С. 211–216 ; 9.3. Створення органів радянської адміністрації. – С. 217–220 ; 9.4. Комуністичний режим та українське повстанство. – С. 221–225 ; **Післямова.** – С. 226–229 ; **Огляд джерел та історіографії.** – С. 230–250 ; **Примітки.** – С. 251–290 ; **Додатки:** [архівні документи]. – С. 291–310.

6544. Ковальчук М. А. Боротьба повстанської армії Н. Махна проти білогвардійських військ генерала А. Денікіна в листопаді – грудні 1919 р. / М. Ковальчук // Київська старовина. – 2010. – № 4. – С. 78–95. – Бібліогр. в кінці ст.

6545. Ковальчук М. А. Джерела з історії повстансько-партизанського руху в Україні проти білогвардійських військ генерала А. Денікіна в 1919 році / М. А. Ковальчук // Архіви України. – 2009. – № 6. – С. 154–170. – Бібліогр. в кінці ст.

6546. Ковальчук М. А. Операції повстанської армії Нестора Махна проти білогвардійських військ на Катеринославщині та в Північній Таврії (жовтень 1919 р.) / М. Ковальчук // Військово-історичний альманах / Центр. музей Збройн. Сил України. – Київ, 2011. – Число 2. – С. 18–39.

6547. Ковальчук М. А. Операції повстанської армії Нестора Махна проти білогвардійських військ на Херсонщині й Південній Київщині у серпні-вересні 1919 р. / М. Ковальчук // Південний архів. [Серія]: Історичні науки / Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2010. – Вип. 31/32. – С. 212–220. – Бібліогр. в кінці ст.

6548. Ковальчук М. А. Повстансько-партизанський рух проти білогвардійців на Київщині (вересень 1919 – січень 1920 рр.) / М. А. Ковальчук // Український історичний журнал. – 2009. – № 5. – С. 106–121. – Бібліогр. в кінці ст.

6549. Ковальчук М. А. Повстансько-партизанський рух проти білогвардійців на Лівобережній Україні (липень-грудень 1919 року) / М. Ковальчук // Український археографічний щорічник / НАН України, Археогр. коміс., Ін-т укр. археографії та

джерелознавства ім. М. С. Грушевського. – Київ, 2009. – **Вип. 13/14.** – С. 337–351. – Бібліогр. в кінці ст.

6550. Ковальчук М. А. Повстансько-партизанський рух проти білогвардійців на Поділлі (жовтень 1919 – січень 1920 рр.) / М. А. Ковальчук // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2009. – **Т. 19.** – С. 474–480. – Бібліогр. в кінці ст.

6551. Ковальчук М. А. Повстансько-партизанський рух та операції білогвардійських військ в Україні у першій половині 1919 року / М. Ковальчук // Український археографічний щорічник / НАН України, Археогр. коміс., Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського. – 2010. – **Вип. 15.** – С. 285–297. – Бібліогр. в кінці ст.

6552. Ковальчук М. А. Українсько-білогвардійська війна: трагічний початок (вересень 1919 р.) / М. Ковальчук // Військово-історичний альманах / Центр. музей Збройн. Сил України. – Київ, 2004. – **Число 2.** – С. 15–47.

6553. Козерод О. В. Військові злочини армії Денікіна проти євреїв на території УНР у 1919 р. / О. В. Козерод // Відродження : часопис з питань культури та освіти нац. меншин України. – Київ, 2000. – **№ 2.** – С. 21–23.

6554. Комарніцький О. Б. Денікінський режим і містечкове єврейство Правобережної України: погромницький аспект (друга половина 1919 – перша половина 1920 рр.) / О. Б. Комарніцький // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2004. – **Вип. 3, т. 1.** – С. 36–39. – Бібліогр. в кінці ст.

6555. Корновенко С. В. Аграрна політика білогвардійських урядів А. Денікіна, П. Врангеля в науковій спадщині дослідників 1920-х рр. / С. В. Корновенко // Записки осередку Наукового товариства ім. Шевченка у Черкасах. – Черкаси, 2009. – **Т. 2.** – С. 95–107. – Бібліогр. в кінці ст.

6556. Корновенко С. В. Аграрна політика білогвардійських урядів А. Денікіна, П. Врангеля на підконтрольних їм українських територіях (1919–1920 рр.): історіографічний процес, 1919–2000 рр. / С. В. Корновенко ; Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького [та ін.]. – Черкаси, 2008. – 238 с.

Зміст: Розд. 1. Історіографія, джерела, принципи і методи дослідження: 1.1. Стан наукового вивчення, критерії та історіографічна періодизація проблеми. – С. 9–17 ; 1.2. Джерельна база. – С. 17–21 ; 1.3. Принципи і методи, поняттєвий апарат дослідження. – С. 21–26 ; **Розд. 3. Становлення історичних знань (1919–1920 рр.):** 3.1. Формування радянської історіографії у 1920-х рр. – С. 44–63 ; 3.2. Ідеологізація радянської історіографічної традиції у 1930–1950-х рр. – С. 63–76 ; 3.3. Радянське історіописання 1960-х – першої половини 1980-х рр. – С. 76–92 ; 3.4. Перебудова та її вплив на розвиток радянської історіографії у 1985–1991 рр. – С. 92–105 ; **Розд. 4. Пострадянський історіографічний процес:** 4.1. Сучасний стан та перспективи вивчення новітньою українською історіографією (1991–2000-ні рр.) аграрної політики білогвардійських урядів А. Денікіна, П. Врангеля на підконтрольних їм українських територіях у 1919–1920 рр. – С. 107–135 ; 4.2. Новітня російська історіографія (1991–2000-ні рр.) аграрної політики білогвардійських урядів А. Денікіна, П. Врангеля на підконтрольних їм українських територіях у 1919–1920 рр. – С. 135–160 ; **Розд. 5. Накопичення історичних знань за кордоном:** 5.1. Зарубіжне історіописання 1920-х – 2000-х рр. – С. 162–171 ; 5.2. Білоемігрантська історіографія. – С. 171–181 ; **Висновки.** – С. 182–196 ; **Список використаних джерел та літератури.** – С. 197–238.

Рецензії: Романюк І. М., Степанчук Ю. С. [Рецензія] // Наукові записки. Серія: Історія / Вінниц. держ. пед. ун-т ім. Михайла Коцюбинського. – Вінниця, 2009. – Вип. 15. – С. 318–319.

6557. Корновенко С. В. Аграрна політика урядів А. Денікіна та П. Врангеля (1919–1920рр.) : автореф. дис. ... д-ра іст. наук : 07.00.02 / С. В. Корновенко ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2010. – 40 с.

6558. Корновенко С. В. Білий рух Півдня Росії: аграрна політика урядів А. Денікіна, П. Врангеля (1919–1920 рр.) : [монографія] / С. В. Корновенко ; Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького [та ін.]. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2009. – 436 с.

Зміст: Вступ. – С. 5–11 ; **Розд. 1. Стан наукового вивчення, джерельна база, принципи і методи дослідження:** 1.1. Історіографія проблеми. – С. 13–57 ; 1.2. Джерельна база. – С. 58–74 ; 1.3. Принципи і методи, методологія. – С. 75–91 ; **Розд. 2. Аграрне питання в програмних засадах Білого руху Півдня Росії у 1919 р.:** 2.1. "Декларація із земельного питання", її суспільно-політичний резонанс. – С. 92–108 ; 2.2. Розроблення основних положень аграрної реформи Особливої наради (березень – липень 1919 р.). – С. 109–125 ; 2.3. Напрацювання земельної комісії О. Билимовича – В. Челіщева (липень – листопад 1919 р.), неурядові аграрні ініціативи грудня 1919 – березня 1920 рр. – С. 126–145 ; **Розд. 3. Аграрна політика уряду А. Денікіна:** 3.1. Агітаційно-роз'яснювальна діяльність на селі. – С. 146–159 ; 3.2. Вирішення цивільною владою Білого руху Півдня Росії поточних питань соціально-економічного характеру. – С. 160–185 ; 3.3. Заходи Особливої наради з облаштування тилу. – С. 186–213 ; **Розд. 4. Аграрне питання в програмних засадах Білого руху Півдня Росії у 1920 р.:** 4.1. Соціально-економічне становище населення Таврії в 1920 р. та плани П. Врангеля із проведення аграрної реформи. – С. 214–233 ; 4.2. Діяльність земельних комісій із напрацювання аграрного законодавства Уряду Півдня Росії. – С. 234–251 ; 4.3. Основні положення врангелівського аграрного законодавства, ставлення до них сучасників. – С. 252–272 ; **Розд. 5. Реалізація аграрної політики урядом Півдня Росії:** 5.1. Роз'яснювально-агітаційна робота влади білого Криму, ставлення до реформи населення. – С. 273–291 ; 5.2. Створення та діяльність волосних і повітових земельних рад, розподіл і закріплення землі у приватну власність селян. – С. 292–320 ; 5.3. Заходи уряду П. Врангеля з організації господарсько-економічного життя краю. – С. 321–351 ; **Висновки.** – С. 352–368 ; **Список використаних джерел.** – С. 369–410 ; **Додатки.** – С. 411–436.

Рецензії: Пиріг Р. Я. [Рецензія] // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2010. – Вип. 12. – С. 339–340.

6559. Корновенко С. В. Білогвардійський рух в Україні: теорія та практика вирішення аграрного питання / С. В. Корновенко // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2003. – Вип. 7. – С. 110–114. – Бібліогр. в кінці ст.

6560. Корновенко С. В. Білогвардійські проекти земельної реформи в контексті розв'язання аграрного питання / С. Корновенко // Україна в революційних процесах перших десятиліть ХХ століття : Міжнар. наук.-теорет. конф., 20–21 листоп. 2007 р. / НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса [та ін.]. – Київ, 2007. – С. 468–482. – Бібліогр. в кінці ст.

6561. Корновенко С. В. Білоемігрантська історіографія аграрної політики білогвардійських урядів А. Денікіна, П. Врангеля в українському селі / С. В. Корновенко // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2008. – Вип. 11. – С. 74–77.

6562. Корновенко С. В. Вплив столипінської аграрної реформи на денікінські аграрні нововведення в українському селі / С. Корновенко // Україна соборна : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2005. – **Вип. 2, ч. 1.** – С. 218–229. – Бібліогр. в кінці ст.

Доба революції. – С. 223–227.

6563. Корновенко С. В. "Декларація генерала Денікіна з земельного питання": її суспільно-політичний резонанс / С. В. Корновенко // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2010. – **Вип. 12.** – С. 175–179. – Бібліогр. в кінці ст.

6564. Корновенко С. В. Діяльність земельних комісій білогвардійських урядів із розробки проектів аграрних реформ / С. В. Корновенко // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2006. – **Вип. 10.** – С. 297–299. – Бібліогр. в кінці ст.

6565. Корновенко С. В. Діяльність земельної комісії О. Билимовича – В. Челіщева (липень – листопад 1919 р.), неурядові аграрні ініціативи грудня 1919 – березня 1920 рр. / С. В. Корновенко // Вісник Черкаського університету. Серія: Історичні науки. – Черкаси, 2010. – **Вип. 192.** – С. 113–122. – Бібліогр. в кінці ст.

6566. Корновенко С. В. Діяльність ОСВАГУ в українському селі з роз'яснення основ аграрної політики Особливої наради / С. В. Корновенко // Вісник Черкаського університету. Серія: Історичні науки. – Черкаси, 2011. – **Вип. 212.** – С. 73–79. – Бібліогр. в кінці ст.

6567. Корновенко С. В. Зарубіжна історіографія аграрної політики білогвардійських урядів А. Денікіна, П. Врангеля в українському селі / С. В. Корновенко // Питання аграрної історії України та Росії : матеріали сьомих наук. читань, присвяч. пам'яті Д. П. Пойди / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2008. – С. 145–151. – Бібліогр. в кінці ст.

6568. Корновенко С. В. Заходи білогвардійського уряду А. Денікіна з урегулювання орендних відносин в українському селі (1919 р.) / С. В. Корновенко // Український історичний журнал. – 2007. – **№ 1.** – С. 117–125. – Бібліогр. в кінці ст.

6569. Корновенко С. В. Заходи Особливої наради з інтенсифікації сільського господарства територій, що перебували під управлінням головнокомандувача Збройними силами Півдня Росії (1919 р.) / С. В. Корновенко // Український селянин : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2012. – **Вип. 13.** – С. 132–134. – Бібліогр. в кінці ст.

6570. Корновенко С. В. Заходи Особливої наради з проведення весняної посівної кампанії та жнив на підконтрольних українських територіях у 1919 р. : [уряду А. Денікіна] / С. Корновенко // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. – Київ, 2009. – **Вип. 43.** – С. 121–134. – Бібліогр. в кінці ст.

6571. Корновенко С. В. Новітня російська історіографія (1991–2000-ні рр.) аграрної політики білогвардійських урядів А. Денікіна, П. Врангеля на підконтрольних їм українських територіях (1919–1920 рр.) / С. В. Корновенко // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. – Запоріжжя, 2008. – **Вип. 24.** – С. 176–182. – Бібліогр. в кінці ст.

- 6572. Корновенко С. В.** Основні положення проекту аграрної реформи А. Денікіна (1919 р.) у контексті вирішення земельного питання в інших європейських країнах / С. В. Корновенко // Наддніпрянська Україна: історичні процеси, події, постаті : зб. наук. пр. / Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ, 2006. – **Вип. 4.** – С. 187–192. – Бібліогр. в кінці ст.
- 6573. Корновенко С. В.** Політична програма селянства України та принципи облаштування тилу цивільними властями Білого руху Півдня Росії в 1919 р. / С. В. Корновенко // Гуржіївські історичні читання : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького [та ін.]. – Черкаси, 2013. – **Вип. 6.** – С. 302–306. – Бібліогр. в кінці ст.
- 6574. Корновенко С. В.** Розробка білогвардійськими урядами А. Денікіна та П. Врангеля проектів земельної реформи (1919–1920 рр.) / С. В. Корновенко // Український історичний журнал. – 2006. – **№ 1.** – С. 101–111. – Бібліогр. в підрядк. прим.
- 6575. Корновенко С. В.** Соціально-економічне становище населення Півдня України, Криму в 1920 р. та програма П. Врангеля із реорганізації поземельних відносин на селі / С. В. Корновенко // Гуржіївські історичні читання : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького [та ін.]. – Черкаси, 2007. – С. 323–329.
- 6576. Корновенко С. В.** Ставлення сучасників до врангелівського аграрного законодавства / С. В. Корновенко // Гуржіївські історичні читання : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького [та ін.]. – Черкаси, 2011. – **Вип. 4.** – С. 110–112. – Бібліогр. в кінці ст.
- 6577. Корновенко С. В.** Сучасна українська історіографія аграрної політики урядів А. Денікіна та П. Врангеля (перша половина 1990-х рр.) / С. В. Корновенко // Вісник Черкаського університету. Серія: Історичні науки. – Черкаси, 2012. – **№ 22.** – С. 92–97. – Бібліогр. в кінці ст.
- 6578. Корновенко С. В.** Управління українськими територіями цивільною адміністрацією Білого руху Півдня Росії у 1919 р.: історико-правові аспекти / С. В. Корновенко // Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. Серія 18: Економіка і право. – Київ, 2011. – **Вип. 16.** – С. 133–140. – Бібліогр. в кінці ст.
- 6579. Корновенко С. В.** Участь В. Колокольцева в розробці проекту аграрної реформи денікінського уряду : [в Україні, 1919 р.] / С. В. Корновенко // Український історичний журнал. – 2013. – **№ 3.** – С. 140–150. – Бібліогр. в кінці ст.
- 6580. Кравченко Д. Ю.** Політика окупаційного денікінського режиму в Україні (1919–1920 рр.) / Д. Ю. Кравченко // Сторінки історії : зб. наук. пр. / Нац. техн. ун-т України "Київ. політехн. ін-т" [та ін.]. – Київ, 2017. – **Вип. 44.** – С. 58–74. – Бібліогр. в кінці ст.
- 6581. Крестьянніков В. В.** Діяльність білої контррозвідки в Криму у 1918–1920 роках / В. В. Крестьянніков // Морська держава. – Севастополь, 2004. – **№ 5.** – С. 21–25.
- 6582. Крупина В. О.** Білий рух в Україні (1917–1920 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / В. О. Крупина ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2005. – 17 с.
- 6583. Крупина В. О.** Українська революція в оцінці командування Збройних сил Півдня Росії (лютий 1919 – березень 1920 рр.) / В. О. Крупина // Україна ХХ століття: культура,

ідеологія, політика : зб. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2002. – **Вип. 6.** – С. 155–161. – Бібліогр. в кінці ст.

6584. Купчик Я. І. Київська міська дума під час Денікінського режиму (31 серпня – 16 грудня 1919 р.) / Я. І. Купчик // Проблеми історії та історіографії України: програма і матеріали наук.-практ. конф., 24 квіт. 2014 р. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2014. – С. 38–41. – Бібліогр. в кінці ст.

6585. Лисенко А. А. Боротьба денікінських військ за Донецький басейн у другій половині квітня 1919 р. / А. А. Лисенко // Наукові записки з української історії : зб. наук. ст. / Переяслав-Хмельницьк. держ. пед. ун-т ім. Григорія Сковороди. – Переяслав-Хмельницький, 2011. – **Вип. 27.** – С. 114–119. – Бібліогр. в кінці ст.

6586. Мельник Е. М. Боротьба громадських організацій в Україні за збереження української національної школи в період денікінщини (вересень – грудень 1919 р.) / Е. М. Мельник // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2008. – **Вип. 1.** – С. 122–140. – Бібліогр. в кінці ст.

6587. Мельник Е. М. Вища школа і наукові інституції в Україні в період денікінської окупації (вересень – грудень 1919 р.) / Е. М. Мельник // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2003. – **Т. 11.** – С. 201–207.

6588. Мина Ж. В. Перехід Української Галицької Армії на бік генерала Денікіна у листопаді 1919 р. / Ж. В. Мина // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2011. – **№ 693.** – С. 132–136. – Бібліогр. в кінці ст.

6589. Михайлов В. А. Дорога в бессмертие...: Путь к последнему причалу. Сага о линкоре : ист. сб. о трагедии Белого Движения осенью 1920 года и эвакуации из Крыма / В. А. Михайлов, С. А. Смолянников. – Киев, 2010. – 578 с. : іл., фот. – Бібліогр.: с. 507–508.

6590. Мотенко Я. В. Антиденікінський рух селянства Харківщини (червень – грудень 1919 р.) / Я. В. Мотенко // Збірник наукових праць. Серія: Історія та географія / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків, 2001. – **Вип. 7.** – С. 52–57.

6591. Нестеров Д. Перші військові зіткнення збройних формувань УНР з білогвардійцями (листопад 1918 – січень 1919 рр.) : пролог українсько-білогвардійського конфлікту / Д. Нестеров // Молода наука : зб. пр. аспірантів і студентів іст. ф-ту Запоріж. нац. ун-ту. – Запоріжжя, 2015. – **Вип. 6.** – С. 22–25. – Бібліогр. в кінці ст.

6592. Новітні тенденції вивчення актуальних проблем революційної доби (1917–1921 рр.) : матеріали конф., м. Черкаси, 1 берез. 2012 р. / НАН України, Ін-т історії України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Київ ; Черкаси : Зоря, 2012. – 312 с. – Бібліогр. в кінці ст.

Зі змісту: Денікінський режим в Україні в контексті соціальних очікувань різних верств населення / *О. Д. Бойко.* – С. 126–135 ; Аграрне питання у поглядах діячів Білого руху Півдня Росії (1920 р.) / *С. В. Корновенко.* – С. 264–274.

6593. Олійник С. В. Українська Галицька Армія у складі "Збройних Сил Півдня Росії" [1919–1920 рр.] / С. В. Олійник // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного університету. Серія: Історичні науки. – Кам'янець-Подільський, 2004. – **Т. 12.** – С. 187–

6594. Пиріг Р. Я. Білий рух і Україна / Р. Я. Пиріг, О. Д. Бойко, В. Ф. Верстюк // Нариси історії української революції 1917–1921 років : у 2 кн. / авт. кол.: В. Ф. Верстюк (керівник) [та ін.] ; НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2012. – Кн. 2, **розд. 7.** – С. 415–458.

Рецензії: Завальнюк О. М. [Рецензія] // Український історичний журнал. – 2013. – № 3. – С. 214–219.

6595. Потапенко М. В. "Живі задрять мертвим": до історії єврейського погрому в Ніжині у 1919 р. : [бійцями Добровольчої армії А. І. Денікіна] / М. Потапенко // Ніжинська старовина : зб. регіон. історії та пам'яткознавства / Центр пам'яткознавства НАН України і Укр. т-во охорони пам'яток історії та культури. – Київ, 2010. – **Вип. 9.** – С. 175–182. – Бібліогр. в кінці ст.

6596. Пученков А. С. "Генеральский совдеп" в Севастополе, или Смена Главкомандующих Вооруженными силами Юга России в марте 1920 г. / А. С. Пученков // Клио. – 2010. – № 4. – С. 86–90.

6597. Резніков В. В. Селянська боротьба із денікінським режимом на Харківщині (червень – грудень 1919 р.) / В. В. Резніков // Вісник Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут". Серія: Актуальні проблеми історії України. – Харків, 2015. – № 56. – С. 52–63.

6598. Рябуха Ю. В. Збройні Сили Півдня Росії на території України у 1919 р. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.02 / Ю. В. Рябуха ; Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – Харків, 2008. – 19 с.

6599. Савченко В. А. Французское военное присутствие в "Одесском регионе" (декабрь 1918 – апрель 1919): к вопросу о причинах неудач "южнорусской" экспедиции / В. Савченко // Юго-Западная Одессика : ист.-краевед. науч. альм. / Асоц. европ. культуры "Золотая акация". – Одесса, 2012. – **Вип. 13.** – С. 120–184. – Бібліогр. в кінці ст.

6600. Савчук Б. П. Договір Галицької армії з А. Денікіним (листопад – грудень 1919 р.) / Б. Савчук // Галичина : наук. і культ.-просвіт. краєзнав. часопис / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2001. – **Ч. 5/6.** – С. 214–219.

6601. Тимченко Р. В. Договір УГА з Добровольчою армією А. Денікіна: вимушений крок чи зрада українській соборності? / Р. В. Тимченко // Література та культура Полісся : зб. наук. пр. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2009. – **Вип. 56.** – С. 232–243. – Бібліогр. в кінці ст.

6602. Томюк І. М. Причини та наслідки вимушеного об'єднання Української Галицької Армії з Добровольчою армією уряду А. Денікіна (листопад – грудень 1919 р.) / І. М. Томюк // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та армія. – Львів, 2008. – № 612. – С. 86–91. – Бібліогр. в кінці ст.

6603. Турченко Г. Ф. Південноукраїнський регіон в контексті національної політики уряду генерала Денікіна / Г. Ф. Турченко // Культура народів Причорномор'я. – Симферополь, 2004. – № 56, т. 2. – С. 163–170.

6604. Шапорда В. А. Аграрна політика А. Денікіна та її вплив на становище селян Півдня України (серпень 1919 – січень 1920 рр.) / В. Шапорда // Наукові праці Миколаївського державного гуманітарного університету ім. Петра Могили комплексу "Києво-Могилянська академія". Серія: Історичні науки. – 2003. – **Т. 27, вип. 14.** – С. 84–87.

- 6605. Шапорда В. А.** Антиденікінський селянський повстанський рух на Одещині (серпень 1919 р. – січень 1920 р.) / В. Шапорда // Наукові праці Миколаївського державного гуманітарного університету ім. Петра Могили комплексу "Києво-Могилянська академія". Серія: Історичні науки. – Київ, 2006. – Т. 48, вип. 35. – С. 108–111.
- 6606. Шапорда В. А.** Дослідження денікінського окупаційного режиму в Україні (грудень 1918 р. – січень 1920 р.) у сучасній вітчизняній історіографії / В. А. Шапорда // Наукові праці. Серія: Історія / Чорномор. держ. ун-т ім. Петра Могили. – Миколаїв, 2012. – Т. 171, вип. 159. – С. 107–110. – Бібліогр. в кінці ст.
- 6607. Шапорда В. А.** Культурна політика денікінського окупаційного режиму на Півдні України (серпень 1919 р. – січень 1920 р.) / В. А. Шапорда // Чорноморський літопис. – 2011. – Вип. 4. – С. 99–103. – Бібліогр. в кінці ст.
- 6608. Шапорда В. А.** Південь України в період денікінського режиму (грудень 1918 – січень 1920 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / В. А. Шапорда ; Чорномор. держ. ун-т ім. Петра Могили. – Миколаїв, 2013. – 20 с.
- 6609. Шапорда В. А.** Формування російських добровольчих загонів на Півдні України у 1918–1919 роках / В. А. Шапорда // Чорноморський літопис. – Миколаїв, 2011. – Вип. 3. – С. 81–84. – Бібліогр. в кінці ст.
- 6610. Шляховий К.** Генерал І. Г. Ерделі – один з провідних діячів Білого руху / К. Шляховий // За волю і долю України (наш край у 1917–1920 рр.) : матеріали обл. наук.-практ. іст.-краєзнав. конф. / Кіровоград. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти [та ін.]. – Кіровоград, 2002. – С. 127–135. – Бібліогр. в кінці ст.
- 6611. Штанько Я. В.** Білий рух Півдня Росії і Українська Держава та УНР (1918–1920 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.02 / Я. В. Штанько ; Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці, 2006. – 20 с.
- 6612. Штанько Я. В.** Східна Галичина у політичних планах Білого руху Півдня Росії (1919 р.) / Я. В. Штанько // Україна соборна : зб. наук. ст. / НАН України, Ін-т історії України. – Київ, 2005. – Вип. 2, ч. 3. – С. 336–342. – Бібліогр. в кінці ст.
- 6613. Щербатюк В. М.** Лист П. Врангеля А. Денікіну як вагоме джерело антиденікінського селянського повстанського руху та інших питань Української революції, 1917–1921 років / В. М. Щербатюк // Гілея : наук. вісн. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова [та ін.]. – Київ, 2014. – Вип. 90. – С. 127–133. – Бібліогр. в кінці ст.
- 6614. Яценко О. В.** Діяльність кооперації Поділля під час білогвардійської навали (друге півріччя 1919 р.) / О. В. Яценко // Сіверянський літопис. – 2010. – № 2/3. – С. 158–165. – Бібліогр. в кінці ст.

Іменний покажчик

Абакумова В. І. 5907
Абраменко Л. М. 5908
Абрамович П. Н. 1330, 2185, 3111
Абрамсон Г. 1
Абрамчук Л. М. 2
Абрамчук М. І. 2
Аваков А. Б. 6248
Авдєєв А. 5045
Авдошин І. В. 2421
Авер'янова Н. 1389
Авраменко Н. А. 4
Авраменко, отаман див. Андрух І. А.
Авхутська С. О. 2422, 3596
Агапієв В. М. 5148
Агапіт, архієпископ 1962
Агафонова Н. В. 6
Агєєв В. 1090
Адамович Н. М. 5855
Адамович С. 2423
Адамська І. Г. 8, 5909, 5910, 5911
Адамський В. Р. 9, 10, 11, 12, 13, 95, 1717, 1724, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 3597, 3598, 4356, 4357, 4358, 4359, 4360, 4361, 4362
Адамчук І. Г. 1749
Адешелідзе Н. В. 2256
Аджиєва Л. С. 5936
Айхгорн Г. див. Ейхгорн Г. фон
Акинджи Е. 2432, 2433
Акічев Ш. М. 2434
Александрович О. О. 14
Алексєєв О. О. 5912
Алещенко М. І. 4363
Алієва Е. Б. 5913
Алтабаєва Е. Б. 15
Алчевська Х. 1638
Анджапарідзе А. 2435
Андрале-Бжеська М. 2466
Андрієнко І. 4364
Андрієвська Л. В. 16, 798, 3599, 3600, 3601, 3602
Андрієвський В. Т. 1039, 2684
Андрієвський О. М. 4993
Андріяш В. І. 1767
Андрощук О. В. 797, 6107
Андрусішин Б. І. 17, 18, 19, 2191, 2436, 3603, 4073, 4365, 4366
Андрусяк М. Г. 777
Андрух І. А. (Авраменко), отаман 4756
Андрухів І. 5445
Андрушків Б. М. 20
Анісімов К. В. 21, 22, 3456
Антипов Ю. 4367

Антоник І. Д. 3428
Антонишин А. П. 23, 2437, 2438, 3604, 3605, 3606, 3607, 3608, 3609, 3610, 3611, 3612,
3613, 3614, 3615, 3616, 3617, 3618, 3619
Антоній (Храповицький), митрополит 2068, 2069, 4273
Антонов В. 6410
Антонова О. 5915
Антонович Д. В. 366, 2303, 2304, 2305, 2306, 3522
Антонович М. Д. 5385
Антонов-Овсиенко А. А. 5914
Антонюк І. 5446
Антонюк Т. Д. 3456, 5916
Ануфрієв М. І. 1408, 6247
Анцышкин І. 24
Аргатюк С. 6350
Ареф'єва Г. В. 1954
Аркуша О. 186, 5579
Арсак М. М. 5605
Артем 1983, 6082
Артеменко О. О. 25, 5917
Артеменко Ф. П. (Орлик), отаман 4756
Артемова Л. В. 26
Артизов А. Н. 3772
Артимович А. 5579
Архірейський Д. В. 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 225, 1656, 1749, 3620, 3621, 3622, 4369,
5918, 5919, 5920, 6322
Ататюрк Мустафа Кемаль 2260
Атоян О. М. 37, 38, 39, 40
Атоян О. Н. див. Атоян О. М.
Аулин Б. С. 41, 42, 43
Ауссем В. Х. 2314
Афанасьєв Г. О. 521, 3783, 4133
Афанасьєва Л. В. 4370, 4371, 4372
Ачканазі Б. О. 44, 2439, 2440, 4373

Бабак М. А. 2441
Бабенко Л. Л. 5921, 5922, 6322
Бабич Є. К. 6333
Бабій В. В. 628
Бабічева О. С. 45, 46, 47, 48, 49, 3129, 4374, 4375, 4376, 5923
Бабюх В. А. 5924
Бавико О. Є. 3623, 3624, 3625
Багалій Д. І. 646, 1641
Баган О. 50
Багмет М. О. 1767
Багриновський М. 4368
Бажан О. Г. 1470, 1656, 6322
Баженов Л. В. 51, 52, 53, 1316
Базака Р. В. 1799, 4377, 6499
Базильський Г. М. 2313
Байдак М. 5447
Байдич В. Г. 54, 55, 1316, 4946, 5105
Байдукова В. Ю. 2442
Байк О. І. 56
Байлема Т. М. 57, 843, 844, 4378, 4379, 4731

Байло А. Я. 58, 5448, 5449
Бакланова И. С. 6500
Балицький В. А. 6464
Балушкина Е. В. 3772
Бальцер П. 59
Бандрівський В. К. 5738
Барабан Н. 60
Баран А. В. 3242
Баран З. 5579
Баран С. 5579
Баранов В. Г. 1269, 1271, 4035
Барановська З. В. 62
Барановська Н. М. 61, 62, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 3626, 3627, 3628
Барановський Х. А. 2569
Баранюк В. 626
Барвінська П. І. 63, 64, 65, 66, 4380, 4381
Барвінський Б. Ф. 2313
Барвінський О. 5579
Барнасюк О. С. 67
Баров В. В. 4382, 5925, 6204
Барська Г. 1660
Бартелемі Ю. 5868
Басара Г. Б. див. Басара-Тиліщак Г. Б.
Басараб В. І. 70
Басара-Тиліщак Г. Б. 68, 69, 1389, 1480, 1723, 1751, 2450, 2451, 2452, 3456, 4602, 4603
Бащина Л. І. 71
Батанова Т. О. 2453, 2454, 2455, 2456, 2457
Батюк Є. Д. 5926
Баханов К. 205
Бачинська О. М. 233, 3629, 3630, 3631, 3632, 3633, 3634, 3635, 3636, 3637, 3638, 3639,
3640, 3641, 3642, 3643, 3644, 3645, 3646, 3647, 3648
Бачинський Л. В. 5598, 5610, 5760
Бачинський С. В. 4667
Бачинський Ю. О. 78, 5299
Башинська Л. С. 1444
Баюк М. І. 72, 73, 74, 75
Бевз Л. 3649, 3839
Бевз Т. А. 76, 77, 1389, 1648, 1968, 2056, 2178, 2191, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463,
2464, 3449, 3451, 3456, 3457, 3650, 4309, 4383, 4384, 4385
Бегей І. І. 78
Беднарчик Т. 4386
Бедрій М. М. 3242
Бежуашвілі А. 79
Безук О. М. 5450, 5451
Бездітько Б. М. 5927
Безпалко Й. І. 1502
Безручко М. Д. 1096
Безсонов О. І. 5928
Безуглий А. 3651
Бейкер М. 80
Бекірова Г. 1031
Беляєв О. 234
Бем Н. В. 3
Бендрік-Ганжа К. Ю. 4756

Бенедикт XV (Папа Римський) 5507
Бердник О. 4301
Бердниченко Ю. А. 6389
Бережанський Г. І. 81
Бережинський В. Г. 82, 5929
Бережнюк М. 1638
Береза О. І. 5930, 5931, 6215
Березівська Л. Д. 83, 84
Березницький М. О. 85
Березняк С. І. 2473
Березовський О. М. 86
Берест Р. 5452
Бернадський Д. 4756
Бернацька Н. П. 87
Бершеда Є. Р. 161, 1750, 2394
Бетлій О. В. 88, 4387
Белій Д. 89
Белік А. В. 4388, 4389, 4390, 4391
Белкін Л. М. 90
Белов О. Ф. 91, 2465
Беляєва Л. В. 2196
Бжеський Р. С. 1751, 2466
Бикова О. С. 5932
Бикова Т. Б. 92, 1656, 2467, 2468, 5933, 5934, 5935, 5936, 5937, 6371, 6501
Биковська В. Ф. 1588
Билимович О. Д. 6558, 6565
Биркович Т. І. 93
Бичок Т. П. 4392
Бігарій К. 5355
Бігдан О. В. 716
Бігун В. С. 2055
Біднов В. О. 1864, 4358
Білай Ю. В. 6502, 6503, 6504, 6505, 6506, 6507, 6508, 6509, 6510, 6511, 6512, 6513, 6514,
6515
Білан М. Я. 2471
Біланіч І. 94
Білас Я. 5453
Біленький І. М. 1742
Білецький Л. Т. 95, 661
Білий Д. 5938
Білик А. Ю. 2472
Білик Л. 603
Білінський М. І. 807, 2313
Білінський В. Б. 96
Білокінь С. І. 1656, 2938, 5939, 5940, 5941, 5942
Білорус М. А. 2473
Білорусцева Т. 5943
Білоус Г. П. 97
Білоус С. В. 2474
Білоусова Л. Г. 4394, 4395, 4601
Білошапка В. 1799
Білошицький С. В. 5348, 5944, 5945, 5946, 5947, 5948, 5949, 5950
Біль В. 4079
Білян П. Я. 2475, 2905

Біляшевич Т. Р. 3242
Бірчак В. 50
Благовісний С. Г. 98, 99, 2476, 4396
Блакитний К., отаман див. Пестушко К. Ю.
Блакитний М. М. 6516
Блащук О. 849
Блохин Д. 100
Боберський І. М. 5454
Боборьков І. І. 2172
Бобошко М. Т. 36
Бобринські, рід 591
Богаліка Ю. О. 3506
Боган С. М. 4397, 5432, 5951
Богатиренко Ф. І., отаман 4756
Богунський (Шарий) А. С. 1742
Богуславська В. Г. 101
Богуславська Є. Я. 6493
Богуславський О. В. 102
Бода Н. Р. 3242
Боєва О. С. 103
Божко О. А. 5952
Божко О. І. 5953
Божко Ю., отаман 1381, 1382
Божор Г. 1723
Божук Л. В. 2477
Бойко А. А. 104, 2478
Бойко В. М. 105, 106, 1751, 2466, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 3451, 3453, 3458, 3595
Бойко В. П. 4398
Бойко Г. Д. 107
Бойко І. Й. 108, 109, 110, 111, 2484, 2485, 5819
Бойко І., отаман 4756
Бойко Н. 112
Бойко О. А. 1470
Бойко О. В. 1962
Бойко О. Д. 113, 114, 115, 116, 796, 1656, 1921, 2065, 2183, 2191, 2194, 2226, 2486, 2487, 2488, 2936, 3451, 3457, 3595, 3652, 3653, 3654, 3655, 4073, 4309, 4399, 4400, 4401, 4402, 4403, 4404, 5284, 5954, 6383, 6517, 6518, 6519, 6592, 6594
Бойко О. М. 5955
Бойко Т. 2390
Бойко Ю. 117, 118
Бойчак М. 119
Бойчук Л. 5455
Болабольшенко А. 120
Болбочан П. Ф. 96, 154, 1374, 1511, 1733, 1935, 1936, 2390, 2645, 2870, 3138, 3151, 3595, 3708, 5129, 5179
Болебрух А. Г. 2251
Болотських М. 4301
Боляновський А. В. 2489
Бондар А. В. 2195
Бондар В. А. 2490, 2491
Бондар В. В. 629
Бондар Л. О. 1749
Бондар Н. О. 121, 122, 123
Бондар О. 5579

Бондаренко В. Г. 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 2492, 2493, 2494, 2495, 3656, 4405, 4406, 4407, 4408, 4409, 4410, 5956, 6520
Бондаренко В. Д. 1767
Бондаренко Д. Я. 135, 1749, 2496, 2497, 2498, 3242, 3657, 3658, 3659, 3660
Бондаренко І. Г. 136
Бондаренко Ілько 1723
Бондаренко М. 5456
Бондаренко О. Г. 136, 137
Бондарук К. Є. (Лихо), отаман 544
Бондарчук Т. І. 138
Боняк В. О. 139
Боримський В. В. 4411, 4412, 4413, 4414
Борисенко С. А. 3661, 3662, 3663, 3664, 3665, 6089
Борисенко Т. О. 2065
Борисова Н. В. 1500
Борисова Т. М. 2499, 2500
Боровик А. М. 140, 141, 142, 143, 2501, 2502, 3666, 3667
Боровик В. Г. 2283
Боровик Віталій. 626
Боровик М. А. 144, 145, 146, 147, 2503, 3305
Бородаєвський С. В. 242, 243, 350
Бородін Є. І. 5957
Борсуковський С. М. 638
Бортун М. 148
Борчук С. 5457, 5579
Борщ І. 149
Борщак І. Л. 1367
Боряк Г. В. 792
Босак О. 4415
Бостан С. К. 1749
Ботушанський В. М. 162, 1502, 2504, 5458, 5459
Бочковський О. І. 820
Бош Є. Б. 1983, 6000
Бошицький Ю. Л. 521, 4601
Братчик А. Г. 715
Бредіхин А. В. 150
Брехуненко В. 6137
Брижицька С. 3456
Брицький П. П. 151, 152, 153, 154, 155, 1502
Брошеван В. М. 5958, 6431, 6521, 6522
Брязгунов Ю. 2505
Бублій О. І. 5959
Бугай П. 5606
Будз В. П. 156
Будзанівська Н. В. 157, 158, 3668
Будков Д. В. 159, 160, 203, 3451, 3669, 3670, 4073, 5960
Будяков О. В. 5961
Букіна І. В. 1954, 2191, 2506
Булак-Балахович (Булак-Бей-Балахович) С., отаман 1844
Буланова Н. М. 2507
Булачек В. Р. 5461
Булгаков С. Н. 2220
Булгаков Ю. В. 163, 3671, 3672, 3673, 3674, 3675, 3676, 3677, 3678, 3679
Булгакова Н. В. 2508, 3680

Булдаков В. П. 2496
Бундак О. А. 3162, 3681, 3682
Буравченко Д. А. 164, 1921, 2194, 2509, 4416
Буравченков А. О. 3459, 3683, 3684, 4417, 4418, 6523
Буравченкова С. Б. 1648
Бураков Ю. В. 5462
Бурачек М. Г. 5293
Бурачинський О. 5579
Бурачок Л. В. 165, 166, 4419, 4420, 5463, 5579
Бурда В. Ю. 5962, 5963
Бурдін М. 2510
Бурій В. М. 167
Бурім Д. 584
Буркут І. 5460
Бурлака С. І. 2195
Бурмага В. П. 5964, 5965, 5966, 5967, 5968, 5969, 5970
Буряк Л. І. 4073
Бурятинський В. 1414
Буряченко В. Ф. 2283
Бутенко А. П. 3448
Бутенко Б. А. 4133
Бутенко Р. К. 168
Бутко С. В. 2194, 2487
Бухальська М. А. 4421
Бучин М. А. 169
Бушак С. 3456
Бушин В. С. 6524
Бушин М. І. 2012

Вагнер Ю. М. 4133
Вакульчук О. А. 171, 1922
Валеріан (Рудіч), єпископ 6221
Валь Е. фон 4111
Вальдман І. 5579
Ваньо Т. 5579
Варгатюк С. В. 4422, 4423, 4424, 4425, 4426, 4427, 4428, 4429, 4430, 4431
Василенко В. М. 172, 4432, 4433, 5023, 5971, 5972, 6334, 6335
Василенко М. П. 193, 1839, 1983, 3595, 4072, 4133, 6129
Василик І. Б. 3685, 5464
Василик Л. Є. 5973
Василинчук А. В. 3242, 3686
Василинчук В. І. 3686
Василь (Богдашевський), єпископ 1316
Васильєв В. Ю. 727, 5974, 5975, 5976, 5977, 5978, 5979, 5987, 5988
Васильєва А. В. 173
Васильківський І. 2152
Васильківський М. М. 662
Василько М. М. 152, 521, 527, 1222, 2003, 4368, 4607, 5230, 5820
Васильчук М. 5465, 5605, 5792
Василюк О. В. 174
Васковський Р. Ю. 175, 1749, 4434, 4435, 4436, 4437, 4438, 4439
Васьківська О. 176, 3687
Васюк К. І. 628
Васюта І. К. 5466, 5467

Ваховський В. С. 2511
Ващенко П. Г. 865
Ващук Д. П. 2959, 3961
Ващук Л. В. 1480, 4440
Вдовенко В. 3688
Великочий В. С. 1751, 2512, 4441, 5468, 5469, 5470, 5471, 5472, 5473, 5474, 5475, 5476, 5683, 5871
Величенко С. 7, 178
Величко З. 5477
Велігодський Д. В. 179, 180, 181, 5980, 6525, 6526, 6527
Венгер Н. В. 6528
Венглевич В. 5478
Верба І. В. 182, 1477, 2310
Верба О. 5815
Вербенський М. Г. 1411, 6248
Вербецький Г. 3689
Вербицкая И. В. 6228
Вербицька О. О. 3242
Вербицький М. М. 1638
Вербицький П. 2283
Вергатюк С. В. 4442
Вергунов В. А. 183, 1366, 3690
Верезомська С. Ж. 184
Веремійчик О. 4618
Верес М. 185, 4443
Верига В. І. 186, 2513, 4444, 4618, 5549
Верменич Я. В. 5981
Верменко А. Ю. 3319
Вернадский Г. В. 2220
Вернадський В. І. 157, 158, 187, 188, 197, 257, 336, 429, 690, 698, 779, 1472, 1491, 1492, 2191, 2220, 2508, 3668, 3680, 4079, 6129, 6482
Верстюк В. Ф. 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 225, 602, 796, 797, 1655, 1723, 1751, 1921, 1990, 2011, 2054, 2179, 2194, 2226, 2334, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2955, 3380, 3399, 3448, 3453, 3459, 3691, 3692, 3773, 4072, 4073, 4126, 4252, 4262, 4304, 4305, 4404, 4445, 4446, 4602, 4603, 5284, 5385, 5812, 5982, 6064, 6107, 6383, 6399, 6594
Верховцева І. Г. 199, 200, 1749
Веселовська Г. Д. 4447
Веселовський С. Ф. 4193
Веденєєв Д. В. 160, 201, 202, 203, 1447, 2178, 2179, 2191, 2528, 2529, 2530, 3451, 4073, 4448
Венцева Н. О. 204, 205, 4449
Ветров І. В. 1725
Ветров Р. І. 206, 207, 4450, 5983, 5984, 5985
Видибіда П. П. 1766
Виздрик В. С. 209, 2531
Винарчук Т. В. 210, 211, 212
Винник О. 2417, 5479
Винниченко В. К. 213, 256, 362, 433, 513, 1059, 1060, 1128, 1180, 1464, 1528, 1589, 1648, 1749, 1849, 1968, 1969, 1981, 1983, 1984, 1987, 2021, 2043, 2058, 2191, 2212, 2257, 2397, 2474, 2776, 3242, 3375, 3439, 3452, 3506, 3514, 3595, 3836, 4390, 4862, 4937, 4973, 4977, 6200, 6376, 6377, 6433
Виноградова О. 781, 782, 783, 784, 785
Виноградський Ю. С. 112

Вирський Д. С. 214
Висоцький З. Т. 2283
Висоцький О. Ю. 215
Витвицький С. П. 2315, 5579
Вишневський А. В. 4072, 5725
Вишневський Б. С. 3242
Вишнівський О. Й. 216
Вишня О. 5296
Вівсяна І. А. 217, 218, 219, 220, 221, 629, 1799, 2532
Вівчаренко О. А. 3242, 5819
Вівчарик О. П. 2533, 5480
Відейко М. 1832, 3286, 4216, 5153
Віднянський С. В. 224, 521, 1323, 4601, 5725, 5772
Віленкін О. А. 2116
Вільсон Т. В. 3362
Вільховик О. В. 5989, 5990, 5991, 5992
Вільчинська Н. 5483
Вінцковський Т. С. 230, 231, 232, 233, 1751, 2283, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553
Вітвіцький О. 5484
Вітенко М. 5485
Вітик І. 234
Вітик Ю. 234
Вітів В. А. 235
Вітковський В. М. 236
Вітовський Д. Д. 4467, 4476, 5492, 5579
Вітюк О. О. 237, 238, 239, 1316, 2554, 4451, 4452, 4453, 5993, 5994, 5995, 5996, 5997, 5998
Вішка О. 4454, 5486
Вішніцер М. Л. 4368
Власенко В. М. 240, 241, 242, 243, 244, 521, 1954, 3693, 4455, 4456, 4457
Власенко С. 2555
Власюк І. 2556
Власюк О. В. 2557
Власюк С. О. 245, 246, 247, 248
Вовк А. М. 2313
Вовк Н. С. 5487, 5488, 5489, 5490, 5491
Вовк О. В. 249
Вовк О. Й. 2558
Вовк Ю. Є. 2559
Вовчук Л. А. 250, 1371, 3124, 4963
Вовчук М. В. 2560
Войнаровський А. В. 5976
Войнаровський В. 5606
Войнович А. 5999
Войтович А. Е. 4458
Войчун Ю. 251
Волин В. 252
Волинець А. Г. 472, 897, 4982, 6084
Волков В. С. 690, 2172
Волков С. В. 2172
Волковинський В. М. 253, 254, 255, 1656
Волкотруб Г. К. 798
Володимир (В. Н. Богоявленський), митрополит 6259
Володіна А. В. 3694

Волонтир О. 258
Волос О. В. 1371, 3124, 4963
Волох О. В. 259
Волох О. І., отаман 383, 2212, 4616, 4775, 5405
Волошин Л. 4459
Волошин М. І. 260, 2185
Волошко О. О. 1749, 2561, 2562, 3695, 4460
Воробей Р. Б. 3458
Воробйов Г. Ю. (Горобець), отаман 4308
Воробйов М. О. 2801
Вороний М. 1638
Воронин В. Н. див. Воронін В. М.
Воронін В. М. 261, 262, 4461, 4462, 4463
Вороніна М. С. 6000
Воронович М. М. 4133
Воронюк В. О. 263
Воронюк М. О. 4489
Воронянський О. В. 2563
Воцевська Н. Г. 793, 794, 795
Врангель П. М. 705, 959, 960, 1451, 1751, 1983, 2054, 2165, 2191, 2347, 5958, 6436, 6500, 6501, 6506, 6520, 6521, 6525, 6526, 6535, 6537, 6539, 6540, 6542, 6555, 6556, 6557, 6558, 6561, 6567, 6571, 6574, 6575, 6576, 6577, 6613
Врангель П. Н. див. Врангель П. М.
Вронська Т. В. 1936, 6001, 6002, 6003, 6322
Вуйтович С. 5650
Вьшевич К. 373
В'язлов А. Г. 4133
В'ятрович В. М. 264

Габор В. 6004
Габрусевич С. 6005
Габсбург-Льотрінген В. фон (Вишиваний В.) 2098, 3595, 4283, 5300, 5813, 5820
Гаврецька М. Й. 6006
Гаврик В. Г. 4464, 4465
Гаврилів І. О. 266
Гаврилко М. О. 892
Гаврилюк І. 2283
Гаврилюк О. М. 267
Гаврилюк О. Н. 268
Гаврилюк С. В. 2690, 4586
Гаврилюк Я. 2938
Гаврисевич М. 5579
Гавриш П. Я. 269
Гагін В. 270
Гаєвська Т. І. 6007
Гайбонюк В. Д. 302
Гайворонський М. 1638
Гайдей В. О. 1501
Гайдучок С. 303
Гайль Ю. 5815
Гайналій В. 2592
Гай-Нижник П. П. 5, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 521, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578,

2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 3480,
3696, 3697, 3698, 3699, 3700, 3701, 3702, 3703, 3704, 3705, 3706, 3707, 3708, 3709,
3710, 3711, 3712, 3713, 3714, 3715, 3716, 3717, 3718, 3719, 3720, 3721, 3722, 3723,
3724, 3725, 3726, 3727, 3728, 3729, 3730, 3731, 3732, 3733, 3734, 3735, 3736, 3839,
3887, 4072, 4073, 4307, 4466, 4467, 4468, 4469, 4470, 4471, 4472, 4473, 4474, 4475,
4476, 4477, 4478, 4479, 4480, 4601, 5492, 5493, 5494, 5725

Гай-Ныжнык П. П. див. Гай-Нижник П. П.

Гайовий-Грисюк І. А., отаман 4756

Гайшук Г. В. 4748

Гакан М. І. 5819

Гакман С. М. 162, 6008

Галаган М. М. 201, 304, 1510, 1571, 3091, 3868, 4937, 5003, 5004, 5005

Галайбіда А. М. 4481

Галай-Голокопитенко І., отаман 4756

Галайко Б. М. 305, 2390

Галатир В. В. 306, 1316, 2593, 3737, 3738, 3739, 3740, 3741, 3742, 3743, 3744, 3745, 3746,
3747, 3748, 3749, 3750, 3751, 3752, 3753, 3754, 3755, 3756, 3757, 3842, 3879, 4946

Галганова О. О. 2193

Галенко О. І. 5495

Галицька-Дідух Т. В. 307, 308, 4482, 5496, 5497, 5498, 5499

Галіп А. В. 151, 152

Галіп Т. М. 152

Галкін В. І. 4756

Галушко К. Ю. 1234, 2728, 3844, 3849, 4306, 5014, 6260

Галушак М. 2390, 2594, 5500, 5501, 5502

Гальчевський Я. В. 55, 309, 889, 5105, 6155

Гандзюк В. О. 310, 311, 312, 313, 314, 2181, 2595, 2596, 2597, 2598, 3758, 3759, 4483,
4484, 4485, 4486, 4487, 4488, 4489, 4490, 4491, 4492, 4493

Гандзюк Я. Г. 2195, 3114, 3758, 6084

Ганжа О. І. 315, 1656

Ганзуленко В. П. 316

Ганин А. В. 317

Ганімед В. 5815

Ганінчак Й. 5579

Ганкевич В. 1031

Ганкевич Л. Ю. 5568

Ганкевич М. 5820

Ганчин Р. 5503

Гапеева О. 318

Гапій О. 4494

Гарбар Л. 319

Гарбузова Л. 2201

Гасымлы М. Дж. 320

Гвоздик В. С. 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607

Гевко А. 321, 2608

Гедін М. 3760, 3761, 3762

Гейда О. С. 322

Гейден Д. Ф. 3763

Гейко А. 6009

Гелей С. Д. 5807

Гельвіг Р. И. 2220

Генералюк Л. С. 2185

Геник Л. 5505

Геник М. 4495, 5506

Геніг Е. 5815
Гентош Л. 323, 5507
Георгієвська В. В. 324, 325
Герасименки, родина 5332
Герасименко Л. С. 2191
Герасименко М. В. 326, 327, 328, 329, 330, 2065, 2609, 2610, 4496, 4497
Герасимов Т. Ю. 1316, 3764, 3765, 3766, 3767, 3768, 3769, 3770, 3771
Герасимова В. О. 4083
Герасимович В. 4498
Герасимчук Н. 2611
Герашенко М. Т. 4656
Герашенко Т. С. 4499, 4500
Гербель С. М. 1983, 4132, 4133
Геринович В. О. 1516, 5047
Гернгросс Б. В. 4133
Герула В. 331
Гетьман Д. 332
Гетьманчук М. П. 333, 334, 6010, 6011
Гирич І. Б. 335, 336, 337, 338, 603, 2021, 2143, 2646, 3839, 4238, 4306, 5507
Гіжицький М. Л. 4133
Гінда В. 2212
Гірік С. І. 177, 339, 340, 6012
Гірняк Н. Й. 2202
Гладиш М. Л. 1865
Гладишук С. О. 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 4501, 4502, 5508, 6013
Гладка Г. Л. 6014
Гладкий Г. 1638
Гладун М. 5509
Глазунов Г. О. 349, 716, 1366
Гламазда П. В. 3775, 3776, 3777, 3778, 4355
Глібіщук М. В. 6529, 6530, 6531, 6532, 6533, 6534
Глінка Г. 4133
Глушан О. 350
Глушко А. 351
Глушковецький А. Л. 649
Гнатишин І. М. 522
Гнаткевич Н. С. 5510, 5511
Гнатюк Н. 1964
Гнатюк О. 1751
Гнатюк С. Л. 3779
Гнепа О. 352
Гоголя П. Б. 6231
Год Б. В. 353
Годованець М. П. 2089, 2092
Годун Н. 5512
Гозуватенко С. 354
Гойдало І. В. 2613
Голик М. М. 5286
Голик Р. 5513
Голиш Г. М. 355
Голишева С. 3
Голіченко О. В. 356, 357, 3780
Голіченко С. 358
Голобородько Я. Ю. 359

Головань В. И. 360
Головінський Ю. М. 305, 799
Головко М. В. 361
Головченко В. І. 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 521, 1312, 1990, 2179, 2191, 3781, 3887,
4073, 4503, 4504, 4505, 4506, 4601, 5514, 5515, 6015
Голуб А. И. див. Голуб А. І.
Голуб А. І. 369, 2614, 2615, 2841, 6016
Голубенко П., отаман 4756
Голубець М. 2083
Голубка С. М. 2616, 3782, 4507
Голубко В. В. 5922
Голубко В. Є. 370, 371, 372, 2617, 4508, 5516
Голубович В. О. 1504, 1893, 1983, 2283, 2537, 3448
Голубович С. Т. 1983, 5531, 5579
Голубович-Шленчак Ю. В. 4509
Голубчина Ю. 4510
Гольдельман С. І. 291, 1498, 5813
Гольденвейзер А. А. 373, 2172
Гон М. М. 374, 5517, 5518, 5519, 5579
Гонта Д. 4511
Гонта, отаман див. Гресь В. В.
Гонтар О. В. 1749, 2618
Гонта-Унятовський І., отаман 4756
Гончар Б. 375
Гончар М. В. 376
Гончар О. 4301
Гончаренко А. В. 1954
Гончаренко В. Д. 377, 2619, 3242
Гончаренко Л. Л. 1954
Гончарук Г. І. 378
Гончарук Т. Г. 2283, 2620, 3783
Горак В. С. 379, 380, 381, 382, 2621, 3595, 3784, 3785, 3786, 3787, 3788, 4512, 4513
Горак І. 383
Горбань С. 2622
Горбань Т. Ю. 384, 385, 386, 1031
Горбань Ю. А. 387, 388
Горбань Ю. І. 6117
Горбатюк В. І. 4514
Горбатюк М. В. 389, 798, 2623, 4515, 4516
Горбик В. О. 208, 390, 391, 1520
Горбуров К. 6322
Гордієвський М. І. 2283
Гордієнко Д. 3839
Гордієнко С. Б. 260
Гордійчук О. 4517
Горелов В. І. 227, 2624, 6017
Горелов М. 392, 2179
Горліс-Горський Ю. Ю. 223, 4518
Горникевич Т. Т. 5745
Горобець В. М. 5982
Городецький О. О. 4519
Городна С. В. 5819
Городня Н. Д. 393, 394, 2625
Горуйко Х. П. 5520, 5521

Горькова А. О. 6018
Горяньський П. Є. 4710
Горяча М. 395
Господаренко О. В. 396, 397, 398
Готра О. 399
Гоцуляк В. В. 400, 1469
Гоцуляк В. М. 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 4520
Гоцуляк С. Л. 408
Гошуляк І. Л. 409, 410, 1147, 1389, 1648, 2179, 2191, 2196, 2626, 2627, 2628, 3450, 3789, 3790, 4521, 4522, 4523, 4524, 5212, 5225, 5349, 5809, 6381
Грабовська Г. М. 411, 412, 2629, 2630, 5522
Грабовська І. 3456
Грабовський С. І. 413, 2631, 3456
Граве Д. О. 665
Грапшен А. 2119
Грачевська Т. О. 414
Гребенкин И. Н. 2632
Гребенко Ф. П. 136, 137
Гребенник А. 4752
Гребенніков В. М. 3
Гребенюк О. І. 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638
Греголинський Д. 2267
Греків О. П. 415, 1539, 1540, 1541, 1542, 1567, 5063, 5064
Греков Б. Д. 2220
Гренер В. 1751
Гресь В. В. (Гонта), отаман 1740, 1742
Греченко В. А. 416
Гречило А. 417, 418, 3791, 5014, 6260
Гречко І. В. 913
Грибенко О. М. 419, 420, 2639, 2640, 2641, 3792, 3793, 3794
Грибовська Ю. Р. 3242
Грибоедов С. В. 3795
Григоращенко О. М. 421, 6019
Григоренко О. П. 2093, 4525
Григоренко Т. О. 1589
Григор'єв Н. О. (М. О.), отаман 379, 380, 382, 1161, 1384, 1708, 1709, 1710, 1711, 1712, 2167, 4513, 5124, 6196, 6492
Григор'єв Н. Я. див. Григоріїв Н. Я.
Григор'єва О. О. 1470
Григоріїв Н. Я. 76, 1648, 3401, 3402, 3403, 3404, 3405
Григорчук Н. В. 422
Григорчук П. С. 3796, 6020
Григоряк С. І. 4444
Гриневич А. У. 2283
Гриневич В. А. 832, 2642, 2643
Гриневич Л. В. 423, 2642, 2643, 4526
Гриник І. І. 5523, 5524, 5525, 5526
Гринів О. І. 5527
Гринівський Т. С. 424
Гринчишин Н. 4527
Гринь Ю. 4756
Гринько Г. Ф. 6174
Грицак В. С. 1937
Грицак Я. Й. 425

Грицеляк В. П. 3455, 4303, 5581
Гриценко А. П. 1656, 2183, 2644, 4528, 4529
Гриценяк І. І. 5819
Грицкевич А. 426
Грицюк М. І. 427, 428, 4530, 4531, 4532
Грищенко К. І. 798
Грищенко О. М. 3797
Грищенко Т. Р. 429, 430, 431
Грищенко Ю. 432
Грідіна А. Б. 3187
Грінченко Б. Д. 1638
Грозовський І. М. 3798
Громенко С. В. 1451, 2645, 4306, 5014, 6260
Громович У. 3799
Грубінко А. В. 3242, 5819
Грудницький О. Г. 1316, 2212, 4756
Грушевський М. С. 100, 156, 182, 302, 338, 364, 617, 624, 698, 862, 974, 976, 977, 1128, 1193, 1243, 1287, 1288, 1389, 1407, 1538, 1556, 1619, 1620, 1622, 1623, 1624, 1625, 1643, 1713, 1723, 1751, 1835, 1849, 1871, 1977, 1983, 1984, 2042, 2054, 2059, 2070, 2071, 2072, 2191, 2212, 2223, 2243, 2245, 2246, 2247, 2308, 2309, 2310, 2328, 2367, 2396, 2397, 2515, 2518, 2611, 2613, 2617, 2646, 2683, 2698, 2700, 2729, 2783, 2907, 2910, 2912, 2913, 3025, 3110, 3223, 3242, 3276, 3282, 3319, 3329, 3375, 3425, 3439, 3447, 3452, 3506, 3569, 4140
Грушевський О. С. 1718, 1719, 1720, 2330, 3244
Грушецький Б. П. див. Грушецький Б. П.
Грушецький Б. П. 2647, 2648, 6021
Губа П. І. 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 2649, 2650, 3456, 3800
Губань Р. В. 442
Губенко Н. П. 443
Губерський Л. В. 2186, 2191, 3453, 4073, 4307, 5352, 5855, 6434
Губський С. І. 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 736, 2319, 3801, 4533, 4534
Гуджій О. І. 778
Гудзий Н. К. 2220
Гудима В. В. 451, 4535, 4536, 4537, 4538, 4539, 4540, 4541, 4542, 4543, 4544, 4545, 4546, 4547, 4548, 4549, 5371
Гудь Б. В. 452, 453
Гужій О. І. 2012
Гузенко Ю. І. 2332
Гуйванюк М. 5528
Гула Р. В. 454, 6022, 6023
Гулий-Гуленко А. О. 4444, 4974
Гуль Р. Б. 2172
Гуменяк В. О. 455, 2651
Гуммерус Г. 363, 456, 1302
Гунчак Т. 226
Гупан Н. 457
Гураль О. І. 458
Гуреев В. 2172
Гуренко С. І. 6417, 6461
Гуржій О. І. 459, 1775, 3802
Гурко В. И. 2172
Гусаков П. 3890
Гусев В. І. 460, 776, 1936, 2652, 2653, 2654, 3449, 3453, 3868, 6024
Гуславська Г. С. 6025

Гутник С. М. 3783, 4133
Гуцал П. З. 5529, 5530, 5531, 5532, 5579
Гуцалюк І. О. 268, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659,
2660, 2661, 2662, 3803, 3804, 3805, 3806, 3807, 4550, 4551, 4552, 4553

Давва В. В. 469, 3808
Давибіда Л. І. 5533, 5534, 5535
Давидко І. 2266, 2267
Давидюк Р. П. 470, 471, 472, 473, 4554
Давлєтова Г. В. 474
Давлюк О. Ф. 3809
Давтян Д. А. 475
Дамиров А.-И. У. 320, 1081
Данилевська О. М. 476, 477, 478
Данилейко С. 1638
Даниленко В. М. 479, 480, 727, 1826, 3810, 4555, 4556, 5011, 5023
Даниленко Р. М. 6026, 6027, 6028, 6029, 6030, 6031, 6032, 6033, 6034, 6035, 6036
Даниленко С. 481, 6037, 6038
Даниленко Ю. О. 482, 2663, 5536
Данилов В. 1457
Данилова Т. В. 3319
Данильчук О. Ю. 2664
Данилюк Ю. З. 727
Данілов В. В. 3944
Даньківський О. 4756
Дарманський М. М. 2665
Даценко А. С. 483, 484
Даценко О. М. 485, 3242, 4557
Дацків І. Б. 5, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 1224, 2666, 2667, 2668, 2669,
2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 2679, 2680, 2681, 3811, 3812,
3813, 3814, 3815, 3816, 3817, 3818, 3819, 3820, 3821, 3822, 3823, 4558, 4559, 4560,
4561, 4562, 4563, 4564, 4565, 4566, 4567, 4568, 4569, 4570, 4571, 4572, 5212, 5537,
5538, 5539

Дашкевич Р. І. 2139
Дашкевич Я. Р. 495, 2249
Двірна К. П. 2682
Дворецький В. М. 1589
Дворкін І. В. 496
Дегтярьов С. І. 3824
Делібалтова Ю. В. 497
Делія О. В. 6039
Делятинський Р. І. 5540, 5541, 5542, 5543, 5544, 5545
Демартино А. П. 498, 4573
Демиденко Н. М. 2683
Демидко М. В. 499
Демочко Г. Л. 3825
Демуз І. О. 500, 501, 2185
Демуцький П. Д. 1608
Демченко Л. Т. 2256
Демченко О. П. 4574, 6040
Демченко Т. П. 502, 1723, 2194, 2466, 2483, 2487, 2684, 2685, 2686, 2964, 3458, 3459,
3826, 4575, 6041
Демчучен О. М. 4576, 4577, 4578, 4579, 4580, 4581, 4582
Дем'яненко С. М. 2687, 4583

Дем'янчук П. 6042
Дем'янюк О. Й. 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 2688, 2689, 2690, 2691, 2692, 2693, 2694, 2695, 2696, 2697, 2698, 2699, 2700, 2701, 2702, 2703, 3827, 3828, 3829, 3830, 4584, 4585, 4586, 4587, 4588, 4589, 4590, 4591, 4592, 4593, 4594, 5546, 6043
Денисенко В. М. 1312, 2169, 2612
Денисенко Г. Г. 390, 391, 511
Денисенко О. А. 512, 3831, 3832, 3833, 3834, 3835
Денисов Е. С. 1334
Денисюк Ж. 4595
Денікін А. І. 96, 705, 918, 1749, 1751, 1983, 2165, 2191, 4608, 4944, 5350, 5401, 5914, 6501, 6506, 6525, 6526, 6532, 6536, 6543, 6544, 6545, 6553, 6555, 6556, 6557, 6558, 6561, 6563, 6567, 6570, 6571, 6574, 6577, 6588, 6600, 6601, 6603, 6604, 6613
Дергачов О. 513, 3836
Деревицкий А. Н. 2220
Дерев'янку І. П. 514, 515, 3837, 4596, 4597, 4598, 4599
Дещинський Л. Є. 516, 2690, 2704, 2705, 2706, 2707, 2708, 2709, 3840, 4586, 6044, 6045
Деєдик О. Г. 5547
Дженкінс Д. Д. 3362
Джужа О. М. 6046
Джумига Є. 2548
Джура М. З. 517, 518
Дзейко Ж. О. 3456, 4600
Дзера О. В. 519
Дзержинський Ф. Е. 6298
Дзісяк Я. І. 6047
Дзюба І. М. 2184, 3452, 4302, 5350, 5853, 6433
Дикий А. И. 520
Діденко І. О. 3841, 4239
Діденко Л. М. 1444, 1589, 3147, 6286
Дідич З. В. 1725
Дідух Ю. А. 3242
Діяк І. В. 5548
Дмитрієва Я. А. 4605
Дмитрієнко М. Ф. 524, 2254, 2710, 6048
Дмитрук В. Г. 525
Дмитрушко В. М. 2711, 3843, 4606, 5550
Дмовський Р. С. 4689
Дніпренко Н. К. 1590
Дністряньський С. С. 1375, 5551, 5596, 5790, 5819
Добко Т. В. 1629, 2196
Добржанський О. В. 152, 153, 521, 526, 527, 528, 1751, 4607, 5552, 5553, 5554, 5555, 5579, 5808
Добрий А. 2567
Добріян Д. М. 529, 556
Добробог Л. М. 1749
Добров П. В. 150
Доброскок І. І. 1500
Добрунова Л. Е. 2712, 6049
Добрянська І. В. 2713
Довбищенко М. 2714
Довбня В. А. 530, 531, 532, 533, 1409, 2715, 2716, 2958, 3127, 3889, 4985, 5556, 6046
Довгалець О. 2717, 2718, 2719, 2720, 2721
Довган Ю. Л. 534, 2722, 2723, 4608, 4609, 4610, 5557, 5558, 5559
Довганенко Р. О. 6050

Довгань Г. В. 4611
Довжук І. В. 556, 5819
Довнар-Запольський М. В. 1145, 4057
Дойков Ю. 6051
Долганов П. С. 5560
Долгих М. 1799
Долежалъ К. 5501
Долуд А. 817
Домбровський О. М. 536
Домбровський С. В. 2724
Донець А. Л. 537, 538, 539, 540
Донцов Д. І. 474, 1389, 2184, 2212, 2216, 2397, 3652, 3844, 4073, 4106
Донченко С. П. 207, 541, 2725, 2726, 3845, 3846, 4612, 4613
Дорнік В. 2182, 4079
Дорохіна Т. 542
Дорошенко Д. І. 223, 543, 553, 1205, 1508, 1576, 1983, 2727, 2728, 3375, 3716, 3848, 3849, 4048, 4133, 4136, 4307, 4614, 4883, 4937, 5813
Дорошенко М. 1219
Дорошенко О. М. 544
Дорошенко П. Я. 4249, 4323
Дорошенко-Савченко Н. В. 3430, 3431
Дорошенко-Товмацький Б. 545
Дорошко М. С. 546, 4615, 6015, 6054, 6055, 6056, 6057, 6058, 6059, 6060, 6431
Доценко В. О. 547, 548
Доценко О. Г. 549, 2177
Доценко О. М. 550
Доценко О. С. 4616
Драгоманов М. П. 1389
Драй-Хмара М. О. 663
Драч І. Ф. 888
Драчук Л. І. 1462
Дригант Д. 5606
Дробот І. І. 551, 552, 4617
Дровозюк С. 553, 554
Дрогомирецька Л. 5561
Дроздовська О. 555
Дросенко В. І. 1589
Дружкова І. С. 557, 2853, 3783
Дубинка А. 6009
Дубіцька Т. 2730
Дубницька В. В. 1465
Дубов В. 558
Дубровіна Л. А. 257, 1490, 1491, 1492, 1555
Дугельний Г. М. 4444
Дудар О. В. 2731
Дудка В. І. 560, 561, 562, 2732, 3851
Дудка Л. Г. 561, 563, 2732
Дудник О. В. 564, 565, 566, 567, 2733, 4619
Дуднік О. Я. 568, 569
Думін О. О. 4755
Дурач В. М. 3852
Дурнов Є. С. 570, 571, 572, 2715, 4620, 5562, 6061
Дутка В. 4937
Дутчак В. В. 573, 574, 4621

Дутчак Г. О. 575, 2734, 4622, 4623
Дюброй Ш. 2146, 2147
Дяков І. 4624
Дяченко П. Г. 576, 1420

Ейхгорн (Айхгорн, Эйхгорн) Г. фон 1656, 2218, 3849, 4153
Ейхельман О. О. 14, 521, 975, 1714, 2168, 2169, 4368, 4634, 4719, 4734
Еллан-Блакитний В. 6257, 6258
Елпатъевский С. Я. 2220
Ерделі І. Г. 6610
Етирмишли И. Г. 2736
Еткіна І. І. 578, 579, 580, 581, 582, 583, 2737, 2738, 3853, 3854, 3855

Євсеева Т. М. 585, 586, 587, 588, 2739, 3856, 4625, 4626, 4627, 4628
Євтух В. 2740
Євшан М. 2184
Єгоров А. М. 3798
Єгоров О. І. 3
Єгоршина О. О. 2741, 2742, 2743
Єгрешій О. 5563, 5605
Єкабсонс Е. 589, 590
Єлесіна К. О. 591
Єловських У. О. 2744, 2745, 2746, 2747, 2748, 2749, 2750, 2751, 2752
Ємельянов В. М. 1696, 4073
Ємельянов О. А. 6093
Ємець В. 1638
Ємець Т. 3456
Ємчук О. 6062
Єпик Л. І. 592, 593, 594, 1954, 2226, 4629, 4630, 4631
Єреміїв М. М. 1407
Єрмак О. П. 353
Єрмак Ю. І. 595
Єрмолаєв В. М. 596, 597, 2753, 2754, 2755, 2756, 2757, 2758, 2759, 5564, 6063
Єрошевич П. К. 1316
Єсипенко Р. М. 598
Єсюнін С. М. 599, 2235, 4632, 4633
Єфіменко Г. Г. 600, 601, 1470, 1751, 2760, 3857, 5014, 5987, 5988, 6064, 6065, 6066, 6067, 6068, 6069, 6070, 6071, 6072, 6073, 6074, 6075, 6076, 6077, 6078, 6079, 6260, 6322, 6432
Єфремов С. О. 105, 106, 189, 223, 556, 602, 603, 1144, 1723, 1749, 2021, 2185, 2526, 2618, 2761, 3361, 3384, 3453, 3691, 3692, 3922, 4073, 4575, 4994
Єфремов С. Ф. 2313
Єфремова Н. В. 604, 1749, 2762, 3858, 4634, 4635, 4636, 5565, 5566, 5834

Жалоба І. В. 5
Жалюк О. П. 5194
Жбанова К. Ю. 605, 2763, 2764
Жванко Л. М. 606, 607, 2765, 2766, 2767, 2768, 2769, 2770, 2771, 2772, 3595, 3859, 3860, 3861, 3862, 3863, 3864, 3865, 3866, 3867, 3868, 3869, 6080, 6081
Жебуньов Л. М. 2021
Жевченко Ю. 1391
Жезицький В. Й. 1111, 6239
Желєзко А. 608, 609
Жерноклеєв О. С. 5567, 5568, 5579, 5683, 5871

Живилов О. І. 610
Животко А. П. 1035
Жилінський В. І. 1126, 1127
Жилюк С. 6127
Житков А. А. див. Житков О. А.
Житков О. А. 513, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 2729, 2773, 2774,
2775, 2776, 2777, 2778, 2779, 2780, 2781, 3505, 3870, 4637, 4638, 5569
Жовтий С. 2379, 6456
Жосан С. І. 622
Жувака С. О. 623
Жук А. І. 335, 1226, 1228, 1229, 2342, 2343, 3242, 4909
Жук В. В. 5819
Жук П. М. 874
Жуковський А. І. 624
Жуковський О. Т. 415, 1045, 2534, 2609, 2782, 2953, 3363, 3364
Жулинський М. Г. 1987
Жупінас Д. В. 2313
Журавель Г. Г. 97
Журавльов С. А. 2783
Журавльова С. П. 4639
Журавльова Т. 625, 3871

Забанджала М. 5481
Забарило П. М. 4640, 4641
Забарило Ю. П. 4640, 4641
Забзалюк Д. Є. 630, 631, 2784, 2785, 3872, 4642, 5570, 5571, 5572
Заблоцький В. П. 6082
Заболотний М. 2786
Заболотний С. Я. 4643
Заболотнюк В. І. 632
Заброда П. 4755
Завадський С. В. 4133
Завальнюк К. В. 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 897, 1004, 1316, 2057, 3873, 4643, 4644,
6083, 6084
Завальнюк О. М. 54, 480, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652,
653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670,
671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688,
734, 776, 818, 819, 1751, 1883, 1921, 1990, 2054, 2102, 2179, 2191, 2226, 2517, 2787,
2788, 2789, 2790, 3456, 3480, 3842, 3874, 3875, 3876, 3877, 3878, 4126, 4320, 4404,
4645, 4646, 4647, 4648, 4649, 4650, 4651, 4652, 4653, 4654, 4655, 4656, 4657, 4658,
4659, 4660, 4661, 4662, 4663, 4664, 4665, 4666, 4667, 4668, 4669, 4670, 4671, 4672,
4673, 4674, 4675, 4676, 4677, 5105, 5371, 5741, 6064, 6085, 6086, 6594

Завгородній Ю. Ю. 689
Загайкевич В. В. 5677, 5769, 5770
Загородній А. Г. 690
Загородній Л. З., отаман 4518
Загорський В. С. 3192, 4095, 5068, 5749, 5957
Загородський О. О. 2313
Задорожна В. В. 2791
Задорожній О. В. 691
Задорожнюк В. Л. 51
Задунайський В. В. 692, 693, 694, 695, 696, 2792, 2793
Заїка В. В. 6087
Зайцев С. І. 697

Зайцева З. І. 698
Зайчук В. О. 2394
Заклинський Р. Г. 5851
Заклинський Р. Р. 5852
Залізник О. С. 171
Заліський П. І. 4156
Залужний М. 4756
Заморіна Т. М. 2193
Западний С. І. 6092
Заплітний А. П. 5331
Заполовський В. 5573
Заремба О. О. 4678, 4679, 4680
Зарецька Т. І. 699, 2794, 4681, 4682, 4683, 5574, 5575
Зарицький В. 2795
Заріцька І. М. 700, 701, 702, 703, 704, 2796, 2797, 3880, 4684, 4685, 5576, 6088
Заруба В. М. 1749
Зарубин А. Г. 705
Зарубин В. Г. див. Зарубін В. Г.
Зарубін В. Г. 705, 706, 707, 6535
Зарудний О. 349
Засекін В. 4082
Затонський В. П. 1983
Захарова Н. Б. 708
Захарченко П. П. 2798, 2799, 2800, 2801, 2802, 2803, 4686, 5819
Захарчук А. С. 709, 1954, 2664, 2804, 2805, 2806, 2807, 2808, 2809, 2810, 2811, 2812, 2813, 2814, 2815, 2816, 2817, 2818
Захарчук О. М. 3
Захожай З. В. 6089
Зашкільняк Л. 1527
Зборець С. В. 4450, 4687, 5984, 5985
Зварич Р. 5605
Звілінський С. О. 710
Згривець І. 629
Здоров А. А. 2314, 2819, 6090, 6091
Здоровега М. 711
Зеленевський Г. 3702
Зелений В. М. 712, 713, 2820
Зелений, отаман див. Терпило Д. І.
Зеленяк О. М. 714
Зелінський В. П. 3204
Зелінський М. В. 4689
Земанек А. О. 3902
Земзюліна Н. І. 1469, 2821, 3881, 4686, 4690
Землянська В. В. 717
Земський Ю. С. 718, 719
Зенич І. В. 2822, 2823, 2824
Зенкова Л. 720
Зеньковський В. В. див. Зіньківський В. В.
Зикун Н. 721
Зінкевич Н. 2937
Зінкевич О. 2937
Зінкевич Р. Д. 2825, 2826, 2827, 2828, 2829, 2830, 2831, 2832, 2833, 2834, 2835, 2836, 2837, 2838, 4691
Зінкевич Ю. І. 2839, 4692

Зінченко А. Л. 170, 722, 723, 724, 725, 4693
Зінченко М. Л. 1223
Зінченко П. 726
Зіньківський В. В. 866, 2222, 4133
Зінько Ю. 2181
Змієнко В. Ю. 2283
Зогаль С. О. 2840
Зозуля Є. В. 728
Зозуля Н. М. 4694, 4695, 4696, 4697, 4698, 4699, 4700, 4701, 4702, 4703
Золотарьов В. А. 6092, 6093, 6322, 6464
Зосімов В. М. 729
Зотова В. 730
Зубанов В. О. 1470
Зубачевский В. А. 6094
Зубко О. Є. 731, 4704
Зубкова Н. М. 257
Зубок М. І. 732
Зуляк І. 5767
Зуляк М. 4705, 4706, 6137
Зякун А. І. 1954
Зякун О. С. 1954

Иваненко В. В. див. Иваненко В. В.

Иванцова О. К. 3772
Ивинский Б. 2220
Игнатенко А. А. 6095
Игоревский Л. А. 2218
Исхаков С. 3449
Ишин А. В. див. Ишин А. В.

Івакін Г. Ю. 860
Іваневич Л. А. 735, 2154
Іваненко В. В. 2614, 2615, 2841, 5970, 6098, 6099
Іванець А. В. 736, 737, 1451, 2842, 2843, 4707, 4708, 4709, 4710, 6537, 6538, 6539, 6540
Іванець І. 1148
Іванисько С. І. 738, 739
Іваницька С. Г. 740, 741, 1480, 1723, 2185, 4575
Іваницький Б. Г. 243
Іваніченко Л. М. 378
Іванов О. Ю. 2844
Іванова А. Ю. 700, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 2055
Іванова Д. О. 6100
Іванова М. В. 750
Іванова Н. 2181
Іванущенко Г. М. 751, 752, 1954, 2190, 2197, 2845
Іванців В. О. 2195
Іванченко І. 1805
Іванченко М. Г. 753, 2012
Іванченко Р. П. 2846, 3447, 3448
Іващенко В. А. 754, 755, 756, 757, 758, 759, 2847, 2848, 2849, 2850, 2851, 3882, 3883, 3884,
3885, 4073, 4077, 4267, 4270, 4711
Іващенко Я. І. 760, 761, 762, 763
Іващук Л. 764
Івшина Л. О. 3595

Ігнатович В. В. 276, 277
Ігнатуша О. М. 765, 766, 767, 6101, 6102, 6541
Ігор (Ісіченко Ю. А.), архієпископ. 768, 2852, 4712
Ігошина Т. О. 1954
Ігумнов С. М. 3868
Ілащук В. 4755
Іллічов С. Г. 769, 770, 3886, 4713
Ільїна К. 629
Ільїнський В. М. 2077
Ільницька Л. 771
Ільницька У. В. 772
Іріюглу Т. О. 2854
Ісаєвич Д. Г. 3154, 3318
Ісаєвич Я. Д. 5579
Ісаїв Л. 773, 774
Ісаков П. М. 225, 775, 6103, 6104, 6105
Ісаюк О. 1451
Іськів В. 799
Ішин А. В. 733, 800, 6096, 6097, 6536
Іщенко В. В. 1715
Іщенко О. В. 6108

Й
Йова Н. В. 6286
Йоганнес Р. 5352
Йолкін А. І. 4714
Й-он А. 1638

Йосифчук М. (протоієрей) 4715
Кабачек В. В. 6109
Кабачинський М. І. 6110
Кавунник В. Л. 801, 802, 3839, 4368, 4716, 4717, 4718, 4719, 4720, 6111, 6112
Каганова І. Я. 2686
Казанцев Д. Ю. 803, 4721
Казьмирчук Г. Д. 1163
Калакура О. Я. 804, 805, 4722, 5582
Калакура Я. С. 1389, 1751, 1921, 2191, 3888, 4073, 4723
Калашник М. В. 2855, 4724
Каледін О. М. 6091
Калиновський О. В. 3889
Калитко С. Л. 1316, 2856, 2857, 3890, 3891, 3892, 3893, 6303
Каліберда Ю. Ю. 806, 807, 808, 809, 810, 811, 1175, 2858, 2859, 3894, 4725, 4726
Калініченко В. В. 812, 6113
Калініченко Г. В. 6114, 6115
Калінчик В. 813
Каліщук О. М. 814
Кальницький М. Б. 860
Кальченко Т. Л. 1409
Кальян С. Є. 815, 2860
Калюк О. М. 816, 2715
Калюта В. Ф. 5819
Каляндрук Т. 817
Кам'янець В. 2182
Кандимов Ю. У. 6116
Каневська І. 820

Каннегісер Л. І. 2116
Капарулін Ю. В. 821, 4133
Капельгородський П. Й. 4758
Капелюшна М. В. 822, 823, 824, 825, 826, 827, 1469, 2191
Капелюшний В. П. 456, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 1469, 1954, 2196, 2735, 2861, 2862, 3447, 3453, 3895, 3896, 3897, 3898, 4727, 4728, 4729, 4730, 4731, 5583, 5584, 6542
Капій А. 3
Каплин А. Д. 2863
Каплиєнко В. С. 1954
Каппелер А. 849
Капуловський І. 4347
Капустян Г. Т. 850, 1469, 1751
Капустянський М. О. 915, 1120, 2302, 2312, 4732, 4767, 5398, 5399
Каравайко С. С. 6249
Каракоз О. О. 6117
Карась А. В. 851
Карацюба Є. 3839
Каретников П. М. 997
Кармалюк С. 852
Карманський П. С. 853, 5456
Карнер С. 4079
Карнер Ш. 2182
Карпенко М. М. 6118, 6119
Карпенко М. Ф. 1179
Карпенко О. Ю. 5577, 5585, 5600, 5761, 5762
Карпенко С. В. 3899
Карпинець І. І. 5586, 5799
Карплюк О. 2864
Карпов В. В. 854, 855, 4733
Карпюк Я. 856
Касцюк М. П. 857
Касьянов Г. 2182, 2339
Катамай Д. Т. 1956
Катерина II, імператриця. 2220
Катунін Ю. 2865
Качайло І. М. 2866
Качалов М. 1638
Качор А. 858
Кашкін Б. Й. 3147
Кашуба-Вольвач О. 2867
Кащенко М. Ф. 399
Кащенко С. Г. 1749, 4734
Кваша О. М., отаман 4518
Квірінг Е. Й. 1983
Квітковський (Цвітковський) Д., отаман 2364
Квочка, отаман див. Пономаренко П.
Кедрин І. 1096
Кедровський В. І. 4368, 4716, 4717
Кельман М. С. 3900
Кентій А. В. 2189, 4735, 4736
Кетрос Д. 859
Кефели Я. И. 2172
Кигим С. 1660

Киндюк Б. В. див. Кіндюк Б. В.
Кипріяні І. Ф. 5587
Кипріяні М. В. 5587
Кирея В. В. 861, 5588, 5589, 5590, 5591, 5592, 5593
Киридон А. М. 177, 862, 863, 864, 1407, 4073, 4738, 5855, 6121, 6122, 6123, 6124, 6125,
6126, 6127, 6284, 6322
Киридон П. В. 3901
Кириєвський В. Д. 865, 3902, 3903
Кириченко В. Г. 866
Кириєнко О. 867
Кисельов С. І. 1004, 1316, 2424, 3873, 3938, 3998, 4198, 6084
Кистяковський І. О. див. Кістяківський І. О.
Кишакевич Л. Ю. 5594, 5595
Кізюн В. К. 868
Кіндюк Б. В. 2868, 3904, 4737, 4739, 5596, 6120, 6128
Кіржаєв С. М. 188, 6129
Кір'яков П. О. 869
Кісілюк Е. М. 870, 871, 1409, 2869, 3905, 3906, 4740
Кістяківський Б. О. 5185
Кістяківський І. О. 3595, 3711, 3712, 3713, 3736, 4130, 4133
Кічова М. Є. 872
Клапчук В. 5597
Клебан Л. 5579
Клейн О. 33
Клепатський В. Г. 4645
Клепацький П. Г. 2283
Клепач І. Т., отаман 4518
Клепач С. Т., отаман 4518
Клепачівський К. Й. 277, 281
Клеє Й. 5815
Кливак І. Т. 2283
Клименко А. В. 2314
Клименко І. В. 873
Клименко П. В. 2018, 2019, 4661
Клименко Т. А. 874, 6130
Климович П. Т. 2283
Климчук М. 1643
Клим'юк М. 5598
Клиніна Т. С. 3
Клімецький М. 875, 5903
Кліщ А. 876
Кліщинський П. В. 4741
Клочко М. О. 1954
Клочко О. М. 1954
Клочок Р. 1642
Кмета А. 2254
Книгиницька О. В. 877
Книш В. В. 4742
Кнопінг Р. 4829
Кнорре Д. К. 4743
Кобельський Д. В. 6131
Кобець-Варавва О. 1638
Кобизький І. М. 243
Кобилецький М. М. 5599

Кобилянський Л. Р. 119
Кобинець А. 878
Кобрин В. С. 3242
Кобута С. Й. 5600, 5601, 5605
Ковалева Н. А. 879
Ковалевський М. 5813
Ковалевський О. О. 5210
Коваленко О. М. 751
Коваленко С. Д. 3907, 4744
Коваленко С. С. 880, 2870, 4444
Коваленко Ю. О. 3908
Ковалик В. 5445
Коваль В. В. 881, 882, 2871, 2872, 2873, 3909, 3910, 4745, 4746, 4747, 4748, 4749
Коваль М. 4750
Коваль О. І. 6324
Коваль О. Ф. 836, 837, 883, 884, 885, 886
Коваль Р. М. 576, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 2060, 2198, 2294,
3138, 4518, 4618, 4751, 4752, 4753, 4754, 4755, 4756, 5135, 6231
Коваль С. В. 6132
Коваль Ю. М. 898, 4757, 4758
Ковальова Д. 899
Ковальова Н. А. 7, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 2874,
2875, 2876, 2877, 2878, 3911, 3912, 4759, 6133, 6134, 6135, 6136
Ковальова О. В. 913
Ковальський О. В. 3242
Ковальчук В. Р. 6249
Ковальчук І. С. 5016
Ковальчук Л. П. 2283
Ковальчук М. А. 225, 415, 914, 915, 916, 917, 918, 1089, 1487, 1751, 1799, 1936, 2065,
2378, 2380, 2534, 2782, 2879, 2880, 2881, 2882, 2883, 2884, 2885, 2886, 2887, 2888,
2889, 2890, 2891, 2892, 2893, 2894, 2895, 2896, 2897, 3146, 3913, 3914, 3915, 4393,
4511, 4604, 4760, 4761, 4762, 4763, 4764, 4765, 4766, 4767, 4768, 4769, 4770, 4771,
4772, 4773, 4774, 4775, 4776, 4777, 4778, 4779, 4780, 4781, 4782, 4783, 4784, 4785,
5006, 5007, 5013, 5048, 5147, 5165, 5764, 6137, 6138, 6543, 6544, 6545, 6546, 6547,
6548, 6549, 6550, 6551, 6552
Ковенко М. 2845
Ковпак Л. В. 1470
Ковпаненко Н. 919
Ковтун В. 5792
Коган Л. Г. 2511
Коженювський М. 1421
Козак І. 920
Козак П. М. 921
Козаневич М. 5579
Козаченко А. І. 1749, 2898, 2899
Козаченко В. А. 1589
Козерод О. В. 6553
Козинець І. Ю. 3916, 3917, 3918
Козир В. В. 6139
Козицький А. 4786
Козій О. І. 5602, 5603, 5604
Козляков В. 1053
Козуб Л. 1389
Козярчук Л. Л. 922

Кокін С. 5986
Колесник В. В. 228, 229
Колесник В. Ф. 923, 924, 3447
Колесник О. С. 925
Колеснікова В. А. 926
Колесніченко-Братунь Н. Р. 927
Колісник Д. В. 30
Колісниченко Т. С. 2235
Коловрат Ю. А. 928
Колокольцов В. Г. 4133, 6579
Коломієць В. А. 1444, 3147
Коломієць О. Ю. 929
Коломієць С. М. 2194
Колос М. 2900
Колосова О. О. 930, 2901, 3919, 3920, 3921, 3922
Колпакова О. О. 931
Колчак А. В. 1749
Коляда І. А. 4350
Колянчук О. 932
Колярова Т. В. 2185
Комар В. 4787
Комаренко О. Ю. 933
Комаринська З. 934
Комарніцький О. Б. 54, 659, 673, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946,
947, 948, 949, 950, 951, 2902, 3923, 4788, 4789, 4790, 5371, 6554
Комаров Б. М. 2283
Комірний С. 2283
Комова О. С. 2903, 2904
Компаніченко Т. В. 1638
Кондратюк В. О. 1648, 4791
Кондратюк К. 2905, 5579
Кондратюк С. В. 952, 2906, 4791, 5607
Кондратюк Ю. 953
Кондрашевська Ю. П. 3
Коник С. М. 3924, 4072
Коноваленко Г. Б. 3925, 3926
Коновалець Є. М. 331, 916, 917, 954, 1096, 1449, 1577, 2191, 2212, 2225, 2239, 2241, 3502,
3827, 4688, 4770
Кононенко В. О. 2193
Кононенко П. П. 4533
Конончук І. М. 2194
Копиленко О. Л. 161, 955, 956, 1370, 1406, 1704, 1750, 2178, 2394, 2907, 3242, 3927, 4792,
5796
Копилов С. А. 734, 818, 1316
Копитько О. 3595
Копцюх О. 4635, 5126
Кордуба М. М. 5459
Корецька А. І. 957
Коржик С. А. 1316
Коритко Р. Ф. 958
Коріненко П. С. 2179, 6140
Корнелюк В. 2908
Корнилов В. В. 6141
Корнієнко К. В. 2853

Корнілова В. О. 6049
Корновенко С. В. 7, 959, 960, 961, 962, 963, 2054, 2191, 3928, 3929, 4073, 6142, 6143, 6144,
6555, 6556, 6557, 6558, 6559, 6560, 6561, 6562, 6563, 6564, 6565, 6566, 6567, 6568,
6569, 6570, 6571, 6572, 6573, 6574, 6575, 6576, 6577, 6578, 6579, 6592
Коробка М. Л. 964
Коробченко А. 3456
Корогод Б. Л. 965
Корогод Г. І. 965, 1954, 2909
Королек А. 5760
Короленко В. Г. 1738, 3861
Королів В. К. 5210
Королів-Старий В. див. Королів В. К.
Король В. Ю. 966
Королько А. З. 5605, 5608, 5609, 5610, 5611, 5612, 5613, 5614, 5615, 5616, 5617, 5618
Корольов Г. О. 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 1751, 2011, 2413, 2419,
2910, 2911, 2912, 2913, 2914, 3399, 3480, 3930, 4793, 6145
Коротенко В. В. 3931
Корчак-Чепурківський О. В. 3868
Кос М. 2267
Косаківський Д. 859
Косач Ю. М. 1890
Косик В. М. 2440, 2915
Косинський В. А. 4133
Косіор С. В. 1983, 6223
Космина В. Г. 978
Костенко Н. С. 6146
Костенко С. В. 979, 980, 981, 2916, 3932
Костик Ю. 2917, 4794
Костицький В. 4301
Костицький М. В. 5664
Костишин Е. І. 2918, 4795, 4796
Костін Я. В. 6286
Кострицький І. Л. 1749
Кость С. 5619
Костюк С. 4797
Костючок П. 5620
Косякіна О. В. 3400
Кот Н. М. 3933
Котенко А. 1
Котенко Т. С. 1589
Котик А. 6147
Котляр Ю. В. 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 1848, 4798, 4799, 4800, 4801,
4802, 4803, 4804, 4805, 4963, 6148
Котюк В. О. 991, 992, 2919
Кохановський О. Б. 993, 6149
Коцаренко В. Ф. 3934
Коцур А. П. 1183, 2711, 3843, 4606, 5550
Коцур В. П. 1183
Коцур С. Д. 1589, 4703, 5383
Коцюба В. О. 994
Коцюба О. О. 994
Коцюбинський Ю. М. 6210, 6211
Коцюк В. Д. 995, 1104, 1116, 1117, 3935
Коч С. В. 2920

Кочерга Н. К. 1738
Кочерган М. 152
Кочергін І. 2921
Кочмар С. М. 3242
Кошиць О. А. 1638, 4806
Кравец Ю. П. 996, 997
Кравець А. І. 4807, 4808
Кравець М. 4809
Кравців О. Р. 2922
Кравченко А. А. 998, 999
Кравченко Д. Ю. 6580
Кравченко О. О. 6150, 6151
Кравченко П. 5976
Кравчук В. М. 1000, 3242
Кравчук К. Г. 4810, 4811, 5621
Кравчук М. В. 1001, 1002, 1003, 2923, 2924, 2925, 2926, 2927, 2928, 2929, 3242, 3936, 4812, 5819
Кравчук М. П. 352, 664
Кравчук Н. В. див. Кравчук М. В.
Кравчук О. М. 1004, 1316, 2857, 3890, 3891, 3892, 3893, 3937, 3938, 3939, 3940, 3941, 3942, 3943, 3944, 3945, 3946, 3947, 4813
Країнський Д. В. 3161
Кралюк П. 1407, 2930
Крамар Ю. 1006
Красівський О. Я. 1007, 3192, 4095, 4415, 4814, 4815, 5068, 5622, 5749, 5957
Красій Р. Л. 1245
Красільнікова О. В. 1008, 1009, 6152
Красковський І. Г. 731, 4704
Красний П. 273
Красніцький А. В. 1010, 1011, 1012, 1013, 1014, 1015, 1469, 2191, 4223, 5166, 6153
Краснов П. М. 3659, 4034, 4180
Красносілецький Д. П. 225, 1016, 4816, 6154, 6155, 6156
Крат М. М. 223
Крейберт Р. В. 1017, 3948
Кремень В. Г. 1018
Крестовская Н. Н. див. Крестовська Н. М.
Крестовська Н. М. 1019, 2497
Крестьянников В. В. див. Крестьянніков В. В.
Крестьянніков В. В. 1884, 6157, 6581
Кривець Н. В. 1020, 1021, 3949, 3950, 4817, 4818, 4819
Кривецький М. Є. 277, 280, 284, 2570
Кривизюк Л. П. 1022, 1023, 2134, 3951, 5623
Кривонос П. 4937
Кривошесєва Л. М. 2931
Кривошея В. В. 1555, 1648, 2178, 2458, 3650, 4384
Кривошея І. 1025
Кривоший О. П. 6158
Крижанівський В. М. 2932
Крижанівський М. М. 859
Крик Н. В. 1026, 1027, 1028, 1029, 1343, 2933, 2934, 2935, 3952, 3953, 3954, 3955, 4820
Крикун О. В. 1915, 1919
Крилова Н. 1030
Крим С. С. 181
Кримський А. Ю. 387

Крип'якевич І. П. 2143
Крисько Я. 1638
Криськов А. А. 3748
Кришина Н. В. 1032, 1033, 3956
Кришук Б. С. 1034, 1035, 1036, 1037, 1724, 2226, 4359
Кріль М. М. 5624, 5625, 5626
Крічкер О. Ю. 1038
Кройтор В. 2144, 5627
Кропивницький М. 1638
Крот В. О. 1039
Кротофіль М. 4821, 5438, 5904, 5905
Крочак І. Я. 1040
Крупина В. О. 3957, 6582, 6583
Крупський І. 4822
Круть Ю. 4084
Круцик Р. 6456
Кручинський М. 6033
Крушельницький А. В. 4517, 4705, 4706
Крючкова Н. Д. 1588
Кряж С. В. 1041
Кубів С. 1042
Кубійович В. М. 2212
Кугутяк М. В. 5577, 5578, 5580, 5628, 5854, 5869
Кугутяк Т. М. 1043
Куделко С. І. 4714
Кудінов Д. В. 1954
Кудінов І. О. 6159
Кудлай О. Б. 1044, 1045, 1470, 1751, 2194, 2496, 2939, 2940, 2941, 2942, 2943, 2944, 2945, 2946, 2947, 2948, 2949, 2950, 2951, 2952, 2953, 2954, 2955, 3380, 3399, 3449, 3451, 3480, 3958
Кудряченко А. І. 1046
Кужельна О. В. 6160
Кужим В. М. 4828
Кузеванов В. М. 1047
Кузіна Н. В. 556, 2191
Кузовенков Д. І. 6161
Кузьменко В. Б. 1749, 6162, 6163
Кузьменко Т. 2956
Кузьмин Р. Я. 1048, 2957, 4823, 6164, 6165, 6166, 6167, 6168, 6169, 6170
Кузьмінець О. В. 1049, 2715, 2958, 4824, 6171
Кузьміна І. 1050
Кузьміна Н. А. 1051, 3959
Кузьмінець Н. П. 6236
Кузьмук О. І. 227, 5133, 6017
Кукса А. Н. див. Кукса О. М.
Кукса О. М. 1052, 1053, 1054, 1055, 1056, 2959, 2960, 2961, 2962, 2963, 3960, 3961, 3962, 4825, 6172, 6173
Кукурудза А. Р. 1057, 4826
Кулешов К. Ю. 6174
Кулібаба Д. 3963
Кулінська С. Ю. 2964
Куліш М. Г. 359
Кульчицький П. 5629, 5630
Кульчицький Р. В. 5631

Кульчицький С. В. 214, 796, 1058, 1059, 1060, 1061, 1062, 1470, 1751, 1957, 2203, 2582, 2965, 2966, 3838, 3964, 4466, 4827, 5466, 5632, 5725, 5987, 5988, 6064, 6078, 6079, 6175, 6276, 6322, 6442

Купрійчук В. М. 1063, 1064, 1065, 1066, 1067, 1068, 1069, 1070, 1071, 1072, 1073, 1074, 1075, 1076, 1077, 2967, 3965, 3966, 3967, 3968, 5633, 5634

Купцов А. 1078

Купчик О. Р. 5, 320, 1079, 1080, 1081, 4828, 5926, 6176, 6177, 6178, 6179, 6180, 6181, 6182, 6183, 6184, 6185, 6186, 6290, 6434

Купчик Я. І. 1082, 2729, 2968, 6584

Купчинський О. 5549

Купчинський Р. 1638, 5813

Кураєв О. О. 1083, 1477, 2969, 2970, 2971

Курас Г. 1084

Курас Д. І. 776, 1085, 1086, 1087

Курас І. Ф. 433, 1088, 1648, 1655, 1987, 2180, 3451, 5349

Курах М. С. 1089

Курбас Лесь (Олександр-Зенон Степанович) 6286

Куредда Г. Т (Чорний), отаман 1742

Курзова В. В. 1749

Куриленко Г. О. 5295

Куриленко М. П. 451

Курилишин К. 5579

Курінний О. В. 2390, 2972

Курінний П. Ф. 2201, 4081, 5130

Курклінська Н. М. 1422

Курманович В. 5579

Куровець І. 5579

Куромія Г. 1090

Курта К. К. 1463

Куртяк В. Ю. 1091

Куташев І. В. 2973, 2974, 3497

Кутиловська Г. 1092

Кутовой В. А. 3429

Кух О. М. 3969, 4829, 4830, 4831, 4832

Кухарець Л. В. 1732

Кухта-Турянський П. 4756

Куценко М. В. 1093

Куценко Ю. С. 1094

Куций А. Ф. 1095, 2975, 3970, 4833, 4834, 4835

Куцмані Б. 1751

Кучабський В. В. 1096, 2413, 5635

Кучарська Х. А. 3242

Кучер А. М. 5819

Кучер В. В. 1097, 1098, 1099, 1100, 4836, 4837, 4838, 4839

Кучер В. І. 2976, 3449

Кучеров Г. Г. 52, 1101, 1102, 1103, 1104, 1105, 1106, 1107, 1108, 1109, 1110, 1111, 1112, 1113, 1114, 1115, 1116, 1117, 2977, 3971, 3972, 4840

Кучерук В. 1118

Кучерук О. С. 1119, 1120, 1121, 1122, 1480, 2065, 2978, 2979, 2980, 3135, 3455, 4303, 4688, 4841, 4842

Кучерява В. 4084

Кучик О. С. 522, 1123, 2981, 4843

Кучменко Е. М. 1124

Кушлакова В. В. 2982

Кушнір В. Г. 222
Кушнір М. 4079
Кушніренко І. К. 1125, 1126, 1127, 4844
Куяс-Скрижинский К. 373
Кьорян Г. 1090
Кязимова Г. Ф. 1128

Лабинский И. В. 2172
Лаврик Г. В. 1129, 6187, 6188
Лаврова І. 1030
Лаврук Б. 1130
Лагодинський М. Г. 5597
Ладний Ю. А. 1131, 1132, 1133, 2983, 3973
Лазарович М. В. 1134, 1135, 1136, 1137, 1138, 1139, 2984, 2985, 2986, 2987, 2988, 3974, 3975, 4845, 4846, 4847, 4848
Лазуренко В. М. 1469
Лазурська Н. М. 2283
Лазурський В. Ф. 2283
Ландсберг Е. В. 4133
Лаппо-Данилевский А. С. 2220
Ластовець Н. О. 1140, 1141, 2989, 4849, 4850, 4851, 4852
Ластовський В. 2990
Лашенко О. Р. 4618
Лебеденко О. 1848
Лебедев Д. В. 1142, 2991, 3976, 3977
Лебедева Г. О. 1143, 3978, 6189
Лебедева І. М. 2992, 2993, 2994, 2995, 2996, 2997, 2998, 2999
Лебедева О. 1144
Лебедзева В. М. див. Лебедева В. М.
Лебідь В. 523
Лебідь І. Ю. 1146
Лебідь-Юрчик Х. М. 278, 283, 637
Левенець Ю. А. 1147, 1984, 2189
Левик Б. 3979
Левинський В. П. 2236
Левитський І. 556
Левитський М. В. 556
Левицька Е. А. 874
Левицька К. 4854
Левицький В. О. 1148, 2156
Левицький Д. П. 521, 1130, 4368
Левицький К. А. 1983, 2397, 5445, 5464, 5579, 5819
Левицький П., архієпископ 863
Левітас Ф. Л. 1149, 4855
Левченко А. І., отаман 1740, 1742
Левченко В. В. 1150, 1151, 1152, 2185, 6190
Левченко Л. Л. 1153, 1371, 3124, 4963
Левченко О. Д. 2180, 4856, 4857
Левченко С. 223, 1154
Левченко Ю. 2622
Левчук О. В. 4083
Ледаков О. М. 3980
Лейберов О. О. 1155, 4478, 4858, 4859, 4860, 4861, 4862, 6191, 6192, 6193, 6194
Лейхтенбергский Г. Н. 2172

Лекар А. М. 1156, 3981, 4863
Леміжанська О. І. 1157, 3982, 3983, 3984, 3985, 3986, 3987
Леник Д. 3
Ленін В. І. 2631, 6015
Ленський О. 3002
Леонтович В. М. 4133, 6539
Леонтович М. Д. 1638, 6084
Леонтович О. 1480, 2344
Лепкий Б. С. 1638, 4618
Лепкий Л. С. 4864
Лешко О. 1158
Лебедева В. М. 1145, 1159, 3000, 3001, 4853
Лизогуб Ф. А. 1983, 3595, 3849, 3931, 4133, 4134
Лиман І. І. 2271, 2277
Лимар О. С. 6195
Линкевич Н. 4084
Линниченко І. А. 2220
Липа І. Л. 1657, 2015, 2016, 2283, 2331, 3382, 3542, 5240
Липинський В. К. 265, 551, 1372, 1376, 1505, 1506, 1507, 1509, 1514, 1583, 1648, 1933,
2098, 2191, 3214, 3716, 4043, 4089, 4188, 4241, 4252, 4368, 5079, 5745
Липківський В. К., митрополит 722, 1158, 2212, 6266
Липовецький С. 3595
Лис С. 1160
Лиса М. 5636
Лиса Р. Л. 1423
Лисенко А. А. 1161, 1162, 1163, 1164, 1165, 1166, 3003, 3004, 6196, 6585
Лисенко М. В. 1638
Лисенко М. О. 3988, 3989
Лисенко О. Є. 1470, 1754, 5445
Лисенко О. С. 1167
Лисий А. К. 1168, 2057, 6197
Лисиця Л. Г. 355
Лисогор С. О. 4444
Литвин В. М. 776, 796, 1169, 1170, 1171, 1370, 1656, 1704, 1750, 1971, 2191, 2203, 3005,
3453, 3990, 4073, 4307, 4865, 4866, 5352, 5579, 5581, 5637, 5796, 5855, 5982, 6198,
6434
Литвин М. Р. 797, 1172, 1173, 4867, 5469, 5579, 5580, 5638, 5639, 5640, 5641, 5642, 5643,
5644, 5808, 5855, 6199, 6399
Литвин Н. М. 5645, 5646, 5647
Литвин С. Х. 1174, 1175, 1176, 1177, 1178, 1179, 2065, 3006, 3007, 3008, 3009, 3010, 3011,
3460, 4868, 4869, 4870, 4871, 4872, 4873, 4874, 5482, 5729
Литвиненко Л. 694
Литвинович Я. 5579
Литвинська С. В. 3
Литовський Д. В. 3012, 3013, 3991
Лихо, отаман див. Бондарук К. Є.
Лиховид О. М. 3014
Ліб П. 2182, 4079
Лівицький А. М. 1316, 1983, 4368, 4529, 5284
Лінецький Л. М. 1180
Ліпкін О. 3940
Лісна І. С. 3992, 5648
Лісов О. С. 1181
Лісова К. С. 1182, 1183, 1184, 3015

Ліховий І. Д. 1987
Лобачов В. 1185
Лобода С. М. 3993
Лободаєв В. М. 225, 1186, 1187, 1188, 1832, 3016, 3017, 3018, 3286, 3994, 4216, 4306, 5153
Логвиненко І. А. 3019
Логінов О. В. 3020, 3021, 3022, 3023
Лоза Ю. І. 4303, 5581
Лозинський М. М. 4368, 5579, 5649, 5730, 5735, 5853
Лоцицький В. С. 2189, 4875, 4876, 5649, 6200, 6461
Лозовий А. В. 6201
Лозовий В. С. 1189, 1190, 1191, 1192, 1193, 1194, 1195, 1196, 1197, 1198, 1199, 1200, 1201, 1751, 2065, 2179, 2217, 2226, 3024, 3025, 3026, 3027, 3028, 3029, 3030, 3031, 3032, 3033, 3034, 3035, 3036, 3037, 3038, 3039, 3040, 3041, 3042, 3043, 3044, 3045, 3046, 3047, 3162, 3453, 3748, 3842, 3879, 3995, 3996, 3997, 3998, 3999, 4000, 4001, 4002, 4003, 4004, 4005, 4073, 4262, 4877, 4878, 4879, 4880, 4881, 4882, 4883, 4884, 4885, 4886, 4887, 4888, 4889, 4890, 4891, 4892, 4893
Лозовик М. 2195
Лойко О. Г. 6202
Лола О. М. 6015
Лопатовський Ю. М. 3048
Лосєв І. В. 413, 1389
Лось М. 5650
Лось Я.-С. 5650
Лотоцький О. Г. 2040, 2317, 2318, 4133, 4302, 4368, 4601
Лошицький О. 6237
Лубенець А. В. 1202, 3006, 3011, 3049
Лубенський С. 1203
Лубчинський А. К. 6203
Луговий М. 5651
Луговський О. 3603, 4006, 4007, 4008
Лукаевич Є. К. 2267
Лукачик Л. В. 5652
Лукашевич О. 5287
Лукомский А. С. 2172
Лукоський К. 3850
Лук'янець К. Ю. 1204
Луняк Є. М. 2194, 6204
Лупандін О. І. 1205, 1206, 1751, 2054, 3050, 4009, 4010, 4011, 4012, 4013, 4014, 4015, 4016, 4017, 4073, 4894, 6205, 6383, 6431
Луценко І. М. 231, 2283
Луців Л. 4755
Луцький М. І. 4895, 4896, 4897, 4898, 4899, 4900, 5653, 5654, 5655, 5656, 5657, 5658, 5659, 5660, 5661, 5662, 5663, 5664, 5665, 5666, 5667, 5668, 5669, 5670, 5671, 5672, 5673, 5674, 5675, 5676
Лучаківська І. 5677
Лученко Д. В. 3290
Льобковіц В. 5815
Любинський В. Ю. 4133
Любинський М. М. 3245
Любінець О. В. 1635
Любовець Н. І. 1207, 2185
Любовець О. М. 776, 1208, 1209, 1210, 1211, 1212, 1213, 1214, 1215, 1389, 1469, 1648, 1751, 1985, 2056, 2178, 2179, 2180, 2191, 2470, 3051, 3052, 3053, 3054, 3055, 3056, 3373, 3456, 4018, 4019, 4020, 4021, 4022, 4023, 4024, 4073, 4901, 4902, 4903, 4904,

5225, 5809, 6206, 6207, 6381
Любченко В. Б. 724, 1216, 1217
Любчик І. 1218, 5678
Лютий-Лютенко І. М. 1219
Ляйдінгер Г. 2182, 4079
Лякіна Р. 119
Лянґ Ф. 5815
Ляпіна Т. 3839
Ляскович Р. С. 1316
Лясковська С. 6208, 6322
Лятавець К. 1421
Лях М. А. 6209
Лях С. Р. 5988
Ляхоцький В. П. 1220, 1221, 1222, 4905
Ляшев О. 1223
Ляшенко О. 1224
Ляшенко Т. М. 3242
Ляшко Ю. 1225, 4906
Маврін О. О. 522, 4907
Мага І. 16
Магалевський Г. О. 128
Магурчак А. М. 1226, 1227, 1228, 1229, 3057, 3242, 4908, 4909
Мадзьопа О. І. 921
Маевський В. А. 2172
Маєвська А. В. 1749
Мазепа І. П. 1230, 1983, 2386, 4464, 4465, 4529, 4616, 4630, 4885
Мазипчук М. Д. 6210, 6211
Мазіпчук П. Д. 3058, 3059, 3060
Мазоха Д. С. 1500
Мазур О. Я. 5579, 5679, 5680
Мазур П. І. 3061
Мазуренко Г. С. 5288
Майборода Л. 3062
Майборода С. В. 1231
Майданець-Баргилевич О. 1232
Майданик Р. А. 1233
Майоров М. 1234, 5014, 6260
Макар В. Ю. 5681
Макар Ю. І. 162, 3063
Макаренко А. С. 1479
Макаренко Н. 1235
Макаренко Т. П. 1236, 1237, 3064, 3065, 3066, 3067, 3068, 3069, 3070, 3071, 3072, 3073
Макарчук А. В. 3074, 3075
Макарчук В. С. 1238, 1749
Макарчук О. Г. 1239, 1749, 2449, 3626, 3627
Макарчук С. С. 4805, 5682
Макієнко О. А. 523, 3076
Макогончук Н. В. 936, 1240
Макух І. І. 4616, 5579, 5631, 5683
Маланій О. Я. 5684
Маланюк Є. Ф. 2194, 3077, 3078, 4732
Малахова Н. Г. 1241
Малеончук Г. О. 1242
Малець О. О. 3079

Малий В. В. 4910
Малик І. Р. 5685, 5686
Малик Я. Й. 1243, 1248, 4027, 5687, 6212, 6213, 6214, 6215
Малиновский Б. В. див. Малиновський Б. В.
Малиновський Б. В. 7, 225, 1244, 3080, 3081, 3082, 4025, 4026
Малихін Ю. 4911
Малишев О. В. 6216
Малишева Л. М. 559, 1649
Малолєтова Н. І. 1245
Мальгин А. В. 1246
Малькін В. П. 1247, 1248, 4027, 4912, 5688
Мальцева С. В. 6217
Мальшина К. В. 2599
Малюта О. В. 1249, 1250, 1251, 1252, 4913
Малюх В. Г. 1253, 3083
Маляревский А. И. 373
Малярчук Т. 521
Мамчак М. 1254, 4028, 6218
Манасієва І. В. 3084
Манвелішвілі І. К. 5819
Мандик М., отаман 1740, 1742
Мандрусак У. І. 5605
Манзуренко В. 5689
Маннергейм К. Г. 2347
Маньгора Т. В. 1255
Маньківская Т. А. див. Маньківська Т. О.
Маньківська Т. О. 1256, 1257, 1258, 1259, 1260, 1261, 1262, 1263, 1264, 1265, 1266, 1267, 2414, 4029, 6219
Манько М. О. 1268, 3085, 3086, 3087, 3088, 3089, 3090
Мараєв В. Р. див. Мараєв В. Р.
Мараєв В. Р. 923, 924, 1269, 1270, 1271, 1272, 1273, 1274, 1275, 1276, 3091, 3092, 3839, 4030, 4031, 4032, 4033, 4034, 4035, 4036, 4037, 4038, 4073, 4307, 4914, 4915, 4916, 4917
Мараєва В. В. 1277, 1278, 1279, 1280, 1281, 1282, 5690, 6220
Марголін А. Д. 4368, 4907, 5373
Марек М. 5691
Маринець Л. 3093
Маринич В. 1092, 1283
Марисюк К. 1284
Маркевич А. И. 2220
Маркітан А. П. 4039
Маркова С. В. 1285, 4918, 6221
Маркович Д. В. 312, 1765, 5136
Марковський Б. 4919
Маркс Н. А. 360
Мармазова Т. І. 1286
Марочко В. І. 1287, 1288, 5988, 6222
Мартиненко В. В. 1289, 1290, 1469, 3094, 3095, 4040, 4041
Мартиненко О. В. 4920
Мартинець І. 5579
Мartiнов А. Ю. 2915
Мартос Б. М. 1044, 1660, 1983, 3096, 4529, 4877, 5434
Марусик Т. 2915
Марущак М. Й. 1291, 4921, 4922, 4923

Марценюк Н. М. 3939, 3940, 3944
Марціясь І. І. 3242
Марченко А. І. 1292
Марченко А. М. 3, 2185
Марченко В. Я. 1293, 1294, 1295
Марченко Н. 6223
Марченко Я. В. 5692, 5693, 5694, 5695, 5696, 5697
Марчук В. В. 1296, 5698, 5699
Марчук В. Т. 2762, 3858, 4636, 5565
Марчук М. В. 1297, 1298, 3097, 4924, 5700
Марчук О. І. 1316
Маршал М. 5650
Масарик Т. Г. 1437
Маславський В. Н. 6224
Маслов С. І. 6062
Масненко В. В. 1299, 1469, 4042, 4043
Масюк Я. 6225
Матвеенко М. П. 2863
Матвеева Л. В. 1300
Матвієнко В. М. 521, 1301, 1302, 1303, 1304, 1305, 1306, 1307, 1308, 1309, 1310, 1311, 1312, 1313, 3098, 3099, 3100, 3101, 3102, 3449, 4044, 4045, 4046, 4047, 4048, 4049, 4050, 4051, 4601, 4925, 4926, 4927, 4928, 4929, 4930, 4931, 4932, 4933, 4934, 5701, 5702, 5703, 6226, 6227
Матвієнко Н. 1314, 1315
Матвієнко Т. О. 3103, 3104, 3105, 3106, 3107
Матіяш Б. 425
Матушевська Т. В. 559, 1649
Матушевський Ф. П. 479, 3126, 3564, 4556, 4601, 5011, 5429
Матюшенко Б. П. 3868
Матяш І. Б. 5, 521, 1317, 1318, 1319, 1320, 1321, 1322, 1323, 1324, 1325, 1751, 2188, 3108, 3109, 3362, 3459, 4052, 4601, 4936, 4937, 4938, 4939, 4940, 4941, 4942
Мат'яш К. Г. 5819
Матяшук В. П. 3110
Мафгин Л. В. 1326
Махиня О. В. 1327
Махиня С. Г. 4756
Махінла Ю. Б. 1749
Махно Н. І. 29, 34, 37, 82, 96, 253, 254, 255, 333, 381, 382, 524, 605, 850, 960, 961, 996, 1125, 1126, 1127, 1185, 1203, 1286, 1381, 1385, 1445, 1457, 1461, 1463, 1740, 1749, 1849, 1852, 1853, 1854, 1945, 1983, 2025, 2026, 2027, 2161, 2277, 2278, 2327, 2340, 2365, 4026, 4778, 4781, 4844, 5914, 6485, 6486, 6543, 6544, 6546, 6547
Мацагор О. А. 1328
Мацелюх В. В. 1329
Мацелюх К. С. 1330, 2185, 3111
Мацієвич К. А. 240, 243, 521, 592, 593, 594, 905, 1307, 2226, 3098, 4141, 4368, 4457, 4629, 4630
Мацькевич М. М. 4943, 5704, 5705, 5706, 5707, 5708
Мачулін Л. І. див. Мачулін Л. І.
Мачулін Л. І. 6228, 6229
Мачушенко В. С. 635
Машкевич С. 1331, 1332, 3850, 4944
Машкін О. М. 1333, 6230
Машонин В. Д. 1334
Машталір А. І. 1028, 1316, 1335, 1336, 1337, 1338, 1339, 1340, 1341, 1342, 1343, 1344,

1345, 1346, 1347, 1348, 3112, 4053, 4054, 4055, 4056, 4945, 4946, 4947, 4948, 4949
Машталір В. 1751
Машталір Х. В. 5709
Мащенко О. О. 1349, 3113
Медалієва О. З. 4071
Медведєв Ю. Г. 1983
Медведчук Г. К. 3114
Медвідь А. Б. 1350
Медвідь О. В. 1351, 1352, 4950, 5710
Мезга Н. Н. 4057
Меллер-Закомельский П. Л. 2220
Мельник А. А. 2212
Мельник Е. М. 1353, 1354, 1355, 1356, 1357, 1358, 1359, 1360, 3115, 3116, 3117, 3118,
4058, 4059, 4060, 4418, 4951, 4952, 4953, 4954, 4955, 4956, 4957, 4958, 4959, 4960,
6232, 6233, 6586, 6587
Мельник М. 5711
Мельник Н. М. 1361, 3941, 3943
Мельник О. О. 1024, 1362, 3119, 3120, 3449, 3453, 4073, 6052, 6053, 6234, 6235
Мельник П. О. 4961
Мельник Р. П. 1363, 1364, 1365, 3121, 4061, 4962
Мельник Ю. 1366
Мельников Є. 1367
Мельников-Печерский П. И. 2220
Мельниченко В. М. 1368, 2256
Мельниченко Д. В. 6458
Мельничук Б. І. 1369
Мельничук К. В. 4062, 5245
Мельничук К. С. 3122
Мельничук О. А. 6236
Мерінг В. О. 3850, 4063
Мерінг С. Ф. 3850, 4063, 4133
Мешковський Є. В. 2313, 4732
Микита (Кожин О. А.), ієромонах 2283
Микитин А. 5446
Микитка О. 5711
Миколаєнко І. І. 3123
Микулинський І. М. 3125
Милорадович В. Е. 2172
Милусть В. 1372
Милюков П. Н. 1730
Мина Ж. В. 1373, 1374, 4964, 4965, 4966, 4967, 4968, 4969, 4970, 4971, 4972, 6588
Мирон В. 4756
Мирон І. 5579
Мироненко О. М. 1375
Миронець Н. І. 584, 1376, 2179, 2265, 3126, 3448, 4973, 5011
Мирошніченко І. Е. 1377
Мирошніченко П. 2172
Мисечко А. І. 2283, 2548
Миславский В. Н. див. Миславський В. Н.
Миславський В. Н. 1378, 1379, 1380
Митрофаненко Ю. С. 225, 1381, 1382, 1383, 1384, 1385, 1386, 1387, 1388, 1799, 4064,
4065, 4974, 4975, 4976, 4977, 4978, 4979, 4980, 4981, 4982, 4983
Михайленко О. 4984, 6237
Михайленко П. П. 533, 1408, 1409, 3127, 4985, 6238, 6247

Михайлик А. О. 6239
Михайлин І. Л. 3128
Михайличенко Д. Ю. 225, 6240, 6241, 6242, 6243, 6244
Михайлів Л. Д. 4368
Михайлов В. А. 6589
Михайлов В. В. 4986
Михайлов І. В. 4066
Михайлова О. В. 1005, 2183, 3595, 3839, 4404, 4987, 4988, 4989, 4990, 4991, 4992, 5284, 5349
Михайлова С. В. 1390, 5371
Михайловський М. К. 2220
Михайлуца М. 1391
Михайлюк А. В. 1392
Михайлюк В. В. 1393
Михайлюк В. І. 1394
Михайлюк В. П. 1395
Михайлюк О. В. 7, 1396, 1397, 1398, 1399, 1400, 1401, 1469, 3129, 3449, 6245
Михайлюк С. 4756
Михальська А. І. 4067
Михутина І. В. 1984, 3130
Мицан К. П. 5577
Мицик В. Ф. 1402
Мицик Ю. 5454
Мицюк О. К. 1403
Мищак І. М. 161, 1370, 1404, 1405, 1406, 1704, 1750, 2394, 3131, 3132, 3133, 3134, 3242, 5712, 5796
Мідько А. С. 6246
Міма Д. О. 1410
Мінська О. І. 1589
Мірний І. І. 243
Міронова І. С. 1412
Мірошніченко М. 1413, 3136
Мірошніченко О. М. 1414, 6249
Місько В. 5713, 6137
Міхалюк Д. 1415, 1416
Міхеєв А. 4993
Міхно О. П. 1501
Міхновський М. І. 392, 718, 920, 1743, 1932, 1933, 1977, 1983, 1984, 2054, 2166, 2179, 2184, 2216, 2332, 2397, 2531, 2828, 3342, 3439, 3440, 4298, 4999
Міщук А. 5714
Міщук М. 5714
Міщук С. М. 2185, 3137
Міяковський В. В. 149
Млиновецький Р. 1417
Мовчан О. М. 2183, 5988
Мовчан П. М. 3077
Мовчан Р. О. 1418
Могильний Л. 1419, 4994
Могілянський Н. М. 2172
Модзалевський В. Л. 149, 925
Моздір В. В. 4995
Моїсеєнко Н. 2864
Мокрій Ю. 1420
Молоткіна В. 6250

Молчанов В. Б. 5936
Молчанова О. В. 4996, 4997
Монастирський Є. Д. 6251
Мондзік М. 1421
Монкевич Б. Г. 3138
Монолатій І. С. 5605, 5715, 5716, 5717, 5718, 5719, 5813
Моргун М. В. 1422, 1423, 1424, 1425, 1426, 3139, 4998
Мордалевич Ю. А., отаман 2379, 4756, 5412
Моренець В. І. 894, 895, 1427, 1428, 1429, 1872, 1938, 4999, 6252, 6285
Морикіт Б. 3140
Моріц В. 4079, 5000
Мороз В. І. 3141
Мороз В. Я. 1661
Мороз Вікт. С. 1316, 5001
Мороз Вол. С. 1316, 5001
Мороз О. Ю. 3192, 4095, 5068, 5749, 5957
Мороз Ю. І. 3242
Морозов А. Г. 7, 756, 1469, 4073
Морозов Г. Ф. 2220
Морозов П. Д. 1447
Морозова О. 5720
Москальова Н. П. 2563
Московченко Н. 6253
Мотенко Я. В. 1430, 1431, 1432, 1433, 1434, 1435, 3142, 6254, 6255, 6590
Моціяка П. П. 1436, 1437
Моця Б. О. 4068
Музика В. С. 1438
Музика І. В. 40, 1439
Музика О. Д. 3143, 3144
Музиченко Я. 5721
Музичко О. Є. 231, 470, 1440, 2185, 2283, 5002
Музичук С. 5388
Мукосій К. Б. 5819
Мулова-Войтовецька М. 2344
Мумм Шварценштайн А. фон 271, 2744
Муравйов М. А. 2643, 6474
Мурашко В. О. 3
Мурашко О. О. 529, 556
Мурський В. 2283
Мусіна З. 788
Мусял Б. 2182, 6256
Муха Д. І. 1441, 2976, 3145, 3449, 4069
Мушка Ю. Ю. 1442, 4936, 4937, 4939, 5003, 5004, 5005
Мягкий І. М. 1443
Мяло П. І. 6257, 6258

Навозняк Л. М. 5008
Нагірний В. 5605
Нагірний М. 5722
Нагірний, отаман див. Савченко І. Г.
Нагірняк А. Я. 3184
Нагнибіда О. 5009
Нагорна Л. 5010
Нагурняк Л. М. 3148

Надеждин Н. Я. 1445
Надрага М. С. 5723
Надтока О. М. 1, 1446, 2192
Назаренко Е. 3595
Назаров И. 6259
Назарук О. Т. 165, 166, 4327, 4419, 4420, 5463, 5477, 5579
Назарук Ю. 3149, 4070
Найденов С. А. 2220
Найман О. Я. 3456, 5940
Наконечна О. 5724
Наконечний Ф. Ю. 4756
Нарбут Г. І. 2087, 3595
Населевець Є. 5015, 6261
Настенко Л. Г. 3
Настрадін В. П. 260
Натискач П. П. 5016
Науменко А. М. 1448
Науменко А. О. 3150, 3151, 3152, 3242, 5017, 5018, 5019, 5020, 5021, 5022, 5726
Науменко В. П. 4133, 4278
Науменко К. Є. 1172, 1173, 1449, 2735, 5579
Науменко М. М. 4073
Небрат В. В. 1452
Недільський І. 1638
Некифорів Л. 1453
Нельговський В. О. 4444
Немира Г. 1090
Нестеренко В. А. 1316, 1454, 1455, 2226, 4074, 4363, 5025
Нестеренко В. І. 6286
Нестеренко Л. О. 3153
Нестеров Д. 6591
Нестеров О. В. 3147, 4686, 5026
Нестерова М. 1456
Нестерович-Берг М. А. 2172
Нестор Я. В. 3242
Нестуля О. О. 1520, 6262
Несук М. Д. 1458
Нетреба Ю. Б. 1459, 1460
Нечитайло В. В. 3154, 4320
Нечуй-Левицький І. С. 3412
Низовий М. А. 3155
Никифорова М. Г. 629, 1385, 4065
Николаев А. Ф. 1461
Нікілєв О. Ф. 1463
Нікітін Ю. О. 1954
Ніковський А. В. 389, 1419, 1907, 2020, 2021, 2265, 2267, 2623, 4368, 4394, 4515, 4516,
4601, 4925
Ніколаєв І. Є. 6263, 6264, 6265
Ніколаєнко І. 3
Ніколаєнко Н. В. 1464
Нікольський Є. 6266
Нікольченко Ю. М. 1465
Нікуленко С. І. 3156
Німченко В. 1466
Німчук І. 5727

Нітченко А. Г. 3157, 3158, 3159, 3160, 3161
Новак В. М. 1467
Новак О. 1468
Новицький М. Л. 4301
Новікова Л. В. 4075, 4076
Новородовський В. В. 1471, 4078
Новосадова Н. 3163
Новохатський К. Є. 1472, 6129
Новохацький П. І. 6324
Нога Ф. А. 4756
Ноздріна Л. 1598
Носик М. О. 6267

Образцов С. В. 1473, 5027, 5728
Обушний М. 3449
Овдієнко М. Г. 994
Овдієнко П. П. 2194, 3164, 3165, 3166, 3167
Овсієнко Л. Г. 1589
Огарьов М. П. 2220
Огієнко В. І. 1474, 1475, 1476, 2191
Огієнко І. І. 651, 734, 1220, 1221, 1316, 1802, 2019, 2053, 2109, 2352, 3480, 4647, 4651
Оглоблин О. П. 1477
Озімовська Л. П. 1478
Окіпнюк В. 5028
Окришвили Т. Й. 6268
Окса М. М. 1479
Олексин Ю. 1481
Олесіюк Т. 1482
Олесницький Я. І. 4368
Олесь О. 243, 1638, 2184
Олійник Б. І. 1987
Олійник В. В. 1483
Олійник З. В. 6269
Олійник М. П. 5730, 6270, 6271
Олійник О. М. 1484, 6272, 6273
Олійник С. В. 2226, 3168, 3169, 3170, 4080, 4672, 5029, 5030, 5031, 5032, 5033, 5034, 5035, 5036, 5037, 5038, 5039, 5040, 5041, 5042, 5043, 5044, 5338, 5731, 5732, 5733, 6274, 6593
Олійник Ю. В. 1316, 1485, 1487, 3842, 3879
Ольховський І. 2176
Ольшевський В. А. 2313
Омельченко О. В. 1486
Омельчук В. Ю. 2196
Омельчук Д. 1031
Омелянчик-Павленко М. В. 354, 1473, 1487, 1488, 1573, 2065, 2212, 2283, 5027, 5728
Онацький Є. Д. 3091
Онишкевич Р. О. 1489
Онищенко О. С. 171, 188, 257, 690, 1245, 1450, 1490, 1491, 1492, 1750, 1863, 1922, 2189, 2196
Онищук А. Є. 639
Онїпко Т. В. 1493
Онїщенко О. В. 1494, 1495, 2483, 3171, 3172, 3173, 3174, 3175, 3176, 3177, 3178, 3179, 3180, 3181, 6275
Онобль Е. 6276

Опанашук 1954
Опацький І. Ю. 4081
Опока М. 5852
Опря А. В. 3182, 3183
Опря Т. М. 819
Оренчук В. Я. 521, 1325
Ореньчук О. Ю. 1497, 3184
Оришич Т. 3456
Орищенко Ю. 2357
Орлик, отаман див. Артеменко Ф. П.
Орлов В. М. 1498
Орлова Т. В. 1499
Ортинський В. Л. 5734
Осадчук С. С. 5735
Осауленко Л. 4082
Осачук С. Д. 5460
Осецький О. В. 1551, 1665
Осіпова Г. С. 1503
Оскілко В. П. 471, 1511, 4498, 4594, 5008
Остапенко С. С. 1983, 4529
Остап'як В. 5736
Осташко Т. С. 265, 304, 1470, 1504, 1505, 1506, 1507, 1508, 1509, 1510, 1511, 1512, 1513, 1514, 1515, 1936, 2098, 2267, 3185, 3449, 3595, 4085, 4086, 4087, 4088, 4089, 4090, 4091, 4092, 4126, 4252, 4283, 4303, 4306, 4935, 5046, 5300, 5820, 5986, 6399
Осташко Т. С. 2267
Островий В. М. 1516
Островська Н. 3186
Островський В. М. 5047
Островський В. П. 2078, 2088
Осьмачка Т. 2184
Отамановський В. Д. 1773, 1774, 1775, 3456
Отамась І. 1517
Отземко О. В. 1518, 1519, 3187
Отмарштайн (Отмарштейн) Ю. В. 4444, 5048
Отт-Скоропадська О. П. 3595
Охотницька Н. В. 1521
Охрімчук С. 1638
Очеретяний В. В. 1522, 3188, 5049, 5050

Павленко В. В. 1523, 1524, 1525, 1526, 3189, 5737, 6277, 6278
Павленко В. О. 3
Павленко В. Я. 5051, 5052
Павленко Р. 2012
Павленко С. Ф. 163, 3673, 3676, 4093
Павленко Ю. В. 860
Павличко Д. В. 2184, 3452, 4302, 5350, 5853, 6433
Павлишин М. М. 3839, 5819
Павлишин О. Й. 521, 1527, 5053, 5054, 5055, 5056, 5057, 5058, 5059, 5579, 5738, 5739, 5740, 5741, 5742, 5743, 5744
Павловська Г. 3190
Павловська І. В. 6279, 6280
Павловський Б. С. 1528
Павловський М. 4347
Павловський С. С. 4205

Павлунішена Т. Д. 3842
Павлуцький Г. Г. 643
Павлюк В. В. 5519
Павлюк І. З. 1529, 1530, 5060
Павлюк О. В. 1531
Павлюк С. 5580
Павлючок Я. 5610
Пазинич В. Ф. 1532
Пазуняк Н. 2344
Палеха Ю. І. 1533, 4072, 5061
Палієнко М. Г. 1534, 1535, 1536, 5349, 5745
Паліїв Д. І. 1351, 1352, 4950, 5549, 5710, 5724
Палій М. 381
Палій О. А. 1537
Палій О. С. 5062
Палій-Сидорянський М. Д. 4444
Палтов О. О. 3718, 3719, 3727
Пальшков К. Є. 1538
Панас Н. Б. 1539, 1540, 1541, 1542, 5063, 5064
Панасюк О. 1543, 3191
Панасюк Р. П. 1544, 1545, 4094, 5065, 5066
Панейко В. Л. 521, 5523, 5524, 5525, 5526, 5579
Панейко М. М. 3242
Панін В. В. 1276
Панова А. Л. 2196
Панова І. Ю. 5067
Панфілова Т. О. 1546, 3192, 4095, 5068, 5746, 5747, 5748, 5749
Панченко В. О. 3448, 3595
Панченко В. С. 1547
Панченко П. П. 716, 1548
Панчук А. М. 5750
Панчук М. 1031, 5495
Панькова С. 2646
Папакін А. Г. 1549, 1550, 1551, 1552, 1553, 1554, 3193, 3194, 3195, 3850, 4072, 5069, 5751, 5903
Папакін Г. В. 1555, 1556, 1557, 1558, 2180, 3399, 3595, 3839, 4096, 4097, 4098, 4238, 4306
Папакіна Т. 5070
Папкіян А. Л. 5752
Парандій В. В. 1316, 1559
Парандій В. О. 5329
Парнета О. Й. 3242
Паробок Д. О. 1560, 1561, 3196, 3197, 6281
Пархітько О. В. 1562, 1563, 1564, 1565, 1566, 3198
Пархоменко В. А. 1371, 1567, 1568, 1569, 1570, 1571, 1572, 1573, 1574, 1575, 1576, 1577, 3199, 3200, 3201, 3202, 3203, 3204, 3205, 3206, 3207, 4099, 4100, 4101, 4102, 4103, 4104, 4105, 4106, 5071, 5072, 5073, 5074, 5075, 5076, 5753, 5754, 5755, 5756, 5757, 5758, 5759, 6282
Пархомчук В. О. 1589
Пасатюк В. Д. 1578
Пасічник І. М. 1579, 4107, 4108, 4109, 4110, 4111, 4112
Паска Г. М. 5760
Паскал Ж. В. 3
Паславський І. 94
Патер І. Г. 796, 5579, 6283

Патока В. В. 6333
Патола Н. Б. 5077, 5078
Патон Б. Є. 779
Пахоменков Ю. Г. 1580, 3141, 3208, 3209, 3210, 3211, 3212, 3213, 3454, 4308, 5353, 6435
Пащенко В. 6284
Пащенко О. М. 1749, 3334
Пекарська Л. 1581
Пекарчук Х. А. 737
Пеленський Я. Б. 4238
Пелешишин А. М. 1373
Пендерецька О. 1203
Пендзей І. В. 5761, 5762
Перга Ю. М. 5763
Передерій І. Г. 1582, 1583, 1584, 3214, 3215, 5079
Перепадя В. В. 1585, 1586, 4113, 5080, 5081
Перепелиця Г. М. 1444
Перепелиця Є. А. 1587
Пересунько Т. В. 5082, 5083
Пестушко К. Ю. (Блакитний К.), отаман 891
Петасюк О. 2729
Петлюк Ю. 1591
Петлюра С. В. 196, 326, 370, 371, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 456, 544, 545, 678, 699, 707, 876, 1122, 1174, 1176, 1177, 1178, 1179, 1221, 1365, 1369, 1493, 1537, 1589, 1602, 1626, 1637, 1640, 1644, 1749, 1844, 1849, 1859, 1860, 1861, 1889, 1899, 1902, 1904, 1921, 1922, 1968, 1981, 1983, 1984, 2065, 2146, 2155, 2184, 2191, 2212, 2226, 2307, 2344, 2390, 2396, 2397, 2415, 2918, 3419, 4152, 4352, 4362, 4411, 4446, 4457, 4516, 4520, 4682, 4683, 4691, 4735, 4755, 4773, 4780, 4781, 4793, 4795, 4796, 4842, 4868, 4873, 4922, 4923, 4940, 4944, 4977, 5007, 5008, 5082, 5083, 5086, 5180, 5222, 5308, 5309, 5350, 5382, 5431, 5437, 5914
Петр В. І. 641
Петренко В. В. 1589, 6286, 6287
Петренко І. Є. 1592, 1593, 3217, 3218, 4073, 4114, 4115, 4116, 4307, 5084, 5085
Петрик А. М. 1594, 1595, 1596
Петрикова В. Т. 1597
Петрина К. 1598
Петриченко К. В. 1599, 1600, 1601, 1921, 5086
Петришин Б. М. 993
Петришина Л. 3456
Петрів В. М. 1602, 1603, 2645, 3121, 4105, 5300
Петров С. 4133
Петровський Г. І. 1983
Петрук Н. В. 5819
Петрук О. 5087, 5088, 5089
Петрушевич Є. О. 1983, 2397, 5308, 5309, 5463, 5579, 5709, 5739, 5780, 5810, 5819, 5825
Петрушевич Л. 5579
Петрушко В. І. 4117
Пехів В. Б. 2531
Печенюк І. С. 3242, 4118
Печенюк С. І. 1604
Пивовар С. Ф. 5, 1389, 1605, 1606, 6288, 6434
Пивоваров С. В. 6289
Пижик А. М. 1607, 2191, 5090, 6290, 6291
Пиж'янова Н. 1608
Пилипенко В. В. 456, 1609, 3219, 3220, 4073, 5352

Пилипенко С. 1638
Пилипів В. І. 1610, 1611, 2179, 5091, 5765, 5766
Пилипів І. В. 5767, 5768
Пилипчук О. 3456
Пилишенко В. 2283
Пилькевич О. М. 3354
Пиріг О. А. 2226
Пиріг Р. Я. 521, 796, 1612, 1613, 1614, 1615, 1616, 1617, 1618, 1619, 1620, 1621, 1622, 1623, 1624, 1625, 1626, 1627, 1751, 1921, 2182, 2194, 3221, 3222, 3838, 3839, 3887, 4073, 4077, 4119, 4120, 4121, 4122, 4123, 4124, 4125, 4126, 4127, 4128, 4129, 4130, 4131, 4132, 4133, 4134, 4135, 4136, 4137, 4138, 4139, 4140, 4141, 4142, 4143, 4144, 4145, 4146, 4147, 4148, 4149, 4150, 4151, 4152, 4153, 4154, 4239, 4252, 4303, 4304, 4305, 4307, 4320, 5986, 6380, 6558, 6594
Пихуля В. М. 1628
Півень А. М. 5769, 5770
Піддубний І. А. 162, 1630, 5460
Підкова І. З. 535
Підлісний Д. В. 1631, 1632, 1633, 1652, 1653, 4155, 4156, 4157, 4158, 6292
Підмогильний В. П. 2184
Пікуляк М. 5771
Пілуудський Ю. К. 699, 2467, 2794, 4446, 4683, 4691, 4793, 4795, 4873, 4992, 5382, 5574, 5575
Пінак Є. 1634, 4306, 5388
Пінцак В. І. 6293
Піняжко Р. О. 1635
Піпський Г. 3423
Піргач Б. 2111, 2116, 3417, 4288
Пісецький О. 5579
Піскорський О. В. 1636
Піскун В. М. 1407, 1480, 1637, 1751, 2180, 3456
Піснячевський В. 2283
Пітик Г. А. 1639, 4159, 6294
Пішкун Н. 1640
Плав'юк М. В. 1179
Плазова Т. І. 5092, 5093, 5094, 5095, 5096, 5097, 5098, 5099, 5100, 5101, 5102, 5103, 6295
Плаксій Т. 3456
Пластун О. В. 851, 3223, 3793
Платонов С. Ф. 2220
Плахтій І. С. 1641, 4160, 6296
Плевако М. А. 4655
Плекан Ю. В. 5605
Плохій С. 1642, 1643
Пляченко А. Г. 1644
Поготовко М. М. 3
Погребенник В. 2267
Погребинська І. М. 5104, 5349
Погромський В. О. 6297
Погуляев О. І. 1645, 1646, 1647, 3224, 3225
Подковенко Т. О. 1650, 1651, 3226, 3227, 3228, 4161, 5106
Подкур Р. Ю. 6298, 6322
Подлесный Д. В. див. Підлісний Д. В.
Подобед П. К. 1654
Подоляка Н. С. 6299
Познанська К. В. 5107, 6300, 6301, 6302

Позняков О. 3229
Покровський А. Г. 4118, 4133
Полич М. І. 490
Поліщук І. О. 2264
Поліщук М. А. 3230
Поліщук О. В. 6304
Поліщук П. 2181
Полковенко В. 226
Половець В. М. 1657
Полонська-Василенко Н. Д. 1658, 1659
Полтава Л. Е. 2116
Полтавець С. 2179, 4162
Полтавець-Остряниця І. В. 809, 1513, 4162
Полторак С. М. 6434
Поляков А. В. 5108
Полянський О. 1661, 5464, 5773
Пономаренко П. (Квочка), отаман 4518
Пономарьов О. 1662
Попенко Я. В. 1663, 1664, 1665, 1666, 1667, 1668, 1669, 4163, 4164, 4165, 4372, 5109, 5110, 5111, 5112, 5113, 5114, 5115, 5116, 5117, 5118, 5119, 5120, 5121
Попик В. І. 2185
Поплавко В. Р. 2283
Поплавський О. О. 1670, 6099, 6305, 6306, 6307, 6308, 6309, 6310, 6311, 6312, 6313, 6314
Попов В. Ж. 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1678, 1679, 1680, 1681, 1682, 1683, 1684, 1685, 1686, 1687, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 3231, 6315
Попов І. 4166, 5122
Попов О. С. 1693
Попович О. О. 5459
Портнов А. В. 1694, 5123
Порш М. В. 1227, 1983, 2397, 3057, 4368, 4380, 4601, 4908
Посадский А. В. 1848
Постернак С. 2090
Постолатий В. 629
Постоловський А. О. 2075, 2086
Постоловський Р. М. 2707
Постолюк Н. В. 1695
Потапенко М. В. 1696, 1697, 1698, 3162, 3164, 3166, 3232, 3233, 3234, 3235, 3236, 3237, 3238, 3239, 3453, 4167, 6595
Потапов О. М. 3240, 4168, 4169, 4170, 4171, 4172, 4173
Потапова О. Б. 1699, 1700, 1701, 4174
Потій Н. М. 3241
Потульницький В. 1702, 3839
Почапська О. І. 1703
Правда М. 1705
Предка С. 5774
Преловська І. М. 1706, 1707
Пригорницька О. Ю. 6316
Приказюк О. О. 1708, 1709, 1710, 1711, 1712, 5124
Приліпко Т. 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792
Примаченко Я. Л. 1470, 6432, 6493
Присташ Л. Т. 1713, 5775, 5776, 5777, 5778, 5779
Присяжнюк А. Й. 1714, 5125, 5126
Присяжнюк М. В. 716
Присяжнюк Ю. 620

Притуляк П. П. 1715, 1716, 3243
Приходьки, родина 5332
Приходько В. К. 13, 1316, 1717, 2155, 2226, 2857, 3630, 3938, 3941, 5329
Приходько Л. 16, 1718, 1719, 1720, 3244
Приходько М. М. 4175, 4176, 4177, 4178, 4179, 4180, 4181, 4182, 4183, 4184
Пришищин-Кліновський С. 1316
Прісовський Є. М. 1749
Прісовський К. 282
Проданюк Ф. М. 2179, 3368, 3456, 4073, 4185, 4186, 4187, 4307
Прокіп Н. З. 5127
Прокопович В. К. 1983, 4515, 4529
Прокопчук В. С. 1588, 3245, 5128, 5129
Прокопчук Л. В. 6184, 6186
Прохоров Д. А. 1726
Прохорчик М. В. 6317
Процев'ят Г. 3839
Проценко Т. О. 1411
Процик А. 1727
Процик В. М. 5607
Процюк М. В. 921
Прудько В. О. 1696, 1728, 1729, 3246, 4188, 4189, 6318, 6319
Пулим О. В. 3247, 6320
Пустовіт Т. 1660
Пученков А. С. 1730, 3763, 4986, 6596
Пушук І. А. 1731
Пфеффер Р. 5815
Пшеничний Т. Ю. 1954, 3248
Пшенишна О. О. 4190, 4191, 4192
П'ядик Ю. В. 2266
Пятаков Г. Л. 1983, 6374
П'ятаха Н. 6321
П'ятаченко Г. О. 1732
Пятницька В. 4193

Равич-Каменський В. 2254
Рагоза О. Ф. 4133
Радзивілл О. А. 3
Радіо М. 3249
Разиграєв О. 1734
Райківський І. Я. 5568, 5579, 5780, 5781
Раков В. В. 1749
Раковський М. Ю. 1735
Раковський Х. Г. 1983, 4755, 6112, 6226, 6227
Ралдугіна Т. П. 1736, 2054, 3250, 3251, 3774, 3839, 4073, 4194, 4842, 5130
Расевич В. 5782
Ратошнюк В. В. 1589
Ратушна О. М. 3252
Ратушняк І. І. 1004, 1316, 3839, 4195, 4196, 4197, 4198
Раухенштайнер М. 4079
Рафаловський Є. П. 4199, 4200, 4201
Рафальський О. О. 805, 1370, 1737, 5131
Рахманний Р. Д. 876
Рацілевич А. П. 3253, 3254, 3255, 3256, 3257
Рачок І. 1638

Рева К. Є. 4202
Ревергук В. Я. 1738, 1739, 1740, 1741, 1742, 1743, 1744, 1745, 1746, 1747, 1748, 3258, 3259,
6323, 6324, 6325, 6326
Ревішин О. П. 6543
Рега Ю. О. 1752
Редькін В. В. 5132
Редькіна О. М. 4203
Реєнт О. П. 227, 556, 629, 1316, 1469, 1656, 1753, 1754, 1755, 1756, 1757, 1758, 1848, 2191,
3260, 3261, 3802, 4073, 4204, 4205, 4206, 4207, 4350, 5133, 5783, 5808
Резнік О. І. 3262
Резніков В. В. 225, 1759, 1760, 1761, 1762, 1763, 1764, 3263, 3264, 3265, 4208, 5134, 6327,
6328, 6329, 6330, 6331, 6332, 6597
Реймі Й. 456
Рейнбот В. Є. 4133
Рекрут В. П. 1753, 1765, 1766, 3266, 3267, 4209, 5136, 5137
Ремболович І. С. 2406, 4444, 4753
Ремі Й. 456
Рендюк Т. 1768
Решетуа А. 4756
Рєпа А. 6276
Ржепецький А. К. 3599, 3696, 4133
Рибак І. В. 995, 1769, 6336
Рибалка І. К. 1770
Рибалка-Зірка А. 4311
Рибалко О. 415
Рибачок О. 3137
Рибін П. 146
Рибка А. 4756
Рибко О. С. 3268, 3269, 3270, 3271, 3272
Рижков В. 3595
Римар А. П. 1771
Римаренко І. В. 4210
Ринда В. В. 1772
Ринжук Г. 5045
Рихло П. 5460
Різник Г. А. 5819
Різник Л. Л. 1316
Робак І. Ю. 1773, 1774, 1775
Ровенчак І. І. 5581
Рог В. О. 216, 2469, 5135
Рогатинський 5939
Рогач О. Я. 5664
Роговий В. М. 5138
Роговська А. І. 5819
Рогоза О. Ф. 4129
Родіонова О. С. 1776, 1777
Рожен Л. М. 1447
Рожко В. Є. 1778
Рожнятовська О. А. 2193
Розгін І. Ф. 2154
Розовик Д. Ф. 1779, 1780, 1781, 1782, 1783, 1784, 1785, 1786, 1787, 1788, 1789, 1790, 1791,
1792, 1793, 1794, 1795, 1796, 1797, 1798, 2191, 4211
Розумович І. 5611, 5784
Ролько М. В. 4205

Романець Л. М. 1316
Романів О. 1096
Романов О. Ф. 4133
Романова Н. А. 2194
Романцов В. М. 1800, 3273, 3274, 3275
Романцова Н. І. 3276
Романченко І. С. 2283
Романчук О. К. 3277, 5347
Романчук Ю. С. 5461
Романько В. І. 3278
Романько І. І. 1801, 1802, 1803, 5139
Романюк І. М. 3767, 3768, 5371, 6556
Романюк Р. 1804
Романюк Я. 1805
Ромашенко В. В. 1806, 3279, 3280, 4212, 4213, 5140, 5141
Ромер Е. 972
Росляк Р. В. 1807, 1808, 4214, 6337, 6338
Росовський В. 1809
Росіхін В. В. 6339
Ростовська О. В. 3281
Ротар Н. Ю. 1810
Ротгенберг С. 2116
Рубан А. 3282
Рубан В. 6322
Рубльов О. С. 1574, 1811, 1812, 1813, 5725, 5741, 5808, 5976
Рудавіна І. Г. 1814
Руденко Ю. М. 1316
Рудий Г. Я. 1815, 1816, 1817, 1818, 1819, 1820, 1821, 1822, 1823, 1824, 1825, 1826, 1827,
1828, 1829, 3283, 3284, 4215, 5142, 5143, 6340, 6341
Рудницька Н. В. 1830, 1831
Рудь М. С. 5144, 5145, 6342
Рудько С. 3285
Ружківська О. 2181
Руккас А. О. 1832, 1833, 1834, 3286, 4216, 4821, 5006, 5146, 5147, 5148, 5149, 5150, 5151,
5152, 5153, 5285, 5443, 6343
Рум'янець В. О. 1835, 1836, 3242, 3287, 3288, 3289, 3290, 3291, 3292, 3293, 3294, 3295,
3296, 3297, 3298, 3299, 4217, 4218, 5154
Русин Ю. М. 5155
Русова С. Ф. 1326, 4624
Рутар В. Є. 5156, 5785, 5786, 5787, 5788, 5789
Рутар С. М. 5635
Руцький-Василевський М. 638
Рябінін-Скляревський О. О. 821
Рябов О. А. 572, 1837, 1954
Рябошапка Л. І. 1838
Рябуха Ю. В. 6598
Рябченко О. Л. 5988
Рященко Д. 1839

Саблук В. 1840
Савич В. 3456
Савич Н. 2220
Савінков Б. В. 4506
Савонов Г. М. 774, 1166

Савчак А. 5790
Савченко В. А. 1749, 1841, 1842, 1843, 1844, 1845, 1846, 1847, 1848, 1849, 1850, 1851, 1852, 1853, 1854, 1855, 1856, 1857, 1858, 1859, 1860, 1861, 1862, 1984, 2213, 4219, 5157, 5158, 6344, 6345, 6346, 6347, 6348, 6599
Савченко Г. П. 1032, 2191, 3016, 3162, 3219, 3220, 3300, 3301, 3302, 3303, 3304, 3305, 3306, 3307, 3308, 3309, 3310, 3311, 3312, 3313, 3314, 3315, 3316, 4073, 5791
Савченко І. В. 1314, 1863, 4073, 6349, 6434
Савченко І. Г. (Нагірний), отаман 1742
Савченко С. В. 3317
Савчук Б. П. 5159, 5215, 5561, 6600
Савчук В. С. 1864
Савчук З. С. 1775, 3456
Савчук К. 3318
Савчук М. 5792
Сагайдак О. П. 1865
Саган В. Ф. 5650
Саган Г. 5160
Садівничий В. 1866
Садовська А. 1867
Садовський В. В. 2226
Садовський М. К. 60, 2185, 3647, 4447
Сакович Г. Г. 2172
Саксаганський П. К. 2021, 3647
Салата Г. В. 1868, 1869, 1870, 3319, 3320, 3321, 3322, 3323, 3324, 4220, 4221, 4222, 5161, 5162, 5163, 5164
Саликовський А. Ф. див. Саліковський О. Х.
Саліковський О. Х. 740, 741, 4914
Салтовський О. І. 1871
Сальський В. 5165
Самбурський К. І. 1872
Самійленко В. 1638
Самойленко Г. В. 1462
Самойленко О. Г. 1462, 1873
Самокшин Р. 1453
Самородов В. 1660
Самохвалов В. П. 4223, 5166
Самохіна Н. Ф. 1450
Сапіга О. П. 5793, 5794, 5795
Сапожник Г. 1874
Сапожніков І. 6350
Саричев В. Д. 1875
Саричев В. І. 5966
Саух П. Ю. 627
Сафонов Д. А. 6351
Сафронова О. В. 1876
Сахно-Устимович М. М. 4133
Сацький П. В. 1749, 1877, 1878, 1879, 1880, 2729, 3325, 3326, 3327, 3328, 5167
Свєчин М. А. 4073
Свідерська О. М. 1769
Світленко С. І. 1881, 4983
Сворах С. 5445
Святненко А. П. 1882
Святоцький О. Д. 1408, 6247
Северинюк В. М. 3329

Севрюк О. О. 2581, 2744, 2748
Сегеда С. П. 1885, 1886, 1887, 3330, 4224, 5168, 5169, 5170, 5171
Седляр А. В. 3331, 3332, 3333
Седляр О. В. 5797, 5798
Сезін С. 6352
Селезінка Я. 5579
Семанишин Т. С. 1888
Семашко Н. 1889
Семенко Л. І. 3021
Семенко С. 1890
Семенов Д. 4225
Семенова А. М. 3334
Семенова М. В. 2194
Семенюк В. В. 3335
Семергей Н. 5172
Семчишин-Гузнер О. 1891
Сеньків М. В. 1892, 5173, 5174, 5175
Сенько П. 2209
Сербін С. 1893
Сергеев І. 6353
Сергеев В. Ю. 1799, 1894
Сергеев Ф. А. див. Артем
Сергеева С. М. 1895, 1896, 1897, 3336, 3337, 4226, 5176
Сергієнко Д. Л. 1695
Сергієнко Ю. Г. 4227, 4228
Сергійчук Б. В. 1898, 2191, 4073, 5177, 5178
Сергійчук В. І. 267, 1389, 1482, 1602, 1603, 1898, 1899, 1900, 1901, 1902, 1903, 1904, 1905,
2191, 2612, 3456, 4073, 5012, 5179, 5180
Сергійчук С. Л. 2181, 6020, 6354
Сердюк В. 1466
Сердюченко Т. В. 4229
Середа А. М. 1906, 3338, 3339, 4072, 4230, 4231, 4232, 4233
Середа О. В. 3242
Середенко Ю. 1907, 2265
Середін К. Х. 4031
Середяк А. 370
Сероїчковський Л. 5579
Сесак І. В. 1908
Сиволап Н. 1660
Сидоренко А. 4234
Сидоренко Г. М. 4368
Сидоренко Н. 3340
Сидорчук О. С. 1909
Сидорчук Т. 1910
Силантьєв В. І. див. Силантьєв В. І.
Силантьєв В. І. 1911, 1912, 1913, 1914, 1915, 1916, 1917, 1918, 1919, 1920, 4235
Силка О. З. 3341
Симоненко Р. Г. 1923, 5772
Синенко О. 5181, 5182, 5183
Синенький В. 5799
Синявська Л. І. 1469, 1924, 1925, 1926, 1927, 1928
Сирота Р. 1929
Сиротюк Ю. 2390
Ситий І. 6355

Ситник О. М. 1930, 1931, 1932, 2390, 3242
Ситнік В. П. 1933, 3342
Сич О. 4079, 5184
Сідак В. С. 1934, 1935, 1936, 1937, 2254
Сікач І. В. 5185
Сікевич В. В. 1442, 2870, 4601, 4937
Сільванський М. М. 1761
Сінгалеви́ч В. 5579
Сінкевич Є. 1939
Сінкевич І. 523
Сінклер В. О. 4732
Сінченко М. 1799
Сіреджук П. 1940, 1941, 5800, 5801
Сірополко С. О. 443, 1942, 4668
Сітон-Вотсон Р.-В. 1929
Сіцінський Є. Й. див. Сіцінський Ю. Й.
Сіцінський Є. Й. 2019
Сіцінський Ю. Й. 688, 2151
Сіцінські, родина 5332
Січинський В. Ю. 51
Січинський Д. В. 1638
Січинські, родина 5332
Скальський В. В. 198, 1723, 1943, 1944, 2011, 2191, 2194, 3343, 3344, 3345, 3346, 3347, 3348, 3349, 3350, 3351, 3352, 3353, 3354, 3355, 3356, 3357, 3358, 3359, 3360, 3361, 4236, 4303, 5186, 5364
Скирда А. див. Скирда О.
Скирда О. 381, 1945
Скляр М. (Чорний Ворон), отаман 4518
Скляр О. Ю. 1946
Скляренко В. Є. 2226
Скокова Н. 5802
Скорик М. 1389
Скорич А. І. 5803
Скорич Л. В. 1947, 4237, 5187, 5188, 5189, 5190, 5191, 5804, 5805
Скоропадський П. П. 288, 289, 373, 401, 456, 466, 520, 622, 1124, 1187, 1259, 1316, 1481, 1555, 1556, 1557, 1558, 1579, 1626, 1661, 1716, 1848, 1856, 1883, 1921, 1983, 1984, 2093, 2117, 2146, 2180, 2218, 2347, 2396, 2412, 2516, 2835, 2997, 3217, 3315, 3399, 3416, 3448, 3595, 3598, 3609, 3619, 3623, 3627, 3628, 3632, 3633, 3634, 3635, 3636, 3637, 3640, 3641, 3643, 3644, 3649, 3656, 3659, 3663, 3668, 3673, 3675, 3676, 3683, 3684, 3686, 3690, 3692, 3694, 3699, 3700, 3701, 3702, 3704, 3706, 3712, 3715, 3721, 3722, 3723, 3724, 3727, 3739, 3754, 3756, 3763, 3766, 3772, 3773, 3774, 3776, 3785, 3787, 3789, 3796, 3799, 3802, 3808, 3818, 3823, 3839, 3845, 3846, 3849, 3850, 3852, 3854, 3858, 3859, 3874, 3875, 3881, 3887, 3888, 3891, 3893, 3911, 3913, 3922, 3926, 3933, 3942, 3948, 3972, 3973, 3983, 3988, 3990, 3992, 4001, 4005, 4010, 4017, 4018, 4021, 4027, 4034, 4039, 4053, 4071, 4072, 4073, 4077, 4082, 4084, 4086, 4093, 4096, 4097, 4098, 4099, 4100, 4101, 4102, 4104, 4107, 4108, 4109, 4110, 4111, 4112, 4113, 4119, 4123, 4138, 4139, 4141, 4142, 4150, 4151, 4152, 4166, 4176, 4177, 4178, 4180, 4183, 4185, 4186, 4187, 4197, 4204, 4205, 4206, 4209, 4210, 4213, 4218, 4219, 4221, 4223, 4227, 4228, 4232, 4237, 4238, 4239, 4243, 4252, 4262, 4263, 4264, 4265, 4266, 4267, 4268, 4269, 4271, 4272, 4273, 4274, 4283, 4285, 4295, 4298, 4302, 4304, 4305, 4306, 4308, 4310, 4311, 4312, 4313, 4316, 4317, 4318, 4319, 4320, 4321, 4325, 4326, 4338, 4344, 4350, 4352, 4521, 5353, 5715, 5914, 6482
Скоропадські, родина 1555, 4090
Скоропис-Йолтуховський О. Ф. 4070

Скорохватава А. В. 786, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795
Скороход О. 1948
Скрипаль М. М. 1532
Скрипник М. О. 1983, 6379, 6380
Скрипник О. В. 2809
Скрипнюк А. В. див. Скрипнюк О. В.
Скрипнюк О. В. 1949, 2808
Скрипченко, отаман 6252
Скрипчинська Н. О. 6356
Скрипчук В. П. 6357
Скробач Б. М. 1950, 5192, 5193, 6358, 6359
Слабченко Є. А. 1319, 3362
Слабченко М. Є. 2283
Славинський М. А. 202, 1522, 2041, 3188, 4033, 4133, 5049
Слаутинська С. О. 1358
Сладковська Т. А. 1951
Слащов Я. О. 4405, 6543
Слесаренко О. 1952
Сливенко В. А. 6360, 6361, 6362, 6363
Сливенко П. П. 4073
Сливка С. С. 5806
Сливка Ю. Ю. 186, 5807
Слободян С. О. 6364
Слободянюк П. Я. 1953, 5194
Словська І. Є. 5195
Слюсаренко А. Г. 2191, 4073
Слюсаренко П. М. 1955, 3363, 3364, 5196, 5197, 5198, 5199, 5200, 5201, 5202, 5203, 5204, 5205, 5206, 5207
Слюсаренко Ю. А. 2191
Смаль-Стоцький Р. С. 152, 155, 4368, 4616
Смаль-Стоцький С. Й. 152, 5579
Смешко І. П. 3595
Смирнов А. 3135, 5208
Смирнов Ю. О. 1408, 6247
Сміжак А. Р. 1956
Смілянець С. І. 2185
Смолій В. А. 577, 777, 780, 797, 1470, 1491, 1629, 1751, 1753, 1937, 1957, 1990, 2183, 2189, 2226, 2310, 3480, 4073, 4126, 4320, 4404, 5371, 5981, 5982, 5987, 5988, 6107, 6322
Смоляк О. С. 5209
Смолянников С. А. 6589
Смутник-Смутненко Я., отаман 4756
Сніговий В. Ф. 421, 6019
Сніда Є. О. 1958, 1959, 1960, 1961, 1962, 1963, 3365, 6365
Сніцарчук Л. 1964, 5210, 5211
Собур О. В. 1316
Сова А. О. 1118, 4240
Сокирська В. В. 6366, 6367, 6368, 6369
Соколов Д. В. 6370, 6371
Соколовська О. Т. 4644, 4911
Соколовська С. І. 6275
Соколовський В. Т. 1844
Соколовський Д. Т. 1844
Соколовський О. Т. 1844

Соколовський Ю. Ю. 4133, 4252
Соколюк С. 5213
Сокур Л. А. 1965, 3366, 5214, 6372, 6373
Солдатенко В. Ф. 367, 776, 1060, 1088, 1389, 1469, 1648, 1655, 1966, 1967, 1968, 1969, 1970, 1971, 1972, 1973, 1974, 1975, 1976, 1977, 1978, 1979, 1980, 1981, 1982, 1983, 1984, 1985, 1986, 1987, 1988, 1989, 1990, 1991, 1992, 1993, 1994, 1995, 1996, 2056, 2179, 2180, 2191, 2196, 2582, 3130, 3367, 3368, 3369, 3370, 3371, 3372, 3373, 3374, 3375, 3376, 3377, 3453, 3456, 3457, 4073, 4133, 4241, 4242, 4243, 4244, 4245, 4262, 4307, 4309, 4466, 5215, 5216, 5217, 5218, 5219, 5220, 5221, 5222, 5223, 5224, 5225, 5226, 5227, 5352, 5725, 5808, 5809, 5855, 6374, 6375, 6376, 6377, 6378, 6379, 6380, 6381, 6434
Соловей Е. 4238
Соловійова А. С. 989
Соловійова В. В. 304, 1510, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 3378, 4246, 4247, 4248, 4935, 5046, 5228, 5229, 5230, 5231, 5232, 5233, 5234, 5235
Соловка Л. М. 5567
Сологуб В. 2181
Солоїденко Г. І. 2005
Соломинський 4911
Соломонова Т. Р. 2006
Солом'яна Н. М. 2724
Солухи, родина 5332
Сольчаник Р. 226
Соляр І. Я. 1486, 5212, 5236, 5579
Сопівник Р. В. 5810
Сопіга М. О. 1316
Сопронюк А. 1846, 1861
Сорока О. Я. 5811
Сорока Ю. В. 3379
Сорочан Н. А. 2007, 2008, 2009, 2010, 4249, 4250, 4251, 5237, 6382
Сосса Р. І. 3455, 4303, 5581
Сосюра В. М. 2184, 3278
Сохацька Є. І. 681, 3480
Сохоцький О. 5813
Спинул М. 152
Спицька О. 5238
Сріблянський М. 2184
Срібняк І. В. 1078, 2013, 2014, 2191, 3381, 4253, 5239, 5349, 5486
Ставничий І. 5813
Стадник О. О. 6202
Стаднюк Г. 3458
Стамбол І. І. 2015, 2016, 2185, 3382, 5240
Станко В. Н. 1735
Старенький І. О. 2017, 2018, 2019
Старик В. П. 526, 5552
Старицька-Черняхівська Л. М. 867, 3383, 3629
Старко Г. 4079
Старовойтенко І. М. 1480, 2020, 2021, 2022, 2177, 2265, 3384, 3385, 5241, 5605
Стародуб А. В. 4254
Стародуб О. В. 2195
Старосольський В. Я. 2267, 5300
Старух О. В. 3386, 3387
Старченко О. В. 6384
Стасів І. І. 5814

Стасюк І. М. 2023, 3252
Стасюк М. М. 2615, 3511
Стасюк Р. 1757, 3802
Стахів Л. С. 3388, 6385
Стаховський М. А. 4368
Стаценко Д. В. 6386
Шашків Н. М. 3242
Стеблина І. О. 1024, 6052, 6053
Стеблій Ф. 5586
Стебницький П. Я. 120, 389, 500, 501, 2005, 2021, 2185, 2267, 4133
Стебченко Ф. 2195
Стегній П. А. 5135, 6387
Стеллецький Б. С. 4073
Стельмах С. 849
Стельмах Ю. І. 3389, 3390
Степанів О. І. 877
Степаніцька О. М. 1589
Степанчук Ю. С. 6556
Степанюк А. Г. 4255, 4256
Степовий Я. 1638
Степура Г. К. 1191
Стефанік В. С. 5853
Стефанович П. Л. 2172
Стеценко К. 1638
Стеценко Н. 4257
Стеценко С. О. 2024, 2025, 2026, 2027, 5242
Стецишин О. 5815
Стецюк В. Б. 649, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2226, 3876,
4258, 5243, 5244, 5245
Стецюк Н. В. 2038, 5816
Стецюк Т. В. 637, 639, 2057, 3873, 4643, 4644, 6084
Стешенко І. М. 957, 2082, 2788, 3446, 3534
Стопчак М. В. 1511, 2039, 3391, 5246, 5247, 5248, 5249, 5250, 5251, 5252, 5253, 5254,
5255, 5256, 5257, 5258, 5259, 5260, 5261, 5262, 5263, 5264, 5265, 5266, 5267, 5268,
5269, 5270, 5271, 5272, 5273, 5274, 5275, 5276, 5277, 5278, 5279, 5280, 5281, 6388
Сторчаус В. С. 1749, 2682, 3392, 3393, 3394
Стратонова Н. 1407
Страшко Є. М. 3165, 3167
Стрелко О. Г. 6389
Стрельський Г. В. 2040, 2041, 2042, 2043, 5282
Стрельникова І. Ю. 6390, 6391
Стрижевський А. Й. 470
Стрілець В. В. 1749, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2191, 3395, 3396,
3397, 3398, 4259, 4260, 4261, 5283, 6392, 6393, 6394, 6395, 6396, 6397
Стрілець Ю. І. 3864
Стрілько-Тютюн В. В. 2052, 6398
Струганець М. 2053
Струк І. Т. 4756
Стукаліна Н. Т. 5817, 5818
Судинович С. 6400
Сулима О. 1660
Сувлькевич С. (М.) О. 3927
Супрун Г. 4475, 4476
Суровцова Н. В. 521, 1025

Сусликов В. С. 3400
Сухий О. 5579
Сухобокова О. О. 3401, 3402, 3403, 3404, 3405
Сушко В. 1660
Сушко Р. К. 2975, 3970, 4444, 4833, 4835
Сыпченко А. 6401
Сырцов Б. Д. 2172
Сюндюков І. Р. 3595

Табачник Д. В. 854, 1018, 1983, 2187, 3772
Табуї Ж. 3362
Тагліна Ю. С. 2058, 2059
Талашова Т. Г. 1444
Танцюра Г. Т. 2061
Танчин І. 6402
Тарабан В. М. 5286
Тараненко О. М. 754, 2062, 4073, 4077, 4263, 4264, 4265, 4266, 4267, 4268, 4269, 4270, 4271, 4272
Тараненко О. О. 2107
Тарапон О. А. 5287, 6403
Тарасенко Н. В. 2063, 3406
Тарасюк Б. 4937
Тарасюк Д. 1421
Тарнавський М. О. 58, 4398, 5448, 5449, 5504, 5828, 5893
Татарчук В. В. 2064
Ташкова Ю. К. 6404
Телицын В. Л. 2066
Теліга А. А. 2067
Телуха С. С. 2068, 2069, 4273
Тельвак В. В. 977, 1622, 1624, 1751, 2054, 2070, 2071, 2072, 4305
Телячий Ю. В. 480, 640, 1516, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2179, 2226, 2665, 3407, 3408, 3409, 4274, 4275, 4276, 4277, 4278, 4359, 5288, 5289, 5290, 5291, 5292, 5293, 5294, 5295, 5296, 5297
Темницький В. М. 4601
Темницький О. (Е.) М. 2283
Терела Г. В. 3410, 3411, 4279, 4280, 4281, 5298, 6405, 6406
Терещенко О. В. 5299
Терещенко О. М. 3412
Терещенко Р. К. 6235
Терещенко Ю. І. 265, 1936, 2098, 3399, 3413, 3595, 3774, 4282, 4283, 4306, 5300, 5820
Терещук К. Л. 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 3414
Терещук М. 5821
Терлецький О. А. 2159
Терлюк І. Я. 2104, 2105, 2106, 3415, 5301, 5822
Терпило Д. І. (Зелений), отаман 1849, 1844, 1921, 2354, 4755, 5086
Тименко Л. О. 2107
Тимирязев К. А. 2220
Тимошенко Б. 4618
Тимошенко В. І. 2108
Тимошенко В. П. 243
Тимошенко С. П. 243
Тимошик М. С. 2109, 6407, 6408
Тимченко Р. В. 1751, 2054, 2194, 3416, 4284, 4285, 4286, 4287, 5212, 5302, 5303, 5304,

5305, 5306, 5307, 5308, 5309, 5310, 5311, 5352, 5739, 5812, 5823, 5824, 5825, 5826,
5827, 5828, 5829, 5855, 6409, 6601
Тинченко Я. Ю. 1451, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 3417, 3418,
3419, 4288, 4289, 4732, 5312, 5313, 5314, 5830, 6410
Тихоненков Д. А. 6411
Тичина П. Г. 1638, 2179, 2184
Тичка Г.-М. І. 2119, 5315, 5316, 5831
Тишкевич М. С. 4366, 4368, 4601, 4794, 4814, 4852, 5118, 5208, 5282, 5315
Тишкевич Р. К. 2120
Тишковець І. О. 2223
Тищенко Ю. П. 1362, 2383, 4973
Тищик Б. Й. 1749, 2762, 3420, 3858, 4636, 5317, 5318, 5565, 5819, 5832, 5833, 5834, 5835,
5836
Ткаченко А. О. 2121, 2122, 3421
Ткаченко В. М. 1018, 1469
Ткаченко І. В. 2123, 3422, 3423
Ткачов С. І. 2124, 2125
Ткачук О. В. 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 5319, 5320, 5321
Ткачук П. П. 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2404, 3135, 3424, 3425, 3426, 3427, 4290,
5322, 5323, 5324, 5837, 5838, 5839, 5840
Ткачук Т. С. 3242
Тлушак Ю. М. 2140, 4291
Токар Л. 2179
Токар М. Ю. 5841, 5842
Токаржевський-Карашевич Я. (І.) 306, 517, 518, 1084
Токарчук О. В. 2141
Толокнєв І. В. 2142
Толочко О. П. 5982
Толстоухов А. В. 1470
Томашівський С. Т. 1043, 2143
Томенчук Х. Б. 5843, 5844, 5845, 5846
Томин Ю. 2144, 5627
Томіленко А. Г. 1749, 6412
Томілін С. А. 3868
Томюк І. М. 2145, 3428, 3429, 5752, 5847, 6320, 6602
Тонких С. В. 6413, 6414, 6415, 6416
Торгало Ю. В. 2201
Торнау С. А. 1420
Тороповська Т. 5325
Торопцева А. І. 2146, 2147, 2148
Тоцька Л. М. 1589
Трацьяк С. А. 4292
Трач Н. 2149
Трачук О. В. 2150, 5326
Трембицький В. 5896
Трембицький А. А. 1316, 2155, 2226, 5327, 5328
Трембицький А. М. 735, 1148, 1316, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 3430, 3431, 5328,
5329, 5330, 5331, 5332, 5333, 5371
Трембовецький Д. В. 4293, 5334, 5335, 5336, 5337, 5338, 5339, 5340
Тригуб О. О. 6418
Тригуб О. П. 2157, 3124, 5922, 6322
Тригуб П. М. 3432, 6419
Трильовський К. Й. 5455
Трофимович В. В. 3135, 3433, 4294

Трофимович Л. В. 5341
Троханяк О. С. 2158, 5848, 5849
Троцький Р. 4738
Трошкіна К. С. 5850
Трощинський В. П. 5772
Троян С. С. 862, 1407, 6366
Труба І. М. 3582, 4308
Труба Р. 2159
Трубецкой Е. Н., князь 2220
Трубчанінов С. В. 2160, 2226, 3636, 3644, 4295, 5342
Трус М. 731
Трутенко В. М. 2313
Трух Г.-А. 1638
Труш С. М. 6420, 6421, 6422, 6423, 6424, 6425
Туган-Барановський М. І. 858, 1403, 3456
Туз С. П., отаман 2353
Туник М. О. 3434, 3453
Тупиця О. Л. 2161, 6426
Тур І. 4798
Тур П. 4798
Турченко Г. Ф. 1751, 2162, 2163, 2164, 2165, 2167, 2226, 3435, 3436, 3437, 3438, 4296,
4297, 5343, 5344, 5345, 6427, 6428, 6603
Турченко Ф. Г. 1977, 1984, 2054, 2166, 2167, 3439, 3440, 3441, 3442, 4298
Турчин Я. Б. 334, 521, 2168, 2169, 2170, 2171, 4299, 5346
Тюльченко І. К. 3443
Тюрменко І. 2173, 4300
Тютенко Р. В. 2174, 2175, 3444, 3445, 5851, 5852
Тютюнник В. Н. 4732
Тютюнник Ю. Й. 382, 1097, 1098, 1099, 1100, 1497, 2054, 2176, 2211, 2212, 2313, 4444,
4618, 4736, 4756, 4804, 4805, 4837, 4838, 4839, 5007, 5347, 6438
Тюх К. 5348

Удовенко В. В. 3868
Удовик В. М. 764
Удод О. А. 3446, 6429, 6430
Ульянова К. М. 2199
Ульяновський В. І. 2200, 4310
Уніят В. Б. 1369, 2202
Уривалкін О. 3461, 4311, 5355, 5856, 6436
Урста С. 6266
Усатенко Т. 3456
Усенко І. Б. 2055
Устименко В. М. 1751, 2011, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 3462, 3463, 3464, 3465, 3466,
3467, 5356, 5857, 6399
Устимович М. М. 1983, 4144
Устіннікова О. 2209
Уська У. Р. 3468, 3469
Уткін О. І. 227, 3260, 5133, 6017
Ухач В. З. 3242, 5819
Ушаков О. М. 2210

Файзулін Я. М. 2054, 2211, 2212, 3455, 5352, 5357, 5358, 5359, 5360, 5361, 5362, 5363,
5364, 5365, 6437, 6438
Файтельберг-Бланк В. 2213

Фалуш М. 5973
Фареній І. А. 1469, 2214, 3470, 4073, 4312, 4313, 5366
Фаріон І. 2390
Федак О. Р. 3900
Федак С. 5722, 5579
Феденко П. В. 414
Федик Н. І. 5819
Федів Ю. О. 2215, 4314
Федоренко М. О. 173, 1241, 3230
Федоренко О. А. 2216
Федоришин І. 5858
Федоришин П. 4822
Федорів О. 6439
Федорович В. 5367
Федорчак П. 5859
Федорченко О. П. 3471
Федотова О. О. 6440, 6441
Федчишина В. В. 3472, 4315, 5368
Федьков О. М. 2217
Федюшин О. С. 2218
Федяєва В. Л. 6507
Феодосій (Процюк І. І), митрополит. 2219
Фесенко Є. І. 2283
Филимонов С. Б. 2220, 2221
Филипенко А. 5369, 5370
Филиппенко Н. Г. 2222
Филонович В. З. 241, 243
Филь І. О. 2223
Фицик Л. А. 1555
Фігун Н. І. 3242, 5819
Фігура М. 2224
Фігурний Ю. С. 2225, 3456, 4316, 4317, 4318, 4319
Філінюк А. Г. 51, 4951
Філінюк В. А. 3473, 3474, 3475, 3476, 3477, 3478, 3479
Філь, родина 5332
Фісанов В. П. 5460
Фіщенко М. А. 6084
Фоміна Н. Є. 1770, 3569, 5431
Франко І. Я. 1638
Франкфурт С. Л. 183, 4131
Фролов М. О. 6442
Фрунзе М. В. 1983
Фуртес О. О. 2228, 2229, 2230, 3481, 4321, 5860, 5861, 5862
Футала В. 5863
Футулуйчук Д. Д. 3482, 5372, 5864, 5865

Хаєцький О. П. 1371
Халак Н. В. 2143, 5373, 5581
Халецька Л. П. 3
Хало Л. Г. 3368
Халхунов С. О. 3483
Харламов М. І. 3263, 6328, 6443
Харук А. І. 2137, 2231, 2232, 2233, 3135, 3484, 4306, 6444
Харченко Т. О. 3485, 4322

Харчук Х. 5866
Харьков А. М. 2234
Хаценко О. О. 4323
Хвіст В. О. 4324
Хижняк Б. 629
Хижняк П. Д., отаман 5015
Химиця Н. О. 3486, 3487, 3488, 3489, 3490, 3491, 3492, 3493, 3494, 3495
Хитра А. Я. 4325, 4326
Хитрово В. С. 2172
Хілліг Г. 1479
Хільченко Т. П. 6445
Хімяк О. М. 5867
Хмара П. П., отаман 4518
Хмара-Харченко С. В. 4444
Хмарський В. М. 2283
Хмельовський П. 5579
Хміль І. В. 3496, 3497, 6446
Хміль О. 771
Ходак Т. М. 2236, 6447
Ходанович О. Л. 2237
Холейко К. І. 5374
Холодний П. І. 1891, 5292, 5294, 5295
Хома І. Я. 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 3498, 3499, 3500, 3501, 3502, 3503, 3504, 4327, 4328, 4329, 5375, 5376, 5377, 5378, 5868, 6448, 6449
Хоменко В. М. 2194
Хоменко В. О. 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2729
Хоменко О. О. 1749
Хомрійчук Ю. 2181
Хом'як С. В. 5379
Хоптяр Ю. А. 3505, 5976
Христовий Л. О. 1740, 1742
Христюк П. О. 558, 1441, 1983, 2248, 2621, 2976, 3145, 3449, 3787, 4069, 4512
Худояр Л. В. 6450

Цапко О. М. 3506, 3507, 4330
Царьова Н. 94
Цвілюк С. А. 1749, 1848
Цегельський Л. М. 490, 711, 2249, 5579, 5813
Цепенда І. 5869
Цепков Д. О. 2250, 3508, 3509, 3510, 6451, 6452
Церковна В. Г. 6453
Цибка В. І. 1954
Цибулькін В. В. 1447
Цикало Є. В. 5380
Цимбал Б. 1421
Цимбал В. О. 1469, 6454
Цимбалюк М. І. 2761
Цимлякова Т. М. 1382, 1589, 2251
Цубов Л. В. 5381
Цятко В. М. 2557

Чабан М. 1461, 3511
Чадюк М. 3595
Чаїнський Ю. О. 5382

Чайка Г. 1502
Чайка І. Р. 3242
Чайковський А. С. 2252, 5813
Чайковський А. Я. 5446, 5527, 5797, 5798, 5870
Чайковський М. А. 5209
Чарнецький С. 1638
Чачко С. 4084
Чебан М. М. 777, 2253
Чеберяко О. В. 6434, 6455
Чеботарів М. Ю. 2254
Чеботарьова Л. 1660
Чеботок Н. В. 2255
Челебіджихан Н. 6116
Челіщев В. 6558, 6565
Челпан Р. 6457
Чемерисський О. І. 3584
Ченцов В. 6322
Чепілко І. Й. 4756
Чепурко О. О. 6458
Чепурний О. І. 5383
Череватенко Л. 887
Черевичний Г. С. 6459
Черкасенко С. 1638
Черкасова Е. А. 4083
Чернецька В. М. 2257
Чернецький А. 5579, 5871
Черник Н. С. 4331, 5384
Черниченко С. А. 6460
Черніков І. Ф. 2259, 2260
Чернов Б. О. 2261, 3512, 4332
Черноіваненко В. 2262
Черноусенко О. І. 1496
Черячукін О. В. 4073
Чехівський В. М. 1478, 1706, 1707, 1983, 2153, 2283, 4368, 4529, 5371
Чехівські, родина 5332
Чечкань І. 2624
Чигляев Я. 2263
Чигрінов В. І. 2264
Чикаленки, родина 1480
Чикаленко В. Є. 2021
Чикаленко Г. Є. 2021
Чикаленко Є. Х. 117, 118, 223, 543, 584, 1376, 1589, 2020, 2021, 2022, 2098, 2177, 2265, 2266, 2267, 3126, 3205, 3384, 3564, 3595, 4106, 5241, 5385, 5605
Чикаленко І. Є. 2021
Чикаленко Л. Є. 2021, 4914
Чикаленко П. Є. 2021
Чиркова М. Ю. 4333
Чіхрадзе О. Ш. 5386
Чмир М. В. 1634, 2268, 2269, 2270, 5387, 5388, 5872, 5873
Чоп В. М. 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 5389
Чорна Л. 2282
Чорна Н. В. 6049
Чорненький В. І. 6149
Чорний Ворон, отаман див. Скляр М.

Чорний Д. М. 3513
Чорний С. І. 4444
Чорний, отаман див. Куреда Г. Т.
Чорниця П., отаман 2195
Чубай У. 4334, 5390
Чубата М. В. 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 3514, 3515, 3516, 3517, 3518, 3519, 3520, 3521, 4335, 4336, 5391, 5392, 5874, 5875
Чубинський М. 4133
Чубинський П. П. 1638
Чуваков О. А. 1749, 2290
Чуйко І. 5876
Чумаченко О. А. 2291, 4337, 5393
Чунаєв О. 3456
Чупринка Г. А. 2184, 4756
Чухліб Т. В. 2292, 2369
Чучалин А. П. 2293
Чучупак В. С. 4518, 4699, 5383
Чучупак П. С. 2294
Чучупак-Завалішина Л. П. 2294

Шабельніков В. І. 2295, 2296, 2297, 6462, 6463
Шамара С. О. 2298, 2299
Шамраєва В. М. 5394, 5395, 5396
Шамрай О. Г. 1225, 4906
Шандала О. О. 2300, 4338, 5397, 5877
Шандори, родина 5332
Шандра І. О. 2301
Шандрівський І. Г. 2302, 5398
Шанин Т. 1457
Шанковський Л. 5878
Шаповал А. І. 2303, 2304, 2305, 2306, 3522
Шаповал Л. І. 2307
Шаповал М. Ю. 776, 1085, 1086, 1087, 1292, 1983, 2184, 2245, 2291, 2397, 2868, 4337, 5393
Шаповал Ю. І. 1179, 2308, 2309, 2310, 6093, 6464
Шаповалов Г. І. 91, 2311, 2465, 4339
Шаповалов С. Ю. 3523, 3524
Шапорда В. А. 6604, 6605, 6606, 6607, 6608, 6609
Шаправський С. 1407
Шаравара Т. О. 2312, 5399
Шарлемань М. В. 174
Шармар О. М. 6061
Шарпатий В. 2093, 6465, 6466
Шатайло О. 2313
Шатіло В. 1389, 3456
Шахматов А. А. 2220
Шахрай В. М. 2314
Шахрай О. 2314
Шашкевич Л. Є. 3525, 3526
Шварц А. В. 2172
Шварцбард С. 2212
Швед О. П. 2315
Швецова-Водка Г. М. 2316
Швець В. Є. 3527

Швидкий В. П. 2317, 2318, 4601
Швидченко Т. М. 2319, 5400, 5401, 5402, 5403, 5404, 5405, 5406, 5407, 5408, 5409, 5410
Шевченко А. А. 3528, 5772
Шевченко Б. 618
Шевченко В. І. 1167
Шевченко В. Ф. 1389, 1427, 1723, 1872, 2320, 2321, 3451, 3453, 3456, 3529, 3530, 3531, 4073, 5411, 5412
Шевченко В. Я. 2254
Шевченко Л. В. 6467
Шевченко О. І. 1496
Шевченко О. 6468
Шевченко С. 629, 1480
Шевченко Т. Г. 634, 718, 939, 1194, 1316, 1336, 1337, 1338, 1339, 1340, 1341, 1342, 1343, 1344, 1345, 1346, 1347, 1348, 1357, 1386, 1638, 2021, 2194, 3112, 4053, 4054, 4056, 4675, 4945, 4946, 4947, 4948, 4949, 5002, 5039, 5644
Шевчук В. О. 1659, 1793, 2322
Шевчук Г. Й. 6212
Шевчук Д. 2110
Шевчук Л. С. 3532, 5413
Шейко В. М. 2323, 2324, 2325, 2326, 6469
Шелухін С. П. 17, 334, 521, 536, 1702, 2141, 2170, 2171, 2267, 2283, 2397, 3449, 3595, 4299, 4349, 4720, 5241, 5346
Шелюк Л. О. 6470
Шемер С. 3452
Шемшученко Ю. С. 3450
Шендрик І. 1096
Шепель Ф. 629
Шепель Я. М. 5333
Шептицька Л. 5579
Шептицька Т. 3456
Шептицький А., митрополит 70, 323, 2397, 5453, 5820
Шеремет О. 5879
Шереметьєв О. 2327
Шеставецька Л. В. 3533
Шива О. В. 6471
Шиловцев Ю. В. 6472
Шилюк Л. О. 2328, 6473
Шин А. В. 2329
Шинкарук Я. І. 4824, 4985, 5414, 5415, 5416
Шипілов М. 2390
Широцький К. В. 735
Шитий С. І. 3534, 3535, 3536, 3537, 3538, 3539, 3540, 3541
Шитюк М. М. 2332
Шихненко І. 2330
Шишкіна Є. К. 1435
Шишкіна Н. 1421
Шишко О. Г. 233, 2331, 2853, 3542, 3543, 3544, 3545, 4340, 5417, 6474, 6475, 6476, 6477, 6478, 6479, 6480, 6481, 6482, 6483
Шишкова О. М. 1395
Шишманов 1525, 1526
Шкарупа Т. 2612
Шкварець В. П. 2332, 2333, 5418
Шкільник М. 2334
Шкляєв І. Н. див. Шкляєв І. М.

Шкляєв І. М. 1735, 2335, 6484
Школьна О. 602, 2761
Шкуратенко О. В. 3242
Шкурко М. П. 4073
Шлеймович М. 228, 229
Шліхта І. 1389
Шляховий К. 6610
Шляховий М. С. 4755
Шмелев І. С. 2220
Шмітько І. В. 2801
Шморгун М. 3
Шнира В. В. 2336, 2337
Шологон Л. 5880
Шомоді Ф. 4937
Шорсткіна О. Ф. 1204, 5419
Шпак Ю. Г. 5420
Шпаргало Є. 2338
Шпилев А. Г. 6485
Шпильківська З. В. 5881
Шпорлюк Р. 2339
Шраг І. Л. 502, 1895, 3249
Шраг М. І. 322
Шраменко М. І. 2313
Штанько Я. В. 4341, 4342, 4343, 4344, 4345, 6611, 6612
Штейнгель Ф. Р. 521, 1050, 3716, 3734
Штик Т. 2112, 5313
Штирбул А. О. 2340
Штогрин І. 5421
Штуль О. Д. 4618
Шубин А. В. 3546, 6486
Шугальова І. М. 2341
Шульгата Н. П. 2342, 2343
Шульгин В. В. 1730
Шульгин О. Я. 375, 394, 521, 1301, 1480, 2344, 2432, 2433, 4368, 4440
Шульгини, родина 1480
Шульмінський О. П. 644
Шумило С. В. 3595
Шумихіна С. О. 5882
Шумілова А. 176, 2345
Шумінська Н. В. 2346, 5883, 5884, 5885, 5886, 5887, 5888, 5889, 5890, 5891, 5892
Шурхало Д. 2347
Шуст Р. М. 535

Щавинський В. 332

Щавлинский Г. 3547

Щавлинский Н. Б. див. Щавлінський М. Б.

Щавлінський М. Б. 2348, 2349, 2350, 2351, 3548

Щербак Н. 1389, 2352

Щербак С. Т. 4751

Щербань О. 1389

Щербатюк В. М. 267, 1954, 2012, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 3549, 3550, 4346, 4347, 5422, 5423, 6487, 6488, 6489, 6490, 6491, 6613

Щербатюк О. 1389

Щербина Н. 2376
Щербін Л. 2377
Щетініна Т. О. 3551, 3552
Щибря Л. 773, 774
Щириця Ю. О. 636, 6084
Щукін В. В. 1371
Щур Ю. І. 2527, 4348
Щурко О. М. 454
Щусь О. Й. 2183, 5424
Щуцької Б. Й. 4133

Эйхгорн Г. див. Ейхгорн Г. фон

Юзбашева Н. Л. 3454, 4308, 5353, 6435
Юзич Ю. 895
Юнаків М. Л. 1602, 2380
Юнгмейстер В. Ю. 3
Юринець Ю. Л. 2381
Юрій М. Ф. 805
Юрійчук Є. П. 153, 154, 1502, 2382
Юркевич О. 2383
Юркова О. В. 1477, 6432
Юрченко В. М. 2384, 2385
Юрченко В. О. 3
Юрченко М. М. 1749
Юрченко О. А. 3
Юрченко О. 6492
Юрчук О. О. 3247
Юхновський І. 2936
Юшкова І. 4349

Яблонський В. М. 1230, 1723, 1751, 2191, 2386, 2387, 2388, 3842, 5425, 5426, 5427, 5428
Яблунівський С. В. 3553
Яворницький Д. І. 931, 1381, 1864, 1881, 2407, 4978
Ядловська О. С. 2389, 3435, 3554, 3555, 3556, 3557, 3558, 3559, 3560, 3561, 3562
Якерсон С. 2116
Яким С. С. 2709
Якименко Л. 1025
Якименко М. А. 2772, 3866
Якимець Б. Я. 3563
Якимович Б. З. 5586, 5870, 5893
Якобчук С. О. 3564, 5429
Яковенко Г. 6252
Яковенко О. М. 2391
Яковенко 277
Яковишин В. 5894
Яковлев О. В. 2392
Яковлів А. І. 17, 1255, 1594, 1595, 1596, 1663, 4368
Яковчук В. 2393
Якубова Л. Д. 1058, 1061, 1957, 5725, 5988, 6493
Якунін В. К. 2252
Якуніна А. О. 3242, 3565
Яневський Д. Б. 2395, 2396, 2397, 3566, 3567, 3568, 3569, 4351, 4352, 5430, 5431, 5895, 5896, 6494

Янковська О. В. 2398, 2399, 2400
Янчак Я. 5897
Янчук О. 5432
Яременко В. В. 6495
Яременко Л. М. 5433
Яременко О. І. 3570, 3796, 4353
Яремчук В. Д. 776, 1648, 2179, 2401, 2402, 2403, 3456, 5898, 5899, 5900, 5901
Яремчук Д. 2056
Яримович Р. М. 5605
Ярмиш Н. О. 1770
Ярмиш О. Н. 1411, 6163
Ярмола О. В. 3147
Ярмошик І. І. 4354
Ярова Г. І. 4073
Яровенко Т. С. 256
Яровий В. Г. 2404
Ярославенко Я. 1638
Ярош Д. В. 3571, 3572, 3573, 3574, 3575, 3576, 3577, 3578, 3579
Ярошенко Є. С. 2405
Ясенчук О. 2258, 2406
Ясинський 2378
Ясь О. В. 1659
Яценко В. Я. 2407, 3580, 3581, 3582, 3583, 3584, 3585, 3586, 3587, 3588, 3589, 3590, 3591,
3592, 6496
Яценко Є. І. 6497
Яценко О. В. 2408, 2409, 3593, 5434, 6498, 6614
Яценко О. М. 3
Яценюк Я. М. 5902
Яцишин М. 3594, 4355
Яцюк М. В. 2410, 5435, 5436

Bruski J. J. 1751, 5437

Dębski S. 2419

Fagan G. 2413

Golczewski F. 2411

Hagen M. von 1751, 2412

Kłimeski M. див. Клімецький М.

Krotofil M. див. Кротофіль М.

Kuchabsky V. див. Кучабський В. В.

Magdon J. 5439

Mankivska T. A. див. Маньківська Т. О.

Mróz M. 5440, 5441, 5442

Nieścioruk J. 5906

Odziemkowski J. 5443

Pisuliński J. 2415

Rukkas A. div. Руккас А. О.

Skrukwa G. 2416

Śliwiński E. 2191

Szajdak S. 5444

Вунтук О. div. Винник О.

Wysocki R. 2418

Zariczniak L. 2420

Хронологічний покажчик

1996 2185

2000 302, 443, 560, 679, 1177, 1220, 1231, 1466, 1816, 1900, 2014, 2227, 2550, 2905, 2993, 2994, 3001, 3992, 4261, 4646, 4686, 4875, 4889, 4905, 5038, 5081, 5289, 5903, 6089, 6553

2001 63, 66, 78, 89, 97, 101, 156, 184, 207, 215, 221, 226, 227, 253, 307, 308, 359, 395, 410, 535, 586, 640, 647, 657, 666, 678, 696, 775, 830, 831, 842, 875, 909, 911, 913, 916, 927, 941, 945, 946, 947, 990, 999, 1022, 1088, 1124, 1164, 1179, 1185, 1188, 1239, 1244, 1296, 1299, 1301, 1307, 1313, 1432, 1479, 1530, 1531, 1556, 1582, 1609, 1636, 1747, 1767, 1785, 1786, 1789, 1790, 1794, 1796, 1797, 1818, 1838, 1874, 1910, 1915, 1919, 1934, 1942, 1945, 1988, 2002, 2051, 2063, 2082, 2142, 2163, 2172, 2196, 2203, 2224, 2234, 2269, 2280, 2344, 2405, 2448, 2450, 2471, 2475, 2501, 2642, 2643, 2664, 2704, 2712, 2735, 2776, 2790, 2795, 2814, 2816, 2817, 2841, 2843, 2861, 2865, 2903, 2904, 2966, 2981, 2993, 2996, 2998, 3000, 3018, 3098, 3099, 3176, 3210, 3212, 3213, 3226, 3243, 3260, 3293, 3301, 3302, 3303, 3307, 3309, 3311, 3386, 3387, 3388, 3396, 3406, 3422, 3433, 3446, 3447, 3484, 3486, 3533, 3543, 3662, 3698, 3707, 3795, 3834, 3835, 3898, 3906, 3927, 3945, 3964, 3989, 4048, 4051, 4194, 4210, 4214, 4232, 4235, 4278, 4372, 4381, 4417, 4437, 4459, 4504, 4529, 4597, 4613, 4616, 4628, 4672, 4727, 4729, 4735, 4827, 4887, 4926, 4969, 4987, 5026, 5067, 5099, 5132, 5133, 5135, 5143, 5239, 5258, 5272, 5276, 5282, 5396, 5426, 5427, 5432, 5433, 5438, 5452, 5467, 5496, 5558, 5566, 5577, 5632, 5648, 5683, 5685, 5733, 5735, 5744, 5750, 5791, 5833, 5871, 5919, 5937, 5945, 5948, 5950, 6008, 6010, 6017, 6020, 6049, 6175, 6215, 6226, 6245, 6262, 6540, 6590, 6600

2002 6, 21, 22, 28, 35, 64, 65, 79, 104, 143, 144, 202, 212, 240, 259, 301, 303, 366, 409, 441, 485, 515, 533, 563, 575, 587, 604, 624, 629, 641, 642, 663, 684, 717, 766, 897, 902, 912, 920, 934, 950, 954, 955, 998, 1078, 1090, 1121, 1123, 1147, 1170, 1174, 1191, 1211, 1222, 1249, 1297, 1298, 1304, 1306, 1309, 1310, 1311, 1312, 1328, 1356, 1375, 1389, 1393, 1401, 1408, 1409, 1430, 1431, 1437, 1488, 1495, 1505, 1512, 1515, 1564, 1566, 1586, 1603, 1630, 1650, 1656, 1658, 1713, 1723, 1727, 1735, 1744, 1779, 1788, 1793, 1807, 1810, 1840, 1901, 1908, 1910, 1911, 1912, 1929, 1932, 2040, 2047, 2110, 2170, 2233, 2276, 2291, 2317, 2336, 2361, 2382, 2398, 2439, 2440, 2480, 2497, 2502, 2511, 2524, 2541, 2602, 2614, 2615, 2629, 2665, 2710, 2728, 2732, 2740, 2809, 2813, 2815, 2820, 2821, 2862, 2871, 2882, 2941, 2949, 2973, 2992, 2995, 3006, 3049, 3093, 3094, 3100, 3115, 3164, 3178, 3180, 3181, 3185, 3190, 3209, 3245, 3287, 3368, 3372, 3397, 3398, 3420, 3423, 3456, 3495, 3497, 3571, 3585, 3654, 3695, 3779, 3796, 3800, 3833, 3837, 3844, 3847, 3849, 3851, 3860, 3874, 3894, 3901, 3913, 3924, 3988, 3996, 4014, 4044, 4047, 4049, 4050, 4066, 4226, 4233, 4242, 4260, 4346, 4370, 4387, 4460, 4503, 4557, 4596, 4598, 4599, 4617, 4626, 4645, 4666, 4681, 4736, 4738, 4747, 4802, 4803, 4811, 4818, 4856, 4857, 4871, 4876, 4883, 4885, 4929, 4930, 4932, 4951, 4953, 4957, 4972, 4992, 5046, 5057, 5078, 5080, 5092, 5125, 5185, 5200, 5229, 5230, 5235, 5250, 5254, 5258, 5283, 5294, 5380, 5387, 5435, 5453, 5527, 5531, 5628, 5686, 5701, 5702, 5719, 5772, 5816, 5854, 5870, 5876, 5906, 5966, 6015, 6056, 6059, 6083, 6101, 6132, 6133, 6187, 6230, 6236, 6241, 6242, 6243, 6244, 6247, 6254, 6255, 6268, 6269, 6287, 6354, 6379, 6380, 6385, 6412, 6417, 6419, 6446, 6453, 6460, 6464, 6484, 6491, 6492, 6583, 6610

2003 38, 39, 82, 88, 102, 114, 142, 181, 182, 206, 214, 218, 224, 254, 276, 283, 284, 300, 328, 375, 390, 397, 530, 552, 585, 674, 768, 806, 814, 832, 833, 838, 845, 848, 901, 903, 933, 935, 938, 986, 1018, 1128, 1163, 1169, 1195, 1230, 1286, 1308, 1333, 1352, 1358, 1377,

1392, 1397, 1400, 1477, 1506, 1511, 1546, 1548, 1557, 1562, 1610, 1611, 1648, 1655,
1702, 1811, 1829, 1871, 1909, 1914, 1917, 1918, 1920, 1933, 2038, 2041, 2066, 2139,
2151, 2167, 2207, 2249, 2254, 2268, 2290, 2302, 2307, 2322, 2423, 2451, 2483, 2500,
2513, 2525, 2546, 2562, 2570, 2808, 2810, 2818, 2837, 2852, 2873, 2958, 2990, 2999,
3004, 3078, 3101, 3102, 3116, 3123, 3127, 3198, 3219, 3220, 3284, 3342, 3369, 3374,
3376, 3383, 3385, 3438, 3459, 3485, 3492, 3568, 3661, 3664, 3669, 3726, 3728, 3897,
3971, 3997, 4008, 4039, 4045, 4082, 4097, 4161, 4201, 4205, 4246, 4250, 4253, 4276,
4291, 4299, 4300, 4301, 4325, 4326, 4341, 4343, 4345, 4351, 4371, 4397, 4505, 4506,
4655, 4661, 4712, 4781, 4819, 4924, 4933, 4934, 4935, 4971, 4984, 4991, 5022, 5077,
5091, 5104, 5106, 5120, 5147, 5204, 5205, 5206, 5249, 5367, 5386, 5395, 5398, 5430,
5454, 5468, 5505, 5545, 5559, 5577, 5621, 5649, 5699, 5746, 5772, 5841, 5896, 5902,
5928, 5929, 5935, 5941, 5947, 5952, 5960, 5964, 5968, 5978, 5980, 6045, 6048, 6093,
6177, 6188, 6237, 6240, 6377, 6442, 6461, 6494, 6525, 6559, 6587, 6604

2004 15, 34, 76, 94, 124, 140, 159, 160, 180, 196, 199, 201, 210, 255, 280, 281, 315, 335, 369,
384, 391, 399, 425, 440, 449, 477, 478, 479, 514, 516, 525, 554, 561, 599, 636, 644, 661,
662, 699, 712, 730, 753, 767, 778, 781, 834, 846, 866, 868, 869, 904, 929, 949, 995, 1017,
1032, 1096, 1101, 1106, 1107, 1129, 1172, 1178, 1216, 1357, 1360, 1384, 1394, 1416,
1481, 1482, 1510, 1527, 1533, 1535, 1555, 1568, 1602, 1607, 1651, 1716, 1719, 1752,
1770, 1780, 1781, 1783, 1784, 1791, 1801, 1808, 1812, 1813, 1815, 1823, 1902, 1936,
1976, 1979, 2001, 2003, 2010, 2012, 2020, 2022, 2028, 2050, 2077, 2132, 2136, 2140,
2145, 2173, 2180, 2186, 2219, 2262, 2266, 2267, 2272, 2308, 2316, 2335, 2384, 2385,
2400, 2415, 2468, 2476, 2489, 2493, 2494, 2495, 2496, 2532, 2561, 2564, 2599, 2607,
2626, 2725, 2726, 2756, 2758, 2788, 2832, 2909, 2915, 2924, 2956, 2964, 3068, 3244,
3257, 3313, 3337, 3451, 3496, 3501, 3511, 3527, 3602, 3655, 3663, 3667, 3688, 3689,
3700, 3705, 3716, 3727, 3729, 3735, 3774, 3790, 3845, 3878, 3881, 3923, 3928, 3936,
3948, 3950, 3956, 3957, 4001, 4008, 4025, 4039, 4060, 4113, 4187, 4203, 4231, 4242,
4281, 4296, 4297, 4354, 4363, 4364, 4365, 4366, 4424, 4497, 4499, 4522, 4533, 4555,
4612, 4634, 4656, 4667, 4668, 4679, 4693, 4714, 4732, 4734, 4746, 4763, 4765, 4766,
4767, 4769, 4773, 4784, 4817, 4893, 4903, 4907, 4918, 4928, 4931, 4959, 5008, 5018,
5019, 5025, 5032, 5051, 5052, 5060, 5061, 5069, 5096, 5107, 5111, 5113, 5118, 5138,
5139, 5148, 5162, 5198, 5208, 5215, 5253, 5265, 5275, 5319, 5320, 5321, 5343, 5347,
5349, 5381, 5437, 5441, 5442, 5484, 5575, 5583, 5602, 5698, 5734, 5747, 5797, 5817,
5818, 5835, 5842, 5854, 5865, 5873, 5897, 5899, 5904, 5916, 5924, 5933, 5940, 5942,
5949, 5951, 5965, 5970, 5977, 5982, 6016, 6024, 6048, 6054, 6101, 6110, 6116, 6124,
6134, 6181, 6253, 6272, 6283, 6284, 6302, 6317, 6374, 6384, 6426, 6428, 6465, 6467,
6496, 6526, 6527, 6552, 6554, 6581, 6593, 6603

2005 60, 69, 77, 80, 92, 98, 99, 120, 154, 162, 179, 186, 187, 200, 208, 242, 252, 273, 274,
275, 277, 279, 290, 304, 329, 331, 362, 392, 394, 396, 414, 435, 437, 438, 480, 545, 549,
577, 588, 592, 601, 635, 643, 646, 648, 652, 665, 673, 677, 681, 686, 713, 727, 738, 782,
828, 840, 853, 863, 887, 888, 889, 910, 931, 937, 939, 943, 961, 1031, 1043, 1049, 1059,
1060, 1100, 1108, 1109, 1110, 1112, 1113, 1166, 1197, 1208, 1246, 1248, 1251, 1253,
1277, 1288, 1354, 1380, 1385, 1434, 1442, 1490, 1508, 1536, 1559, 1563, 1565, 1585,
1587, 1620, 1625, 1663, 1694, 1732, 1749, 1826, 1827, 1828, 1852, 1879, 1907, 1913,
1916, 1941, 1969, 1974, 1987, 2007, 2025, 2032, 2037, 2049, 2065, 2070, 2090, 2127,
2129, 2130, 2144, 2157, 2161, 2165, 2171, 2183, 2255, 2273, 2294, 2310, 2318, 2330,
2337, 2378, 2399, 2407, 2412, 2444, 2460, 2492, 2504, 2505, 2584, 2606, 2621, 2630,
2649, 2650, 2708, 2723, 2739, 2796, 2797, 2830, 2846, 2874, 2891, 2930, 2940, 2963,
2970, 3041, 3055, 3056, 3064, 3083, 3097, 3166, 3172, 3193, 3316, 3370, 3371, 3402,
3440, 3494, 3503, 3572, 3603, 3634, 3666, 3685, 3712, 3787, 3846, 3853, 3856, 3869,
3880, 3895, 3995, 3999, 4003, 4004, 4023, 4075, 4117, 4185, 4209, 4220, 4222, 4292,
4294, 4349, 4373, 4393, 4418, 4420, 4446, 4482, 4500, 4511, 4512, 4523, 4556, 4600,
4627, 4629, 4678, 4680, 4684, 4688, 4728, 4748, 4764, 4771, 4774, 4777, 4780, 4782,
4783, 4789, 4810, 4841, 4859, 4865, 4882, 4891, 4901, 4910, 4925, 4937, 4939, 4985,
4989, 5003, 5005, 5034, 5041, 5044, 5102, 5112, 5114, 5149, 5163, 5231, 5241, 5246,

5248, 5264, 5269, 5281, 5345, 5385, 5389, 5390, 5460, 5470, 5529, 5532, 5542, 5543, 5557, 5577, 5586, 5603, 5620, 5623, 5678, 5715, 5722, 5724, 5727, 5742, 5771, 5798, 5834, 5879, 5898, 5908, 5934, 5944, 5946, 5967, 5999, 6090, 6127, 6140, 6156, 6179, 6189, 6200, 6202, 6203, 6206, 6233, 6238, 6376, 6382, 6430, 6439, 6468, 6562, 6582, 6612

2006 16, 18, 47, 71, 93, 106, 118, 127, 135, 165, 168, 175, 178, 192, 203, 219, 272, 289, 291, 332, 333, 360, 372, 382, 393, 398, 408, 433, 436, 452, 499, 524, 531, 532, 534, 536, 541, 542, 551, 566, 590, 610, 627, 631, 654, 656, 750, 765, 769, 770, 783, 784, 797, 820, 841, 843, 881, 882, 905, 915, 940, 951, 966, 984, 988, 1016, 1023, 1033, 1052, 1057, 1083, 1091, 1162, 1176, 1196, 1201, 1209, 1218, 1221, 1227, 1287, 1290, 1326, 1351, 1353, 1366, 1449, 1453, 1457, 1459, 1496, 1497, 1516, 1522, 1552, 1619, 1697, 1698, 1715, 1765, 1787, 1831, 1835, 1867, 1870, 1880, 1897, 1899, 1935, 1950, 1966, 1977, 1997, 1998, 1999, 2000, 2003, 2004, 2024, 2026, 2033, 2036, 2064, 2128, 2131, 2133, 2160, 2164, 2166, 2188, 2209, 2220, 2251, 2264, 2270, 2298, 2342, 2363, 2418, 2463, 2469, 2474, 2534, 2565, 2569, 2575, 2580, 2587, 2590, 2592, 2596, 2618, 2687, 2702, 2707, 2735, 2757, 2759, 2774, 2806, 2811, 2826, 2829, 2839, 2840, 2854, 2877, 2908, 3034, 3035, 3036, 3043, 3046, 3052, 3058, 3059, 3065, 3072, 3080, 3126, 3227, 3259, 3281, 3290, 3320, 3338, 3367, 3404, 3408, 3421, 3429, 3432, 3442, 3489, 3544, 3554, 3565, 3570, 3573, 3578, 3601, 3623, 3656, 3690, 3730, 3797, 3852, 3863, 3873, 3909, 3922, 3951, 3962, 4006, 4027, 4042, 4057, 4065, 4076, 4138, 4169, 4172, 4174, 4199, 4211, 4212, 4221, 4225, 4251, 4322, 4329, 4367, 4374, 4375, 4376, 4398, 4408, 4441, 4458, 4485, 4486, 4488, 4490, 4492, 4531, 4577, 4583, 4585, 4602, 4603, 4618, 4620, 4659, 4692, 4722, 4750, 4751, 4754, 4760, 4768, 4770, 4772, 4774, 4783, 4788, 4816, 4842, 4862, 4874, 4936, 4940, 4956, 4960, 5004, 5007, 5011, 5013, 5016, 5029, 5030, 5033, 5048, 5059, 5098, 5103, 5109, 5110, 5144, 5164, 5180, 5184, 5188, 5190, 5196, 5203, 5216, 5232, 5236, 5271, 5277, 5286, 5290, 5295, 5348, 5361, 5370, 5415, 5440, 5451, 5466, 5471, 5507, 5517, 5519, 5524, 5541, 5570, 5572, 5576, 5582, 5585, 5604, 5618, 5643, 5740, 5801, 5803, 5814, 5818, 5869, 5872, 5894, 5930, 5931, 5974, 5979, 6071, 6099, 6107, 6121, 6123, 6148, 6157, 6221, 6261, 6290, 6313, 6320, 6350, 6353, 6447, 6497, 6501, 6535, 6542, 6564, 6572, 6574, 6605, 6611

2007 4, 7, 8, 23, 53, 67, 115, 116, 145, 152, 153, 191, 193, 236, 297, 310, 311, 316, 351, 376, 419, 427, 428, 439, 460, 507, 520, 562, 579, 589, 593, 608, 633, 650, 651, 708, 785, 804, 849, 854, 860, 867, 899, 914, 952, 973, 976, 983, 996, 1020, 1054, 1055, 1084, 1087, 1115, 1119, 1120, 1151, 1155, 1168, 1173, 1184, 1192, 1198, 1205, 1206, 1212, 1281, 1302, 1359, 1362, 1376, 1381, 1398, 1444, 1455, 1458, 1483, 1487, 1507, 1554, 1590, 1623, 1640, 1662, 1714, 1740, 1778, 1841, 1863, 1873, 1884, 1893, 1923, 1948, 1955, 1968, 1973, 2005, 2006, 2027, 2029, 2061, 2071, 2114, 2115, 2177, 2179, 2200, 2218, 2238, 2259, 2271, 2281, 2282, 2305, 2333, 2452, 2461, 2467, 2481, 2515, 2520, 2523, 2568, 2571, 2572, 2573, 2574, 2578, 2589, 2595, 2598, 2603, 2623, 2628, 2632, 2652, 2653, 2709, 2727, 2762, 2768, 2794, 2804, 2819, 2834, 2883, 2889, 2893, 2894, 2897, 2902, 2936, 2952, 2965, 2979, 3008, 3032, 3057, 3060, 3061, 3073, 3110, 3128, 3130, 3147, 3154, 3184, 3195, 3217, 3222, 3250, 3258, 3291, 3294, 3328, 3343, 3348, 3361, 3389, 3394, 3405, 3407, 3425, 3441, 3448, 3449, 3457, 3462, 3525, 3560, 3566, 3579, 3607, 3615, 3617, 3619, 3624, 3625, 3670, 3671, 3703, 3708, 3717, 3720, 3758, 3791, 3848, 3858, 3868, 3886, 3919, 3949, 3963, 3998, 4040, 4080, 4087, 4093, 4124, 4150, 4155, 4156, 4159, 4200, 4241, 4257, 4309, 4334, 4400, 4402, 4448, 4454, 4455, 4483, 4487, 4489, 4515, 4528, 4591, 4614, 4636, 4640, 4643, 4665, 4683, 4685, 4745, 4785, 4790, 4801, 4814, 4821, 4826, 4884, 4921, 4955, 4973, 4988, 5010, 5021, 5031, 5049, 5050, 5100, 5126, 5129, 5136, 5137, 5145, 5161, 5191, 5207, 5217, 5225, 5243, 5266, 5267, 5268, 5279, 5285, 5297, 5358, 5369, 5378, 5414, 5424, 5465, 5540, 5549, 5565, 5574, 5688, 5731, 5809, 5895, 5910, 5911, 5923, 5983, 5998, 6005, 6055, 6085, 6091, 6106, 6126, 6154, 6294, 6303, 6308, 6314, 6333, 6381, 6391, 6429, 6431, 6466, 6486, 6560, 6568, 6575

2008 37, 121, 122, 130, 141, 148, 149, 211, 213, 278, 312, 314, 334, 368, 383, 392, 411, 415,

424, 444, 453, 468, 475, 486, 522, 527, 543, 553, 557, 565, 574, 630, 670, 683, 692, 705, 720, 724, 731, 739, 741, 779, 786, 817, 857, 874, 936, 944, 968, 987, 993, 1007, 1021, 1085, 1086, 1089, 1105, 1202, 1235, 1240, 1252, 1280, 1282, 1300, 1303, 1305, 1321, 1372, 1382, 1385, 1424, 1450, 1474, 1476, 1513, 1520, 1534, 1558, 1578, 1599, 1601, 1639, 1665, 1707, 1718, 1720, 1766, 1822, 1883, 1953, 1975, 1978, 1981, 1986, 1991, 2035, 2057, 2060, 2079, 2081, 2092, 2135, 2150, 2176, 2178, 2184, 2189, 2194, 2213, 2216, 2225, 2226, 2231, 2306, 2341, 2345, 2391, 2401, 2416, 2421, 2449, 2458, 2460, 2462, 2465, 2486, 2487, 2488, 2503, 2512, 2514, 2519, 2536, 2579, 2582, 2588, 2605, 2612, 2622, 2624, 2656, 2666, 2671, 2678, 2691, 2697, 2698, 2699, 2715, 2733, 2741, 2745, 2748, 2754, 2801, 2807, 2825, 2831, 2842, 2850, 2864, 2872, 2885, 2914, 2919, 2937, 2938, 2951, 2962, 2976, 3009, 3010, 3016, 3020, 3024, 3039, 3042, 3054, 3063, 3066, 3070, 3092, 3096, 3108, 3113, 3117, 3167, 3174, 3217, 3229, 3233, 3247, 3280, 3299, 3305, 3345, 3352, 3356, 3358, 3378, 3390, 3392, 3424, 3427, 3428, 3437, 3450, 3452, 3460, 3465, 3480, 3481, 3490, 3504, 3522, 3531, 3555, 3559, 3575, 3576, 3604, 3606, 3611, 3614, 3626, 3650, 3665, 3674, 3679, 3696, 3711, 3714, 3731, 3759, 3773, 3785, 3814, 3815, 3816, 3817, 3819, 3838, 3840, 3841, 3875, 3892, 3907, 3910, 3911, 3914, 3915, 3917, 3918, 3921, 3929, 3939, 3942, 3946, 3958, 3959, 3978, 4015, 4018, 4019, 4024, 4036, 4058, 4071, 4072, 4086, 4098, 4122, 4139, 4151, 4154, 4157, 4158, 4185, 4207, 4213, 4217, 4219, 4243, 4248, 4265, 4275, 4282, 4298, 4302, 4310, 4316, 4317, 4320, 4321, 4328, 4383, 4384, 4396, 4407, 4421, 4432, 4434, 4450, 4456, 4457, 4466, 4468, 4470, 4471, 4484, 4491, 4498, 4523, 4524, 4543, 4561, 4563, 4567, 4587, 4594, 4611, 4621, 4652, 4660, 4713, 4731, 4744, 4776, 4786, 4806, 4815, 4829, 4860, 4861, 4902, 4922, 4965, 4966, 4994, 5094, 5115, 5119, 5123, 5130, 5154, 5159, 5187, 5193, 5199, 5202, 5217, 5221, 5222, 5227, 5252, 5259, 5306, 5323, 5325, 5326, 5344, 5350, 5351, 5359, 5364, 5371, 5388, 5411, 5448, 5459, 5482, 5495, 5538, 5551, 5552, 5555, 5556, 5568, 5577, 5578, 5638, 5640, 5642, 5652, 5679, 5681, 5687, 5690, 5712, 5725, 5726, 5729, 5790, 5813, 5837, 5838, 5839, 5853, 5862, 5866, 5882, 5900, 5971, 5984, 6011, 6050, 6051, 6057, 6066, 6076, 6078, 6084, 6088, 6109, 6118, 6119, 6122, 6130, 6163, 6206, 6207, 6213, 6220, 6223, 6232, 6257, 6258, 6259, 6274, 6300, 6301, 6307, 6311, 6323, 6336, 6342, 6358, 6375, 6411, 6433, 6488, 6537, 6556, 6561, 6567, 6571, 6586, 6598, 6602

2009 52, 73, 75, 107, 119, 129, 133, 147, 151, 169, 231, 285, 313, 317, 339, 367, 403, 415, 446, 461, 463, 466, 474, 476, 483, 487, 493, 504, 526, 528, 546, 594, 626, 637, 638, 649, 668, 675, 680, 687, 701, 711, 752, 776, 780, 787, 813, 819, 836, 942, 957, 974, 978, 992, 1122, 1126, 1130, 1144, 1149, 1152, 1161, 1210, 1213, 1217, 1225, 1245, 1247, 1269, 1278, 1279, 1289, 1317, 1338, 1363, 1369, 1396, 1425, 1436, 1475, 1494, 1498, 1519, 1528, 1580, 1583, 1617, 1621, 1626, 1637, 1641, 1731, 1756, 1777, 1809, 1836, 1839, 1853, 1869, 1921, 1931, 1943, 1947, 1980, 1992, 1993, 1994, 2021, 2031, 2048, 2056, 2072, 2075, 2085, 2086, 2087, 2089, 2096, 2138, 2208, 2217, 2221, 2222, 2228, 2278, 2279, 2295, 2304, 2313, 2327, 2332, 2340, 2349, 2353, 2359, 2360, 2364, 2366, 2368, 2371, 2374, 2380, 2395, 2408, 2413, 2425, 2435, 2464, 2473, 2498, 2507, 2521, 2537, 2556, 2557, 2585, 2591, 2597, 2601, 2604, 2627, 2647, 2658, 2662, 2667, 2668, 2669, 2680, 2681, 2694, 2700, 2703, 2711, 2731, 2737, 2744, 2749, 2750, 2751, 2752, 2765, 2767, 2771, 2779, 2786, 2787, 2789, 2792, 2793, 2847, 2851, 2875, 2888, 2901, 2910, 2913, 2914, 2943, 2960, 2971, 3021, 3027, 3053, 3062, 3071, 3112, 3114, 3120, 3145, 3149, 3165, 3170, 3208, 3211, 3215, 3235, 3249, 3252, 3266, 3279, 3324, 3330, 3339, 3344, 3357, 3384, 3414, 3419, 3426, 3436, 3463, 3493, 3498, 3524, 3526, 3546, 3547, 3553, 3562, 3574, 3580, 3593, 3599, 3609, 3618, 3636, 3653, 3672, 3674, 3675, 3677, 3678, 3737, 3780, 3789, 3798, 3803, 3804, 3807, 3811, 3843, 3887, 3916, 3920, 3943, 3947, 3993, 4007, 4012, 4020, 4026, 4030, 4038, 4059, 4068, 4079, 4089, 4127, 4141, 4160, 4165, 4166, 4190, 4191, 4224, 4230, 4239, 4259, 4264, 4271, 4274, 4290, 4316, 4318, 4339, 4344, 4369, 4378, 4379, 4385, 4401, 4403, 4415, 4467, 4474, 4493, 4494, 4519, 4521, 4537, 4538, 4549, 4558, 4562, 4579, 4582, 4589, 4595, 4606, 4676, 4687, 4710, 4723, 4733, 4807, 4813, 4837, 4853, 4878, 4886, 4906, 4908, 4912, 4917, 4923,

4947, 4949, 4952, 4964, 4975, 4998, 5000, 5017, 5027, 5037, 5047, 5070, 5087, 5088, 5089, 5093, 5150, 5157, 5201, 5212, 5218, 5219, 5220, 5224, 5234, 5251, 5302, 5309, 5324, 5328, 5429, 5445, 5473, 5494, 5522, 5537, 5550, 5554, 5560, 5563, 5577, 5579, 5591, 5601, 5641, 5680, 5682, 5717, 5721, 5730, 5768, 5777, 5783, 5808, 5840, 5912, 5939, 5953, 5975, 5993, 5995, 5996, 6001, 6062, 6065, 6087, 6098, 6114, 6115, 6155, 6184, 6185, 6186, 6192, 6228, 6267, 6370, 6395, 6401, 6404, 6410, 6440, 6485, 6489, 6545, 6548, 6549, 6550, 6555, 6558, 6570, 6601

2010 40, 42, 43, 46, 57, 68, 72, 74, 123, 125, 131, 134, 155, 172, 185, 198, 265, 288, 298, 319, 349, 352, 353, 373, 374, 412, 420, 434, 484, 488, 495, 564, 570, 571, 573, 576, 598, 607, 639, 655, 657, 659, 669, 676, 688, 700, 702, 751, 762, 796, 798, 816, 870, 898, 917, 918, 930, 956, 970, 1006, 1036, 1046, 1053, 1102, 1114, 1118, 1127, 1187, 1189, 1271, 1335, 1336, 1339, 1345, 1355, 1364, 1367, 1402, 1441, 1443, 1454, 1478, 1485, 1499, 1525, 1567, 1584, 1591, 1675, 1677, 1690, 1699, 1701, 1703, 1726, 1769, 1795, 1798, 1800, 1802, 1820, 1864, 1868, 1876, 1885, 1886, 1887, 1962, 1993, 1994, 2030, 2034, 2058, 2083, 2097, 2099, 2100, 2101, 2112, 2153, 2168, 2169, 2202, 2204, 2215, 2232, 2260, 2263, 2265, 2274, 2315, 2350, 2355, 2356, 2362, 2365, 2372, 2386, 2389, 2411, 2437, 2453, 2454, 2455, 2457, 2459, 2509, 2533, 2548, 2583, 2677, 2685, 2689, 2695, 2736, 2738, 2746, 2766, 2775, 2782, 2812, 2845, 2857, 2858, 2863, 2907, 2916, 2918, 2921, 2925, 2942, 3028, 3029, 3044, 3045, 3084, 3103, 3104, 3119, 3121, 3139, 3142, 3148, 3168, 3169, 3188, 3236, 3241, 3255, 3269, 3304, 3306, 3351, 3363, 3366, 3373, 3417, 3434, 3491, 3502, 3505, 3513, 3523, 3534, 3541, 3549, 3550, 3567, 3569, 3577, 3589, 3610, 3627, 3659, 3681, 3713, 3715, 3724, 3750, 3754, 3755, 3781, 3786, 3788, 3805, 3806, 3810, 3830, 3859, 3876, 3884, 3891, 3899, 3908, 3938, 3969, 3986, 4005, 4013, 4035, 4088, 4094, 4099, 4100, 4104, 4119, 4121, 4123, 4125, 4162, 4192, 4247, 4254, 4269, 4295, 4352, 4355, 4416, 4419, 4443, 4464, 4472, 4475, 4476, 4481, 4508, 4516, 4518, 4530, 4536, 4539, 4541, 4544, 4545, 4551, 4566, 4572, 4573, 4580, 4604, 4641, 4644, 4653, 4662, 4671, 4707, 4726, 4749, 4756, 4762, 4775, 4778, 4791, 4792, 4793, 4795, 4796, 4797, 4804, 4805, 4809, 4830, 4838, 4873, 4892, 4944, 4945, 4948, 4958, 4967, 4978, 4995, 5012, 5043, 5065, 5086, 5101, 5116, 5117, 5122, 5140, 5160, 5165, 5168, 5169, 5170, 5171, 5183, 5197, 5214, 5233, 5237, 5244, 5270, 5280, 5287, 5293, 5305, 5307, 5310, 5356, 5372, 5375, 5382, 5413, 5431, 5434, 5455, 5479, 5480, 5492, 5548, 5598, 5610, 5622, 5631, 5703, 5704, 5705, 5707, 5728, 5752, 5776, 5787, 5793, 5795, 5805, 5821, 5823, 5848, 5849, 5878, 5926, 5958, 5973, 5994, 5997, 6014, 6108, 6125, 6138, 6147, 6161, 6162, 6172, 6199, 6208, 6216, 6217, 6263, 6306, 6325, 6326, 6378, 6392, 6394, 6402, 6463, 6487, 6490, 6498, 6517, 6538, 6544, 6547, 6551, 6557, 6563, 6565, 6589, 6595, 6596, 6614

2011 41, 44, 58, 59, 62, 86, 126, 132, 146, 164, 176, 188, 222, 239, 257, 282, 305, 309, 326, 337, 350, 356, 358, 365, 426, 462, 472, 496, 511, 513, 550, 558, 582, 603, 606, 621, 625, 628, 645, 667, 682, 685, 704, 709, 716, 725, 744, 754, 755, 760, 788, 789, 807, 809, 823, 844, 850, 852, 871, 883, 884, 885, 886, 892, 948, 953, 959, 969, 985, 991, 997, 1014, 1034, 1035, 1044, 1051, 1068, 1072, 1079, 1097, 1098, 1099, 1135, 1175, 1183, 1190, 1191, 1228, 1229, 1243, 1266, 1273, 1293, 1314, 1337, 1348, 1374, 1390, 1399, 1426, 1440, 1445, 1447, 1465, 1470, 1473, 1486, 1500, 1504, 1518, 1526, 1540, 1551, 1570, 1593, 1594, 1595, 1614, 1615, 1616, 1618, 1643, 1659, 1687, 1692, 1728, 1742, 1755, 1768, 1776, 1782, 1806, 1819, 1844, 1859, 1875, 1894, 1927, 1951, 1967, 1983, 1984, 1985, 1990, 2008, 2044, 2045, 2054, 2084, 2091, 2098, 2102, 2103, 2107, 2115, 2122, 2158, 2205, 2211, 2236, 2241, 2242, 2248, 2275, 2283, 2293, 2296, 2321, 2328, 2342, 2352, 2383, 2406, 2409, 2442, 2472, 2517, 2549, 2577, 2600, 2616, 2655, 2659, 2660, 2670, 2676, 2679, 2682, 2690, 2706, 2716, 2742, 2761, 2827, 2849, 2860, 2866, 2868, 2869, 2878, 2906, 2912, 2931, 2950, 2969, 2975, 2982, 2991, 3007, 3013, 3017, 3038, 3091, 3095, 3111, 3129, 3137, 3142, 3158, 3179, 3182, 3199, 3200, 3201, 3202, 3232, 3246, 3253, 3285, 3289, 3300, 3308, 3310, 3312, 3315, 3346, 3349, 3350, 3360, 3364, 3376, 3393, 3399, 3413, 3430, 3431, 3482, 3488, 3499, 3532, 3535, 3551, 3556, 3558, 3592, 3657, 3658, 3680, 3682, 3701, 3702, 3704, 3719, 3721, 3722, 3725, 3756, 3765,

3767, 3770, 3771, 3775, 3782, 3783, 3813, 3818, 3820, 3827, 3828, 3829, 3854, 3862, 3865, 3882, 3888, 3889, 3893, 3904, 3905, 3931, 3941, 3965, 3967, 3975, 3984, 3985, 3994, 4000, 4002, 4011, 4046, 4054, 4069, 4073, 4101, 4102, 4103, 4126, 4134, 4137, 4140, 4152, 4171, 4173, 4229, 4237, 4243, 4262, 4266, 4268, 4272, 4283, 4314, 4332, 4333, 4347, 4433, 4441, 4444, 4445, 4507, 4514, 4532, 4534, 4535, 4542, 4560, 4565, 4570, 4571, 4584, 4586, 4607, 4631, 4639, 4650, 4704, 4711, 4717, 4739, 4740, 4757, 4794, 4799, 4824, 4825, 4836, 4839, 4840, 4855, 4870, 4877, 4880, 4881, 4888, 4890, 4911, 4913, 4927, 4941, 4943, 4976, 4977, 4979, 4980, 4982, 4990, 5015, 5020, 5023, 5028, 5035, 5066, 5131, 5141, 5158, 5176, 5182, 5194, 5228, 5242, 5284, 5288, 5296, 5300, 5303, 5327, 5357, 5362, 5373, 5404, 5408, 5418, 5423, 5450, 5503, 5504, 5509, 5510, 5511, 5515, 5524, 5562, 5577, 5616, 5624, 5684, 5692, 5693, 5696, 5706, 5708, 5732, 5767, 5769, 5770, 5785, 5786, 5789, 5794, 5820, 5824, 5847, 5860, 5861, 5905, 5909, 5936, 5985, 5989, 6004, 6021, 6041, 6043, 6046, 6067, 6070, 6077, 6082, 6095, 6120, 6128, 6141, 6145, 6158, 6166, 6169, 6170, 6178, 6180, 6182, 6183, 6192, 6196, 6250, 6275, 6296, 6297, 6321, 6338, 6344, 6349, 6352, 6355, 6367, 6399, 6403, 6454, 6457, 6478, 6500, 6516, 6518, 6520, 6522, 6528, 6536, 6546, 6566, 6576, 6578, 6585, 6588, 6607, 6609

2012 19, 48, 49, 61, 91, 92, 105, 128, 136, 161, 163, 166, 170, 194, 217, 234, 249, 320, 322, 327, 330, 348, 357, 389, 405, 407, 447, 451, 457, 458, 464, 465, 481, 538, 540, 580, 591, 613, 618, 660, 703, 715, 733, 758, 761, 763, 764, 772, 790, 810, 815, 821, 826, 827, 856, 879, 880, 891, 893, 900, 908, 926, 928, 967, 977, 1010, 1011, 1012, 1013, 1037, 1038, 1040, 1047, 1048, 1050, 1067, 1069, 1070, 1071, 1073, 1074, 1075, 1076, 1081, 1104, 1139, 1145, 1150, 1157, 1167, 1200, 1214, 1254, 1263, 1264, 1284, 1294, 1295, 1340, 1341, 1344, 1370, 1383, 1390, 1395, 1411, 1423, 1460, 1469, 1514, 1517, 1541, 1549, 1571, 1576, 1597, 1604, 1613, 1652, 1674, 1676, 1682, 1693, 1700, 1704, 1705, 1717, 1734, 1736, 1748, 1750, 1762, 1773, 1814, 1824, 1825, 1892, 1898, 1961, 1970, 1989, 2009, 2018, 2023, 2039, 2067, 2074, 2111, 2121, 2134, 2141, 2154, 2181, 2239, 2244, 2292, 2303, 2369, 2370, 2392, 2396, 2402, 2403, 2404, 2477, 2479, 2506, 2508, 2522, 2526, 2529, 2539, 2540, 2553, 2563, 2576, 2610, 2620, 2635, 2636, 2637, 2638, 2640, 2663, 2688, 2705, 2743, 2747, 2772, 2783, 2784, 2785, 2838, 2848, 2855, 2859, 2876, 2887, 2890, 2892, 2911, 2917, 2928, 2944, 2948, 2957, 2959, 2961, 2967, 2974, 2977, 2985, 3005, 3011, 3012, 3031, 3033, 3050, 3074, 3087, 3162, 3194, 3203, 3207, 3214, 3237, 3256, 3314, 3329, 3335, 3353, 3359, 3375, 3391, 3418, 3435, 3458, 3464, 3466, 3467, 3473, 3475, 3478, 3487, 3510, 3542, 3561, 3605, 3608, 3612, 3616, 3631, 3632, 3635, 3644, 3660, 3673, 3676, 3683, 3710, 3723, 3740, 3742, 3743, 3762, 3763, 3764, 3766, 3768, 3777, 3812, 3823, 3825, 3864, 3866, 3872, 3930, 3944, 3960, 3961, 3970, 3974, 3977, 3981, 3982, 3983, 3987, 3990, 3991, 4029, 4031, 4033, 4053, 4061, 4064, 4074, 4077, 4085, 4114, 4116, 4118, 4146, 4148, 4149, 4188, 4223, 4249, 4263, 4270, 4293, 4323, 4330, 4342, 4389, 4404, 4405, 4406, 4411, 4436, 4462, 4465, 4496, 4540, 4550, 4553, 4574, 4581, 4588, 4593, 4630, 4635, 4642, 4651, 4669, 4677, 4682, 4716, 4719, 4724, 4725, 4742, 4752, 4753, 4800, 4831, 4832, 4846, 4854, 4863, 4866, 4868, 4869, 4872, 4909, 4920, 4968, 4986, 4999, 5002, 5024, 5042, 5059, 5064, 5071, 5072, 5073, 5075, 5076, 5097, 5127, 5156, 5166, 5181, 5192, 5255, 5260, 5262, 5263, 5313, 5329, 5346, 5354, 5363, 5376, 5406, 5420, 5449, 5461, 5472, 5474, 5476, 5493, 5513, 5517, 5520, 5536, 5571, 5577, 5607, 5608, 5609, 5612, 5614, 5629, 5634, 5637, 5645, 5646, 5647, 5697, 5741, 5775, 5788, 5796, 5801, 5811, 5815, 5826, 5827, 5829, 5830, 5844, 5845, 5846, 5893, 5901, 5913, 5992, 6000, 6007, 6040, 6047, 6064, 6074, 6075, 6079, 6086, 6092, 6096, 6097, 6111, 6113, 6143, 6153, 6164, 6198, 6201, 6205, 6212, 6214, 6219, 6222, 6248, 6265, 6273, 6292, 6295, 6304, 6309, 6310, 6315, 6335, 6345, 6351, 6356, 6359, 6373, 6387, 6390, 6437, 6443, 6444, 6455, 6473, 6474, 6518, 6519, 6521, 6524, 6539, 6543, 6569, 6577, 6592, 6594, 6599, 6606

2012/2013 3090, 4787

2013 11, 13, 45, 95, 138, 150, 158, 197, 228, 229, 237, 256, 258, 261, 262, 336, 339, 341, 342, 354, 361, 363, 371, 379, 380, 387, 388, 401, 406, 418, 429, 445, 450, 467, 492, 505, 539,

602, 605, 619, 664, 690, 694, 698, 706, 743, 756, 759, 791, 800, 801, 808, 811, 812, 822, 824, 825, 859, 906, 923, 924, 979, 980, 981, 982, 1015, 1041, 1062, 1063, 1064, 1095, 1117, 1125, 1136, 1143, 1156, 1180, 1199, 1215, 1236, 1242, 1256, 1257, 1258, 1259, 1315, 1346, 1347, 1365, 1378, 1387, 1419, 1422, 1427, 1484, 1491, 1492, 1502, 1509, 1521, 1539, 1542, 1606, 1631, 1635, 1646, 1670, 1672, 1679, 1680, 1686, 1729, 1730, 1737, 1758, 1759, 1771, 1775, 1804, 1817, 1845, 1856, 1857, 1865, 1877, 1940, 2019, 2069, 2094, 2118, 2124, 2125, 2149, 2155, 2159, 2174, 2187, 2191, 2208, 2252, 2284, 2289, 2297, 2311, 2329, 2332, 2343, 2347, 2376, 2379, 2387, 2388, 2419, 2432, 2433, 2443, 2470, 2528, 2535, 2547, 2554, 2560, 2609, 2684, 2724, 2769, 2770, 2778, 2781, 2799, 2802, 2805, 2880, 2884, 2886, 2896, 2927, 2932, 2933, 2934, 2935, 2947, 2986, 2988, 3030, 3033, 3037, 3067, 3069, 3075, 3125, 3140, 3143, 3144, 3159, 3160, 3161, 3183, 3186, 3187, 3205, 3216, 3218, 3225, 3238, 3240, 3268, 3270, 3271, 3272, 3276, 3277, 3282, 3327, 3332, 3333, 3354, 3355, 3403, 3439, 3443, 3453, 3468, 3474, 3506, 3507, 3512, 3538, 3540, 3557, 3586, 3587, 3629, 3633, 3641, 3645, 3646, 3691, 3692, 3697, 3706, 3738, 3739, 3741, 3751, 3752, 3760, 3769, 3778, 3794, 3802, 3821, 3822, 3832, 3855, 3861, 3867, 3879, 3883, 3885, 3890, 3932, 3952, 3953, 3966, 3976, 4010, 4016, 4021, 4022, 4028, 4034, 4041, 4055, 4056, 4073, 4083, 4084, 4105, 4106, 4115, 4143, 4145, 4147, 4164, 4167, 4178, 4179, 4181, 4182, 4204, 4215, 4218, 4227, 4228, 4240, 4255, 4256, 4258, 4289, 4307, 4312, 4331, 4388, 4391, 4399, 4410, 4435, 4451, 4461, 4463, 4478, 4480, 4501, 4513, 4564, 4578, 4590, 4615, 4622, 4623, 4649, 4674, 4689, 4691, 4705, 4708, 4718, 4720, 4737, 4743, 4808, 4820, 4823, 4833, 4843, 4914, 4919, 4954, 4970, 4981, 5009, 5054, 5095, 5108, 5121, 5124, 5152, 5174, 5175, 5177, 5178, 5195, 5210, 5213, 5256, 5257, 5274, 5304, 5311, 5312, 5318, 5322, 5332, 5339, 5352, 5377, 5384, 5394, 5400, 5401, 5409, 5410, 5416, 5417, 5458, 5464, 5475, 5489, 5490, 5508, 5512, 5514, 5516, 5525, 5526, 5546, 5594, 5595, 5611, 5613, 5615, 5617, 5630, 5633, 5660, 5739, 5745, 5753, 5754, 5755, 5756, 5757, 5758, 5759, 5764, 5765, 5766, 5799, 5825, 5828, 5855, 5864, 5867, 5868, 5880, 5883, 5917, 5932, 5938, 5986, 5987, 5988, 6002, 6003, 6018, 6022, 6023, 6039, 6052, 6053, 6060, 6094, 6100, 6112, 6165, 6167, 6171, 6173, 6174, 6194, 6211, 6218, 6224, 6252, 6264, 6277, 6279, 6280, 6298, 6316, 6318, 6319, 6329, 6331, 6368, 6371, 6386, 6416, 6421, 6422, 6434, 6438, 6448, 6452, 6462, 6472, 6513, 6523, 6530, 6573, 6579, 6608

2014 25, 31, 112, 117, 137, 171, 189, 204, 205, 238, 244, 250, 293, 340, 343, 344, 346, 386, 404, 430, 454, 469, 489, 491, 494, 497, 508, 510, 512, 537, 547, 572, 581, 584, 602, 614, 617, 634, 691, 734, 740, 745, 757, 773, 774, 792, 802, 963, 964, 972, 975, 1026, 1029, 1030, 1045, 1056, 1065, 1082, 1094, 1116, 1141, 1142, 1146, 1165, 1193, 1203, 1226, 1237, 1260, 1265, 1267, 1268, 1270, 1272, 1274, 1319, 1330, 1331, 1349, 1373, 1388, 1417, 1428, 1433, 1435, 1472, 1493, 1523, 1547, 1569, 1572, 1573, 1574, 1575, 1588, 1632, 1633, 1645, 1647, 1668, 1669, 1684, 1685, 1695, 1708, 1724, 1738, 1739, 1745, 1760, 1761, 1772, 1803, 1847, 1849, 1851, 1888, 1891, 1895, 1924, 1926, 1928, 1930, 1939, 1944, 1982, 1996, 2011, 2046, 2055, 2062, 2068, 2078, 2088, 2093, 2116, 2123, 2126, 2199, 2201, 2214, 2320, 2346, 2354, 2373, 2375, 2377, 2393, 2414, 2445, 2482, 2490, 2538, 2544, 2551, 2567, 2593, 2639, 2651, 2657, 2661, 2672, 2714, 2718, 2722, 2773, 2777, 2822, 2823, 2824, 2833, 2836, 2853, 2867, 2881, 2920, 2929, 2939, 3025, 3026, 3040, 3088, 3107, 3118, 3138, 3155, 3163, 3173, 3177, 3189, 3191, 3224, 3234, 3262, 3263, 3283, 3365, 3380, 3395, 3469, 3470, 3472, 3476, 3479, 3500, 3520, 3539, 3548, 3552, 3591, 3597, 3628, 3630, 3640, 3648, 3652, 3668, 3684, 3699, 3746, 3749, 3757, 3761, 3772, 3776, 3793, 3808, 3809, 3831, 3836, 3842, 3870, 3877, 3896, 3933, 3955, 3968, 3972, 3980, 4037, 4067, 4070, 4090, 4107, 4129, 4132, 4135, 4142, 4144, 4163, 4175, 4176, 4180, 4189, 4197, 4236, 4252, 4273, 4277, 4288, 4313, 4315, 4324, 4335, 4337, 4358, 4412, 4414, 4438, 4440, 4449, 4469, 4517, 4547, 4568, 4569, 4576, 4608, 4609, 4610, 4625, 4637, 4638, 4648, 4675, 4690, 4706, 4715, 4730, 4755, 4828, 4835, 4848, 4852, 4867, 4894, 4895, 4896, 4897, 4898, 4899, 4900, 4904, 4915, 4950, 4962, 4974, 5039, 5053, 5055, 5062, 5079, 5084, 5085, 5142, 5155, 5173, 5179, 5186, 5209, 5226, 5236, 5247, 5273, 5278, 5292, 5308, 5337, 5340, 5360, 5365, 5366, 5368,

5393, 5402, 5425, 5446, 5447, 5457, 5463, 5471, 5483, 5485, 5488, 5491, 5499, 5506,
5521, 5523, 5533, 5534, 5535, 5553, 5561, 5567, 5593, 5597, 5600, 5618, 5627, 5636,
5643, 5661, 5665, 5666, 5669, 5672, 5676, 5677, 5689, 5694, 5695, 5700, 5709, 5711,
5713, 5714, 5720, 5736, 5740, 5762, 5778, 5779, 5780, 5784, 5800, 5806, 5812, 5843,
5857, 5859, 5863, 5869, 5875, 5885, 5886, 5887, 5889, 5891, 5918, 5922, 5938, 5954,
5961, 5962, 5963, 5976, 6013, 6026, 6028, 6031, 6032, 6036, 6044, 6069, 6072, 6104,
6136, 6142, 6159, 6168, 6210, 6231, 6248, 6270, 6271, 6282, 6305, 6322, 6327, 6330,
6347, 6369, 6383, 6397, 6409, 6413, 6414, 6415, 6424, 6425, 6427, 6449, 6470, 6482,
6507, 6508, 6531, 6533, 6541, 6584, 6613

2014/2015 1545, 1667, 1710

2014–2015 3638, 5927,

2015 2, 9, 10, 12, 14, 29, 30, 32, 33, 36, 113, 209, 216, 223, 230, 232, 266, 267, 286, 306, 345,
381, 385, 422, 431, 432, 448, 471, 482, 490, 498, 523, 600, 611, 615, 653, 658, 689, 707,
726, 746, 748, 793, 794, 805, 855, 858, 861, 873, 894, 896, 919, 960, 1002, 1027, 1028,
1058, 1066, 1077, 1093, 1103, 1111, 1137, 1138, 1182, 1194, 1207, 1219, 1238, 1255,
1261, 1262, 1275, 1276, 1283, 1285, 1325, 1403, 1414, 1418, 1429, 1462, 1471, 1544,
1550, 1553, 1579, 1608, 1657, 1664, 1666, 1671, 1673, 1678, 1688, 1689, 1691, 1709,
1743, 1764, 1854, 1855, 1860, 1862, 1872, 1881, 1889, 1904, 1922, 1938, 1956, 1958,
1963, 1965, 1972, 2015, 2017, 2095, 2105, 2143, 2182, 2207, 2212, 2253, 2257, 2285,
2288, 2300, 2312, 2348, 2420, 2422, 2466, 2491, 2499, 2516, 2542, 2543, 2552, 2613,
2625, 2634, 2646, 2674, 2692, 2713, 2780, 2791, 2828, 2856, 2879, 2926, 2954, 2978,
2987, 2997, 3015, 3047, 3077, 3081, 3082, 3085, 3089, 3105, 3106, 3122, 3131, 3132,
3133, 3150, 3152, 3153, 3156, 3171, 3231, 3239, 3254, 3261, 3264, 3265, 3273, 3275,
3331, 3336, 3341, 3377, 3379, 3410, 3411, 3415, 3471, 3514, 3516, 3519, 3530, 3536,
3545, 3564, 3583, 3584, 3596, 3600, 3613, 3637, 3639, 3647, 3649, 3687, 3693, 3736,
3744, 3745, 3748, 3753, 3799, 3826, 3871, 3903, 3925, 3926, 3934, 3954, 3955, 4009,
4043, 4078, 4091, 4112, 4128, 4130, 4168, 4170, 4177, 4183, 4193, 4198, 4206, 4208,
4234, 4267, 4279, 4280, 4285, 4304, 4305, 4327, 4336, 4353, 4380, 4395, 4409, 4413,
4439, 4453, 4479, 4546, 4552, 4559, 4575, 4605, 4647, 4654, 4759, 4798, 4822, 4834,
4845, 4847, 4849, 4858, 4946, 4983, 4997, 5058, 5063, 5074, 5105, 5128, 5134, 5146,
5211, 5299, 5301, 5334, 5336, 5338, 5391, 5392, 5403, 5405, 5412, 5436, 5486, 5487,
5498, 5539, 5589, 5590, 5592, 5606, 5635, 5639, 5644, 5653, 5654, 5655, 5658, 5659,
5662, 5664, 5673, 5674, 5675, 5691, 5710, 5737, 5743, 5748, 5761, 5763, 5773, 5782,
5807, 5874, 5877, 5884, 5921, 5981, 5991, 6006, 6012, 6019, 6027, 6029, 6030, 6035,
6058, 6073, 6080, 6081, 6102, 6105, 6129, 6190, 6191, 6229, 6246, 6251, 6256, 6278,
6299, 6332, 6334, 6337, 6339, 6340, 6346, 6361, 6372, 6393, 6408, 6418, 6420, 6423,
6445, 6451, 6479, 6480, 6529, 6534, 6591, 6597

2016 5, 85, 103, 108, 111, 157, 183, 233, 241, 243, 246, 247, 264, 270, 296, 321, 323, 338,
364, 370, 413, 421, 442, 473, 502, 503, 519, 521, 567, 583, 595, 609, 623, 632, 671, 710,
714, 723, 735, 749, 771, 818, 862, 865, 890, 907, 921, 922, 958, 965, 989, 1000, 1001,
1003, 1004, 1008, 1009, 1025, 1061, 1092, 1131, 1159, 1181, 1186, 1224, 1234, 1291,
1320, 1322, 1323, 1324, 1329, 1332, 1342, 1343, 1350, 1386, 1404, 1405, 1407, 1438,
1451, 1456, 1461, 1464, 1480, 1519, 1532, 1543, 1560, 1561, 1577, 1592, 1596, 1624,
1628, 1629, 1642, 1644, 1706, 1712, 1722, 1757, 1763, 1792, 1830, 1832, 1833, 1846,
1850, 1861, 1896, 1903, 1905, 1925, 1957, 1959, 1960, 2016, 2043, 2053, 2073, 2076,
2104, 2106, 2113, 2117, 2119, 2120, 2146, 2190, 2197, 2210, 2229, 2240, 2243, 2261,
2301, 2334, 2339, 2351, 2358, 2367, 2397, 2438, 2447, 2510, 2545, 2559, 2594, 2617,
2633, 2641, 2644, 2673, 2675, 2683, 2719, 2734, 2900, 2923, 2955, 2968, 2972, 2984,
2989, 3002, 3003, 3019, 3048, 3086, 3109, 3134, 3135, 3146, 3157, 3175, 3196, 3197,
3223, 3228, 3274, 3286, 3317, 3319, 3321, 3322, 3323, 3362, 3401, 3409, 3416, 3445,
3454, 3477, 3509, 3537, 3588, 3590, 3598, 3642, 3643, 3718, 3734, 3747, 3801, 3912,
3937, 3940, 4032, 4052, 4081, 4108, 4109, 4110, 4111, 4133, 4136, 4186, 4196, 4202,
4216, 4244, 4284, 4308, 4338, 4359, 4360, 4361, 4368, 4377, 4382, 4390, 4392, 4394,
4425, 4427, 4429, 4430, 4452, 4473, 4509, 4510, 4554, 4592, 4601, 4624, 4664, 4670,

4699, 4702, 4709, 4721, 4761, 4850, 4851, 4996, 5006, 5040, 5082, 5090, 5151, 5153, 5223, 5245, 5291, 5298, 5316, 5330, 5335, 5342, 5353, 5399, 5407, 5421, 5422, 5439, 5444, 5456, 5497, 5518, 5528, 5547, 5569, 5587, 5615, 5626, 5651, 5656, 5657, 5663, 5667, 5668, 5671, 5723, 5738, 5751, 5774, 5804, 5810, 5822, 5851, 5852, 5881, 5888, 5890, 5892, 5907, 5914, 5915, 5920, 5925, 5943, 5956, 5969, 5990, 6033, 6034, 6037, 6068, 6131, 6135, 6137, 6139, 6146, 6151, 6176, 6225, 6227, 6235, 6239, 6249, 6276, 6281, 6289, 6293, 6324, 6341, 6343, 6357, 6362, 6365, 6389, 6396, 6400, 6435, 6493, 6495, 6504, 6510, 6514, 6532

2017 1, 3, 17, 20, 27, 50, 51, 54, 70, 81, 83, 87, 90, 96, 100, 109, 110, 174, 177, 190, 195, 220, 225, 229, 235, 248, 251, 260, 268, 269, 271, 287, 292, 294, 318, 324, 345, 355, 377, 378, 400, 402, 416, 423, 459, 470, 500, 509, 517, 518, 544, 555, 556, 559, 568, 578, 596, 597, 672, 695, 721, 722, 732, 737, 747, 795, 799, 829, 847, 851, 872, 876, 878, 895, 925, 962, 971, 994, 1005, 1019, 1024, 1039, 1042, 1080, 1133, 1148, 1153, 1154, 1158, 1171, 1232, 1250, 1316, 1318, 1327, 1334, 1361, 1368, 1371, 1379, 1391, 1410, 1412, 1413, 1415, 1420, 1421, 1448, 1452, 1463, 1467, 1468, 1489, 1501, 1524, 1529, 1537, 1538, 1581, 1598, 1605, 1622, 1634, 1649, 1654, 1660, 1681, 1711, 1733, 1741, 1746, 1751, 1753, 1754, 1774, 1805, 1837, 1842, 1843, 1848, 1866, 1878, 1882, 1890, 1906, 1937, 1946, 1949, 1952, 1954, 1964, 1971, 1995, 2042, 2052, 2080, 2109, 2147, 2148, 2156, 2162, 2185, 2195, 2198, 2206, 2223, 2230, 2235, 2237, 2245, 2246, 2247, 2250, 2256, 2277, 2299, 2314, 2319, 2326, 2357, 2381, 2390, 2410, 2417, 2426, 2428, 2436, 2441, 2446, 2456, 2478, 2484, 2485, 2518, 2527, 2530, 2531, 2555, 2566, 2586, 2608, 2611, 2619, 2631, 2648, 2654, 2671, 2686, 2693, 2717, 2720, 2721, 2729, 2730, 2753, 2755, 2763, 2764, 2798, 2800, 2803, 2835, 2895, 2898, 2899, 2922, 2946, 2953, 3014, 3022, 3051, 3076, 3079, 3124, 3136, 3141, 3204, 3206, 3228, 3242, 3251, 3288, 3292, 3295, 3296, 3297, 3298, 3325, 3326, 3340, 3347, 3381, 3382, 3412, 3444, 3483, 3508, 3515, 3517, 3518, 3528, 3529, 3563, 3582, 3594, 3620, 3651, 3686, 3694, 3709, 3732, 3733, 3784, 3792, 3850, 3900, 3935, 3979, 4017, 4062, 4063, 4092, 4131, 4153, 4184, 4195, 4238, 4245, 4286, 4348, 4350, 4356, 4357, 4386, 4422, 4423, 4426, 4428, 4431, 4442, 4447, 4477, 4495, 4502, 4520, 4527, 4548, 4633, 4663, 4673, 4694, 4695, 4696, 4700, 4701, 4703, 4741, 4758, 4812, 4864, 4879, 4916, 4963, 4993, 5001, 5045, 5056, 5063, 5083, 5167, 5189, 5238, 5240, 5314, 5315, 5333, 5374, 5397, 5419, 5428, 5443, 5469, 5478, 5500, 5518, 5530, 5544, 5553, 5564, 5573, 5588, 5599, 5670, 5695, 5711, 5713, 5716, 5781, 5792, 5832, 5836, 5850, 5858, 5955, 6009, 6025, 6042, 6061, 6063, 6103, 6117, 6150, 6195, 6197, 6204, 6209, 6285, 6288, 6360, 6363, 6366, 6388, 6398, 6405, 6406, 6407, 6441, 6458, 6459, 6471, 6475, 6476, 6483, 6499, 6502, 6505, 6509, 6512, 6515, 6580

2018 24, 26, 55, 56, 84, 139, 167, 173, 245, 263, 295, 299, 325, 347, 417, 455, 456, 501, 506, 529, 548, 569, 612, 616, 620, 622, 693, 697, 718, 728, 729, 736, 742, 803, 835, 837, 839, 864, 877, 932, 1132, 1134, 1140, 1160, 1204, 1223, 1233, 1241, 1292, 1379, 1406, 1439, 1446, 1503, 1589, 1600, 1612, 1627, 1638, 1653, 1661, 1683, 1696, 1723, 1725, 1799, 1821, 1834, 1858, 2059, 2108, 2137, 2175, 2192, 2193, 2258, 2286, 2287, 2309, 2323, 2324, 2325, 2331, 2338, 2394, 2424, 2429, 2431, 2434, 2558, 2581, 2645, 2696, 2701, 2760, 2844, 2870, 2945, 2980, 2983, 3023, 3151, 3192, 3221, 3230, 3248, 3267, 3278, 3318, 3400, 3455, 3461, 3521, 3581, 3595, 3621, 3622, 3824, 3839, 3857, 3902, 3973, 4095, 4096, 4120, 4287, 4303, 4306, 4311, 4319, 4340, 4362, 4525, 4526, 4619, 4632, 4657, 4658, 4697, 4698, 4779, 4844, 4938, 4942, 4961, 5014, 5068, 5172, 5261, 5317, 5331, 5341, 5355, 5379, 5383, 5462, 5477, 5481, 5501, 5502, 5580, 5584, 5596, 5605, 5619, 5625, 5650, 5718, 5749, 5760, 5802, 5819, 5831, 5856, 5957, 5959, 5972, 6038, 6144, 6149, 6152, 6160, 6193, 6234, 6260, 6266, 6286, 6291, 6312, 6328, 6348, 6364, 6432, 6436, 6450, 6469, 6477, 6481, 6503, 6511

2019 719, 2013, 2152, 2427, 2430, 3334, 5581, 6506

Предметний покажчик

- Авіація 3, 447, 861, 1269, 1271, 1277, 1279, 1280, 1281, 1282, 2137, 2231, 2232, 2233, 2729, 3135, 3419, 3484, 4030, 4306, 4786, 4916, 5322, 5588, 5589, 5590, 5591, 5592, 5593, 5690, 5897, 6220, 6444
- Австро-німецьких військ контроль 62, 504, 1033, 1187, 1243, 1244, 1612, 1656, 1716, 1730, 1751, 1848, 2218, 2224, 2544, 2645, 2851, 2976, 3169, 3222, 3269, 3717, 3759, 3850, 3956, 3997, 4025, 4067, 4077, 4079, 4081, 4143, 4153, 4166, 4225, 4281, 4344, 4352, 4353, 6472
- Австро-Угорська армія 2856, 3503, 4079
- Аграрна політика 7, 240, 349, 397, 430, 440, 561, 565, 579, 583, 611, 612, 614, 615, 616, 617, 700, 701, 702, 703, 704, 715, 716, 724, 812, 879, 900, 901, 903, 904, 905, 906, 907, 909, 911, 959, 960, 962, 965, 1208, 1244, 1247, 1248, 1285, 1366, 1393, 1400, 1418, 1469, 1584, 1589, 1591, 1639, 1650, 1749, 1769, 1868, 1869, 1870, 1943, 1954, 1996, 2061, 2062, 2063, 2104, 2191, 5420, 5819, 6446, 6566
- Білий рух 4073, 6555, 6559, 6560, 6592
 - Врангеля режим 6535, 6556, 6557, 6558, 6561, 6564, 6567, 6571, 6574, 6575, 6576, 6577
 - Гетьманат 3604, 3620, 3627, 3671, 3678, 3690, 3695, 3746, 3797, 3849, 3851, 3853, 3854, 3855, 3870, 3880, 3881, 3907, 3911, 3912, 3928, 3929, 3933, 3995, 4004, 4018, 4025, 4027, 4073, 4099, 4138, 4139, 4159, 4164, 4166, 4205, 4220, 4221, 4222, 4229, 4263, 4264, 4265, 4266, 4267, 4268, 4269, 4270, 4271, 4272, 4284, 4311, 4320, 4352
 - Денікіна режим 6556, 6557, 6558, 6561, 6562, 6563, 6564, 6565, 6567, 6568, 6569, 6570, 6571, 6572, 6574, 6577, 6579, 6604
 - Директорія 4388, 4434, 4450, 4451, 4453, 4460, 4637, 4638, 4684, 4685, 4744, 4759, 4882, 4899, 4912, 5077, 5089, 5161, 5162, 5163, 5164, 5246, 5247
 - ЗУНР (ЗОУНР) 5509, 5569, 5576, 5658, 5661, 5687, 5688, 5704, 5806, 5826, 5902
 - Махновський рух 605
 - Радянська влада 5931, 6050, 6088, 6113, 6114, 6115, 6135, 6136, 6140, 6142, 6143, 6155, 6202, 6212, 6214, 6222, 6236, 6446, 6481
 - Центральна Рада 2510, 2556, 2562, 2563, 2614, 2637, 2687, 2729, 2732, 2773, 2774, 2775, 2777, 2778, 2780, 2781, 2796, 2797, 2804, 2821, 2848, 2874, 2877, 2942, 2950, 2974, 3024, 3037, 3042, 3045, 3242, 3300, 3319, 3320, 3321, 3322, 3323, 3324, 3406, 3505, 3543, 3552
- Адміністративно-територіальний устрій 270, 442, 578, 1090, 1160, 1880, 2169, 2295, 2296, 2664, 3450, 5014, 6260
- Білий рух 6578
 - Гетьманат 3653, 3750
 - Радянська влада 6048, 6087, 6366
 - Центральна Рада 3166, 3456
- Акт Злуки 719, 1088, 1406, 1486, 1537, 1602, 1749, 2194, 2212, 4400, 4441, 4469, 4478, 4521, 4524, 4525, 4690, 4692, 4727, 4791, 4797, 4895, 4896, 4897, 4898, 4900, 4903, 4943, 5009, 5057, 5070, 5159, 5173, 5174, 5175, 5184, 5187, 5191, 5212, 5234, 5236, 5302, 5304, 5306, 5308, 5317, 5349, 5351, 5355, 5379, 5582, 5608, 5609, 5644, 5664, 5705, 5796, 5808, 5819, 5853, 5896
- Анархістський рух 45, 46, 47, 96, 144, 145, 252, 629, 1461, 1841, 1842, 1843, 1845, 1847, 1848, 1850, 1851, 1855, 1862, 1930, 1931, 2503, 2728, 3849, 4376, 4377, 5999, 6261, 6263, 6345, 6346, 6347
- Антанта 365, 373, 486, 521, 1123, 1848, 2165, 2177, 2589, 2625, 2671, 2677, 2722, 2728, 2891, 2915, 3812, 3814, 3822, 3849, 4028, 4368, 4422, 4561, 4608, 4609, 4769, 4772, 5075, 5110, 5112, 5255, 5350, 5367, 5604, 5622, 5644, 5647, 5776, 5868

Антанти військова присутність на Півдні України 933, 1730, 4422, 4986, 5120, 6599

Антибільшовицький рух 993, 1016, 1656, 1740, 1746, 3010, 3263, 3494, 3523, 3684, 4433, 4584, 4834, 4836, 5938, 6084, 6154, 6155, 6213, 6231, 6252, 6286, 6320, 6324, 6327, 6330, 6334, 6335, 6350, 6446, 6487, 6488

Архівна справа 28, 54, 149, 1718, 1788, 1793, 2330, 3675, 4007, 5745, 6253

Архівна україніка 1083, 1317, 1321, 1324, 1443, 1534, 1535, 1536, 1551, 1751, 1954, 1995, 2084, 3193, 4085, 4875, 4876, 5177, 5460, 5745

Архівні документи 3, 21, 27, 28, 30, 43, 79, 89, 90, 226, 253, 255, 297, 304, 319, 322, 335, 369, 422, 443, 458, 522, 523, 525, 526, 533, 576, 600, 626, 629, 710, 734, 735, 750, 752, 798, 802, 818, 923, 933, 937, 1001, 1004, 1027, 1083, 1104, 1136, 1226, 1230, 1316, 1319, 1370, 1411, 1415, 1439, 1457, 1480, 1485, 1496, 1518, 1519, 1520, 1535, 1551, 1555, 1557, 1589, 1600, 1613, 1618, 1724, 1782, 1840, 1883, 1884, 1907, 1934, 1936, 1954, 1987, 2014, 2057, 2096, 2153, 2188, 2189, 2190, 2192, 2197, 2218, 2266, 2271, 2304, 2312, 2344, 2353, 2364, 2369, 2374, 2394, 2396, 3960, 4085, 4349, 5011, 5135, 6158, 6408, 6543

--Білий рух 6507, 6529, 6541, 6595

--Гетьманат 3599, 3601, 3602, 3631, 3661, 3705, 3714, 3716, 3717, 3744, 3772, 3842, 3849, 3859, 3879, 3905, 3908, 3931, 4072, 4079, 4289, 4300, 4304, 4305, 4308, 4311

--Директорія 55, 4359, 4368, 4440, 4455, 4456, 4459, 4518, 4602, 4603, 4616, 4618, 4688, 4693, 4714, 4716, 4717, 4719, 4720, 4732, 4740, 4754, 4772, 4785, 4868, 4875, 4884, 4908, 4937, 4939, 5007, 5012, 5013, 5023, 5024, 5045, 5054, 5070, 5081, 5087, 5088, 5089, 5105, 5128, 5149, 5178, 5180, 5230, 5238, 5241, 5285, 5349, 5351, 5353, 5354, 5355, 5433

--ЗУНР (ЗОУНР) 5349, 5486, 5567, 5643, 5649, 5745, 5764, 5766, 5813, 5815, 5854, 5856

--Радянська влада 2195, 5907, 5986, 6035, 6052, 6053, 6062, 6066, 6081, 6082, 6089, 6091, 6106, 6234, 6248, 6285, 6334, 6335, 6376, 6417, 6435, 6436, 6456, 6461

--Центральна Рада 2454, 2470, 2530, 2561, 2564, 2633, 2643, 2715, 2728, 2744, 2764, 2765, 2766, 2768, 2778, 2820, 2867, 2869, 2938, 2947, 2954, 2962, 2970, 2995, 3068, 3193, 3251, 3341, 3353, 3355, 3406, 3453, 3454, 3458, 3459, 3461, 3554

Архівні установи 608, 609, 764, 1083, 1782, 1826, 6130

--Австрійський державний архів 2970

--Галузевий архів Міністерства оборони 6488

--Галузевий державний архів Служби безпеки України 6456, 5971

--Державний архів Вінницької області 2153, 2181, 5998

--Державний архів Дніпропетровської області 3454, 4308, 5353, 6435

--Державний архів Донецької області 1518, 1519

--Державний архів Запорізької області 3454, 4308, 5353, 6158, 6435

--Державний архів Івано-Франківської області 5567

--Державний архів Київської області 2374, 3744, 6488

--Державний архів м. Севастополя 2375

--Державний архів Полтавської області 3931

--Державний архів Російської Федерації 923, 4714

--Державний архів Служби безпеки України 5135

--Державний архів Сумської області 1954

--Державний архів Херсонської області 89

--Державний архів Хмельницької області 937, 1485, 2096, 4358, 4546

--Державний архів Черкаської області 1589

--Державний архів Чернівецької області 5045

--Національний архів Республіки Білорусь 1551

--Національний історичний архів Білорусі 2962

--Полтавський обласний архів 6352

--Центральний державний архів вищих органів влади та управління України 422, 443, 1027, 1226, 1443, 2820, 3600, 3631, 3705, 4300, 4884, 4939, 5087, 5088, 5089, 5230, 5433, 5986

--Центральний державний архів громадських об'єднань України 1480, 4735, 4736,

- Бартелемі місія 5644
- Баштанська Республіка 968, 4798, 4802, 4963
- Бессарабська група Армії УНР 4397, 5092, 5357
- Бібліотеки 2006
- Бібліотека Вінницького т-ва "Просвіта" 1876
 - Бібліотека Кам'янець-Подільського університету 9, 537, 1189, 1195, 4665, 4905
 - Бібліотека науково-довідкових видань Центральних державних архівів України 1816
 - Бібліотека Ніжинського державного університету ім. М. Гоголя 1503
 - Всенародна бібліотека України див. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського 750
 - Державна наукова архівна бібліотека 2394
 - Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського (Всенародна бібліотека України, Національна бібліотека Української Держави) 171, 257, 319, 708, 730, 1204, 1245, 1450, 1492, 1816, 2394, 4352
- Бібліотечна справа 74, 319, 730, 750, 1073, 1330, 1490, 1492, 1782, 1788, 1793, 1953, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2330
- ЗУНР (ЗОУНР) 5723
 - Радянська влада 6117
 - Центральна Рада 3028, 3244, 3414
- Біженці 423, 607, 1561, 3231, 3868, 6080, 6465
- Першої світової війни 606, 2765, 2766, 2767, 2768, 2769, 2770, 2771, 2772, 3859, 3862, 3864, 3865, 3866, 3869, 6081
- Білий рух 30, 96, 113, 137, 179, 225, 234, 381, 705, 706, 726, 893, 918, 933, 960, 1164, 1217, 1451, 1479, 1487, 1727, 1730, 1740, 1744, 1745, 1746, 1751, 1757, 1846, 1848, 1850, 1851, 1945, 1993, 1994, 2046, 2116, 2165, 2167, 2172, 2190, 2194, 2210, 2240, 3622, 3683, 3957, 4107, 4111, 4152, 4341, 4344, 4608, 4755, 4763, 4764, 4765, 4766, 4768, 4769, 4772, 4777, 4784, 4882, 5006, 5071, 5251, 5280, 5370, 5420, 5644, 5808, 5878, 5914, 5936, 5958, 6091, 6137, 6436, 6530, 6531, 6543, 6544, 6545, 6558, 6589, 6598, 6610, 6612
- Богданівський полк (Перший український козацький імені Б. Хмельницького полк) 1660, 2888, 3375
- Братерство Тарасівців 2185
- Братство української державності 5425
- Брестський мирний договір 225, 486, 492, 914, 1243, 1716, 1880, 1898, 1992, 2218, 2421, 2498, 2517, 2581, 2626, 2666, 2668, 2669, 2670, 2673, 2674, 2676, 2679, 2704, 2728, 2749, 2750, 2752, 2800, 2871, 2873, 2930, 2951, 2969, 3050, 3063, 3074, 3080, 3081, 3082, 3084, 3108, 3130, 3184, 3190, 3221, 3252, 3261, 3277, 3367, 3372, 3468, 3469, 3480, 3533, 3546, 4716, 6433
- Буковинське народне віче 1918 р. 5458, 5459, 5552
- Вапнярська операція армії УНР 4772
- Варшавський договір 1179, 1230, 1967, 2181, 4387, 4411, 4412, 4413, 4414, 4444, 4446, 4495, 4508, 4558, 4559, 4570, 4585, 4596, 4598, 4608, 4683, 4691, 4728, 4729, 4738, 4793, 4795, 4989, 4990, 5006, 5012, 5051, 5145, 5248, 5284, 5303, 5329, 5346, 5381, 5382, 5437, 5444
- Версальський мирний договір 801, 828, 1586, 4368, 5442
- Видавнича справа 74, 176, 424, 1068, 1243, 1314, 1779, 1782, 1816, 1828, 1918, 2021, 2093, 2102, 2103, 2209, 2226, 2345
- Гетьманат 3666, 3687, 3952
 - Директорія 1818, 4509, 4820, 5419
 - ЗУНР (ЗОУНР) 5465
 - Радянська влада 1818, 6106, 6250, 6299, 6434, 6440, 6441
 - Українська еміграція 632

--*Центральна Рада* 2502, 2933, 2934, 3155, 3407
Висунська республіка 4802, 4963, 6019
Війна радянської України за підтримки РСФРР проти УНР, 1917-1918 (Перша війна РСФРР і УНР) 914, 1179, 1187, 1537, 1656, 1744, 1745, 1992, 2422, 2593, 2608, 2643, 2879, 2886, 2957, 2976, 3010, 3146, 3202, 3429, 3460, 3494, 3523, 6494
Війна РСФРР і УНР, 1918-1919 (Друга війна РСФРР і УНР) 914, 1179, 1537, 1993, 2134, 4438, 4584, 4590, 4716, 4776, 5006, 5280, 5341, 5376, 5377, 5386, 6111
Військовополонені 1078, 1898, 2013, 2159, 3149, 3503, 4079, 4997, 5478, 5486, 6080
Вільне козацтво 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 191, 225, 275, 354, 753, 809, 1187, 1188, 1723, 1954, 2012, 2176, 2179, 2358, 2359, 2363, 2391, 2422, 2492, 2493, 2494, 2495, 2548, 2644, 2715, 3016, 3017, 3018, 3264, 3417, 3454, 3495, 3550, 3596, 3656, 3799, 3994, 4162, 4185, 4308, 4406, 4408, 4409, 4410, 4755, 5956, 6520
Вовчухівська операція 5644, 5693, 5694
Воєнний комунізм 225, 289, 1993, 5134, 5920, 6165, 6216, 6240, 6242, 6360, 6434, 6446
Воєнно-політичний союз радянських республік 6072
Воєнно-промислові комітети 1469
Волинський корпус 3419
Волинський народний університет 3137
Врадіївська хліборобська республіка 4799, 4800, 4963
Врангеля режим 30, 179, 705, 706, 960, 1451, 1751, 2165, 5280, 6436, 6500, 6521, 6525, 6526, 6535, 6538, 6539, 6542, 6555, 6556, 6557, 6558, 6559, 6564, 6571, 6574, 6575, 6576, 6577
Всевелике Військо Донське 923, 924, 1270, 1272, 1274, 1275, 1276, 3091, 3100, 3657, 3658, 3659, 3660, 3813, 4016, 4030, 4032, 4033, 4034, 4035, 4036, 4037, 4038, 4073, 4175, 4180, 4247, 4307, 4343, 4345, 4914, 4915, 4917
Всеросійський селянський союз 3162
Всеросійські Установчі збори 942, 2601, 2603, 2822, 2823, 2824, 3014
Всеукраїнська академія наук див. Українська академія наук 764, 5433
Всеукраїнська надзвичайна комісія 5967, 6020, 6061, 6166, 6169, 6170, 6208, 6298, 6322, 6360, 6362, 6363, 6411, 6422, 6424, 6425, 6437, 6458, 6493
Всеукраїнська Православна Церковна Рада 94, 1009, 2128, 2130, 2852, 6152
Всеукраїнська учительська спілка 2007
Всеукраїнський земський союз 3983
Всеукраїнський з'їзд Вільного козацтва 1187
Всеукраїнський з'їзд хліборобів 3710, 3944
Всеукраїнський національний конгрес 1749, 2514, 2735, 2988, 3447, 3568
Всеукраїнський Православний Церковний Собор 94, 722, 1316, 2739, 2852, 4117, 4254, 4302, 6152, 6266
Всеукраїнський революційний комітет 6435
Всеукраїнський робітничий з'їзд, 1917 3388
Всеукраїнський Центральний Повстанський Комітет 4432, 4816, 5363, 5365, 6437
Всеукраїнські військові з'їзди 3059, 3060, 3242
 --*Другий Всеукраїнський військовий з'їзд* 2176, 2826
 --*Перший український військовий з'їзд* 1903, 2830
Всеукраїнські з'їзди Рад
 --*Другий Всеукраїнський з'їзд рад* 6312
 --*Перший Всеукраїнський з'їзд рад* 5936, 5952, 6091

Гайдамацький ім. К. Гордієнка кінний полк 2735
Гайдамацький Кіш Слобідської України 2174
Галицька Соціалістична Радянська Республіка 5641, 5644, 6006, 6212, 6214, 6447
Галицький революційний комітет 6165
Генеральне консульство України в Петрограді 4193
Генеральний секретаріат Української Центральної Ради 1743, 1749, 2395, 2432, 2459,

2464, 2559, 2570, 2635, 2636, 2646, 2728, 2761, 2847, 2848, 2850, 2949, 2980, 2995, 2997, 3327, 3375, 3452, 6091

Гетьманат 3, 4, 12, 22, 38, 45, 62, 63, 66, 102, 105, 116, 126, 127, 131, 133, 135, 136, 148, 160, 173, 175, 176, 185, 186, 192, 193, 194, 202, 203, 207, 214, 225, 226, 227, 234, 235, 237, 250, 259, 261, 262, 272, 274, 279, 282, 288, 290, 292, 293, 295, 296, 297, 300, 306, 329, 363, 365, 367, 381, 395, 410, 411, 416, 435, 440, 447, 452, 476, 477, 478, 485, 486, 487, 488, 489, 491, 493, 494, 504, 505, 509, 510, 514, 516, 520, 521, 525, 531, 534, 535, 541, 549, 557, 566, 572, 574, 575, 580, 582, 596, 597, 602, 604, 607, 622, 626, 680, 687, 691, 700, 703, 709, 716, 717, 724, 726, 744, 754, 755, 756, 758, 761, 772, 773, 780, 796, 804, 864, 874, 903, 909, 911, 915, 922, 929, 942, 952, 983, 992, 993, 1015, 1017, 1022, 1023, 1033, 1041, 1046, 1048, 1050, 1052, 1055, 1058, 1062, 1065, 1066, 1067, 1102, 1121, 1124, 1138, 1139, 1142, 1155, 1157, 1159, 1165, 1175, 1179, 1181, 1187, 1188, 1200, 1206, 1216, 1220, 1224, 1230, 1231, 1244, 1247, 1253, 1259, 1274, 1276, 1277, 1285, 1289, 1290, 1304, 1308, 1309, 1311, 1316, 1320, 1322, 1323, 1325, 1328, 1340, 1341, 1382, 1394, 1395, 1399, 1404, 1406, 1408, 1411, 1416, 1417, 1425, 1435, 1442, 1443, 1444, 1452, 1456, 1470, 1474, 1484, 1485, 1487, 1505, 1506, 1522, 1527, 1531, 1533, 1537, 1544, 1545, 1550, 1553, 1554, 1574, 1580, 1581, 1584, 1586, 1603, 1606, 1609, 1610, 1611, 1612, 1639, 1646, 1648, 1651, 1652, 1655, 1658, 1662, 1666, 1667, 1669, 1698, 1699, 1715, 1716, 1727, 1730, 1732, 1737, 1743, 1744, 1745, 1746, 1749, 1751, 1753, 1757, 1795, 1799, 1828, 1838, 1845, 1846, 1848, 1868, 1882, 1898, 1910, 1913, 1915, 1917, 1920, 1921, 1925, 1934, 1936, 1937, 1945, 1948, 1965, 1969, 1971, 1983, 1984, 1986, 1992, 1997, 1998, 2000, 2001, 2002, 2004, 2010, 2031, 2055, 2056, 2057, 2093, 2114, 2115, 2117, 2123, 2142, 2144, 2149, 2165, 2169, 2172, 2179, 2180, 2183, 2188, 2190, 2194, 2195, 2203, 2204, 2208, 2209, 2210, 2215, 2218, 2226, 2227, 2239, 2241, 2252, 2255, 2258, 2260, 2267, 2282, 2290, 2314, 2331, 2334, 2345, 2347, 2351, 2361, 2362, 2363, 2369, 2377, 2385, 2396, 2401, 2410, 2743, 2956, 3643, 3680, 3683, 3702, 3725, 3975, 4140, 4176, 4401, 4408, 4417, 4580, 4872, 5076, 5260, 5276, 5914, 6137, 6189, 6283, 6446, 6472, 6611

Гетьманський переворот 288, 1243, 1730, 1751, 1984, 3595, 3627, 3704, 3710, 3785, 3849, 3887, 3895, 3897, 4073, 4152, 4205, 4225, 4243

Гетьманський рух в еміграції 4085, 4086, 4087

Головне управління мистецтв і національної культури 3968, 4249, 4251, 4323, 5237

Григор'єва повстання 379, 380, 1161, 1708, 1709, 1710, 2167

Громадянська війна 48, 49, 121, 122, 123, 380, 574, 901, 904, 908, 928, 1162, 1400, 1438, 1469, 1631, 1681, 1688, 1727, 1770, 1912, 1970, 1989, 1996, 2062, 2214, 2220, 2221, 2892, 3470, 4313, 4462, 5366, 5936, 6128, 6158, 6163, 6254, 6378

Губернські з'їзди Рад селянських депутатів 1943

Губернські українські національні з'їзди 3348, 3458

Гуманітарна політика 1063, 1065, 1066, 1067, 1068, 1073, 1074, 1075, 1077, 1750

--Гетьманат 3965, 3968

--Директорія 4647

--ЗУНР (ЗОУНР) 5634

Гуцульська Республіка 5599, 5610, 5644, 5721

Демографія 1136, 4789

--Директорія 4790, 4910

--Центральна Рада 3387

Денікіна режим 113, 179, 705, 706, 1656, 1660, 1740, 1751, 1757, 2046, 2165, 2167, 4790, 5280, 5350, 5914, 6499, 6505, 6517, 6518, 6519, 6523, 6525, 6526, 6528, 6532, 6536, 6543, 6545, 6553, 6554, 6555, 6556, 6557, 6558, 6559, 6562, 6563, 6564, 6565, 6568, 6569, 6570, 6571, 6572, 6574, 6577, 6580, 6584, 6587, 6590, 6597, 6603, 6604, 6605, 6606, 6608

Департамент політичної інформації уряду УНР 5095

Державна варта Української Держави, 1918 139, 531, 816, 3934, 3963, 4340

Державний сенат Української Держави 4255, 4256

Державний устрій 23, 105, 194, 211, 298, 467, 596, 745, 761, 772, 796, 955, 1119, 1523, 1533, 1706, 1780, 1791, 1982, 2203, 2226, 5555, 6228

--Білий рух 6534

--Гетьманат 3700, 3721, 3783, 3792, 3796, 3838, 3839, 3849, 3893, 3899, 3924, 3930, 3945, 3948, 3982, 3986, 4005, 4063, 4070, 4072, 4094, 4095, 4125, 4127, 4134, 4145, 4146, 4164, 4187, 4190, 4191, 4205, 4230, 4233, 4307, 4351

--Директорія 4383, 4391, 4392, 4403, 4473, 4478, 4529, 4552, 4635, 4742, 4773, 4881, 5061, 5068, 5126, 5154, 5214, 5326, 5344, 5350, 5371, 5380, 5426, 5430

--ЗУНР (ЗОУНР) 5493, 5494, 5566, 5568, 5607, 5615, 5616, 5617, 5669, 5670, 5725, 5744, 5749, 5832, 5833, 5846, 5865, 5874

--Радянська влада 5932, 5944, 5949, 5957, 5975, 5976, 5978, 6057, 6073, 6078, 6098, 6146, 6180, 6229, 6267, 6312, 6314, 6373, 6415, 6416

--Центральна Рада 2481, 2553, 2561, 2582, 2591, 2641, 2735, 2785, 2841, 2854, 2866, 2944, 2985, 2992, 2994, 2999, 3032, 3134, 3145, 3192, 3292, 3296, 3297, 3298, 3394, 3396, 3399, 3449, 3480, 3524, 3551

Державний Центр УНР на еміграції 449, 1937, 2191, 2387, 5067, 5095, 5422, 5437

Державотворення 14, 61, 76, 100, 107, 108, 109, 110, 132, 138, 153, 180, 181, 211, 285, 286, 298, 310, 336, 338, 371, 401, 403, 406, 410, 419, 436, 461, 465, 513, 526, 528, 536, 540, 546, 556, 584, 597, 626, 629, 699, 733, 742, 743, 816, 824, 826, 827, 832, 835, 839, 849, 856, 862, 884, 886, 952, 956, 974, 976, 977, 1003, 1010, 1011, 1012, 1013, 1014, 1015, 1042, 1056, 1062, 1085, 1088, 1130, 1176, 1183, 1193, 1199, 1246, 1292, 1375, 1388, 1389, 1406, 1407, 1413, 1448, 1469, 1470, 1514, 1589, 1605, 1620, 1623, 1642, 1655, 1690, 1714, 1741, 1751, 1755, 1756, 1871, 1894, 1895, 1901, 1902, 1904, 1905, 1933, 1957, 1969, 1983, 2016, 2045, 2053, 2056, 2070, 2072, 2109, 2121, 2140, 2141, 2166, 2169, 2170, 2171, 2178, 2184, 2191, 2225, 2235, 2237, 2264, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2303, 2310, 2319, 2320, 2329, 2343, 2401, 2883, 4217, 5981, 6096

--Гетьманат 3595, 3738, 3739, 3789, 3798, 3839, 3852, 3895, 3913, 3916, 3925, 3964, 4107, 4152, 4194, 4218, 4232, 4239, 4294, 4309, 4317

--Директорія 4384, 4466, 4478, 4521, 4690, 4708, 4729, 4734, 4789, 4827, 5225, 5280, 5304

--ЗУНР (ЗОУНР) 5445, 5453, 5466, 5467, 5468, 5470, 5477, 5495, 5505, 5518, 5527, 5554, 5577, 5578, 5580, 5583, 5601, 5605, 5606, 5619, 5622, 5626, 5632, 5639, 5643, 5646, 5648, 5659, 5663, 5669, 5671, 5673, 5682, 5683, 5707, 5709, 5712, 5717, 5725, 5736, 5739, 5744, 5748, 5752, 5755, 5759, 5765, 5766, 5768, 5772, 5783, 5790, 5809, 5810, 5819, 5824, 5825, 5827, 5834, 5843, 5853, 5855, 5856, 5859, 5877, 5895, 5896, 5898, 5899, 5900, 5906

--Радянська влада 5980, 5987, 6056, 6063, 6070, 6145, 6163, 6268, 6380, 6381, 6428, 6432, 6442, 6494

--Центральна Рада 1243, 1954, 2427, 2436, 2437, 2438, 2446, 2447, 2449, 2488, 2514, 2519, 2520, 2521, 2523, 2524, 2525, 2585, 2595, 2613, 2618, 2619, 2627, 2635, 2646, 2655, 2698, 2700, 2705, 2706, 2708, 2709, 2714, 2753, 2754, 2755, 2759, 2776, 2783, 2805, 2806, 2807, 2808, 2809, 2810, 2812, 2813, 2814, 2815, 2816, 2817, 2839, 2846, 2892, 2906, 2907, 2910, 2914, 2922, 2926, 2928, 2931, 2947, 2952, 2963, 2965, 2966, 2972, 2990, 3015, 3025, 3026, 3030, 3031, 3033, 3047, 3061, 3087, 3101, 3102, 3120, 3132, 3154, 3188, 3207, 3210, 3230, 3242, 3243, 3287, 3288, 3289, 3291, 3294, 3327, 3344, 3360, 3361, 3368, 3373, 3374, 3375, 3382, 3399, 3401, 3402, 3437, 3438, 3440, 3441, 3442, 3443, 3447, 3449, 3453, 3456, 3461, 3480, 3481, 3506, 3515, 3529, 3565, 3568, 3569

Джерелознавство 36, 83, 84, 123, 124, 166, 197, 229, 230, 232, 255, 289, 321, 335, 363, 370, 381, 389, 438, 439, 441, 486, 553, 556, 565, 568, 600, 603, 629, 645, 710, 726, 740, 750, 762, 776, 798, 801, 806, 835, 837, 923, 935, 942, 951, 993, 1020, 1021, 1036, 1039, 1075, 1107, 1134, 1136, 1163, 1187, 1207, 1215, 1226, 1231, 1259, 1268, 1272, 1318, 1324, 1345, 1395, 1406, 1415, 1441, 1443, 1446, 1465, 1472, 1480, 1497, 1536, 1544, 1553, 1565, 1569, 1573, 1574, 1575, 1577, 1610, 1611, 1613, 1614, 1615, 1616, 1617, 1618, 1621, 1625, 1664, 1680, 1703, 1710, 1734, 1749, 1782, 1816, 1817, 1821, 1822, 1823, 1824, 1826, 1829, 1887, 1907, 1954, 1995, 2014, 2020, 2021, 2022, 2029, 2043, 2054, 2062, 2065, 2074, 2081, 2087, 2089, 2093, 2096, 2127, 2129, 2147, 2148, 2185, 2190,

2215, 2223, 2227, 2232, 2245, 2246, 2272, 2304, 2330, 2353, 2357, 2364, 2368, 2370, 2374, 2375, 2408, 2820, 3270, 3276, 4254, 4361, 4564, 5076, 5486, 6129, 6516

--Білий рух 6524, 6556

--Гетьманат 1571, 3598, 3600, 3612, 3618, 3620, 3622, 3637, 3661, 3673, 3731, 3735, 3740, 3741, 3743, 3744, 3748, 3749, 3752, 3786, 3839, 3850, 3868, 3894, 3910, 3919, 3933, 3958, 3963, 3979, 4006, 4039, 4061, 4064, 4069, 4073, 4079, 4090, 4099, 4102, 4105, 4106, 4113, 4133, 4141, 4151, 4152, 4215, 4228, 4244, 4275, 4276, 4300, 4327, 4335, 4336

--Директорія 1818, 4358, 4359, 4378, 4393, 4398, 4412, 4432, 4459, 4483, 4484, 4485, 4486, 4487, 4489, 4490, 4491, 4513, 4527, 4531, 4546, 4549, 4556, 4650, 4677, 4702, 4714, 4725, 4726, 4732, 4735, 4736, 4788, 4832, 4884, 4907, 4911, 4918, 4935, 4937, 4962, 4983, 5005, 5007, 5025, 5033, 5037, 5047, 5048, 5052, 5064, 5071, 5072, 5073, 5074, 5081, 5091, 5142, 5177, 5209, 5230, 5241, 5269, 5276, 5287, 5299, 5329, 5361, 5362, 5394, 5398, 5404, 5429

--ЗУНР (ЗОУНР) 5091, 5459, 5460, 5468, 5487, 5490, 5527, 5558, 5567, 5580, 5603, 5605, 5628, 5629, 5654, 5686, 5715, 5753, 5754, 5757, 5766, 5813, 5852

--Радянська влада 1818, 2181, 2371, 5922, 5936, 5998, 6009, 6012, 6016, 6019, 6025, 6037, 6089, 6091, 6155, 6272, 6282, 6293, 6340, 6352, 6408, 6426, 6468, 6479

--Центральна Рада 2434, 2453, 2496, 2620, 2633, 2650, 2731, 2744, 2745, 2746, 2747, 2748, 2749, 2752, 2763, 2773, 2777, 2808, 2810, 2811, 2817, 2873, 2917, 2920, 2970, 2992, 2997, 3027, 3066, 3068, 3076, 3108, 3123, 3145, 3148, 3178, 3187, 3201, 3202, 3215, 3251, 3283, 3284, 3329, 3393, 3441, 3448, 3449, 3468, 3487, 3520

Дипломатія 5, 16, 63, 79, 93, 119, 151, 152, 201, 202, 203, 240, 242, 250, 271, 292, 294, 295, 306, 320, 323, 362, 365, 394, 475, 487, 490, 495, 517, 518, 521, 522, 527, 592, 711, 731, 798, 802, 820, 845, 857, 924, 927, 1052, 1084, 1121, 1140, 1141, 1159, 1222, 1224, 1273, 1274, 1301, 1302, 1303, 1305, 1312, 1317, 1318, 1321, 1322, 1323, 1324, 1325, 1415, 1416, 1442, 1443, 1460, 1480, 1506, 1510, 1515, 1525, 1526, 1531, 1553, 1594, 1609, 1663, 1664, 1666, 1840, 1865, 1898, 1948, 1972, 1982, 1997, 1999, 2000, 2003, 2004, 2013, 2039, 2040, 2041, 2054, 2147, 2191, 2226, 2227, 2305, 3927, 4505, 4940, 5084

--Гетьманат 492, 2342, 3600, 3661, 3709, 3716, 3718, 3732, 3733, 3734, 3781, 3813, 3814, 3815, 3816, 3817, 3818, 3819, 3823, 3839, 3840, 3849, 3914, 3950, 4031, 4033, 4044, 4046, 4048, 4049, 4052, 4057, 4073, 4114, 4115, 4136, 4175, 4177, 4182, 4193, 4246, 4247, 4248, 4253, 4292, 4299, 4324, 4349

--Директорія 492, 1984, 2176, 4045, 4366, 4368, 4370, 4371, 4372, 4380, 4395, 4422, 4424, 4427, 4430, 4440, 4442, 4448, 4454, 4455, 4456, 4477, 4479, 4503, 4504, 4522, 4556, 4559, 4560, 4561, 4562, 4563, 4566, 4568, 4569, 4570, 4571, 4572, 4601, 4607, 4609, 4622, 4623, 4629, 4639, 4704, 4710, 4716, 4718, 4738, 4743, 4769, 4772, 4783, 4794, 4806, 4814, 4815, 4818, 4819, 4825, 4828, 4849, 4850, 4851, 4852, 4875, 4876, 4894, 4907, 4908, 4914, 4920, 4925, 4928, 4930, 4931, 4932, 4933, 4934, 4935, 4936, 4937, 4938, 4939, 4942, 4996, 4997, 5000, 5003, 5004, 5005, 5011, 5046, 5049, 5050, 5054, 5079, 5082, 5083, 5085, 5110, 5111, 5112, 5114, 5115, 5116, 5117, 5118, 5131, 5138, 5147, 5177, 5208, 5209, 5212, 5219, 5224, 5228, 5229, 5230, 5231, 5233, 5234, 5235, 5238, 5254, 5255, 5282, 5299, 5300, 5311, 5315, 5354, 5373, 5394, 5421, 5441, 5779

--ЗУНР (ЗОУНР) 155, 492, 5456, 5496, 5507, 5515, 5523, 5525, 5526, 5529, 5532, 5537, 5538, 5603, 5604, 5638, 5644, 5655, 5667, 5681, 5696, 5701, 5703, 5730, 5735, 5738, 5779, 5810, 5835, 5855, 5863, 5868, 5876

--Радянська влада 492, 1984, 6040, 6055, 6060, 6112, 6176, 6177, 6182, 6211, 6227, 6290, 6369

--Центральна Рада 492, 2421, 2435, 2528, 2529, 2530, 2566, 2586, 2625, 2669, 2670, 2671, 2673, 2675, 2678, 2679, 2681, 2705, 2744, 2745, 2746, 2747, 2748, 2749, 2752, 2871, 2915, 2961, 2962, 3000, 3001, 3081, 3084, 3108, 3109, 3191, 3221, 3362, 3371, 3372, 3468, 3469, 3533

Директорія 3, 4, 12, 22, 38, 45, 66, 88, 98, 99, 102, 105, 113, 116, 126, 133, 137, 148, 160, 175, 176, 185, 186, 194, 202, 203, 207, 214, 224, 225, 226, 227, 234, 235, 237, 240, 259, 261, 262, 274, 293, 296, 298, 306, 329, 363, 365, 381, 395, 410, 416, 435, 440, 447, 476, 477, 478, 479, 482, 485, 487, 488, 489, 491, 494, 505, 509, 510, 514, 516, 520, 521, 525,

531, 534, 535, 541, 566, 570, 571, 572, 574, 575, 580, 582, 590, 596, 597, 602, 604, 622, 626, 680, 691, 695, 700, 703, 716, 717, 724, 726, 744, 755, 756, 758, 761, 772, 773, 780, 796, 802, 804, 874, 893, 896, 903, 909, 911, 915, 918, 921, 922, 942, 952, 983, 991, 992, 993, 1015, 1016, 1017, 1022, 1023, 1045, 1046, 1052, 1055, 1058, 1062, 1065, 1066, 1067, 1102, 1121, 1136, 1142, 1148, 1155, 1164, 1175, 1176, 1179, 1181, 1200, 1220, 1222, 1229, 1230, 1231, 1239, 1243, 1247, 1274, 1276, 1285, 1308, 1316, 1320, 1323, 1325, 1328, 1351, 1352, 1382, 1390, 1394, 1395, 1399, 1404, 1406, 1408, 1410, 1411, 1417, 1420, 1425, 1435, 1442, 1443, 1444, 1452, 1456, 1460, 1470, 1474, 1484, 1485, 1486, 1487, 1505, 1506, 1527, 1529, 1531, 1539, 1544, 1545, 1550, 1553, 1574, 1581, 1586, 1602, 1603, 1609, 1610, 1611, 1639, 1646, 1651, 1655, 1658, 1666, 1667, 1669, 1698, 1699, 1727, 1732, 1737, 1743, 1744, 1745, 1746, 1749, 1751, 1753, 1757, 1795, 1838, 1845, 1846, 1868, 1882, 1897, 1898, 1913, 1921, 1934, 1936, 1937, 1940, 1945, 1954, 1955, 1965, 1969, 1971, 1983, 1984, 1986, 1992, 1993, 1997, 1998, 2000, 2001, 2002, 2004, 2031, 2054, 2055, 2056, 2093, 2114, 2115, 2117, 2134, 2141, 2144, 2145, 2149, 2165, 2169, 2172, 2179, 2180, 2183, 2188, 2190, 2195, 2203, 2204, 2208, 2210, 2212, 2226, 2227, 2228, 2230, 2252, 2255, 2260, 2267, 2282, 2290, 2334, 2345, 2361, 2363, 2369, 2385, 2395, 2396, 2404, 2410, 3725, 3844, 4505, 4534, 5276, 5465, 5537, 5582, 5644, 5705, 5722, 5776, 5779, 5794, 5796, 5805, 5853, 5914, 6137, 6168, 6189, 6439, 6446, 6611

Дніпровський союз споживчих товариств (Дніпросоюз) 4240

Добровольча армія 1487, 4341, 4882, 4944, 5071, 5280, 5401, 6501, 6516, 6588, 6595, 6600, 6601, 6602

Довідкові видання 16, 171, 177, 208, 319, 535, 559, 577, 626, 638, 771, 778, 860, 932, 1118, 1173, 1588, 1613, 1767, 1863, 1950, 2114, 2115, 2186, 2187, 2316, 2921, 3461, 3705, 3896, 4071, 4311, 4829, 5023, 5290, 5355, 5580, 5856, 6334, 6436

--*Бібліографічні покажчики* 163, 568, 569, 715, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 819, 1005, 1409, 1450, 1629, 1649, 1733, 1922, 2193, 2196, 2256, 2622, 2864, 4083, 4084, 6303, 6333

Договір між командуванням Української Галицької армії та керівництвом Добровольчої армії, 1919 1148, 2346, 4608, 4771, 5644, 5808, 6588, 6593, 6600, 6601, 6602

Донецько-Криворізька радянська республіка 1088, 1984, 6099, 6141, 6228, 6260, 6268, 6305, 6306, 6307, 6308, 6309, 6310, 6311, 6313, 6314, 6400, 6429, 6462, 6463

Другий Зимовий похід 225, 520, 914, 1497, 1661, 2117, 4444, 4459, 4618, 4736, 4751, 4756, 4835, 4839, 4870, 4871, 5006, 5016, 5048, 5092, 5135, 5261, 5286, 5352, 5357, 5358, 5359, 5361, 5362, 5364

Другий український полк імені гетьмана Павла Полуботка 2827

Дубровицьке збройне повстання 559

Еліта національна 211, 394, 681, 741, 829, 836, 837, 883, 884, 885, 886, 992, 1172, 1268, 1395, 1665, 2023, 3090

--*Гетьманат* 3839, 4073, 4125, 4145, 4147

--*Центральна Рада* 2461, 2853, 3087, 3089

Еміграція російська в Українській Державі 4149

Еміграція українська військова та політична 160, 241, 243, 244, 471, 473, 591, 624, 632, 835, 974, 1179, 1184, 1243, 1364, 1512, 1515, 1534, 1535, 1558, 1637, 1694, 1760, 1768, 1848, 1910, 1954, 1969, 2109, 2189, 2228, 2303, 2308, 2309, 2386, 2388, 2423, 2905, 3481, 3693, 3839, 4085, 4087, 4205, 4405, 4554, 4639, 4693, 4707, 5000, 5067, 5095, 5123, 5150, 5170, 5211, 5283, 5349, 5463, 5532, 5643, 5645, 5646, 5740, 5812, 5861, 5956, 6091, 6388, 6409, 6538

Єврейські погроми 434, 438, 547, 942, 946, 1038, 1135, 1137, 1138, 1156, 1236, 1984, 1993, 2344, 4526, 4619, 4845, 4847, 4848, 5180, 5217, 5222, 5348, 5350, 6528, 6553, 6554, 6595

Скатинославський похід 2172

Спархіяльні з'їзди 3182, 3385

Жандармерія ЗУНР 816, 5536, 5644, 5660, 5864, 5865

Житомирська міська дума 3331

Житомирська спільна юнацька школа 4496

Жінки в суспільно-політичному житті України 1469, 1494, 1495, 1499, 3173, 3174, 3175, 3176, 3178, 3179, 3180, 5447, 5451, 5913, 6158

Жовтневий переворот у Петрограді, 1917 1991

Закон про громадянство Української Держави 4202, 4338

Закон про державну мову в УНР 4478

Закон про землю в УНР 4478

Закон УНР про національно-персональну автономію 2653, 2740, 3136, 3453

Закони про громадянство Української Народної Республіки 5397

Законодавство 99, 235, 246, 377, 455, 465, 531, 744, 746, 747, 759, 816, 823, 835, 1138, 1233, 1375, 1406, 1410, 1418, 1651, 1704, 1714, 1749, 1751, 1882, 2106, 2178, 2179, 2284, 2285, 2286, 2381, 5819

--Білий рух 6525

--Виборче 2798, 2822, 3987, 6277, 6278

--Військове 5391, 5817

--Гетьманат 796, 3694, 3695, 3709, 3792, 3879, 3885, 3904, 3905, 3958, 4123, 4161, 4202, 4205, 4279, 4280, 4302, 4305, 4338, 4351, 4352

--Директорія 2300, 4396, 4431, 4452, 4478, 4552, 4600, 4611, 4635, 4739, 4740, 5106, 5108, 5298, 5318, 5337, 5350, 5392, 5397, 5413, 5430

--Земельне 700, 701, 702, 703, 1393, 1591, 1650, 2104, 2562, 2687, 2780, 2796, 2804, 2874, 2875, 3042, 3880, 3911, 4159, 4267, 4451, 4460, 4684, 4685, 4899, 5163, 5164, 5576, 5658, 5661, 5688, 5704, 5806, 6088, 6113

--ЗУНР (ЗОУНР) 2300, 5522, 5580, 5596, 5629, 5630, 5634, 5654, 5657, 5660, 5662, 5663, 5664, 5668, 5670, 5671, 5672, 5673, 5675, 5676, 5712, 5832, 5833, 5836, 5850, 5853, 5864, 5874, 5877, 5889

--Конституційне 169, 604, 1350, 2577, 3520, 3572, 3573, 3574, 4335, 5257, 5596, 5706, 5836, 5875

--Кримінальне 259, 717, 871, 1284, 1749, 2290, 2560, 2869, 2900, 3776, 3777, 3778, 3905, 3906, 4355, 4740, 5676

--Лісове 2868, 3904, 4737, 4739, 6120, 6128, 6457

--Радянська влада 3832, 5912, 5963, 6006, 6018, 6061, 6128, 6162, 6171, 6272, 6279, 6304, 6336, 6405, 6406, 6466, 6495

--Центральна Рада 2484, 2500, 2630, 2651, 2728, 2740, 2756, 2799, 2803, 2868, 2869, 2941, 3136, 3196, 3226, 3240, 3242, 3262, 3267, 3338, 3400, 3411, 3451, 3453, 3513, 3515, 3517, 3518, 3528, 3532, 3535, 3537, 3563

--Цивільне 532, 1394, 3765, 3862, 5672

Запорізька дивізія армії УНР 3152, 4616, 4782, 5165

Західний фронт 3419

Західноукраїнська Народна Республіка (ЗУНР, ЗОУНР) 20, 22, 148, 186, 224, 234, 298, 410, 482, 487, 488, 520, 521, 535, 604, 700, 729, 772, 796, 804, 921, 1012, 1015, 1023, 1046, 1062, 1065, 1066, 1121, 1148, 1181, 1222, 1229, 1239, 1247, 1351, 1352, 1395, 1404, 1406, 1408, 1410, 1420, 1425, 1470, 1486, 1531, 1537, 1550, 1574, 1602, 1610, 1611, 1648, 1655, 1661, 1749, 1751, 1838, 1846, 1892, 1934, 1937, 1940, 1983, 1992, 2054, 2055, 2116, 2134, 2145, 2194, 2212, 2226, 2228, 2255, 2346, 4328, 4398, 4400, 4419, 4420, 4441, 4469, 4478, 4482, 4505, 4524, 4525, 4564, 4565, 4585, 4608, 4609, 4610, 4689, 4690, 4692, 4727, 4791, 4797, 4865, 4868, 4878, 4882, 4895, 4896, 4897, 4898, 4899, 4900, 4903, 4943, 4950, 5009, 5030, 5052, 5053, 5056, 5057, 5059, 5070, 5091, 5156, 5159, 5173, 5174, 5175, 5184, 5187, 5188, 5191, 5212, 5215, 5220, 5221, 5234, 5236, 5238, 5251, 5252, 5271, 5272, 5280, 5302, 5303, 5304, 5305, 5306, 5307, 5308, 5310, 5316, 5317, 5349, 5351, 5352, 5379, 5384, 5388, 5402, 5436, 5454, 5524, 5530, 5616, 5640, 5689, 5705, 6439

Збройні сили 3, 21, 22, 58, 82, 91, 126, 127, 131, 133, 147, 154, 245, 303, 305, 317, 327, 328, 329, 330, 354, 372, 382, 383, 405, 406, 422, 434, 444, 447, 450, 463, 485, 503, 505, 509, 511, 520, 525, 530, 533, 545, 550, 576, 618, 630, 631, 639, 692, 693, 694, 695, 696, 737, 749, 769, 770, 799, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 817, 821, 832, 859, 880, 887, 888, 889, 892, 894, 895, 896, 897, 898, 914, 915, 916, 917, 1001, 1003, 1022, 1023, 1040, 1045, 1089, 1095, 1096, 1097, 1098, 1100, 1118, 1120, 1148, 1154, 1161, 1164, 1167, 1172, 1173, 1175, 1176, 1178, 1179, 1187, 1202, 1254, 1269, 1271, 1277, 1278, 1280, 1282, 1293, 1294, 1295, 1316, 1328, 1351, 1352, 1363, 1364, 1365, 1371, 1373, 1374, 1382, 1414, 1422, 1423, 1424, 1425, 1426, 1427, 1428, 1436, 1442, 1444, 1449, 1451, 1453, 1466, 1473, 1481, 1488, 1497, 1537, 1539, 1540, 1541, 1542, 1559, 1567, 1568, 1602, 1603, 1644, 1654, 1665, 1743, 1749, 1759, 1761, 1806, 1833, 1834, 1846, 1875, 1886, 1902, 1904, 1934, 1935, 1936, 1940, 1946, 1955, 1956, 1982, 2014, 2023, 2024, 2034, 2060, 2065, 2110, 2111, 2112, 2114, 2115, 2116, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2145, 2156, 2166, 2167, 2174, 2175, 2176, 2180, 2226, 2229, 2230, 2233, 2237, 2238, 2239, 2241, 2242, 2269, 2270, 2283, 2302, 2312, 2313, 2350, 2380, 2391, 2404, 2406, 2416, 2690, 2987, 4408, 4586, 4763, 4765, 4766, 4978, 5006, 5188, 5191, 5387, 5711, 5716, 5794, 6530, 6531, 6569, 6598

--Гетьманат 227, 1002, 1634, 2240, 3595, 3626, 3628, 3656, 3658, 3685, 3708, 3714, 3758, 3786, 3827, 3829, 3849, 3852, 3872, 3886, 3894, 3936, 3951, 3956, 3970, 4006, 4007, 4008, 4030, 4031, 4061, 4068, 4093, 4118, 4120, 4129, 4162, 4164, 4177, 4205, 4212, 4216, 4234, 4236, 4237, 4258, 4288, 4290, 4293, 4306, 4308, 4311, 4321, 4328, 4329, 4352

--Директорія 55, 227, 922, 1016, 1230, 1604, 1634, 1661, 2181, 2195, 2240, 2253, 4386, 4389, 4393, 4398, 4401, 4407, 4409, 4410, 4415, 4433, 4438, 4444, 4459, 4471, 4483, 4487, 4496, 4497, 4498, 4509, 4510, 4511, 4513, 4518, 4519, 4533, 4534, 4544, 4554, 4557, 4573, 4574, 4576, 4577, 4578, 4579, 4580, 4581, 4582, 4584, 4588, 4593, 4594, 4595, 4604, 4605, 4616, 4618, 4640, 4641, 4642, 4643, 4672, 4678, 4679, 4680, 4683, 4688, 4694, 4695, 4696, 4697, 4700, 4701, 4702, 4703, 4713, 4714, 4725, 4726, 4732, 4733, 4736, 4751, 4757, 4760, 4761, 4763, 4764, 4765, 4766, 4767, 4768, 4770, 4771, 4772, 4773, 4774, 4776, 4779, 4780, 4782, 4783, 4784, 4785, 4786, 4803, 4804, 4805, 4807, 4808, 4812, 4821, 4823, 4833, 4834, 4835, 4836, 4837, 4838, 4839, 4842, 4856, 4857, 4863, 4869, 4870, 4871, 4872, 4873, 4874, 4889, 4915, 4919, 4944, 4950, 4962, 4964, 4965, 4966, 4967, 4968, 4969, 4970, 4971, 4972, 4974, 4982, 4983, 4988, 4996, 4998, 4999, 5006, 5008, 5013, 5016, 5017, 5018, 5019, 5020, 5021, 5022, 5027, 5029, 5032, 5034, 5038, 5040, 5041, 5044, 5048, 5063, 5071, 5074, 5078, 5086, 5092, 5093, 5094, 5096, 5097, 5098, 5100, 5101, 5102, 5103, 5123, 5127, 5129, 5133, 5135, 5141, 5144, 5146, 5147, 5148, 5149, 5150, 5151, 5152, 5153, 5155, 5156, 5165, 5168, 5169, 5179, 5189, 5190, 5193, 5196, 5197, 5198, 5200, 5201, 5202, 5203, 5204, 5205, 5206, 5207, 5213, 5215, 5218, 5220, 5221, 5223, 5239, 5243, 5244, 5245, 5252, 5261, 5264, 5266, 5280, 5284, 5285, 5286, 5291, 5300, 5305, 5309, 5313, 5314, 5323, 5324, 5330, 5333, 5334, 5335, 5336, 5337, 5338, 5339, 5340, 5341, 5343, 5347, 5350, 5352, 5353, 5357, 5358, 5359, 5361, 5362, 5364, 5365, 5369, 5372, 5375, 5376, 5377, 5378, 5386, 5398, 5399, 5400, 5401, 5402, 5403, 5404, 5406, 5407, 5408, 5409, 5410, 5424, 5426, 5430, 5438, 5751, 5803, 6552, 6591

--ЗУНР (ЗОВНР) 227, 4672, 5032, 5793, 1634, 2181, 4398, 4950, 5027, 5038, 5155, 5156, 5252, 5309, 5447, 5448, 5452, 5462, 5474, 5482, 5486, 5487, 5488, 5489, 5491, 5492, 5500, 5502, 5504, 5511, 5512, 5516, 5520, 5547, 5549, 5570, 5571, 5572, 5577, 5580, 5582, 5584, 5586, 5588, 5589, 5590, 5591, 5592, 5593, 5623, 5642, 5644, 5651, 5652, 5690, 5691, 5692, 5693, 5694, 5695, 5697, 5710, 5726, 5727, 5728, 5729, 5732, 5733, 5734, 5751, 5752, 5754, 5757, 5764, 5774, 5785, 5787, 5788, 5789, 5795, 5800, 5803, 5805, 5812, 5815, 5817, 5818, 5819, 5820, 5828, 5830, 5837, 5838, 5839, 5840, 5847, 5849, 5852, 5857, 5858, 5860, 5861, 5862, 5866, 5872, 5873, 5878, 5882, 5883, 5884, 5885, 5886, 5887, 5888, 5889, 5890, 5891, 5892, 5893, 5897, 5904

--Радянська влада 1604, 1954, 2240, 2957, 3545, 4590, 5192, 5341, 5449, 5918, 5925,

5929, 5953, 5964, 5969, 5970, 5989, 5990, 5991, 6005, 6017, 6021, 6022, 6090, 6110, 6118, 6119, 6131, 6159, 6160, 6167, 6191, 6199, 6274, 6289, 6358, 6359, 6410, 6434, 6435, 6448, 6449, 6585

--*Центральна Рада* 96, 227, 1002, 1604, 1634, 1751, 1991, 2240, 2422, 2444, 2448, 2460, 2469, 2470, 2486, 2487, 2492, 2493, 2494, 2495, 2513, 2522, 2531, 2548, 2594, 2608, 2609, 2610, 2612, 2617, 2620, 2622, 2624, 2642, 2645, 2647, 2648, 2649, 2659, 2691, 2699, 2707, 2724, 2728, 2735, 2751, 2782, 2784, 2792, 2793, 2795, 2801, 2825, 2826, 2827, 2828, 2829, 2830, 2831, 2832, 2833, 2834, 2835, 2836, 2837, 2838, 2843, 2845, 2859, 2864, 2870, 2880, 2881, 2884, 2888, 2889, 2890, 2891, 2895, 2903, 2904, 2908, 2918, 2923, 2924, 2925, 2926, 2927, 2929, 2936, 2937, 2938, 2939, 2944, 2945, 2946, 2955, 2957, 2975, 3003, 3006, 3007, 3008, 3009, 3010, 3011, 3016, 3019, 3049, 3058, 3059, 3060, 3062, 3077, 3078, 3096, 3110, 3114, 3121, 3122, 3133, 3135, 3138, 3139, 3146, 3150, 3151, 3152, 3204, 3206, 3217, 3219, 3220, 3229, 3242, 3250, 3260, 3279, 3280, 3285, 3286, 3300, 3301, 3303, 3304, 3306, 3308, 3309, 3310, 3312, 3313, 3314, 3315, 3316, 3330, 3342, 3346, 3354, 3363, 3364, 3367, 3368, 3370, 3379, 3381, 3383, 3389, 3391, 3405, 3417, 3418, 3419, 3420, 3422, 3423, 3424, 3425, 3426, 3427, 3428, 3429, 3444, 3445, 3448, 3453, 3456, 3460, 3482, 3483, 3484, 3486, 3487, 3488, 3489, 3490, 3491, 3492, 3493, 3494, 3495, 3498, 3499, 3501, 3502, 3503, 3523, 3525, 3526, 3544, 3545, 3577

Збройні Сили Півдня Росії 1604, 4777, 4784, 6040, 6522, 6524, 6543, 6552, 6566, 6583, 6585, 6591, 6593, 6596, 6609, 6610, 6614

Звенигородське збройне повстання 2012, 2361, 3780, 4346, 4347

З'їзд поневолених народів 1903, 2646, 3101, 3188, 3452, 3559

Зовнішня політика 5, 62, 63, 64, 66, 79, 88, 159, 160, 162, 203, 210, 224, 266, 272, 288, 292, 296, 300, 307, 320, 342, 346, 367, 375, 393, 453, 456, 486, 487, 488, 489, 491, 492, 493, 494, 495, 504, 510, 514, 515, 516, 521, 522, 534, 552, 589, 590, 592, 600, 731, 801, 802, 813, 832, 833, 857, 869, 923, 924, 1007, 1017, 1020, 1032, 1033, 1052, 1053, 1054, 1055, 1079, 1081, 1119, 1121, 1123, 1124, 1140, 1141, 1159, 1206, 1220, 1224, 1239, 1245, 1250, 1253, 1270, 1272, 1273, 1274, 1275, 1276, 1289, 1290, 1306, 1307, 1308, 1309, 1310, 1311, 1312, 1313, 1320, 1323, 1324, 1325, 1327, 1367, 1370, 1456, 1458, 1459, 1469, 1480, 1505, 1550, 1553, 1585, 1586, 1587, 1592, 1593, 1594, 1606, 1609, 1630, 1662, 1664, 1667, 1668, 1669, 1670, 1716, 1737, 1880, 1898, 1900, 1901, 1923, 1929, 1939, 1948, 1954, 1988, 1995, 1998, 1999, 2001, 2002, 2039, 2177, 2178, 2179, 2182, 2186, 2187, 2191, 2226, 2227, 2259, 2260, 2317, 2318, 2339, 2411, 2413, 2415, 2419, 2420, 3960, 4445, 5084, 5442, 5499, 5573, 5982, 6226, 6283, 6297, 6430, 6599

--*Гетьманат* 1021, 1661, 1751, 3595, 3600, 3621, 3652, 3658, 3659, 3661, 3662, 3663, 3664, 3665, 3669, 3670, 3672, 3674, 3699, 3703, 3716, 3718, 3719, 3732, 3733, 3760, 3762, 3781, 3790, 3811, 3812, 3813, 3814, 3816, 3817, 3818, 3820, 3821, 3822, 3823, 3837, 3840, 3849, 3865, 3915, 3949, 3956, 3961, 3962, 3969, 3979, 3988, 4009, 4011, 4012, 4013, 4014, 4015, 4016, 4017, 4032, 4034, 4035, 4037, 4038, 4040, 4041, 4044, 4045, 4046, 4047, 4048, 4049, 4050, 4051, 4073, 4075, 4079, 4101, 4109, 4113, 4114, 4115, 4116, 4121, 4122, 4136, 4142, 4143, 4152, 4154, 4163, 4175, 4177, 4178, 4179, 4180, 4182, 4183, 4184, 4193, 4205, 4206, 4207, 4242, 4247, 4248, 4253, 4283, 4292, 4296, 4299, 4306, 4307, 4311, 4314, 4324, 4341, 4342, 4343, 4345, 4349, 4352, 5300

--*Директорія* 308, 1021, 1230, 1967, 2181, 4368, 4370, 4371, 4372, 4373, 4380, 4381, 4394, 4395, 4411, 4412, 4413, 4423, 4424, 4425, 4426, 4428, 4429, 4430, 4431, 4442, 4467, 4468, 4474, 4475, 4476, 4477, 4479, 4482, 4493, 4495, 4502, 4503, 4504, 4505, 4506, 4508, 4515, 4522, 4558, 4559, 4560, 4561, 4562, 4565, 4566, 4567, 4568, 4569, 4570, 4571, 4572, 4574, 4585, 4591, 4596, 4597, 4598, 4599, 4601, 4608, 4609, 4610, 4615, 4622, 4623, 4631, 4639, 4681, 4682, 4683, 4689, 4691, 4707, 4716, 4717, 4719, 4722, 4728, 4729, 4738, 4743, 4762, 4769, 4772, 4777, 4783, 4787, 4793, 4795, 4796, 4803, 4815, 4817, 4825, 4830, 4843, 4849, 4850, 4851, 4852, 4873, 4879, 4880, 4882, 4894, 4907, 4908, 4909, 4914, 4925, 4926, 4927, 4929, 4930, 4932, 4933, 4934, 4935, 4936, 4937, 4938, 4941, 4942, 4964, 4987, 4988, 4989, 4990, 4991, 4992, 5000, 5003, 5004, 5005, 5011, 5012,

5050, 5051, 5054, 5064, 5069, 5075, 5080, 5081, 5082, 5083, 5085, 5109, 5110, 5112, 5113, 5114, 5115, 5116, 5117, 5119, 5120, 5121, 5131, 5145, 5160, 5178, 5199, 5219, 5224, 5231, 5232, 5233, 5234, 5262, 5263, 5270, 5280, 5281, 5284, 5303, 5310, 5311, 5315, 5316, 5329, 5343, 5346, 5350, 5352, 5354, 5367, 5381, 5382, 5394, 5395, 5396, 5421, 5426, 5427, 5428, 5430, 5435, 5436, 5437, 5438, 5440, 5441, 5443, 5444, 5779

--*ЗУНР (ЗОУНР)* 308, 5456, 5475, 5496, 5497, 5498, 5506, 5507, 5514, 5515, 5529, 5532, 5537, 5539, 5557, 5558, 5559, 5574, 5575, 5577, 5580, 5602, 5603, 5604, 5622, 5624, 5627, 5638, 5640, 5645, 5646, 5647, 5649, 5650, 5653, 5659, 5664, 5667, 5674, 5681, 5701, 5702, 5703, 5707, 5738, 5772, 5776, 5810, 5819, 5831, 5853, 5855, 5863, 5868, 5876

--*Радянська влада* 5920, 5926, 5960, 5979, 6005, 6008, 6010, 6011, 6040, 6044, 6045, 6060, 6065, 6066, 6069, 6070, 6071, 6072, 6079, 6176, 6177, 6178, 6179, 6181, 6183, 6184, 6185, 6186, 6220, 6256, 6290, 6293, 6366, 6369, 6375, 6390, 6391, 6431, 6453, 6454, 6470, 6473, 6497

--*Центральна Рада* 1021, 2194, 2421, 2439, 2440, 2443, 2458, 2489, 2498, 2499, 2500, 2504, 2505, 2530, 2566, 2580, 2581, 2583, 2584, 2586, 2587, 2589, 2590, 2626, 2647, 2666, 2667, 2668, 2669, 2671, 2672, 2673, 2674, 2676, 2677, 2679, 2680, 2704, 2708, 2709, 2721, 2722, 2723, 2728, 2734, 2736, 2743, 2747, 2749, 2751, 2786, 2794, 2800, 2853, 2871, 2875, 2891, 2915, 2917, 2926, 2930, 2951, 2952, 2959, 2961, 2962, 2969, 2972, 2981, 2989, 3001, 3050, 3063, 3064, 3074, 3075, 3080, 3081, 3082, 3083, 3084, 3091, 3092, 3094, 3098, 3099, 3100, 3108, 3130, 3135, 3184, 3191, 3218, 3221, 3222, 3242, 3252, 3261, 3277, 3325, 3327, 3328, 3362, 3367, 3369, 3371, 3372, 3376, 3451, 3469, 3480, 3533, 3546, 3551

Інтелігенція українська 75, 157, 206, 436, 672, 814, 973, 1196, 1200, 1440, 1673, 1749, 1811, 1818, 2010, 2080, 2082, 2093, 2095, 2179, 2220, 2226, 2323, 2324, 2325, 2326, 2495, 2532, 3163, 3409, 3449, 3877, 4275, 4276, 4407, 4648, 5528, 5792, 6469

Інтернаціональні військові формування у Червоній армії 6005, 6118, 6119, 6434

Інтерновані українські військові формування 1078, 4509, 4510, 4683, 4714, 4782, 5291, 5478

Історіографія 10, 44, 48, 53, 69, 71, 80, 84, 86, 98, 114, 115, 117, 139, 160, 163, 168, 178, 190, 195, 224, 249, 287, 289, 318, 337, 340, 358, 378, 379, 381, 400, 431, 446, 447, 450, 461, 486, 534, 554, 565, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 682, 704, 757, 758, 762, 776, 777, 801, 813, 822, 824, 825, 826, 827, 829, 831, 832, 833, 834, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 846, 883, 885, 886, 899, 913, 942, 944, 945, 954, 967, 970, 971, 981, 982, 993, 1010, 1012, 1013, 1014, 1021, 1028, 1029, 1063, 1085, 1086, 1095, 1098, 1132, 1147, 1163, 1177, 1179, 1181, 1183, 1184, 1187, 1192, 1215, 1231, 1260, 1274, 1275, 1276, 1279, 1286, 1299, 1309, 1314, 1315, 1365, 1367, 1373, 1396, 1407, 1422, 1423, 1433, 1469, 1477, 1493, 1497, 1499, 1511, 1527, 1544, 1545, 1559, 1569, 1607, 1625, 1627, 1640, 1645, 1666, 1668, 1680, 1695, 1697, 1703, 1708, 1709, 1711, 1712, 1723, 1734, 1751, 1758, 1760, 1762, 1764, 1782, 1801, 1803, 1819, 1821, 1826, 1827, 1868, 1869, 1870, 1913, 1921, 1954, 1966, 1971, 1974, 1978, 1979, 1980, 1989, 1991, 1995, 2000, 2011, 2021, 2039, 2050, 2054, 2065, 2067, 2072, 2080, 2093, 2119, 2129, 2150, 2178, 2179, 2180, 2191, 2206, 2207, 2217, 2230, 2232, 2240, 2284, 2285, 2287, 2289, 2354, 2355, 2356, 2359, 2362, 2365, 2369, 2372, 2373, 2377, 2395, 2405, 3276, 4862, 5159, 5217, 5257, 5260, 5274, 5720, 6125, 6254, 6430, 6543, 6571

--*Білий рух* 6555, 6556, 6561, 6567, 6577, 6606

--*Гетьманат* 3611, 3663, 3671, 3673, 3674, 3675, 3676, 3678, 3679, 3748, 3750, 3779, 3784, 3795, 3808, 3814, 3822, 3839, 3868, 3870, 3881, 3888, 3897, 3898, 3900, 3901, 3919, 3973, 4009, 4010, 4073, 4075, 4091, 4092, 4104, 4108, 4133, 4149, 4152, 4178, 4185, 4220, 4221, 4222, 4223, 4244, 4257, 4263, 4264, 4265, 4266, 4268, 4269, 4270, 4271, 4272, 4284, 4285, 4286, 4287, 4335, 4336

--*Директорія* 1967, 4360, 4413, 4414, 4436, 4441, 4446, 4513, 4569, 4576, 4577, 4605, 4608, 4609, 4610, 4637, 4638, 4690, 4718, 4723, 4729, 4763, 4765, 4766, 4768, 4772, 4854, 4860, 4874, 4965, 4983, 4987, 4991, 5016, 5020, 5090, 5096

5112, 5145, 5161, 5162, 5163, 5164, 5166, 5172, 5218, 5222, 5246, 5247, 5248, 5249, 5250, 5251, 5252, 5253, 5254, 5255, 5256, 5258, 5259, 5261, 5262, 5263, 5264, 5265, 5266, 5267, 5268, 5269, 5270, 5271, 5272, 5273, 5275, 5277, 5278, 5279, 5280, 5281, 5307, 5349, 5361, 5391, 5392, 5394, 5404, 5406, 5422, 5423, 6545

--*ЗУНР (ЗОУНР)* 4441, 4610, 5252, 5307, 5457, 5469, 5471, 5473, 5474, 5475, 5478, 5487, 5510, 5511, 5558, 5569, 5580, 5583, 5584, 5600, 5605, 5628, 5677, 5750, 5755, 5758, 5761, 5762, 5763, 5773, 5807, 5860, 5863, 5874, 5882, 5904

--*Радянська влада* 5922, 5936, 5952, 6010, 6016, 6091, 6121, 6123, 6153, 6155, 6185, 6201, 6205, 6230, 6321, 6366, 6388, 6428, 6429, 6448, 6449, 6487, 6490

--*Центральна Рада* 2450, 2455, 2475, 2486, 2512, 2634, 2692, 2722, 2723, 2745, 2775, 2779, 2780, 2781, 2821, 2861, 2862, 2903, 2905, 2946, 3172, 3185, 3210, 3211, 3212, 3213, 3215, 3257, 3320, 3322, 3323, 3324, 3391, 3416, 3441, 3446, 3447, 3448, 3481, 3483, 3491, 3493, 3515, 3517, 3518, 3520, 3521, 3536, 3542, 3550

Кадрова політика 317, 329, 416, 655, 1752, 1786

--*Гетьманат* 3737, 3883, 4255

--*Директорія* 4581

--*ЗУНР (ЗОУНР)* 5590

--*Радянська влада* 6057, 6076, 6079, 6103, 6280, 6322

--*Центральна Рада* 2980, 3086

Кам'янецька доба 1230, 4358, 4416, 4657, 4658, 4785, 4878, 4880, 4882, 4885, 4886, 4889, 4916, 5025, 5249, 5265

Кам'янець-Подільська міська дума 1454

Кам'янець-Подільський державний український університет 9, 10, 11, 12, 537, 641, 642, 644, 645, 647, 650, 651, 653, 654, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 668, 670, 671, 675, 679, 734, 818, 819, 936, 1189, 1195, 1316, 1354, 1717, 1883, 1921, 2067, 2109, 2425, 2426, 2787, 3115, 3597, 3875, 3878, 4358, 4363, 4514, 4538, 4555, 4645, 4646, 4650, 4651, 4652, 4653, 4654, 4655, 4656, 4660, 4662, 4663, 4665, 4667, 4668, 4670, 4673, 4675, 4676, 4677, 4745, 4830, 4951, 4956, 5128, 5327, 6085

Канізьке збройне повстання, 1918 4064

Капеланство 630, 631, 2135, 3603, 5481, 5570, 5572, 5584, 5838

Катеринославська духовна семінарія 3365

Катеринославська єпархія 1958, 1959, 1960, 1962, 1963, 3317

Катеринославська міська дума 3454, 3581, 3582, 3583, 3584, 3586, 3587, 3590, 3591

Катеринославська українська губернська рада 2539

Катеринославський корпус 3419

Київська губернська надзвичайна комісія 6288

Київська катастрофа 914, 4969, 5044

Київська митрополія 588

Київська міська дума 760, 762, 763, 2729, 2968, 4168, 4170, 6584

Київська судова палата 726

Київське (січневе) збройне повстання 2819

Київський корпус 3419

Київський повітовий селянський з'їзд (1919 р.) 942

Київський театр "Арлекін" 6100

Київський український державний університет (Київський український народний університет) 645, 664, 668, 675, 687, 2789

Київський університет св. Володимира 2200

Кийдрамте (театр Леся Курбаса) 6286

Кирило-Мефодіївське братство 723

Кіномистецтво 1378, 1379, 1751, 1782, 1793, 1797, 1808, 3631, 3643, 3644, 4214, 4295, 6224, 6291, 6337, 6338

Книжкова палата України 2209, 2345

Кожуховський концтабір 6199

Козача Рада Правобережної України 5365, 6387
Комітет охорони республіки 4730
Комп'єнське перемир'я (1918) 1586
Конституційно-правові відносини 169, 742, 825, 1000, 1350, 1404, 1464, 1607, 1714, 2038, 2168, 2169
 --Гетьманат 1375
 --Директорія 1375, 4396, 4742, 4896, 5090, 5132, 5256, 5257, 5301, 5426
 --ЗУНР (ЗОУНР) 1375, 5666, 5819, 5822
 --Центральна Рада 1375, 2900, 3415, 3433
Конституція ЗУНР (ЗОУНР) 5551, 5596, 5816, 5819, 5896
Конституція Української Держави 1749, 3694, 4352
Конституція УНР 14, 1255, 1406, 1714, 1749, 2191, 2394, 2555, 2577, 2754, 2922, 2990, 3134, 3289, 3290, 3335, 3338, 3433, 3450, 3452, 3461, 3513, 3568, 3570, 3572, 3573, 3574, 4634, 4635, 4734, 4742, 4961, 5108, 5125, 5126, 5318
Конституція УСРР 6277, 6278, 6436, 6450, 6494
Концентраційні табори більшовицького режиму 6104, 6199, 6285, 6352
Кооперативний рух 242, 720, 1469, 1660, 1766, 1888, 1892, 2214, 2408, 2409, 6614
 --Гетьманат 3952, 4073, 4209, 4240, 4312, 4313
 --Директорія 4741, 5137, 5366, 5434
 --Радянська влада 6498
 --Центральна Рада 2741, 3470, 3593
Кордони 116, 578, 841, 1289, 1290, 1715, 1879, 2226, 2505, 3729, 5014, 6110, 6260
 --Гетьманат 289, 3652, 3653, 3689, 3790, 3816, 4012, 4036, 4038, 4041, 4068, 4073, 4175, 4288, 4296, 4303
 --Директорія 4369, 4853, 4917, 5146
 --ЗУНР (ЗОУНР) 5581
 --Радянська влада 6067, 6068, 6069, 6079, 6366, 6368
 --Центральна Рада 2488, 3092, 3095, 3191, 3328, 3378, 3419, 3455, 3456
Королівство Фінляндія 3657
Королівський військовий музей (м. Брюссель) 91
Кримська АСРР 6322, 6366
Кримська група армії УНР 2647, 2648
Кримська Народна Республіка (Кримська Демократична Республіка) 2858, 5936, 6116
Кримська операція (1918) 2645, 2647, 3138, 3151, 3152, 3285, 3391
Кримська соціалістична радянська республіка 5934, 5936
Кримське питання 315, 1124, 1234, 1304, 1898, 2645, 3988, 4073, 4142
 --Гетьманат 3760, 3761, 3841, 3949, 4015, 4116, 4203, 4239, 4324
 --Директорія 4708, 4709
 --Центральна Рада 2467
Кримський крайовий уряд 179, 181, 705, 706, 933, 1730, 2226, 3927, 5936
Крути, бій 1918 1537, 2152, 2192, 2194, 2212, 2469, 2470, 2486, 2487, 2513, 2612, 2622, 2624, 2724, 2737, 2795, 2801, 2864, 2884, 2936, 2937, 2938, 3007, 3062, 3077, 3078, 3096, 3346, 3370, 3379, 3383, 3422, 3423, 3498
Кубанська армія 896
Кубанська Народна Республіка (Кубанський Край) 3813, 4016, 4044, 4247, 5054
Культура 42, 51, 64, 72, 73, 75, 164, 173, 208, 218, 221, 257, 332, 359, 469, 481, 512, 634, 688, 720, 735, 739, 747, 805, 814, 883, 939, 965, 1071, 1077, 1194, 1241, 1335, 1337, 1338, 1339, 1340, 1342, 1343, 1345, 1346, 1347, 1371, 1383, 1391, 1641, 1691, 1729, 1743, 1749, 1750, 1759, 1782, 1783, 1785, 1793, 1794, 1816, 1819, 1826, 1867, 1954, 2005, 2008, 2021, 2029, 2033, 2073, 2078, 2080, 2081, 2083, 2085, 2088, 2090, 2093, 2096, 2123, 2179, 2263, 2283, 2306, 2392, 2398, 2399, 3246, 4844, 6349, 6505
 --Гетьманат 3634, 3635, 3636, 3640, 3675, 3679, 3742, 3800, 3809, 3919, 3939, 3941, 3947, 3968, 3989, 4013, 4053, 4073, 4160, 4205, 4249, 4251, 4275, 4276, 4306, 4311, 4323, 4352
 --Денікіна режим 6607
 --Директорія 1921, 4416, 4489, 4531, 4664, 4675, 4748, 4945, 4946, 5002, 5036,

- 5142, 5237, 5244, 5258, 5297
 --ЗУНР (ЗОУНР) 5577, 5580, 5605, 5611, 5612, 5613, 5644, 5731, 5784, 5801, 5879, 5894
 --радянська влада 5917, 5941, 6163, 6203, 6214, 6307, 6318, 6340, 6355, 6382, 6435
 --Центральна Рада 2436, 2447, 2650, 2656, 3087, 3088, 3097, 3112, 3259, 3375, 3408, 3571
- Культурно-просвітницька діяльність 708, 1036, 1037, 1078, 1108, 1117, 1429, 1543, 1951, 2100, 2151
 --Директорія 4537, 4592, 5033, 5034, 5039, 5194
 --ЗУНР (ЗОУНР) 5512
 --Радянська влада 6150, 6151
 --Центральна Рада 2728, 2984
- Курултай кримськотатарського народу 1031
- Листопадове повстання 1917 (Київ) 2887
 Листопадовий чин 4328, 5445, 5516, 5540, 5547, 5585, 5642, 5644, 5664, 5689, 5691, 5724, 5751, 5757, 5813, 5827, 5869, 5878
 Листування 1749, 2020, 2143, 2177, 2747, 4358, 5385
 --Ауссем В. Х. 2314
 --Бачинський Ю. О. 5299
 --Бігарій К. 5355
 --Василенко М. П. 6129
 --Василько М. М. 5230
 --Вернадський В. І. 1472, 6129
 --Винниченко В. К. 4973
 --Врангель П. М. 6613
 --Галаган М. М. 304
 --Грушевський М. С. 1287, 1288
 --Єфремов С. О. 3384
 --Королів-Старий В. 5210
 --Литинський В. К. 1376, 4089
 --Лівчицький А. М. 5284
 --Лось Я.-С. 5650
 --Мазепа І. П. 4630
 --Матушевський Ф. П. 3126
 --Мацієвич К. А. 4141, 4457
 --Ніковський А. В. 1907, 2265, 4516
 --Огієнко І. І. 2053
 --Опока М. 5852
 --Петлюра С. В. 4735, 5007
 --Петрів В. М. 1602
 --Скоропадський П. П. 4097, 4302
 --Филонович В. З. 243
 --Чеботарів М. Ю. 2254
 --Чикаленко Є. Х. 2021, 2022, 2265, 2267, 5241
 --Шахрай О. 2314
- Ліга Націй 4368
 Література 1826, 2076, 2093, 2184, 2357, 3278, 5605
 Лютнева революція, 1917 136, 1991, 2093, 2433, 2517, 2594, 2631, 2729, 2808, 2883, 3187, 3291, 3452, 3457
- Мала Рада Міністрів Української Держави 4304
 Масонство 459, 3567, 4210, 4520
 Махновський рух 29, 30, 31, 32, 33, 34, 37, 39, 40, 47, 82, 96, 146, 225, 254, 255, 333, 381, 714, 850, 960, 961, 978, 996, 997, 1125, 1126, 1127, 1185, 1203, 1286, 1385, 1457, 1461, 1463, 1469, 1740, 1749, 1846, 1848, 1851, 1853, 1854, 1858, 1930, 1945, 2025, 2026, 2027, 2161, 2162, 2165, 2210, 2234, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2279,

2280, 2281, 2311, 2327, 2340, 2365, 2369, 2373, 4026, 4364, 4374, 4375, 4376, 4778, 4844, 4975, 4978, 5157, 5158, 5242, 5389, 5923, 6261, 6485, 6486, 6514, 6528, 6543, 6544, 6546, 6547

Медвинське повстання 6231, 6489

Менонітські погроми 6528

Мирні переговори між Українською Державою та РСФРР 1918 2215, 3652, 3662, 3790, 3865, 3962, 4011, 4012, 4013, 4248, 4299

Мистецтво 164, 529, 556, 883, 1232, 1380, 1597, 1782, 1783, 1793, 1799, 1807, 1867, 1891, 2073, 2083, 2084, 2087, 2091, 2093, 2097, 2184

--Гетьманат 3634, 3635, 3637, 3640, 3642, 3648, 3968, 4249, 4250, 4251, 4274, 4277, 4323

--Директорія 4489, 4531, 5036, 5237, 5292, 5293

--ЗУНР (ЗОУНР) 5614, 5731, 5784, 5879, 5894

--Центральна Рада 2509, 2729, 2867, 3156

Митна служба 150, 289, 833, 834, 3621, 3729, 3730

Міліція 139, 532, 816, 870, 1408, 1409

--Гетьманат 531

--Директорія 531, 570, 571, 4984

--ЗУНР (ЗОУНР) 2116, 5815

--Радянська влада 6237, 6247

--Центральна Рада 531, 570, 571, 2715, 3127

Міністерство військових справ

--Директорія 5334, 5335, 5337, 5338, 5340

--Центральна Рада 2945

Міністерство внутрішніх справ

--Гетьманат 1411, 3889, 4072

--Директорія 4535, 4985, 5414, 5415

--Центральна Рада 1411, 2715, 2940, 3064, 3451

--Директорія 5056

Міністерство з єврейських справ

--Центральна Рада 2454, 2457

--Гетьманат 3849

--Директорія 4368

--Центральна Рада 2951, 3449

Міністерство земельних справ

--Директорія 5089

--Центральна Рада 2562, 2942, 2950

Міністерство ісповідань

--Гетьманат 3849

--Директорія 4627, 4712

Міністерство народного здоров'я та опікування

--Гетьманат 1142, 3976, 3977

--Директорія 4530

Міністерство Польських Справ

--Центральна Рада 3233

Міністерство праці

--Центральна Рада 3399

Міністерство преси й пропаганди

--Директорія 5211

Міністерство продовольчих справ

--Центральна Рада 2742

Міністерство судових справ

--Центральна Рада 2941

Міністерство фінансів

--Директорія 4877, 5087, 5088

Міністерство фінансів

--Центральна Рада 2579

Місцеве самоврядування 26, 27, 105, 106, 111, 199, 200, 237, 238, 268, 396, 397, 398, 460, 462, 464, 466, 523, 532, 649, 650, 760, 908, 935, 940, 1004, 1039, 1082, 1157, 1242, 1257, 1316, 1404, 1406, 1454, 1680, 1693, 1717, 1749, 1954, 2008, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2035, 2036, 2037, 2210, 2226, 2301, 2479, 2761, 3147, 5716, 5777, 6424

--Білий рух 6527

--Гетьманат 3609, 3614, 3619, 3737, 3740, 3741, 3742, 3743, 3744, 3747, 3748, 3749, 3750, 3751, 3752, 3753, 3754, 3756, 3757, 3793, 3794, 3804, 3830, 3842, 3849, 3873, 3878, 3879, 3890, 3909, 3924, 3937, 3940, 3943, 3953, 3972, 3982, 3984, 3985, 3986, 3987, 3996, 3998, 4002, 4073, 4141, 4155, 4156, 4157, 4158, 4168, 4169, 4170, 4171, 4172, 4173, 4186, 4188, 4195, 4196, 4198, 4205, 4322, 4352, 4354

--Директорія 3938, 4451, 4452, 4453, 4535, 4536, 4537, 4540, 4541, 4542, 4543, 4544, 4545, 4546, 4547, 4549, 4659, 4742, 4789, 4861, 5243, 5371, 5416, 5417

--ЗУНР (ЗОУНР) 5476, 5493, 5536, 5618, 5675, 5737, 5775, 5797, 5819, 5844, 5849, 5853

--Радянська влада 2702, 5930, 5962, 5963, 5997, 6049, 6109, 6136, 6319, 6407

--Центральна Рада 1751, 2424, 2428, 2429, 2431, 2451, 2480, 2482, 2490, 2491, 2506, 2507, 2538, 2541, 2542, 2544, 2549, 2550, 2551, 2552, 2554, 2557, 2558, 2576, 2591, 2600, 2657, 2658, 2682, 2840, 2853, 2854, 2878, 2898, 2899, 2909, 2921, 2932, 2968, 2998, 3014, 3029, 3039, 3044, 3046, 3048, 3076, 3085, 3103, 3104, 3105, 3106, 3107, 3142, 3158, 3159, 3160, 3181, 3189, 3234, 3240, 3258, 3267, 3268, 3272, 3326, 3331, 3332, 3343, 3353, 3387, 3456, 3473, 3485, 3508, 3509, 3562, 3576, 3581, 3582, 3583, 3584, 3586, 3587, 3588, 3589, 3590, 3591, 3592

Мовна політика 476, 477, 822, 1517, 1816, 1826, 1885, 2149

--ЗУНР (ЗОУНР) 5720

--Радянська влада 6006, 6075

--Центральна Рада 3480

Музей Гетьманства 3839

Музей театального, музичного та кіномистецтва України 3839

Музейна справа 496, 764, 1501, 1572, 1589, 1600, 1751, 1793, 1814, 1896, 1954, 2017, 2087

--Гетьманат 3649

--ЗУНР (ЗОУНР) 5605

--Радянська влада 5907

--Центральна Рада 2509, 3067

Музичне мистецтво 1793, 1797, 1863

--Гетьманат 3630, 3632, 3633, 3641, 3646

--Директорія 4357, 4806, 4920, 5043, 5082, 5083, 5143, 5209, 5332

Набат, конфедерація анархістських організацій України 1845, 1850, 1851, 6346

Нагородна система 261, 262, 855, 2065, 2117, 2118, 4288, 4461, 4462, 4463, 4557, 4733, 4841

Надзвичайна дипломатична місія УНР 4456, 4939, 5235

Народний комісаріат в справах національностей РСФРР 6369

Народний комісаріат військових справ УСРР 6444

Народний комісаріат внутрішніх справ УСРР 6046, 6238, 6248, 6413, 6414, 6416

Народний комісаріат закордонних справ УСРР 5926, 6181

Народний комісаріат зовнішньої торгівлі РСФРР 6180

Народний комісаріат шляхів сполучення 6389

Народний секретаріат 6091

Наука 41, 42, 43, 95, 149, 174, 187, 208, 257, 385, 386, 387, 388, 399, 430, 431, 478, 653, 659, 663, 669, 678, 679, 687, 688, 698, 727, 735, 779, 823, 858, 883, 884, 925, 926, 931, 969, 1077, 1093, 1150, 1243, 1299, 1300, 1316, 1375, 1389, 1403, 1471, 1472, 1516, 1597, 1694, 1719, 1781, 1782, 1783, 1789, 1793, 1816, 1826, 1829, 1839, 1864, 1873, 1881, 2040, 2071, 2079, 2090, 2107, 2123, 2191, 2288, 2304, 2982, 3281, 3530, 4661

--Гетьманат 3668, 3679, 3989, 4078, 4096, 4205, 4306, 4310, 4352
--Денікіна режим 6587
--Директорія 4502, 4611, 4660, 5123, 5185, 5342
--Радянська влада 6190, 6389, 6469
--Центральна Рада 2508, 2656, 3088, 3154, 3456

Націонал-комунізм 206, 990, 1474, 1475, 1476, 2178

Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури 1232

Національна політика 1, 143, 219, 266, 273, 374, 432, 444, 520, 810, 815, 940, 991, 992, 1031, 1067, 1131, 1132, 1133, 1134, 1136, 1137, 1138, 1139, 1149, 1235, 1406, 1421, 1726, 1749, 1782, 1793, 1838, 2204, 2208, 2226, 2255

--Білий рух 6503
--Гетьманат 3973, 3974, 3975, 4074, 4319
--Денікіна режим 6517, 6603
--Директорія 4387, 4526, 4845, 4846, 4847, 4848, 4855, 4882, 4918, 5025, 5180, 5181, 5356
--ЗУНР (ЗОУНР) 5460, 5470, 5475, 5506, 5517, 5519, 5560, 5580, 5739, 5802, 5859
--радянська влада 5928, 6162, 6163, 6269, 6399
--Центральна Рада 2453, 2454, 2457, 2842, 2860, 2865, 2885, 2919, 2983, 2985, 2986, 3064, 3065, 3067, 3072, 3073, 3101, 3224, 3225, 3227, 3247, 3255, 3274, 3403, 3434, 3451, 3453, 3462, 3464, 3466, 3467, 3555, 3559, 3560

Національна символіка 299, 418, 736, 848, 1040, 1167, 1602, 1736, 1771, 2054, 2077, 2270

--Військова 854, 2327, 4288, 4595, 5013, 5149, 5285, 5314, 5872
--Гетьманат 3595, 3707, 3791, 4288
--Директорія 5149, 5314
--Центральна Рада 2465, 2646

Національний музей історії України 1777, 3251, 4073

Національні меншини 1, 24, 65, 89, 143, 251, 273, 324, 358, 374, 384, 423, 460, 520, 547, 548, 647, 673, 776, 804, 815, 938, 942, 946, 947, 953, 983, 984, 985, 987, 992, 1038, 1067, 1091, 1131, 1134, 1135, 1136, 1139, 1149, 1156, 1236, 1237, 1304, 1361, 1371, 1406, 1421, 1451, 1455, 1498, 1543, 1645, 1646, 1647, 1697, 1698, 1726, 1749, 1751, 1782, 1784, 1800, 1809, 1830, 1831, 1838, 1909, 1941, 1952, 1975, 2011, 2030, 2105, 2116, 2165, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2280, 2281, 2297, 2344, 2348, 2349, 2350, 2351, 2389, 2426, 2988, 3013, 3068, 3072, 3101, 3236, 3237, 3356, 3357, 3453, 3462, 3463, 3464, 3465, 3466, 3559, 3560, 3562, 4801, 5104, 5373, 5815, 5847, 6042, 6497

--Білий рух 6503, 6595
--Гетьманат 3923, 3973, 3974, 3975, 4167
--Денікіна режим 6528, 6553, 6554
--Директорія 4526, 4619, 4829, 4855, 4918, 5180, 5181, 5349
--ЗУНР (ЗОУНР) 5535, 5349, 5460, 5480, 5519, 5560, 5639, 5719, 5742, 5802, 5841, 5859, 5892
--Радянська влада 5928, 5940, 5988, 5999, 6024, 6317
--Центральна Рада 2453, 2454, 2456, 2457, 2482, 2533, 2535, 2536, 2543, 2546, 2629, 2642, 2652, 2654, 2718, 2720, 2794, 2842, 2853, 2865, 2993, 3012, 3065, 3066, 3067, 3069, 3070, 3071, 3162, 3164, 3224, 3225, 3227, 3228, 3232, 3235, 3238, 3239, 3242, 3247, 3254, 3267, 3349, 3386, 3434, 3449, 3451, 3547, 3548, 3555, 3556, 3557, 3558, 3561

Ніжинський історико-філологічний інститут князя Безбородька 1436, 1873

Нова економічна політика 289, 1058, 1740, 1746, 1848, 5988, 6144, 6216, 6304, 6357, 6434

Новоросійський університет 1151

Норманська бригада 4821, 5438

Одеська міська дума 2490, 2491, 2542, 2544, 2853

Одеська радянська республіка 1857, 6309, 6310, 6478

Одеський український керівничий комітет 2547

Окрема Запорізька дивізія Армії УНР 2870

Окремий Чорноморський кіш 811, 2378

Органи державної безпеки

--*Радянська влада* 4790, 5922, 6093, 6208, 6298, 6322, 6411, 6437, 6438

Організаційний Український Військовий Комітет 3301, 3303

Осадний корпус Січових Стрільців 4833, 5375, 5378

ОСВАГ 6566

Освіта 6, 10, 11, 12, 13, 75, 83, 84, 95, 101, 120, 136, 140, 141, 142, 143, 204, 205, 220, 327, 328, 352, 353, 358, 361, 411, 412, 427, 457, 468, 481, 497, 499, 529, 538, 539, 564, 565, 595, 598, 629, 636, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 674, 675, 676, 677, 678, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 734, 776, 818, 819, 847, 881, 882, 883, 936, 937, 938, 949, 950, 951, 957, 995, 998, 999, 1026, 1027, 1028, 1029, 1034, 1035, 1036, 1037, 1069, 1070, 1072, 1074, 1077, 1094, 1109, 1117, 1146, 1151, 1152, 1168, 1202, 1220, 1231, 1240, 1256, 1257, 1258, 1259, 1260, 1261, 1262, 1263, 1264, 1265, 1266, 1267, 1297, 1298, 1315, 1316, 1322, 1326, 1339, 1353, 1354, 1355, 1356, 1357, 1358, 1359, 1360, 1371, 1375, 1406, 1436, 1455, 1462, 1479, 1483, 1500, 1501, 1503, 1580, 1582, 1589, 1632, 1633, 1652, 1653, 1694, 1695, 1717, 1720, 1723, 1728, 1747, 1782, 1783, 1784, 1786, 1789, 1790, 1793, 1795, 1796, 1798, 1802, 1809, 1810, 1816, 1826, 1873, 1881, 1883, 1908, 1919, 1942, 1954, 2007, 2008, 2009, 2029, 2033, 2054, 2064, 2065, 2067, 2082, 2088, 2090, 2109, 2123, 2124, 2125, 2153, 2173, 2179, 2191, 2200, 2226, 2250, 2278, 2326, 2414, 2502, 2787, 2789, 4667, 4844, 5716, 6086, 6232, 6233, 6353

--*Гетьманат* 480, 640, 2261, 3597, 3615, 3629, 3630, 3636, 3666, 3667, 3679, 3688, 3742, 3800, 3809, 3874, 3875, 3877, 3878, 3901, 3909, 3910, 3918, 3919, 3941, 3947, 3953, 3954, 3955, 3967, 3989, 3991, 3993, 4003, 4029, 4058, 4059, 4164, 4189, 4211, 4250, 4278, 4300, 4306, 4308, 4332, 4339

--*Денікіна режим* 4953, 4959, 6586, 6587

--*Директорія* 480, 640, 1921, 2261, 4358, 4363, 4418, 4449, 4488, 4491, 4496, 4497, 4517, 4533, 4534, 4538, 4542, 4543, 4555, 4624, 4645, 4646, 4648, 4653, 4654, 4655, 4656, 4660, 4662, 4663, 4665, 4666, 4671, 4673, 4676, 4705, 4706, 4745, 4746, 4747, 4748, 4749, 4820, 4830, 4883, 4924, 4951, 4952, 4954, 4955, 4956, 4957, 4958, 4960, 5035, 5123, 5138, 5289, 5294, 5297, 5350

--*ЗУНР (ЗОУНР)* 5522, 5541, 5605, 5611, 5612, 5613, 5633, 5636, 5644, 5700, 5731, 5819, 5821, 5880, 5894

--*Радянська влада* 5916, 5955, 5990, 5995, 6085, 6139, 6214, 6219, 6292, 6307, 6316, 6364, 6382, 6383, 6451, 6452, 6469

--*Центральна Рада* 480, 640, 2261, 2425, 2426, 2436, 2442, 2477, 2501, 2629, 2630, 2650, 2665, 2728, 2788, 2790, 2791, 2857, 2872, 2934, 2935, 2943, 2967, 3012, 3013, 3034, 3097, 3115, 3116, 3117, 3118, 3123, 3131, 3137, 3143, 3144, 3156, 3176, 3186, 3208, 3209, 3215, 3223, 3235, 3241, 3242, 3259, 3267, 3334, 3408, 3446, 3449, 3456, 3474, 3476, 3490, 3508, 3509, 3510, 3512, 3526, 3534, 3535, 3536, 3537, 3538, 3539, 3540, 3541, 3571, 3586, 3587

Османські архіви 4073, 5177, 5178

Особлива нарада при Головнокомандуючому Збройними силами на Півдні Росії 6530, 6531, 6566, 6569

Особлива слідча комісія розслідування антиєврейських погромів 4526

Отаманщина 35, 225, 309, 379, 380, 544, 629, 774, 890, 1161, 1163, 1166, 1187, 1381, 1384, 1589, 1708, 1709, 1710, 1711, 1740, 1742, 1743, 1844, 1847, 1984, 1993, 2176, 2354, 2379, 4065, 4311, 4382, 4407, 4472, 4478, 4513, 4594, 4644, 4698, 4699, 4703, 4755, 4756, 4775, 4906, 4972, 4976, 4977, 4978, 4979, 4980, 4981, 4982, 4983, 5015, 5086, 5124, 5222, 5223, 5333, 5405, 5409, 5412, 5418, 5426, 6196, 6332

Охорона здоров'я 119, 408, 930, 1142, 1635, 1804, 1866

--*Гетьманат* 3825, 3849, 3860, 3863, 3868, 3977

--*Директорія* 4530, 4532, 5374

--*ЗУНР (ЗОУНР)* 5450, 5533, 5535, 5793, 5811, 5534

--*Радянська влада* 5909, 5910, 5911, 5994

--*Центральна Рада* 2991

Охорона пам'яток історії та культури 41, 112, 184, 217, 391, 511, 738, 919, 1341, 1468, 1520, 1782, 1793, 1816, 1819, 1820, 2018, 2019, 2405
 --Гетьманат 3831, 3833, 3834, 3835, 3966, 4056, 4192
 --Директорія 4674
 --Радянська влада 3832, 5912, 6018, 6246, 6262
 --Центральна Рада 2509

Охорона природи 2282

Пам'ятна книга УГА 5732

Паризька мирна конференція 921, 4352, 4368, 4442, 4505, 4569, 4610, 4622, 4623, 4689, 4907, 5014, 5115, 5131, 5238, 5310, 5311, 5316, 5350, 5352, 5394, 5436, 5440, 5523, 5525, 5538, 5635, 5649, 5653, 5655, 5674, 5730, 5855, 5856

Парламентаризм 597, 952, 1182, 1489, 2757, 2758
 --Гетьманат 3843
 --Директорія 4606, 4854, 4902, 5195
 --ЗУНР (ЗОУНР) 5564
 --Радянська влада 6063
 --Центральна Рада 2711, 2753, 3393

Партизансько-Повстанський Штаб при Головній команді військ УНР 2176, 4432, 4588, 4836, 5096, 5101, 5102, 5103, 5358, 5365, 5971

Пашковецька республіка 5001

Пенітенціарна служба
 --Гетьманат 3775, 3776, 4355
 --Радянська влада 6103, 6105, 6339

Періодичні видання 74, 102, 104, 123, 171, 219, 230, 232, 312, 313, 314, 324, 325, 370, 427, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 555, 602, 721, 951, 1024, 1075, 1259, 1370, 1406, 1450, 1501, 1529, 1530, 1562, 1563, 1564, 1565, 1566, 1588, 1616, 1703, 1750, 1782, 1799, 1804, 1815, 1816, 1817, 1819, 1820, 1821, 1822, 1823, 1824, 1825, 1826, 1827, 1828, 1829, 1866, 1886, 1887, 1922, 1964, 2035, 2065, 2190, 2199, 2221, 2272, 2321, 2364, 2369, 2408, 2730, 3128, 3131, 4334, 5060, 6499
 --Альманах Українського Народного Союзу 2074
 --Барвінок 873
 --Батьківщина 2394
 --Більшовик 1660
 --Весняні хвилі 873
 --Визволення 4527
 --Визвольний шлях 542, 2193
 --Відродження (Відень) 2917
 --Відродження (Київ) 1883, 4211
 --Військові 1390, 1885, 3330, 4224, 5170, 5171
 --Вільна українська школа 83, 4054
 --Вісті комбатанта 2338
 --Волошки 873
 --Волынские народные известия 3137
 --Вперед 2394
 --Газета Варшавська 4412
 --Гетьманат 3639, 3759, 3800, 3993, 4215, 4224, 4226
 --Грецькі 4395
 --Гуртуймося 1954
 --Державний вістник 3958
 --Директорія 1818, 2181, 4377, 4483, 4484, 4485, 4486, 4487, 4488, 4489, 4490, 4492, 4493, 4531, 4662, 4747, 4748, 4794, 4822, 4832, 4918, 4949, 4976, 5025, 5047, 5142, 5143, 5168, 5169, 5212, 5269
 --Діло 5853
 --Жизнь Подолии 3635
 --Життя Поділля 1114, 2067
 --ЗУНР (ЗОУНР) 5488, 5490, 5510, 5605, 5619, 5746, 5787, 5867, 5879

--Книгарь 424, 771, 1723, 2185, 2226, 4575
 --Крымский вестник 2220
 --Літературно-Науковий Вісник 50, 556, 2085, 2093, 2191, 3456
 --Лохвицьке слово 2394
 --Молот 3111
 --Народна воля 2394, 2596
 --Народна справа 2394
 --Народная жизнь 3454
 --Наш шлях 5390
 --Наш Юг 2394
 --Наше життя 4677
 --Наше минуле 496, 4275
 --Німецькі 3839
 --Нова Думка 4514, 4650
 --Нова Рада 878, 1954, 2226, 2394, 2761, 4073
 --Новий шлях 1316
 --Одесские новости 2620
 --Одесский листок 2490, 2620
 --Освіта 4746, 4948
 --Поділля 311
 --Подольская мысль 3598
 --Польські 2224
 --Приднепровский край 3580, 5353
 --Радянська влада 1818, 5973, 6004, 6025, 6037, 6340, 6341, 6468
 --Республіканець 5353
 --Рідне слово 2394
 --Рідний край 2394
 --Розвіт 2394
 --Свобода 2093, 2094, 3431
 --Свободное слово 310
 --Свободный голос 2595
 --Село 1036, 1107, 1345, 3910, 4276, 4361
 --Селянська Громада 4481
 --Син України 5170
 --Слово 2394
 --Стрілецька думка 4633
 --Таврический голос 2220
 --Трибуна 2394
 --Трудовий шлях 2394
 --Україна 4549, 4602
 --Українська думка 2394
 --Українська старовина 4831
 --Український вістник 2394
 --Український історичний журнал 115, 195, 2193
 --Український козак 2394
 --Український селянин 2775, 4264
 --Український скиталець 5862
 --Християнская мысль 2478
 --Центральна Рада 2434, 2456, 2597, 2598, 2649, 2650, 2777, 2854, 3123, 3198,
 3229, 3283, 3284, 3330, 3340, 3347, 3351, 3393, 3448, 3459, 3542
 --Черниговские губернские ведомости 2731
 --Чернігівська земська газета 3153
 --Шлях 4491, 4809
 --Южные ведомости 2220, 2536, 2543
 Перша світова війна 20, 136, 162, 250, 367, 1021, 1207, 1217, 1243, 1420, 1438, 1469, 1716,
 1812, 1898, 1923, 2142, 2158, 2163, 2191, 2401, 2444, 2445, 2891, 2971, 3040, 3063,
 3130, 3171, 3261, 3914, 3915, 4079, 5573, 5664, 5737, 5792, 6066, 6081
 Перший Запорізький ім. Т. Шевченка полк 3381

Перший Зимовий похід 225, 520, 914, 1230, 1487, 1497, 1661, 1994, 2176, 4616, 4772, 4805, 4838, 4963, 5006, 5200, 5218, 5264, 5312, 5347, 5369, 5401, 5402, 5403, 5404, 5405, 5406, 5407, 5408, 5409, 5410

Перший козацький піхотний полк імені гетьмана Мазепи 1089

Перший український козацький імені Б. Хмельницького полк див. Богданівський полк 2888

Перший український корпус 2835, 4093

Петлюрівські отамани, справа 5023

Південна група військ УНР 5365

Південно-Західний фронт 422, 2448, 2632, 2699, 2831, 2834, 2836, 2838, 2880, 3390, 3486, 6043

Південно-Східний Союз 3091

Північний фронт 3162, 3419

Повстанський рух 35, 125, 126, 137, 172, 309, 498, 544, 629, 639, 697, 724, 887, 888, 892, 896, 918, 987, 993, 1016, 1316, 1381, 1382, 1383, 1414, 1537, 1602, 1711, 1712, 1742, 1745, 1746, 1760, 1850, 1921, 1937, 1993, 2066, 2160, 4803, 4874, 5914, 6034, 6137, 6154, 6492, 6537, 6540, 6543, 6545, 6548, 6549, 6550, 6551

--Гетьманат 3902, 4065, 4076, 4079, 4311

--Директорія 1751, 2176, 4382, 4397, 4406, 4432, 4498, 4513, 4552, 4594, 4643, 4694, 4695, 4696, 4697, 4698, 4699, 4700, 4701, 4702, 4703, 4750, 4754, 4755, 4756, 4804, 4816, 4836, 4844, 4982, 5023, 5045, 5048, 5086, 5098, 5099, 5105, 5124, 5206, 5227, 5239, 5267, 5268, 5280, 5357, 5358, 5360, 5363, 5364, 5365, 5383, 5422, 5423, 5432, 6437

--Радянська влада 5951, 5971, 6009, 6084, 6138, 6196, 6197, 6204, 6234, 6252, 6270, 6271, 6324, 6387, 6399

--Центральна Рада 2592, 2645, 2701, 5938

Повсякдення 113, 673, 1316, 1349, 1671, 1678, 1681, 1682, 1684, 1685, 1688, 1689, 1691, 1753, 1817, 3113, 3177

--Гетьманат 3638, 3651, 3764, 3767

--Директорія 922, 4664, 4672

--ЗУНР (ЗОУНР) 5485

--Радянська влада 6039, 6383, 6403

--Центральна Рада 2989, 3171, 3267, 3477

Податкова політика 56, 293, 754, 755, 757, 758, 2384, 2385

--Гетьманат 289, 3638, 3682, 3728, 3882, 3883, 3884, 4073, 4170, 4291

--Директорія 289, 4548, 4711

--Радянська влада 289, 6037, 6038, 6356, 6407

--Центральна Рада 289, 2565, 2571, 2847, 2848, 2849, 2850, 3043

Подільська група Армії УНР 5092

Подільська губернська народна управа 4537

Подільський корпус 3419

Пожежна охорона 1749, 6412, 6443, 6457

Політичні партії 121, 122, 123, 134, 206, 207, 325, 435, 437, 541, 776, 911, 935, 990, 1091, 1209, 1210, 1212, 1213, 1215, 1328, 1375, 1469, 1474, 1475, 1476, 1648, 1793, 1794, 1831, 1911, 1971, 2063, 2126, 2150, 2179, 2180, 2314, 2319, 2332, 2402, 2403, 5274

--Бунд 548, 776, 1751, 2652, 3449, 3453, 5999, 6024

--Всеукраїнський союз хліборобів-власників (селян) 1214

--Гетьманат 3606, 3623, 3624, 3625, 3926, 3957, 3978, 4018, 4019, 4020, 4021, 4022, 4023, 4073, 4152, 4167, 4245, 4259, 4260

--Директорія 4385, 4402, 4426, 4458, 4499, 4500, 4613, 4859, 4861, 4901, 4981, 4986, 5107, 5236, 5249, 5250, 5273, 5275, 5283

--Єврейські 1091, 1498, 1830, 2453, 2456, 2457, 2654, 2720, 3451

--загальноросійські 1091, 2191, 2719, 3051, 3435, 3465

--ЗУНР (ЗОУНР) 5628, 5679, 5714, 5746, 5748, 5771, 5780, 5781, 5802, 5814, 5841, 5842, 5845, 5853, 5869, 5901

--Комуністична партія (більшовиків) України 776, 796, 1080, 1987, 2247, 4073, 5945, 5961, 5974, 5976, 5977, 5983, 5984, 5998, 6035, 6079, 6108, 6200, 6265,

- 6300, 6302, 6325, 6378, 6380, 6417, 6434, 6461, 6472
- Конституційно-демократична партія (кадети) 1091, 2377, 2397, 3053, 3591, 3849, 4320
 - Народно-соціалістична (трудова) партія 6401
 - Партія народної свободи див. Конституційно-демократична партія (кадети) 2761, 3053, 3926
 - Партія соціалістів-революціонерів 2397, 3565, 6300
 - Поалей-Ціон 5999
 - Польські 1697, 2533, 2546, 3164, 3386, 3556, 4167, 5480
 - Протофіс (Союз промисловості, торгівлі, фінансів і сільського господарства) 776, 1214
 - Радянська влада 1994, 5948, 5950, 5961, 5984, 6056, 6059, 6108, 6173, 6263, 6264, 6265, 6267, 6401, 6404, 6442
 - Російська комуністична партія (більшовиків) 1987, 5948, 5974, 5976, 6376
 - Російська соціал-демократична робітничка партія (більшовиків) 6043, 6091, 6205, 6472
 - Російська соціал-демократична робітничка партія (меншовиків) 1143, 3565, 3978, 5985, 6189, 6300, 6302, 6348
 - Селянська соціалістична партія 1214
 - Соціалісти-революціонери 1143, 3978, 6189, 6301
 - Союз земельних власників (Всеукраїнський союз земельних власників) 1214, 3052, 3926, 4019
 - Українська демократично-хліборобська партія 1208, 1211, 1214, 1636, 2397, 3452
 - Українська комуністична партія (боротьбистів) 339, 340, 1214, 2049, 4450, 5983, 5999, 6012, 6108, 6206, 6265
 - Українська комуністична партія 1214, 2049, 2397, 5999, 6209, 6264
 - Українська народна громада 1214
 - Українська народна партія (1902) 1214, 3122
 - Українська народна партія (1919) 1214
 - Українська народна трудова партія 1214, 1546, 5628, 5747, 6447
 - Українська народно-республіканська партія 1214, 4499, 4500, 4904
 - Українська національно-демократична партія 5628, 5746, 5869
 - Українська партія лівих соціалістів-революціонерів (борбистів) 369, 1214, 1578, 4687, 5961, 5999, 6265, 6386
 - Українська партія самостійників-соціалістів 1214, 3122, 4499, 4500
 - Українська партія соціалістів-революціонерів 77, 215, 1214, 1389, 2194, 2243, 2245, 2246, 2247, 2397, 2458, 2464, 2729, 2993, 3111, 3452, 3650, 3903, 4384, 4385, 5393, 5986
 - Українська партія соціалістів-федералістів (Спілка українських автономістів-федералістів) 502, 1214, 1480, 1749, 2046, 2047, 2051, 2191, 2725, 2726, 2993, 3395, 3396, 3397, 3398, 3826, 3845, 3846, 3849, 4259, 4260, 4261, 4612, 4613, 5283
 - Українська радикальна партія 5714, 5771
 - Українська радикально-демократична партія див. Українська партія соціалістів-федералістів 2044, 2045, 2048, 2050, 2761
 - Українська соціал-демократична партія 5780, 5781
 - Українська соціал-демократична робітничка партія 86, 215, 552, 1091, 1214, 1903, 1969, 2397, 2993, 3119, 3452, 4617, 5326, 6435
 - Українська соціал-демократична робітничка партія (незалежних) 1214, 6207
 - Українська соціал-демократична робітничка партія (незалежних-лівих) 1214
 - Українська Федеративно-Демократична Партія 1214
 - Центральна Рада 1991, 2194, 2455, 2463, 2464, 2468, 2471, 2472, 2519, 2533, 2535, 2546, 2599, 2601, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2631, 2717, 2718, 2774, 2840, 2885, 2993, 2994, 3053, 3054, 3055, 3056, 3065, 3066, 3069, 3079, 3105, 3164, 3239, 3375, 3377, 3386, 3389, 3396, 3397, 3398, 3406, 3434, 3435, 3451, 3456, 3463, 3489, 3540, 3556, 3557, 3567, 3589, 3591, 3592
 - Чеська соціал-демократична робітничка партія 1909

Полуботківців виступ 2827, 3368, 3453
Польська Військова Організація (ПОВ) 356, 357, 3780
Польська державна адміністрація 258, 343, 344, 345, 347, 348, 5644
Польський військовий табір інтернованих (м. Тухоля, Польща) 5486
Польський окупаційний режим 4418, 4960, 5024, 5535
Польські корпуси в Україні 452, 875, 1041, 1549, 1552, 1554, 2534, 3193, 3194, 3195, 3307, 3850
Права людини 156, 709, 1406, 1882, 2044, 2048, 2381, 2805, 3072, 3573, 4355, 5644
Правоохоронні органи 139, 416, 482, 532, 728, 816, 870, 1408, 1409, 1496, 1674, 2252, 2363
--Гетьманат 531, 3803, 3889, 3934, 3963, 3980, 4340, 4352
--Директорія 531, 570, 571, 4551, 4620, 4724, 4811, 4824, 4984, 5151, 5415, 5416
--ЗУНР (ЗОУНР) 2116, 5556, 5562, 5621, 5660, 5734, 5815, 5819, 5864, 5865
--радянська влада 5919, 5965, 6046, 6171, 6237, 6247, 6279, 6280, 6361, 6384
--Центральна Рада 531, 570, 571, 2660, 2715, 2716, 2855, 3127, 3242, 3473, 3475
Празький архів 1536
Пресова квартира Української Галицької Армії 5034
Продовольча політика 1692
--Гетьманат 3753, 3771, 4001, 4132, 4199, 4200, 4201, 4252, 4262, 4281, 4286
--Директорія 4893
--Радянська влада 5964, 5965, 5966, 5967, 5968, 5970, 6212, 6323, 6356, 6407
--Центральна Рада 2741, 2742, 2743, 3177
Прокуратура 148, 623, 726, 2663
Промисловість 756, 759, 1153, 1924, 1925, 1926, 1928, 2232, 3850
--Гетьманат 3613, 3755, 3849, 3885, 3917, 4205, 4287, 4311
--Радянська влада 6066, 6091, 6216
Протигетьманське повстання 1730, 1799, 1992, 2242, 3608, 3654, 3655, 3801, 4205, 4352, 4401, 4408, 4417, 4471, 4580, 4680, 4869, 4872, 5276
Профспілки 185, 1566, 2036, 3388, 4443
--Директорія 4494, 4749, 5182, 5183
--Радянська влада 6385, 6405
Публіцистика 1703, 2021
--Грушевський М. С. 2611, 3329
--Єфремов С. О. 105, 189, 2526, 3453, 3691, 4575
--Косач Ю. М. 1890
--Лось Я.-С. 5650
--Назарук О. Т. 5477
--Рахманний Р. Д. 876
--Саліковський О. Х. 740
--Стебницький П. Я. 501
Рада Міністрів Української Держави 3621, 3622, 4304, 4352
Рада народних комісарів РРФСР 1648, 1984, 2443, 2896, 2976, 3327, 3449, 4882, 6091
Рада народних комісарів УСРР 1243, 3368, 6180, 6410, 6435
Рада Народних Міністрів УНР
--Директорія 4526, 4602, 4603
--Центральна Рада 1751, 2395, 2633, 2634, 2637, 2638, 2948
Рада об'єднаних громадських організацій 3332
Рада Республіки 4616, 5212
Ради робітничих, селянських і солдатських депутатів 6049, 6091, 6419, 6435
Радянська влада 38, 45, 66, 88, 90, 96, 113, 126, 137, 160, 175, 179, 186, 207, 214, 225, 226, 259, 381, 505, 514, 574, 580, 582, 622, 691, 700, 705, 706, 724, 773, 780, 796, 802, 826, 827, 893, 918, 960, 993, 1012, 1013, 1016, 1058, 1062, 1080, 1164, 1231, 1247, 1285, 1322, 1323, 1399, 1438, 1460, 1470, 1479, 1580, 1619, 1639, 1646, 1648, 1730, 1732, 1743, 1744, 1745, 1746, 1749, 1751, 1753, 1757, 1838, 1845, 1846, 1848, 1850, 1851, 1858, 1892, 1897, 1903, 1913, 1924, 1945, 1954, 1969, 1971, 1983, 1984, 1991, 1993, 1994, 2046, 2055, 2061, 2165, 2167, 2169, 2183, 2190, 2203, 2204, 2212, 2252, 2255,

2314, 2361, 2362, 2385, 2620, 2737, 2881, 3263, 3373, 3457, 4079, 4340, 4485, 4523, 4562, 4616, 4644, 4755, 4801, 4816, 4834, 4864, 4867, 4892, 5048, 5176, 5274, 5355, 5370, 5420, 5457, 5641, 5733, 5764, 5914, 6437, 6543

Радянська Соціалістична Республіка Тавриди 2647, 5933, 5936, 6021, 6309, 6310

Радянсько-польська війна 914, 921, 1487, 1994, 2176, 2181, 4523, 4867, 5006, 5051, 5144, 5176, 5192, 5193, 5197, 5198, 5201, 5204, 5205, 5206, 5381, 5382, 5542, 5925, 5974, 6010, 6047, 6094, 6164, 6167, 6168, 6342, 6343, 6358, 6359, 6436, 6439

Революційні комітети 5993, 5996, 5997, 5998, 6396, 6397

Релігія. Церква 9, 10, 11, 12, 25, 70, 71, 73, 94, 104, 170, 316, 395, 454, 549, 585, 586, 587, 588, 627, 629, 630, 631, 651, 707, 722, 723, 725, 739, 750, 765, 766, 767, 768, 830, 863, 864, 866, 966, 989, 1008, 1009, 1030, 1047, 1057, 1129, 1158, 1296, 1316, 1372, 1391, 1397, 1407, 1548, 1589, 1699, 1700, 1701, 1706, 1754, 1767, 1778, 1803, 1878, 1889, 1898, 1911, 1912, 1913, 1914, 1915, 1916, 1917, 1918, 1919, 1920, 1954, 1958, 1959, 1960, 1961, 1962, 1963, 2068, 2069, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2135, 2138, 2157, 2212, 2219, 2222, 2283, 2293, 2307, 2317, 2318, 2336, 2337, 2341, 2352, 2393, 3271, 3317, 3365, 3595, 4117, 4254, 4673, 4826, 6102, 6124, 6125, 6365

--Білий рух 6541

--Гетьманат 3597, 3603, 3636, 3849, 3856, 3872, 4073, 4174, 4205, 4235, 4273, 4302, 4330

--Директорія 4365, 4519, 4625, 4626, 4627, 4628, 4642, 4652, 4695, 4702, 4712, 4715, 5113, 5142, 5319, 5320, 5321, 5390, 5421

--ЗУНР (ЗОУНР) 5481, 5484, 5507, 5540, 5541, 5542, 5543, 5544, 5545, 5563, 5570, 5571, 5572, 5583, 5587, 5698, 5699, 5767, 5768, 5774

--Радянська влада 5921, 5922, 5927, 6014, 6062, 6101, 6121, 6122, 6123, 6126, 6127, 6133, 6148, 6152, 6161, 6187, 6188, 6221, 6259, 6266, 6284, 6322, 6336, 6418

--Центральна Рада 2728, 2739, 2784, 2852, 2863, 2865, 3124, 3135, 3153, 3182, 3183, 3242, 3248, 3326, 3385, 3471, 3507

Ризький мирний договір 307, 801, 802, 2176, 2419, 4368, 4430, 4445, 4597, 4716, 4718, 4719, 4720, 5496, 5499, 5644, 6010, 6295

Російська армія (Врангель) 5958, 6520, 6537, 6540

Російська православна церква 1958, 1959, 1960, 1963, 6365

Російський політичний комітет 4506

Румунський фронт 422, 2116, 2448, 2831, 2834, 2836, 2838, 3390, 3486

Санітарні служби 408, 1635, 3768, 5374, 5535, 5793, 5794

Селянство 25, 38, 49, 85, 89, 209, 440, 483, 484, 554, 560, 561, 562, 563, 579, 580, 581, 582, 583, 615, 617, 619, 620, 621, 724, 757, 758, 797, 868, 879, 900, 901, 902, 904, 907, 908, 910, 912, 942, 960, 963, 979, 981, 982, 990, 1108, 1190, 1192, 1196, 1197, 1198, 1200, 1247, 1285, 1316, 1398, 1400, 1401, 1430, 1431, 1432, 1433, 1639, 1746, 1943, 1954, 1996, 2063, 2066, 2167, 2179, 2226, 2336, 2367, 2849, 3745, 3849, 3998, 4077, 4844, 6254, 6446, 6471, 6488, 6566

--Білий рух 6568, 6573, 6575, 6604

--Гетьманат 3851, 3855, 3882, 3884, 3912, 3932, 3995, 3999, 4000, 4001, 4002, 4004, 4005, 4062, 4073, 4262

--Директорія 2065, 4377, 4540, 4583, 4741, 4759, 4788, 4884, 4888, 4890, 4891, 4892, 4893, 5078, 5416

--ЗУНР (ЗОУНР) 5713, 5902

--Радянська влада 5917, 5930, 5959, 5964, 5988, 6050, 6091, 6107, 6133, 6135, 6136, 6143, 6144, 6155, 6215, 6234, 6240, 6242, 6245, 6255, 6276, 6294, 6311, 6407, 6408, 6412, 6476, 6491

--Центральна Рада 2556, 2561, 2606, 2687, 2695, 2701, 2738, 2779, 2813, 2850, 2851, 2874, 2876, 2877, 2878, 2916, 2973, 2974, 3024, 3027, 3028, 3029, 3034, 3035, 3036, 3037, 3038, 3039, 3042, 3043, 3044, 3045, 3142, 3162, 3242, 3345, 3352, 3358, 3432, 3449, 3453, 3473, 3474, 3476, 3477, 3478, 3479, 3497, 3505, 3549, 3550

Селянсько-повстанський рух 29, 30, 31, 32, 33, 34, 36, 37, 38, 39, 40, 46, 47, 144, 146, 147,

225, 249, 254, 255, 321, 333, 376, 379, 380, 381, 382, 448, 565, 566, 567, 574, 714, 774, 775, 850, 865, 868, 891, 893, 897, 960, 961, 968, 978, 980, 983, 984, 986, 988, 989, 997, 1125, 1126, 1127, 1161, 1163, 1166, 1185, 1186, 1187, 1203, 1286, 1381, 1384, 1385, 1387, 1388, 1399, 1433, 1434, 1457, 1461, 1463, 1599, 1601, 1708, 1709, 1710, 1740, 1743, 1762, 1763, 1764, 1832, 1837, 1844, 1853, 1854, 1930, 1945, 2025, 2026, 2027, 2161, 2162, 2234, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2279, 2281, 2294, 2311, 2327, 2340, 2353, 2355, 2356, 2357, 2360, 2362, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 4166, 4374, 4375, 4376, 4799, 4975, 5127, 6155, 6156, 6231, 6261, 6320, 6357, 6446, 6488, 6528, 6544, 6546, 6547, 6590, 6597, 6605, 6613

--Гетьманат 136, 1954, 2012, 3780, 3994, 4026, 4060, 4064, 4152, 4208, 4333, 4346, 4347

--Директорія 4367, 4377, 4421, 4621, 4644, 4686, 4775, 4778, 4798, 4800, 4801, 4802, 4874, 4911, 4963, 5001, 5015, 5026, 5122, 5134, 5157, 5158, 5242, 5333, 5389

--Радянська влада 2737, 5423, 5915, 5923, 5972, 6016, 6019, 6133, 6134, 6148, 6213, 6241, 6243, 6244, 6286, 6327, 6328, 6329, 6330, 6331, 6332, 6350, 6351, 6398, 6426, 6485, 6486, 6487, 6489, 6490

--Центральна Рада 1954, 2974, 3041, 3263, 3265, 3355, 3505

Сердюцька дивізія 3419, 4288

Символіка

--Військова 91, 996, 1777, 2113, 2268, 2269, 2311, 3417, 5312, 5873

Синя дивізія (Синьожупанники) 3204, 3417, 3419

Сільськогосподарський вчений комітет України 429, 430, 431, 3907, 4744

Сіра дивізія (Сірожупанна) 463, 525, 892, 3714

Січові Стрільці 530, 533, 896, 916, 917, 1049, 1096, 1172, 1420, 2195, 2212, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2404, 2735, 2975, 2987, 3499, 3501, 3502, 3970, 4328, 4329, 4352, 4761, 4770, 4833, 4834, 4919, 5375, 5474, 5644

Соборність 68, 168, 298, 719, 1210, 1213, 1246, 1546, 2179, 2298, 2627, 2676, 3190, 3450, 3456, 3789, 4239, 4469, 4521, 4865, 5212, 5226, 5349, 5716, 5743, 5808, 5809, 5855, 5881, 6325

Соціальна політика 48, 539, 606, 843, 844, 930, 1142, 1193, 1264, 1672, 1675, 1676, 1678, 1679, 1680, 1686, 1687, 1690, 2175

--Гетьманат 3616, 3765, 3849, 3859, 3860, 3861, 3862, 3863, 3864, 3865, 3866, 3867, 3868, 3869, 3921, 3976, 4279, 4280, 4352

--Директорія 1751, 4378, 4379, 4530, 4649, 4669, 4731, 4882, 5167, 5183, 5298, 5335

--ЗУНР (ЗОУНР) 5656, 5750, 5795, 5818

--Радянська влада 5943, 6039, 6081, 6214, 6296, 6344, 6367, 6383, 6465, 6466

--Центральна Рада 2765, 2766, 2768, 2769, 2770, 2771, 2901, 2960, 3024, 3242, 3410, 3411, 3461, 3462

Соціально-економічна політика 56, 57, 103, 145, 161, 185, 209, 239, 289, 293, 311, 396, 398, 435, 437, 462, 519, 613, 754, 755, 756, 757, 758, 902, 907, 961, 965, 981, 1082, 1086, 1128, 1196, 1198, 1238, 1240, 1242, 1258, 1469, 1484, 1560, 1683, 1685, 1692, 1745, 1772, 1855, 1892, 1927, 1999, 2034, 2214, 2301, 2384, 2385, 2409, 4345, 5684

--Врангеля режим 6575

--Гетьманат 3617, 3638, 3677, 3681, 3682, 3726, 3728, 3770, 3821, 3849, 3882, 3883, 3884, 3909, 3947, 4040, 4062, 4073, 4088, 4137, 4152, 4170, 4173, 4252, 4306, 4313

--Денікіна режим 6517, 6532

--Директорія 4532, 4548, 4664, 4711, 5137, 5277, 5278, 5279, 5305, 5366, 5434

--ЗУНР (ЗОУНР) 5533, 5560, 5561, 5577, 5580, 5594, 5824, 5829

--радянська влада 225, 5928, 5943, 5966, 5968, 5993, 6065, 6066, 6071, 6077, 6163, 6165, 6168, 6192, 6196, 6216, 6222, 6240, 6272, 6273, 6281, 6308, 6321, 6326, 6356, 6405

--Центральна Рада 2462, 2565, 2568, 2571, 2713, 2732, 2847, 2848, 2849, 2850, 2876, 3024, 3036, 3043, 3158, 3231, 3234, 3258, 3324, 3399, 3413, 3464, 3470

Союз бідних хліборобів 1127
 Союз визволення України 2423, 2512, 2761, 2931
 Союз євреїв-воїнів Київської військової округи 2642
 Союз Причорноморських Держав 5054
 Спецслужби 260, 1080, 1181, 1327, 1605, 1752, 1937, 2237, 3147, 5921
 --Білий рух 6502, 6503, 6504, 6506, 6507, 6508, 6509, 6510, 6511, 6512, 6513, 6514, 6515, 6581
 --Гетьманат 3686, 3697, 3721, 3807, 3810, 4307
 --Директорія 4554, 5041, 5095
 --ЗУНР (ЗОУНР) 5491
 Спогади 95, 170, 228, 229, 255, 522, 629, 656, 710, 714, 806, 887, 1207, 1268, 1344, 1368, 1428, 1461, 1519, 1569, 1572, 1574, 1575, 1579, 1621, 1654, 1664, 1725, 1730, 1749, 1938, 2051, 2060, 2172, 2177, 2227, 2254, 2266, 2267, 2748, 3203, 4725, 4881, 4911, 5072, 5076, 5104, 5552, 5691, 6231, 6516, 6524
 --Авраменко Н. А. 4
 --Андрієвський В. 1039
 --Бальцер П. 59
 --Безручко М. Д. 1096
 --Бжеський Р. С. 1751
 --Бірчак В. 50
 --Божор Г. 1723
 --Бурятинський В. 1414
 --Васильківський І. 2152
 --Вишнівський О. Й. 216
 --Гайдучок С. 303
 --Галаган М. М. 304, 4937, 5003, 5005
 --Гальчевський Я. В. 309
 --Гейден Д. Ф. 3763
 --Гетьманат 1571, 3595, 3618, 3749, 3788, 3894, 3900, 4064, 4067, 4099, 4100, 4101, 4102, 4103, 4104, 4198
 --Гольденвейзер А. А. 373
 --Гонта Д. 4511
 --Горліс-Горський Ю. Ю. 223, 4518
 --Греків О. П. 415, 1539, 1570, 5064
 --Гуммерус Г. 363, 456
 --Данілов В. В. 3944
 --Директорія 4393, 4459, 4694, 4695, 4697, 4698, 4699, 4700, 4701, 4702, 4703, 4726, 4864, 4937, 5037, 5052, 5071, 5073, 5074, 5075, 5276
 --Дорошенко Д. І. 223, 553, 1576, 2727, 3848, 4614, 4937
 --Дорошенко М. 1219
 --Дорошенко-Савченко Н. В. 3430, 3431
 --Дутка В. 4937
 --Дюброй Ш. 2146, 2147, 2148
 --Дяченко П. Г. 576
 --Ернест фон-Валь 4111
 --Єфремов С. О. 223, 603
 --Жуковський О. Т. 2534, 2782
 --Заплітний А. П. 5331
 --Зелінський В. П. 3204
 --ЗУНР (ЗОУНР) 5549, 5603, 5605, 5753, 5754, 5755, 5756, 5757, 5758, 5759, 5774, 5813
 --Карманський П. С. 853
 --Кетрос Д. 859
 --Ковальчук В. Р. 6249
 --Коновалець Є. М. 1096, 1577
 --Кордуба М. М. 5459
 --Крат М. М. 223
 --Кумановецька-Кутиловська Г. 1092

- Курах М. С. 1089, 3062
- Кучабський В. В. 1096
- Левицький В. О. 1148, 2156
- Левченко С. 223, 1154
- Леонтович В. М. 6539
- Лось Я.-С. 5650
- Лютій-Лютенко І. М. 1219
- Мазена І. П. 1230
- Макух І. 5683
- Маланюк Є. Ф. 4732
- Марголін А. Д. 4907
- Монкевич Б. Г. 3138
- Назарук О. Т. 166, , 1316, 4327
- Олесіюк Т. 1482
- Омельянович-Павленко М. В. 1487, 1488, 1573, 2065
- Отт-Скоропадська О. П. 3595
- Петрів В. М. 1602, 1603, 4105
- Пилькевич О. М. 3354
- Полонська-Василенко Н. Д. 1659
- Попович О. О. 5459
- Приходько В. К. 1316, 1717, 2155, 2857, 3938, 5329
- Радянська влада 6009, 6091, 6282
- Рибалка-Зірка А. 4311
- Рогатинський І. 5939
- Розгін І. 2154
- Садовський М. К. 3647
- Севрюк О. О. 3108
- Сікевич В. В. 4937
- Скоропадський П. П. 1481, 1555, 1626, 1921, 3595, 3799, 3933, 4151, 4227, 4228, 4238, 5715
- Сніговий В. Ф. 421, 6019
- Старицька-Черняхівська Л. М. 867
- Тютюнник Ю. Й. 1497, 2176, 2211, 5347
- Хільченко Т. П. 6445
- Христюк П. О. 2248
- Цегельський Л. 2249
- Центральна Рада 2450, 2466, 2527, 2608, 2612, 2686, 3187, 3199, 3200, 3201, 3202, 3207, 3456
- Чайковський А. Я. 5527, 5870
- Чайковський М. А. 5209
- Чернецький А. 5871
- Чикаленко Є. Х. 223, 3205
- Чучупак-Завалішина Л. П. 2294
- Шаповал М. 4337
- Шкільник М. 2334
- Юнаків М. 2380
- Справа членів ЦК УПСР 5986
- Станіславівська єпархія 5540, 5542, 5544, 5545
- Статутні грамоти Ради Білоруської Народної Республіки 3519
- Студентство 204, 537, 538, 539, 540, 1240, 1631, 1862, 5988
 - Директорія 4654, 4670, 4671, 5138, 5327
- Судова система 81, 90, 1000, 1466, 1521, 1547, 1805, 1836, 1906, 1944, 2055, 2941
 - Гетьманат 3778, 3805, 3849, 3858, 3946, 3958, 4205, 4231, 4255, 4256, 4315, 4331, 4352
 - Директорія 4553, 4636, 4811, 5368
 - ЗУНР (ЗОУНР) 5520, 5565, 5605, 5630, 5664, 5665, 5708, 5778, 5819
 - Радянська влада 5918, 5947, 6460
 - Центральна Рада 2441, 2639, 2640, 2661, 2662, 2762, 2792, 3075, 3242, 3293,

3472, 3579, 3594
Судочинство 103, 748, 749, 3806, 5384, 5521
--Гетьманат 3858, 4336
--Директорія 4636
--ЗУНР (ЗОУНР) 5565
--Радянська влада 6459
--Центральна Рада 2661, 2762

Таврійська наукова асоціація 41, 43
Театр Миколи Садовського 2185, 4447
Театральне мистецтво 60, 575, 598, 1076, 1111, 1112, 1405, 1406, 1782, 1793, 1797, 1801, 4844
--Гетьманат 3639, 3645, 3647, 3728, 3847
--Директорія 4447, 5042, 5043, 5062, 5139, 5143
--Радянська влада 5907, 6100, 6286
--Центральна Рада 2598, 3553

Тимчасова інструкція Генеральному секретаріатові 2459
Тимчасове Вище Церковне Управління на Півдні Росії 6541
Тимчасовий основний закон про державну самостійність українських земель бувшої австро-угорської монархії 5875
Тимчасовий робітничо-селянський уряд України 1984, 4176
Тимчасовий уряд 486, 1157, 1333, 1727, 1991, 2093, 2165, 2167, 2459, 2474, 2496, 2497, 2526, 2564, 2594, 2728, 2811, 2822, 2823, 2824, 2849, 2855, 2868, 2878, 2925, 2976, 3043, 3104, 3145, 3240, 3332, 3373, 3375, 3452, 3453, 3568, 6091

Товариства
--Білоруське т-во "Гай" 2348
--Взаїмна поміч галицьких і буковинських вчителів 5636
--Всеукраїнська спілка вчителів 6232
--Геть неписьменність 6139
--Кам'янець-Подільське товариство дошкільного виховання ім. Песталоцці 4747
--Катеринославське наукове т-во 2982
--Кобзар 3341
--Комітет допомоги голодуючим Великоросії 6367
--Кресова сторожа 341
--Польське Товариство Червоного Хреста 5028
--Просвіта 52, 97, 129, 230, 232, 458, 712, 713, 948, 964, 1034, 1036, 1037, 1051, 1064, 1101, 1102, 1103, 1104, 1105, 1106, 1107, 1108, 1109, 1110, 1111, 1112, 1113, 1114, 1115, 1116, 1117, 1249, 1251, 1252, 1316, 1336, 1348, 1444, 1724, 1725, 1787, 1816, 1876, 1951, 2032, 2052, 2102, 2195, 2427, 2430, 2820, 2964, 2977, 3002, 3598, 3607, 3847, 3935, 3959, 3971, 3972, 4055, 4356, 4357, 4359, 4360, 4361, 4592, 4809, 4840, 5259, 5605, 6233, 6402
--Січ 5483
--Соціалістична Просвіта 6468
--Товариство українських поступовців 2191, 2246, 2397, 2761, 3398
--Товариство Шкільної Освіти 481, 2935, 4953
--Українське наукове товариство 683, 698
--Український Горожанський Комітет, Самаритянська секція 5450, 5534
--Український Жіночий Союз 1494, 3180
--Український клуб 5328
--Український Центральний галицько-буковинський комітет допомоги жертвам війни 3500, 3504
--Час 2209
--Червоний Хрест 8, 428, 852, 4995
--Чернігівський Жіночий Союз 3173, 3179
--Юридичні 929

Торгівля 833, 1999
--Гетьманат 3621, 3849, 3850, 4040, 4287, 4345

--*Радянська влада* 5920, 6182, 6183, 6366

Транспорт

--*громадський* 1331, 4168

--*залізничний* 1332, 2142, 3347, 4352, 6389

Третя Залізної стрілецької дивізії Армії УНР 4595, 4640, 4641, 4725, 4726, 5204, 5410

Тридцять четвертий армійський корпус російської армії 2890, 3306, 3308, 3310, 3312, 3315, 4073

Трудовий конгрес України 1993, 4478, 4524, 4858, 4913, 5055, 5186, 5353, 5430

Українізація 1782, 2320, 2400

--*Гетьманат* 2165, 3824, 4317, 4318

--*Директорія* 4492, 5411

--*ЗУНР (ЗОУНР)* 5644

--*Центральна Рада* 2651, 3167, 3334, 3449, 3529, 3531, 3575

Українізація в армії (1917) 1179, 2179, 2448, 2522, 2699, 2782, 2831, 2832, 2834, 2836, 2837, 2843, 2859, 2889, 2890, 3060, 3146, 3162, 3206, 3217, 3219, 3220, 3301, 3302, 3303, 3304, 3306, 3307, 3308, 3310, 3311, 3312, 3314, 3316, 3368, 3390, 3405, 3486, 3544, 4073, 5791

Українізація державно-адміністративної системи 1780, 1791, 2651

Українізація діловодства 1965, 3366

Українізація культури 2398

Українізація освіти 141, 142, 143, 1389, 1517, 1580, 1883, 1954, 2200, 2226, 3116

--*Гетьманат* 3954, 3955

--*Директорія* 4924

--*Центральна Рада* 2501, 2872, 2967, 3143, 3144, 3241, 3490, 3508, 3510

Українізація Православної церкви 725, 1057, 1959, 2068, 4235

Українська Автокефальна Православна Церква 94, 170, 549, 725, 1158, 2337, 2352, 4365, 4627, 4715, 5320, 5922, 6127

Українська академія мистецтв 2867, 3156

Українська академія наук (Всеукраїнська академія наук) 187, 257, 386, 387, 388, 399, 698, 779, 926, 1300, 1597, 1633, 1829, 1839, 4073, 4310, 4352, 5342

Українська військова організація 5360

Українська Галицька Армія 3, 227, 303, 305, 622, 632, 799, 887, 898, 1078, 1118, 1148, 1172, 1351, 1352, 1420, 1604, 1661, 1940, 2116, 2134, 2145, 2226, 2253, 2346, 4352, 4398, 4485, 4608, 4672, 4755, 4757, 4760, 4771, 4863, 4864, 4882, 4919, 4967, 5027, 5030, 5031, 5032, 5033, 5034, 5035, 5037, 5038, 5039, 5040, 5041, 5044, 5063, 5155, 5156, 5168, 5169, 5189, 5215, 5220, 5221, 5245, 5370, 5388, 5402, 5448, 5449, 5462, 5474, 5478, 5481, 5486, 5487, 5488, 5489, 5490, 5491, 5500, 5501, 5502, 5510, 5511, 5512, 5571, 5572, 5582, 5584, 5586, 5587, 5588, 5592, 5623, 5644, 5651, 5652, 5690, 5692, 5693, 5694, 5695, 5697, 5710, 5711, 5726, 5728, 5729, 5731, 5732, 5733, 5748, 5751, 5754, 5764, 5785, 5786, 5787, 5788, 5789, 5793, 5794, 5795, 5799, 5800, 5803, 5805, 5808, 5812, 5815, 5818, 5819, 5828, 5830, 5837, 5838, 5839, 5840, 5849, 5852, 5857, 5860, 5862, 5872, 5878, 5883, 5884, 5885, 5886, 5887, 5888, 5890, 5891, 5892, 5893, 5897, 5904, 5929, 6588, 6593, 6600, 6601, 6602

Українська греко-католицька церква 1296, 5484, 5540, 5541, 5542, 5544, 5545, 5563, 5698, 5767

Українська Жіноча Національна Рада 1494

Українська Національна Рада

--*ЗУНР (ЗОУНР)* 796, 5212, 5550, 5598, 5664, 5680, 5685, 5739, 5740, 5810, 5819, 5853, 5856, 5896

Українська Національна Рада у Кам'янці-Подільському 5058

Українська парламентська репрезентація, 1918 5756

Українська Православна Церква 1047, 1920, 3385

Українська Рада Центральної Росії 1903

Українська республіканська капела 4806, 4920, 5083, 5209, 5332

Українська трудова армія 6159
Український військовий клуб імені гетьмана Павла Полуботка 2908
Український Генеральний Військовий Комітет 3354
Український державний банк 276, 281, 284, 2122, 2570, 3720
Український державний військовий музей 1751
Український державний земельний банк 3731
Український державний театр у Кам'янці-Подільському 5062
Український крайовий комітет 5459
Український національний комітет (Париж) 4707, 6538
Український національний конгрес 2893, 3453
Український Національний Союз 1544, 1545, 3654, 3655, 4337, 4351, 4352, 5065, 5066,
5260
Український національний театр в м. Херсоні 3847
Український союз хліборобів-державників 1505, 1512, 4087
Українські січові стрільці 18, 629, 850, 887, 1172, 1799, 1956, 2346, 2423, 2956, 2984,
5330, 5448, 5492, 5606, 5651, 5689, 5820, 5866
Українські Установчі збори 942, 2545, 2601, 2605, 2631, 2920, 3022, 3023, 3119, 3141,
3387, 3392, 3432, 3453, 3561, 3574
Українсько-кримські переговори 1918 р. 4203
Українсько-німецький додатковий договір 2749
Українсько-польська війна 264, 861, 921, 922, 1487, 1656, 2134, 2181, 2417, 5014, 5027,
5439, 5452, 5454, 5479, 5487, 5500, 5506, 5507, 5508, 5513, 5516, 5517, 5548, 5557,
5559, 5582, 5606, 5625, 5626, 5635, 5642, 5644, 5692, 5694, 5695, 5697, 5726, 5739,
5751, 5772, 5787, 5789, 5799, 5804, 5838, 5848, 5849, 5857, 5858, 5878, 5882, 5883,
5903
Універсал гетьмана Павла Скоропадського 4302
Універсал Трудового Конгресу України 4478, 5350, 5430
Універсали Української Центральної Ради 2429, 2764, 3148, 3335, 3361, 3453, 3514, 3516,
3519, 3521, 3568, 3578
--Перший Універсал 1661, 1903, 2176, 2314, 2594, 2646, 2976, 2986, 3132, 3168,
3242, 3249, 3253, 3375, 3452, 3568
--Другий Універсал 1661, 2646, 2986, 3132, 3253, 3452
--Третій Універсал 486, 2443, 2524, 2646, 2728, 2799, 2802, 2803, 2950, 3216, 3256,
3294, 3295, 3350, 3362, 3374, 3452, 3496, 3531, 3590
--Четвертий Універсал 1486, 1602, 2524, 2907, 2958, 2976, 2980, 3004, 3299, 3451,
3452, 3570
Управління по справах друку 3687
Управління Уповноваженого Народного комісаріату фінансів РСФРР при Раді Народних
комісарів УРСР 6454
Уряд УНР в екзилі 90, 160, 241, 1316, 1439, 2381, 2387, 4683
Уряди 98, 99, 102, 279, 289, 293, 315, 469, 648, 705, 755, 756, 758, 759, 802, 843, 844, 909,
918, 930, 955, 1017, 1030, 1031, 1063, 1071, 1248, 1456, 1478, 1484, 1590, 1592, 1646,
1723, 1779, 1782, 1784, 1795, 1869, 2008, 2062, 2093, 2113, 2138, 3091, 3849, 4994,
5084, 5272, 6366, 6374, 6558
--Врангеля режим 6506
--Гетьманат 3602, 3623, 3711, 3712, 3783, 3926, 3931, 4024, 4063, 4066, 4072,
4094, 4125, 4130, 4133, 4144, 4145, 4154, 4178, 4190, 4259, 4302, 4320
--Денікіна режим 6506
--Директорія 4362, 4390, 4403, 4420, 4439, 4467, 4468, 4475, 4478, 4529, 4632,
4647, 4669, 4878, 4924, 5091, 5213, 5240, 5297, 5325, 5350, 5371
--ЗУНР (ЗОУНР) 4420, 4878, 5091, 5464, 5579, 5703, 5808, 5855
--Кримський крайовий уряд 92
--Радянська влада 5936, 6112
--Центральна Рада 334, 1702, 1751, 1766, 2476, 2569, 2588, 2948, 2993, 2996, 2998,
3140, 3242, 3245, 3305, 3375, 3399, 4922

Фінанси. Гроші 5, 272, 274, 276, 277, 278, 279, 281, 283, 284, 290, 296, 297, 300, 301, 355, 524, 625, 637, 803, 934, 1435, 1444, 1452, 1459, 1469, 1471, 1560, 1561, 1732, 1748, 1771, 1776, 1874, 1928, 1954, 2121, 2122, 2262, 2567, 2569, 2580, 2590, 2710, 3421, 3480, 3720, 3871

--Білий рух 6533

--Гетьманат 1716, 3696, 3698, 3703, 3705, 3731, 3735, 3766, 3782, 3849, 4169, 4205, 4352

--Директорія 4467, 4468, 4470, 4474, 4475, 4476, 4479, 4480, 4507, 4721, 4877, 4882, 5087, 5088, 5350

--ЗУНР (ЗОУНР) 5594, 5595, 5644

--Радянська влада 5926, 6066, 6366, 6413, 6414, 6434, 6454, 6455

--Центральна Рада 2430, 2570, 2572, 2573, 2574, 2575, 2578, 2579, 2583, 2584, 2587, 2588, 2616, 2646, 2851, 3196, 3197, 3339, 3365, 3527

Фінансова агентура УНР 4475, 4476

Флот 1153, 1254, 1451, 3011

--Гетьманат 3969, 4028, 4118

--Директорія 4382, 5021

--Радянська влада 5925

--Центральна Рада 2859, 3049, 3419, 3456

Харківська губерньська надзвичайна комісія 6420, 6421, 6422, 6423

Харківська єпархія 1917, 1920, 4235

Харківська міська дума 3350

Харківський корпус 3419

Харківський міський громадський комітет 6049

Херсонський корпус 3419

Холмська єпархія 1057

Холодноярська Республіка 890, 1219, 1751, 1844, 2294, 4421, 4906, 5383

Хортицький полк 1875

Хотинське повстання 5045

Цензура

--Гетьманат 3717

--Директорія 4492

--Радянська влада 5924, 6004, 6117, 6250, 6440, 6441

Центральна комісія національних меншин 1952

Центральна Рада 3, 4, 22, 38, 45, 62, 63, 66, 98, 99, 102, 105, 116, 126, 127, 131, 133, 135, 136, 148, 160, 173, 176, 185, 186, 192, 193, 194, 203, 207, 214, 224, 225, 226, 234, 235, 237, 240, 250, 259, 272, 274, 279, 282, 288, 290, 292, 293, 295, 296, 297, 298, 300, 329, 367, 395, 410, 411, 416, 435, 440, 452, 476, 477, 478, 479, 482, 485, 486, 487, 488, 489, 491, 493, 494, 504, 505, 509, 510, 520, 521, 525, 531, 534, 535, 541, 549, 557, 566, 570, 571, 572, 574, 580, 582, 590, 602, 604, 607, 622, 626, 687, 691, 695, 700, 703, 709, 716, 717, 724, 726, 729, 744, 754, 755, 756, 758, 761, 772, 773, 780, 796, 804, 864, 874, 896, 903, 909, 911, 915, 921, 922, 929, 942, 952, 983, 991, 992, 993, 1015, 1017, 1022, 1023, 1033, 1041, 1045, 1046, 1048, 1050, 1052, 1055, 1058, 1062, 1065, 1066, 1067, 1102, 1121, 1124, 1138, 1139, 1157, 1159, 1165, 1175, 1176, 1179, 1181, 1187, 1188, 1200, 1206, 1216, 1220, 1222, 1224, 1230, 1231, 1244, 1247, 1253, 1259, 1274, 1276, 1285, 1289, 1290, 1304, 1308, 1309, 1311, 1322, 1323, 1328, 1340, 1341, 1382, 1390, 1394, 1395, 1399, 1404, 1406, 1408, 1411, 1416, 1417, 1425, 1435, 1442, 1443, 1444, 1452, 1456, 1470, 1480, 1484, 1485, 1486, 1487, 1522, 1527, 1529, 1531, 1533, 1537, 1539, 1550, 1553, 1554, 1568, 1574, 1580, 1581, 1584, 1602, 1603, 1606, 1610, 1611, 1612, 1646, 1648, 1651, 1652, 1655, 1658, 1660, 1662, 1666, 1667, 1669, 1698, 1699, 1715, 1716, 1727, 1730, 1732, 1737, 1743, 1744, 1745, 1746, 1749, 1751, 1753, 1757, 1795, 1799, 1828, 1838, 1846, 1848, 1868, 1882, 1898, 1903, 1913, 1915, 1917, 1920, 1925,

1934, 1936, 1937, 1948, 1955, 1965, 1969, 1971, 1983, 1984, 1986, 1991, 1992, 1997, 1998, 2000, 2001, 2002, 2004, 2010, 2031, 2055, 2056, 2057, 2093, 2114, 2115, 2123, 2141, 2142, 2144, 2149, 2165, 2172, 2179, 2180, 2183, 2188, 2190, 2194, 2195, 2203, 2204, 2208, 2209, 2210, 2212, 2215, 2218, 2226, 2227, 2230, 2239, 2241, 2252, 2255, 2258, 2260, 2266, 2282, 2290, 2331, 2334, 2345, 2351, 2361, 2363, 2369, 2377, 2385, 2395, 2396, 2401, 2404, 3849, 5644, 5914, 6091, 6137, 6189, 6283, 6325, 6410

Цукрова промисловість 1927, 3745, 4755

Червона армія 30, 227, 1604, 1746, 2957, 3545, 4590, 4732, 4755, 5192, 5408, 5449, 5878, 5918, 5964, 5969, 5970, 5989, 5990, 5991, 6005, 6017, 6021, 6022, 6090, 6118, 6119, 6131, 6159, 6160, 6167, 6191, 6214, 6289, 6358, 6434, 6436, 6448, 6449, 6543, 6585

Червона Українська Галицька Армія 1148, 2346, 5449, 5644, 6199, 6214, 6274, 6359

Червоне козацтво 5992, 6131

Червоний терор 574, 1656, 1740, 1912, 2172, 2181, 2212, 2344, 5908, 5918, 5935, 5936, 5937, 5939, 5941, 5942, 5946, 5961, 5972, 5988, 6001, 6002, 6003, 6020, 6026, 6027, 6028, 6029, 6030, 6031, 6032, 6033, 6034, 6035, 6036, 6041, 6051, 6061, 6083, 6084, 6104, 6149, 6157, 6169, 6190, 6193, 6195, 6197, 6208, 6217, 6218, 6225, 6235, 6239, 6263, 6285, 6287, 6301, 6302, 6310, 6328, 6333, 6334, 6335, 6347, 6352, 6354, 6360, 6370, 6371, 6399, 6423, 6431, 6456, 6458, 6459, 6467, 6471, 6474, 6475, 6476, 6477, 6478, 6479, 6480, 6482, 6483, 6488, 6493

Чернігівська єпархія 3153

Чернігівський історичний музей ім. В. В. Тарновського 625

Чернігівський корпус 3419

Четверний Союз (Центральні держави) 2750, 2751, 2871, 2873, 2891, 2969, 3080, 3082, 3252, 3672, 3811, 3887, 4025, 4184, 4314

Четверта конференція Балтійських держав 4934

Четверта конференція КП(б)У 6461

Чехословацький корпус 1048, 2728

Чигиринська республіка 5383

Чорні запорожці (Перший полк Чорних запорожців) 576, 880, 4616

Чорноморський флот 1371, 1730, 2645, 3849, 4352, 6371

Чортківська наступальна операція УГА 5644, 5695, 5726, 5789

Шоста січова стрілецька дивізія 5198, 5205

Штаб гетьмана Скоропадського 3701, 3715, 3721, 3722, 4072, 4073, 4288

Щоденники 1428

--Боберський І. М. 5454

--Бобошко М. Т. 36

--Вернадський В. І. 157, 188, 197, 4079

--Винниченко В. К. 2043

--Довнар-Запольська (Федорович) Н. М. 1145

--Донцов Д. І. 3844, 4106

--Єфремов С. О. 603

--Заклинський Р. Г. 5851

--Країнський Д. В. 3161

--Курінний П. Ф. 2201, 4081, 5130

--Матушевський Ф. П. 4556, 5011, 5429

--Самбурський К. І. 1872

--Скоропадський П. П. 1555

--Тищенко Ю. П. 1362

--Чикаленко Є. Х. 2266, 2267, 4106, 5385, 5605

--Ясинський 2378

Ямпільська республіка 638, 859

Яська конференція країн Антанти 1730

Географічний покажчик

- Австрія (Австрійська республіка) 1811, 1995, 2970, 4283, 4368, 5460, 5505, 5664, 5672, 5676, 5707, 5853, 6176
- Австро-Угорщина (Австро-Угорська імперія) 5, 62, 272, 300, 528, 1224, 1244, 1420, 1716, 2013, 2056, 2116, 2191, 2580, 2590, 2752, 2971, 3075, 3080, 3325, 3351, 3468, 3469, 3703, 3735, 3764, 3820, 3849, 3997, 4079, 4143, 4183, 5664, 5748, 5889
- Азербайджан 320, 1079, 1081
- Альма, р. 2645
- Ананьїв, м. 4616, 5369
- Англія див. Велика Британія*
- Аргентина (Республіка Аргентина) 4503, 4504, 6297,
- Афіни, м. 4395
-
- Бабчинці, с. 6197
- Базар, с. 4444, 5364
- Баку, м. 4828
- Балкани 4996, 5084
- Балта, м. 4616, 4772, 5369
- Балтський повіт 1156, 3605, 4863
- Бар, м. 2191
- Бахмач, м. 2886, 6516
- Бахчисарай, м. 2645
- Бельгія 4368, 5114, 5231
- Бердичів, м. 4761, 5376
- Бердичівщина 4919
- Бердянськ, м. 1334, 1598, 2271, 6514
- Бережани, м. 5651
- Бережанщина 2158, 5848, 5849
- Берестейщина 1731
- Берлін, м. 295, 1021, 1083, 4352, 4476, 4479
- Берн, м. 4368, 4875, 4876
- Бессарабія 162, 1306, 1310, 1458, 1662, 2144, 3849, 5364, 6008, 6293
- Бидгоща, м., Польща 3
- Біла Церква, м. 2195, 4327
- Білорусь (Білоруська Народна Республіка) 731, 857, 1052, 1053, 1054, 1055, 1056, 1159, 1289, 1290, 1415, 1416, 1469, 1551, 1948, 2116, 2350, 2959, 2960, 2961, 2962, 2963, 3000, 3001, 3094, 3095, 3191, 3453, 3515, 3517, 3518, 3519, 3781, 3813, 3960, 3961, 3962, 4040, 4041, 4045, 4057, 4182, 4247, 4292, 4825, 4930, 5394, 6172, 6173
- Білоцерківщина 1444
- Більськ, с., Полтавщина 269
- Бірзуля, м. 4772
- Бобринець, м. 4616
- Болгарія 1525, 1526, 1553, 3084, 3732, 3733, 3849, 4114, 4163, 4183, 4942, 5084
- Бориспіль, м. 2052, 4755, 6286
- Бориспільщина 6286, 6398
- Бразилія 5456
- Браїлів, м-ко 4864
- Браниця, с., Козелецький повіт 5015
- Брацлавщина 639

Брест, м. див. Брест-Литовськ, м.

Брест-Литовськ (Брест), м. 2218, 2314, 2421, 2581, 2669, 2749, 2800, 2930, 3080, 3081, 3082, 3469, 3533

Брюссель, м. 91, 4368

Буковина 152, 153, 162, 520, 526, 528, 1207, 1216, 1751, 2144, 2317, 2504, 2728, 2730, 2951, 4469, 5458, 5459, 5460, 5552, 5553, 5554, 5555, 5573, 5627, 5664, 5775, 5779, 5808, 5853, 5973, 6008

Бухарест, м. 4368

Вадовиці, м., Польща 4782

Ваннзеє, передмістя Берліна 1555

Вапнярка, с-ще 1291, 4616

Варшава, м. 1550, 4368, 4454, 4931, 5147, 5284, 5486

Ватикан 1121, 1988, 4366, 4372, 4852, 5113, 5118, 5229, 5282, 5421, 5441, 5442, 5507

Велика Британія (Англія, Великобританія) 491, 534, 1141, 1250, 1929, 1995, 2172, 2182, 2566, 2723, 2951, 3362, 3839, 4368, 4370, 4574, 5109, 5228, 5382, 5557, 5558, 5559, 5602, 5603, 5604, 6040

Великосербулівка, с. 6471

Відень, м. 5, 1243, 2218, 2970, 4352, 4368, 4705, 4925, 5000, 5727, 5740, 5745, 5810

Вінницький повіт 2028, 3890

Вінниця, м. 228, 229, 310, 520, 633, 1168, 1316, 1876, 3020, 3021, 3375, 3634, 3651, 3768, 3937, 4353, 4809, 4921, 4922, 4923, 5371, 5439

Вінниччина 107, 236, 634, 2902, 3946, 4755

Вірменія 475, 3813

Вовчухи, с. 5693

Вознесенськ, м. 4616, 5400

Волинська губернія 27, 504, 509, 942, 1547, 2688, 2690, 2692, 2693, 2694, 2702, 2957, 3048, 3234, 3268, 3270, 3272, 3358, 3594, 3755, 3828, 3829, 4354, 4584, 4587, 4588, 4823, 6033, 6043

Волинь 251, 258, 268, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 356, 462, 463, 464, 465, 467, 468, 471, 505, 506, 508, 510, 814, 897, 942, 953, 1006, 1160, 1330, 1348, 1530, 1734, 1769, 1778, 1830, 1831, 1874, 1951, 2185, 2423, 2556, 2557, 2592, 2655, 2656, 2658, 2659, 2660, 2661, 2689, 2691, 2695, 2696, 2697, 2698, 2699, 2701, 2703, 2728, 2823, 2984, 3111, 3183, 3253, 3255, 3256, 3257, 3269, 3271, 3318, 3804, 3805, 3806, 3807, 3830, 3916, 3917, 3918, 4469, 4502, 4550, 4551, 4552, 4553, 4585, 4586, 4589, 4590, 4591, 4593, 4807, 4826, 5060, 5105, 5364, 5508, 5546, 5548, 5649, 5772, 6013, 6168, 6543

Волиця, с. 5606

Воронежчина 2505

Вороньків, с. 4755

Восточная Галиція див. Східна Галичина

Врадіївщина 544

Врадіївка, м-ко 4799, 4800

Врублівці, с., Поділля 4060

Гаага, м. 4368

Гадяцький край 1739, 6324

Гайсин, м. 4616, 4772

Гайсинщина 3267

Галицька Гуцульщина 5800, 5801

Галичина 68, 209, 217, 218, 219, 221, 247, 897, 917, 1172, 1216, 1217, 1440, 1477, 1486, 1574, 1811, 1939, 1941, 1947, 2218, 2343, 2532, 2698, 2728, 2951, 3849, 4239, 4469, 4508, 4591, 4672, 4688, 4868, 5053, 5059, 5303, 5316, 5436, 5451, 5473, 5475, 5483, 5496, 5497, 5498, 5499, 5507, 5513, 5534, 5535, 5540, 5544, 5557, 5559, 5569, 5575,

5586, 5605, 5635, 5644, 5648, 5664, 5679, 5680, 5684, 5685, 5686, 5696, 5703, 5713, 5715, 5719, 5727, 5742, 5756, 5757, 5758, 5767, 5772, 5774, 5802, 5808, 5812, 5814, 5815, 5821, 5823, 5831, 5853, 5863, 5896, 5903, 6165, 6166, 6167, 6168, 6169, 6170, 6214, 6439, 6447, 6494, 6612

Галузинці, с. 1438

Гармаки, с., Подільська губернія 3326

Геническ, м. 1628

Глібів, с., Ушицький повіт, Подільська губернія 4840

Глодоси, с., Херсонська губернія 900, 1723

Глухів, м. 26, 1414, 3908, 5907, 5939

Глухівщина 583, 2644, 6249

Гниське, с., Підгаєцький повіт 5851

Голландія 4368

Гомель, м. 4041, 4853

Городенківщина 5608

Городиловичі, с. 921

Горяїнове, ст. 6435

Греція 4395, 4601, 5011

Грузія (Грузинська Демократична Республіка) 79, 292, 294, 3813, 4115, 4477

Гужівка, с. 1872

Гуляйполе, м. 714

Гуцульщина 1940, 5605, 5610, 5620, 5801

Далекий Схід 1954, 2376

Данія 521, 4368

Данциг 1858

Деражнянщина 993, 3738, 6149

Дніпро, р. 2212, 4382, 4616, 6204

Дніпровський повіт, Таврійська губернія 3014

Дон див. Донщина

Донбас 247, 483, 484, 1058, 1061, 1090, 1675, 1690, 1692, 1957, 2516, 2870, 3150, 3375, 4135, 5913, 6042, 6251, 6463

Донецьк, м. 6209

Донецький басейн 4037, 6585

Донецько-Криворізький басейн 6311, 6472

Донеччина 1058, 1518, 1519, 1677, 2870, 6217, 6366, 6368

Донщина (Дон) 1274, 3092, 3813, 3849, 4016, 4050, 4073, 4247, 6091, 6285

Дрогобич, м. 50

Дрогобиччина 5781

Друга Польська Республіка див. Польща

Друга Річ Посполита див. Польща

Дубровиця, м. 559

Дубровиччина 559

Дунаївці, м. 4633, 4954

Естонія 5394

Європа 801, 1046, 1716, 2011, 5291

Єлизаветград (Єлисаветград), м. 220, 629, 1480, 1799, 2932, 4065

Єлизаветградщина 629, 1799, 3093, 4409, 6285

Смилівка, с. 4616

Жашків, с. 4616

Жванець, с. 1105

Женева, м. 4368
Женишківці, с. 1101, 1106
Житомир, м. 1776, 3137, 3254, 3331, 3332, 3333, 4496
Житомирщина 3163, 4644
Жуків, с., Славутчина 1467

Закавказзя 4047, 5394
Закарпатська Гуцульщина 5610
Закарпаття 1235, 4469, 5495, 5664, 5743, 5772, 5842, 5878
Замостя, м., Польща 5197
Запоріжжя, м. 2527, 4348, 6285
Запорізький регіон (Запорізький край) 2277, 2604, 3436, 6101
Західна Волинь 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 462, 464, 465, 468, 508, 1006, 2655, 2656, 2658, 2659, 2660, 3804, 3805, 3806, 3807, 4502, 4550, 4551, 4553, 4585, 5508, 6013
Західна Європа 4246, 4424, 4806, 5046
Західна Україна (Західноукраїнські землі) 166, 339, 507, 520, 729, 776, 1012, 1648, 1812, 1813, 2116, 2401, 2402, 2403, 2413, 2700, 3375, 3456, 5466, 5467, 5519, 5604, 5635, 5737, 5772, 5776, 5777, 5791, 5898, 5899, 5900, 5901, 6089, 6214
Західне Поділля 1016
Збруч, р. 1420, 5030, 5586, 5878
Звенигородщина 136, 2012, 2244, 3780, 4346, 4347
Зелений Клин 555
Зіньків, м. 30, 5915
Зіньківщина 6009
Змієвський повіт, Харківська губернія 928
Знам'янка, ст. 4616
Золотоноша, м. 4616
Зятківці, с. 2061

Ізюмщина 773
Ірландія 2182
Італія (Італійське королівство) 1587, 1840, 1900, 5111, 5229, 5738
Ічнянщина 1427

Кавказ 2435, 4009, 4073, 4704, 4928, 4932, 4938
Кагарлик, м-ко 942
Калинівщина 628
Кам'яне, с., Лебединський р-н, Сумщина 1532
Кам'янецький повіт, Подільська губернія 941, 3739
Кам'янець-Подільський, м. 650, 679, 1230, 1316, 1355, 1358, 1359, 1454, 1717, 1883, 1908, 2034, 2037, 2099, 2426, 2632, 3117, 3633, 3876, 4059, 4196, 4197, 4258, 4334, 4358, 4362, 4393, 4416, 4531, 4647, 4657, 4658, 4663, 4664, 4679, 4747, 4748, 4749, 4785, 4829, 4878, 4880, 4882, 4883, 4886, 4889, 4916, 4945, 4951, 4952, 4955, 4957, 5056, 5058, 5062, 5086, 5244, 5249, 5265, 5288, 5294, 5328
Кам'янеччина 3334
Кам'янське, м., Катеринославський повіт, Катеринославська губернія 1349, 3113
Кам'янщина, Чигиринський повіт, Київська губернія 1225
Канада 1317, 1321, 1910, 5529, 5532, 5681
Канів, м. 1340, 4616
Канівський повіт, Київська губернія 1589
Каніж, с. 4064
Карнаухівська волость 2507
Карпатська Русь див. Підкарпатська Русь

Карпатська Україна див. Підкарпатська Русь

Катеринослав, м. 29, 32, 175, 369, 1723, 1749, 1864, 2161, 2251, 2407, 2881, 2921, 2982, 3454, 3580, 3581, 3582, 3583, 3584, 3585, 3586, 3587, 3588, 3589, 3590, 3591, 3592, 4308, 4435, 4437, 4975, 5288, 5353, 5919, 6367, 6385, 6435, 6458, 6496, 6543

Катеринославська губернія 27, 574, 713, 912, 2538, 2540, 2551, 2820, 3085, 3317, 3454, 3588, 4308, 6196, 6362, 6363, 6435

Катеринославський повіт 5353

Катеринославщина 128, 414, 573, 574, 697, 712, 893, 910, 1268, 1958, 1959, 1961, 1963, 2492, 2507, 2648, 2854, 3089, 3090, 3129, 3141, 3208, 3209, 3454, 4308, 4311, 4616, 4621, 4778, 4974, 5918, 5964, 5966, 5967, 5969, 5970, 6050, 6133, 6134, 6136, 6285, 6360, 6365, 6426, 6524, 6543, 6546

Керч, м. 2645, 4236

Київ, м. 113, 363, 373, 456, 458, 520, 533, 738, 739, 760, 780, 860, 914, 1082, 1288, 1310, 1331, 1550, 1608, 1656, 1804, 1824, 1825, 1903, 2046, 2087, 2093, 2097, 2172, 2185, 2191, 2212, 2240, 2284, 2349, 2393, 2610, 2645, 2646, 2728, 2729, 2819, 2870, 2883, 2887, 2965, 2968, 2978, 2979, 3018, 3101, 3109, 3188, 3194, 3195, 3242, 3283, 3303, 3347, 3375, 3419, 3452, 3456, 3559, 3567, 3844, 3849, 3850, 4052, 4053, 4056, 4168, 4170, 4201, 4215, 4274, 4288, 4300, 4302, 4327, 4399, 4468, 4470, 4478, 4732, 4755, 4869, 4872, 4873, 4944, 4967, 4969, 5044, 5142, 5201, 5319, 5320, 5350, 5360, 5644, 5954, 6028, 6032, 6073, 6091, 6100, 6129, 6340, 6341, 6383, 6518, 6519, 6523, 6584

Київська губернія 27, 565, 942, 1102, 1599, 2391, 3234, 3744, 4755

Київський повіт 3353, 4755

Київщина 136, 565, 566, 608, 609, 722, 942, 966, 1496, 1589, 1837, 2012, 2372, 2824, 3013, 4171, 4573, 4755, 4756, 6037, 6285, 6491, 6543, 6547, 6548

Кіровоградщина 1387, 1705, 4377, 6499

Ковельщина 4501

Кожухово, ст., Росія 6199

Коломийщина 5605, 5615

Коломия, м. 5465, 5605, 5614, 5716, 5792

Комарів, с. 5606

Комаровичі, с. 5626

Конотоп, м. 2434, 6193

Конотопський повіт 1654

Конотопщина 1654, 2434

Константинополь (Царгород), м. 2317, 2318, 4368, 4601

Копенгаген, м. 4368

Коречина 1649

Королівство сербів, хорватів і словенців 5160

Коростень, м. 4444

Корюківка, м. 1448

Краматорськ, м. 3934

Красне, с. 4755

Кременець, м. 2657

Кременчук, м. 214, 6095

Кременчуцька губернія 6352

Кременчуччина 6285

Криворіжжя 1024, 6052, 6053, 6234, 6235

Крижопіль, ст. 4616

Крим 41, 42, 43, 92, 96, 179, 180, 181, 315, 413, 705, 706, 733, 737, 800, 955, 1021, 1031, 1124, 1145, 1234, 1304, 1333, 1451, 1656, 1726, 1730, 1851, 1884, 1898, 1905, 1957, 2165, 2203, 2207, 2218, 2220, 2221, 2226, 2329, 2375, 2467, 2468, 2631, 2645, 2647, 2691, 2843, 2844, 2858, 2865, 2870, 3138, 3151, 3152, 3285, 3313, 3391, 3449, 3760, 3761, 3841, 3849, 3927, 3949, 3980, 3988, 4015, 4073, 4113, 4116, 4142, 4181, 4203, 4239, 4306, 4324, 4708, 4709, 4710, 5908, 5932, 5934, 5935, 5936, 5937, 5942, 5958,

5980, 6040, 6069, 6096, 6097, 6116, 6260, 6304, 6317, 6322, 6336, 6366, 6370, 6371,
6431, 6500, 6501, 6521, 6522, 6525, 6526, 6527, 6536, 6538, 6539, 6540, 6541, 6543,
6558, 6575, 6581, 6589

Кримка, с. 85

Кролевець, м. 851

Крути, ст. 1537, 1984, 2194, 2469, 2486, 2487, 2513, 2612, 2622, 2624, 2724, 2737, 2795,
2801, 2864, 2884, 2936, 2937, 2938, 3007, 3077, 3078, 3096, 3346, 3370, 3379, 3383,
3419, 3422, 3423, 3498

Кубань 1088, 1593, 1670, 3098, 3218, 3448, 3813, 3849, 4016, 4044, 4049, 4109, 4247, 4342,
5054, 5394

Куп'янський повіт, Харківська губернія 6327, 6330

Куп'янщина 6330

Курськ, м. 6374

Курська губернія 6485

Латвія 589, 590, 4368, 5394, 5738

Лемківщина 1218, 5644, 5678, 5878

Летичівський повіт 1316

Летичівщина 1101

Липовець, м. 4616

Лисянщина 267, 2361

Литва 5394

Лівобережна Наддніпрянщина 561, 562

Лівобережна Україна (Лівобережжя) 225, 563, 775, 887, 1163, 1164, 1166, 2165, 2191,
2506, 2814, 3375, 3505, 4616, 4833, 6268, 6543, 6549

Лікарський, хутір (Лікарське, с.) 965

Літин, м-ко 4616

Літинський повіт 3940

Літинщина 1753

Лондон, м. 1581, 2172, 4368

Луганщина (Луганський край) 1058, 2199

Луцьк, м. 466, 1242, 3803

Львів (Lwów), м. 2116, 4328, 4786, 5450, 5479, 5513, 5516, 5547, 5642, 5644, 5689, 5691,
5692, 5693, 5694, 5723, 5728, 5853, 5856, 5866, 5903

Львівщина 4755

Любар, м-ко 4911

Любінь Малий, с. 1329

Макарів, с. 4755

Малинщина 2108

Малі Міньки, с. 4444

Маньчжурія 555

Маріуполь, м. 3061, 3273, 3274

Маріупольський повіт 3275

Мачухи, с. 1741

Медвин, с. 6231, 6489

Метенів, с. 20

Миколаїв, м. 1153, 1568, 3124

Миколаївщина 448, 968, 1371, 1767, 2157, 2333, 3124, 4802, 4804, 4963, 5418, 6019, 6285

Миропіль, м-ко 4616

Михайлівська волость 6435

Могилів-Подільський повіт 3609

Могилів-Подільський, м. 3635, 4490

Могилівщина 3947

Могильна, с., Гайсинський повіт 2977
Москва, м. 1903, 1984, 2172, 3600, 4424, 4743, 5219, 6366
Мусіївка, с. 6195
Мюнхен, м. 1021, 1325, 4819

Наддніпрянська Україна (Наддніпрянщина) 58, 68, 170, 217, 218, 219, 221, 419, 498, 561,
562, 614, 615, 632, 725, 812, 1028, 1333, 1342, 1343, 1347, 1477, 1494, 1580, 1703,
1813, 1947, 2105, 2160, 2224, 2238, 2240, 2343, 2402, 2532, 2901, 2956, 2987, 3024,
3079, 3162, 3209, 3235, 3236, 3239, 3453, 3456, 3473, 3474, 3478, 3501, 3503, 3566,
3970, 4688, 4694, 4695, 4696, 4697, 4698, 4700, 4701, 4702, 4757, 4868, 4882, 5030,
5038, 5059, 5156, 5215, 5501, 5812, 5878, 6058, 6113, 6230, 6294, 6412,

Надністрянщина 1375

Немирів, м. 67

Нідерланди 5114, 5231

Ніжин, м. 1462, 1873, 3281, 6516, 6595

Ніжинський повіт 6319, 6408

Ніжинщина 1729, 3246, 4073, 4188, 4189, 6318

Нікопольщина 24

Німеччина 5, 62, 63, 64, 271, 272, 295, 300, 456, 486, 493, 521, 632, 1017, 1021, 1032, 1033,
1083, 1224, 1244, 1253, 1459, 1460, 1585, 1586, 1606, 1716, 1858, 1879, 1995, 2159,
2172, 2215, 2218, 2411, 2489, 2580, 2590, 2647, 2743, 2744, 2745, 2746, 2750, 2751,
2971, 3075, 3080, 3083, 3221, 3222, 3325, 3381, 3595, 3699, 3703, 3734, 3735, 3820,
3841, 3849, 3950, 3956, 4079, 4113, 4122, 4142, 4143, 4154, 4182, 4183, 4283, 4302,
4344, 4368, 4380, 4381, 4467, 4474, 4475, 4476, 4601, 4817, 4818, 4819, 4997, 5080,
5081, 5354, 5460, 6290, 6497

Нова Чорторія, м-ко 1096, 4616

Новгород-Волинський, м. 2511

Новочеркаськ, м. 1273

Одеса, м. 230, 232, 470, 557, 872, 875, 1150, 1152, 1440, 1562, 1563, 1564, 1566, 1730,
1735, 1749, 1776, 1841, 1842, 1855, 1857, 2015, 2116, 2172, 2185, 2212, 2213, 2283,
2331, 2335, 2348, 2349, 2350, 2351, 2490, 2491, 2535, 2537, 2542, 2544, 2545, 2547,
2548, 2608, 2620, 2853, 2895, 3198, 3242, 3542, 3544, 3545, 3548, 3783, 4458, 4574,
4732, 4986, 5002, 5064, 5119, 5201, 5370, 5417, 6025, 6029, 6092, 6190, 6344, 6345,
6346, 6348, 6468, 6474, 6475, 6478, 6479, 6480, 6482, 6483, 6484, 6511

Одеська губернія 4397, 5432, 5951, 6476, 6477, 6481

Одеський повіт 230

Одещина 988, 2283, 4367, 6285, 6350, 6599, 6605

Окнянщина 622

Олександрівськ, м. 126, 133, 4339, 6543

Олександрівський повіт, Катеринославщина 128

Олександрійський повіт, Херсонська губернія 1799, 1894

Ольвіопіль, м. 4616

Опілля 958

Османська імперія див. Туреччина

Оттоманська імперія див. Туреччина

Павлоград, м. 3454

Павлоградський повіт 6435

Палестина 2116

Париж, м. 2172, 4368, 4707, 5315, 5653, 5856

Первомайщина 544

Перегонівка, с. 4772

Перекоп, м. 2645, 6021

Переспа, ст. 922
Переяслав-Хмельницький, м. 1094
Переяславщина 5287
Петроград (Петербург), м. 486, 1555, 1903, 2172, 2669, 2965, 3375, 3600, 4193, 6091
Південна Україна (Південь України) 127, 129, 130, 131, 134, 233, 321, 376, 380, 396, 397, 398, 450, 568, 613, 710, 714, 850, 868, 933, 983, 984, 985, 986, 987, 989, 990, 1629, 1751, 1850, 1924, 1925, 1926, 1928, 2116, 2164, 2165, 2167, 2185, 2210, 2226, 2341, 2494, 2495, 2552, 2553, 2599, 2601, 2602, 2603, 2605, 2606, 2607, 3167, 3375, 3435, 3437, 3438, 3543, 3554, 3556, 3557, 3558, 3561, 3656, 4296, 4297, 4408, 4422, 4801, 5120, 5157, 5158, 5343, 5344, 5345, 5357, 5420, 5928, 5961, 5981, 5999, 6102, 6148, 6158, 6309, 6310, 6361, 6362, 6427, 6428, 6503, 6504, 6505, 6506, 6508, 6509, 6510, 6512, 6513, 6515, 6528, 6530, 6541, 6543, 6566, 6575, 6603, 6604, 6607, 6608, 6609
Південний Буг, р. 4616
Південний Захід України 2493
Південно-Західний край 1857
Південно-Східна Волинь 1769, 5105
Південно-Східна Європа 3693
Південно-Східна Україна 45, 46
Північна Таврія 6543, 6546
Північна Україна 3234
Північне Приазов'я 1800, 2277, 2281, 6543
Північний Схід України 1954
Підгаєщина 5530
Підкамінь, с. 958
Підкарпатська Русь (Карпатська Русь, Карпатська Україна) 497, 520, 1477, 1749, 5725, 5841
Підляшшя 222, 1530, 2423, 3381, 5060, 5702, 5763
Поділля 52, 53, 72, 73, 74, 75, 236, 237, 238, 239, 306, 313, 314, 427, 428, 451, 636, 642, 649, 670, 672, 673, 724, 881, 882, 897, 914, 995, 1004, 1016, 1034, 1035, 1036, 1037, 1051, 1092, 1105, 1107, 1191, 1316, 1336, 1338, 1348, 1353, 1360, 1361, 1455, 1485, 1724, 1766, 1769, 1867, 1883, 2006, 2017, 2018, 2019, 2029, 2033, 2036, 2076, 2081, 2088, 2100, 2101, 2103, 2154, 2181, 2408, 2409, 2427, 2429, 2430, 2437, 2438, 2554, 2597, 2598, 2856, 2857, 2872, 3168, 3169, 3170, 3266, 3407, 3408, 3475, 3593, 3598, 3604, 3606, 3607, 3610, 3611, 3612, 3613, 3614, 3615, 3616, 3617, 3618, 3619, 3636, 3640, 3645, 3759, 3765, 3767, 3769, 3771, 3877, 3892, 3910, 3938, 3939, 3941, 3942, 3959, 3971, 3996, 3997, 4004, 4060, 4080, 4209, 4276, 4356, 4357, 4359, 4360, 4361, 4362, 4378, 4379, 4418, 4451, 4453, 4483, 4484, 4485, 4486, 4487, 4488, 4489, 4491, 4492, 4493, 4537, 4542, 4543, 4545, 4546, 4547, 4548, 4648, 4652, 4672, 4731, 4741, 4746, 4774, 4813, 4831, 4884, 4918, 4946, 4949, 4960, 4995, 5025, 5033, 5034, 5035, 5036, 5037, 5039, 5042, 5043, 5065, 5078, 5105, 5129, 5137, 5243, 5245, 5269, 5292, 5295, 5297, 5333, 5364, 5398, 5512, 5731, 5733, 5993, 5994, 5995, 5996, 5997, 5998, 6020, 6084, 6110, 6147, 6202, 6270, 6271, 6285, 6287, 6354, 6498, 6543, 6550, 6614
Подільська губернія 27, 57, 844, 937, 949, 950, 951, 1103, 1110, 1111, 1114, 1809, 3023, 3234, 3608, 3755, 3764, 3766, 3770, 3873, 3945, 3981, 3998, 4452, 4532, 4536
Подніпров'я див. Наддніпрянська Україна
Поінгуля 1799
Покуття 5470, 5605, 5612, 5616, 5618
Полісся 1530, 3849, 4756, 5060, 5649
Полонне, м. 6289
Полтава, м. 353, 720, 1479, 2172, 3214, 6324
Полтавська губернія 27, 2321, 2820, 3234, 6386, 6392, 6393, 6394, 6395, 6396, 6397, 6403
Полтавщина 36, 97, 184, 560, 1660, 1740, 1742, 1743, 1744, 1745, 1746, 1747, 1903, 2732, 2840, 3258, 3259, 3485, 3851, 4322, 4333, 4755, 6285, 6324
Польща (Друга Польська Республіка, Друга Річ Посполита, Польська Республіка, Річ

Посполита Польська) 20, 224, 258, 266, 342, 345, 346, 347, 348, 452, 472, 473, 503, 510, 514, 515, 813, 875, 921, 932, 972, 1007, 1041, 1230, 1242, 1311, 1552, 1554, 1694, 1734, 1751, 1858, 1879, 1939, 1995, 2114, 2176, 2181, 2182, 2224, 2339, 2413, 2415, 2420, 2534, 2721, 3164, 3193, 3194, 3195, 3235, 3237, 3238, 3307, 3837, 4368, 4387, 4411, 4412, 4415, 4418, 4427, 4429, 4430, 4493, 4502, 4508, 4509, 4510, 4523, 4554, 4559, 4570, 4571, 4585, 4591, 4596, 4597, 4598, 4599, 4608, 4631, 4681, 4682, 4683, 4691, 4714, 4722, 4728, 4729, 4738, 4783, 4787, 4793, 4795, 4803, 4815, 4879, 4882, 4933, 4987, 4988, 4989, 4990, 4991, 5006, 5012, 5024, 5051, 5052, 5069, 5095, 5123, 5144, 5193, 5199, 5201, 5270, 5280, 5284, 5316, 5346, 5350, 5381, 5394, 5435, 5436, 5441, 5443, 5444, 5475, 5478, 5506, 5507, 5508, 5517, 5519, 5559, 5574, 5575, 5582, 5605, 5622, 5635, 5644, 5649, 5650, 5684, 5702, 5725, 5751, 5772, 5776, 5777, 5804, 5812, 5815, 5857, 5860, 6010, 6011, 6094, 6167, 6342, 6343, 6358, 6359

Поляна, с. 5625

Помішна, ст. 4616

Правобережна Київщина 1589

Правобережна Україна (Правобережжя) 887, 935, 938, 939, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 1038, 1104, 1108, 1109, 1112, 1113, 1115, 1116, 1117, 1335, 1645, 1646, 1647, 1858, 2030, 2031, 2032, 2165, 2534, 3224, 3225, 3477, 3740, 3741, 3742, 3743, 3745, 3746, 3748, 3749, 3751, 3752, 3753, 3754, 3756, 3757, 3842, 3923, 3935, 3972, 4295, 4616, 4686, 4693, 4788, 4789, 4790, 4881, 4910, 4990, 5026, 5031, 5032, 5041, 5371, 6154, 6155, 6156, 6387, 6554

Прага, м. 820, 1536, 5050

Приазов'я див. Північне Приазов'я

Придніпров'я див. Наддніпрянська Україна

Придністров'я 6197

Прикарпаття 5024, 5811

Прилуки, м. 6252

Прилуччина 1428, 1429, 4999, 6252

Притясминня 1799

Причорномор'я 6410

Проскурів, м. 1096, 1772, 2428, 3046, 4632, 4633, 4659, 4721, 5040, 5330, 5348

Проскурівський повіт 940, 3046

Проскурівщина 3430, 3431, 3747

Пудлівці, с. 263

Путивльщина 270

П'ятниця, с. 5625

Республіка Аргентина див. Аргентина

Республіка Польща див. Польща

Ржищев, м. 4755

Рига, м. 307, 4368, 5644

Рівне, м. 470, 4499

Рівненщина 1725

Річ Посполита див. Польща

Річ Посполита Польська див. Польща

Рогатин, м. 1950

Рожеве, с. 5625

Рожиськ, с. 1420

Рожище, м-ко 922

Роїще, с. 1223

Росія (Російська імперія, РСФРР) 132, 274, 308, 317, 318, 373, 486, 600, 601, 606, 869, 914, 1206, 1308, 1309, 1312, 1389, 1392, 1469, 1606, 1648, 1745, 1751, 1879, 1898, 1903, 1911, 1912, 1923, 1984, 1995, 2054, 2064, 2093, 2114, 2116, 2165, 2167, 2169, 2191, 2215, 2377, 2413, 2422, 2443, 2474, 2570, 2584, 2593, 2643, 2666, 2670, 2815, 2836,

2879, 2892, 2915, 2945, 2951, 2972, 3050, 3080, 3101, 3130, 3145, 3146, 3188, 3202, 3258, 3311, 3327, 3328, 3369, 3371, 3374, 3375, 3438, 3449, 3452, 3461, 3471, 3480, 3546, 3559, 3652, 3661, 3662, 3663, 3664, 3689, 3735, 3813, 3817, 3819, 3849, 3865, 3962, 4011, 4012, 4013, 4014, 4016, 4017, 4073, 4079, 4121, 4122, 4149, 4193, 4205, 4207, 4248, 4299, 4302, 4349, 4368, 4369, 4373, 4431, 4438, 4461, 4562, 4570, 4615, 4716, 4777, 4882, 4894, 5006, 5144, 5167, 5224, 5280, 5343, 5350, 5381, 5441, 5641, 5647, 5979, 5982, 6010, 6011, 6058, 6065, 6066, 6067, 6068, 6069, 6070, 6071, 6072, 6079, 6091, 6111, 6137, 6167, 6184, 6256, 6260, 6281, 6283, 6294, 6343, 6358, 6359, 6366, 6367, 6368, 6369, 6375, 6399, 6430, 6431, 6439, 6453, 6454, 6612

Рудеччина 5586

Румунія (Румунське королівство) 1458, 1630, 1662, 1666, 1768, 1858, 1923, 2144, 2165, 2167, 3328, 3762, 3849, 4307, 4368, 4455, 4456, 4629, 4762, 4776, 4843, 4880, 4882, 5270, 5280, 5460, 5573, 5627, 5644, 5725, 5779, 5860, 6008, 6293

Саксагань, р. 2

Самбір, м. 5797

Самбірщина 5446

Сарненщина 2120

Сарни, м. 2120

Світловодщина, Кременчуцька губернія 1894

Севастополь, м. 1884, 2172, 2375, 2645, 6157, 6218, 6596

Сергіївка, с. 2

Середнє Подніпров'я 170, 498, 725, 4694, 4695, 4696, 4697, 4698, 4700, 4701, 4702

Сибір 2340

Сиваш, зат. 3151

Синюха, р. 4616

Синява, с. 3355

Сіверщина 170, 725, 3165, 6087

Сімферополь, м. 2220, 2645, 3314

Скороходове, ст. 4034

Слобідська Україна (Слобожанщина) 225, 965, 1256, 1257, 1258, 1259, 1260, 1263, 1264, 1265, 1267, 1763, 1764, 1954, 2174, 2414, 2714, 2809, 2814, 3264, 3265, 4208, 5134, 6219, 6328, 6331, 6332

Сміла, м. 591, 4616

Снятин, м. 5853

Снятинщина 5609, 5613

Сокаль, м. 921

Сполучені Штати Америки (США) 534, 1239, 1910, 1954, 2074, 2094, 2182, 2439, 3351, 3362, 4085, 4371, 4522, 4849, 4850, 5228, 5299, 5440, 5529, 5532, 5815

Ставище, м. 4616

Станіславівщина (Станіславівщина) 5540, 5542, 5544, 5545

Станіслав (Станіславів), м. 5485, 5611, 5718, 5784, 5813, 5879

Старобільськ, м. 2172

Старобільський повіт 1377

Стародубщина 2292

Старокостянтинів, м. 4633, 5331

Старосинявщина 1316

Стріховці, с. 3245

Сулимівка, с., Бориспільський р-н, Київщина 994

Суличівка, с. 732

Суми, м. 1954

Сумщина 243, 752, 1762, 1954, 2197, 2909, 3002, 3263, 6106, 6329, 6331

Східна Галичина (Восточная Галиція, Galicję Wschodnią,) 1947, 4672, 5059, 5303, 5316, 5436, 5451, 5475, 5496, 5497, 5498, 5499, 5535, 5540, 5557, 5569, 5575, 5635, 5680,

5684, 5685, 5686, 5703, 5713, 5742, 5758, 5767, 5772, 5802, 5812, 5814, 5831, 5853,
5863, 5903, 6165, 6167, 6168, 6439, 6612
Східна Європа 972, 1751, 1880, 1929, 5394
Східна Катеринославщина 2648
Східна Наддніпрянина 6230
Східна Україна (Схід України) 568, 776, 911, 1421, 1629, 1850, 1924, 1925, 1926, 1928,
2401, 6410
Східне Поділля 2057, 4485, 4487
Східне Подніпров'я 1333
Східний Крим 2645
США див. Сполучені Штати Америки

Таврида 5936, 6371
Таврійська губернія 27, 2054, 2536, 2543, 2549, 6558
Таврія 6543
Таганрог, м. 6472
Таганрозький округ 4175
Тальнівщина 1402
Тамань, п-ів 5938
Таращанщина 136, 4616
Таценки, хутір 4755
Тернава, с. 5625
Тернавський край 5625
Тернопільщина 1369, 5503
Тиврівщина 6084
Товмаччина 5617, 5858
Трипілля, с. 4755
Трипільська волость 4755
Трипільщина 4755
Тростянець, м. 1555
Тульчин, м. 4616
Туреччина (Османська імперія, Оттоманська імперія) 495, 1664, 1667, 1668, 1898, 2191,
2259, 3849, 4073, 4114, 4183, 4368, 5085, 5177, 5178, 5233
Тухоля, м. (Польща) 1078, 5486

Угорщина 1235, 1995, 2167, 4936, 4937, 4939, 5003, 5004, 5005, 5235, 5664, 5853, 5860
Улянівка, с. 4616
Уманщина 567, 2733, 4619, 6286
Умань, м. 564, 2201, 4081, 4616

Фастів, м. 4478
Фастівщина 1589
Феодосія, м. 2645
Фінляндія (Фінляндська Республіка) 363, 1302, 1313, 1609, 3219, 3220, 3242, 3657, 3665,
3969, 4051, 4073, 4830, 4832, 4929, 5352, 5394
Франція (Французька Республіка) 489, 534, 1443, 1456, 1669, 1730, 1858, 1954, 1995,
2147, 2176, 2182, 2439, 2440, 2566, 2583, 2586, 2587, 2589, 2723, 2734, 2915, 2951,
3362, 4368, 4373, 4561, 4566, 4572, 4986, 5064, 5116, 5117, 5119, 5120, 5121, 5382,
5815, 5831, 6599

Харків, м. 59, 486, 1641, 1770, 1903, 1954, 2669, 2712, 2870, 3128, 3242, 3304, 3350, 3375,
5644, 6049, 6091, 6228, 6229, 6296, 6322, 6410, 6421
Харківська губернія 27, 1261, 1262, 1431, 1434, 1641, 1798, 1954, 2008, 2009, 2820, 3142,
3508, 3509, 4155, 4156, 4157, 4158, 6255, 6420, 6422, 6424, 6451

Харківщина 121, 122, 123, 1266, 1430, 1432, 1433, 1917, 1920, 2250, 3510, 4235, 5945,
6093, 6285, 6357, 6382, 6452, 6590, 6597
Херсон, м. 3847
Херсонська губернія 27, 574, 2389, 2541, 2548, 2550, 4340
Херсонський повіт 89
Херсонщина 523, 573, 574, 626, 3076, 3206, 4616, 4621, 6285, 6543, 6547
Хмельницька обл. 2096
Хмельницький, м. 499, 599, 2091
Хмельниччина 53, 54, 1953, 2235, 4755
Хмільник, м. 4616
Хмільниччина 1283
Ходорів, м. 5604
Холмщина 222, 503, 508, 1057, 1530, 2078, 2423, 3849, 5060, 5548, 5702, 5763
Холодний Яр 890, 891, 1751, 4518, 4699, 4754, 4906
Хортиця, о. 689
Хотинський повіт 23, 5045
Хотинщина 162
Христинівка, ст. 4616

Царгород, м. див. Константинополь, м.

Царицин, м. (Росія) 1449
Центральна Європа 88, 1880, 1998, 2000, 2001
Центральна Росія 1903
Центральна Україна 45, 46, 629, 1421
Центрально-Східна Європа 210, 212, 5602, 5645

Чарторія, м-ко див. Нова Чарторія, м-ко

Черкаси, м. 4616
Черкаський повіт, Київська губернія 1589, 3353
Черкащина (Черкаський регіон) 753, 874, 1368, 1517, 1589, 2012, 2256, 2313, 2360, 3341,
4755, 6130
Чернівеччина 4386
Чернівці, м. 2156, 5459, 5460, 5853
Чернігів, м. 502, 2258, 2685, 2964, 3153, 3179, 3249, 3458, 6316, 6418
Чернігівська губернія 27, 578, 579, 580, 581, 2737, 3158, 3159, 3160, 3181, 3234, 3238,
3853, 3854
Чернігівська область 6252
Чернігівщина 582, 1787, 1895, 1897, 2479, 2483, 2686, 2738, 2884, 3095, 3157, 3161, 3165,
3173, 3176, 3237, 3241, 3337, 3855, 4041, 4166, 4226, 4755, 4999, 5122, 5176, 6027,
6191, 6192, 6194, 6246, 6261, 6275, 6285, 6355, 6516
Чехія (Чеська Республіка) 1995, 2084
Чехословаччина 1048, 6005
Чигиринщина 5383
Чонгар, п-ів 2645, 6021
Чорне море 1898
Чорний ліс 4754
Чорноморський регіон 1592, 4073
Чортків, м. 5586, 5695, 5726
Чортківщина 6047
Чарторія, м-ко див. Нова Чарторія, м-ко

Швейцарія 2002, 2182, 3716, 4368

Шепетівка, м. 942, 5377

Шостка, м. 3902, 3903, 6160

Шполянський край 2322

Югославія 244

Юзівка, м. 6507

Ямпільщина 638, 859, 2431, 6197

Японія 3839

Galicję Wschodnią, див. Східна Галичина

Lwów див. Львів, м.

Western Ukraine див. Західна Україна

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

БНР – Білоруська Народна Республіка
ВКП (б) – Всесоюзна комуністична партія (більшовиків)
ВНК – Всеросійська Н(н)адзвичайна К(к)омісія для боротьби з контрреволюцією і саботажем
ВУНК (ВУЧК) – Всеукраїнська Н(н)адзвичайна К(к)омісія для боротьби з контрреволюцією, спекуляцією, саботажем та службовими злочинами (рос.: Всеукраинская чрезвычайная комиссия по борьбе с контрреволюцией, спекуляцией, саботажем и преступлениями по должности)
ВЧК – Всероссийская чрезвычайная комиссия
Г.О. – Головний Отаман
Галицька СРР (ГСРР) – Галицька Соціалістична Радянська Республіка
ГалЧК – ГНК – ВсеГНК – Галицька Надзвичайна Комісія
ГДА СБУ – Галузевий державний архів Служби безпеки України
ГПУ – Государственное политическое управление
ГУБНК – Губернська надзвичайна комісія з боротьби з контрреволюцією і саботажем
ГубЧК – Губернская чрезвычайная комиссия
ДАРФ – Державний архів Російської Федерації
ДВНЗ – Державний вищий навчальний заклад
ДНАБ – Державна наукова архітектурна бібліотека
ДНДІ МВС України – Державний науково-дослідний інститут Міністерства внутрішніх справ України 6267
ДНДУ МВС України – Державна науково-дослідна установа Міністерства внутрішніх справ України
ДПУ (ГПУ) – Державне П(п)олітичне У(у)правління (рос. : Главное Политическое Управление)
ДЦ УНР – Державний центр Української Народної Республіки
ЗО УНР – Західна область Української Народної Республіки
ЗУНР – Західно-Українська Народна Республіка
ІШЕНД імені І.Ф. Кураса – Інститут політичних і етнонаціональних досліджень імені І.Ф.Кураса
КГБ – Комитет государственной безопасности
КП(б)У – Комуністична партія (більшовиків) України
Кримська АРСР – Кримська Автономна Радянська Соціалістична Республіка
МВС УНР – Міністерство внутрішніх справ Української Народної Республіки
МЗС України – Міністерство закордонних справ України
МФ НаУКМА – Міжнародний фонд Національного університету «Києво-Могилянська Академія»
НАКККіМ – Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв
НАН України – Національна академія наук України
НБУВ – Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського

НДІ – Науково-дослідний інститут
НЕП – Нова економічна політика
НКВД (НКВС) – Народний комісаріат внутрішніх справ (*рос.*: Народный комиссариат внутренних дел)
НКВС – Народний комісаріат внутрішніх справ
НКЗС УСРР – Народний комісаріат закордонних справ Української Соціалістичної Радянської Республіки
НКЗТ – Народний комісаріат зовнішньої торгівлі
НКЗТ РСФРР при РНК УСРР – Народний комісаріат зовнішньої торгівлі Російської Соціалістичної Федеративної Російської Республіки при Раді народних комісарів
НКФ РСФРР – Народний комісаріат фінансів Російської Соціалістичної Федеративної Російської Республіки
НТШ – Наукове товариство імені Т. Шевченка
НЦД – Науково-дослідний центр
ОВС – Органи внутрішніх справ
ОДПУ – Об'єднане державне політичне управління
ОСВАГ – Осведомительное агенство
ПОВ – Польська Військова Організація
ППШ при ГВК УНР – Повстансько-партизанський штаб при головнокомандувачі армії Української Народної Республіки
РАН – Російська академія наук
РКП(б) – Російська комуністична партія (більшовиків)
РНК – Рада народних комісарів
РНК УСРС (УРСР) – Рада народних комісарів Української Соціалістичної Радянської Республіки (Української Радянської Соціалістичної Республіки)
РПАУ(м) – Революційна повстанська армія України (махновці)
РПЦ – Російська православна церква
РСДРП – Російська соціал-демократична робітничка партія 6365
РСФРР – Російська Соціалістична Федеративна Радянська Республіка
РСФСР – Российская Совестькая Федеративная Социалистическая Республика
СБУ – Служба безпеки України
СРСР – Союз Радянських Соціалістичних Республік
СССР – Союз Советских Социалистических Республик
США – Сполучені Штати Америки
УАН – Українська академія наук
УАПЦ – Українська автокефальна православна церква 6303
УГА – Українська галицька армія
УГКЦ – Українська Греко-католицька Церква
УД – Українська Держава
УКП – Українська комуністична партія 6230
УКП (боротьбисти) – Українська комуністична партія (боротьбистів)
УНДІАС – Український науково-дослідний інститут архівної справи
УНП – Українська народна партія
УНР – Українська Народна Республіка
УНТП – Українська народно-трудова партія

УПЛСР (б) – Українська партія лівих соціалістів-революціонерів (боротьбистів)
УПСР – Українська партія соціалістів-революціонерів
УПСР (б)– Українська партія соціалістів-революціонерів (боротьбистів)
УПСС – Українська партія самостійників-соціалістів
УПСФ – Українська партія соціалістів-федералістів (Спілка українських автономістів-федералістів)
УПЦ – Українська Православна Церква
УР – Українська революція
УРСР – Українська Радянська Соціалістична Республіка
УСДРП – Українська соціал-демократична робітничка партія
УСРР – Українська Соціалістична Радянська Республіка
УСС – Українські С(с)ічові С(с)трільці
УССР – Украинская Советская Социалистическая Республика
УСХД – Український союз хліборобів-державників
УЦР – Українська Центральна Рада
ФОП – Фізична особа-підприємець
ЦДАВО України – Центральний державний архів вищих органів влади та управління України
ЦДАГО – Центральний державний архів громадських об'єднань України
ЦК КП(б)У – Центральний комітет Комуністичної партії (більшовиків) України
ЦК РКП (б) – Центральний комітет Російської комуністичної партії (більшовиків)
ЦК УПРС – Центральний комітет Українського повстанського руху спротиву
ЦК УПСР – Центральний комітет Української партії соціалістів-революціонерів
ЦКП – Центральний комітет партії
Цупком – Всеукраїнський повстанський комітет
ЧК-ДПУ – Надзвичайна (Чрезвычайная) комісія Державного політичного управління
ЧУГА – Червона Українська Галицька Армія

РЕЄСТР

власних назв та їх написання доби Української революції (1917–1921) (органи влади, політичні партії, громадсько-культурні організації, збройні формування, рухи, події та ін.)⁸⁷

А

А(а)кт З(з)луки (Соборності, об'єднання)
А(а)рмія УНР
Австрійська Республіка
Австрійський військовий цвинтар
Австро-Угорщина
Автокефальна Українська Православна Церква
Автономна республіка Крим
Аграрна політика А.Денікіна
Аграрна реформа денікінського уряду
Анархістський рух
Анархо-махновський рух
Антанта
Антиденікінський рух селянства Херсонщини
Апостольський Престол
Архів Української Народної Республіки

Б

Бабчинецьке (Ямпільське) повстання
Баштанська Р(р)еспубліка
Баштанська Республіка
Бессарабська група Армії УНР
Бессарабська група Української Повстанчої Армії
Білий рух
Білогвардійський уряд Криму
Білоруська Народна Республіка (БНР)
Брестський мир
Бунд

В

«Вільна українська школа» (*журн.*)
«Волошки» (*журн.*)
В(в)ійськове міністерство УНР
Варшавський договір
Версальський мирний договір
Версальські переговори
Висунська республіка
Вище церковне управління українських єпархій
Відділ освіти при Команді етапу Української Галицької армії
Військово-авторитарний режим А.Денікіна
Військово-авторитарний режим П.Врангеля
Військово-Морські сили
Військово-Повітряні Сили ЗУНР
Вільне козацтво
Вільнокозацькі формування
Волинсько-Холмська трагедія
Врадівська Хліборобська республіка
Врангелівщина
Всеросійський Церковний Собор

⁸⁷ Тут подано реєстр назв та їх написання, якими послуговувалися автори описаних тут праць. – Укл.

Всеукраїнська національна рада
Всеукраїнська академія наук
Всеукраїнська комуністична партія (більшовиків) (ВКП (б))
Всеукраїнська надзвичайна комісія
Всеукраїнська Православна Церковна Рада
Всеукраїнський з'їзд Рад
Всеукраїнський з'їзд рад робітничих, селянських і червоноармійських депутатів
Всеукраїнський Православний Церковний Собор
Всеукраїнський пролеткульт
Всеукраїнський Центральний Повстанський Комітет
Всеукраїнський Церковний Собор

Г

Галицька Армія
Галицька Надзвичайна Комісія (ГалЧК)
Галицька Надзвичайна Комісія (ГНК-ВсеГНК)
Галицька Республіка
Галицька Соціалістична Радянська Республіка (ГСРР)
Галицька СРР
Галицько-українська Народна Республіка
Гетьманат
Головна команда військ УНР
Головний Отаман Армії УНР
Головнокомандувач Збройних Сил Півдня Росії
Греко-католицька церква
Григор'євський повстанський рух
Громадянська війна
Губернська Надзвичайна Комісія
Губернський комітет охорони пам'яток мистецтва і старовини
Гуцульська Р(р)еспубліка

Д

Денікінський режим
Денікінщина
День Злуки
Департамент військового капеланства Патріаршої курії
Департамент політичної інформації УНР
Державна жандармерія
Державна скарбниця України
Державний театр УНР
Державний центр УНР в екзилі
Державноохоронні органи Білого руху
Дипломатична місія УНР в Данії
Дипломатичне представництво Війська Донського в Україні
Директорія
Дієва армія військ УНР
Дієва армія УНР
Діяльність ОСВАГу
Добровольча армія
Добровольча армія уряду А.Денікіна
Донецко-Криворожская республіка
Донецько-Криворізька радянська республіка
Друга Польська Республіка
Друга Польська Республіка
Друга Річ (Реч) Посполита
Другий Зимовий похід
Другий Зимовий похід армії УНР
Дубровицьке збройне повстання
Дунайська монархія

З

3-тя Залізна Стрілецька дивізія
З(з)бройні Сили Півдня Росії
Закарпатська Гуцульщина
Закордонний відділ ЦК КП(б)У
Залізна дивізія
Залізна Дивізія Першого Зимового походу
Запорізька група армії УНР
Західна Українська Народна Республіка
Західноукраїнська Народна Республіка
Західно-Українська Народна Республіка
Зелений клин
Земельна комісія О.Билимовича
Земства України

Є

Єврейська самооборона
Єврейський погромний рух

К

«Книгарь» (*журн.*)
К(к)онституція УНР
Кам'янець-Подільський (державний) університет
Канцелярія Військового міністерства Другої УНР
Канцелярія Військового міністерства УНР
Київська Академія мистецтв
Київська губернська надзвичайна комісія
Київська митрополія
Київська міська дума
Київська судова палата
Київський український народний університет
Козача Рада Правобережної України
Комітет допомоги голодуючим Великоросії
Комунарська революція
Комуністична партія (більшовиків) України (КП(б)У)
Конгрес Трудового Народу
Конституційний проект
Крайовий уряд Соломона Крима
Автономна республіка Крим
Кримська АРСР (АСРР)
Кримська Демократична Республіка
Кримська соціалістична радянська республіка
Кримський крайовий уряд
Кримський фронт
Кубанська армія
Кубанський Край

Л

«Літературно-науковий вісник» (*журн.*)
Листопадова національно-демократична революція
Листопадова революція 1918 року
Листопадове повстання
Листопадовий здвиг (зрив, чин)
Лютнева революція

М

М(м)іністерство фінансів
М(м)іністерство ісповідань уряду Директорії

Махновщина
Медвинське антибільшовицьке повстання
Менонітські погроми
Міліція УНР
Міністерство військово-морське
Міністерство внутрішніх справ
Міністерство Галицьких справ УНР
Міністерство закордонних справ
Міністерство торгівлі та промисловості

Н

«Наше минуле» (*журн.*)
Наддніпрянська Армія
Надзвичайна дипломатична місія УНР
Надзвичайна комісія з економічної злочинності
Народна Рада
Народний К(к) омісаріат В(в)нутрішніх справ УСРР
Національна рада ЗУНР
Національні спецслужби УНР
Національно-демократична революція
Німецькі військові адміністрації в Україні
Німецькі економічні організації в Україні
Німецькі колоністи
Нова економічна політика (НЕП)
Норманська бригада Армії УНР

О

Одеська радянська республіка
Одеський комітет РСДРП (м)
Окремий корпус кордонної охорони УНР
Окремий чорноморський кіш
Олександрівський курінь Вільного козацтва
Осадний корпус Армії УНР
Особлива нарада при Головнокомандувачі Збройних Сил Півдня Росії
Отаманщина

П

«Поділля» (*газ.*)
«Просвіта» Катеринославщини
1-а Запорізька авіаційна ескадрилья
1-й кінний полк Чорних запорожців Армії Української Народної Республіки
1-й український авіазагон УНР
П(п)равославна церква в Україні
Папа Бенедикт XV
Паризька М(м)ирна К(о)нференція
Партизансько-П(п)овстанський Ш(ш)таб
Партизансько-повстанський штаб при головній команді військ УНР
Партія боротьбистів
Перша світова війна
Перший Зимовий П(п)охід А(а)рмії УНР
Перший козацький піхотний полк ім. гетьмана Мазепи
Південна група військ УНР
Південне угруповання армії УНР
Південно-західний фронт
Північна група військ Директорії
Підкарпатська Русь
Повстанський загін Савонова на Харківщині та Донеччині
Повстанський селянський рух
Подєбрядський полк армії УНР

Подільська група Армії УНР
Подільська «Просвіта»
Політика «воєнного комунізму»
політика УН ТП
Полк Чорні Запорожці
Польська Військова Організація (ПОВ) на Волині
Польська державна адміністрація на Волині
Польське товариство «Кресова сторожа» на Західній Волині
Польське Товариство Червоного Хреста
Польський військовий загін Казимира Лукоського
Польські військові формування
Польські партизанські та летючі загони
польсько-радянська війна
Польсько-російська війна
Польсько-українська війна
Помісна православна церква
Посольство УНР та Української держави в Берліні
Посольство Фінляндської Республіки в Україні, м. Київ
Постійна комісія для складання історично-географічного словника
Правобережне селянство
Преподобництво Державного секретаріату військових справ
Пресова квартира
Прокуратура доби УНР

Р

Р(р)адянська Армія
Р(р)адянська Україна
Рада Народних Міністрів УНР
Рада революційних повстанців України (махновців)
Рада Республіки
Рада робітничих і солдатських депутатів
Революційно-повстанческа армія України (Курская губерния)
Революційна повстанська армія України (махновці)
Республіка Таврида
Ризька мирна конференція
Ризькі мирні переговори
Робітничо-селянська міліція УСРР
Російська православна Церква
російська-польська війна
Російський університетський статут 1884 р.
Російсько-Гуцульський загін Армії УНР
Румунський фронт

С

«Свободное слово» (*часопис, Вінниця*)
«Соціалістична Просвіта» (*Одеса*)
Самаритянська секція Українського Горожанського Комітету
Святий Престол
Сільськогосподарський вчений комітет України
Сіоністська Організація
Сіоністські партії
Сірожупанна дивізія
Січневе повстання
Січові С(с)трільці
Советская Республіка Таврида
Союз окраїнних держав
Союз Причорноморських Держав
спецслужби РПАУ
Столипінська аграрна реформа

Т

Табір військово-полонених Тухоля
Таврическая научная ассоциация
Таврійська радянська республіка
Театр М. Садовського
Тимчасовий комітет по заснуванню Всенародної бібліотеки України
Товариство «Геть неписьменність»
Товариство «Просвіта» Київське
товариство «Січ»
Товариство шкільної освіти
Трудовая народно-социалистическая партия
Трудовий Конгрес України

У

Ударна Група Романа Сушка
Українська 3-тя Західна стрілецька дивізія
Українська 6-а Січова стрілецька дивізія
Українська Автокефальна Православна Церква
Українська Автокефальна церква
Українська академія наук
Українська Академія наук (УАН)
Українська Військова Авіаційна школа в Києві
Українська військова еміграція в Німеччині
Українська військова організація
Українська Г(г)реко-К(к)атолицька церква
Українська Галицька А(а)рмія
Українська Галицька А(а)рмія
Українська комуністична партія (боротьбистів)
Українська комуністична партія (боротьбистів)
Українська Національна Рада
Українська Національна Рада ЗУНР
Українська національно-демократична революція
Українська парламентська репрезентація Галичини
Українська партія соціалістів-революціонерів
Українська Партія соціалістів-самостійників
Українська партія соціалістів-федералістів
Українська політична еміграція в Польщі
Українська Православна Соборна церква
Українська Православна церква
Українська Р(р)еволюція
Українська Р(р)еспубліканська К(к)апела
Українська радикальна партія
Українська соціал-демократична робітничка партія (УСДРП)
Українська СРР (РСР)
Українська трудова армія
Українська Трудова Республіка
Українське вільне козацтво
Українське представництво в Ризі
Українське Товариство Шкільної Освіти
Український військовий шпиталь
Український Державний банк
Український клуб Кам'янця-Подільського
Український Національний комітет
Український національний союз
Український національний університет
Український національно-державний Союз
Український офіцерський корпус

Український П(п)артизансько-П(п)овстанський Ш(ш)таб
Український Червоний Хрест
Українські націонал-комуністичні партії
Українські С(с)ічові С(с)трільці (УСС)
Українсько-П(п)ольська війна
Українсько-польський союз 1920 р.
Управління Уповноваженого НКФ РСФРР при РНК УРСР

Ф

Фінансова агентура УНР

Х

Холмська єпархія
Холодний Яр
Холодноряська організація
Холодноряська Р(р)еспубліка

Ц

Центральна Рада

Ч

Червона А(а)рмія
Червоне козацтво
Червоний повітряний флот Наркомату військових справ УСРР
Чесько-словацький корпус
Чигиринська республіка

Я

Ялтинское отделение Крымско-Кавказкого горного клуба
Ямпільська республіка
Ялтинское отделение Крымско-Кавказкого горного клуба
Ямпільська республіка

Наукове видання

УКРАЇНСЬКА РЕВОЛЮЦІЯ І ДЕРЖАВНІСТЬ: (1917–1921 рр.)

Науково-бібліографічне видання

Авторський колектив:

В. С. Гоїнець, Л. М. Ковінченко, Л. В. Лісовська

Бібліографічна редакція

Л. С. Новосьолова

Науковий редактор

С. С. Кіраль

За участю:

О. В. Давидович, С. А. Дзюбич, Т. Б. Корольової, І. Г. Лиханової

Комп'ютерна технологія

К. В. Лобузїна

Комп'ютерна обробка

Е. П. Євженко